

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

HOMERI ODYSSEA

GRÆCE ET LATINE.

EDIDIT,

ANNOTATIONESQUE,

EX NOTIS NONNULLIS MANUSCRIPTIS

A SAMUELE CLARKE, S.T.P

RELICTIS,

PARTIM COLLECTAS, ADJECIT

SAMUEL CLARKE, S.R.S.

EDITIO SEXTA.

Τὴν Οδύσσειαν, καλὸν ἀνθρώπινον βίον κἀποπτερον.

Alcidamas, apud Arist. Rhet. l. 3. c. 3

TOM. II.

EDINBURGI:

PUBLISHED BY ROBERT MARTIN.

MDCCCXLVI.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ε΄.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Ε΄.

ΞΕΝΙΣΜΟΣ Ὀδυσσέως γίνεται ἐν τῷ ἀρχῷ παρ' Εὐμαίῳ· καὶ ποικίλη τις ὁμιλία.

Ἄλλη ὑπόθεσις.

ὈΔΥΣΣΕΩΣ παρουσία πρὸς Εὐμαίον, καὶ λόγοι γίνονται, ἀναπλάττοντος ἑαυτὸν, καὶ πρῶτοις τινὰς ἐκτιθεμένου.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσέως πρὸς Εὐμαίον ὁμιλία.

Ἄλλως.

Εἰ δ' Ὀδυσῆα ξείνισεν Εὐμαῖος ἀρχῇ ὑφορβός.

Αἴτῃρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν,
Χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας· ἧ οἱ Ἀθήνη

At hic ex portu ingressus est asperam viam,
Locum per sylvosum, per juga; quā ei Minerva

Ver. 1. Αὐτὰρ δ' ἐκ λιμένος προσέβη &c.] Laudat hic Poetam Dionysius Halicarnasensis, quod sententiarum membra ita intersecuerit, periodosque ita disposuerit, ut ad orationem solutam quā proxime accedat narratio. Τὸν δὲ βουλόμενον ἐν τούτῳ τῷ μίτρῳ καταρθεῖν τὰ τῆς λέξεως μέρη, δι' πολυιδεῶς στρέφειν τε καὶ συναρμόττειν, καὶ τὰ πᾶσα ἐν διαστοῇ ποιῖν συμμίστρως, μὴ συναπαρτίζοντα τοῖς στίχοις, ἀλλὰ διατίμνοντα τὸ μέτρον, ἵνα οὐκ ὅτι ποιῖν αὐτὰ καὶ ἀνόμοια· πολλάκις δὲ καὶ εἰς κόμματα συνάγειν βραχυτέρα κάλων, τὰς τε

Том. II.

περιοδούς μᾶτε ἰσομεγέθεις, μᾶτε ὁμοιοσχημόνας τὰς ἑοῦν παρακειμένους ἀλλήλοις ἐργάζεσθαι. Ἐγγιστα γὰρ φαίνεται λόγους τὸ παρὰ τοῦδε βυθμούς καὶ τὰ μέτρα ἀπλανημένον. — Αὐτὰρ "ὅγ' ἐκ λιμένος &c." Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, § 26. Ubi de hoc loco fusiōs.

Ibid. — ὁ ἱκ.] Apud Dionysium, ὅγ' ἱκ.

Ibid. — τρηχεῖαν ἀταρπὸν, Χῶρον ἀν' ὑλήεντα.] Οἷον διὰ πλειόνων σημαίνει Κρανίον [τὴν ἰθάκην] καλῶν. Strabo, Geograph. lib. X. pag. 697. al. 454. Vide suprā ad l. 21.

Ibid. — τρηχεῖαν.] Vide ad II. β', 633.

Α

Πέφραδε δῖον ὕφορβον, ὃ οἱ βιότοιο μάλιστα
 Κήδετο οἰκῶν, οὗς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὖρ' ἤμενον, ἔνθα οἱ αὐλὴ 5
 Ὑψηλὴ δέδμητο, περισκίπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
 Καλὴ τε, μεγάλη τε, περιδερμος· ἦν ῥα συβώτης
 Αὐτὸς δείμαθ' ὕεσσιν, ἀποικοιμένοις ἀνακτος,
 Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος,
 ῥυτοῖσιν λάεσσι, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδω· 10
 Σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσας·
 Ἔντοσθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
 Πλησίον ἀλλήλων, εὐνάς συσί· ἐν δὲ ἐκάστῳ
 Πεντήκοντα σύες χαμαιαινάδες ἐρχατόωντο 15

Designaverat eximium subulcum, qui ei victum maximè
 Curabat famulorum, quos comparaverat nobilis Ulysses.
 Eum autem in vestibulo invenit sedentem, ubi ei caula 5
 Alta aedificata erat, undique-conspicuo in loco,
 Pulchraque, magnaue, vacuis-spatiis-circumdata ; quam scilicet subulcus
 Ipse aedificaverat suis, absente rege,
 Sine dominâ, et Laërte sene,
 Advectitiis lapidibus, et cinxerat sepe-spinosâ ; 10
 Palosque extrâ adegerat prorsus hinc atque illinc,
 Densos et crebros, nigrâ roboris parte circum-fissâ :
 Intra verò caulam suilla duodecim fecerat
 Propè invicem, cubilia suis ; in singulis autem
 Quinquaginta sues humi-cubantes concludebantur 15

Ver. 3. Πέφραδε.] Vide ad II. β', 314. et
 ζ', 500.

Ibid. — δῖον ὕφορβον.] Fidelitate nimirum, et in rebus domini sui curandis studio eximium. Barnesius et propter Generis nobilitatem δῖον appellari existimat. Vide infra ad ver. 22. item 6, 412.

Ibid. — ὃ οἱ.] *Al.* ὅς οἱ.

Ver. 4. — κτήσατο.] Vide suprâ ad 4, 296.

Ver. 6. — περισκίπτῳ ἐνὶ χώρῳ.] Eustathius in commentario citat, *καταρρυχίσσι λίθοις*. Minus rectè, propter sequentem ῥυτοῖσιν λάεσσι, ver. 10.

Ver. 7. — περιδερμος.] Περιδερμὴ, γίνονται μὴ ἔχουσα ταύς ἐκπιδύοντας τῷ βουλομένῳ περιδραμῖν καὶ περιδιδῖν αὐτήν. Schol.

Ver. 8. Αὐτὸς δείμαθ' ὕεσσιν.] Τὸ δὲ "αὐτὸς τὰς δείματ'· κατ' ἔξοχὴν ἔχει τὸ Αὐτὸς· ὡς αὐτοῖς δαπανήσας. Eustath. *Al.* Αὐτοῖς δείματο οἷος.

Ver. 10. ῥυτοῖσιν λάεσσι.] Ἐλευστοῖς, μεγάλοις, καὶ μὴ δυναμένοις διὰ χειρῶν βασταχθῆναι λίθοις. Schol.

Ibid. — ἐθρίγκωσεν.] Ἐχαράκωσεν

θρίγκος δὲ λίγεται ἢ ἐπὶ τοῖς οἴκοις στιφάνη. Schol.

Ibid. — ἀχέρδω.] Ἀχιρδὸς ἵστιν ἀκανθῶδες φυτόν, ἐξ οὗ τὰς αἰμασίας ποιοῦσιν. Ἐνίοι δὲ ἀπλῶσαι τὴν ἀργίαν ἄπιν' ἀκανθῶδες γὰρ ἡ αὐτὴ εἶσθαι εἶναι. Schol.

Ver. 11. Σταυροὺς.] Τὰ ἑρῶα καὶ ἀσιγνυμένα ξύλα. Schol.

Ver. 12. — θαμέας.] *Al.* μεγάλοις.

Ibid. — μέλαν δρυὸς.] "Ἦται δάσος, ἢ τὴν ἰντεριάνην, τὸ ἐγκάρδιον τοῦ δρυὸς· μελάνδρουν γὰρ λίγεται διὰ τὴν χροίαν, ἢ τὸν φλοὸν τῆς δρυὸς. Schol. Ἀρίσταρχος δὲ τὸν φλοὸν οὕτω νοεῖ. Κράτης δὲ τὴν δασύτητα καὶ πολλὰν πυκνότητα τῶν φύλλων μελάνδρουν καλεῖ. Eustath.

Ver. 15. — σύες χαμαιαινάδες.] Ἀπὸ τοῦ παρακολουθούντος αὐτοῖς· πολλὰ γὰρ τῶν ἄλλων σιγρεπτόων ὁρᾶ κοιμᾶται καὶ ἰσχύει. Hesychius. Παχύνονται δὲ τὰν σὺν ἀκούῃ μὴ λουμένον μάλιστα, ἀλλ' ἐν τῷ βορέῳ διατρέχοντάς τε καὶ σσεφόμενον. Καὶ Ὀμηρὸς δὲ ἵσται ὑπόδω λουὺν ταῦτα· περὶ μὲν οὖν τοῦ πυλινδοῦσθαι αὐτὸν καὶ φιληθεῖν τοῖς ὑπαρωγείοις τέλεισι λίγων· "σύες χαμαιαινάδες." *Elian. de Animal. lib. V. cap. 45.*

Θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς Ἰανου,
 Πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύθσκον ἔδοντες
 Ἀντίθεοι μνηστῆρες· ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
 Αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸν ἄριστον ἀπάντων·
 Οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἐξήκοντα πέλοντο. 20
 Πὰρ δὲ κύνες, θήρεσσιν ἐοικότες αἰὲν Ἴανον
 Τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν εἰς ἀράρισκε πέδιλα,
 Τάμνων δέρμα βόειον, εὐχρῶές· αἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 ὦρχοντ' ἄλλυδις ἄλλος, ἅμ' ἀγορμένοισι σύεσσι 25
 Οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
 Σὺν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκη,
 Ὅφρ' ἱερεύσαντες, κρεῖων κορυσσαίατο θυμόν.

Foeminae genitricēs; mares autem foris dormiebant,
 Multo pauciores; hos enim minuebant comedentes
 Eximii proci; quippè mittebat subulcus
 Semper saginatorum porcorum optimum omnium:
 Hi verò trecentique et sexaginta erant. 20
 Juxta autem canes, feris similes, semper dormiebant
 Quatuor, quos nutriterat subulcus, princeps virorum.
 Ipse autem circa pedes suos aptabat calceamenta,
 Incidens pellem bubulam, benè-coloratam: caeteri autem jam
 Ibant aliò alius; cum congregatis suibus 25
 Tres; quartum autem dimiserat ad-urbem,
 Suum ut ageret procis superbis, ex-necessitate;
 Ut sacris-factis, carnibus satiarent-se animo.

Ver. 16. Θήλειαι τοκάδες.] Eustathius ex Epitheto isto "τοκάδες" colligendum existimat, præter has, alias fuisse steriles. "Ορα δὲ (inquit) καὶ ὡς μεταξὺ ἀρσένων σῶν καὶ τοκάδων οὐκ ἔστι μὲν τὰς στείρας, ἐνίφην δὲ ἴσως καὶ αὐτὰς, διὰ τοῦ ἐπὶ τῷ, "Θήλειαι τοκάδες" διὰ τὸ ἵνα καὶ ἱερείας θηλείας αἶ μὴ τοκάδες εἴσι. Cui tamen observationi vix ullus videtur locus.

Ver. 18. Ἀντίθεοι μνηστῆρες.] Malè Schoeliasies: Nῦν; οἱ ἰωνοὶ τοῖς θεοῖς. Quo sensu vox Ἀντίθεος nusquam apud Poetam usurpatur. Rectius Eustathius: Τὸ δὲ, "Ἀντίθεοι μνηστῆρες," — οἱ τοὺς ἰσθλοὺς λίγει, διὰ τὴν γίνους τυχόν, καὶ κάλλος καὶ πλοῦτον καὶ ἀνδρίαν, Ὀμηρικῶς τοῖς ἰσθλοῖς. Vide ad II. γ', 16. et δ', 88.

Ver. 21. Πὰρ δὲ κύνες, θήρεσσιν ἐοικότες.] "Οτι καὶ τοῖς μικροτάτοις καλὰ σὺν παραπλήκων ὁ ποιητής, πλάττει ἐκταύλα καὶ ὅτι ἐκινδύνισιν ἂν μικροῦ ὁ Οὐδυσσεὺς ἐκ τῶν κυνῶν τοῦ Εὐμαίου. εἰ μὴ οἷα σοφὸς ἱφιδάξατο. Eustath.

Ibid. — αἶν Ἰανον.] Eustathius in commentario citat, ἐκτὸς Ἰανον. Ex versu (ut videtur) 16.

Ver. 22. — ὄρχαμος ἀνδρῶν.] Nῦν ἔρχομαι

ἐπὶ τῇ ἐνγνείῃ. Schol. Aliter Eustathius: "Οτι σερμύων τὸν Εὐμαίον, — λίγει — "ὄρχαμος ἀνδρῶν," ἦγον ἀρχικὸν ἀνδρα" ἢ καὶ ἀρχοντα δούλων ἱερέων, ὡς καὶ μετὰ ταῦτα φανίσται. Videtur autem Epitheto hoc apud Poetam, ut et Epitheto θεός, suprâ ver. 2. et similibus, homo quâvis de causâ eximius denotari. Similiter Philæus bubulcus, ὄρχαμος ἀνδρῶν appellatur infrâ ὁ, 185. Vide suprâ ad ver. 2.

Ver. 24. Τάμνων.] Al. Τέμνων.

Ibid. — εὐχρῶές.] Al. εὐχρῶον.

Ibid. — οἱ δὲ δὴ ἄλλοι.] Ὡς δηλαδὴ ἔρχομαι εὐμαίος. Eustath.

Ver. 26. — ἀποπροέηκε.] Vox ἀποπροέηκε hoc in loco non est Perfectum, sed Aoristus ex ἀποπροέημαι. Alioqui non constaret Temporum ratio. Vide ad II. ε', 37.

Ver. 28. — κορυσσαίατο θυμόν.] Al. κορυσσαίατο θυμόν. Quæ fortè et verior lectio. Maxime enim propriâ ista Vocis Meditatio significatio; "Ut se ipsi satiarent animo." Atque ita infrâ ver. 46. κορυσσάμενος κατὰ θυμόν. Vide suprâ ad I. 491. et ad II. ε', 167. Cæterum Eustathius hoc malâ in parte accipit, Procisquæ à Poetâ vitio datum exi-

Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμεναι·
 Οἱ μὲν, κεκλήγοντες ἐπείδραμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 30
 Ἔζετο κερδοσύνη· σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χεῖρός.
 Ἔνθα κεν ᾗ παρὰ σταθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος,
 Ἀλλὰ συζώτης ὥκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπῶν
 Ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον· σκῆπτος δέ οἱ ἔκπεσε χεῖρός.
 Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδις ἄλλη 35
 Πυκνήσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·
 ὦ γέρον, ἧ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
 Ἐξαπίνης· καὶ κέν μοι ἐλεγχείην κατέχευας.
 Καὶ δέ μοι ἄλλα Θεοὶ δόσαν ἄλγέα τε, στοναχὰς τε·
 Ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων 40
 ἦμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω

Exemplò verò Ulyssem viderunt canes latratores :

Hi quidem clamantes accurrerunt ; at Ulysses

30

Sedit astutiâ ; baculumque ei excidit manu.

Tunc suum apud stabulum indignum sustinuisset dolorem,

Sed subulcus ocyus pedibus velocibus subsecutus

Ruit per vestibulum ; corium verò ei excidit manu.

Canes quidem increpans pepulit aliò alium

35

Crebris lapidibus ; ipse verò affatus est dominum :

“ O senex, certè propemodùm te canes disperdiderunt

Repentè ; et mihi opprobrium offudisses.

“ Quinetiam mihi alios Dii dederunt doloresque, gemitusque :

“ Deo-parem enim ob-herum lugens et dolens

40

“ Sedeo ; aliis autem sues pingues nutritio

stimat. Τὸ δὲ “ κορίσθαι,” (inquit) ὅτι ἀνοίκιον ἀγαθὸς ἀνδράσι, πολλὰ λαχὼν ἰδηλώθη. Sed minus rectè. Nam eadem phrasin usurpat Poeta infrà ver. 46. de Ulysse : aliisque permultis in locis, ubi isto sensu accipi nullo modo potest.

Ver. 29. — κύνες ὑλακόμεναι.] Ὁ μὲν Ἀίσανταρχος, ὁξύφωνοι· κρείσσον δὲ ἀποδιδόναι, οἱ περὶ τοῦ ὑλακτεῖν μιμωρημένοι, ὃ ἰσὶ πεισσημένοι. Schol. Simili ratione voces ἰγχισι-μώρευσ, ἰμωρεῖν exponuntur τοὺς περὶ τὰ ἰγχιὰ μιμωρηκότες· et, οἱ περὶ τοῦ καὶ τότε μιμωρημένοι· Iliad. β', 692. δ', 242. Quod autem addit Eustathius : ἡ καὶ οἱ περὶ ὑλακὴν καὶ φυλακὴν ὄντες, παρὰ τὴν ὥραν, τὴν φυλακὴν planè ridiculum.

Ver. 30. Οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπείδραμον.] Sic apud Theocritum :

Τοὺς δὲ κύνας προσιόντας ἀποσσεβὼν αἰψ' ἰνόησαν, —

Θισσάσιος δ' ὑλάοντες ἐπείδραμον ἄλλοθεν ἄλλος. Idyll. XXV, 68. 70.

Idid. — κεκλήγοντες.] Vide ad II. β', 314. et γ', 31. Al. κεκληγώτες.

Idid. — αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ἔζετο κερδοσύνη.] Φυσικὸν φησὶ βοήθημα πρὸς ἀποσσεβὴν κυ-

νῶν, τὸ καθισθῆναι καὶ προσεβῆναι τὴν ῥάβδον, ὡς μὴ ἱππιτιθέμενον. Schol. et Eustath. Similiter Plutarchus : Ἡμίρου μὲν ἱμωρεῖν ἑμοῦ καὶ ὑψηλοῦ φρονήματος ποιοῦσιν οἱ κύνες, ἀποσσεβόμενοι τῶν συγκαθίζομένων ὡς τοῦ καὶ ταῦτα ἰρηστὰς. “Οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπείδραμον αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς “ Ἔζετο κερδοσύνη” σκῆπτρον δὲ οἱ ἔκπεσε χεῖ- “ ρός.” Οὐκ ἐστὶ γὰρ προσμάχονται τοῖς ὑποπτε- σούσι καὶ γιγνομένῳ σκαπνῷ πᾶς ἔξω ἑμοῖος. De Solertiâ Animalium. Et Plinius de canibus : “ impetus eorum (inquit) et sævitia miti- “ gatur ab homine considente humi.” Nat Hist. lib. VIII. cap. 40. Notandum tamen apud Poetam neque istâ ratione tutum fuisse Ulyssem, nisi Subulcus etiam canes videret abegisset ; ver. 32. 35.

Ver. 31. — σκῆπτρον δὲ οἱ ἔκπεσε χεῖρός.] Οὐ διὰ φόβου, ἀλλὰ ἵκαν ἱρῆναι αὐτόν. Schol.

Ver. 35. Τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κυνάς.] Sic apud Theocritum :

Τοὺς μὲν ὄγος λάσσαν, ἀπὸ χθονὸς ὄντων ἄισαν, Φωνήμην αἰψ' ὅπως διδίσκοντο σκηλὴν δὲ φωνῇ· Ἡκέλι μάλ' αὖ πᾶσι, λεητάσας δ' ὑλακμοῦ. Idyll. XXV, 75.

Idid. — ἄλλυδις ἄλλη.] Al. ἄλλυδις ἄλ- λον.

"Εδμεναι· αὐτὰρ κείνος ἐελδόμενός που ἰδωδῆς
 Πλάζετ' ἐπ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε, πόλιν τε,
 Εἶπου ἔτι ζῶει, καὶ ὄρᾳ φάος ἡέλιαιο.
 'Αλλ' ἔπειο, κλισίηνδ' ἴομεν, γέρον, ὄφρα καὶ αὐτὸς 45.
 Σίτου καὶ οἴνου κορυσσάμενος κατὰ θυμόν,
 Εἴπης, ὀππόθεν ἑσσί, καὶ ὀππόσα κῆδ' ἀνέτλης.
 "Ὡς εἰπὼν κλισίηνδ' ἠγήσατο δῖος ὕφορβός·
 Εἶσεν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας·
 'Εστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς, 50
 Αὐτοῖο ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
 "Ὅττι μιν ἄς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ζεὺς τοι δόιη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
 "Ὅ,ττι μάλιστ' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συζῶτα· 55
 Ξεῖν, οὐ μοι δέμις ἔστ', οὐδ' εἰ κακίων σθέν ἐλθοι,
 Ξεῖνον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες
 Ξεῖνοί τε, πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
 Γίγνεται ἡμετέρῃ· ἡ γὰρ δμῶων δίκη ἐστίν,

" Ad-comedendum : at ille egens alicubi cibi

" Vagatur apud alienorum virorum populumque, urbemque ;

" Sicubi adhuc vivit, et videt lumen solis,

" Verum sequere, ad casam eamus, senex, ut et ipse 45

" Cibo et vino saturatus in animo,

" Dicas, undè sis, et quot dolores toleraveris."

Sic locutus ad casam praeivit nobilis subulcus :

Collocavitque illum introductum : virgulta autem substravit densa :

Instravitque pellem villosae agrestis caprae, 50

Ibidem cubile-ut-esset, magnum et densum : gaudebat autem Ulysses,

Quod ipsum sibi exciperet ; verbumque dixit, et compellavit ;

" Jupiter tibi det, hospes, et immortales dii alii

" Quodcunque maximè velis, quia me lubens excepisti."

Illum autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce : 55

" Hospes, non mihi fas est, neque si pejor te venerit,

" Hospitem indignè tractare ; à Jove enim sunt omnes

" Hospitesque, pauperesque ; munus verò exiguumque, charumque

" Est nostrum : hic enim servorum mos est,

Ver. 43. — [δῆμόν τε, πόλιν τε.] Vide ad II. β', 547.

Ver. 46. Σίτου καὶ οἴνου.] *Al.* Οἴνου καὶ σίτου.

Ver. 48. "Ὡς εἰπὼν, κλισίηνδ' ἠγήσατο.]

Dixit, et angust subter fastigia tecti
 Ingentem Aeneam duxit ; stratisque locavit.

Efulsum foliis et pelle Libystidis ursae.

Æn. VIII, 366.

Ver. 50. — ἰονθάδος.] Δασείας, ἰονθοὶ γὰρ

αἱ βίβλαι καὶ κυφούσις τῶν περὶ αὐτῶν. Schol. Ἰστίον δὲ ὅτι ἐν τῇ περὶ ὀνομασίας ἡλικιῶν γραφῇ ὁ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης — περὶ ἰονθάδος Ὀμηρικῆς, — ὅτι ἐφ' ἡλικίας τινὸς καὶ μεγέθους αὐτὸ φησὶν ὁ Ποιητής. *Eustath.* ad I, 221.

Ver. 54. — ὑπέδεξο.] *Al.* ὑπὸδεξο.

Ver. 56. — ἔλθοι.] *Al.* ἔλθῃ.

Ver. 57. — πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες Ξεῖνοι.] Vide suprā ad ζ', 207. et ι', 269. 270.

Ver. 58. — δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.] Vide suprā ad ζ', 208. et ad II. α', 167.

- Αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἀνακτεῖς 60
 Οἱ νέοι· ἧ γὰρ τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδωσαν,
 "Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ πῆσιν ὅπασσεν,
 Οἷά τε ᾧ οἰκῇ ἀναξ εὐθυμος ἔδωκεν,
 Οἷκόν τε, κληῖρόν τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα,
 "Ὅς οἱ πολλὰ κάμησι, Θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξῃ 65
 "Ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἐπὶ μίμνω.
 Τῷ κέ με πόλλ' ἄνησεν ἀναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγήρα·
 "Ἄλλ' ὅλεθ'· ὡς ᾤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ Φῶλον ὀλέσθαι
 Πρὸχλυν, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν·
 Καὶ γὰρ ἐκείνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς 70
 "Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρῶεσσι μάχοιτο.
 "Ὡς εἰπὼν, ζωστήρι δοῶς συνέεργε χιτῶνα·
 Βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεοὺς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων·
 "Ἐνθεν ἑλὼν δὴ ἔνεικε, καὶ ἀμφοτέρους ἰέρευσεν·
 Εὖσέ τε, μίστυλλέν τε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν 75

- " Semper timentium, cūm dominantur heri 60
 " Juvenes : certè enim illius quidē dii reditū impediērent,
 " Qui me studiōse dilexisset, et possessionem dedisset,
 " Qualia scilicet suo famulo dominus benignus dederit,
 " Domumque, et facultates, et multū-ambitā uxorem :
 " Qui ei multū laboraverit, cuique Deus laborem incremento adjuverit : 65
 " Ut et mihi hic labor incrementum-habet, in quo versor.
 " Ideo me multū juvisset dominus, si hic nesceretur ;
 " Sed periit : utinam Helenae genus periisset
 " Funditū ; quoniam multorum virorum genia solvit :
 " Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem 70
 " In Ilium aptum-equis, ut Trojanos oppugnaret."
 Sic locutus, cingulo celeritèr constringebat tunicā :
 Perrexitque ire ad suilla, ubi greges conclusi erant porcorum :
 Illinc sumptos duos attulit, et ambos mactavit :
 Ustulavitque, conciditque, et verubus infixit : 75

Ver. 60. — ὅτ' ἐπικρατέωσιν ἀνακτεῖς Οἱ νέοι.] Eustathius per istud ἀνακτεῖς νέοι Procos intelligit. Τὸ δὲ "ἐπικρατέωσιν ἀνακτεῖς" ἰσχυρῶς πρὸς μνηστήρων ἴσην. Dna. Dactyl. autem hoc de Telemacho accipiendum contendit : ut opinor, minis rectè.

Ibid. — ἐπικρατέωσιν.] Apud Eustathium, ἐπικρατέωσιν.

Ver. 61. — τοῦ γε θεοὶ κατὰ νόστον ἔδωσαν.] Id est, Κατὰ νόστον τοῦτον τὸν νόστον. Ut rectè notavit Barnesius.

Ver. 62. "Ὅς κεν ἔμ' ἐνδυκέως ἐφίλει, καὶ πῆσιν ὅπασσεν."] Barnesius malè vertit, " Qui me " valde diligebat, et possessionem procul-dubio " dedisset." Ac si particula κεν utrumque vocabulorum ἐφίλει et ὅπασσιν non æquè respexisset.

Ver. 65. — ἀέξῃ.] Al. ἀέξῃ.

Ver. 66. — ᾧ ἐπὶ μίμνω.] Al. ᾧ ἐπιμύμνω.

Ver. 68. "Ἄλλ' ὅλεθ'· ὡς ᾤφελλ'."] Καὶ ὁ φιλεῖ μὲν ἵνα αὐτὰ εἴπῃν ὅτι διὰ τὴν Ἑλένην ὁ δὲ ἄλλως διὰ λόπην ἔκταν σχηματίζας τὸν τοιοῦτον λόγον εἰς ἄραν φησὶν " ὅτ' ᾤφελλ' Ἑλένης ἔξ." Eustath.

Ver. 69. Πρὸχλυν.] Nūn, παντιλῶς. Schol. Quod autem de hoc versu annotat Eustathius : Τὸ δὲ " ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν " δοκεῖ ἀντιθέτως εἰρησθαι πρὸς τὸ " Πρὸχλυν, " ἵνα πᾶσι λίγη, ὡς ἐπὶ γούνατ' ἔλυσεν ὁ πᾶς Ἑλένης φύλον, ὅστις πολλῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν id verò subtilius videtur.

Ver. 72. — ἀντιεργε.] Al. ἐπιεργε.

Ver. 75. Εὖσέ τε, μίστυλλέν τε.] Al. Εὖσιν, μίστυλλῃν τε.

Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκεν Ὀδυσῆϊ,
Θέρμ' αὐτοῖς ὄβελοῖσιν· ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·

Ἐν δ' ἄρα κισσυσίῳ κίρην μελιηδέα οἶνον
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζεν, ἐποτρύνων δὲ προσηύδα·

Ἔσθιε νῦν, ὦ ξεῖνε, τὰ τε δμῶεσσι πάρεστι

80

Χοίρε· ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν,

Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν, οὐδ' ἐλεητύν.

Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα Θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,

Ἀλλὰ δίκην τίουσιν, καὶ αἵσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.

Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἷτ' ἐπὶ γαίης

85

Assata autem omnia, ferens apposuit Ulyssi,

Calida ipsis in veribus; farinamque albam inspersit;

In poculo autem miscebat dulce vinum:

Ipse verò ex-adverso sedit; adhortansque allocutus est:

"Comede nunc, o hospes, qui utique servis adsunt,

80

Porcus; at pingues sanè sues proci comedunt,

"Non ultionem divinam habentes in mentibus, neque misericordiam.

"Haud quidem improba opera Dii beati amant,

"Sed justitiam honorant, et aequa opera hominum.

"Etiam hostes quidem et inimici, qui terram

85

Ver. 76. Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα.] Vide
suprà ad β', 300, et ad II. ε', 466.

Ver. 77. — πάλυνεν.] Vide ad II. ε', 309
et 338.

Ver. 78. — κισσυσίῳ.] Ἀγροικιῇ κισσώ-
ματι. Schol. Vide infra ad ver. 112.

Ibid. — κίρην μελιηδέα οἶνον.] Ἦγον συν-
έμειν ὕδατι. Eustath. Al. κίρην.

Ver. 81. Χοίρε· ἀτὰρ σιάλους γε σύας.]
"Οἱ διαφορὰ τίς ἐστὶν δοκίμ' χοίρων καὶ συῶν, ὡς
ἐμφαίνει δ' Εὐμαίρις. — καὶ ἴσας ἢ καθ' ἡλικίαν
ἢ διαφορὰ τοῖς χοίροις καὶ τοῖς σιάλοις· ἢ κατὰ
τὸ ζῶσσις μὲν εἶναι τοὺς σιάλους. — ἢ γὰρ
σεῖφις δὲ τοὺς χοίρους. Eustath. Ἦν δὲ καὶ πα-
λαιὸς νόμος, ὡς φησὶν Ἀνδρότιον, τῆς ἱπποπό-
τειας τῶν θριμμάων, μὴ σφάττειν πρόβατον
ἄπικτον ἢ ἄστον· διὸ τὰ ἡδὴ τέλεια ἦσαν·
" — ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν."
Athenaeus, lib. IX. cap. 4.

Ver. 82. Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες.] Ὀπίδα, τὴν
εἰς τὸ μέλλον τῶν θῶν ἱστοροφῆν. Schol. Ita
infra ὡς, 215.

Οὐδ' ὄπιδα προέουσιν θῶν —.

Et φ', 28.

— οὐδὲ θῶν ὅτιν ἠδίστα· —.

At sperate Deos memores fandi atque ne-
fandi. En. I, 545.

Vide et ad II. π', 388.

Ibid. — φρονέοντες.] Al. τρεμέοντες.

Ver. 83. Οὐ μὲν σχέτλια ἔργα Θεοὶ μάκαρες
φιλέουσιν.]

"Τρεῖν γὰρ οὐ στέργουσιν οὐδ' οἱ δαίμονες.

Sophocl. Trachin. ver. 283.

Μισὶ γὰρ ὁ Διὸς τὴν βίαν —.

Euripid. Helen. ver. 909.

Nec facta impia fallacum hominum Cœ-
licolis placent.

Catull. Carm. XXX. ver. 4.

Τῆς δὲ προνοίας τῶν θῶν ἴδων ἐστὶ τὸ βούλεισθαι
δικαίως τοὺς ἀνθρώπους βιοῦν καὶ τοῦτο φησὶν ὁ
Παιστής ἱερογλυφάται, "Οὐ γὰρ σχέτλια ἔργα
" &c." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου
ποιήσεως, § 14. Ubi notandum, pro Οὐ μὲν
σχέτλια, legisse hīc Dionysium, Οὐ γὰρ σχέτ-
λια, &c.

Ver. 84. Ἀλλὰ δίκην τίουσιν, καὶ αἵσιμα
ἔργ' ἀνθρώπων.] Versus hic (notante Duporto,
Gnomolog. Homeric. ad hunc locum: itemque
Barnesio) apud Grotium in Stobæi Excerptis
legitur hoc modo:

Ἀλλὰ δίκην τίουσιν, καὶ ἴσαν ἔργ' ἀνθρώπων.

Quod ferri non potest: Nam vox ἴσαν me-
diam necessariò producit. Nisi fortè legas
(conjectante Barnesio) καὶ ἴσαν ἔργ' ἀνθρώ-
πων.

Ver. 85. 88. Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι,
— Καὶ μὲν τοῖς.] De hujusmodi Syntaxi
ἀνακοινοῦσθαι, vide ad II. β', 355. et γ', 211.
Σημειῶσαι δ' ἐνταῦθα τὸ ἀπατάλλωσθαι τῆς συν-
τάξεως καὶ συλλοικισθῆναι ἐν τῷ "Καὶ μὲν δυσμε-
" νέες καὶ ἀνάρσιοι· Καὶ μὲν τοῖς θεοῖς κρά-
" τειον δέος." Ἐχρην γὰρ εἶναι κατὰ δαίμονα
πρωτοῦ, "Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι δα-
" δος ἐστὶ δέος." Μιμνήσκει δὲ ὁ Ποιητής ἐνταῦθα
θυμώμενον ἄνθρωπον τὸν Εὐμαίον. Eustath. Ali-
am autem deinceps hujus loci explicandi

A 4

Ἀλλοτρίης βῶσιν, καὶ σφιν Ζεὺς λῆϊδα δάη,
 Πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἰκόνδε ἑκαστος·
 Καὶ μὲν τοῖς ὀπίδος κρατερόν θεός ἐν φρεσὶ πίπτει·
 Οἶδε δὲ καὶ τι ἴσασι, Θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδὴν,
 Κείνου λυγρόν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως 90
 Μνᾶσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἔκηλοι
 Κτήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔτι φειδᾶ.
 Ὅσσοι γὰρ νύκτες τε, καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,
 Οὐποθ' ἐν ἱερεύουσ' ἱερέϊον, οὐδὲ δὴ οἶω·
 Οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες. 95
 Ἦ γάρ οἱ ζῶη γ' ἦν ἄσπετος· οὐτὶνι τόσση

"Alienam invaserint, et ipsi Jupiter praedam dederit,
 "Impletisque navibus redierint domum unusquisque :
 "Etiam his quidem ultionis ingens metus animis incidit :
 "Hi verò etiam aliquid sciunt, Deique aliquam audièrunt vocem,
 "Illius tristem mortem ; quandoquidem nolunt ritè 90
 "Ambire, neque redire ad sua : sed tranquilli
 "Bona absumunt immodicè, neque ampliùs est parsimonia,
 "Quotquot enim noctesque et dies à Jove oriuntur,
 "Nunquam unam mactant victimam, neque duas solas :
 "Vinum verò consumunt immoderatè exhaustientes, 95
 "Certè ei victus erat copiosus ; nulli tantus

rationem addit : "Ἰσως δὲ καὶ ἄλλως δύνασθαι
 ὁρῶς ἔχειν, εἴπερ τὸ δι' ὑστερον "μὲν" ληφθεῖν ἂν
 εἰ τοῦ "ἀλλὰ"· ἴσα ἴσασιν μὴ ἐκπερμῶς ἀλλὰ
 ἀπειλῶντως, ὅτι καὶ μὲν ἄνθρωποι ἄνδρες πλῆσαντες
 δὴ τὰς νῆας, ἀπῆλθον· ἀλλὰ καὶ τούτοις θεός
 ἐστὶν ὀπίδος. Quod est valdè inficetum. Ita
 tamen accepisse videtur : *Meric. Casaubonus* :
 "Procorum," inquit, "iniquitatem Eumæ-
 "us Subulcus exaggerans, ait eos esse pe-
 "jores piratis hostibus, qui, factà in terram
 "aliquam impressione, contenti naves suas
 "spoliis implevisse, quasi divinam ultionem
 "aliquatenus reveriti, aliò se conferunt ;
 "nec terris, quas semel spoliaverunt, incu-
 "bant et incumbunt ; quod contra fiebat
 "à Prociis, quotidianis hostibus et spoliato-
 "ribus domus Ulyssis." *De nuperà Homeri*
editione, Dissertat. I. Eandemque interpre-
 tationem secutus videtur *Barnesius* : ac si
 istud Πλησάμενοι δέ τε νῆας, &c. ver. 87. sen-
 tentiæ esset ἀντίθετος. Sed errant viri eru-
 diti : hoc enim ait Poeta ; nempe, "Terræ
 "alienæ populatōribus, etiam si prædam fe-
 "licitèr nacti fuerint, domumque incolumes
 "redierint ; metum tamen in posterum ultio-
 "nis animo incidere." Procos autem omni
 "vindictæ metu cavere."

Ver. 86. — βῶσιν.] Ἐπίλθωσιν ἐπὶ βόσιν.
 Schol.

Ibid. — δάη.] *Al.* δόη.

Ver. 87. — οἰκόνδε ἑκαστος.] *Eustathius* in
 commentario citat, οἰκόνδε νίεσθαι. Atque ita in
 duobus MSS. scriptum reperit *Tho. Bentleius*.

Ver. 89. Οἶδε δὲ καὶ τι ἴσασι.] Ita edidit
Barnesius. Vulgati habent, Οἶδε δὲ τι ἴσασι.
 Quod est valdè durum.

Ver. 90. 91. — οὐκ ἰθὺλοι δικαίως Μνᾶ-
 σθαι — ἀλλὰ ἔκηλοι Κτήματα δαρδάπτουσιν.]
 Hinc *Horatius* :

Venit enim magnum donandi parca ju-
 ventus ; [culinæ.
 Nec tantum Veneris quantum studiosa

Vel, ut emendavit eruditissimus *Bentleius* :

Venit enim (indignum !) donandi, &c.
Serm. lib. II. v. 79.

Ver. 92. — οὐδ' ἔτι φειδᾶ.] *Al.* οὐκ ἔτι
 φειδᾶ. Sed "ita scribendo, (ut rectè *Henri-*
cus Stephanus), "esset asyndeton." *Al.* οἶδ'
 ἔτι φειδᾶ.

Ver. 94. Οὐποθ' ἐν ἱερεύουσ'.] *Al.* ἱερεύουσ'.
 Ut infra ὁ 3. ἱερεύουσιν. Atque eodem modo
 fortassè et ἱερεύουσ' pronuntiabatur.

Ibid. — ἱερέϊον.] Vide ad *Il.* χ', 159.
Ibid. — δὴ οἶω.] *Al.* οἶα. Quod per-
 indè est. Vide ad *Il.* α', 566.

Ver. 96. Ἦ γάρ οἱ] *Al.* Ἦ γὰρ τοῦ.

Ἄνδρῶν ἡρώων, οὐτ' Ἡπείροιο μελαίνης,
 Οὐτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτε ξυνεείκοσι φωτῶν
 Ἔστ' ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω·
 Δώδεκ' ἐν Ἡπείρῳ ἀγέλαι· τόσα πάεα οἶων, 100
 Τόσσα συῶν συβόσεια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
 Βόσκουσι ξεινοὶ τε, καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
 Ἔνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἔνδεκα πάντα
 Ἐσχατῇ βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἄνερες ἐσθλοὶ ὄρονται.
 Τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐπ' ἡματι μῆλον ἀγινεῖ, 105
 Ζατρεφέων αἰγῶν, ὅς τις φαίνεται ἄριστος.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺς τάσδε φυλάσσω τε, ρύομαί τε,
 Καὶ σφι συῶν τὸν ἄριστον ἐὺ κρίνας ἀποπέμψω.
 Ὡς φάβ'· ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἥσθιε, πῖνε τε οἶνον
 Ἀρπαλέως, ἀκίαν· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν. 110
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δέειπνε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἰδωδῇ,
 Καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος, ᾧ περ ἔπινεν,

“ Virorum heroum, neque continentis nigrae,

“ Neque ipsius Ithacae, neque simul-viginti virorum

“ Sunt divitiae tantae: ego verò tibi recensebo: virorum

“ Duodecim in continente armenta sunt: tot greges ovium, 100

“ Tot suum pascua, tot stabula lata caprarum,

“ Pascunt hospitesque, et ipsius pastores viri.

“ Hic autem stabula lata caprarum undecim omnia

“ In extremo-agri pascuntur; virique boni custodiunt.

“ Quorum semper ipsis unusquisque in-dies pecudem fert, 105

“ Saginatorum caprorum, quicumque appareat optimus.

“ At ego sues has custodioque, tueorque,

“ Et ipsis suum optimum bene-selectum mitto.”

Sic dixit: ille autem intentè carnes comedebat, bibebatque vinum

Avidè, tacitus; mala autem procis moliebatur. 110

At postquam coenasset, et refecisset animum cibo,

Etiam ei impletum dedit Eumæus poculum, quo scilicet bibebat,

Ver. 97. — Ἡπείροιο μελαίνης.] Τῆς κατ' ἀντικρὺ Κεφαλληνίας ὅν λῆγιν μέρος δι' ἐστὶ τῆς μελαίνης Ἡπείρου αὐτῆς καὶ μετ' ὁλίγων ἰσχυρίζεται, “ Δώδεκ' ἐν Ἡπείρῳ ἀγέλαι.” Schol. Vide Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 695. al. 453.

Ver. 100. — ἀγέλαι.] Βοῶν δηλαδὴ, ἴσως δὲ καὶ ἰσπανῶν ἐπ' ἀμφοῖν γὰρ φασὶν ἡ ἀγέλη κυριαλεῖται. Eustathii.

Ibid. — πάεα οἶων.] Apud Strabonem, loco suprā citato, πάεα μῆλων.

Ver. 101. — συβόσεια.] Ita edidit Barnesius; atque ita apud Veteres legi annotat. Vulg. συβόσια.

Ver. 103. — ἔνδεκα πάντα.] Videsuprā ad I, 244. et ad II. x., 560.

Ver. 106. Ζατρεφίων αἰγῶν.] Henricus Ste-

phanus legendum conjicit Ζατρεφίων τ' αἰγῶν.

Ver. 108. — ἐὺ κρίνας.] Ita Barnesius. Al. ἐὺκρίνας.

Ver. 111. — δέειπνε.] Vide suprā ad γ', 535.

Ver. 112. Καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧ περ ἔπινεν.] Ἀσκληπιάδης δὲ ὁ Μυρλεανὸς ἐν τῷ περὶ τῆς Νισσορείδος φησὶν, ὅτι τῷ σκύφῳ καὶ τῷ κισσοῦν τῶν μὲν ἐν ἄστει καὶ μακρίῳ οὐδὲν ἔχρηστο, σὺβῶνται δὲ καὶ νομίς καὶ οἱ ἐν ἀγρῷ, ὡς ὁ Εὐμαῖος “ πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧ περ ἔπινεν.” Athenæus, lib. XI. cap. 14. Vide et suprā ad γ', 57. Cæterum Eustathius hoc de Ulysse intelligit, qui, postquam ipse biberit, poculum Eumæo tradat. Ἰστίον δὲ (inquit) ὅτι Ὀδυσσεὺς ἐν ταῦτα δίδωσι σκύφον

Οἴνου ἐνὶ πλεῖον· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάεσσιν εἶσιν, 115
 ὦδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερὸς, ὥς ἀγορεύεις;
 Φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνωνος εἵνεκα τιμῆς.
 Εἰπέ μοι, αἴ κε πόθι γνῶω τοιοῦτον ἔοντα.
 Ζεὺς γάρ που τόγῃ οἶδε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 Εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδῶν ἐπὶ πολλὰ δ' ἄλγθην. 120
 Τὸν δ' ἡμείζειτ' ἔπειτα συνάτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν
 ὦ γέρον, οὔτις ἐκείνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἔλθων
 Ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν.
 Ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς κεχρημένοι ἄνδρες ἄλγται
 Ψεύδοντ', οὐδ' ἐβέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι. 125
 Ὅς δ' ἂν ἀλγτεῦων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
 Ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν, ἀπατήλια βάζει·
 Ἥ δ' εὖ δεξαμένη φιλεῖ, καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ·
 Καὶ οἱ ὀδυρομένη βλεφάρων ἀπὸ δάκρυα πίπτει,

Vino plenum : is verò accepit, gaudebatque animo,

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est :

“ O amice, quisnam te emit possessionibus suis,

115

“ Ita valde dives et fortis, ut praedicas ?

“ Dicis autem ipsum periisse Agamemnonis propter honorem.

“ Dic mihi, si fortè nòrim, talis cùm fuerit.

“ Jupiter enim hoc scit, et immortales dii alii,

“ Si de-eo viso nuntium-ferre-possim ; per multa etenim loca erravi.” 120

Huic autem respondit deinde subulcus, princeps virorum :

“ O senex, nullus illum vir vagatus ubi-venerit

“ Nuncios persuaserit uxoriq̃ue et dilecto filio.

“ Sed aliter receptionis indigentes viri errone

125

“ Mentiuntur, neque volunt vera loqui.

“ Quicunque enim errans Ithacae in populum venerit,

“ Profectus ad dominam meam, fallacia loquitur :

“ Haec verò benignè exceptum diligit, et singula inquirít ;

“ Et ei lugenti palpebris lachrymae decidunt ;

τῷ Εὐμαίῳ, δεξιούμενος κατὰ τὸν τοῦ προ-
 πίου λόγον. Atque hanc veram omnino
 explicationem contendit Dna. Dacier. Sed
 minùs rectè. Primò enim istud “ ἥτις
 “ ἴστω” non est, (uti illi accipiunt,) ex
 quo ipse jam “ biberat ;” sed, ex quo ipse
 “ bibere solébat ;” (vide ad Il. 4, 37.) quod
 de Ulysse dici vix potuit. Deinde, si illud
 “ εἰ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,” (quod vol-
 unt Eustathius et Dna. Dacier) de Eumæo
 intelligatur ; etiam sequens “ Καί μιν φω-
 νήσας, &c.” de eodem intelligendum e-
 rit. Rectius itaque Athenæus, loco jam su-
 prà citato, itemque Barnesius, istud “ αλη-

“ σάμενος δῶκε σκόφος” de Eumæo accipi-
 unt.

Ibid. — σκόφος.] Aristarchus apud A-
 thenæum, lib. XI. cap. 4. legit σκόπον.

Ver. 115. “ ὦ φίλε, τίς γάρ σε.” Barnesius
 legendum conjicit, τίς κ' ἔρ σι. Vide au-
 tem suprà ad κ', 174. 190. et ad Il. 4,
 201.

Ver. 117. — φθίσθαι.] Ἄλ. φθίσθαι. Vide
 et suprà ad β', 185.

Ver. 126. “ Ὅς δ' ἂν ἀλγτεῦων.” Ἄλ. “ Ὅς δ'
 κ' ἀλγτεῦων.

Ibid. — Ἰθάκης ἐς δῆμον.] Vide suprà
 ad ε', 103.

- Ἡ Θέμις ἐστὶ γυναικὸς, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται. 130
 Αἰψά κε καὶ σὺ, γεραίε, ἔπος παρατεκτῆναιω,
 Εἴ τις τοι χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἴματα δοίη.
 Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἶανοι
 ῥινὸν ἀπ' ὀστέοφιν ἐρύσαι· ψυχὴ δὲ λέλοιπεν·
 Ἡ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὅστέα δ' αὐτοῦ 135
 Κεῖται ἐπ' ἡπείρου, ψαμάθω εἰλυμένα πολλῇ.
 Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπάλωλε· φίλοισι δὲ κῆδὲ ὀπίσσω
 Πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχεται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 Ἦπιον ᾧδε ἀνακτα κίχῃσομαι, ὅππός' ἐπέλθω· 140
 Οὐδ' εἴ κεν πατὴρ καὶ μητὴρ αὖτις ἴκωμαι
 Οἷον, ὅθι πρῶτον γενόμην, καὶ μ' ἔτρεφον αὐτοί.
 Οὐδέ τι τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
 Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
 Ἀλλὰ μ' Ὀδυσσῆος πόθος αἰνυται οἰχομένοιο.
 Τὸν μὲν ἐγὼν, ὃ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζω 145

- “ Qui mos est mulieris, cum maritus alibi perierit. 130
 “ Statim et tu, senex, fabulam fabricares,
 “ Si quis tibi laenanque, tunicamque, vestimenta daret.
 “ Illius autem jam oportet canes velocesque alites
 “ Cutem ab ossibus traxisse; anima verò destituit;
 “ Vel illum sanè in ponto comederunt pisces, ossa autem ipsius 135
 “ Jacent in littore, arenà involuta multà.
 “ Sic ille quidem illic perit; amicis verò dolores ponè
 “ Omnibus, mihi autem maximè, effecti sunt: non enim amplius alium
 “ Mitem adeò dominum inveniam, quocunque profectus-fuero;
 “ Neque si ad patris et matris iterum ìvero 140
 “ Domum, ubi primùm natus sum, et me educaverunt ipsi.
 “ Neque omnino ob-hos amplius tantùm lugeo, dolens licèt,
 “ Oculis ut-videam, existens in patriâ terrâ;
 “ Sed me Ulyssis desiderium capit absentis.
 “ Hunc quidem ego, ò hospes, etiam non praesentem nominare 145

Ver. 133. — Τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες.]
 Heu! terrâ ignotâ, canibus data præda
 Latinis

Alitibusque jaces —. Æn. IX, 485.

Ver. 134. — ἐρύσαι.] Al. ἐρύειν.

Ver. 135. — Ἡ τόν γ' ἐν πόντῳ.]

— aut gurgite mersum
 Unda feret; piscesque impasti vulsæra
 lambent. Æn. X, 559.

Ver. 141. — αὐτοί.] Apud Eustathium
 οἱ τοι.

Ver. 142. Οὐδ' α.,] Al. Οὐδ' α., et Οὐδ'
 ἀρα.

Ibid. — ἀχνύμενός περ.] MS. à Tho.
 Bentleio collatus, ἰκμινός περ. Quod et aptius
 congruit cum sequente, Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι.

Ver. 145. Τὸν μὲν ἐγὼν, ὃ ξεῖνε, καὶ οὐ πα-
 ρεόντ' ὀνομάζω.] Φησὶ, τὸν Ὀδυσσεύα
 φιλοφρονηματικῆς προσομιλίας ὀνομάζω αἰδοῦμαι
 προσέειπεν δὲ ἀδελφὸν καλῶ. Schol. Τὸ δὲ
 “ ὀνομάζω αἰδοῦμαι, ἀντὶ τοῦ αἰδοῦμαι Ὀ-
 δυσσεύα νῦν καλῶν πρὸς ὄνομα διχὰ τινὲς προσ-
 ῥήσεις φιλόφρονος. Eustath. Ἐστὶ μὲν γὰρ τῶ
 μῦθῳ τῶν Πυθαγορείων ὀνομάζω Πυθαγόραν,
 ἀλλὰ ὅντα μὲν ὅποτε βούλονται δηλῶσαι, κα-
 λῶν αὐτὸν θίον· ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτησεν, ἐκείνου τὸν
 ἄνδρα. Καλῶς περ Ὅμηρος ἀποφαίνει τὸν Εὐ-
 μαίον ὑπὲρ Ὀδυσσεύος μνημονεύοντα, “ Τὸν μὲν
 “ ἰγῶν, ὃ ξεῖνε, καὶ οὐ παρεόντ' ὀνομάζω αἰ-
 “ δώμα.” στίχῳ γὰρ μ' ἰφίλοι καὶ κῆνιστο λίην.”
 Jamblichus de vitâ Pythagoræ, cap. 35. Ne-
 scio tamen annon simpliciter fuerit ita locum
 hunc intelligere: nempe Eumæum Ulyssis.

Αἰδέομαι· περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ·

Ἀλλὰ μιν ἤθειον καλέω, καὶ νόσφιν ἔοντα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

“ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναΐναιαι, οὐδ' ἔτι φῆσθα

Κεῖνόν ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·

150

Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὐτῶς μυθήσομαι, ἀλλὰ νῦν ὄρκῳ,

Ὡς νεῖται Ὀδυσσεύς· εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω,

Αὐτίκ', ἐπεὶ κεν κείνος ἰὼν τὰ ἅ δάμαθ' ἵκηται·

Ἔσσαι με χλαϊνάν τε, χιτῶνά τε, εἴματα καλὰ·

Πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὔτι δεχοίμην.

155

Ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος, ὁμῶς Ἀἶδαο πύλῃσι

Γίνεται, ὃς πενίῃ εἶκων ἀπατήλια βάζει.

Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίῃ τε τράπεζα,

Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,

Ἥ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὡς ἀγορεύω·

160

“ Revereor ; valdè enim me diligebat et curabat in-animo :

“ Sed ipsum fratrem-majorem voco, etiam longè absentem.”

Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses :

“ O amice, quandoquidem prorsus negas, neque omninò dicis

“ Illud venturum esse, animus verò tibi semper incredulus :

150

“ Verùm ego non temerè loquar, sed cum juramento,

“ Quòd redibit Ulysses ; munus-laeti-nuntii verò mihi sit,

“ Statim, postquam ille reversus suas ad aedes pervenerit ;

“ Indue mihi laenamque, tunicamque, vestimenta pulchra ;

“ Antè autem, etiam licèt valdè indigens, nequaquam acciperem.

155

“ Inimicus enim mihi is aequè ac Orci portae

“ Est, qui egestati cedens fallacia loquitur.

“ Sciat nunc Jupiter primùm deorum, hospitalisque mensa,

“ Larque Ulyssis eximii, quem adveni ;

“ Certè quidem haec omnia perficiuntur, sicut dico :

160

propter eximiam ejus benignitatem et mansuetudinem, etiam absentis mentionem facere nisi cum reverentiâ non posse. Cæterum Spondanus istud οὐ παρόντα, ut et εἰχομένοισι versu superiori, non “ absentem,” sed “ defunctum,” vertendum contendit. Minus rectè.

Ver. 146. — περὶ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ.] “ Vel περὶ” (inquit Henricus Stephanus) “ jungendo cum θυμῷ, ut sit, ἐφίλει γάρ μοι καὶ κήδετο μου περὶ θυμῷ.” Vel, “ ἐφίλει θυμῷ, pro ἐν θυμῷ, περὶ id est περιεσῶς.”

Ver. 151. — οὐκ αὐτῶς.] Ἄλ. οὐχ αὐτῶς.

Ver. 152. — εὐαγγέλιον.] Ἀγαθὴ ἀγγελία δῶρον. Schol. Sic infra ver. 166.

— οὐτ' ἐξ' ἰγῶν εὐαγγέλιον τῷδε τίσω.

Ver. 154. Ἔσσαι με χλαϊνάν τε.] Deest hic versus in duobus MSS. à Tho. Bentleio col-

latis ; neque ejusdem in commentario meminit Eustathius.

Ver. 156. Ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος, &c.]

Ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος, ὁμῶς Ἀἶδαο πύλῃσιν, “Ὅς χ' ἔστιν μὲν κείνῳ ἐν φρεσὶν, ἄλλο δὲ βάζει.” Iliad. i, 312.

Ver. 158. — ξενίῃ τε τράπεζα.] Sic apud Horatium : “ Umbra hospitalem.” Carm. lib. II. Ode iii. ver. 10.

Ver. 159. Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος.] Ita ex MSS. veterumque Editionum Scholiis, ex Eustathio, et ex Etymolog. Magn. edidit Barnesius. Atque ita (uti et ipse annotat) in omnibus scriptum occurrit infra τ', 304. Ita etiam legitur apud Porphyrium, Quaest. Homeric. 2. Vulgg. hoc in loco, Ἔστιν τ' Ὀδυσῆος. Cæterum Scholiastes explicat, Ὁ βωμός τις ἰστίας. Vide et Porphyrium, loco jam citato.

Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάεξαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·

Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἵσταμένοιο,

Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται, ὅς κεν ἐκείνου

Ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον, καὶ φαίδιμον υἱόν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·

165

ᾧ γέρον, οὐτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,

Οὐτ' Ὀδυσσεύς ἐτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἔκηλος

Πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲξ μεμνώμεθα, μηδὲ με τούτων

Μίμνησκ' ἥ γὰρ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν

Ἀχυνται, ὅππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἀνακτος.

170

Ἀλλ' ἦτοι ὅρκον μὲν ἑάσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς

“ Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses ;

“ Hoc quidem exeunte mense, isto autem instante,

“ Domum revertetur, et ulciscetur, quicumque illius

“ Hic probro-afficit uxorem, et illustrem filium.”

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaei subulce :

165

“ O senex, neque profecto ego munus-laeti-nuncii hoc solvam,

“ Neque Ulysses amplius domum veniet ; sed quietus

“ Bibe, et alia praeter-haec memoremus, neque mihi haec

“ In-mentem-revoca : certè enim animo in pectore meo

“ Doleo, quando aliquis meminerit honorandi domini.

170

“ At sanè juramentum quidem omittamus : verùm Ulysses

Ver. 161. Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάεξαντος ἐλεύσεται. Λυκάεξας δὲ καὶ νῦν ὁ ἱναυτός· οὐ μόνον διὰ τὸ λυγαῖος, δ' ἐστὶ λιληθῶτας, καὶ οἷον σκοτεινῶς παρερχέσθαι· ἀλλὰ καὶ διότι αἱ κατ' αὐτὸν ἡμίρας, καὶ θροίστητα διαβάσεις λύκοι, ἀλλήλων ἔχονται. Πιστεύεται δὲ, φασί, τοῖς λύκοις διαβαίνοντας βίαιον ποταμὸν, ἰνδακόντας τὴν κέρκον τῶν αἰὶ προηγουμένων τοὺς ἐπομένους στιχηθὲν διαήχεται, καὶ οὕτω μὴ παρασύρεσθαι τῷ ποταμῷ ἄλλον ἀλλαχού, ὥς καὶ Αἰλιανὸς [de Animal. lib. III. cap. 6.] ἰστορεῖ. Eustath. Ali- t̄r tamen de voce λυκάεξας ipse Aelianus : Λίγρουν δὲ φίλον ἥλιον ἵνα αὐτὸν [λυκὸν]· καὶ διὰ ταῦτα εἰς τιμὴν τὴν τοῦ ζώου κεκλήσθαι καὶ τὸν ἱναυτὸν λυκάεξαντα εἶναι ὃ λίγρουν· χαίρειν δὲ αὐτῷ καὶ τὸν Ἀπέλλωνα λόγος. De Animal. lib. X. cap. 26. Et Macrobius : “ Annum quoque vetustissimi Graecorum λυκάεξαντα “ appellant, τὸν ἀπὸ τοῦ λύκου, id est Sole, “ βαυόμενον καὶ μετρούμενον. Λύκον autem So- “ lem vocari etiam Lycopolitana Thebaï- “ dos civitas testimonio est ; quæ pari reli- “ gione Apollinem, itemque Lupum ; hoc “ est Λύκον, colit ; in utroque Solem me- “ trans.” Saturnal. lib. I. cap. 17.

Ver. 162. Τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἵσταμένοιο. Περὶ τριακάδα καὶ νομηνίαν, Schol. “ Homerus quoque cum ait ; τοῦ μὲν φθί- “ νοντος μηνός, τοῦ δ' ἵσταμένοιο, quid aliud “ nisi illum φθίνοντα dicit, cujus paulatim “ deficientis supputatio in nomen desinit

“ secuturi ; et ἵσταμενον illum qui praecedit “ numerum successurus priori in defectum “ meanti.” Macrobi. Saturnal. lib. I. cap.

16. Συνδῶν δὲ [ὁ Σῶλων] τοῦ μηνός τὴν ἑνω- μαλίαν, καὶ τὴν κίνησιν τῆς σελήνης, οὕτε δυο- μίνῃ τῷ ἥλιῳ πάντως, οὐτ' ἀνίσχοντι συμφερο- μίνῃ, ἀλλὰ πολλάκις τῆς αὐτῆς ἡμέρας καὶ καταλαμβάνουσιν καὶ παρερχομένην τὸν ἥλιον, αὐτὴν μὲν ἵταζε ταύτην, ἵην καὶ νίαν καλεῖσθαι· τὸ μὲν πρὸ συνόδου μόριον αὐτῆς, τῷ παυο- μίνῃ μηνί, τὸ δὲ λοιπὸν πᾶσι τῷ ἀεχομένῳ προσήκειν ἡγούμενος· πρῶτος (ὡς ἔοικεν) ὁ- θῶς ἀκούσας Ὀμήρου λίγοντος, “ Τοῦ μὲν φθί- “ νοντος μηνός, τοῦ δ' ἵσταμένοιο.” Τὴν δ' ἱφίξεως ἡμίραν νομηνίαν ἱκέλεισι. Plutarch. ἐν vitā Solonis. Vide et Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 13.

Ver. 163. — νοστήσει. Al. νοστήσας. At- que ita in duobus MSS. scriptum reperit Tho. Bentleius. Quæ et potior videtur lec- tio.

Ibid. — ὅς κιν. Al. ὅστις.

Ver. 168. Πῖνε, καὶ ἄλλα. Al. Πῖνέ τι, καὶ ἄλλα.

Ver. 169. — θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν Ἀχυνται. Eustathius in commentario citat, θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν Ἀχυνται.

Ver. 171. — ὅρκον μὲν ἑάσομεν. Al. κῖνον μὲν ἑάσομεν. Ut infra ver. 183. Sed hoc in loco minis rectè, propter sequentem Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς &c.

- "Ελθοι, ὅπως μιν ἔγαν' ἐθέλω, καὶ Πηνελόπειαν,
 Λαέρτης δ' ὁ γέρον, καὶ Τηλέμαχος θεοειδής,
 Νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρμααι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,
 Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ, ἔγρεϊ ἴσον, 175
 Καί μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χερεῖαν
 Πατρὸς εἰοιο φίλοιο, φρένας καὶ εἶδος ἀγῆτόν·
 Τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάβει φρένας ἔνδον εἴσας,
 Ἥ τις ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔβη, μετὰ πατρὸς ἀκουήν,
 Ἔς Πύλον ἡγαθέην· τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ 180
 Οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ Φύλον ὀλγται
 Νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκεσίου ἀντιθέοιο.
 Ἀλλ' ἦτοι κεῖνον μὲν ἔασομεν, ἥ κεν ἀλφῇ,
 Ἥ πε φύγοι, καὶ κέν οἱ ὑπέρσχοι χεῖρα Κρονίων.
 Ἀλλ' ἄγε μοι σὺν, γεραίε, τὰ σαυτοῦ κῆδ' ἐνισπε, 185
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὔ εἰδῶ,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἧδ' ἐτοκῆς;
 Ὅπποις δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
 Ἥγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι. 190
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

" Veniat, ut ipsum ego volo, et Penelope,

" Laertesque senex, et Telemachus deo-par.

" Nunc rursus nati-causa in-perpetuum lugeo, quem genuit Ulysses,

" Telemachi, quem postquam nutrierant dii, plantae similem, 175

" Et ipsum putabam fore in viris haud pejorem

" Patre suo charo, mente et specie admirabilem;

" Ejus utique aliquis immortalium laesit mentem intus aequam,

" Vel aliquis hominum; is autem ivit, ad patris auditionem,

" In Pylum divinam: ei verò proci superbi 180

" Domum venienti insidias-struunt, ut genus dispereat

" Sine-nomine ex Ithacâ Arcesii deo-paris.

" Sed sanè illum quidem sinamus, sive opprimatur,

" Sive effugiat, et eum protegat manu Saturnius:

" Sed age mihi tu, senex, tuas ipsius aerumnas enarra, 185

" Et mihi hoc die verum, ut benè sciam,

" Quis? undè es virorum? ubi tibi urbs, et parentes?

" Quânam autem in nave venisti? quomodo te nautae

" Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse profitebantur?

" Nequaquam enim te peditem puto huc venisse." 190

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:

"Οἶκον δὲ φύγῃ, καὶ δικαίως ἠμύνῃς.

Menander, citatus à Duporto, in Gnomologia ad hunc Homeri locum.

Ibid. et ver. 183. — ἔασομεν. Barnesius scribendum contendit ἔασσομεν. Sed male. Vide ad Il. 8, 42.

Ver. 176. — χερεῖαν. Al. χερμα, vel χερῆ.

Ver. 177. — φρένας καὶ εἶδος. Eustathius in commentario citat, δίμης καὶ εἶδος.

Ver. 182. Νώνυμον. Vide ad Il. 9, 227.

Ver. 183. — ἥ κεν. Al. εἰ κεν.

Ver. 184. — φύγοι, — ὑπέρσχοι. Apud Eustathium φύγῃ — ἐπίσχοι.

Ver. 185. — σαυτοῦ. Barnesius edidit δ' αὐτοῦ.

Ver. 190. Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι. Vide suprâ ad 4, 173.

Τοιγὰρ ἐγὼ κοὶ ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.

Εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἡμὲν ἰδωδῇ,

Ἥδ' ἐ μέθυ γλυκερὸν, κλισίης ἄντοσθεν ἑοῦσι,

Δαίνυσθαί τ' ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἔποιεν,

195

Ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα

Οὔτι διαπρῆξαιμι, λέγων ἐμὰ κῆδεα θυμοῦ,

Ὅσσα γε δὴ ζυμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα·

Ἐκ μὲν Κρητῶαν γένος εὐχομαι εὐρείων,

Ἀνέρος ἀφνειοῖο πάϊς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι

200

Υἱέες ἐν μεγάροις ἡμὲν τρέφεν, ἧδ' ἐγένοντο,

Γῆσιοι ἐξ ἀλόχου· ἐμὲ δ' ὤνητῇ τέκε μήτηρ

Παλλακίς, ἀλλὰ μεῖσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα

“ Enimverò tibi ego haec valdè accuratè enarrabo.

“ Esset quidem nunc nobis in longum tempus et cibus,

“ Et vinum dulce, casam intra manentibus,

“ Epularique quietis, alii autem opus obirent;

195

“ Facile postea et in annum integrum

“ Neutiquam perficerem narrans meos dolores animi,

“ Quotquot utique jam omnes deorum voluntate pertuli :

“ Ex Cretâ quidem genere gloriôr me esse latâ,

“ Viri divitis filium : multi verò et alii

200

“ Filii in aedibus et educati sunt, et nati,

“ Legitimi ex uxore ; me autem emptâ peperit mater

“ Pellex ; sed me aequè ac legitimos honorabat

Ver. 193. — νῶϊν.] Apud Eustathium, ἡμῶν. vel ἡμιν.

Ver. 195. — ἐπὶ ἔργον ἔποιεν.] Id est ut rectè Eustathius, ἔργον ἐπίσταν. *Al.* ἐπὶ ἔργα ἔποιεν, et ἐπὶ ἔργα πρῶποιονα.

Ver. 196. — καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα οὐδὲ διαπρῆξαιμι, λέγων ἐμὰ κῆδεα.]

— si prima repetens ab origine pergam, Et tacet annales nostrorum audire laborum ;

Antè diem clauso componet vesper Olympo. *Æn.* I, 374.

Ver. 199. Ἐκ μὲν Κρητῶαν γένος εὐχομαι εὐρείων.] “ In hoc versu,” inquit Barnesius,

“ Rhythmus insignis, ut *Odys.* α, ver. 40.

“ Ἐκ γὰρ Ὀρίσταις τίς ἐσται Ἀτρεΐδης et ver. 397. Ἀντὶς ἱγὼν οἴκου ἀναξ Ἴσμου·

ἡμισέροισι. Item 9, ver. 224. Ὀδῶς Ἡρακλῆς, οὗτ' Εὐρύτου Οἰχαλῆς. Et μ', ver. 70.

Ἀργὸν πασιμίλουσα, παρ' Αἰθῶα πλόουσα.

Talis ille *Simmia* in *Gorgo*, apud *Athenæum*, lib. XI, fol. 491. Αἰθῶα ὠκείαι πρὸς πολὺ

σίλιναντο σίλειαι. Item *Antholog.* lib. I, cap. 13. § 16, fol. 19. Πιράζεις τὸν Νίλου·

ὁ δ' ἐν δίωσι προαδύλον. Item: τοῦ πολυκάθονος τοῦτ' ἦείον Ἀρκαδίουτος. Hæc

Rhythmi dulcedine capti Neoterici, præsertim Orientalibus et Septentrionalibus

“ Linguis imitatoribus cadentibus, sonum semper sibi similem in Versibus conden-

dis captabant : quod in *Anglicâ* nostrâ “ *Lingua*, *Galliâ*, et *Germanicâ* aptius

quàm in *Græcâ* aut *Latina* conveniet.

Verùm nec *Quidius* nec *Virgilius* hanc rem intactam reliquerunt, præsertim in

“ *Imitatoribus*.” Vide ad *Il.* ζ', 236. Cæterum de totâ hæc narratione *Eustathius* :

Εἰδὼς δὲ [ὁ Ποιητής] ὡς οὐκ ἂν τῶν τις ἰσχυρότερον ἀνθρώπων ἐπιστραφεὶς λόγων αὐτῶν ψευδῶν, ἀρετῶν αὐτοῦ ἐν τῇ μίση ἱστορίᾳ τι ἀληθείαι καὶ τοπογραφίαι καὶ ἱστορίαι οὐκ ὀλίγαι χρησίμοις καὶ λόγου ἀξίαις. Ὡραῖζι δὲ καὶ ῥητορικῶς καλλιγραφίᾳ τὴν διήγησιν. Καὶ ὅπως πολλὸν τὸ ἱστορῶν ἐν τῇ διήγησιν καὶ τῇ τοιοῦται λέγει, ἵνα μὴ διὰ τὴν ψευδῆ πλάσιν ἐκδιερίχοντο.

Ibid. — εὐρείων.] Νῦν — μακρῶς στίχῳ γὰρ ἢ Κρήτῃ. *Schol.*

Ver. 201. Τίς ἐν μεγάροις.] *Al.* Τίς ἐν μεγάροις, et Τίς ἐν μεγάροις.

Ver. 202. — ἐμὲ δ' ὤνητῇ τέκε μήτηρ Παλλακίς.]

Mæonio regi quem serva Lycimnia furtim Sustulerat. *Æn.* IX, 546.

Ibid. — ἀναξ.] Ἐξ ἀγορασίας δούλη. *Schol.*

Ver. 203. — ἰθαγενέεσσιν.] Τίνας γνησίους. *Schol.* *Al.* ἰθαγενέεσσιν.

- Κάστωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι
 "Ὅς ποτ' ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὤς, τέετο δήμῳ, 205
 "Ὀλβῶ τε, πλούτῳ τε, καὶ υἷαςί κυδαλίμοισιν.
 'Αλλ' ἦτοι τὸν κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
 Εἰς Αἶδαο δόμους· τοὶ δὲ ζῶην ἐδάσαντο
 Παῖδες ὑπέρβυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλλοντο·
 Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἰκί' ἐνειμαν. 210
 Ἥγαγόμεν δὲ γυναῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
 Εἶνεκ' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ οὐκ ἀποφάλιος ἦα,
 Οὐδὲ φυγοπτόλεμος· νῦν δ' ἥδη πάντα λέλοιπεν·
 'Αλλ' ἐμπης καλάμην γέ σ' οἶομαι εἰσορόωντα
 Γινώσκειν· ἥ γάρ με δὴν ἔχει ἥλιθα πολλή. 215
 Ἥ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἀρης τ' ἔδωσαν καὶ Ἀθήνη,
 Καὶ ῥῆξηνορίην· ὅποτε κρῖνοίμι λόχονδε
 "Ανδρας ἀριστῆας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,

- " Castor Hylacides, cujus ego genus gloriior me esse :
 " Qui quondam in Cretensibus, deus veluti, honorabatur populo, 205
 " Fortunisque, divitiisque, et filiis gloriosis.
 " Sed sanè illum fata iiverunt mortis ferentia
 " In Orci domos : facultates verò diviserunt
 " Filii magnanimi, et sortes jacerunt :
 " At mihi valdè pauca dederunt, et aedes tribuerunt. 210
 " Duxi autem uxorem locupletissimorum hominum
 " Gratià meae virtutis ; quia non despicibilis eram,
 " Neque fugax-in-bello : nunc autem jam omnia defecerunt ;
 " Sed tamen stipulam saltem te arbitror intuentem
 " Cognoscere ; profectò enim me calamitas tenet cumulatè multa. 215
 " Sanè quidem omninò audaciam Marsque dederunt et Minerva,
 " Et vires-bellicas : cùm legerem ad insidias
 " Viros optimates, malà inimicis serens ;

Ver. 205. "Ὅς ποτ'.] *Al.* "Ὅς τότε.

Ibid. — Κρήτεσσι.] *Al.* Κρήτησι.

Ver. 208. — ζῶην.] Περικουσίαν. *Schol.*

Ver. 209. — καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλλοντο.]

Δῖον γὰρ ὡς κλήρους διημέραντο οἱ παῖδες τὴν πατρικὴν κτήνιν· ἔθεν ἡ κληρονομία λέγεται. *Eustath.*

Ver. 214. — καλάμην γέ σ' οἶομαι εἰσορόωντα Γινώσκειν.] Πιθανὸς σὺ παραδίγμαντι ὡς γὰρ πρὸς ἄλλοισιν ἔντος τοῦ λόγου· ἰστί δὲ οὐδὲν ἥττον ἰναργίς· ὡς γὰρ ἀπὸ τῆς καλάμης ἐνίσταται τοῖς καὶ ἄλλοις τῶν τιθερισμένων καρπῶν, οὕτως καὶ ἐκ προσδυτικῆς σώματος τὴν ἀρχαίαν ἔξιν κατανοῶσαι. *Schol.* Hinc apud *Erasmium*, Proverbium : *Ex stipulâ cognoscere.*

" Ἐκ τῆς καλάμης γινώσκειν — dicitur, quod quies ἐ vestigis quibusdam in senectâ reliquis conjecturam facimus, cujusmodi " quis fuerit in adolescentiâ ; translata me-

" taphorâ à segetibus." *Erasm. Adag. Sect. de Conjecturis.* Sic apud *Lucianum* : "Ὡς ἰνῆν ἀπὸ τῆς καλάμης τι καμῖσθαι. *Pseudomantis*, haud longè ab initio. *Cæterum* laudat hanc *Metaphoram Aristoteles* : Τὸ γὰρ μανθάνειν βελόας, ἢ δὴ φύσει πᾶσιν ἰστί —. "Ἡ δὲ μεταφορά τοῦ τούτου μάλιστα. "Ὅταν γὰρ εἴπῃ τὸ γῆρας καλάμην, ἐποίησεν μάθησιν καὶ γνῶσιν διὰ τοῦ γίνους· ἄμφω γὰρ ἀπνηθέα. *Rhetoric. lib. III. cap. 10.*

Ver. 215. — δὴν.] Κακοπαθεία, καὶ ἡ ἐξ ἰνδίας δυστυχία. *Schol.*

Ver. 217. Καὶ ῥῆξηνορίην· ὅποτε κρῖνοίμι λόχονδε.]

" Ἐς λόχον· ἴνθα μάλιστα· ἀρίστη διαφαίνεται ἀνδρῶν,
 " Ἐπὶ δ' ἐπὶ δειλὸς ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλλοις, ἔξ-
 φαάνθ. *Iliad. v. 277*

Τῶν ἐξαίρεύμην μενοεικία, πολλὰ δ' ὅπισσα
 Λάγχανον· αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καί ῥα ἔπειτα
 Δεινὸς τ' αἰδοῖός τε, μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τήνδε στυγερὴν ὁδὸν εὐρύσπα Ζεὺς 235
 Ἐφράσαθ', ἥ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε,
 Δὴ τότε μὲν ἠνωγον καὶ ἀγκαλυτὸν Ἰδομενεῖα
 Νήεσσ' ἠγήσασθαι ἐς Ἴλιον· οὐδέ τι μῆχος
 Ἦεν ἀνήνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δῆμου φῆμις.
 Ἔνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν υἱὲς Ἀχαιῶν, 240
 Τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
 Οἴκαδε σὺν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῷ κακὰ μῆδετο μητίετα Ζεὺς·
 Μῆνα γὰρ οἷον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσι,
 Κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ, καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα 245
 Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
 Νῆας ἐὺ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν.
 Ἐννέα νῆας στεῖλα, θοῶς δ' ἐσαγείρατο λαός.
 Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρήγρες ἐταῖροι
 Δαίνυντ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἱερῆϊα πολλὰ παρῆχον, 250
 Θεοῖσιν τε ῥέζειν, αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
 Ἐβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης,

“ Ex quibus eligebam quae-placebant; multa autem post

“ Sortitò-obtinebam: statim verò domus augebatur; et deinceps

“ Gravisque reverendusque inter Cretenses factus-sum.

“ Sed cum jam hoc odiosum iter latè-sonans Jupiter

“ Decrevit, quod multorum virorum subtilis genua solvit;

“ Utique tunc me jusserunt et inclutum Idomeneum

“ Naves ducere in Ilium; neque ulla ratio

“ Erat denegandi, gravis nempe premebat vulgi vox.

“ Ibi quidem novem-annis belligerabamur filii Achivorum,

“ Decimo autem urbem Priami populati, ivimus

“ Domum-versus cum navibus; Deus verò dissipavit Achivos.

“ At mihi misero mala struebat providus Jupiter;

“ Mensem enim solum mansi delectans me filiis,

“ Virgineâque uxore, et facultatibus: at postea

“ In-Aegyptum me animus impulit navigare,

“ Navibus benè-adornatis cum eximiis sociis.

“ Novem naves adornavi; citò autem coactae sunt copiae.

“ Sex-diebus quidem postea mei dilecti socii

“ Convivabantur; at ego victimas multas praebebam,

“ Et Diis ad-sacrificandum, et ipsis ad epulas parandas.

“ Septimo autem navibus-consensus à Cretâ latâ,

Ver. 235. — τήνδε.] Apud Eustathium
τὴν γῆ.

Ver. 246. Αἴγυπτόνδε.] Vide infra ad
ver. 257. 258.

Ver. 247. — ἐὺ στείλαντα.] Ita Barne-
sius Vulg. ἐὺστείλαντα.

Ver. 250. — ἱερῆϊα.] Θείματα. Schol.
Vide ad II. χ'. 159.

Ver. 251. Θεοῖσιν τε ῥέζων.] Pronuntiaba-
tur Θεοῖσιν ut rectè notavit Barnesius. Vide
ad II. δ. 18.

Ἐπλέομεν Βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραίῃ, καλῷ,
 Ῥηΐδιαις, ὥσεί τε κατὰ ῥόον· οὐδέ τις οὖν μοι
 Νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσπεθέες καὶ ἄνουσοι 255
 Ἦμεθα· τὰς δ' ἄνεμός τε, κυβερνῆται τ' ἵθουνον.
 Περμπαῖοι δ' Αἴγυπτον ἐϋρρείτην ἰκόμεσθα·
 Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
 Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἐταίρους
 Αὐτοῦ παρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι· 260
 Ὅπῃρας δὲ κατὰ σκοπιάς ἄτρυνα νέεσθαι·
 Οἱ δ', ὕβρει εἴξαντες, ἐπισπόμενοι μένει σφῶν,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλίας ἀγρούς
 Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,

“ Navigavimus Boreâ vento puro, bono,
 “ Facile, veluti secundo flumine; neque ulla adeo mihi
 “ Navium laesa est, sed sospites et incolumes 255
 “ Sedebamus: has autem ventusque gubernatoresque dirigebant.
 “ Quinto-die autem ad Aegyptum pulchrè-fluentem venimus:
 “ Statui verò in Aegypto fluvio naves remis-utrinque-agitatas.
 “ Ibi quidem ego julebam charos socios,
 “ Illic apud naves manere, et naves tueri; 260
 “ Speculatores autem per speculas hortabar ut-irent:
 “ Hi autem insolentiae cedentes, sequentes impetum suum,
 “ Statim admodum Aegyptiorum virorum perpulchros agros
 “ Populabantur, mulieresque abducebant, et infantes liberos,

Ver. 254. — ὥσεί τε κατὰ ῥόον.] *Al.* ὥς
 εἴτε κατὰ ῥόον.

Ibid. — οὖν.] *Proindè.* —

Ver. 256. — τὰς δ' ἄνεμός τε, κυβερνῆ-
 ται τ' ἵθουνον.]

— fugimus spumantibus undis,
 Quà cursum ventusque gubernatorque
 vocabant. *Æn.* III, 269.

Ver. 257. Περμπαῖον.] Τῶν δὲ ἄκρων [τῆς
 Κρήτης] — τὸ δ' ἴδιον τὸ Σαρωνίον ἐστίν. —
 Ἔστι δ' ἀπὸ — τοῦ Σαρωνίου πρὸς Αἴγυπτον,
 σιστάρων ἡμῶν καὶ νυκτῶν πλοῦς. *Strabo*,
Geograph. lib. X. pag. 727. 728. al. 474.
 475.

Ibid. — Αἴγυπτον ἐϋρρείτην ἰκόμεσθα.] “ Ita
 “ appellatur Aegyptus propter Nilum à quo
 “ certis temporibus irrigatur.” *Spondan.*
 Pessimè. Rectè enim *Barnesius* hic per Αἴ-
 γυπτον non Terram Aegypti, sed fluvium Ni-
 lum intelligit, qui in sequenti versu et alibi
 sæpè apud Poetam Αἰγύπτῳ appellatur.
 “ Patet,” inquit, “ hic ex Masculino Epi-
 “ theto, Aegyptium hic non dici de Terrâ,
 “ sed de Fluvio. — Præterea hoc Epi-
 “ theton semper de Fluvio apud Homerum
 “ dicitur:”

Ναῖς δὲ Σατρινίοντος ἐϋρρείτας παρ' ὄχθας.

Iliad. ζ, 34.]

Similiter *Eustathius*: Δηλοῖ δὲ, ὡς καὶ πρὸς τού-
 των, καὶ ὅτι Αἰγύπτῳ καὶ ὁ Νεῖλος ἰκαλεῖτο φησὶ
 γὰρ “ Αἴγυπτον ἐϋρρείτην ἰκόμεσθα.” Καὶ,
 “ Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας.” Vide
 ad ver. 258.

Ver. 258. Στῆσα δ' ἐν.] *MS.* à *Tho.* Bent-
 leio collatus, Στήσαμεν.

Ibid. — Αἰγύπτῳ ποταμῷ.] “ Ομηρος —
 τοῖς ἀρχαίοις ἰχθέεσσι ὀνόμασιν, — καθότι
 καὶ Αἰγύπτον τὸν ποταμὸν εἶπεν, οὐ Νεῖλον. *Pau-
 sanias, lib. IX. cap. 40.* Vide *Plin. Nat.*
Hist. lib. V. cap. 9. item suprâ ad γ', 300.
 et δ', 581. et λ'. 638.

Ver. 262. — ὕβρει εἴξαντες.] Νικηθίντες
 ὑπὸ τῆς ὕβρεως. *Schol.*

Ibid. — μίνει σφῶν.] Apud *Eustathium*,
 μίνει σφῶν.

Ver. 263. — Αἰγυπτίον.] Similiter in-
 frâ ver. 286. Αἰγυπτίους. Ubi *Barnesius*:
 “ Duæ,” inquit, “ ultimæ Syllabæ coales-
 “ cunt in unam.” Sed nihil opus. Vide
 suprâ ad γ', 127. et ad II. β', 537.

Ver. 264. — ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ
 νήπια τέκνα.] “ ἄγον, ἀπὸ τοῦ, εἰς αἰχμαλωσίαν
 ἀπὸφισιν *Schol.* Sic *Iliad.* ι, 589.

Ἀνδρας μὲν πτείνουσι. —

Τέκνα δ' ἑ' ἄλλοι ἄγουσι, βαθυζώνους τε γυ-
 ναῖκας.

- Αὐτοὺς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτή· 265
 Οἱ δέ, βοῆς ἀτόντες, ἄμ' ἡοῖ φαινομένηφιν
 Ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 Χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 Φῦζαν ἔμοις ἐτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδὲ τις ἔτλη 270
 Μεῖναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔσθη.
 Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὄξει χαλκῷ,
 Τοὺς δ' ἄγαγον ζῶους, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἔμοι Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 Ποίησ'· (ὥς ὄφελον θανέειν, καὶ πότμον ἐπισπεῖν
 Αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ· ἔτι γὰρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο) 275
 Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην εὐτυκτον ἔθηκεν,
 Καὶ σάκος ὁμοίῳ· δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρὸς·
 Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἦλθον ἵππων,
 Καὶ κύσα γούναθ' ἐλάν· ὁ δ' ἐρύσατο, καὶ μ' ἐλέησεν·
 Ἐς δίφρον δέ μ' ἔσας ἄγεν οἴκαδε δακρυχέοντα. 280

- " Ipsosque interficiebant; citò autem ad urbem pervenit strepitus : 265
 " Illi autem clamorem audientes, simul cum aurorâ apparente,
 " Venerunt : impletus est verò totus campus peditibusque et equitibus,
 " Aerisque fulgore : Jupiter autem gaudens-fulmine
 " Fugam meis sociis malam immisit ; neque quisquam sustinuit
 " Consistere contrâ : circum enim mala undique stabant. 270
 " Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto aere ;
 " Alios autem duxerunt vivos, sibi operaturos ex-necessitate.
 " At mihi Jupiter ipse in mente hoc cogitatum
 " Effecit ; (ut debui mori, et fatum assequi
 " Illic in Aegypto ; adhuc enim me malum excepit !)
 " Statim de capite galeam fabrefactam deposui,
 " Et scutum ab humeris ; hastamque projeci ex manu :
 " At ego regis obviam ivi equis ;
 " Et osculatus-sum genua prehensa : hic autem servavit, et mei misertus est ;
 " In currum verò me locatum duxit domum lachrymas-fundentem. 280

Ver. 266. — βοῆς ἀτόντες] Vide ad II. 6, 252.

Ver. 267. — πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων, Χαλκοῦ τε στεροπῆς.]

Præterea magnæ legiones cum loca cursus

Camporum complent : —

Fulgur ibi ad cœlum se tollit ; totaque circum

Ære renidescit tellus. —

Lucret. lib. II. ver. 323. 327.

Ut sæpè ingenti bello cùm longa cohortes

Explicuit legio, et campo stetit agmen aperto,

Directæque acies, ac latè fluctuat omnis Ære renidenti tellus. —

Virg. Georg. II, 279.

— campique armis sublimibus ardent. Æn. XI, 602.

Ver. 270. — περι γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔσθη.] Sic Iliad. π', 111.

— πάντῃ δὲ κακὴν κακῇ ἐστήχετο.

Ver. 272. — ἄγαγον.] MSS. duo à Tho. Benteio collati, ἀναγον. Quo modo et in Vulgatis legitur infra ε', 441. ubi repetitur hic locus.

Ver. 273. — ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα.] Eustathius in commentario citat, ἐν φρεσὶν ὅδε νόημα.

Ver. 278. Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον.] Φασὶ δὲ οἱ Παλαιοὶ ἐν τῇ, " βασιλῆος ἐναντίον " ἦλθον, ὅτι ὁ Σίδως ἱερακεὺς Αἰγύπτου τόντι. Eustath.

Ver. 279. — καὶ μ' ἐλέησεν.] Eustathius in commentario citat, καὶ μ' ἰσάωνται.

Ἡ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελήσιν,
 Ἱέμενοι κτεῖναι· (δὴ γὰρ κεχολώατο λίην)
 Ἀλλ' ἀπὸ κῆνος ἔρυκε· Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
 Ξεινίου, ὃς τε μάλιστα νεμεσσᾶται κακὰ ἔργα.
 Ἔνθα μὲν ἐπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγχι 285
 Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας· δίδοσαν γὰρ ἅπαντες.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
 Δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ, ἀπατήλια εἰδὼς,
 Τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ κακ' ἀνθρώποισιν ἰάργει·
 Ὅς μ' ἄγε παρεπιθὼν ἦσιν φρεσὶν, ὄφρ' ἰκόμεσθα 290
 Φοινίκην, ὅθι τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
 Ἔνθα παρ' αὐτῷ μείνα τελεσφόρον εἰς ἑνιαυτόν·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε, καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
 Ἄψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
 Ἐς Λιβύην μ' ἐπὶ νηὸς εἴσσατο ποντοπόροιο, 295
 Ψευδεα βουλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι·
 Κεῖθι δέ μ' ὡς περᾶσσι, καὶ ἄσπετον ὦνον ἔλοιτο.

“ Profectò me valdè multi adoriebantur fraxineis hastis,
 “ Cupientes interficere, (jam enim irati erant valdè :)
 “ Sed ille arcebat : Jovis nempe veritus est iram
 “ Hospitalis, qui utique maximè indigne fert mala opera.
 “ Ibi quidem septem annos mansi ibidem, multasque collegi 285
 “ Divitias inter Aegyptios viros; dederunt enim omnes
 “ Sed cùm jam octavus mihi revolvens annus venisset,
 “ Tunc demùm Phoeniceus venit vir, fallacia doctus,
 “ Veterator, qui jam multa mala hominibus fecerat :
 “ Qui me duxit persuasum ipsius ingenio, donec venissemus 290
 “ In Phoeniciam, ubi ejus scilicet domus, et possessiones erant.
 “ Ibi apud ipsum mansi integrum in annum :
 “ Sed quando jam mensesque et dies exacti essent,
 “ Iterùm se-circumvolvante anno, et supervenissent tempora ;
 “ In Libyam me navi imposuit pontum transeunti, 295
 “ Mendacia meditatus, ut secum onus portarem ;
 “ Illic autem me ut venderet, et magnum pretium acciperet.

Ver. 283. — ἀπὸ κῆνος ἔρυκε.] Suos nimirum à vi Ulyssii inferendâ arcuit. Ita infra ὁ, 104. — κῆνος, σῶς τ' ἀπερῶκεν. Et Iliad. γ, 542, ε', 562. — βελίων ἀπερῶκει ἱερῶν. Barnesius, Versionem Editionis Didymi secutus, malè reddit, “ ille eripuit.”

Ver. 286. Κεῖματ'.] Ἀλ. Κτήματ'.

Ver. 287. Ἀλλ' ὅτι δὴ ὄγδοόν μοι.] Pronuntiabatur ὄγδον. Ut rectè notavit Barnesius.

Ver. 288. Δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ.] Ἐστὶ ἡδὺ καὶ τὸν Εὐμαιον ὑπὸ Φοινίκων πιστευμένον. Schol.

Ibid. — Φοῖνιξ.] Barnesius edidit Φοινίξ. Sed minùs rectè. Nam Φοινίκην infra ver. 291. et alibi apud Poetam mediam producit. Vide ad Il. β', 267.

Ver. 289. Τρώκτης.] Πανούργος, ἀπασιών Schol.

Ibid. — ἀνθρώποισιν ἰάργει.] Ἀλ. ἀνθρώπους ἰάργει.

Ver. 294. — περιτελλομένου ἔτους.] Ἀλ. ἱστυλλομένου ἔτους.

— volventibus annis. Aen. I, 234.

Ver. 297. Κεῖθι δέ μ' ὡς περᾶσσι.] Vox περᾶσσι antepenultimam corripit, quippè ex περᾶσσκον, non ex περᾶω, deducta. Vide ad Il. α, 67. Ἀλ. περᾶσι et περᾶσσι.

Ibid. — ὄνον ἔλοιτο.] Editio Florentina, notante Barnesio, habet ὄνον ἄροισι. Quam et veram omnino lectionem contendunt nonnulli. “ Il faut certainement lire ἄροισι “ avec l'Édition de Florence de 1448. —

Τῷ ἐπόμεν ἐπὶ νηὸς, οἴόμενός περ, ἀνάγκη.
 Ἥ δ' ἔθεν Βορέη ἀνέμῳ ἀκραΐϊ, καλῷ,
 Μέσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δέ σφιν μῆδετ' ὀλέθρον. 300
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν εἰλείπομεν, οὐδὲ τις ἄλλη
 Φαίνεται γαίᾳων, ἀλλ' οὐρανὸς ἥδ' ἐθάλασσα,
 Δὴ τότε κυανὴν νεφέλην ἔστησε Κρονίων
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν. 305
 Ἥ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγείσα κεραυνῷ,
 Ἐν δὲ Θεεῖου πλῆτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
 Οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι, περὶ νῆα μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμφορέοντο· Θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς, ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ, 310
 Ἰστὸν ἀμαίμακετον νηὸς κυανοπρώοιο
 Ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
 Τῷ ρα περιπλεχθεῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν·

“ Hunc sequebar in navi, suspicans licet, ex-necessitate.

“ Illa verò currebat Boreâ vento puro, bono,

“ Per-medium supra Cretam : Jupiter autem eis moliebatur exitium. 300

“ Sed cùm jam Cretam quidem liquissemus, neque ulla alia

“ Apparebat terrarum, sed coelum et mare ;

“ Tum verò atram nubem statuit Saturnius

“ Nave super cavâ ; obscuratus autem est pontus sub ipsa :

“ Jupiter verò crebrò tonuit, et injectit navi fulmen. 305

“ Haec autem contorta est tota, Jovis percussa fulmine,

“ Sulphureque impleta est : ceciderunt autem ex navi omnes.

“ Hi verò cornicibus similes, circum navem nigram

“ In fluctibus ferebantur : Deus autem auferebat reditum.

“ At mihi Jupiter ipse, habenti licet dolores animo, 310

“ Malum longum navis coeruleam-proram-habentis

“ Manibus imposuit, ut adhuc malum effugerem.

“ Hunc scilicet amplexus, ferebar perniciosiis ventis :

“ C'est qu' ἔλαιο ne se trouve du tout point,
 “ en ce sens-là, dans Homère : An lieu qu'
 “ ἄραιο s'y trouve souvent dans le sens d'
 “ auferte, reportare, [nempè domum,] qu'il
 “ doit avoir ici ; car le Phénicien en que-
 “ stion, après avoir vendu Ulysse en Lybie,
 “ devoit en reporter l'argent chez lui. Vid.
 “ 11. i. 3. κ', 307. i. 247. 'Οδ. γ', 422. &c.”
*Histoire Critique de la République des Let-
 tres, tom. VIII. pag. 41.*

Ver. 299. ἥδ' ἵκειν.]

— vastumque cavâ trabe currimus æquor.
Æn. III, 191.

Currit iter tutum non seciûs æquore clas-
sis.
Æn. V, 862.

Ver. 300. — Ζεὺς δὲ σφιν.] *Al.* Ζεὺς γὰρ
σφισι.

Ver. 301. Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν εἰλείπο-
 μιν, &c.] Ἀφηγηταὶ δὲ καὶ κινδυνῶσαι, καθά
 καὶ πρὸ τούτων ἔφη μετὰ τὰς τοῦ ἡλίου βόας.
Eustath. Vide suprâ ad μ', 403. &c.

Ibid. — οὐδὲ τις ἄλλη φαίνεται γαίᾳων, &c.]

Postquam altum tenuere rates, nec jam
 ampliùs ullæ
 Apparent terræ ; coelum undique et un-
 dique pontus :

Tum mihi cœruleus suprâ caput astitit
 imber,
 Noctem hiememque ferens ; et inhorruit
 unda tenebris.

Æn. III, 192.

Ver. 308. Οἱ δὲ κορώνησιν ἵκελοι.]

Adpaient rari nantes in gurgite vasto.

Æn. I, 118.

- Ἐννήμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κῦμα κυλίνδον. 315
Ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φεῖδων
Ἥρωσ ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
Αἶθρα καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον,
Χειρὸς ἀναστήσας, ὅφρ' ἵκετο δώματα πατρός·
Ἄμφι δέ με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα ἔσσην. 320
Ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κείνος γὰρ ἔφασκεν,
Ξεινίσαι, ἥδε φιλῆσαι, ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
Χαλκόν τε, χρυσόν τε, πολύκμητόν τε σίδηρον.
Καί νύ κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι· 325
Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὅφρα Θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,

- “ Per-novem-dies ferebar, decimâ autem me nocte nigrâ
“ Terrae Thesprotorum appulit magna unda volvens. 315
“ Ibi me Thesprotorum rex excepit Pheidon
“ Heros grâti; hujus enim dilectus filius cûm-supervenisset,
“ Frigore et labore afflictum duxit in domum,
“ Manu sublevatum, donec pervenisset ad aedes patris :
“ Mihi verò laenamque, tunicamque, vestimenta induit. 320
“ Ibi de-Ulysse ego audivi ; ille enim dicebat,
“ Hospitio se illum excepiſſe, et amicè-tractâſſe euntem in patriam terram :
“ Et mihi bona ostendit, quot collegerat Ulyſſes,
“ Aesque, aurumque, et multùm-elaboratum ferrum.
“ Et sanè in decimam generationem alium adhuc aleret : 325
“ Tot ei in aedibus res-pretiosae jacebant regis.
“ Ipsum autem in Dodonem dicebat ivisse, ut Dei
“ Ex queru alto-vertice Jovis consilium audiret,

Ver. 315. Γαίῃ Θεσπρωτῶν.] Θεσπρωτία, πόλις περὶ τὰ ἴσχατα τῆς Θεσσαλίας. Schol.

Ver. 316.— Θεσπρωτῶν βασιλεὺς.] Thesproti apud Thucydidem, lib. II. ἀβασίλιντοι dicuntur ; uti notavit Barnesius.

Ver. 317.— ἀπριάτην.] Ἀλ. ἀπριάδην.

Ver. 322. Ξεινίσαι, ἥδε φιλῆσαι.] Ἀλ. Ξεινίσσ' ἥδε φιλῆσαι.

Ver. 324. Χαλκόν τε, χρυσόν τε, πολύκμητόν τε σίδηρον.] Eustathius in commentario citat, Χαλκόν τε, χρυσόν τε ἄλλας, ἰσθῆτάς δ' ὑφάντην· Ut suprâ v', 136. et infrâ π., 231.

Ver. 326. Τόσσα οἱ ἐν μεγάροις.] Apud Eustathium, Τόσσα ἐν μεγάροις.

Ver. 327. Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι.] Τὸ γὰρ δὴ μαντήν τοῦτον [τὸ ἐν Δωδώνῃ] νηόμοστο ἀρχαῖοτατον τῶν ἐν Ἑλλάδι χρησθησίων ἵναι. Καὶ ἦν τὸν χρόνον τοῦτον μῶνον. Herodotus, lib. II. § 52. Ἡ Δωδὼν ταῖνον τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ Θεσπρωτοῖς ἦν καὶ τὸ ἔρος ὁ Τράμοις, ἢ Τράμοις, (ἀμφοτέρως γὰρ λέγεται,) ὑφ'

ὧ κίπται τὸ ἱερόν· καὶ οἱ Τραγικοί τι καὶ Πίνδαρος Θεσπρωτίδα ἱεράσαι τὴν Δωδώνην ὕστερον δὲ ὑπὸ Μολότταις ἐλίγιστο. Strabo, Geograph. lib. V. pag. 505. al. 328.

Ἐπεὶ γὰρ ἄλλος πρὸς Μολοσσὰ δάπνιδα, τὴν αἰσπύναντ' ἄμφι Δωδώνῃ, ἵνα Μαντήια Δακίος τ' ἱστοί Θεσπρωτοῦ Διὸς, Τίρας τ' ἄριστον αἱ προσήγοροι δρῶσι.

Aeschylus, Prometh. Vincit. ver. 827.

Ἔνθα τε Δωδώνη τις ἐπ' ἰσχατῇ πεσέλισται· τὴν δὲ Ζεὺς ἐφίλησι καὶ δὲν χρηστέριον ἵναι· Τίμιον ἀνθρώποις· ναῖον δ' ἐν πυθμῖνι φηγοῦ.

Ἔνθιν ἱερχθόνιοι μαντήια πάντα φέρονται. Hesiod. apud Scholiasten in Sophocl. Trachin, ver. 1174.

Ver. 328.— ἱπακούσῃ.] Ἀλ. ἱπακούσει. Atque ita citat Strabo, Geograph. lib. VII. pag. 506. al. 329. Idem tamen, lib. XVI. pag. 1105. al. 762. citat ὑπακούσῃ. Ἀλ. ἱπακούσῃ.

- "Οπως νοστήσῃ Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον,
 "Ἢδῃ δὴν ἀπείων, ἢ ἀμφαδὸν, ἢ κρυφιδόν. 330
 "Ωμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἐταίρους,
 Οἳ δὴ μιν πέμψουσι φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 'Αλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχῃσιν γὰρ ἐρχομένη νηῦς
 'Ανδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον. 335
 "Ενθ' ὄγε μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
 'Ενδυκέως· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἦνδανε βουλή
 'Αμφ' ἐμοὶ, ὅφρ' ἐτι πάγχυ δῶς ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
 'Αλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηῦς,
 Αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο· 340
 'Εκ μὲν με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματ' ἔδυσαν,
 'Αμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον, ἥδ' ἐ χιτῶνα,
 'Ρωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρχει.
 'Εσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδείελου ἔργ' ἀφίκοντο·
 "Ενθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν εὐσσελμῶ ἐνὶ νηϊ, 345
 "Οπλῶ εὐστρεφεῖ στερεῶς· αὐτοὶ δ' ἀποβάντες

- " Quomodo rediret Ithacae in opulentum populum,
 " Jam diu absens, an palam, an occulte. 330
 " Juravit autem coram me ipso, libans in domo,
 " Navem deductam, et paratos esse socios;
 " Qui jam ipsum comitabuntur dilectam in patriam terram.
 " Sed me prius dimisit: contigit enim ut-iret navis
 " Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-feracem. • 335
 " Tunc ille me jussit mittere regi Acasto
 " Accurate; illis autem malum in animo placebat consilium
 " De me, ut adhuc omnino in calamitatis pestem inciderem.
 " Sed quando a-terrâ longè progressa est pontum-transiens navis,
 " Statim servilem diem mihi moliebantur: 340
 " Exuerunt quidem me laenâ, tunicâque, vestimentis,
 " Circumque me pannum alium malum jecerunt, et tunicam,
 " Lacera, quae et ipse in oculis vides.
 " Vespertini autem Ithacae amoenae ad culta pervenerunt:
 " Ibi me quidem ligaverunt bonis-transtris-instructâ in navî, 345
 " Fune benè-torto arctè; ipsi verò egressi

Ver. 329. — νοστήσῃ] *Al.* νοστήσει.
Ibid. — Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον.] Vide
 suprâ ad 4, 103.

Ver. 331. "Ωμοσε.] *Apud Eustathium* in
 commentario, "Ομνυ· Ut infrâ 4, 288.

Ibid. — ἀποσπένδων] *Al.* ἀποσπένδων.

Ver. 333. — πέμψουσι.] *Al.* πέμψουσι.

Ver. 335. — ἐς Δουλίχιον.] Τὸ δὲ Δουλί-
 χιον, ἧσος δὲ αὐτῇ μίαν τῶν Ἐχινάδων. *Eus-
 tath.*

Ibid. — πολύπυρον.] *Al.* πολύμηλον.

Ver. 336. — Ἀκάστῳ.] *Al.* Ἐκάστῳ.

Ver. 338. — δῶς ἐπὶ πῆμα γενοίμην.]
Scholiasies interpretatur, Ἐπὶ ταῖς συμβέβη-
 κταις τιμαῖς ἄλλην βλάβην ὑπομείναιμι.

Ver. 340. — ἐμοὶ περιμηχανόωντο.] *Al.*
 ἐμοὶ περὶ μηχανόωντο, et ἐμὶ περὶ μηχανό-
 αωντο

Ver. 341. Ἐκ μὲν με.] *Al.* Ἐκ μὲν γε.

Ver. 343. Ῥωγαλέα.] *Al.* Ῥωγαλίον, et Ῥω-
 γαλίην.

Ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἔλοντο.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
 Ῥηϊδίως· κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,
 Ξεστὸν ἐφόλκαιον καταβὰς ἐπέλασσα θαλάσση 350
 Στῆθος· ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρσα ἀμφοτέρησι
 Νηχόμενος, μάλα δ' ὤκα θυρήφ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
 Ἐνθ' ἀναβὰς, ὅθι τε θρίος ἦν πολυανθέος ὕλης,
 Κεῖμην πεπτηώς· οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
 Φοίτῳ· ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι 355
 Μαίεσθαι προτέρω· τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
 Νηὸς ἐπὶ γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
 Ῥηϊδίως, καὶ με σταθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες
 Ἀνδρὸς ἐπισταμένου· ἔτι γάρ νύ μοι αἴσα βιῶναι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα· 360
 Ἄ δειλὲ ξείνων, ἥ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας,
 Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθεις, ἡδ' ὅσ' ἀλήθεις.
 Ἀλλὰ τὰδ' οὐ κατὰ κόσμον ὀϊόμαι, οὐδέ με πείσεις,
 Εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ· τί σε χρὴ τοῖον ἔοντα

"Festinanter ad littus maris coenam sumpserunt.

"At mihi vinculum quidem resolverunt dii ipsi

"Facile; capiti autem panno obvoluto,

"Laevigatum per clavum delapsus applicui mari

350

"Pectus; deinde autem manibus remigavi ambabus

"Natans; valdeque citò foris erām seorsum ab illis.

"Tunc cum-ascendissem, ubi utique quercetum erat floridæ sylvæ,

"Jacebam stratus: illi autem valde gementes

"Ibant; sed haud enim ipsis videbatur melius esse

355

"Inquirere ulterius; hi quidem retrò iterum ibant

"Navem in cavam; me autem absconderunt dii ipsi

"Facile, et me stabulo appulerunt ducentes

"Viri prudentis; adhuc enim jam mihi fatum vivere."

Hunc autem respondens allocutus es, Eumæe subulce: 360

"O miser hospitum, certè mihi valde animum commovisti,

"Haec singula dicens, quot scilicet passus, et quantum vagatus es.

"Sed ea non pro decenti dicta arbitror, neque mihi persuadebis,

"Locutus de Ulysse: quid te oportet, talis cum-sis,

Ver. 348. — ἀνέγναμψαν.] *Al.* ἀνέγναψαν

Ver. 350. — ἐφόλκαιον.] Πηδάλιον. *Schol.*

Ver. 352. — θυρήφ'.] *Al.* θυρήφ.

Ver. 353. — θρίος.] Δρυώδης καὶ σύσκιος τόπος. *Schol.* *Al.* δρύος.

Ver. 355. — ἀλλ' οὐ γάρ σφιν.] Vide supra ad x', 190. *Eustathius* autem in commentario citat, ἀλλ' ἐπεὶ οὐ σφιν.

Ver. 358. — σταθμῷ.] Σταθμὸν δὲ καὶ νῦν τὸν ἀγγρετικὸν οἶκον λέγουσι. *Eustath.*

Ver. 361. Ἄ δειλί.] *Al.* ὦ δειλί.

Ver. 363. — οὐ κατὰ κόσμον οἶόμαι.] Ἦγον ἄποσμα νομίζω. *Eustath.*

Ver. 364. — τί σε χρὴ τοῖον ἔοντα Μαψιδίως ψυδίσθαι;]

— μὴ ψυδῆ, ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν.

Iliad. δ', 404.

Cæterum minus rectè hîc *Eustathius*; καὶ ἴσα τὸ "Μαψιδίως ψυδίσθαι," δηλοῦν ὅς τὸ μὴ μάτην ψυδίσθαι, οὐ πᾶν ψικτόν. Istiusmodi enim distinctioni nullus hîc videtur locus.

Μαψιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς, 365
 Νόστον ἐμοῖο ἀνακτος, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
 Πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν,
 Ἡὲ φίλων ἐν χερσίν; ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
 Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοί,
 Ἡδὲ καὶ ᾧ παιδί μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω. 370
 Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἀρπυιαὶ ἀνηρεΐψαντο.
 Αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσσιν ἀπότηροπος· οὐδὲ πόλινδε
 Ἔρχομαι, εἰ μή πού τι περίφρον' Πηνελόπεια
 Ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίη ποθὲν ἔλθῃ.
 Ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν, 375
 Ἡμὲν οἱ ἄχυνται δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος,
 Ἡδ' οἱ χαίρουσιν βίοτον νήποιον ἔδοντες.
 Ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι, καὶ ἔρζεσθαι,
 Ἐξ οὗ δὴ μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
 Ὅς τ' ἄνδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαίαν ἀληθεῖς, 380
 Ἦλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν· ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
 Φῇ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
 Νῆας ἀκείομενον, τὰς οἱ ξυνέαζαν ἄλλαι·

“*Temerè mentiri? ego autem certè novi et ipse* 365
 “*De-reditu mei domini, quòd odio is haberetur omnibus diis*
 “*Omninò valdè, quia ipsum non inter Trojanos domuerunt,*
 “*Vel amicorum in manibus, postquam bellum confecisset.*
 “*Tunc ei tumultum quidem fecissent omnes Achivi,*
 “*Atque etiam suo filio magnam gloriam comparasset in-posterum :* 370
 “*Nunc autem ipsum ingloriè Harpyiae abriperunt.*
 “*At ego apud sues semotus; neque ad urbem*
 “*Eo; nisi quando fortè prudens Penelope*
 “*Venire jubeat, quando nuntius alicundè venerit.*
 “*Sed illi quidem singula assidentes interrogant,* 375
 “*Tum qui dolent diù absente rege,*
 “*Tum qui gaudent victum impunè edentes.*
 “*Sed mihi non gratum est inquirere et interrogare;*
 “*Ex quo scilicet me Aetolus vir decepit sermone;*
 “*Qui utique viro interfecto, multas per regiones vagatus,* 380
 “*Venit meam ad casam : ego autem ipsum amanter-complectebat.*
 “*Dixit autem eum se inter Cretenses apud Idomeneum vidisse*
 “*Naves reficientem, quas ei confregerant procellae :*

Ver. 366. ——— ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
 Πάγχυ μάλ', ὅττι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν, καὶ ἀντι τοῦ
 ὅτ' ἤχθετο δύναται νοηθῆναι καὶ ἀντι τοῦ
 ὅτι ἡμισέη ὁ νόστος δηλαδὴ, ἢ ὁ Ὀδυσσεύς. Eu-
 stath. Pro posteriori accipiendi ratione
 planè faciunt sequentia.

Ver. 369. Τῷ κέν οἱ. Barnesius edidit τῷ
 καὶ οἱ. Sed et ferri potest vulgata lectio.
 Vide ad Il. 4, 51. item x', 212.

Ver. 370. ——— ᾧ παιδί μέγα κλέος ἦρατ'.
 Filio suo magnam gloriam comparasset, nem-

pè Ulysses. Ita Iliad. γ', 373. δ', 165. —
 καὶ ἀσπετον ἦρατο κλέος. Barnesius alique
 malè vertunt, “*suo filio magna gloria cre-*
 “*visset.*” Quod cum vocis ἦρατο significa-
 tione nullo modo congruit.

Ver. 374. ——— ἔλθῃ. Al. ἔλθοι.

Ver. 380. Ὅς τ' ἄνδρα. Al. Ὅς ῥ' ἄνδρα.

Ver. 381. Ἦλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν. Al.

ἦλθεν ἐμὰ πρὸς δώματ'.

Ver. 383. ——— ἀκείομενον. Θεραπεύοντα,
 ἰώμενον. Schol. Al. ἀκείαμενον.

- Καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι, ἥ ἐς Θέρος, ἥ ἐς ὀπώρην,
Πολλὰ χρέματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισι. 385
Καὶ σὺ, γέρον πολυπενθές, ἐπεὶ σέ μοι ἦγαγε δαίμων,
Μῆτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μῆτε τι δέλγε·
Οὐ γὰρ τοῦνεκ' ἐγώ σ' αἰδέσσομαι, οὐδὲ φιλήσω,
'Αλλὰ Δία ξένιον δέσας, αὐτόν τ' ἐλεήσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 390
"Ἡ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος,
Οἷόν σ' οὐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.
'Αλλ' ἄγε νῦν ῥήτρεν ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὑπερβε
Μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοὶ, τοὶ "Ολυμπον ἔχουσιν·
Εἰ μὲν κεν νοστήσῃ ἀναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα, 395
"Εσσας με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα, πέμψαι
Δουλίχιόνδ' ἵεναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἀναξ τεὸς, ὥς ἀγορεύω,
Δμῶας ἐπισσεύσας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
"Οφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἡπεροπεύειν. 400

- " Et dixit venturum, vel in aestatem, vel in autumnum,
" Multas opes advehentem, cum deo-paribus sociis. 385
" Et tu, senex multa-passe, postquam te ad me duxit deus,
" Neque omnino mihi mendaciis gratificare, neque mulce :
" Non enim ob-id ego te honorabo, neque diligam,
" Sed Jovem hospitem veritus, teque ipsum miseratus."
Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
" Certè valde quidem tibi animus in pectoribus incredulus,
" Quod te neque vel juratus induxi, neque tibi persuadeo.
" Sed age nunc sponsionem faciamus ; at desuper
" Testes ambobus dii sint, qui Olympum habitant.
" Si quidem redierit herus tuus in hanc domum, 395
" Indutum me laenâque, tunicâque, vestimentis, mitte
" Ad-Dulichium ut-eam, quod mihi gratum est animo :
" Sin non venerit herus tuus, ut praedico,
" Famulis incitatis, dejice magnâ de rupe,
" Ut et alius mendicus caveat decipere." 400

Ver. 387. Μῆτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο.]

μηδὲ μ' οἰκτίσας

Εὐνάλαπτε μυθοῖς ψευδοῖς

Æschyl. Prometh. Vinc. ver. 685.

Ver. 388. — ἀπίστος.] Ita ex MS. et ex Schol. Vett. edidit Barnesius. Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulgg. αἰδέσσομαι. Quæ vox alibi apud Poëtam non occurrit. Vide ad Il. I, 504. 636. et χ', 419.

Ver. 389. — ἐλεήσας.] Al. ἐλεείων. Atque ita in commentario legit Eustathius.

Ver. 392. Οἷόν σ' οὐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον.] " Nullum enim vinculum ad adstringendam fidem jurejurando majores arc-

" tius esse voluerunt." Cicero, de Officiis, lib. III. § 31.

"Οσσις γὰρ ἀνύονται μηδὲν πείθεται,

ἀνσὸς ἐπισκεῖται ῥαδίως ἐπισσασται.

Amphis, apud Stobæum, § 27.

Ver. 393. — ῥήτρεν.] Τὴν ἐπὶ ῥητοῖς καὶ ἡμελογουμένοις συνθήκην. Schol.

Ibid. — ὑπερβε.] Al. ὑπερβή.

Ver. 397. Δουλίχιν.] Πόλις τῆς Κεφαλληνίας. Schol. Aliter Eustathius : Vide suprâ ad ver. 335.

Ver. 399. — ἐπισσεύσας.] Al. ἐπισσεύσας.

Ver. 400. — ἀλείνεται.] Al. ἀλείνεται. Ut infrâ α', 29.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε δῖος ὕφορβος·
 Ξεῖν', οὐτ' αὖ γάρ κεν μοι ἐϋκλείη τ' ἀρετὴ τε
 Εἷη ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα τ' αὐτίκα, καὶ μετέπειτα,
 "Ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνια δῶκα,
 Αὔθις δὲ κτείναιμι, φίλον δ' ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην. 405
 Πρόφρων δὴ κεν ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
 Νῦν δ' ὦρεθ' ὀρέσσοιο· τάχιστα μοι ἔνδον ἑταῖροι
 Εἶεν, ἵν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Ἀγχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἄνερές ἦλθον ὕφορβοί· 410
 Τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἥθεα κοιμηθῆναι·
 Κλαγγὴ δ' ἄσπετος ὦρετο συῶν αὐλιζομένων.
 Αὐτὰρ ὁ οἷς ἑταίροισιν ἐκέκλετο δῖος ὕφορβος·
 "Ἀξεθ' ὦν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
 Τηλεδαμῶ· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἵ περ οἴζυν 415

Hunc autem respondens allocutus est nobilis subulcus :

"Hospes, etenim sic mihi bona-fama, virtutisque nomen,

"Esset inter homines simul nunc, et deinceps,

"Qui te postquam in casam duxissem, et xenia dedissem,

"Deinde interficerem, dilectumque animum eriperem :

405

"Promptus sanè deinde Jovi Saturnio supplicarem.

"Nunc verò hora coenae : citissimè mihi intus socii

"Fuerint, ut in casà lautam apparemus coenam."

Sic hi quidem talia inter se dicebant.

Propè autem suesque et viri venerunt subulci ;

410

Has quidem deinceps incluserunt in sua-claustra ad-cubandum :

Streptitus verò ingens ortus est suum stabulantium.

Verum suos socios hortabatur nobilis subulcus :

"Ducite suum optimum, ut hospitibus-gratià mactem

"Longinqui : unà autem ipsi recreabimur, qui utique aerumnām

415

Ver. 402. — οὐτ' αὖ γάρ.] Refertur istud γὰρ ad id quod eleganter reticetur : "Nè « mihi istiusmodi pactionis auctor sis ; Ita « ENIM &c."

Ver. 403. — μετέπειτα.] *Al.* μετόπισθεν.

Ver. 405. Αὔθις δὲ κτείναιμι.] Malè hic Eustathius : "Ἐν δὲ τῷ « Αὔθις δὲ κτείναιμι," σιγιστὸς ὁ σύνδεσμος, λεηθείς συνήθας ἀντὶ τοῦ Δῆ. Quidni enim (si oportuisset) et scribere potuisset Homerus, Αὔθις δὴ κτείναιμι, &c. ? Vide autem ad *Il.* α, 57. et κ', 490.

Ibid. — κτείναιμι.] *Al.* κτείνοιμι.

Ver. 406. Πρόφρων δὴ κεν ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.] Ἀποπιν γὰρ φέτο ὁ Εὐμαῖος ; ἄνδρα τινὰ φόνῳ καὶ αἵματι χειρᾶμινον, καὶ ὕλῃς ἰναγῆ, προσελθὺν τῷ Θιῷ. *Kyriac. Stroz. de Republ. lib. X.* Porro aliam hujus loci interpretationem affert Eustathius : Δισπλὴν (inquit) ἔνοιαν ἔχῃ. "Ἡ γὰρ λίγυ βαρίως καὶ

εἰρωνικῶς κατ' ἀντίφρασιν, ὡς οὕτω πρόφρων ἂν εὐξαιμην Διῷ ξείνῳ, φονεύσας ξείνον' ἢ καὶ ἄλλως κατὰ συναλοφίην, [legendo nimirum Δία Κρονίον' ἀλιτοίμην], ὅτι οὕτως ἂν πρόφρων, ἦτοι ἱκούσιος καὶ μετὰ βήτης, ἀλίτοιμι ἦγον ἀπάρομαι εἰς Διόν. Verum posterior hæc accipiendi ratio cum isto δὴ κεν ἔπειτα παντὶ ἀπὲρ convenit. Cæterum Barnesius edidit cum notâ interrogationis, Δία Κρονίωνα λιτοίμην ; Sed et hoc minùs rectè.

Ibid. — δὴ κεν ἔπειτα.] *Al.* κεν δ' ἔπειτα.

Ver. 411. — ἄρα ἔρξαν.] Vide ad *Il.* α, 51.

Ibid. — κατὰ ἥθεα.] Τὰς συνήθεις κοίτας. Eustath. Fuerunt, teste Barnesio, qui exposuerint, "De more ;" Quo sensu hæc vox nullibi apud Poetam usurpatur. Vide ad *Il.* ζ', 511. et β, 268.

Ver. 415. — ὀνησόμεθ'.] Ὁσίσις καὶ ὠφελίας μετὰσχόμεν. Schol.

Δὴν ἔχομεν, πάσχοντες ὕῳν ἕνεκ' ἀργιοδόντων·

Ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποιον ἔδουσιν.

Ὡς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλεῖ χαλκῷ·

Οἱ δ' ὕν εἰσῆγον μάλα πίονα πενταέτηρον·

Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συζώτης 420

Λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων, (Φρεσὶ γὰρ κέχερτ' ἀγαθῇσιν,)

Ἄλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλειν

Ἀργιοδότος ὕος, καὶ ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσι,

Νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.

Κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυός, ἣν λίπε κείων· 425

Τὸν δ' ἔλιπε ψυχῇ· τοὶ δ' ἔσφαζάν τε καὶ εὔσαν·

Αἶψα δέ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συζώτης,

Πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν·

Καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, παλύνας ἀλφίτου ἀκτῇ,

Μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα, καὶ ἀμφ' ὀξειλοῖσιν ἔπειραν 430

Ὅπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα·

Βάλλον δ' εἰν ἑλεοῖσιν ἀολλέα· ἂν δὲ συζώτης

Ἰστατο δαιτρεύσων· (περὶ γὰρ φρεσὶν αἵσιμα ἦδη)

"Diū habemus, patientes suūm gratiā albis-dentibus;

"Alii verò nostrum laborem impune edunt."

Sic locutus, scidit ligna acuto aere:

Illi autem suum adduxerunt valdè pinguem quinquennem:

Eum quidem postea statuerunt ad focum; neque subulcus 420

Oblitus est immortalium, (mente enim utebatur bonā;)

Sed hic auspicans, capitis pilos in ignem jecit

Albis-dentibus suis, et precabatur omnes deos,

Ut-rediret Ulysses prudens suam in domum.

Percussit autem manu-sublatā, segmine quercūs, quod liquerat findens; 425

Hunc verò reliquit anima: hi autem jugulārunt et ustulārunt;

Statimque ipsum dividerunt; frustra autem cruda ponebat subulcus,

Undique auspicans à membris, in pinguem adipem:

Et alia quidem in ignem jecit, conspersa farinae flore;

Minutatim dein secuerunt caetera, et verubus infixerunt, 430

Assaveruntque scitè, detraxeruntque omnia:

Posuerunt autem in mensis simul-omnia: subulcus verò

Surrexit divisurus; (valdè enim mente aequa uōrat;)

Ver. 419. — εἰσῆγον.] *Al.* εἰσάγαγον.

Ver. 421. Λήθετ'.] Vide suprā ad λ', 101.

Ver. 422. 425. 427. Ἄλλ' ὅγ' ἀπαρχόμενος — ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συζώτης.] Ταῦτα δι' ἑαυταῖς ἴσιν καὶ εἰς τὰς πρῶτοντας ἰσὶ ταῖς θυσίαις ἰδὼν ἐπίσταμαι· καὶ μὴ πῶς τιτὸς ἀρνούμενος, οὐ βαρύνει τὴν ἐπίσθησιν τοὺς οἰκιστὰς τῆς Ἰωμῆς, ἀλλ' ἐκ πολλῶν τόπων συνειληυθὲς ἔλληνος. *Dionys. Halicarn. Antiq. Rom. lib. VII.* sub fine.

Ver. 425. Κόψε δ' ἀνασχόμενος.] *Dionys.*

sius, loco jam allato, citat Κόψε δ' ἀπαρχόμενος. Ex versu (ut videtur) 422. Ipse autem alibi, ut rectè annotat *Sylburgius*, citat Πλῆξιν ἀνασχόμενος. Περὶ Συνέσιως, § 5.

Ver. 426. — τοὶ δ' ἔσφαζαν.] Apud *Dionysium*, τοὶ δὲ σφάζαν.

Ver. 427. — ὠμοθετεῖτο.] Ὁμῶν ἄντων τῶν κριῶν, ἀπέχετο τοῖς θείοις. *Schol.*

Ver. 432. Βάλλον δ' εἰν ἑλεοῖσιν.] Ἐλεὺς δ' ἰστὶν ἡ μαγειρικὴ τράπεζα. *Athenæus, lib. IV.* cap. 22.

Καὶ τὰ μὲν ἔπταχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων
 Τὴν μὲν ἴαν Νύμφησι καὶ Ἑρμῇ, Μαιάδος υἱεῖ, 435
 Θῆκεν ἔπευζάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἐκάστω.
 Νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραςιν
 Ἀργιόδοντος υἱός· κύδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος·
 Καί μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Αἶθ' οὕτως, Εὐμαίε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο, 440
 Ὡς ἐμοὶ, ὅττι με τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 Ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπειο τοῖσδε,
 Οἷα πάρεστι· Θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἑάσει,
 Ὅ,ττί κεν ᾗ θυμῷ θέλῃ, δύναται γὰρ ἅπαντα. 445
 Ἥ ῥα, καὶ ἄργματα δῶσε θεοῖς αἰιγενέτῃσι·
 Σπείσας δ' αἶθοπα οἶνον, Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρῳ
 Ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ὃ δ' ἔζετο ἥ παρὰ μοῖρῃ.

Atque illa quidem septifariam omnia paritus est dividens ;

Partem quidem unam Nymphis et Mercurio, Maiae filio, 435

Posuit precatus ; caeteras vero distribuit singulis :

Tergo autem Ulyssem perpetuo honorabat

Albis-dentibus suis ; laetificabat vero animum domini :

Et ipsum compellans allocutus est prudens Ulyssex :

“ Utinam sic, Eumaeae, dilectus Jovi patri fieres, 440

“ Ut mihi ; siquidem me, talis cum-sim, bonis honoras.”

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce :

“ Comede, eximie hospitum, et delectare hisce,

“ Qualia adsunt ; Deus autem hoc quidem dabit, illud vero sinet, 445

“ Quodcumque suo animo voluerit ; potest enim omnia.

Dixit, et primitias sacrificavit diis sempiternis ;

Libatoque nigro vino, Ulyssi urbium-vastatori

In manibus posuit ; hic autem sedebat suam juxta partem.

Ver. 434. — διμοιρᾶτο.] Pronuntiabat-
 tur forte διμοιρᾶσθαι. Vide ad Il. α. 4.

Ver. 435. — Νύμφησι καὶ Ἑρμῇ.] Δα-
 ρεῖται δι μοῖραν ὁ Εὐμαῖος Νύμφησι μὲν, ἵνα
 γῆν ἀναδιδοῖεν τροφὰς τοῖς ζωοῖς, ὡς πιστατοῦ-
 σαι κρήναις καὶ ἄλυσσι καὶ ἱεροῖς ποταμοῖς, ὡς
 περὶ δὴ λωσαν. [Odys. κ', 350.] Ἑρμῇ δὲ ὡς
 καὶ αὐτῷ νομίῳ, καὶ αἰζητικῇ τῶν δειμμάτων.
 Eustath. Καὶ Σιμωνίδης δύνει αὐτοῖς φησὶ Νύμ-
 φησι καὶ Μαιάδος τέκνῳ· Οὗτοι γὰρ ἀνδρῶν αἶψ'
 ἵχουσι ποιεῖν. Schol.

Ibid. vli.] Al. υἱεῖ.

Ver. 436. — ἐκάστω.] Al. ἐκάστοις.

Ver. 437. Νώτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι.]

Vescitur Aeneas

Perpetui tergo bovis, et lustralibus extis.

AEn. VIII, 182.

Ver. 443. — δαιμόνι.] Vide ad Il. β',
 190.

Ibid. — τέρπειο τοῖσδε, Οἷα πάρεστι.]

Τίσινα πᾶσιν ἰμῶς, οἷα δίδωσι θεοῖς.

Diog. Laërt. lib. I. in vitâ Periandri.

Ver. 444. — Θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ'
 ἑάσει.] Sic Iliad. π', 250.

Τῷ δ' ἔτιρον μὲν ἴδωκε πατὴρ, ἔτιρον δ' ἀνέκνυσι.

Similiter et apud Pindarum :

— τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' οὐπω.

Pythior. Ode XII. ver. ult.

Caeterum apud Eustathium legitur hic, τὰ
 μὲν δώσει, τὰ δ' ἑάσει.

Ibid. — ἰάσει.] Vide ad Il. δ', 42.

Ver. 445. — ἑλίει.] Al. ἑλίει.

Ver. 446. — ἄργματα.] Τὰς ἀπαρχάς.

Schol. Ἀπάργματα, αἱ μεγάλαι ἀπαρχαὶ τῶν
 θυσιῶν τῶν τιλείων· παρὰ τὸ ἀρχῶν, ἀπάρχῳ,
 ἄργμα καὶ ἀπαργμα, ὡς Ὀμηρος· “ ἄργματα
 “ θυσι θεοῖς αἰιγενέτῃσι.” Etymolog. Magn.
 in voce Ἀπάργματα.

Ibid. — δῶσε.] Ἡγοῦν, κατὰ τοὺς πα-
 λαιοὺς, ἰθυμῖαισιν· οὐδ᾽ ὅστις γὰρ, φασί, παρὰ τῷ
 ποιητῇ τὸ “ δῶσαι,” ἀντὶ τὸ σφάζει ἱερὸν
 λίγισται. Eustath.

Ver. 447. — Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρῳ.] Vide
 suprâ ad α. 2. et infrâ ad χ', 230.

Σῖτον δὲ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὃν ῥα συβώτης
 Αὐτὸς κτήσατο οἶος, ἀποχορμόμενοι ἀνακτος, 450
 Νόσφιν δεσποίνης, καὶ Λαέρταο γέροντος·
 Πὰρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Σῖτον μὲν σφιν ἀφείλε Μεσαύλιος· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον, 455
 Σίτου καὶ κρειῶν κεκορημένοι, ἐσσεύοντο.
 Νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιος, ὅε δ' ἄρα Ζεὺς
 Πάννουχος· αὐτὰρ ἄῃ Ζέφυρος μέγας αἰὲν ἔφυδρος.
 Τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῳ πειρηγίζων,
 Εἵπῳς οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἣ τιν' ἐταῖρον 460
 Ἄλλον ἐποτρύνειεν· ἐπεὶ ἔο κῆδετο λήν·
 Κέκλυθι νῦν, Εὐμαίε, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι,
 Εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω, οἶνος γὰρ ἀνώγει
 Ἥλεός, ὅς τ' ἐφείκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,

Panem autem ipsis distribuit Mesaulius, quem scilicet subulcus
 Ipse sibi-comparaverat solus, absente domino, 450
 Seorsum à dominâ et Laërte sene :
 Ipsum nempè à Taphiis emit possessionibus suis.
 Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
 At postquam potûs et cibi desiderium exemissent,
 Panem quidem eis abstulit Mesaulius ; illi autem ad cubitum, 455
 Pane et carnibus saturati, properabant.
 Nox verò deinde supervenit mala obscura ; pluebat autem Jupiter
 Totâ-nocte ; at spirabat Zephyrus magnus semper aquosus.
 Inter hos verò Ulysses locutus est subulcum tentans,
 Si quo-pacto sibi exutam laenam praeberet, vel aliquem sociorum 460
 Alium dare-hortaretur ; siquidem ipsius curam-gerebat valdè :
 “ Audi nunc, Eumaeae, et alii omnes socii,
 “ Gloriarundus aliquod verbum dicam ; vinum enim jubet
 “ Stultum, quod utique impulit sapientem etiam valdè cantare,

Ver. 450. Αὐτὸς κτήσατο οἶος.] Nempè κτεάτεσσιν ἐοῖσιν, ver. 452. Vide suprâ ad ver. 8.

Ver. 455. — κοῖτον.] Ἀλ. κοῖτην.

Ver. 457. — δ' ἄρ'.] Ἀλ. γάρ.

Ibid. — σκοτομήνιος.] Ἀσίληνος, σκοτινὴ ἢ καὶ ἥν ἡ σιλήνη ἀποσκοτάται τῇ πρὸς τὸν ἥλιον συνόδῳ· μήνη γὰρ, ἡ σιλήνη. Schol. Similiter Eustathius : Σκοτομήνιος δὲ νύξ οὐχ ἁπλῶς ἡ ἀσίληνος, ἀλλὰ καὶ ἥν ἡ σιλήνη ἀποσκοπεύεται, φασί, ἰγγίλασα ἥλιον πρὸς σύνδον. Fortasse tamen rectius per Νύξ σκοτομήνιος idem intelligas quod suprâ depingitur :

Νύκτα δὲ ὀφθαίνειν οὐδὲ προοφθαίνειτ' ἰδίσθαι.

Ἄγε γὰρ περὶ νηυὶ βαθεῖ ἥν, οὐδὲ σιλήνη

Ὀυρανὸν προοφθαίνει· κατείχοντο γὰρ νηφίσσι.

Odyss. i. 143.

Ver. 459. — συβώτῳ.] Vide ad II. ε. 1.

Ver. 463. — οἶνος γὰρ ἀνώγει Ἥλεός, ὅς τ' ἐφείκε, &c.]

Οἶνος γὰρ πυρὶ ἴσον ἐπιχρυσίζειν δύναται,
 Ἐσθλόν, ἀλεξίκακον, πάσης συνασπῆδον αἰοδῆς,
 Ἐν μὲν γὰρ Σαλῆος ἱερὸν μέγας, ἀγλαΐης τε,
 Ἐν δὲ χεραιτυπίας &c.

Panyasie, eis ἀκρασίαν, ver. 11.

Quid non ebrietas designat? operta recludit;

Spes jubet esse ratas; ad praelia trudit inermem;

Sollicitis animis onus eximit; &c.

Horat. Epist. lib. I. v. 16.

Ver. 464. — πολύφρονά περ μάλ' αἰῶσαι, καὶ δ' ἀπαλὸν γιλῶσαι.] Τὸν γὰρ οἶνον Ὀμηρος, οὐκ ἥλιον ὥσπερ ἡλιθιοὶ καλεῖ, καὶ ματαιοποιῶν οὐδὲ κελύει σκυθρωπὸν εἶναι, μήτις ἔδοντα, μήτις γιλῶντα, μήτ' ἐκρύβνυς ποτὶ καὶ πρὸς

Καί δ' ἀπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν, 465
Καί τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον.
'Αλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπικεύσω
Εἴθ' ὥς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
'Ως ὅθ' ὑπὸ Τροίῃ λόχον ἤγομεν ἀρτύναντες.
'Ηγείσθην δ' Ὀδυσσεύς τε, καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος, 470
Τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγώ· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
'Αλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἰκόμεσθα ποτὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
'Ημεῖς μὲν περὶ ἄστῃ κατὰ ῥωπήϊα πυκνά,

" Et ad molliùs ridendum, et saltandum incitavit, 465
" Et aliquod verbum emisit, quod scilicet non-dictum melius.
" Sed postquam sanè primùm garrulus-esse-coepi, non celabo :
" Utinam sic pubescerem, viresque mihi integrae essent,
" Sicut quando sub Trojà insidias duximus instructas :
" Duces autem erant Ulyssesque, et Atrides Menelaus ; 470
" Cum his verò unà tertius dux-eram ego, ipsi enim jubebant.
" Sed quando jam venissemus ad urbem, altumque murum,
" Nos quidem circa urbem per virgulta densa,

ὀρχησιν τρεπόμενον· οὐχ αὐτὸς ἀρχαῖος οὐδ' ἐπα-
ριστέρης ἑστίν· ἀλλ' ἤδη τούτων ἐκαστοῦ καὶ πο-
σότητος καὶ ποιότητος διαφεράν. "Ὅθεν οὐκ εἰπὶν
ὡς ἄρα τὸν πολυφρόνα δ' οἶνος ποιεῖ ἄσαι, ἀλλὰ
" μάλ' αἰεῖσαι," τανύστιν αὐμύτῳ καὶ ἰσὶ
πλῆθιν ὥσπερ προσοχλίειν. Οὐδ' ἔστι γελάσαι, μὰ
Δί', οὐδ' ὀρχήσασθαι· κοινὸν δ' ἔσ' ἀμφοτέρων λα-
βὼν τὸ " ἀπαλὸν," σὴν ἄνακτον εἰς τοῦτο πρόσ-
τασιν ἰσιστομίζει. " Καί δ' ἀπαλὸν γελάσαι, καί
" τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν." Athenæus, lib. IV.
-cap. 27.

Οἶνος καὶ φρονέοντας· ἰς ἀφροσύνας ἀνελβάνει.
Sthenelus, Poeta, apud eundem Athenæ-
um, lib. X. cap. 7.

Ver. 465. Καί δ' ἀπαλὸν γελάσαι.]

Cura fugit multo diluiturque mero :

Tunc veniunt risus ———
Ovid. Art. Amator. I, 238.

Cæterum de voce γελάσαι, vide ad II. á. 67.

Ibid. — καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν.] Sic
apud Athenæum :

Οἶνος ἀνωγὴν γέροντα καὶ οὐκ ἐθελόντα χορεύειν.
Lib. X. cap. 7.

Et apud Ovidium :

Ebrius incinctis phylarâ convivia capillis
Saltat ———. Fast. lib. V. ver. 337.

Ver. 466. — Καί τι ἔπος προέηκεν.] Τῆς δὲ
μῆθης οὐδὲν οὕτω κατηγορεύειν, ὡς τὸ περὶ τοῦς
λόγους ἀκρατὲς καὶ ἀόριστον. "Οἶνος γὰρ τ' ἰ-
" φίκας &c." (suprà ver. 464.) Καί τοι τὸ
δυνάστατον, ὡς δὴ καὶ γέλως καὶ ὀρχησις οὐδὲν ἄ-
χρη τούτων. "Καί τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄρ-
" ρητον ἄμεινον." Plutarch. περὶ Ἀδολισχίας.

"Ὅς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πείσις μίτρον, οὐκ ἔτι κτ'.

105

Τῆς αὐτοῦ γλώσσης καρτερός, οὐδὲ νόου
Μυθίται· δ' ἀπάλαμνα ———.

Theogn. Gnom. ver. 479.

Ver. 467. — πρῶτον ἀνέκραγον.] "Quæ-
dam Præterita Media (inquit Phil. Labbe)
" ego notavi penultimam ancipitem habere
" longam. Cujus rei rationem si quis à me
" repetat, fatebor ingenuè hâc in parte in-
" scitiam, aut amplius cogitandum pronun-
" tiabo. En igitur ea verba, quæ primus,
" quod sciam, observavi à reliquorum, quæ
" ab Aoristo Secundo profecta ejus quantita-
" tem referre solent, naturâ ac conditione
" desciscere. "Εἴρηγα à ῥίγω, σίπταγα à
" πρᾶττω, τειρεγυρίαι à τρίζω, βίβριθα à βείδω,
" μίμυκα à μύκω, (nam ἱμυκν: penultimam
" breviate, ut et ἱκερινον et similia;) κίκεριγα
" à κρίζω, κίκυφα à κύφω." Prosod. p. 44. 45.
Nempè non advertit vir eruditus Præterita
Media non unam habere omnia formandi ra-
tionem. Alia enim Aoristi Secundi sequun-
tur analogiam ; ut τύπτω, ἰτύπον, τίτυπα·
λίγω, ἱλίγω, λίλογα. Alia autem aut ex
Aoristo Primo, aut ex Præsenti retinent vel
diphthongum, ut φαίω, ἴφνω, ἴφνω, τίφνω·
πίδω, ἱπίδω, σίπειθα vel syllabam positione
longam, ut ἴδρω, ἱδρᾶν, ἱδρᾶν, ἱδρᾶν· σίφω,
ἱσφᾶν, σίφω· vel vocalem longam, ut τρίζω,
ἱτρίγω, τίτρίγω· ῥίγιω, ἱρίγιω, ἱρίγιω· πρᾶτ-
τω, ἱπρᾶν, σίπταγα· κρίζω, ἱκρίγω, κί-
κρᾶγα, &c. Vide ad II. β', 314.

Ver. 473. — περὶ ἄστῃ.] Al. ποτὶ ἄστῃ,
et παρὰ ἄστῃ.

Ibid. — κατὰ ῥωπήϊα πυκνά.]

Hic inter densas corylos ———.

Virg. Ecl. I, 14.

Ἀρόνακας καὶ ἔλος ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες
 Κείμεθα· νύξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, Βορέαιο πειρόντος, 475
 Πηγυλὶς, αὐτὰρ ὕπερθε χιῶν γένετ', ἥντε πάχη,
 Ψυχρῇ, καὶ σάκεεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
 "Εὐθ' ἄλλοι πάντες χλαῖνας ἔχον, ἥδ' ἔχιτῶνας,
 Εὐδον δ' εὐκῆλοι, σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους·
 Αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐτάροισιν ἔλειπον 480
 Ἀφραδίαις, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγώσέμεν ἔμπης·
 Ἀλλ' ἐπόμην σάκος οἷον ἔχων καὶ ζῶμα φαινόν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
 Καὶ τότ' ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἰόντα,
 Ἀγκῶνι νύξας· (ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπείως ὑπάκουσε) 485
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Οὔτι ἔτι ζωῶσι μετέσσομαι, ἀλλὰ με χεῖμα
 Δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρὰ μ' ἦπαφε δαίμων,
 Οἰοχίτων' ἔμεναι· νῦν δ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ, 490

- " In arundinibus et palude sub armis prostrati, 475
 " Jacebamus: nox autem supervenit mala, Boreâ orto,
 " Glacialis; at super nix facta est, veluti pruina,
 " Frigida, et scutis circum accrescebat glacies.
 " Ibi alii omnes laenas habebant, et tunicas,
 " Dormiebantque quieti, scutis cooperti humeros;
 " At ego laenam quidem profectus sociis reliqueram 480
 " Stultitiâ; quoniam non putabam me frigus valdè passurum:
 " Sed sequebar, scutum solum habens, et cingulum nitidum.
 " Sed quando jam tertia pars noctis erat, astraque transierant;
 " Utique tunc ego Ulyssem allocutus sum, propè existentem,
 " Cubito pungens; (is verò promptè audivit;)
 " Nobilissime Laërtiade, solers Ulysses,
 " Nequaquàm amplius vivis inter-ero: sed me hyems
 " Domat; non enim habeo laenam: decepit me deus,
 " Solâ cum-tunicâ ut-essem; nunc verò non amplius effugium est.
 " Sic dixi: is autem deindè sententiam habebat hanc in animo, 490

Ver. 474. Ἀρόνακας] *Al.* Ἀν δόνακας.
Ibid. — πειπτηῶτες.] Vide ad *Il.* β',
 818. et ζ', 261.

Ver. 476. Πηγυλὶς.] "Ἦγουν παγετὸς κατὰ
 τοὺς Παλαιούς, ἢ παγετώδης. *Eustath.* Cæ-
 terum apud *Etyimolog. Magn.* notante *Barnesio*,
 legitur Πηλυγίς.

Ibid. — ὕπερθε.] *Al.* ἔστυτα.

Ver. 477. — περιτρέφετο.] Πιρὲς ἐπ' ἡγ-
 νοτο, ἐπαγενοῦτο, ἐνίστατο, ἐστρεφάτο. —
 Οὔτω δὲ καὶ γάλα θρίψας Κύκλωψ [supra ἑ,
 246.] στροποῖσιναι. *Eustath.* *Al.* περιστρέφετο.
 Vide ad *Il.* ε', 903.

Ibid. — κρύσταλλος.] Τὸ πικτηγὸς ὕδωρ.
Schol.

Tom. II.

Ver. 479. — σάκεσιν εἰλυμένοι.] *Al.* σα-
 κίσα' εἰλυμένοι.

Ver. 481. Ἀφραδίαις.] *Al.* Ἀφραδίαις, et
 Ἀφραδίῃ.

Ver. 485. Ἀγκῶνι νύξας.] *Barnesius* legen-
 dum conjieit, Ἀγκῶν ἀνωξας. Sed nihil o-
 pus. Vide ad *Il.* α', 51.

Ver. 487. Οὔτι.] *Al.* Οὔτω.

Ver. 489. — ἔμεναι.] *Al.* ἔμμεναι, ἔμναι,
 et ἰναι.

Ibid. — φυκτὰ.] *Barnesius* scribendum
 contendit φευκτὰ. *Rationibus* haud satis
 idoneis. Vide ad *Il.* ζ', 488.

Ver. 490. — νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ.]
 Τὸ δὲ " νόον σχίθιν," ἀντὶ ταῦ, ἵκερψι τὸν μυ-
 C

Οἷος ἐκείνος ἔην βουλευόμεν, ἥδ' ἐ μάχεσθαι·

Φθεγξάμενος δ' ὀλίγη ὅπ'ι με πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Σίγα νῦν, μή τις σεῦ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.

Ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἴπ' τε μῦθον·

Κλῦτε, φίλοι, θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος·

495

Δίην γὰρ νηῶν ἐκὰς ἦλθομεν· ἀλλὰ τις εἶη

Εἴπειν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,

Εἰ πλεόνος παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνει νεέσθαι.

“Ὡς ἔφατ'· ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός,

Καρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν δίτο φοινικέεσσαν,

500

Βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου

Κείμεν ἄσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος ἡώς.

“Ὡς νῦν ἠρώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἶη,

Δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορῶν,

Ἀμφοτέρων, φιλότῃ καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἔηος·

505

Νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι, κακὰ χροὶ εἵματ' ἔχοντα.

- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συζῶτα·

Ἦ γέρον, αἶνος μὲν τοι ἀμύμων, ὃν κατέλεξας,

“ Qualis ille erat ad-consultandum et pugnandum ;

“ Locutus autem summissâ voce, me sermone affabatur :

“ Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.”

“ Dixit ; et in cubito caput tenuit, dixitque sermonem :

“ Audite, amici, divinum mihi in somnis astitit somnium ;

495

“ Valdè enim à navibus longè venimus ; sed aliquis eat

“ Nunciatum Atridæ Agamemnoni, pastori populorum,

“ Si plures a navibus jusserit venire.”

“ Sic dixit : surrexit autem deindè Thoas, Andraemonis filius,

“ Confestim, laenamque deposuit purpuream,

500

“ Perrexitque currere ad naves : ego verò in vestimento illius

“ Jacui libenter ; illuxit autem aureo-folio aurora.

“ Ita utinam nunc pubescerem, viresque mihi integræ essent ;

“ Daret aliquis laenam in stabulis subulcorum,

“ Utrumque, amicitia ac reverentiâ viri boni ;

505

“ Nunc autem me despiciatui-habent, mala corpore vestimenta habentem.”

Hunc autem respondens, alloentus es, Eumæe subulce ;

“ O senex, narratio quidem tibi bona, quam dixisti :

σσηριῶδη λόγον κατὰ νῦν. Eustath. Rectiùs, ut opinor, interpreteris ; “ Cogitatum hoc “ concipiebat in animo.”

Ver. 491. Οἷος ἐκείνος ἔην βουλευόμεν, ἥδ' ἐ μάχεσθαι.] Γράφεται δι καὶ, “ Οἷος ἐκείνος ἔην “ τελείσαι ἔργον τι ἔπος τι.” Eustath.

Ver. 494. — σχίδν.] Al. δίτο.

Ver. 496. Δίην γὰρ νηῶν ἐκὰς ἦλθομεν.] Vide Strabonem, Geograph. lib. XIII. pag. 894. al. 599.

Ver. 498. Εἰ πλείως παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνει νέεσθαι.] Ἦγον ἔσται πλείους στρατιώτας πύμψαι ὠδὲ. Eustath.

Ver. 500. — δίτο.] Al. βάλε.

Ibid. — φοινικέεσσαν.] Pronuntiabatur φοινικέουσσαν. Vide ad II. β', 267. et α', 133.

Ver. 501. Βῆ δι δίην.] Al. Βῆ δ' ἴναι.

Ver. 508. — αἶνος μὲν τοι ἀμύμων.] Δῆλον δι ὅτι αἶνος παρὰ τοῖς Παλαίοις οὐ μόνον ἱκανός, ἔξ οὗ πολὺν αἶνος Ὀδυσσεύς, αἷ αἱ Σιεῖνες [suprà μ', 184.] εἶπον, ἀλλὰ καὶ λόγος συμβολικὸς ἐν μύθῳ ἡ ιστορίας περιέτιταν ἔχων παραμυτηρῶν. Eustath. Ita Hesiodus fabulam Accipitris et Lusciniæ αἶνον appellat ; “ Εργ. καὶ ἤμει. I. 200.

- Οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς εἶπες·
 Τῷ οὐτ' ἐσθῆτος δευήσεται, οὔτε τευ ἄλλου, 510
 ὣν ἐπέοιχ' ἰκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα,
 Νῦν· ἀτὰρ ἡῶθέν γε τὰ σά ῥάκεα δνοπαλίξεις·
 Οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοῖβοί τε χιτῶνες
 Ἐνθάδε ἔνυσθαι, μία δ' οἷη φωτὶ ἐκάστω.
 Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός, 515
 Αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα δάσει,
 Πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
 ὣς εἰπὼν ἀνόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγυὲς
 Εὐνὴν, ἐν δ' οἷῶν τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
 Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς κατέλεκτ' ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ 520
 Πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἣ οἱ παρεχέσκετ' ἀμοιβὰς,
 Ἐνυσθαι, ὅτε τις χειμῶν ἐκπαγλὸς ὄροιστο.
 ὣς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
 Ἄνδρες κοιμήσαντο νηνίαι· οὐδὲ συβῶτη
 Ἦνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὧν ἅπο κοιμηθῆναι. 525

“ Neque quid adhuc praeter decorum verbum inutile locutus es:

“ Ideo neque veste indigebis, neque ullā aliā-re, 510

“ Quarum decet supplicem miserum compotem-factum-esse,

“ Nunc; at manē quidem tuis te pannis amicus;

“ Non enim multae laenae, mutatoriaeque tunicae

“ Hic ad-induendum; una autem sola viro cuique.

“ At postquam venerit Ulyssis dilectus filius, 515

“ Ipse tibi laenamque tunicamque, vestimenta dabit,

“ Mittetque, quod te cor animusque jubet.”

Sic locutus surrexit; ponebat autem ei prope ignem

Lectum, oviumque et caprarum pelles injiciebat.

Ibi Ulysses decubuit; injecti autem laenam ipsi 520

Densam et magnam, quae ei praebebat copiam-mutandi,

Ad-induendum, quando aliqua hyems terribilis orta esset.

Sic ibi quidem tunc Ulysses decubuit; apud ipsum verò

Viri cubuerunt juvenes: non autem subulco

Placuit illic lectus, ut à subibus seorsum cubaret; 525

Ver. 509. Οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηκερδὲς εἶπες·
 νηκερδὲς ἔστιν.] Οὐ γὰρ παρὰ τὸ προσήκον τὰ
 κακὰ ἡγήρουσας. Porphy. Quæst. Homeric.
 16.

Ibid. — ἔστιν.] Ἄλ. ἔστιν· et ἔστιν.

Ver. 511. — ἀντιάσαντα.] Vide supra
 ad ζ', 193. et ad II. α', 67.

Ver. 512. — τὰ σά ῥάκεα δνοπαλίξεις.]
 Ἀπὸ τοῦ, διὰ χειρὸς ἔξεις, ἀμφίση, συρράφεις·
 ἢ περιτινάξεις, περιστρέψεις. Etymolog. Magn.
 in voce δνοπαλίζω.

Ver. 513. — χλαῖναι, ἐπημοῖβοί τε
 χιτῶνες.] Χλαῖναι, χλαμῦδις, τὰ ἔξωθεν περι-
 ἐλήματα. — Χιτῶνις, τὰ ἔσωθεν ἀνδρῶν
 ἱμάτια. Schol.

Ver. 515. 516. 517. Αὐτὰρ ἐπὴν &c.] De-
 sunt hi tres versus in MS. à Tho. Bentleio
 collato.

Ver. 517. — θυμός τε κελεύει.] Ἄλ. καὶ
 θυμός ἀνώγει.

Ver. 521. — μεγάλην.] Ἄλ. μαλακὴν.

Ibid. — παρὲχόντις ἀμοιβὰς.] Παρὲχον-
 τὰς ἀμοιβὰς καὶ ἑαυτοῖς. Schol. Cæterum
 Barnesius edidit, legendumque pronuntiat,
 παρὲχόντις ἀμοιβὰς, ut sit παρὲχοντο ἀμοι-
 βῶν· uti infra φ', 41. Κίοντις ἂν μεγάροις.
 verum, ut opinor, auctoritate haud satis
 idoneā. Porro vir eruditus Tho. Bentleius
 in uno MS. scriptum reperit παρὲχόντις
 ἀμοιβὰς.

Ἄλλ' ὅγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ἀπλίζετο· χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς
 "Ὅττι ρά οἱ βίотου περικήδετο, νόσφιν ἰόντος.
 Πρῶτον μὲν ξίφος ὅξυν περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις,
 Ἄμφι δὲ χλαῖναν ἑέσσατ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνήν,
 Ἄν δὲ νάπην ἔλετ' αἰγὸς εὐτρεφέος μεγάλοιο·
 Εἴλετο δ' ὅξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν
 Βῆ δ' ἴμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
 Πέτρη ὑπὸ γλαφυρῇ εὐδον, Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

530

Sed is extrâ profectus armabat-se : gaudebat verò Ulysses,
 Quòd scilicèt sibi facultatum curam-habebat, dum ipse abesset.
 Primùm quidem ensem acutum circum fortes posuit humeros ;
 Laenam autem sibi circumdedit arcentem-ventos, valdè densam ;
 Ac pellem sumpsit caprae benè-nutritae magnae :
 Sumpsitque acutum jaculum, canum propulsatorem et virorum.
 Perrexit autem ire decubiturus, ubi scilicèt sues albis-dentibus
 Rupe sub cavâ dormiebant, Boreae sub tegmine.

530

Ver. 527. ——— νόσφιν ἰόντος.] *Al.* νόσφιν ἰόντι.

Ver. 528. ——— ξίφος ὅξυν περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις.]

Tum lateri atque humeris Tegeaeum subligat ensem. *Æn.* VIII, 459.

Ver. 529. ——— χλαῖναν ἑέσσατ'.] Vide *suprà* ad I, 296. *Al.* χλαῖναν ἑέσσατ'. *Minus rectè.*

Ver. 530. ——— νάπην.] Δίεσμα αἰγὸς δασύμαλλον. *Schol.*

Ver. 533. ——— Βορέω ὑπ' ἰωγῇ.] Ἰωγῇ, ἡ σκίπη ——— καὶ ὑπαιωγῇ δι, αἱ ὑπαιωγῇ καὶ σκίπη. *Etymolog. Magn.* Κυρίως οὖν ἰωγῇ τῆς πνοῆς οὐσης, καὶ τοῦ ἄγνυσθαι σημαίνοντος τὸ κλάσθαι, ἰωγῇ λοιπὸν ἡ τῆς πνοῆς ἀν ἰῆ κλάσις. "Εφη οὖν ποῦ, "εὐδον Βορέω ὑπ' ἰωγῇ," ὅπου ἄγνυται ἡ τοῦ Βορέα πνοή. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 29. *Al.* ὑπ' ἰωγῆς.

THE
TOY ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Ο΄.

Ἑπόθεσις τῆς ραψωδίας Ο΄.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΝ Ἀθηναῖον ἐπιστάσαντα εἰς Ἰθάκην ἐπανελθεῖν προτρέπεται· ὃς δῶρον παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμπεται· καὶ ἑκβαίνειν μέλλον εἰς τὴν ναῦν, θοικλύμενον τινὰ Ἀργεῖον μάντιν ἀναλαμβάνοντα ἐπὶ Φόνῳ φεύγοντα· καὶ Εὖμαιος Ὀδυσσεῖ διηγείται, ὡς Φοίνικας αὐτὸν ληϊσάμενοι ἐκ Συρίας νήσου, ἀπέδοντο Λαέρτη· καὶ ἡ Τηλεμάχου ναὺς κατάγεται εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄστὺ ἀποπέμψας, αὐτὸς πρὸς Εὖμαιον ἔρχεται.

Ἑπιγραφαί.

Τηλεμάχου ἐπάνοδος· Μνηστήρων λόχος· Τηλεμάχου πρὸς Εὖμαιον ἄφιξις.

Ἄλλως.

Οὐ, ἐπεὶ Ἰθάκης Λακισταίμονος ἐξ Ὀδυσείδης.

ΗΔ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα Παλλὰς Ἀθήνη
ῥχετ', Ὀδυσσεύος μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
Νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.

IN spatiosam verò Lacedaemonem Pallas Minerva
Ibat, Ulyssis magnanimi illustrem filium
De-redditū submonitura, et hortatura ut-rediret.

Ver. 1. Ἡδ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαίμονα.]
Connectitur cum Odys. v', 439. 440.
Ibid. — εὐρύχορον Λακεδαίμονα.] Sic
Oraculum apud Herodotum.

Σπάρτης οἰκήτορις εὐρυχόροις.

Lib. VII. § 220.

Cæterum nonnulli Spartam εὐρύχορον appellatam existimârunt propter Choroas quarum meminit Plutarchus in libro de institutis Laconicis. Alii verò εὐρύχορον exponunt simpliciter latam, Εὐρύχορον, φασί,

λίγην — γῆν, τὴν εὐχάροον καὶ μεγάλην. Eustath. ad Odys. μ', 4. Quod et eo verisimilius videtur, quòd aliis terris idem epitheton sæpè tribuat Poeta. Vide suprâ ad γ', 635. ζ', 4. et λ', 255. Vir tamen eruditus Isaacus Casaubonus alteram sententiam amplectitur, reprehenditque Athenæi Latinum Interpretem, quòd εὐρύχορον "agri spatiosi" reddiderit. Annotat. in Athenæum, lib. IV. cap. 3.

Ver. 3. Νόστου ὑπομνήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.] Φρονεῖ γὰρ ὡς εἰπὲς ἡ Τηλεμάχου, ἐκ

Εὔρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱὸν
 Εὐδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο· 5
 "Ἦτοι Νεστορίδην μαλακῷ δεδμημένον ὕπνῳ·
 Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκὺς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
 Ἀγχοῦ δ' ἵσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλέμαχ', οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἀπὸ δὴν ἀλάλησαι, 10
 Κτήματά τε προλιπὼν, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
 Οὕτω ὑπερφιάλους· μὴ τοι κατὰ πάντα φάγωσι,
 Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηῦσιν ὁδὸν ἔλθης.
 Ἀλλ' ὅτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον,
 Πεμπέμεν, ὅφρ' ἔτι οἴκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμης· 15
 "Ἦδη γάρ ῥα πατὴρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
 Εὐρυμάχῳ γήμασθαι· ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας

Invenit autem Telemachum et Nestoris inclytum filium
 Cubantes in vestibulo domūs Menelai illustres; 5
 Nestoridem quidem molli domitum somno:
 Telemachum autem non somnus tenebat dulcis; sed *eum* in animo
 Noctem per placidam curae de-patrem excitabant.
 Propē autem stans allocuta est caesia-oculis Minerva:
 "Telemache, non ampliūs benē à tuā domo diū aberras, 10
 "Possessionibusque relictis, virisque in tuis aedibus,
 "Ita superbis; *cave* nē tibi omnia comedant,
 "Possessionibus divisīs, tu autem inane iter feceris.
 "Sed hortare citissimē bello strenuum Menelaum,
 "Ut te dimittat; ut adhuc domi eximiam matrem invenias: 15
 "Jam enim paterque fratresque jubent
 "Eurymacho nubere; is enim superat omnes

τῆς κατ' αὐτόν Ἀθηναίης, καίρεν εἶναι ἥδη τοῦ
 ἱπποκλῆειν αὐτόν. Eustath.

"Ἦδη γάρ μοι θυμὸς ἰέλλεται οἶκαδ' ἰκίσθαι.
 Infra ver. 66.

Vide ad II. 4, 194.

Ibid. — ὀτρύνουσιν.] Vide ad II. 4, 338.
et x', 55.

Ver. 5. Εὐδοντ' ἐν προδόμῳ.] Quoniam in-
 fra ver. 7. legitur, Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος
 ἔχε γλυκὺς· ideo vocem Εὐδοντ' hoc in loco
 non Εὐδοντις, [ut exponit Scholiastes], sed
 Εὐδοντα intelligendam contendit Barnesius:
 scilicet ut ad Pisistratum solum referatur.
 Sed nihil opus. Primò enim vox Εὐδων de
 eo qui ad somnum captandum decubuerit,
 (ut opinor,) satis rectè dici potest: Deinde
 istud Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκὺς,
 ver. 7. non impedit quin paululùm dormie-
 rit Telemachus, etsi non (ut Nestoris filius)
 μαλακῷ δεδμημένος ὕπνῳ. Similiter de Jove
 dicit Poeta, *Iliad.* 4, 611. "Ενθα κάθητο" ἀνα-
 βάς· de eodem autem statim deinceps, β',
 ver. 2. Δία δ' οὐκ ἔχε νῆδυμος ὕπνος.

Ver. 8. — μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν]
 Barnesius aliquē vertunt, "curas de patre
 "excitabat." Sed ad vocis ἔγειρεν significa-
 tionem rectius (ut opinor) interpretēris,
 "curas de patre eum ē somno excitabant:"
 sive, "insomnem reddebant." Vide suprā ad
 ζ', 48. et ad *Iliad.* ψ', 234. ω', 344.

Ver. 10. — ἀπὸ δὴν ἀλάλησαι.] MS. à
 Tho. Benleio collatus, ἀπὸ τῆλ' ἀλάλησαι.
 Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 13. Κτήματα.] *Al.* Χεήματα.

Ibid. — τηῦσιν.] Vide suprā ad γ', 316.

Ver. 16. "Ἦδη γάρ ῥα πατὴρ τε.] Hinc O-
vidius:

Me pater Icarus viduo discedere lecto
 Cogit, et immensas increpat usque
 moras. *Heroid. Epist.* I, 81.

Vide Strabonem, *Geograph. lib.* X. pag. 708.
al. 461.

Ibid. — πατὴρ.] Ἰκάρους ὁ οἰζάλων.
Schol.

Ver. 17. — γήμασθαι.] Vide suprā ad
λ', 272.

Μνηστῆρας δάροισι, καὶ ἐξώφελλεν ἔδνα·
 Μὴ νύ τι, σεῦ ἀέκητι, δόμων ἐκ κτῆμα φέρεται.
 Οἶσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
 Κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀνυίοι,
 Παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο
 Οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλά·
 Ἀλλὰ σύ γ' ἔλθων αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἕκαστα
 Δμῶων, ἧτις τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι,
 Εἰσόκε τοι φήνῃσι θεὰ κυδρὴν παράκοιτιν.
 Ἄλλο δὲ τοί γε ἔπος ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ·
 Μνηστῆρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχῶσιν
 Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε, Σάμοιό τε παιπαλόεσσης,
 Ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.
 Ἀλλὰ τά γ' οὐκ ὅτ' αὖ πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει
 Ἀνδρῶν μνηστῆραν, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.

"Procos donis, et exaugere-solet sponsalia :
 "Nequod, te invito, ex aedibus bonum efferatur.
 "Scis enim, qualis animus in pectoribus mulieris :
 "Illius vult domum augere, qui duxerit ;
 "Fillorum autem priorum, et mariti-cui-virgo-nupserat dilecti,
 "Non amplius recordatur mortui, neque inquirat.
 "Sed tu ubi-veneris ipse committas singula
 "Famularum ei, quaecunque tibi optima videatur esse,
 "Donec tibi ostenderint dii illustrem uxorem.
 "Aliud autem tibi verbum dicam ; tu verò reponere animo ;
 "Procorum tibi diligenter optimates insidiantur
 "In freto Ithacaeque, Samique asperae,
 "Cupientes occidere, antequam in patriam terram veneris.
 "Sed ea scilicet non futura puto : prius etiam aliquem terra detinebit
 "Virorum procorum, qui tibi victum devorant.

Ver. 18. — ἰδνα.] Ita Barnesius. Nempe ut ἥλιος, ἥλιος ἔσθι, ἔσθι ita ἰδνα, ἰδνα.

Ver. 22. Παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο Οὐκέτι μέμνηται.]

Ἀπίστων αὐτῶν, ἧτις ἄνδρα τὸν πάρος
 Καινοῖσι λίπτοις ἀποκαλοῦσ' ἄλλοι φίλοι.
 Euripid. Troad. ver. 662.

Παλαιὰ καινῶν λίπτοις κηδυμάτων.
 Id. Medea, ver. 76.

Ubi Scholiastes hunc Homeri locum citat.
 Ver. 23. — εὐθιότος.] Vide ad II. β', 818. Al. εὐθιότος.

Ver. 27. — σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.]
 — tu condita mente teneto. Aen. III, 388.

Ver. 28. Μνηστῆρων σ' ἐπιτηδὲς.] Vide supra ad δ', 842. ζc.

Ver. 29. Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης.] Πορθμὸς ἐστὶ
 ἐν τῇ θάλασσᾳ ὑπὸ γῆς περιχωρῶν ἰσθμὸς δι
 ἐν τῇ γῇ ὑπὸ θάλασσης περιχωρῶν. Schol.

Ibid. — Σάμοιό τε παιπαλόεσσης.] Σάμον δὲ, τὴν νῦν Κεφαλληνίαν ὡς καὶ ὅταν φῇ.
 "Ἐν πορθμῷ σ' Ἰθάκης τε, Σάμοιό τε παιπαλόεσσης." Τῷ γὰρ ἐπιτίθεται τὴν ὀνομασίαν διόσταται, ὡς οὐκ ἐπὶ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς νήσου, εὐθις τοῦτομα. Τὴν πόλιν γὰρ οὕτως τῆς νήσου, μία τῶν τεσσάρων ἐστὶ ἡ καὶ Σάμος καὶ Σάμη καλουμένη, καθ' ἑκάστην τοῦτομα ὀνομαζομένη τῇ νήσῳ. Strabo, Geograph. lib. X. pag. 695. al. 453. Apollodorus autem, notante Strabone, ibid. insulam non Σάμον, sed Σάμον semper appellatam contendit. Vide supra ad δ', 246. Ceterum quod hic ait Scholiastes, τὴν Σάμον εἰρηκὶ Σάμον διὰ τὸ μέγεθος planè nihili est. Alii enim occurrit vox Σάμου.

Μισσηγὼς δὲ Σάμου τι καὶ ἱερὸν παιπαλόεσσης.
 Iliad. δ', 78.

Ubi facile scribere potuisset Poeta Σάμη, si ita oportuisset.

- Ἀλλὰ ἐκάς νήσων ἀπέχειν εὐεργέα νῆα,
 Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὖρον ὀπίσθεν
 Ἀθανατῶν, ὅς τίς σε φυλάσσει τε ρύεταί τε. 35
 Αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηται,
 Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρύναι καὶ πάντας ἐταίρους·
 Αὐτὸς δὲ πρόωιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,
 "Ὅς τοι ὤν ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδεν.
 "Ἐνθα δὲ νύκτ' ἄσσαι· τὸν δ' ὀτρύναι πόλιν εἴσω 40
 Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
 Οὐνεκά οἱ σῶς ἐσσί, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.
 Ἥ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ' ἀπέειπε πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον.
 Αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐξ ἡδέος ὕπνου ἔγειρεν,
 Λαῷ ποδὶ κινήσας, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν· 45
 "Ἐγρεο, Νεστορίδῃ Πεισίστρατε, μάνυχας ἵππους
 Ζεῦξον ὑφ' ἄρματ' ἄγων, ὅφρα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
 Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἦνδα·
 Τηλέμαχ', οὐπὼς ἐστίν, ἐπειγομένους περ ὁδοῖο,
 Νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσσεται Ἡώς. 50

" Sed longè ab insulis abstine benè-fabricatam navem,

" Cumque nocte simul naviga: mittet autem tibi ventum-secundum à-tergo

" Immortalium, quicumque te custoditque, tueturque. 35

" At ubi ad primum littus Ithacae perveneris,

" Navem quidem in urbem mitte et omnes socios:

" Ipse verò primum subulcum adi,

" Qui tibi suum custos est, simulque tibi benè-vult.

" Illic autem noctem perage; eum verò mitte in urbem 40

" Nuncium laturum prudenti Penelopae;

" Quòd ei salvus sis, et ex Pylo veneris."

Haec quidem sic locuta abiit ad magnum Olympum.

At hic Nestoridem ex dulci somno excitavit

Calcitrando pede motum; et ei verbum dixit: 45

" Surge, Nestoride Pisistrate, solidos-ungulis equos

" Junge curru subducens, ut conficiamus iter."

Hunc autem Nestorides Pisistratus contrà allocutus est:

" Telemachie, nequaquam licet, festinantes quamvis ad-iter,

" Noctem per tenebrosam aurigare; citò autem aderit Aurora. 50

Ver. 39. ——— ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδεν.] Νύξ δ' ἄρ' ἐπὶ λελειπένῃ σκοτομήνιος, &c.

Vide suprà ad v, 405.

Ver. 43. Ἥ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ' ἀπέειπε.] ξ, 457.

—— Sie fatus, nocti se immiscuit atræ.

Æn. IV, 570.

Ver. 47. ——— πρήσσωμεν ὁδοῖο.] In vulgatis editum est πρήσσωμεν. Verum cum in omnibus editionibus legatur πρήσσωμεν πρήσσωμεν, Iliad. ω, 264. Odys. γ, 476. δ, 219. ubi idem ferè hemistichium occurrit; etiam hic πρήσσωμεν edidi.

Ver. 50. Νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν.] Con-jic t Dua. Dacior hoc eadem accidisse nocte quam suprà depingit Poeta:

ideoque hoc in loco noctem δνοφερὴν appel-latam existimat: scilicet ut dicat Pisistratus, " nocte tam obscurâ et intempestâ iter nullo modo instituendum esse." Sed malè. Neque enim Epitheton δνοφερὴν omninò noctem in-tempestam, aut solitè obscuriorem deno-tat; sed omni nocti in universum tribuitur; neque, ut de eadem ipsâ nocte hæc intelli-gantur, ulla videtur ratio. Reverà hoc di-cit Pisistratus, " noctem, (non istam utique, " sed omnem,) ad iter faciendum, tempus esse " omninò inidoneum."

Ἄλλὰ μὲν, εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείη
 Ἥρωσ' Ἀτρεΐδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος,
 Καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμφη.
 Τοῦ γάρ τε ξείνος μιμνήσκειται ἤματα πάντα
 Ἀνδρὸς ξεινοδόκου, ὃς κεν φιλότῃτα παράσχη·
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλυθεν Ἥώς.
 Ἀγχίμολον δὲ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Ἄνστ' αἰετὶς εὐνῆς, Ἑλένης παρὰ καλλικόμοιο.
 Τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσεύς φίλος υἱός,
 Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροῖ σιγαλόεντα
 Δύνει, καὶ μέγα φᾶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ἄμοις
 Ἥρωσ'· βῆ δὲ δούραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύς θείοιο·
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 "Ἦδῃ νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν·
 "Ἦδῃ γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἰκίσθαι.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
 Τηλέμαχ', οὔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
 Ἰέμενον νόστοιο· νεμεσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῃ

" Sed mane, dum dona ferens in-currum posuerit

" Heros Atrides, hastâ-inclytus Menelaus,

" Et verbis mitibus compellatum dimiserit.

" Etenim hospes recordatur dies omnes

" Viri hospitalis, qui amicitiam praeberit."

55

Sic dixit: statim autem aureo-solio venit Aurora.

Propè autem ad eos venit bello strenuus Menelaus,

Ubi-surrexisset è lecto, Helenâ à comas-pulchrâ.

Hunc autem postquam animadvertit Ulyssis dilectus filius,

Festinans utique tunicam circum corpus splendidam

60

Induit, et magnum pallium fortibus injecit humeris

Heros: ivit autem foràs, astansque allocutus est

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini:

" Atride Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,

" Jam nunc me dimitte dilectam in patriam terram;

65

" Jam enim mihi animus cupit domum ire."

Huic autem respondit deinde bello strenuus Menelaus:

" Telemache, non te ego in multum tempus hic detinebo

" Cupientem reditûs: succenseo autem et alii

Ver. 51. — ἐπιδίφρια.] Ἐπὶ τὸν δίφρον
τίθιμνα, ἢ τὸ ἄρμα. Schol.

Ver. 60. Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα.]

Consurgit —, tunicacque inducitur ar-

Æn. VIII, 457.

Ver. 62. — παριστάμενος δὲ προσηύδα.]

Αἰ. παριστάμενος δ' ἵππος ἦνδα.

Ver. 63. Τηλέμαχος.] Deest hic versus
in nonnullis Editionibus, itemque in MS. à

Tho. Bentleio collato. "Ac certè," inquit
Henricus Stephanus, "malim abesse, quòd
"supervacaneus videatur."

Ver. 69. 70. — νεμεσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῃ Ἀνδρὶ
ἔξ. Apud Dionysium Halicarnassensem,
περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 19. sub initio, con-
trahuntur hæc in unum versum, hoc modo:

Καὶ δ' ἄλλῃ νεμεσῶ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλήσω.

Vide ad ver. 70.

Ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλήσιν, 70
 ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
 Ἴσόν τοι κακὸν ἐσθ', ὅς τ' οὐκ ἐβέλοντα νέεσθαι
 Ξείνον ἐποτρύνῃ, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερέκῃ·
 Χρὴ ξείνον παρεόντα φιλεῖν, ἐβέλοντα δὲ πέμπειν.
 Ἀλλὰ μὲν, εἰσέκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρεια θείῳ 75
 Καλὰ, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς· εἴπω δὲ γυναιξίν,
 Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλις ἔνδον ἰόντων.
 Ἀμφότερον, κῦδος τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειρα,
 Δειπνήσαντας ἴμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
 Εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργος, 80
 Ὅφρα τοι αὐτὸς ἔπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους,
 Ἄστυα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας

“ Viro hospitali, qui immoderatè quidem diligit, 70
 “ Immoderatè autem oderit; meliora nempè aequabilia omnia.
 “ Aequale sanè malum est, qui et nolentem redire
 “ Hospitem impellat, et qui ire-festinantem detineat:
 “ Oportet hospitem praesentem amicè-tractare, volentem autem dimittere.
 “ Sed mane, dum dona ferens in-currum posuero 75
 “ Pulchra; tu autem oculis videris: dicam verò mulieribus,
 “ Jentaculum in aedibus ut-parent abundè ex intùs existentibus.
 “ Utrumque, gloriaque et splendor, et utilitas est,
 “ Pastos ire multam super immensam terram.
 “ Sin vis divertere in Hellada, et medium Argos; 80
 “ Ut te ipse sequar; subjungam autem tibi equos,
 “ Et ad urbes hominum ducam: neque quisquam nos

Ver. 70. — ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλήσιν, ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν.] Τῆς δὲ Ὁμήρου σοφίας ἀπάνη καταμαθὴν ἰσὶ διήματα, ὅτι καλὰ καὶ πολλὰ σοφῶν ἀνδρῶν ἀποφθίγματα προανφώνησιν οἷον τὸ — Μηδὴν ἄγαν. “ Καὶ δ' ἄλλω
 “ νηυσὶ, ὃς κ' ἔξοχα, &c. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 19.

Χρὴν γὰρ μιστρίας ἀλλήλους
 Φιλίας θνητοῦς ἀνακρίνασθαι,
 Καὶ μὴ πρὸς ἄλλων μυλὸν ψυχῆς.
 Euripid. Hippolyt. ver 253.

Ibid. 71. — ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.] Ἐγγύς ἰσὶ τοῦ ἰστίου, ὡς πάντων μίστρον ἀριστον. Eustath.

Ver. 73. — ἰποτρύνῃ, — κατερέκῃ.] Ἄλ. ἰποτρύνει, — κατερέκει.

Ver. 74. Χρὴ ξείνον παρεόντα φιλεῖν, ἰβίλοντα δὲ σίμπειν.] Sic apud Theocritum:

Μηδὲ ξεινοδόκον κακὸν ἴμεναι· ἀλλὰ τραπέζῃ
 Μειλιξάντ' ἀσπάζεσθαι, ἵπταν ἰβίλοντι νίσθαι.
 Idyll. XVI, 27.

— nē sit mora; mitte volentem.
 Ovid. Fast. lib. IV. ver. 269.

Καὶ αἱ γὰρ ἄνθρωποι ὑποδύχονται αὐτὴν [χιλὶ

δόνα] κατὰ τὸν τῆς Ὁμηρικῆς ξενίας θεσμόν, ὃς κηλεύει καὶ φιλεῖν τὸν παρόντα, καὶ ἵνα βουλόμενον ἀσπάζεσθαι. Aelian. de Animal. lib. 1. cap. 52.

Ver. 78. Ἀμφότερον, κῦδος τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειρα, Δειπνήσαντας ἴμεν.] Τουτίσιν τὸ τοῖς ξείνοισι δειπνήσαντας ὑποχρεῖσθαι εἰς δὸν, οὐκ αὖ μὴ τῷ ξεινοδοχῇ διὰ τὸ φαγεῖν. — κῦδος δὲ καὶ ἀγλαΐα τῷ ξεινοδοχῇ δύνανται. Eustath. Atqui utrumque videtur τῷ ξεινοδοχῇ τριβένδον. Cæterum Scholiastes κῦδος hic exponit παράσθημα ψυχῆς.

Ver. 79. Δειπνήσαντας.] Vide suprā ad δ', 535.

Ver. 80. — ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργος.] Πιοιστικῇ δὲ ἐνὶ σχήματι συγκαταλίγειν τὸ μέρος τῷ ὅλῳ φασὶ τὸν Ὀμηρον ὡς τὸ “ ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἀργος.” Strabo, Geograph. lib. VIII. pag. 524. al. 340. Vide autem suprā ad δ', 344. et ad II. β', 528.

Ver. 81. Ὅφρα τοι αὐτὸς ἔπωμαι.] Τὸ δὲ “ ὅφρα ἔπωμαι,” ἀπὸ κοινοῦ ἔχει χριστικῶς τὸ “ μὲν εἰσέκει” [suprā ver. 75.] οἷον, Ἀλλὰ μὲν εἰσέκει δῶρα φέρω καλὰ· εἰ δ' ἰβίλις, μὲν δηλαδὴ, ὅφρα τοι αὐτὸς ἔπωμαι. Eustath.

Αὐτως ἀποπέμψει, δώσει δέ τι ἔν γε φέρεσθαι,
 'Ἡέ τινα τριπόδων εὐχάλακων, ἥε λεβήταν,
 'Ἡέ δὴ ἡμίονους, ἥε χρύσειον ἄλεισον. 85

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' α·
 'Ατρείδῃ Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 Βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερος· (οὐ γὰρ ὅπισθεν
 Οὔρον ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσι·)
 Μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος, αὐτὸς ὀλωμαι, 90
 "Ἡ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὀλῆται.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Αὐτίκ' ἄρ' ἡ ἀλοχὴ ἠδὲ δμῶσσι κέλευσεν,
 Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλῃς ἔνδον ἑόντων.
 'Αγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Βοηθείδης Ἑτωναεύς, 95
 'Ανστὰς ἐξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ νᾶϊεν ἀπ' αὐτοῦ·
 Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 'Οπτῆσαι τε κρεῶν· ὃ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας.
 Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηῶντα,

" Incassum remittet; dabit autem aliquid unum saltem ferendum,

" Aut aliquem tripodum benè-aeratorum, aut lebetum,

" Aut duos mulos, aut aureum poculum."

85

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est :

" Atride Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,

" Volo jam redire ad nostra; (non enim ponè

" Custodem discedens reliqui apud possessiones meas :)

" Nè patrem deo-parem quaerens, ipse peream,

90

" Aut aliquid mihi ex aedibus supellectile pereat."

At postquam hoc audisset bello strenuus Menelaus,

Statim suam uxorem et famulas jussit,

Jentaculum in aedibus parare abundè ex intùs existentibus ;

Propè autem ad ipsum venit Boëthoedes Eteoneus,

95

Ubi-surrexisset è lecto; quippe non procul habitabat ab ipso :

Hunc ignem accendere jussit bello strenuus Menelaus,

Assareque carnes ; is verò non inobsequens-fuit, ubi-audivisset.

Ipse autem in thalamum descendit odoratum,

Ver. 83. Αὐτως ἀποπέμψει.] Ita omnes. Quod tamen, ut opinor, ferri non potest. Barnesius quidem *Anapæstum* quovis in loco pro *Dactylo* adhiberi posse contendit. Verum ejus rei exemplum alibi apud *Homerum* non occurrit. In versu enim isto quem hic citat vir eruditus, *Odys.* β', 289. "Ὀπλισσόν τ' ἥϊα καὶ ἄγγισιν —, pes tertius, " *ia καὶ*" non est *Anapæstus*, sed *Dactylus*; quippè vox *ἥϊα mediam* naturā producit. Et in aliis locis à Barnesio ibi (ad *Odys.* β', 289.) citatis: Βορέης καὶ Ζήφυρος — *Iliad.* ι', 5. Νία μὲν μοι κατὰζι — *Odys.* ι', 283. 'Ἰέριον δὲ σύας — ε', 181. pedes isti " Βορέης," " Νία μὲν," " 'Ἰέριον," non sunt *Anapæsti*, sed *Spondæi* :

pronuntiando nimirum, Βόρρης, Νᾶ μὲν, 'Ἰέριον. Ideoque hoc in loco errorem aliquem latere crediderim. Quanam autem vera demum sit lectio, non liquet.

Ver. 85. 'Ἡ δὴ ἡμίονους.] 'Εν δὲ τῇ, " δὴ " ἡμίονους," δύο μὲν λίγαι διὰ τὴν ἔνωσιν. Οὐ γὰρ ἐκπλήττιζον οἱ ἥρωες τόσσ. *Eustath.* Atqui equos celetes tunc in usu fuisse liquet ex *Iliad.* ι', 679. &c.

Ver. 97. 98. Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε — 'Οπτῆσαι τε κρεῶν] " Mallem hic," inquit Barnesius, " legere 'Οπτῆσαι κρεῶν, ut sensus sit, " Ignem jussit accendere, Ad assandum carnes," " nes." Sed malè.

Ibid. — κῆαι.] *Al.* κῆαι

- Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης. 100
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκανον, ὅθ' οἱ κειμήλια κείτο,
 Ἀτρείδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
 Τῖόν δ' ἐκρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
 Ἀργύρεον· Ἑλένη δ' ἐπαρίστατο Φωριαμοῖσιν,
 "Εὐθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτῇ. 105
 Τῶν ἐν ἀειραμένη Ἑλένη φέρε, δια γυναικῶν,
 "Ὅς κάλλιστος ἦν ποικίλμασιν, ἥδ' ἐ μέγιστος·
 Ἀστὴρ δ' ὧς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
 Βὰν δ' ἰέναι προτέρω διὰ δώματος, ἕως ἴκοντο
 Τηλέμαχον· τὸν δ' προσέφη ξανθὸς Μενέλαος· 110
 Τηλέμαχ', ἦτοι νόστον, ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
 "Ὡς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδουπος πόσις Ἡρῆς.
 Δάρεων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
 Δάσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμυέστατον ἐστί·
 Δάσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δ' 115

Non solus; simul cum-ipsa Helena ivit et Megapenthes. 100
 Sed quando jam pervenissent, ubi ei bona-recondita jacebant,
 Atrides quidem deinde poculum cepit rotundum,
 Filium autem craterem portare Megapenthem jussit
 Argenteum: Helena verò astitit arcs,
 Ubi erant ei pepla omnigeno-artificio-varia, quae elaboraverat ipsa. 105
 Horum unum sublatum Helena ferebat, praestantissima mulierum,
 Quod pulcherrimum erat ornatu-versicolori, et maximum;
 Stella autem veluti resplendebat; jacebat verò ultimum omnium.
 Perrexerunt autem ire ulterius per domum, donec pervenissent
 Ad Telemachum; hunc autem allocutus est flavus Menelaus: 110
 "Telemache, sanè reditum, quemadmodum animo tuo cupis,
 "Sic tibi Jupiter perficiat, altitonans maritus Junonis.
 "Donorum autem, quotquot in meâ domo recondita jacent,
 "Dabo, quod optimum et pretiosissimum est:
 "Dabo tibi craterem elaboratum; argenteus autem 115

Ver. 101. — ἴκανον, ὅθ' οἱ κειμήλια κείτο.] Ita edidit Barnesius. Vulgg. ὅθ' οἱ. Quod versum perimit: nam ἴκανον mediam semper producit. Ceterum MS. à Tho. Benileio collatus habet δὲ κειμήλια κείτο.

Ver. 102 et 120. — ἀμφικύπελλον.] Κατὰ τὸν Διαν σφιστήν, [Athenaeum, lib. XI. cap. 9.] ἀμφικύπελλον οὐδὲν ἄλλο σημαίνει, ἢ εἶναι ἢ ἀμφικύπετον. Σιλπίος δὲ, τὸ μὴ ἔχον ὄνα. Eustath. Ubi plures hujus vocis interpretationes affert. Vide et ad Il. á, 584.

Ver. 104. — Φωριαμοῖσιν.] Τοῖς κιβωτοῖς. Schol.

Ver. 109. — διὰ δώματος.] Eustathius videtur legisse διὰ δώματα.

Ibid. — ἴως ἴκοντο] "En," inquit Barnesius. "Amphitrachyn in Sexto loco." Minus rectè. Pronuntiabatur enim ac si scriptum fuisset εἰς ἴκοντα vel εἰς ἴκοντα. Vide

ad Il. á, 539. Al. εἴως ἴκοντα. Quod vix ullâ ratione ferri potest.

Ver. 115. Δάσω τοι κρητῆρα τετυγμένον.]

Ipsius Anchisæ longævi hoc munus habebis,
 Cratera impressum signis, quem Thracius olim
 Anchisæ genitori in magno munere Cisseus
 Ferre sui dederat monumentum et pignus amoris. Æn. V, 535.

Ibid. — κρητῆρα τετυγμένον.] Quoniam Menelaus Telemacho διπλᾶς ἀμφικύπελλον ipse tradere dicatur, infra ver. 120. ideò per κρητῆρα τετυγμένον hoc in loco poculum istud intelligit Dna. Dacier. "Homère," inquit, "donne ici le même nom à la coupe
 "que Menelas met entre les mains de Te-

Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράανται
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἐ Φαίδιμος ἥρως,
Σιδονίαν βασιλεὺς, ὅθ' ἐὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῖν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.

“Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον 120

Ἦρως Ἀτρεΐδης· ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαινὸν
Θῆκ' αὐτοῦ προπάροιθε φέρον κρατερός Μεγαπένθης
Ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρης,
Πέπλον ἔχουσα· ἐν χερσὶν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι, 125
Μνήμη Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην,

“ Est totus, auro verò labra munita sunt ;

“ Opus verò Vulcani : donavit autem illum mihi Phaedimus heros,

“ Sidoniorum rex, quandò ejus domus susceptit

“ Illic me in-reditu-profectum : tibi autem volo hoc praeberè.”

Sic locutus, in manibus ponebat poculum rotundum 120

Heros Atrides, craterem verò splendidum

Posuit ante ipsum ferens fortis Megapenthes

Argenteum : Helena autem astitit genas-pulchra,

Peplum habens in manibus, verbumque dixit, et compellabat ;

“ Donum tibi et ego, fili dilecte, hoc do, 125

“ Monumentum Helenae manuum, optabilium in nuptiarum tempus,

“ Iemaque, et à l'urne que Megapenthes
“ met à ses pieds ; car il appelle l'une et
“ l'autre *κρητήρα*.” Quod nullo modo ferri
potest. Apertissimè enim apud Poetam distin-
guitur Poculum à Cratere permultis in
locis, praesertim autem hìc *ver.* 102. 103. et
ver. 120. 121.

Ibid. — *τιτυμίνον.*] Vide ad II. ζ',
488.

Ver. 117. — “Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο.” Διὶ
δὲ δέχασθαι πρὸς ὑπερβολὴν εἰρημνὸν τὸ, “Ἡ-
“ φαίστου ἔργον,” ὡς λίγεται Ἀθηνᾶς ἔργα, τὰ
καλὰ, καὶ Χαρίτων, καὶ Μουσῶν ἐπὶ ὅτι γὰρ οἱ
ἄνδρες [Σιδόνιοι] ἦσαν καλλιτέχνη, ὅλοι τὸν
κρατῆρα ἱστανῶν ὃν ὁ Εὐνῆος ἔδωκεν ἀντὶ Λυκάο-
νος· φησὶ γὰρ, [II. ψ', 742.] “ ——— κάλλι-
“ νίκα πᾶσαν ἱπ' αἴαν Πόλλον, ἐπὶ Σιδόνι-
“ σ πολυδαίδαλον ἢ ἥσκησαν.” Strabo, Geo-
γραφ. lib. I. pag. 70. al. 41.

Ibid. — πῶρον δὲ ἱ Φαίδιμος ἥρως, Σιδονίαν
βασιλῆυν.] Vide suprâ ad δ', 617.

Ver. 119. *Κεῖσέ με νοστήσαντα.*] *Barnesius*
vocem *νοστήσαντα* hoc in loco non “ *rever-*
“ *sum*,” sed “ *profectum*,” vertendam con-
tendit. *Νοστήσαι*, ἐπὶ τοῦ οἴκαδε ἱκανοῦς εἶ-
ρηται· *κεῖσέ* δὲ παρ' Ὀμήρῳ καὶ ἀντὶ τοῦ ἀπλῶς
ἰλθῆναι “ *Κεῖσέ με νοστήσαντα.*” *Phavorinus*
à *Barnesio* citatus. Idque ex eo porro con-
firmari existimat *Barnesius*, quòd cum vo-
culὰ *κεῖσι* conjuncta sit. Verùm cum *νοστή-*
sai isto sensu nusquam alibi apud *Homerum* oc-
curret, rectiùs fortassè *Eustathius* : “ *ἵσως* δὲ

(inquit) καὶ αὐτὸ [*νοστήσαι*] ἐπὶ τοῦ οἴκαδε ἱκα-
νοῦς εἶρηται. Εἰ γὰρ καὶ μὴ εἰς Σιδόνα ἐνόστη-
σεν ὁ Μενέλαος, ἀλλ' ἐν τῷ οἴκαδε παλιννοστή-
σας ἱπλανάθη ἐκεῖ. Quin et alibi occurrit vox
νοστήσαντα etiam cum *voculὰ κεῖσι* conjuncta,
ubi sensu vulgato planè usurpatur :

Κεῖσέ με νοστήσαντα φλην ἐς πατρίδα γαίαν.

Iliad. ψ', 145.

Ver. 120. — *χερσὶ.*] *Al.* *χειρὶ.*

Ver. 123. — Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλι-
πάρης, Πέπλον ἔχουσα.]

Nec minùs Andromache, digressu *moesta*
supremo,

Fert picturatas auri subtemine vestes,

Et Phrygiam Ascanio chlamydem —,

Aen. III, 482.

Ver. 124. — ἐν χερσὶν.] *Al.* ἐν χειρὶ.

Ver. 125. Δῶρόν τοι καὶ ἐγὼ, — Μνήμη Ἑ-
λένης χειρῶν.] *Al.* Δῶρόν τι καὶ ἐγὼ.

Accipe et hæc, manuum tibi quæ monu-
menta mearum

Sint, puer, et longum Andromachæ tes-
tentur amorem. *Aen.* III, 486.

Ibid. — τέκνον φίλε.] Vide suprâ ad λ',
90. 91.

Ver. 126. — πολυηράτου ἐς γάμου ὥρην.]
Τὸ δὲ, *πολυηράτου*, ἀμφιβολίαν ἔχει. “ *Ἀδελφον*
γὰρ εἴτε *πολυηράτου* Ἑλένης ῥητίον, εἴτε *γάμου*
πολυηράτου. *Eustath.* Verùm prior ista ac-
cipiendi ratio ad *vccis* *πολυηράτου* significa-

Σὴ ἄλόχῳ φορέειν· τείως δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
Κεῖσθω ἐνὶ μεγάρῳ· σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

“Ὡς εἰποῦς ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἰδέξατο χαίρων.

130

Καὶ τὰ μὲν ἐς πείρινθα τίθει Πεισίστρατος ἥρας
Δεξάμενος, καὶ πάντα ἐῷ Δήσατο θυμῷ.

Τοὺς δ' ἦγε πρὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος·
Ἐξέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε, θρόνους τε.

Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσεῇ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξέστην ἐτάνυσσε τράπεζαν.

135

Σίτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
Εἶδατα πόλλ' ἐπιθέσσα, χαριζομένη παρεόντων.

Πὰρ δὲ Βοηθοίδης κρέα δαίετο, καὶ νέμε μοίρας·

140

Ὀνοχρεῖ δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο·

Οἱ δ' ἐπ' ονείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.

“Tuae uxori gestandum; interim verò dilectam apud matrem

“Jaceat in domo: tu autem mihi gaudens perveneris

“Domum ad benè-aedificatam, et tuam in patriam terram.”

Sic locuta in manibus posuit, hic autem accepit gaudens.

130

Et haec quidem in capsum posuit Pisistratus heros

Accepta; et omnia suo admiratus est animo.

Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus:

Sederunt verò deinde in sedibusque, solisque,

Aquam autem famula gutturnio infudit ferens

135

Pulchro, aureo, super argenteo lebetes,

Ad-lavandum: juxtaque politam extendit mensam,

Panem verò veneranda proma apposuit ferens,

Ferculis multis impositis, gratificans de praesentibus,

Juxta autem Boëthoedes carnes dividebat, et distribuebat portiones;

140

Vinum verò fundebat filius Menelai inclyti:

Hi autem ad cibos paratos appositos manus extendebant.

tionem multò minùs apta; ad sententiam, cum de se ipsa loquatur *Helena*, planè absurdà. Vide infra ad ver. 365. et ψ', 354. Cæterum deducta vox *πολυήρατος* non ex *ἐρώμασι*, (penultimam enim tum necessario produceret;) sed ex *ἐραμασι*. Vide ad II. ε', 67.

Ver. 127. Σὴ ἄλόχῳ φορέειν.] Non, uti malè reddit Barnesius, “Ut tuæ uxori portēs,” sed, ut rectè versio *Wetsteniana*, Tuæ “uxori gestandum.” Aptius nimirum congruit hæc interpretatio et cum reliquâ sententiâ, et cum ipsius vocis φορέειν significatione: Eodem enim sensu alibi apud Poetam usurpatur hæc vox:

“τὰ μὲν οὖτι καταβητοῖσιν ἵοικιν
“Ἀδέρσειν φορέειν ———. *Iliad.* κ', 440.

——— τότε δὲ Ζεὺς Ἐκτορι δῶκεν

“Ἡ κισφάλῃ φορέειν ———, π', 799.

Ver. 128. Κεῖσθω.] *Al.* Κεῖσθαι.

Ver. 130. ——— χερσὶ.] *Al.* χερσί.

Ver. 131. ——— πείρινθα.] Κεῖσθαι τῆς ἀμάξης. Schol.

Ver. 139. Εἶδατα πόλλ' ἐπιθέσσα.] Deest hic versus in MSS. duobus à *Tho. Bentleio* collatis.

Ver. 140. ——— κρέα δαίετο.] Συστέλλει δὲ τὰ κρέα τὴν λήγουσαν ἑαυτῷ, ὡς ἀποκοπὴν παθόν ἐκ τοῦ κρέατος. *Eustath.*

Ver. 141. Ὀνοχρεῖ δ' υἱὸς Μενελάου.] Ὀνοχρεῖν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ ἐυγένιστοι παῖδες, ὡς ὁ τοῦ Μενελάου υἱός. “Ὀνοχρεῖ δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.” Καὶ *Εὐριπίδης*, ὁ ποιητὴς ἐν *Παισὶν Ὀνοχρεῖ*. *Athenæus*, lib. X. cap. 6.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Καὶ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
 "Ἴππους τε ζεύγνυντ' ἀνὰ δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον" 145
 Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
 Τοὺς δ' μέτ', Ἀτρεΐδης ἐπὶ ξανθὸς Μενέλαος,
 Οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῇφι,
 Χρυσέῳ ἐν δέπαί, ὄφρα λείψαντε κιοίτην.
 Στῇ δ' ἵππων προπάροιθε· δεδισκόμενος δὲ προσηύδα· 150
 Χαίρετον, ὦ κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
 Εἰπεῖν· ἥ γὰρ ἔμοιγε, πατὴρ ὥς, ἥπιος ἦεν,
 Εἴως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἱες Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·
 Καὶ λῆην κείνωγε, διοτρεφεῖς, ὥς ἀγορεύεις, 155
 Πάντα τάδ' ἐλθόντες καταλέξομεν· αἶ γὰρ ἐγὼν ὥς
 Νοστήσας, Ἰθάκηνδε κίαν, Ὀδυσσεὶ ἐνὶ οἴκῳ
 Εἴποιμ', ὥς παρὰ σείο τυχὰν φιλότῃτος ἀπάσης
 Ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἰσθλά.

At postquam potūs et cibi desiderium exemissent,
 Utique tunc Telemachus et Nestoris illustris filius
 Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt : 145
 Exegerunt autem ἐ vestibulo et porticu sonorā.
 Cum his verò Atrides ivit flavus Menelaus,
 Vinum habens in manu dulce dextrā,
 Aureo in poculo, ut ubi-libāssent proficiscerentur.
 Stetit autem equos ante; propinansque allocutus est : 150
 "Valete, ὦ juvenes, et Nestori pastori populorum
 "Dicite salutem; certē enim mihi, pater tanquam, mitis erat,
 "Quamdiū in Trojā pugnabamus filii Achivorum."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est :
 "Et omnino illi, Jovis-alumne, sicut dicis, 155
 "Omnia haec profecti narrabimus : utinam enim ego sic
 "Reversus, in-Ithacam ubi-venero, Ulyssi in domo
 "Dixero, ut à te potitus amicae-tractationis omnigenae
 "Veniam, afferam autem suppellectilia multa et bona."

Ver. 144. [Καὶ τότε] *Al.* Δὴ τότε.

Ver. 146. — αἰθούσης ἐριδούπου.] Ita ex Editt. Vett. rectē restituit *Barnesius*; ita enim in omnibus legitur *Iliad.* α, 323. *Odys.* γ', 399. 493. quin et ita hīc habet *MS.* à *Tho.* *Bentleio* collatus. *Vulg.* ἐριδούπου. Quod verum perimit.

Ver. 149. *Χρυσέῳ ἐν δέπαί, ὄφρα.*] Nullā analogiā produci potest ultima vocis δέπαί. Vide ad *Il.* α, 342. et α, 285. Cæterum fortasse legendum Ἐν δέπαί *χρυσέῳ, ὄφρα* ὥς. scilicet ut *χρυσέῳ* (utī sæpe fit) pronuntietur *χρυσῶ.* Ita certe alibi Poeta :

— ἐν δ' οἶνον ἔχων
Ἐν δέπαί *χρυσέῳ* ——. *Odys.* α. 260.

Καὶ δέπαί *χρυσέῳ* διδίδασκετο, —— σ', 120.

Ver. 151. — καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν Εἰπὶν.] Nempè Εἰπὶν, *χαίρειν.*

Ver. 152. — πατὴρ ὥς, ἥπιος ἦεν.] Vide suprā ad β', 47 et 234.

Ver. 153. Εἴως ἐν Τροίῃ.] *Al.* Ἐως ἐν Τροίῃ. Vide suprā ad ver. 109.

Ver. 157. — κίαν, Ὀδυσσεὶ ἐνὶ οἴκῳ.] *Al.* *κυχῶν Ὀδυσσῇ ἐνὶ οἴκῳ.* Cæterum *MS.* à *Tho.* *Bentleio* collatus habet Ὀδυσσῇ.

- "Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις, 160
 Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλασπον,
 "Ἡμερον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰύζοντες ἔποντο
 Ἀνέρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δὲ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
 Δεξιὸς ἦϊξε πρόσθ' ἱππων, οἱ δὲ ἰδόντες
 Γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη. 165
 Τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων
 Φράζεο δῆ, Μενέλαε διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 Εἰ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας, ἥε σοι αὐτᾶ.
 "Ὡς φάτο· μερμήριξε δ' ἀρήϊφίλος Μενέλαος,
 "Ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νηήσας. 170
 Τὸν δ' Ἑλένη ταυπέπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·
 Κλυτὲ μευ, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ
 Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὥς τελέεσθαι οἴω.
 "Ὡς ὅδε χῆν' ἤρπαξ', ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἑλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε, τόκος τε· 175
 "Ὡς Ὀδυσσεύς κακὰ πολλὰ παθὼν, καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς,
 Οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται· ἦε καὶ ἤδη

- Sic ei locuto supervolavit dextera avis, 160
 Aquila album anserem ferens unguibus magnum,
 Mansuetum è chorte; clamantes autem sequebantur
 Viri et mulieres: haec verò ipsos propè cum-venisset
 Dextera emicuit ante equos: hi autem conspicati
 Gavisī-sunt; et omnibus in mentibus animus laetatus est. 165
 His autem Nestorides Pisistratus exordiebatur sermonem:
 " Considera jam, Menelaë Jovis-alumne, princeps populorum,
 " An nobis hoc ostenderit deus portentum, an tibi ipsi."
 Sic dixit; cogitabat autem bellicosus Menelaus,
 Quomodo ei ritè responderet meditatus. 170
 Hunc autem Helena stolata praeveniens dixit verbum:
 " Audite me; at ego vaticinabor, sicut in animo
 " Immortales suggerunt, et sicut perfectum-iri puto.
 " Sicut haec anserem rapuit, nutritum in domo,
 " Profecta ex monte, ubi ei genusque, partusque; 175
 " Sic Ulysses mala multa passus, et multum vagatus,
 " Domum redibit, et ulciscetur; aut etiam jam

Ver. 160. — ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις, Αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων.]

Namque volans rubrâ fulvus Jovis ales
in aethrâ.

Cynnum excellentem pedibus rapit impro-
bus uncis. Æn. XII, 247. 249.

Ver. 162. — ἰύζοντες.] Vide suprâ ad 1,
394. et ad II. 5, 455.

Ver. 163. — ὁ δὲ σφισιν ἐγγύθεν ἐλθὼν.]
Ita ex Editt. Vett. et ex Eustathio rectè
restituit Barnesius: Atque ita habet MS. à

Tho. Bentleio collatus. Al. ὁ δὲ σφιν ἐγγύθεν
ἐλθὼν.

Ver. 164. — οἱ δὲ ἰδόντες Γήθησαν.]

Tum verò augurium Rutuli clamore sa-
lulant. Æn. XII, 257.

Ver. 168. Εἰ νῶϊν.] Al. *Ἡ νῶϊν.

Ver. 170. — ὑποκρίναιτο.] Vide ad II. 4,
309. 338.

Ver. 171. Τὸν δ'.] Al. Τὸν γ'.

Ibid. — ὑποφθαμένην.] Vide ad II. β',
43.

Οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντιὸν ἦῤῥα·
 Οὕτω νῦν Ζεὺς Δεῖη, ἐρίγδουπος πόσις Ἕρης. 180
 Τῷ κέν τοι καὶ κείθι, θεῶ ὥς, εὐχετοῶμην.
 Ἥ, καὶ ἐφ' ἵπποισιν μάστιν βάλεν· οἱ δὲ μάλ' ὤκα
 Ἥϊξαν πεδίοις διὰ πτόλιος μεμαῶτες.
 Οἱ δὲ πανημέριοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες·
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαίαι. 185
 Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς πᾶρ ξείνια δῆκεν.
 Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Ἴππους τε ζεύγνυντ', ἀνά δ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον· 190
 Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
 Μάστιξεν δ' ἔλααν· τὰ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
 Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον·

“ Domi est : quietiam procis malum omnibus serit.”

Hanc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est :

“ Sic nunc Jupiter faciat, altitons maritus Junonis ;

“ Ita tibi et illic, deo tanquā, vota-fecerim.”

Dixit, et equis flagellum incussit : hi autem valdē celeriter
 Ruerunt ad-campum per urbem prompti.

II verò toto-die quatiebant jugum utrinque habentes :

Occidit autem sol, obumbrabanturque omnes viae.

Ad Pheras verò pervenerunt, Dioclei ad domum,

Filii Orsilochi, quem Alpheus genuit filium.

Illic verò noctem peregerunt : is verò eis hospitalia apposuit.

Quando verò manē-genita apparuit rosea-digitos Aurora,

Equosque junxerunt, currusque variegatos conscenderunt ;

Exegerunt autem ē vestibulo et porticu sonorā :

Flagellavit verò Pisistratus, ut inirent-cursum ; ii autem non inviti volārunt.

Statim verò postea venerunt ad Pyli altam urbem :

Ver. 178. — ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάν-
 τεσσι φυτεύει.] Ita edidit Barnesius ex *Odys.*
 ε', 159. ubi in omnibus ita scriptum occur-
 rit ; et ex *Eustathio*, qui in commentario
 hunc versum hoc modo citat : Οἴκοι ἴσσι,
 μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει. Cum *Barnesio*
 porro facit et MS. à *Tho. Bentleio* col-
 latus. *Vulg.* μνηστῆρσι κακὰ πάντεσσι φυ-
 τεύει. Quod et ipsum ferri potest. Vide
 ad *Il.* α, 51.

Ver. 182. — μάστιν.] Vide ad *Il.* ψ',
 500

Ver. 185. Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶ-
 σαι ἀγυαίαι.]

Vertitur interea cælum, et ruit Oceano
 nox,

Involvens umbrā magnā terramque po-
 lumaine. *Æn.* II, 250.

TOM. II.

Sol ruit interea, et montes umbrantur
 opaci. *Æn.* III, 508.

Cæterum vulgati hic habent Δύσετό τ' ἥ-
 λιος, &c. Barnesius autem edidit Δύσετο
 rectē : Primam enim producit.

Ver. 186. Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο.] *Al.* Ἐς δὲ
 Φηρὰς ἵκοντο uti infra ver. 296. Ἥ δὲ Φηρὰς
 ἱπείαλλεν.

Ver. 187. — Ὀρσιλόχοιο.] MS. à *Tho*
Bentleio collatus, Ὀρσιλόχοιο. Atque ita in
 pluribus Editionibus legitur supra γ', 488.
 et infra φ', 16.

Ver. 188. Ἔνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν.] Barnesius
 sensum postulare existimat, ut scribatur
 Ἐνθάδε. Sed minùs rectē. Vide ad *Il.*
 ζ', 160.

Ver. 191. — ἐριδούπου.] *Al.* ἐριγδούπου
 Vide supra ad ver. 146.

- Καὶ τότε Τηλέμαχος πρᾶσεΦώνες Νέστορος υἱόν·
 Νεστορίδῃ, πῶς κέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας 195
 Μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι δὲ διαμπερές εὐχόμεθ' εἶναι
 Ἐκ πατέρων φιλότῃτος· ἄταρ καὶ ὁμήλικες ἐμὲν.
 Ἦδ' ἐ δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνησιν ἐνήσει.
 Μὴ με παρὲξ ἄγε νῆα, διοτρεφεῖς, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
 Μὴ με γέρον ἀέκοντα κατὰσχη ᾧ ἐνὶ οἴκῳ, 200
 Ἰέμενός φιλείειν· ἐμὲ δὲ χρεῶν θῶσσον ἰκέσθαι.
 Ὡς φάτο· Νεστορίδης δ' ἄρ' ἐφ' συμφράσσατο θυμῷ,
 Ὅππως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν·
 Ὡδ' ἐ δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
 Στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης· 205
 Νῆϊ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυντο κάλλιμα δῶρα,
 Ἑσθῆτα, χρυσόν τε, τὰ οἱ Μενέλαος ἔδωκεν·
 Καί μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πάντας ἑταίρους,
 Πρὶν ἐμὲ οἴκαδ' ἰκέσθαι, ἀπαγγεῖλαι τε γέροντι· 210

- Et tunc Telemachus allocutus est Nestoris filium
 "Nestoride, quomodo mihi pollicitus perfeceris 195
 "Verbum meum? hospites autem penitus gloriamur esse
 "Ex patrum amicitia; atqui et aequales-aetate sumus:
 "Hoc autem iter magis concordia nos conjunget.
 "Nè me praeter navem agas, o Jovis-alumne, sed relinque illic:
 "Nè me senex invitum detineat sua in domo, 200
 "Cupiens amantèr-tractare: mihi autem opus est citò domum-pervenire."
 Sic dixit: Nestorides autem suo consultabat animo,
 Quomodo ei ritè pollicitus perficeret:
 Sic verò ei cogitanti visum est satius esse:
 Vertit equos ad navem velocem, et littus maris: 205
 Navis autem in puppi depromebat pulchra dona,
 Vestes, aurumque, quae ei Menelaus dederat:
 Et ipsum hortans verbis alatis allocutus est:
 "Festinantèr nunc conscende, jubeque omnes socios;
 "Priusquam ego domum ivero, renuntiaveroque seni: 210

Ver. 197. 201. — φιλότῃτος — φι-
 λην.] Vide ad II. 4, 338, et 6, 304.

Ibid. — ἰσμέν.] *Al.* εἰμίν.

Ver. 198. "Ἦδ' ἐ δ' ὁδός.] *Al.* "Ἡ δὲ ὁδός.

Ver. 199. Μὴ με παρὲξ ἄγε νῆα.] Μὴ με
 παρὰ τὴν φέρουσαν ὁδὸν ἐπὶ τὴν ναῦν, ἢ ἀλλὴν
 ὁδὸν ἰσάγῃς. Schol.

Ver. 200. Μὴ με γέρον.] *Al.* Μὴ μ' ὁ γέρον.

Ver. 201. — ἐμὲ δὲ χρεῶν θῶσσον ἰκέσθαι.]
 Vide ad II. κ', 43. Ceterum Eustathius in
 commentario citat *χρεῖα*. Atque ita in pluri-
 bus codicibus scriptum reperit *Tho. Bent-*
leius. Quae fortè et verior lectio; quia vox
χρεῖων alibi apud *Homerum* non occurrit.

Ver. 204. Ὡδ' ἐ δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρ-
 διον εἶναι.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.
Æn. IV, 287.

Ver. 205. Στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν.] Vide
Strabonem, Geograph. lib. VIII. pag. 538.
539. al. 350.

Ver. 206. — ἐπὶ.] *Al.* ἐπὶ.

Ver. 209. — ἀνάβαινε.] *Al.* ἀμβαινε· ut
 infrà ver. 219. Ceterum Eustathius ex-
 ponit ἀνάβαινε. Minus rectè; ut liquet ex
 ver. 219. 221.

Ibid. — κίλιός τε.] *Al.* κίλιος δέ.

Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος· οὐ σε μεθήσει·

Ἄλλ' αὐτὸς καλέων δευρ' εἴσεται· οὐδέ ἔφημι

Ἄψ ἵεναι κενεόν· μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμψης.

Ὡς ἄρα φανήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἴππους 215

Ἄψ Πυλίων εἰς ἄστν, θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανεν.

Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·

Ἐγχοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἐταῖροι, νῆϊ μελαίνῃ·

Αὐτοὶ τ' ἀμβραίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἦδ' ἐπίθοντο.

Αἶψα δ' ἄρ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον. 221

Ἦτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ εὔχετο· θῦε δ' Ἀθήνη

Νηῖ παρὰ πρύμνῃ· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλυθεν ἀνῆρ

Τηλεδαπός, φεύγων ἐξ Ἀργεος, ἄνδρα κατακτάς,

Μάντις· ἀτὰρ γενεὴν γε Μελάμποδος ἐκγονος ἦεν, 225

Ὃς πρὶν μὲν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἐνὶ, μητέρι μήλων,

Αφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔзоχα δάματα ναίων·

Δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων,

Νηλέα τε μεγάλθυμον, ἀγαυότατον ζώντων,

Ὃς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἑνιαυτὸν 230

" Benè enim ego hoc novi in mente et in animo,

" Qualis illius animus vehemens: non te dimittet,

" Sed ipse invitaturus huc veniet; neque te puto

" Retrò iturum vacuum: valdè enim irascetur omnino."

Sic utique locutus impulit pulchros-jubis equos

Retrò Pylorum in urbem, celeritèrque domum pervenit.

Telemachus verò sociis hortans praecepit:

" Ordinate arma, socii, in nave nigrà;

" Ipsique conscendamus, ut perficiamus iter."

Sic dixit: illi autem ei maximè quidem auscultârunt, et paruerunt.

Statim verò ingrediebantur, et in transtris sedebant.

Atque is quidem haec properabat, et supplicabat; sacraque faciebat Minervae

Navis ad puppim; propè autem ad eum venit vir

Longinquus, fugiens ex Argo, viro interfecto,

Vates; at genere Melampodis proles erat,

Qui antea quidem quondam habitabat in Pylo, genetrice ovium,

Dives inter Pylos valdè egregias aedes habitans:

Tunc demùm alium ad populum pervenit, patriam fugiens,

Neuleumque magnanimum, clarissimum viventium,

Qui ei opes multas integrum in annum

215

220

225

230

Ver. 213. — οὐδὲ σε φημί.] *Al.* οὐδὲ ἰ
φημί.

Ver. 215. — ἔλασεν.] *MS.* unus à
Tho. *Bentleio* collatus, ἵμασεν.

Ver. 218. — τίςχ'·] Τὰ τῆς νῆος ἐκ-
γαλίας. *Schol.*

Ver. 221. — εἴσβαινον.] *Al.* ἔμβαλλον.

Ver. 226. "Ὃς πρὶν μὲν.] *Melampus.*

Ver. 227. — μέγ'.] *Al.* μίος'.

Ver. 228. — ἄλλον δῆμον ἀφίκετο, πα-
τρίδα φεύγων.] Τουτίσστιν εἰς Ἀργεος ἦλθε, τὴν
Πύλον φεύγων. *Eustath.* Cæterùm *MS.* à
Tho. *Bentleio* collatus, hîc legit ἄλλων δῆμον
utî infrâ ver. 238.

- Εἶχε βίη· ὁ δὲ τίως μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάκοιο
 Δεσμῶ ἐν ἀργαλείῳ δέδετο, κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
 Εἶνεκα Νηληϊος κόρης, ἄτης τε βαρείης,
 Τὴν οἱ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπλητὶς Ἐριννύς.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἤλασε βούς ἐριμύκους 235
 Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐτίσατο ἔργον αἰετὶς,
 Ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτῳ τε γυναῖκα
 Ἠγάγετο πρὸς δάμαρ· ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
 Ἄργος ἔς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν
 Ναίεμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν. 240
 Ἐνθα δ' ἔγχευε γυναῖκα, καὶ ὑπερεφῆς θέτο δῶμα,
 Γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, υἱὲ κραταιῷ.
 Ἀντιφάτης μὲν ἔτικτεν Ὀϊκλῆα μεγάλθυμον·
 Αὐτὰρ Ὀϊκλείης λαοσσόον Ἀμφιάρεον,
 Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰγίοχος, καὶ Ἀπόλλων, 245

Tenebat vi: ille verò tamdiù quidem in aedibus Phylaci
 Vinculo in gravi ligatus erat, duos dolores patiens,
 Gratiâ Nelei filiae, noxaeque gravis,
 Quam ei in mente posuit dea gravis Erinnyes.
 Sed is quidem effugit mortem, et aëgit boves mugitibus-praestantes 235
 In Pylum ex Phylace, et ultus est factum indignum,
 Deo-parem Neleum, fratrique uxorem
 Duxit ad domum: ipse verò aliorum venit ad populum
 In Argos equis-pascendis-aptum: ibi enim ei fatale erat
 Habitare multis imperantem Argivis: 240
 Ibi autem duxit uxorem, et altam posuit domum,
 Genuitque Antiphatem et Mantium, filios fortes.
 Antiphates quidem genuit Oicleum magnanimum:
 At Oicleus populi-concitatorem Amphiarum,
 Quem ex animo diligebat Jupiterque Aegiochus, et Apollo 245

Ver. 231. — τίως μὲν.] Ἐως τοῦ τι-
 λιωθῆναι τὸν ἱκαντόν. Schol. Pronuntiabat
 autem τίως μὲν.

Ver. 232. Δεσμῶ ἐν ἀργαλείῳ.] Vide suprâ
 ad λ', 292.

Ver. 233. Εἶνεκα Νηληϊος κόρης.] Πηροῦς.
 Eustath. Vide suprâ ad λ', 286.

Ver. 234. — δασπλητὶς Ἐριννύς.] Δυσ-
 προσπλάστως. Schol.

Ver. 236. — καὶ ἐτίσατο ἔργον αἰετὶς,
 Ἀντίθεον Νηλῆα.] Vox τίσμαι apud Poetam,
 Voce Mediâ, sæpè de injuriâ, sæpè de inju-
 riæ auctore ulciscendo usurpatur; vide *Iliad.*
 τ', 208. χ', 20. *Odys.* γ', 306. ψ', 31. Hic
 autem videtur *irisa*to ad utrumque simul
 referri. Cæterum Scholiastes sententiam ita
 exponit: Καὶ ἱταμώσασα τὸν Νηλῆα, ὑπο-
 μίμης ἔργον χαλσιπύ.

Ver. 237. — κασιγνήτῳ τε.] Τῷ Βιάντι.
 Schol. ad λ', 289. suprâ. Cæterum MS. à
 Tho. Benileio collatus hic legit κασιγνήτῳ
 δι.

Ver. 240. — πολλοῖσιν ἀνάσσοντ'.] *Al.*
 πολλοῖσι τ' ἀνάσσων.

Ver. 241. — ἔγχευε.] Vide suprâ ad
 λ', 272.

Ver. 242. — Μάντιον.] *Al.* Φάμιον.
 Atqui ejusdem iterum meminit Poe-
 ta infrâ ver. 249. Μάντιος αὖ τέκετο,
 ἕκ.

Ver. 245. Ὃν περὶ κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰ-
 γίοχος, καὶ Ἀπόλλων.] Τὸν δι' Ἀμφιάρεον Φι-
 λείν ὁ Ζεὺς μὲν λέγεται, ὡς βασιλικὸν ἄνδρα καὶ
 διὰ τοῦτο διογνῆ καὶ διοτρεφῆ Ἀπόλλων δι, ὡς
 μάντιν. Eustath.

Παντοίην φιλότῃ· οὐδ' ἔκετο γήραος οὐδὸν,
 Ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβησι, γυναίων εἵνεκα δάρων.
 Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντ' Ἀλκμαίων, Ἀμφίλοχος τε.
 Μάντιος αὖ τέκετο Πολυφειδέα τε, Κλειτόν τε·
 Ἀλλ' ἦτοι Κλειτόν χρυσόθρονος ἤρπασεν Ἡώς, 250
 Κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
 Αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφειδέα μάντιν Ἀπόλλων
 Θῆκε βροτῶν ὄχ' ἄριστον, ἐπεὶ δῶκεν Ἀμφιάραος·
 "Ὅς ῥ' Ὑπερσίωνδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθεῖς,
 "Ἐνθ' ὄγε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσιν· 255
 Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
 "Ὅς τότε Τηλεμάχου πέλας ἴστατο· τὸν δ' ἐκίχανε
 Σπένδοντ', εὐχόμενόν τε, Δοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ·
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Omnigeno amore: neque pervenit *is* ad senectutis limen;
 Sed periit Thebis, muliebrium gratiâ donorum.
 Huic autem filii nati sunt Alcmaeon, Amphilochoque.
 Mantius rursûm genuit Polyphidemque, Clitumque:
 Sed sanè Clitum aureum-solium-habens rapuit Aurora, 250
 Pulchritudinem ob ipsius; ut immortalibus interesset.
 At magnanimum Polyphidem vatem Apollo
 Reddidit hominum longè optimum, postquam mortuus est Amphiarus:
 Qui scilicèt in Hyperesiam migravit, patri iratus;
 Ubi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus. 255
 Hujus quidem filius advenit, Theoclymenus autem nomen *ei* erat,
 Qui tunc prope Telemachum stetit: hunc verò deprehendit
 Libantem, supplicantemque, velocem apud navem nigram;
 Et ipsum affatus verba alata dixit;

Ver. 246. Παντοίην φιλότῃ·] Apud Platonem, loco jam infra citato, Παντοίην φιλότῃ.

Ibid. — οὐδ' ἔκετο γήραος οὐδὸν·] Οἷός γάρ πενταμηνίας οὐκ ἀπολείπει, ζῶντι δὲ ἀγαθῶν αἰῶνες γίνονται ἢ κατὰ τὸ Μανδάνειον "Ὅν οἱ " Διοὶ φιλοῦσι, ἀποθήσκου νίος." Schol. Secundum posteriorem interpretationem Plato in *Λωίοχο*; Οἱ Διοὶ (inquit) τῶν ἀνθρωπίνων ἐπιστήμων, οὓς ἂν περὶ πλείστον ποιῶνται, δῶκεν ἀπαλλάττειν τοῦ ζῆν. Ἀγαπήσας γοῖν καὶ Τροφῆος οἱ διμαίμηναι τὸ Πυθὶ τοῦ Διὸς εἰμῆτες, ἐξάμηναι τὸ πρῶτιστον αὐτοῖς γενέσθαι, κοιμηθέντες οὐκ ἐξ' ἀνίστησαν. — Τὸν δ' Ἀμφιάραον, — " Τὸν περὶ κῆρι φίλι Ζεύς τ' αἰγίοχος " καὶ Ἀπόλλων, Παντοίην φιλότῃ· οὐδ' ἔκετο " γήραος οὐδὸν." Et Plutarchus: Οὐχ ὁ μακροτάτος βίος ἄριστος, ἀλλ' ὁ σπουδαιότατος — τὸ γὰρ καλὸν οὐκ ἐν μήκει χρόνου δέσσει, ἀλλ' ἐν ἀρετῇ καὶ τῇ παρὰ τὴν συμμετρίαν τοῦτο γὰρ εὐδαίμων καὶ Διοφίλις εἶναι νομίσαναι. Διὰ τοῦτο γοῖν τοὺς ὑπερχωτάτους τῶν ἡρώων καὶ

φόντας ἀπὸ Διῶν, πρὸ γήραος ἐκλιπόντας τὸν βίον οἱ ποιηταὶ παρέδωκαν ἡμῖν. "Ὡσπερ ἀγκύριον, " Ὅν περὶ κῆρι φίλι Ζεύς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων Παντοίην φιλότῃ· οὐδ' ἔκετο γήραος οὐδὸν." De Consolat. ad Apollonium. Mihi autem videtur istud " οὐδ' ἔκετο γήραος οὐδὸν" minime ab ipso Poëtâ felicitati tribui; sed ex historiâ scilicèt acceptum simpliciter memorari. Ut exponit Eustathius: Τὸ δὲ " οὐδ' ἔκετο γήραος οὐδὸν" ἀπλῶς οὕτω καὶ ἀφελῶς ἐπιπίνει δοκεῖ ὁ Ποιητής, — αὐτὸ τὸ ἐν διανοούμενον.

Ver. 247. — γυναίων εἵνεκα δάρων·] Τὸν ὄρμον ἐπὶ τῇ Ἀμφιαράῳ ἀκουστίον. Schol. Vide suprâ ad λ', 326.

Ver. 251. — οἷο·] *Al. iō.*

Ibid. — ἀθανάτοισι·] Vide ad II. ε', 398.

Ver. 254. — "Ταπεινήνδ·] Τευτίαντις

"Ταπεινίαν, πόλιν Ἀργεῶς. Eustath.

Ibid. — πατρὶ·] Mantio, ver. 249.

Ver. 256. — ἄρ'·] Ut suprâ dictum est — ver. 223.

- ὦ φίλ', ἐπεὶ σε θύοντα κιχᾶν τῷδ' ἐνὶ χώρῃ, 260
 Λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
 Σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς, καὶ ἐταίρων, οἳ τοι ἔπονται,
 Εἰπέ μοι εἰρομένῃ νημερτία, μηδ' ἐπικεύσης.
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδ' ἐτοκῆς;
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα· 265
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
 Ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμὶ, πατὴρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεύς,
 Εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
 Τοῦνεκα νῦν ἐτάρους τε λαῶν καὶ ἧα μέλαιναν,
 Ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο. 270
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Διοειδῆς·
 Οὔτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
 Ἐμφυλον· πολλοὶ δὲ κασιγνητοί τε, ἔται τε,
 Ἄργος ἂν ἰππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιῶν.
 Τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν, 275
 Φεύγω· ἐπεὶ νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
 Ἀλλά με νηὸς ἔφessαι, ἐπεὶ σε φυγὼν ἰκέτευσσα,
 Μή με κατακτείνωσι· διωκόμεναι γὰρ οἶω.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·

- " O amice, quoniam te sacra-facientem deprehendo hoc in loco, 260
 " Oro per sacra et deum, et deinde
 " Per tuumque ipsius caput, et socios, qui te comitantur,
 " Dic mihi interroganti vera, neque celes.
 " Quis? undè es hominum? ubi tibi urbs, et parentes?"
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;
 " Equidem tibi hospes, valdè accuratè dicam:
 " Ex Ithacà genere sum, pater autem mihi est Ulysses,
 " Si quandò erat: nunc verò jamjam periit tristi morte.
 " Propterea nunc sociisque assumptis et nave nigrà,
 " Veni interrogaturus de-patre diu absente." 270
 Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par;
 " Sic tibi et ego ex patrià, viro interfecto
 " Tribule: multi autem fratresque sodalesque sunt,
 " Argos per equis-pascendis-aptum; multum autem pollent Achivi:
 " Ab his elapsus mortem et fatum atrum, 275
 " Fugio; quippe mihi fatale est inter homines vagari.
 " Sed me navi impone, quia tibi fugà-captà supplicavi,
 " Nè me interficiant: persequi enim eos me puto."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;

Ver. 261. — αὐτὰρ ἔπειτα.] *Al.* ἥδ' ἐτοκῆς.

Ver. 266. — ἀγορεύσω.] *Al.* καταλύσω.

Ver. 268. — Εἴ ποτ' ἔην.] Vide ad *Il.* γ', 180.

Ibid. — λυγρῷ ὀλέθρῳ.] *Al.* λυγρὸν ὀλέθρον.

Ver. 272. Οὔτω τοι καὶ ἐγὼν.] *Ως ἐγὼ,*

μόνος φύγω. *Schol.* Malè. Refertur enim istud Οὔτω ad id quod dixerat Telemachus, ver. 267. 270. nempe ex Ithacà patrià se illuc profectum: Ut hic dicat Theoclymenus, " Ita se quoque è patrià illuc venisse."

Ibid. Οὔτω τοι.] *Al.* Οὔτω δὲ.
Ver. 274. — Ἀχαιοί.] *Al.* Ἀχαιῶν.

Οὐ μὲν δὴ σ' ἐβέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς εἵσης· 280
 Ἄλλ' ἔπειν· αὐτὰρ κείθι φιλήσεται, οἷά κ' ἔχωμεν
 Ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 Καὶ τόδ' ἐπ' ἱκρίοφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
 Ἄν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐξήσατο ποντοπόροιο.
 Ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο· παρ δέ οἱ αὐτῶ 285
 Εἴσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύννας ἐκέλευσεν
 Ὅπλων ἄπτεσθαι· τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπίθοντο.
 Ἴστον δ' εἰλάφινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης 290
 Στῆσαν αἰείραντες· κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν·
 Ἐλκον δ' ἰστία λευκὰ εὖστρέπτοισι βοεῦσι.
 Τοῖσιν δ' ἵκμενον οὔρον ἴει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
 Νηὺς ἀνύσειε Δέουσα θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαίαι· 295
 Ἢ δὲ Φεργὰς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὔρῳ·

“ Non quidem jam te *conscendere*-volentem depellam à navi aequali : 280
 “ Sed sequere : at illic amicè-excipieris *de talibus* qualia habemus.”
 Sic utique locutus, ab-eo accepit aeream hastam ;
 Et hanc super tabulata extendit navis remis-utrinque-agitatae :
 Conscendit autem et ipse navem pontum-transeuntem.
 In puppi verò deinde sedit ; juxtaque seipsum 285
 Sedere-fecit Theoclymenum : illi autem rudentes solverunt.
 Telemachus verò socios hortatus jussit
 Arma capessere : illi autem festinantèr obediverunt.
 Malum autem abiegnum concavum intra receptaculum
 Statuerunt erectum ; funibusque colligârunt ; 290
 Traxeruntque vela alba benè-tortis loris.
 His autem secundum ventum misit oculis-caesia Minerva
 Vehementem, ingruentem per aërem ; ut citissimè
 Navis emetiretur currens maris salsam aquam.
 Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae. 295
 Illa autem Pheras appellebat, impulsà Jovis vento-secundo ;

Ver. 280. — ἰβέλοντα.] *Barnesius* sensum postulare existimat ut legatur ἰβέλοντα. Sed nihil opus.

Ver. 283. — τόδ'.] *Al.* τὸν.

Ver. 284. — ἐλάφινον.] *Al.* ἰβέλοντα. Vide ad II. β, 35 et 4, 109.

Ver. 292. — ἴει.] Vide ad II. 6, 24. et α', 762.

Ver. 295. Δύσετό τ' ἥλιος.] *Strabo*, *Geograph. lib. VIII. pag. 539. al. 350.* hunc locum citat, alio adjecto versu, quem inseruit *Barnesius*.

Βὰν δὲ παρὰ Κρουνοῖς καὶ Χαλκίδα καλλιερθεῖον
 Δύσετό τ' ἥλιος, &c.

Qui versus, uti ad *Strabonis* locum annotat

Casaubonus, in *Vulgatis* nusquam reperitur ; neque ejus omnino meminit *Eustathius*. Eundem autem iterum citat *Strabo*, *lib. X. pag. 687. al. 447.* ubi pro Χαλκίδα καλλιερθεῖον, legitur Χαλκίδα πτερήσσαν.

Ver. 296. Ἢ δὲ Φεργὰς ἰπείβαλλεν, &c.] Vide *Strabonem*, *lib. VIII. pag. 539. al. 350.*

Ibid. Ἢ δὲ Φεργὰς ἰπείβαλλεν.] *Al.* Ἢ Φεργὰς δ' ἰπείβαλλεν. Cæterum de voce ἰπείβαλλεν ita *Porphyrius* : Ἐσθήτορος (inquit) σημαίνει τὸν ἰπινυχὴν καὶ ἰγκρατῆν, ἀπὸ τῆς βολῆς καὶ τοῦ βάλλειν, ὃ σημαίνει τὸ τυγχάνειν τοῦ σκοποῦ. — Δύσειν ἰπινυχῶν, “ Ἢ δὲ Φεργὰς ἰπείβαλλεν, ἰπινυχῶν γὰρ τῶν Διὸς οὔρῳ” μισθῶται γὰρ ἀπὸ τῶν πόρῳ τῶν ἰπείβαλλιν ποιούμενων, ὥστε τυχεῖν. Ἢ καὶ οὖν ἰπείβαλλιν ἰπινυχῶν, ὥστε τυχεῖν τῶν

'Ηδὲ παρ' Ἡλίδ᾽ Ἰάν, ὅθι κρατεύουσιν Ἐπειοί.
 'Εὐθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπρόεηκε Δοῖσιν,
 'Ορμαίνων, ἥ κεν θάνατον φύγοι, ἥ κεν ἀλώῃ.
 Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος 300
 Δορπείτην· παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ἄνδρες ἄλλοι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῳ πειρητίζων,
 Εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκίῳς φιλείοι, μεῖναιί τε κελεύοι
 Αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἥ ὄτρυνεῖε πόλινδε· 305
 Κέκλυθι νῦν, Εὐμαίε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι·
 'Ηῶθεν προτὶ ἄστν λιλαίομαι ἀπονέεσθαι
 Πτωχεύσων, ἵνα μὴ σε κατατρύχω καὶ ἑταίρους,
 'Αλλά μοι εὔθ' ὑπόθευ, καὶ ἄμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὅπασσον,
 "Ὅς κέ με κεῖσ' ἀγάγῃ· κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκη 310
 Πλάγξομαι, αἶ' κέν τις κοτύλην καὶ πύρρον ὀρέξῃ.
 Καί κ' ἐλθὼν πρὸς δάματ' Ὀδυσσεύος θείοιο,

Et apud Elida divinam, ubi dominantur Epei.

Hinc verò rursus insulis immisit eam acutis,

Cogitans, an mortem fugeret, an caperetur.

Diversâ autem parte in casâ Ulysses et nobilis subulcus 300

Coenabant; apud verò ipsos coenabant viri alii.

At postquam potus et cibi desiderium exemissent,

Inter hos Ulysses locutus est, subulcum tentans,

An ipsum ampliùs studiosè curaret, manereque juberet

Illic in stabulo, an hortaretur ad urbem ire; 305

"Audi nunc, Eumaeae, aliique omnes socii;

"Manè ad urbem cupio discedere

"Mendicaturus, ut nè te atteram et socios.

"Sed me benè mone, et simul ductorem bonum praebe,

"Qui me illuc ducat: per autem urbem ipse ex-necessitate 310

"Vagabor, siquis fortè poculum et panem porrexerit.

"Et profectus ad aedes Ulyssis divini,

Φερῶν. Quæst. Homeric. 1. Eandemque explicationem affert Scholiastes ad β, 319. suprâ.

Ibid. — [ἱστειρομένη Διὸς οὐρα.] Apud Strabonem, loco suprâ citato, ἀγαλλομένη Διὸς οὐρα.

Ver. 297. 'Ηδὲ παρ' Ἡλίδ᾽ Ἰάν.] Vide suprâ ad γ, 275.

Ver. 298. — [νήσοισιν ἐπιπρόεηκε Δοῖσιν.] Ταῖς λεγομέναις Ὀξείαις, μεταληπτικῶς ἐκ τοῦ κατὰ κίνησιν ὀξίως, ἐπὶ τὸ κατὰ σχῆμα. Schol. Οὗτος δὲ εἰρηκὶ τὰς Ὀξείας τῶν Ἐχινάδων δ' εἰσὶν αὐταὶ πλησιάζουσαι τῇ ἀρχῇ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου, καὶ τοῖς ἐκβολαῖς τοῦ Ἀχελώου. Strabo, lib. VIII, pag 539. al. 351. Similiter exponit Dionysius Halicarnassensis, περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7. itemque

Heracleides Ponticus. Vide etiam Strabonem, lib. X. pag. 702. 703. al. 458. et suprâ ad ι, 327.

Ver. 299. — [φύγοι.] Al. φύγη

Ver. 300. Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ.] Redit Poëta undè digressus est suprâ ζ, 533.

Ver. 303. Τοῖς Ὀδυσσεύσιν.] Al. τοῖς δ' Ὀδυσσεύσιν.

Ver. 306. — [νῦν, Εὐμαίε.] Al. νῦν μ', Εὐμαίε.

Ver. 307. — [ἀποσιέσθαι.] Vide ad II. α, 598.

Ver. 309. — [καὶ ἄμ' ἡγεμόν'.] Al. καὶ μ' ἡγεμόν'.

Ver. 311. — [κοτύλην.] Ἐκπώματος, ἥτοι σποτηρίου εἶδος ποσούτου, καὶ μέτρον. Schol. Ibid. — [πύρρον.] Πύρρον ἄρτον. Schol.

Ἀγγελίην εἴποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ·
 Καί κεν μνηστήρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
 Εἴ μοι δείπνον δοῖεν, ὀνείατα μὲρ εἴχοντες. 315
 Αἰψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν, ὅττι δέλοισιν·
 Ἐκ γάρ τοι ἔρεω, σὺ δὲ σύνθεο, καί μευ ἄκουσον,
 Ἑρμείαιο ἔκῃτι διακτόρου, ὅς ρά τε πάνταν
 Ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ πῦδος ὀπάζει,
 Δρηστοσύνη οὐκ ἄν μοι ἐρίσσειεν βροτὸς ἄλλος, 320
 Πῦρ τ' εὖ νῆσαι, διὰ τε ξύλα δανὰ καέσσαι,
 Δαιτρεῦσαί τε, καὶ ὀπτῆσαι, καὶ οἰνοχοῆσαι·
 Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι παραδράωσι χέρηες.

"Nuncium dixerō prudenti Penelopae,
 "Et procis superbis me immiscuero,
 "Si mihi fortē coenam dederint, cibum copiosum habentes. 315
 "Statim benē perfecero inter ipsos, quicquid voluerint:
 "Etenim tibi dicam, tu autem attende, et me audi;
 "Mercurii voluntate internuncii, (qui utique omnium
 "Hominum operibus gratiam et gloriam praebeet),
 "Officio-servili non mihi contenderit mortalis alius, 320
 "Ad ignemque benē cumulandum, lignaque sicca diffindenda,
 "Adque-carne-dividendas, et ad-assandum, et ad-vinum-fundendum;
 "Qualia scilicet optimis praestant inferiores."

Ver. 314. 315. 316. Καί κεν μνηστήρεσσιν.—
 Εἴ μοι δείπνον δοῖεν.— Αἰψά κεν &c.] "Ma-
 "lim," inquit *Henricus Stephanus*, "hunc
 "locum ita interpungere; Καί κεν μνηστή-
 "ρεσσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην. Εἴ μοι δείπνον
 "δοῖεν, ὀνείατα μὲρ εἴχοντες, Αἰψά κεν εὖ
 "δρώοιμι &c. — quia non est rationi con-
 "sentaneum, ut ille dicat se tum demum
 "coetum procorum aditurum, si illi coe-
 "nam porrigant; sed necesse est, ut eos ad-
 "eat antequam ab iis quicquam accipiat."
 Ita ille. At rectē se habet vulgata inter-
 punctio. Sensus enim istius Εἴ μοι δείπνον δοῖεν
 hoc in loco hujusmodi est: "Ut videam, ut
 "experiar, an mihi coenam dent." Vel, "Εἰ
 "spe, ut mihi coenam dent." Quod et ipse
 deinde addit vir eruditus: "Sed potest,
 inquit, "sequendo alteram interpunctio-
 "nem, ita exponi si, ut subauditum habeat
 "participium ἐσόμενος, vel aliquod hujus-
 "modi." Atque ita alibi saepe Poeta:

"Ἥλυθον, εἴ τίνα μοι κληιδόνα πατρὸς ἵνλοποις.
 Suprà δ', 317.

Et superius paulò ver. 310. hujus libri:

κατὰ δὲ πτόλις αὐτὸς ἀνάγῃ
 Πλάγχθημαι, αἶψά τις ποτὶ ἄλῃ καὶ σῦρον ἐρείξῃ.

Vide et suprà i, 229.

Ver. 316. — ὅττι δέλοισιν.] "Hinc qui-
 "dem," inquit *Barnesius*, "apparet, Vete-
 "rum observationem de *Homero*, quod nus-

"piam utatur voce Σίλω, falsam esse, nec
 "satis firmo niti fundamento." Atqui MS.
 à *Tho. Bentleio* collatus hic habet δὲτ' ἰδί-
 λουσιν. Quin et ipse *Barnesius* suprà 9, 336.
 et infrà e, 19. restituit, δημοῖς ἰδίλοις, et
 &c. x' ἰδίλῃσιν quum in vulgatis editum e-
 rat, δημοῖσι Σίλοις. &c. κτ Σίλῃσιν. Vide et
 ad II. d, 277.

Ver. 318. Ἑρμείαιο ἔκῃτι.] Ἑπτιδὴ κήρυξ· καὶ
 παρὰ τοῖς ἥρωσι δὲ κήρυκας, οἱ ταῦτα ὑποσφύρου-
 ντες. Schol.

Ibid. — διακτόρου.] Vide suprà ad 9, 338.

Ibid. — ὅς ρά τε.] Qui utique. —
 Qui scilicet.

Ver. 320. Δρηστοσύνη.] Τῇ ἐν τῇ διακονίᾳ
 ἐνεργίᾳ. Schol. *Al.* Δρηστοσύνη.

Ibid. — ἐρίσσειεν.] Ità rectē *Barnesius*:
 atque ita MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Al.*
 ἐρίσσειεν. Quod antepenultimam corripit.

Ver. 321. Πῦρ τ' εὖ νῆσαι.] Πύλα σορῶ-
 σαι, ἵναιεν τοῦ πυρὸς ποιῆσαι. Schol. *Al.* Πῦρ
 τε κατ' εὖ νῆσαι. Τινὲς δὲ "πῦρ εὐνῆσαι"
 γράφουσιν· ἥτοι φυλάττει, κατενύσσαι, ζωσπερ-
 σαι ἐν σποδίᾳ. *Eustath.*

Ibid. — ξύλα δανὰ.] Παρὰ τὸ δῆν, τὸ
 ἐπὶ πολλῶν χρόνων, γίνεσθαι δανὰ, τὰ διὰ τὸν
 χρόνον ἑστὰ· ἢ παρὰ τὸ δαῖον, τὸ καίω, τὰ εἰς
 καῦσιν ἐπιτήδεια, εὐκαυστα, διερμά. *Etymolog.*
Magn. ad vocem δανὰ. Cæterum legitur
 et ξύλα πολλὰ, notante *Eustathio*.

Ver. 223. — παραδράωσι.] *Al.* παρα-
 δρώωσι.

- Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 "ὦ μοι, ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα 325
 "Ἐπλετο; ἦ σύ γε πάγῃ λιλαιέαι αὐτόθ' ἄλῃσθαι,
 Εἰ δὴ μνηστῆρων ἐθέλεις καταδύναι ὅμιλον,
 Τῶν ὕβρις τε, βίη τε, σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
 Οὗ τοι τοιοῖδ' εἰσὶν ὑποδρεσστήρες ἐκείνων,
 "Ἀλλὰ νέοι, χλαῖνας εὖ εἰμένιοι, ἡδὲ χιτῶνας, 330
 Αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσσωπα,
 Οἷ σφιν ὑποδρώσιν· ἐϋξεστοὶ δὲ τράπεζαι
 Σίτου καὶ κρειῶν, ἡδ' οἶνου βεβρίθασιν.
 "Ἀλλὰ μὲν· οὐ γάρ τις τοι ἀνιῶται παρεόντι,
 Οὗτ' ἐγὼ, οὔτε τις ἄλλος ἐταίρων, οἷ μοι ἔασιν. 335
 Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθουσιν Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,
 Κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα ἔσσει,
 Πέμπει δ' ὅππῃ σε κρᾶδίῃ, θυμός τε κελεύει.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας, δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αἶψ' οὕτως, Εὐμαίε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο, 340
 "Ὡς ἐμοὶ, ὅττι μ' ἐπαυσας ἄλλης καὶ οἰζύος αἰνῆς·"

Hunc autem valdè indignatus allocutus es, Eumaeae subulce :

"Hei mihi, hospes, cur tibi in mente hoc cogitatum 325

"Fuit? certè omnino cupis illic perire,

"Si reverà procorum vis ingredi coetum,

"Quorum injuriaque, violentiaque, ad ferreum coelum pervenit.

"Nequaquam tales sunt ministri illorum;

"Sed juvenes, laenas benè-induti, et tunicas, 330

"Semperque nitidi capitibus et pulchris vultibus.

"Qui ipsis subministrant: benè-politae autem mensae

"Pane, et carnibus, et vino, oneratae sunt.

"Sed mane; non enim quisquam te molestatur praesente,

"Neque ego, neque quisquam alius sociorum, qui mihi sunt 335

"At postquam venerit Ulyssis dilectus filius,

"Ille te laenâque tunicâque, vestimentis induet;

"Mittetque, quò te cor, animusque jubet."

Huic autem respondit deinde patiens nobilis Ulysses :

"Utinam sic, Eumaeae; dilectus Jovi patri fieres, 340

"Ut mihi, quòd me cessare-fecisti ab errore et aerumnâ gravi :

Ver. 328. Τῶν ὕβρις τι, βίη τι, σιδήρειον οὐρανὸν ἵκει.] Dna. Dacier ita explicat :
 "Dont la violence et l'insolence sont si
 "grandes, qu'elles ne respectent pas les
 "Dieux, et qu'elles attaquent le Ciel
 "même." Malè : Hoc enim dicere vult
 Poeta; nempe, "Tantam fuisse Procorum
 "superbiam, totque indigna facinora; ut eo-
 "rum fama ad omnium aures pervenisset."
 "Quorum (ut reddît Spondanus) tanta sit
 "protèrvia, et injurias aliis inferendi con-
 "suetudo, ut ejus fama etiam ad cælum us-
 "que pervenerit." Sic Iliad. 9, 192.

Ἀσπίδα Νιστορήν, τῆς νῦν κλῖος οὐρανὸν ἵκει.

Ver. 331. Αἰεὶ δὲ λιπαροί.] "Pro di," in-
 quit Barnesius, "potius δὲ legendum vide-
 "tur." Minus rectè.

Ver. 332. — τράπεζαι Σίτου καὶ κρειῶν, ἡδ' οἶνου βεβρίθασιν.]

— dapes, et plena pocula, mensae.

Æu. XI, 738.

Ver. 333. — βεβρίθασιν.] Vide ad. Il.
 β', 314.

Ver. 334. — ἀνιῶται.] Vide ad. Il. 4,
 24.

Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν·
 Ἄλλ' ἔνεπ' οὐλομένης γαστρὸς κακὰ κηδὲ ἔχουσιν
 Ἀνέρες, ὃν κεν ἵκηται ἄλλη, καὶ πῆμα, καὶ ἄλγος.
 Νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχανάας, μεῖναι τέ με κείνον ἄνωγας, 345
 Εἴτ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος Δείοιο,
 Πατρός Δ', ὃν κατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γῆραος οὐδῶ,
 Εἴπου ἔτι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
 Ἥδη τεθνῶσι, καὶ εἰν αἰῶδαο δάμοισι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν 350
 Τοιγὰρ ἐγώ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·
 Δαέρτης μὲν ἔτι ζῶει, Διὶ δ' εὐχεται αἰεὶ,
 Θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν·
 Ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο,
 Κουριδίης τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἥ ἐ μάλιστα 355
 Ἥκαχ' ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ἁμῶν γῆραϊ Δῆκεν.

“ Errore enim non est pejus aliud hominibus :

“ Sed propter perditum ventrem malas curas habent

“ Viri, quemcunque invaserit vagatio, casusque et dolor.

“ Nunc verò quoniam detines manereque me illum jubes ;

345

“ Dic age mihi de matre Ulyssis divini,

“ Patreque, quem reliquit profectus, in senectutis limine,

“ An alicubi adhuc vivant sub splendore Solis,

“ An jamjam mortui sint, et in Plutonis aedibus.”

*

Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum :

350

“ Equidem tibi, hospes, valde accuratè narrabo :

“ Laërtes quidem adhuc vivit, Jovi autem supplicat semper,

“ Ut anima sibi à membris pereat suis in aedibus :

“ Vehementèr enim de-filio dolet absente,

“ Deque uxore quam-virginem-duxerat, prudente ; quae ipsum maximè 355

“ Tristitià-affecit mortua, et in crudà senectute posuit.

Ver. 342. Πλαγκτοσύνης δ' οὐκ ἔστι κακώ-
 τερον.]

Μόχθον

Δ' οὐκ ἄλλος ὄντιον.

Ἥ γὰρ πατρίης στίβου.

Euripid. Medea, ver. 651.

Ver. 343. Ἄλλ' ἔνιπ' οὐλομένης γαστρὸς.]

Νικᾷ δὲ χειρὶά μ', ἡ ταλαίπωρὸς σὺ μοῦ

Γαστρί· Diphilus, Fragm. I. ver. 2.

Ibid. — κακὰ κηδὲ ἔχουσιν.] Ἀ. κακὰ
 μὲνδ' ἔχουσιν.

Ver. 344. — ὃν κεν ἵκηται.] Ἀ. ὃν σὺ
 ἵκηται.

Ibid. — ἄλλη, καὶ πῆμα, καὶ ἄλγος.] Vide
 suprà ad λ', 611.

Ver. 345. — μῆναι τέ με κείνον ἄνωγας.]

Barnesius vertit, “ Meque manere, talem
 “ quem vides, jubes.” Sed potius vertendum
 crediderim, “ Manereque me illum (nempe
 “ Telemachum) jubes.” Vide suprà ad ver.
 334. 336. 337. item ad Iliad. 4, 535. 5,
 561. φ', 609.

Ver. 346. Εἴτ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσ-
 σῆος.] Περὶ τοῦ πατρὸς βουλούμενος μάθαι ἐπο-
 κληται. σὺν μὴ εἰδὸτα τὰ περὶ Ἀντιπλάνας.
 Schol.

Ver. 350. — ὄρχαμος ἀνδρῶν.] Vide su-
 prà ad ζ', 3 et 22.

Ver. 353. — φθίσθαι.] Ἀ. φθίσθαι.

Ver. 356. — καὶ ἐν ἁμῶν γῆραϊ Δῆκεν.]

Περὶ ὥρας γηρᾶσαι ἱστίουν, διὰ τὴν ἐσ' αὐτῇ
 λύσιν. Schol. Cæterum Eustathius in com-
 mentario citat, καὶ ἁμῶν γῆραϊ δῶκεν.

Ἡ δ' ἄχει· οὐ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
 Λευγαλίῳ θανάτῳ· ὥς μὴ θάνοι, ὅς τις ἔμοιγε
 Ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἴη, καὶ φίλα ἔρδοι.
 Ὄφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἦεν, ἀχέουσά περ ἔμπης, 360
 Τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἔρσθαι,
 Οὐνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν ἅμα Κτιμένη τανυπέπλῳ,
 Θυγατέρ' ἰφθίμῃ, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παίδων·
 Τῇ ὁμοῦ ἐτρέφομην, ὀλίγον δέ τί μ' ἦσσαν ἐτίμα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦεν πολυήρατον ἰκόμεθ' ἄμφω, 365
 Τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν, καὶ μυρὶ ἔλοντο.
 Αὐτὰρ ἐμὲ χλαϊνάν τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἐκείνη
 Καλὰ μάλ' ἀμφίεσσασα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοῦσα,
 Ἀγρόνδε προΐαλλε· φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον.
 Νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι· ἀλλὰ μοι αὐτῷ 370
 Ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοί, ᾧ ἐπιμήνῳ·
 Τῶν ἔφαγον τ' ἐπίον τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.

- “ Illa autem dolore de suo filio periit gloriosa,
 “ Tristi morte: sic nē moriatur, quicunque mihi
 “ Hic habitans amicus sit, et amica faciat.
 “ Quamdiū quidem igitur illa erat, dolens quantumvis licet, 360
 “ Tamdiū aliquid mihi dilectum erat sciscitari et interrogare,
 “ Quoniam me ipsa nutritiv, unā cum Ctīmenā stolatā,
 “ Filiā eximiā, quam minimam-natu peperit liberorum:
 “ Cum hac simul nutriebar; paulō autem me minūs honorabat.
 “ At postquam ad pubertatem optabilem pervenissemus ambo, 365
 “ Hanc quidem postea in-Samum nuptum-dederunt, et infinita acceperunt:
 “ At me laenāque tunicāque vestimentis illa
 “ Pulchris valdē ubi-induisset, pedibusque calceamenta dedisset,
 “ Ad-agrum emisit; diligebat autem me corde magis.
 “ Nunc verō jam his indigeo; sed mihi ipsi 370
 “ Opus incremento-augent beati Dii, in quo versor:
 “ Ex-his comedique, bibique, et venerandis-hospitibus dedi.

Ver. 357. 358. Ἡ δ' ἄχει· οὐ παιδὸς ἀπέφθιτο, — Λευγαλίῳ θανάτῳ.] Λύπη γὰρ τα-
 κισία διφθόρα κατὰ σιναι. Ἐτιροὶ δὲ, ὡς καὶ
 προῖρήθη, ἀγγέλον φασὶν αὐτὴν μεταλλάξαι τὸν
 βί ν. Διὸ καὶ τὸν Εὐμαιὸν ἀπειλῶσθαι τὸν τοιοῦ-
 τον θάνατον. Eustath. Vide suprā ad λ', 202.

Ibid. — ἄχει οὐ.] Vide ad II. ε, 51.
 Ver. 358. — ὡς μὴ θάνοι.] Ita edidit
 Barnesius, quod vocola ὡς hoc in loco “ non
 “ sit Optantis, verum ad τὸ θάνοι pertineat.”
 Quō modo et accipit Eustathius loco suprā
 citato. Al. ὡς μὴ θάνοι.

Ver. 362. Οὐνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν.] Al.
 Οὐνεκ' ἔρ' αὐτὴ θρέψεν.

Ibid. — Κτιμένη.] Κυρίως ἡ Ὀδυσσεύς
 ἀειλφῆ. Schol.

Ver. 363. — παίδων.] Apud Eustathium
 in commentario, παῖδας.

Ver. 365. — πολυήρατον.] Vide suprā
 ad λ', 274.

Ver. 366. — καὶ μυρὶ ἔλοντο.] Ἐδνα δη-
 λαδῆ. Eustath.

Ver. 370. Νῦν δ' ἤδη τούτων ἐπιδεύομαι.]
 Ὡς ἡ Ἀντίκλεια χαρίζετο, τούτων ἐνδεὴς εἰμι.
 Schol. Porro MSS. duo à Tho. Bentleio col-
 lati hic habent τούτων ἔτι διδύμαι.

Ver. 372. Τῶν ἔφαγον.] Al. Τῶνδ' ἔφαγον.
 Ibid. — καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.] Ἀντ' τοῦ
 ἀνδράσιν αἰδοῦς ἀξίους· ξένους δηλαδῆ, καὶ ἰκνέταις.
 Eustath. Sic suprā ἡ, 165 et 181.

— ὡς θ' ἰκνέσθην ἅμ' αἰδοίοισιν ὀσηδεῖ.
 Et i, 271.

— ὡς ξείνοιςιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀσηδεῖ.

Cæterum nonnulli (notantibus Barnesio et
 Eustathio) vocem αἰδοίοισιν hic ad senten-

Ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχόν ἐστιν ἀκούσαι
 Οὐτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον· ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
 Ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέουσιν 375
 Ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἕκαστα πυθέσθαι
 Καὶ φαγέμεν, πιέμεν τε· ἔπειτα δὲ καὶ τι φέρεσθαι
 Ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν ἀεὶ δμῶεσσιν ἰαίνει.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἔων, Εὐμαιε συβῶτα, 380
 Πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκῆαν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρέκείως κατὰ λείξον,
 Ἥε διεπράβετο πτόλις ἀνδρῶν εὐρυάγνια,
 Ἥ ἐνὶ ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
 Ἥ σέ γε μουνωθέντα παρ' οἴσιν, ἥ παρὰ βουσίν, 385
 Ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον, ἠδ' ἐπέρασσαν
 Τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δάμαβ', ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβῶτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

"Ex dominâ autem haud dulce licet audire,
 "Neque verbum, neque quod opus; quoniam malum incidit domui,
 "Viri superbi: valde verò famuli indigent 375
 "Coram dominâ loqui, et singula interrogare;
 "Et comedere, bibereque; deinde autem et aliquid portare
 "Ad-agrum, qualia utique animum semper famulis laetificant."
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses;
 "Papae! ut parvulus existens, Eumaeae subulce, 380
 "Multum jactatus-es-seorsum à tuâ patriâ et parentibus.
 "Sed age mihi hoc dic et accuratè narra,
 "An vastata sit urbs virorum viis-spatiosa,
 "In quâ habitabat pater et veneranda mater;
 "An te solum-relictum apud oves, vel apud boves, 385
 "Viri hostiles navibus ceperint, et vendiderint
 "Hujusce viri ad aedes; hic autem dignum pretium dederit."
 Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum;

tiam minùs honestam detorserunt. In eandemque sententiam concessisse videtur Conradus Ritterhusius, de interpretatione quorundam locorum Oppiani; ad Cyneg. ver. 36. Quod Eumæo (qualem eum depingit Poëta) omninò indignum; cùmque de se ipse loquatur, planè absurdum.

Ver. 373. — οὐ μείλιχόν ἐστιν ἀκούσαι Οὐτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον.] Dna Dacier ita exponit; Ce n'est pas une douceur pour moi: Non dulce est. "Car (inquit) il ne faut pas joindre "μείλιχον avec les mots ἔπος et ἔργον du "vers suivant." Quam explicandi rationem in versione secutus est Barnesius. Eustathius autem aliter; Ἐν δὲ τῷ "οὐτ' ἔπος "ἀκούσαι, οὔτε τι ἔργον," προσπακουστίον τῷ ἔργῳ τὸ δῖόν, ἢ τὸ τοιούτον ἵνα λίγη, ὥς οὔτε ἔστιν ἀκούσαι μείλιχον, οὔτε τι ἔργον ἰδίῳ ἢ μαθῖν ἢ γινῶσι μείλιχον. Quæ sententia et cum

sequentibus, et cum ipsius vocis μείλιχον significatione aptius congruere videtur.

Ver. 376. — φάσθαι.] Barnesius edidit φάσθαι: sed minùs rectè. Vide ad II. ζ', 471.

Ver. 380. — ἄρα.] Non hic vocat istud ἄρα, sed vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit ver. 362. Οὐνεκά μ' αὐτῇ θρέψαν ἔξ.

Ver. 386. — ἐπέρασσαν.] Ità rectè edidit Barnesius ex II. φ', 78. 102. ubi in Vulgatis ita legitur. Cumque Barnesio facit et MS. à Tho. Benileio collatus. Vulg. hoc in loco ἐπέρασσε Quod penultimam corrigit, quippè ex πιστάσσω, non ex πείσσω, deductum. Vide ad II. α', 67.

——— πέρασαν δὲ με διῦρ' ἀγαγόντις.
 Infra ver. 427

"Ἄλφοι, ἔπη πέρασθητι ———. ver. 452.

Ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρσαι ἤδ' μεταλλαῖς,
 Σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πίνε τε οἶνον 390
 "Ημενος· αἶδε δὲ νύκτες ἀβόσφατοι· ἐστὶ μὲν εὔδειν,
 Ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκούμεν· οὐδὲ τί σε χρεῖ,
 Πρὶν ὦρεθαι, καταλέχθαι· ἀνὴρ καὶ πολλὸς ὕπνος.
 Τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
 Εὐδέτω ἐξελθών· ἄμα δ' ἡοὶ φαινομένηφι 395
 Δειπνήσας, ἄμ' ὕεσσιν ἀνακτορήσιν ἐπέσθω.
 Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένω τε,
 Κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισι,
 Μνωμένω· μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ,

" Hospes, quoniam jam haec me percontaris et interrogas,
 " Silentio nunc attende et delectare, bibeque vinum 390
 " Sedens; hae autem noctes immensae; licet quidem dormire,
 " Licet etiam sese-oblectantibus audire; neque omnino te oportet,
 " Ante horam, cubitum ire: nocumentum est et multus somnus.
 " Caeterorum autem quemcunque cor et animus jubet,
 " Decubet egressus: simul autem atque aurora illuxerit, 395
 " Pastus, simul sues heriles sequatur.
 " Nos autem in casā bibentesque comedentesque,
 " Doloribus alter-alterius delectemur tristibus,
 " Recordantes; etenim etiam doloribus delectatur vir,

Ver. 391. — αἶδε δὲ νύκτες ἀβόσφατοι.] Τούτῳ πάντῳ μακρά. Eustath. Ita suprā λ', 372.

Νῆξ δ' ἦδε μάλα μακρὴ, ἀβόσφατος —.

Ibid. — εὔδειν.] MS. unus à Tho. Benileio collatus, εἰδιν.

Ver. 395. — καταλέχθαι.] Vide ad II. β', 515.

Ibid. — ἀνὴρ καὶ πολλὸς ὕπνος.] Τὸ πέραν καθύδιν τοῦ πρίπτοντος, τοῖς τιθεμένοις μᾶλλον ἢ πρὸς τοῖς ζῶσιν ἀρμόδιον, Aeschines apud Stobaeum, Serm. 69. de Somno. "Γῶνος γὰρ δὴ πολλὸς οὐτε τοῖς σώμασιν οὐτε ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν, οὐδ' αὖ ταῖς πράξεισι ταῖς περὶ ταῦτα πάντα, ἀρμόδιον ἐστὶ κατὰ φύσιν καθύδιν γὰρ οὐδὲς οὐδὲν ἔχει, οὐδὲν μᾶλλον τοῦ μὴ ζῶντος. Ἄλλ' ὅστις τοῦ ζῆν ἡμῶν καὶ τοῦ θρηνῆν μάλιστα ἐστὶ κηδόμενος, ὑγυῖ γὰρ χεῖρον ὡς πλῆττον, τὸ πρὸς ὕπνῳ αὐτοῦ μόνον φυλάττων χρησίμους. Plato, de Legibus, lib. VII.

Ibid. — ἀνίη.] Vide ad II. γ', 103. et ε', 4.

Ver. 394. — ὅτινα κραδίη.] Ἄλ. ὅν τι κραδίη.

Ver. 396. Δειπνήσας.] Vide suprā ad γ', 535.

Ibid. — ἀνακτορήσιν.] Ταῖς διοποικίαις, ἢ βασιλικαῖς ὑπηρεσίαις· ὁ δὲ Ἡλίουδωρος, ταῖς ὑπὸ ἀνακτορίας· "Δειπνήσας ἄμ' ὕεσσιν ἀνακτορήσιν ἐπέσθω." Hesychius in voce ἀνακτορήσιν. Ἀνακτορίας δὲ ὡς Ἀριστάρχος μὲν

τὰς διοποικίαις φησὶν· Ἀριστοφάνης δὲ, ὃν ἱκαστος βίσκαν ἀνάσαι, ὃ ἐστὶν ἄρχιν. Eustath.

Ver. 399. — μετὰ γὰρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ.] Ἄλ. μετὰ γὰρ καὶ ἐς ἄλγεσι.

Meminisse dulce est —.

Seneca, Hercules Furens, ver. 656.

" Habet enim praeteriti doloris secunda re-
 cordatio delectationem." Cicero ad Fami-
 liares, lib. V. Epist. 12. Τὰ μὲν οὖν μνημο-
 νητὰ ἡδία ἐστὶν, οὐ μόνον ὅσα ἐν τῇ παρούσῃ,
 εἰτε παρῇ, ἡδία ἦν, ἀλλ' ἐν καὶ οὖν ἡδία, ἐν
 ᾗ ὕστερον καλὸν καὶ ἀγαθὸν τὸ μετὰ τούτῳ. Ὅθεν
 καὶ τοῦτ' εἰρηται· "Ἄλλ' ἡδὺ σοι σωθὲντα μμ-
 νῆσθαι πόνον" καὶ, " — μετὰ γὰρ τε καὶ
 " ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ." Τούτου δ' αἴτιον, ὅτι
 ἡδὺ καὶ τὸ μὴ ἔχειν τὸ κακόν. Aristot. Rhetoric.
 lib. I. cap. 11. " Quid si etiam jucunda
 memoria est praeteritorum malorum? —
 " Vulgò enim dicitur, Jucundi acti labores.
 " Nec malè Euripides — Suavis laborum
 " est praeteritorum memoria." Cicero, De fi-
 nibus, lib. II. § 32. Similiter et Macro-
 bius; " Pericula quoque praeterita, vel æ-
 rumnas penitus absolutas qui evasit, ut
 " referat gratissimè provocatur." — Id adeò
 Euripides expressit;

" Ὡς ἡδὺ τοι σωθὲντα μνησθῆναι πόνον.

" adjecit enim σωθὲντα, ut ostenderet, post
 " finem malorum gratiam relationis inci-

"Οστις δὴ μάλα πολλὰ πάθη, καὶ πόλλ' ἐπαληθῆ. 400
 Τοῦτο δέ τοι ἔρῳ, ὃ μὲ ἀνείρεαι ἢ δὲ μεταλλᾶς.
 Νῆσός τις Συρίη κυκλήσκειται, (εἶπουν ἀκούεις,)
 Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἡλείοιο,
 Οὔτι περιπληθὴς λίην τόσον· ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
 Εὐξότος, εὐμηλος, οἶνοπληθὴς, πολύφυρος· 405
 Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδὲ τις ἄλλα

" Quicumque scilicet valde multa passus fuerit, et multum erraverit : 400

" Hoc autem tibi dicam, quod me percontaris et interrogas.

" Insula quaedam Syria vocatur, (sicuti audis,)

" Ortygiam supra ; ubi conversiones Solis,

" Non ita valde magna ; sed bona quidem,

" Fertilis-bovum, fertilis-ovium, vino-abundans, tritici-ferax : 405

" Fames verò nunquam populum invadit, neque ullus alius

' pere. Et poeta vester [Virgil. *Æn.* 1. 207.] adjiciendo, olim, quid nisi post emensa infortunia futuro tempore juvare dicit memoriam sedati laboris ?

" Forsan et hæc olim meminisse juvabat." *Saturnal.* lib. VII. cap. 2.

Vide et Gatakeri *Annotationes in Antonium*, lib. VIII. § 36.

Ver. 400. "Οστις δὴ μάλα πολλὰ πάθη, καὶ πόλλ' ἐπαληθῆ." *Aristoteles*, loco jam supra adducto, versum hunc citat isto modo :

Μνήμης ὅστις πολλὰ πάθη, καὶ πολλὰ ἔργη

Ver. 402. Νῆσός τις Συρίη κυκλήσκειται.] Μία τῶν Κυκλάδων νήσων καλεῖται. *Schol.* Σύρος δ' ἵστί μνημονεύσα τὴν πρώτην συλλαβὴν, ἔξ ἧς Φερικύδης ὁ Βάσιος ἦν νώτοτος δ' ἵστί ὁ Ἀθηναῖος ἱκνίου. Ταύτης δοκίμην μνημονεύει ὁ Ποιητής, Συρίην καλῶν " Νῆσός τις Συρίη κυκλήσκειται, εἶπουν ἀκούεις, Ὀρτυγίης καθύπερθεν." *Strabo*, *Geograph.* lib. X. pag. 746. al. 487. Porro corripitur (notante *Casaubono* ad hunc locum *Strabonis*) prima vocis Σύρος in *Anthologia*, lib. V. *Epigr.* 62.

Καὶ Σύρος σιλόγις παρὰ Φερικύδης.

Cæterum apud nonnullos hæc insula vocatur Σύρα. Vide *Menagium*, *Annotat. in Diogenem Laërtium*. lib. 1. haud longè à fine.

Ver. 403. — ὅθι τροπαὶ ἡλείοιο.] Fuerunt qui *Homerum* hic *Geographiæ* omnino ignarum arguerint, quòd hanc insulam sub Tropico locarēt. " Ce porcher [*Eumée*] dans un recit qu'il fait, parle d'une isle nommée Syrie, qu'il dit être sous le Tropique ; cependant cette isle est dans la mer Méditerranée, et par conséquent éloignée du Tropique de plus de trois cent lieues. — Je ne doute point — qu' Homère n'ait ignoré la véritable situation de l'isle dont il parle." *Perrault, Parallele des Anciens et des Modernes*, tom. II. pag. 62. 65. Scilicet per τροπαὶ ἡλείοιο *Tropicum solstitialem* intellexit Vir eruditus. *Eustathius* autem " τροπαὶ ἡλείοιο" *Occasum* denotare arbitra-

tur : Τὸ δὲ " ὅθι τροπαὶ ἡλείοιο," (inquit) ἀπὸ τοῦ, κειμένη πρὸς τροπὰς ἡλίῳ, ἥτοι πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη τῆς Ὀρτυγίας. *Scholias* aliter exponit : " Ἐνθα φησὶ εἶναι τὸ ἡλίῳ σπῆλαιον, δι' οὗ σημειοῦνται τὰς ἡλίου τροπὰς. Quam in sentimentiam *Huëti*um concessisse testatur *Menagius* in *Annotationibus ad Laërtium* : " Ἡλιοτρόπιον (inquit) fuit parapegma, quo solstitia et æquinocchia et siderum orientum occidentumque significationes per aliquot annorum ambitum designabantur. Cæterum P. Huëtius, vir ingenio præstans et doctrinâ, suspicabatur ἡλιοτρόπιον illud in insulâ Syro constructum, non Pherecyde solùm, sed et ipso Homero fuisse antiquius ; idque ex his versibus *Odys.* 6, colligebat :

" Νῆσός τις Συρίη κυκλήσκειται, εἶπουν ἀκούεις,
 " Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἡλείοιο.—

" Sanè inepta est *Eustathii* interpretatio, qui situm Syriæ his verbis designari contendit : nam τροπαὶ ἡλείοιο non Occasum potius quàm Ortum, multò etiam minùs quàm Austrum vel Boream designant. Jam verò *Strabo* — *Homerum* Syri insulæ sub Syriæ nomine mentionem fecisse ait. Non itaque *Heliotropii* primus in Syro conditor, sed restaurator fortassè Pherecydes fuerit." *Annotat.* ad lib. 1. in *Pherecyde*.

Ver. 406. Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδὲ τις ἄλλη Νόσος, &c.] Sic apud *Hesiodum*:

Πεῖν μὲν γὰρ ζῶντων ἐπὶ χερσὶ φύλ' ἀνθρώπων
 Νόσφιν ἄστερ τι κακὴν, καὶ ἄστερ χαλκασαῖο πάνοια
 Νόσων τ' ἀργαλίων, αἷτ' ἀνδρασηγῆρας ἰδοίαν.
 " *Eg.* καὶ Ἡμῆρ. I, 90.

Et paulò inferiùs :

Οἳ μὲν ἐπὶ Κρόνον ἦσαν, δὲ οὐρανῷ ἐμβασιλεύον,
 " Ὡςτις θινὸς δ' ἔξωον, ἀπὸ δὲ θυμὸν ἔχοντες,
 Νόσφιν ἄστερ τι πάνοια καὶ δι' ἔξωος οὐδὲ τὶ δειλὸν
 Γῆρας ἔπην."
 " *Θηοσκοπ.* δὲ ὡς ὕμνων διδραμύνοιον —

ver. 111. 116.

Νοῦσος ἐπὶ στυγερῇ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν·
 Ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κατὰ φύλ' ἀνθρώπων,
 Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποیحόμενος κατέπεφνεν. 410
 Ἔνθα δ' αὖ πόλιν, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται·
 Τῆσιν δ' ἀμφοτέρησι πατὴρ ἔμδος ἐμβασίλειεν
 Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
 Ἔνθα δὲ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἤλυθον ἄνδρες
 Τρωῆται, μυρὶ' ἄγοντες ἀβύρματα νηὶ μελαίνῃ. 415
 Ἔσκε δὲ πατὴρ ἑμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Καλὴ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα·
 Τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπαῖπαλοι ἡπερόπευον·
 Πλουνοῦση τις πρῶτα μίγῃ, κοίλῃ παρὰ νηϊ,
 Εὐνῇ καὶ φιλότῃ· τὰ τε φρένας ἡπεροπέυει 420

“ Morbus odiosus incidit miseris mortalibus :

“ Sed quandò senescant in urbe gentes hominum,

“ Veniens argenteum-arcum-gestans Apollo cum Dianâ,

“ Suis lenibus telis aggrediens interficere-solet. 410

“ Illic duae urbes ; bifariam autem ipsis omnia divisa sunt :

“ His verò ambabus pater meus imperabat

“ Ctesius Ormenides, assimilis immortalibus.

“ Illuc autem Phoenices re-nauticâ-inclitî venerunt viri

“ Veteratores, innumeras ducentes merces-ludicras nave nigrâ. 415

“ Erat autem patris mei mulier Phoenissa in domo

“ Pulchraeque magnaue, et splendorum operum perita :

“ Hanc autem Phoenices callidi decipiebant :

“ Cum eâ lavante quidam primùm mixtus est, cavam apud navim,

“ Concubuit et amore : quae scilicet mentes decipiunt 420

Ver. 407. — ἐπὶ στυγερῇ.] *Al. ἐπιστυγερῇ.*
Ibid. — δειλοῖσι βροτοῖσιν.] Sic apud
Virgilium :

mortalibus ægris.

Georg. I, 237. *Æn.* II, 268. X, 274.

XII, 850.

— miseris mortalibus —.

Georgic. III, 66. *Æn.* XI, 182.

Ver. 409. Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.]

“ Homerus occidi facit ab Apolline et Dianâ qui morbo moriuntur, præsertim vehementi et acuto, ut ab Heracleide Pontico scriptum est : Hinc illud ejus ;

“ Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
 “ Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποیحόμενος κατέπεφνεν.

“ Idem æmulatus studiosè Valerius Flaccus,
 “ libro II. Argon. ver. 311.

“ — Triviæque potentis

“ Occidit arcanâ genitrix absumpta sagittâ.

“ A Diis enim illis immitti mortem existimabant, præsertim velocem ; et mortis

“ eos auctores putabant.” *Adrian. Turneb.*

Adversar. lib. IX. cap. 8. ipso fine. Vide ad

Il. τ', 59. et ω, 605. Porro confirmatur hæc

observatio infrâ ver. 477. *huius libri* ; ubi

mulierem quam à Dianâ interfectam memora-

rat Poeta, subitâ morte obliisse liquet ex se-

quentibus, “ Ἀνσλα δ' ἰδοῦσθαι, &c.

Ver. 416. Ἔσκε δὲ πατὴρ ἑμοῖο γυνὴ Φοί-

νισσ' ἐνὶ οἴκῳ.] *Eustathius* Mulierem hanc

Eumæi matrem fuisse intelligit. Ἀλγυ δὲ

καὶ ὅτι Φοίνικες ἐκὶ ἰλθόντες ἡπαύσαντο τὴν τοῦ-

του μητέρα Φοίνισσα δὲ ἦν ἐκείνη “ Καλὴ τε με-

“ γάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα.” Et in

commentario ad ver. 419. Ἀλγυ δ' ἰσταῦθα

στρεῖ τῆς μητρός Εὐμαιοῦ καὶ ὅτι “ Πλουνοῦση τις

“ πρῶτα μίγῃ, &c.” Eodem modo accepisse

videtur et *Scholastes* ; qui citatis his verbis,

“ πατὴρ ἑμοῖο γυνή,” Ταῦτα (inquit) ἴσως οἱ

Φοίνικες Λαέρτη διηγῆσαντο, πολλοῦ ἄξιον αὐτὸν

ἀποφαίνοντες. Sed mirè admodum errarunt

Viri eruditi ; Cum, ut rectè notavit *Barnesius*,

Eumæi matris, diversè planè ab hæc mu-

liere, ipse meminere Poeta infrâ ver. 460.

Θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ εἴ κ' εὐεργὸς ἦσιν.
 Εἰρώτα δὴ "πειτα, τίς εἶη, καὶ πόθεν ἔλθοι.
 Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφές δῶ.
 Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὐχομαι εἶναι.
 Κούρη δ' εἶμ' Ἀρῦβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο. 425
 Ἀλλὰ μ' ἀνῆρπαζαν Τάφιοι, ληϊστορες ἄνδρες,
 Ἀγρόθεν ἐρχομένην· πέρασαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
 Τοῦ δ' ἀνδρὸς πρὸς δάμαθ'. ὁ δ' ἄξιον ὄνον ἔδωκεν.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάβρῃ·
 Ἡ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἄμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἔποιο, 430
 Ὅφρα ἴδης πατρὸς καὶ μητέρος ὑψερεφές δῶ,
 Αὐτούς τ'; ἦ γὰρ ἔτ' εἰσὶ, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
 Εἶη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται,
 Ὅρκῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξειν. 435
 Ὡς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνουν, ὡς ἐκέλευεν.
 Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὅμοσάν τε, τελεύτησάν τε τὸν ὅρκον,
 Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
 Σιγῇ νῦν, μή τίς με προσαυδάτω ἐπέεσσιν

" Imbecillis mulieribus; etiam si qua frugi fuerit.

" Interrogabat autem postea, quanam esset, et undè venisset:

" Haec autem citò admodum patris indicavit altam domum;

" Ex Sidone quidem abundante-aeris gloriior esse;

" Filia verò sum Arybantis ego abundè divitis:

425

" Sed me abripuerunt Taphii latrones viri

" Ex agro venientem; vendideruntque me huc deductam

" Hujusce viri ad aedes: hic autem dignum pretium dedit.

" Hanc autem rursùs allocutus est vir, qui cum eà mixtus erat clàm;

" Nunquid jam retrò rursùs unà nos domum sequereris,

430

" Ut videas patris et matris altam domum,

" Ipsosque? certè enim etiamnum sunt, et divites vocantur.

" Hunc verò rursùs allocuta est mulier, et respondit sermone;

" Ësset et hoc, si mihi velletis, nautae,

" Jurejurando fidem dare; incolumem me domum abducturos.

435

" Sic dixit: illi autem omnes jurabant, sicut jussit.

" At postquam jurassentque, perfecissentque jusjurandum,

" Inter eos utique rursùs locuta est mulier, et respondit sermone;

" Tacitè-agatis nunc; ne quis me alloquatur verbis

Ver. 421. — καὶ εἴ κ' εὐεργὸς ἦσιν.] *Al.*
 καὶ ἢ κ' εὐεργὸς ἦσιν. Ex λ. (ut videtur)
 423. suprà.

Ver. 422. Εἰρώτα.] *Al.* Ἠρώτα.

Ibid. — δὴ "πειτα.] Vide ad II. α. 290.

Ver. 423. — ἐπέφραδεν.] Vide ad II. ξ,
 500.

Ver. 424. — Σιδῶνος πολυχάλκου.] Σιτ-
 ῤῶς: ἐν αὐτῇ γὰρ χαλκὸς οὐ γίνεταί ἢ πλουσίας;
 οἱ πορφύρας ἐν αὐτῇ γινώσκουσιν. Schol.

Ver. 427. 452. — πέρασαν — πέρασθη.]
 Vide suprà ad ver. 386.

Ver. 431. — ἴδης.] *Al.* ἴδῃ.

Ver. 433. — προσίσταται.] *Al.* μετίσταται.

Ex versu (ut videtur) infrà 438.

Ver. 436. — ἀπώμνουν.] MS. à Tho.

Bentleio collatus, ἀπώμνουν. Quæ fortè et

verior lectio. Vide suprà ad β', 577.

Ver. 437. — ῥ'.] Ut dictum est. —

Ver. 439. Σιγῇ.] *Al.* Σιγῇ.

- Ὑμετέρων ἐτάρων, συμβελλήμενος ἢ ἐν ἀγυίῃ, 440
 Ἦ που ἐπὶ κρηνῇ μὴ τις ποτὶ δῶμα γέροντι
 Ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ' οὔτ' ἀμέμενος καταδήσῃ
 Δεισμῶ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσετ' ὄλεθρον.
 Ἄλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετ' δ' ὦνον ὀδαίων.
 Ἄλλ' ὅτε κεν δὴ νηὺς πλείῃ βίοτοιο γένηται, 445
 Ἀγγελίῃ μοι ἔπειτα δοῶς ἐς δῶμαθ' ἐπέσθω·
 Οἶσω γὰρ καὶ χρυσὸν, ὅτις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ·
 Καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐβέλουςά γε δοίην·
 Παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἔηος ἐνὶ μεγάροισι ἀτιτάλλα,
 Κερδαλέον δὴ τοῖον, ἀματροχόωντα θύραζε, 450
 Τὸν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός· ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον
 Ἄλφοι, ὅπῃ περάσσητε πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
 Ἦ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦσ', ἀπέβη πρὸς δῶματα καλὰ.
 Οἱ δ' ἐνὶ αὐτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
 Ἐν νηὶ γλαφυρῇ βίοτον πολὺν ἐμπολόωντο· 455
 Ἄλλ' ὅτε δὴ κοίλῃ νηὺς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,

- " Vestrorum sociorum, obviam-factus vel in viâ, 440
 " Vel alicubi ad fontem ; nè quis ad domum seni
 " Profectus dicat ; is autem suspicatus liget me
 " Vinculo in gravi, vobis verò moliatu mortem.
 " Sed retinete in mente verbum ; et properate emptionem viaticorum.
 " At quandò jam navis plena victu fuerit, 445
 " Nuncius mihi deinde celeritèr ad aedes veniat :
 " Afferam enim et aurum, quodcunque sub-manus venerit :
 " Quin et aliud naulum ego volens sanè dederò :
 " Filium enim viri boni in aedibus nutrio,
 " Astutum jam talem, simul-cursitantem foràs ; 450
 " Hunc duxero in navim : hic verò vobis infinitum pretium
 " Comparaverit, ubicunque vendendum-transtuleritis ad alienos hominès.
 " Haec quidem sic fata, abiit ad aedes pulchras ;
 " Illi autem per-annum totum apud nos ibidem manentes
 " In navi cavâ facultates multas emebant : 455
 " Sed quandò jam cava navis onerata erat ipsis ad-redeundum,

Ver. 441. — ποτὶ δῶμα.] *Al.* πρὸς δῶμα.
 Ver. 443. — ἐπιφράσσει.] *Al.* ἐπιφράσ-
 σαι.

Ver. 444. — ἐπείγετ' δ' ὦνον ὀδαίων.]
 Σπουδάζετε δὲ περὶ τὸν ἀγροασμὸν τῶν φορτίων.
 Schol.

Ver. 446. — ἐς δῶμαθ'.] *Al.* πρὸς δῶ-
 μαθ'.

Ver. 447. — ἔλθῃ.] *Al.* εἴη.

Ver. 448. — ἐπίβαθρον.] *Μισθὸν, ὃ ἐστὶ*
παῦλον, τῆς ἐπιβάσεως τῆς νηὸς. Schol.

Ver. 450. — ἀματροχόωντα θύραζε.] *"Ἦτοι*
ἡδὴ δυνάμειν τρέχειν ἔχον· ἢ δυνατόν ἐντα ἱκα-
κλουθέντι. Γράφεται καὶ, ἀμα τροχόωντα. Schol.

Similitèr et Porphyrius : " Ἀματροχόωντα
 " θύραζε," τουτίστιν, ἥδη μοι ἔξω συντρέχειν
 δυναμειν, καὶ βᾶθην σὺν ἐμοὶ πορευόμενοι, οὐκ
 ἐπικολπιδιον. Ταυτὸν δὲ τῷ " ἀματροχόωντα
 " θύραζε," τὸ " Ἦ δὲ μοι χιρὸς ἱλοῦσα δόμων
 " ἔξῃθι θύραζε." [infra ver. 464.] Porphyr.
 Quæst. Homeric. 4. Porro legitur hic et
 ἀματροχόωντα, notante Eustathio.

Ver. 452. — πρὸς ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.]
 Eustathius in commentario citat, κατ' ἀλλο-
 θρόους ἀνθρώπους.

Ver. 455. — ἐμπολόωντο.] *Al.* ἐμπελό-
 ουντο.

Καὶ τότε ἄρ' ἄγγελον ἦκαν, δὲ ἀγγεῖλαιε γυναικί·
 "Ἠλυθ' ἀνὴρ πολυΐθρις ἐμοῦ πρὸς δώματα πατρὸς,
 Χρύσειον ὄρμον ἔχων, μετὰ δ' ἡλέκτροισιν ἔερετο·
 Τον μὲν ἄρ' ἐν μεγάροισιν δὴσάσθαι καὶ πότνια μήτηρ 460
 Χείρεσιν ἀμφαφόντων, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἐδῶντο,
 "Ὀνον ὑπισχόμεναι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ·
 "Ἦτοι ὁ καννεύσας κοίλῃν ἐπὶ νῆα βεβῆκει·
 'Ἡ δ' ἐμὲ χεῖρὸς ἐλθῶσα δόμων ἐξῆγε θυγατρὸς·
 Εὖρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἡμῖν δέπας ἥδ' ἐτραπέζας 465
 'Ανδρῶν δαιτυμόνων, οἳ μὲν ποτήρ' ἀμφεπέποντο·
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐς δῶκον πρόμαλλον, δῆμοιό τε φῆμιν·
 'Ἡ δ' αἰψὰ τρεῖς ἄλκιυσα κατὰ κερύφασ' ὑπὸ κόλπῳ
 "Ἐκφερεν· ἀντὶ δὲ ἐγὼν ἐπόμεν ὡσεὶ φροσύνῃσι·
 Δύσετό τ' ἡέλιος, σκυῶντό τε πᾶσαι ἀγροῖαι. 470
 'Ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν ὅκκα κλύοντες,
 "Ενθ' ἄρα Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν ἀκρότατος ἥνους.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὕγρὰ κέλευθα,

" Tunc utique nunciū miserūnt, qui nūciaret mulieri :

" Venit vir solers mei ad aedes patris,

" Aureum monile habens ; electris autem intersectum erat :

" Hoc quidem in domo famulae et veneranda mater 460

" Manibus tractabant, et oculis spectabant,

" Pretium pollicitae : ille autem huic innuit tacita.

" Atque ille quidem postquam innuerat, eandem ad navem ivit :

" Haec autem me manu prehensum sedibus eduxit foras ;

" Invenit verò in vestibulo et poculum et mensas 465

" Virorum convivarum, qui circa meam patrem versabantur.

" Illi quidem in concionem processerunt, populi que sedebant :

" Haec autem statim tria pocula abscondita sub sinu

" Efferebat ; at ego sequebar stultitiā :

" Occidebatque sol, obumbrabanturque omnes vias. 470

" Nos verò in portum inclytum venimus celeritèr profecti,

" Ubi scilicet Phoenicum erat virorum veloci-^{in mari} navis.

" Hi quidem deinde nave-consensā navigabant humidas vias,

Ver. 457. — ἄρ.] *Uti ipsiis praeceperat* |
 Mulier, — suprà ver. 446.

Ver. 459. — ὄρμον.] *Περιτραχηλίου κόσ-*
μον. Schol.

Ibid. — ἡλέκτροισιν.] *Al. ἡλέκτροισιν.*

Ibid. — ἔερετο.] *Al. ἐερετο. Τουτίσσι συν-*
πλεκτο. ἢ συνπλέκτο. Eustath.

Ver. 461. Χείρεσιν ἀμφαφόντων.] *Al. Χεῖρσι*
τ' seu Χερσίν τ' ἀμφαφόντα. Caeterum Eu-
stathius in commentario citat, Χερσίν ἀμφα-
φόντων.

Ver. 462. — ὑπισχόμεναι.] *Al. ὑπισχό-*
μενα.

Ver. 465. — ἦσαν δίπας ἢδ' ἐραπίζας.]
 Ita Vulgati. Legitur autem, notante Bar-
 nésio, et δίπας. Quod rectius videtur. Ita
 enim Poeta infra τ', 61.

Al δ' ἀπὸ μὲν οὐκὼν πολὺν ἤρειο, ἢδ' ἐρα-
 πίζας,
 καὶ δίπας.

Et 6, 155.

καὶ δίπας ἀμφικύπελλα.

Caeterum Codex unus à Tho. Bentleio colla-
 tus hic habet δίπας ἢδ' ἐραπίζας.

Ver. 467. — δῆμοιό τε φῆμιν.] 'Ἐκκλη-
 ρίαν, συνδριον. Schol. Similiter Eustathius ;
 λίγυι δὲ καὶ δῆμον φῆμιν διὰ τοῦ ἰωτά, τὴν δημο-
 κτηνὴν συνέλευσιν ἐπὶ δῆμῳ φῆμιν. Quo tamēn
 sensu haec vox nusquam aliibi apud Hōmē-
 tum occurrīt.

Ver. 472. — Φοινίκων ἦν ἀνδρῶν.] *Al.*
Φοινίκων ἀνδρῶν ἦν.

- Νὰ ἀναβησάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὖρον ἴαλλεν.
 Ἐξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ· 475
 Ἀλλ' ὅτ' ἄρ' ἔβδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
 Τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἀρτεμις ἰοχέαιρα·
 Ἀντλῶ δ' ἐνδούπησε πεσοῦσ', ὡς εἰναλίη κῆξ·
 Καὶ τὴν μὲν φώκησι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
 Ἐκβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιτόμην ἀπαχήμενος ἦτορ. 480
 Τοὺς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρον ἄνεμός τε καὶ ὕδαρ·
 Ἐνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν.
 Οὔτῳ τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.
 Τὸν δ' αὖ διογενὴς Ὀδυσσεὺς ἡμείβετο μύθῳ·
 Εὖμαί, ἧ μάλα δὴ μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας, 485
 Ταῦτα ἕκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθεις ἄλγεα θυμῷ.
 Ἀλλ' ἦτοι σοὶ μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε
 Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
 Ἥπιου, ὃς δὴ τοι παρέχει βρῶσιν τε πόσιν τε
 Ἐνδουκίως· ζῶεις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἐγῶγε 490
 Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστει ἀλάμενος ἐνθάδ' ἰκάνω.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·

" Nobis navi impositis : Jupiter autem ventum-secundum immittebat.

" Sex diebus quidem simul navigabamus nocteque et die ; 475

" Sed quando septimum diem Jupiter induxit Saturnius,

" Deinde mulierem quidem ferit Diana sagittis-gaudens :

" In-sentinam verò ea insonuit lapsa, sicut marina fulica :

" Et hanc quidem phocis et piscibus escam futuram

" Ejecerunt : at ego relictus eram, dolens corde. 480

" Hos autem Ithacae appulit ferens ventusque et aqua ;

" Ubi me Laërtes emit possessionibus suis,

" Sic hanc quoque terram ego vidi oculis."

Huic autem rursus nobilis Ulysses respondit sermone ;

" Eumaeae, certè valdè jam mihi in mente animum commovisti, 485

" Haec singula dicens, quot scilicèt passus sis dolores animo.

" Sed sanè tibi quidem etiam ad malum bonum apposuit

" Jupiter, quippè in viri aedes pervenisti multa perpassus

" Mitis, qui jam tibi praebebat cibumque potumque

" Accuratè ; degis autem bonam vitam : at ego 490

" Multas hominum per urbes vagans huc venio."

Sic hi quidem talia inter se loquebantur :

Ver. 474. Νὰ ἀναβησάμενοι.] Ita restituit Barnesius ex Hesychio, qui vocem ἀναβησάμενοι exponit ἀναβέσσαντες ἐπὶ τὴν ναῦν iisdem ferè verbis ac Scholiastes in hunc locum. Al. ἀναβασάμενοι.

Ver. 476. Ἀλλ' ὅτ' ἄρ' ἔβδομον.] MSS. duo à Tho. Bentleio collati habent, Ἀλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον. Quae si vera sit lectio, pronuntiandum erit, Ἀλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον.

Ver. 477, 478. — βάλ' Ἀρτεμις· — Ἀντλῶ δ' ἐνδούπησι.] Vide supra ad ver. 409.

Ver. 478. — ἰδούπησι.] Vide ad Il. V, 455.

Ibid. — ὡς εἰναλίη κῆξ.] Ὅριον θαλάσσιον, παραπλήσιον χιλιδόν. Ἐνίοι δὲ λάρον αὐτὸν λῆγουσιν· οἱ δὲ αἰθνας. Schol.

Ver. 483. Οὔτῳ τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον.] Εἰκὸς αὐτὸν ἀνηκούσαι παρὰ τοῦ Λαέρτου, ᾧ διηγέσαστο οἱ Φοίνικες. Schol.

Ver. 487. — παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε Ζεὺς.] Vide supra ad V, 237.

Καδδραβέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα·
 Αἶψα γὰρ ἥως ἦλθεν εὐθρονος. Οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
 Τηλεμάχου ἑταροὶ λύνον ἰστία· καδ δ' ἔλον ἰστὸν * 495
 Καρπαλίμως, τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρυσσαν ἑρετμοῖς·
 Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
 Δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἶθοπα οἶνον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 500
 Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·
 Ὑμεῖς μὲν νῦν ἄστυδ' ἐλαύνετε ἧα μέλαιναν·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρόνδ' ἐπιλεύσομαι, ἥδὲ βοτῆρας·
 Ἐσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι·
 Ἡῶθεν δὲ κεν ὑμῖν ὁδοιπόριον παραβείμην, 505
 Δαῖτ' ἀγαθὴν κρείων τε καὶ οἶνου ἡδυπότοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Διοειδής·
 Πῇ γὰρ ἐγὼ, φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δάμαθ' ἴκωμαι
 Ἀνδρῶν, οἳ κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν;

Dormierunt verò non multum in tempus, sed paululùm ;
 Statim enim aurora venit pulchro-solio. At ad terram
 Telemachi socii solvebant vela ; demiseruntque malum 495
 Confestim ; ipsamque navem in stationem subduxerunt remis :
 Anchoras autem ejecerunt, ac retinacula alligaverunt :
 Ipsique porro egrediebantur in littus maris,
 Coenamque parabant, miscebantque generosum vinum.
 At postquam potùs et cibi desiderium exemissent, 500
 His utique Telemachus prudens exordiebatur sermonem ;
 " Vos quidem nunc ad-urbem agite navem nigram ;
 " At ego agrum adibo, et pastores ;
 " Vespertinus verò in urbem, visis meis operibus, revertar :
 " Manè autem vobis viaticum apposuro, 505
 " Convivium bonum carniūque et vini dulcis."
 Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par ;
 " Quonàm enim ego, dilecte fili, ibo ? cujusnam aedes accedam
 " Virorum, qui in asperâ Ithacâ dominantur ?

Ver. 493. Καδδραβέτην.] Ita edidit Barnesius ; eadem scilicet ratione ac dicitur κάδ-
 εαλι, καδδύσαι, &c. Vide ad II. σ', 106.
 Al. Καδδραβέτην.

Ver. 494. — ἐπὶ χέρσου.] Al. ἐπὶ χέρ-
 σου.

Ver. 496. — προέρυσσαν ἑρετμοῖς.] Ita
 rectè edidit Barnesius ; atque ita in om-
 nibus scribitur Iliad. 4, 435. ubi idem hic
 versus occurrit. Vulggs. hoc in loco προ-
 ερυσαν. Quod penultimam corripit. Al. προ-
 ερυσαν. Quo modo et legendum conjicit
 Barnesius. Sed nihil opus : Nam voces
 ἑρυσαν, προέρυσσαν eodem sensu alibi usur-
 pat Poeta. Vidè suprâ ad I, 73. et ad II. ε',
 435 et 485.

Ver. 497. Ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ
 πρυμνήσι' ἔδησαν.]

Anchora de prorâ jacitur, stant littore
 puppes. — En. III, 277.

Ver. 499. — ἐντύνοντο.] Vide suprâ ad
 ζ', 31 ; et ad II. ι', 203.

Ver. 503. — ἀγρόνδ' ἐπιλεύσομαι.] Al.
 ἀγρόνδ' ἐπιλεύσομαι. Al. ἀγρόνδ' ἐπιλεύσομαι.

Ver. 505. — ὁδοιπόριον.] Τὸν διὰ τὸν πλοῦν
 διάπνον ἢ ἀμοιβήν. Schol.

Ver. 506. — οἶνον ἡδυπότοιο.] Vide suprâ
 ad β', 340.

Ver. 508. Πῇ γὰρ ἐγὼ.] Refertur istud γὰρ
 ad id quod elegantèr reticetur : " Nescio quid
 " mihi faciendum sit ; Quonàm ENIM &c."

- Ἦ ἰθὺς σῆς μητρός ἴα καὶ παῖρ δόμοιο; 510
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίαν ἤδα·
 "Ἄλλως μὲν σ' ἂν ἐγώ γε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
 "Ἐρχεσθ'· οὐ γάρ τοι ξενίῳ πρόη· ἀλλὰ σσι αὐτῷ
 Χεῖρον· ἐπεὶ τοι ἐγὼν μὲν ἀπέσφομαι, οὐδέ σε μήτηρ
 "Οὔσεται· οὐ μὲν γάρ τι θάμα μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ 515
 Φαίνεται, ἀλλ' ἀπὸ τῶν ὑπερβῶν ἴσθ' ὅν φαινέει.
 'Ἀλλὰ τοι ἄλλον φῶτα πιφάυσκομαι, ὃν κεν ἴκηαι,
 Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
 Τὸν νῦν ἴσα θεῶ' Ἰθακήσιοι εἰσορόωσι·
 Καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ, μέμανέν τε μάχιστα 520
 Μητέρ' ἐμὴν γαμίσιν, καὶ Ὀδυσσεύς γέρας ἔξειν.
 'Ἀλλὰ τά γε Ζεὺς αἶδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι ναίων,
 Εἰ καὶ σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσῃ κακὸν ἦμαρ.
 "Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο θεῖος ὄρνις,
 Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσι 525
 Τίλκε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦν ἔραζε,
 Μεσσηγυρὸς νῆός τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.

- "An rectè tuam matrem adibo et tuam domum?" 510
 Hunc autem Telemachus prudens contrà allocutus est;
 "Alioquin quidem te ego et nostram-ad-domum juberem
 "Ire, haud enim tibi xeniorum desiderium esset; sed tibi ipsi nunc
 "Pejus erit; quoniam tibi ego quidem abero, neque te mater
 "Videbit; nequaquam enim frequenter proci in domo 515
 "Apparet; sed seorsum-ab his in superiore-aedium-parte telam texit.
 "At tibi alium virum indicabo, quem adeas,
 "Eurymachum, Polybi prudentis inclutum filium,
 "Quem nunc instar dei Ithacenses suspiciunt;
 "Etenim longè optimus vir est, cupitque maximè 520
 "Matrem meam ducere-uxorem, et Ulyssis munus habere.
 "Sed haec sanè Jupiter novit Olympius, in aethere habitans,
 "An et ipsis ante nuptias perficiat malum diem."
 Sic utique ei locuto supervolavit dextera avis,
 Accipiter, Apollinis velox nuncius; in pedibus autem 525
 Vellebat columbam tenens, pennas autem defundebat ad terram,
 In medio inter navemque et ipsam Telemachum,

Ver. 513. — οὐ γάρ τοι.] *Al.* οὐ γάρ μοι.
Al. οὐ γάρ τις. *Al.* οὐ γάρ τι. uti infra ver. 515.
 Ἰθὺς. — ξενίῳ.] Τῶν πρὸς ἔξω ὑποδο-
 χὴν ἱπποκόων. Schol. Sic infra ver. 545.

— ξενίῳ δὲ οἱ οὐ πρὸς ἴσται.

Ver. 517. — ἴκηαι.] *Al.* ἴκηαι.
 Ver. 520. — μίμοις τε μάχιστα.] Vide
 supra ad ver. 16.

Ver. 521. — γαμίσιν.] Vide supra
 ad h. 272.

[Et. 525. Εἰ καὶ σφιν.] Apud *Engelhardtum*
 in commentario Εἰ καὶ σφιν. Atque ita habet

MS. à Tho. Bentleio collatus. Quæ et pro-
 ba lectio.

Ver. 525. Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγ-
 γελος.] Αἰγύπτῳ τὸν ἱερεῖα Ἀπόλλωνι τιμῶν
 ἱερίαι, καὶ τὸν μὲν Διὸς ὄρεον καλεῖται τῇ θαντῇ
 τῇ σφαιρῇ τοὺς δὲ ὀρνίθας λίγυρι θαντα-
 σὺς, [*Al.* θαντασὺς,] καὶ προσέειπεν τῷ Διὶ τῷ
 προσημνίῳ φασίν. Ὁρῶσι γὰρ ἱερεῖς ὀρνίθων
 μόνον αἱ ἐν ταῖς ἀκτίσι τοῦ ἡλίου βολαῖς καὶ
 ἀεττανότοις βλάστησι, καὶ θυγατέρες αἱ κα-
 ῖται ποταμῶν τε τὴν ἀνωτάτω ἰσσί, καὶ αὐτοὺς δὲ
 Διὶ φέρε λυσιτελεῖν. *Ælian.* de Animal.
 lib. X. cap. 14.

Τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἐτάρων ἀπανόσφι καλέσας,
 "Ἐν τ' ἄρα οἱ Φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ἐνόμαζε·

Τηλέμαχ', οὐ τοι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρεϊς· 530

"Ἐγνων γάρ μιν ἐσάντα ἰδὼν, οἶωνόν ἐόντα,

*Υμετέρου δ' οὐκ ἐστὶ γένευσ βασιλεύεσσιν ἄλλο

*Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεὶ.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίαν ἤδα·

Αἰ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἶη· 535

Τῷ κε τάχα γνώης φιλότῃτά τε πολλά τε δῶρα

*Ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.

*Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε πιστὸν ἐταῖρον·

Πείραιε Κλυτίδῃ, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα

Πειθὴ ἐμῶν ἐτάρων, οἳ μοι Πύλον εἰς ἄμ' ἔφηντο· 540

Καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνον ἄγων ἐν δάμασι σοῖσιν

*Ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τίμεν, εἰσόπεν ἔλθω.

Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίαν ἤδα·

Τηλέμαχ', εἰ γὰρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνῃς,

Τρόνδε δ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίαν δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται· 545

*Ὡς εἰπὼν, ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἐταίρους

Αὐτοὺς τ' ἀμβραίνειν, ἀνά τε περμνήσια λῦσαι.

Illum autem Theoclymenus à-sociis seorsum ubi-vocasset,

Inhaesitque ei manui, verbumque dixit, et compellabat ;

" Telemache, nequaquam sine deo volavit dextera ales ;

530

" Cognovi enim ipsam contrà intuitus auguralem esse.

" Vestro autem non est genere regalius aliud

" In populo Ithacae ; sed vos potentes semper."

Hunc autem statim Telemachus prudens contrà allocutus est ;

" Utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum sit ;

535

" Ita citò cognosceres amicitiamque multaque dona

" Ex me ; adeò ut aliquis te occurrens beatum-diceret."

Dixit, et Piraeum allocutus est fidum socium ;

" Piraeè Clytìde, tu etenim mihi aliis etiam in rebus maximè

" Obsequeris meorum sociorum, qui me in Pylum comitati sunt :

540

" Etiam nunc mihi hunc hospitem ducens in aedibus tuis

" Accuratè tracta et honora, donec venero."

Hunc autem rursus Piraeus hastà-inclytus contrà allocutus est ;

" Telemache, etiamsi enim tu multo tempore hic maneat,

" Hunc tamen ego curabo ; xeniorum autem ei desiderium non erit."

545

Sic locutus, navem conscendit, jussitque socios

Ipsosque conscendere, et retinacula solvere.

Ver. 530. — αὖ τοι ἄνευ θεοῦ.]

— non hæc sine numine Divùm

Eveniunt. — Ἄν. II, 777.

Ibid. — ἔπτατο.] Ἀλ. ἤλυθι.

Ver. 531. — οἶωνόν ἐόντα.] Τουτίσσι σν-
 ματικόν καὶ μαντικόν. Eustath.

Ver. 532. — γίνου.] Ἀλ. γίνου.

Ver. 533. — "Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης.] Vide
 suprà ad α', 103.

Ver. 542. — τίμην.] Vide ad II, δ,
 257. et ν', 103.

Ver. 544. — εἰ γάρ.] " Nè de meo obse-
 " quio dubites, si ENIM &c.

Ver. 545. Τόνδε δ' ἐγὼ.] Ἀλ. Τὸν δ' ἐγ-
 ἰγώ.

Οἱ δ' αἶψ' ἔσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
 Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὅξει χαλκῷ, 550
 Νηὸς ἀπ' ἱκρίοφιν· τοὶ δὲ πρυμνήσι ἔλυσαν.
 Οἱ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὥς ἐκέλευσεν
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος Δείοιο.
 Τὸν δ' ὦκα προεἰβῶντα πόδες φέρον, ὅφρ' ἴκετ' αὐλήν,
 Ἐνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρία, ἥσι συβώτης 555
 Ἐσθλὸς ἐὼν ἐνίαυεν, ἀνάκτεσιν ἥπια εἰδώς.

Hi autem statim conscendebant, et in transtris sedebant.

Telemachus verò sub pedibus ligavit pulchros calceos,

Sumpsitque validam hastam præfixam acuto aere,

550

Navis à tabulatis: illi autem retinacula solverunt.

Hi quidem sursùm-acti navigabant in urbem, sicut jusserat

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.

Hunc autem celeritèr progredientem pedes ferebant, donec venit in chortem:

Ubi ei erant sues valdè multae, apud quas subulcus

555

Bonus ut-erat, dormiebat, dominis benè cupiens.

Ver. 548. — καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.]

Linquere tum portus jubeo, et considerare
 transtris. Æn. III, 289.

Ver. 550. — ἀκαχμένον ὅξει χαλκῷ.]

— ferro præfixum robur acuto.

Æn. X, 479.

Ver. 552. — ὥς ἐκέλευσεν Τηλέμαχος.]

Nempè suprà ver. 502.

Ver. 554. — πόδες φέρον.]

Quò te, Mœri, pedes? —

Virg. Ecl. I X, 1.

Ver. 556. — ἐνίαυεν.] Al. ἐπίαυεν.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ Π'.

Ἑπόθεσις τῆς ραψωδίας Π'.

ἙΛΘΩΝΤΟΣ εἰς τοὺς ἀγροὺς Τηλεμάχου, πέμπεται Εὐμαιος εἰς τὴν πόλιν, ὀφείλων ἐπαγγέλλαι τοῦ δεσπότου τὴν παρουσίαν. Γίνεται δὲ ἐν τοῖς ἔξῃς Ὀδυσσείας πρὸς τὸν υἱὸν ἀναγνωρισμὸς, κατὰ βούλησιν Ἀθηναίης, καὶ τῶν ἐπὶ τὴν ἐνδραν Τηλεμάχου τιταγμένων ἐπὶ τὴν πόλιν ὑποτροφῇ.

Ἐπιγραφαί.

Ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσείας ὑπὸ Τηλεμάχου.

Ἄλλως,

Πῖ δ' ἄρα Τηλέμαχος ἀναγνωρίζει πατέρα ὄν.

Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσσεὺς καὶ Δειῖος ὕφορβος
Ἐντύνοντ' ἄριστον ἄμ' ἡοῖ, κειαμένω πῦρ,

DIVERSA autem ex parte in casâ Ulysses et nobilis subulcus
Parabant jentaculum simul cum aurorâ, accenso igne,

Ver. 1. Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς, &c.] Observat hic Dionysius Halicarnassensis quàm singulari cum venustate res etiam tenuissimas et vulgatissimas depingat Poeta. Ἐστὶ δὴ παρ' Ὀμήρῳ μὲν ὁ παρὰ τῷ Σουώτῃ καταγόμενος Ὀδυσσεὺς, περὶ τὴν ἰωβιτὴν ἄραν ἀκρατίζεσθαι μέλλων, ὡς τοῖς Παλαίοις ἔθος ἦν ἔπειτα ὁ Τηλέμαχος, αὐτοῖς ἐμφανιόμενος ἐν τῇ εἰς Πελοπόννησον ἀποδημίᾳ. Πραγματικὰ λιτὰ καὶ βιωτικὰ ἡρμηνευμένα ὑπέρειν. Ποῦ δὲ ἴσπιν ἡ τῆς ἐρημνίας ἀριστὴ, τὰ ποιήματα δηλώσει παρατείνοντα αὐτά; "Τὰ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃς Ὀδυσσεὺς καὶ Δειῖος ὕφορβος Ἐντύνοντες ἄριστον ἄμ' ἡοῖ, &c. Ταῦθ' ὅτι μὲν ἰσάγεται καὶ κηλεῖ τὰς ἀκούας, ποιημάτων τι καὶ τῶν πάντων ἡδίστων οὐδένος ἤττω μοῖραν ἔχει, πάντες ἂν οἶδ' ὅτι μαρτυρήσιμα. Περὶ συνήθειας, § 3. Ita Virgilius

(notante Syllburgio ad hunc Dionysii locum) agricolarum opera per se et tenuia et penè immunda pari cum elegantia et jucunditate depingit:

Sed tamen alternis facilis labor, &c.

Georg. I, 79.

Vide ad II. ζ', 466.

Ibid. — Δειῖος ὕφορβος.] Apud Dionysium, loco jam citato, et apud Athenæum, lib. I. cap. 9. δις ὕφορβος, uti infra ver. 20. Vide suprâ ad ζ' 3.

Ver. 2. Ἐντύνοντ' ἄριστον ἄμ' ἡοῖ.] Ἀριστον, τὴν ἰωβιτὴν τροφὴν, ἣν τινες ἀκρατίζοντες ἀποκαλοῦνται. Schol. MSS. apud Barnesium. Ὅτι τροφαὶ ἐχρῶντο ἥρωες παρ' Ὀμήρῳ, πρῶτον μὲν τῷ καλουμένῳ ἀκρατίζματι, ὃ λίγην ἄριστον, οὐ ἀπαξ μείνηται ἐν Ὀδυσσεΐ, "Ὀδυσσεὺς καὶ Δειῖος ὕφορ-

"Εκπεμφάν τε νόμῃας ἄμ' ἀγρομένοισι σύεσσι.
 Τηλέμαχον δὲ περισσάινον κύνες ὕλακόμοροι,
 Οὐδ' ὕλαον προσιόντα· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς
 Σαίνοντάς τε κύνεας, περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῖν.
 Αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαῖον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Εὐμαί, ἥ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος,
 Ἡ καὶ γνώριμος ἄλλος· ἐπεὶ κύνες οὐχ ὕλαουσιν,
 Ἀλλὰ περισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δούπον ἀκούω.

Οὐπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
 Ἔσση ἐνὶ προθύροισι· ταφᾶν δ' ἀνόρουσε συβώτης·
 Ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσεν ἄγγεα, τοῖς ἐπὶ νεῖτο,

Emiseruntque pastores cum congregatis suis.

Telemachum verò circum-adulabantur canes latratores,
 Neque illatrabant advenienti: animadvertit autem nobilis Ulysses
 Adulantes canes: circumque sonus venit pedum:
 Statim autem Eumaeum verbis alatis allocutus est:

"Eumaeae, certè omninò aliquis tibi veniet huc socius,

"Vel et notus alius; quoniam canes non latrant,

"Sed circum-adulantur; pedum autem subitò sonum audio."

Nondum totus dictus erat sermo, quum ei dilectus filius

Stetit in vestibulis: percussus autem prosiit sublevis;

Atque ex ejus manibus ceciderunt vasa, quibus utebatur,

"Ὅς Ἐντόνοντι ἄριστοι, κιαμένω πῦρ." —
 Αἶψα δὲ τὸ πρῶτον ἔκρουμα, ὃ ἡμῖς ἀκρα-
 τισμὸν καλοῦμεν, διὰ τὸ ἐν ἀκράτῳ βεῖχῳ καὶ
 προσέειπαι ψαμῶν. *Athenaeus*, lib. I. cap. 9.
 Vide et *Plutarchum*, *Symposiac*. lib. VIII.
Probl. 6. Porro *Barnesius* Vulgaticae hoc
 in loco habent, "Ἐντόνοντι ἄριστοι ἄμ' ἡμ'."
Eustathius autem in commentario, et *Athe-
 naeus*, loco jam adducto, legunt "Ἐντόνοντι
 ἄριστοι." Quam lectionem Textui inserui,
 quia ἄριστοι (hoc in sensu) primam producit.
 Vide ad *Iliad.* 8, 42. Ceterum *Dionysius
 Halicarnassensis*, loco supra citato, legit Ἐ-
 ντόνοντι ἄριστοι. Quod neque ad sententiam
 rectè se habet. De prosodiā vocis Ἐντόνοντι,
 vide ad *Il.* 1, 203.

Ibid. — κιαμένω.] Apud *Eustathium* in
 commentario, κηάμενοι. Quod et ferri pos-
 set. Vide ad *Il.* 4, 566.

Ver. 3. "Ἐκπεμφάν τε." *Al.* Ἐκτίμψαντε.

Ver. 4. — περισσάινον.] Ita edidit *Barnesius*; Eadem scilicet ratione ac dicitur
ἐπισσάινον, *Iliad.* 8, 167. et *ὀδοδίσκας*, infra
ver. 425. *hujus libri*: Atque ita etiam in
 vulgatis scriptis occurrit ipsa vox περισσάι-
 νοντις supra 2, 215. Cum *Barnesio* porro
 facit et *MS.* unus à *Tho. Gentleio* collatus.
Kullag. hoc in loco, περισσάινον.

Ibid. — ὕλακόμοροι. Οὐδ' ἦλαον.] "Ὅρα
 ἃ εἰς τὰ μὲν ὕλακόμοροι, ἵππῃσι τὴν ἀρχὴν

σαν, τὸ δὲ "ὕλαον," καὶ τὸ "οὐχ ὕλαουσι," (in-
 fra *ver.* 9.) συντίλλει αὐτήν. *Eustath.* Cujus
 rei eadem videtur esse ratio ac in vocibus
ἐλάγαστοι, *Πειραιῆσι*, et similibus. Vide ad
Il. 4, 398. item supra ad 7, 29.

Ver. 6. — περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῖν.]
Dionys. Halicarn. loco supra ad *ver.* 1. ci-
 tato, legit ὑπὸ δὲ κτύπος. Quam lectionem
 cum sequentibus ποδῶν δ' ὑπὸ δούπον ἀκούω,
ver. 10. melius congruere existimat *Sylbur-
 gius*. Præstare tamen videtur hoc in loco
 vulgata lectio.

Ver. 7. — ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.]
 Apud *Dionys. Halicarn.* *ibid.* περισσάινον ἐγ-
 γει ἵππῃ.

Ver. 10. — περισσάινουσι.] Vide supra
 ad *ver.* 4.

Ver. 11. Οὐπω πᾶν εἴρητο ἔπος, ὅτε.]

Vix ea fatus erat, cum —

Æn. I. 566. II. 323. III. 90.

Ceterum *Barnesius* inter Varias Lectiones
 retulit ἵππῃσι quo modo minime constaret
 Temporum ratio. Simile enim esset, ac si-
 quis Anglicè diceret HE HAS SCARCE DONE
 SPEAKING; pro eo quod est, HE HAD SCARCE
 DONE SPEAKING. Vide ad *Il.* 4, 37. et 7,
 492.

Ver. 13. — ἄρα.] *Πι* σπερὶ σολετ πε ἱπ-
 opinatὰ percussis.

Κίρνὰς αἶθοπα αἶνον· ὁ δ' ἀντίος ἦλυθ' ἄνακτος·
 Κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε, καὶ ἄμφω φάεα καλὰ, 15
 Χεῖράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
 Ὡς δὲ πατὴρ ὃν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζει,
 Ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῃ ἐνιαυτῷ,
 Μοῦνον, τηλύγετον, τῷ ἐπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ·
 Ὡς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὕφρεβος 20
 Πάντα κύσεν περιφύς, ὥς ἐκ θανάταιο φυγόντα·
 Καί ρ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἥλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὐδ' ἔτ' ἔγωγε
 Ὀψεσθαι ἐφάμην, ἔπειδ' ὥχρεο νηὶ Πύλονδε·

Miscens generosum vinum: ipse verò obvius ivit heroi:
 Osculatusque est ipsi caputque et ambo lumina pulchra, 15
 Manusque ambas: uber autem ei excidit lachryma,
 Sicut verò pater suum filium benè volens amplectitur,
 Reversum ex longinquâ terrâ decimo anno,
 Unicum, in-senectute-genitum, ob quem dolores multos passus sit:
 Sic tunc Telemachum deo-patrem nobiliss subulcus 20
 Totum osculatus est circumplexus, tanquam ex morte elapsum:
 Et lugens verbis alatis allocutus est:
 "Venisti, Telemache, dulce lumen: non te amplius ego
 Με visurum putabam, postquam ivisti navî ad-Pylum:

Ver. 14. — ἀντίος ἦλυθ' ἄνακτος.] Apud Dionys. Halicarn. ἀντίος ἦλθεν ἄνακτος. Al. ἐντίος ἦλυθ' ἄνακτος. Al. ἀντίος ἴδραμ' ἄνακτος. Quam postremam lectionem et præfert Barnesius, quod "servi fœdissimi alacri-
 "totem melius notet."

Ver. 15. Κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε, καὶ ἄμφω φάεα.] Sic apud Catullum:

Jucundum os oculosque suaviabor.

Epigr. IX, ver. 9.

Περὶ Eustathius in commentario hic legit κῦσι et MS. à Tho. Bentleio collatus habet κύσι. Sed, ut opinor, minus rectè. Vide infra ad ε', 39.

Ver. 16. — θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ. Al. θαλερὸν κατὰ δάκρυον ἔβαν. Ut supra α', 390.

Ver. 17. — φίλα φρονέων.] Ita ex Schol. MSS. et ex Editionibus compluribus edidit Barnesius; quocum faciunt Eustathius et MS. à Tho. Bentleio collatus. Atque ita in omnibus legitur, Iliad. ε', 319. i, 116. Odys. ζ', 313. i, 15. 42. 75. Henricus Stephanus autem alique hic habent φιλοφρονέων quæ vox alibi apud Poetam non occurrat.

Ibid. — ἀγαπάζει.] Al. ἀγαπάει.

Ver. 18. Ἐλθόντ' Al. Ἐλθών.

Ibid. — ἐξ ἀπίης γαίης.] Etymologicon Magni exponit: Ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου τοῦ γὰρ παλαιῶν ἡκαῖστο Αἰγιάλῳ ἀπὸ Αἰγυπλῶς τοῦ υἱοῦ Ἰνὰχου τοῦ ἱν' Ἀργεὶ ποταμοῦ, καὶ

Μελίης τῆς Ὠκεανοῦ ὕστερον δὲ θάλας Ἀπὸ ἡλκῆς ἀπὸ Ἀπιδος τοῦ Φεργονίης ποταμοῦ. Hecsycheius autem vocem ἀπίης interpretatur, τῆς μακρῶν ἀπικαύσης. Quod et hujc loco (notante Dierponto in Gnomologia) aptius eonvenit.

Ver. 19. Μοῦνον, τηλύγετον.] Καὶ Ὀμῆρος ἀγαπητὸν μὴν ἀναμῆμι. Μοῦνε, τηλύγετα, τούτοις μὴ ἔχουσιν ἴτερον γένος, μὴτε ἔχουσιν γυναιμῆμον. Plutarch. περὶ πολυφιλίας.

Ibid. — τῷ ἐπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ.] Eustathius interpretatur, σπῖδα πισταυμῆνον· τοιοῦτος γὰρ (inquit) σπῖς ἐστ' ὃ πολλὰ μογήσει πατὴρ. Sed simplicius, ut opinor, et ad vocis ἄλγεα significationem rectius exponas, filium de quo pater perpetuâ sollicitudine maximeque æνιμῇ angustibus affectibus foveat.

Ibid. — μογήσῃ.] Al. μογήσει.

Ver. 21. — ποταμὸς ἔξ ἀθανάτων φυγόντα.] Synonismus istud ex θανάταιο, de Procorum insidiis, quas jam tunc evaserat Telemachus, dictum intelligit. Verum, ut opinor, non de hoc præcipuè jam loquitur Poeta, sed in universum de inopinato Telemachi in Ithacam rediit, quem desperabat Eumæus. Atque ita ipse Eumæus, ver. 23.

Ὀψεσθαι ἐφάμην, ἔπειδ' ὥχρεο νηὶ Πύλονδε.

Ver. 23. — οὐδ' ἔτ' ἔγωγε.] Ita Barnesius. Vulg. οὐδ' οἱ εἴ ἔγωγε. Eustathius in commentario, οὐδ' εἰ ἔγωγε.

Ἄλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, φίλον τέκος, ὅφρα σε θυμῷ 25
 Τέρψομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἰόντα.
 Οὐ μὲν γάρ τι θάμν' ἀγρὸν ἐπέρχεαι, οὐδὲ νομῆας,
 Ἄλλ' ἐπιδημέεις· ὥς γάρ νύ τοι εὐάδε θυμῷ,
 Ἀνδρῶν μνηστήρων προσοτρῶν αἰδῆλον ὄμιλον.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῶδα· 30
 "Εσσεταί οὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἔνεκ' ἐνθάδ' ἰκάνω,
 "Οφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
 Εἴ μοι ἐτ' ἐν μεγάροις μῆτης μένει, ἥε τις ἦδη
 Ἀνδρῶν ἄλλος ἔγχημεν· Ὀδυσσεὺς δέ που εὐνὴ

" Sed age, nunc ingredere, dilecte fili, ut te animo 25
 " Delecter inspiciens recens aliunde-intus existentem.
 " Nequaquam enim frequentè agrum adis, neque pastores;
 " Sed in-urbe-manes: sic enim tibi placet animo,
 " Virorum procorum aspicerè perniciosum cætum."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est: 30
 " Erit sic, pater: tui enim causâ huc venio,
 " Ut teque videam oculis, et sermonem audiam,
 " An mihi adhuc in aedibus mater maneat: an aliquis jam
 " Virorum alius eam duxerit-uxorem; Ulyssis autem alicubi cubile

Ver. 25. — ὅφρα σε θυμῷ Τέρψομαι εἰσο-
 ρόων. " Ut me ipse animo oblectem, te intus
 " ens." Hæc videlicet primaria et maximè
 propria Vocis Mediæ significatio. Vide su-
 præ ad i, 491. et i, 296.

Ver. 28. — ἐπιδημέεις. Schol. "Εν τῇ πόλει
 διατελλῶς, ἢ διατρέβω. Schol.

Ver. 29. — προσοτρῶν. MS. à Tho. Bent-
 leio collatus, ἰσοτρῶν. Quæ et verior fortassè
 lectio. Nam infra ψ, 303. ubi idem ferè
 versus occurrit, in omnibus legitur ῥῶν.

Ἀνδρῶν μνηστήρων ἰσορῶν· αἰδῆλον ὄμιλον.

Ibid. — αἰδῆλον ὄμιλον. Τὸν ἀδηλοποιὸν
 καὶ πάντα φθιρόντα· ἢ τὸν τοῦ φθαρέναι καὶ ἀ-
 πολλοῦ αἵτιον. Schol. Similiter Porphyrius
 de Iliad. λ', 155. ["Ὡς δ' ὅτε πῦρ αἰδῆλον ἐν
 ἀέθρῳ ἱμῶσι βλῆν." αἰδῆλον δὲ πῦρ (inquit)
 οὐκ ἴσται τὸ μεγαλόδηλον, ἀλλὰ τὸ ἀδηλοποιόν,
 ἔξ οὗ σημαίνει τὸ ἀφανιστικόν. Quæst. Homeric.
 26. Simplicius tamen et rectius (ut opinor)
 vocem αἰδῆλον interpretètis improbum, ini-
 quum, perniciosum: Ita enim à Poetâ usur-
 pari videtur Iliad. i, 880.

—— ἰαὶ αὐτὸς ἰγίῃσθαι παῖδ' αἰδῆλον.

Et ver. 897. ejusdem libri:

Εἰ δὲ τίς τις ἔξ ἄλλου γι θῶν ἰγίῃσθαι αὐδ' αἰδῆλος.

Ver. 31. "Εσσεταί οὕτως, ἄττα." Barnesius
 vocem ἄττα, ac si Hebraica esset, "Tu"
 vertendum contendit. At rectius Scholi-
 astes: "Επίφθιγμα τιμητικὸν νωτίσθαι πρὸς πα-
 λαίσιμον. Et Hesychius: "Ἀττα, προσφώνη-
 σι φιλοφρονητικῇ νόμῳ πρὸς σεριστῆτον καὶ τρο-

φία, ὡς πάσπα πρὸς τὸν πατέρα. Sic Iliad.
 i, 603. et ε', 561.

Φοῖνιξ, ἄττα, γιραῖ —.

Cæterum quod addit Scholiastes, ἵσσηται πα-
 ρὰ τὸ ἄσπα κατὰ Μακεδόνas, τροπή γινομένη
 τοῦ "π" εἰς "σ", ἄττα id verò non ita fir-
 mō niti videtur fundamento.

Ver. 34. — ἔγχημεν. Vide supra ad λ',
 272.

Ibid. — Ὀδυσσεὺς δὲ που εὐνὴ Χῆτις ἱπυ-
 ναίων καὶ ἀράχνια κίτται ἔχουσα] Στερουμένη
 τῶν ἰγκαιμαρμύων, γίμει ἀράχων· ἦγον ἡμί-
 ληται διὰ τὸ μὴ εἶναι τὸν Ὀδυσσεῖα· εἰώθασι γὰρ
 οἱ ἀράχων ἰστούργειν ἐν τόποις ἀμιλουμένοις.
 Eustath. Sic Hesiodus:

"Εκ δ' ἀγγίων ἰλάσσειας ἀράχνια —.

"Εργ. καὶ Ἡμερ. II, 93.

Et Theocritus:

—— ἀράχνια δ' εἰς ὕψλ' ἀράχνας

Λισπὰ διαστῆσαντο. Idyll. XVI, 96.

Et Nonnus Dionysius:

—— ἔκιστο δὲ τηλόδ' ἡράχνης

—— ἰζαίτηρος ἀραχυνώσα βοίη.

Lib. XXXVIII. ver. 13.

Et Propertius:

Putris et in vacuo textetur aranea lecto.

Lib. III. Eleg. vi. ver. 33.

Et Catullus:

—— nam tui Catulli

Plenus sacculus est araneorum.

Ad Fabullum, Carm. XIII. ver. 7.

Χήτει ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κείται ἔχουσα. 35

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ

Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἴζυραι δέ οἱ αἰεὶ

Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέματα δακρυχεοῦση.

“Ὡς ἄρα φωνήσας, οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος· 40

Αὐτὰρ ὃγ' εἶσω ἔεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.

Τῷ δ' ἔδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·

Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε·

“Ἦσ', ὦ ξεῖν· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήμεν ἔδρην

Σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνῆρ, ὅς καταθήσει. 45

“Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖθις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τῷ δὲ συβώτης

Χεῦεν ὑπο χλωρὰς ῥῶπας, καὶ κῶας ὑπερβεν·

“Ἐνθα καβέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσεύς φίλος υἱός.

Τοῖσιν δὲ κρείων πίνακας παρέθηκε συβώτης

Ὀπταλέων, ἃ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες· 50

Σίτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν,

“ Inopiā stragularum malas araneas jaceat habens.” 35

Hunc autem rursus allocutus est subulcus, princeps virorum ;

“ Et omnino illa manet patienti animo

“ Tuis in aedibus : luctuosae verò ei semper

“ Pereunt noctesque et dies lachrymas-fundenti.”

Sic utique locutus, ei accepit aeream lanceam :

At ille introibat, et transivit lapideum limen. 40

Ei autem sedem ingresso pater cessit Ulysses :

Telemachus verò ex-alterâ-parte prohibebat, dixitque ;

“ Sede, ô hospes ; nos autem et alibi inveniemus sedem

“ Tugurio in nostro : adest nempè vir, qui deponet ;” 45

Sic dixit : ille autem retrò-gressus proindè sedebat : huic autem subulcus

Substravit viridia virgulta, et pellem insuper ;

Ubi sedebat deindè Ulyssis dilectus filius.

Illis autem carniū lances apposuit subulcus

Assarum, quas scilicèt priori-die reliquerant comedentes ;

Panem autem festinanter accumulabat in canistris ; 50

Ver. 35. Χήτει ἐνευναίων.] Τῶν ἐνησομένων, ὡς ἐστὶ κομψομένων ἢ τῶν περιβολαίων Schol. Pro posteriori interpretatione nonnihil facit quod occurrit suprâ ζ', 50. 51.

Ἐσθόρσιον δ' ἐστὶ διέμα ἰσθόδος ἀγρίου αἰγῆς Αὐτοῦ ἐνὶ νύκτι.

Cæterum fuerunt, notante Eustathio, qui hic legerint Χήτη ἐνευναίῳ.

Ver. 37. — τετληότι.] Vide ad Il. β', 818.

Ver. 39. Φθίνουσιν νύκτες &c.] Vide ad Il. β', 45. Porro Editiones nonnullæ, quibus-cum facit in commentario Eustathius, hic habent Φθινύουσιν νύκτες &c. Id quod vix ullâ potest licentiâ excusari.

Ver. 44. Ἦσ', ὦ ξεῖν.] Al. Ἦσ', ξεῖν'.

Ver. 45. — πάρα δ' ἀνῆρ.] Eumæus vī-delicèt ; ver. 46.

Ver. 46. — αὐθις.] Al. αὖτις.

Ibid. — ἄρ'.] Ut jusserat Telemachus —.

Ver. 49. Τοῖσιν δὲ κρείων πίνακας.] Al. Τοῖσιν δ' αὖ πίνακας κρείων.

Ver. 50. — ὑπέλειπον.] Al. κατέλειπον.

Ver. 51. Σίτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν.]

— Cereremque canistris

Expediunt —.

Æn. I, 701

- Ἐν δ' ἄρα κισσυρίῃ κίρην μελιηδέα οἶνον
 Αὐτὸς δ' ἀντίον ἔχεν Ὀδυσσεύης θείειο.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλου.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἐντὸς, 55
 Δὴ τότε Τηλέμαχος προσηφάνεε θῖον ὕφορβον·
 "Ἄττα, πόθεν τοι ξείνος θδ' ἵκετο; πῶς δέ ἐ καῖται
 "Ἡγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνας ἔμμεναι εὐχέτόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τί ἐπείδον ὄϊσμαι ἐνθάδ' ἵκεσθαι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαιε συβῶτα. 60
 Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω·
 Ἐκ μὲν Κρητῶων γένος εὐχεται εὐρείων·
 Φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα διηθῆναι
 Πλαζόμενος· ὥς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγε θαίμων.
 Νῦν δ' αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδράς 65
 "Ἠλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν· ἐγὼ δέ σοι ἐγγυαλίξω·
 "Ερξον, ὅπως ἐθέλεις· ἰκέτης δέ τοι εὐχεται εἶναι.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤθη·
 Εὐμαιί, ἧ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες·
 Πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ; 70

Deindeque in poculo miscibat dulce vinum :

Ipse verò è-regione sedit Ulyssis divini

Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

At postquam potùs et cibi desiderium exèmissent,

Tunc demùm Telemachus allocutus est nobilem subulcum;

" Pater, undè tibi hospes hic venit? quomodo autem ipsum nautae

" Duxerunt in Ithacam? quinquam se esse gloriabantur?

" Nequaquam enim ipsi peditem puto huc venisse.

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulco;

" Equidem tibi, fili, vera omnia dicam :

" Ex Cretà quidem genus gloriatur latà :

" Dicit autem se multas hominum urbes peragràsse

" Errantem; sic enim ei destinavit haec deus.

" Nunc autem demùm Thesprotorum virorum ex nave elapsus

" Venit meum ad stabulum : ego verò tibi in manus eum tradam :

" Fac, quomodò vis; supplicem autem tibi se proficitur esse."

Hunc atquè rursus Telemachus prudens contrà allocutus est;

" Eumaeae, certè valde hoc verbum triste dixisti :

" Quomodo enim jam hospitem ego suscipiam domi?

Ver. 57. *Ἄττα.] Vide suprà ad ver. 31.

Ver. 58. — εὐχετόωντο.] *Al.* εὐχιστόων-
 ται. Quod cum præcedente "Ἡγαγον minùs
 aptè convenit.

Ver. 59. Οὐ μὲν γάρ τί ἐπείδον.] Simili-
 tèrque infrà ver. 224. Vide suprà ad α,
 175.

Ver. 62. Ἐκ μὲν Κρητῶων.] Vide suprà ad
 ε', 199.

Ver. 64. — δὲ γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγε
 θαίμων.]

— sic fatà Deità rex

Sortitur —, *Æn.* III, 375.

— nam sævæ Jovis sic numina poscunt.
XI, 901.

Ver. 65. — ἐκ νηὸς.] *Al.* παρὰ νηὸς.

Ver. 66. — πρὸς σταθμόν.] *Al.* παρὰ

σταθμόν.

Ver. 67. — θάλας.] *Al.* ἰθάκης.

Ver. 69. — ἵππαις.] *Al.* ἵππας. Ut alibi
 sæpè.

Αὐτὸς μὲν νέος εἶμι, καὶ οὐκ ἔχω χερσὶ πέποιθα
 " Ἀνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
 Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 " Ἡ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένη, καὶ δῶμα κομίζει,
 Εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσιος, δῆμοιό τ' ἐφῆμιν, 75
 " Ἡ ἤδη ἄμ' ἔπηται Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος
 Μινᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνῆρ, καὶ πλείεστα πόρῃσιν.
 Ἄλλ' ἦτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετό δῶμας
 " Ἔσσω μιν χλαῖνάν τ' ἐχιτῶνά τε, εἵματα καλὰ·
 Δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες, καὶ ποσσὶ πέδιλά, 80
 Πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
 Εἰ δ' ἐθέλεις σὺ, κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
 Εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω, καὶ σῖτον ἅπαντα,
 " Ἐδμεναι, ὡς ἂν μὴ σε κατὰ τρέυχῃ καὶ ἐταίρους.

" Ipse quidem juvenis sum, et nondum manibus confidi
 " Virum propulsare, quandò quis prior lacessiverit.
 " Matri autem meae bifariam animus in mente cogitat,
 " An illic apud me maneat, et domum curet,
 " Torumque reverens mariti, populique famam ;
 " An jam unà sequatur Achivorum eum, quicunque optimus
 " Ambit eam in aedibus vir, et plurima dederit.
 " Sed sanè hospitem, quoniam tuam advenit domum,
 " Induam ipsum laenâque tunicâque, vestimentis pulchris ;
 " Dabo etiam ensei ancipitem, et pedibus calceamenta ;
 " Mittamque, quò ipsum cor animusque jubet.
 " Sin velis tu, curato eum in stabulis detentum :
 " Vestimenta autem huc ego mittam, et cibum omnigenum,
 " Ad-edendum, ut nè te atterat et socios.

75

80

Ver. 73. Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς &c.] Repugnare hæc existimat Spondanus iis quæ suprâ memorantur *Odyss.* 6, 16. " Ἢδη γὰρ ὅτι πατὴρ τε πατρὶς καὶ υἱὸς ἐνὶ θυμῷ μάχῃ γήμασθαι &c. " Hæc verba Telemachi (inquit) aut oblivionem illius aut ἀπιστίαν indicant. Oblivionem quidem, quòd non recordetur eorum quæ à Minervâ apud Menelaum audivit de rato jam consilio Penelopæ alicui ex procis rudenti : " Ἀπιστίαν verò, quia id in dubium revocat, neque de ejus veritate quippiam statuit : " Ait enim dubitare adhuc Penelope quid factura sit. Ego sanè, ut ingenuè dicam, hanc ἀπιστίαν in hac parte excusare hactenus non potui." Ita vir eruditus : Sed reverà nulla omninò hîc ἀπιστία. Non enim nuptias suas cum Eurymacho ipsa statuisse ibi dicitur Penelope ; sed à Consanguineis tantùm ad nuptias conficiendas urgeri : Id quòd hæc loco minimè repugnat.

Ver. 74. — κομίζει. *Al.* κομίζει.

Ver. 80. — ξίφος ἀμφηκες.] Sic apud *Virgilium* :

Sed ferro ancipiti —. *Æn.* VII, 525.

Ver. 82. — κόμισσον.] Ita edidit *Barnesius* ; atque ita habet MS. unus à *Tho. Bentleio* collatus. Rectè, ut opinor. *Al.* κομίζον et κόμισον.

Ver. 83. — καὶ εἶτον ἅπαντά.] " Ἐν δὲ τῇ, " καὶ εἶτον ἅπαντά," δυσχερὲς ἀσυνκοῦ γίνουσι τοῖς τὴν λέξιν εἶτος μὲν γὰρ, ὁ ἀκατέργαστος ἐπὶ δὲ βρώματος, οὐδιστέρως τὸ εἶτον λίγνται. Ἔστιν οὖν ἴσως διεκπερία, ἢ τὸ εἶπιν, εἵματα ἅπαντα σίμφω, καὶ τὸ εἶπιν ἢ καὶ τὸ στίξαι τίς τὸ εἶπον, ἵνα παραγινῇ τὸ ἅπαντα" οὐδιστέρως, ὡς ἐπὶ ὄψων. *Eustath.* Atqui vocem εἶπον, etiam posteriori in sensu genere masculino effert Poeta infra τ', 61.

Αἰ δ' ἀπὸ μὲν εἶπον πολλὸν ἔρειον —.

Et χ', 21.

Στίχος τε κρηά τ' ἐκτὰ φορέοντο —.

Ver. 84. — κατὰ τρέυχῃ. *Al.* κατὰ τρέυχῃ.

- Κεῖσε δ' ἂν οὐ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἑῷμι 85
 Ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ἔβριν ἔχουσι,
 Μῆ μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
 Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἑόντα
 Ἄνδρα καὶ ἰφθίμον· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροι εἰσί.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς· 90
 ὦ φίλ', ἐπεὶ θῆν μοι καὶ ἀμείψασθαι δέμις ἐστίν,
 Ἥ μάλα μεν καταδάπτει' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
 Οἷα φατὲ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσθαι
 Ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἑόντος.
 Εἰπέ μοι, ἦε ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ δέ γε λαοὶ 95
 Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὁμφῇ·
 Ἥ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεται· οἷσὶ περ ἀνὴρ
 Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρεται.

- " Illuc verò haud ipsum ego ad procos sivero 85
 " Ire; valdè enim petulantem insolentiam habent :
 " Nè ipsum convitiis-proscindant ; mihi autem dolor erit gravis.
 " Efficere autem difficile quid inter plures existentem,
 " Virum etiam fortem : quoniam multò potentiores sunt."
 Illum autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses : 90
 " O amice, quoniam sanè mihi etiam respondere fas est,
 " Certe valdè meum corroditur audientis dilectum cor,
 " Qualia dicitis procos injusta moliri
 " In aedibus, invito te, talis cùm-sis.
 " Dic mihi, an sponte succumbas ; an te populus
 " Oderit in civitate, obsequentes dei voci :
 " An de-fratribus queraris ; quibus scilicèt vir
 " Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta-sit.

Ver. 85. — ἑῷμι.] *Al.* ἰῶμι.
 Ver. 88. Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἑόντα Ἄνδρα καὶ ἰφθίμον.

— μῆς γὰρ χυρὸς ἀσθενὴς μάχη.
Euripid. Heraclid. ver. 275.

Οὐ γὰρ γίνονται ἂν οἷς γε τοῖς πολλοῖς ἴσως.
Sophoc. Oedip. Tyrann. ver. 855.

— χαλκιστὸν γὰρ ἱερνακίην ἕνα πολλούς.
Infra, Odys. ὁ, 313.

Ver. 91. — ἐπεὶ θῆν.] *Al.* ἐπεὶ δῆ.

Ver. 92. — καταδάπτει' ἀκούοντος φίλον ἦτορ.] Nempè καταδάπτεται ut rectè Scholiastes et Eustathius. Barnesius legi posse conjicit "κατιδάπτει" pro κατιδάπτεται, ut "ἥτορ sit Accusativus." Sed nihil opus.

Ver. 96. — ἐπισπόμενοι θεοῦ ὁμφῇ.] Τοῦ-τίσιν χρῆσθαι· πολλὰς γὰρ, φάσι, μίθισσασαν τοῖς βασιλεῦς, μαντίας ἱππονομίης. Eustath. ad Odys. γ', 215. Spondanius aliam hìc affert explicationem; scilicèt ut intelligatur "de rumore mortui Ulyssis; quo audito, "subditi hæredem illius Telemachum tan-

"ti non fecerint, ut ei auxiliarentur." Sed ut opinor, minùs rectè.

Ver. 97. "Ἡ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεται"] Ἡ γὰρ χεῖρ ἐστὶν ἀδελφῶν, ὡς μὴ ὦνται σοὶ δηλαδὴ ἵνα λίγη ᾖ, Ἡ οὐκ εἰσὶ σοὶ ἀδελφοί· καὶ ἄλλως δὲ δύναται καὶ ἐπὶ ἀδελφῶν ὄντων ἱερνακίην τὸ, "Ἡ κασιγνήτοις ἐπιμέμφεται;" ἵνα λίγη ᾖ, Ἡ ἀδελφούς ἔχων, ἐπιμέμφη αὐτοῖς ὡς μὴ ἱπποκουροῦσιν σοι; Eustath. Priorem explicandi rationem sequitur Scholiastes; posteriorem præfert Eustathius; quæ et potior videtur. Eandem enim phrasin repetit Telemachus infra ver. 115. ubi ex sequentibus, "Ὡς γὰρ ἡμῖν ἐστιν γινῆναι μούνοισι &c. li-quet priori istà ratione accipi nullo modo posse. Πῶς γὰρ (inquit Eustathius ad illum locum) ἂν τοῦτο ["Ὅτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι"] εἴποι ὁ χεῖρ ἔχων μάλιστα κασιγνήταν διὰ τὸ μιν ἀνίστασθαι; Quin et, ut rectè observat idem Eustathius, secundum istam explicationem dicendum erat non, κασιγνήτοις, sed κασιγνήταν ἐπιμέμφεται. Vide ad Il. α', 65. 93. et β', 225.

Ver. 98. — ὄρεται.] *Al.* ἐρεται.

Αἱ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἶην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
 "Ἡ πάϊς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἥε καὶ αὐτὸς 100
 "Ἐλθοι ἀλγτεύων" (ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα)
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φῶς,
 Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
 Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
 Εἰ δ' αὖ με πληθύϊ δαμασάϊατο μοῦνον ἔοντα, 105
 Βουλόμεν κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
 Τεθνάμεν, ἥ τάδε γ' αἰὲν αἰεκέα ἔργ' ὀράσθαι,
 Ξείνους τε στυφελίζομένους, δμῳάς τε γυναιῖκας
 ῥυστάζοντας αἰεκελίως κατὰ δώματα καλά·
 Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας 110
 Μὰ ψ, αὐτῶς, ἀτέλεστον, ἀννηύστω ἐπὶ ἔργῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω·

" Utinam enim ego sic juvenis essem hoc cum animo,
 " Vel filius ex Ulyssae eximio, vel etiam ipse 100
 " Venerit errans; (adhuc enim et spei copia est :)
 " Illico deinde mihi caput absunderet alienus vir,
 " Si non ego illis malum omnibus fierem,
 " Profectus in domum Laertiadae Ulyssis.
 " Sin contra me multitudo domarent solum existentem,
 " Mallem in meis interfectus aedibus
 " Mori, quam haec semper indigna opera videre,
 " Hospitesque male-tractatos, famulasque mulieres
 " Illos violantes indignè in aedibus pulchris;
 " Et vinum exhaustum, et cibum comedentes 110
 " Temerè, incassum, in-infinitum, incompleto in opere."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est;
 " Equidem tibi, hospes, valdè accuratè dicam;

Ver. 99. — οὕτω νέος εἶην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ.]
 "Ἦγουν νιάζομαι κατὰ σὲ, ἔχων ὃν ἔχω θυμόν.
 Eustath. Al. τῷ δ' ἐπὶ θυμῷ.

Ver. 100. — ἥε καὶ αὐτὸς.] Eustathius
 versum huic proximè sequentem à Veterum
 nonnullis pro spurio notatum refert: Eun-
 demque ipse rectius abesse existimat; scilicet
 ut vox αὐτός, eodem modo ac πάϊς, ad
 praecedentem ἔην referatur. "Ὅρα δι' (inquit)
 ὡς ἐν ἐσχάτῃ τῶν πρὶν εἰσὶν εἶδη Ὀδυσσεύς, ὡς
 ἂν ποιήσαιοι τὰ καὶ τὰ, λαλῶν ἐν σχήματι ἀλ-
 λοτριῶν ἠφαντικῶς ἄπειρ ἐν τοῖς ἐξῆς ποιήσει
 αὐτός. — Καὶ ὅμως ἠχρεῖωσαν τὸ σχῆμα τοῦτο
 τινὲς, παρεμβαλόντες μετὰ τὸ " ἥε καὶ αὐτός,"
 τὸ "Ἐλθοι ἀλγτεύων, ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα."
 Τοῦ γὰρ τοιοῦτου στίχου παρεντιθέσθαι ἐγκρίνεται
 ὡς ἐν ἐσχάτῃ τῆς εὐφροῦς ἐμφάσεως. Διὸ καλῶς
 οἱ Παλαιοὶ ἐπιστάσαντες ἐνέδυσαν τὸν στίχον
 ὁρίσαντες. Ac omisso quidem isto versu ap-
 tius cohærebunt sequentia Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ'
 ἐμεῖο κάρη, &c. Porro cùm similis versiculus
 occurrat infra v. 84.

"Ἡ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ ἔτι γὰρ ἐλπίδος αἶσα"

ubi ad sententiam planè necessarius est;
 verisimile videtur eum indè à minùs pe-
 ritis huc levi cum immutatione transla-
 tum.

Ver. 102. — ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι.]
 Non, κάρη τάμοι ἀπ' ἐμεῖο sed κάρη ἐμεῖο ἀ-
 ποτάμοι.

Ver. 105. — πληθύϊ δαμασάϊατο.] Pro-
 nuntiabatur πληθύ, sive πληθύϊ duabus syl-
 labis.

Ver. 106. — κ' ἐν.] Al. κιν' minùs rectè.

Ver. 110. Καὶ οἶνον διαφυσσόμενον.] Vide
 suprâ ad v. 359. Porro cùm voces ἀφυσσό-
 μινος et ἀφυσσάμενος semper alibi apud Poe-
 tam sensu activo usurpantur; (vide ad Il.
 κ', 579. π', 230. ψ, 220.) legendum hîc
 crediderim διαφυσσόμεινους: quod et cum præ-
 cedente ῥυστάζοντας, et cum sequente ἔδον-
 τας, multò aptius congruet. Sed expectandî
 codices.

- Οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
 ὣς τε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνὴρ 115
 Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νείκεος ὄρηται.
 Ὡς δὲ γὰρ ἡμετέρεην γενεὴν μούνασε Κρονίαν.
 Μοῦνον Δαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε,
 Μοῦνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο· 120
 Τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἴσ' ἐνὶ αἴκῃ.
 Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 Ἥδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
 Τάσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον. 125

- " Neque omnino mihi omnis populus invisus irascitur,
 " Neque de-fratribus queror; quibus scilicet vir 115
 " Pugnantibus confidit, etiam si magna contentio orta-sit :
 " Ita enim nostrum genus solitarium-fecit Jupiter ;
 " Solum Laërtem Arcesius filium genuit ;
 " Solum autem rursus Ulysssem pater genuit : at Ulysses
 " Solum me in aedibus genitum liquit, neque fruitus est : 120
 " Ideo nunc inimici valde multi sunt in domo.
 " Quotquot enim insulis dominantur optimi,
 " Dulichioque, Samaeque, et nemorosae Zacyntho :
 " Et quot in aspera Ithacâ dominantur,
 " Tot matrem meam ambiunt, atteruntque domum. 125

Ver. 114. — ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει.] Barnesius vocem ἀπεχθόμενος hic reddit, " odio habens." Alii vertunt " iratus," et " infensus;" cui interpretationi favet quidem quod occurrit suprâ ver. 95. 96. ubi Ulysses Telemachum interrogat, " — ἦ σὲ γι
 " λαοὶ ἔχθαιρον ἀπὸ δῆμον —," Verum cum voces ἀπεχθόμενος, ἀπέχθεται, &c. nusquam apud Poetam isto sensu usurpantur, sed semper passivè " odio habitus, odio haberi," significant; etiam hic ἀπεχθόμενος " invisus" reddidi. Vide *Iliad.* φ', 83. *Odys.* κ', 74. 75. ε', 164.

Ver. 115. Οἷσί κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι.] Vide suprâ ad ver. 97.

Ver. 116. — ὄρηται.] *Al.* ὀρώσθ. Ut suprâ ver. 98.

Ver. 117. — ἡμετέρεην γενεὴν μούνασε Κρονίαν.] Χρηστοὶ δὲ καὶ δίκαιο παῖδες οὐ μόνον διὰ τοῦ γονιῆς ἀγαπήσουσι μάλλον ἀλλήλους, ἀλλὰ καὶ τοὺς γονεῖς δι' ἀλλήλους· οὕτως αἱ καὶ φρονεῦντες καὶ λέγοντες, ὅτι τοῖς γονεῦσι ἀπὸ πολλῶν χάριν ὀφείλοντες, μάλιστα διὰ τοὺς ἀδελφούς ὀφείλουσιν· ὥς τοῦτο δὴ πατέρων ἀπάντων τιμώτατον καὶ ἥδιον ἔχοντες παρ' αὐτῶν. Εὐ γὰρ τοὶ καὶ Ὀμηροῦ πιστοὶ Πηλεΐδαχον ἐν συμφορᾷ τὸ ἀνάδελφον τιμῶντα, " Ὡς δὲ γὰρ ἡμετέρεην γενεὴν μούνασε Κρονίαν." *Plutarch.* de Fraternali amore.

Ver. 119. — αὖ Ὀδυσῆα.] *Al.* αὖτ' Ὀδυσῆα. Ver. 120. — οὐδ' ἀπόνητο.] Τούτῳ οὐδὲν ἔξ ἡμῶν ὠφελήθη. *Eustath.*

Ver. 121. Τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι.] Ita restituit Barnesius ex *Eustathii* Editione *Basileensi*, et ex ipsius commentario, ubi hoc modo explicatur; Διὸ, τούτῳ διὰ τὴν τοιαύτην μόνωσιν, δυσμενέες μάλα μυρίοι εἰσὶν ἐν αἴκῃ. Cum Barnesio porro facit MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulg.* Τῶν νῦν δυσμενέες &c.

Ibid. et ver. 127. — μάλα μυρίοι εἴσ' ἐνὶ αἴκῃ — τοὶ δὲ φθινύουσιν &c.]

Ὡς δ' ὅσον ὀρεφανικὸν μετ' ἡβήσῃσι μίλαθρον οὐδὲ σποφροσύνην μεμηλότες ἤλικες ἄλλοι Κλητοὶ τ' αὐτόματοι τι πανήμιοι ἡγρέθενται, Κτῆσιν αἱ κείροντες ἀσημέντιοι δόμοιο.

Oppian. *Halieutic.* lib. III. ver. 558.

Ver. 122. Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν &c.] Imitatus est hunc locum *Ovidius* in *Epistolâ Penelope* ad *Ulysssem* :

Dulichii, Samiique, et quos tulit alta
 Zacynthos,

Turba ruunt in me luxuriosa, proci ;
 Inque tuâ regnant, nullis prohibentibus,
 aulâ. *Heroid.* I, 87.

Ver. 124. — κατακοιρανέουσιν.] *Al.* κατὰ κοιρανέουσιν.

- Ἦ δ' οὐτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
 Ποῖσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
 Οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαβρραίσουσι καὶ αὐτόν.
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.
 Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ 130
 Εἴφ', ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω· σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
 Οἷῃ ἀπαγγείλας· τῶν δ' ἄλλων μὴ τις Ἀχαιῶν
 Πευθέσθω· πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανώονται.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶται· 135
 Γινώσκω, φρονέω, τά γε δὴ νόοντι κελεύεις.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξον,
 Εἰ καὶ Λαέρτη αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
 Δυσμόρῳ· ὃς τείως μὲν Ὀδυσσεὺς μέγ' ἀχέων,
 Ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε, μετὰ δμῶων τ' ἐν οἴκῳ 140
 Πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι νῆϊ ἀνάγοι·
 Αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σὺ γε ἦρχεο νηὶ Πύλοινδε,
 Οὐπω μιν φασὶν φαγέμεν καὶ πείμεν αὐτάς,

"Illa autem neque abnegat odiosas nuptias, neque finem

"Facere potest; hi autem consumunt comedentes

"Domum meam: citò utique me perdent et ipsum.

"Sed sanè haec quidem deorum in genibus posita-sunt.

"Pater, tu verò vade ocyùs, prudenti Penelopae

130

"Dic, quòd ei salvus sum, et ex Pylo veni.

"At ego hìc manebo; tu autem huc redi,

"Soli ubi-nunciàris; aliorum verò nullus Achivorum

"Audiat: multi enim mihi mala moliantur."

Huic autem respondens, allocutus es, Eumaeae subulce;

135

"Cognosco, sapio; haec sanè intelligenti imperas.

"Sed age mihi hoc dic et accuratè narra;

"An et Laërte eadè viâ nuncius eam

"Infelici; qui eousquè quidem ob-Ulyssè valdè dolens,

"Operaquè inspectabat, et cum famulis in domo

140

"Bibebat et comedebat, quandò animus in pectoribus juberet;

"At nunc, ex quo tu utique ivisti navi ad-Pylum,

"Nondum ipsum dicunt comedisse et bibisse solito-modo,

Ver. 129. Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γού-
 νασι κεῖται.]

Ἄλλ' εἰς θεοῦς χρεὶ ταῦτ' ἀπερσέσαντ' ἔχουσιν.
 Euripid. Phœniss. ver. 712.

Exitus in Diis est ———.

Ovid. Heroid. Epist. XX. ver. 44.

Ver. 130. Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον.] Ὅτι
 στείλλει Τηλέμαχος τὸν Εὐμαίον ἀγγελοῦντα τῇ
 Πηνελόπῃ ὅτι σῶς ἐστὶ καὶ ἐκ Πύλου ἦλθεν.—Ο-
 μπερικῆς δὲ καὶ τοῦτο δινότητος οἰκονομία· ἵνα,
 λίσσαντος καὶ τοῦ Εὐμαίου, σχίσῃ χάραν πῖθα-
 νός δ' τοῦ πατρὸς ἀναγνωριμὸς ἐν ἀδελφῇ γυνίκα.

Eustath. Vide infra ad ver. 168. Capetum
 de voce Ἄττα, vide supra ad ver. 31.

Ver. 131. Εἴφ', ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ.] Ἀλ. Εἴπει,
 ὅτι σῶς εἰμὶ.

Ver. 138. Εἰ καὶ.] Ἀλ. Ἦ ἄρα.

Ver. 141. ——— ὅτι θυμὸς.] Ἀλ. ὅτι θυμὸς.

Ver. 142. ——— σὺ γι ἦρχεο.] Ἀλ. σὺ γ' ἀ-
 ρχέο.

Ver. 143. ——— φαγέμεν καὶ πείμεν.] Ita
 Vulgati. Barnesius autem, nullis allatis co-
 dicibus, de suo edidit φαγέμεν καὶ πίνεμεν.

"Πίνεμεν," inquit, "hic omninò legendum,
 "ut supra ver. 141. Πῖνε καὶ ἦσθι. Prior

- Οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν· ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
 Ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὅστέοφιν χρώς. 145
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
 "Αλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἰάσομεν, ἀχνύμενον περ.
 Εἰ γάρ πως εἴη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
 Πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἐλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
 Ἀλλὰ σύ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγρὸς 150
 Πλάζεσθαι μετ' ἐκείνων· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπείν,
 Ἀμφίπολον ταμῖν ὀτρυνέμεν ὅττι τάχιστα
 Κρῦβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγεῖλει γέροντι.
 Ἡ ρά, καὶ ὥρσε συφορβόν· ὁ δ' εἴλετο χερσὶ πέδιλα·
 Δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἔεν· οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην 155
 Λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κιῶν Εὐμαιος ὑφορβός·
 Ἀλλ' ἦγε σχεδὸν ἤλθε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικὶ
 Καλῇ τε, μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖη.
 Στῇ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανείσα·

- " Neque opera inspexisse ; sed suspirioque luctuque
 " Sedet lamentans ; tabescit autem circum ossa corpus." 145
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est ;
 " Tristius est : sed omninō ipsum sinemus, dolentem licet.
 " Si enim ullo pacto essent proprii-arbitrii omnia mortalibus,
 " Primum patris eligeremus redivitū diem.
 " Sed tu, ubi-nunciaveris, revertere ; neque per agros 150
 " Vagare ad illum : at matri dic,
 " Ut famulam oeconomam ire-jubeat quā citissimē
 " Clām ; illa etenim nunciaverit seni."
 Dixit utique, et excitavit subulcum : ille autem cepit manibus calceos ;
 Ligatisque iis sub pedibus ad urbem ibat : neque sanē Minervam 155
 Latebat à stabulo profectus Eumaeus subulcus :
 Sed ea propē venit : corpore verō assimilata est mulieri
 Pulchraeque, magnaеque, et splendida opera doctae.
 Stetit autem è-regione-ostii casae Ulyssi apparens :

" enim τοῦ πρίμιν corripitur, ut ὁ, ver. 377.
 " Καὶ φαγίμιν πρίμιν τι· ἔπειτα δὲ καὶ τι
 " φρίγεται. Πρῶτον verò priorem semper pro-
 " ducit." Ita ille : Sed tamen mutato nihil
 opus. Nam et πρίμιν (id quod nec virum
 ipsum eruditum ex toto fugit) priorem natu-
 rā longam habet ; etsi eandem nonnunquam
 propter sequentem vocalem corripiat. Πρί-
 μαι δὲ (inquit Athenaeus) — λεκτίον, ἐκτείν-
 νοντα διὰ τὸ "ι." Οὕτω γὰρ ἔχει καὶ τὸ Ὀμηρικόν
 [Iliad. v, 495.] " Πρίμιν ἐκ βοτάνης." Lib.
 X, cap. 13. Similiter Iliad. π', 825.

——— ἰθίλουσι δὲ πρίμιν ἀμφω.

Vide et suprā ad κ', 160. et infrā ad σ', 3.
 item ad Π. δ, 24.

Ver. 147. — ἰάσομεν.] Barnesius edidit
 legendumque contendit ἰάσσομεν. " Cum

" simplici enim σ', (inquit) corripitur debet,
 " ut Odys. φ', ver. 233. Οὐκ ἰάσσομεν ἱμοὶ
 " δόμιναι βίον ἡδὲ φασίτην." Sed vide ad
 Π. γ', 42.

Ibid. — ἀχνύμενον περ.] Al. ἀχνύμενοί περ.
 Ver. 151. — μητέρα.] Al. μητέρως.
 Ver. 155. Δησάμενος.] Vide suprā ad ι',
 296.

Ver. 156. Λῆθεν.] Vide suprā ad λ', 101.

Ver. 157. — ἦγι σχεδὸν ἤλθε.] Vide in-
 frā ad ver. 166. 168.

Ver. 159. — κατ' ἀντίθυρον.] Ἀντικρῶ
 τῆς θύρας. Schol.

Ibid. — Ὀδυσῆϊ φανείσα· Οὐδ' ἄρα Τηλέ-
 μαχος ἴδεν.] Sic Iliad. δ, 197.

Στῇ δ' ὄπισθεν, ξανθὴς δὲ κόμης ἔλει Πηλεΐωνα,
 οἷα φαινομένη, τῶν δ' ἄλλων οὕτως ἐβᾶτο.

Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν· 160

(Οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς·)

Ἄλλ' Ὀδυσσεύς τε, κύνες τε ἴδον, καί ῥ' οὐχ ὑλάοντο,

Κνυζηθμῶ δ' ἐτέρωσε διὰ σταθμῷο φόβηθεν.

Ἦ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·

Ἐκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς, 165

Στῇ δὲ πάροιθ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Ἦδὴ νῦν σῶ παιδί ἔπος φάο, μηδ' ἐπίκευθε,

Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε

Ἔρχησθον προτὶ ἄστῳ περικλυτόν· οὐδ' ἐγὼ αὐτῇ 170

Δρῶν ἀπὸ σφῶν ἔσομαι, μεμαυῖα μάχεσθαι.

Ἦ, καὶ χρυσείῃ ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·

Φᾶρος μὲν οἱ πρῶτον εὐπλυνές, ἠδὲ χιτῶνα,

Θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δ' ὤφελλε καὶ ἦεν.

Ἀψ δὲ μελαγχροῖς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν 175

Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες ἀμφὶ γένειον.

Neque Telemachus vidit coram, neque advertit : 160

(Nequaquam enim omnibus dii apparent manifesti :)

Sed Ulyssesque, canesque viderunt, et proinde non latrârunt,

Cum-gannitu autem aliorum per stabulum trepidaverunt.

Illa autem superciliis innuit ; animadvertit verò nobilis Ulysses :

Exiit autem domo extra magnum murum chortis, 165

Stetitque ante ipsam : illum verò allocuta est Minerva :

" Generose Laërtiade, solers Ulysses,

" Jam nunc tuo filio verbum dic, neque cela :

" Ut procis mortem et fatum moliti

" Eat is ad urbem inclutam ; neque ego ipsa 170

" Diù à vobis abero, prompta ad pugnandum."

Dixit, et aureâ virgâ tetigit eum Minerva :

Vestem quidem ei primùm benè-lotam et tunicam,

Posuit circum pectora ; corpusque auxit et vigorem.

Rursus autem nigro-colore factus-est, genae verò distantæ-sunt : 175

Caeruleique facti-sunt pili circa mentum.

Ver. 163. Κνυζηθμῶ.] "Ἦτοι ποσπυμῶ, ἢ μετὰ κλαυθμοῦ ποιῶ ἤχη τῶν κνῶν. Schol. Vide Duportum, *Prolect. in Theophrasti Characteres*, cap. 4.

Ver. 165. — παρὲκ.] *Al. παρὰ.*

Ibid. — τειχίον.] *Al. θειγλίον.*

Ver. 166. 168. — τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη.— "Ἦδὴ νῦν σῶ παιδί ἔπος φάο.] Τούτοις δὲ καιρὸν χρὴ ἐπιστήσαι τὸν δῖοντα· ὃν πάντων ταμίης ὁ ἱμῶρων τοῦ Ὀδυσσεὺς λόγος καὶ ἡ σύνισις Ἀθηνᾶ, ἃν πλάττει "Ὀμηρος ἐποτιθέμενην εἰς αἰσθητὰ τῷ Ὀδυσσεύϊ. *Eustath.* Sic infra ver. 282.

Ὅσπότε κιν πολυέσουλός ἐν φρεσὶ θῆσι Ἀθήνη,
Νύστα μὲν τοι ἔγω, &c.

Vide ad *Il. á*, 194.

Ver. 172. — ἐπιμάσσατ'.] *Barnesius* edidit ἐπιμάσσατ'. Rationibus (ut opinor) haud satis idoneis. Vide ad *Il. ε'*, 594.

Ver. 175. Ἀψ δὲ μελαγχροῖς γένετο.] Sic apud *Ovidium* :

— barba comæque
Canitie posita nigrum rapuere colorem ;
Pulsa fugit macies ; abeunt pallorque sit-
tusque.

Metam. lib. VII. ver. 288.

Ver. 176. Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες.] Ita *Vulgati.* *Barnesius* autem ex *Isaaco Casaubono*, et ex *Eustathio* edidit ἐγένοντο γυνιάδες. Quo modo et in nonnullis codicibus scrip-
tum reperit *Tho. Bentleius.*

Ibid. — ἀμφὶ γένειον.] *Al. ἀμφὶ γένειον.*

Ἦ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασα, πάλιν κίεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἦῖεν ἐς κλισίην· θάμνησε δέ μιν φίλος υἱός·
 Ταρβήσας δ' ἐτέρωσέ βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 180
 Ἀλλοιός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον, ἥε πάροιθεν,
 Ἀλλὰ δὲ εἵματ' ἔχεις, καί τοι χρῶς οὐκ ἔθ' ὁμοῖος.
 Ἦ μάλα τις θεὸς ἐσσί, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
 Ἀλλ' ἴληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώσωμεν ἱρά,
 Ἦδὲ χρύσεια δῶρα τετυγμένα· φείδες δ' ἡμέων.
 185
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Οὐ τίς τοι θεὸς εἰμὶ, τί μ' ἀθανάτοισιν εἴσκεις;
 Ἀλλὰ πατὴρ τέος εἰμὶ, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
 Πάσχεις ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσε, καδ' δὲ παρειῶν
 190
 Δάκρυον ἦκε χαμαῖζε· πάρος δ' ἔχε νωλερᾶς αἰετέ.
 Τηλέμαχος δ', (οὐ γάρ πω ἐπείθετο ὃν πατέρ' εἵναι),

Illa quidem, ita cūm-fecisset, abiit: at Ulysses
 Ivit in casam: stupuit verò ipsum dilectus filius:
 Territusque aliorūm vertit oculos, nè deus esset,
 Et ipsum affatus verba alata dixit:

180

“ Alius mihi, hospes, appares recens, quàm antè,
 “ Alia autem vestimenta habes; et tibi corpus haud ampliùs simile:
 “ Certè omninò aliquis deorum es, qui coelum latum habitant:

“ Sed propitius esto; ut tibi grata demus sacra,
 “ Et aurea dona arte-elaborata: parce verò nobis.”

185

Huic autem respondit postea patiens nobilis Ulysses:

“ Neutiquam aliquis deus sum; cur me diis assimilas?

“ Sed pater tuus sum, cujus gratiā tu suspirans

“ Pateris dolores multos, injurias sustinens vitorem.”

Sic utique locutus, filium osculatus est; perque genas

190

Lachrymam mittebat humi: antè autem continuerat-se indesinentèr sempèr.

Telemachus verò, (nondum enim persuadebatur suum patrem esse,)

Ver. 181. Ἀλλοιός μοι, ξεῖνε, φάνης.] Ver-
 sum hunc ad Adulteris levitatem transfert
 Plutarchus: Τὰς δὲ τοῦ Κλέωνος ἄσκις πο-
 λύστας τροπὰς ῥήσας ἀναστρεφὲν ἂν τίς.

“Οφείναι γὰρ αὐτὸν εὐδαίμονα βίβαιοι, εὐδ' ἴδιον,
 εὐδ' οἰκίῃ πατρὶ φιλοῦντα καὶ μεσιτῶντα καὶ χαί-
 ροντα καὶ λυπούμενον, ἀλλὰ δίκην κατὰ σπουδὴν
 πατρὶν ὀφείναι καὶ βίαν καὶ κινήματων ἐκόντας ἀνα-
 διχομένον. — Εὐδὲν αὖν λίγινι χρὴ πρὸς τὸν
 τοιοῦτον, “ Ἀλλοιός μοι, ξεῖν, ἰφάνης νῆον ἢ πα-
 ροῖν.” De Adulteris et Amici discrimine.

Ver. 184. Ἀλλ' ἴληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα
 δώσωμεν ἱρά.]

Sis felix, nostrumque leves quæcunque
 laborem: —

Multa tibi ante aras nostrā cadet hostia
 dextrā. Æn. I, 330. 334.

Ibid. — δώσωμεν.] Eustathius in com-
 mentario citat δώσωμεν. Atque ita habent
 MSS. duo à Th'o: Bentleio collati. Quæ fortè
 et verior lectio. Vide ad II. 4, 299 et 351.

Ver. 185. — τετυγμένα.] Vide ad II. ζ', 488.

Ver. 187. Οὐ τίς τοι θεὸς εἰμὶ, τί μ' ἀθανά-
 τοισιν ἵσκεις;] Πρὸς δὲ τοὺς μεσιτῶντας οὐκ ἔπο-
 στον ἐστὶ χρῆσθαι καὶ ταῖς ἱκανοφρόσεσι τῶν ἱ-
 σκίων. — Καὶ τοῖναντίον αὐτὸ πάλιν, ὑπερφύων
 τῶν λεγομένων ἱσκίων (οἳ πολλοὶ κολακισδόν-
 τες ἰσθύνον λίγουσιν) ἐπ' αὐτῷ, “ Οὐτίς τοι θεὸς
 “ εἰμὶ τί μ' ἀθανάτοισιν ἵσκεις.” Plutarch.
 de Sui Laude.

Ver. 191. — πάρος δ' ἔχε νωλερᾶς αἰετέ.]
 Τουτίστι πρὶν μὲν τοι ἐπείχην αὐτό. Eustath.
 Ita infra τ', 212.

— δόλφ δ' ὅγι δάκρυα κεύθ.

Ἐξαυτὶς μιν ἔπεσσιν ἀρκεῖσθαι προσέειπεν·

Οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατὴρ ἐμός· ἀλλὰ με θεάων
Θέλγει, ὅφρ' ἐτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω. 195

Οὐ γάρ πως ἂν Διητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανώτο

Ἦ αὐτοῦ γε νόω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπειθὼν,

Ῥηϊδίως ἐβέλων θείῃ νέον, ἥδ' ἐγέροντα.

Ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρον, καὶ ἀεικέα ἔσσο,

Nῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι. 200

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Τηλέμαχ', οὐ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἄνδρα ἔντα

Οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον, οὐτ' ἀγάσασθαι.

Οὐ μὲν γάρ τοι ἐτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·

Ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοῖόςδε, καθὼν κακὰ, πολλὰ τ' ἀναπλάς, 205

Ἦλυθον εἰκοστῇ ἔτι ἐς πατρίδα γαίαν.

Αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγγελίης·

Ἦ τέ με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει· (δύναται γάρ·)

Ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε

Ἄνδρι νέω, καὶ καλὰ περὶ χροῖ εἴματ' ἔχοντι. 210

Rursus ipsum verbis respondens allocutus est :

" Haud tu Ulysses es, pater meus, sed me deus

" Decipit; ut adhuc magis lugens suspirem :

195

" Nequaquam enim mortalis vir haec machinatus esset

" Suo ipsius scilicet animo; nisi quando deus ipse aggressus,

" Facile volens faceret juvenem et senem.

" Certè enim modò eras senex, et turpiter indutus eras :

" Nunc verò diis similis es, qui coelum latum habitant."

200

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

" Telemache, non te decet dilectum patrem, intus cùm-sit,

" Neque mirari suprâ-modum neque stupere :

" Nequaquam enim adhuc alius veniet huc Ulysses :

" Sed ille ego talis, passus mala, multisque toleratis,

205

" Veni vigesimo anno in patriam terram.

" Verùm tibi hoc opus est Minervae praedatricis,

" Quae me talem fecit, uti vult (potest enim :)

" Aliàs quidem mendico similem, alias autem rursus

" Viro juveni, pulchraque circum corpus vestimenta habenti.

210

Ver. 195. — στεναχίζω. *Al.* στεναχίζω.

Ver. 197. ὦ. *Al.* οἶ.

Ver. 203. — περιώσιον. [Περὶ σὺν κατὰ τὸ
προσῆκον παρὰ τὸ θεῖον, γίνεται περιώσιον, ἐκτά-
σι τοῦ "δ'" εἰς "ω." Schol. Vide ad *Il.* δ', 359.

Ver. 204. — γάρ τοι. *Al.* γάρ τι.

Ver. 205. — πολλὰ τ' ἀναπλάς. *Al.*
πολλὰ δ' ἀληθείς.

Ver. 206. — ἴτι' ἐγ'. Nullâ analogiâ
producti hîc potest ultima vocis ἴτι', sequen-

ti neque Consonantî, neque Vocalî Aspira-
tâ: Neque in his solet esse licentia. Ita
tamen in omnibus legitur et hîc et infra
σ', 484. φ', 208, ψ', 102. ὦ, 321. ubi idem
versus repetitur. Unde mirum videtur hu-
jus versûs non meminisse *Athenæum* inter
eos quos λαγρούς appellat; ἀνεῖν μὲν χω-
ρίστῃ ἐχούτας. *Lib.* XIV. cap. 8. Vide
ad *Il.* α', 342. et ψ', 2.

Ver. 208. — ἰθὺ. *Al.* ἰθὺ.

Ῥηΐδιον δὲ θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Ἥμιν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν, ἥδ' ἐκακῶσαι.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἔξετο. Τηλέμαχος δὲ
 Ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων.
 Ἀμφοτέρωσι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἡμερος ὥρτο γόοιο. 215
 Κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἰωνοὶ
 Φῆναι, ἢ αἰγυπιοὶ γαμψάνυχες, οἷσί τε τέκνα
 Ἀγρόται ἐξεῖλοντο, πάρος πετεεινὰ γενέσθαι.
 Ὡς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.
 Καὶ νῦν ὀδυρομένοισιν ἔδυν φάος ἡλίοιο, 220
 Εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα.
 Ποίη γὰρ νῦν δέυρο, πάτερ φίλε, νῆϊ σε ναῦται
 Ἥγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 Οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὄτομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς. 225
 Τοιγὰρ ἐγώ τοι, τέκνον, ἀλθθήειν καταλέξω.

“Facile nempè diis, qui coelum latum habitant,

“Et illustrem-facere mortalem hominem, et vilem-reddere.”

Sic utique locutus sedit: Telemachus verò

Circumfusus patrem bonum lugebat, lachrymas fundens.

Ambobus autem ipsis desiderium subortum est luctus:

Flebant verò stridulè, abundantius quàm et aves

Aquilae, vel vultures unguibus-aduncis, quibus scilicet pullos

Rustici abstulerint, antequam volatiles facti sint:

Sic utique illi miserabiliter sub superciliis lachrymam fundebant.

Et sanè lugentibus occidisset lumen solis,

Nisi Telemachus allocutus fuisset suum patrem statim:

“Quali enim jam huc, pater, navi te nautae

“Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse profitebantur?

“Nequaquam enim te peditem puto huc venisse.”

Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses:

“Equidem tibi, fili, veritatem enarrabo:

215.

220

225

Ver. 211. 212. Ῥηΐδιον δὲ θεοῖσι, — Ἥμιν
κυδῆναι, &c.] Ita apud Hesiodum:

Ῥῖα μὲν γὰρ βριάει, βία δὲ βριάοντα χαλίσπτει.

Ῥῖα δ' ἀριζήλον μινύθει, καὶ ἄθλον αἰξί —

Ζεύς ὑψιφριμένης — “Erg. καὶ Ἥμερ. I, 5. 6. 8.

Ver. 215. — ὑφ' ἡμερος ὥρτο γόοιο.]
Vide ad Il. ψ', 108.

Ver. 216. — ἀδινώτερον, ἢ τ' οἰωνοί.]

Qualis populeâ mœrens Philomela sub
umbrâ

Amisso queritur fœtus, quos durus arator

Observans nido implumes detraxit; at illa

Flet noctem, ramoque sedens miserabile

carmen

Integrat, et mœstis latè loca questibus

implet. Virg. Georg. IV, 511.

Ver. 217. — οἷσί τε.] Quibus scilicet —.

Ver. 218. — πετεεινὰ.] Al. ποτεεινὰ.

Ver. 219. — ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον
εἶβον.] Τὸ δὲ “ἐλεεινὸν” ἀναμμήχθαι δηλοῖ καὶ
τῷ κατ' ἡδονὴν δακρύον ἰλιδν τινὰ, οἷα δὲ ἀνάμ-
νησιν προὔπαρξάντων κακῶν. Eustath. Vide
suprà ad ὁ 399.

Ver. 220. Καὶ νῦν ὀδυρομένοισιν ἔδυν φάος
ἡλίοιο.]

Et fors omne datum traherent per talia
tempus. Æn. VI, 537.

Vide et ad Il. ψ', 154.

Ver. 223. — εὐχετόωντο.] Al. εὐχετόων-
ται.

Ver. 226. — ἀλθθήειν.] Vide suprà ad
ή, 297.

Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἳ τε καὶ ἄλλους
 Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκεται·
 Καί μ' εὖδοντ' ἐν νηὶ Διοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 Κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην· ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα, 230
 Χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλλας, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν·
 Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι Δεῶν ἰότητι κίονται.
 Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἰκόμην, ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 Ὅφρα κε δυσμενέεσσι φόνου περὶ βουλευσάμεν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατὰλεξον, 235
 Ὅφρ' εἰδέω, ὅσοι τε καὶ οἵτινες ἄνδρες εἰσὶ·
 Καὶ κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίζας,
 Φράσσομαι, εἶπεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφρέεσθαι,
 Μοῦνω ἄνευθ' ἄλλων, ἧ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα· 240
 ὦ Πάτερ, ἦτοι σείο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
 Χεῖράς τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλὴν·
 Ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες, ἄγῃ μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη,
 Ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μαχέσθαι.

“Phaeaces me duxerunt re-nauticā-incltyti, qui utique et alios

“Homines deducunt, quicunque ipsis advenerit:

“Et me dormientem navi veloci super pontum vehentes

“Deposuerunt in Ithacam: dederunt autem mihi splendida dona, 230

“Aesque aurumque abundè, vestimentaue texta:

“Et haec quidem in speluncis deorum consilio jacent.

“Nunc autem demùm huc veni admonitionibus Minervae,

“Ut inimicorum de caede consultemus,

“Sed age mihi procos enumeratos recense, 235

“Ut sciam, quotque et quinam viri sint:

“Et meo in animo eximio habitā-deliberatione,

“Considerem; an nos possimus adversari,

“Solī sine aliis, an et conquīremus alios.”

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est; 240

“O pater, sanè tuam magnam gloriam semper audiebam,

“Manibusque te bellicosum esse, et prudentem consilio:

“Sed valdè magnum dixisti; stupor me tēnet; neque esset-possibile,

“Viros duos cum multis et fortibus pugnare.

Ver. 228 et 475. — σφίας.] Pronuntiabatur σφας. Ultima enim vocis σφίας necessariò producitur. Similiter εἰδῶς, infra ver. 236. pronuntiabatur εἰδῶ. Vide ad Il. β', 811.

Ver. 229. Καὶ μ' εὖδοντ' ἐν νηϊ.] Vide supra ad v', 119.

Ver. 231. — ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν.] Sic apud Virgilium:

Textilibusque onerat donis —

Æn. III, 485.

Ver. 232. Καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι.] Vide supra ad v', 367.

Ver. 233. — ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης.] Vide supra ad ver. 166. et v', 404.

Ver. 241. — οἷς μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον.] Indicat Tempus istud Imperfectum “ἄκουον” famam atque laudes Ulyssis perpetuò celebrari solitas. Similiter apud Sophoclem de Achille dicitur,

Ἦεν, μὲν δὲ ζώντων θ' ὅτ' ἦν.

Ἦεν ἄριστα —

Philoctet. ver. 1305.

Vide ad Il. ε', 37. et v', 84.

- Μνηστήρων δ' οὐκ' ἄρ' δεκάς ἀτρεπές, οὐδὲ δὴ οἶαι, 245
 Ἀλλὰ πολὺ πλείονες· τάχα δ' εἶσθαι ἐνθάδ' ἄρισθον.
 Ἐκ μὲν Δουλιχίου δύο καὶ πεντήκοντα
 Κεῦροι κεκριμένοι, ἐξ δὲ δρηστήρες ἔπονται·
 Ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι κοῦροι ἔασιν·
 Ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν εἴκοσι φῶτες Ἀχαιῶν 250
 Ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δύοπαῖδεκα πάντες ἄριστοι,
 Καὶ σφιν ἅμ' ἐστὲ Μεδων κῆρυξ, καὶ Διῖος ἀοιδός,
 Καὶ δοῖω Δεράποντα δαήμενος δαιτροσυνάων.
 Τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσσομεν ἔνδον ἰόντων,
 Μὴ πολὺπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσσαι ἐλθάν. 255
 Ἀλλὰ σύ γ', εἰ δύνασαι τιν' ἀμύντορα μερμηρίζαι,
 Φράζε· ὃ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρώ, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μευ ἄκουσον,
 Καὶ φράσαι, εἰ καὶ νῶϊν Ἀθήνη, σὺν Διὶ πατρὶ, 260

- “ Procorum autem neque sanè decas una, neque duae solae, 245
 “ Sed multò plures ; citò autem scies hic numerum.
 “ Ex quidem Dulichio duo et quinquaginta
 “ Juvenes selecti, sex verò eos famuli comitantur ;
 “ Ex Samo autem quatuorque et viginti juvenes sunt ;
 “ Porro ex Zacyntho sunt viginti viri Achivorum ; 250
 “ Ex ipsâ vero Ithacâ duodecim omnes optimi ;
 “ Et cum ipsis simul est Medon praeco, et divinus cantor,
 “ Et duo servi periti epulas-instruendi.
 “ His si omnibus nos-offeramus intus existentibus,
 “ Vereor, nè perquam-amarè et gravitè eorum injurias ulciscaris reversus. 255
 “ Sed tu, si possis aliquem adjutorem excogitare,
 “ Considera, qui nobis auxilietur prompto animo.”
 Hunc autem rursùs allocutus est patiens nobilis Ulysses ;
 “ Equidem tibi dicam ; tu autem attende, et me audi,
 “ Et considera, an et nobis Minerva cum Jove patre 260

Ver. 245. — οὐδὲ.] *Al.* οὐκ.

Ver. 247. Ἐκ μὲν Δουλιχίου &c.] Centum hic et octo procos enumerat Poëta, cum Famulis octo, praeter Praeconem et Cantorem. Undè totus omnium numerus (uti notavit Barnesius) centum atque octodecim.

Ver. 249, 250. — κοῦροι ἔασιν, — φῶτες Ἀχαιῶν.] MS. à Tho. Bentleio collatus, φῶτες ἔασιν, — κοῦροι Ἀχαιῶν. Quæ et verior videtur lectio. Nam “κοῦροι Ἀχαιῶν” sæpè alibi apud Poëtam occurrit ; “φῶτες Ἀχαιῶν” nè semel quidem.

Ver. 253. Καὶ δοῖω Δεράποντα δαήμενος δαιτροσυνάων.]

— totidemque pares ætate ministri, Qui dapibus mensas onerant, et pocula ponant.

Æn. I, 705.

Ibid. — δαιτροσυνάων.] Μαγειρικῶν ἔργων. *Schol.*

Ver. 255. Μὴ πολὺπικρα καὶ αἰνὰ βίας.] Πολὺ πικρὸς καὶ δεινός· λίσαι δὲ, δίδω, ἢ τοιοῦτο τί. *Schol.* Similiter Eustathius ; “Ὅρα δὲ τὴν ἑλ-λειψιν ἐν τῷ, “Μὴ πολὺπικρα” καὶ ἔξῃ. Λίσαι γὰρ τὸ, “ἀνίσαι,” ἢ “σπένδου,” ἢ “δίδου,” καὶ ἢ τὸ τοιοῦτον. Ita infra d, 353.

Μὴ τίς σοι τάχα Ἴρου ἀμύνειν ἄλλος ἀνάντη. Et *Iliad.* 9, 95.

Μᾶστις τοι φύγοντι μενηφρένῳ ἐν ὄρεσσι πῆξῃ.

Vide et infra ad ver. 381.

Ver. 260. — εἰ καὶ νῶϊν.] Apud Eustathium in commentario εἰ κεν νῶϊν. Atque ita in pluribus codicibus reperit Tho. Bentleius. Quæ et proba lectio. Vide supra ver. 238,

Ἀρξέσει, ἢ ἐν τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίζω.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ

Ἐσθλῷ τοι τούτῳ γ' ἐπαμύντορε, τοὺς ἀγορεύεις,

Ἵψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένῳ ὥτε καὶ ἄλλοις

Ἀνδράσι τε κρατέουσι, καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.

265

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

Οὐ μὲν τοι κείνῳ γε παλὺν χρόνον ἀμφὶς ἴσεςθον

Φυλόπιδος κρατερῆς, ὅποτε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν

Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἀρηος·

Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχου, ἅμ' ἡοὶ φαινομένηφιν,

270

Οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμίλει·

Αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ αἴστῳ συβώτης ὕστερον ἄξει,

Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἥδ' ἐγέροντι.

Εἰ δέ μ' ἀτιμῆσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον πῆρ

Τετλάτω ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο·

275

Ἦν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἔλκωσι θύραζε,

Ἦ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι·

“ Sufficiat, an aliquem alium adiutorem dispiciam.”

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est ;

“ Boni sanè isti sunt adiutores, quos memoras,

“ Altè licèt in nubibus sedentes ; qui utique et in alios

“ Homines dominantur, et immortales deos.”

265

Hunc autem rursus allocutus est patiens nobilis Ulysses ;

“ Haud quidèmi illi multo tempore seorsum aberunt

“ A-pugnâ forti, quandò procis et nobis

“ In aedibus meis robur decernatur Martis.

“ Sed tu quidèmi nunc vade, simul atque aurora illuxerit,

270

“ Domum, et cum procis superbis versare :

“ At mē ad urbem subuleus postea ducet,

“ Mendicò misero similem, et senē.

“ Si autēmi me ignominia-afficiant in domo, tuum tamen charum cor

“ Toleret in pectoribus, malè patiente mē :

275

“ Etiamst vel per domum pedibus trahant foras,

“ Vel tellis percutiant ; tu tamen inspiciens tolera ;

Ver. 265. — [ἐπαμύντορα.] *Al.* ἐπ' ἀμύν-
τορε.

Ver. 267. — [κείνῳ.] Eustathius in com-
mentario citat κείνῳ. Quod et ferri potest.
Vide ad II. 4, 566.

Ver. 269. — [κρίνηται.] Vide ad II. 4,
309 338.

Ver. 270. — [ἔρχου.] *Al.* ἔρχου.

Ver. 273. — [γέροντι.] *Al.* γέροντα.
Minus rectè.

Ver. 274. — [σὸν δὲ φίλον πῆρ Τετλάτω.]
Ὁ δὲ Ὀδυσσεύς οὐ μόνον ἑαυτὸν ἀνίσχῃ θυμούμε-
νον, ἀλλὰ καὶ τὸν Τηλέμαχον ἐκ τοῦ λόγου συν-
δὸν χαλεπὸν ὄντα καὶ μισοσπότην, ἀμβλύνει

καὶ παρακινεῖ, πῶς ἂν ἐντυχίαν ἄγῃ, καὶ
ἀνίσχῃ καλῶν. “ Εἰ δὲ μ' ἀτιμῆσουσι δό-
μον κατὰ, “ σὸν δὲ φίλον πῆρ Τετλάτω ἔχ.”
Ὅστις γὰρ τοὺς ἴσους οὐκ ἐν ταῖς δόμοις χα-
λεπύσιν, ἀλλὰ πρὸς τὸν δόμον οὕτω τοὺς δυο-
καθίκτους πρὸς τὰ δινὰ καὶ θυμολογίᾳ προκα-
τάλαμψάντες τοὺς λογιζομένους καὶ παρακαταγέ-
νους, ἐπὶ τοὺς ἀγῶνας ἄγουσιν. Phtarch. de
audiendis Pœtīs.

Ver. 276. — [ποδῶν ἔλκωσι.] Sic apud
Ciceronem : “ Per me ista pedibus trahan-
tur.” Ad Atticum, lib. IV. Epist. 16. Et
ad Familiars, lib. VII. Epist. 32. “ Tra-
hantur per me pedibus omnes rei.”

'Αλλ' ἵτοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσύναν,
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν· οἱ δέ τοι οὔτι
 Πείσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἥμαρ. 280
 "Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 'Οππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ δῆσει 'Αθήνη,
 Νεύσω μέν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας,
 "Ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύχεα κεῖται,
 'Ες μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταβῆναι ἀείρας 285
 Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
 Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
 'Εκ καπνοῦ κατέθηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐώκει,
 Οἷά ποτε Τροίηνδε κίων κατέλειπεν 'Οδυσσεύς,
 'Αλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἔκετ' αὐτμή. 290
 Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶ δῆκε Κρονίων,
 Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,

" At sanè cessare jube ab insipientia,
 " Lenibus verbis compellans : illi verò tibi non
 " Parebunt ; jam enim ipsi adest fatalis dies. 280
 " Aliud autem tibi dicam, tu verò in animo reponè tuo :
 " Quando abundans-consiliis in mente mihi ponat Minerva,
 " Innuam quidem tibi ego capite ; tu autem deinde cùm-intellexeris,
 " Quaecunque tibi in aedibus martia arma jacent,
 " In secessum alti thalami deponè sublata 285
 " Omnia prorsus : at procos blandis verbis
 " Palpare, quandò te percontentur arma desiderantes ;
 " Dicens, Ex fumo deposui ; quoniam non aliùs illis similia sunt,
 " Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses ;
 " Sed foedata sunt, quantum ignis attigit vapor. 290
 " Insuper autem mihi hoc majus in mente posuit Saturnius,
 " Nè fortè vino-gravati, contentione concitatà inter vos,

Ver. 279. — οὐχί.] *Al.* οὔτι.
 Ver. 280. — δὴ γάρ σφι.] *Al.* ἡ γάρ σφι.
 Ver. 282. 'Οππότε κιν] *Al.* 'Οππότε δν.
 Ibid. — πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ δῆσει 'Αθή-
 νη.] Τὸ δὲ " πολύβουλος 'Αθήνη" πάντων συντελεῖ
 πρὸς τὸ ἀλληγορικῶς 'Αθηνῶν τὴν φρόνησιν λέ-
 γεσθαι. *Eustath.* Vide suprà ad ver. 166.

Ver. 284. "Ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήϊα τεύ-
 χηα &c.] Cùm consilium hoc repetat *Ulysses*
 infrà τ', 4. &c. Veteres, notante *Eustathio*,
 hoc in loco versus octodecim à ver. 281. ad
 ver. 299. repudiavunt. Ἰστίον δὲ καὶ ὅτι ἡ περὶ
 τῶν ὅπλων ἐνταῦθα παραγγελία τῇ τῆς τ' μά-
 λιστα βαρυστάθι ἐκκρίνεται κατὰ τοὺς Παλαιούς.
 Ὡς γὰρ, δεικνύονται, φασί, τὰ τοιαῦτα ἔσθαι,
 μιστὰ καὶ ἀσπερίστων· ἐκὶ δὲ καιριώτατα κινῶνται,
 ὅπου καὶ ἵδεν 'Οδυσσεύς τὰ ὅπλα. Nūν γὰρ,
 φασίν, ἐν ἀγροῖς ὦν, πῶς εἶδεν ὅτι πρόχειρα
 κινῶνται ὅπλα ἐν τῷ οἴκῳ ; *Eustath.* *Barnesius*
 autem in annotationibus ad τ', 4. (quocum
 facit et *Dna. Dacier*.) versus hosce hoc in
 loco æquè necessarios contendit : " Non
 ' enim *Ulysses*," inquit, " ex præsenti-

" tantum prudens erat, sed longè antè pro-
 " spexit futura ; et absens etiam sciebat,
 " quæ Arma in suâ essent domo, et ubi-
 " nam. Quare utrinque *Asterisci* debent
 " appingi sine Obelo ; utrobique enim non
 " sine singulari Artificio à Poëtâ consum-
 " matissimo ponuntur." Ita ille. Attamen
 neque consilio huic de Procorum cæde, quod
 ultimum erat *Ulyssi* opus exequendum, ad-
 huc videtur tempus ; neque in ipsâ actione
 observata memorantur hæc omnia præcepta.
 Vide infrà ad ver. 295.

Ver. 287. — ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν.]
Eustathius in commentario videtur legisse
 εἰπερ σε μεταλλῶσιν.

Ver. 291. Πρὸς δ' ἔτι μοι τόδε μείζον.] *Al.*
 Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον· Ut infrà τ', 10.

Ver. 292. Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες.]
 Sic apud *Anacreontem* :

" Ἀγὲ δῶτε· μνηΐδ' οὔτω
 Πατάγῳ τι πᾶλαλητῇ

Ἀλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνῃτέ τε δαῖτα,
 Καὶ μνηστύν· αὐτοὺς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
 Νῶϊν δ' οἷοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
 Καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἐλῆσθαι·
 Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα· τοὺς δέ κ' ἔπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεὺς.
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 Εἰ ἐτέον γ' ἐμὸς ἐσσί, καὶ αἵματος ἡμετέρου,
 Μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἔοντος,

295

300

“ Vos invicem vulneretis, foedetisque convivium,
 “ Et nuptiarum-ambitum : ipsum enim allicit virum ferrum,
 “ Nobis verò solis duos enses, et duas hastas
 “ Relinque, et duo scuta manibus sumenda ;
 “ Ut impetu-facto capiamus : illos autem postea
 “ Pallas Minerva debilitabit, et providus Jupiter.
 “ Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reponne tuâ ;
 “ Si verè utique meus es, et sanguinis nostri,
 “ Nè quis postea Ulyssem audiat intus esse,

295

300

Σκυθικὴν πόσιν παρ' οἶον
 Μιλτιάδῃς ———. Od. LVII. ver. 921.

Et apud Horatium ;

Natis in usum lætitiæ scyphis
 Pugnare, Thracum est. Tollite barbarum
 Morem, verecundumque Bacchum
 Sanguineis prohibete rixis.

Carm. lib. I. Od. xxvii. ver. 1.

Ver. 294. — Αὐτοὺς γὰρ ἐφίλκεται ἄνδρα σίδηρος.] Πρὸς τοὺς γὰρ ἄνδρα πρὸς θόνον, παρακαμίνου σίδηρου. Schol. Ἦνα ὥσπερ σίδηρον ἡ μαγνήτις, οὕτως αὐτὸς ἐπάγεται τὸν θυμούμενον· καὶ ἀλλῶς, ὅσων ἀχρονήγιστον θυμοῦ, κατὰ τὸν εἰπόντα, πᾶν τὸ παρατυχόν. Eustath. Ita apud Tacitum : “ Et visa inter temulentos “ Arma cupidinē sui movere.” *Histor. lib. I. § 80.* Τὸ δὲ ἐπιφώνημα καλούμενον δολεῖται ἂν τις, λίξιν ἐπισκομοῦσαν. Ἐστὶ δὲ τὸ μεγαλοκρεσσάτων ἐν τοῖς λόγοις. — Οἶον “ Εὐ καπιῶν κατιῆκε” &c.” Ἐτα ἐπιφώνι, Αὐτὸς γὰρ ἐφίλκεται ἄνδρα σίδηρος.” *Demetr. Phaler.* πρὶ Ἑρμηνίας, § 106. 107. Porro hinc apud Erasmus, Proverbium, “ Ferrum “ virum attrahit.” *Adag. Select. de Illecebris mali.*

Ver. 295. 298. Νῶϊν δ' οἷοισιν δύο φάσγανα &c.] Οὐ γὰρ συνιδὸν Ὀδυσσεὺς νῦν εἰ καὶ ἄλλων δόλων διδόντων ἐτίκεινα τῶν δύο φασγάνων καὶ δύο δοῦράτων καὶ δύο βοαγρίων, ὅτι μὲν τοὶ προσπεινῶνται καὶ οἱ δύο δούλοι ἐπαμύνοται, τότε διηβήντες εὐπορήσουσι καὶ ἵτιραν ὅσων ὡς τὸ πρᾶγμα διδῶσι. Eustath. Notandum tamen, infra σ', 4. &c. ubi eandem orationem repetit Ulysses, versus hosce quatuor non itidem occurrere. Neque, cū consi-

lium hoc de armis auferendis exequantur Ulysses et Telemachus, (ver. 31. ejusdem libri) ; ulla relinquunt. Quin et infra χ', 109. non duobus adjutoribus solummodo, sed ipsi ipsi etiam patrique, omnibus simul, arma è thalamo asportasse memoratur Telemachus. Undè probabilior videtur eorum conjectura, qui totum hunc locum repudiarent. Vide supra ad ver. 284.

Ver. 297. Ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα.] Versio Wetsteniana pessimè hoc reddit, “ Ut “ facta re divinā sumamus.” Nec melius Dna Dacier ; “ Dont nous nous servirons, “ quand nous voudrions les immoler.” Et in annotationibus : “ Au lieu de ἐπιθύσαντες,” inquit, “ je crois qu' Homère avoit écrit “ demande un futur ; à moins qu'on expli- “ que cet ἐπιθύσαντες, quand la fureur se se- “ ra emparée de notre esprit.” Mirè admōdum : Nam vox ἐπιθύω alibi apud Homerum, “ Impetum facere ;” sive, “ Impetu dato ir- “ ruere,” significat :

Οἱ δὲ ἐβόσασθαι ποτὶ ἴλιον ἡμιέισαν
 Τρώες ἐπιθύουσι ———. *Iliad. σ', 174.*

Ubi ipsa Versio Wetsteniana rectè interpretatur, “ Trojani rectā irrunt.” Porro composita (ut opinor) vox ἐπιθύω, non ex ἐπ' et θύω, sed ex ἐπ' et ἰθύω. Quā ratione etiam ex analogiā antepenultimam rectissimè producent. Vide *Iliad. ε' 281. 353. 661.*

Ver. 300. — καὶ αἵματος ἡμετέρου.] Apud Dionysium Halicarnassensem, πρὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 18. ἰμοὶ δὲ σὺ χεῖρατο μή- της· Notante Barnesio.

Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγῃ, μήτε συβώτης,
 Μήτε τις οἰκῶν, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια·
 Ἄλλ' οἷοι σύ τ', ἐγὼ τε, γυναικῶν γνώσμεν ἰθύν·
 Καί κε τέο δμῶν ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν, 305
 Ἡμὲν ὅπου τις νῶ τίει καὶ δαΐδιε θυμῷ,
 Ἡδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾷ ταῖον ἑάντα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφάνεε Φαίδιμος υἱός·
 ὦ πάτερ, ἦτοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτ' ἄ γ' οἶω
 Γνώσσει· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύνη γέ μ' ἔχουσιν· 310
 Ἄλλ' οὗτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσσεσθαι οἶω
 Ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
 Διθὰ γὰρ αὐτῶς εἴσῃ ἐκάστου πειρητίζων,
 Ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκηλοι
 Χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἐπὶ φειδώ. 315
 Ἄλλ' ἦτοί σε γυναικῆς ἐγὼ δεδάσθαι ἄνωγα,
 Αἶ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἶ νηλητῆϊς εἰσιν·
 Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ σταβμοὺς ἐβέλοιμι

“ Nè quidem Laërtes sciat hoc, neque subulcus,
 “ Neque quisquam domesticorum, neque ipsa Penelope :
 “ Sed soli tuque, egoque, mulierum cognoscamus ingenium :
 “ Et aliquem famulorum virorum etiam tentemus ; 305
 “ Tam ubi aliquis nos honoret et timeat animo,
 “ Quàm qui non curet, teque parùm-honoret talem existentem.”
 Hunc autem respondens allocutus est illustris filius ;
 “ O pater, sanè meum animum et postea puto
 “ Cognoscet ; nequaquam enim animi-remissio me tenet : 310
 “ Sed neutiquam hoc emolumento ego fore puto
 “ Nobis ambobus ; te verò considerare jubeo.
 “ Diù enim incassum vagaberis unumquemque tentans,
 “ Opera adieas ; illi autem in aedibus quiesci
 “ Opes devorant præter-modum, neque superest parsimonia. 315
 “ Sed sanè te mulieres ego explorare hortor.
 “ Quaeque te parùm-honorent, et quae inculpatæ sint :
 “ Viras autem non ego per stabula vellem

Ver. 302. Μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγῃ.] Apud Dionysium, *ibid.* Μήτις καὶ Λαέρτης ἴστω τόδε.

Ver. 305. — πειρηθεῖμεν.] *Al.* πειρηθώμεν, et πειρηθῆμεν.

Ver. 306. — τίμῃ.] Vide ad *Il.* 4, 103. et *ibid.* 24.

Ver. 310. — γέ μ' ἔχουσιν.] Apud Eustathium in commentario, μὴ ἔχουσιν. *Al.* μὴ ἔχουσιν.

Ver. 313. Διθὰ γὰρ αὐτῶς εἴσῃ.] Ἀντιθέτως ἵσται τὸ πειρηθεῖν αὐτῶν ἀνδρῶν, ὡς οἱ πλείους ἔξω τῆς ἡσούς περὶ τῆς ἡμετέρας. Ἐν ὅσῳ γὰρ αὐτοὶ μετέρχων τὰ ἐκείνων ἔργα, ἐν τοσούτῳ οἱ μενηστῆρες τὰ κατ' οἶκον ἐκινεῖσθαι. Eustath.

Ver. 315. — οὐδ' ἐπὶ φειδώ.] *Al.* οὐδέ τι φειδῶν et οὐδ' ἴτι φειδῶ.

Ver. 317. Αἶ τί σ' ἀτιμάζουσι.] *Al.* Αἶ τί σ' ἀτιμάζουσι. Minus rectè.

Ibid. — νηλητῆϊς.] Σημαίνει τοὺς [forte τοὺς οὐχ] ἀμαρτανολούς. — γίνεσθαι δὲ παρὰ τοῦ “ νη” στερητικοῦ μορίου, καὶ τοῦ ἀλλοτρίου, δ σημαίνει τὸ ἀμαρτανῶν. Καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἀλλοτρίων διὰ τοῦ “ ἦ” γραφομένου, τὸ νηλητῆς γράφεται διὰ τοῦ “ ἦ” ὅτι οἱ Ἀιολεῖς ἱεραποῦν τὸ “ ἦ” εἰς “ ἦ.” Schol. Atque hinc edidit Barnesius νηλητῆς, cum Vulgati habeant νηλητῆς, quæ vox ex analogiâ mediâ debet corripere. Vide supra ad 2, 578. ad 4, 108. et ad *Il.* 4, 375.

- Ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕπερα πάντα κένεσθαι,
 Εἰ ἐτέον γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας Αἰγιοόχοιο. 320
- Ὡς αἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγάρρουν.
 Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγατο νηὺς εὐεργής,
 Ἡ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἐταίρους·
 Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυθενβέος ἐκτὸς ἴκαντο,
 Νῆα μὲν οἶγε μέλαιναν ἐπ' ἡπείροιο ἔρυσσαν, 325
 Τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·
 Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
 Αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμων εἰς Ὀδυσῆος,
 Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
 Οὔνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνάγει 330
 Ἄστυδ' ἀποπλείειν· ἵνα μὴ δείσας ἐνὶ θυμῷ
 Ἰφθίμῃ βασιλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
 Τὼ δὲ συναντήτην κήρυξ καὶ δῖος ὕφαρβος,
 Τῆς αὐτῆς ἕνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναικί.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμον Δείου βασιλῆος, 335
 Κήρυξ μὲν ῥα μέσῃσι μετὰ δμῶσιν εἶπεν·
 Ἦδη τοι, βασίλεια, φίλος πάϊς εἰλήλουθε.
 Πηνελοπείῃ δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παρσάτας

" Nos explorare, sed postea haec curare,

" Si modo verè aliquod nōsti Jovis signum Aegiochi."

320

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Ast deinde in Ithacam deducebatur navis benè-fabricata,

Quae tulerat Telemachum à-Pylo, et omnes socios :

Hi verò quandò jam portum valdè-profundum intrâssent,

Navem quidem ii nigram in terram traxerunt ;

325

Arma autem ipsi avexerunt magnanimi servi :

Stاتمque ad Clyti domum ferebant perpulchra dona.

At praekonem praemis'erunt domum ad Ulyssis,

Nuncium dicturum prudenti Penelopae,

Quòd Telemachus quidem in agro, navem autem jusserat

330

Ad-urbem indè-navigare ; ut nè verita in animo

Potens regina teneras lachrymas funderet.

Occurrerunt autem sibi-invicem praeco et nobilis subulcus,

Ejusdem gratiâ nuncii, dicturi mulieri.

Sed quandò jam pervenissent in domum divini regis,

335

Praeco quidem mediis in ancillis dixit ;

" Jam tibi, regina, dilectus filius venit."

Penelopae autem dixit subulcus propè astans

Ver. 320. Εἰ ἐτέον γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας.]
 Ἐξ οὗ δηλαδὴ ἐρμώμενος ἴφης ἀμύντορα τὸν Δία
 ἡμῖν ἵστασθαι, Eustath.

Ibid. — Αἰγιοόχοιο.] Vide ad Il. ε. 202.

Ver. 322. — ἄρ'.] Ut supra dictum est

—, ε. 552.

Ver. 325. et 359. — ἐπ' ἡπείροιο ἔρυσσαν.]

Vide supra ad ε. 496.

Ver. 332. — εἴβοι.] Al. εἴβῃ.

Ver. 337. — φίλος πάϊς εἰλήλουθε.] Al.

φίλος πάϊς ἐκ Πύλου ἦλθεν.

Ibid. et ver. 346. — εἰλήλουθε — τιτί-

λισσας.] Vide ad Il. ε. 37. Cæterum Bar-

nesius inter Varias lectiones retulit εἰληλού-

θῆν. Sed præstat hîc εἰλήλουθε.

Πάνθ', ὅσα οἱ φίλος υἷος ἀνώγει μυθήσασθαι.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπε, 340
 Βῆ ῥ' ἱμεναί μεθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε, μέγαρόν τε.
 Μνηστῆρες δ' ἀκάχοντο, κατήφισάν τ' ἐνὶ θυμῷ.
 Ἐκ δ' ἦλθον μέγαροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
 Αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἐδριόωντο·
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἦρχ' ἀγορεύειν 345
 ὦ φίλοι, ἡ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
 Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἦδε· φάμεν δὲ οἱ οὐ τελέεσθαι.
 Ἄλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἥτις ἀρίστη·
 Ἐς δ' ἐρέτας ἀλιῆας ἀγειρομεν, οἳ κε τάχιστα
 Κείνοις ἀγγείλωσι Δωῶς οἰκόνδε νέεσθαι. 350
 Οὐπω πᾶν εἶρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,
 Στρεφθεῖς ἐκ χώρας, λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
 Ἰστία τε στέλλοντας, ἐρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.
 Ἢδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφάνεεν οἷς ἐτάροισι·
 Μὴ τίν' ἔτ' ἀγγέλην ὀτρύνομεν· οἷδε γὰρ ἔϊδον· 355
 Ἢ τίς σφιν τόδ' εἶπε Δεῶν, ἡ εἰσίδον αὐτοὶ
 Νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι.

Omnia, quaecunque ei dilectus filius ipsum jusserat loqui.
 At postquam omne praeceptum renunciasset,
 Perrexit ire ad sues; liquit autem septaque, domumque. 340
 Proci verò tristiati sunt, dolueruntque in animo;
 Exiverunt autem domo præter magnum murum atrii,
 Et illic ante januas sedebant:
 His verò Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui;
 "O amici, certè magnum opus superbè perfectum est 345
 "Telemacho, iter hoc: putabamus autem ei non perfectum iri.
 "Sed agite, navem nigram trahamus, quaecunque optima;
 "Inque eam remiges marinos congregemus, qui citissimè
 "Illis nuncient ocyùs ut domum redeant." 350
 Nondum totum dictum erat, quandò Amphinomus vidit navem,
 Versus ex loco, portum profundum intrà,
 Velaque contrahentes, remosque manibus tenentes.
 Suavitèr autem ridens locutus est inter suos socios;
 "Nè quem nuncium jubeamus ire; hi enim intus:
 "Vel aliquis eis hoc dixit deorum, vel viderunt ipsi 355
 "Navem praeternavigantem, eam autem non potuerunt assequi."

Ver. 346. — τιτίλισται.] *Al.* τιτίλισθη.
 Uti et in omnibus legitur suprà δ', 663. ubi
 idem ferè versus occurrit.

Ver. 347. — φάμεν δὲ οἱ οὐ τιτίλισθαι.]
 Ita Editio Florentina et Henricus Stephanus,
 eosque secutus Barnesius. Rectè: Ita enim
 in omnibus legitur suprà δ'. 664. ubi idem
 versus occurrit. Editionum veterum non-
 nullæ hîc legunt φάμεν δὲ μὴ τιτίλισθαι.

Pessimè: non modò ad prosodiam, sed et
 ad sententiam; nam vox τιτίλισθαι semper
 apud Poëtam sensu passivo usurpatur. Vide
Iliad. β', 36. *Odyss.* ε', 201. γ', 226. χ',
 215.

Ver. 354. — μετεφάνειν οἷς ἐτάροισι.]
Al. προσφάνειν οἷς ἐτάροισι. *Al.* μετιφάνω
 μνηστῆρισσι.

Ver. 357. κιχῆναι.] *Al.* κιχῆσαι.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης·
 Αἰΐψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
 Τεύχεα δὲ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες. 360
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλων
 Εἶων, οὔτε νέων μεταίξιον, οὔτε γερόντων.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 "ὦ πόποι, ὥς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
 "Ἡματα μὲν σκοποὶ ἴζον ἐπ' ἄκριας ἠνεμοέσσας 365
 Αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύντι,
 Οὔ ποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
 Νηὶ θαῇ πλείοντες ἐμίμνομεν ἧῶ δῖαν,
 Τηλέμαχον λοχῶντες, ἵνα φθίσῳμεν ἐλόντες
 Αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων· 370
 Ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
 Τηλεμάχῳ· μὴδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ οἶώ,
 Τούτου γε ζώοντος, ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
 Αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόῳ τε·

Sic dixit: illi autem ubi-surrexissent, iverunt ad littus maris:

Statim verò navem nigram in terram traxerunt:

Arma autem ipsis avexerunt magnanimi servi.

360

Ipsi verò in concilium iverunt conferti, neque quenquam aliorum

Sinebant, neque juvenum unà-considere, neque senum,

Inter hos autem Antinòus locutus est Eupitheï filius;

"Papae! ut hunc virum dii malo liberârunt!

"Die quidem speculatores sedebant in cacuminibus ventosis

365

"Semper post-alios-alii; simul autem cum sole occidente,

"Nunquam in terrâ noctem peregimus, sed in ponto

"Navi veloci navigantes, expectabamus auroram divinam,

"Telemachò insidiantes, ut interficeremus captum

"Ipsum: hunc autem tunc quidem abduxit domum deus;

370

"Nos verò hîc ei consultemus gravem mortem

"Telemacho, neque nos subterfugiat: non enim puto,

"Eo utique vivente, perfectum iri hæc opera:

"Ipse etenim peritus consilioque menteque;

Ver. 361. — οὐδὲ τιν' ἄλλων.] MS. à Tho. Bentleio collatus, οὐδὲ τιν' ἄλλων. Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 365. — ἐπ' ἄκριας.] Ἐπὶ τὰ ὑψηλὰτα μέρη τῶν ὄρων. Schol.

Ver. 369. — φθίσωμεν.] Vide ad Il. ι', 339.

Ver. 370. — τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων.] "Οτι Ἀντίνοος μὴδὲν κατὰ Τηλεμάχου ἀνύσας ἐν τῷ λοχῷ, καὶ ἡμῶς αὐτὸν συνοπτῶν ὥς οὐ φάουλὸς λοχαγῆσθαι εἰ καὶ ἰσχυρῶς ἀπήλλαξεν ὁ Τηλεμάχος, —δημηγορεῖ παρὰ τοῖς μνηστοῖσιν, ὡς "τέως μὲν ἀπήγαγεν αὐτὸν οἴκαδε θεός." Eustath. Porro MS. à Tho.

Bentleio collatus hic legit τίως ἀπήγαγεν, omisâ voculâ μὲν. Quod et ferri posset: Eâdem scilicet ratione ac ὡς ἐπῆλθε, suprâ ι', 233. ὡς ἴκοντο, ὁ, 109. &c.

Ver. 372. — μὴδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι.] Ita edidit Barnesius; nē syllaba videlicet circumflexa corripitur. "Mutari accentum," inquit Henricus Stephanus in annotationibus ad hunc locum, "necesse est, quum a corripitur, et legere ἡμᾶς, vel potius ἡμας." "ut infra habes ἡμῖν [β', 376.] — ἢ οὐχ "ἔλας ἡμῖν ἀλήμονες ἐσὶ καὶ ἄλλοι;" Vide suprâ ad 9', 569, et infrâ ad ὁ, 272. Vulgati hic habent ἡμᾶς.

Λαοὶ δ' οὐκ ἔτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν. 375
 Ἄλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον ὀμνηγεῖσθαι Ἀχαιοὺς,
 Εἰς ἀγορὴν· οὐ γὰρ τι μεθυσμένοι μιν οὔτω,
 Ἄλλ' ἀπομηνίσει, ἔρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστὰς,
 Οὐνεκα οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐκίχμεν·
 Οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα· 380
 Μή τι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἐξελάσσωσι
 Γαίης ἡμετέρης, ἄλλον δ' ἀφικάμεθα δῆμον.
 Ἄλλὰ φθείωμεν ἐλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλλης,
 Ἦ ἐν ὁδῷ· βίοντον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
 Δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτῇ 385
 Κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἧδ' ὅς τις ὀνυίοι.
 Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε
 Αὐτόν τε ζῶειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
 Μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἄλλῃ θυμηδὲ ἔδωμεν

“ Populi autem non ampliùs omninò nobis favent.

375

“ Sed agite, antequam ille congregarit Achivos

“ In concionem; nequaquam enim remissè-acturum ipsum puto,

“ Sed irascetur, dicetque inter omnes, cùm-surrexerit,

“ Quòd ei caedem gravem struebamus, neque assecuti-sumus :

“ Illi autem non laudabunt audientes mala opera :

380

“ Metuendum, Nè quod malum faciant, et nos expellant

“ Terrâ nostrâ, alium autem adeamus populum.

“ Verùm praevertamus interficiendo in agro procul ab urbe,

“ Vel in via; victum autem ipsi, et possessiones habeamus,

“ Ubi-diviserimus aequalitèr inter nos : aedes autem demùm

385

“ Illius matri dederimus habendas, et ei quicunque eam duxerit uxorem.

“ Sin vobis hic sermo non placet, sed mavultis

“ Ipsumque vivere et habere paterna omnia,

“ Nè ei deinceps opes affatim animo-gratas comedamus

Ver. 375. — ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.] Vide suprâ ad γ', 164.

Ver. 376. Ἄλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον.] Vide infrâ ad ver. 381.

Ibid. — ὀμνηγεῖσθαι.] Vide ad Il. α', 140.

Ver. 378. — ἀπομηνίσει.] Barnesius aliiq̃ vertunt, “ ad iracundiam excitabit.” Sed rectiùs interpretatur Scholiastes, ἐργισθή-σεται ut liquet ex aliis locis ubi eadem vox occurrit. Vide Iliad. β', 772. ζ', 230. ι', 426. ς', 62.

Ver. 381. Μή τι κακὸν ῥέξωσι.] Τὸ δὲ “ μή τι κακὸν ῥέξωσι” ἰλλεστιτικὸς ἔχει λίσσι γὰρ τὸ “ διὰ δίδωκε.” ἢ ἄλλο τι ὅμοιον. Οὐκοῦν διὰ σχῆμα τοῦ πολλοῦ μὴ ἴσως εἰπὼν ἀνελπιστῶς Ὅσῳ τὶ καὶ τὸ, [suprà ver. 376.] “ Ἄλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον ὀμνηγεῖσθαι εἰς ἀγορὴν” Ἀχαιοὺς. Ἐν γὰρ τῇ, “ ἄγετε, λίσσι ῥήμα πλῆθυντικόν οἷον τὸ “ ἐλορέωμεν” ἢ “ ἀνίλωμεν” ἢ ἱτιεῖσιν τὶ τριούτων. Eustath. Vide suprâ ad ver. 255.

Ver. 382. — ἄλλον.] Apud Eustathium in commentario, ἄλλαν.

Ver. 387. Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλεσθε.] Ita Editi omnes. Quod tamen nullâ ratione excusari potest. Nam ut huiusmodi syllabæ naturâ longæ corripian- tur, licentia (ut opinor) nec Comœdis con- cessa. Barnesius pro βούλεσθε, Veteres βό- λισθε scripsisse contendit: et inde, ab obso- leto βούλω pro βούλωμαι, fieri βίλω, undè La- tinum Volo. Nullâ tamen allatâ auctori- tate. At vir eruditus Tho. Bentleius in uno MS. βόλισθε, in duobus βόλιστα scriptum reperit. Vide et Athenæum, lib. XI. cap. 5. ipso initio. Notandum porrò vocem ἀλλὰ hoc in loco non rectè se habere. Nam, uti observat Eustathius, τὸ “ Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος” ἀφανδάνει, ἀλλὰ βούλισθε αὐτὸν ζῆν” ἄρσενος τινὸς λίσσινται οἷον, εἰ δὲ ἀφανδάνει, καὶ οὐ δοκί- καλὸν ὁ φόνος, ἀλλὰ βούλισθε αὐτὸν ζῆν. Undè magis verisimile mendosi hic aliquid late- re.

- Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἕκαστος 390
 Μνάσθω ἑδνοῖσιν διζήμενος· ἡ δ' ἂν ἔπειτα
 Γῆμαιθ', ὅς κεν πλείστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 Τοῖσιν δ' Ἀμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Νίσου φαίδιμος υἱός, Ἀρητιάδαο ἄνακτος· 395
 "Ὡς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου, ποιήεντος,
 Ἠγεῖτο μνηστῆρσι· μάλιστα δὲ Πηνελόπειῃ
 Ἥνδανε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν
 "Ὡς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 "ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλοιμι 400
 Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλῆϊόν ἐστί
 Κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα Δεῶν εἰρώμεθα βουλὰς·
 Εἰ μὲν κ' αἰθήσωσι Διὸς μεγάλοιο Δίμισταες,

" Hic congregati, sed ex domo unusquisque 390
 " Ambiat eam sponsalis petens; illa verò deinde
 " Nupserit ei, qui plurima dederit, et fatalis venerit."
 Sic dixit: hi autem omnes muti facti sunt silentio.
 His verò Amphinomus concionatus est et dixit;
 Nisi illustris filius, Aretiadae regis, 395
 Qui scilicet ex Dulichio tritici-feraci, herbosâ,
 Dux-erat procis: maximè autem Penelopae
 Placebat verbis; mente enim utebatur bonâ:
 Qui ipsis prudens concionatus est, et dixit;
 " O amici, non ego interficere vellem 400
 " Telemachum; grave enim genus regium est
 " Interficere: sed primùm deorum interrogemus consilia:
 " Siquidem probent Jovis magni jura,

Ver. 391.— ἰδνοῖσιν.] Vide suprâ ad ζ', 18. Porro Eustathius in commentario, et MS. à Tho. Bentleio collat. hic legunt ἰδνοῖσι.
 Ibid.— ἡ δ' ἂν ἔπειτα.] Al. ἡ δὲ κ' ἔπειτα. Quo modo habent et Editi infrâ φ', 161. ubi idem versus occurrit.

Ver. 392. Γῆμαιθ'.] Vide suprâ ad λ', 272.

Ver. 396. 397. "Οἱ ῥ' ἐκ Δουλιχίου·" Ἠγεῖτο μνηστῆρσι.] " Hic ergo Amphinomus principem locum inter procos obtinuit, ducis—que officio defunctus est; quam auctoritatem nunc quoque patefecit, cum illud " Antinöi consilium refellit et improbat." Spondan. Atqui non omnibus Procis praeesse dicitur hic Amphinomus, sed iis solummodo ducem fuisse, qui ex Dulichio venerant. Vide suprâ ad ver. 247. In universum certè Procorum omnium principes et duces depinguntur Antinöus et Eurymachus:

'Αντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος Διοτιδῆς,
 Ἀρχοὶ μνηστῆρων ἀρετῇ δ' ἴσων ἔχον· ἀρίστοι.
 Suprà δ', 628.

Ver. 398. Ἥνδαν.] Vide suprâ ad ver. 241.

Ver. 402.— πρῶτα Διῶν εἰρώμεθα βουλὰς.] " Quum rerum humanarum maximum momentum sit, quam propitiis rem, " quam adversis agant Diis,—" Livius, lib. IX. § 1.

Ver. 403. Εἰ μὲν κ' αἰθήσωσι Διὸς μεγάλοιο Δίμισταες.] Fuerunt, notante Strabone, qui hic pro Δίμισταες legerint Τομῶροι· quo nomine Jovis prophetae à monte Tmaro vel Tomaro, ubi ei Sacrum erat, appellatos contendant: Βίλτιον γὰρ εἶναι Τομῶρους ἢ Θίμισταες γράφειν οὐδαμῶ γινώσκον τὰ μαντεῖα Δίμισταες λίσσασθαι παρὰ τῷ Πιετῇ, ἀλλὰ τὰς βουλὰς καὶ τὰ πολιτεύματα καὶ νομοθετήματα· Τομῶρους δ' εἰρῆσθαι ἱστορικῶς μνημονεύει Τμάρον, ὅν Τωμαροφύλακας. Οἱ μὲν οὖν νῦν τοῖς λίσσουσιν Τομῶρους. Strabo, Geograph. lib. VII. pag. 506. al. 528. Ipse autem Strabo; "Ὁμήρῳ δ' (inquit) ἀπολούσμεν δι' ἐχέσθαι, Δίμισταες, καταχρηστικῶς καὶ βουλὰς, τὰ προστάγματα, καὶ τὰ βουλήματα τὰ μαντεῖα, καθάπερ καὶ τὰ νόμιμα· τοιοῦτοι γὰρ καὶ εἰ, " Ἐκ " δρυὸς ὑψιπέμοιο Διὸς βουλὴν ἱσχυοῦσιν." Ibid. Vide suprâ ad ζ', 327. 328. Cæterum observat Casaubonus ad hunc locum Strabonem, G 2

- Αὐτός τε κτενέω, τούς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω
 Εἰ δέ κ' ἀποτραπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα. 405
- Ὡς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήδανε μῦθος.
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος·
 Ἐλθόντες δ' ἐκάβιζον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
 Ἥ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
 Μνηστήρεσσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι. 410
- Πεύθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
 Κήρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπύθετο βουλὰς.
 Βῆ δ' ἵναι μέγαρόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Στῇ ῥα παρὰ σταλμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο, 415
- Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
 Ἀντίνοον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ἀντίνο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σε φασὶν
 Ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὀμῆλικας ἔμμεν' ἄριστον
 Βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα. 420

" Ipseque interficiam, aliosque omnes jubebo :

" Sin avertant dii, quiescere suadeo."

405

Sic dixit Amphinomus ; illis autem placebat sermo.

Statim deinde quum-surrexissent, iverunt in domum Ulyssis :

Quum autem venissent, sedebant in politis sedibus.

Atqui rursus aliud cogitavit prudens Penelope,

Procis ut-se-ostenderet superbam contumeliam jactantibus : 410

Audiit enim de sui filii in aedibus morte ;

Praeco enim ei dixit Medon, qui audiit consilia.

Perrexit autem ea ire in-domum cum famulis mulieribus.

Sed quando jam ad procos pervenisset nobilissima mulierum,

Stetit utique ad postes domus affabrè structae,

415

Genis obtendens nitida redimicula ;

Antinóum verò increpabat, verbumque dixit, et compellabat ;

" Antinóe, contumeliá-instructe, mali machinator ; atqui te dicunt

" In populo Ithacae inter coaetaneos esse optimum

" Consilio et verbis ; tu verò nequaquam talis eras.

420

vocem Σίμιστας in Hymno ad Apollinem, qui Homero vulgo tribuitur, " oracula" denotare :

καὶ ἀγγέλλουσι Σίμιστας
 Φοῖβου Ἀπόλλωνος χερυσαίου, ὅστις κεν εἴπῃ,
 Χεῖράν τε δάφνης γυῶν ὑπὸ Περνησίῳ.
 ver. 394.

Ibid. — αἰνήσωσι.] Apud Eustathium in commentario ad ζ', 327. αἰνήσουσι.

Ver. 404. Αὐτός τε κτενέω.] Apud Strabonem, loco suprā adducto, Αὐτός τε κτενέω. Al. Αὐτός δ' ἢ κτενέω.

Ver. 405. Εἰ δέ κ' ἀποτραπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα.] Apud Strabonem, ibid. Εἰ δέ κ' ἀποτραπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα.

Ibid. — παύσασθαι.] Al. παύσασθαι.

Ver. 408. — ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.] MS. à Tho. Bentleio collatus, ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν. Quæ et probabilior videtur lectio ; quia ξεστός cum λίθος sæpe, cum θρόνος nusquam alibi apud Poetam, conjunctum reperitur.

Ver. 412. — δεῖ πισυθεῖντο βουλὰς.] Post hunc versum in Eustathii Editionibus sequitur alius, qui in vulgatis non reperitur :

Αὐλῆς ἐκτός τῶν οἱ δ' ἐνδοθὶ μῆτιν ὀφαινον.

Eumque huic loco omninò inserendum contendit Barnesius, quòd " Sensui sit necessarius, et repetatur in omnibus, ad δ', " ver. 678." Potest tamen sine sententiæ dispendio abesse.

Μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μῦρον τε
 ῥάπτεις, οὐδ' ἰκέτας ἐμπάζεις, οἷσιν ἄρα Ζεὺς,
 Μάρτυρος; οὐδ' ὅσῃ κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
 Ἡ οὐκ οἶσθ', ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἴκετο Φεύγων,
 Δῆμον ὑποδδείςας; δὴ γὰρ κεχολώατο λήν,
 Οὔνεκα ληϊστῆρσιν ἐπιστόμενος Ταφίοισιν
 Ἦκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρβριοι ἦσαν·
 Τόν ῥ' ἔβελον φθίσαι, καὶ ἀπορράϊσαι φίλον ἦτορ,
 Ἥδ' ἐκατὰ ζῶν φαιγέειν μενοεικέα πολλήν·
 Ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε, καὶ ἔσχεθεν, ἰεμένους περ.
 Τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάα δὲ γυναῖκα,
 Παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλας ἀκαχίζεις·
 Ἀλλὰ σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἦδα·
 Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,

425

430

435

“ Insane, cur autem tu Telemacho fatumque mortemque

“ Struis, neque supplices curas, quibus utique Jupiter

“ Testis? neque pium mala suere sibi-invicem.

“ An non nōsti, quando huc pater tuus venit fugiens,

“ Populum veritus? jam enim irati erant valdē,

425

“ Quoniam praedones comitatus Taphios

“ Malo-affecerat Thesprotos; hi verò nobis amici erant:

“ Illum nempè volebant occidere, et perdere ejus charum cor,

“ Et victum consumere dulcem plurimum;

“ Verùm Ulysses inhibebat, et retinebat, cupientes licet.

430

“ Hujus nunc domum ignominiosè comedis, ambisque uxorem,

“ Filiumque interficis; me verò valdè dolore-afficis:

“ Sed te cessare hortor, et jubere alios.”

Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contrà allocutus est;

“ Filia Icarii, prudens Penelope,

435

Ver. 422. — οὐδ' ἰκέτας ἐμπάζεις.] Τοὺς προσερχομένους ἰκέτας ἀνέμασιν ὁμωνύμως αὐτοῖς ταῖς ἰκετιεύουσιν, ὡς ἂν τις ἴποι τοὺς ἰκετοδόχους· ὥσπερ χρεῖται λίγονται οἱ οὐρίλοντες καὶ οἱ δανίζοντες. Schol. Similiter Eustathius: Μίσση λῆξίς τὸ “ἰκέτης,” καὶ ὁμωνύμως καθὼ καὶ ἕξις, ὅς καὶ τὸν ἐπισθέντα δηλοῖ καὶ τὸν ἐξισάνατα. Eodem porro modo exponit et Dna. Dacier. Verum cum vox ἰκέτης isto sensu nusquam alibi apud Homerum usurpatur, rectius fortassè intelligas Penelope hic per istud ἰκέτας seipsam et filium denotare, Antinōo videlicet supplices factos, nè quid ipsi mali struat.

Ibid. — οἷσιν ἄρα Ζεὺς Μάρτυρος.]

Ζεὺς δ' ἐπιστιμῆτω ἰκετῶν τε ἕξινον τε.

Suprà ι', 470.

Ver. 423. — οὐδ' ὅσῃ κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.] Οὐ θίμης ἰστίον. Schol. MSS. apud Burnesium. Τὸ δὲ “οὐδ' ὅσῃ,” ἀντὶ τοῦ “οὐδ'

“ ὅσῃον,” ἑλλεῖψθαι δοκί. Λίσιμι γὰρ τὸ “βουλή,” ἢ τοιούδε τι· ἵνα λίγη, ὡς οὐκ ἴσθιν ὅσῃ δίκη, ἢ βουλή, ἢ πράξις, τὸ τοὺς ἰκέτας ῥάπτειν ἀλλήλοις κακὰ. Eustath. Ita infra χ', 412.

Οὐχ ὅσῃ καταμίσθινον ἐπ' ἀνδράσιν ἐχρησάσθαι. Vide Gatakerum, de Novi Instrumenti Stylo, cap. 33.

Ibid. — ῥάπτειν.] Al. ῥαπτίμην.

Ver. 425. — ὑποδδείςας.] Al. ὑπακιδί-σας et ὑποδδίσας.

Ver. 428. — φθίσαι.] Vide ad II. v', 339. Cæterum MSS. duo à Tho. Bentleio collati hic legunt κτείναι.

Ver. 432. — ἰμί δι.] Apud Eustathium in commentario, ἰμί τε. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 433. — παύσασθαι.] Al. παύσθαι.

Ver. 434. — Πολύβου παῖς.] Al. πεινν-μύνος.

- Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
 Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,
 "Ὅς πεν Τηλεμάχῳ σῶ νείϊ χεῖρας ἐποίσει,
 Ζάοντός γ' ἐμένει καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
 "Ὡδὲ γὰρ ἐξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται, 440
 Αἰΐψα οἱ αἶμα κελαινὸν ἐρώσει περὶ δουρὶ
 "Ἡμετέρῳ· ἐπειὴ καὶ ἐμὲ πολίπορθος Ὀδυσσεὺς
 Πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἰφισσάμενος, κρέας ὀπτόν
 Ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
 Τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν 445
 Ἀνδρῶν· οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἀνωγα
 Ἐκ γε μνηστήρων· Διόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.
 "Ὡς φάτο Δαρσύνω· τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὀλεθρον.
 Ἡ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
 Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον 450
 Ἦδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 Ἐσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ νείϊ Διὸς ὕφορξός
 Ἦλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ἀπλίζοντο,
 Σὺν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον αὐτὰρ Ἀθήνη
 Ἀγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα, 455

" Confide ; nè tibi haec in mente tuâ curae-sint :

" Non est ille vir, neque erit, neque fuerit,

" Qui Telemacho tuo filio manus inferat,

" Vivente utique me et super terrâ vidente.

" Sic enim edico, et sanè perfectum erit,

" Statim ei sanguis ater fluet circum hastam

" Nostram ; quoniam et mihi urbium-vastator Ulysses

" Saepè genibus suis imposito carnem assam

" In manibus posuit, praeibitque vinum rubrum.

" Ideò mihi Telemachus omnium multò charissimus est

" Virorum : neque ipsum mortem timere jubeo

" A procis sanè ; divinitus autem *eveniente* non est effugere."

Sic dixit animum-addens ; ei autem struebat ipse mortem.

Illa autem cùm-ascendisset in coenaculum splendidum,

Flebat deindè Ulysses, dilectum maritum ; donec ei somnum

Dulcem palpebris immisit caesia-oculis Minerva,

Vespertinus autem Ulyssi et filio nobilis subulcus

Venit : hi verò coenam scitè parabant,

Sue mactato anniculo : at Minerva

Prope stans Leertiadem Ulysses,

440

445

450

455

Ver. 447. "Εκ γι. Al. "Εκ τσ. Minus rectè.
 Ibid. — Διόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.] Itā
 suprā i, 411.

Νοῦσιν γ' αὖτις ἰστί Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι.

Πᾶσι μὲν γὰρ ἀνθρώποις τίλος τοῦ βίου θάνατος.

κἄν ἢ οἰκίσκῃ τὴν αὐτὴν καθέλκας τηρῇ. Demos-
 thenes apud Clem. Alexandrīn. Strom. IV.

Ibid. — οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.] Al. οὐκ ἴσται
 ἀλῆσαι.

Ver. 453. — ἐπισταδόν.] Ἐπιστημόνως.
 Schol. Al. ἐπὶ σταθμόν.

- Ῥάεδ' ὡ πεπληγυῖα, πάλιν ποίησε γέροντα·
 Λυγρὰ δὲ εἵματα ἔσσε περὶ χροῖ· μὴ ἔσβεσθης
 Γνοίῃ ἑσάντα ἰδὼν, καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
 Ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.
 Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν· 460
 Ἥλθες, δῖ' Εὐμαιε· τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστρῳ;
 Ἥ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔκδον ἑάσι
 Ἐκ λόχου; ἢ ἔτι μ' αὖτ' εἰρύεται οἴκαδ' ἰόντα;
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·
 Οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἔρσεσθαι, 465
 Ἄστρῳ καταβλώσκοντα· τάχιστα με θυμὸς ἀναγεί,
 Ἀγγελίην εἰπόντα, πάλιν δευρ' ἀπονέεσθαι.
 Ὀμήρησε δέ μοι παρ' ἑταίρων ἄγγελος ἄνυς
 Κέρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.
 Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν, 470
 Ἦδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ἔστιν,
 Ἦα κιών, ὅτε νῆα Δοὴν ἰδόμεν κατιούσαν
 Ἐς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·

Virgā percussum, iterūm fecit senem;

Turpiaque vestimenta induit circum corpus; nē ipsum subuleus

Cognosceret corā̄ intuitus, et prudenti Penelopae

Iret nunciatum, neque mente contineret.

Hunc et Telemachus prior verbis allocutus est;

"Venisti, nobilis Eumaeae; quāenam jam fama est in urbe?"

"Num jam proci eximii intus sunt

"Ex insidiis reversi? an adhuc me demūm observant domum euntem?"

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce;

"Non curae erat mihi haec inquirere et interrogare,

"Per urbem incedentem: citissimē me animus jussit,

"Nuncio perlato, rursus huc redire.

"Occurrit autem mihi à sociis nuncius velox

"Praeco, qui scilicet primum verbum tuae matri dixit.

"Aliud verò utique hoc novi, hoc enim vidi oculis,

"Jam super urbe, ubi Mercurialis collis est,

"Eram profectus, quandò navem velocem vidi descendantem

"In portum nostrum; multi autem erant viri in ipsā:

Ver. 456. — πειληγυῖα.] Vide ad II. β', 314. et γ', 31.

Ver. 459. — εἰρύσσαιτο.] Ita Barnesius, et MS. à Tho. Benileio collatus. Rectē, ut videtur. Vide ad II. β', 143. *Al.* εἰρύσσαντο.

Ver. 461. Ἥλθεις, δῖ' Εὐμαιε.] *Al.* Ἥλθεις δὲ, Εὐμαιε.

Ver. 466. — καταβλώσκοντα.] *Al.* κατὰ βλώσκοντα.

Ibid. — ἀναγεί. *Al.* ἀνάγει. Quae aut vera lectio; aut erit ἀναγεί non ex Perfecto ἀνωγα, sed ex Aoristo ἀνωγον. Vide ad II. β', 322.

Ver. 468. Ὀμήρησε.] Ὀμοῦ συνίκαλι, συνί-
 τυχι. *Schol.*

Ibid. — ἄγγελος ἄνυς.] *Harprocratōn* ad vocem Ὀμηρεύουσιν, citat ἄγγελος ἰλθών. Quam lectionem et praefert Barnesius.

Ver. 470. — τόδε.] *Al.* τόγι.

Ver. 471. πόλιος, ὅθι.] Barnesius, minimē ignarus quā ratione ultima vocis πόλιος producatur, ex conjecturā tamen edidit πόλιως, ὅθι. Sed mutato nihil opus. Vide ad II. α', 51.

Ibid. — ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ἔστιν.] Ἑρμαῖον τὸν σορὸν τῶν λίθων καὶ συνόλους τοῦς ἰνδοῖους λίθους.

Βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγυίοισι·
 Καὶ σφέας ᾤσθη τούς ἔμμεναι· οὐδὲ τι οἶδα. 475
 "Ὡς φάτο· μείδῃσεν δ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο,
 'Ες πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν· ἀλέεινε δ' ὕφορβον.
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
 Δαίνυντ'· οὐδὲ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρου ἔντο, 480
 Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

" Gravata verò erat scutis et ancipitibus hastis :

" Et ipsos putavi illos esse ; neque verò quicquam scio." 475

Sic dixit : subrisit autem sacra vis Telemachi,

Patrem oculis intuitus : vitabat autem subulcum.

Hi verò ubi jam cessarant ab-opere, apparaverantque convivium,

Convivati sunt ; neque quicquam animus indigebat convivio aequali.

At postquam potus et cibi desiderium exemissent,

Tunc demùm decubuerunt, et somni donum ceperunt. 480

Etymolog. Magn. in voce 'Ερμαιός. 'Ο σωρὸς τῶν λίθων ἐν ταῖς ἰδοῖς 'Ερμαιῶν ἐνομάζεσθαι ἢ πάλες ἰάμενος βωμός· ἢ λόφος 'Ερμαίου. *Schol.* Ubi de hac re fusius : ut et apud *Etymologicon Magnum*, et *Eustathium* in locum.

Ver. 474. Βεβρίθει.] Vide ad Π. β', 314. et δ', 492.

Ver. 476. — μείδῃσεν δ' ἱερὴ ἱς Τηλεμά-

χοιο.] 'Αγαλλιασάμενος δηλαδὴ ἐφ' οἷς ὑπέστρεψαν οἱ μνηστῆρες κινεῖ. *Eustath.*

Ibid. — ἱερὴ ἱς — ἰδὼν.] Vide suprâ ad λ', 90. 91.

Ver. 481. Δὴ τότε κοιμήσαντο.] *Al.* Κοίτου τε μνήσαντο.

Ibid. — καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.]

— placidi carpebat munera somni.

Ovid. Fast. lib. III. ver. 185.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ρ'.

Ὑπόθεσις τῆς ράψωδίας Ρ'.

Εἰς τὴν πόλιν ἔλθων Τηλέμαχος διηγῆται τῇ μητρὶ Πηνελόπῃ τῆς ἀποδημίας τὰ κε-
φάλαια· ὕστερον δὲ Ὀδυσσεὺς ἀχθεὶς ὑπὸ τοῦ Εὐμαίου εἰς Ἰθάκην ἀπὸ τῶν ἀγρῶν, εἰς
τὸ συμπόσιον τῶν μνηστῆρων εἰσέρχεται. Ὁ δὲ Ποιητὴς ἀπαγγέλλει, πῶς ὁ κύων ἀνα-
γνωρίζει τὸν δεσπότην· καὶ ὡς Εὐμαιος μὲν εἰς τοὺς ἀγροὺς ὑποστρέφει, Ὀδυσσεὺς δὲ ἐν
αὐτοῖς μένει.

Ἐπιγραφαί.

Ἐπάνοδος Τηλεμάχου εἰς Ἰθάκην.

Ἄλλως.

Ῥῶ βάλες, αἰπόλε τε, μνηστήρ τε· κύων δ' ἐν ἀέγῳ.

Ἦμος δ' ἡριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
Δὴ τότε ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος Δείοιο·
Εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμῃφιν ἀρήρει,
Ἄστυδ' ἰέμενος, καὶ ἔον προσέειπε συζῶτην·

5

Ἄττ', ἦτοι μὲν ἐγὼν εἶμ' ἐς πόλιν, ὅφρα με μήτηρ
Ὀψεται· (οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι οἶώ
Κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο, γόοιό τε δακρυόεντος,

QUANDO autem mane-genita apparuit rosea-digitis Aurora,
Sanè tunc deinde sub pedibus ligavit pulchros calceos
Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini:
Sumpsit autem validam hastam, quae ei manibus apta-erat,
Ad urbem iturus, et suum allocutus est subulcum;
"Pater, sanè quidem ego vado in urbem, ut me mater
"Videat, (non enim ipsam antè cessaturam puto
"A fletuque odioso, luctuque lachrymoso,

5

Πρίν γ' αὐτόν μ' ἐσίδηται·) ἀτὰρ σοί γ' ὦδ' ἐπιτέλλω,
 Τὸν ξεῖνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὅφρ' ἂν ἐκείθι 10
 Δαῖτα πτωχεύῃ· δώσει δέ οἱ, ὅς κ' ἐθέλῃσι,
 Πύρρον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' αὖπως ἐστὶν ἅπαντας
 Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
 Ὁ ξεῖνος δ' εἴ περ μάλα μνηΐει, ἄλγιον αὐτῷ
 Ἔσσεται· ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι. 15
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω·
 Πτωχῷ βέλτιόν ἐστι κατὰ πόλιν, ἢ ἐκτ' ἀγροῦς,
 Δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν·
 Οὐ γὰρ ἐπὶ σταβμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμὶ, 20
 Ὡστ' ἐπιτελαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
 Ἀλλ' ἔρχε· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε, ὃν σὺ κελεύεις,
 Αὐτίκ', ἐπεὶ κε πυρὸς θερέω, ἀλήη τε γέννηται·
 Αἰνῶς γὰρ τάδε εἴματ' ἔχω κακά· μὴ με δαμάσση

- “ Quam scilicet ipsum me inspexerit;) sed tibi sic praecipio,
 “ Hospitem infelicem duc in urbem, ut illic 10
 “ Victum mendicet: dabit autem ei, quicumque voluerit,
 “ Panem et poculum; me autem haudquaquam licet omnes
 “ Homines sustinere, habentem utique dolores animo.
 “ Hospes autem si valde irascatur, gravior ipsi
 “ Erit: certè enim mihi gratum vera loqui.” 15
 Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;
 “ O amice, neque sanè ipse detineri cupio:
 “ Mendico melius est in urbe, quàm in agris,
 “ Cibum mendicare; dabit autem mihi, quicumque voluerit.
 “ Non enim qui apud stabula maneam, ampliùs eâ-aetate sum, 20
 “ Ut imperanti hero in omnibus paream.
 “ Sed vade; me autem ducet vir hic, quem tu jubes,
 “ Statim, postquam igne caluero, teporque factus-fuerit;
 “ Valdè enim haec vestimenta habeo mala; cavendūm, nè me conficiat

Ver. 14. — μνηΐει.] Vox *μνηΐα* mediam naturā longam habet, etsi hoc in loco propter sequentem vocalem corripiat. Nam in Futuro et Aoristo, ubi duæ Vocales non concurrunt, semper Homero produciuntur istud i. Vide ad Il. α, 488. i, 178. et i, 24.

Ver. 15. — ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.] Τὸ δὲ, “ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι,” ἢ Ἀπαικῶς ἀντὶ τοῦ, φίλον ἵσθι τὰ ληθῆ ἱστῶν· ἢ, φίλα τὰ ἀληθῆ ὅσπερ εἰπὼν αὐτά. Eustath. Ita Iliad. γ, 345.

“ Ἐνθα φίλ' ὀπταλίᾳ κρεῖα τ' ἴδμεναι, ἢδὲ κύν-
 πελλα
 Οἶνον πινόμεναι μελιηδῆς. —————

Ver. 18. — βίλτιον.] Apud Eustathium in commentario βίλτιον. Quo modo et in

pluribus Codicibus scriptum reperit Tho. Bentleius. Atque ita potius legendum crediderim, quod vox βίλτιον alibi apud Homerum non occurrit.

Ver. 19. — ὅς κ' ἐθέλῃσιν.] Ita restituit Barnesius ex ver. 11. supra, et ver. 559. infra, ubi in Vulgatis hoc modo legitur: Atque ita porro hic legit in commentario Eustathius. Al. ὅς κ' ἐθέλῃσιν. Vide supra ad i, 316. et ad Il. α, 277.

Ver. 20. — τηλίκος εἰμὶ.] “ Ἄγρον οὐκ εἰ-
 μὶ τραιάνους ἡλικίας ὥστε εἰς πᾶν ἔργον πειθέ-
 σθαι τῷ κελεύοντί μοι πατ' ἀγροῦς. Eustath.

Ver. 22. — ὄν.] Al. τὸν.

Ver. 23. — ἀλήη.] Ἡ θεμασία τοῦ ἡλίου. Schol.

Στίβη ὑπὸ ἡνίκα· ἔπαθεν δέ τοι ἄστυ φάτ' εἶναι. 25

“Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
Κραιπνὰ ποσὶ προβέβας· κακὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
“Εγχεος μὲν ῥ' ἔστησε φέρον πρὸς κίονα μακρὴν,
Αὐτὸς δ' εἶσω ἔην, καὶ ὑπέβη λάϊνον οὐδόν. 30

Τὸν δὲ πολὺ πρῶτη εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
Κῶεα καστορῦσα θρόνοισι ἐν δαιδαλέοισι·
Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
Δμῳαὶ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἡγερέθοντο,
Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὦμους. 35
Ἡ δ' ἔην ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἄρτεμιδι ἱκέλη, ἥδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ·

“Frigus matutinum: procul autem urbem dicitis esse.” 25

Sic dixit: Telemachus verò per stabulum ivit,
Velociter pedibus progrediens; mala autem procis serebat.
Sed postquam pervenisset ad aedes habitantibus commodas,
Hastam quidem posuit ferens ad columnam longam,
Ipse autem intrò ibat, et transivit lapideum limen. 30

Hunc verò longè prima vidit nutrix Euryclea,
Pelles sternens sedibus in variegatis:
Lachrymans autem deinde rectè ad eum ivit; circumque aliae
Ancillae Ulyssis multa-passi congregabantur,
Et osculabantur amplectentes caputque et humeros. 35

Egrediebatur autem è thalamo prudens Penelope,
Dianae similis, et aureae Veneri:

Ver. 25. Στίβη ὑπὸ ἡνίκα.] Ὁ παρὴν δὲ ἡ-
θελός. Schol. Ἀλ. Στίβη ὑπ' ἡνίκα, et ὑπ' ἡνίκα.

Ibid. — διὰ τοῖ. Ἀλ. διὰ τοῖ.

Ver. 26. — διὰ σταθμοῖο. Ἀλ. διὰ ἐκ με-
γάρου. Ex versu, ut videtur 61.

Ver. 27. Κραιπνὰ ποσὶ προβέβας.] Celeri-
tatem et agilitatem progredientis optimè de-
pingunt, et quasi ob oculos ponunt versùs
hujus numeri. Vide ad Il. γ', 363.

Ver. 29. — ῥ' ἔστησε φέρον πρὸς κίονα
μακρὴν.] Ἀλ. στήσε πρὸς κίονα μακρὸν ἱερίσας.
Quo modo et legisse videtur Eustathius.
Vide suprà ad γ', 66 et 473.

Ver. 30. — εἶσω ἔην, καὶ ὑπέβη λάϊνον οὐ-
δόν.] Ἐνὶ ἡλλαντικῇ ἡ γὰρ τὰ γὰρ ἔξῃς, “Αὐ-
τὸς δ' ὑπέβη λάϊνον οὐδόν, καὶ εἶσω ἔην.” Schol.
Sed nihil opus.

Ver. 32. — καστορῦσα.] Vide ad Il. γ',
260. et ἰ. 70.

Ver. 33. — ἰωὺς ἰθὺς κίεν.] Vulgati
habent ἰωὺς ἰθὺς κίεν. Barnesius autem edi-
dit ἰωὺς ἰθὺς. Rectè. Nam (ut et ipse an-
notat) vox ἰθὺς, quæ in *Iliade* et *Odyssed*
plus quadragies occurrit, istis omnibus in
locis priorem producit, excepto *Odyss.* ψ',
207. ubi olim quidem legebatur ἰωὺς ἰθὺς
δεράμιν Barnesius autem ex Editione Floren-

tinâ rectè restituit ἰωὺς ἰθὺς δεράμιν. Porro
MS. à Tho. Bentleio collatus, et hic et infrà
ψ', 207. cum Barnesio legit ἰωὺς ἰθὺς.

Ver. 36. Ἡ δ' ἔην ἐκ θαλάμοιο.] Vide in-
frà ad τ', 53. Ἀλ. εἴ δ' ἔην ἐκ θαλάμοιο.

Ver. 37. Ἀρτεμιδι ἱκέλη.] Ita in omnibus
legitur et hic et infrà τ', 54. ubi idem versus
occurrit. Haud tamen satis rectè produci-
tur ultima vocis Ἀρτεμιδι, sequente neque
Consonante neque Vocali aspiratâ; nisi forte
vox ἱκέλη pronuntiabatur *νικέλη*. Quod et
eo nonnihil verisimilius videtur, quia et alibi
ante hanc vocem, vocalem brevem produxit
Poeta:

Ἡ δ' ἀνδρὶ ἱκέλη Τρώων κατέδραβ' ἔμιλον.
Iliad. δ, 86.

Vide suprà ad τ', 206. item ad Il. ε', 342.
τ', 172.

Ibid. — ἥδὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.] Barnesius
hic pro ἥδὲ legendum conjicit ἥ. Atque ita
in commentario citat Eustathius, et hic et
infrà τ', 54. quocum facit etiam utrobique
MS. à Tho. Bentleio collatus. Quæ et potior
videtur lectio. “Potuit etiam,” addit Bar-
nesius, “Duabus hisce Deabus simul Pene-
lope comparare Poeta ob diversas prorsus

Ἀμφὶ δὲ παῖδι φίλῳ βάλε πήχεε δακρύσασα·
 Κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ,
 Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἥλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος· οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε
 Ὀφείσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ἄχθο νηὶ Πύλονδε
 Λάβρη, ἐμεῦ ἀέκητι, φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
 Ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον, ὅπως ἦντησας ὅπωπῃς.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 Μῆτερ ἐμὴ, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδὲ μοι ἦτορ
 Ἐν στήθεσσι δέρινε, φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον·
 Ἀλλ' ὕδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἵμαθ' ἐλούσα,
 Εἰς ὑπερῷ ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Εὖχθο πᾶσι θεοῖσι, τελέεσσας ἐκατόμβας.

Circum verò filium dilectum jecit brachia lachrymans :
 Osculataque est ipsi caputque et ambo lumina pulchra,
 Et lugens verbis alatis allocuta est :
 " Venisti, Telemache, dulce lumen : non te amplius ego
 " Visuram me putabam, postquam iveras nave in-Pylum
 " Clam, me invitâ, dilecti ad patris auditionem.
 " Sed age mihi narra, quemadmodum tibi contigit videre."
 Illam autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est :
 " Mater mea, nè mihi luctum excita, neque mihi cor
 " In pectoribus commove, elapso licet grave exitium :
 " Sed lota, puris corpori vestimentis sumptis,
 " In coenaculum ubi-ascenderis cum famulis mulieribus,
 " Vove omnibus Diis perfectas hecatombas

" rationes ; ob Castitatem nempè Dianæ,
 " Veneri ob Formam : Similitèrque Eusta-
 thius : Τούτο μὲν, ὡς καλὴ ἰκνίνο δὲ, ὡς περι-
 φων καὶ σώφρων. Verùm cum Corporis speci-
 em solam hoc in loco respicit Poeta ; propter
 Staturam potius videtur Penelope Dianæ
 comparari : vide suprâ ad ζ', 107. et infrâ
 ad υ', 71. Atque ita de eadem Penelope di-
 citur infrâ σ', 247. 248.

Ἰστί περιέσσι γυναικῶν
 Εἶδος τε μέγιστος τε

Ver. 39. Κύσσε δὲ μιν κεφαλὴν.] Vide suprâ
 ad σ', 15. Porro Vulgati hic habent Κύσε :
 Barnesius autem edidit Κύσει ex Iliad. Σ', 371.
 Odys. σ', 15. φ', 225. ubi in omnibus cum
 duplici " σ " scribitur hæc vox. Rectè, ut
 opinor ; quia Κύσε priorem corripit. Vide Iliad.
 ζ', 474. ω', 478. et Odys. ι', 463. ν', 354.
 ζ', 279. σ', 21. 190. ψ', 87. Cæterum MS. u-
 nus à Tho. Bentleio collatus et hic Κύσει legit.
 Ibid. — κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω.] Ita resti-
 tuit Barnesius ex σ', 15. suprâ, ubi idem ver-
 sus occurrit, et in omnibus hoc modo legi-
 tur. Ita porro hic in commentario legit

Eustathius ; atque ita iterum in omnibus
 legitur infrâ σ', 417. Vulgg. hoc in loco
 κεφαλὴν καὶ ἄμφω.

Ver. 41. — οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε.] Ita Bar-
 nesius. Al. αὐ σί σ' ἔγωγε.

Ver. 42. — ἰστί φέχο νηὶ Πύλονδε Λάβρη,
 ἱμῶ ἀέκητι.] Similitèr Penelope de Telema-
 cho apud Ovidium :

Ille per insidias penè est mihi nuper ad-
 emtus,

Dum parat invitis omnibus ire Pylon.

Heroid. Epist. I. ver. 99.

Ver. 44. — ἔπος ἦντησας ὅπωπῃς.] Ὅτι
 περιέφρασι τοῦ " Τί εἶδς, " τὸ " ὅπως ἦντησας
 " ὁπωπῃς. " Eustath. Vide Odys. γ'. 97. et
 δ', 327. ubi eadem phrasim occurrit.

Ver. 49. Εἰς ὑπερῷ ἀναβᾶσα.] Deest hic
 versus in MS. à Tho. Bentleio collato ; eun-
 demque in commentario omittit Eustathius.
 Quin et ubi versum huic proximè præce-
 dentem itemque sequentes duos repetit Po-
 eta infrâ ver. 58. 60. omittitur in Vulgatis
 hic versus. Quanquam et ibi restituendum
 contendit Barnesius.

- ῥέξιν, αἶκε πόθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσση·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε ἐλεύσομαι, ὄφρα καλέσσω
 Ξεῖνον, ὅτις μοι κείθεν ἄμ' ἔσπετο δέυρο κίοντι.
 Τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισι·
 Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα 55
 Ἐνδυκίως φιλέειν καὶ τίεμεν, εἰσόκεν ἔλθω.
 "Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 Ἥ δ' ὕδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἴμαθ' ἐλοῦσα,
 Εὐχετο πᾶσι θεοῖσι, τελέεσσας ἐκατόμβας
 ῥέξιν, αἶκε πόθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσση. 60
 Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 "Εγχεος ἔχων ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
 Θεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θεῶντο.
 Ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγῆνορες ἡγερέθοντο, 65
 Ἑσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ βυσοδόμευον.

"Te sacrificaturam; sicubi Jupiter, ut vindicentur haec facta, perfecerit.

"At ego ad-forum ibo, ut vocem

"Hospitem, qui me illinc unā secutus est huc venientem.

"Illum quidem ego praemisi cum eximiis sociis:

"Piraeum autem ipsum jussi ad domum ducentem

55

"Accuratē tractare et honorare, donec venissem."

Sic utique locutus est: huic verò pennarum-expers fuit verbum.

Ipsa verò lota, puris corpori vestimentis sumptis,

Vovebat omnibus Diis perfectas hecatombas

Se sacrificaturam, sicubi Jupiter, ut vindicaretur ea facta, perficeret.

60

Telemachus autem deinde ex domo ivit,

Hastam habens: unaque eum canes pedibus veloces sequebantur.

Divinam autem ei gratiam offudit Minerva:

Eumque omnes populi supervenientem admirabantur.

Circum verò ipsum proci eximii congregabantur,

65

Bona praedicantes; mala autem mentibus profundē cogitabant.

Ver. 51 et 60. — ἄντιτα.] Vide ad Il. i', 414. et ζ', 484.

Ver. 55. — ἠνώγεα.] *Al.* ἠνώγον.

Ver. 57. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.] Κεῖται δὲ τὸ "ἄπτερος ἔπλετο μῦθος," εἰς ἴσον τῷ ταχίως προσήκατο φασὶ τὸν λόγον. "Ἀπτερος δὲ ὁ παράματος καὶ μὴ πτεροῦς κατὰ τὸ κοινόν, τοῦ λόγου ἐκίθητον" ἦγουν ὁ μὴ ἀσπαστὴς ἀλλ' ἀμείνας τῇ γυναικί. *Eustath.*

Ver. 58. Ἥ δ' ὕδρηναμένη.] Post hunc versum *Barnesius*, nullis allatis codicibus, inserit:

Εἰς ὑπερῷ' ἀναβῶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναικίν.

Ex versu scilicet 49. quem hic omnino repetendum ostendit: "Eadem est ratio enim," inquit, "ut omnes simul iterum hic

occurrant, non ut hic unus excidat." Vide autem suprā ad ver. 49.

Ver. 61. — ἄρ'.] Proinde —. Connectit nimirum sententiam cum eo quod praecessit ver. 52. Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορήνδε, &c.

Ver. 62. — ἅμα τῷ γε κύνης.]

Necnon et gemini custodes limine ab alto Procedunt, gressumque canes comitantur herilem. *Aen.* VIII, 461.

Ver. 64. Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοί.]

Illam omnis tectis agrisque effusa juven-tus, Turbaque miratur matrum, et prospectat euntē. *Aen.* VII, 812.

Ver. 66. Ἑσθλ' ἀγορεύοντες, κακὰ δὲ φρεσὶ. Ὅτ' εἰ μὴν βάζουσι, κακῶς δ' ἐκίθεν φρονέουσα. *Infra* ε', 167.

- Αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πουλὺν ὄμιλον,
 Ἀλλ', ἵνα Μέντωρ ἦστω, καὶ Ἀντίφος, ἧδ' Ἀλκίβητος,
 Οἳ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρῷοι ἦσαν ἱταῖροι,
 Ἔνθα καθέζετ' ἰὼν τοὶ δ' ἐξερέεινον ἔκαστα. 70
 Τοῖς δ' ἐπὶ Πείραιος δουρικλυτοὺς ἐγγύθεν ἤλθεν,
 Ξεῖνον ἄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος ξεινοῖο ἐπὶ τράπετ', ἀλλὰ παρέστη.
 Τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Τηλέμαχ', αἰΐψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας, 75
 Ὡς τοι δῶρ ἀποπέμψω, ἃ τοι Μενέλαος ἔδωκε.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ
 Πείραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
 Εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισι
 Δάσθην κτείναντες, πατρῷα πάντα δάσονται, 80
 Αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ἢ τινα τῶνδε·
 Εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόρον καὶ πῆρα φυτεύσω,
 Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
 Ὡς εἰπὼν, ξεῖνον ταλαπεῖριον ἦγεν ἐς οἶκον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας, 85

At is horum quidem deinde declinabat magnum coetum :

Ast, ubi Mentor sedebat, et Antiphus, et Halitherses,

Qui utique ei à principio paterni erant socii ;

Illic sedebat profectus ; illi autem interrogabant singula.

Ad-hos verò Piraus hastâ-inclytus propè venit,

Hospitem ducens ad-concionem per urbem : neque verò adhuc diù

Telemachus ab hospite procul se-avertit, sed astitit.

Hunc et Piraus prior sermone allocutus est :

“ Telemache, statim jube-ire meam ad domum mulieres,

“ Ut tibi dona remittam, quae tibi Menelaus dedit.”

Illum autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est :

Piraeae, non enim scimus, quomodo erunt haec opera.

“ Si me proci eximii in aedibus

“ Clam interfecto, paterna omnia dividerint,

“ Ipsum habentem te malo tuis frui, quàm aliquem horum :

“ Sin ego his caedem et mortem struxero,

“ Tunc demùm mihi gaudenti fer ad aedes gaudens.”

Sic locutus, hospitem aermnosum duxit in domum.

At postquam pervenissent ad aedes habitantibus-commodas,

καὶ φρίνι, ἀδὺ λάλημα.

Mosch. Idyll. I. ver. 8.

In melle sunt linguae sitae vestrae, atque
o uiones,

Lacteq; e; corda felle sunt sita, atque
acerbo aceto.

Plaut. Truculent. Scen. II. ver. 76.

Ver. 67. — [ἱταῖτα ἀλεύατο.] *Al.* ἱταῖσ' ὁ-
παλεύατο.

Ver. 71. Τοῖς δ' ἐπὶ.] *Al.* Τοῖσι δὲ.

Ver. 78. οὐ γὰρ.] Refertur istud γὰρ ad
id quod eleganter reticetur. “ Nè nimis fes-
“ tina ; non ENIM, &c.”

Ver. 80. — δάσονται.] *Al.* δάσσονται.

Ver. 84. — ταλαπεῖριον.] Vide suprâad ζ', 193.

Χλαῖνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 Ἔς δ' ἀσαμίνθους βάντες εὐξέστας λούσαντο.
 Τούς δ' ἐπεὶ οὖν θρῶαί λούσαν, καὶ χρεῖσαν ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας οὐλας βάλλον, ἥδ' ἐ χιτῶνας·
 Ἐκ ῥ' ἀσαμίνθου βάντες ἐπὶ κλισμοῖσι κάθίζον. 90
 Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχῶα ἐπέχευε φέρουσα,
 Καλῇ, χρυσεῇ, ὑπὲρ ἀργυρεοιο λέβητος,
 Νίψασθαι παρ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν·
 Σῆτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων. 95
 Μήτηρ δ' ἀντίον ἴξε παρὰ σταθμὸν μεγάρου,
 Κλισμῷ κεκλιμένη, λέπτ' ἡλάκατα στρωφῶσα.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἰδητύος ἐξ ἔρον ἔτο,
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια· 100
 Τηλέμαχ', ἦτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναεῖ᾽ ἄα
 Λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἣ μοι στονόεσσα τέτυκται,
 Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεύς

Laeam quidem deposuerunt in solis sedilibusque :

Inque balnea ingressi benè-polita lavati sunt.

Hos autem postquam famulae laverant et unxerant oleo,

Circum deinde laenas villosas jecerant et tunicas :

E balneo utique egressi in sedibus sedebant.

Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens,

Pulchro, aureo, super argenteo lebetes,

Ad-lavandum : juxtaque politam extendit mensam :

Panem verò verecunda proma apposuit ferens,

Ferculis multis impositis, largiens de praesentibus.

Mater autem ex-adverso sedebat ad postes domus,

In sede reclinata, tenuia pensa versans.

Hi autem ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

At postquam potus et cibi desiderium exemissent,

Illis utique sermonem exordiebatur prudens Penelope :

" Telemache, sane ego in coenaculum ubi-conscendero,

" Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus est,

" Semper lachrymis meis foedatus ; ex quo Ulysses

Ver. 86. Χλαῖνας.] MS. à Tho. Bentleio collatus habet Χλαῖνας. Quae et verior videtur lectio. Ita enim in omnibus legitur infra ver. 179. et ὁ, 255. ubi iterum occurrit idem versus.

Ver. 88. Τὸς δ' ἐπὶ αὖν.] Ita ex Editionibus nonnullis rectè restituit Barnesius. Vide supra ad δ', 49. §, 454. et ad Il. α, 587. Henricus Stephanus alique malè hic ediderunt, Τὸς δ' ἐπὶ αὖν.

Ver. 89. 91. Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνας οὐλας βάλλον, — Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος.]

Dant famuli manibus lymphas, —

— tonsisque ferunt mantilia villis.

En. I, 701.

Ver. 93. — παρ δὲ.] Al. παρὰ δὲ.

Ver. 97. 139. — κεκλιμένη — παρακλιδῆν.] Vide ad Il. α, 309. 314. et ζ', 434.

Ver. 100. Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε.] Barnesius edidit τοῖσιν et in annotationibus : " Ita," inquit, " omnino scribendum, vel τοῖσιν, " pro τοῖσι δὲ, quod hic quidem stare nequit ; τὸ δὲ, enim παρέλκει, et est Encliticum." Minus rectè. Vide ad Il. α, 57.

"Ὠχέθ' ἄμ' Ἀτρείδῃσιν ἐς Ἴλιον οὐδέ μοι ἔτλης,
 Πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγνόηρας· εἰς τόδε δῶμα, 105
 Νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν, εἶπον ἄκουσας.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδ' αὖ
 Τοὶ γὰρ ἐγὼ τοι, μῆτερ, ἀληθείην καταλέξω
 'Ὠχόμεθ' ἔς τε Πύλον, καὶ Νέστορα, ποιμένα λαῶν·
 Δεξάμενος δέ μ' ἐκείνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν, 110
 Ἐνδυκέως ἐφίλει, ὥσεί τε πατὴρ ἐὼν υἱᾶ
 Ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν· ὥς ἐμὲ κείνος
 Ἐνδυκέως ἐκόμιζε, σὺν υἱάσι κυδαλίμοισιν.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος οὐπὸτ' ἔφασκεν
 Ζωοῦ, οὐδὲ θανόντος, ἐπιχθονίῳ τευ ἀκοῦσαι 115
 Ἀλλὰ μ' ἐς Ἀτρείδην δουρικλειτὸν Μενέλαον
 Ἴπποισι προὔπεμψε καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν.
 Ἐνθ' ἴδον Ἀργεῖην Ἑλένην, ἥς εἵνεκα πολλὰ
 Ἀργεῖοι, Τρῶές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν·

Abiit cum Atridis ad Ilium : neque mihi sustinuiti,

"Antequam venirent proci eximii in hanc domum, 105

"Reditum tui patris apertè dicere, sicubi audivisti."

Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est :

"Equidem tibi, mater, veritatem narabo :

"Ivium inque Pylum, et ad Nestorem, pastorem populorum :

"Exceptum autem me ille in excelsis aedibus 110

"Accuratè tractabat, tanquam pater suum filium,

"Reversum longo-post-tempore recens aliundè ; sic me ille

"Accuratè excipiebat, cum filiis gloriosis.

"At de Ulysse malorum-patiente nunquam aiebat,

"Vivo, neque mortuo, terrestrium ex-ullo se audivisse : 115

"Sed me ad Atridem hastà-inclytum Menelaum

"Cum-equis prae-misit et curribus benè-compactis.

"Illic vidi Argivam Helenam, cujus gratiâ multa

"Argivi, Trojanique, deorum voluntate laborârunt.

Ver. 108 et 122. — ἀληθείην.] Vide suprâ ad 4, 297.

Ver. 109. Ὠχόμεθ' ἔς τε Πύλον καὶ Νέστορα.]

Nos Pylon, antiqui Neleia Nestoris arva,

Misimus : incerta est fama remissa Pylô.

Ovid. Heroid. Epist. I. ver. 63.

Ver. 110. — δι' ἐκείνος.] dl. δι' με κείνος. Ut ver. 112.

Ver. 116. — δουρικλειτὸν.] Ita edidit Barnesius ex 4, 52. suprâ, ubi Vulgati habent δουρικλειτός. Cumque Barnesio hic facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Rectè, ut videtur. Vide ad Il. 4, 55. Vulgg. hoc in loco δουρικλυτός.

Ver. 118. — ἥς εἵνεκα πολλὰ Ἀργεῖοι, Τρῶές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν.] Ὅρα δι' ὅτι

τε καὶ πρὸς τὴν Ἑλένην φιλοφρόνους ἔσχε διὰ τὴν ξενίαν ὁ Τηλέμαχος. — καὶ οὐδὲ φορετικὸν τὸ πρὸς αὐτῆς εἶπεν, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ὑπεραπαιλογώσατο ἐν τῷ εἰπεῖν, θεῶν ἰότητι γινέσθαι τὰ κατ' αὐτήν. — Εἰ γὰρ καὶ ἐκείνη ἔνεκα αὐτῆς κυνώπιδος τὰ ἐν Ἰλίῳ κακὰ γινέσθαι φησί· ἀλλ' ὁ Τηλέμαχος ὥσπερ αὐτὸ φησάμενος εἰπὼν, ἔφη θεῶν ἰότητι προεῖπαι αὐτὰ Eustath. Porro MS. à Tho. Bentleio collatus, pro μόγησαν hic legit δάμνησαν· secundum Eustathii sententiam, minùs rectè: Etenim τὸ δὲ "ἰμώ- γησαν" (inquit) σικανῶς ἔφη ὁ Τηλέμαχος, διὰ τὴν Ἑλένην. Εἰπεῖν γὰρ, ἥς εἵνεκα ὄλοντο, ἢ τί τοιούτου, ὀκνεῖ διὰ τὸ δυσφημότερον. Atqui ipse in versu præcedenti pro πολλὰ legit πολλοί in quod cum δάμνησαν, aptiùs quàm cum μόγησαν, convenit.

Εἶρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος 120
 "Ὅττευ χρητίζων ἰκόμεν Λακεδαίμονα δῖαν·
 Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα·
 Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 "ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 "Ἦθελον εὐνηθῆναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἄνθρωποι. 125
 "ὦς δ' ὅπότεν ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
 Νεβροῦς κοιμήσασα νηγεγενέας γαλαθηνούς,
 Κνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγχεα ποίηεντα
 Βοσκομένη, ὃ δέ τ' ὦκα ἐὼν εἰσήλυθεν εὐνὴν,
 "Ἀμφοτέρωσι δὲ τοῖσιν αἰεκέα πότμον ἐφῆκεν· 130
 "ὦς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν αἰεκέα πότμον ἐφῆσε.
 Αἶ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,
 Τοῖος ἔαν, οἷός ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ
 Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστὰς,

" Interrogabat verò statim deinde bello-strenuus Menelaus, 120
 " Cujusnam rei indigens venissem in Lacedaemonem divinam :
 " At ego ei omnem veritatem dixi :
 " Et tunc demùm me verbis respondens allocutus est ;
 " Papae ! profectò valdè jam fortis viri in lecto
 " Voluerunt cubare, imbelles ipsi cum-sint. 125
 " Sicut autem quandò in lustrò cerva fortis leonis
 " Hinnulos ubi-composuerit recens-natos, lactentes,
 " Juga investigat et valles herbosas
 " Pascens ; hic verò statim suum ingressus est cubile,
 " Ambobusque illis saevam mortem infert : 130
 " Ita Ulysses illis saevam mortem inferet :
 " Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 " Talis existens, qualis olim benè-aedificatà in Lesbo
 " Ex-contentione cùm Philomelide luctatus est, ubi-surrexisset,

Ver. 121. "Ὅττευ] *Al.* "Ὅττω.
 Ver. 124. "ὦ πόποι.] Vide suprâ 8, 333.
 ἔ.c. ubi totus hic locus occurrit.

Ver. 127.—γαλαθηνούς.] *Al.* γαλαθίνους,
 et γαλατίνους.

Ver. 129.—ὃ δέ τ' ὦκα.] *Al.* ὃ δ' ἔπειτα.
 Quo modo legit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Atque ita in Vulgatis legitur suprâ 8, 338.

Ver. 130.—ἐφῆκεν.] *Al.* ἐφῆμι.

Ver. 134. Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ.] Ὁ Φιλομηλείδης, ὡς Φιλομήλου υἱός· ὃ γὰρ Πάτροκλος οὐ δύναται δηλοῦσθαι, ὡς Φιλομήλου υἱός· ὅτι τὰ ἀπὸ μητέρων οὐ σχηματίζει ὁ Ποιητής· καὶ ὅτι τὸ ἐπιφθερόμενον οὐκ οἰκίον ἦν ἐπὶ Πατρόκλου· "Καὶ δ' ἴσαλε κρατερῶς, κηχάρωντο δὲ πάντες, "Ἀχαιοί." Καὶ ἐν Ἰλιάδι δὲ λέγεται, [*Iliad.* ε', 670.] "Νῦν σὺς ἱππῖνις Πατρόκλῃος διλοῖο "Μνησάσθω." *Schol.* Similiter Heraclides Ponticus ; Σύνθετος γὰρ Ὀμήρῳ τοῖς πατρόθεν ἐπὶ τοῖς χρησταῖς τὰ δ' ἐκ μητέρων οὐκ ἐν ἑαυτοῖς
 TOM. II.

τις ἕλως παρ' αὐτῷ. Quem ad locum Edictor in annotationibus ; " Canon," inquit, " diligentèr notandus, qui apud Homerum " ubique, ni longè fallor, versus reperietur." Vide suprâ ad δ', 343. Barnesius autem hanc observationem fundamento haud satis firmo niti contendit. " Homero enim," inquit, " Apollo Λητοῖδης audit ; ut Hesiodo, " Scut. Herc. ver. 229. Δαναῖδης Πιερίδης δι- " citur, et Χίρων Φιλλυρίδης, ἔ.c." Sed quamvis hoc fiat apud alios Poetas, apud Homerum tamen totà in *Iliade* atque *Odysseè* nusquam reperitur hujusmodi exemplum. Nam vox Λητοῖδης, cujus meminit Barnesius, in *Hymno ad Mercurium* tantùm occurrit, qui an reverà sit *Homeri*, dubitari potest. Porro admodum videtur absimile Poetam, qui *Patroclum* in *Iliade* et *Odysseà* *Μνηστιάδην* plus vicies appellat, duobus in locis *Φιλομηλείδην* nominasse.

Κὰδ' δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί· 135
 Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
 Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενεαῖατο πικρόγαμοί τε.
 Ταῦτα δ', ἃ μὲν εἰρωτᾶς καὶ λίσσασαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
 "Ἀλλὰ παρὲξ εἵποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω"
 Ἀλλὰ τὰ μέν μοι εἶπε γέρων ἄλιος νημερτῆς, 140
 Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπικευσω.
 Φῆ μιν ὅδ' ἐν νήσῳ ἰδεῖν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἣ μιν ἀνάγκη
 Ἰσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκίσθαι·
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι, 145
 Οἳ καὶ μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 "Ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης δουρικλειτὸς Μενέλαος.
 Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
 Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλῃν ἐς πατρίδ' ἐπεμψαν.
 "Ὡς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι δρῖνε. 150
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος Διοκλίδης·
 "ὦ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,

- * Prostravitque fortiter, gavisus autem sunt omnes Achivi ; 135
 * Talis existens cum procis versaretur Ulysses :
 * Omnes et brevis-aevi fient et amararum-nuptiarum.
 * Ista autem, quae me interrogas et precaris, non ego
 * Alia praeter verum dixero declinando, neque decipiam :
 * Sed quae quidem mihi dixit senex marinus verax, 140
 * Horum nullum tibi ego celabo verbum, neque occultabo.
 * Dixit ipsum is in insulâ se vidisse duos dolores habentem,
 * Nymphae in aedibus Calypsûs, quae ipsum necessitate
 * Detinet : ille verò non potest suam in patriam terram venire :
 * Non enim ei adsunt naves remigio-instructae et socii, 145
 * Qui et ipsum convehant super lata dorsa maris.
 * Sic dixit Atrides hastâ-inclytus Menelaus.
 * His peractis rediit : dederunt autem mihi ventum secundum
 * "Immortales, qui me celeritèr dilectam in patriam miserunt."
 * Sic dixit : ei autem animum in pectoribus commovebat. 150
 * Inter hos verò et locutus est Theoclymenus deo-par ;
 * "O υἱοῦ venerândα Λαέρτιάδαι Ulyssis,

Ver. 139. — παρὲξ εἵποιμι παρακλιδόν.]
 Vide suprâ ad δ', 548.

Ver. 141. Τῶν οὐδίν.] Ita edidit Barnesius
 ex Eustathio, et ex Odys. δ', 350. ubi Vul-
 gati ita habent. Atque ita hic in pluribus
 Codicibus scriptum reperit Tho. Bentleius.
 Vulgati hoc in loco habent "ὦν οὐδίν.

Ver. 142. et 153. — δδ'.] Al. δγ'.

Ibid. — ἴδῃν κρατὶς ἄλγε' ἔχοντα.] Hen-
 ricus Stephanus ex Eustathio inter varias lec-
 tiones retulit θαλαρὸν κατὰ δάκρυ χρίοντα : ut
 suprâ δ', 556. ubi occurrit hic locus. Undè

legi posse conjicit Barnesius, ἴδῃν κατὰ δά-
 κρυ χρίοντα.

Ver. 146. Οἳ καὶ μιν πέμποιν.] Al. Οἳ κίν
 μιν. Quæ et potior videtur lectio. Atque
 ita omnibus legitur suprâ δ', 560. ἰ, 17.
 142. ubi idem versus occurrit.

Ver. 147. — δουρικλειτός.] Ita rectè Bar-
 nesius. Quocum et hic facit M.S. à Tho.
 Bentleio collatus. Vide suprâ ad ver. 126.
 Al. δουρικλυτός.

Ver. 150. — ἐνὶ στήθεσσι δρῖνε.] Al.
 ἐνὶ στήθεσσι ἐπάραξ.

- Ἦτοι ὃδ' οὐ σάφα οἶδεν' ἐμεῖο δὲ σάνθεο μῦθον
 Ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι, αὐδ' ἐπαυέσω.
 Ἰστω νῦν Ζεὺς πρῶτα Δεῶν, ξενίῃ τε τρέπτεζα,
 Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμώμοιο, ἣν ἀφικάνω,
 Ὡς ἦτοι Ὀδυσσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ
 ἤμενος, ἃ ἔρπον, τάδε πευβόμενος κακὰ ἔργα,
 Ἔστιν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει.
 Τοῖον ἐγὼν οἴων' εὐστέλλωμι ἐπὶ νῆος
 ἤμενος ἐφρασάμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνην.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖκε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
 Τῷ κε τάχα γνοίης φιλόσγητά τε, πολλὰ τε δῶρα,
 Ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἂν σὺ σε συκαιομένοιο μακαρίζῃ.
 Ὡς οἱ μὲν παύσασα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσεὺς μεγάροιο
 Δίσκοισιν τέρποντο, καὶ αἰγαιόησιν ἱέντες
 Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχρσκον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ δειπνηστὸς ἦν, καὶ ἐπήλυθε μῆλα
 Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον, οἱ τοπάρους περ,

" Sanè ille non certè novit ; meo autem attende sermoni :

" Verè enim tibi vaticinabor, neque ~~οὐκ οἶδεν~~.

" Sciat nunc Jupiter primùm deorum, ἡσπασαί τε μέγα,

" Larque Ulyssis eximii, ad quem ~~veni~~.

" Quod sanè Ulysses jam in patriâ ~~τενέει~~.

" Sedens, vel repens, haec audiens mala ~~οἶον~~.

" Est ; at procis ~~μαλὸν~~ omnibus serit.

" Talem ego avem bonis ~~transstris~~ instructâ in ~~navi~~.

" Sedens observavi, et Telemacho proclamavi."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope ;

" Utinam enim hoc, hospes, verbum perfectum ~~esset~~,

" Ita citò sentiret amicitiamque, multaque dona,

" Ex me ; ut aliquis te occurrens beatum diceret."

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Proci autem ante Ulyssis domum

Discis delectabantur, et hastilibus jaculantes

In fabrefacto pavimento, ubi atque antea insolentiam exercebant.

Sed quandò jam coenae tempus erat, et advenerant pecudes

Undique ex agris, agebant autem eas, qui scilicèt antea ;

Ver. 158. — ἦτοι δὲ σάνθεο μῦθον] *Al.* ἡμεῖο δὲ σάνθεο μῦθον.

Ver. 156. Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος.] Ita MS. à Tho. Bentleio collatus; et Eustathius in commentario: Aique ita in Omnibus scribitur infra τ', 304. ubi repetitur hic versus. Ita porro scribendum contendit Bartschius supra ζ', 159. Ipse tamen hoc in loco cum Vulgatis edidit 'Eratin.

Ver. 158. — *πυθόμενος,*] *Al.* *πυθόμενος.*

Ver. 160. Τοῖον.] *Al.* Οἶον.

Ibid. — οἴων' εὐστέλλωμι ἐπὶ νῆος.] *Su-*pra ζ', 524. 531.

Ver. 165. — *μακαρίζῃ.*] *Al.* *μακαρίζῃ.*

Ver. 169. — *ἐχρσκον.*] *Wile* supra ad α', 241. et ad H. β', 421.

Ver. 170. — *δειπνηστὸς.*] *Βαρύτιος* μὲν, ἡ τοῦ δείπνου ἄρα δειπνήσας δὲ, ἀφ' ἧς πυν. *Schol.* *Al.* *δειπνηστὸς*, et *δειπνηστὸς*.

Καὶ τότε δὴ σφιν ἔειπε Μέδων, (ὅς γάρ ῥα μάλιστα
"Ἦνδανε κηρύκων, καὶ σφιν παρεγίνετο δαιτί·)

Κοῦροι, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοισι,
"Ερχεσθε πρὸς δάμαθ', ἵν' ἐντυνόμεθα δαῖτα· 175

Οὐ μὲν γάρ τι χέρεϊον ἐν ᾧρη δαίπνον ἐλέσθαι.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν, πείθοντό τε μύθῳ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
Οἱ δ' ἴερευον οἷς μεγάλους καὶ πίνοντας αἵγας· 180

Ἰερευὸν δὲ σύας σιάλους, καὶ βοῦν ἀγελαίην,

Δαῖτ' ἐντυνόμενοι. Τοῖ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε

᾽Ωτρύνοντ' Ὀδυσσεύς τ' ἵναί καὶ δῖος ὕφορβός.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

Ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ' ἔδῃ "πειτα πόλινδ' ἵναί μενεαίνεις 185

Σήμερον, ὥς ἐπέτελλεν ἀναξ ἑμὸς, ἧ σ' ἂν ἔγωγε

Tunc demum ipsis dixit Medon; (hic etenim maxime
Placebat praeconum, et ipsis aderat in convivio :)

"Juvenes, postquam jam omnes delectati estis mente certaminibus,

"Ite ad aedes, ut paremus convivium :

175

"Nequaquam enim malum est in tempore coenam capere.

Sic dixit : illi autem ubi-surrexissent, ibant, parebantque sermoni.

At postquam venissent in aedes habitantibus-commodas,

Laenas quidem deposuerunt in sedilibusque solisque ;

Hi autem mactabant oves magnas et pingues capras ; 180

Mactabant porro sues pingues, et bovem armentalem,

Convivium parantes. At ex agro ad-urbem

Properabant ire Ulyssesque et nobilis subulcus.

Illis autem sermonem exordiebatur subulcus, princeps virorum ;

"Hospes, quoniam jam demum ad-urbem ire cupis

185

"Hodie, sicut jussit dominus meus ; certè te ego

Ver. 174. — ἀέθλοισι.] *Al.* αἰθλων.

Ver. 176. Οὐ μὲν γάρ τι χέρεϊον.] Simili
ferè modo usurpatur vox ἄρειον apud He-
siodum :

Μηδ' ἐπ' ἀκινήτῳσι καθίζουσιν, οὐ γὰρ ἄρειον.

"Εργ. καὶ Ἑμειρ. I. 568.

Ver. 177. — ἔβαν, πείθοντό τε μύθῳ.]
Al. ἔβαν οἰκόνδε ἔκαστος. *Al.* ἔβαν ποτὶ οἶκον
ἕκαστος.

Ver. 181. Ἰερευὸν δὲ σύας.] *Barnesius* legi
posse conjicit "Ἰερευον" quo modo fortè Ἰερευον
pronunciabatur. Quod enim de hoc versu
in annotationibus ad *Odyss.* β', 289. observat
Barnesius, nempe *Anapæstum* habere in *Primo*
loco ; id verò in hujusmodi Carmine
(ut opinor) ferri non potest.

Ver. 185. — δῇ "πειτα.] Vide suprâ ad
4, 290.

Ibid. — ἵναί.] *Al.* ἱμεναί.

Ver. 186. — ἧ σ' ἂν ἔγωγε Αὐτοῦ βουλοί-
μεν.] "Monet (inquit *Spondanus*) hospitem

"Eumæus de protectione ad urbem juxta

"Telemachi mandatum, cui se obtempe-

"rare malle docet, quàm propriis studere

"commodis. — Ubi observandum est op-

"timi et fidelis servi exemplum, qui sua

"negotia domini negotiis postponit." Mi-

nus rectè. Non enim de suo ipsis com-

modo cogitat *Eumæus*, sed de salute hospi-

tis ; cui apud se manere multò tutius arbi-

tratur, quàm ad urbem proficisci :

"ὦ μοι ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα

"Ἐπλῆστο ; ἧ σὺ γε πάγχυ λιλαιαὶ αὐτόθ'

ἰλίσθαι. Suprà δ, 325.

Et ver. 334. ejusdem libri :

'Ἀλλὰ μὲν' οὐ γὰρ τίς τοι ἀνῆται παριόντι.

Αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ρυτῆρα γενέσθαι·
 Ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι, καὶ δέϊδια, μή μοι ὀπίσω
 Νεικεῖν· χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.
 Ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα 190
 Ἥμαρ· ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἔσπερα ρίγιον ἔσται.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις·
 Ἀλλ' ἴομεν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερές ἡγεμόνευε.
 Δὸς δέ μοι, εἴ ποθὶ τοι ρόπαλον τετμημένον ἐστίν, 195
 Σκηρίπτεσθ', ἐπειδὴ φάτ' ἀρισφαλὲ' ἔμμεναι οὐδόν.
 Ἥ ρα, καὶ ἀμφ' ἄμοισιν αἰεκέα βάλλετο πῆρην
 Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτῆς.
 Εὐμαιὸς δ' ἄρα οἱ σῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.
 Τῷ βήτην· σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες 200
 Ῥύατ' ὅπισθε μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα,
 Πτωχῶ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο.

“ Hic mallem stabulorum custodem factum esse :

“ Sed illum vereor, et timeo, nè me postea

“ Objurget : severae etenim dominorum sunt increpationes.

“ Sed age nunc eamus ; jam enim praeteriit maximâ-ex-parte 193

“ Dies : at citò ad vesperam frigidius erit.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses ;

“ Cognosco, sapio ; haec jam intelligenti praecipis :

“ Sed eamus ; tu autem deinde perpetuò praei.

“ Da verò mihi, sicuti baculum tibi caesum est, 195

“ Ad-innitendum ; quoniam dicitis valdè lubricam esse viam.”

Dixit utique ; et circum humeros turpem sibi-jaciebat peram

Crebris-locis laceram : inerat verò tortile lorum.

Eumaeus autem ei baculum animo-gratum dedit.

Hi iverunt : stabulum verò canes et pastores viri 200

Custodiebant ponè manentes ; hic autem in urbem ducebat regem,

Mendico misero similem et senì,

Baculo innitentem ; turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat.

Ver. 187. ——— γινώσκειν.] *Al.* λισπώσκειν.
 Quam lectionem huic loco aptiorem existimat Barnesius. Atque ita habent MSS.
 duo à Tho. Bentleio collati.

Ver. 188. ——— αἰδέομαι, καὶ δέϊδια.] Vide
 ad II. α. 37. et v. 736.

Ver. 189. ——— χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων
 εἰσὶν ὁμοκλαί.]

Διὰ τὴν ἀνάγκην λήμματα
Euripid. Medea, ver. 119.

Gravis ira regum est semper ———.
Senec. Medea, ver. 494.

Cæterum Scholiastes ad *Æschyl. Prometh.*
 ver. 35. hoc in loco pro ἡμεκλαί videtur le-
 gisse ἀπεικλαί.

Ver. 190. ——— δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα Ἥμαρ.] Τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας παρὶ λυθὸν. *Schol.*

Nunc adeò, melior quoniam pars acta
 diei
Æn. IX, 156.

Ver. 196. ——— ἀρισφαλὲ' ἔμμεναι οὐδόν.]
 Καὶ ὅρα τὸ οὐδόν, ἀντὶ τοῦ ὁδόν, ἐκινῆσαι Αἰολί-
 κῃ τοῦ “ οὐ” ἀπαξ δὲ, φασὶν, ἐνταῦθα εἶπε τὴν
 λέξιν· καὶ διδάσκειν ἀφορμὴν ἐτυμολογίας τῶ οὐδῶν
 καὶ ἐκείνος γὰρ ὁδὸς εἰς ἀκὴν ἐστίν. Ἐρακλείδης δ'
 ἐν οἷς περὶ δυσπρόσιτων ῥημάτων γράφει, “ Ἀρισ-
 “ φαλὲς ἔμμεναι οὐδας” φησὶ γράφισθαι οὐκ ἄλ-
 λως ὑπὸ τινων. *Eustath.*

Ver. 199. ——— ἄρα.] *Prout postulaverat*
Ulysses ; ——— supra ver. 195.

- 'Αλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κατὰ παιπαλόεσσα
 "Αστεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο 205
 Τυκτὴν, καλλίροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
 Τὴν ποίησ' "Ιθακος, καὶ Νήριτος, ἡδὲ Πολύπτωρ.
 'Αμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὕδατοτρεφῆων ἦν ἄλσος
 Πάντοσε κυκλοτερές, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέειν ὕδωρ
 'Υψόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο 210
 Νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπὶ ῥέεσσι οἴονται.
 "Ενθα σφείας ἐκίχαν' υἱὸς Δολιχόιο Μελανθεύς,
 Αἶγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολόιοισι,
 Δεῖπνον μνηστήρεσσι· δὴ δ' αἶμα' ἔποντο νομῆες.
 Τοὺς δὲ ἰδὼν νείκεσσαν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν 215
 "Εκπαγλον καὶ ἀεικές· (ὄρνευε δὲ κῆρ 'Οδυσῆος.)
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἡγήλαζαι·
 'Ως αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον.

Sed quandò jam euntes viam per asperam
 Urbem prope erant, et ad fontem pervenerant 205
 Fabrefactum, pulchrè-fluentem, undè aquabantur cives,
 Quem fecit Ithacus, et Neritus, et Polyctor;
 Circùm verò aliorum aquis-nutritarum erat nemus
 Undique rotundum; frigida autem defluebat aqua
 Altè ex petrâ: ara autem suprâ facta erat 210
 Nympharum, ubi omnes sacra-faciebant viatores:
 Illic in ipsos incidit filius Dolii Melantheus,
 Capras agens, quae omnibus antecellebant gregibus,
 Coenam procis; duo autem unâ sequebantur pastores.
 Illos autem conspicuos increpuit, verbumque dixit et compellavit 215
 Vehementèr et indignè; (commovebat autem cor Ulyssis!)
 "Nunc quidem omninò malus malum ducit:
 "Adeò semper similem ducit deus ad similem.

Ver. 206. — καλλίροον.] *Al.* καλλιρρόον.
 Quæ si vera lectio, pronuntiandum καλλιρ-
 ρουν' uti et notavit *Barthelemy*.

Ver. 207. — "Ιθακος, καὶ Νήριτος.] *Πτε-*
ριλάου παῖδες, "Ιθακος καὶ Νήριτος, ἀπὸ Διὸς
 ἔχοντες τὸ γένος, ἦσαν τὴν Κεφαλληνίαν ἀρί-
 σταν δι' αὐτοῖς τούτοις, καταλιπόντες τὰ σφίτιμα
 ἔθνη, παραγίνονται εἰς τὴν "Ιθάκην καὶ τόσον
 ἰδόντες εἰς πεποιημένον εἰς θονηκωρὸν, διὰ τὸ τῶν
 πάρεσθαι κείνων ὑψηλότερον εἶναι, καὶ αὐτοικῆ-
 σαντες διῶρα, τὴν "Ιθάκην ἔκτισαν καὶ ἐκ τού-
 τῳ "Ιθάκου ἡ νῆος ἐκωνομάθη "Ιθάκη τὸ δὲ πα-
 ρακείμενον βῆος ἐκ τοῦ Νήριτου Νήριτον. Ἡ δὲ
 ἱστορία παρὰ Ἀκουσίλαον. *Schol.*

Ver. 208. — αἰγείρων ὕδατοτρεφῶν.]

Populus in fluvius

Virgill. Eclog. VII, 66.

Ibid. — ἦν.] *Al.* ἦν.

Ver. 210. — ἐφύπερθε.] *Al.* ἐφ' ὑπερθε.

Ver. 211. — ἐπὶ ῥέεσσι.] *Al.* ἐπὶ ῥέεσσι-
 κον et ἐπὶ ῥέεσσι. Quæ omnia eodem mo-
 dō pronuntianda. Vide et ad *Il. β', 221.*

Ver. 212. — σφίτας.] *Al.* σφῆτες.

Ver. 218. 'Ως αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς
 τὸν ὁμοῖον.] Πρότερον γὰρ ἔστιν ἡ φιλία ἐν τοῖς
 ὁμοῖοις, ἀσπεγδῆται καὶ λίγνται; Καὶ γὰρ κολοῖς,
 φασί, παρὰ κολοῖν ἔξοντι καὶ, "Αἰεὶ τοι τὸν
 "ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοῖον." *Aristot.*
Ethic. Magn. lib. II. cap. 11. Et Rhetoric.
lib. I. cap. 8. Καὶ ἰστί τὸ κατὰ φύσιν ἡδὺ,
τὰ συγγενῇ δὲ κατὰ φύσιν ἀλλήλοισι ἔστιν, ἄπαντα
τὰ συγγενῇ καὶ ὁμοῖα ἡδία, ὡς ἱπποπολύ-
ῶν καὶ αἱ παρομοίαι ἰσονται, ὡς "ἡλιξ ἡλικία
" τέρεται," καὶ, "αἰεὶ τὸν ὁμοῖον." [Al. "ὡς
" αἰεὶ τῷ ὁμοίῳ φίλον τὸ ὁμοῖον."] Vide et
Eudemem, Ethic. Nicom. lib. VIII. cap. 2. et
Ethic. Eudem. lib. VII. cap. 1. item Pla-
tonem in Lyside: ubi notandum, quod jam
 legimus 'Ως αἰεὶ τὸν ὁμοῖον &c. legisse Pla-

Πῇ δὴ τόνδε μολεβρόν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶπα,
Πτωχὸν ἀνηρόν, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα;

220

“Ὅς πολλῇσι φιλῇσι παραστὰς φλίψεται ἄμους,
Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας, οὐδὲ λέβητας·

Τόν κ' εἴ μοι δόιης σταθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι,
Σηκοκόρον τ' ἔμμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι,

Καί κεν ὀρόν πίνων, μεγάλην ἐπιγουνίδα δεῖτα.

225

Ἄλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κἀκ' ἔμμεαθεν, οὐκ ἐβελήσαι

“ Quonam jam hunc voracem duclis, immanis subulce,
Mendicum molestum, convivorum contaminatorem?

220

“ Qui multis postibus astans atteret humeros,

“ Petens frusta, non tripodes, neque lebetes:

“ Hunc si mihi dares stabulorum custodem fieri,

“ Chortisque-curator ut-sit, frondemque hoedis ferat;

“ Etiam serum bibens, magnum sibi femur efficeret.

225

“ Sed quandoquidem sanè opera mala didicit, non volet

tonem aut memoritèr citasse, Αἰεί τοι τὸν
ῥυοῖον &c. Quo modo et citat Aristoteles
Ethic. Magn. lib. II. cap. 11.

Ibid. — ὡς τὸν ὀρόν. “Ἡγουν εἰς τὸν
ῥυοῖον. Eustath. Eodem modo usurpari vi-
detur vocula ὡς apud Euripidem;

Καὶ δεῦρ' ὡς σὶ πευφίης ἰχθύτι μολεῖ.

Hecuba, ver. 993.

Et apud Aristophanem;

Ἐπερισσέμενος οὐν ἄρχομεν ὡς τὸν Διόν.

Plutus, ver. 32.

Apud Homerum tamen, ut opinor, nusquam
alibi reperitur hujusmodi exemplum. Cæ-
terum Aristoteles, Ethic. Eudem. lib. VII.
cap. I. citat, εἰς τὸν ῥυοῖον.

Ver. 219. — ἀμέγαρτε συβῶπα.] “Ἡ ἰν
τῷ βωστῶν ἀφθνήσκει, ὃ δηλοῖ τὸ καλῶς πράττειν
ἢ ὅτι οὐκ ἐν τοῖς φθνήσκει τοῦ συβῶπτιν ὄν, ἀλλ'
τοῦ συβῶπτιν. Schol. Easdemque fere inter-
pretationes affert Eustathius. Atqui vox ἀ-
μέγαρτος alibi apud Poëtam “gravis” aut
“ingratus,” denotare videtur;

—— πίνων δ' ἀμέγαρτον ἄφιλιν.

Iliad. β'. 420.

“Ὅρας ἔργαλλον ἀνέμον ἀμέγαρτον αὐτομήν.

Odys. λ', 599.

Ver. 220. — ἀνηρόν.] Similitèrque in-
frà ver. 377. ἀνηρόν. Vide ad Il. δ. 24.

Ibid. — δαιτῶν ἀπολυμαντῆρα.] Λυμῶνα
τῶν εὐωχίων ἢ, τὸν τὰ καθάρματα ἀποφθί-
μειν [Ita Barnesius pro vulgato οἱ τὰ καθάρ-
ματα προσφθιόμενοι] τῶν εὐωχίων. Schol.

Ver. 221. — φιλῇσι.] Ταῖς παραστάσει-
σις Σύρας. Schol.

Ibid. — φιλῇσι — φλίψεται ἄμους.]
“Ὅς οὐκ ἐβελήσεται τῶν φιλῶν. Schol.

Ver. 222. Αἰτίζων ἀκόλους.] “Ὁ μὲν γὰρ Ὀ-
δυσσεὺς καταγλιῶται περὶ τοῖς μισοτῆσιν,
“Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἄορας, οὐδὲ λέβητας,”
Μεγαλοψυχίη γὰρ ἡγῆται σημῖαι, ὡς τὸ δι-

δόναι τὶ τῶν μεγάλων, καὶ τὸ αἰτιῶν. Pseudoarch.
de Auditione. Porro hinc apud Callimachum;

Αἰτίζων ἀκόλους τε καὶ ἱελοῖα λύμασσα δαιτί.

Hymn. in Cererem, ver. 115.

Ibid. — οὐκ ἄορας.] Οἱ μὲν χωρὶς τοῦ “σ,”
τὰ εἴθη, παρα τὸ ἄορ' οἱ δὲ μετὰ τοῦ “σ,” τρι-
πόδας ἄορας' οἱ μὲν τὰς ἀπὸ τῶν ἀγῶνων λαμ-
βανόμενας ἄλλα γυναῖκας' λίγη γὰρ σου, [Il.
χ', 164.] “Ἡ τρίπους, ἢ γυνή.” ἢ ἄορας, οἱ δὲ
τοὺς τρίποδας τοὺς ὅσους ἔχοντες ἐξ ὧν αἰετοὶ
δύνανται. Schol.

Ver. 223. Τόν κ' εἴ μοι δόιης.] Malè hic
Spondanus; “Conatur,” inquit, “eum si-
“bi in stabulorum custodem comparare,
“prætens (ver. 230.) quantas sit passu-
“rus à procis molestias, si se ipsas obtule-
“rit.” Quasi scilicèt hoc reverà pateret
Melanthius.

Ibid. — γυνίσθαι.] Αἰ. λυγίσθαι.

Ver. 224. — θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι.]
Πῶς γὰρ κλέδες δινδρου θαλλὸς προσαγορεύ-
ται' ὑπὸ τοῦ Ἀπτεῖων δὲ μόνος ὁ τις ἐλαῖος.
Schol.

Ver. 225. — ὀρόν.] Ἀγτὶ τοῦ ἑρῶν, τὴν
ὑδατῶδη καὶ ἰφθαρμίνην ὑποστρέφμεν τοῦ γαλακ-
τος' ἢ τὸ ἄπαισιν γάλα, τὸ ὑπελεισόμενον ἑτα-
πῶς. Schol.

Ibid. — ἐπιγουνίδα.] Τὴν τοῦ σώματος ὑπε-
ρίαν ἀπὸ μίρου, τοῦ κατὰ τὸ γόνυ ὀρέματος, τὸ
πάν ἰσθμίου' ἢ τὸ ὑπερέαν τοῦ γόνυτος. Schol.
Vide infrà ad σ', 75.

Ver. 226. — ἔργα κἀκ' ἔμμεαθεν.] Τὰ δὲ
“ἔργα κἀκ' ἔμμεα,” διπλῶς τὸ μὲν ἐν τῷ ἔμ-
μαθι, κατὰ τοὺς Παλαιούς. Eustath. Eadem
scilicèt ratione ac ἑλλαβεῖ, ἑλλατάνει, &c.

Ibid. — οὐκ ἐβελήσαι ἔργον ἐπὶ χροῖαν.]
Καθὰ ὁ ἀγαθὸς ὡς ῥῶν ἀλλοιοῦται, ἐπὶ μάρ-
την ἐμμεῖται ἰσθμῶν, οὕτως οὐδὲ ὁ φαῦλος, ἐπὶ ἔργῳ
κἀκ' ἔμμεα. Δυνατόν ἐστι γὰρ, ἵνα δ' ὅτι καὶ
ἀναπόδλνται, ὥστε αἱ ἀγαθαὶ ἔμμε, αὐτὰν δὲ
καὶ αἱ φαῦλαι. Eustath.

- Ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσων κατὰ δῆμον
 Βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἦν γαστέρ' ἀναλτον.
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται,
 Αἴ κ' ἔλθῃ πρὸς δάματ' Ὀδυσσῆος θείοιο, 230
 Πολλὰ οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων
 Πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κατὰ βαλλομένοιο.
 Ὡς φάτο· καὶ παριὼν λαῖξ' ἐνθορεν ἀφραδίῃσιν
 Ἰσχίῳ· οὐδ' ἐμιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐστυφέλιξεν,
 Ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως· ὁ δὲ μερμήριζεν Ὀδυσσεὺς, 235
 Ἦε μεταίξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἔλοιτο,
 Ἦ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη, ἀμφ' οὐδας αἰέρας.
 Ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο· τὸν δὲ συζῶτης
 Νείκεσεν ἄντα ἰδὼν· μέγα δ' εὗξατο, χεῖρας ἀνασχάν·
 Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διὸς, εἴποτ' Ὀδυσσεὺς 240

“ Opus obire, sed mendicans per populum

“ Mavult petendo pascere suum ventrem insatiabilem.

“ Verum tibi edico, quod et perfectum erit;

“ Si iverit ad aedes Ulyssis divini,

230

“ Multa ei circum caput scabella virorum ex manibus

“ Latera deterent per domum percussi.”

Sic dixit; et accedens ei calce insultavit per-insipientiam

In-coxam, neque ipsum extra viam dimovit,

Sed is manebat firmè: deliberabat autem Ulysses,

235

Utrum irruens baculo animum ei eriperet,

An ad terram dejiceret caput, circa solum ubi-sustulerat:

Sed pertulit, animoque cohibuit-se; illum verò subulcus

Increpuit contrà intuitus; valdèque precatus est, manibus sublati;

“ Nymphæ fontanæ, filiæ Jovis, si unquam Ulysses

240

Ver. 228. — ἀναλτον.] Ἀπλήρωτον Schol.
 Ver. 231. 232. Πολλὰ οἱ — βαλλομένοιο.] Vide ad Il. ζ', 141. et ad Odys. ι', 256.

Ibid. — ἀμφὶ κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων Πλευραὶ ἀποτρίψουσι.] Φασὶ [οἱ Παλαιοί] τὸ “πολλὰ οἱ ἀμφὶ κάρη σφέλα ἔσθ.” δηλοῦν ὅτι πολλὰ σφέλα κατὰ σκοπὸν μὲν ἀμφὶ τὸ τοῦ Ὀδυσσεὺς κάρη πιμπόμενα, τῇ δὲ τοῦ Ὀδυσσεὺς ταρικήσιν ἰσχυρότητα ταῖς αὐτοῦ πλυσταῖς, ἀποτρίψουσι αἱ οὕτω πληγόμεναι πλευραὶ. — “Ἐπὶ δὲ καὶ ἄλλως ἐρμηνεύουσιν ὅτι πολλὰ σφέλα, συντίσιν ὑποπόδια, ἣ καὶ ἀπλῶς βίβη τὰ δι' ὁσῶν, ἣ ξύλων, ἣ ποιοῦντων τινῶν, ἀμφὶ κάρη αἰρούμενα, τὸ τῶν βαλλόντων δηλαδὴ, ἀποτρίψουσι αἱ τοῦ ξίνου πλυσταί.” — “Ἐπειροὶ δὲ ἀμφικαρῇ γράφουσιν ἐν ἰνὶ μέρει λόγου καὶ περισπωμένως ἵνα ἡ σφέλα, συντίσιν ὑποπόδια, ἀμφικαρῇ, τὰ ἀμφικύβαλα, ὡς εἰν κρυφαῖς ἀμφοτέρωθεν ἔχοντα τὰς ἐν αὐτοῖς ἰσοχάας καὶ λαβὰς. Eustath. Cæterum nonnulli, notante ibidem Eustathio, hic legunt Πλευρὰς ἀποτρίψουσι. Quam lectionem et in Editionibus nonnullis reperit Barnesius: sed hoc (ut opinor) ferri non potest. Quamvis enim,

uti rectè notavit Barnesius, apud Scriptores Doricos hujusmodi Accusativi plurales [αὐτάς, βουλὰς, τροπάς, ἔσθ.] ultimam corripiant; apud Homerum tamen hoc nunquam fit. Vide ad Il. α, 51. et β', 43.

Ver. 237. — ἀμφ' οὐδας αἰέρας.] Apud Eustathium legitur et ἀμφοῦδης αἰέρας. Ἐξουλεύσατο (inquit) Ὀδυσσεὺς ἢ ἀνίλοι τὸν κακὸν, ἢ αἰέρας ἀμφοῦδης, ταυτίσιν ἐκ γῆς, πρὸς γῆν αὐτὴς ἰλάσιν τὴν ἐκείνου κρυφαλήν ἢ καὶ ἄλλως, αἰέρας βάλλῃ τὴν κρυφαλήν πρὸς γῆν ἀμφοῦδης. Porro Scholiastes (quocum facit et MS. à Tho. Benleio collatus), hic legit ἀμφ' οὐδας ἰρίσας.

Ver. 239. Νείκεσεν ἄντα ἰδὼν.] Al. Νείκεσ' ἐς ἄντα ἰδὼν.

Ibid. — μέγα δ' εὗξατο, χεῖρας ἀνασχάν.]

Et duplices cum voce manus ad sidera tendit. *Æn.* X, 667.

Ver. 240. Νύμφαι κρηναῖαι.] Ταύταις προσύχεται, ἥτοι καθ' ὃ ἀγροϊκὸς ἵσταιν ἢ ὅτι τότε τὴν κρήνην προΐει. Schol.

Ἵμμι' ἐπὶ μηρί' ἔκχε, καλύψας πόνοι δημῷ,
 Ἀργῶν, ἧδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηήνατ' ἔειδωρ,
 Ὡς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων
 Τῷ κε τοι ἀγλαΐας γε διασπεδάσειεν ἀπάσας,
 Τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰὲν
 Ἄστυ κάτ'· αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.

245

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·

ὦ πόποι, οἷον ἔειπε κύων, ὀλοφώϊα εἰδώς;
 Τὸν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς εὐστέλμοιο μελαίνης
 Ἄξω τῇλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίσιον πολὺν ἄλφοι.
 Αἱ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 Σήμερον ἐν μεγάροις, ἣ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
 Ὡς Ὀδυσῆϊ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ·

250

Ὡς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτόθι, ἦκα κιόντας,

"Vobis femora combussit, coöperta pingui adipe,
 "Agnorum et hoedorum, hoc mihi perficite votum,
 "Ut veniat quidem ille vir, ducatque ipsum deus:
 "Ita tibi fastus utique dissiparet omnes,
 "Quos nunc contumeliosus fers, vagans semper
 "Per urbem: at pecudes mali perdunt pastores."
 Hunc autem rursus allocutus est Melanthius, custos caprarum:
 "Papae! quale dixit canis, astutias callens?
 "Quem aliquandò ego in navi bonis-transtis-instructâ nigrâ
 "Agam longè ab-Ithacâ, ut mihi victum multum inveniat.
 "Utinam enim Telemachum interficeret argenteum-arcum-gerens Apollo
 "Hodiè in aedibus, vel à procis domaretur,
 "Sicut Ulyssi quidem procul periit reditus dies."
 Sic locutus, hos quidem liquit illic, lentè euntes:

245

250

Ibid. — εἰποτ' Ὀδυσσεὺς "Τμμι' ἐπὶ μηρί' ἔκχε."
 Si qua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris
 Dona tulit ———. *Æn.* IX, 406.

—— colui vestros si semper honores.

Æn. XII, 778.

Ver. 246. — μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.]
 Πρὸς αὐτὸν μὲν, ὡς ἱπποτολὸν, ἦν κακῶς ἔχῃ, τὸν
 νομῆα αἰτιώμεθα. Socrates apud Xenophonem,
 Oikonom. λόγοι.

Ibid. — μῆλα.] Τούτῳσι τὰ ὑπὸ σι θρέμ-
 ματα, τὰς αἰγὰς δηλαδὴ. Eustath.
Ver. 248. — ὀλοφώϊα εἰδώς.] "Le mot
 "ὀλοφώϊα (inquit Dna. Dacier) signifie des
 "finesses, des ruses; mais il signifie aussi
 "des sentimens profonds, des moralitez, des
 "sentences, διὰ βουλεύματα: et je l'ai pris
 "ici dans ce dernier sens." Minus rectè.
 Semper enim apud Poetam priori in sensu
 usurpatur hæc vox. Vide suprâ ad γ', 410.
 460. et κ', 289.

Ver. 250. Ἄξω τῇλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίσιον
 πολὺν ἄλφοι.] Locum hunc ita reddit Dna:

Dacier: "Je l'enverrai bientôt sur un vais-
 "seau loin d'Ithaque, trafiquer pour moi."
 Et in annotationibus: "Il faut lui donner un
 "vaisseau, et l'envoyer trafiquer; car avec
 "l'esprit qu'il a, il amassera de grandes rich-
 "esses." At rectius Spondanus: "Eumæo,"
 inquit, "minatur — se eum longè ab Ithacâ
 "abducturum, ut eum vendat, et indè lu-
 "crum ingens faciat." Ita suprâ ὁ, 451.

—— ὃ δ' ὤμιν μυρίον ὄνον
 Ἄλφοι, ὅσην παράσῃτε πρὸς ἀλλοθρόους ἀν-
 θρώπους.

Et infrâ ὁ, 383.

Ἐς Σικίλους πέμψωμεν, ὅταν τοι ἄξιον ἄλφοι.
 Atque ita hic accipit Eustathius: Τὸ δὲ "βί-
 "σιον πολὺν ἄλφοι," ταῦτόν ἐστι τῷ "ὄνον μυ-
 "ρίον ἄλφοι." ὃ πρὸ ὀλίγων ἱππίων, διὰ τὸν μι-
 κρὸν Εὐμαίον.

Ver. 251. Αἱ γὰρ Τηλέμαχον.] "Optat
 "Telemacho mortem subitanæam; vel ut à
 "Procis propediem occidatur." Ut rectè
 Barnesius. Vide suprâ ad ὁ, 409.

Ver. 252. — μεγάροις.] Αἱ μεγάροι:

Ver. 254. — αὐτόθι.] Αἱ αὐτοῦ.

- Αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκτανεν ἄνακτος. 255
 Αὐτίκα δ' εἶσω ἵεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι κάθιζεν,
 Ἀντίον Εὐρυμάχου· τὸν γὰρ Φιλέσκει μάλιστα.
 Τῷ παρὰ μὲν κρείων μοῖραν δέσαν, οἳ πονέοντο.
 Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
 Ἔδμεναι· ἀγχίμολον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος 260
 Στήτην ἐρχομένῳ· περὶ δὲ σφῆας ἦλυν' ἰὼν
 Φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνὰ γὰρ σφισι βάλλετ' αἰεΐδεν
 Φῆμιος· αὐτὰρ ὁ χεῖρὸς ἐλὼν προσέειπε συβώτην·
 Εὐμαί, ἧ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
 Ῥεῖα δ' ἀρίγυντ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι. 265
 Ἐξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστίν· ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ
 Τοίχῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐεργέες εἰσὶ
 Δικλίδες· οὐκ ἄν τις μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
 Γινώσκω δ', ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
 Ἄνδρες· ἐπεὶ κνίσση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ 270

- At ipse ivit; valde autem celeritèr ad aedes pervenit domini. 255
 Statim autem introivit, et inter procos sedebat,
 Ex-adverso Eurymachi; hunc enim diligebat maximè.
 Ei quidem carnum partem apposuerunt ei, qui administrabant:
 Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
 Ad-comedendum: propè autem Ulysses et nobilis subulcus 260
 Steterunt venientes: circum autem ipsos venit sonus
 Citharae cavae; illis enim incipiebat canere
 Phemius: at ille manu prehensum allocutus est subuleum:
 "Eumaeae, certè omninò utique hae aedes pulchrae Ulyssis:
 "Facilè autem sunt dignoscendae etiam inter multas visu. 265
 "Ex aliis aliae sunt: ornata est autem ei aula
 "Muro et septis; janua verò fabrefactae sunt
 "Bifores: haud quisquam eam vir insultaverit.
 "Cognosco autem, quòd multi in ipsà convivia celebrant
 "Viri; quoniam nidor quidem ascendit, cithara autem 270

Ver. 262. — ἀνὰ γὰρ σφισι βάλλετ' αἰεΐδεν.] Vide suprâ ad 4, 155. *Al.* ἀνὰ δι σφισι

Ver. 266. Ἐξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστίν.] Διὰ τούτων βούλονται δηλοῦν, ὡς οὐ μονοστήμιον τῶν βασιλείων ὄντων, ἀλλὰ πολυστήμιον. Schol. Σχεδὸν γὰρ οὐδὲν ἴσκειν — οὐδὲν μάλιστα ὁ ποιητὴς εὖτος [Ὀμηρος] λίγιν' ἀλλὰ καὶ στολὴν, καὶ οἰκον, καὶ δαίταν πρὸς τὸ τῶν ἀνθρώπων ἥδος πολλάκις ἀπεικάζειν. — Μισέλαος δὲ πολλῇ ἀερόσυνῃ δηλὸς ὄρεται, [vide suprâ ad 8, 45.] τοῦ Τενταλιδῶν ἐξ αἵματος ὢν. Οὐ μὴν τήν γε τοῦ Ὀδυσσέως οἰκον οὐδαμῶς τούτοις ὁμοίαν, ἀλλ' ὡς αἱ ἀσφαλοὺς ἐνδρὸς πιστοίαι, πρὸς αὐτὸ παρισυναμύνου. Λίγιν γὰρ οὕτως "Ἐξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστίν ἐπὶ στήναι δι οἱ αὐλὴ Τοίχῳ ἔσ." *Dio, Orat.* II.

Ver. 267. — εὐεργέες.] Apud *Dionem* loco suprâ citato εὐεργείας. Quo modo legit et *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus,

Ver. 268. — οὐκ ἄν τις μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.] "Ἦτοι ὑπερηφάνησιν, ἃ εὐχερῶς ἐπισουλίσουσιν. *Schol.*

Ver. 269. — ἐν αὐτῷ.] *Dio, Orat.* XXXIII. videtur legisse ἐν αὐτῷ. "Patitur tamen," inquit *Fredericus Morellus* in annotationibus ad locum *Dionis*, "*Attica* ἐκκαλαγὴ, dici ἐν αὐτῷ, nempe δώματι, quamvis praeceat "δώματα."

Ibid. — δαῖτα τθίνονται.] *Al.* δαῖτα πίνονται.

Ver. 270. — μιν ἀνήνοθεν.] *Al.* μιν ἰνήνοθεν. Minus rectè. Huic enim lectioni minus aptè ex adverso respondit sequens ἐν δι τα.

Ἦπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·

Ῥεῖ' ἔγνω· ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα περ ἔσο' ἀνόημων.

Ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.

Ἦε σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὖ ναιετάοντας, 275

Δύσειο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·

Εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἴμι προπάροισι·

Μηδὲ σὺ δθηύνειν, μή τίς σ' ἐκτοσθε νοήσας

Ἦ βάλλη, ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας Δίος Ὀδυσσεύς· 280

Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νόοντι κελεύεις·

Ἀλλ' ἔρχευ προπάροισιν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ.

Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδάημων, οὐδὲ βολάων·

Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα

Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω. 285

“Sonat, quam utique convivio dii fecerunt sociam.”

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce;

“Facile nōsti; quippè neque in aliis rebus quidem es stultus.

“Sed age jam consultemus, quomodo sint haec opera.

“Vel tu primus ingredere aedes habitantibus-commodas, 275

“Inferque te procis; ego autem relinquer hūc;

“Sive vis, mane; ego verò ibo prae;

“Neque tu morare, nè quis te extrà conspicatus

“Vel percutiat, vel pellat; haec te considerare jubeo.”

Huic autem respondit deinde patiens nobilis Ulysses: 280

“Cognosco, sapio; haec jam intelligenti praecipis;

“Sed i prae, ego autem relinquer hūc,

“Non enim omninò plagarum inscius sum, neque ictuum,

“Patiens mihi animus, quoniam mala multa passus sum

“Undis et bello; cum illis et hoc quoque fiat. 285

Ver. 271. — ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην.] Ita suprâ 9', 99.

Φέρμιγγός 9', ἢ δαιτὶ συνήρως ἴσσι θαλεῖν.

Ἐτ' inf' 4', 430.

Μολαπῇ καὶ φέρμιγγι· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτίν.

“Εοικε καὶ Ὀμηρος διατρεῖν τὴν ἀρχαίαν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τασιν, λίγιν.” Φέρμιγγός 9', “ἣν δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἱταίρην.” Ως καὶ τοῖς ὑποχρεωμένοις χρηστέας αὐτῆς τῆς τῆς. “ἣν δ', ὡς ἴσται, πούτε πνομισμὸν ἀρῶν μιν δῶκε ἱκαντὸς τῶν εἰς μίθην καὶ ἀλῆρωσιν ὀρμημένων ἱατρὸν λαμπρὰν τῆς βεβίως καὶ τῆς ἀκοσμίης, τὴν Μουσικὴν εἶδ' ἔτι τὴν αὐθάδειαν παραῖτι. Πιεραιουμένη γὰρ τὴν στυγνότητα, πικρὰ πρὸς τὴν καὶ χαρὰν ἱλιόθετον. Athenæus, lib. XIV. cap. 6. Ubi notandum, Athenæum hūc legisse, Φέρμιγγός 9', ἣν δαιτὶ, &c. Quo modò citat et Scholiastes in Pindar. Nemæor. Od. IX. per. 18. ex 9', ut videtur,

suprâ 99. Vide et inf' ad ver. 385. item suprâ ad 4', 152.

Ver. 276. Δύσειο.] Vide ad Il. 4, 109.

Ver. 279. “ἢ βάλλη, ἢ ἐλάσῃ.” Τὸ δὲ, “ἢ βάλλη, ἢ ἐλάσῃ,” ταύτισιν ἰγνὺς σύμφη, δια- “φράδαν συνήρως δηλοῦσι.” Eustath. Vide ad Il. 4', 86.

Ver. 281. — τὰ γε δὴ νόοντι κελεύεις.] Ita restituit Barnesius ex Eustathii commentario, et ex Odys. 4', 136. et 4', 193. ubi Vulgati hoc modo legunt. Cumque Barnesio facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulg. hic, τὰ γε δὴ φρονέοντι κελεύεις. Quod propter præcedentem φρονέω minùs placet. Porro apud Eustathium legitur εἰδὲ δὲ.

Ver. 283. Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδάημων.] Vide ad Il. 4', 344. et 4, 11.

Ver. 284. Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα.] Δοκίμ' δὲ καὶ ἡ ἱμνὸς ἡ στεί ἱκαντὰ, ἀδύρεια τὸς εἶναι. Aristot. Ethic. Nicom. lib. II, cap. 11.

Ver. 285. — μετὰ καὶ.] Al. μετὰ δὲ.

Γαστέρα δ' οὕτως ἐστὶν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,
 Οὐλομένην, ἣ πολλὰ κᾶκ' ἀνθρώποισι δίδωσι.
 Τῆς ἔνεκεν καὶ νῆες ἐϋζυγοὶ ὀπλίσσονται
 Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.

“Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον” 290

Ἄν δὲ κύων κεφαλὴν τε καὶ οὐᾶτα κείμενος ἔσχεν.

Ἄργος Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς

Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἰρῆν

᾿Ωλετο· τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες

Αἶγας ἐπ' ἀγροτέρας, ἥδ' ἐπρόκας, ἥδ' ἐλαγούς. 295

Δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος, ἀποικοιχόμενιο ἄνακτος,

Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἣ οἱ προπάροιθε θυράων,

Ἡμιόνων τε, βοῶν τε, ἅλις κέχυτ'· ὄφρ' ἂν ἄγοιεν

Δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες·

Ἐνθα κύων κεῖτ' Ἄργος, ἐνίπλειος κυνοραιοστέων. 300

Δὴ τότε γ', ὡς ἐνόησεν Ὀδυσσεύς ἐγγὺς ἔοντα,

“ Ventrem autem haudquaquam licet abscondere avidum,

“ Perditum, qui multa mala hominibus dat :

“ Cujus gratiā et naves bonis-transtiris-instructae armantur,

“ Pontum super infructuosum, quae inimicis ferentes.”

Sic hi quidem talia inter se dicebant :

290

Canis autem caputque et aures jacens erexit

Argem Ulyssis mialorum-patientis, quem scilicet quondam ipse

Nutrivit quidem, non verò eo fruitus est ; prius nempe in Ilium sacrum

Ivit : hunc autem antea ducere-solebant juvenes viri

Capras in sylvestres, et cervos, et lepores.

295

Tunc demum jacebat neglectus, absente domino,

In multo stercore, quod ei ante fores

Mulorumque, boumque, abundè fustum erat ; donec auferrent

Servi Ulyssis praedium magnum stercoraturi :

Illic canis jacebat Argus, plenus ricinorum.

300

Tunc demum, ut agnovit Ulyssem propè existentem,

Ver. 286. Γαστέρα δ' οὕτως ἐστὶν ἀποκρύψαι.]
 “Ὁμῆρου λίγοντος· “Γαστέρα δ' οὕτως ἐστὶν ἀπο-
 “κρύψαι μεμαυῖαν, Οὐλομένην, &c.” Εὐριπίδης
 ποιεῖ·

Ἰ Νικᾶ δὲ χρεῖα μὲν κακῶς τ' ἐλουμένην

“Γαστῆς, ἀφ' ἧς δὴ πάντα γίνονται κακά.”

Clemens Alexandr. Strom. VI.

Ubi notandum pro ἀποκρύψαι, citasse Cle-
 mentem, ἀποσπλῆσαι. Ita supra ἡ, 216.

Ὁὐ γὰρ τι συνγεγῆ ἐπὶ γαστρί κύντερον ἄλλο
 “Ἐπλῆστο, ἣ τ' ἐκίλεισιν ἔο μνησθῆσαι ἀνάγκη.

Porro haud dissimiliter Seneca ; “ Cum ven-
 tre humano tibi negotium est : nec rati-
 onem patitur, nec aequitate mitigatur, nec
 ullā prece flectitur populus esuriens.”
De Brevitate Vitae, § 18. Ubi hunc Homeri
 locum citat Lipsius.

Ver. 288. — ὀπλίσσονται.] MS. à Tho.
 Bentleio collatus legit ὀπλίζονται. Quæ et
 potior videtur lectio.

Ver. 292. — ἣ ῥά.] Quem scilicet —.

Ver. 293. Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο.] Vide
 infra ad ver. 313.

Ver. 296. — ἀποικοιχόμενιο ἄνακτος.] Al.
 ἀποικοιχόμενιο Ὀδυσῆος.

Ver. 299. — κοπρήσοντες.] Apud Ety-
 mol. Mag. notante Barnesio, κοπρῶσαντες.
 Quod ex analogiā antepenultimam corri-
 pere debet. Vide ad Il. α, 140.

Ver. 300. — ἐνίπλειος κυνοραιοστέων.] Κυνο-
 ραῖσται δὲ — οἱ τοὺς κύνας ραῖοντες· ἐξ οὗ κατὰ
 διάλυσιν καὶ παραγωγὴν τὸ ραῖζιν γίνεσθαι ἀφ'
 οὗ καὶ θυμοραιοστής, ἀναλόγως τῇ κυνοραιοστής.
 Λέγονται δὲ οὗτοι καὶ κῆτόντες παρὰ τοῖς ὕστερον.
 Eustath. Cæterum Vulgati hic habent κυνο-
 ραῖστίων Barnesius autem edidit κυνοραιοστέων.

Οὐρῇ μὲν ῥ' ὄγ' ἔσθνε, καὶ οὐατα κάεσσαλεν ἄμφω·
 Ἄσπον δ' οὐκ ἔτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
 Ἐλθέμεν· αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
 ῥεῖα λαθὼν Εὐμαίων· ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ· 305

Εὐμαί, ἥ μάλα θαῦμα, κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ,
 Καλὸς μὲν δέμας ἐστίν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα,
 Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θείειν ἐπὶ εἰδεῖ τῷδε,
 Ἦ αὐτως, οἷοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν
 Γίγνοντ', ἀγλαΐης δ' ἐνεκὲν κομέουσιν ἄνακτες. 310

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 Καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος.
 Εἰ τοῖσδ' εἴη ἡμὲν δέμας, ἡδὲ καὶ ἔργα,
 Οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 Αἰψά κε θήσαιο, ἰδὼν ταχυτῆτα καὶ ἀλκήν· 315
 Οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
 Κνώδαλον, ὅττι ἴδοιτο· καὶ ἔχρεσι γὰρ περιήδη·

Caudā quidem iste adulatus est, et aures dejecit ambas :

Prope autem non amplius tum potuit suum dominum

Venire : at ille seorsum conspicatus abstersit lachrymam,

Facile latens Eumaeum ; statim autem interrogabat sermone ;

" Eumaeae, certè omnino miraculum, canis hic jacet in fimo ;

" Pulcher quidem corpore est, at hoc non certò novi,

" An utique et velox fuerit ad-currendum, cum formā hāc,

" An nullius-pretii, quales scilicet mensales canes virorum

" Sunt ; deliciarum verò gratiā nutriunt domini." 310

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce ;

" Et sanè viri canis hic est procul mortui.

" Si talis esset nunc et corpore, atque etiam operibus,

" Qualem ipsum ad Trojam profectus reliquit Ulysses,

" Statim admirareris, conspicatus velocitatem et robur :

" Nequaquam enim effugiebat densae in profunditatibus sylvae 315

" Fera, quaecunque vidisset ; et vestigiis enim perquam-sciebat :

Ver. 302. — ῥ'.] *Ut solent canes.* —

Ver. 304. — αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ. Εἰ δὲ καὶ ὁ Ποιητής, δὴν ἔστι τὸ παρὰ προσδοκίαν, ἰδίδασκεν. Ὁ γὰρ Ὀδυσσεύς τοῦ μὲν κυνὸς θανόντος ἐξεδάκρυσε, σῆ δὲ γυναικὶ κλαυσιγῇ παρακαθήμενος [infra σ', 209. 211.] οὐδὲν ἑκαθὲ τοιοῦτον· ἐνταῦθα μὲν γὰρ ἀφίκτο τῇ λογισμῷ τὸ πάθος ὑποχείριον ἔχων καὶ παρακαταληγμένον· οἷς δὲ κείνου, μὴ προσδοκήσας, ἀλλ' ἐξαίρτης διὰ τὸ παραδόξον ἐπίστασι. Plutarch. de Animi Tranquillitate.

Ver. 305. — μύθῳ] *Al. μῦθον.*

Ver. 308. Εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκε θείειν ἐπὶ εἰδεῖ τῷδε. ἰδιδί τῷδε.] Sic infra ver. 454.

— οὐκ ἄρα σὶ γ' ἐπὶ εἰδεῖ καὶ φρίνης ἦσαν.]

Ver. 313. Εἰ τοῖσδ' εἴη. " Cùm talis," inquit Spaldanus, " jam esset tunc canis iste, " cur antea dixit Poeta Ulysssem eo non

" fuisse usum ? quod ego ad inhabilitatem " canis puto referendum : ait enim [suprà " ver. 293.] *Θερίψι μιν, οὐδ' ἀπόνητο.*" Atqui non indicat istud " οὐδ' ἀπόνητο." Ulysssem canem nunquam omnino fuisse usum, sed parùm fruitum ; quippe qui, simul primum ut canis corporis istam speciem cursûsque velocitatem attigisset, ad bellum Trojanum digressus est. Ita suprâ σ', 120.

Μῦθον ἔμ' ἐν μεγάρῳσι τιπὼν λίσπην, οὐδ' ἀπόνητο.

Ver. 317. Κνώδαλον.] Κυρίως μὲν τὸ θαλάσσιον θηρίον, τὸ κῆτος· νῦν δὲ θηρίον ὑπὸ κυνῶ ἀλλοτρίοις. Schol.

Ibid. — ὅττι ἴδοιτο.] Τὸ δὲ " ὅττι ἴδοιτο" κρείττον φασὶ γράφειν, " δῖατο," ἵνα λίγη ὥς οὐκ ἐξίφηνεν αὐτὸν θηρίον, ὅπερ ἂν δῖατο, ταυτίσσι δῖωκοι. — Τὸ γὰρ, " ἴδοιτο," περιαιρεῖ κυνὸς

Νῦν δ' ἔχεται κακότητι· ἀνάξ δέ οἱ ἄλλοι πάτρης
 "Ωλετο· τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσι.
 Δμῶες δ', εὐτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες, 820
 Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐκαίσιμα ἐργάζεσθαι·
 "Ἡμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
 Ἀνέρος, εὐτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἥμαρ ἔλθῃν.
 "Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὖ ναιετάοντας·
 Βῆ δ' ἰθὺς μεγάρῳ μετὰ μνηστῆρας ἀγανούς. 825
 Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
 Αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐμκοστῶ ἱκναιτῶ.
 Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος Διοειδῆς
 Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συεσάν· ὥκα δ' ἔπειτα
 Νεῦσ' ἐπὶ οἱ καλέσας· ὁ δὲ, παπτήνας, ἔλε δίφρων 830
 Κείμενον, ἐνθάδε δαιτρὸς ἐφίζεσκεν, κρεῖα πολλὰ

"Nunc autem tenetur malo: dominus nempe ejus seorsum à patriâ

"Periit; hunc verò mulieres negligentes non-curant.

"Servi nempe, quando non amplius imperant domini,

320

"Non diutius postea volunt justa operari:

"Dimidium enim virtutis aufert latè-sonans Jupiter

"Viro, quando ipsum servilis dies corripuerit."

Sic locutus, intravit aedes habitantibus-commodas:

Invit autem rectà per-domum ad procos illustres.

825

Argum verò deinde fatum occupavit aetnae mortis,

Statim ut-viderat Ulyssem vigesimo anno.

Longè autem primus vidit Telemachus deo-par

Venientem per domum subulcum; celeriterque deinde

Innuat ad se vocans: ille autem, ubi-circumspexisset, cepit sedem

330

Jacentem, ubi coquus insidere-solebat, carnes multas

σὴν ἰχθυοειδῆ (φασὶν) ἀλίσθην. Eustath. Atque istà ratione aptius cohærebit sequens, καὶ ἰχθυοὶ γὰρ περιβῆν.

Ver. 320. — εὐτ' ἂν μηκέτ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες.] Sic apud Terentium:

— foras simul omnes proruunt se,

Abeunt lavatum, omstrepunt; ita ut fit,

domini ubi absunt.

Eunuch. Act. III. Scen. V. ver. 51.

Ver. 322. "Ἡμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται.]

Οὐ γὰρ ὕγις οὐδὲν ἄνθρωπος δούλης· αὐτοὶ δὲ γὰρ οὐ-

δὲν ὕγις πιστεύουσιν αὐτοῖς τὸν ναῦν μετακτῆναι.

"Ὅ δὲ σοφώτατος τῶν ποιητῶν φησὶν· "Ἡμισυ

" γὰρ τὴν νόον ἀπαμείνεται εὐρύοπα Ζεὺς Ἀν-

" δρώ, οὗς ἂν δὴ κατὰ δούλιον ἥμαρ ἔλθῃν."

Athenæus, lib. VI. cap. 18. Ubi notandum

quod jam legimus "Ἡμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀ-

παίνυται, legisse Athenæum, "Ἡμισυ γάρ τὴν

νόον ἀπαμείνεται, quo modo citat et Plato de

Legibus, lib. VI.

Ὀφῶτος δουλείῃ κεφαλὴν τῶνδε τίθεται,

"Ἄλλ' αὖτις σκολῶν,

Theogn. Enom. ver. 535.

Ibid. — ἀρετῆς.] Τῆς ἱκανοῦς πρὸς τὰ ἔργα ἰσχύος. Schol.

Ver. 323. Ἀνέρος, εὐτ' ἂν μιν.] Apud A-

thenæum et Platonem, locis suprâ citatis,

Ἀνδρῶν, οὗς ἂν δὴ.

Ver. 326. Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν.]

Φασὶ δὲ οἱ Παλαιοὶ ὡς τίθησκειν οὕτω ταχὺ ὁ

Ἄργος ὅφ' ἤθεός τις ἐπὶ τῷ ἀναγνωρισμῷ.

Eustath.

Ver. 327. — ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐμκοστῶ ἱκναι-

τῶν.] Ζῆ δὲ τῶν Λακωνικῶν κυνῶν ὁ μὲν ἄρῃην

ἔτη δικά· ἡ δὲ θήλιας περὶ ἔτη δώδεκα. Τῶν δὲ

ἄλλων κυνῶν αἱ πλείους περὶ ἔτη τεσσαρεσκαί-

δικά, ἡ πιντικαδικά· ἵνα δὲ καὶ ἱκανοὶ. Διὸ καὶ

"Ὀμηρον τινὲς αἰνῶται ὁρθῶς ποιῆσαι τῷ ἱκανοτῶ

ἔτι ἀποθανόντα τὸν κύνα τοῦ Ὀδυσσεύος. Aristot.

de Hist. Animal. lib. VI. cap. 20. Apud

Aelianum autem Canes ultra annos quatuor-

decim vivere negantur. Καὶ βίος φασὶ μῆ-

κιστος τεσσαρεσκαί δικά τὰ ἔτη· Ἄργος δὲ ὁ Ὀ-

δυσσεύος, καὶ ἡ περὶ αὐτὸν ἱστορία δοκίμη σπουδαία

Ὀμήρου ἵνατι. De Animal. lib. VI. cap. 40.

Ver. 331. — ἰσχύος.] Ita edidit Bar-

nesius. Rectè, ut opinor. Falso. ἰσχυρὸς. Ce-

Δαίομενος μνηστῆρσι, δόμον κάτα δαινυμένοισι·
 Τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
 Ἄντιον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέζετο· τῷ δ' ἄρα κήρυξ
 Μοῖραν ἐλὼν ἐτίθει, κανέου τ' ἐκ σῆτον αἰείρας. 335
 Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσσετο δῶμας· Ὀδυσσεύς,
 Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος, ἥδ' ἐγέροντα,
 Σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο·
 Ἴζε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,
 Κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὃν ποτε τέκτων 340
 Ξέσσειν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμῃν ἴθονε.
 Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἱ καλέσας προσέειπε συζῶτην,
 Ἄρτον τ' οὔλον ἐλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο,
 Καὶ κρέα, ὥς οἱ χεῖρες ἐχᾶνδανον ἀμφιβαλόντι·
 Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων· αὐτὸν τε κέλευε, 345
 Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιοχόμενον μνηστῆρας·
 Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχηρμένῳ ἀνδρὶ προΐκτῃ.

Dividens procis, in domo convivantibus :

Hanc deposuit ferens ad Telemachi mensam

Ex-adverso ; ibi utique ipse sedit ; ei autem deinde praece

Partem sumptam apposuit, ex canistroque panem sublatum. 335

Propè autem post illum ingressum-ibat aedes Ulysses,

Mendico misero similis, et seni,

Baculo innitens ; turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat :

Sedebat autem super fraxineum limen intra fores,

Acclinatus postì Cyparissino, quem quondam faber 340

Poliverat scitè, et ad perpendiculum exegerat.

Telemachus verò ad se vocatam allocutus est subulcum,

Panemque totum ubi-sumsisset perpulchro ex canistro,

Et carnes, quantum ei manus capiebant comprehendenti ;

“ Da hospiti haec ferens, ipsumque jube 345

“ Mendicare penitus omnes adeuntem praeceos :

“ Pudor autem non est bonus indigenti viro mendico.”

terum infra ver. 334. rectius videtur ἔνθα δι. Quanquam et ibi edidit Barnesius, legendumque omnino contendit, ἰσάδ'.

Ver. 334. — ἔνθα δ' ἄρ'] *Al.* ἔνθα περ.

Ibid. — ἰφίζετο.] *Al.* ἰφίζετο.

Ver. 335. — ἰτίθει.] *Βοηθιάστες* legit *προτίθει*.

Ver. 336. — ἰδύσσετο.] *Al.* ἰδύσσετο, et ἰδύσσετο.

Ver. 339. — ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ.] Ἀφελίσις δι' ἡρωϊκῆς ὁ ἐκ μελίας οὐδοῦ, καὶ ὁ Κυπαρισσίνος σταθμός· τὰ δὲ γὰρ τοῦ Μινιάδου, [suprà δ', 46.] διὰ τὴν Ἑλίην, ὅστις Φρυγίας τευφῆς. *Eustath.* Vide suprà ad ver. 266.

Ver. 343. Ἄρτον τ' οὔλον ἐλὼν.] Ita ex Veterum Exemplarium nonnullis et ex utraque *Eustathii* editione restituit *Barnesius* ; ut vocula scilicet “ τὰ ” ad sequentem “ Καὶ κρέα ” referatur. Atque hoc modo legit *MS.* à

Tho. Bentleio collatus. *Henricus Stephanus* autem edidit Ἄρτον δ' οὔλον ἐλὼν itaque videtur accepisse, ac si hæ voces *Telemachi* orationem inchoarent : Quod, ut rectè notavit *Barnesius*, ferri omnino nequit.

Ver. 344. Καὶ κρέα] *Al.* Καὶ κρέας.

Ibid. — ἀμφιβαλόντι.] *Al.* ἀμφιβαλόντι.

Ver. 347. Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχηρμένῳ ἀνδρὶ προΐκτῃ.] Sic infra ver. 578.

καλὸς δ' αἰδῶς ἀλήτης.

Similiter apud *Léviem* ; “ *Pessimus quidem pudor est — paupertatis.* ” lib. XXXIV.

§ 4. Τί αὖν, Ὅμηρον οὐ πιστεύεις καλῶς λέγειν, λίσσονται οἱ, “ Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχηρμένῳ ἀνδρὶ παρίστανται ; ” Ἐγὼ γάρ, ἔφη. Ἔσθῃ ἔρα, ὥς ἔσθῃ, αἰδῶς οὐκ ἀγαθὴ, καὶ ἀγαθὴ. *Plato* in *Charmide*.

- "Ως φάτο· βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν,
 Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
 Τηλέμαχος τοι, ξεῖνε, διδοῖ τάδε, καὶ σε κελεύει 350
 Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιοχόμενον μνηστῆρας·
 Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προῖκτη.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,
 Καὶ οἱ πάντα γένοιθ', ὅσσα φρεσὶν ἦσι μενοινᾷ. 355
 Ἥ ῥα, καὶ ἀμφοτέρησιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν
 Αὔθι, ποδῶν προπάροισεν, ἀεικελὴς ἐπὶ πῆξης.
 Ἦσθιε δ', ὡς ὅτ' αἰοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν,
 Εὖθ' ὅδ' ἐδειπνήκει, ὃ δ' ἐπαύσατο θεῖος αἰοιδός.
 Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'· αὐτὰρ Ἀθήνη, 360
 Ἀγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
 Ὠτρυν', ὡς ἂν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
 Γνοίη θ', οἳ τινὲς εἰσιν ἐναΐσιμοι, οἳ τ' ἀβέμιστοι·

Sic dixit: ivit autem subulcus, postquam sermonem audivisset,

Et propè stans verbis alatis allocutus est;

"Telemachus tibi, hospes, dat haec, et te jubet 350

"Mendicare, penitus omnes adeuntem procos:

"Pudorem autem non bonum dicit esse viro mendico."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses;

"Jupiter rex, fac Telemachum mihi inter viros beatum esse:

"Et ei omnia fiant, quaecunque mente suâ agitat." 355

Dixit, et ambabus accepit, et deposuit

Ibidem, pedes ante, turpi super perâ.

Comedebat autem, quamdîu cantor in aedibus canebat;

Quando ille coenaverat, tum cessavit divinus cantor.

Proci verò tumultuati sunt per aedes: at Minerva, 360

Propè astans, Laertiadem Ulyssem

Concitavit, ut panes à procis colligeret,

Cognosceretque, quânam essent justi, quique injusti:

Αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ πιχρημένον ἄνδρα κομίζει·

Αἰδῶς, ἢ τ' ἄνδρας μίγα σίνεσσι ἢδ' οὐνῃσι.

Hesiod. "Erg. καὶ Ἥμερ. I. 315.

Vide ad Il. ὧ. 45.

Ibid. et ver. 352. — προῖκτη.] Μισαίνη, παρὰ τὸ ἰκνύνειν καὶ προσαιτεῖν. Schol. Porro Plato, loco jam supra citato, pro προῖκτη, hic legit παρῖναι. Quo modo et in pluribus Codicibus scriptum reperit Tho. Bentleius. Verisimilior tamen ideò videtur vulgata Lectio, quia, ubi repetitur hæc Telemachi oratio infra ver. 352. iterum legitur προῖκτη, nec mutandi ullus est locus:

Αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προῖκτη.

Ver. 358. — ὡς ὅτ'.] Μίχρως οὐ. Schol. Τὸ δὲ ὡς ὅτ' αἰοιδὸς αἰοῖν' ἀντὶ τοῦ, ὡς ὅπου. Eustath. Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus habet ἰως

Ver. 359. — ἐπαύσατο.] Αἰ. ἰσαύτα.

Ver. 360. Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'.]

Fit strepitus tectis. — Æn. I, 729.

Porro Eustathius hæc cum versu præcedenti connectit: "Ὡς δὲ ὁ θεὸς αὐτὸς ἰσαύτα, τότε δὲ ὁμάδησαν μὲν οἱ μνηστῆρες. Et paulò inferius: Πανταμένον δὲ τοῦ αἰοιδῶ, ὁ συνῆθες βροντᾷ ἡμαδὶς. Sed, ut opinor, minùs rectè; quia iisdem verbis novam periodum sæpiùs alibi inchoat Poeta: Vide supra ad ᾠ. 365. ὧ. 768. et infra ad ὁ. 398.

Ibid. — αὐτὰρ Ἀθήνη.] Ἰστοῖον δὲ ὡς καὶ νῦν Ἀθηναῖ ἢ τὸν Ὀδυσσεῖα ὁρῶντα ἰσπαντῶν, ἢ παρ' αὐτῶ ἰσπ' φρόνησις; ἢ στοχασμένην καιρὸν εἶναι ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου ἔργου, ἡγχιμειῖ τῇ πρᾶξι. Eustath.

Ver. 362. — πύρνα.] Πύρνα αἰρία. Schol.

Αλλ' οὐδ' ὥς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσιν κακότητος.
 Βῆ δ' ἵμεν αἰτήσων ἐνδεξία φῶτα ἕκαστον, 365
 Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὡς εἰ πτωχὸς πάλαι εἴη.
 Οἱ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν, καὶ ἐθάμβεον αὐτόν·
 Ἀλλήλους τ' εἶροντο, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
 Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, 370
 Τοῦδε περὶ ξείνου· ἥ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
 Ἦτοι μὲν οἱ δεῦρο συζῶτης ἡγεμόνευεν·
 Αὐτὸν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὐχεται εἶναι.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἐπεσιν νείκεσσε συζῶτην·
 ὦ ῥίγνυτε συζῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε 375
 ἤγαγες; ἥ οὐχ ἄλλῃς ἤμιν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι·
 Πτωχοὶ ἀνιηροὶ, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;
 Ἦ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἀνακτος
 Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι; σὺ δὲ καὶ ποθὶ τόνδ' ἐκάλεσας;

Sed neque sic quenquam exemptura erat malo.

Perrexit autem is ire petiturus dextrorsum à viro quoque,

365

Undique manum porrigens, tanquam si mendicus olim fuisset.

Hi verò miserantes dabant, et admirabantur ipsum;

Aliique alios interrogabant, quisnam esset, et undè venisset.

Inter hos autem et locutus est Melanthius, custos caprarum:

“Audite me, proci inclytae reginae,

370

De hoc hospite; profectò enim antea ipsum vidi.

Profectò quidem ei huc subulcus dux-erat.

“Ipsum autem non aperte scio, undè se genere profiteatur esse.”

Sic dixit: Antinous autem verbis objurgavit subulcum:

375

“O notissime subulce, cur verò tu hunc in-urbem

“Duxisti? an non satis nobis erronei sunt et alii

“Mendici molesti, convivorum contaminatores?

“An parvi-pendis, quòd tibi victum comedant domini

“Hic congregati? tu autem etiam alicundè hunc vocasti?”

Ver. 365. — ἵμιν.] *Al.* ἵμιν.

Ibid. — ἐνδεξία.] Ἀπὸ τοῦ διχίου μέρους.

Schol. “Ἡ ἀντὶ τοῦ ἐκιδέχης· οὐ πρὸς σαφήνειαν ἐπῆνται τὸ “ὥς εἰσι πτωχοὶ πάλαι εἴη.” *Eustath.* Priorem veriore esse explicationem liquet ex aliis locis ubi hanc vocem usurpat Poeta. Vide ad *Il.* ε, 597. et ε, 184.

Ver. 366. — ὥς εἰ.] Ita *Henricus Stephanus* et *Barnesius.* *Al.* ὥσι.

Ver. 375. ὦ ῥίγνυτε συζῶτα.] *Al.* ὦ ἀρίγνυτε.

Ver. 376. — ἥ οὐχ ἄλλῃς.] Voculae ἥ οὐχ hic, uti rectè notavit *Barnesius*, in unam syllabam coalescunt. Pronunciabatur scilicet *ἡυχ ἄλλῃς.* Vide ad *Il.* ε, 549. et ε, 533.

Ibid. — ἡμῖν ἀλήμονες.] Τοῦ δι “ἡμῖν” συστέλλει μὴ τὴν λήγουσαν, περιεσπῶ δὲ τὴν ἀρχουσαν λόγῳ ἑλληνικῇ, κατὰ σου καὶ ἄλλα-

χοῦ ἐποίησι. *Eustath.* Vide suprà ad *S'*, 569. et *π'*, 372.

Ver. 378. Ἦ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον &c.]

ὄνοσαι, νῦν ἀντὶ τοῦ ἀφίλη. *Schol.* *Eustathius* aliter: Τὸ δι “Ἦ ὄνοσαι” ἀσπίως ἴφη, ἀντὶ τοῦ, ἥ μίμφη, ἡμῖν δηλαδὴ, ἥ τοῖς ἀλλήτοις, ὡς μὴ βοροῖς οὔσι, μηδὲ δαπανῶν εἰς δυναμίους τὰ τεῦ οἴκου τῶν σὺν διαποτῶν; καὶ διὰ τούτα καὶ ἱεῖρους ἄγους τοῦδε ἀξιολογώτερον καταφαγομένους ἐκτείνῃ; Καὶ ἐστὶν ἵννοια ὁμοία πρὸς τὸ [*suprà* ε, 379.] “Ἄλλ’ οὐδ’ ὥς εἰ ἱεῖρα ὀνόσονται κακότητος.” Ita illi. Rectius autem (ut opinor) cum *Barnesio* interpretèris, “*An parvi pendis;*” vel, “*An pro nihilo ducis, domini tui bona absumi &c.?*” Vide suprà ad *t*, 379. *S'*, 239. item *Iliad.* δ', 539. *l.* 164. ε, 439.

Ibid. — κατείδουσιν.] *Al.* κατείδωμιν.

Ver. 379. — ποθὶ.] *Al.* ποσὶ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίῳε συῶῤα· 380
 Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ καὶ ἐσθλὸς ἔων ἀγορεύεις·
 Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
 Ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν, οἳ δημοεργοὶ ἔασιν;
 Μάντιν, ἣ ἱητῆρα κακῶν, ἣ τέκτονα δούραν,
 Ἡ καὶ Δέσπιν αἰοδὸν, ὃ κεν τέρπῃσιν αἰεῖδαν; 385
 Οὗτοι γὰρ κλητοὶ γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρουνα γαῖαν·
 Πτωχὸν δ' οὐκ ἄν τις καλέοι τρύζοντά ἐ αὐτόν.
 Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς πέρι πάντων εἰς μνηστῆραν
 Δμωσὶν Ὀδυσσῆος, πέρι δ' αὖτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
 Οὐκ ἀλέγω, εἰς μοι ἐχέφραν Πηνελόπειαι 390
 Ζάει ἐνὶ μεγάροισι, καὶ Τηλέμαχος Διοειδῆς.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·
 Σίγα, μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν·

Hunc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce : 380
 Ἀντινόη, non quidem bona, etiamsi eximius-sis, dicis :
 " Quis enim demum hospitem vocat aliunde ipse ubi-adierit,
 Alium scilicet, nisi eorum aliquem, qui publici-operarii sunt ?
 Vatem, vel medicum malorum, vel fabrum lignorum,
 Vel etiam divinum cantorem, qui delectet canens ? 385
 Hi enim vocati utique hominum in immensā terrā :
 Mendicum autem nemo vocaret attritum seipsum.
 Sed semper difficilis super omnes es procos
 Servis Ulyssis, praecipue verò mihi : at ego
 Non curo, quamdiū mihi prudens Penelope 390
 Vivit in aedibus, et Telemachus deo-par."
 Illum autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est :
 " Tace, nè mihi hunc vicissim-compella multum verbis :

Ver. 382. Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν.] Aristoteles de Republ. lib. VIII. cap. 3. versum hunc (notante Barnesio) legit, aut fortè memoriter citat, hoc modo :

' Ἀλλ' οἷος μὲν γ' ἴσσι καλεῖν ἐπὶ δαῖτα Σαλίην.

Vide infra ad ver. 385.

Ver. 384. Μάντιν, ἣ ἱητῆρα κακῶν, — Ἡ καὶ Δέσπιν αἰοδὸν.] Similiter ferè Empedocles apud Clementem Alexandrinum, Strom. IV.

Εἰς δὲ τίλος, μέντοι τε καὶ ὁμοσπόλοι καὶ ἱητροί, καὶ πρῆμι ἀνθρώποισιν ἰατρὸν οἰοῦσι πύλονται.

Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus hic legit, Μάντιν γ', ἣ ἱητῆρα κακῶν. Al. Μάντιν, ἣ ἱητῆρα νόσων.

Ver. 385. Ἡ καὶ Δέσπιν αἰοδὸν, ὃ κεν τέρπῃσιν.] Καὶ τὴν μουσικὴν οἱ πρότερον εἰς παιδείαν ἵστασαν, οὐχ ὡς ἀναγκαῖον· οὐδὲν γὰρ ἔχει τοιοῦτον οὐδ' ὡς χρησίμους, ὥσπερ τὰ γράμματα πρὸς χρηματισμόν, καὶ πρὸς οἰκονομίαν, καὶ πρὸς μάθησιν, καὶ πρὸς πολιτικὰς πράξεις πολλὰς· — οὐδ' αὖ κατέστη ἡ γυμναστική, πρὸς ὑγίαν καὶ ἁλὴν· οὐδέτερον γὰρ τούτων ὁρῶμεν γιγνόμενον ἐν

τῇ μουσικῇ. Λέγεται τοίνυν πρὸς τὴν ἐν τῇ σχολῇ διαγωγὴν εἰς ὅτι καὶ φαίνεται παραγόντες αὐτήν. Ἡ γὰρ οἰοῦται διαγωγὴ εἶναι τῶν ἱλιυβέρων, ἐν ταύτῃ τάττουσι. Διόπερ Ὀμηροῦ οὕτως ἰσχύουσιν· " Ἀλλ' οἷος μὲν γ' ἴσσι καλεῖν ἐπὶ δαῖτα Σαλίην." Καὶ οὕτω προειπὼν, ἱστῶς σινάει, " Οἱ καλλίστοι αἰοδὸν (φῃσιν) ὃ κεν τέρπῃσιν ἄπαντας." Aristot. de Republ. lib. VIII. cap. 3.

Ibid. — ὃ κεν τέρπῃσιν.] Al. ὃς ἂν τέρπῃσιν. Ibid. — τέρπῃσιν αἰοδῶν.] Apud Aristotelem, loco jam supra citato, τέρπῃσιν ἄπαντας.

Ver. 387. — καλίοι.] Al. καλίοι.

Ibid. — τρύζοντά ἐ αὐτόν.] Ita edidit Barnesius ex Apollonio περὶ Συντάξεως, lib. 2. Rectè, ut videtur. Vulg. ἱαυτόν. Vide ad Il. ε', 551. Al. τρύζοντα ἐν οἴκῳ.

Ver. 389. Δμωσιν.] Al. Δμωσι δ'.

Ver. 393. Σίγα, μή μοι ῥε.] Legitur, notante Eustathio, et Ἄττα, μή μοι. " Malè tamen," inquit Barnesius, " Quandoquidem Ultima τοῦ Ἄττα brevis est." Sed et quā ratione etiam extra Cæsura produci

Ἀντίνοος δ' εἶωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
 Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους. 395
 Ἥ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἀντίνο', ἧ μιν καλὰ πατὴρ ὧς κῆδαι υἱός·
 Ὃς τὸν ξεῖνον ἀνάγκας ἀπὸ μεγάροιο δέσθαι
 Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτα θεὸς τελέσειεν.
 Δός οἱ ἐλὼν· οὐ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἔγωγε· 400
 Μῆτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἄζευ τόγε, μήτε τιν' ἄλλον
 Δμῶων, οἳ κατὰ δάμακ' Ὀδυσσεὺς θεῖοιο.
 Ἀλλ' οὐ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
 Αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βούλειαι, ἢ δόμεν ἄλλῳ.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε· 405
 Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχευτε, ποῖον ἔειπες;
 Εἴ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες,
 Καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.
 "Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ θεῖον ἐλὼν ὑπέφηνε τραπέζῃ

" Antinous autem consuevit malè irritare semper
 " Verbis asperis, incitatque etiam alios." 395
 Dixit, et Antinoum verbis alatis allocutus est :
 " Antinoë, profectò me benè curas, pater uti filium,
 " Qui hospitem jubes à domo pellere
 " Verbo violento : nè istud deus perfecerit.
 " Da ei aliquid sumptum ; non tibi invidéo ; jubeo enim ego : 400
 " Neque itaque matrem meam verere hâc-*in-re*, neque quicquam alium
 " Servorum, qui in aedibus sunt Ulyssis divini.
 " Sed non tibi tale in pectoribus cogitatum :
 " Ipse enim comedere multò mavis, quàm dare aliì."
 Illum autem rursùs Antinous respondens allocutus est :
 " Telemache altoique, animo indomite, quale dixisti ? 405
 " Si ei tantum omnes praeberent proci,
 " Etiam ipsum tres menses procul hinc domus detineret."
 Sic itaque dixit : et scabellum prehensum ostendit subter mensam

posset, vide ad *Il.* 4, 51. Porro et in uno MS. Ἀττα scriptum reperit *Tho. Bentleius*.
 Ver. 394. 398 et 416. — εἶωθε — ἀνάγκας — τοικας.] Vide ad *Il.* 4, 37, et *S.* 322.
 Ver. 395. — ἐποτρύνει.] *Eustathius* videtur legisse ἰποτρύνει.
 Ver. 397: Ἀντίνο', ἧ μιν καλὰ. [Ἔστι καὶ Εἰρωνεία παρ' αὐτῷ, [Ὁμήρῳ.] Λόγος διὰ τοῦ ἐναντίου ἀλῶν τὸ ἱκανοῦν, μετὰ τινὸς ἡδονῆς ὑποκρίσεως· οἷον — ὅταν τις ἄλλως ἱκανοῦν προσποιῇται, τῇ ἀληθείᾳ ψέγων. Καὶ τοῦτό ἐστι παρ' Ὁμήρῳ λεγόμενον ὑπὸ Τηλεμάχου " Ἀντίνο', ἧ μιν καλὰ, πατὴρ ὧς κῆδαι υἱός." Τῷ γὰρ ἔχοντι λίγην, καὶ οἱ πατὴρ υἱὸν ἀφροσύτικας. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 7.
Ibid. — υἱός.] *Al.* υἱῷ.
 Ver. 398. — ξείνον ἀνάγκας ἀπὸ μεγάροιο δέσθαι.] Sic apud *Euripidem* :

τοιαῦτα δ' οὐκ ἐπιστάται
 Μέλαθρ' ἀκρωτῖν, οὐδ' ἀνιμάζειν ξένους.
Alcest. ver. 566,
Ibid. — ἀπὸ μεγάροιο δέσθαι.] *Barnesianus*, *Versionesque vulgatae*, reddunt " à domo exire." Sed rectius (ut opinor) interpretètis " à domo pellere;" ut infra ὅ, 343.
 Αἰδέομαι δ' αἰέουσιν ἀπὸ μεγάροιο δέσθαι
 Μύθῳ ἀναγκαίῳ·
 Ver. 401. Μῆτ' οὖν.] *Al.* Μῆτι τι.
 Ver. 408. — τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.] Οὐκ ἂν ἐπὶ τρεῖς μῆνας προέλθοι εἰς τὴν σκην. *Schol.*
 Ver. 409. — ἐπέφηνε.] *Al.* ἐπ' ἔφηνε.
Ibid. — τραπέζῃ.] MSS. dup à *Tho. Bentleio* collati, τραπέζῃς.
 I 2

- Κείμενον, ὃ ρ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων, 410
 Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδουσαν, πλήσαν δ' ἄρα πῆρην
 Σίτου καὶ κρείων' τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεύς,
 Αὔτις ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν
 Στῇ δὲ παρ' Ἀντίνοον, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν
 Δὸς, φίλος· οὐ μὲν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν 415
 Ἕμμεναι, ἀλλ' ἄριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
 Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λάϊον, ἥε περ ἄλλοι,
 Σίτου· ἐγὼ δ' ἂν σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
 Ὀλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλὰκι δόσκον ἀλήτη 420
 Τοίῳ, ὅποιος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι·
 Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλὰ,
 Οἷσιν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων, (ἤθελε γὰρ που,) 425
 Ὅς μ' ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν
 Αἴγυπτόνδ' ἵεναι δολιχὴν ὁδὸν, ὅφρ' ἀπολοίμην·
 Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας·

- Jacens, cui scilicet imponebat nitidos pedes epulans. 410
 Caeteri autem omnes dabant, impleveruntque proinde peram
 Pane et carnibus: citò sanè et erat Ulysses,
 Rursus ad limen profectus, gratis gustaturus Achivos.
 Stetit autem juxta Antinoum, et ipsum sermone allocutus est.
 "Da, amice; haud quidem mihi videris pessimus Achivorum 415
 "Esse, sed optimus; quoniam regi similis es.
 "Ideò te oportet dare et meliùs, quàm etiam alii,
 "De-pane; ego autem te laudarem per immensam terram.
 "Etenim ego aliquandò domum inter homines habitabam
 "Beatus divitem, et saepe dabam erronei 420
 "Tali, qualiscunque esset, et cujuscunque-rei indigens venisset:
 "Erant autem mihi servi valde multi, aliaque multa,
 "Quibus utique benè vivunt homines, et divites vocantur:
 "Sed Jupiter pessumdedit Saturnius, (voluit enim aliquà-de-causâ;)
 "Qui me cum latronibus multivagis impulit 425
 "In-Aegyptum ire, longum iter, ut perirem:
 "Statui verò in Aegypto fluvio naves remis-utrinque-agitatas:

Ver. 413. — προικὸς.] Τῆς δωρεᾶν δόσεως. |
 Schol.

Ibid. — γεύσεσθαι.] Ἀλ. γεύσασθαι.

Ver. 415. — οὐ μὲν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος.]
 Vide ad II. γ', 344. et δ', 11. Caeterum Eus-
 tathius citat, οὐ μὲν μοι δοκέεις.

Ver. 416. — ἴππῃ βασιλῆϊ ἔοικας. Τῷ σε
 χρὴ δόμεναι καὶ λάϊον.] Θερασύλλου διὰ τοῦ Κυ-
 κού δραχμῆν αἰτήσαντος αὐτόν, [Ἀντίγονον]
 "Ἀλλ' οὐ βασιλικὸν" εἶπε "σὸ δάμα." Plu-
 tarch. Apophthegm. "Regem armis, quàm
 "munificentia, vinci, minùs flagitiosum."
 Bocchus, apud Sallust. Bell. Jugurth. § 118.

Ver. 418. — ἐγὼ δ' ἂν σι.] Ἀλ. ἐγὼ δὲ καὶ
 σι.

Ver. 423. Οἷσιν τ' εὖ ζώουσι.] Quibus vide-
 licet —. Ἀλ. οἷσιν τ' εὖ ζώουσι.

Ver. 425. — ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκ-
 τοισιν.] Vide suprâ ad γ', 73.

Ver. 426. 427. Αἴγυπτόνδ' ἵεναι, — Αἰ-
 γύπτῳ ποταμῷ.] Αἴγυπτος μὲν ἀπλῶς ἡ χώρα,
 ἥ καὶ ἡ πόλις ἦν· ὁ δὲ μετὰ πρᾶσθης Αἴγυπ-
 τος πόταμος, τὸν Νεῖλον δηλοῖ. Eustath. ad ver.
 448. infrâ. Vide suprâ ad ζ', 257. 258.
 item ad γ', 581. et λ', 638.

- "Ενθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἐταίρους
 Αὐτοῦ παρ' νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι,
 Οπτῆρας δὲ κατὰ σκοπιάς ἄτρυνα νέεσθαι. 430
 Οἱ δ' ὕβρει ἐξάντες, ἐπεσπόμενοι μένει σφῶ,
 Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίαν ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγρούς
 Πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον, καὶ νήπια τέκνα,
 Αὐτούς τ' ἐκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτή.
 Οἱ δὲ, βοῆς αἶοντες, αἶμ' ἦοι φαινομένηφιν, 435
 Ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδῖον πεζῶν τε, καὶ ἵππων,
 Χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 Φῦζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλεν· οὐδὲ τις ἔτλη
 Στῆναι ἐναντίσιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
 "Ενθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξείῃ χαλκῶ, 440
 Τοὺς δ' ἀναγον ζωὸς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἐμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι
 Δμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου ἴφι ἀνασσει·
 "Ενθεν δὴ νῦν δεῦρο τὸδ' ἵκω, πῆματα πάσχων.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο, φάνησέν τε· 445
 Τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
 Στῆθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,

" Tunc quidem ego hortabar dilectos socios

" Illic apud naves manere, et naves tueri;

" Speculatores autem ad speculas jussi ire;

430

" Hi verò insolentiae cedentes, sequentes impetum suum,

" Citò admodum Aegyptiorum virorum perpulchros agros

" Populabantur; mulieresque abducebant et infantes liberos,

" Ipsosque interficiebant: citò verò in urbem pervenit strepitus.

435

" Illi autem clamorem audientes, simul-cum aurorâ apparente

" Venerunt; impletus autem est totus campus peditibusque et equis,

" Aerisque fulgore: Jupiter autem gaudens fulmine

" Fugam meis sociis malam immisit; neque quisquam sustinuit

" Consistere contrâ; circum enim mala undique stabant.

440

" Ibi nostrum multos quidem interfecerunt acuto aere;

" Alios verò abduxerunt vivos sibi operaturos ex-necessitate:

" At me in Cyprum hospiti dederunt obviam-facto

" Dmetori Jasidae, qui Cypro fortiter imperabat:

" Indè demùm nunc huc venio, damna patiens."

445

Huic autem rursus Antinòus respondit, dixitque;

" Quis deus hanc pestem adduxit, convivii molestiam?

" Sta sic in medium profectus, meâ procul à mensâ,

Ver. 431. — μίνοι σφῶ.] *Al.* μίνοι φ. Quod et præfert *Barnesius*. Vide ad *Il.* 4, 51.

Ver. 432. — Αἰγυπτίων.] Vide suprâ ad 4, 83. et ad *Il.* β'. 537.

Ver. 436. — πλῆτο δὲ πᾶν πεδῖον πεζῶν

τε, καὶ ἵππων, Χαλκοῦ τε στεροπῆς.] Vide suprâ ad 4, 267. et ad *Il.* ι'. 339.

Ver. 441. — ἄγον.] *MS.* unus à *Tho.* *Bentleio* collatus, ἄγαγον. Quo modo et *Vulgati* habent suprâ 4, 272. ubi occurrit hic locus.

Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδῃαι·

"Ὡς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι προΐστης.

Ἐξείης πάντεσσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδάδωσι

450

Μαψιδίῳς· ἐπεὶ οὔτις ἐπίσχεσις, οὐδ' ἑλενητὺς

Ἀλλοτριῶν χαρίσασθαι, ἐπεὶ πᾶρα πολλὰ ἐκάστω.

Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ᾧ πόποι· οὐκ ἄρα σοίγ' ἐπὶ εἶδει καὶ φρένες ἦσαν·

Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῶ' ἐπιστάτῃ οὐδ' ἄλλα δοίης,

455

"Ὡς νῦν ἄλλοτρίοισι παρήμενος, οὔτι μοι ἔτλης

" Nè citò amaram Aegyptum et Cyprum videas :

" Adeò quidam audax et impudens es mendicis.

" Ordine omnibus astas : hi autem dant

450

" Temerè ; quia nulla est parsimonia, neque miseratio

" Quin de-alienis largiantur ; quoniam adsunt multa cuique."

" Hunc autem retrogressus allocutus est solers Ulysses :

" Papae ! haud ergò tibi cum formâ etiam mens erat :

" Non tu utique ex domo tuo supplicii vel salem dares :

455

" Qui nunc alienis assidens, haud quicquam mihi sustinuisti

Ver. 448. Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἴδῃαι.] Dna Dacier hunc versum reddidit hoc modo: "De peur que je ne tefasse voir cette triste terre d'Egypte, ou Cypre." Et in annotationibus: "C'est à dire," inquit, "de peur que je ne te vende à des corsaires, qui te meneront encore en Egypte; ou qui iront te vendre dans l'isle de Cypre." Rectius autem (ut opinor) Eustathius: Αὐτὸ δὲ τὸ, "Μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον, &c. Συμπαῶς ῥηθεῖ, οὐκ εὐδιανόντων αἰν' ἀπλῶς οὕτως ἰστί· δηλοῖ δὲ, ὡς ἐπὶ κακῷ τοῦ ξένου ἵσται τὸ πρὸς Αἰγύπτου καὶ Κύπρου ἀφηγέσθαι ὡς κακοῦ καὶ, καὶ εἶδε τὰ κακά.

Ibid. — ἴδῃαι.] Αἰ. ἴκηαι.

Ver. 451. — ἰστί οὔτις ἐπίσχεσις, &c.] Αἰ. ἰστί οὔτις ἐπὶ σχήσις. Cæterùm aptissima hæc personæ Antinói superbæ et iniquæ; qui, cum ipse bonorum Ulyssis diripiendorum reliquis procis dux et auctor sit, simul tamen ac illos pauperi nonnihil largientes videat, profusionis statim incusat, suæque ipsius inclementiæ æquitatis speciem prætexit.

Ibid. — οὐδ' ἑλενητὺς, Ἀλλοτριῶν χαρίσασθαι.] "Bona aliena largiri, liberalitæas — vocatur." Cato apud Sallust. Bell. Catilin. § 55. "Quid est aliud nisi aliis sua eripere, aliis dare aliena?" Cic. de Offic. lib. II. § 25.

Ver. 454. — οὐκ ἄρα σοίγ' ἐπὶ εἶδει καὶ φρένες ἦσαν.] Ita suprâ §, 176.

"Ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀνισχεσίς, οὐδὲ κιν ἄλλως Οὐδὲ θεὸς τιόξαι. νόον δ' ἀσφοδύλιος ἵσται.

"Ἡ νόμος ἵσται, πᾶσαν μὲν ἀμορφίαν πονηρίαν εἶναι κατὰ κριτόν· ἰδὲ δ' ὡς ἀγαθόν, ἱκανοῦται τὸν καλόν; Ἀλλὰ σοὶ κατὰ τὸν μέγαν ἑλληθίως προσέφητι "Ὀμηρον, [suprà §, 169.] " — εἶδος "σὺς ἀκινδύνους πύλλαι ἀνῆρ, Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν "ἵσται στίγας —" Καὶ πάλιν εἶπες σου λίγων, " — οὐκ ἔρα σοί γ' ἐπὶ εἶδει καὶ φρένες "ἦσαν." Lucian. Amores.

Ver. 455. Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῶ' ἐπιστάτῃ, &c.] Τὸν μὲν γὰρ Εὐμαιον πιστοίηκα δούλον καὶ σίνητα, ὅμως τὸν Ὀδυσσεύα καλῶς ὑποδιχόμενον καὶ τροφὴ καὶ κοίτῃ· τοὺς δὲ μνηστῆρας ὑπὸ πλούτου καὶ ὕψους τοῦ σώου ῥαδίως αὐτῇ μεταδίδοντας οὐδὲ τῶν ἄλλοτριῶν. "Ἦσσε καὶ αὐτὸς πιστοίηται λίγων πρὸς Ἀντίνοον, ἀνιδίξαν τὴν ἀνιλευθέρια·" Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου, &c. Dio, Orat. VII. Cæterùm Gatakerus in Adversariis, cap. 45. (notante Duporto Gnomol. Homeric. ad hunc locum), legendum conjicit, ἐξ οἴκου τῇ ἐπιστάτῃ, vel ἐξ οἴκου σοὶ ἐπιστάτῃ. Quæ posterior et optima videtur lectio. Ita enim aptè sibi respondent, istud ἐξ οἴκου σοὶ, sequensque ἀλλοτριῶν ver. 456. Vagatam tamen lectionem præferre videtur ipse Duportus.

Ibid. — ἐπιστάτῃ.] Μεταίτῃ, ἀπὸ τοῦ ἐπιστάσθαι τῇ τροπῇ. Hesych.

Ibid. — οὐδ' ἄλλα δοίης.] Οὐδὲ τὸ εὐελεῖσθαι τὸν ἄνθρωπον. Eustath. Similitèr Theocritus :

Φῆς μοι Πάντα δοῦναι, τάχα δ' ὕστερον οὐδ' ἄλλα δοίης. Idyll. XXVII. ver. 60.

Atque hinc apud Erasmus Proverbium, "Ne Salem quidem dederit." Adag. Sect. de Avaritiâ.

Σίτου ἀποπροελών δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.

"Ὡς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἐχολώσατο κηρόδι μᾶλλον,
καὶ μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεια πτερόεντα προσήυδα·

Nūn dh σ' οὐκ ἔτι καλὰ δὲ ἐκ μεγάροιο γ' οἶα

460

"Ἀψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάζεις.

"Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ θρηῖνον ἐλὼν βάλε δεξιὸν ὤμων,
πρυμνότατον κατὰ νῶτον· ὁ δ' ἐστάθη, ἥντε πέτρη,

"Ἐμπεδον· οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόω.

Ἄλλ' ἀκίαν κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων,

465

"Ἀψ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, καὶ δ' ἄρα πήρην

Θῆκεν εὐπλεῖν· μετὰ δὲ μνηστήρεσιν ἔειπεν·

Κέκλυτέ μευ, μνηστήρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,

"Ὅφρ' εἴπω τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

Οὐ μὰν οὐδ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσίν, οὐδὲ τι πένθος,

470

Ὅππότ' ἀνὴρ περὶ οἷσι μαχαιόμενος κτεάτεσσιν

βλήεται, ἢ περὶ βουσίν, ἢ ἀργεννῆς ὀτέσσιν·

Αὐτὰρ ἐμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,

Οὐλομένης, ἣ πολλὰ κακὰ ἀνθρώποισι δίδωσιν,

"De-pane sumptum dare; multa autem adsunt."

Sic dixit: Antinöus verò iratus est ex corde magis,

Et ipsum torvè intuitus verbis alatis allocutus est:

"Nunc jam te non ampliùs benè ex domo puto

460

"Retrò cessurum, quando scilicèt et opprobria dicis."

Sic utique dixit; et scabello prehensò percussit dextrum humerum,

Extimum in dorsum: is autem stetit tanquam rupes,

Firmitèr; neque sanè ipsam commovit ictus Antinöi:

Sed tacitè movit caput, mala profundè-cogitans,

465

Rursus autem ad limen profectus desidebat, peramque

Deposuit benè-plenam: inter procos verò locutus est:

"Audite me, proci inclytae reginae,

"Ut dicam, quae me animus in pectoribus jubet:

"Nequaquam quidem dolor est in mente, neque ~~omni~~ à lactus,

470

"Quando vir, pro suis pugnaus possessionibus,

"Percutitur, vel propter boves, vel candidas oves:

"At me Antinöus percussit ventrem ob malum,

"Perditam, qui multa mala hominibus dat.

Ver. 467. Σίτου ἀποπροελών.] *Al.* ἀπὸ προελών. Cæterum Dio, loco suprâ adducto, hunc versum citat hoc modo:

Σίτου ἀπὸ ἐξέλθον, πολλὸν κατὰ οἶκον ἴστατον.

Ex 46, (ut videtur) infra 271.

Ver. 463. — ὁ δ' ἐστάθη, ἥντε πέτρη.]

En. VII. 586.

Ille, velut pelagi rupes immota, resistit.

Ver. 466. "Ἀψ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν.] *Al.* "Ἀψ δ' ἔγ' ἐπ' οὐδὸν.

Ver. 471. 472. — περὶ οἷσι μαχαιόμενος κτεάτεσσιν· ἢ περὶ βουσίν. "Ἀντιστοιχιῶς" (inquit Dürportus, Gnomol. Homeric. ad hunc

locum) "pro περὶ ὧν κτεάτεσσιν." Et *Eusta-*
thius: Κανὼς δὲ (inquit) καὶ γὰρ ἡ "περὶ"
πρόθεσις μετὰ δοτικῆς λήγεται, ὡς τῇ "περὶ"
κτῆμασι, καὶ "περὶ βουσίν." Atqui ean-
dem præpositionem eodem planè in sensu
casui dativo alibi adjungit Poeta:

— μαχαιώσασθαι περὶ δαιτί.

Odys. β', 245.

Nūn δὲ περὶ πτωχῶν ἐρδαιόμεν — σ', 402.

Ubi æquè faciliè scribere potuisset Poeta
περὶ δαιτὸς, et περὶ πτωχῶν, si ita dictum
oportuisset.

Ver. 472. βλήεται.] *Al.* βλήσεται.

Ἄλλ' εἴπου πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐριννύες εἰσὶν, 475
Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχεῖν.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
"Εσθὶ ἔκηλος, ξεῖνε, καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλῃ·
Μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', (οἳ ἀγορεύεις,) 480
Ἦ ποδὸς, ἢ καὶ χειρὸς, ἀποδρῦψωσι δὲ πάντα.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσῃσαν·
Ἵθι δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερνορεόντων·

Ἀντίνο', οὐ μὲν κάλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην,
Οὐλόμεν', εἰ δὴ πού τις ἰπουργάνιος θεός ἐστι;
Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι, 485
Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόλῃας,
Ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.

" Sed sicubi pauperum dii et Erinnyes sint, 475
" Antinöum ante nuptias finis mortis deprehendat."
Hunc autem rursus Antinöus allocutus est, Eupitheï filius:
" Comede tranquillius, hospes, sedens, aut abi aliö:
" Nè te juvenes per aedes trahunt, (qui sic loquaris,) 480
" Vel pede, vel et manu; lacerentque totum."
Sic dixit: illi verò omnes vehementer indignati sunt;
Sic autem aliquis dicebat juvenum superbiorum:
" Antinöe, non quidem benè percussisti infelicem erronem;
" Perdite; si fortè quis coelestis deus sit?
" Etenim dii, hospitibus similes peregrinis, 485
" Omnimodos se-ferentes, versantur per urbes,
" Hominum insolentiamque et aequitatem insipientes."

Ver. 475. Ἄλλ' εἴπου πτωχῶν γε θεοὶ. Ὡς
ἔστι Πενία χρεῖμα τῷ ὄντι ἱερὸν καὶ ἄστυον καὶ
οὐδὲς ἀδικεῖ πίνοντας οὐδὲν γε ἥττον ἢ τοὺς τὰ
κρηῖναια ἔχοντας. Dio, Orot. 7. haud longè
ab initio.

Ibid. — πτωχῶν γε θεοὶ καὶ ἐριννύες εἰσὶν.]
Ita suprâ λ', 279.

— ὅσα τι ὑπερὶ ἐριννύες ἐπιτελοῦσι.

Et Iliad. φ', 412.

Οὕτω κιν τῆς μητρὸς ἐριννύας ἔκαστοῖσι·

Ver. 478. — ἄλλῃ.] Ἀλ. ἄλλῃ.

Ver. 484. — εἰ δὴ πού τις ἰπουργάνιος θεὸς
ἔστι.] Elegantissimè hic reticetur sententiæ
Apodosis: " Si —; Quid deinceps fiet?"
Ut rectè Eustathius: Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ,
" εἰ δὴ πού τις θεὸς ἔστι," ἰλλυστικῶς ἔχει.
Ἰάσιν γὰρ ἴσως τὸ " σὶ ἂν γινῆσαι," ἢ " τὶ ἂν
" ἔρῃ," ἴνα λίγη ὅτι, Οὐλόμεν', σὶ γινῆσεται
εἰ θεὸς ἔστιν ὁ ἰμπεριεοῦμένος; vide ad Il. α',
135.

Ver. 485. Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες.]
Similiter Hesiodus:

— ἰγγὲς γὰρ ἐν ἀνθρώποισιν ἰόντες
Ἀθάνατοι λίσσονται, ὅσοι σκολιῶσι δίκῃσι
Ἀλλήλους ἐρίβουσι, διῶν ὅτιν οὐκ ἀλγόντες.
"Erg. καὶ Ἡμέρ. I, 247.

Et ibid. ver. 252.

Οἱ ἄρα φυλάσσουσιν τι δίκας καὶ σχίστλια ἔργα,
Ἥiera ἱσάμενοι, πάντα φοιτῶντες ἐπ' αἶαν.

Et Ovidius:

— summo delabor Olympo,
Et Deus humanâ lustrò sub imagine ter-
ras. Metam. lib. I. ver. 212.

Similiter ferunt Ægyptii (referente Diodoro
Siculo,) Deorum nonnullos πᾶσαν τὴν οἰκου-
μένην ἐπισκευάζουσι, φανταζομένους τοῖς ἀνθρώ-
ποις ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς, ἔστι δ' ὅτι ἐν ἀν-
θρώπων ἰδίᾳ, ἢ τινῶν ἄλλων, μεταβάλλοντας.
καὶ τοῦτο μὴ μυθῶδες ὑπάρχειν, ἀλλὰ δυνατὸν,
ἵστε οὗτοι πρὸς ἀλήθειαν εἰσὶν οἱ πάντα γιν-
ῶντες. Καὶ τὸν ποιητὴν δι' εἰς Αἴγυπτον παρα-
βαλόντα, καὶ μετασχόντα παρὰ τῶν ἱερῶν τῶν
ταυτῶν λόγων, εἰπάτω πού κατὰ τὴν ποιήσιν τὸ
περισημειῖται ὡς γινώσκον· " Καί τε θεοὶ ξεί-
" νοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι, Παντοῖοι τελέ-
" θοντες, &c." Diod. Sic. lib. I. Porro
vituperat hunc locum Plato; Μηδὲς ἄρα

— λεγέτω ἡμῖν τῶν ποιητῶν, ὡς —
" θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι, Παντοῖοι τελέ-
" θοντες, ἐπιστρωφῶσι πόλῃας." De Re-
publ. lib. II.

Ver. 487. — ὕβριν τε καὶ εὐνομίην.] Ἀλ.
ὕβρις τε καὶ εὐνομίας.

“Ὡς ἄρ' ἔφην μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
 Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίη μέγα πένθος ἄεξεν
 Βλημένον· οὐδ' ἄρα δακρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροισιν, 490
 Ἄλλ' ἀπὲν κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
 Τοῦ δ' ὥς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια,
 Βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμαῖσιν ἔειπεν·
 Αἰθ' οὕτως αὐτὸν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν· 495
 Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο,
 Οὐκ ἂν τις τούτων γε εὐθρονον ἢ ἴκοιτο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Μαῖ, ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανώονται·
 Ἀντίνοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν. 500
 Ξεῖνός τις δύστηνος ἀλγτεύει κατὰ δῶμα,
 Ἀνέρας αἰτίζων· (ἀχρημοσύνη γὰρ ἀνάγει·)

Sic utique dicebant proci: ille autem non curabat verba.

Telemachus verò in corde quidem magnam luctum fovebat

Ob eum percussum; neque tamen lacrymam in humum demisit ex palpebris,

Sed tacite movit caput, mala profundè-cogitans,

491

Hunc autem postquam audiverat prudens Penelope

Percussum in domo, inter ancillas proinde dixit;

“ Utinam sic ipsum te percuteret inclytus-arcu Apollo.”

Hanc autem rursus Eurynome oecονομα allocuta est;

495

“ Si enim votis exitus nostris fieret,

“ Haud quisquam horum ad pulchro-solio auroram perveniret.”

Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope;

“ Nutrix, inimici quidem omnes, quoniam mala machinantur;

“ Antinòus verò maxime atræ mortì similis-est.

500

“ Hospes quidam infelix vagatur per domum,

“ A-viris petens; (egestas enim jubet:)

Ibid. — ἰνόμεν] Εὐνόμεσιαν, [Ita Barnesius; *Al.* Εὐνόμεσιαν], καὶ ἢ ἐν νηρόμεθα καὶ διατελοῦμαι. Schol. Ὁ Παιστής τὸν καθ' ἡμᾶς νῆμον οὐκ οἶδε. Σήμενος δὲ καὶ ἰνόμεν λέγει ἀπὸ τῆς νηρόμεθα. “ Ἀνθρώπων ὕβρις τι καὶ ἰνόμεν ἰφορῶντες.” *Hesychius* à *Barnesio* citatus. Vide ad *Il.* ὁ, 249.

Ibid. — ἰφορῶντες.] Apud *Diodorum Siculum*, loco supra citato, ἰσορῶντες. *Al.* ἰφύποντες.

Ver. 488. — ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.] *Eustathius* hoc de *Ulyssæ* exponit. Ὀδυσσεὺς δὲ, inquit, οὐκ ἐμπάζετο μύθων, οὐτε τῶν Ἀντινόου δηλαδὴ, οὐτε οὐδ' ἄλλων οἱ λοιποὶ πάντας γὰρ μισὶ διὰ καὶ πάντας ἀνελί. Statim autem deinceps adjicit; ἴσως δὲ καὶ ὁ Ἀντίνοος οὐκ ἐμπάζετο τῶν κατ' αὐτοῦ νημοσητικῶν μύθων.

Ver. 490. — οὐδ' ἄρα.] Neque, ut solent magno dolore affecti.

Ver. 494. — βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.]

λων. Vide suprâ ad ὁ, 409. Porro similiter apud *Virgilium*, *Apollo* vocatur “*Ar-*”

“*citenens*.” *Æn.* III, 75.

Ver. 496. Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο.] *Eustathius* hîc pro τέλος, τέλος legi annotat. Τὸ δὲ τέλος, (inquit), γράφεται καὶ τέλος ἵνα λίγη ἡ γραφὴ οὕτως. Ὡς τίς, εἰ γὰρ ἐπ' ἀρεαῖς ἡμετέραις, ἦγον ὑπὲρ ἡμῶν, ὁ Ἀπόλλων γένοιτο, πάντες ἂν ἀπόλοιτο. Quod ferri non posse existimat *Henricus Stephanus*:

“ Nam (inquit) de hac quidem, ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο, dubitare nos exempli non sinunt; at nescio an ipsemet *Eustathius* alteram lectionem vel unius exempli auctoritate confirmare potuisset, “*εἰ γένοιτο ἐπ' ἀρεαῖς ἡμετέραις*, id est, ὑπὲρ ἡμῶν.” Atqui MSS. duo à *Tho. Bentleio* collati τέκος legunt.

Ver. 500. — μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν.] Ita *Iliad.* γ', 454.

Ἴσον γὰρ σφιν πᾶσιν ἀπήχετο κηρὶ μελαίνῃ.

"Εἶθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ', ἔδοσαν τε·

Οὗτος δὲ Δρηνυῖ πρυμνὸν βάλε· δεξιὸν ἄμρον.

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευε μετὰ δμῳῇσι γυναιξίν, 505

Ἡμῆν ἐν θαλάμῳ· ὃ δ' ἐδείπνεε διὸς Ὀδυσσεύς·

Ἡ δ' ἐπὶ οἱ καλίσασσα προσήδα διὸν ὑφορζόν

"Ερχεο, δι' Εὐμαιε, κίων τὸν ξείνον ἀνωχθί

Ἐλθέμεν, ὄφρα τί μιν προσπύξομαι, ἦδ' ἐρέωμαι,

Εἴ που Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἦε πέπυσται, 510

Ἡ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι πολυπλάγκτῃ γὰρ ἔοικεν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συδῶτα·

Εἰ γάρ τοι, βασίλεια, σιωπήσειαν Ἀχαιοί,

Οἷ' ὄγε μυθεῖται, Δέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.

Τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἡματ' ἔρυσσεν 515

Ἐν κλισίῃ, (πρῶτον γὰρ ἐμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράς·)

Ἄλλ' οὐπὼ κακότητα διήνυσεν ἦν ἀγορεύων.

Ὡς δ' ὅτ' αἰοδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται, ὅς τε θεῶν ἐξ

Ἀείδει δεδαῶς ἐπεῖ ἡμερόεντα βροτοῖσι,

Τοῦ δ' ἄμοτον μεμῶασιν ἀκουέμεν, ὅππότε' ἀείδει· 520

Ὡς ἐμὲ κείνος ἔβελγε παρήμενος ἐν μεγάροισι.

"Ibi alii quidem omnes impleveruntque, dederuntque;
Hic autem scabello extimum percussit dextrum humerum."

Illa quidem sic loquebatur inter famulas mulieres, 505

Sedens in thalamo; coenabat autem nobilis Ulysses;

Illa autem ad se vocatum allocuta est nobilem subulcum;

"Vade, nobilis Eumaeae, profectus hospitem jube

"Venire, ut aliquatenus cum ipso congrediar, et interrogem,

"Sicubi de-Ulyssae malorum-patiente vel audiverit, 510

"Vel cum viderit oculis: multivago enim similis est."

Hanc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce;

"Utinam enim tibi, regina, tacerent Achivi,

"Quaedia hic loquitur, mulceret tibi charum cor.

Tres enim janijam ipsum noctes habui, tres autem dies detinui 515

"In casa, (primum enim ad me venit, ubi a nave aufugisset;)

"Sed nondum calamitatem absolvit suam narrans.

"Sicut autem quando cantorem vir aspicit, qui ex diis

"Canit doctus carmina delectabilia mortalibus,

"Hunc autem insatiabiliter cupiunt audire, quando canit; 520

"Sic me ille mulcebat assidens in aedibus.

Ver. 504. Οὗτος δὲ Δρηνυῖ πρυμνόν.] Προ-
nunciabatur Δρηνυῖ, vel Δρηνυῖ duabus syllabis;
ut et vox ὀρχηστῶν infra ver. 505.

τί ποτ'· τὸ δ' ὀρχηστῶν καὶ αὐτῇ
τί ποτ'·

Vide ad II. σ', 321. et 536.

Ver. 506. —ιδεῖσθαι.] Ἀλ. ἰδεῖσθαι.

Ver. 508. "Ερχεο, δι' Εὐμαιε.] Ἀλ. "Ερχεο
δι' Εὐμαιε.

Ver. 509. —προσπύξομαι.] Ἀλ. προσ-
πύξομαι.

Ver. 515. —σιωπήσειαν Ἀχαιοί.] "Μη-
"σῆς ἡμεῖς ἡμεῖς (inquit Barnesius) Ἀχαιοί
"λέγονται." Ita infra ver. 596.

—πύλλαι δὲ κατὰ φρονέοντι Ἀχαιῶν.

Et σ', 93.

—ἵνα μὴ μιν ἐκφυγεῖν Ἀχαιοί.

Ver. 519. Ἀείδει.] Ἀλ. Ἀείδω.

Φησὶ δ' Ὀδυσσεὺς ξείνός πατρῷος εἵκai,
 Κρήτη ναιετάων, ὅθι Μίνως γένος ἐστίν.
 "Εὐθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πῆματα πάσχων,
 Προπροκυλινδόμενος· στεῦται δ' Ὀδυσσεὺς ἀκούσαι, 525
 Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίοις δῆμῳ,
 Ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὄνδε δόμονδε.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 "Ερχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ.
 Οὗτοι δ' ἢ Δύρησι καθήμενοι ἐψίασθων, 530
 Ἡ αὐτοῦ κατὰ δάματ'· ἐπεὶ σφίσι θυμὸς ἐύφρων.
 Αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκέραια κείτ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Σῖτος καὶ μέθυ ἡδύ· τὰ μὲν οἰκῆς ἔδουσιν
 Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι, ἥματα πάντα,
 Βοῦς ἱερεύοντες, καὶ ὄϊς, καὶ πίκνας αἶγας, 535
 Εἰλαπινάζουσι, πίνουσι τε αἶθρα οἶνον
 Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,

"Dicit autem se Ulysses hospitem patrum esse,
 "In Creta habitantem, ubi Minois genus est.
 "Indè jam nunc huc venit damna patiens,
 "Supplex-provolutus: affirmat autem de-Ulyssè se audivisse, 525
 "Propè Thesprotorum virorum in ubere populo,
 "Vivo: multas autem ducit res-pretiosas suam ad domum."
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;
 "Vade, huc voca; ut coràm ipse dicat.
 "Hi autem vel in foribus sedentes delectentur, 530
 "Vel illic in aedibus, quippè ipsis animus laetus est.
 "Ipsorum etenim possessiones integrae jacent in domo,
 "Panis et vinum dulce; ea quidem domestici ipsorum comedunt:
 "Ipsi verò in nostram-domum divertentes, dies omnes,
 "Boves mactantes, et oves, et pingues capras, 535
 "Epulantur, bibuntque generosum vinum
 "Temerè; plurima autem absumuntur: non enim adest vix,

Ver. 523. — ὅθι Μίνως γένος ἐστίν.] Dna. Dacier exponit, "Où le sage Minois est né." Alii autem, notante eadem Dna. Dacier, explicant; "Ubi regnant Minois posteri." Quia scilicet Idomeneus Minois nepos jam tum Creta regnaret. Sed prior verior explicatio; ut liquet ex *Odys.* ζ', 54. 35. ubi eadem phrasis occurrat;

κατὰ δῆμον
 Πάντων Φαιήκων, ὅθι ται γένος ἐστὶ καὶ αὐτῆ.

Ver. 525. Προπροκυλινδόμενος.] "Ἦσαν ἱκανοὶν ἢ καὶ ἱκανωτικῶς ἀπὸ φόβου εἰς τόπον ἤκων. Eustath.

Ver. 530. — ἐψίασθων.] Ἄντι τοῦ παύσασθαι, διαλογίσθαι. Schol.

Ver. 533. — τὰ μὲν οἰκῆς.] Barnesius

hic pro μὲν, μὲν legi debere putat. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* α', 51.

Ver. 534. — ἡμέτερον πωλεύμενοι.] *Al.* ἡμέτερον γι πολέμενοι.

Ver. 537. — τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται.] Vulgati habent κατάνεται Barnesius autem ex Editionum vetustiorum nonnullis edidit κατάνεται. Rectè, ut videtur. Ita enim, uti ipse annotat, in omnibus Exemplaribus legitur suprâ *Odys.* β', 58. ubi occurrit hic locus: Cumque Barnesio facit et M.S. à *Tho. Bentleio* collatus. Porro *Hesychius*, notante itidem Barnesio, vocem κατάνεται exponit κατανύνεται, ἀναλίσκται. Ita *Iliad.* κ', 251.

— μάλα γὰρ νῦν ἄνισται, ἐργασίῃ δ' ἑός.
 Et *Odys.* γ', 496.

*Ἦσαν ὄϊον.

Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσπεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμύναι.
 Εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Αἰψά κε σὺν ᾧ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν. 540
 "Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ μίγ' ἔπαρεν ἀμφὶ δὲ δῶμα
 Σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Πηνελόπεια·
 Αἰψα δ' ἄρ' Εὐμαιον ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
 "Ἐρχέο μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ᾧ δὲ κάλεσσον.
 Οὐχ ὄρας, ὅ μοι υἱὸς ἐπέπαρε πᾶσιν ἔπεισιν; 545
 Τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὲς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
 Πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξοι.
 "Ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν,
 Αἶκ' αὐτὸν γῶα νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
 "Ἔσσω μιν χλαῖναν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά. 550
 "Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
 Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεια πτερόεντα προσηύδα·
 Ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,

" Qualis Ulysses erat, qui malum à domo arceat.
 " Sin Ulysses venerit, et accesserit in patriam terram,
 " Statim cum suo filio injurias ultus fuerit virorum."
 Sic dixit: Telemachus autem altè sternuit; circumque domus
 Horrendum resonuit; .risit verò Penelope;
 Statimque deinde Eumaeum verbis alatis allocuta est;
 " Vade mihi, hospitem coràm huc voca:
 " Nonne vides, quòd mihi filius sternuit ad omnia verba?
 " Ideò et non imperfecta mors prociis fiat
 " Omnibus prorsus; neque quisquam mortem et fatum vitet.
 " Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuà;
 " Si ipsum cognovero vera omnia dicentem,
 " Induam ipsum laenàque tunicàque, vestimentis pulchris."
 Sic dixit: ivit verò subulcus, postquam sermonem audiverat:
 Propèque stans verbis alatis allocutus est;
 " Hospes pater, vocat te prudens Penelope,

Ver. 538. — ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμύναι.]
 Vide infrà ad χ', 208.

Ver. 540. Αἰψά κε σὺν ᾧ παιδί.] *Bar-*
nesius, minime ignarus quâ ratione vocula
 σὺν producatur, nullis tamen allatis *Codi-*
cibus de suo edidit, Αἰψά κε ᾧ σὺν παιδί.
 Quod scilicet hæc lectio sit " *tutior, me-*
liorque. Sed mutato nihil opus. Vide
 ad II. α, 51.

Ver. 541. — Τηλέμαχος δὲ μίγ' ἔπα-
 ρεν.] "Ὅστις γὰρ ποτὶ ἦν τοῖς παλαιαῖς καὶ ὁ
 παρήμερος" ἔπει καὶ ἡ κηφὰ ἡ τιμία, ἐξ ἧς τὸ
 ταυούτων σύμβολον. Διὸ καὶ προσκυκνίστο, ὁ πααί-
 ρων καὶ τὴν αἰτίαν λίγουσιν αἱ σοφοί, ἐν οἷς καὶ
 Ἀριστοτέλης. *Eustath.* Καὶ παρήμερος δὲ παρ'
 αὐτῷ [Ὀμήρῳ] σύμβολον ἀγαθὸν γίνονται. *Dionys.*

Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 24.
 Hinc apud *Anthologiam*:

Οὐδὲ λίγυ, Ζεῦ πάτερ, ἰὼν παρῇ —
Lib. II. § 10, Δυσσίδης.

Vide *Aristot. Problem. Sect. 33.*

Ver. 542. Σμερδαλίον κονάβησε.] Vide ad
 II. δ', 455. *Al.* Σμερδαλίον κονάβησε.

Ver. 545. — ἔπιαρται πᾶσι ἔπεισιν.]
Origen. contrà *Celsum lib. I.* (notante *Bar-*
nesio), citat ἔπιαρται οἷον ἔπεισιν.

Ver. 547. — ἀλύξαι.] *Al.* ἀλύξαι, et
 ἀλύξαι.

Ver. 548. — σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλιο σῆσιν.]

Καὶ ταῦτ' ἰσίσσω καὶ γράφω φρεσὶν ἴσω.
Sophocl. Philoctet. ver. 1318.

Μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαι τί ἐ θυμὸς
 Ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κῆδεά περ πεπαυῖη. 555
 Εἰ δέ κ' ἐ σε γνοίη νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
 Ἔσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
 Χρηΐζεῖς σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον,
 Γαστέρα βοσκήσεις· δάσει δέ τοι, ὅς κ' ἐβέλῃσιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 560
 Εὖμαι', αἰψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
 Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ·
 Οἶδα γὰρ εὔ περὶ κείνου, ὅμην δ' ἀνεδέγμεθ' οἷζύν.
 Ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὄμιλον,
 Τῶν ὕβρις τε βίη τε, σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει. 565
 Καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κίοντα
 Οὔτε κακὸν ῥέζαντα βαλὼν ὀδύνησιν ἔδωκεν,
 Οὔτε τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρκεσεν, οὔτε τις ἄλλος.
 Τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἀνωχθεῖ
 Μείναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἥλιον καταδύντα· 570
 Καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος περὶ νόστιμον ἡμερ,

- “ Mater Telemachi ; sciscitari aliquid ipsam animus
 “ De marito jubet, quamvis dolores passa sit. 555
 “ Quòd si te cognoverit vera omnia dicentem,
 “ Induet te laenâque tunicâque, quibus tu maximè
 “ Indiges ; panem autem etiâ petens per populum
 “ Ventrem pascas : dabit verò tibi, quicumque voluerit.”
 Illum autem rursus allocutus est multa-passus nobilis Ulysses ; 560
 “ Eumaeae, statim ego vera omnia dicam
 “ Filiae Icarîi prudenti Penelopae :
 “ Novî enim benè de illo ; parem autem sustinuimus aerumnâ.
 “ Sed procorum difficilium subtimeo coetum ;
 “ Quorum injuriâque, violentiaque, ad ferreum coelum pervenit. 565
 “ Etenim nunc, quandò me hic vir per domum euntem,
 “ Nihil mali cùm-feceram, percussus doloribus dedit,
 “ Neque omninò Telemachus hoc prohibuit, neque quisquam alius.
 “ Ideò nunc Penelopen in aedibus hortare
 “ Manere, festinantem licèt, in solis occasum ; 570
 “ Et tunc me interroget mariti de redivis die,

Ver. 554. 555. — μεταλλῆσαι τί ἐ θυμὸς — πικραυῖη.] “Οτι καὶ ἰνταῦθα
 κίται σχῆμα καινόν, ἥτοι σολομοφανές, ἐν
 τῷ, “ μεταλλῆσαι τί ἐ θυμὸς κίλινται, καὶ
 “ κῆδεά περ πικραυῖη.” τὸ μὲν γὰρ ἔρδον,
 ὅτι κίλινται αὐτὴν ὁ θυμὸς μεταλλῆσαι τί
 καὶ κῆδεα περ παύσαν. Eustath. De hu-
 jusmodi Syntaxi, vide suprâ ad ἰ, 256.
 et ad II. ξ', 141. Porro consultò pla-
 nè hoc in loco ita scripsit Poeta, quum | æquè facilè scribere potuisset πικραυῖ-
 αν.
 Ver. 556. Εἰ δέ κ' ἐ σε γνοίη.] Al. Αἰ δέ κ' ἐ. Ut
 suprâ ver. 549.
 Ver. 559. — ὅς κ' ἐβέλῃσιν.] Al. ὅς κ' ἐ-
 βέλῃσιν. Vide suprâ ad ver. 19.
 Ver. 564. — χαλινῶν.] Al. χαλινόν.
 Ver. 565. Τῶν ὕβρις τε βίη τε.] Vide su-
 præ ad δ, 327.
 Ibid. — ἵκει.] Al. ἡκει.

Ἀσσοτέρω καθίσασα παρὰ πυρὶ· εἴματα γάρ τοι
Λύγρ' ἔχω· οἶσθα καὶ αὐτὸς, ἐπεὶ σε πρῶθ' ἰκτευσεν·

Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβὸς, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
Τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσήυδα Πηνελόπεια·

575

Οὐ σύ γ' ἄγεις, Εὐμαιε; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
Ἥ τινά που δέισας ἐξαίσιον; ἥ καὶ ἄλλως
Αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἐλάτης.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαιε συζῶτα·

Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἶοιτο καὶ ἄλλος,

580

Ἵδριν ἄλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορόντων.

Ἀλλὰ σε μείναι ἀνάγειν ἐς ἥλιον καταδύντα.

Καὶ δέ σοι ὦδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὧ βασιλεία,

Οἷον πρὸς ξεῖνον φαῖσθαι ἔπος, ἢ δ' ἐπακοῦσαι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

585

Οὐκ ἄφρων ὁ ξείνος οἶεται, ὅς περ ἂν εἴη·

Οὐκ γὰρ πού τινες ὦδε κατεσθνητῶν ἀνθρώπων

“ Propius ubi-collocârit ad ignem : vestimenta enim

“ Mala habeo; nôsti et ipse, quoniam te primùm supplex-adii.”

Sic dixit : ivit autem subulcus postquam sermonem audiverat.

Eum verò super limen profectum allocuta est Penelope;

575

“ Non tu utique ducis, Eumaeae? quid hoc in-animum-induxit erro?

“ An aliquem quodammodo veritus supra-modum? an et aliter

“ Verecundatur in domo? malus autem est verecundus mendicus.”

Hanc autem respondens allocutus es, Eumaeae subulce;

“ Loquitur appositè, quae scilicet putaret etiam alius,

580

“ Contumeliam vitans virorum superbiorum :

“ Sed te manere hortatur in solis occasum :

“ Etenim tibi sic ipsi multò meliùs, ὁ regina,

“ Solam ad hospitem loqui verbum, et ex-ee audire.”

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope;

585

“ Non insipiens hospes suspicatur, quicumque demùm sit;

“ Non enim usquam ulli sic mortaliùm hominùm

Ver. 572. Ἀσσοτέρω καθίσασα παρὰ πυρὶ.] Non, ut reddunt versiones plurimae, “ Pro-pius assidens apud ignem;” sed, “ Propius” ubi me collocârit ad ignem.” Ita nimirum postulare videtur tum sententia, tum vo-cum καθίσας, κάθισον, ἕς. in Primo Aoristo significatio. Vide Iliad. γ'. 68. ἡ. 49. ἰ. 484. et ε', 280.

Ibid. — γάρ τοι.] Al. γὰρ δή.
Ver. 577. Ἥ τινά που δέισας ἐξαίσιον.] Τὸ δὲ “ἐξαίσιον” δηλοῖ μὲν τὸ ἔξω τοῦ αἵσιου. Ἐστὶ δὲ ἡ αἰτιατικὴ πτώσις, ἵνα δηλοῖ, δέισας τινὰ ἄνδρα ἐξαίσιον· ἢ ἐπιρρηματικῶς, ἀντὶ τοῦ, ἔξω τοῦ δύνοντος. — Τινὲς δὲ τὸ “δέισας ἐξαί-σιον” καὶ ἀντὶ τοῦ, μίγα φοβεθεῖς, ἵπουν. Eu-stath. Secunda optima videtur explicatio. Et suprâ d', 690.

Ὅστι τινὰ ρίξας ἐξαίσιον.

Ver. 579. Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος.] Ita ex veterum Editionum nonnullis rectè edidit Barnesius. Quippè Penelopem hîc alloquitur Eumæus. Henricus Stephanus aliique nonnulli malè, Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος.

Ver. 581. — ἄλυσκάζων.] Al. ἄλυσκάζειν.

Ver. 586. Οὐκ ἄφρων ὁ ξείνος οἶεται.] Barnesius aliique vertunt, “ Non insipiens hospes” videtur.” Sed rectius, ut opinor, interpretèris, “ Non insipiens hæc cogitat hospes.” Ut suprâ ver. 580. 581.

Μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἶοιτο καὶ ἄλ-λος,

Ἵδριν ἄλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορόντων.

Ibid. — ἐς πτε.] Al. ἄσπερ

Ver. 587. — πτε.] Al. πτε.

Ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανώνται.

Ἡ μὲν ἄρ' ὧς ἀγόρευεν ὁ δ' ἄχετο δῖος ὕφορβος
Μνηστῆρων ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα. 590

Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἄγχι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοιάθ' οἱ ἄλλοι·

ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι, σῶας καὶ κείνα φυλάξων,
Σὸν καὶ ἐμὸν βίοντο· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σῶω, καὶ φράζω θυμῷ, 595

Μή τι πάθης· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·
Τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
Ἔσσεται οὕτως, ἅττα· σὺ δ' ἔρχεο δειελίης·
Ἡῶθεν δ' ἵεναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλά· 600
Αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.

“Viri superbientes injusta machinantur.”

Illa quidem sic locuta est; ibat autem nobilis subulcus

Procorum in coetum, postquam dixerat omnia. 590

Statim autem Telemachum verbis-alatis allocutus est;

Propè admoto capite, ut nè audirent alii:

“O dilecte, ego quidem abeo, sues et illa custoditurus,

“Tuum et meum victum; tibi autem hîc omnia curae-sint.

“Ipsum quidem te primùm serva, et considera in animo, 595

“Nè quid patiaris; multi verò mala cogitant Achivorum;

“Quos Jupiter disperdat, antequam nobis nocumento-sint.”

Hunc autem rursùs Telemachus prudens contra allocutus est;

“Erit sic, pater: tu verò vade merendâ-sumptâ:

“Manè autem veni, et duc victimas pulchras: 600

“At mihi haec omnia et immortalibus curae-erunt.”

Ver. 590. — διαπίφραδε.] Vide ad Il. β', 314. et ξ', 500.

Ver. 596. — Ἀχαιῶν.] Vide suprâ ad ver. 513.

Ver. 599. — ἅττα.] Vide suprâ ad π', 31.

Ibid. — δειελίης.] Πρὸς τὴν δειλὴν ἄνθρωπον παραγινόμενος· τουτίστι, τὴν μισσημερίαν, ἢ τὴν ἱσπεριτὴν διατρέψας. Ἔνιοι δὲ, τὴν δειλὴν τροφὴν αἰσῶν καὶ Καλλιμαχὸς φησὶ, “Δειλὸν αἰτίζουσι, ἄγουσι δὲ χεῖρας ἀπ' ἔργου.” τὴν πρὸς τῇ δειλῇ τροφῇ αἰτῶντες· οὐ δύνανται προσηρπασμένον γὰρ ὅτι οἱ Ἀχαιοὶ τοιοῦτο [Barnesius edidit τοιοῦτον] σφοδαῖς ἰχθύωντα. Schol. Aithenaeus, lib. I. cap. 10. secundum posteriorem explicandi rationem accipit: Τῆς δὲ τσιτάρτης (inquit) τροφῆς οὕτως Ὀμηρος μύμηται, “Εὐ δ' ἔρχεο δειελίης,” ὁ καλοῦσι τινὲς δειλὸν, ὁ ἴσσι μεταξὺ τοῦ ὕψ' ἡμῶν λεγομένου ἀρίστου καὶ δίστανου. Καὶ ἀρίστον μὲν ἴσσι τὸ ὑπὸ τὴν ἑω λαμβανόμενον· δίστανον δὲ, μισση-

μερίαν, ὁ ἡμῖς ἀρίστον δίσταν δὲ, τὸ ἱσπεριτὸν. Ipse autem, uti ad hunc locum annotat Crusambonus, alibi alteram explicandi rationem probat, hanc prorsùs rejicit: Ὅσακις δὲ (inquit) καὶ τροφῆς ἰλάμβανον, προσηρπασμένον ἦδη· ὅτι δὴ τοιοῦτος ἦσαν διὰ τὸ αὐτὸ ποτὶ μὲν ἀρίστον, ποτὶ δὲ δίστανον ἐνομάζεσθαι. Γελοῖοι γὰρ εἰσὶν οἱ φάσκοντες ὅτι καὶ τίσσας ἰλάμβανον, ἵνα ὁ Ποιητὴς ἔφη, “Σὺ δ' ἔρχεο δειελίης,” οὐ νοῦντες ὅτι λίγην τὸν δειλὸν διατρέψας χρόνον. Lib. V. cap. 4. Ceterùm ut de cibo sumendo intelligatur hæc vox, facere videntur (uti observat Dna. Dacier) sequentia, ver. 602. &c.

— ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔπειτ' ἐῴϊστον ἐπὶ δίσταν· Πιλησάμνος δ' ἄρα θυμὸν ἰδητύος ἦδ' ἐποτῆσος, Βῆ ε' ἵμεναι μεθ' ὕας —

Ver. 600. — ἱερήϊα.] Vide ad Il. χ', 159.

ὣς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζετ' ἐϋξίστου ἐπὶ δίφρου·
 Πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτος,
 Βῆ ῥ' ἵμεναι μεθ' ὕας· λίπε δ' ἔρκεά τε, μέγαρόν τε
 Πλεῖον δαιτυμόνων· τοὶ δ' ὀρχηστύϊ καὶ αἰοιδῇ
 Τέροντ'· ἥδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δαίειλον ἡμαρ.

605

Sic dixit : is verò rursùs deindè sedebat benè-politâ in sede :
 Ubi autem repleverat animum cibo et potu,
 Perrexit utique ire ad sues, liquitque septaque, domumque
 Plenam convivarum : hî autem saltu et cantu
 Delectabant-se : jam enim et advenit vespertinum tempus.

605

Ver. 602. — ἐϋξίστου ἐπὶ δίφρου.]	Al.	Ver. 605. — ὀρχηστύϊ. Vide suprâ ad
ἐπὶ θρόνου ἑνὸν ἀνίστη.		ver. 504.
Ver. 604. — ἔρκεα.]	Al. ἔρκεα. Ut	Ver. 606. — δαίειλον ἡμαρ.] Τὸ τῆς δι-
Iliad. i, 472.		ληγῆς ὥρας. Schol.

THE
TOY ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Σ'.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Σ'.

ὈΔΥΣΣΕΩΣ καὶ Ἰεὺ πυγμὴ γίνεται· φαίνεται δὲ καὶ Πηνελόπῃ τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ' αὐτῶν δῶρα λαμβάνει· γίνεται δὲ καὶ τις κοινολογία ἐν τοῖς ἐξῆς Ὀδυσσείαις πρὸς Εὐρύμαχον.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσείας καὶ Ἰεὺ πυγμῆ.

Ἄλλως.

Σῆμ' ἐν Ἰεῷ, εὖχος Ὀδυσσεύς, δῶρά τ' ἀνάκτων.

ἩΛΘΕ δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδήμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
Πτωχεύεσκ' Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ,
Ἀζηχὲς φαγέμεν καὶ πῖμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἴς,
Οὐδὲ βίη· εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὀρέασθαι.
Ἀργαῖος δ' ὄνομ' ἔσκε· τὸ γὰρ Δίτο πότνια μήτηρ

5

ADVENTIT autem mendicus publicus, qui per urbem
Mendicabat Ithacae; excellebat verò ventre voraci,
Ad incessantè comedendum et bibendum; neque ei erat vis,
Neque robur: specie autem valdè magnus erat intuitibus.
Arnaeus verò nomen erat: hoc enim imposuit alma mater

5

Ver. 1. Ἡλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς, &c.] Καὶ ἡ
Κωμῶδια ἐνθὺς [ἢ Ὀμήρου] ποδὶν ἱλαδί τὴν
ἐφορμήν· εὖρος γὰρ ὅτι καὶ παρὰ τῷ τῶ συμ-
μῆματα καὶ ὑψηλότερα διηγουμένη, ἐπισημῶς τι-
νὰ ἰσὶ γίλῳτα κινῶντα· διὸ ἐν τῇ — Ὀδυσ-
σεύς — παρὰ τοῖς ἀσώτοις μνηστῆρσιν εἰσάγεται
ὁ πτωχὸς Ἰεὺς τῷ γενναϊοτάτῳ Ὀδυσσεὶ ἰεῖζων
εἰς πάλιν, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ φαινόμενος καταγίλα-
στος. Καθόλου γὰρ οἰκιστὴς τῇ τοῦ ἀνθρώπου
φύσιν· μὴ μόνον ἐπιτιμῆσθαι, ἀλλὰ καὶ ἀνίστασθαι,
ἵνα καὶ διακεῖν πρὸς τοὺς ἐν τῷ ζῆν πότους. Dionys.
Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 25.
Vide infra ad ver. 37.

Ver. 2. — μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάργῃ.]
Tom. II.

Ἐκπρεπὴς ἦν ἐπὶ γαστρομαργία, εἵτου ἀπλη-
στία· τοῦτο γὰρ ἡ μάργῃ γαστῆρ· διαλειμμένη
ῥημία, ὁμοίως τῷ "πέλις ἄρον, καὶ τοῖς ὁμοί-
οις. Eustath. Vide et Porphyry. Quasi.
Homeric. 11.

Ver. 3. — φαγίμεν καὶ πῖμεν.] Barnesi-
us ex Etymolog. Magn. edidit πῖμεν. Quo
modo legit et MS. à Tho. Benileio collatus.
Sed et satis rectè se habet Vulgata lectio.
Vide supra ad v. 143.

Ver. 5. — τὸ γὰρ Δίτο πόντια μήτηρ.] A-
pud Etymolog. Magn. ad vocem Ἀργαῖος, lo-
gitur (notante Barnesio) τὸ γὰρ Δίτο εἰ ποτι-
μήτης.

K

Ἐκ γενετῆς Ἴρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
 Οὐνέκ' ἀπαγγέλλεσκε κιών, ὅτε πού τις ἀνώγοι·
 "Ὅς ῥ' ἔλθων Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
 Καί μιν νεικεῖαν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Εἶπε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλκη. 10
 Οὐκ αἶεις, ὅτι δὴ μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
 Ἐλκέμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμπης.
 Ἄλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 15
 Δαιμόνι, οὔτε τί σε ῥέζω κακὸν, οὔτ' ἀγορεύω,
 Οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι, καὶ πόλλ' ἀνελόντα.
 Οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χεῖσεται· οὐδὲ τί σε χερὶ
 Ἀλλοτριῶν φθονεῖν· δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
 "Ὡς περ ἐγὼν ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
 Χερσὶ δὲ μῆτι λίην προκαλίζεο, μὴ με χολώσης, 20
 Μὴ σε, γέρον περ ἐὼν, στῆθος καὶ χεῖλεα φύρσω
 Αἵματος· ἥσυχῇ δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ' εἴη

Ex nativitate: Irum autem juvenes vocabant omnes,
 Quoniam nuntia-referebat profectus; cum alicubi quis juberet:
 Qui scilicet ubi venerat, Ulyssem pellebat suā domo,
 Et ipsum objurgans verbis alatis allocutus est;

"Recede, senex, à vestibulo, nè jam citò et pede traharis: 10
 "Non sentis, quòd jam mihi innuunt omnes,
 "Trahereque jubent? Ego autem verecundor omnino.

"Sed surge, nè citò nobis contentio etiam manibus fiat."
 Hunc autem torvè intuitus, allocutus est solers Ulysses;

"Miser, neque quid tibi facio mali, neque dico, 15
 "Neque aliquem invideo dare, etiam multa si-sumpserit.

"Limen autem ambos hoc capiet: neque omnino te oportet
 "Aliena invidere; videris autem mihi esse erro,

"Sicut ego; opulentiam verò dii solent praeberere.

"Manibus autem nequaquam valdè provoca, nè mihi iram-moveas, 20
 "Nè tibi, senex licet sim, pectus et labra foedem

"Sanguine; quies verò mihi etiam magis adhuc esset

Ver. 7. — ὅτι πού τις.] *Al.* ὅτι κίς
 νίς.

Ver. 10. — μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλ-
 κη.] Vide suprā ad σ', 276.

Ver. 11. — ἐπιλλίζουσιν.] Τί οὐ τὸ ἐπι-
 λίζω; τὸ διακίβναι ἀπὸ τοῦ διακίβνουντας
 συστρέφειν τοὺς ὀφθαλμούς· ἰλλάδης γὰρ οἱ συ-
 ισσαμίνεσι μίαντες. Porphyry. Quæst. Home-
 ricæ. 11.

Ibid. — ἅπαντες.] *Etymolog. Magn.* ad
 vocem ἐπιλλίζουσιν, (notante Barnesio), citat
 Ἀχαιοί.

Ver. 14. Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν.] *Al.* Τὸν δ'
 ἀπαμειβόμενος.

Ver. 17. — χεῖρεται.] Χωρῆσαι ὕδιν καὶ
 χυμῶς. τὰς καταδύσεις τῶν ὀφθαλμῶν. Schol.

Ver. 18. Ἀλλοτριῶν φθονεῖν.] *Al.* Ἀλλο-
 τριοφθονεῖν.

Ver. 19. — ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀ-
 πάζειν.] Ita suprā ζ'. 188.

Ζεὺς δ' αὐτὸς ἦναι ὄλβος Ὀλύμπιος ἀνθρώποι-
 σιν.

Similiter et Æschylus;

Θεοὺ δὲ δῶρὸν ἴσται ἐπυχὴν βροτῶν.

Septem contra Thebas, ver. 631.

Cætèrum Eustathius hoc, "ὄλβον δὲ θεοί,
 "ἔc," itemque illud, "ἥσυχῇ δ' ἂν ἰμοί,
 "ἔc," infrā ver. 22. ad sequentem Ulyssis
 de Prociis victoriam futuramque ipsius pro-
 speritatem referri vult. Minus rectè.

Αὔριον· οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι οὔτω
Δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος·

Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἴρος ἀλήτης·

25

ὦ πόποι, ὥς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
Γρηῖ καμινῶ ἴσος· ὃν ἂν κακὰ μητισαίμην,
Κόπτων ἀμφοτέρησι, χαμαὶ δ' ἐκ πάντας ὀδόντας
Γναθμῶν ἐξελάσαιοι, σὺς ὥς ληϊβοτείρης.

Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώσῃ καὶ οἶδε

30

Μαρναμένους· πᾶς δ' ἂν σὺ νεωτέρω ἀνδρὶ μάχοιο·

ᾧ ὧς οἱ μὲν προπάρειθε θυράων ὑψηλάων

Οὐδοῦ ἐπὶ ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκρίωντο.

Τοῖιν δὲ ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο,

Ἥδ' ὃν δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεε μνηστήρεσσιν·

35

ᾧ φίλοι, οὐ μὲν πῶ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη·

"Cras: nequaquam enim te reversurum puto

"Iterum in domum Laërtiadae Ulyssis."

Hunc autem iratus allocutus est Irus mendicis;

25

"Papae! ut hic vorax volubilitèr loquitur,

"Vetulae camino-assuetae similis; cui mala molirer,

"Verberans ambabus; in-terram autem omnes dentes

"Maxillis excuterem, suis sicut segetem-depascentis.

"Accinge te nunc; ut omnes cognoscant et hi

30

"Nos pugnantes: quomodo verò tu cum juniore viro pugnaveris?"

Sic hi quidem ante fores altas

Limine in polito animosè rixabantur.

Eos autem animadvertit sacra vis Antinöi;

Suaviterque ridens allocutus est procos;

35

"O amici, haud quidem unquam aliquid antea tale factum est:

Ver. 24. Διύτερον ἐς μέγαρον.] *Al.* Αὐτίς ἴσω μέγαρον.

Ver. 27. Γρηῖ καμινῶ ἴσος.] Τὸ δὲ, "γρηῖ καμινῶ ἴσος," οἱ μὲν κατὰ τὸ πολὺ λαλόν φασιν, ὡς ἐν ῥητορικῇ δηλοῦται λέξις. "Ἐτεροι δὲ τὸ μὲν Γρηῖ διὰ τὸ ῥυθμὸν τοῦ προσώπου ἵκον· τὸ δὲ καμινῶ, διὰ τὸ ἐπαφαινόμενον μίλαν, ὡς οἶον ἐκ σπινθ. ἀσβόλης. *Eustath.* Prior interpretatio ad vocis ἴσος significationem aptior; alioqui enim ἱκελὸς potiùs dicendum fuisse videtur. Cæterum *Aristarchus* et *Herodotianus*, notante ibidem *Eustathio*, vocem καμινῶν exponunt τὴν καμινύττειαν, ἥτοι φεύσαντων κριθῶν πρὸς ὑψιχρυσίαν ἀλιεροποιάν.

Ibid. — μητισαίμην.] *Barnesius* edidit μητισαίμην et in annotationibus, "Ita," inquit, "scribendum, Duplici σ, ob "Με- trum." Sed nihil opus. Nam *μητισαίμην* antepenultimam producit. Vide ad *Il.* ψ', 312.

Ver. 29. — σὺς ὥς ληϊβοτείρης.] Τῆς κατ-

ισθίωσης τὸ λήϊον, ὃ ἵστί τὸ σιστόφρον χωρίον· ἵαν γὰρ ἐνθὺ σὺς ἀλλότριον σπόριμον πιδίον βοσκομένη, ἐξοδοντίζεται. *Schol.* Ἐν Σαλαμῖνι δὲ χλωροῦ σίτου καὶ λήϊου κομώντας, ἵαν σὺς ἱμπε- σούσα ἀπακίσθη, νόμος ἵστί Σαλαμινίαν τοὺς ὀδόν- τας ἐκτρέβειν αὐτῆς· καὶ τοῦτο εἶναι τὸ παρ' Ὀ- μῆρῳ "σὺς ληϊβοτείρης" φασιν. Οἱ δὲ ἱτέρως νοοῦσι, καὶ λίγουσι, χλωροῦ σίτου τὴν σὺν γυναιμίνην, ἀσθενεῖς ἔχον τοὺς ὀδόντας. *Ælian.* de Ani- mal. lib. V. cap. 45. ipso fine. Verum poste- rior ista explicatio satis inepta.

Ver. 34. Τοῖιν.] *Al.* Ταῖσιν. Quod hoc qui- dem in loco perinde est. Vide ad *Il.* α', 566.

Ibid. — ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο.] Χρηστο- λογιῖ κατὰ ἴδους οἰκίον ὁ Παιστής τὸν κάμιστον Ἀντίνοον, ἐν τῷ "ἱερὸν μένος Ἀντινόοιο" ὡς καὶ μετ' ἄλλως "ἱερὸν ἵς Τηλεμάχου" φησιν. Εἰ γὰρ καὶ κακὸς ὁ Ἀντίνοος, ἀλλ' ἔχει σινὰ ἱφ' οἷς ἐχρῆν αὐτὸν ἐκαμινύσθαι. *Eustath.* Vide supra ad α', 29.

Ver. 35. — μιτιφώνει.] *Al.* μιτιφώνι.

Οἷν τετραπλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα·
 Ὁ ξεινός τε καὶ Ἴρος ἐρίζετον ἀλλήλοισιν
 Χερσὶ μαχέσασθαι· ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ἄκα.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊζαν γελῶντες, 40
 Ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχοὺς κακοείμονας ἠγερέθοντο.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὅφρα τι εἴπω·
 Γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρὶ· τάσδ' ἐπὶ δόρπῳ
 Κατθεμεθα, κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες· 45
 Ὅππότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
 Τάων ἦν κ' ἐβέλῃσιν ἀναστὰς αὐτὸς ἐλέσθω·
 Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον
 Πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.
 Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος. 50
 Τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλοι, οὐπὼς ἐστὶ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
 Ἄνδρα γέροντα, δῦν ἀρημένον· ἀλλὰ με γαστήρ

“ Qualem delectationem deus duxit ad hanc domum :

“ Hospesque et Irus contendunt inter-sese

“ *Usgue*-ad manibus pugnandum : sed committamus ocydus.”

Sic dixit : illi autem omnes surrexerunt ridentes,

Circumque mendicos pannosos congregabantur.

Inter hos autem Antinöus locutus est, Eupitheí filius ;

“ Audite me, proci eximii ; ut aliquid dicam ;

“ Ventres isti caprarum jacent in igne : quos in coenam

“ Deposimus, pinguedine et sanguine impletos.

“ Uter autem vicerit, superiorque fuerit,

“ Eorum quem voluerit, ubi-surrexerit, ipse eligat ;

“ Semper autem deinceps inter nos convivabitur ; neque quenquam alium

“ Pauperem intus misceri nobis sinemus mendicaturum.”

Sic dixit Antinöus : illis autem placebat sermo.

Hos verò dolos-meditans allocutus est solers Ulysses :

“ O amici, nequaquam æquum-est cum juniore viro pugnare

“ Virum senem, calamitate labefactum ; sed me venter

Ver. 37. Οἷν τετραπλὴν θεὸς ἤγαγεν.] Ὁ διὰ
 πάσης τῆς Ἰλιάδος σκυθρωπὸς Πιοητής, καὶ ὡς
 εἰς ἄγριος, μυρίας ἰλαρότητας ἐν Ὀδυσσεύᾳ σο-
 φίζονται, οὐ μόνον ἐν ἐκφράσεσι καὶ ξυμπαῖς διηγή-
 σεσι καὶ ἀνδρῶν στυφόντων ἐκθίσει, καὶ αἰδῶν αἰς
 οἱ τοιοῦτοι χαίρουσι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ σκώπτει
 καὶ παίζειν, ὃ καὶ ἐν ταῖς ποιεῖ μετὰ καὶ ποιη-
 τικῇ χάριτι. Τί γὰρ δεῖ εἶσθαι καὶ τὰ λοιπὰ
 οἷς, ὅσα καὶ παῖδας, ἡδῶς τιθεῖται τοὺς ἀπαλα-
 τήρους καὶ ἀπλουστεροὺς ἀκραστάς. Eustath.
 Vide supra ad ver. 1.

Ver. 41. — κακοείμονας.] Κατὰ ἱμά-
 τια περιεβλημένους. Schol.

Ver. 44. Γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρὶ.]

Οἰκίῳ τὸ ἄθλον, τοῖς δὲ γαστέρα δυστοχοῦσιν.
 Schol.

Ibid. — τάσδ'.] Ita Barnesius. *Al.*
 τὰς δ'.

Ver. 53. — ἀλλὰ με γαστήρ.] Ὅτε ὅντι κα-
 κοειργός.] Ἐν δὲ τῇ, “ ἀλλὰ με γαστήρ Ὅτε ὅντι
 “ κακοειργός,” ἀμφίβολον, ποῖαν λέγει γαστέρα,
 εἴτε τὴν ἑαυτοῦ, δι' ἣν πάσχειν εἴπει καὶ πρὸς
 μικροῦ, εἴτε τὴν ὁπαυμένην καὶ κειμένην ὡς ἱππὶδα
 πρὸς ἱππῶν. Eustath. Sed nulla omnino
 hæc ἀμφιβολία. Priorem enim veram esse
 explicandi rationem liquet ex epitheto κα-
 κοειργός. Vide supra ad ε', 286.

Ὀτρύνει κακοεργός, ἵνα πληγῇσι δαμείω.

Ἄλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερόν ὄρεον, 55

Μή τις ἐπ' Ἴρῳ ἦρα φέρων ἐμὲ χειρὶ παχείῃ

Πλήξῃ ἀτασθάλλον, τούτῳ δέ με ἴφι δαμάσσει.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμυνον, ὡς ἐκέλευεν.

Τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·

Ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ, 60

Τούτον ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μή τιν' Ἀχαιῶν

Δεῖδιδθ'· ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται, ὅς κέ σε θείῃη.

Ξεινοδόκος μὲν ἐγὼν, ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες

Εὐρύμαχος τε καὶ Ἀντίνοος, πεπνυμένω ἄμφω.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 65

"Instigat maleficus, ut plagis domer.

"Sed age nunc mihi omnes iurate firmum jussurandum,

55

"Nè quis Iræ gratificans, me manu robustâ

"Percutiat praevaricans, eique me violentèr domet."

Sic dixit: illi autem omnes abjurabant, sicut jubebat.

Inter eos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi:

"Hospes, si te jubet cor et animus generosus,

60

"Istum propellere; fac: caeterorum autem neminem Achivorum

"Time; quoniam cum pluribus pugnabit, qui te percutiat.

"Hospitum-exceptor quidem ego; comprobant verò reges

"Eurymachusque et Antinous, prudentes ambo."

Sic dixit: hi autem omnes comprobârunt: at Ulysses

65

Ver. 56. — ἐπ' Ἴρῳ ἦρα φέρων.] Vide suprâ ad γ', 164.

Ibid. — παχείῃ.] *Al.* βαρεῖη.

Ver. 58. — ἀπώμυνον.] Vide suprâ ad β', 377. *Al.* ἰσώμυνον.

Ibid. — ὡς ἐκέλευεν.] Post hunc versum in utrâque Eustathii editione sequitur:

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔμοσαν τι, τιλιύσθησάν τι τὸν ὄρεον.

Quem versum omninò hîc restituendum contendit Barnesius. Ac occurrit quidem hîc versus suprâ β', 378. κ', 346. μ', 304. ζ, 457. et *Iliad.* ζ', 280. Sed et potest sine sententiæ dispendio abesse.

Ver. 59. — μετίειπ'.] *Al.* μετίφη.

Ver. 64. Εὐρύμαχος τις καὶ Ἀντίνοος.] Ita Vulgati. Barnesius autem ex utrâque Eustathii editione et ipsius commentario edidit, Ἀντίνοός τις, καὶ Εὐρύμαχος. Quod scilicet "Principem Procorum Antinonum pri-mò nominari" oporteat.

Ver. 65. — αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ζώσατο μὲν ῥάκειον περὶ μῆλια, φαίνει δὲ μηρούς.]

Hæc fatus, duplicem ex humeris dejecit amictum:

[ossa, lacertosque,

Et magnos membrorum artus, magna

Exiit; atque ipgens mediâ consistit are-nâ.

Æn. V, 421.

Ἰστίον δὲ (inquit Eustathius) καὶ ὅτι τὸ "Ζώ-
"σατο ῥάκειον" ἔμφαινον, μὴ ζῶντι χρᾶσθαι τοὺς
πυγμαχίους, καὶ οὕτως ἀναστῆλαιν τὸ ἱμάσιον
ἀλλ' ἀποδυσαμένους, εἴτα ἱμάτιον ζώνουσας ὡς
ἐνταῦθα Ὀδυσσεὺς ἔζωσατο ῥάκειον ὃν γυμνὰ-
ναι, μῆλια μὲν καλύπτει, φαίνει δὲ μηρούς καὶ
ἄμους καὶ στήθεα καὶ βραχίονας. Quod tamen
hinc non liquet. Videtur enim Ulysses pannis
se hîc accinxisse, quòd cingulo careret: *Eus-
tyalus* certè, pugnorum certamen initurus,
cingulo utitur, *Iliad.* ψ', 683. Cæterum de
hoc loco *Dionysius Halicarnassensis*: "Ὁ δὲ
πρῶτος ἱσχυρισμὸς ἀποδιδῆναι τὸ σῶμα, καὶ
γυμνὸς Ὀλυμπιάδι δρᾶμῶν, ἐπὶ τῆς πεντεκα-
δικάτης Ὀλυμπιάδος, Ἀκανθὸς δ' Ἀκκιδαιμόνι-
ος ἦν. Τὰ δὲ πρὸ τούτων δι' αἰσχύνης εἶχον
ἅπαντες Ἕλληνες ὅλα γυμνὰ φαίνειν ἐν αἰετῇ
ἀγωνίᾳ τὰ σώματα, ὡς Ὀμηρὸς τιμητηρίῳ,
μαρτύρων ἀξιοπιστοτάτους [forte ἀξιοπιστοτάτους]
τι καὶ ἀρχαιολογίας ὧν, ξαννυμῖνος τοὺς ἥρωας
ποιῶν. Τὴν γοῦν Ἀλέκτος καὶ Ὀδυσσεὺς πάλιν
ἐπὶ τῇ Πατρίᾳ ταφῇ γινώσκον ἀφηγούμενοι,
φασίν (*Iliad.* ψ', 710.) "Τὸ δὲ Ζωσαμένους βή-
"την ἐς μέσσην ἀγῶνα." Καὶ ἔτι σαφίστιον
ἐν Ὀδυσσεῖ τούτῳ ἀμφὶ φανερόν ἐπὶ τῇ Ἴρῳ καὶ
Ὀδυσσεῖ πυγμῆς, ἐν ταῖς τοῖς ἴστιον "—
"αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς Ζώσατο μὲν ῥάκειον περὶ
"μῆλια, &c." Τὸν δὲ πρῶτον οὐκ ἐπιβουλόμην-
τον μάχεσθαι, ἀλλ' ἀποδιδῆναι εἰσάγων, τὰς

Ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μῆδεα, φαῖνε δὲ μηρούς.
Καλούς τε, μεγάλους τε, φάνεν δὲ οἱ εὐρέες ὦμοι,
Στήθεά τε, στήθαροί τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
"Αγχι, παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν.

Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο·

70

ᾧ δὲ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλυσίον ἄλλον·

"Ἢ τάχα Ἴρος αἴρος ἐπίσπαστον κακὸν ἔξει·

Οἷν ἐκ ῥακίων ὁ γέγων ἐπιγουνίδα φαίνει.

"Ὡς ἄρ' ἔφην·" Ἴρω δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός·

Ἀλλὰ καὶ ὥς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκη,

75

Δειδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.

Ἀντίνοος δ' ἐνέμπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Νῦν μὲν μήτ' εἴης, βουγαίε, μήτε γένοιο,

Cinxit quidem se pannis circum genitalia, ostendebat verò femora

Pulchraque, magnaue; nudati sunt autem ei lati humeri,

Pectoraque, robustaque brachia: at Minerva

Propè astans membra auctavit pastori populorum.

Proci verò omnes vehementer admirati sunt:

70

Sic autem aliquis dicebat intuitus propinquum alium:

"Certè citò Irus miser-Irus accersitum malum habebit:

"Qualem ex pannis senex coxam ostendit."

Sic utique dixerunt: Iro autem malè commovebatur animus:

75

Sed et sic famuli ducebant cinctum vi,

Timentem: carnes verò tremebant circum membra.

Antinorus autem increpabat, verbumque dixit, et compellabat:

"Nunc quidem neque sis, jactator, neque natus fueris,

ἔρχην· — "Ἀλλὰ καὶ ὅς μνηστῆρες ἄγον,
"ζώσαντες ἀνάγκη, Δειδιότα." Τούτο δὲ τὸ
ἴδιος ἀρχαῖος ἐν τοῖς "Ἑλλήσιν" δὲ, οἱ φυλάττοντες
μῆχρ' οὐδὲ ῥωμαῖοι ἔπαιον· οἱ δὲ προσμυθόντες
παρ' ἡμῶν ὕψιστος, ἀλλ' οὐδὲ μεταβλητοὶ σὺν
χρόνῳ καθάπερ ἡμεῖς. Antiquitat. Rom. lib.
VII.

Ver. 66. Ζώσατο μὲν ῥάκεσιν.] Al. Ζώσατο
καὶ ῥάκεσιν.

Ver. 69. — μίλ' ἤλδαν.] Ἦτοι ἐντραφῆ
καὶ λιπαρὰ ἰστίαι, ὀρέοντο τὰ μίλ'η. Por-
phy. Quæst. Homeric. 10.

Ver. 72. Ἢ τάχα Ἴρος αἴρος.] Τὸ δὲ "Ἴρος
αἴρος" ταυτὸν τῷ Ἴρος κακίσιος, καθ' ὁμοί-
τητα τοῦ "κακοίλιον οὐκ ὀρμασθήν." [Odys-
s., 260.] καὶ τοῦ, ὅπως αἴρος, παρὰ Σοφοκλῆ-
καὶ τῶν ὁμοίων. Ἢ καὶ ἄλλος αἴρος, ὁ μικρὸς
ἰσόμενος Ἴρος, ἀλλὰ συντόμως. Eustath. Vi-
de et Porphy. Quæst. Homeric. 16. sub fine.
Cæterum Meric. Casaubonus hanc vocem
aliter exponit: "Nec ille (Scholiastes), nec
"Eustathius," inquit, "rationem nominis
"explicant; ad quam respicere videtur
"Homerus, cum addit, ἰσίσταστον κακὸν ἔ-
"κει. Ego suspicor illum ad significatio-
nem verbi αἴρω, vel αἰρῶ, alludere voluis-

"se. Certè αἰρῶν vel αἰθαίριον (quod in
"Eustathio) planè idem quod ἰσίσταστον
"in hoc sensu, cum τῷ, κακὸν, junctum."
De nuperâ Homeri Editione, Dissertat. I.
Mirè admodum.

Ver. 73. Οἷν ἐκ ῥακίων ὁ γέγων ἐπιγουνίδα
φαίνει.] Hinc Strabo, Geograph. lib. I. pag.
28. al. 15. Οἷν ἐκ ῥακίων ὁ βίω. Quem
ad locum Casaubonus in annotationibus,
citato hoc Homeri versu: "Quum ἐπιγυν-
"νίδα," inquit, "Aristarchus exponeret,
"τὸ ἰσάτω τοῦ γόνατος· Crates, τὴν ἰσχυρίδα.
"Chares verò, τὴν ἰσ' ὅλου τοῦ σώματος ἐν-
"σχυρίαν· Strabo ita παραφθῶν, secutus vi-
"defur Cratetis expositionem: aut potius
"Charetis, quam etiam alius Homeri lo-
"cus confirmat, Ὀδ. ε'. Hesychius autem
cum Aristarcho vocem ἐπιγουνίδα exponit,
τὸ ἰσάτω τοῦ γόνατος· λίγυι δὲ τὸν μηρὸν, ἂφ' οὗ ἐκ-
δικτίον τὴν τοῦ σώματος εὐχίαν. Vide suprâ
ad ε', 225.

Ver. 75. — δρηστῆρες.] Apud Dionysium
Halicarnassensem, loco suprâ ad ver. 65. ci-
tato, μνηστῆρες.

Ver. 78. — μήτ' εἴης, βουγαίε, μήτε γέ-
νοιο.] Τὸ δὲ, "μήτε εἴης, μήτε γέναιο," ἢ ἀντί-

Εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δείδιας αἰνῶς,
 Ἄνδρα γέροντα, δῦν ἀρημένον, ἢ μιν ἰκάνει.
 Ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
 Αἶ κέν σ' οὔτος νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
 Πέμψω σ' Ἡπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηϊ μελαινῇ,
 Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 Ὃς κ' ἀπὸ ρίνα τάμῃσι καὶ οὐάτα νηλεῖ χαλκῷ,
 Μῆδεά τ' ἐξερύσας, δῶν κυσὶν ἁμὰ δάσασθαι.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·
 Ἐς μέσσον δ' ἀναγόν· τῷ δ' ἄμφω χεῖρας ἀέσχον.

“ Si profectò hunc tremis et times gravitèr,
 Virum senem, calamitate labefactum, quae ipsum occupat.
 Sed tibi edicam, quod et perfectum erit,
 Si te hic vicerit, superiorque fuerit.
 Mittam te in-Epirum, conjectum in navem nigram,
 Ad Echetum regem, hominum perniciem omnium,
 Qui nasum abscondat et aures saevo aere,
 Genitaliaque evulsa det canibus cruda discerpenda.”
 Sic dixit: ei verò adhuc magis tremor subiit membra:
 In medium autem eum duxerunt: illi verò ambo manus elevârunt.

τοῦ, μήτε νῦν εἶναι, μήτε ἰγνέω (ἔξω γὰρ τοῖς
 θυμομένοις μέμψεται καὶ τὸ ἦδη γεγονός, καὶ
 ἵπαρῶσαι μὴ ἂν γινέσθαι, εἰ καὶ ἀδύνατος ἡ
 ἀρά) ἢ, μήτε εἶναι ἔστι, ἀλλὰ τιθαίνει, μήτε
 μὴν πάλιν ὑστερον γίνεο. Eustath.

Ibid. — βουγᾶν. Μισθολογία πειράζοντες,
 βοῶν ἔργα ποιοῦν. Schol. Ὅτι δὲ — ὁ βοῦς
 πολλὰ μέγιστος παρμυφαίνει ἐν ταῖς συνθέσει,
 δηλοῖ καὶ ἡ “βού” ἐπίτασις, ἣν ἐκ τοῦ ζώου
 τούτου εὐλόγηται λέγουσιν ἐξ ἧς ἐπιτάσεως καὶ
 ἡ βοῦδωσται, καὶ ἡ βούπεινα, καὶ ὁ βούλιμος,
 καὶ ὁ βουόνας, καὶ ὁ βούπαι. Eustath. in
 commentario ad Iliad. v, 824.

Ver. 83. Πέμψω σ' Ἡπειρόνδε. Λέγει δὲ καὶ
 νῦν Ἡπειρον, χώραν ἰδίως οὕτω καλουμένην ἀν-
 τιστρέφειν καὶ ἰθάκη, μεγάλην· ἀφ' ἧς καὶ
 Πύρρος Ἡπειρώτας ὑστερον, ἀρξας τῶν ἰκνί.
 Eustath.

Ver. 84. Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλή-
 μονα πάντων. Ἐχέτος ἦν μὲν υἱὸς Βούκειτου,
 ἀφ' οὗ καὶ ἐν Σικελίᾳ πόλις Βούκετος καλεῖται
 Σικελῶν δὲ τύραννος λέγεται. Τούτου τοῦ μιν
 ἐγχαρίεσθαι κατὰ πάντα τρόπον οἰσθῆσαι, τοῦ δὲ
 ἔξωθεν ἀναγρῆναι λαβόμενον [Barnesius edidit
 λαβόμενον] τοσαύτην δὲ κακίαν ἔχειν, ὥς καὶ
 τοὺς μακρὰν οἰκοντάς, ὅτε φίλοι ἐν σφόδρα τινὰ
 σιωπῇσιν καὶ ξίφω περιέκλειν θανάτῳ, ἐκπίμ-
 πειν αὐτῶν [Ita Barnesius pro vulgato αὐτῶν]
 πολλὰ μὲν μηχανὰς ἐξερεῖν τούτων αἰκίας
 οὐκ ἐν τῷ καὶ οὐκ ὑπομένειν τὴν σικελὴν ταύτην
 τυραννίδα, λίαν δὲ αὐτὸν ἀνέχων. Schol.

Ibid. — Ἐχέτον βασιλῆα. Ὅρα δὲ καὶ
 ὅτι τὸν Ἐχέτον δὸν τύραννον εἰπὺν, ὃ ἐκ βασι-

λῆα εἶπεν· ἡγνοῦτο γὰρ ἐπὶ Ὀμήρῳ ἡ τύραννος
 λέξις. Eustath. Similiter Dionysius Halicar-
 nassensis: Τὸν δὲ βιαιῶς καὶ παρανόμως ἔρ-
 χοντα Τύραννον μὲν οὐ καλῶ· νύτταρον γὰρ τὸ
 ὄνομα· οὗς δὲ τοῖς ἔργοις γίνονται, δίκαιον ἐν
 τούτοις· “Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλή-
 μονα πάντων, Ὃς κ' ἀπὸ ρίνα τάμῃσι καὶ οὐάτα
 “νηλεῖ χαλκῷ.” Περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως,
 § 21. Vide Gatakeri Cinnum, sive Adversaria
 Miscellanea, lib. I. cap. 1. Barnesius
 autem in annotationibus ad hunc locum:
 “Nota,” inquit, “Homerum βασιλῆα vocare,
 “non τύραννον illa enim Vox iis temporibus
 “extabat quidem, ut Hymn. Martis ver. 5.
 “Ἀντιείποις τύραννι.” Ita ille. Sed rectiùs
 fortassè hinc colligas, Hymnum istum non
 Homeri esse, sed recentioris cujusdem auc-
 toris. Οὗτε γὰρ Ὀμηρος, (inquit Scholiastes
 ad Sophoclis Œdip. Tyranni Epigraphem,) οὗτε
 Ἡρόδοτος, οὗτε ἄλλος οἶδε τὸν παλαιῶν,
 τύραννον ἐν τοῖς ποιήμασιν ὀνομάζει.

Ver. 87. — ἔλλαβε] Al. ἥλωτο.
 Ver. 88. Ἐς μέσον δ' ἀναγόν. Ἐν δὲ τῷ, “ἐς
 “μέσον ἀναγόν,” inquit Eustathius, “περιεστὴ
 “ἡ πρόθεσις. At nescio annon eam hoc in loco
 vim habeat prepositio ἀνά, ut dicatur Ἰδρυς
 invitatus reluctantique in medium vi adduci.
 Vide ad ver. 75. Alioquin facile scribere po-
 tuisset Poeta, Ἐς μέσον δ' ἀγαγόν.

Ibid. — τῷ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.]
 Versiones vulgatæ, quas ferè secutus est
 Barnesius, reddunt, “Hæ quæ ambæ manus
 “elevaverunt.” Sed rectiùs, ut opinor,

Δὴ τότε μερμήριζε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἥ ἑλάσει, ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
 ἥε μιν ἦκ' ἐλάσειε, τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.
 Ὡδὲ δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 ἥκ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίαντ' Ἀχαιοί.
 Δὴ τότ' ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον
 Ἴρος, ὁ δ' αὖχέν' ἔλασεν ὑπ' οὐατος, ὅστέα δ' εἶσω
 ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ στόμα φοῖνιον αἶμα·
 Καδ' δ' ἔπειτ' ἐν κοίῃσι μακρὰν, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας,
 Δακτίζων ποσὶ γαῖαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
 Χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλω ἔπθανον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Εἴλκε δι' ἐκ προθύροιο, λαβὼν ποδός· ὄφρ' ἴκετ' αὐλῆν,
 Αἰθούσης τε θύρας· καὶ μιν ποτὶ ἐρκίον αὐλῆς

Tum demum deliberavit multa-passus nobilis Ulysses,
 An feriret, adeo-ut ipsum anima linqueret illic lapsus;
 An ipsum leviter feriret, extenderetque super terram.
 Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
 Leviter ferire, ut nē ipsum cognoscerent Achivi.
 Tunc demum manibus-elevatis percussit quidem dextrum humerum
 Iros; ille autem ei cervicem percussit sub aure, ossaque intus
 Fregit: statim autem venit per os ruber sanguis:
 Decidit verò is in pulveribus vociferatus, collisitque dentes,
 Calcitrans pedibus terram; at proci eximii
 Manibus sublati risu emoriebantur: verum Ulysses
 Extrahabat per vestibulum, prehensum pede; donec venit ad atrium,
 Porticūque fores; et ipsum ad septum atrii

istud ἄμφο de Viris intelligas. Vide et
Iliad. ψ', 686.

Constitit in digitos extemplo arrectus u-
 terque,
 Brachiaque ad superas interritus extulit
 auras.
Æn. V, 426.

Ver. 90. "Ἡ ἱλάσει." Ita edidit Barnesius
 ex versu sequente "Ἡ μιν ἦκ' ἱλάσει. Recte
 ut videtur. *Vulg.* "Ἡ ἱλάσει. *Al.* "Ἡ ἱλάσει.

Ver. 91. — "τανύσειεν." Ita iterum rec-
 te Barnesius: Quocum facit et MS. à Tho.
Bentleio collatus. *Vulg.* τανύσειεν. Quod an-
 tepenultimam corrigit. Vide ad *Il.* ε', 58.

Ver. 93. — "ἵνα μή μιν ἐπιφρασσαίαντ' Ἀ-
 χαιοί." Τιμηρέμιναι δηλαδὴ τὸν ἄνδρα ἐκ τῆς
 οὐτῶ βραχέως ἱλάσιος. *Eustath.*

Ibid. — "Ἀχαιοί." Οἱ μνηστῆρες. Ut rec-
 te Barnesius. Vide supra ad ε', 513.

Ver. 94. Δὴ τόν' ἀνασχομένω, ὁ μίν. De
 hujusmodi Syntaxi, vide supra ad μ', 73.

Ver. 95. — ἤλασεν ὑπ' οὐατος, ὅστέα δ'
 ἔθλασεν. *Al.* Pulcherrimè rem depingunt
 et quasi ob oculos ponunt hæc verba.

Ver. 96. — ἦλθεν ἀνὰ στόμα. *Al.* ἦλθε
 κατὰ στόμα.

Ver. 99. Χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλω ἔπθανον.]
 Ὡσαύτως δὲ καὶ λυσιτελεῖν διαφορὰς ἐπιδείκνυσιν,
 ["Ὀμηροί,] καὶ ἡδοναίαν ὁμοίως ὥσπερ ὁ μὲν
 Ὀδυσσεύς διηγούμενος, ὃν τρέπον τοὺς Κύνλωπας
 ἐξηπάτησιν, ἔφη, [supra ἰ, 413.] " — ἰμὸν δ'
 " ἰγίλασσι φίλον κῆρ," οἱ δὲ μνηστῆρες πισόντα
 τὸν πτωχὸν ἰδόντες, " Χεῖρας, ἀνασχόμενοι γί-
 " λω ἔπθανον." *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς
 Ὀμήρου ποιήσεως, § 16.

Ibid. — γίλω. " Ἐν δε τῷ, " γίλω ἔθα-
 " νον," ἄσπλον — εἴτε κατὰ ἰσοκατάληκτον
 κλίσην ἢ δισυλλαβία τῷ γίλω, εἴτε καὶ κατὰ
 ἀποκοπὴν ἐκ τοῦ γίλωτι, ὅτι οὐδ' ἂν ἔχοι τὸ
 ἰώτα προσγιγναμένον. *Eustath.* Ὁ χεῖρας, τοῦ
 χεῖρ, Ἀττικαίς, ὡς γίλω, γίλω. Οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ
 χεῖρ, χεῖρτι, ἀποκοπὴ τῆς " σι," συλλαβῆς.
Suidas, ad voces " Ἐν χεῖρ κτεαμένους. Sed
 et γίλω *Dativus* simpliciter esse potest ex
 γίλω, quæ vox apud Poetam occurrit infra
 ἰ, 346.

" Ἀσπίστον γίλωι ἄρσι — — — — —

Nisi ibi fortè vera sit lectio quam habet
 MS. à Tho. *Bentleio* collatus, " Ἀσπίστον γίλω
 ἄρσι — — — — — Vide infra ad ver. 211.

- Εἶπεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χεῖρῖ,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο, κίνας τε σύας τ' ἀπερύκων,
 Μηδὲ σύ γε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι, 105
 Λυγρὸς ἐὼν· μή ποῦ τι κακὸν καὶ μεῖζον ἐπαύρη.
 Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὅμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήλην,
 Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
 Ἄψ δ' ὅγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ', ἄρ' ἔζετο· τοὶ δ' ἴσαν εἴσω
 Ἥδ' ὑγελώντες, καὶ ἐδεικνύοντ' ἐπέεσσιν· 110
 Ζεὺς τοι δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 "Ο,ττι μάλιστ' ἐθέλεις, καὶ σοι φίλον ἔπλετο θυμῷ,
 "Ὅς τοῦτον τὸν ἀναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας
 Ἐν δῆμῳ· τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν Ἠπειρόνδε
 Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων. 115
 "Ὡς ἄρ' ἔφαν· χαῖρεν δὲ κλεηδόνι θεῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν
 Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφινόμος δὲ
 Ἄρτους ἐκ κανέοιο δῶμα παρέθηκεν αἰείρας,
 Καὶ δέπαι χρυσέῳ δειδίσκετο, φώνησέν τε· 120

Statuit reclinatum; baculum autem ei injecit manu,

Et ipsum affatus verba alata dixit:

"Hic nunc sede, canesque, suesque abarcens;

"Neque tu sanè hospitum et mendicorum dominus esto, 105

"Vilis cum sis; necubi aliquod malum etiam majus accipias."

Dixit utique; et circum humeros sibi turpem jaciebat peram,

Crebris locis laceram; tortile verò inerat lorum.

Retrò autem ipse ad limen profectus desidebat; illi autem iverunt intrò

Suaviter ridentes, et eum blandè-compellabant verbis: 110

"Jupiter tibi det, hospes, et immortales dii alii,

"Quodcunque maximè vis, et tibi gratum est animo;

"Qui hunc insatiabilem à mendicando cessare-fecisti

"In populo: citò enim ipsum ducemus in-Epirum,

"Ad Echetur regem, hominum multatorem omnium." 115

Sic utique dixerunt; gaudebat autem omne nobilis Ulysses:

Antinous verò ei magnum ventrem opposuit

Plenum pinguedineque et sanguine: Amphinomus verò

Panes ex canistro duos apposuit sublato,

Et poculo aureo propinabat, dixitque: 120

Ver. 104. — κίνας τε σύας τ'.] Ita recit Barnesius ex Editionibus quamplurimis. Henricus Stephanus male, κίνας σύας τ'. Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus hic habet σύας τε κίνας τ' quo modo et citat in commentario Eustathius.

Ver. 106. — ἐπαύρη.] Al. ἐπαύρη.

Ver. 107. — ἀμφ' ὅμοισιν — βάλλετο.] "Humeris sibi circumjiciebat." Hæc nimis propria verbi βάλλετο in Voce Mediâ

significatio. Vide suprâ ad I, 491. et I, 296.

Ver. 110. — γελώντες.] Al. γελώντες.

Ibid. — καὶ ἐδεικνύοντ'.] Al. καὶ δεικνύοντ'.

Ver. 115. Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα.] Vide suprâ ad ver. 84.

Ver. 116. — θεῖος.] Al. δῖος.

Ver. 117. — ἄρα.] Ut pollicitus erat. —

suprà ver. 46.

Ibid. — παρὰ.] Al. πρὸς.

Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξεῖνε· γένοιτά τοι ἔσπερ ὀπίσσω
"Ολβος, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἀμφινόμ', ἧ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι·

Τοιούτου γὰρ πατρός· ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,

125

Νίσσον Δουλιχιῇα εὔν τ' ἔμεν, ἀφνειὸν τε·

Τοῦ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.

Τοῦνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μευ ἄκουσον·

Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο,

Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἐπὶ πνεῖει τε καὶ ἔρπει.

130

Οὐ μὲν γάρ ποτε φησὶ κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,

"Salve, pater, ô hospes, adsit tibi in posterum saltem

"Felicitas; at nunc quidem malis teneris multis."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

"Amphinome, certè valdè mihi videris prudens esse ;

"Tali enim patre es ; quippè famam bonam audiebam,

125

"Nisum Dulichiensem bonumque esse, divitemque :

"Ex hoc te dicunt natum esse : ingenioso autem viro similis-es.

"Propterea tibi dicam, tu autem attende, et me audi :

"Nihil imbecillius terra nutrit homine

"Omnium, quotquot super terram spirant et serpunt.

130

"Etenim nunquam putat malum passurum esse se in posterum,

Ver. 121. Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξεῖνε.] Barne-sius edidit πατήρ, quòd ea sit "tutior" lectio. Sed nihil opus. Vide ad II. 4, 51.

Ibid. — ἴσαρ ἐπίσσω.] Editiones nonnullæ hic habent ὁσπερ ἐπίσσω. Καὶ ἔχει καὶ τοῦτο (inquit Eustathius) τὴν αὐτὴν ἰστοίαν, ὡς ἰσοδυναμῶντος τοῦ "ὥς" τῇ "ἴς" προβλεῖται. Vide suprâ ad 6, 218. MS. etiam à Tho. Bentleio collatus hic legit ἴσαρ.

Ver. 125. Τοιούτου γὰρ πατρός.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Τοῖου γὰρ καὶ πατρός. Quæ et proba lectio.

Ver. 126. Νίσσον Δουλιχιῇα.] Τὸν ἀπὸ Δουλιχίου. Schol. Vide suprâ ad 4, 395, 396.

Ver. 129. Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο.] Al. Οὐδὲν ἀκιδνότερον.

Οὐ μὲν γὰρ τί που ἴσων ὀϊζυρότερον ἀνδρὸς, Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἱσπνέειν τε καὶ ἔρπει. Iliad. 6, 446.

* Ω πόσις ἡ δαίμων ὀϊζυρὸν γίνος. —

Empedocles apud Clem. Alex. Strom. III.

ubi citatur et hic Homeri versus. Καὶ νὸν ἀτυχὴν οὐδὲν ἀνθρώπου, ἀλλὰ πάντες ταυτὰ πεπνυμένα. Ἀσκαπὸς γὰρ ἡ τύχη, (φασὶν δὲ Θεόφραστος,) καὶ δεινὴ παρελίσθαι τὰ προπινυμένα, καὶ μεταρρίψαι τὴν δοκῶσαν εὐμαίριαν, εὐθὺς καίρῳ ἔχουσα τακτὴν. Ταῦτα δὲ καὶ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ καδ' αὐτὸν ἐκάστη λογίσασθαι βέβηκεν, καὶ ἄλλων ἀκρόναι παλαιῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν.

ὦν πρῶτος μὲν ἴσων ὁ Διὸς Ὀμηρος, εἰπὼν, "Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο, &c." Plutarch. de Consolat. ad Apollonium.

Ver. 130. Πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἱσπνέειν τε καὶ ἔρπει. Apud Plutarchum, loco jam suprâ adducto, citantur versus huic præcedens, sexque proximè sequentes, omisso hoc versu. Quin et verisimile videtur versum hunc hujus loci proprium non esse, sed ex Iliad. 6, 447. huc irrepsisse. Nam præcedente γαῖα τρέφει, parum aptè sequitur γαῖαν ἱσπνέειν.

Ibid. — ἱσπνέειν.] Ita edidit Barne-sius, ut vocula ἱσπνέειν "æquè referri possit ad "σπνέειν, et ἔρπει." Vulgg. ἱσπνέειν.

Ver. 131. Οὐ μὲν γὰρ ποτε φησὶ κακὸν πείσεσθαι.] Οἷα τῆς ἀγαθῆς ἱλαρῆς ἐπαγωγικῆς αὐτῶν. Eustath. Similiter Æschylus :

"Ὅταν δ' ὁ δαίμων εὐρὸν, πιστεύειναι
Τὸν αὐτὸν αἰὶ δαίμων ὀϊζύν τύχης.

Persæ, ver. 603.

ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit. Similiter et Simonides :

Οὐδ', ὅγνῃς ὅταν ᾗ, φροντὶδ' ἔχει καμάτων.

Fragn. eis τῶν Σηπτῶν βίον, ver. 10.

Nescia mens hominum fati sortisque future,

Et servare modum, rebus sublata secundis!

Æn. X, 501.

"Οφρ' ἀρετὴν παρέχουσι θεοὶ, καὶ γούνατ' ὀρώρη·
Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσι,
Καὶ τὰ φέρει ἀκαζόμενος τετληότι θυμῷ.

Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οἷον ἐπ' ἡμᾶρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

135

"Quamdiū felicitatem praebeant dii, et genua vigent :

"Sed quando demum et mala dii beati perficiunt,

"Et haec fert nolens reluctanti animo.

"Talis enim mens est terrestrium hominum,

"Qualem diem adducat pater hominumque deūmque.

135

Ver. 132. "Οφρ' ἀρετὴν παρέχουσι θεοί.] Νῦν, τοῖς ἀγαθοῖς παρέχουσιν εὐδαιμονίαν ὁμοίως τῇ [infra ε', 114.] "ἀρετῇσι δὲ λαοί." Schol. Similiter ferè Eustathius : "Ἀρετὴν δὲ τὴν εὐδαιμονίαν λήγει καὶ εὐθηνίαν τοῦ βίου. Stephanus autem per ἀρετὴν hoc in loco, vigorem corporis potius, quàm felicitatem, intelligendum censet. Thesaur. Ling. Græc. ad vocem ἀρετή. Sed hoc, ut observat Meric. Casaubonus, de nuprà Homeri Edit. Dissertat. II. cum sequentibus minùs congruit. Porro viror sequenti "γούνατ' ὀρώρη" denotatur. Ibid. — καὶ γούνατ' ὀρώρη.] Similiter Iliad. λ', 477.

— ὀφρ' αἶμα λαρὸν, καὶ γούνατ' ὀρώρη.

Et apud Theocritum :

— οἷς γόνυ χλωρόν. Idyll. XIV. ver. 70.

Ver. 133. — τιλίωσι.] Apud Plutarchum, loco suprā ad ver. 129. citato, τιλίωσι. Al. τιλίωσι.

Ver. 134. Καὶ τὰ φέρει ἀκαζόμενος τετληότι θυμῷ.]

Τηλὸν γὰρ μοῖραι θυμὸν δίσαν ἀνθρώποισιν.

Iliad. ω', 49.

"Quod autem," inquit Mericus Casaubonus, "τετληότι θυμῷ vertunt hīc patienti animo ; "nihil à mente Poetæ, nisi commodā expositione leniatur, fingi potest alienius. — Nemo mala sua patienter ferentem "verè dicat miserum —. Fateor apud "Homerum eam verbī notionem non semel occurrere ; sed nihil obstat, quin, ut nomen (ut Grammatici loquuntur) substantivum ἐλήμων, aliàs patientem, aliàs miserum et ærummosum significat ; ita et "participium τετληός requirente id sententiā, eandem significationis latitudinem "admittat." De nuprà Homeri Editione, Dissertat. II.

Ver. 135. Τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν &c.]

Tales sunt hominum mentes, qualis [al. quali] pater ipse

Jupiter auctiferas [al. auctiferus] lustravit lumine terras.

Cicero, apud Augustin. de Civitate Dei, lib. V. cap. 8. et Casaub. de nup. Homeri. Edit. Dissertat. II.

Τοῖος ἀνθρώποισι νοῦς, ὃ Γλαῦκι πατὴρ Διαιτίνω, Γίνεται θνητοῖς, ὁποῖον Ζεὺς ἐπ' ἡμίρην ἄγει.

Archilochus à Menagio emendatus in annotationibus ad Diog. Laërt. in Pyrrhone, lib. IX.

Porro haud dissimilitèr Euripides :

*Ω Ζεῦ, σὶ δῆτα τοὺς παλαιώρους βροτοὺς Φρονεῖν λήγουςι ; σοῦ γὰρ ἔξητήματα, Δραμίν τι ταιαυθ', εἰ σὺ τυγχάνης εἴλων. Supplices, ver. 734.

Et Terentius :

Omnibus nobis ut res dant sese, ita magni atque humiles sumus.

Hecyra, Act. III. Scen. iii. 20.

Virgilius denique :

Vertuntur species animorum ; et pectora motus

Nunc alios, alios dum nubila ventus agebat,

Concipiunt ——— Georg. I, 420.

Ver. 136. Οἷον ἐπ' ἡμᾶρ ἄγῃσι πατὴρ.] Οἱ μὲν φιλόσοφοι ἐκδέχονται ὅτι οἷον ἂν ᾗ τὸ κατὰστημα τοῦ αἵματος, τοιαύτην καὶ τὴν ἡμίραν διατελοῦσιν οἱ ἄνθρωποι. "Ὅ δὲ Ποιητὴς λήγει, ὅποια ἂν ᾗ τὰ προσπίπτοντα, τοῦτοις ἐξομολογέμεθα. Schol. Eustathius priorem harum explicationum antiquiorem notat ; ipse autem alteram sequitur : "Ὅποια, inquit, ἂν εἴη τὰ προσπίπτοντα, τοιούτῃς ἐστὶ καὶ ὁ νοῦς ἐν εὐτυχίᾳ συνεξαίρουμένος ἐν δὲ τοῖς ἀνάπαλιν, ταπεινούμενος, Quod et optimè cum præcedentibus convenit. "Ut ἡμᾶρ autem," inquit Casaubonus, de nup. Homeri. Edit. Dissertat. II. sub fine, "seu ἡμίρην, pro quocunque vitæ statu, sive meliore sive deteriore, accipiat ; atur ; satis usitatum est. Et Homerus "ipse alibi in non dissimili sententiā, δούλιον "ἡμᾶρ vocat servitutem :—"Ἡμῖσι γὰρ εἴ ᾗ" "οἷσιν ἀποσπῶνται ἐνδύστα Ζεὺς ἄνδρος, εὐδ' "ἂν μιν κατὰ δούλιον ἡμᾶρ ἔλῃσι" [suprà ε', 322.] Porro alii, notante itidem Casaubono, vocem Οἷον non ad ἡμᾶρ, sed ad νόος referunt ; ut sit Τοῖος νόος ἀνθρώποισιν, Οἷον [νόος scilicet] ἐπ' ἡμᾶρ ἄγῃσι πατὴρ &c. Sed et hoc cum reliquā sententiā minùs aptè congruit. Vide Menagium, Observat. in Laërtii Pyrrhonem, lib. IX.

Καὶ γὰρ ἐγώ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιος εἶναι,
 Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίη καὶ κάρτεϊ εἶπον
 Πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος, καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
 Τῷ μὴ τίς τοι πάμπαν ἀνὴρ ἀβελήστιος εἴη, 140
 Ἄλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὃ, τι διδοῖεν.
 Οἷ' ὁρώ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανώοντας,
 Κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
 Ἄνδρὸς, ὃν οὐκ ἔτι φημί φίλων καὶ πατρίδος αἵης
 Δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σχεδόν· ἀλλὰ σε δαίμων 145
 Οἴκαδ' ὑπέξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
 Ὅπότε νοστήσειε φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Οὐ γὰρ ἀναιμωτεῖ γε διακρινέσθαι οἷῳ
 Μνηστῆρας, καὶ κείνων, ἐπεὶ κε μέλαθρον ὑπέλθοι.
 "Ὡς φάτο· καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον· 150
 Ἀψ' δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ κατὰ δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 Νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὅσσετο θυμῷ.

" Etenim ego quondam consuecebam inter homines beatus esse ;

" Multa autem injusta feci, viribus et robori obsequens,

" Patreque meo fretus, et meis fratribus,

" Quare nequis utique omnino vir injustus sit ;

" Sed ille silentio dona deorum habeat, quodcunque dent :

" Qualia video procos injusta machinantes,

" Possessiones consumentes, et dedecorantes uxorem

" Viri, quem non amplius puto ab amicis et patriâ terrâ

" Diu abfuturum ; valdè autem propè esse : sed te deus 145

" Domum subducat, neque occurras illi,

" Quando redierit dilectam in patriam terram ;

" Non enim sine-cruore utique diremptum ire puto

" Procos, et illum ; postquam domum subierit."

Sic dixit ; et libatione factâ bibit dulce vinum ;

Iterumque in manibus posuit poculum principi populorum. 150

Verùm is ivit per domum, charo afflictus corde,

Nutans capite ; jam enim malum augurabatur animo.

Ver. 137. 140. Καὶ γὰρ ἐγώ ποτ' — Τῷ μὴ τίς &c.] Haud dissimiliter Euripides :

Οὐ τοὺς κρατῦντας χερὶ κρατεῖν ἢ μὴ χρεῖων,

Οὐδ' εὐτυχεύοντας ἢ δοκίμην πράξιν αἰεὶ.

Κεῖν γὰρ ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν οὐκ εἴμ' ἔτι·

Τὸν πάντα δ' ὄλβον ἡμᾶς ἐν μ' ἀφίλιτο.

Hecub. ver. 282.

Ibid. — ἔμελλον.] Scholiastes interpretatur, ἰσχυρεῖν, ἐνομιζέμεν et Eustathius ἰσχυρὰ Vide suprâ ad ἄ, 232.

Ver. 140. — μὴ τίς τοι.] Apud Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 12. μὴ τίς ποτε. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 145. — μάλα δὲ σχεδόν.] Barnesius

edidit μάλα δὲ σχεδόν· " ut magis huic loco " congruum." Sed minus rectè.

Ver. 148. — ἀναιμωτεῖ.] Ita edidit Barnesius ; atque ita in Vulgatis scribitur hæc vox infrâ ἄ, 531. Al. ἀναιμωτεῖ.

Ver. 149. — κείνων.] Al. καὶ κείνων.

Ibid. — ἱστί κε μέλαθρον ὑπέλθοι.] Editiōnes nonnullæ, notante Barnesio, hic habent ἱστίην Eustathius autem et Henricus Stephanus legunt ὑπέλθοι. Quam lectionem et præfert Barnesius, quod " aptè clandestinum Ulys- " sis adventum significet." Attamen non videtur Poeta hoc in loco adventum clandestinum sed adventum simpliciter denotare voluisse.

Ver. 152. — κατὰ δῶμα.] Al. διὰ δῶμα.

Ver. 153. — θυμῷ.] Al. θυμῶς.

- 'Αλλ' οὐδ' ὥς φύγε κῆρα· πίδθησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη,
 Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχρ' ἴφι δαμῆναι. 155
 "Αψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη.
 Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ,
 Μνηστῆρεςσι φανῆναι, ὅπως πετάσσειε μάλιστα
 Θυμὸν μνηστῆρων, ἰδὲ τιμήεσσα γένοιτο 160
 Μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ υἱέος, ἢ πάρος ἦεν.
 Ἀχρεῖον δ' ἐγέλασεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν
 Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔτι πάρος γε,
 Μνηστῆρεςσι φανῆναι, ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης·
 Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος, τό κε κέρδιον εἴη, 165
 Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμιλεῖν,
 Οἷτ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὅπιθεν φρονέουσιν.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Sed neque sic fugit mortem : praepeditit nemp̄ et hunc Minerva,
 Telemachi sub manibus et hastā fortiter ut domaretur.

155

Iterum verò resedit in sede, undē surrexerat.

Caeterum in mentem posuit dea caesia-oculis Minerva

Filiae Icarīi, prudenti Penelopae,

Prociis se-ostendere, ut diffunderet maximē

Animum procorum, et honorata fieret

160

Magis viroque et filio, quā antea erat.

Effusē autem risit, verbumque fecit, compellabatque :

"Eurynome, animus mihi cupit, nequaquam antea quidem,

"Prociis me-ostendere, invisis licet omnino :

"Filio autem dicam verbum, quod utilius fuerit,

165

"Ut non prorsus prociis cum superbis versetur,

"Qui scilicet benē quidem loquuntur, malē autem ponē cogitant."

Hanc autem rursus Eurynome oeconomā allocuta est :

Ver. 155. Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ. Infrā χ', 92.

Ver. 157. Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ.]

Hic mentem Aeneā genitrix pulcherrima misit. Aen. XII, 554.

Ver. 159. — ὅπως πετάσσειε μάλιστα Θυμὸν μνηστῆρων] Τουτίστιν, ἵνα καὶ τοῦ, μνηστῆρας διαχρή ἐπιστοκοπήσασα γάμου ὑποσχέσιν. Eustath.

Ver. 160. — ἰδὲ τιμήεσσα.] Al. καὶ τιμήεσσα. Quod et praefert Barnesius.

Ver. 162. Ἀχρεῖον δ' ἐγέλασεν.] Οἷον οὐκ ἐκ σπουδῆς. Schul. Τὸ δὲ "ἀχρεῖον ἐγέλασεν" ἀντὶ τοῦ ἀκαιροῦ καὶ πρὸς οὐδέμιν χρεῖαν. Ἀστικοὶ δὲ, φασί, τὴν λέξιν ταύτην προσαρκεῖν οὐνοισι, ἀχρεῖον λίγοντις. Eustath. Ita Iliad. B', 269.

Ἀλγῆσας δ', ἀχρεῖον ἰδὼν ————

Et apud Theocritum :

Ἀχρεῖον πλάζοντι. Idyll. XXV. ver. 72.

Atque hinc apud Suidam, Ἀχρεῖον γὰρ ἀνθεαπος, ὁ ἐπὶ τοῖς ἀχρεῖστοις καὶ μὴ σπουδαῖς ἐργῶν καὶ χαίρων.

Ver. 165. Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι.] Barnesius edidit, Παιῖδα δὲ κεν εἴποιμι. Rationibus, ut opinor, haud satis idoneis.

Ver. 166. Μὴ πάντα μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμιλεῖν.] Ita apud Demosthenem :

"Ὅστις δ' ὀμιλῶν ἤδεται κακοῦς ἀνὴρ,

Οὐ πάποτε ἠρώτησα, γιγνώσκων ὅτι τοιούτος ἐστὶν οἷς περ ἤδεται ζυγῶν.

Orat. de Falsā Legatione.

Ver. 167. Οἷτ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὅπιθεν φρονέουσιν.]

"Ὅς κ' εἶπε γλώσση λῶστα, φρονεῖ δ' ἔντερα.

Theogn. Gnom. ver. 96.

——— ἡδὺς τοῖς λόγοις φρονῶν κακῶς.

Euripid. Orest. ver. 908.

Vide suprā ad ε', 66.

- Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 Ἄλλ' ἴθι, καὶ σὺ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ἐπὶ κεινέ, 170
 Χρῶτ' ἀπονίψαμένη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς·
 Μηδ' οὕτω δακρυόισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
 Ἔρχευ' ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεὶ.
 Ἦδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα
 Ἦρῳ ἀθανάτοισι γενεῖν θάνατον ἰδέσθαι. 175
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παρὰ ὕδα, κηδομένη περ,
 Χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ·
 Ἀγλαΐην γὰρ ἔμοιγε θεοὶ, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 Ὀλεσαν, ἐξ οὗ κείνος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν. 180
 Ἀλλὰ μοι Ἀυτονόην τε καὶ Ἴπποδάμειαν ἄνωχθι
 Ἐλθέμεν, ὅφρα κέ μοι παρστήτεον ἐν μεγάροισιν·
 Οἷη δ' οὐκ εἴσιμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,

" Nae jam haec quidem omnia, filia, appositè dixisti.

" Sed i, et tuo filio verbum dic, neque cela,

170

" Corpus ubi-tibi-laveris, et unxeris genas :

" Neque sic lachrymis foedata circum faciem

" Vade ; quoniam malum est lugere indiscriminatum semper.

" Etenim jam quidem tibi filius eâ-aetate, quem tu maximè

" Supplicabas immortalibus baibaturn videre."

175

Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

" Eurynome, nè haec suadeas, sollicita licèt,

" Corpus ut-mihi-lavem, et me-ungam unguento :

" Pulchritudinem enim mihi dîi, qui Olympum habitant,

" Perdiderunt, ex quo ille ivit cavis in navibus.

180

" Sed mihi Autonoeaque et Hippodamiam jube

" Venire, ut mihi astant in aedibus ;

" Sola verò non intrabo ad viros ; verècundor enim."

Sic dixit : vetula autem è domo exivit

Ver. 169. — ἴσιαις.] *Al.* ἴσιαις.

Ver. 175. — ἴσιαις κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεὶ.] Ita suprâ 7, 543.

Μηκέτι, Ἀτρείος υἱέ, πολλὸν χρόνον ἀσκέλις οὐτῶ

Κλαῖ, ἴσιαις οὐκ ἄνυσιν τινα δέμεν —.

" Nec sicci sint oculi, amisso amico, nec fluant : lachrymandum est, non plorandum." *Seneca, Epist.* 65. sub initio.

Ibid. — ἄκριτον.] Vide ad *Il.* 4, 309, 314.

Ver. 174. Ἦδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος.]

Τοῦ δὲ " τηλίκος " ἰσχυρία τὸ, " γενεῖν θάνατον ἰδέσθαι," δὲ τελευτήσας διγμῶ καὶ ἢν

χρησμαιῶν ἂν παῖς μητέ. *Eustath.* " Docet," inquit *Spondanus*, " majorem esse lætitiæ

" quàm doloris causam Penelopæ, quòd

" jam tali frueretur filio, qualem illa maxi-

" mè optaverat." Rectè. *Dna. Dacier* autem

" aliter exponit : " Eurynome," inquit,

" ne cherche point à faire plaisir à Pene-

" lope, en lui disant que son fils est en âge

" de lui donner de la consolation ; mais

" elle veut lui faire voir le besoin qu'elle

" a de recourir au secours de l'art pour

" s'embellir ; et elle lui en donne une rai-

" son très forte, c'est que son fils est déjà

" homme fait, et par conséquent qu'une

" femme, qui a un fils de vingt ans, a be-

" soin de quelque secours." Mirè admo-

" dum, nè dicam ineptè.

Ver. 182. — ὅφρα κέ μοι.] *Al.* ὅφρ' ἂν

μοί.

Ver. 183. — οὐκ εἴσιμι.] *Al.* οὐ κίθ' εἴμι.

Ἀγγελίουσα γυναῖξί, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι. 185

Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Κούρη Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχρυνεν.

Εὐδὲ δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἄψια πάντα

Αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῆρι· τέως δ' ἄρα δῖα θεάων

Ἀμειβοτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαΐατ' Ἀχαιοί· 190

Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα πρόσωπά τε καλὰ κάθηρεν

Ἀμειροσίῳ, οἷῳ περ εὖστέφανος Κυθήρεια

Χρίεται, εὖτ' ἂν ἦ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·

Καί μιν μακροτέρην καὶ πάσσονα θῆκεν ιδέσθαι·

Λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκεν πριστοῦ ἐλέφαντος. 195

Ἡ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασ' ἀπέβησατο δῖα θεάων.

Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκάλενοι ἐκ μεγάροιο,

Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε,

Καί ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειᾶς, φώνησέν τε·

Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-eundem.

185

Tunc demum aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva:

Filiae Icarii dulcem somnum infudit.

Dormiebat verò ea reclinata: solutae autem sunt ei compages omnes

Ibidem in lecto: interim verò praestantissima dearum

Immortalia dona dabat; ut ipsam admirarentur Achivi:

190

Pulchritudine quidem ei primum vultusque pulchros purificavit

Divinā, quali scilicet pulchre-coronata Venus

Ungit-se, quando adeat Gratiarum chorum amabilem;

Et ipsam prociorem et crassiorem reddidit conspectu;

Candidioremque ipsam fecit secto ebore.

195

Sic quidem ubi-fecisset, abiit nobilissima dearum.

Venerunt autem famulae candidis-ulnis ex domo,

Cum-strepitu advenientes; hanc autem dulcis somnus dimisit;

Et ea abstersit-sibi manibus genas, et locuta est:

Ver. 188. — λύθεν δέ οἱ ἄψια πάντα.]

Vide suprā ad γ', 794.

Ver. 190. — Ἀχαιοί.] Vide suprā ad ε', 515.

Ver. 191. Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα.] Nūn τὰ μέγα. Κάλλος γὰρ τὸ τῆς Ἀφροδίτης μῦθος. Schol. et Hesych. Cæterum apud Barnesium legitur et Κάλλει μὲν οἱ πρῶτα. Sed nihil opus.

Ibid. — πρόσωπά τε καλὰ κάθηρεν.] Ita editi omnes. Henricus Stephanus autem, (quamvis conjecturæ suæ contra exemplarium fidem indulgere non sit ausus,) "Non dubitarem," inquit, "quin hic legendum esset προσώματα pro πρόσωπά τε.—Ita "Piad. η, scriptum habemus προσώμασι pro "προσώποις, versu 212. Μιδιών βλασυροῖσι "προσώμασι." Et MS. à Tho. Benileio collatus legit προσώματα. *Atqui nusquam alibi apud Homerum occurrit hæc vox. Ideoque, pro πρῶτα, hoc in loco, legendum credide-

rim χρῶτα. Ita nimirum aptè sequetur πρόσωπά τε firmaturque hæc conjectura tum ex eo quòd vox πρῶτα sententiæ hîc parum congruere videatur; tum ex ver. 171. suprā, ubi similis sententia occurrit:

Χρῶτ' ἀπονηφάρμη, καὶ ἰσιχρήσασα παρειᾶς.

Verum cùm conjecturæ huic nulla faveant Exemplaria, Textum non mutò. Cæterum Eustathius in commentario citat, πρόσσωπα καλὰ κάθηρεν.

Ver. 193. — εὖτ' ἂν ἦ.] Al. εὖτ' ἀνῆρ.

Ibid. — χορὸν ἱμερόεντα.] Al. χορὸν εἰς ἱρόεντα.

Ver. 195. — πριστοῦ ἐλέφαντος.]

— sectoque elephanto. Æn. III. 464.

Πριστὸς δὲ ἐλέφας, (inquit Eustathius,) τὸ ἐλεφάντινος ἴσους, πρὸς διαστολὴν τοῦ ζῶον. Vide autem ad II. δ', 141.

Ver. 196. — ἀπέβησατο.] Al. ἀπεβήσατο.

Ἦ με μάλ' αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν· 200
 Αἶθε μοι ὥς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἀρτεμις ἀγνή,
 Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
 Αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
 Παντοίην ἀρετὴν· ἐπεὶ ἕζοχος ἦεν Ἀχαιῶν.
 Ὡς φαιμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα, 205
 Οὐκ οἷ'· ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δὺ' ἔποντο.
 Ἦ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναῖκων,
 Στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 Ἄντα παρειᾶν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
 Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη. 210
 Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρμ' δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν·

"Certè me valdè aerumnosam mollis somnus cooperuit."

200

"Utinam mihi sic mollem mortem daret Diana casta

"Statim nunc; ut nè ampliùs lugens in animo

"Aevum corruptam, mariti desiderans dilecti

"Omni genam virtutem; quoniam praestantissimus erat Achivorum."

Sic locuta, descendebat ex coenaculo splendido,

205

Non sola; simul hanc et famulae duae comitabantur.

At quandò demùm ad procos pervenisset nobilissima mulierum,

Stetit utique ad postes domùs fabrefactae,

Genis obtendens nitida redimicula:

Ancilla autem et honesta utrinque astitit.

210

Horum verò illic solvebantur genua; amore autem animo deliniti sunt:

Ver. 202. — ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ
 θυμὸς, Αἰῶνα φθινύθω.] Ita suprâ i, 152.

κατεῖχετο δὲ γλυκὺς αἰὼν

Νόστον ὀδυρομένην

Et ver. 160. ejusdem libri:

Κάμορός, μὲ μοι ἦ' ἔνθα ὀδύρο, μὲδὲ τοι αἰὼν
 Φθινύτω

Cæterum Barnesius Αἰῶνα φθινύθω hoc in loco
 vertit, "In longum tempus macerarer."
 Quo sensu vox αἰὼν nusquam apud Homerum
 usurpatur.

Ver. 203. — φθινύθω.] Vide ad II. β', 43.

Ver. 211. Τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ'.] Καὶ

"Ὀμηρὸς αἰὶ παράγχι τοὺς ἀρίστους οὕτως ἀγνίζει,
 οὔτε μὴν ἀφίεβους, ἢ ἀλύτους παντὶ ὥς ἐν τῇ
 μὴ ἄγαν δὲ τοῖς σάβεισι κρατῖσθαι, τῶν φαι-
 λων διαφύροντας. — Φαίνεται δὲ ἐν καταπί-
 ροις ἡ τοῦ μιστερίου διαφορά· καὶ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς
 τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἰῶν, καὶ κλαίονσας ἰσ' αὐτῇ
 ὄρων, φέρε· "Ὁφθαλμοὶ δ' ὥς ἐκίρα ἴστασαν, ἢ
 "σίδηρος." [infra σ', 211.] τῶν δὲ μνηστῆρων,
 τῆς αὐτῆς ἱερῶντων, τῶν Διασαμῖνων αὐτήν,
 — λύτο γούνατ', ἔρως δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχ-
 νει." Πάντες δ' ἠρήσαντο παρὰ λειχίσσιν κλισίῃ-
 "ναι." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, § 16. Vide suprâ ad ver. 99.

Cæterum Meibomius hic, notante Barnesio,
 legendum vult, Τῶν δ' αὖ λύτο τὸ γούνατ'.
 Vide ad II. ω, 1. et ad ver. 237. hujus li-
 bri.

Ibid. — ἔρως δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν.] Ὁ ἔρως,
 inquit Barnesius, ἀντὶ τοῦ ἔρωτος, ἔρωτος. Si-
 militèr Eustathius: Τὸ δὲ "ἔρως" δοκεῖ Αἰολι-
 κὸν εἶναι ἀπὸ εὐθείας τῆς, ὁ ἔρως. Et occurrit
 ipsa vox ἔρως hoc in sensu apud Homerum,
 Iliad, ζ, 315.

Οὐ γὰρ πάποτι μ' ὦδ' ἑρως οὐδὲ γυναι-
 κός,

Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι περιεργχούεις ἰδάμασσειν,

Et apud Hesiodum:

Ἦδ' ἔρως, ὃς κάλλιστος ἐν ἀθανάτοισι Διοῖσι,
 Λυσιμυλῆς πάντων τε θιῶν, πάντων τ' ἀνθρώ-
 πων. Theogonia, ver. 120.

Et Euripidem:

Ἦ δ' ἰσὺν ἡ σπέρουσα καὶ δίδου' ἔρως.
 Hippolyt. ver. 449.

Ἐδύνατο δὲ [addit Eustathius] καὶ ἐν τῷ ἔρωτι,
 ἔρωτος, ἔρωτι, ἀπακινύσθαι, καθ' ἰμοιότητα τοῦ
 "γέλω ἰκάνειν." Ἀλλ' οὐ δοκεῖ γνωστὸν ὅ-
 μῆρος εἶναι τὸ ἔρως, ἔρωτος. Attamen occurrit
 vox ἔρως Iliad. γ', 442.

Οὐ γὰρ πάποτι μ' ὦδ' ἔρως φέρεται ἀμφικέ-
 λυνψιν.

Et ζ', 294.

Ἦς δ' ἴδεν, ὥς μιν ἔρως πυκινὰς φέρεται ἀμ-
 φικέλυνψιν.

- Πάντες δ' ἤρῃσαντο παρὰι λεχέεσσι κλιθῆναι.
 Ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφάνεεν ὃν φίλον υἱόν
 Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα·
 Παῖς ἔτ' ἐών, καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνάμας· 215
 Νῦν δ', ὅτε δὴ μέγας ἐσσί, καὶ ἥβης μέτρον ἰκάνεις,
 Καὶ κέν τις φαίη, γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρὸς,
 Ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὀρώμενος, ἀλλότριος φῶς,
 Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναΐσιμοι, οὐδὲ νόημα.
 Οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη, 220
 Ὅς τὸν ξεῖνον ἑσας ἀεικισθήμεναι οὕτω.
 Πῶς νῦν; εἴ τις ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 Ἦμενος, ᾧδε πάθοι ρυστακτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,
 Σοὶ κ' αἰσχρὸς λάβῃ τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦ᾽δα· 225
 Μῆτερ ἐμῇ, τὸ μὲν οὐ σε νειμεσσῶμαι κεχολῶσθαι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νόεω καὶ εἶδα ἔκαστα,
 Ἐσθλά τε, καὶ τὰ χέρηα· (πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα·)
 Ἀλλὰ τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι·

Omnes verò optabant apud eam in lectis recumbere.

Haec autem deinde Telemachum alloquebatur suum charum filium :

"Telemache, non amplius tibi mens integra, neque cogitatio .

"Puer adhuc cùm-esses, etiam magis in mente prudentia versabas : 215

"Nunc autem, quandò jam magnus es, et pubertatis limitem attigisti,

"Et aliquis diceret filium te esse beati viri,

"Magnitudinem et pulchritudinem intuens, alienus vir ;

"Non amplius tibi mens est justa, neque cogitatio.

"Quale jam hoc facinus in aedibus factum est, 220

"Qui hospitem sivist indigne-tractari ita.

"Quomodo nunc ? Si quis hospes in nostris aedibus

"Sedens, sic pateretur vexatione ex gravi,

"Tibi dedecus opprobriumque inter homines foret."

Hanc verò rursus Telemachus prudens contrà allocutus est : 225

"Mater mea, id quidem non indigne-fero quod irasceris :

"At ego animo intelligo et novi singula,

"Bonaque, et pejora ; (anteà autem adhuc infans eram :)

"Sed non possum prudentia omnia intelligere :

Vide suprâ ad ver. 99. Cæterum Dionysius Halicarnassensis, loco suprâ citato, hic legit : ἔως δ' ἄρα θυμὸν ἔθλιγν

Ver. 216. — ἥβης μέτρον ἰκάνεις.] Τὸ ἀκμαῖον τῆς ἡλικίας. Schol.

Ver. 217. 218. Καὶ κέν τις, &c.] Henricus Stephanus versus hosce duos parenthesi includi vult. Sed, ut opinor, nihil opus.

Ver. 221. Ὅς τὸν ξεῖνον ἑσας ἀεικισθήμεναι.] Vide infrâ ad ver. 232.

Ver. 222. — εἴ τις ξεῖνος.] Al. εἴτι ξεῖνος.

Ibid. et ver. 235. — ἡμετέροισι.] Al.

ἡμετέροισι.

Tom. II.

Ver. 227. — νόεω καὶ εἶδα.] Vide ad Il. á. 37. et v. 736.

Ver. 228. — χέρηα.] MS. à Tho. Bentleio collatus, χέρεια. Atque ita in Vulgatis legitur infrâ ú, 310. ubi repetitur hic versus.

Ibid. — πάρος δ' ἔτι.] Al. πάρος δὲ τι. Ut infrâ ú, 310.

Ver. 229. — οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι.]

Οὐδὲν δ' ἀνθρώπων αὐτὸς ἅπαντα σέφει.

Theogn. Gnom. ver. 898.

L

Ἐκ γὰρ με πλήσσουσι, παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος, 230
 Οἷδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἄρωγοί.
 Οὐ μὲν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶλός ἐτύχθη
 Μνηστῆρων ἰότητι· βίη δ' ὅγε φέρτερος ἦεν.
 Αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων,
 Οὔτω νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι 235
 Νεύοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἳ μὲν ἐν αὐλῇ,
 Οἳ δ' ἔντοσθε δόμοιο, λελύτο δὲ γυῖα ἐκάστου·
 Ὡς νῦν Ἴρος ἐκείνος ἐπ' αὐλείησι Δύρῃσιν
 Ἦσται νευστάζων κεφαλῇ, μεθύοντι εἰοικώς,
 Οὐδ' ὀρθὸς δύναται στήναι ποσὶν, οὐδὲ νέεσθαι 240
 Οἴκαδ', ὅπῃ οἱ νόστος· ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.
 Ὡς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,

“ Nam me perterrent assidentes aliundè alius, 230
 “ Hi mala cogitantes : mihi autem non sunt auxiliares.
 “ Nequaquam tamen hospitii et Iri pugna facta est
 “ Procorum consilio : viribus autem hic potentior fuit.
 “ Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 “ Ita nunc proci in nostris aedibus, 235
 “ Nutarent capitibus domiti, alii quidem in aulâ,
 “ Alii autem intra domum ; solutaque essent membra cujusque ;
 “ Utî nunc Irus ille ad atrienses fores
 “ Sedet nutans capite, ebrio similis ;
 “ Neque erectus potest stare pedibus, neque reverti 240
 “ Domum, quâ ei redditus est ; quoniam chara membra soluta sunt.”
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur.
 Eurymachus autem verbis allocutus est Penelopen :
 “ Filia Icarîi, prudens Penelope,

Ver. 232. Οὐ μὲν τοι ξείνου γε καὶ Ἴρου μῶ-
 λος ἐτύχθη Μνηστῆρων ἰότητι. Καὶ σημειώσαι
 τὴν τοῦ Τηλεμάχου δεινότητα. Πηνελόπη μὲν
 γὰρ [supra ver. 221.] αἰκισθῆναι ἀληθῶς τὸν ξεί-
 νον ἴφθι, ὅτε σφίλας ἀφίς ὁ Ἀντίνοος ἔβαλεν αὐτόν·
 Τηλέμαχος δὲ προσποιησάμενός λαβίσθαι, καὶ τὸν
 πᾶς μητρὸς λόγον ἐπὶ τοῖς κατὰ τὸν Ἴρον, καὶ τὸν
 ξείνον, ἴφ' οἷς οὐκ ἴσθιν αἰκία τοῦ ξείνου. Ποιῶ
 δὲ τοῦτο ἰστίαντες· ἵνα παύσῃ τὸν Σόρυβον, ὅστις
 ἀπολογησάμενος μὴ αἰκισθῆναι τὸν ξείνον. Eu-
 stath. Eodem modo accipiunt Dna. Da-
 cîer et Spondanus. Attamen nullum hîc
 videtur Telemachi artificium. Nam quo-
 minûs et Penelope de Ulyssis et Iri certami-
 ne locuta intelligatur, nulla (ut opinor) sa-
 tis idonea ratio.

Ver. 237. — λελύτο δὲ γυῖα ἐκάστου.]
 Vulgati habent λίσυα. Τὸ δὲ “ λίσυα δὲ
 “ γυῖα ἐκάστου,” ταυτὸν ἰστί τῇ λυθῆναι, ἔστιν·

καὶ μὲν ὅν, τιθῆναι δὲ ἀντὶ εὐκταίου. Eustath.
 Quod tamen ferri non potest. Quippè istâ
 ratione vox λίσυα medium corrîpere omninò
 debuisset :

Σὴ δὲ βίη λίσυαται ——. *Ilîad.* Σ', 105.

Τίος μὲν δὴ τοι λίσυαται ——. *Id.* 599.

Alii igitur (notante *Barnesio*) hîc λίσυατο
 legerunt. Sed rectius videtur quod addit
Eustathius : “ Ἴσως δὲ καὶ ἀπὸ λελύατο συγκί-
 νοπται. Ac proindè scribendum erit λελύ-
 το. Atque hoc, uti notavit *Barnesius*, cum
 præcedente Νεύοιεν optimè congruit. Simili
 ratione ex δανύοιτο fit δανύτο, *Il.* 6, 665. Vi-
 de et infra ad ver. 247.

Ver. 238. — ἐπ' αὐλείῃσι.] *Al.* ἐν αὐ-
 λείῃσι.

Ver. 240. Οὐδ' ὀρθὸς δύναται στήναι.] *Al.*
 Οὐδ' ὀρθῶς στήναι δύναται.

Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἂν Ἴασον Ἀργος Ἀχαιοὶ, 245

Πλέονές κεν μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν

Ἦῶθεν δαινύατ· ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν,

Εἰδός τε, μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον εἴσας.

Τὸν δ' ἡμέϊβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·

Εὐρύμαχ', ἦτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἰδός τε, δέμας τε, 250

ᾠλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον

Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.

Εἰ κείνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει,

Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω.

Νῦν δ' ἄχομαι τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κατὰ δαίμων. 255

Ἢ μὲν δὴ ὅτε τ' ἦε λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν,

“ Si omnes te viderent per Iasum Argos Achivi,

245

Plures proci in vestris aedibus

“ A-manē convivarentur; quoniam praestas mulieribus,

“ Formâque, staturâque, et mente intus aequâ.”

Huic autem respondit deinde prudens Penelope:

“ Eurymache, profectò meam virtutem, formamque, corpusque,

250

Perdiderunt immortales, quandò ad Ilium navigabant

“ Argivi; cum iis autem meus maritus erat Ulysses.

“ Si ille utique reversus meum statum gubernaret,

“ Major gloria esset mea et melior ita.

“ Nunc verò tristor: tot enim mihi immisit mala deus.

255

“ Certè quidem, quandò demùm ibat relictâ patriâ terrâ,

Ver. 245. — ἂν Ἴασον Ἀργος.] Ἴασον Ἀργος, ἢ Πηλοπόννησος, ἀπὸ Ἰάσου βασιλέως· καὶ ἡ Ἀχαΐα. Hesych. Τὴν γούν ὁμωνυμίαν τοῖς ἐπὶ τοῖς διαστύλλεται τὴν μὲν Ὀσσυλίαν Πηλοποννήσον Ἀργος καλῶν [Il. β', 681.] — Τὴν δὲ Πηλοπόννησον, “ Εἰ δὲ κιν Ἀργος ἰσχυρὸς” “ Ἀχαϊκόν” — [Il. ι', 141.] σημαίνειν ἐν ταῦτα ὅτι καὶ Ἀχαιοὶ ἰδίως ἀνομαζόντο οἱ Πηλοποννήσιοι κατ' ἄλλην σημασίαν. Ἰάσων τε Ἀργος τὴν Πηλοπόννησον λέγουσι. “ Εἰ πάντες σε ἴδοιεν” ἂν Ἴασον Ἀργος Ἀχαιοί, τὴν Πηλοπόννησον ὅτι πλείους ἂν λάβοι μνηστῆρας· οὐ γὰρ τοὺς ἐξ ὅλης τῆς Ἑλλάδος εἰκός· ἀλλὰ τοὺς ἐγγύς. Strabo, Geograph. lib. VIII. pag. 568. al. 369.

Ver. 246. Πλείους κιν μνηστῆρες.] “ Vel” “ πλείους (inquit Barnesius) hic habendum” pro Amphimacero ut ὁ, ver. 485. Ταῦτα “ μὲν δὴ οὕτω εἰλίας, γίγνοι, ὥς σὺ κελεύεις.” “ Vel certè, quamvis scribatur τρισυλλάβως, “ in Scansionē legendum πλείους δυσυλλάβως.” Vel denique πλείους legendum, “ ut sit Anapestus in Primâ sede.” Atqui neque Amphimacer neque Anapestus (ut opinor) hujusmodi in Carmine ferri potest. Vide suprâ ad ὁ, 485. et β', 289. Equidem legendum potiùs Πλείους, et pro Spondaeo habendum crediderim; pronuntiando videlicet Πλείους, vel Πλώους. Cùmque et MS. à Tho. Bentleio collatus Πλείους hic legit, hanc lectionem Textui inserui.

Ibid. — δμῆτεροις.] Ita Barnesius ex pluribus Editionibus; atque ita MS. à Tho. Bentleio collatus. Henricus Stephanus alii-que malè, ἡμῆτεροις.

Ver. 247. Ἦῶθεν δαινύατ.] Quâ ratione ex δαινύοις fit δαινύατ, Iliad. ὁ, 665. ita “ hic (inquit Barnesius) δαινύατ Ionice pro “ δαίνυντο, [δαίνυντο] quod per σσγασσῆν pro “ δαίνυντο, quæ causa Penultimam produci; ad ἴδοιεν enim respicit, ver. 245.” Atque ita sensisse videtur Scholiastes, qui exponit Εὐνοχοῖντο. Vide suprâ ad ver. 237.

Ibid. — περίεσσι γυναικῶν, Εἰδός τε, μέγεθός τε.] “ Ἐν μεγάλῃ γὰρ ἡ μεγαλοφυχία, ὥστε καὶ τὸ κάλλος ἐν μεγάλῃ σώματι οἱ μικροὶ δ', ὥσπερ καὶ σύμμετροι, καλοὶ δ' οὐ. Aristot. Ethic. lib. IV. cap. 7. Θελαίων δὲ ἀρετὴ, σώματος μὲν, κάλλος καὶ μέγεθος· ψυχῆς δὲ, σωφροσύνη, &c. Id Rhetoric. lib. I. cap. 5.

Ver. 252. — ἦν.] Al. ἦν. Vide infrâ ad ver. 256.

Ver. 253. — ἀμφιπολεύει.] Al. ἀμφιπολεύει, et ἀμφιπολεύει.

Ver. 254. Μεῖζόν κε κλέος εἴη.] Al. γι κλέος. “ Quod (inquit Barnesius) melius sonat “ quàm κε.” Sed ad sententiâ rectior particula κε.

Ver. 256. — ὅτε τ' ἦε λιπὼν.] Pronunciabatur, uti notat Barnesius, ἦ. Quo modo et scribitur Iliad. μ', 371.

L 2

Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἔλawn ἐμὲ χεῖρα προσήδων
 ὦ γύναι, οὐ γὰρ οἶω εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
 Ἐκ Τροίης εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι.
 Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρες, 260
 Ἡμὲν ἀκοντιστὰς, ἡδὲ ρυτῆρας οἰστῶν,
 Ἴππων τ' ὠκυπόδων ἐπιθήτορας, οἳ κε τάχιστα
 Ἐκριναν μέγα νῆκος ὁμοίου πτολέμοιο.
 Τῷ οὐκ οἶδ', εἴ κέν μ' ἀνέσει θεὸς, ἥ κεν ἀλώω
 Αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων. 265
 Μεμνησθαι πατρὸς καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν,
 Ὡς νῦν, ἥ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος.
 Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενεήσαντα ἴδθαι,
 Γήμασθ', ᾧ κ' ἐβέλυσθα, τὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.
 Κεῖνός δ' ὥς ἀγόρευε, τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται. 270
 Νύξ δ' ἔσται, ὅτε δὴ στυγερὸς γάμος ἀντιβόλῃσει

“Dextrâ in carpo prehensâ me manu allocutus est :

“O mulier, non enim puto benè-ocreatos Achivos

“Ex Trojâ benè omnes incolumes redituros :

“Etenim Trojanos aiunt pugnaces esse viros,

“Et jaculatores, et tractores sagittarum,

“Equorumque velocium conscensores ; qui citissimè

“Decreverint magnam contentionem gravis-aequè belli.

“Ideò nescio, an me remittat deus, an capiar

“Illie in Trojâ : tibi autem hic omnia curae-sint.

“Memor-sis patris et matris in aedibus,

“Sicut nunc, vel adhuc magis, me absente.

“At postquam jam filium barbatus videris,

“Nube, cui vuleris, tuâ domo relictâ.”

“Ille utique sic dicebat ; quae sanè nunc omnia perficientur.

“Nox autem erit, quandò demùm qdiosae nuptiae obvenient

Ver. 257. Δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἔλawn.]

Tum pater Evandrus dextram complexus euntis

Hæret, inexplētum lachrymans, atque ita fatur. *Æn.* VIII, 558.

Ver. 258. — οὐ γὰρ οἶω.] *Al.* οὐ γὰρ τ' οἶω. Porro refertur istud γὰρ ad id quod elegantèr reticetur ; “*Hæc tibi monenda ju-“ dicavi ; non ENIM ἔc.*”

Ver. 260. Καὶ γὰρ Τρῶας φασί.] Πιστανῶς ἐλπίδοσιν τοὺς μνηστῆρας, ὅτι ἐν τοῖς ἄλλοις σικὸς ἀνθρώποις αὐτῶν. *Schol.*

Ver. 262. — οἳ κε τάχιστα Ἐκριναν μέγα νῆκος.] *Barnesius* hic subaudiendum existimat ἔν, “ut sit pro κρίνειαν.” Sed nihil opus. Quod enim quærit, id jam antè in manibus habet, nempe particulam κε, quæ voci κριναν vim *Modi Potentialis* tribuit. Ita *Iliad.* Σ', 130.

“Εὐθα καὶ λοιγὸς ἔην. —————

Et ῥ', 723.

“Εὐθα καὶ λευγαλίως νῆων ἀπὸ καὶ κλισιάων Τρώες ἐχώρησαν.

Cæterum rectè deinde addit *Barnesius*, errare *Conradum Rittershusium*, qui hæc de priori bello *Trojano*, sub *Hercule* et *Laomedonte*, acceperit. Videtur nimirum et is particulam κε vim ignorasse.

Ver. 268. Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενεήσαντα.] Ἐν ᾧ προσερίπτε, ἐν τούτῳ ἀποστείπει γραῦς γὰρ τότε ἐγένετο. *Schol.* Verùm hæc interpretatio subtilior videtur, et ab ipsius Poetæ mente prorsus aliena.

Ibid. — γενεήσαντα.] Τοῦ δὲ, γενεήσαντα, οὐκ εὐδῆλον ἔστι γενεῶν ἐστὶν ὁ ἐνισσῶς, ἔστι καὶ γενεῶν παραγωγή. *Eustath.* Malè : Nam ex γενεῶν fieret γενεήσαντα, antepenultimâ correptâ. Vide ad *Il.* α', 140.

Ver. 269. 288. Γήμασθ', ——— γήμασθαι.] Vide suprâ ad X', 272.

Ver. 270. Κεῖνός δ' ὥς ἀγόρευε.] Apud *Aristarchum*, notante *Barnesio*, Κεῖνός τὸς ἀγόρευε.

- Οὐλομένης ἐμέθεν, τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπήνυρα.
 Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἰκάνει·
 Μνηστῆρων οὐχ ἦδε δίκη τοπάροιβε τέτυκτο·
 Οἷτ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο δῶρα γατρυ 275
 Μνηστεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν·
 Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,
 Κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·
 Ἀλλ' οὐκ ἀλλότριοι βίοτον νήποιον ἔδουσιν.
 Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς, 280
 Οὔνεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.
 Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
 Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνεῖκαι, 285

“ Perditae mihi, cujus utique Jupiter felicitatem abstulit.

“ Sed hic gravis dolor cor et animum occupat :

“ Procorum non hic mos olim fuit ;

“ Qui scilicet praestantemque mulierem et divitis filiam 275

“ Ambire velint, et inter se contendant ;

“ Ii ipsi sanè adducunt boves et pingues oves,

“ Puellae convivium amicis, et splendida dona dant :

“ At non alienum victum impunè edunt.”

Sic dixit : gavisus est autem multa-passus nobilis Ulysses, 280

Quòd eorum quidem dona attrahebat, mulcebat autem animum

Blandis verbis ; mens verò ei alia agitabat.

Illam autem rursus Antinous allocutus est, Eupitheï filius .

“ Filia Icarïi, prudens Penelope,

“ Dona quidem quicunque voluerit Achivorum huc f. rre, 285

Ver. 272. Οὐλομένης ἐμέθεν.] Ἀπολλομένης μᾶλλον, ἢ προδομένης τὴν κοίτην τοῦ ἀνδρός. Schol. Malè. Nec meliùs Eustathius : Τὸ δὲ “ οὐλο-
 “ μίνης” ἴσως μὲν ἐνεργητικῶς ἐρρίθη, ὡς καὶ ἐν
 “ Ἰλιάδι, ἡ οὐλομένη ρῆνις· ἰπεὶ καὶ νῦν αὕτη ἄλ-
 “ γα καὶ τοῖς μνηστῆρσι θήσει. Rectè autem dein-
 “ cepts adjicit : “ ἴσως δὲ καὶ παθητικῶς ἀντὶ τοῦ,
 “ τῆς παθομένης ἐλπίδα, καὶ ὡς εἰπὴν ἀνέλβου. Διὸ
 “ ἐρμηνεύειν ἐσάγει· “ τῆς τε Ζεὺς ὄλβον ἀπήνυρα”
 “ ἥγουν ἢ ἀφῆκεν ἀνελόν, ἥτοι δυσδαίμονα.

Ibid. — τῆς τε.] Cujus videlicet. —

Ver. 274. — οὐχ ἦδε δίκη.] Οὐχ οὗτος ὁ
 “ τρόπος. Schol.

Ver. 277. Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας.] Τὸ
 “ δὲ “ ἀπάγουσι” ταῦτον τῷ “ ἄγουσι” περιττὴ
 “ γὰρ ἡ πρόθεσις. Eustath. Nescio tamen an-
 “ non eam hic vim habeat praepositio ἀπό, ut
 “ dicantur Proci hi pecudes de suis ipsorum
 “ stabulis depromptas afferre.

Ver. 278. Κούρης δαῖτα φίλοισι.] Αἱ Κούρης
 “ δαῖτα φίλων.

Ibid. — δῶρα.] MS. à Tho. Bentleio
 “ collatus, ἔργα.

Ver. 280. — γήθησεν δὲ πολύτλας διὸς Ὀ-
 “ δυσσεύς, Οὔνεκα τῶν μὲν, &c.] Πάλιν τῆς Πη-
 “ νελόπιδος τοῖς μνηστῆρσι προσδιαλεγόμενης οὐκ
 “ ἀπαυθρόσας, ἰκάνειν δὲ αὐτῇ χαριζομένην ἰμά-
 “ τια καὶ κόσμον ἄλλον, ἡδόμενος Ὀδυσσεύς, “ οὐ-
 “ νεκα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θίλγε δὲ θυ-
 “ μόν” εἰ μὲν ἐπὶ τῇ δωροδοκίᾳ καὶ πλεονεξίᾳ
 “ χαίρει, τὸν παρωδοῦμενον ὑπερβάλλει μαστρο-
 “ πείᾳ Πολλύχρον — εἰ δὲ μᾶλλον οἰόμενος
 “ ὑποχίτριος ἔξιν διὰ τὴν ἱλασίδα, καὶ τὸ μῆλλον
 “ οὐ προσδοκῶντας λόγον ἔχει τὸ ἡδόμενον αὐτῇ
 “ καὶ θαρροῦν. Plutarch. de audiendis Poetis.
 “ Spondanius aliter accipit ; scilicet, “ ut ex
 “ eo gaudeat Ulysses, quòd licet hæc dona
 “ accipere Penelopem videat, tamen intelli-
 “ gat nihilominus, integrà et constanti il-
 “ lam esse mente.”

Ver. 281. — παρέλκετο.] Αἱ παρ' ἑλκετο

Ver. 284. — περίφρον.] Αἱ περίφρον.

Δέξασθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν·
 Ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πη ἄλλη,
 Πρὶν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅς τις ἄριστος.

Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπήνδανε μῦθος·

Δῶρα δ' ἄρ' οἰσόμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.

290

Ἀντινῶ μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον

Ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι

Χρύσειαι, κληῖσιν εὐγνάμπτοις ἀραρυῖαι.

Ὀρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε,

Χρύσειον, ἡλέκτροισιν ἐερμένον, ἥελιον ὥς.

295

Ἐρματα δ' Εὐρυδάμαντι δῶα Δεράποντες ἔνεικαν,

Τρίγληνα, μορβόντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.

Ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδρῳ, Πολυκτορίδαο ἄνακτος,

Ἰσθμιον ἤνεικεν Δεράπων, περικαλλὲς ἄγαλμα.

"Accipe; non enim bonum recusare donationem est:

"Nos verò neque ad opera priùs ibimus, neque usquam aliò

"Quàm scilicet tu ei nupseris Achivorum, quicunque optimus."

Sic dixit Antinous; illis autem placebat sermo:

Donaque proinde allaturum praemisere praekonem quisque.

290

Antinoos quidem tulit Praeco magnum perpulchrum pepulum

Varium; inerant autem fibulae duodecim omnes

Aureae, acubus bene-inflexis aptatae.

Monile verò Eurymacho multà-arte-elaboratum statim tulit,

295

Aureum, electris consertum, solem veluti.

Inaures autem Eurydamanti duo servi tulerunt,

Trinis-oculis, exquisitas; gratia autem effulgebat multa.

A Pisandro vero, Polycitoride rege,

Collare tulit servus, perpulchrum ornamentum.

Ver. 286. — οὐ γὰρ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ἐστίν. Ἡ γὰρ χάρις οὐχ ἥττον διμῖνη τοῦ λαμβάνοντος ἢ τοῦ δίδοντος, ἐξ ἀμφοῖν τελειύεται πρὸς τὸ καλόν· ὁ δὲ μὴ δεχάμενος, ὥστερ σφαῖραν εἰς φερόμενον κατήχυνεν ἀτίλῃ πισυῖσαν. Plutarch. de Socratis Genio. Vide et suprā ad δ'. 651.

Ver. 287. Ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα.] Τοῦτο δὲ Ὀμήρου προαναφανῆσαι, ὥς οὐδεὶς τῶν μνηστήρων ἐκφυγεῖται τὸν ἀλεῖν. Eustath. Atqui Poetam hoc voluisse vix crediderim. Vide suprā ad β'. 127.

Ver. 288. Πρὶν γέ σε τῷ.] Al. Πρὶν γέ σί τῷ et Πρὶν σί γε τῷ.

Ver. 290. — ἄρ'.] Proinde.

Ver. 292. — δυοκαίδεκα πᾶσαι.] Haud minùs quàm duodecim. Vide suprā ad ι'. 244. et ad Il. σ'. 378. 470.

Ver. 293. — κληῖσιν εὐγνάμπτοις.] Κατακλῖσιν, εἰς ἃς καθίστανται στέρνας. Schol.

Ver. 294. Ὀρμον.] Τὸν κατὰ τοῦ τραχήλου περιεκείμενον χερσῶν κόσμον. Schol.

Ver. 296. Ἐρματα.] Δῶρα, τῶν ὧταν κόσμον· ὁ ἴσθμιος τὰ ἰνώτια. Schol. ex MS. à Barnesio excerpt.

Ver. 297. Τρίγληνα.] Τρίκορα κόσμα, ἐν ᾧ τὰ τρίφθλα τρικεκα. Schol.

Ibid. — μὲντα.] Τὰ μετὰ πολλοῦ μόρου καὶ κακῆς κατισκουασμένα. Schol. Aliter Barnesius: "Vocem autem μορβόντα," inquit, "hoc certè in loco, existimo non solum spectare ad Operis elegantiam exquisitam, aut Opificis industriam et elaboratum ingenium; verum etiam ad fa-
 "talem tandem earundem gemmarum Re-
 "tributionem, quam nacti sunt ab Ulyssis
 "manibus hi Proci." Mirè admodum: cum occurrat eadem vox μορβόντα Il. ε'. 183. ubi hujusmodi explicationi nullus omninò locus.

Ver. 299. Ἰσθμιον.] Περιτραχήλιον ἔνδον καὶ παρίσθμια διάφορον δὲ τῷ ὄρμον· τὸ μὲν γὰρ προσέχεται τῷ τραχήλῳ, τὸ δὲ ὄρμος κηχάλαται. Schol.

* Ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν. 300

Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα διὰ γυναικῶν.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.

Οἱ δ' εἰς ὄρχηστὺν τε καὶ ἡμερόεσσαν αἰοδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθεϊν.
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν. 305

Αὐτίκα λαμπτήρας τρεῖς ἔστασαν ἐν μεγάροισιν
"Οφρα φαείνοιεν· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν
Ἀῶα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκεασμένα χαλκῷ·
Καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἀμοιβῆδ' ἀνέφαινον
Δμῳαὶ Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος· αὐτὰρ ὁ τῆσιν 310
Αὐτὸς διογενὲς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Δμῳαὶ Ὀδυσσεὺς, δὴν οἰχομένοιο ἀνακτος,
"Ερχεσθε πρὸς δώμαθ', ἵν' αἰδοίῃ βασιλεία·
Τῇ δὲ παρ' ἡλάκατα στροφαλίζετε· τέρπετε δ' αὐτὴν
Ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ἣ εἴρια πείκετε χερσίν. 315
Αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
"Ἦνπερ γὰρ κ' ἐβέλωσιν εὖθρονον ἥῳ μίμνειν,
Οὔτι με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.

Aliud autem alius donum Achivorum pulchrum tulit. 300

Ipsa quidem deinde ascendebat in coenaculum nobilissima mulierum :

Cum eā autem simul famulae ferebant perpulchra dona.

Illi verò in saltationem et desiderabilem cantum

Conversi delectabant-se ; manebantque dum vesper adveniret :

Eis autem se-delectantibus niger vesper advenit.

Statim lampadas tres statuerunt in aedibus

Ut lucerent ; circum autem ligna arida posuerunt,

Sicca dudum, praedura, recens fissa aere ;

Et faces miscuerunt : alternatim verò succendebant

Famulae Ulyssis multa-passi : at inter eas

Ipsae generosus locutus est solers Ulysses :

" Famulae Ulyssis, diu absentis regis,

" Ite ad aedes, ubi est veneranda regina :

" Apud eam verò pensa versate ; et delectate ipsam

" Sedentes in domo ; vel lanas carpite manibus.

" At ego his lumen omnibus praebebo.

" Etiam si enim velint usque ad pulchro-solio auroram manere,

" Nequaquam me domabunt : multorum-patiens nempè valde sum."

Ver. 300. — ἔνεικεν.] *Al.* ἔδωκεν.

Ver. 302. Τῇ δ' ἄρ' ἅμ'.] *Al.* Τῇ δ' ἄρα.

Ver. 306. Αὐτίκα λαμπτήρας.]

— dependent lychni laquearibus au-
reis

Incensi. — *Ann.* I, 726.

Ibid. — λαμπτήρας.] Ἐσχάρας μεταίρους·

ἢ τοὺς χυτροπόδας, ἐφ' ὧν ἵκωνται. *Schol.* Ἰστοίον

δὲ ὅτι λαμπτήρας λέγει αἱ νῦν οἱ ἀργεῖοι καὶ λυχνίας φασίν· ἐφ' ὧν δαδὲς κείμεναι κατὰ δόρπον ἀνάπτονται· ἣ ξύλα ξηρὰ διὰ τὸ ἀκαπνοῦν ἣ καὶ ἄμφω ἀναμῖξ. *Eustath.*

Ver. 315. — εἴρια.] Τὸ δὲ, εἴριον, "Ὁμηρος μὲν προσαρξύνει, ἀμρῖας τῷ λείριον. Οἱ δὲ ὕστερον παροξύνοισι πρὸς ἀναλογίαν ἐτέρων παροξύνοισιν δακτυλικῶν λέξιων. *Eustath.* ad *Iliad.* γ', 388.

"Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐγέλασσαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
 Τὸν δ' αἰσχυρῶς ἐνένιπτε Μελανθὼ καλλιπάρης, 320
 Τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
 Παῖδα δὲ ὥς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ.
 'Ἄλλ' οὐδ' ὥς σχέθε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελόπείης·
 'Ἄλλ' ἦγ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέεσκεν·
 "Ἡ ῥ' Ὀδυσῇ ἐνένιπτεν ὀνειδείοις ἐπέεσσι· 325
 Ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,
 Οὐδ' ἐθέλεις εὔδειν, χαλκῆϊον ἐς δόμον ἐλθὼν,
 'Ἡέ που ἐς λίσχην· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
 Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
 Ταρβείς· ἥ ρά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἥ νύ τοι αἰεὶ 330
 Τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶλια βάζεις.
 "Ἡ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;
 Μή τίς τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῇ,
 "Ὅς τίς σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπῶς χερσὶ στιβαρῇσι,

Sic dixit : hae autem riserunt, et se invicem intuebantur.
 Eum autem turpiter objurgabat Melantho pulchra-genis, 320
 Quam Dolius quidem genuit ; curavit autem Penelope,
 Filiamque velut enutriebat, dabatque oblectamenta animo :
 Sed neque sic retinuit dolorem in animo Penelopes ;
 Sed ea cum-Eurymacho miscbatur, et eum amabat :
 Quae utique Ulyssem objurgabat contumeliosis verbis : 325
 " Hospes miser, tu sanè aliquis mente exturbatus es ;
 " Neque vis cubare, aeream in domum profectus ;
 " Vel aliquò in diversorium ; sed hìc multa praedicas
 " Confidentèr multos inter viros ; neque quid animo
 " Times : certè utique tibi vinum occupat mentem ; vel sanè tibi semper 330
 " Talis mens est ; quare et vana loqueris.
 " An exultas, quòd Irum vicisti erronem ?
 " Cave, nè quis tibi citò Iro melior alius insurgat.
 " Qui te circum caput contusum manibus robustis

Ver. 320 et 325. — ἐνένιπτε.] *Al.* ἐνί-
νιπτε.

Ver. 323. — σχίθε.] *Al.* ἔχει.

Ver. 325. — ονειδείοις.] *Al.* ονειδείας.
Vide autem ad *Il.* 4, 519.

Ver. 326. Ξεῖνε τάλαν.] Τὸ δὲ "ξεῖνε" ἴσους
ἐπὶ ὕβρει φησὶν ἡ *Μελανθῶ*. *Eustath.* Minus
rectè. Erat enim hoc epitheton commune,
quo ab omnibus appellabatur.

Ver. 327. — χαλκῆϊον ἐς δόμον ἐλθὼν.]
Καλκῆϊος δὲ δόμος τὸ τῶν χαλκίων ἱερασσέριον,
ἐνθα εἰσόντες ἀκαλύτως οἱ παῖδοι, ἱκομῶντο
παρὰ τῷ πυλῇ. *Eustath.*

Ver. 328. 'Ἡέ που ἐς λίσχην.] Λίσχας ἔλε-
γον δημοσίους τινὰς τόπους, ἐν οἷς σχολὴν ἀγοντες
ἐκαθίζοντο πολλοί. *Suidas* in voce *Λίσχη*
ubi et hunc *Homeri* locum adducit. Vide
et *Pausaniam*, *Phoc.* lib. X. cap. 25. sub
initio. Porro hunc *Hesiodus* :

Πὰρ δ' ἦν χαλκῆϊον δῶπον, καὶ ἐπ' ἀλίῃ λίσ-
χην. "Εργ. καὶ *Ημερ.* II, 111.

Et ver. 118.

'Ελπίς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει,
"Ἡμῖνον ἐν λίσχῃ".

Ver. 329. Θαρσαλέως.] *Al.* Θαρσάλεος.

Ver. 330. — ἥ ρά σε οἶνος ἔχει φρένας.]

Οἶνον σε πλῆθος πόλλ' ἀναγκάζει λαλεῖν.

Ephippus apud *Athenaeum*, lib. II. cap. 2.

Ver. 331. — μεταμῶλια.] Apud *Eu-*
stathium, μεταμῶνια.

Ver. 332. "Ἡ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας.] *Καὶ*
τῷ ἄλλῳιν ποτὶ μὲν ἀντὶ τοῦ δάκνυσθαι καὶ ἀπο-
ρεῖσθαι κίχρηται "Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' ἄλῃου"
"ἐπιβήσαστο, τείρετο τὸ αἶνός." [*Iliad.* 4, 352.]
ποτὶ δὲ ἀντὶ τοῦ γαυριῶν καὶ χαίρειν "Ἡ ἀ-
λύεις ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην;" *Phu-*
tarch. de audiendis *Poetis.* *Al.* ἀλύεις.

Δώματος ἐκπέμφῃσι, Φορῦζας αἵματι πολλῶ. 335

Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ἔρέω, κύον, οἳ ἀγορεύεις,

Κεῖσ' ἐλθὼν, ἵνα σ' αὖθι διαμελεῖστί τάμησιν.

Ὡς εἰπὼν, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας.

Βὰν δ' ἴμεναι διὰ δῶμα· λύβεν δ' ὑπὸ γυνῖα ἐκάστης 340

Ταρβοσύνη· φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.

Αὐτὰρ ὁ παρ λαμπτήρσι φαείνων αἰθομένοισιν

Εἰστήκει ἐς πάντας ὀρώμενος· ἄλλα δέ οἱ κῆρ

Ὡρμαινε φρεσὶν ἦσιν, ἃ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γέγοντο.

Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη 345

Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὅφρ' ἔτι μᾶλλον

Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆος.

Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν,

Κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλαν δ' ἐτάροισιν ἔτευξε·

Κέλκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης, 350

Ὅφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει·

Οὐκ ἀβειὶ ὄδ' ἀνὴρ Ὀδυσῆϊον ἐς δόμον ἵκει·

“ Domo emittat, foedatum sanguine multo.”

335

Hanc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses :

“ Certè citò Telemacho dicam, canis, qualia loqueris,

“ Illuc profectus ; ut te ibi membratim concidat.”

Sic locutus, verbis perterritur mulieres.

Perrexerunt autem ire per domum ; solutaque sunt subtùs membra eujusque

Timore : putabant enim ipsum vera dixisse.

341

At is apud lampades praelucens accensas

Stetit omnes intuens : alia verò ei cor

Agitabat mente suà, quae utique non irrita facta sunt.

Procos autem non omninò eximios sinebat Minerva

345

Contumelià abstinere acerbà ; ut adhuc magis

Subiret dolor cor Laërtiadae Ulyssis.

His verò Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui,

Incensens Ulyssem ; risum verò sociis fecit

“ Audite me, proci inclytæ reginae,

350

“ Ut dicam, quae me animus in pectoribus jubet :

“ Non sine-deo hic vir Ulysseam in domum venit :

Ver. 338. — διαμελεῖστί.] Vide suprâ ad 1, 291.

Ver. 339. “Ὡς εἰπὼν, ἐπίεσσι διεπτοίησε γυναῖκας.” Ἀνὴρ δὲ Ὀδυσσεὺς νῦν τῆς τι τῶν δουλίδων πύραν, καὶ μάλιστα τὴν τῶν μνηστῆρων ἐπὶ γὰρ αὐταὶ ἀπῆλθον, γινώσκονται καὶ εἰσὶ τὴν ἐκείνων ὄρεον ἐπ' αὐτῶν. Ἔτι γὰρ μὴν ὁ Ποιητὴς ὑπερλασσοτέρων οὕτω ποιῆσι τῷ Ὀδυσσεὶ τὴν ἐνδὲς ἰφιζῆς ὁμιλίαν, ὅτι κατὰ σχολὴν οὐ μόνον τῇ γυναικὶ ὁμιλεῖν, ἀλλὰ καὶ τῇ Εὐρυκλείᾳ, τὸ ἀναγκασιότατον· κρύψει δὲ καὶ τὰ ὅπλα μετ' αὐτῆς κατὰ πάσαν ἀδίαν. Οὐδὲν γὰρ εἰκάζει

ὁ Ποιητὴς παραρρίπτει, ἀλλὰ πρὸς μέθοδον πιθανότητος καὶ οἰκονομίαν τῶν ἰφιζῆς. Eustath.

Ver. 342. — αἰθομένοισιν.] Ita Barnesius ex utrâque Eustathii editione. Alii hîc habent αἰδομένων.

Ver. 344. — ἃ ῥ'.] Quae utique —. Quae, ut memorabitur —.

Ibid. — γίνοντο.] Ἄλ. γίνοντο.

Ver. 347. — Λαερτιάδῳ Ὀδυσῆος.] Ἄλ. Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.

Ver. 349. — ἵτινξι.] Ἄλ. ἵτινχι.

Ἔμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ
Καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὐ οἱ ἔνι τρίχες οὐδ' ἦβαιαί.

Ἦ ρ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πολίπορθον 355

Ξεῖν', ἣ ἄρ' κ' ἐθέλεις θητευέμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην,
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς, (μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται),
Αἶμασιός τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;

Ἔνθα δ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρεχοίμι,
Εἵματα τ' ἀμφίεσαιμι, ποσὶν δ' ὑποδηματα δοίην. 360

Ἄλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθες, οὐκ ἐβελήσεις

Ἔργον ἐποίχεσθαι· ἀλλὰ πτώσσειν κατὰ δῆμον

Βούλεια, ὅφρ' ἂν ἔχῃς βόσκειν σὴν γαστέρ' ἀναλτον.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο 365

Ὡρη ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,

Ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,

Καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχῃς, ἵνα πειρησάμεθα ἔργου

"Omniñō mibi videtur facium splendor esse ipsius

"Et capitis; quoniam non ei sunt capilli nē pauci quidem."

Dixit utique; simulque allocutus-est Ulysse urbium-vastatorem: 355

"Hospes, nunquid vis mercede-servire, si te suscipiam,

"Agri in extremitate, (merces autem tibi sufficiens erit),

"Sepesque colligens, et arbores proceras plantans?

"Illic autem ego cibum quidem perennem praeberem,

"Vestimenta quoque circum-induerem, pedibusque calceamenta darem. 360

"Sed quandoquidem sanē opera mala didicisti, non voles

"Opus adire; sed mendicare per populum

"Mavis; ut possis pascere tuum ventrem insatiabilem."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

"Eurymache, si enim nobis contentio operis fieret 365

"Tempore in verno, quandō scilicet dies longi sunt,

"In herbā; falcem quidem ego bene-flexam haberem,

"Et tu quoque talem haberes, ut experiremur opus

Ver. 353. Εμπης μοι δοκέει δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ Καὶ κεφαλῆς.] Ἐπίσης μοι δοκεῖ τὸ φαινόμενον σέλας τῶν δαΐδων εἶναι, καὶ αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. ὡς ἱφιλοκρίτης. Eustath. Minus rectē, ut opinor. Quippē vocem ἔμπης istā in significatione apud Homerum vix usquam reperias. Vide infrā ad τ'. 37. ubi vox ἔμπης simili ferē in sensu occurrit.

Ver. 354. Καὶ κεφαλῆς.] Ἀλ. Κανκεφαλῆς.

Ver. 356. — ἰθίλοις.] Ἀλ. ἰθίλοις. Quae et potior videtur lectio.

Ver. 358. Αἶμασιός.] Τοὺς περιβόλους τῶν τοίχων, τοὺς χάλ.κας. Schol. Ὁ δὲ Θερακικὸς παραφραστὴς λίθους ἡγεμίνους πᾶς αἶμασιός, εἰ-
πὼν φυτεύων καὶ τοὺς λίθους ἐκλίγων. Eustath.

Ibid. — λέγων.] Οἰκοδομῶν ἐκ συλλήκτων λίθων. Schol.

Ver. 359. Ἔνθα δ' ἐγὼν.] Apud Eustathium, Ἔνθα κ' ἐγὼ. Atque ita habet MS.

à Tho. Benteio collatus. Quae et proba lectio.

Ver. 360. Εἵματα τ'.] Ἀλ. Εἵματα δ'.

Ver. 361. — ἔμμαθες.] Vide suprā ad ε', 226.

Ver. 365. — εἰ γὰρ νῶϊν.] Refertur istud γὰρ ad id quod eleganter reticetur: "Nē me tam ignavum operisve inscientem arbitris; si ENIM, &c." Porro reticetur et hujus sententiae ἀπὸδοσις: "Si enim nobis; videres quantō ego tibi opere praebarem;" aut aliquid simile. - Cujusmodi de ἀποσιω-
πῇ, vide ad II. ε, 135 et 340.

Ibid. — ἔργοιο.] Τοῦ κατὰ γαστρίαν. Eustath.

Ver. 367. Ἐν ποίῃ.] Ὁ Δημητριάδης χρίστος Schol. Atqui vox ποίη alibi apud Poetam "herba" simpliciter significare videtur. Vide Iliad. ε', 347. Odyss. i, 499.

Νήστιες ἄχρη μάλα κνέφαος, ποίη δὲ παρείη.
 Εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἳ περ ἄριστοι, 370
 Αἰθῶνες, μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
 "Ηλικες, ἰσοφόροι, τῶν τε σθένος οὐκ ἄλαπαδνόν,
 Τετραγυον δ' εἴη, εἴκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρω,
 Τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ἄλκα διηνεκέα προταμοίμην.
 Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὀρμήσεις Κρονίων 375
 Σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη, καὶ δύο δοῦρε,
 Καὶ κυνέη πάγχθαλπος ἐπὶ προτάφοις ἀραρυῖα.
 Τῷ κέ μ' ἴδοις πρώτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,
 Οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύεις.
 Ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καὶ τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής· 380
 Καὶ πού τις δοκέεις μέγας ἐμμεναι, ἥδ' ἐκραταῖος,
 Οὐνεκα παρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὀμιλεῖς.
 Εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Αἰψά κέ τοι τὰ θυρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἐόντα,
 Φεύγοντι στείνοιντο δι' ἐκ προθύροιο θυράζε. 385
 "Ὡς ἔφατ'· Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,

" Jejunī usque penitūs ad tenebras, herba autem adesset.
 " Sive rursus et boves essent agendi, qui utique optimi, 370
 " Rutili, magni, ambo saturati herba,
 " Aequales aetate, pares operi-sustipendo, quorum utique robur non imbecille,
 " Arvum autem quatuor-jugerum esset, cederetque subito gleba aratro;
 " Tunc me videres, an sulcum continuūm proscinderem.
 " Sive demum et bellum alicundē moveret Saturnius 375
 " Hodie; at mihi scutum esset, et duae hastae,
 " Et galea tota-aerea temporibus apta;
 " Tunc me videres primis in pugnatoribus mixtum,
 " Neque mihi ventrem exprobrans loquereris.
 " Sed valde contumeliosè te-geris, et tibi animus est inclemens; 380
 " Et quodammodo quidam videris magnus esse et fortis,
 " Quoniam cum paucis et non bonis versaris.
 " Sin Ulysses veniret, et accederet in patriam terram,
 " Statim tibi portae, etiam latae licet admodum sint,
 " Fugienti arctarentur per vestibulum foras." 385
 Sic dixit: Eurymachus verò iratus est ex-corde magis,

Ver. 369. — ἄχρη μάλα κνέφαος.] Ἦγουν
 ἄχρη βαθείας ἰσπίδας. Eustath.

Ver. 370. — οἳ περ.] Ἀλ. ὄσπερ.

Ver. 373. Τετραγυον.] Τίσσας εἶχον γῆρας·
 γῆρας δὲ μέτρον γῆς. Schol.

Ver. 374. — ἄλκα διηνεκέα.] Τὴν ὑπὸ
 μῆλ' ὀρμῆς σχιζομένην. Schol.

Ibid. — προταμοίμην.] Scholiastes expo-
 nit simpliciter διακόφαιμι. Eustathius autem
 Ulyssē et hic se Eurymacho praeferre intel-
 ligit. Τὸ δὲ προταμοίμην, ἀντὶ τοῦ, πρὸ σοῦ ἀρο-
 τριάσαιμι, καὶ ὅς τις ἐπὶ ἐν προκόφαιμι καὶ τὰ πάν-
 τα ἔχων ἴσα, ὅμως προβαλοίμην τῇ ἀριστῇ. Po

tior (ut opinor) Scholiastis interpretatio; quia
 in hoc, ut et in sequenti exemplo, ver. 375.
 nullum inter se et Eurymachum certamen
 depingere videtur Ulysses, sed suas ipsius
 vires et animos solummodo exhibere.

Ver. 382. — οὐκ ἀγαθοῖσιν.] Ἀλ. οὐ διδα-
 νοῖσιν.

Ver. 384. 385. Αἰψά κί τοι τὰ θυρετρα —
 Φεύγοντι στείνοιντο.] Οὕτως παρασώμενος διὰ
 τῶν θυρῶν φύγῃς, ὥς δοκίμ' σσενοχωρεῖσθαι.
 Schol.

Ver. 385. — δι' ἐκ προθύροιο.] Apud Eu-
 stathium in commentario δι' ἐκ μεγάροιο.

Καὶ μιν ὑπόδρα ἰδὼν, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἄ δεῖλ', ἣ τάχα τοι τελέω κακὸν, οἳ ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν· οὐδὲ τι θυμῷ
Ταρβείς· ἣ γὰρ σε οἶνος ἔχει φρένας, ἣ νύ τοι αἰεὶ 390
Τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμάλια βάζεις.

Ἥ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην·

Ὡς ἄρα φωνήσας, σφέλας εἴλετο· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφινόμου πρὸς γοῦνα καθέζετο Δουλιχιῆος,
Εὐρύμαχον δέισας· ὃ δ' ἄρ' οἶνοχρόον βάλε χεῖρα 395
Δεξιτερῇ· πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα·
Αὐτὰρ ὄγ' οἰμώξας πέσεν ὕπτιος ἐν κονίησι.

Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκίοεντα·

Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
Αἶθ' ὦφελλ' ὁ ξεῖνος ἀλάμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι, 400

Πρὶν ἐλθεῖν τῷ κ' οὔτι τόσον κέλαδον μεθέηκεν.

Νῦν δὲ περὶ πτωχῷ ἐριδαίνομεν· οὐδὲ τι δαιτὸς

Ἑσθλῆς ἔσσεται ἥδος, ἐπεὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο·
Δαιμόνιοι, μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ 405

Et ipsam torvè intuitus, verba alata dixit :

“ Ah miser, certè citò tibi perficiam malum, qualia dicis

“ Confidentèr multos inter viros, neque quid animo

“ Times ; certè utique vinum tibi mentem occupat ; vel sanè tibi semper 390

“ Talis mens est : quare et vana loqueris.

“ An exultas, quòd Irum vicisti erronem ?”

Sic utique locutus, scabellum sumpsit : at Ulysses

Amphinomi ad genua desidebat Dulichiensis, 395

Eurymachum veritus : hic autem pocillatorem percussit ad-manum

Dextram ; gutturnium verò humi sonuit lapsum :

At ille ejulatu-edito cecidit supinus in pulveribus.

Proci verò tumultuati sunt per aedes obscuras :

Sic verò aliquis dicebat intuitus in propinquum alium :

“ Utinam hospes errans alibi periisset, 400

“ Antequam venisset : ita neutiquam tantum tumultum intulisset.

“ Nunc autem de mendico contendimus : neque ulla convivii

“ Boni erit voluptas ; quoniam pejora vincunt.”

Inter hos autem et locuta est sacra vis Telemachi :

“ Miseri, insanitis, et non ampliùs tenetis animo 405

Ver. 389. Θαρσαλίως.] *Al.* Θαρσάλειος.

Ver. 391. — μεταμάλια.] *Al.* μεταμάλι-
νια.

Ver. 392. Ἥ ἀλύεις.] Vide suprà ad ver.
332.

Ver. 393. — εἴλετο.] *Al.* ἔλλαβε.

Ver. 396. — βόμβησι.] Vide ad *Il.* 8,
125 et 455.

Ver. 401. Πρὶν ἐλθεῖν.] *Al.* Πρὶν τ' ἐλ-
θεῖν.

Ver. 402. — περὶ πτωχῷ.] *Al.* περὶ πτω-
χῶν.

Ver. 403. — ἰπὶ τὰ χερεῖονα νικᾷ.]

“Ὅπου τὸ χεῖρὸν τ' ἀγαθὸν μίζον σθίνει.

*Sophocles, Philoctet. ver. 456. à Barne-
sio citatus.*

Ver. 404. — μετέειπ'.] *Al.* μετέφη.

Ver. 405. — οὐκέτι κεύθετε θυμῷ θρωπὸν
εὐδὲ ποτ' ἔτα.] Ἰστοῖον δὲ ὅτι τὸ “ οὐκέτι κεύθετε

Βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν νύ τις ὕμῳ ὀροβύνει.
 Ἄλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες,
 Οππότε θυμὸς ἄνωγε· διώκω δ' οὔτιν' ἔγωγε.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες,
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγορεύεν. 410
 Τοῖσιν δ' Ἀμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
 Νίσου Φαίδιμος υἱὸς, Ἀρητιάδαο ἀνακτος·
 "ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δῆ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαῖνοι·
 Μῆτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μῆτε τιν' ἄλλον 415
 Δμών, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
 Ἄλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
 "Ὅφρα σπείσαντες κατακείμεν οἴκαδ' ἰόντες·
 Τὸν ξεῖνον δὲ ἑῶμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος
 Τηλεμάχῳ μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἵκετο δῶμα. 420
 "Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐαδόντα μῦθον ἔειπε.
 Τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἦρως,

"Cibum, neque potum : deorum certè aliquis vos concitat.

"Sed benè epulati decumbite domum profecti,

"Quandò animus jubet; pello verò neminem ego."

Sic dixit : illi autem omnes mordicis labris compressis,

Telemachum admirabantur, quòd audactèr loquebatur. 410

Ipsis verò Amphinomos concionatus ē, et dixit,

Nisi illustris filius, Aretiadae regis.

"O amici, haud jam quisquam super dicto aequo

"Contrariis verbis carpens saeviat :

"Neque omninò hospitem pulsate ; neque quenquam alium 415

"Famulorum, qui in aedibus sunt Ulyssis divini.

"Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis,

"Ut postquam-libaverimus, decumbamus domum profecti :

"Hospitem verò sinamus in aedibus Ulyssis

"Telemacho curae-esse : hujus enim dilectam venit ad domum." 420

Sic dixit : illis autem omnibus gratum sermonem dixit.

Ipsis verò craterem miscuit Mulus heros,

"Θυμῷ βρωτὺν οὐδὲ ποτῆτα," ἀσπίς ἐρρίπην
 διὰ τὸ τοῖς μνηστῆρας μὴ κρύπτειν, ἀλλ' ἐκφαί-
 νειν, ὥς οἱ ἔξμουντες τὰ ἰντὸς, οὕτω καὶ αὐτοὺς
 ὥστε ἔλχον ἵδον βούλευμα, τὸ τὸν ξεῖνον τηλαδῆ ὡς
 ἐρρίπῃ αὐτοῖσι ἄλλοθι. Eustath. Minus rectè.
 Ideò enim, ut opinor, Proculus reprehendit
 Telemachus, quòd non tranquilli et sine stre-
 pitu cibum et potum sumant.

Ver. 408. [Ὀππότε.] Ἀ. Ἐπὶ οὐρα

Ibid. — ἄνωγε.] Vide ad II. Σ', 322.

Ver. 409. — ὁδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες.] Vi-
 de suprà ad α', 381.

Ver. 413. 414. — οὐκ ἂν δῆ τις ἐπὶ ῥηθέν-
 τι δικαίῳ — χαλεπαῖνοι.]

Τοῖς γὰρ δικαίους οὐκ ἔμελλε χρεῖων.

Euripid. Bacch. ver. 672.

Ver. 415. Μῆτε τι.] Ἀ. Μῆτ' ἔτι

Ver. 417. — ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν.] Ἀπὸ
 τοῦ πρώτου ἀρξάσθω. Schol. Vide ad II. α',
 471. et suprà ad η', 183.

Ver. 419. — ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος.] Ἀ.
 ἐνὶ μεγάροισιν ἱκλιν.

Ver. 420. Τηλεμάχῳ μελέμεν.] Ἐπιμελίας
 ἀξιούσθαι ὑπὸ Τηλεμάχῳ. Schol.

Ver. 422. — Μούλιος ἦρως.] Ὅτι τὸν κή-
 ρυκα Μούλιον, ὃς θειάπων ἦν Ἀμφινόμοιο. ἦρως
 καλίστας δὲ Ποιητῆς. ἐμφαίνει ἀδιαφορίαν κέν-
 ταύρα τοῦ ἥeros ὀνόματος, ὡς μὴ μόνον ἐπὶ πάντο
 μεγάλων ἀνδρῶν, ἀλλὰ καὶ θειασπόντων λεγομένου
 καθάσπου καὶ κρείων δ' Ἐταινίος ἐλίχθη, [Odys.
 δ', 22.] καὶ ὀρχαμος ἀνδρῶν δ' Εὐμαιος. Eustath.
 Notandum autem Praecones apud Veteres

Κήρυξ Δουλιχειύς· Δεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο·
 Νώμῃσεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταθόν· οἱ δὲ Δεῖσι
 Σπείσαντες μακάρεσσι, πῖον μελιθεῖα οἶνον. 425
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἐπὶόν Σ', ὅσον ἤθελε θυμός,
 Βάν ῥ' ἵμεναι κείοντες ἐὰ πρὸς δώμαθ' ἕκαστος.

Praeco Dulichiensis; famulus autem erat Amphinomi:
 Distribuit verò deinde omnibus astando: illi autem diis
 Ubi-libāssent beatis, biberunt dulce vinum.
 At postquam libāssent, bibissentque, quantum volebat animus,
 Perrexerunt utique ire decubituri suas ad domos quisque.

425

magno semper in honore habitos. Vide et
 suprā ad ξ, 3. 22.

Ver. 425. Σπείσαντες.] Al. Λίψαντες.
 Ver. 427. Βάν ῥ' ἵμεναι.] Al. Βάν δ' ἵμ.ναι.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Τ'.

Ἑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Τ'.

ΣΥΝ Τηλεμάχῳ ἔκθεσιν ποιῖται τῶν ὅπλων Ὀδυσσεύς, καὶ πρὸς Πηνελόπην ἐν Κρήτῃ εἶναι ὑποκρίνεται· γίγνεται δὲ αὐτοῦ δι' οὐλῆς ἀναγνωρισμὸς πρὸς Εὐρύκλειαν, τοὺς πόδας αὐτοῦ νύκτουσαν· καὶ κατὰ παρέκβασιν ὁ ποιητὴς διηγῆται, ὡς ἐν Παρνασσῷ ὑπὸ σὺν ἐπλήγῃ κυνηγῶν.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεὺς καὶ Πηνελόπης ὁμιλία· καὶ ὑπὸ Εὐρυκλείας ἀναγνωρισμός.

Ἀλλως.

Ταῦθ' ἀναγνωρίζει ἐξ οὐλῆς γεγῆς Ὀδυσῆα.

Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων·

Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τηλέμαχε, χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμεν εἶσω
Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι

5

Παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·

Ἐκ καπνοῦ κατέβη· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐώκει,

At in domo relinquebatur nobilis Ulysses,

Procis caedem cum Minervā meditans :

Statim autem Telemachum verbis alatis allocutus est :

" Telemache, oportet arma martia deponere intus

" Omnia prorsus ; at procos blandis verbis

5

" Palpare ; quandò te percontentur arma desiderantes :

" Dicentem, Ex fumo deposui ; quoniam non amplius illis similia sunt,

Ver. 4. ——— χρὴ τεύχε' ἀρήϊα κατθέμεν
εἶσω] Occurrunt versus huic proximè se-
quentes novem suprā π', 286. &c. verum
eos huic loco aptius convenire arbitrati sunt
Veteres, notante Eustathio : "Εἶσα (inquit)
καὶ κίπται πρὸς τοῦ ἐκαστοῦ στίχου ἀσπερίσκος
δίχα ὁδεῖον· ὡς ἐν ταύτῃ τῶν τοιούτων στίχων

ἄριστα κεκρίμενον——— οὐ μὴν ἐκίπ. [Odyss. π',
286.] ὡς ἐπιφαινεῖται οἱ Παλαιοί. Similiter
Scholiastes : Οἱ ἀσπερίσκοι· ὅτι ἐνθάδε καλῶς,
ὅτι ἰώρκει τὰ ὅπλα. Barnesius autem et
Dna Dacier versus hosce utrobique aptis-
simè positos contendunt. Vide suprā ad π',
284.

- Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 Ἀλλὰ κατήκισται, ὅσπον πυρὸς ἵκετ' αὐτμή.
 Πρὸς δ' ἔτι καὶ τότε μείζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων, 10
 Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὕμῳ,
 Ἀλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνῃτε δὲ δαῖτα,
 Καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
 "Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
 Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν 15
 Μαῖ', ἄγε δὴ μοι ἔρῳζον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
 "Ὅφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντα πατρὸς
 Καλὰ, τὰ μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει,
 Πατρὸς ἀποιοχόμενιο· ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα·
 Νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι, ἵν' οὐ πυρὸς ἴξεται αὐτμή. 20
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια·
 Αἱ γὰρ δὴ ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο,
 Οἴκου κήδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
 Ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοιοχμένη φάος οἶσει;
 Δμωὰς δ' οὐκ εἷας προβλωσκέμεν, αἶ κεν ἔφαινον. 25
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·

" Qualia quondam ad Trojam proficiscens reliquit Ulysses ;

" Sed foedata sunt, quantum ignis attigit vapor.

" Insuper autem et hoc majus in mentem injecit deus ;

" Nè fortè vino-gravati, contentione concitata inter vos,

" Vos-invicem vulneretis, deturpetisque convivium,

" Et nuptiarum-ambitum ; ipsum enim allicit virum ferrum."

Sic dixit : Telemachus verò dilecto obedivit patri ;

Evocatamque allocutus est nutricem Eurycleam :

" Nutrix, age jam mihi contine in aedibus mulieres,

" Dum in thalamum deponam arma patris

" Pulchra, quae mihi in domo neglecta fumus corrumpit,

" Patre absente; ego nempè adhuc infans eram :

" Nunc autem volo deponere, ubi non ignis attinget vapor."

Hunc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea :

" Utinam enim jam tandem, fili, prudentiam susciperes,

" Domum ad-curandam, et possessiones omnes servandas.

" Sed age, quaenam tibi deindè comitans lumen portabit ?

" Famulas nempè non sinebas praeire, quae praeluceant."

Hanc verò rursus Telemachus prudens contrà allocutus est :

Ver. 10. — ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων.] πρὸς τὸ μὴ ἵξεσθαι ἐν ἀληθείᾳ τοῖς μνηστῆρσι. *Eustath.*
 Vide ad II. α'. 194.

Ver. 12. — καταισχύνῃτε δὲ.] *Al.* καταισχύνῃτε τ'· ut suprā π', 293.

Ver. 13. — αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.] *Al.* καταισχύνῃτε τ'· ut suprā π', 294.

Ver. 16. — ἄγε δὴ μοι ἔρῳζον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας.] "Ὅτι ἐς τοσοῦτον αἱ δμῶαι τοῦ Ὀδυσσεύος ἥσαν, ὥστε οὐκ ἔχει ὁ Τηλέμαχος καταθέσθαι τὰ ὅπλα ἐν ἀσφαλείᾳ, εἰ μὴ λάβοι αὐτὰς, |

Ver. 20. — ἵξεσθαι.] *Al.* ἵκεσθαι. Ut suprā ver. 9.

Ver. 22. — ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο.] *Φρόνιμος γίνῃ. Schol.*

Ver. 25. — εἷας.] *Al.* εἴης.

Ibid. — προβλωσκέμεν.] Προϊέναι, προέρχασθαι. *Schol.*

Ξεῖνος ὄδ'· οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι, ὅς κεν ἐμῆς γι
Χοῖνικος ἄπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθῶς.

“Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.

Κλήϊσεν δὲ Δύρας μεγάρων εὐ ναιεταόντων. 30

Τὰ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσσεὺς καὶ Φαίιδιμος υἱὸς

Ἐσφόρεον κόρυθάς τε, καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας,

Ἐγχεά τ' ὀξυόεντα· πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,

Χρύσειον λυχνον ἔχουσα, Φάος περικαλλές ἱπτοίει.

Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφάνεεν ὃν πατέρ' αἶψα· 35

“ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·

Ἐμψης μοι τοῖχοι μεγάρων, καλαί τε μεσὸδμαι,

Εἰλάτιναι τε δοκοί, καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες,

Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς, ὥσπερ πυρὸς αἶθομένοιο.

Ἥ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἱ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι. 40

“Hospes hic; non enim otiosum tolerabo, qui meum sanè

“Modium attingat, etiam longè qui-venerit.”

Sic utique dixit: huic verò pennarum-expers fuit verbum.

Clausit autem januas aedium habitantibus-commodarum. 30

Tum verò impetu-facto Ulysses et illustris filius

Intrò-ferebant galeasque et scuta umbonibus munita,

Hastasque acutas; antè autem Pallas Minerva,

Auream lucernam tenens, lumen perpulchrum faciebat.

Tunc demùm Telemachus alloquebatur suum patrem statim: 35

“O pater, profectò magnum miraculum hoc oculis video;

“Omniñò mihi parietes aedium, pulchraque intercolumnia,

“Abiegnaeque trabes, et columnae in-altum erectae,

“Lucent oculis, tanquam igne ardente.

“Certè omniñò aliquis deorum intùs, qui coelum latum habitant.” 40

Ver. 27. — ὅς κεν ἐμῆς γι Χοῖνικος ἄπτηται. Τροφῆς λαμβάνει· τὸ σε μιστοῦν καὶ τὸ μιστρούμενον, χοῖνιξ. Schol. Eodem modo explicat Eustathius: Οὐδεὶς ἀεργὸς τραφῆσθαι παρ' ἐμοῦ. — Κοῖνιξ δὲ νῦν, ἡ τροφή· δόσημις γὰρ ἡ λίξις, ἐπὶ τε σκυῖνους τοῦ μιστρούμεντος, καὶ τοῦ μιστρούμενου πράγματος. Οὕτω δὲ καὶ ὁ μέδιμος, καὶ τὸ τάλαντον, καὶ ὁ ἕλστος. — Ἰστίον δὲ ὅτι τε τὸ “ἐπὶ χοῖνικος μὴ καθῆσθαι” τὸ Πυθαγόρειον, ἦγον μὴ τελεῖσθαι ἀεργόν, ἐκ τοῦ ῥηθέντος Ὀμηρικῷ χωρίῳ ἀρηται. Vide et Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7.

Ver. 29. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.] Vide suprà ad ε', 57.

Ver. 30. Κλήϊσεν δὲ.] Ita edidit Barnesius ex Odys. α', 165. infrà; ubi etiam in Vulgatis scriptum est ἐκλήϊσεν. Rectè: Fit enim ex κληΐζω, cujusmodi verba Aristos primos et Futura corripunt. Vide ad Il α', 140. Fulg. hic κληΐων δὲ.

Ver. 32. Ἐσφόρεον. Barnesius edidit Εἰσφόρον.

Ver. 33. — ὀξυόεντα.] Vide ad Il. ι', 50.

Tom. II.

Ibid. — πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη, Χρύσειον λυχνον ἔχουσα.] Ἦν δ' ἄρα κυρίως· τῷ δὲ παρ' ἡμῖν καλούμενον λύχνῳ τοὺς ἥρωας χερσῶν τοῦ Ποιητῆς οὐκ ἰσάγεις· καὶ οὕτω Ἡσιόδου μέμνηται. Ὁρῶς δὲ πιστοῖναι τὴν Ἀθηνᾶν, φρόνησιν αὖσαν, καθαρὸν αὐτῇ παρέχειν τὸ φῶς· καὶ οἰκίας; διὰ τὸν ἀσβεστόν Ἀθήνησι λύχνον. Schol. à Barnesio emendata. Vide Pausan. Attic. lib. I. cap. 26.

Ver. 34. Χρύσειον.] Pronunciabatur Χρῦσσον.

Ver. 37. 39. — τοῖχοι μεγάρων. — Φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς.] Similiter apud Plautum:

Ædes totæ confluebant tuæ, quasi essent aureæ.

Anaphr. Act. V, Scen. i. ver. 44.

Ver. 37. — μεσὸδμαι.] Τὰ μεταξὺ τῶν κίων διαφραγμάτω· οἱ τινες ἦσαν πύλαι τοῦς τοῖχους τὰ ἄνω βαστάζοντες τῶν θυρῶν. Schol.

Ver. 38. — ὑψόσ' ἔχοντες.] Al. ὑψος ἔχοντες.

Ver. 40. Ἥ μάλα τις θεὸς ἔνδον.] Similiter scire Hippolytus apud Euripidem:

M

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μὴδ' ἐρέεινε·
 Αἴτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
 Ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι· ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,
 "Οφρα κ' ἐτι δμῶαὶ καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω·
 Ἡ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.

45

"Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάρῳ βεβήκει
 Κεῖαν ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπολαμπομενῶν,
 "Ενθα πάρος κοιμᾷβ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι.
 "Ενθ' ἄρα καὶ τότ' ἔλεκτο, καὶ ἥῳ διὰν ἔμιμνεν.
 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθῆνῃ μερμηρίζων.

50

Ἡ δ' ἔν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
 Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἥδ' ἐ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ·

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

"Tace, et in tuâ mente retine, neque interroga :

"Hic sanè mos est deorum, qui Olympum habitant.

"Sed tu quidem cubitum-eas ; ego verò relinquer hinc,

"Ut adhuc-magis famulas et matrem tuam provocem ;

45

"Haec verò me lamentans interrogabit de singulis."

Sic dixit : Telemachus verò ex domo discessit

Cubiturus in cubiculum, facibus illucentibus,

Ubi antea cubabat, quandò ipsum dicitis somnus opprimebat :

Ubi sanè et tunc cubuit, et auroram divinam expectabat.

50

At in domo relinquebatur nobilis Ulysses,

Procis caedem cum Minervâ meditans.

Egrediebatur autem è thalamo prudens Penelope,

Dianae similis, et aureae Veneri :

*Ὡς φάτο· Τηλέμαχος· —————

*Εστ' ἐν δόμοισι τοῖσι δ' ἄρτιμις θεῶν.

Euripid. Hippol. ver. 1391.

Ibid. — τις θεός.] Αἱ τις θεῶν. Ut pronuncietur videlicet θῶν notante Barnesio. Vide ad II. 4, 18.

Ver. 43. Αἴτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν.] Οὗτος ὁ τρόπος, τὸ, ὡς βούλονται, φαίνεται. Schol. Rectius, ut videtur, Eustathius : Αἴτη τίμις θεῶν, ἐν τῷ ἐπιφαίνεσθαι, ποιεῖν οὕτω, καθὼς δηλαδὴ βλέπω. Quod autem deinceps addit ; Τινὲς δὲ γράφουσιν, Αἴτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν, οὐκ ἄλλος τις ὁ ἔνδοξος ἄρτιμις, ἢ αὐτὴ ἡ δίκη, ἰσομνὴ σὺν ἡμῖν, ἢ καὶ οὕσα ἥδη id verò, ut opinor, ferri non potest. Vide suprâ λ', 217, et infrâ α', 254. ubi similis phrasis occurrit.

Ibid. — οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.] "Hoc," inquit Spondanus, "dici existimo ad diffrentiam Deorum inferorum, quibus non "est peculiare ut luceant." Verùm hoc in loco istiusmodi distinctio planè est importuna.

Ver. 48. — ὑπολαμπομενῶν.] Αἱ ὑπὸ λαμπομενῶν.

Ver. 53. Ἡ δ' ἔν ἐκ θαλάμοιο.] Ὁ δὲ πολυφρονότατος ἀπάντων τῶν ποιητῶν Ὁμηρος, ὅταν μὲν ἄραν ὄψωις ἐνμέμφου, καὶ κάλλος ἡδονῆς ἐπαγωγὴν ἐπιδείξασθαι βούληται, τῶν τε φωνηέντων τοῖς κρατίστοις χρῆσται, καὶ τῶν ἡμιφώνων τοῖς μαλακωτάτοις· καὶ οὐ καταπυκνύνει τοῖς ἀφάνοις τὰς συλλαβὰς, οὐδὲ συγκόψει τοὺς ἄχους, παρατίθει δὲ ἀλλήλοις τὰ δυσέκφορα· σφαιρίαν δὲ τινὰ ποιήσει τὴν ἀρμονίαν τῶν γραμμάτων, καὶ ρέουσιν ἀλύτως διὰ τῆς ἀκοῆς· ὡς ἔχει ταυτί· "Ἡ δ' ἔν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια, "Ἀρτέμιδι ἰκέλη, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ." Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, § 16.

Ver. 54. Ἀρτέμιδι ἰκέλη.] Vide suprâ ad ε', 37.

Ibid. — ἥδ' ἐ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.] MS. à Tho. Bentleio collatus, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ Atque ita legitur apud Eustathium, in commentario ; et apud Dionysium, loco suprâ citato. Quæ et potior videtur lectio. Vide suprâ ad ε', 37.

- Τῇ παρὰ μὲν κλισίῃν πυρὶ κάτθεσαν, ἐνθ' ἄρ' ἔφιζε, 55
 Δινοτῇν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἦν ποτε τέκτων
 Ποίησ' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ Δρῆκυν ποσὶν ἦκε
 Προσφυῇ ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
 "Ἐνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.
 "Ἦλθον δὲ δμῳαὶ λευκῶλενοι ἐκ μεγάροιο· 60
 Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ἤρεον, ἠδὲ τραπέζας,
 Καὶ δέπα, ἐνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον.
 Πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλλον· ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
 Νήησαν ξύλα πολλὰ, φῶας ἔμεν, ἠδὲ Δέρεσθαι.
 "Ἡ δ' Ὀδυσῇ ἐνέιπιτε Μελανθὼ δεύτερον αὐτίς· 65
 Ξεῖν, ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις διὰ νύκτα
 Δινεύων κατὰ οἶκον; ὀπιπτεύσεις δὲ γυναῖκας;
 "Ἀλλ' ἐξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·
 "Ἡ τάχα καὶ δαλῶ βεβλημένος εἴσθα θύραζε.
 Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 70
 Δαιμονίη, τί μοι ὦδ' ἐπέχεις κεκοτηότι θυμῷ;
 "Ἡ ὅτι οὐ λιπόω; κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἵμαι;

Ei juxta ignem quidem sedem deposuerunt, ubi utique insidere-solebat, 55
 Circumcīrā-ornatam ebore et argento; quam olim faber
 Fecerat Icmalius, et subtile scabellum pedibus posuerat
 Aptum ex ipsā; ubi magna injiciebatur pellis.
 Illic desidebat deinde prudens Penelope.
 Venerunt autem famulae candidae-ulnis ex domo : 60
 Hae autem panem quidem multum auferebant, et mensas,
 Et pocula, unde scilicet viri superbientes bibebant.
 Ignem verò à foculis ad terram jecerunt; aliaque super ipsos
 Cumulārunt ligna multa, ut lumen esset, et calefactio.
 At Ulyssem increpabat Melantho secundò rursus : 65
 " Hospes, adhuc et nunc hic molestus-eris per noctem
 " Versans in domo? observabisque mulieres?
 " Sed exi foràs, miser, et convivio juvare :
 " Aut citò et torre percussus ibis foràs."
 Hanc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses : 70
 " Improba, cur in me sic invehis irato animo?
 " An quòd non niteo? mala autem corpori vestimenta indutus sum?

Ibid. — χροῦσῃ. Barnesius edidit χροῦσῃ. Quod eodem modo pronunciandum.

Ver. 55. — ἐνθ' ἄρ' ἔφιζε.] *Al.* ἐνθα δ' ἔφιζε.

Ver. 58. Προσφυῇ ἐξ αὐτῆς.] "Ἦγουν προσφυκῶς καὶ ἠνωμένῃ τῇ κλισίῃ. *Eustath.*

Ibid. — ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.] Οὐ λίτα δαυδάλιον ὑπεσπρωμένον ἔχουσα, οὐδὲ τέκτωντα μαλακῶ ἱεῖον, κατὰ τὴν τρυφρὰν Ἑλίην, [suprà δ', 124.] κῶας δὲ μέγα κατὰ ἠρωικὴν καὶ τοῦτο ἀρίστη. *Eustath.* Vide suprà ad δ', 45. et ε', 266.

Ver. 61. — ἀπὸ μὲν σῖτον πολὺν ἤρεον, ἠδὲ τραπέζας.]

Postquam prima quies epulis, mensæque remotæ, *En.* I, 723.

Ver. 62. — δέπα.] Barnesius edidit δέπα. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus, infrà δ', 153.

Ver. 66. — ἀνιήσεις.] Vide ad II. κ', 103. et δ', 24. Item infrà ad δ', 178.

Ver. 67. — ὀπιστεύσεις.] *Al.* ὀπιστεύσεις et ὀπιστεύσεις.

Ver. 72. "Ἡ ὅτι οὐ λιπόω.] Editiones nonnullæ, notante Barnesio, hoc in loco legunt, "Ἡ ὅτι τοι ἰνυπόω.

- Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
 Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι.
 Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον 75
 Ὀλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτη
 Τοίω, ὅποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι.
 Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρῖοι, ἄλλα τε πολλὰ,
 Οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
 Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων· ἤθελε γάρ που. 80
 Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσης
 Ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῶῃσι κέκασσαι,
 Μὴ πῶς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνη,
 Ἡ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.
 Εἰ δ' ὁ μὲν ὧς ἀπόλωλε, καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν, 85

" Mendicque per populum? necessitas enim urget.

" Tales mendici et erronei viri sunt.

" Etenim ego quondam domum inter homines habitabam 75

" Beatus divitem, et saepe dabam erroni

" Tali, qualis esset, et cujuscunque rei indigens venisset.

" Erant verò mihi servi valde multi, aliaque multa,

" Quibus scilicet benè vivunt homines, et divites vocantur :

" Sed Jupiter perdidit Saturnius; voluit enim aliquà-de-causâ. 80

" Ideò nunc cave nè aliquandò et tu, mulier, omnem amittas

" Pulchritudinem, quâ nunc sanè inter ancillas ornata es ;

" Nè fortè tibi domina irata saeviat,

" Vel Ulysses venerit; adhuc enim et spei copia est.

" Sin ille quidem ita periit, et non ampliùs rediturus est, 85

Ver. 73. Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον.]

'Εν τῷ πίνεσθαι δ' ἰστέν ἢ τ' ἀδύξια,

Κᾶν ἢ σοφός τις, ἢ τ' ἀτιμία βίου.

Euripid. Erechtheus, ver. 16.

Ibid. — ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.]

Τὸ τῆς ἀνάγκης ἴσος ἀδύξιστον σίνος.

Æschylus, Prometheus, ver. 105.

" Necessitate, quæ ultimum et maximum te-
 " lum est." Liv. lib. IV. § 28.

Ver. 75. 80. Καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον —

'Αλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε.] Similiter Euripides :

Κάγω γὰρ ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν οὐκ εἴμ' ἔτι·

Τὸν πάντα δ' ἔλεον ἡμᾶς ἔν μ' ἀφίλιτο.

Hecuba, ver. 284.

Et Ovidius :

Nos quoque florui, sed flos erat ille
 caducus.

Trist. lib. V. Eleg. VIII. ver. 19.

Ver. 76. — δόσκον.] Dare solebam. —

Ver. 77. — ὁποῖος ἔοι, καὶ.] Al. ὁποῖος ἔοικεν.

Ver. 79. Οἷσιν τ'.] Quibus videlicet. —

Ibid. — καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.] Dio Chryso-
 stomus hoc ita videtur accepisse, ac si Poeta
 divites, vulgari æstimatione tantum, non
 reverà felices dicere voluerit. Παιητής, (in-

quit, Orat. 78. sub initio,) οὐχ αὐτοῦ γνώμην
 ἀποφανόμενος, ἀλλὰ τὴν τῶν ἀνθρώπων ἐξη-
 γούμενος δόξαν, [φρον.] " Οἷοι [Οἷσιν] τ' εὖ
 " ζῶουσι, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται" ὡς μόνον καλου-
 μένων αὐτῶν ἀφνειῶν, ἀλλ' οὐκ ὄντων κατ' ἀλή-
 θειαν. Quâ ratione dixit Horatius :

Non possidentem multa vocaveris

Recte beatum.

Carm. lib. IV. Od. IX. 45.

Verum istiusmodi explicatio huic loco mi-
 nimè convenit.

Ver. 80. Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε.]

Ζεὺς γὰρ τοι τὸ τάλαντον ἐπιπρήσαι ἄλλοτε
 ἄλλω·

" Ἄλλοτε μὲν πλουτίζων, ἄλλοτε δ' οὐδὲν ἔχων.

Theogn. Gnom. ver. 157.

Ver. 81. — μή ποτε καὶ σὺ, γύναι, ἀπὸ
 πᾶσαν ὀλέσσης.] Τὸ δὲ " μή ποτε πᾶσαν ὀλέ-
 " σης ἀγλαΐαν," καὶ τὸ, " μή πῶς τοι δέσποινα
 " χαλεπήνη," [ver. 83.] συνήθη ἑλληνισμὸν ἔ-
 χουσι τοῦ " θεα," ἢ " δειδῶθαι," ἢ τοιοῦτου τινός.

Eustath. Vide suprâ ad π', 381.

Ibid. — πᾶσαν.] Al. πᾶρκαν.

Ver. 82. — τῇ.] Al. τῇ.

Ver. 84. — ἔλεον.] Al. ἔλεον.

- Ἄλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἔκητι
 Τηλέμαχος· τὸν δ' οὔτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 Λήθει ἀτασθάλουσ'· ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.
 Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἀμφίπολον δ' ἐνέειπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν. 90
 Πάντως, Θαρσαλήη, κύον ἀδδῆες, οὔτι με λήθεις
 Ἐρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
 Πάντα γὰρ εὖ ἤδησθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔκλυες αὐτῆς,
 Ὡς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
 Ἀμφὶ πόσει εἶρεσθαι· ἐπεὶ πυκινῶς ἀπάχημαι. 95
 Ἥ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμίην πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 Ὅφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος, ἦδ' ἐπακούσῃ
 Ὁ ξείνος ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.
 Ὡς ἔφαθ'· ἡ δὲ μάλ' ὀτρυνάλας κατέθηκε φέρουσα 100
 Δίφρον ἐϋξέστον, καὶ ἐπ' αὐτῇ κῶας ἔβαλλεν·
 Ἔνθα καθεζέτ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

“ At jam filius talis Apollinis utique voluntate

“ Telemachus; hunc autem nulla in aedibus mulierum

“ Latet perperam-agens; quoniam non amplius tantillae-aetatis est.”

Sic dixit: eum verò audivit prudens Penelope;

Ancillam autem objurgabat, verbumque dixit, compellabatque:

90

“ Omnino, audax, canis intrepida, non me lates

“ Perpetrans magnum facinus, quod tuo capite perlues.

“ Omnia enim benè nòsti, quoniam ex me audivisti ipsà,

“ Quòd hospitem eram in aedibus meis

“ De marito interrogatura; quoniam multum tristor.”

95

Dixit, et Eurynomen oeconomam sermone allocuta est:

“ Eurynome, affer jam sedem, et pellem super ipsam;

“ Ut sedens dicat verbum, et audiat

“ Hospes ex me; volo enim ipsum interrogare.”

Sic dixit: illa verò valde festinanter deposuit ferens

100

Sedem benè-politam, et ei pellem injiciebat:

Illic sedebat deinde multa-passus nobilis Ulysses.

Ver. 86. — Ἀπόλλωνός γε ἔκητι.] Κουροτρόφος γὰρ ὁ Ζεὺς. Schol. Vide infra ad v. 71.

Ver. 88. 91. Λήθει — λήθεις.] Vide supra ad x', 101.

Ver. 92. — ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.] Πάντως ἰαντὴ προσερίψις ἢ ἀναλήψις. Schol. Similiter Eustathius: Τὸ δὲ “ ἀναμάξεις” ἀντι τοῦ προσερίψις παφίσσισον δὲ ἀντὶ τοῦ προσκολληθῆναι ποιήσεις αὐτῇ τῇ σῇ κεφαλῇ. Καὶ ἵσταιν ἐρεῖν τοιαύτην ἵνοιαν καὶ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ· ἴνθα φαίνεται καὶ πειθισμὸν καὶ κεφαλῇ· ἵναπομάττισθαι τὸ ἐν τοῖς ἔργοις αὐτῆς καὶ εἰς κεφαλὴν δῆθεν ἱκίνας τριπομένου τοῦ πακού.

κατὰ λουτροῖσιν κέρα

Κηλῖδας ἐξίμαζεν

Sophocl. Electr. ver. 447.

Eodem modo explicat et Dna. Dacier. Poeta autem (ut opinor) hac phrasi idem simpliciter denotare vult ac infra x', 217. “ — σῇ δ' αὐτοῦ κέρατι τίσις.” Tuo ipsius capite lues. Occurrit porro eadem phrasis apud Herodotum; Τὰ μὲν γὰρ πρότερον ἰγώ τι ἱστέξα, καὶ ἡμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας φέρον, Lib. I. § 155.

Ver. 93. — ἦδησθ', ἰστί.] Ita ex utrâque Eustathii editione et ex Ozoniensi restituit Barnesius. Vulgg. ἦδησθα, ἰστί.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·

Ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτὴ,

Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι ποι πόλις, ἥδ' ἐ τοιαύτης; 105

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ᾧ γύναι, οὐκ ἄν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν

Νεικίοι· ἣ γὰρ σευ κλέος οὐρακὸν εὐρὺν ἰκάνει·

ᾧστε τευ ἡ βασιλῆης ἀμύμονος, ὅς τε Δευοδῆς

Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσω, 110

Εὐδικίας ἀνέχῃσι· φέρεται δὲ γαῖα μέλαινα

Πυροῦς, καὶ κριθᾶς, βερίθησι δὲ δένδρεα καρπῶ·

Τίττει δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς

Ἐξ εὐηγεσίης· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.

Τῷ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετὰλλα σῶ' ἐνὶ οἴκῳ· 115

Illis autem sermonem exordiebatur prudens Penelope :

"Hospes, hoc quidem te primum ego percontabor ipsa,

"Quis? unde es virorum? ubinam tibi urbs et parentes?" 105

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

"O mulier, nemo te hominum in immensâ terrâ

"Vituperaret : certè enim tua gloria ad coelum latum pervenit :

"Sicut alicujus vel regis eximii ; qui deo-similis

"Viris in multis et fortibus regnans, 110

"Jura sustentet ; ferat autem terra nigra

"Tritica et hordea, graventurque arbores fructu ;

"Pariunt verò robustae pecudes ; mare porrò praebebat pisces,

"Ex prudenti-administratione ; felicitèrque degunt populi sub ipso.

"Ideò me nunc alia quidem percontare tuâ in domo ; 115

Ver. 109. 111. — ὅς τε Δευοδῆς — Εὐδικίας ἀνέχῃσι.] Τουτίστι Δεὴ λόγον ἔχων διὰ νομῶν, οὐδὲ κεραυνῶν, οὐδὲ τριαιναν. ὡς ἱνοὶ πλάττουσι ἑαυτοὺς καὶ γράφουσι, τῷ ἀνιφίκεται ποιοῦντες ἰσιφθονοῦν τὸ ἀνέστην. Plutarch. πρὸς ἡγμένα ἀπαλιδιστον. Cæterum totum hunc imitatur Hesiodus :

Οἳ δὲ δικὰς ξεῖνοισι καὶ ἐνδῆμοισι διδοῦσιν

Ἰθείας, καὶ μὴ τι παρεκβαίνουσι δικαίῳ

Τοῖσι τίθησι πόλιν, λαοὶ δ' ἀνθίσουσιν αὐτῇ —

Τοῖσι φέρει μὲν γαῖα πολλὴν βίαν· οὐρεὶ δὲ θεῶν

Ἀρετὴ μὲν τε φέρει βαλάνους, μέση δὲ μελίσ-

σας·

Εἰροσκόπει δ' οἷς μαλλοῖς καταβιβέζουσι. &c.

"Erg. καὶ Ἡμερ. I. ver. 223. 230.

Vide Platonem de Republ. lib. II. ubi loca hæc Homeri et Hesiodi citantur.

Ver. 110. Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι.] Apud Platonem de Republ. lib. II. itemque apud Plutarchum, loco jam suprâ citato, omittitur hic versus.

Ver. 111. — φέρει δὲ γαῖα μέλαινα Πυροῦς; &c.] Similiter apud Callimachum :

Κίνοις εὐ μὲν ἔρουρα φέρει σάχχυν, εὐ δὲ γινύθην

Τιστραπῶν, εὐ δ' ὄλεος ἀίξεται —

Hymn. in Dian. ver. 130.

Ver. 112. — βερίθησι.] Vide ad II. 4, 343.

Ver. 113. Τίττει — παρέχει.] Apud Platonem Τίττει — παρέχει. Quod et cum præcedentibus φέρεισι, βερίθησι aptius congruit.

Ibid. — ἔμπεδα.] Al. ἔσπειρα.

Ibid. — θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς.] Quamvis piscium copia hic inter Populi felicitis et opulenti bona numeretur, nusquam tamen apud Poetam eos ad edendum appositos memorari observat Athenæus : Ἑλλήσποντον δὲ Ὀμηρὸς ἰχθυόεντα προσαναγορεύων, καὶ τοὺς Φαίαικας πλωτικωτάτους ποῖων, καὶ ἐν τῇ Ἰθάκῃ εἰδὼς λιμένας πλείους, καὶ νήσους προσεχέας πολλὰς, ἐν αἷς ἰχθύων ἰνίετο πλῆθος καὶ ἀγρίων θενύων· καὶ εἰς εὐδαιμονίαν δὲ καταβρωῶν τὸ τὴν θάλασσαν ἰχθῦς παρέχον· ὁμῶς τούτων οὐδὲν αὐτίκα ποιεῖ προσφειρόμενον. Lib. I. cap. 8.

Ibid. — σαρύχην.] Vide ad II. 4, 62.

Ver. 114. Ἐξ εὐηγεσίης.] Τῆς εὐδαιμονίας· ἢ τῆς εὐαρχίας, παρὰ τὸ εὐ ἡγίσθαι· κακῆς δ' οἱ σὺν τῷ εἰ γράφοντες εὐεργισίης. Schol.

Ibid. — ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.] Ἐν ἀρετῇ καὶ εὐδαιμονίᾳ διάγωνται. Schol. Ἔσσι δὲ στρατηγίας μὲν ἱταῖος, ἢ τῶν πολεμίων καταστροφῇ· βασιλείας δὲ, ἢ τῶν ὑπηκόων εὐδαιμονία. Themist. Orat. X. de Pace.

- Μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
 Μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων
 Μνησαμένω· μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος· οὐδέ τί με χρεὶ
 Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γούωντά τε μυρόμενόν τε
 Ἦσθαι· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεῖ· 120
 Μή τίς μοι δμῶν νεμεσῆσεται, ἥε σύ γ' αὐτή·
 Φῆ δὲ δακρυπλῶειν βεβαρηότα με φρένας οἴνω.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἐεῖν, ἦτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, εἶδός τε, δέμας τε,
 Ὀλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον 125
 Ἀργεῖοι μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 Εἰ κείνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει,
 Μειζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὕτω·
 Νῦν δ' ἄχχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων·
 Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι, 130
 Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 Οἷ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείεχον ἀμφιέμενται,

"Nè verò meum exquire genus et patriam terram,

"Nè mihi magis animum impleas doloribus

"Recordanti: valdè enim sum aerumnosus; neque omninò me oportet

"Domo in alienà lugentemque flentemque

"Sedere: quoniam malum est lugere indiscriminatim semper:

120

"Nequa mihi ancillarum succenseat, vel tu ipsa;

"Dicatque lachrymis-abundare gravatum me mentem vino."

Huic autem respondit deindè prudens Penelope:

"Hospes, profectò quidem meam excellentiam, formamque, corpusque,

125

"Perdiderunt immortales, quandò ad Ilium navigabant

"Argivi; cum iis autem meus maritus erat Ulysses.

"Si ille utique reversus meum statum gubernaret,

"Major gloria esset mea, et melior ita:

"Nunc autem tristior: tot enim mihi immisit mala deus:

130

"Quotquot enim insulis dominantur optimi,

"Dulichioque, Samaeque, et nemorosae Zacyntho,

"Quique ipsam Ithacam amoenam incolunt,

Ver. 116. Μηδ' ἐμὸν.] *Al.* Μηδὲ μοι.

Ver. 117. — θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων
 Μνησαμένω.]

Infandum, regina, jubes renovare dolorem.
Bn. II. 3.

Ver. 122. Φῆ δὲ δακρυπλῶειν βεβαρηότα με
 φρένας οἴνω.] Ὁ γὰρ οἶνος ὁ πολὺς μάλιστα
 φαίνεται παρασκευάζειν τοιοῦτους, οἷους λέγομεν
 τοὺς μιλανγκολικοὺς ἵνα· καὶ πλείοντα ἦεν ποιεῖν
 [*Al.* ποιεῖ] πνίμενος, οἷον θογγίλους, φιλανθρά-
 πους, ἐλεήμονας, ἱταμούς — ὁ μὲν λάλος, ὁ
 δὲ κεινημένος, ὁ δὲ ἀρίδακρος· ποιεῖ γὰρ τινας
 καὶ τοιοῦτους· δι' ὃ καὶ Ὅμηρος ἐποιοῖσι, "Καί με
 "φθοὶ δάκρυ πλύνει βεβαρημένον οἴνω." *Arti-*

stot. Probl. Sect. 30. haud longè ab initio.

Ubi notandum in transcurso *Aristotelem*
 versum hunc aliter, ac in *Vulgatis* jam
 scriptum est, legisse; nisi fortè ille memo-
 rià tantum citaverit.

Ibid. — δακρυπλῶειν.] Δακρύων πληθύ-
 νειν. *Schol.* *Al.* δάκρυ πλύνειν.

Ver. 125. — εἰσανέβαινον.] *Al.* εἰς ἀνέ-
 βαινον.

Ver. 127. — τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει.]
 Τοῦ ἐμοῦ βίου περιουτοῦ. *Schol.*

Ver. 129. — ἐπίσσειν.] *Al.* ἐπικλῶειν.

Ver. 130. Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν.] Vide supra
 ad π', 122.

Ver. 131. Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε.] Vide
 supra ad α', 246. et ε', 29.

Οἳ μὲν ἀεκαζομένην μνᾶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 Τῷ οὔτε ξείναν ἐμπάζομαι, οὔθ' ἱκετάν,
 Οὔτε τι κηρύκων, οἳ δημοεργοὶ ἔασιν 135
 Ἀλλ' Ὀδυσῆα ποθεῖσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
 Οἳ δὲ γάμον σπεύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολπεύω·
 Φῶρος μὲν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων
 Στησαμένη μέγαν ἰστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
 Λεπτὸν καὶ περιμέτρον· ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον 140
 Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε διὸς Ὀδυσσεύς,
 Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε Φᾶρος
 Ἐκτελέσω, (μὴ μοι μεταμᾶλια νήματ' ὀληται.)
 Δαίρτη ἥρωϊ ταφῆϊον, εἰσότε κέν μιν
 Μοῖρ' ὀλοή καθέλῃσι ταιηλεγέος θανάτοιο 145
 Μή τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶδων νεμεσῇσῃ,
 Αἷ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεατίσσας.
 Ὡς ἐφάμην τοῖσιν δ' ἐπεπείβετο θυμὸς ἀγήνωρ.
 Ἐνθα κεν ἡματιή μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἰστὸν,
 Νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παραβείμην. 150

" Hi me nolentem ambiunt, atteruntque domum.

" Ideò neque hospites curo, neque supplices,

" Neque omninò praecones, qui publici-ministri sunt ;

135

" Sed Ulysses desiderans, charo contabesco corde :

" Hi autem nuptias urgent ; ego verò dolos struo :

" Vestem quidem mihi primum inspiravit in mentem deus "

" Exorsae magnam telam in aedibus texere,

" Subtilem et immensam : statim autem inter illos dixi :

140

" Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,

" Manete urgentes licet meas nuptias, donec vestimentum

" Perfecero, (ne mihi vana fila pereant.)

" Laerti heroi sepulchrale, in tempus quo ipsum

" Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis :

145

" Nequa mihi in populo Achivarum succenseat,

" Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit.

" Sic dixi : illis autem persuasus est animus generosus.

" Tunc interdum quidem texebam magnam telam,

" Noctu verò dissolvebam, postquam facies adhibueram,

150

Ver. 133. Οἳ.] Barnesius edidit Tol.

Ver. 136. — Ὀδυσῆα ποθεῖσα, φίλον πατατήκομαι ἦτορ.] Ἀμφίβολον, inquit Eustathius, εἴτε πρὸς τὸν Ὀδυσῆα, εἴτε πρὸς τὸ ἦτορ, κολλητικὸν τὸ φίλον. Vera autem posterior constructio ; ut liquet ex locis innumeris ubi eadem phrasis occurrit.

Ver. 139. Στησαμένη — ὑφαίνειν.] Al. Στησαμένη — ὑφανον.

Ver. 143. — μεταμᾶλια.] Al. μεταμῶνια

Ver. 144. — εἰσότε.] Al. εἰς ὅτε.

Ver. 149. Ἐνθα κεν ἡματιή.] MS. à Tho

Bentleio collatus, Ἐνθα καὶ ἡματιή uti in vulgatis editum est suprâ β', 104. ubi idem versus occurrit. Ac verior videtur hæc lectio : Nam vocula κεν cum sententiâ (ut opinor) hoc in loco non convenit.

Ver. 150. Νύκτας δ' ἀλλύεσκον.] Hinc Ovidius :

Durat opus vatum, Trojani fama laboris,

Tardaque nocturno tela retexta dolo.

Amor. lib. III. Eleg. ix. 29.

Et Propertius, de eadem Penelope :

"Ὡς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ καὶ ἔπειθον Ἀχαιοῦς·
 Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπῆλυθον ὦραι,
 Μηῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πόλλ' ἐτελέσθη,
 Καὶ τότε δὴ με, διὰ δμῳάς, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
 Εἶλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμοκλήσαντ' ἐπέεσσιν. 155
 "Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα καὶ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης·
 Νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
 Μῆτιν ἐφευρίσκω· μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
 Γήμασθ'· ἀσχαλάα δὲ παῖς βίοτον κατεδόντων,
 Γιγνώσκων ἥδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μάλιστα 160
 Οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μοι εἶπε τεὸν γένος, ὀπαόθεν ἑσσί·
 Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἑσσί παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.

" Sic triennium quidem latebam ego et persuadebam Achivis :

" Sed quartus annus venit annus, et advenerunt horae

" Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti-sunt,

" Utique tunc demum me, per famulas, canes non curantes,

" Deprehenderunt supervenientes, et increpuerunt verbis. 155

" Sic illud quidem perfeci, etiam nolens, ex necessitate :

" Nunc verò neque effugere possum nuptias ; neque ullum aliud

" Consilium invenio ; valdè autem hortantur parentes

" Nubere ; et aegrè fert filius victum devorantes,

" Cognoscens : jamjam enim vir est habilis maxime 160

" Ad domum curandam, cui utique Jupiter gloriam praebet.

" Sed et sic mihi dic tuum genus, unde sis ;

" Non enim à quercu es olim-fabulosà, neque à petrâ."

Conjugium falsâ poterat differre Minervâ,
 Nocturno solvens texta diurna dolo.

Lib. II. Eleg. ix. 3.

Ver. 151. — Ἀχαιοῦς.] Ἀντὶ τοῦ, μνησ-
 τήρας· Uti notavit Barnesius. Vide suprâ ad
 6, 93.

Ver. 155. — ὁμοκλήσαντ'.] MS. à Tho.
 Bentleio collatus, ὁμόκλησαν. Quæ fortè et
 verior lectio. Nam verbum ὁμοκλήω nus-
 quam alibi apud Poetam nisi Voce Actiῶν
 occurrit. Vide ad II. ψ', 363 item ad 4 51.

Ver. 158. — μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆς·
 Vide suprâ ad 4, 16.

Ver. 159. Γήμασθ'.] Vide suprâ ad λ',
 272.

Ver. 160. — οἷός τε μάλιστα Οἴκου κή-
 δεσθαι.] Ita infrâ φ', 116. 117.

— ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιπαίρην

Οἷός τ' ἦδη πατρός ἀέθλια κάλ' ἀνέλεισθαι

Cæterum Henricus Stephanus hic inter va-
 rias lectiones retulit οἷός τε, πρίγας τε.

Ver. 161. — τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.]
 Al. κῦδον ὀπάζει. Cæterum Dna. Ducier hic
 legendum existimat ὀπάζω· "C'est un sou-
 "hait (inquit) que Penelope fait pour son
 " fils." Malè omninò.

Ibid. — κῦδος.] Al. δλζον. Atque ita
 legit MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 162. — εἰσὶ τὸν γένος, ὀπαόθεν ἑσσί.]

Qui genus ? undè domo ? —

Æn. VIII, 114.

Ver. 163. Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἑσσί παλαιφά-
 του, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.] Οἱ γὰρ παλαιοὶ ὀπι-
 λάμβανον τοὺς πρὸ ἑαυτῶν ἐκ δρυὼν καὶ πετρῶν
 γεννηθῆναι, διὰ τὸ τὰς τικτούσας εἰς τὰ σπυλίστην
 καὶ σπῆλαια ἐντιθέναι τὰ παῖδιά· ἑσσί δὲ ὁ λόγος,
 ὃ γὰρ δὴ ἐκείνων εἰς εὐ· — πῶθεν δὲ τοὺς
 πάλαι ἀνθρώπους ἐν ταῖς ἐρημίαις τὰς μίξεις ποι-
 εῖσθαι πλησίον δρυὼν καὶ πετρῶν. Schol. Παροι-
 μιώδης ὁ λόγος· καὶ — καταφατικῶς μὲν ἀπὸ
 δρυὸς ἢ ἀπὸ πέτρης εἶναι τις λέγεται, ὅτι οὐκ
 ἑσσί γένος αὐτοῦ εἰσὶν ἀποφατικῶς δὲ φάμεν ὡς
 οὐκ ἑσσί τις ἀπὸ δρυὸς παλαιφάτου ἢ ἀπὸ πέτρης,
 ὅτι οὐκ ἔχει σιγήσαι πῶθεν ἑσσί· — "Ἔστι δὲ
 καὶ ἄλλως νοηθῆναι τὸ βρῆτον οὕτως ἀπλούστειρον"
 εἰσὶ μοι τὰ κατὰ σί· οὐ γὰρ ἂν εἰσοῖς χρόνῳ
 μακρῷ ἀπυλῆσθαι τὴν περὶ αὐτῶν μνήμην, ὡς
 τὰ ἐκ δρυὸς καὶ πέτρης παλαιὰ διηγῆματα. Eu-
 stath. Hinc apud Platonem : " Ἡ οἷος ἐκ δρυὸς
 ποτὶν, ἢ ἐκ πέτρης τὰς πολιτείας γίγνεσθαι ; De
 Republ. lib. VIII. Sed et aliam adhuc hujus
 phrasos explicationem affert Eustathius ad

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ᾧ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,

165

Οὐκ ἔτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα;

Ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω ἥ μὲν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις

Πλείοσιν, ἢ ἔχομαι· ἡ γὰρ δίκη, ὅπποτε πάτρης

Ἦς ἀπέησιν ἀνὴρ τόσσον χρόνον, ὅσσον ἐγὼ νῦν,

Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστέ' ἀλάμενος, ἄλγεα πάσχων·

170

Ἀλλὰ καὶ ὥς ἐρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάξ.

Κρήτη τις γαῖ' ἐστὶ, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,

Καλὴ καὶ πείρα, περιρρύτος· ἐν δ' ἀνθρωποὶ

Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόλεις.

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

“O uxor veneranda Laërtiade Ulyssis,

165

“Nondum desines meum genus interrogare?

“Sed tibi enarrabo; certè quidem me doloribus utique dabis

“Pluribus, quàm teneor: hic enim mos, quando à-patrià

“Suà absit vir tanto tempore, quanto ego nunc,

“Multas hominum per urbes errans, dolores patiens:

170

“Sed et sic dicam, quod me percontaris et interrogas.

“Creta quaedam terra est, medio in nigro ponto,

“Pulchra et pinguis, circumflua; in eà autem homines

“Multi, innumeri, et nonaginta urbes,

Odys. χ', 290. Τὸ ἀπὸ δρυὸς. (inquit) ἡ πίττης εἶναι τινὰ, οὐ μόνον ἀρχαιογονίαν παλαιάτην σημαίνει Ὀμηρικώτερον, ἀλλὰ καὶ ἄθος ἀτίραμνον. Quo sensu (notante *Duporto*, in *Gnomologid* ad hunc locum,) usurpatur apud *Plutarchum*: Καίτοι οὐδὲ αὐτὸς “ἀπὸ δρυὸς “οὐδ' ἀπὸ πίττης” ἱγνόμεν. *Consolat. ad Uxor.* haud longè ab initio. Et apud *Theocritum*: “— πίττας ἀπόκομμ' ἀτιράμνω.” *Idyll.* X, 7. Et *Ciceronem*: “Non enim est è saxo sculptus, aut è robore dolatus.” *Academica. lib. IV.* Et in *Tusculanis*: “Non enim silice nati sumus.” *Lib. III. cap. 6.* Verùm ista interpretatio huic *Homeri* loco non convenit. Porro *Clemens Alexandrinus* versum hunc alio adjecto hemistichio citat:

Οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἐστὶ παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πίττης·

Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐστὶ.

Admonit. ad Gentes.

Vide et ad *Il.* χ', 126.

Ibid. — παλαιφάτου.] Παλαιὰ φατίζαίνης, περὶ ἧς παλαιὰ μυθολογία. Τῆς δὲ παλαιφάτου, ἰσχυρῆς οἱ παλαιοὶ ἱερανοφάγου· παρὰ τοῦτο καὶ φησὶ ὡς φηγὸς τις οὖσα. *Schol. Etymologicum Magnum* et aliam hujus vocis interpretationem affert: Παλαιφάμινος, ἀντὶ τοῦ τῆς πάλαι τετυμμένης δρυὸς. Porro apud *Hesychium*, notante *Barnesio*, legitur et παλαιφύτου.

Ver. 166. — ἀπολλήξεις.] *Al.* ἀπολλήξει, et ἀπολλήξει.

Ver. 170. Πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστέ' ἀλάμενος.] Vide suprà ad α' 3.

Ver. 172. Κρήτη τις γαῖ' ἐστὶ, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.]

Creta Jovis magni medio jacet insula ponto. *Æn.* III, 104.

Ver. 174. Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι.] Ἐπὶ πᾶσι τῶ πολλοὶ, τὸ ἀπειρέσιοι, αὐξήσιος ἵκνεν. *Schol.*

Ibid. — καὶ ἐννήκοντα πόλεις.] In *Iliade* ἱκατόμπολιν τὴν Κρήτην vocat *Poeta*:

“Ἄλλοι θ', οἱ Κρήτην ἱκατόμπολιν ἀμφένμοντο. *Il.* β', 649.

Quà de re *Eustathius*: Ἐννεκοντάπολιν δι νῦν Κρήτη, ἡ ἐν Ἰλιάδι ἱκατόμπολιν, κατὰ περιπίστιαν ἀναστατωθῆναι γὰρ φασὶ δίκᾳ πόλεις ὑπὸ Ἰδομηνίᾳ ἱπτανελθόντος ἐξ Ἰλίου, ὅτε Λεύκος αὐτὸν ἀπήλαυνεν, θ' δι θύον παῖδα ὄντα, φύλακα τῆς βασιλείας κατέλιπε· δράκοντα θρηπτόν, ὡς ὁ Λυκόφρων φησὶ· τὰς δὲ τοιαύτας δίκᾳ πόλεις προσετιθήναι φασὶ ὑστερον μετὰ τὰ Τρωϊκά. — Ἔσται δὲ οὗχ ὁρισμὸς ἐκὶ νοῦς τὴν ἱκατόμπολιν, ἀλλ' ἀπλῶς τὴν πολύπολιν. Καὶ ἰωθὲν οὕτω ποτὶ λαμβάνεσθαι τὸ ἱκατόν, διὰ τὸ περιεῖναι τοῦ ἑτελείους ἀριθμοῦ· κατὰ τὸ “ἱκα— τὸν θύσανοι,” καὶ “ἱκατόν πόλιν περιλίεσσιν.”

Ὡς τε ἱκατόμπολιν Κρήτη, ἡ πολύπολιν. Similiter *Scholistics* ad *Il.* β', 649. et ad hunc locum. Vide et *Strabonem*, *Geograph. lib. X. pag. 735. al. 479.* ubi de hac τῇ plurā *Virgilius Iliadem* secutus est:

Centum urbes habitant magnas —

Æn. III, 106.

"Αλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοί, 175
 'Εν δ' Ἑτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
 Δωριέες τε τριχάϊκες, δίοι τε Πελασγοί.
 Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις· ἔνθα τε Μίνως
 Ἐννέωρος βασιλεύει Διὸς μεγάλου ὀαριστῆς,

- " Alia autem aliorum lingua mixta: insunt quidem Achivi,
 " Insunt verò indigenae-Cretenses magnanimi, insunt et Cydones,
 " Dorienses trifariam-divisi, eximique Pelasgi.
 " Apud hos autem est Cnossus magna urbs: ubi scilicet Minos
 " Novennalis regnabat Jovis magni confabulator,

175

Ver. 175. "Αλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη.] Προσμιχθῆναι, ἵνα μὴ τις αὐτὸν ἰλιγγῇ, διὰ τὸ μὴ χρῆσθαι τῇ διαλεκτῇ αὐτῶν. Schol. Sed hoc longius petitum.

Ibid. — ἐν μὲν Ἀχαιοί, 'Εν δ' Ἑτεόκρητες, &c.] Vide Diadormum Siculum, Hist. lib. V. haud longè à fine; et Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 728. al. 475.

Ibid. — ἐν μὲν Ἀχαιοί.] Μιστὰ τὰ Ἰλιακὰ Ταλθύβιος ἐκ Μυκητῶν ἤγαγεν ἀποικίαν. Schol.

Ver. 176. — Ἑτεόκρητες.] Οἱ αὐτόχθονες Κρήτης· ἢ οἱ Ἰθακίους. Schol.

Ibid. — ἐν δὲ Κύδωνες.] Strabo, loco supra citato, et hos Cretæ indigenas fuisse arbitratur: Τούς μὲν οὖν Ἑτεόκρητας καὶ τοὺς Κυδῶνας αὐτόχθονας ὑπάρχει εἰκόσι· τοὺς δὲ λοιποὺς ἰσθλῦδας.

Ver. 177. Δωριέες τε τριχάϊκες.] Τριχῇ διαρρηγνῆτες· οἱ μὲν γὰρ Εὐβοίαν κατοικοῦσαν, οἱ δὲ Πηλοπόννησον, οἱ δὲ Κρήτην. Schol. Alii autem, (uti et notat Scholiastes,) vocem τριχάϊκες aliter accipiunt. Κορυθαῖοι, ὁ συνεχῶς κινῶν τὴν κόρυθα· ὁ μεταποικνῶν, ἐκ τοῦ Ἄρειος, ἔφθ, [Iliad. χ', 132.] "Ἴσος Ἐνωαλίῳ κορυθῶϊ." — Ἐκ δὲ τοῦ "κορυθαῖκι," λύσεις τῷ, "Δωριέες τε τριχάϊκες," οἱ συνεχῶς τὰς τριχὰς διὰ τὸ θεασσικὸν κινεῖν, καρηκομῶντες εἰρηναί. Porphyg. Quæst. Homeric. 3. ipso fine. Eodem modo exponit Etymologicum Magnum; locum autem deinceps ex Hesiodo affert, ubi altero sensu usurpatur hæc vox: "Ἡσιόδος δὲ, διὰ τὸ τριχῇ αὐτοὺς οἰκῆσαι· οἷον, "πάντες δὲ τριχάϊκες καλλόνται, οὐκ οὐκ τριστὴν γαίαν ἰκὰς πάσης ἰδῶσάντα." Τρία γὰρ Ἑλληνικά ἔθνη τῇ Κρήτῃ ἰσφύκσαν, Πηλαγοί, Ἀχαιοί, Δωριεῖς. Etymolog. Magn. ad vocem Τριχάϊκες. Vide et Strabonem, Geograph. lib. X. pag. 729. al. 475.

Ibid. — δίοι τε Πηλαγοί.] Vide Strabonem, lib. V. pag. 337. 338. al. 220. 221.

Ver. 178. Τοῖσι Ἀλ. Τῆσι.

Ibid. — ἔνθα τε Μίνως Ἐννέωρος βασιλεύει Διὸς μεγάλου ὀαριστῆς.] Μυθολογείται τὸν Εὐρώπης καὶ Διὸς [Ita ex MS. Barnesius, provulgato τοῦ Διὸς] Μίνωα ἐν Κρήτῃ οἰκῶντα διὰ ἰννακίας ἀφικνισθῆαι πρὸς τὸν πατέρα παλαιῶν· καὶ ὡς περὶ σοφιστῶν μαθεῖναι τὰ δι-

οντα, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ χρόνου τὰς ἀποδείξεις διδόναι, ὡς μισθῆναι ἐν τῇ προτέρᾳ ἰννακίδι παρὰ τοῦ Διὸς· ὅθεν καὶ τῶν πάντων αὐτῶν βασιλέα καταστήσῃ τῇ τε γνώμῃ καὶ τῇ κρίσει διανοηθεί, ὅστις ἐν ἔθου δικαστῇ γενέσθαι τῶν ἀδίκων ψυχῶν. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Πλάτωνα. Schol. Vide Platonem in Minûe; et Strabonem, lib. X. pag. 730. al. 476. lib. XVI. pag. 1105. al. 762.

Ἐπεὶ γὰρ θνητοὶ θεῶν νόμοισι χρῶμεθα.

Euripid. Hippolyt. ver. 98. ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit.

Ver. 179. Ἐννέωρος.] Οἱ μὲν, ὅτι διὰ ἰννακίαν τῶν πατρὶ συνιών. Διὶ, παρ' αὐτοῦ ἰμάνθων, ἄτινα εἴη δίκαια· οἱ δὲ, ὅτι ἰννακίᾳ ὡς, βασιλεύον ἤρχετο· οἱ δὲ, ὅτι ἐπ' ἰννακίᾳ ἔτη ἱερασίαν, ὁμιλητῆς γενόμενος τοῦ Διὸς· οἱ δὲ, ὅτι ἐπ' ἰννακίᾳ ἔτη παρὰ τῷ πατρὶ ἱεραυθῆν· φασὶ δὲ ἱεριοί, ὡς ταῖς τῶν βασιλείων γνώμαις οὐ βεβήλους πείθονται οἱ ὑποταγμένοι· ἀνίπτα οὖν αὐτὸν εἰς τὴν Ἰθνη διὰ ἰννακίας συνθεῖναι νόμους, καὶ φέροντα διαβιβάζουσθαι, ὡς ὑπὸ τοῦ Διὸς εἶναι διδομένοι. Schol. Plato autem, loco jam supra citato, vocem Ἐννέωρος exponit δι' ἰννακίαν ἔτους, nono quoque anno. Quam et veram omnino explicationem contendit Casaubonus in annotationibus ad Strabonem, lib. X. pag. 730. al. 476. "Atque hoc (inquit) est quod alii tradunt Minõem nono quoque anno solitum leges emendare et ἰσπερθεῖν." Vide et Davisii annotationes ad Ciceronis Tusculanas, lib. II. § 13.

Ibid. — Διὸς μεγάλου ὀαριστῆς.] Ἐστὶν οὖν τοῦτο Ὀμήρου ἰσχυρίσιν εἰς Μίνω διὰ βραχίων εἰρημίας, οἷον οὐδ' εἰς ἕνα τῶν ἡρώων ἱσχυρίσιν Ὀμηρος. — Τὸ γὰρ, Διὸς ἑνὸς παῖδα, μόνον ὑπὸ Διὸς παλαιδευθῆναι, οὐκ ἔχει ὑπερβολὴν ἱσχυρίσιν. Plato in Minûe. Οὐδὲν γὰρ οὕτως τῷ βασιλεὶ προσήκον ὡς τὸ τῆς δικῆς ἔργον. — Καὶ τοὺς βασιλεῖς Ὀμηρος φησὶ, οὐχ ἱερατοὺς, οὐδὲ ναυς χαλκήρεας, ἀλλὰ θύμαστας παρὰ τοῦ Διὸς λαμβάνοντας, ῥύεσθαι καὶ φυλάσσειν. Καὶ τοῦ Διὸς, οὐ τὸν πολυεμακάτατον, οὐδὲ τὸν ἀδικώτατον καὶ φονικώτατον τῶν βασιλείων, ἀλλὰ τὸν δικαιοτάτον, ὀαριστὴν καὶ μαθητὴν προσηγορεύειν. Plutarch. in Demetrio.

Ibid. ὀαριστῆς.] Ὀμιλητῆς. Schol. Συμ-

Πατρὸς ἐμοῖο πατρὸς, μεγαθύμου Δευκαλίωνος. 180
 Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν νῆεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἶσω
 Ὠχέθ' ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴθων,
 Ὀπλοτέρος γενεῇ· ὁ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρεΐων.
 Ἔνθ' Ὀδυσεῖα ἐγὼν ἰδόμεν, καὶ ξείνια δῶκα· 185
 Καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἰς ἀνέμοιο,
 Ἰέμενον Τροίηνδε, παραπλάγχθασα Μαλειῶν·
 Στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυΐης,
 Ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι· μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας·
 Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα, ἄστυδ' ἀνελθών· 190
 Ξεῖνον γὰρ μιν ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν, αἰδοῖόν τε.
 Τῷ δ' ἤδη δεκάτῃ ἢ ἐνδεκάτῃ πέλεν ἥως
 Οἰχομένῃ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἶσω.
 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξεΐνισσα,
 Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων· 195
 Καὶ οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἐτάροις, οἱ ἄμ' αὐτῷ ἔποντο,
 Δημόθεν ἄλφιστα δῶκα, καὶ αἶθοπα οἶνόν ἀγείρας,

- " Patris mei pater, magnanimi Deucalionis. 180
 " Deucalion nempè me genuit, et Idomeneum regem :
 " Sed ille quidem in navibus rostratis ad Ilium
 " Abiit unâ-cum Atridis ; mihi verò nomen inclytum Aethon,
 " Junior natu ; ille etenim prior et melior.
 " Illic Ulyssem ego vidi, et hospitalia dedi : 185
 " Etenim eum ad Cretam deduxit vis venti,
 " Euntem ad-Trojam, ubi-abegisset à Maleis :
 " Statuit autem in Amniso, ubi scilicèt specus Lucinae,
 " In portibus difficilibus : vix autem evasit procellas.
 " Statim verò Idomeneum quaerebat, ad urbem profectus ; 190
 " Hospitem enim ipsum dicebat dilectumque esse, reverendumque.
 " Ei autem jam decima vel undecima erat Aurora
 " Digresso cum navibus rostratis Ilium vershs.
 " Illum quidem ego ad aedes ducens benè hospitio-excepi,
 " Accuratè tractans, multis in domo suppetentibus ;
 " Et ei, caeterisque sociis, qui unâ ipsum comitabantur, 195
 " De-publico farinas dedi, et generosum vinum collectum,

ουσιαστέην τοῦ Διὸς εἶναι τὸν Μῖνον [σημαίνει]. Οἱ
 γὰρ ἄραοι, λόγοι εἰσὶ καὶ βασιστῆς, σπουδαστοῦ
 ἑστῆν ἐν λόγοις. Plato, loco suprà citato.

Ver. 188. — Ἀμνισῷ. Ἀμνισός, πόλις καὶ
 ποταμὸς Κρήτης. Schol. Al. Ἀμνισῷ.
 Ibid. — ὅθι τε σπέος Εἰλειθυΐης. Μῖνον δὲ
 φασὶν ἰππινίῳ χρῆσασθαι τῷ Ἀμνισῷ, ὅπου τὸ
 σπῆς Εἰληθυΐας ἱερὸν. Strabo, lib. X. pag. 730.
 al. 476.

Ibid. — Εἰλειθυΐης. Τῆς ἀφωρισμένης ταῖς
 νικητοῦσας θεῶς. Schol.

Ver. 190. — μετὰλλα. Al. μετέλλαυν

Ver. 191. — γὰρ μιν. Al. γὰρ οἱ.

Ver. 192. — δεκάτῃ ἢ ἐνδεκάτῃ. Ψευδ-
 μνοι, ἐπὶ τὴν λέγουσι τὴ μὴ εἶδέναι ἀληθῶς, πιθανό-
 τειρο δοκούσιν εἶναι. Schol.

Ver. 195. — φιλέον. Vide ad Il. α,
 338. et ὅ, 304.

Ver. 197. Δημόθεν ἄλφιστα δῶκα. Τὸ δὲ δη-
 μόθεν δύναται ἄλφιστα καὶ οἶνον, καὶ ἕξ, δηλοῖ ἑ-
 βος εἶναι ξενίζεσθαι δημοσίᾳ τοὺς ἀξίους. Οὕτω
 καὶ Ἀλκίνοος, [suprà ὅ, 13. 14.] καὶ οἱ σὺν αὐ-
 τῷ ἄριστοι, ἀνδρακῆς δόντες δῶρα τῷ Ὀδυσσεῖ,
 ὅστιρον ἀγχιρόμενοι κατὰ δῆμον, ἐποίησαν τὰ βη-
 θίνα καὶ. Eustath.

Ibid. — ἀγίρας. Al. αἰγίρας.

Καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι· ἵνα πλησαίητο θυμόν.
 Ἔνθα δὲ δώδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί·
 (Εἴλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ 200
 Εἶα ἴστασθαι· χαλεπὸς δέ τις ἄρορς δαίμων)
 Τῇ τρισκαίδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσσε· τοὶ δ' ἀνάγοντο.
 Ἴσκειν, ψεύδεια πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
 Τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρῶς·
 Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν, 205
 Ἦν τ' Εὖρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχευοί·
 Τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·

"Et boves ad-mactandum, ut explerent-sibi animum.
 "Illic duodecim quidem manebant dies nobiles Achivi;
 "(Coërebat enim eos Boreas ventus magnus, neque in terrâ 200
 "Sinebat stare; infestus verò aliquis excitavit deus:)
 "Tertiodecimo autem ventus cecidit: illi verò avehebantur."
 Ita fingeat, mendacia multa dicens veris similia:
 Illi autem audienti fluebant lachrymae, liquefiebatque cutis:
 Sicut autem nix liquefit in summis montibus, 205
 Quam scilicet Euris liquefecit, postquam Zephyrus diffuderit;
 Liquescente autem eâ fluvii implentur fluentes:

Ver. 200 Εἴλει γὰρ Βορέης.] Versiones pleraque reddunt: "Flabat enim Boreas." Sed minùs rectè: Ut liquet ex aliis locis, ubi vox Εἴλει occurrit. Vide *Iliad.* β', 294. 3', 215. *Odys.* μ', 210. χ', 460.

Ver. 201. — ἄρορς.] Vox ἄρορς hoc in loco non est à Perfecto ἄρορα, sed ab Aoristo ἄρορει. Alioqui non constaret Tempus. Vide ad *Il.* α', 37.

Ver. 203. Ἴσκειν, ψεύδεια πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα.]

"Ἴσκειν ψεύδεια πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα
Hesiod. Theogn. ver. 27.

Obscuris vera involvens — *Æn.* VI, 100.

Facit illud verisimile quod mendacium est.
Plaut. Pseudol. Scen. IV. ver. 10.

Καὶ γὰρ ἡ ποιητικὴ χάρις ἴσχει καὶ τιμὴν τοῖς πιστοῦσιν ἰακόντα λέγειν ὡς "Ομηρος ἴφει,
 "Ἴσκει ψεύδεια πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα."
Plutarch. de Glor. Atheniensium. Porro *Strabo* hoc ad *Homeri Poësin* in universum transfert: Οὕτω δὲ (inquit) σὺν τῇ Ἰλιάδι πάλαιον γνωστότα παραλαβὼν ἐκδομῇ ταῖς μυθοποιαῖς, καὶ τὴν Ὀδυσσεύς πλάσσει ὡσαύτως. Ἐκ μηδὲν δὲ ἀληθὺς ἀνάπτει καὶ τὴν τιρατολογίαν, οὐχ Ὀμηρίων. Προστίθεται γὰρ, ὡς εἶναι, ὡς σθεανάτεροι, ἢ οὕτω τῆς ψεύδοιτο, εἰ καταμίσθοι καὶ αὐτῶν τῶν ἀληθινῶν ἴσκει καὶ Πολυδὸς φησι περὶ τῆς Ὀδυσσεύς πλάσσει ἱστοριῶν. Τοιοῦτο δ' ἐστὶ καὶ τὸ, "Ἴσκει, ψεύδεια πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα" οὗτω γὰρ πάντα, ἀλλὰ πολλὰ εἴπε οὐδ' ἂν ἦν ἐτύμοισιν ὁμοῖα. *Geo-*

graph. l. b. I. pag. 37. 38. al. 20. Διδιδάχει δὲ μάλιστα "Ομηρος καὶ τοὺς ἄλλους ψευδῇ λέγειν ὡς διτ. *Aristot.* de *Poetic.* cap. 24.

Ibid. "Ἴσκειν" οἱ μὲν γλωσσολογοῦντες ἀντὶ τοῦ "ἴλγειν" ἐκδοχόντας οἱ δὲ ἀκριβεστοὶ ἀντὶ τοῦ "ἴσκειν," ὅστις ἐπαίρει, ἐπικρινίζον πρὸς ἀλήθειαν. *Eustath.* Posteriori sensu occurrit hæc vox *Iliad.* λ', 798. α', 41. *Odys.* δ', 279. Alteri autem sensui favere videtur χ', 31. infra:

"Ἴσκειν ἴσκατος ἀνὴρ —

Vide *Apollon. Argonaut. lib.* II. 240. III, 396. item *lib.* I, 834. ubi *Scholias*es: Τὸ δὲ "ἴσκειν" ἐνταῦθα μὲν ἀντὶ τοῦ "ἴλγειν," παρὰ δὲ Ὀμήρῳ, ἀντὶ τοῦ "ὁμοῖον."

Ver. 204. 205. 207. 208. — στήκετο δὲ — Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' — Τηκομένης δ' ἄρα — Ὡς τῆς στήκετο.] De huiusmodi vocis unius repetitione, *Hermogenes*: Ταυτότητι ὁμαμάτων χρησόμεθα, — ὅταν τοῦ πράγματος ἢ ὀνόμα ἢ τὸ ἰσαριθμέσταιον τότε γὰρ οὐ διττὴν χρῆσιν ἔχουσιν τὴν ἀφανίζουσαν τὴν ἐναργίαν τοῦ πράγματος· ἰὰν δὲ τις παραλάβῃ, ἰπιδιζῇ μὲν ἀκαίρως ἐκποήσας, τὴν χρεῖαν δὲ ἀπολώλπει τῆς συγγραφῆς. Ὀμηρῶς, "Ὡς δὲ χιὼν κατατήκετ' ἔσ." Οὕτω τὸ λέγεται, αὐτὸ τὸ χεῖναι, οὕτω τὸ λύναι, οὕτως ἀρμύζει, αὐτὸ στήκεται." Ὅφιν γὰρ ἴσκει χιὼν ἀναλίσκομένη τῇ σπείδι. *Hermog.* περὶ μὲθόδου διειρημένος, cap. 4. Quando è contrario multiplici et composita verborum copiâ utendum sit, vide ad *Il.* λ', 269.

Ver. 206. — καταχευοί.] *Al.* καταχέου.

- "Ὡς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης,
 Κλαιούσης ἐὼν ἄνδρα παρημενον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Θυμῷ μὲν γοῶσταν ἔην ἐλείριε γυναῖκα, 210
 Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσει κέρα ἔστασαν, ἥε σίδηρος,
 Ἀτρείμας ἐν βλεφάροισι· δόλῳ δ' ὄγε δάκρυα κεῦθεν.
 Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Ἐξαυτὶς μιν ἔπεσιν ἀμειβομένη προσέειπεν·
 Νῦν μὲν δὴ σευ, ξεινέ γ', οἷω πειρήσεσθαι, 215
 Εἰ ἔτεδον δὴ κείθι σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν
 Ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὥς ἀγορεύεις.
 Εἰπέ μοι, ὅπποῖ' ἄσσα περὶ χροῖ εἴματα ἔστο,
 Αὐτὸς δ' οἷος ἔην, καὶ ἐταίρους, οἳ οἱ ἔποντο.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 220
 ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἰόντα

Sic ejus liquefiebant pulchrae genae lachrymas-fundentis,
 Flentis suum virum assidentem : at Ulysses
 Animo quidem lugentem suam miserabatur uxorem,
 210 Oculi autem tanquam cornua stabant, aut ferrum,
 Immoti in palpebris ; dolo nempè ille lachrymas occultabat.
 Illa verò postquam satiata est lachrymoso luctu,
 Iterùm ipsum verbis respondens allocuta est :
 " Nunc quidem demùm te, hospes, puto me experturam,
 215 " An verè profectò illic cum eximiiis sociis
 " Hospitio-exceperis in aedibus meum maritum, sicut dicis.
 " Dic mihi, qualia quaedam circa corpus vestimenta indutus erat,
 " Ipseque qualis erat ; et socios, qui eum comitabantur."
 Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses : 220
 " O mulier, difficile tanto tempore seorsum cum-abfuerim

Ver. 208. "Ὡς τῆς τήκετο.]

Liquitur, ut quondam Zephyris et solibus ictæ

Solvuntur teneræ, vere tepente, nives.
 Consolat. ad Liv. August. (Ovidio vulgo ascript.) ver. 101.

Ver. 211. Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσει κέρα ἔστασαν.] Sententiam hęc minis rectè accipit Dna. Dacier : " Ulysse," inquit, " est ici en " proye tout à la fois, non seulement à l'è- " tonnement, à l'admiration, et à la com- " passion ; mais au désir de consoler Pene- " lope, et à la douleur de ne le pouvoir. " En cet état la vûë est fixe et arrêtée, " comme si on avoit perdu tout sentiment." Plutarchus autem rectè : Καὶ πνῆμα δῆπου καὶ νῦρα καὶ ὀστέα καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματος ἀλογά ἵσταν· ἀλλ' ὅταν ἐμὴ γίνηται, σίστασθαι ὥστε ἡνίας τοῦ λογισμοῦ, πάντα σίσταται καὶ συνήκται καὶ ὑπακούει. — Ἀριστα δὲ ὁ Παι- τῆς τὸ συμβαδὺν καὶ συγκατασχηματίζόμενον τῷ λόγῳ τοῦ ἀλόγου παρίσσει διὰ τούτων — Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσει κέρα ἔστασαν ἔ.κ. οὕτως κατῆκον ἵ.χ. τῆς κρίσεως καὶ τὸ πνῆμα καὶ τὸ

αἷμα καὶ τὸ δάκρυον De Virtute Morali. Et in libro de Gurrullitate : Ὁ δὲ Ποιητὴς (inquit) τὸν λογιώτατον Ὀδυσσεῖα σιωπηλότερον ποιή- κε· — Αὐτὸς δὲ [Ὀδυσσεὺς] τῇ Πηνελόπῃ παρακαθήμενος, " Θυμῷ μὲν γοῶσταν ἔην ἰλίαι· " σε γυναῖκα, Ὀφθαλμοὶ δ' ὥσει κέρα ἔστασαν, " ἥε σίδηρος, Ἀτρείμας ἐν βλεφάροισιν." Οὕτω τὸ σῶμα μιστὸν ἦν αὐτοῦ πανταχόθεν ἐγκρα- τείας· καὶ πάντα ἔχων ὁ λόγος ἐνσιβῇ καὶ ὑπο- χρίσας, προστάττει τοῖς ἡμῶσι μὴ δακρύειν, τῇ γλώττῃ μὴ φθίγγεσθαι, ἔ.κ. Hanc scilicet veram esse hujus loci explicationem liquet ex sequenti " δόλῳ δ' ὄγε δάκρυα κεῦθεν." Vide et suprā ad σ', 211.

Ibid. — ὥσει κέρα.] Τίξω· ἵνα ᾗ, κατα- μίνους, ἵχ. τὰς ὀφθαλμοὺς, ὥστε τὸξ· ἢ ἀλ- λως, τὴν φύσιν τοῦ κέρατος περιλαβεῖ σκληρὸν γάρ. Schol. Pro posteriori expositione facit sequens, ἥε σίδηρος.

Ver. 212. — δόλῳ δ' ὄγι.] Apud Plu- tarchum, de Virtute morali, δόλῳ δὲ γ.

Ver. 213. — τάρφθη.] Δι. τάρφη.

Ver. 221. — ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμ- φὶς ἰόντα Εἰπείμιν.] Καὶ Ὀδυσσεὺς ἑαυτὸν μὲν οἷος ἦν, σιωπῇ· μὴ καὶ περιγεγόμενος εὐθὺς

Εἰπέμεν· ἦδη γάρ οἱ ἐικοστὸν ἔτος ἐστίν,
 Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης·
 Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω, ὡς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
 Χλαῖναν πορφυρεὴν οὐλὴν ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς, 225
 Διπλὴν· αὐτὰρ οἱ περὶν χρυσοῖο τέτυκτο
 Αὐλοῖσιν διδύμοισι· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
 Ἐν προτέροισι πόδεςσι κύων ἔχε ποικίλον ἑλλὸν
 Ἀσπαίροντα λάων· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
 Ὡς οἱ χρύσειοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων, 230
 Αὐτὰρ ὁ, ἐκφυγείην μεμαῶς, ἥσπαιρε πόδεςσι.
 Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροῖ σιγαλόεντα,
 Οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσχαλίοιο·

- “ Dicere; jam enim ei vigesimus annus est,
 “ Ex quo illinc ivit, et meā abiit à-patriā :
 “ Verūm et sic dicam, sicut mihi imaginatur cor.
 “ Laenam purpuream villosam habebat nobilis Ulysses, 225
 “ Duplicem; at ei fibula auro facta-erat
 “ Calamis geminis; antroisum verò opus-variegatum erat:
 “ In anterioribus pedibus canis tenebat varium hinnulum
 “ Palpitanti inhians; hoc autem admirabantur omnes,
 “ Quòd hi aurei existentes, hic quidem inhiabat hinnulum suffocans; 230
 “ At ille, effugere ardens, palpitabat pedibus.
 “ Tunicam verò animadverti circa corpus splendidam,
 “ Qualem cepā tunicam de aridā :

ἀναγνωροσθῇ, ἰσιλιγομένης τῆς γυναικὸς τὰ ση-
 μεία· — οἷα δὲ ἰφορεῖ ἱμάτια, ἱερεῖ ἀναμνησ-
 θείς. Eustath.

Ver. 222. — γάρ οἱ.] *Al.* γάρ μοι.

Ver. 224. Ἀλλὰ καὶ ὡς ἐρέω.] *Al.* Αὐτὰρ
 τοι ἔρεω· et Αὐτὰρ ἰγὼν ἔρεω.

Ibid. — ὡς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.] “Ὡς μοι
 ἀναφίξει ἡ ψυχὴ, ὡς διαμένωμαι. Schol.

Ver. 226. Διπλὴν.] Τὸ δὲ διπλὴν αὐτῆς καὶ ἡ
 μία περιὴν, μανδουισθῇ αὐτὴν εἶναι δηλοῖ· οὐ
 κύκλῳ ἀμπεχνοῦσαι, ἀλλὰ διπλομένην κατὰ τὸ
 ἱμασθῆναι καὶ σπῆσθαι διὰ τῶν ἀριστῶν, ἀφῆσαν
 δὲ ἄνισα, ὡς καὶ περιηλασθῇ, τὰ διζύα. Eustath.

Ibid. — αὐτὰρ οἱ.] Vide ad II. ε', 51.

Al. αὐτὰρ τοι.

Ver. 227. Αὐλοῖσιν.] Πάροιθε ἐνδοχίαις, εἰς ἃς
 κατακλίονται αἱ περιόαι. Schol.

Ibid. — πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν.]
 “ Operis Mustivi (inquit Barnestius) apud
 “ Græcos Antiquitatis vel hinc notanda, Si-
 “ doniis, Hebræis, atque Ægyptiis ortum
 “ ferens; dein Mediis, Persis, atque Indis.
 “ Aristophanes, ἰ βατραχίοις, (ver. 968.) Οὐχ
 “ ἰσπαλιετρύνας, οὐτε τραγυλάφους, ἄτερ σὺ,
 “ Ἐν τοῖσι παραπαιτάσμασι τοῖς Μηδικαῖς γρά-
 “ φουσιν.”

Ver. 228. — ἑλλόν.] Νεβρὸν, νεγρὸν
 ἱλαφον. Schol.

Ver. 229. Ἀσπαίροντα λάων.] Ὁ μὲν Ἀρί-
 σταρχος, ἀπολαύων, ἀπολαυστικῶς ἔχων· ὁ δὲ
 Κράτης λάων φησὶν, ἀντὶ τοῦ βλίστων· ὅτι κα-
 τὰ στήθεσιν, ἀλὰς ὁ τυφλός. Schol. Et Ety-
 mologicon Magnum, in voce ἀλὰς, exponit,
 βλίστων. Cæterum fuerunt, notantibus Scho-
 liaste et Eustathio, qui hic legendum volue-
 rint, Ἀσπαίρονθ' ὑλάων Sed minùs rectè :
 ut liquet ex versu sequenti, ubi iterum oc-
 currit vox λάι· neque ullus isti conjecturæ
 locus.

Ver. 230. Ὡς οἱ χρύσειοι ὄντες, ὁ μὲν.] Vide
 suprâ ad μ', 73.

Ver. 231. — ἐκφυγείην μεμαῶς, ἥσπαι-
 ρει.] Hinnulum luctantem, et ad effugien-
 dum impetus facientem, optime depingunt
 hujus versûs numeri.

Ver. 233. Οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἰσ-
 χαλίοιο.] Κρομύον δὲ λοπὴς, λίπυρον, παρὰ τὸ
 λίσω· καὶ τοῦτο οὐ χλωροῦ, παχύς γὰρ ὁ τοι-
 οῦτος· ἀλλὰ ἰσχαλίου. Τοῦτο δὲ παρὰ τὸ
 εὐτόνῳ ἱρήσῃ τοῦ χιτῶνος καὶ ἰσχνόν· ὁ γὰρ
 χλωρός λοπὴς οὐκ εὐτόνους ἔχει. Eustath. At-
 qui propter mollietiem, cepis aridi tunicæ
 comparatur vestis; ut liquet ex sequenti,
 Τὼς μὲν ἦν μαλακός.

Ibid. — κατὰ ἰσχαλίοιο.] *Al.* καταῖσ-
 χαλίοιο.

- Τὼς μὲν ἔην μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ἦν, ἥελιος ὥς.
 Ἦ μὲν πολλαί γ' αὐτὸν ἐθήσαντο γυναῖκες. 235
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν.
 Οὐκ οἶδ', εἰ τὰδε ἔστο περὶ χροῖ οἴκοθ' Ὀδυσσεύς,
 Ἦ τίς ἐταίρων δᾶκε Δοῆς ἐπὶ νηὸς ἰόντι,
 Ἦ τίς που καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεύς
 Ἔσκε φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι. 240
 Καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ, καὶ δίπλακα δᾶκα
 Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα.
 Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον εὐστέλμου ἐπὶ νηός.
 Καὶ μὲν οἱ κήρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτοῦ
 Εἶπετο· καὶ τὸν τοι μυθήσομαι, οἷος ἔην περ· 245
 Γυρὸς ἐν ἄμοισιν, μελανόχροος, οὐλοκάκηρος.
 Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε· τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
 Ὡν ἐταίρων Ὀδυσσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη.
 Ὡς φάτο· τῇ δ' ἔτι μᾶλλον ὑφ' ἴμερον ὥρσε γόοιο,
 Σήματ' ἀναγνύουση, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς. 250

- “ Ita quidem erat inollis ; splendida autem erat, sol veluti :
 “ Profecto quidem multae ipsam admiratae sunt mulieres. 235
 “ Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuà :
 “ Nescio, an haec indutus fuerit circa corpus domi Ulysses,
 “ An aliquis sociorum dederit veloci in navi eunti,
 “ Aut aliquis alicubi etiam hospes ; quoniam multis Ulysses
 “ Erat charus : pauci enim Achivorum erant similes. 240
 “ Et ei ego aereum ense, et duplicem dedi vestem
 “ Pulchram, purpuream ; et talarem tunicam :
 “ Honoratè autem dimittebam benè-tabulatà in navi.
 “ Et quidem eum praeco paulò major-natu ipso
 “ Comitabatur ; et hunc tibi dicam, qualis scilicèt erat : 245
 “ Gibbosus in humeris, nigrà-cute, crispo-capite ;
 “ Eurybates verò nomen erat : honorabat autem ipsum supra caeteros
 “ Suos socios Ulysses ; quòd sibi animo congrua sentiret.”
 Sic dixit : illi autem adhuc magis desiderium excitavit luctus,
 Signis agnitis, quae ei accurata dixit Ulysses. 250

Ver. 242. — καὶ τερμιόεντα χιτῶνα.] Οἱ μὲν τίλειον, συναποτινυματίζμενον ἔλγ τῷ σώματι, ποδῶρη. Οἱ δὲ σύμμετρον, καὶ μήτι ἰνδύοντα, μήτι ὑπεριμετρον. Schol. Eadem phrasi utitur Hesiodus, Ἐργ. καὶ Ἡμερ. II. ver. 155.

Κλαῖνάν τι μελακὴν, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα.

Ver. 243. Αἰδοίως.] *Al.* Αἰδέως.

Ver. 244. Καὶ μὲν οἱ.] *Barnesius* edidit, καὶ μὲν οἱ. At nullà allatà auctoritate.

Ver. 246. Γυρὸς ἐν ἄμοισιν, μελανόχροος.] Ita ex *Etymolog. Magn.* ex *Schol.* MSS. et ex *Veterum Exemplarium* nonnullis edidit *Barnesius*. Quocum facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Henricus Stephanus* alii-

que hìc habent Γυρὸς ἔην ἄμοισι, μελανόχροος. Quod ferri non potest ; nisi pro ἄμοισι legas ἄμοις· uti et in unà Editione scriptum reperit *Barnesius*.

Ver. 248. — ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἦδη.] Τεντίσιν οὐ δὲ ἀνδρίαν, ἢ γένος, ἢ τι τοιοῦτον, ἀλλ' ὅτι ἀρτίφρων ἦν τοιοῦτος γὰρ ὁ φρεσὶν ἄρτια ἰδὼς. *Eustath.* Sed vide ad II. i, 326.

Ver. 250. 251. Σήματ' ἀναγνύουση, — ἢ δ' ἴσσι αὖν.] Desunt hì duo versus in MS. à *Tho. Bentleio* collato. Prior tamen non rectè videtur abesse ; posterior fortassè, ex ver. 213, suprà, huc irreperit.

Ibid — σίφραδ'.] Vide ad II. β', 314. et ζ', 500.

Ἦ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε·
 Νῦν μὲν δὴ μοι, ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἑλεεινός
 Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι, φίλος τ' ἔσῃ, αἰδοῖός τε·
 Αὐτὴ γὰρ τάδε εἶματ' ἐγὼ πόρον, οἷ' ἀγορεύεις, 255
 Πτύξασ' ἐκ θαλάμου· περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινὴν,
 Κεῖν' ἄγαλμ' εἶναι· τὸν δ' οὐχ ὑποδέχομαι αὖτις
 Οἴκαδε νοστήσαντα, φίλην ἐς πατρίδα γαίαν.
 Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς
 Ὠχετ' ἐποψόμενος κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν. 260
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 Μηκέτι νῦν χροῶα καλὸν ἐναίρεο, μηδέ τι θυμὸν
 Τῆκε, πόσιν γοόωσα· νεμεσσωμαί γε μὲν οὐδέν·
 Καὶ γὰρ τίς τ' ἄλλοιον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα 265
 Κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκη φιλότῃ μιγεῖσα,
 Ἦ Ὀδυσῆ', ὃν φασὶ θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
 Ἄλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμείο δὲ σύνθεο μῦθον·

Ea autem postquam satiata est lachrymoso luctu,
 Utique tunc ipsum verbis respondens allocuta est :

“ Nunc quidem demum mihi, hospes, antea quidem cum-esses miserabilis

“ In aedibus meis, charusque eris, honorabilisque :

“ Ipsa enim haec vestimenta ego prae bui, qualia dicis, 255

“ Plicata ex thalamo : fibulamque imposui splendidam,

“ Illi ornamento ut-esset : eum autem non suscipiam rursus

“ Domum reversum, dilectam in patriam terram,

“ Ita scilicet malo fato cavā in navi Ulysses

“ Abiit visurus malum-Ilium non nominandum.” 260

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

“ O uxor veneranda Laertiadae Ulyssis,

“ Nē amplius nunc corpus pulchrum macera ; neque omnino animum

“ Tabefac, virum lugens ; at succenseo quidem nihil :

“ Etenim quaevis et aliusmodi luget virum amissum, 265

“ Cui-virgo-nupserit, cui filios pepererit amore mixta,

“ Ac Ulyssem, quem aiunt diis similem esse.

“ Sed à-luctu quidem cessa, mei autem adverte sermonem ;

Ver. 255. Αὐτῇ] *Al.* Αὐτίκα.

Ver. 256. — πείρον τ'.] *Al.* πείρον δ'.

Ver. 257. — εἶναι.] *Al.* ἔμναι.

Ver. 260.—κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.] “ Ἀλλὰ δι' ἰσθμὶ συντίθεναι εἰς διαβολὴν τινὰν, ὡς δυσανόμων· ὡς τὸ “ Δύσπαρι,” καὶ — ἴλιον “ κακοῖλιον,” οὐκ ὀνομαστήν.” διὰ γὰρ τοῦ “ οὐκ ὀνομαστήν,” τὸ δυσάνωμον ἐπιστημύνατο. Porphyg. Quæst. Homeric. 16. Κακοῖλιον ἡ Τροία ἐστίν, ὡς μὴ ἄξια ἦεν πρὶν μηδὲ εἰς μνήμην, διὰ τὰ ἐν αὐτῇ κακά. Οὕτω καὶ Δύσπαρις ἐν Ἰλιάδι ἡ Ἀλκιονίδης καὶ αἰνιλική, ἡ Ἐλίνη· οὐ διὰ φανulότητα κλήσεων, ἀλλ' ὅτι κακῶν ἠγνόντο αἵτις· διὸ ἴσως οὐδὲ μνήμης ἄξιοι οὐδ' ἄξιον κλήσεως. Eustath.

Tom. II.

Ilion et Tenedos, Simoisque et Xanthus
 et Ide,

Nomina sunt ipso penè timenda sono.

Ovid. Heroïd. Epist. XIII. ver. 53.

Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus hic legit ὀνομαστόν

Ver. 261. Τὴν δ'.] Ita rectè Barnesius ; quippè Penelopen hic alloquitur Ulysses. Henricus Stephanus aliiqne corruptè, Τὸν δ'.

Ver. 263. — ἐναίρεο.] *Al.* ἐναίρεα.

Ver. 268. — ἱμῖο δὲ σύνθεο μῦθον.] *Al.* μῦθον.

- Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
 Ὡς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὰ περὶ νάστου ἄκουσα, 270
 Ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίνονι δῆμῳ,
 Ζωοῦ· αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ,
 Αἰτίζων ἀνὰ δῆμον· ἀτὰρ ἐρίηρας ἐταῖρους
 ὦλεσε, καὶ νῆα γλαφυρὴν, ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 Θρινακίης ἀπὸ νήσου ἰών· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ 275
 Ζεὺς τε καὶ Ἡέλιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἐταῖροι.
 Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·
 Τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κυρὸν ἐπὶ χέρσου
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχίβητοι γεγάασιν·
 Οἳ δὲ μιν περὶ κῆρι, Δεὸν ὥς, τιμήσαντο, 280
 Καὶ οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤβηλον αὐτοῖ
 Οἴκαδ' ἀπήμαντον· καί κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
 Ἦεν· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἶσατο θυμῷ,
 Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι·
 Ὡς πέρι κέρδεα πολλὰ καταβητῶν ἀνθρώπων 285
 Οἶδ' Ὀδυσεὺς· οὐδ' ἂν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
 Ὡς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φεῖδων·

- " Verè enim tibi loquar, neque celabo,
 " Quomodo jam Ulyssis ego de redivi audivi, 270
 " Propè Thesprotorum virorum in ubere populo,
 " Vivi : quinetiam ducit res-pretiosas multas et egregias,
 " Petens per populum : at dilectos socios
 " Perdidit, et navem cavam in nigro ponto,
 " Trinacriâ ab insulâ veniens : irati enim sunt ipsi
 " Jupiterque et Sol : hujus enim boves interfecerunt socii.
 " Illi quidem omnes perierunt undoso in ponto :
 " Hunc autem super carinâ navis ejecit unda in continentem,
 " Phaeacum in terram, qui propinqui-diis sunt :
 " Qui sanè ipsum ex animo, deum veluti, honorabant, 280
 " Et ei multa dederunt ; mittereque ipsum volebant ipsi
 " Domum incolumem : et jam pridem hîc Ulysses
 " Fuisset ; sed ei hoc scilicèt utilius visum est animo,
 " Opes colligere multam super terram eunti ;
 " Adèd astutias multas prae mortalibus hominibus
 " Novit Ulysses : neque quisquam contenderet homo aliis ; 285
 " Sic mihi Thesprotorum rex dixit Pheidon ;

Accipite ergo animis, atque hæc mea
figite dicta. *Æn.* III, 250.

Ver. 278. — [ἐκβαλε.] *Al.* ἔμβαλε.

Ver. 283. — [Ἦεν.] *Al.* Εἴην.

Ver. 285. — [πίει.] *Ita* Barnesius :

Quam lectionem et præfert *Henricus Stephanus* ; " Πίει," inquit, " jungo cum ἐν-
" *ὁρώων*, pro *παισιώων*, ut aliis compluri-

" bus locis antea ponitur, et infra (6, 33.)
" in πάντων πίει κάμμοι φωτῶν." Vulgati
hic habent *περί*.

Ver. 286. — [ἐρίσσει.] *Ita* rectè e-
didit *Barnesius* ; Atque ita *MS.* à *Tho.*
Beulleio collatus. *Vulg.* *ἐρίσσει* : Quod an-
tepenultimam corripit. Vide ad *Il.* 6, 6,
et 140.

Ὀμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, ἀποσπίνδων ἐνὶ οἴκῳ,
 Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἐταίρους,
 Οἳ δὴ μιν πέμψουσι φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν. 290
 Ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχῃσιν γὰρ ἐρχομένη νῆς;
 Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
 Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ξυναγορεύατ' Ὀδυσσεύς·
 Καὶ νῦν κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἐτι βόσχοι,
 Ὅσα οἳ ἐν μεγάροισι κειμήλια κείτο ἀνακτος. 295
 Τὸν δ' ἐς Δωδάνην φάτο βῆκεναι, ὅφρα δεῖσθαι
 Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσῃ,
 Ὅπως νοστήσειε φίλῃν ἐς πατρίδα γαίαν,
 Ἥδη δὲν ἀπείων, ἣ ἀμφαδὸν, ἥ κρυφθὲν.
 Ὡς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἦδη 300
 Ἀγχι μάλ' οὐδ' ἐτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
 Διὸς ἀπισσεύεται· ἔμψης δέ τοι ὄρκια δώσω·
 Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὑπάτος καὶ ἄριστος,
 Ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
 Ἥ μὲν τοι τάδε πάντα τελείεται, ὥς ἀγορεύω· 305
 Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάεσσαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,

“ Jurabat autem ad me ipsum, libans in domo,

“ Navem deductam, et paratos esse socios,

“ Qui jam ipsum deducunt dilectam in patriam terram. 290

“ Sed me prius dimisit; contigit enim ut iret navis

“ Virorum Thesprotorum in Dulichium tritici-ferax.

“ Et mihi possessiones ostendit, quot collegerat Ulysses:

“ Et sanè in decimam generationem alium adhuc alevant,

“ Quotquot ei in aedibus res-pretiosae jacebant regis. 295

“ Ipsum autem in Dodonam dixit ivisse, ut dei

“ Ex quercu alto-vertice Jovis consilium audiret,

“ Quomodo rediret dilectam in patriam terram,

“ Jam diù absens, an palàm, an clàm.

“ Sic ille quidem ita est salvus, et veniet jam 300

“ Propè valdè; neque ampliùs longè ab amicis at patriâ terrâ

“ Diù aberit: omninò autem tibi juraamenta dabo;

“ Sciat nunc Jupiter primùm, decorum summus et optimus,

“ Larque Ulyssis eximii, quem adveni;

“ Certè quidem haec omnia perficientur, sicut dico: 305

“ Hoc autem ipso anno veniet huc Ulysses,

Ver. 288. Ὀμνυε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτὸν, &c.] Μίμηται δὲ ἀνακηρυκτικῶς καὶ νῦν, καθὰ καὶ ἐν τοῖς πρὸς Εὐμαιον, τοῦ τῶν Θεσπρωτῶν βασιλέως Φειδῶνος. Eustath. Vide suprâ ad ζ', 323. 327. 331.

Ibid. — ἀποσπίνδων.] Al. ἐπισπίνδων.

Ver. 295. Ὅσα.] MS. à Tho. Benileio collatus habet ὅσα. Atque ita in Vulgatis legitur suprâ ζ', 326.

Ver. 296. Τὸν δ' ἐς Δωδάνην φάτο βῆκεναι.] Vide suprâ ad ζ', 327.

Ver. 297. — ἱσακούσῃ.] Al. ἱσακούσῃ.

Ver. 304. Ἰστίη.] Ità hic MS. à Tho. Benileio collatus; et Editiones plurimae. Vide suprâ ad ζ', 156. §. 156.

Ver. 306. Τοῦ δ' αὐτοῦ λυκάεσσαντος.] Vide suprâ ad ζ', 161.

Τοῦ μὲν φθίνοντος μῆνός, τοῦ δ' ἵσταμένοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον ἐῖη·

Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότῃτά τε, πολλά τε δῶρα,

310

Ἐξ ἐμεῦ· ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.

Ἀλλά μοι ᾧδ' ἀνὰ θυμὸν οἶεται, ὥς ἔσεται περ·

Οὐτ' Ὀδυσσεὺς ἐτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς

Τεύξῃ· ἐπεὶ οὔτοι σημάντορές εἰσιν ἐν οἴκῳ,

Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, (εἴποτ' ἔην γε,)

315

Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.

Ἀλλά μιν, ἀμφίπολοι, ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εὐνὴν,

Δέμνια, καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,

Ὡς κ' εὖ θαλπίων χερσὸσθρονον ἦω ἵκηται.

Ἡῶθεν δὲ μάλ' ἤρι λοῖσσαι τε χρεῖσάι τε,

320

Ὡς κ' ἐνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δειπνοιο μέδῃται

Ἥμενος ἐν μεγάρῳ· τῷ δ' ἄλγιον, ὅς κεν ἐκείνων

Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον

Ἐνθάδ' ἐτι πρῆξει, μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.

"Hoc quidem exeunte mense, illo autem instante."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

" Utinam enim hoc, hospes, verbum perficiendum sit :

310

" Ita citò cognosceres amicitiamque, multaque dona,

" Ex me ; adeò ut aliquis te occurrens beatum-diceret.

" Sed mihi sic in animo putatur, sicut erit videlicet ;

" Neque Ulysses amplius domum veniet, neque tu deductionis

" Potiùs : quoniam nequaquam rectores sunt in domo,

" Qualis Ulysses erat inter viros, (si quidem unquam fuit,)

315

" Ad hospites venerandos dimittendos et excipiendos.

" Sed ipsum, famulae, lavate ; deponiteque cubile,

" Strata, et laenas, et integumenta splendida ;

" Ut benè calens ad aureo-solio auroram perveniat.

320

" Manè autem valdè maturè lavateque ungiteque,

" Ut intus apud Telemachum de-jentaculo cogitet

" Sedens in domo : ei autem gravius erit, qui illorum

" Hunc molestia-afficiet perniciosus ; neque quod opus

" Hic amplius efficit, valdè licet iratus graviter.

Ver. 307. Τοῦ μὲν φθίνοντος μῆνός. Vide supra ad ζ', 162.

Ibid. — φθίνοντος.] Vide ad II. β', 43.

Ver. 314. — οὔτοι.] *Al.* οὔτι.

Ibid. — εἰσιν ἐν οἴκῳ.] *Al.* εἴς ἐν οἴκῳ.

Ver. 315. — εἴποτ' ἔην γε.] Vide ad II. γ', 180.

Ver. 316. Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν.] Vir eruditus Henricus Stephanus legendum hīc conjicit αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ex versu videlicet supra 245. " Αἰδοίους δ' ἀπείταστον ἰὺς-
" σίλαυ ἰα' νηός." Conjecturā non malā : Attamen mutato nihil opus ; cum " ξείνοι
" αἰδοίαι" phrasis Poetæ alibi usitata.

Ibid. — ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.]

Χεῖρ ξείνου παρέντα φιλεῖν, ἰδίοντα δὲ σίμ-
κιν. Suprà ε', 74.

Ver. 318 et 337. — ῥήγια.] Vide ad II. α', 644.

Ver. 319. — εὖ θαλπίων.] *Al.* εὐθαλ-
πίων.

Ver. 320. Ἡῶθεν.] *Al.* Ἡῶθι.

Ver. 323. — ἀνιάζῃ.] Vide ad II. ε', 24.

Ibid. — οὐδέ τι ἔργον.] *Al.* οὐδέ τοι ἔργον·
et οὐδὲ κεν ἔργον.

Ver. 324. Ἐνθάδ' ἐτι.] *Al.* Ἐνθάδε τι.

Πῶς γὰρ ἐμεῦ σὺ, ξεῖνε, δαήσαιο, εἴ τι γυναῖκῶν 325

Ἀλλάων περὶέμι νόον καὶ ἐπίφρονα μῆτιν,

Εἴ κεν αὐσταλὸς, κακὰ εἰμένος, ἐν μεγάροισι

Δαιυή; ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.

Ὅς μὲν ἀπηνής τ' αὐτὸς ἦ, καὶ ἀπηνέα εἶδῃ,

Τῷδε καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω 330

Ζωῷ· ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐφεψιώνται ἅπαντες·

Ὅς δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἦ, καὶ ἀμύμονα εἶδῃ,

Τοῦ μὲν τε κλέος εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσιν

Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· πολλοὶ δέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 335

ᾧ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,

ἦτοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλέοντα

Ἦχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα

" Quomodo enim de-me tu, hospes, scies, ecquid mulieribus 325

" Aliis praestem mente, et prudenti consilio,

" Si squalidus, malè indutus, in aedibus

" Conviveris? homines autem brevis-aevi sunt.

" Qui quidem crudelis et ipse sit, et crudelia sentiat,

" Huic imprecantur omnes homines dolores in-posterum 330

" Vivo; at mortuum sanè probris-insequuntur omnes:

" Qui autem bonus ipse sit, et bona sentiat,

" Hujus quidem gloriam latam hospites perferunt

" Omnes ad homines, multique eum eximium dicere-solent."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

" O uxor veneranda Laërtiadae Ulyssis, 335

" Profectò mihi laenae et integumenta splendida

" Odio-erant, quandò primum Cretae montes nivales

Ver. 326. — περιέμι.] *Al.* περί τιμί.

Ibid. — ἐπίφρονα.] *Al.* ἐχίφρονα. At-
que ita in commentario citat *Eustathius*.

Ver. 327. Εἴ κεν.] *Al.* εἴ κεν.

Ibid. — αὐσταλὸς.] *Al.* αὐχμῶν. *Schol.*

Ver. 328. — ἄνθρωποι δὲ μινυνθάδιοι τι-
λέθουσιν.]

X' ὡς βραχὺν ἢ μακρὰν λάχον χρόνον. —
Bion, Idyll. V. ver. 14.

— breve et irreparabile tempus
Omnibus est vitæ. — En. X. 467.

Τοῦτο πρὸς τὴν εὐφημίαν ἔρχεται καὶ ἀναφέρεται
ἐπὶ τοῖς κλίσι· ἐλιγοχρόνιοι δὲ ἀνέχοντες οἱ ἄν-
θρωποι, ἐφίλουν ἐν πρᾶντι ἐν τῇ βίῃ, καὶ φέ-
ρουν ἀγαθὴν περὶ ἑαυτῶν ἀποτίσιμιν. *Schol.*

Ver. 329. Ὅς μὲν ἀπηνής τ' αὐτὸς.] *Apud*
Dionem, Orat. I. itemque in MS. à Tho.
Ventileio collato legitur ἀπηνὴς αὐτὸς, omissâ
voculâ τ, quae et in. Vulgatis deest infra
ver. 332. ubi similis phrasis occurrit: "Ὅς
" δ' ἂν ἀμύμων αὐτὸς ἦ, &c."

Ver. 330. Τῷδε.] *Al.* Τῷ δέ. Vide ad *Il.*
4. 57.

Ver. 331. — ἐφεψιώνται.] *Καθ' ἅπαντον*
ταὶ καὶ λειδορῶνται· ἢ ἐπιχαίρουσι καὶ ἐφ' ὅδοντα.

Schol. Prior, ut opinor, verior interpreta-
tio. Ita enim usurpari videtur hæc vox
infra ver. 370. — κακίαν ἐφεψίοντο γυναί-
κας. Et ver. 372. Ὡς εἶναι αἱ γυναῖκες αἱδε-
καθ' ἑαυτὰς ἀπασας.

Ver. 333. Τοῦ μὲν τε κλίσι εὐρὺ. —
πολλοὶ δέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον.]

"Ὅρα καὶ εἰν Ἀἶδα κικευρμένους ἐσθλὰς ἀνέ-
της. *Theocrit. Idyll. XVI. ver. 30.*

— ἄνδρα γὰρ καλῶς
Πράσσοντ' ἀνάγκη χρηστὰ κερδαίνειν ἱππῃ.
Sophocle. Trachin. ver. 234.

Nec dissimiliter *Epanius* in *Epigrammata*
quodam:

— volito vivu' per ora virum.

ver. 4.

Porro *Dio.* loco suprâ citato, legit; Τῷ μὲν
τοι κλίσι &c.

Ver. 334. — πολλοὶ δέ.] *Al.* πολλοὶ τε.

Ver. 338. — Κρήτης ὄρεα νιφόεντα.]
Vide *Strabonem, lib. X. pag. 728. al. 475.*

Νοσφισάμην ἐπὶ κηρὲς ἰὼν δολιχῆρέπμοιο.

Κεῖω δ', ὡς τὸ πάρος περ ἐϋπνοὺς ἐνέπαις ἱάνοικ' 340

Πολλὰς γὰρ δὴ νυκτας ἀεικελίω ἐνὶ κοίτῃ

"Αεσα, καὶ τ' ἀνέμεινα ἐϋθρονοχ ἡῶ δῖαν.

Οὐδὲ τί μοι ποδάμπτρα ποδῶν ἐπήρανα θυμῷ

Γίγνεται· οὐδὲ γυνὴ ποδὸς ἄψεται ἡμετέρου

Τάων, αἶ τοι δῶμα κατὰ δρῆσταιραι ἔασιν, 345

Εἰ μὴ τις γρηῷς ἐστὶ παλαιή, κέθ' εἰδυῖα,

"Ητις τέτληκεν τόσσα φρεσὶν, ὅσσα τ' ἐγὼ περ

Τῇδε δ' ἂν οὐ φθονόοιμι ποδῶν ἄλφασθαι ἐμείο.

" Reliqui in navi proficiscens longis-remis-instructâ.

" Cubabo autem, sicut antea scilicet insomnes noctes ducebam : 340

" Multas enim jam noctes sordido in cubili

" Requivievi, et expectavi pulchro-solio auroram divinam.

" Neque omnino mihi lotio pedum grata animo

" Est : neque mulier pedem tanget nostrum.

" Earum, quae tibi in domo ministrae sunt ; 345

" Nisi aliqua anus est antiqua, honesta sciens,

" Quae toleraverit tot mente, quot ego scilicet ;

" Hanc verò non aegrè-ferrem pedes tangere meos."

Ver. 341. — ἐν κοίτῃ.] *Al.* ἐν ὄλῳ.

Ver. 343. — ποδάμπτρα.] Ποδάμπτρα δι, ἢ αὐτὴν λίγμι τὴν νύκτι τῶν ποδῶν ἢ τὸ ὄλῳ, ὃ ποδὶς νύκτου. *Eustath.* Posteriori sensu planè usurpatur hæc vox infra ver. 504. hujus libri :

— γρηῷς δι δ' ἐκ μεγάρου βεδέκει,
Οἰομένη ποδάμπτρα· τὰ γὰρ περὶ τὴν ἰχθυό
πάντα.

Ibid. — ἐπήρανα.] Vide supra ad γ', 164.

Ver. 346. Εἰ μὴ τις γρηῷς ἐστὶ γῆ.] Versum hunc et sequentes duos à nonnullis repudiari testatur *Scholias.* Et *Eustathius* : Καὶ τοῖν Ὀδυσσεὺς μὴ οὐκ ἂν ἴσως δοκοίη σκέψασθαι, καλῶς ὑπὸ τοιαύτης γυναῖκος ταύτης, τοῦδε νύμφας, οἷα αἰρούμενος (φαρὶ) τὴν δυναμένην ἐκ τῆς ἐρησίας γνωρίσει αὐτὸν οὐλῆς· διὰ καὶ ἀδελφίστα· ὁ ποιοῦντος τῶς, παρὰ τὴν Παλαιάν. — Σημείωσαι δὲ καὶ τὸν τόπον τοῦτον εἰς παραδειγμα βουλιώματος οὐκ εἰ μὴ ἐπαμειβόμενος εἰς ἀγαθὸν δι' ἐκείνους· ἰδοὺ γὰρ Ὀδυσσεὺς ἐκ καὶ γὰρ οὐ καλῶς ἐπαλίζετο τὴν διαμείνουσαν ἀναγνώσας αὐτὸν, ἀλλ' ἡμῶς ὑποχρῆς· ἔρχετο ἀναγνώσας ὑπ' αὐτῆς· πολλὰ γὰρ τῇ μνηστορεκτονίᾳ καὶ ἡ τοιαύτη συνήνεκεν γαυρὸς Εὐρύκλεια. Καὶ ταῦτα μὲν οὐκ ἔχω λόγον. *Spondan.* aliter : " Ita" (inquit) "voluisse de industria Ulyssem dicimus, ut esset, etiam hæc Euryyclea ejus consilii conscia, quae multum ad futuram illum μνηστορεκτονίαν conferre poterat ; quod, cum prævideret Ulysses, nè dignosci quidem, ab eâ similes, utpote cujus fi-

" dem adeò exploratam haberet, ut tutò
" illi totum negotium committi posse cre-
" diderit." Rectius autem *Barnesius* : " Poe-
" ta quidem (inquit) non facit Ulyssem de
" Cicatrice cogitasse — antequam deven-
" tum esset ad ver. 390. quandò seriùs
" paulò esset : tum, tamen, quod unicum
" erat reliquum, avertit se à Luca ad tene-
" bras. — Decorat igitur semper memor
" Poeta Probabilitati sudet."

— αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
" Ἴζεν ἰσ' ἰσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότος· ἰσράσιν·
αἶψα·
Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν δίστατο, μὴ ἰ-
θύσσει,
Οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γέναιτο.
Infra ver. 388.

Ver. 347. "Ητις τέτληκεν τόσσα φρεσὶν.] *Al.*
" Ητις τέτληκεν τόσα φρεσὶν.

Ver. 348. Τῇδε δ' ἂν οὐ φθονόοιμι.] *Al.*
Τῇδε δ' ἂν οὐ φθονόοιμι et Τῇδε δ' οὐκ ἂν φθονόοιμι. Caterum de voce φθονόοιμι hoc in loco, ita *Eustathius* : Τὸ δὲ " οὐ φθονόοιμι πο-
" δῶν ἄλφασθαι" ἀντὶ τοῦ, οὐ μίμφοιμην· πολ-
λαχῶν γὰρ ὁ φθόνος καὶ ἰσὶ μίμψιν ἀπλῶς
τίθεται. Et *Barnesius* : " Φθόνος pro ἀνευ-
" μαι, Invidere non Honori, sed Labori ;
" hoc est, non promittere, vel concedere. Ita
" — οὐδὲ φθόνος, vel οὐ φθόνος, i. e. οὐκ
" ἀνέχομαι." Vide *Iliad.* δ', 55: 36. *Odys.*
λ', 579. ε', 400.

Ibid. — ἐμείο.] *Al.* ἐμείω.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ξεῖνε φίλ', οὐ γάρ πώ τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὦδε 350
 Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα,
 'Ὡς σὺ μάλ' εὐφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις.
 "Ἔστι δέ μοι γρη῏ς, πυκινὰ φρεσὶ μῆδ' ἔχουσα,
 "Ἡ κείνον δύστηνον εὖ τρέφειν, ἥδ' ἀτίταλλεν,
 Δεξαμένη χεῖρεσσ', ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ, 355
 "Ἡ σε πόδας νίψει, ὀλιγηπελεύουσά περ ἔμπηξ.
 'Αλλ' ἄγε νῦν ἀνστᾶσα, περίφρων Εὐρύκλεια,
 Νίψον σείο ἄνακτος ὁμήλικα· καί που 'Οδυσσεύς
 "Ἦδη τοῖόςδ' ἐστὶ πόδας, τοῖος δέ τε χεῖρας·
 Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγῆράσκουσιν. 360
 "Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπά,
 Δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμὰ, ἔπος δ' ὀλοφυνδὸν ἔειπεν·
 "ὦ μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

" Hospes dilecte, nondum enim quisquam vir sapiens adeo 350

" Hospitum longinquorum charior meam advenit domum,

" Adeo tu valde scite prudentia omnia dicis.

" Est autem mihi anus, cata mente consilia habens,

" Quae illum infelicem bene nutriebat, et educabat,

" Susceptum manibus, quando ipsum primūm peperit mater ; 355

" Quae tibi pedes lavabit, debilis quantumvis sit.

" Sed age nunc surgens, prudens Euryclea,

" Lava tui domini coetaneum ; et alicubi Ulysses

" Jam talis est pedibus, talisque etiam manibus ;

" Cito enim in malo homines consenescent."

Sic utique dixit : vetula autem operuit manibus vultum,

Lachrymasque emisit calidas, verbumque luctuosum dixit :

" Hei mihi, tui causā, fili, animi-impotenti : certe te Jupiter prae 360

Ver. 351. — φίλων.] "Ἔστι δὲ φίλων, ὁ φίλτερος· καὶ γίνεσθαι ἐκ τοῦ φίλος, ἡμῶς τῶ, κάλλος, καλλίων. Κίτται δὲ πού καὶ ἑλλαχού παρὰ τῷ Ποιητῇ. Τοῦτον τὸ ἐπιθετικὸν παρὰ Σοφοκλεί, ἐν τῷ, "φιλίστων ἐγόνων." Eustath. Alii interpretantur "amicorum," ac si esset ex φίλιος. Firmatur autem Eustathii expositio ex ὧ, 267. infra, ubi idem versus occurrit. Reperitur verò vox φίλων nullibi apud Poetam nisi hisce duobus in locis.

Ver. 353. 361. 386 et 467. — γρη῏ς.] Barnesius edidit γρη῏ς.

Ver. 354. — ἰδ' τρέφειν.] Ita Barnesius. Vulg. ἰδ' τρέφειν.

Ver. 356. — ὀλιγηπτελεύουσα.] 'Ολίγων ἰσχύουσα, ἀσθενέουσα. Schol.

Ver. 358. — σείο.] Αἶ. σείθ.

Ver. 360. Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγῆράσκουσιν.] Haud dissimiliter Theocritus:

— οἱ δὲ πρὸς τὴν ἐν ἡματι γῆράσκουσιν.

Idyll. XII. ver. 2.

Ubi Scholiastes hunc locum Homeri citat. Apud Hesiodum autem occurrit ipse versus Homericus, "Erg. καὶ Ἡμερ. lib. I. ver. 93. Cæterum recte observat Barnesius versus hunc, ut et alios nonnullos, apud Hesiodum ad sententiam multò minùs aptè et congruentèr, quàm apud Homerum, positos. Undè meritò colligit Hesiodum recentiorum versus hosce ex Homero exscriptos suo Poemati inseruisse.

Ibid. — ἐν κακότητι.] Καὶ γὰρ τῇ κακότητι ποτὶ μὲν ἰδίως σημαίνει κακίαν καὶ μοχθηρίαν ψυχῆς· — ποτὶ δὲ ἄλλην τινὰ κάκωσιν, ἢ δυστυχίαν· ὡς "Ὀμηρος, "Αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγῆράσκουσιν." Plutarch. de audiend. Poet.

Ver. 363. — ἀμήχανος.] Πρὸς δὲ, δηλονότι τὸν Δία, οὐκ ἔστι τινὰ μηχανὴν ἔχειν ἐξ οὗ δινὸς καὶ χαλσιπὸς ἴσθι. Schol. ex MS. Aloysii à Barnesio excerpt. Vocem nimirum ἀμήχανος ad sequentem Ζεὺς refert iste Scholiastes.

Ἀνθρώπων ἤχθρε θεοῦδ' αὖ θυμὸν ἔχοντα·
 Οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικραυνῷ 365
 Πίονα μηρί' ἔκη', οὐδ' ἐξαίτους ἑκατόμβας,
 "Ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος ἕως ἴκοιο
 Γῆρας τε λιπαρὸν, θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν·
 Νῦν δέ τοι ᾧδ' σε πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
 Οὕτω που καὶ κτείνῃ ἐφεψιόνωντο γυναῖκες 370
 Ξείνων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δάμαθ' ἴκοιτο,
 Ὡς σέθεν αἱ κύνες αἶδε καθεψιόνωνται ἄπασαι·
 Τῶν νῦν λώξην τε καὶ αἵσχεα πόλλ' ἀλεείνων,
 Οὐκ ἔαας νίξειν· ἐμὲ δ' οὐκ ἀέκουσαν ἀνάγει
 Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια. 375
 Τῷ σε πόδας νίψω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης
 Καὶ σέθεν εἵνεκ'· ἐπεὶ μοι ὀρώρεται ἐνδοθι θυμός
 Κῆδεσιν· ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος, ὅ, τι κεν εἴπω·
 Πολλοὶ δὴ ξεῖνοι ταλαπείριοι ἐνθάδ' ἴκοντο,
 Ἀλλ' οὐπω τινά φημι εἰκότα ᾧδε ἰδέσθαι, 380
 Ὡς σὺ, δέμας, φωνήν τε, πόδας τ', Ὀδυσῆϊ ἔοικας.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γρη῏, οὕτω φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν

" Hominibus odit pium animum habentem.

" Nondum enim quisquam mortalium tot Jovi fulmine-gaudenti 365

" Pingua femora combussit, neque eximias hecatombas,

" Quot tu ei dedisti, precans ut pervenires

" Ad senectutem placidam, nutriesque illustrem filium :

" Nunc autem sic tibi omnino abstulit redditus diem.

" Sic alicubi et illum probris-insequantur mulieres 370

" Hospitum longinquorum, quando alicujus inclytas aedes advenerit,

" Sicut te, *senex*, canes hae probris-insequuntur omnes :

" Quarum nunc contumeliam et opprobria multa vitans,

" Non sinis lavare : me verò non invitam jubet

" Filia Icarii, prudens Penelope. 375

" Ideò tibi pedes lavabo, simulque ipsius Penelopes

" Et tuí gratiá : quoniam mihi commovetur intus animus

" Doloribus : sed age nunc adverte verbum, quod dicam.

" Multi sanè hospites miseri huc venerunt,

" Sed nondum quenkum dico similem sic vidisse me, 380

" Sicut tu, corpore, voceque, pedibusque, Ulyssi similis-es."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

" O vetula, sic dicunt quicunque viderunt oculis

Ver. 366. Πίονα μηρί' ἔκη'.]

— ἔκ' ἐν πτόνι νηφ. Iliad. β', 549.

— pingues — aras. Æn. IV, 62.

Ver. 367. — τῷ. Al. τῷδ'.

Ibid. — ἕως ἴκοιο.] Vide suprâ ad 6, 109.

et ad Il. 4, 193.

Ver. 369. Νῦν δέ τοι ᾧδ' σε.] Al. Νῦν δέ τοι οἶδ'.

Ver. 370. — ἐφεψιόνωντα.] Vide suprâ

ad ver. 331.

Ver. 372. — καθεψιόνωνται.] Al. καθε-

ψιόνωντα.

Ver. 374. — ἀνάγει.] Al. ἀνάγει. Vi-

de ad Il. 9, 322.

- Ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα εἰκέλω ἀλλήλοισιν
 Ἔμμεναι· ὥς σύ περ αὐτὴ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις. 395
 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ λέξῃθ' ἔλε παμφανόωντα,
 Τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδαρ δ' ἐνεχεύατο πολὺν
 Ψυχρόν· ἔπειτα δὲ θερμὸν ἐπήφυσεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἴζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότος ἐτράπετ' αἶψα·
 Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἴσασατο, μὴ ἐλαβοῦσα 390
 Οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο.
 Νίξε δ' ἄρ' ἄσπον ἰοῦσα ἄναχθ' ἐόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
 Οὐλὴν· τὴν ποτὲ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
 Παρηγησόνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτόλυκόν τε, καὶ υἱας,
 Μητρὸς εἰς πατέρ' ἐσθλὸν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο 395
 Κλεπτοσύνη δ', ὅρκῳ τε· θεὸς δὲ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
 Ἑρμείας· τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν

“ Nos ambos, valdè similes nobis-invicem

“ Esse; sicut tu scilicet ipsa perspicax dicis.”

385

Sic utique dixit: vetula verò lebetem sumpsit splendenter,

Ex quo pedes lavabat; aquam autem infudit multam

Frigidam; deinde verò calidam insuper-fudit: at Ulysses

Sedebat ad focum; ad tenebras autem convertit-se citò:

Statim enim in animo suspicatus est, ne ipsum attractais 390

Cicatricem animadverteret, et manifestae res fierent.

Lavabat autem ea proinde propè accedens regem suum; statim verò agnovit

Cicatricem; quam aliquandò ei aper infixit albo dente,

In-Parnassum profectum, ad Autolycumque, et filios,

Matris suae patrem eximium, qui hominibus praecelebat 395

Furtoque, jurejurandoque: deus nempe ei ipse dedit

Mercurius: huic enim grata femora comburebat

Ver. 384. ——— εἰκέλω.] Ita Barnesius; quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus: Rectè. *Al.* ἐκέλω. Quod primam corripit.

Ver. 387. ——— πούλύ.] *Al.* πολλόν.

Ver. 389. ——— ἴσ' ἐσχαρόφιν.] *Al.* ἀπ' ἐσχαρόφιν.

Ibid. ——— ἰστέπειν.] Vide suprâ ad ἰ, 491. et ad *Il.* λ', 233.

Ver. 390. Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν οἴσασατο.] Vide suprâ ad ver. 346. Porro Vulgati hic habent οἴσαστο Barnesius autem edidit οἴσασατο. Ac occurrit quidem vox Ὠιδάμην, antepenultimâ correptâ, apud *Apollonîum*, *Argonautic. lib. I. ver. 291.* Vide et suprâ ad λ, 323. Notandum autem voces οἴω, οἴμαι, istud ἵ apud *Homerum* producere.

Ver. 394. Παρηγησόνδ' ἐλθόντα.] Eis τὸν Παρηγησόν. Παραγασίς δὲ ὅρος διελθόν. Schol.

Ver. 395. ——— ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο Κλεπτοσύνη δ', ὅρκῳ τε.] Ἐκ τοῦ Ἑρμοῦ [γίνεται] Αὐτόλυκος, ὃς εἰκὼν τὴν Παραγασίην πλείστα κλέπτει· ἰθαυρίζων ἵσχε γὰρ ταύτην τὴν τέχνην

παρὰ τοῦ πατρὸς, ὅστις τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι κλέπτει σὶ, λανθάνει, καὶ τὰ θέρμματα τῆς λείας ἀλλοιοῦν εἰς ὀΐλοι μορφῆς· ὅστις πλείστους αὐτὸν διακρίνει γινώσκει λείας. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Φερικύδην. Schol. ad ver. 432. infrâ. Videtur autem hoc *Autolyco* à Poetâ non Vitiò, sed Laudi et Honori datum. Καὶ Ὀμηρος ἱσταινὸν τὸν Αὐτόλυκον, φησὶ περιεῖναι πάντων, “Κλεπτοσύνη δ', ὅρκῳ τε ———.” *Julian. Imperat. Misoprog.* Atque-ita explicatur hic locus apud *Platonem*: Κλέπτῃς ἕρα τις ὁ δικαίος, ὡς ἱστικὸν ἀνασπίσαντα· καὶ κινδυνεύεις παρ' Ὀμήρου μιμηθῆναι αὐτόν. Καὶ γὰρ ἐκείνους τὸν τοῦ Ὀδυσσεὺς περὶ μητρὸς πάσπον Αὐτόλυκον ἀγαπᾷ, καὶ φησιν αὐτὸν ὑπὲρ πάντας ἀνθρώπους κλέεσθαι “Κλεπτοσύνη δ', ὅρκῳ τε.” Ἐκείνῳ οὖν ἡ δικαιοσύνη, ——— καὶ κατ' Ὀμηρον καὶ κατὰ Σιμωνίδην, κλειστικὴ τις ἵναρ ἴσ' ἀφελίᾳ μίμνει τῶν φίλων, καὶ ἰσὶ βλά-βῃ τῶν ἰχθύων. *De Republ. lib. I.*

Ver. 397. ——— μηρία καῖεν.] *Al.* μηρία ἱκνῇ et μυρία καῖεν.

Ἀργῶν ἢδ' ἐρίφων· ὁ δὲ οὐκ πρόφρων ἄμ' ὀπῆδει.
 Αὐτόλυκος δ' Ἰθάκης ἔλθων ἐς πίονα δῆμον,
 Παῖδα νέον γεγαῶτα κυχῆσατο θυγαῆρος ἥς· 400
 Τὸν ρά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
 Πανομένῳ δόρποιον· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Αὐτόλυκ', αὐτὸς κῦν ὄνομ' εὔρεο, ὅττι κε δείης
 Παιδὸς παιδὶ φίλῳ· πολυάρητος δέ τοι ἐστί.
 Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φωνήσεν τε· 405
 Γαμβρὸς ἐμὸς, θυγάτηρ τε, τίθεσθ' ὄνομ', ὅττι κεν εἴπω·
 Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἰκάνω
 Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξίν, ἀνὰ χθόνα πουλυβότειραν·
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον· αὐτὰρ ἔγωγε,
 Ὀππότ' ἂν ἤβησας μετρώϊον ἐς μέγα δῶμα 410
 Ἔλθῃ Παρνησσόνδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν,
 Τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καὶ μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.
 Τῶν ἐνεκ' ἦλθ' Ὀδυσσεύς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο

Agnorum et hoedorum : hic autem eum promptus unā comitabatur.

Autolycus autem Ithacæ cum-venisset in opulentum populum,

Filium recens natum invenit filiae suae :

400

Hunc utique ei Euryclea charis genibus imposuit

Desinenti à-coenâ ; verbumque dixit, et compellabat :

" Autolycè, ipse nunc nomen inveni, quod imponas

" Filiae filio dilecto ; exoptatissimus autem tibi est."

Huic verò rursus Autolycus respondit, dixitque :

405

" Gener meus, filiaque, imponite nomen, quod dixerò :

" Multis enim ego indignatus huc venio

" Viris et mulieribus super terram aliam :

" Huic autem Ulysses nomen sit super-inditum : at ego,

" Quando puber-factus maternam in magnam domum

410

" Venerit Parnassum, ubi mihi possessiones sunt ;

" Ex his illi ego dabo, et ipsum gaudentem dimittam."

Horum gratiâ ivit Ulysses, ut sibi is praeberet splendida dona.

Hunc quidem deinde Autolycusque et filii Autolycei.

Ver. 399. — [Ἰθάκης. ἔλθων.] *Al.* ἰλθὼν
Ἰθάκης.

Ver. 401. — [Εὐρύκλεια.] *Al.* Ἀντίκλεια.

Ver. 403. — [Ζεύς.] *Al.* Ζεῦ.

Ver. 404. — [πολυβότειρος.] Μισὰ πολλῶν
ἐβχῶν γνόμνος. Schol. Vid. et infra ad χ', 208.

Ver. 407. [Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος.]
Τὸ δὲ "Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος," λέ-
γει μὴ τὰ πολλοὺς μετρώϊους καὶ δι' ἑρμῆς ἔλθων
παρθενικῆς, οὐ μὴ κατ' ἐνέργειαν, ὅπως τὸ
[Odys. α', 62.] "τί νῦν οἱ πόροι ὀδύσσω Ζεῦ;"
Eustath. Atqui posteriori isto sensu sem-
per apud Homertum usurpantur voces ὀδυ-
σάμενος. ὀδύσαντα, &c.

[Ibid. — τὸ δ.] *Al.* εἰδ'.

Ver. 408. — [πουλυβότειραν] *Al.* βου-
σιάντειραν. Atque ita in commentario citat
Eustathius.

Ver. 409. Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυ-
μον.] Hinc Sophocles à Barnesio citatus :

— "Ὀρῶς. εἰμ' ἐπώνυμος κακοῖς"
Πολλοὶ γὰρ ὀδύσαντο δυσσιβίῃς ἡμοί.

Σιληνὸς μάλιστα ὁ Ζῆς κατὰ τὴν ἰσορρίαν ἐν δυν-
στείῃ βιβλίῳ τῶν αὐτῶν μυθικῶν, διασύνει πρὸς
τὴν ἰδὴν, λέγων, ὅς Ἄντικλεια· ὀδυούσης παρὰ
τὸν Νήραρον. ἔστιν ὁ Ζεὺς· τὴν δὲ ἐπὶ ἀγωνίας ἐκεί-
νην οὐκ ἀνέβη καὶ τὸ γυναικῶν ἀληθινῶν Ὀδυ-
σία παρὰ τὸ ἐπὶ τῇ δυνάμει. Eustath.

Ver. 410. Ὀππότ' ἂν.] *Al.* Ὀπποῖότ' ἂν.

- Χερσίν τ' ἡσπάζοντο, ἔπεισέ τε βασιλῆχ' αἰσι· 415
 Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς, περιφῦς Ὀδυσῆϊ,
 Κύσσ' ἄρα μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φέρεα καλά.
 Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι,
 Δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντες ἔκπουσαν·
 Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενά πενταέτηρον· 420
 Τὸν δέρον, ἀμφί θ' ἔπον, καὶ μιν διέχευαν ἅπαντα,
 Μίστυλλον τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πῆρ' αὖν τ' ὀξελοῖσιν,
 Ὡπτησάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε ραίρας.
 Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 Δαίνυντ'· οὐδὲ τι θυμὸς ἐδύετο δαιτὰς εἴσης. 425
 Ἥμος δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.
 Ἥμος δ' ἡριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
 Βάν ῥ' ἴμεν ἐς Θῆβην, ἡμὲν κύκας, ἥδ' αὖ καὶ αὐτὰ
 Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ παῖσι δὲ διὸς Ὀδυσσεύς 430
 Ἦϊεν· αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταεμμένον ὕλην

Manibusque salutabant, verbisque blandis : 415
 Mater autem Amphitheā matris, circumplexa Ulyssem,
 Osculata est ipsi caputque et ambo lumina pulchra.
 Autolycus verò filios jussit gloriosos
 Coenam parare; illi autem hortantī auscultarunt:
 Statim verò induxerunt bovem masculum quinquennem : 420
 Eum excoriarunt, curaruntque, et ipsum dividerunt totum,
 Minutatimque inciderunt scitè, infixeruntque verubus,
 Assaruntque peritè, divideruntque partes.
 Sic tunc quidem toto die ad solis occasum
 Epulabantur; neque quicquam animus indigebat convivio aequali. 425
 Quandò autem sol occidit, et tenebrae advenerunt,
 Tunc demùm decubuerunt, et somni donum ceperunt.
 Quandò verò manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
 Perrexerunt utique ire in venationem et canes, et etiam ipsi
 Filii Autolyçi : cum his autem nobilis Ulysseus 430
 Ibat: altum verò montem ascenderunt indutum sylvâ

Ver. 416. Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς.] Ἀντικλίαις μητρε. Schol.

Ver. 417. Κύσσ' ἄρα μιν κεφαλὴν.] Ita edidit Barnesius pro vulgato Κύσσ' ἄρα, vel Κύσσ' ἄρα. Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vide. suprà ad π', l.5. et ε', 39.

Ver. 420. — βοῦν ἄρσενά πενταέτηρον.] Ἀκμάζον δι' αἰδέστα [βοῦς] πένταετης ὄν' διὰ καὶ Ὀμηρὸν φασὶ πένταετης τινὲς ὄντας, ποιήσαντα, "ἄρσενά πενταέτηρον." Aristot. de Historiâ Animalium, lib. VI. cap. 21.

Ver. 421. — ἀμφί θ' ἔπον.] Vide ad II. δ', 202.

Ver. 423. — δάσσαντα.] Al. ἐρύσαντα.

Ibid. — μοίρας.] Al. πάντα.

Ver. 426. Ἥμος δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε, Δὴ τότε κοιμήσαντο.]

Vertitur interea coelum, ruit Oceanus nox, Involvens umbrâ magnâ terramque polumque;

— fusi per moenia Teucri Conticuerunt: sopor fessos complectitur artus. Æn. I, 250.

Ver. 431. — ὄρος — καταεμμένον ὕλην.]

— sylvis scena coruscis

Desuper; horrentique atrum nemus imminet umbrâ. Æn. I, 165.

Παρησσοῦν τάχα δ' ἵκανον πτύχας ἠνεμοέσσας.
 Ἡέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
 Ἐξ ἀκαλαρρήϊταιο βαθυρρόου Ὀκεανοῖο·
 Οἱ δ' ἐς βῆσαν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν 435
 Ἰχνη ἐρευνῶντες κύνες ἦϊσαν· αὐτὰρ ὅπισθεν
 Τίτες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ διὸς Ὀδυσσεὺς
 Ἦϊεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
 Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόγμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
 Τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὕγρὸν αἰένων, 440
 Οὔτε μιν ἥλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
 Οὔτ' ὄμβρος περάσκει διαμπερές· ὥς ἄρα πυκινῇ
 Ἦεν ἅπαρ φύλλων ἐνέην χύσις ἤλιθα πολλή.
 Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ πτύπος ἤλθε ποδοῖιν,
 Ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο 445
 Φρίξας εὖ λοφίην, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκῶς,
 Στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν· ὁ δ' ἄρα πρῶτιστος Ὀδυσσεὺς
 Ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,
 Οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δὲ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς

Parnassi; citò autem pervenerunt ad juga ventosa.

Sol quidem deinde recens percutiebat arva,

Ex placidè-fluente profundo Oceano;

Venatores autem in vallem perveniebant; ante verò ipsos 435

Vestigia scrutantes canes ibant; at ponè

Filii Autolyçi: cum his autem nobilis Ulysses

Ibat prope canes, vibrans longam hastam.

Ibi verò in sylvâ densâ jacebat magnus aper;

Quam quidem neque ventorum perflabat vis humidum spirantium, 440

Neque ipsam sol lucens radiis percutiebat,

Neque imber penetrabat penitus, adeò scilicèt densa

Erat; at foliorum inerat fusio affatim ingens.

Hunc autem virorumque canumque strepitus circumsonuit pedum;

Ut venantes ingruiebant: hic autem adversus ex arbusto, 445

Erectis valdè cervicis-setis, ignisque instar oculis tuens,

Stetit ipsos prope: primus autem Ulysses

Irruit, elevatâ longâ hastâ, manu robustâ,

Vulnerare cupiens: ipsum verò praevertens percussit aper

Ver. 433. Ἡέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας.]

Et jam prima novo spargebat lumine terras
Tithoni croceum linquens Aurora cubile.
Æn. IV, 584.

Ver. 435. — βῆσαν.] Τὴν πρόσθεν τοῦ
ἔρους. Schol.

Ver. 436. Ἰχνη.] Ἀλ. Ἰχνη, et Ἰχνη.

Ver. 439. — κατέκειτο μέγας σῦς.]

Sic apud Virgilium;

— ingens inventa sub ilicibus sus.

Æn. VIII, 43.

Vide ad II. γ', 363.

Ver. 440. — διὰς.] Ἀλ. διὰν.

Ibid. — ὕγρὸν αἰένων.] Vide suprâ ad
i, 478.

Ver. 441. Οὔτε μιν ἥλιος.]

Solis inaccessam radiis. Æn. VIII, 195.

Ver. 444. Τὸν δ'.] Ἀλ. τὸν δ'.

Ver. 445. Ὡς ἐπάγοντες.] Ἀλ. ὅς ἐπά-
γοντες.

Ver. 446. — πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορ-
κῶς.]

— stant lumina flammâ. Æn. VI, 300.

— oculis micat acribus ignis.

Æn. XII, 103.

- Γουνὸς ὕπερ· πολλὰν δὲ διήφυσε σαρκὸς ὀδόντι 450
 Δικριφίς αἵξας, οὐδ' ὅστεον ἵκετο φωτός.
 Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς οὔτῃσε τυχῶν κατὰ δεξιὸν ἄμρον,
 Ἀντικρὺ δὲ διήλθε φαεινοῦ δουρὸς ἀκωκή·
 Καὶ δ' ἔπεισ' ἐκ κοίνησι μακῶν· ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο· 455
 Ὡτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέιο
 Δῆσαν ἐπισταμένως· ἑπαοιδῇ δ' αἶμα κελαινὸν
 Ἔσχεθον· αἵψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δάματα πατρός.
 Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκος τε, καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
 Εὖ ἰσηάμενοι, ἦδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες, 460
 Καρπαλίμως χαίροντα· φίλην χαίροντες ἔπεμπον
 Εἰς Ἰθάκην· τῷ μὲν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
 Χαῖρον νοστήσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
 Οὐλὴν, ὅττι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,
 Ὡς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῆς λευκῷ ὀδόντι 465

Genu super; multum autem exhausit carnis dente 450
 Obliquè adortus; neque ad os pervenit viri.
 Illum verò Ulysses vulneravit assecutus ad dextrum humerum;
 Penitus autem transiit splendidae hastae cuspis;
 Decidit verò is in pulveribus vociferatus; avolavit autem animus.
 Hunc quidem deinde Autolyçi filii dilecti circum-occupabantur : 455
 Vulnus autem Ulyssis eximii deo-paris
 Ligaverunt scitè; incantationeque sanguinem nigrum
 Cohibuerunt; statim autem pervenerunt chari ad aedes patris.
 Illum quidem Autolyccusque, et filii Autolyçi
 Benè postquam-sanâssent, et splendida dona ei praebuissent, 460
 Statim gaudentem charam gaudentes dimiserunt
 In Ithacam; eo quidem pater et veneranda mater,
 Gaudebant reverso, et interrogabant singula,
 De-cicatrice, quid passus esset: ille autem ipsis ritè narravit,
 Ut ipsum venantem percussisset aper albo dente, 465

Ibid. — διδορκός.] Vide ad II. β', 314.
Ver. 451. Δικριφίς αἵξας.] Similiter apud
Horatium :

Verris obliquum meditantis ictum.
Carm. lib. III. Od. xxii. ver. 7.

Ver. 455. Τὸν μὲν — ἀμφεπένοντο.] Τινὲς
 περὶ αὐτὸν ἰσχυρίζονται, ὅτι περὶ Ὀδυσσεύος·
 ἴσως δὲ καὶ περὶ τὸν εὖν. *Eustath.* Vera pos-
 terior explicatio; aut liquet ex sequenti Ὡ-
 τειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος —.

Ver. 457. — ἑπαοιδῇ δ' αἶμα κελαινὸν
 Ἔσχεθον.] Διοκλῆς ἑπαοιδῇ παρίδωκε τὴν πα-
 ρηγορίαν Ἰσχυαίον γὰρ εἶναι ταύτην, ὅταν τὸ
 σπινθῆρα τοῦ σιτηρωμένου προσεχῆς ᾖ, καὶ ὥστε
 προσσητηρεῖον τῷ παρηγορεῖν, ὡς καὶ δ' ἱε-
 ρων, [*Iliad.* i, 401.] "Ἄλλα σε μὲν Σιρῶσαν
 ποτισσεύσεται." *Schol.* Ἰσχυὶν δὲ ἀρχαίαν

ἰσχυὴν ἢ διὰ τῆς ἑπαοιδῆς Σιρῶσια. Ὀμηρος, —
 παῖς δ' "ἑπαοιδῇ δ' αἶμα κελαινόν." *Etymo-*
log. Magn. ad vocem ἑπαοιδῆ. "Dixit
 "Homerus, profluvium sanguinis vulnera-
 "to foemine Ulixem inhibuisse carmine :
 "Theophrastus ischiadicis sanari : Cato
 "prodidit luxatus membris carmen auxili-
 "ari : M. Varro podagris." *Plin. Nat.*
Hist. lib. XXVIII. cap. 2. à Barnesio ci-
tatus. Similiter apud Pindarum :

—— τοὺς μὲν μαλακαῖς
 ἑπαοιδαῖς ἀμφέσαν —.

Pythior. Od. III. ver. 91.

—— neque eum juvère in vulnera cantus.
Æn. VII, 757.

Ver. 461. — φίλην.] MS. à Tho. Bent
 leio collatus, φίλος.

Παρνησσὸνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσῳ Ἀυτολύκοιο.

Τὴν γρη῏ς χείρεσσι καταπρηνέσσι λαβούσα,
Γινῶ ρ' ἐπιμασσαμένη, πόδα δὲ προέηκε φέρεσθαι
Ἐν δὲ λέβητι πίσε κνήμη· κανάχῃσε δὲ χαλκός,
Ἄψ δ' ἐτέρωσ' ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἐξέχυθ' ὕδωρ. 473
Τὴν δ' ἄμα χάρμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα· τὼ δέ οἱ ὕσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν· θαλερῇ δὲ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἀψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
Ἥ μάλ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδὲ σ' ἔγωγε
Πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάσθαι. 475
Ἥ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
Πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἑόντα.

Ad-Parnassum profectum cum filiis Autolyici.

Hanc Cicatricem anus manibus pronis prehensam,

Agnovit attractans; pedem autem dimisit ferendum:

Incidit verò lebeti tibia; resonuit autem aes;

Retroque in-alteram-partem inclinatum est; in terram autem effusa est aqua.

Ipsius verò simul gaudium et dolor invasit mentem; oculi autem ei 471

Lachrymis impleti sunt; clara verò ei haesit vox.

Prehensio autem ejus mento, Ulyssem allocuta est:

"Profectò omninò Ulysses es, chare fili; neque te ego

"Priùs agnovi, quàm totum herum meum contrectàssem." 475

Dixit, et Penelope intuita est oculis,

Indicare volens charum maritum intùs esse.

Ver. 467. Τὴν γρη῏ς χείρεσσι, &c.] Observat Dionysius Halicarnassensis Poetam in sequenti descriptione res tam pulchrè et significantèr depingere, ut picturà eæ potissimis oculis exhibita, quàm poemate narrata, videantur. Εἰ δὲ καὶ ζωγραφίας διδάσκαλον Ὀμηρον φαίη τις, οὐκ ἂν ἀμαρτάνοι. — "Ἰδωμιν δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλοις ἐνδὲ ἐκ πολλῶν παραδειγμάτων, ὅτι ὁραμένοις μάλλον ἢ ἀκουμένοις ἵσκει τὰ ποιήματα" ὥστε οὖν καὶ τὰ ταιῦτα, ἐν οἷς καὶ τὴν οὐλὴν τοῦ Ὀδυσσεύος φράσας, ἐπιφέρει τὰ τῆς Εὐρυκλείας, "Τὴν γρη῏ς χείρεσσι καὶ καταπρηνέσσι λαβούσα, Ἰνῶ ρ' ἐπιμασσαμένη" καὶ τὰ ἑξῆς. "Ἐνταῦθα γὰρ, καὶ τῶν ἐν πίνανι γερασσῶν διδωγμένων, τῶν ὑπὸ τὸν ὀφθαλμὸν ποσσὶν δυναμένων, ἰμφαίνονται πλείον τὰ μαδὲ τῇ ὕψι ἔτι καταλήπτα, ἀλλὰ τῇ νοσήσι μόνῃ" ἢ τὴν διὰ τὴν ἐκπληξὴν ἄφρονι τοῦ ποσὶ, καὶ ὁ ψόφος τοῦ χαλκοῦ, καὶ τὸ ἐκχεόμενον ὕδωρ, καὶ τῆς γενοῦς λύσῃ τὴν ἄμα καὶ χαρὰ καὶ τὰ βεβήντα πρὸς τὸν Ὀδυσσεύ, καὶ ἂ πρὸς τὴν Πηνελόπειαν ἀποβλέψασα εἰπεῖν ἐμύλλησι. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα γραφικὰς παρὰ τῇ Παιτῇ δεικνύται, ἀπὲρ ἐν αὐτῇ τῇ ἀναγνώσει διάσπασαι ἐνιστοῖ. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 26. Similiter de totà Homeri poesi Cicero: "Traditum est etiam, Homerum cæcum fuisse: At ejus picturam non potest videremus. Quæ regio, quæ ora, quæ

"locus Græciæ, quæ species formæ, quæ pugna, quæ acies, quod remigium, quæ motus hominum, qui ferarum, non ita expictus est, ut, quæ ipse non viderit, nos ut videremus effecerit? Tusc. Disputat. lib. V. § 39.

Ver. 468. Γινῶ ρ' ἐπιμασσαμένη.] Χρὴ δὲ σημειώσασθαι καὶ οἷος προσώπου ἑαυτὸν καὶ ὅπως ἰσίσταται Ὀδυσσεύς· ἵνα καὶ οὕτως ἡ ποιητικὴ ποικιλία διαδιχθεῖ, καὶ τὸ τῆς πλάσεως πολύτροπον. Τηλεμάχῳ μὲν γὰρ ὡς υἱῷ γνωρίζεται καὶ ἐκόν [suprà σ', 188.] ἔγνω γὰρ οἷος ἦν, ἐς καὶ ἀπιδόμηναι δι' αὐτόν. Εὐρυκλείᾳ δὲ ἄκων, τῇ καὶ στροφῇ, καὶ οἷον μητρὶ. Εὐμαίῳ δὲ καὶ Φιλότητι [infra σ', 207.] πρὸς αὐτῇ τῇ ἀκμῇ τοῦ ἔργου γνωσθέντα· τὴν γὰρ ἴδιον πρῶτον; Τῇ μὲντοι γυναικὶ Πηνελόπεια [σ', 205.] ἀπάντων ὕστερον· οὐ γὰρ ἱχερομένοις ἑαυτὴν τίς οὐδέ, Eustath.

Ibid. — ἐπιμασσαμένη.] Similiterque infra ver. 480. ἐπιμασσαμένης· Vide ad II. ε', 564.

Ver. 471. Τὴν δ' ἄμα χάρμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα.] "Ὅθεν λαβὼν, φασί, Σοφοκλῆς ἔφη ὡς "Χάρμα ὕφρεται δάκρυον ἐκπαυόμενον." Eustath.

Ver. 475. — ἀμφαφάσθαι.] MS. à Tho. Benleio collatus, ἀμφὶ φάσθαι.

- Ἡ δ' οὐτ' ἀβρῆσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι·
 Τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος, φάρυγος λάβει δεξιτερῇφι· 480
 Τῇ δ' ἐτέρῃ ἔβεν ἄσπον ἐρύσσατο, φώνησέν τε·
 Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτῇ
 Τῷ σῶ ἐπὶ μαζῶ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
 Ἥλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ, 485
 Σίγα, μή τις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθεται.
 Ὡδὲ γὰρ ἐξέρω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένοι ἔσται,
 Εἴ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
 Οὐδὲ τροφου οὔσης σεῦ ἀφέξομαι, ὅππότε ἂν ἄλλας
 Δμωὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτεínaιμι γυναῖκας. 490
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
 Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φῦγεν ἔρκος ὀδόντων;
 Οἶσθα μὲν, οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, οὐκ ἐπιεικτόν·
 Ἐξω δ', ὡς ὅτε τις στερεὴ λίθος, ἥε σίδηρος.

Ea autem neque videre potuit è regione, neque animadvertere;
 Ei enim Minerva mentem avertit: at Ulysses

Manu admotà guttur cepit dextrà;

480

Alterà verò propius ad-se traxit, dixitque:

"Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutritivisti ipsa,

"Tuam ad mammam; nunc verò dolores multos perpressus,

"Veni vigesimo anno in patriam terram.

"Sed postquam animadvertisti, et tibi deus injecit animo,

485

"Tace; neque quis alius in aedibus audiat.

"Sic enim edico, quod et perfectum erit;

"Si mihi deus domuerit procos eximios,

"Neque, nutrix licet sis, à-te abstinebo, quandò alias

"Famulas in aedibus meis interficiam mulieres."

490

Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea:

"Fili mi, quale tibi verbum fugit ex septo dentium?

"Nōsti quidem, qualis meus animus firmus, inexpugnabilis:

"Tenebo autem, sicut aliquis solidus lapis, aut ferrum.

Ver. 480. — φάρυγος λάβει δεξιτερῇφι.] Guttur nimirum ei manu arcte constringebat, nè Penelopen alloqui posset. Ut rectè Eustathius: "Ὅτι μόντοι καὶ τοῦ φάρυγος αὐτῆς ἰλάσκετο, τότε οὐδὲν οὐδὲν εἶχε λαλιῶν. Spoudanous aliter accipit: "Hoc autem con-
 tactu," inquit, "qui supplicis est, et se-
 quenti oratione nutricem demulcet Ulys-
 ses, nè se prodat." Minus rectè.

Ver. 484. — εἰκοστῷ ἔτει ἐς.] Vide supra ad σ', 206.

Ver. 485. — ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ.] Vide ad II. α, 194.

Ver. 487. — τὸ δὲ καὶ.] Al. καὶ μήν.

Ver. 490. — ἐν μεγάροισιν.] Al. ἐν μι-
 γάροισιν.

Ibid. — κτεínaιμι.] Al. κτείνωμι

Ver. 493. — οὐκ ἐπιεικτόν.] Al. οὐδ' ἐπι-
 ικτόν.

Ver. 494. Ἐξω δ', ὡς ὅτε τις στερεὴ λί-
 θος.] Ὁ δὲ Παιστής τὴν λογιώτατον Ὀδυσσεῖα
 σιωπηλότητα πεποιήκει, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καὶ
 τὴν γυναῖκα καὶ τὴν τροφὸν ἀκούεις γὰρ λεγού-
 σης, "Ἐξω δ' ἥντι περ κρατιτὴ θεός, ἥε σίδηρος."
 Plutarch. de Garrulitate. Ubi in transitu
 notandum, quod jam legimus ὡς ὅτε τις
 στερεὴ λίθος, legisse Plutarchum, aut memo-
 riter citasse, ὥς περ κρατιτὴ δρῦς.

Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν· 495
 Εἴ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυοὺς,
 Δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναικας,
 Αἳ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλητῆϊς εἰσιν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσσαι; οὐδέ τί σε χρῆ. 500
 Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἴσομ' ἐκάστην·
 Ἄλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.

Ὡς ἄρ' ἔφη γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 Οἰσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἐκχυτο πάντα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ νίψεν τε, καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ, 505
 Αὖτις ἄρ' ἀσσοτέρω πυρὸς ἔλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
 Θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ξεῖνε, τὸ μὲν σ' ἐτι τυτθὸν ἐγὼ εἰρήσομαι αὐτῇ·
 Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἡδέος ἔσσεται ὥρη, 510
 Ὅντινά γ' ὕπνος ἔλοι γλυκερὸς, καὶ κηδόμενόν περ.

Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·
 Ἥματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη, γοώωσα,

- “ Aliud verò tibi dicam, tu autem in mente reconde tuâ; 495
 “ Si tibi deus domaverit procos eximios,
 “ Tunc demùm tibi recensebo in aedibus mulieres,
 “ Et quae te parùm-honorent, et quae inculpatæ sint.”
 Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:
 “ Nutrix, cur verò tu eas indicabis? neque omninò te oportet. 500
 “ Benè utique et ipse ego observabo, et cognoscam unamquamque:
 “ Sed tene silentio verbum, committeque diis.”
 Sic utique dixit: anus autem per domum exivit,
 Allatura-pedum-lavacra; priora enim effusa erant omnia.
 At postquam lavissetque et unxisset pingui oleo, 505
 Iterùm propius ad-ignem traxit-sibi sedile Ulysses
 Calefacturus-se; cicatricem autem pannis coöperuit.
 His verò sermonem exordiebatur prudens Penelope:
 “ Hospes, paulùm quidem te ampliùs ego percentabor ipsa;
 “ Etenim jam cubitiss citò placidi erit hora, 510
 “ Quemcunque scilicèt somnus ceperit dulcis, etiam dolentem.
 “ Sed mihi et dolorem immensum prae-buit deus:
 “ Dies etenim delector lamentans, lugens,

Ver. 498. — καὶ αἱ νηλητῆϊς εἰσιν.] Λίαν ἀμαρτωλαί, ἄλλοι ἀπίδοσαν, τοῦ νηϊστατικοῦ ὄντος, ὡς ἐν τῇ, νήχυτος ἕρπης· ἄμεινον δὲ τὰς ἀναμνηστικὰς, συγκριμῆναι τῆς λέξεως ἐκ τοῦ νηϊστατικοῦ μορίου, καὶ τοῦ ἀλυσταίνου ἐν ᾧ, δεσφαι ἀμαρτάνουσαι, καὶ δεσφαι οὐ. Schol. Cæterùm Vulgati hic habent νηλητῆϊς· Barnesius autem edidit νηλητῆϊς. Vide suprâ ad α', 317.
 Al. νηλητῆϊς, notante Eustathio.

Ver. 502. — ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.]

Ἄσσα δ' ἔπειτ' ἔσται, ταῦτα θεοῖσι μέλει.
 Theogn. Gnom. ver. 1044.

Permitte Divis cætera ————
 Horat. Carm. lib. I, Od. ix, ver. 9.

Ver. 505. — λίπ' ἐλαίῳ]
 — pinguis olivî. Virg. Eclog. V, 68.

Ver. 510. — ἡδῖος ἔσονται ὥρη.] Al. ἡδῖος ἔσται ὥρη.

Ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὀρώσασα καὶ ἀμφιπόλων, ἐνὶ οἴκῳ
 Αὐτὰρ ἐπὴν νύξ' ἔλθῃ, ἔλθῃσι τε κοῖτος ἅπαντας, 515
 Κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
 Ὅξείαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
 Ὡς δ' ὅτε Πανδάρειο κούρη, χλωρῆς ἁηδὼν,
 Καλὸν αἰείδῃσιν, ἑαρος νέον ἵσταμένοιο,
 Δεινδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν, 520
 Ἦτε θάρμα τρωπῶσα χέει πολυχηέα φωνήν,
 Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὃν ποτε χαλκῷ
 Κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθοιο ἄνακτος·
 Ὡς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἐνθα καὶ ἐνθα,
 Ἥε μένω παρὰ παιδί, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω, 525

“ Meaque opera inspicies et ancillarum, in domo :
 “ At postquam nox venerit, ceperitque cubitus omnes,
 “ Jaceo in lecto, crebraeque mihi circa intimum cor
 “ Acutae curae lugentem lacesunt.
 “ Sicut autem quandō Pandarei filia, florida luscinia,
 “ Pulchrè canit, vere recens ineunte,
 “ Arborum in foliis sedens densis, 520
 “ Quae frequentèr versans fundit multisonam vocem,
 “ Filium lugens Itylum charum, quem quondam aere
 “ Interfecit per insipientiam, filium Zethi regis ;
 “ Sic et mihi bifariam animus movetur huc et illuc,
 “ Utrum maneam apud filium, et integra omnia servem,

515

520

525

Ver. 515. — ἰσθήν.] *Al.* ἰπιά.

Ver. 518. 522. Ὡς δ' ὅτε Πανδάρειο κούρη,
 ξς.] Εἰ μὴν τις ἐν πράγματι χάρις ἴσθι, τάδε
 καὶ ἡ λῆξις ποιεῖ ἐπιχαριστώτερα· οἷον, “ Ὡς δ'
 “ ὅτε Πανδάρειο, ξς.” Ἐνταῦθα γὰρ καὶ ἡ ἀη-
 δὼν, χαρὶν ὀρνέουσιν καὶ τὸ λαοφύσι χαρὶν· πο-
 λὺ δὲ ἐπιχαρισμῆται τῇ ἑρμηνείᾳ· καὶ ἴσθι χα-
 ρίσσασθαι, τὸ γὰρ, χλωρῆς, καὶ τὸ, Πανδάρειο κούρη,
 ἰσθίην ἐπὶ ὀρνέοις· ἅπτε τοῦ Ποιητοῦ ἰδιὰ ἴσθι. *De-*
metr. Phaler. περὶ Ἐρμηνείας, § 135. Porro
Strabo, Geograph. lib. XIV. pag. 981. al.
 665. citat; Ὡς καὶ Πανδάρειο κούρη —.

Qualis populæa mœrens Philomela sub
 umbrâ,

Amisoss queritur foetus —.

Flet noctem, ramoque sedens miserabile
 carmen

Integrat, et mœstis latè loca questibus
 implet. *Virgîl. Georg. IV. 511.*

Talis in umbris, mitis nunc denique
 sylvis

Deflet Threiciùm Daulias ales Ityn.

Consolat. ad Liv. August. (Ovidiô vulgò
ascrip.) ver. 105.

Vide et infra ad ver. 522.

Ibid. — Πανδάρειο.] *Barnesius* edidit
 Πανδάρειο.

Ibid. — χλωρῆς ἁηδὼν.] Ἦτοι ἐν χλωρῇ
 διατρέφουσα· ἡ ἅμα τοῖς χλωροῖς φαινόμενην, ἑα-
 ρος γὰρ φαίνεται· ἡ δὲ τὸ χεῖμα καὶ παρὰ
 Tom. II.

Σικανίδην δὲ χλωραύχηνε λίγονται αἱ Ἀηδόνες.
Schol.

Ver. 519. — ἑαρος νέον ἵσταμένοιο.] Sic
 apud *Virgilium* :

Vere novo ———. *Georg. I. 43*

Ver. 520. Δεινδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένην.]
 Pronuntiabatur Δεινδρέων.

Οἱ αἰηδόνες ἐφεζόμενοι ἐπὶ δένδρων

Πατῶνται, στεινύονον πιερώμενοι, ὅσον ἐπ' ὄζου.

Theocrit. Idyll. XV. 121.

Ver. 521. — πολυχηέα φωνήν.] Ἦδη μὲν-
 τοι τινὲς καὶ “ πολυδενκία φωνήν,” γράφουσιν, τὴν
 ποικίλως μεμιμνήμεν· ὡς τὴν ἀδενκίδα, τὴν μὴδ'
 ὅλως εἰς μῆμνον παρατραπείσαν. *Ælian. de*
Animal. lib. V. cap. 38.

Ver. 522. Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον.] Τῇ
 Νυκτίᾳ (Ἀντιόχῃ, notante *Barnesio*) Ζεὺς
 μίγνυται, ἐξ ἧς Ζήθος γίγνεται καὶ Ἀμφίων
 — γαμῶ δὲ Ζήθος μὲν Ἀηδόνα, τὴν τοῦ Παν-
 δαρίου τὴν δὲ γίνεσθαι Ἴτυλος καὶ Νηΐς· Ἴτυλος
 δὲ ἡ μητὴρ Ἀηδὼν ἀπακτείνει διὰ νυκτός, δοκῶ-
 σα εἶναι τὸν Ἀμφίονος παῖδα, ζηλοῦσα τὴν τοῦ
 προσιεργμένου γυναικῆ, ὅτ' αὐτῇ μὲν ἦσαν ἐξ πα-
 τὸς, αὐτῇ δὲ δύο· ἰφορμῶ δὲ ταύτῃ ὁ Ζεὺς παινὴν
 ἢ δὲ εὐχεται· ὅπως γινέσθαι καὶ ποιεῖ αὐτὴν ὁ
 Ζεὺς Ἀηδόνα· *Demetrius* δὲ αἰεί ποτε τὸν Ἴτυλον, ὡς
 φησι *Φερικύδης. Schol.*

Ver. 523. — Ζήθοιο.] *Al.* Ζήταο· notan-
 te *Eustathio.*

Κτῆσιν ἐμὴν, δμῳάς τε, καὶ ὑψερφεὺς μέγα δῶμα,
 Εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσιος, δῆμοίό τε φῆμιν·
 Ἡ ἥδ' ἄμ' ἐπαμαι Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος
 Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορῶν ἀπερείσια ἔδνα.
 Παῖς δ' ἐμὸς, ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἠδὲ χαλίφρων, 530
 Γήμασθ' οὐ μ' εἶα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστὶ, καὶ ἤβης μέτρον ἰκάνει,
 Καὶ δὴ μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
 Κτήσιος ἀσχαλῶν, τήν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.
 Ἀλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι, καὶ ἄκουσον. 535
 Χῆνές μοι κατὰ οἶκον εἰκόσι πυρὸν ἔδουσιν
 Ἐξ ὕδατος, καὶ τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορώσῃ·
 Ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης
 Πᾶσι κατ' αὐχένας ἤξε, καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐκέχυντο
 Ἀθρόοι ἐν μεγάροισι· ὁ δ' ἐς αἰθέρα δῖαν ἀέρεθ· 540
 Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώπυνον, ἐν περ ὀνείρῳ·
 Ἀμφὶ δέ μ' ἠγερέθοντο ἐϋπλοκαμῖδες Ἀχαιαί,
 Οἵ κτε' ὀλοφυρομένην, ὃ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
 Ἀψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ προὔχοντι μελάρῳ·

“ Possessionem meam, famulasque, et altam magnam domum,

“ Torumque reverens mariti, populi que famam :

“ An jam unā sequar Achivorum eum, quicumque optimus

“ Ambit me in aedibus, praebitis infinitis sponsalibus.

“ Filius autem meus, donec quidem fuit adhuc infans et animi-impotens, 530

“ Nubere non me sinebat, mariti domo derelicta :

“ Nunc verò quandò jam magnus est, et pubertatis limitem attigit,

“ Jam demùm me optat retrò-cedere ex domo,

“ Ob-possessionem indignans, quam ei consumunt Achivi.

“ Sed age mihi somnium declara, et audi :

“ Anseres mihi in domo viginti triticum edunt 535

“ Ex aquâ, atque ipsis laetor inspicies :

“ Profecta verò ex monte magna aquila adunco-rostro,

“ Omnibus cervices confregit, et interfecit ; hi autem fusi sunt

“ Conferti in aedibus : illa verò in aethera divinum elevata est. 540

“ Ast ego flebam et ejulabam, etiam in somnio ;

“ Circum autem me congregabantur comas-pulchrae Achivae

“ Miserabiliter lugentem, quòd mihi aquila interfecerat anseres.

“ Reversa autem desidebat in prominenti tecto ;

Ver. 529. Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι.] *Al.* Μνᾶ-
 ται ἐμ' ἐν μεγάροισι.

Ibid. — ἀπερείσια ἔδνα.] *Al.* ἀπερείσι'
 ἔδνα.

Ver. 530. — ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος.] *E-*
 ditt. nonnullæ, ἕως μὲν ἔστι πύλιος νήπιος. *E-*
 nuntiabatur autem *δ*ς, μὲν.

Ver. 531. Γήμασθ'.] Vide suprâ ad λ',
 272.

Ver. 534. — ἀσχαλῶν.] *Al.* ἀσχαλλῶν.

Ver. 536. — πυρὸν ἔδουσιν Ἐξ ὕδατος.]
 Non, Ἐξω καὶ χωρὶς ὕδατος, uti mirè admo-
 dum exponit Scholiastes ; sed triticum aquâ
 mixtum : Ita ver. 553.

Πυρὸν ἱεραττομένους παρὰ πόσιον —.

Ver. 539. Πᾶσι κατ' αὐχένας.] *Al.* Πᾶσι
 δὲ αὐχένας.

Ver. 540. — αἰθερά.] *Al.* ἡέρα.

- Φωνῇ δὲ βροτῇ κατερέτρε, φώνησέν τε· 545
 Θάρσει, Ἰκαρίου κούρη τηλεκλειτοῖο·
 Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὃ τοι τετελεσμένον ἔσται.
 Χῆνες μὲν, μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρεϊς
 Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τειὸς πόσις εἰλήλουθα,
 Ὅς πᾶσι μνηστῆρσιν αἰεκέα πότμον ἐφήσω. 550
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκε.
 Παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα
 Πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἥχι πάρος περ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι, οὕτως ἐστὶν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον 555
 Ἀλλη ἀποκλίναντ'· ἐπειὴ ρά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεύς
 Πέφραδ', ὅπως τελέει· μνηστῆρσι δὲ φαίνεται ὄλεθρος
 Πᾶσι μάλ'· οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἐεῖν, ἦτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι, ἀκριτόμυθοι 560
 Γίνοντ', οὐδέ τι πάντα τελεῖται ἀνθρώποισι.

- "Voceque humanâ compescebat, dixitque: 545
 'Confide, Icarii filia longè-latèque-incltyti;
 'Non somnium, sed visio-vera, quae utique perfecta erit.
 'Anseres quidem, proci sunt, ego autem aquila avis
 'Eram antea; nunc demum tuus maritus veni,
 'Qui omnibus procis saevam mortem inferam.' 550
 'Sic dixit: at me dulcis somnus dimisit.
 'Ubi-circumspectâsem verò, anseres in aedibus animadverti
 'Triticum comedentes apud pelvîm, ubi antea scilicet."
 Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:
 "O mulier, nequaquam licet declarare somnium 555
 "Aliò deflectentem; quandoquidem sapè tibi ipse Ulysses
 "Dixit, quomodo perfecturus-sit: prociis verò apparet exitium
 "Omnibus prorsus; neque quisquam mortem et fatum effugiet."
 Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:
 "Hospes, profectò quidem somnia inscrutabilia, indiscriminatim-loquentia 560
 "Sunt, neque omnino omnia perficiuntur hominibus.

Ver. 546. — 'Ἰκαρίου κούρη.] Ita Barnesius ex editionibus compluribus; atque ita MS. à Tho. Benileio collatus. Henricus Stephanus aliique ediderunt 'Ἰκαρίου κόρη. Quae posterior vox, uti et notavit Barnesius, apud Poetam alibi non occurrit.

Ver. 547. — ὕπαρ.] Το μὲν ἡμέραν φαιόμενοι ἐύσωνιοι. Schol.

Ver. 556. "Ἀλλη ἀποκλίναντ'." Εἴμ τῆς ἀληθείας ἐπιδόνα. Schol.

Ibid. — ἐπειὴ ρά.] Al. ἐπειὴ ἢ ρά.

Ver. 557. Πέφραδ', ὅπως τελέει.] Indicavit nempe Ulysses, quo modo ipse perfecturus

sit. Barnesius malè vertit "Dixit, quomodo fit." Quo sensu nusquam apud Poetam occurrit vox τελέει. Vide Iliad. S', 415. ὡς 370. Odys. β', 256.

Ver. 560. — ἦτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι.]

Ἐπειδὴ οἱ οὐκ ἔχουσιν· οὐδὲν ἢ ἔχουσιν.

Euripid. Iphig. in Taur. ver. 569.

Ibid. — ἀμήχανοι.] Πρὸς οὐ μὴχανὴν εἶναι οὐκ ἔστιν. Schol. Rectius autem Eustathius: 'Ἀμήχανοι δὲ οἱ οὐκ ἔχουσιν, πρὸς οὓς οὐκ ἔστι κρίσιν τινὰ ἀξιωματὴν τεχνήσασθαι ἥτοι μηχανήσασθαι.

Δοιαί γάρ τε πύλαι ἀμεινῶν εἰσιν ὀνείρων·
 Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι·
 Τῶν οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
 Οἱ δ' ἐλεφαίρονται, ἐπεὶ ἀκράντα φέροντες· 565
 Οἱ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
 Οἱ ῥ' ἐτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδῃται.
 Ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν οἶομαι αἰνὸν ὄνειρον
 Ἐλθέμεν· ἥ κ' ἀσπαστὸν ἐμοὶ καὶ παιδί γένοιτο.
 Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν· 570
 Ἦδε δὴ ἡὼς εἰσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσῆος
 Οἴκου ἀποσχῆσει νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,

“Duae etenim portae debiliū sunt somniorum :

“Nam alterae quidem cornibus factae sunt ; alterae autem ebore :

“Horum quae quidem venerint per sectum ebur,

“Haec decipiunt, verba irrita ferentia :

“Quae verò per polita cornua iverint foras,

“Haec vera perficiunt ; hominum quandò aliquis viderit.

“At mihi non hinc puto grave somnium

“Venisse : certè gratum mihi et filio foret.

“Aliud autem tibi dicam, tu verò in mente reconde tuā :

“Haec jam aurora adveniet infausta, quae me Ulyssis

“A domo amovebit : nunc enim deponam certamen,

Ver. 562. Δοιαί γάρ τε πύλαι ἀμεινῶν εἰ-
 σιν ὀνείρων &c.]

Sunt geminae Somni portae ; quarum al-
 tera fertur

Cornea, quā veris facilis datur exitus um-
 bris :

Altera, candenti perfecta nitens elephanto,
 Sed falsa ad cælum mittunt insomnia
 manes, Æn. VI, 893.

“Α γὰρ πρὸς τὴν νυκτὶ τῇδε φάσματα
 Δισσῶν ὀνείρων—

Sophocl. Electr. ver. 645.

ubi Scholiastes hunc locum Homeri citat.
 Vide et Luciani Hist. Ver. lib. II. item Dia-
 log. qui inscribitur, Somnium, seu Gallus.

Ibid. — ἀμεινῶν.] Apud Etymolog.
 Magn. notante Barnestio, ψευστάων Μαλέ.

Ver. 563. Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχεται,
 αἱ δ' ἐλέφαντι.] Οἱ μὲν φασὶ κερατίνην πύλην
 συνεκδοχικῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς κερατοειδῆ γὰρ ὁ
 πρῶτος χιτῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐλεφαντίνην δὲ
 στόμα καὶ ἔσθλην ἐλεφαντόχρως τοὺς ὀδόντας·
 ἐπὶ δὲ τούτου, πιστότερα εἶναι τὰ ὁράματα τῶν λι-
 γομένων. Καὶ ὅτι διὰ μὲν κέρως οἶόν τε καὶ ἰδὶν,
 διὰ δὲ ἐλέφαντος οὐ. Schol. ad ver. 562. ubi et
 plures hujus loci explicationes affert satis
 inficetas. Vide et Macrob. in Somn. Scipion.
 lib. I. cap. 3. sub fine. Porro hinc Plato, in
 Charmide : “Ακούει δὲ τὸ ἦν ὄνειρον, εἴτε διὰ κε-
 ράτων, εἴτε δι' ἐλεφάντων λήλυθεν.

Ver. 564. — οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ
 ἐλέφαντος, Οἱ δ' ἐλεφαίρονται.]

— “Τὸ πρῶτον παρήπαφεν ἑβὼς ὀνείρου,
 Κλειψιδὸν ἐλέφαντος ἀναίχμα στυλῶν.
 Nonnus Dionys. lib. XXXIV. ver. 89.

— an vitio carentem

Ludit imago

Vana, quæ, portā fugiens eburnā,

Somnium ducit ?

Horat. Carm. lib. III. Od. xxvii. ver. 39.

Ibid. — πριστοῦ ἐλέφαντος.]

— sectoque elephanto. Æn. III, 464.

Ver. 565. 567. Οἱ δ' — Οἱ ῥ'.] Barnesius
 edidit Τεῖδ' — Tel ῥ. Al. Οἱ ῥ', et Οἱ ῥ'.

Ver. 571. “Ἦδε δὴ ἡὼς.] Λίγισι ἡὼ καὶ ὅλην
 τὴν ἡμέραν. “Ἦδε δὴ ἡὼς εἰσι δυσώνυμος.” Por-
 phy. Quæst. Homeric. 12.

Ver. 572. — νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,
 τοὺς σιλέκτας.] “Ὅτι τὸ ἐν ποιήσει εὐπλαστον κα-
 ταρῶν πανταχοῦ μάλιστα ὁ Ποιητής, θαυμασ-
 τὸς ἵσται καὶ ἰνταῦθα, εὐμεθόδως ἀπὸ τῶν ἔργων
 προλαλῶν καὶ οἷον προοιμαζόμενος τὴν κατὰ τὴν
 μνηστέρων μάχην.— Ἀθλον ἐκείνη [Πηνελόπεια]
 ἐξηνυκίην [νοῦ], πηλέκτας δώδεκα, δι' ὧν ἐκείνος
 [Ὀδυσσεύς] ὤισται· καὶ τὸν ἰσχυρότατον αὐτῶν δι-
 οιστεύσαι λαβεῖν ἀνδρα, ὡς ἐκείνους τῶν πάλαι
 ἀνδρῶν.— Καὶ Ὀδυσσεὺς ἀκούσας, ἱκανῶς τὴν βο-
 λην, [infra ver. 584.] ὡς εὐτοχῶς αὐτῷ ἱκανο-
 θέσαν καὶ παραίνει ποιεῖν αὐτά.— Καὶ αὐτῶς
 ἐμμέθως ἰντεύθην ἀρχόμενος, περιανὶ τὰ ἱφιζῆς
 πᾶν πιδανῶς, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἔχῃ τις κρεῖττον
 πλάσσειν. Eustath.

Τοὺς πελέκεας, τοὺς κείνους ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν
 ἴστασ' ἐξείης, δρυόχους ὥς, δώδεκα πάντας·
 Στὰς δ' ὅγε πολλὸν ἀνευθε, διαρρίπτασκεν οἷστόν.
 575
 Νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
 Ὃς δέ κε ῥήϊτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
 Καὶ διοϊστέυσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
 Τῷ κεν ἅμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα,
 Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
 580
 Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι οἶομαι, ἐν περ ὀνείρῳ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδῃ Ὀδυσῆος,
 Μῆκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἐνὶ τοῦτον ἄεθλον·
 Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
 585

"Secures, quas ille in aedibus suis

"Statuebat ordine, navium-statumina veluti, duodecim omnes;

"Stans autem ille valdè procul, traxiebat sagittam.

575

"Nunc verò procis certamen hoc inferam:

"Qui autem facillimè intenderit arcum in manibus,

"Et jaculatus fuerit per secures duodecim omnes,

"Hunc unà sequar, relicta hâc domo,

"Juventutis-meae, perpulchrâ, plenâ victu;

580

"Cujus aliquandò recordaturam me puto, vel in somnio."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

"O uxor veneranda Laërtiadae Ulyssis,

"Nè ampliùs nunc differ in aedibus hoc certamen:

"Antè etenim solers veniet huc Ulysses,

585

Ver. 573. — πελέκεας.] Τὰ σιδήρεα τι-
 τρυσημίνα. Schol. Pronuntiabatur autem
 πελίκεας, vel πελίκεας. Ut et πελίκεων, infra
 ver. 578. pronuntiabatur πελίκεων. Vide ad
 II. β', 811.

Ver. 574. 575. "ἴστασ' — διαρρίπτασκεν.]
 Vide ad II. α', 37. et β', 221. Al. διαρρί-
 τασκεν.

Ver. 574. — δρυόχους ὥς.] Οἱ μὲν κίρκους
 ἀκούουσι τινες μεγάλους ἐπ' ὀδυσσεὺς κειμένους·
 ὡς καταπατήσθαι εἰς τὴν γῆν, ὥστε δι' αὐτῶν
 τοξεύειν· οἱ δὲ μοιχεύει τὰς θύρας αὐτῶν κάτα-
 νιν, ἔπειτα τὸν κύκλον ἀνω λαμβάνουσιν. Ἀμει-
 νον δὲ ἀκούειν δρυόχους, ἔξλα ἰσθὰ, ἐφ' ᾧ ἡ τρύ-
 πης ἱερύθεται τῆς σπηγνυμένης νῆος, ἥγον σπηγνυ-
 ματα· καλοῦνται δὲ αὐταὶ καὶ σπηγνυκτίδες. Et-
 ymolog. Magn. in vocē δρυόχους.

Ibid. — δώδεκα πάντας.] Similiter in-
 fra ver. 578. δυοκαίδεκα πάντων. Vide supra
 ad I. 244. et ad II. σ', 378. 470. Porro
 fuerunt, notante Eustathio, qui hîc legerint,
 δρυόχους ὡς δώδεκα, πάντας. Minus rectè.

Ver. 576. — ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω.] In
 utrâque Eustathii editione legitur τοῦτο· at-
 que ita ipse in commentario; "Ἐδοξε δὲ (in-
 quit) τῷ Ποιητῇ τὸν ἄεθλον ἐνταῦθα οὐδέν τι
 ἰπὲρ τὸ ἄεθλον ὁμοίως τῷ, ὁ λύχνος, τὸ λυ-
 χνόν, καὶ τοῖς τοιούτοις. Barnesius autem Henri-
 cum Stephanum veterumque editionum non-
 nullas secutus, τοῦτον edidit. Quin et infra
 ver. 584. hujus libri, in omnibus, atque et-
 iam apud Eustathium in commentario legi-
 tur τοῦτον ἄεθλον. Similiterque supra λ', 622.
 623.

οὐ γὰρ ἔσ' ἄλλον
 Φράζετο τοῦτ' εἰ μοι χαλιπώτερον εἶναι ἄ-
 εθλον.

Ver. 579. — νοσφισσαμένη.] Ita ex Se-
 deri Indice restituit Barnesius; atque ita in
 omnibus legitur supra γ', 263. Rectè.
 Nam, uti et ipse annotat Barnesius, quod
 hic habent Vulgatî νοσφισαμένη secundam
 corripit:

Νοσφίσατ', οὐδὲ μοι ἔσλη.

Odys. λ', 424.

Et ver. 339. hujus libri:

Νοσφισαμην ἐπὶ νῆος.

Vide ad II. α', 140.

Ver. 580. — καλόν.] Vide ad II. β', 43.

Ver. 584. — τοῦτον ἄεθλον.] Vide supra
 ad ver. 576.

Πρὶν τούτους, τόδε τόξον εὖξοον ἀμφοφώνωντας,
Νευρὴν τ' ἐντανύσαι, διοίστευσάί τε σιδήρου.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Εἴ κ' ἐθέλοις μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροισι

Τέρπειν, οὗ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθείη. 590

Ἄλλ' οὐ γάρ πως ἐστὶν αὐπνους ἔμμεναι αἰὲν

Ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἐκάστω μοῖραν ἔθηκαν

Ἀθάνατοι Διητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.

Ἄλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼν, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,

Δέξομαι εἰς εὐνὴν, ἣ μοι στονόεσσα τέτυκται, 595

Αἰεὶ δάκρυσ' ἑμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς

᾿Ωχετ' ἐποψόμενος κακὸν ἔλκον οὐκ ὀνομαστήν.

Ἐνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λῆξεο τῷδ' ἐν οἴκῳ,

"Quam isti, hunc arcum benè-politum contrectantes,

Nervumque intenderint, jacularique fuerint per ferrum."

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:

"Si velles mihi, hospes, assidens in aedibus

Delectare, haud mihi somnus in palpebras funderetur. 590

Sed nequaquam licet insomnes esse semper

Homines; in singulis enim sortem imposuerunt

Immortales mortalibus super Ælîam terram.

Sed sanè ego, in coenaculum ubi-conscendero,

Decumbam in lectum, qui mihi luctuosus factus est, 595

Semper lachrymis meis foedatus, ex quo Ulysses

Ivit visurus malum-Ilium, non nominandum.

Illic cubuero; tu verò cuba hæc in domo,

Ver. 586. — τόδε τόξον.] *Al.* πότι τόξον.

Ver. 590. — οὐ μοι ὕπνος.] *Al.* οὐ κί μ' ὕπνος. Quæ et probabilior videtur lectio.

Ver. 591. Ἄλλ' οὐ γάρ πως.] *Barnesius* voculam γὰρ hoc in loco otiosam existimat. *Eustathius* autem, "Ὅρα δὲ καὶ νῦν ὅτι ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ "γὰρ" συνδίσμου, ἀπιδραμεν εἰς τὸ "ἀλλά." (ver. 594.) Vide suprâ ad κ', 190.

Ibid. — οὐ γάρ πως ἐστὶν αὐπνους ἔμμεναι αἰὲν.]

Quod caret alternâ requie, durable non est.

Ovid. Heroid. Epist. IV. ver. 89.

Ver. 592. — ἐπὶ γάρ τοι ἐκάστω μοῖραν ἔθηκαν Ἀθάνατοι] *Μοῖραν φησι τὴν καθ' ἑαυτὸν βίον διανομήσιν. Eustath.* Πᾶς ὁ βίος ἡμῶν εἰς ἄνισιν καὶ σπουδὴν διημεται· καὶ διὰ τοῦτο οὐ μόνον ἐργασιοῖς, ἀλλὰ καὶ ὕπνος εὐρίηθ' οὐδὲ πόλιμος, ἀλλὰ καὶ εἰρήνη· οὐδὲ χιμῶν, ἀλλὰ καὶ εὐδαίμων· *sc.* *Plutarch. de Liberris educandis.*

Ver. 593. — ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.] *Æ-*

gypto autem ac Syriæ Ciliciæque et Asiæ

"ac Græciæ peculiares Zea, Olyra, Ti-

"phe; — propter quam [Zeam] Homerus

"ζείδωρος ἄρουραν dixit; non, ut aliqui arbi-

"trantur, quoniam vitam donaret." *Plin.*

Natural. Hist. lib. XVIII. cap. 8. Altero

autem modo exponit *Hesychius*, notante

Duport, Gnomolog. Homeric. ad hunc lo-

cum. Vide suprâ ad γ', 3.

Ver. 595. 598. Λίξομαι — λῆξαίμην —

λίξω.] Vide ad II. β', 515.

Ver. 596. Αἰεὶ δάκρυσ' ἑμοῖσι.] *Al.* Δάκρυ-

σιν αἰὲν ἑμοῖσι.

Ver. 597. — κακὸν ἔλκον οὐκ ὀνομαστήν.]

Vide suprâ ad ver. 260. Cæterum MS. à

Tho. *Bentleio* collatus habet ὀνομαστήν. Vide

suprâ 260.

Ver. 598. — λῆξω.] Τὸ δὲ λῆξω πρὸς-

τακτικὸν σάνον καὶ νῶς ἔχει· γίνεσθαι δὲ ἀπὸ τοῦ

λίγω, λῆξω, οὐ ἀναδραμόντος εἰς ἱστοῦσαν, ἵσθαι

αὐτοῦ παθητικὸν τὸ λῆξομαι· οὐ παρατακτικὸς

ἰλιξέμεν, τὸ τρίτον λῆξω, καὶ ἔξ αὐτοῦ πρὸς τακ-

τικὸν τὸ λῆξω. *Eustath.* Vide ad II. ε', 109.

Al. λῆξαι, et λῆξαι.

Ἡ χαμάδις στορέσας, ἥ τοι κατὰ δέμνια θέντων.

Ὡς εἰποῦσ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα, 600
 Οὐκ οἶη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
 Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί,
 Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον
 Ἑδῶν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

“ Vel humi ubi-straveris, vel tibi famuli cubilia ubi-deposuerint.”

Sic locuta conscendit coenacula splendida,

Non sola ; cum eā scilicet et famulae iverunt aliae.

In coenaculum autem ubi-ascendisset cum famulis mulieribus,

Flebat deinde Ulyssem, charum maritum ; donec ei somnum

Dulcem palpebris immisit caesia-oculis Minerva.

600

Ver. 599. — χαμάδις.] Apud Eustathium, χαμάδι.

Ibid. — κατὰ δέμνια θέντων.] Apud Eustathium scribitur καταδύμνια. Minus rectè: Nam κατὰ δέμνια θέντων, ut rectè no-

tavit Barnesius, est δέμνια καταθίντων. Porro vocem θέντων (quæ apud Poetam hoc tantum in loco occurrit) Scholiastes exponit ἀποθιμίνων, δηλονότι τῶν θρασυαῖων· Eustathius autem, θέντων αἱ δουλίδες.

THE
TOY ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἡ ΓΡΑΜΜΑ, Υ΄.

Ὑπόθεσις τῆς ράψωδιος Υ΄.

ΒΟΥΛΗΘΕΙΣ ἀνελὼν Ὀδυσσεὺς τὰς μιγνυμένας τοῖς μνηστῆρσι θειραπαινίδας, καὶ μεταγνοὺς, διὰ τῶν ἐξῆς πρὸς Εὐμαιον καὶ Φιλοίτιον διαλέγεται· ἐν ᾧ καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται ὁμιλία.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ πρὸ τῆς μνηστορηφονίας.

Ἀλλως.

Ἰ, βρονταῖς Ζεὺς θάρευν' Ὀδυσσεῖα καὶ σχίβ' Ἀχαιοὺς.

Αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο διὸς Ὀδυσσεύς·
Καμμέν ἀδέψητον βοέην στόρεσ', αὐτὰρ ὕπερθε
Κώεα πόλλ' ὅτ' ὦν, τοὺς ἰεῦεσκον Ἀχαιοί·
Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.
Ἐνθ' Ὀδυσσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Κεῖτ' ἐγρηγορόων· ταὶ δ' ἐκ μεγάρῳ γυναιῖκες

5

At in vestibulo cubabat nobilis Ulysses ;
Subter quidem crudam bubulam-pellem stravit ; at supernè
Pelles multas ovium, quas sacrificabant Achivi :
Eurynome verò deinde laenam iniecit ad-somnum-composito.
Illic Ulysses procis mala meditans in animo,
Jacebat vigilans : mulieres verò ex domo

5

Ver. 1. — ἐυνάζετο.] Ἐαυτῷ ἐνὴν παρ-
σκιύαζεν. Schol.

Ver. 2. Καμμέν ἀδέψητον.] Καμμέν, uti
rectè notavit Barnesius, est κατὰ μὲν eodem
modo ac καδδὲ est κατὰ δὲ καμμίσειον, κατὰ
μίσειον Il. λ', 172, &c. Vide et ad Il. π', 106.

Ver. 3. — ἰεῦεσκον.] Al. ἰεῦεσκον
Quod (ut opinor) eodem modo pronunti-
andum. Vide suprà ad ξ', 94. et ε', 181.

Ver. 5. — μνηστῆρσι κακὰ φρονέων.] Hinc
inscriptus hic Liber, Τὰ πρὸ τῆς μνηστορηφ-
ονίας· notante Eustathio.

"Ἦσαν, αἱ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
 Ἀλλήλησι γέλωτα καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.
 Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 10
 Ἢ μεταίξας θάνατον τεύξειεν ἐκάστη,
 Ἢ ἔτ' ἐὼ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῇναι
 Ὑστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
 Ὡς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
 Ἀνδρ' ἀγνοήσας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι 15
 Ὡς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου κακὰ ἔργα.
 Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·
 Τέτλαθι δὴ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης,

Iverunt, quae cum-procis miscebantur antea scilicet,
 Sibi-invicem risum et laetitiam praebentes.
 Hujus autem commovebatur animus in pectoribus charis :
 Multum verò deliberabat in mente et in animo,
 An adortus mortem pararet unicuique,
 An adhuc sineret cum procis superbis misceri
 Extremò et ultimò : cor autem ei intus latrabat.
 Sicut verò canis tenellos circum catulos iens,
 Viro ignoto latrat, ardetque pugnare : 15
 Sic utique hujus intus latrabat cor aegrè-ferentis mala opera.
 Pectore autem percusso, cor increpuit sermone :
 " Tolera jam, cor ; et pejus aliud aliquando tolerasti

Ver. 7. — ἐμισγέσκοντο.] Vide ad Il. α, 37. et β', 221.

Ibid. — πάρος περ.] *Al.* πάρος γι.

Ver. 8. — γέλωτα καί.] Exemplaria nonnulla, teste *Eustathio*, legunt, γέλω τι καί. MS. à *Tho. Bentleio* collatus, γέλω τι καί. Ut suprâ σ', 349.

— γέλω δ' ἐτάρσιν ἔτιυξε.

Ver. 10. Πολλὰ δὲ μερμήριζε κατὰ φρένα.]

Atque animum nunc huc celerem, nunc dividit illuc ;

In partesque rapit varias, perque omnia versat. *Aen.* IV, 285.

Ibid. — μερμήριζε.] *Al.* μερμήριζε.

Ver. 14. — ἀμαλῆσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα.] Τὸν περὶ τῶν τέκνων φόβον ὡς διΰτερον προσλαβούσα θυμῷ. *Plutarch.* de Amore Proles.

Ver. 15. — ὑλάει, μέμονέν τι.] Vide ad Il. α, 37. et ι', 736.

Ver. 16. "Ὡς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει.]

— stat pectore demens

Luctus, et admoto latrans praecordia tactu.

Statius, Sylvium, lib. II. i. 12.

Porro MS. à *Tho. Bentleio* collatus hic legit "Ὡς ἄρα τοῦ" atque ita habet *Eustathii* Editio *Basileensis*. Quae si vera sit lectio, pronuntiandum erit "Ὡς ἄρα τοῦνδον ὑλάκτει, &c."

Ibid. — ἀγαιομένου.] Ἄγαν θαναμάζοντος, ἢ χαλεπαίνοντος. *Schol.* *Eustathius* et ἀγαιομένου scribe testatur ; quo modo et legitur apud *Etymolog. Magn.* notante *Barnesio*.

Ver. 17. — κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ· Τέτλαθι δὴ, κραδίη.] Καὶ ἐν ἄλλοις δὲ ποιεῖ [Ὀμήρος] τὸν λογισμὸν τῷ θυμῷ παρανοῶντα, καὶ ὅσπερ ἄρχοντα τῷ ὑποταγμένῳ κελεύοντα, " Τέτλαθι δὴ, κραδίη &c." Καὶ πολλὰς μὲν τῷ λογισμῷ πειθεῖται τὸ θυμούμενον, ὡς ἐν ταύταις, (ver. 22. 23.) "Ὡς ἴφατ'· — τῷ δ' αὖτ' ἐν σείσῃ, &c." *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 15. Porro laudat hunc locum *Plato*, de *Republ.* lib. III. 'Ἄλλ' εἶπου τίνες κατερίαι πρὸς ἅπαντα καὶ λέγονται καὶ πρᾶττονται ὑπὸ ἑλλογίμων ἀνδρῶν, διατίον τε καὶ ἀκουσίον. Οἷον καὶ τὸ " Στῆθος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε, &c." Vide et eundem in *Phaedone*, ubi hunc locum adducit : item *Ælian.* de *Animal.* lib. V. cap. 54. sub fine.

Ver. 18. — καὶ κύντερον ἄλλο πότ' ἔτλης.]

— Fortem hoc animum tolerare jubebo :

Et quondam majora tuli —.

Horat. Serm. lib. II. Sat. v. ver. 20.

Perfer et obdura ; multò graviora tulisti.

Ovid. Trist. lib. V. *Eleg.* xi. 7.

Vide suprâ ad ι, 222.

"Ηματι τῶ, ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἦσθι Κύκλωψ
 Ἰφθίμους ἐτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μῆτις
 Ἐξάγαγ' ἐξ ἄντροιο, οἴομενον θανέεσθαι.

20

"Ὡς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ·

Τῶ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
 Νωλεμέως· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.

"Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνῆρ, πολέος πυρὸς αἰθομένοιο,

25

"Die illo, quandò tibi robore invictus comedeat Cyclops

"Fortes socios; tu verò sustinebas, donec te solertia

20

"Eduxit ex antro, cùm-putares te moriturum."

Sic dixit, in pectoribus increpans charum cor:

Ei autem penitus in retinaculo cor manebat tolerans

Continentèr: at ipse volvebatur huc et illuc.

Sicut autem quandò ventrem vir, multo igne ardenti,

25

Ver. 19. — ὅτε τοι μένος ἄσχετος ἦσθι Κύκλωψ Ἰφθίμους ἐτάρους.] Οἰκτιστον μὲν αὐτὸς θάσας ἔφη [suprà μ', 258.] τὸ κατὰ τοὺς ἰστέρος, [forte ἱταίρους,] ὅτε αὐτοὺς ἡ Σκύλλα ἤραζε τὸ δὲ κατὰ Λαιστργόνος, οὐ μόνον οἰκτιστον, ἀλλὰ καὶ χεῖριστον. Ἐπιλέξατο δ' ἐνταῦθα ὁ Ποιητὴς τὸ κατὰ τὸν Κύκλωπα, διότι Σκύλλα μὲν καὶ Λαιστργόνος ἄσρακτος ἦσαν ἄντια, κατὰ δὲ τοῦ Κύκλωπος ἰσραξὶν ἔμνην Ὀδυσσεύς, τλήμων φανὴς ἔως εἶρε καιρὸν. Eustath.

Ibid. — ὅτε τοι.] Apud Eustathium, et in contextu et in commentario, ὅτε μοι. Atque ita legit MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 21. — οἴομενον θανέεσθαι.] Scribi potuit διομήνη· sed et οἴομενον ferri potest. Quippè cum cor suum alloqui dicitur Ulysses, seipsum alloqui intelligitur. Ut notavit Barnesius.

Ver. 22. — καθαπτόμενος φίλον ἦτορ.] Καταστίλλων, τὴν ἀπόσπασιν ποιούμενος εἰς τὴν ψυχὴν, ὥστε αὐτῆς ἀφασθαι τὰ λεγόμενα. Schol.

Ver. 23. Τῶ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα.] Οὕτω τὸ σφόδρα μετὸν ἢ αὐτοῦ πανταχόθεν ἐγκρατείας· καὶ πάντα ἔχων ὁ λόγος εὐπισθὲ καὶ ὑποχέριον, προσέταται τοῖς ὁμοῖσι μὴ διακρίνειν, τῇ γλώττῃ μὴ φθίγγεσθαι, τῇ καρδίᾳ μὴ τρέμειν μηδ' ὑλακτεῖν. "Τῶ δ' αὖτ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα"· μέχρι τῶν ἁλόνων κινήματων διπκοντες τοῦ λογισμοῦ, καὶ τὸ πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα καταπαινόμενα κατήκουσαν αὐτοῦ καὶ χυρὸντες. Plutarch. de Garrulitate. Ubi in transcurso notandum, pro τῶ δὲ μάλ', legitis hic Plutarchum, τῶ δ' αὖτ'. Quo modo legitur et apud Dionys. Halicarn. loco ad ver. 17. suprà citato. Porro hinc apud eundem Plutarchum: "Ἐχοντι κατὰ χώραν ἐν τῷ Ὀμηρικῇ πείσῃ μίνοισα τὸν θυμὸν. De Irâ cohibendâ, haud longè ab initio. Et apud Synesium de Calvit. (citante Gatakerō ad Antonin. lib. III. § 6.) "Τέρησον ἐν πείσῃ, φασὶ τὴν καρδίαν."

Ibid. — ἐν πείσῃ.] Ἀντὶ τοῦ κατὰ χώραν

αὐκ ἔτι ἦν ἐν κινήσει, ἀλλ' ἐν δεσμοῖς ἔμμενον· ἢ ἐν οἷς ἐπίσπαστο καὶ ἐγκρατεῖ, οἷον οὐκ ἔμελυν αὐτῶ. Schol. à Barnesio ex MS. emendata. Eustathius vocem πείσῃ interpretatur πεισθῶ. Quam explicationem rejiciens vir eruditus Tho. Gatakerus, ipse exponit σχοῖον ἀγκυρωτῶν, funis anchoralis. "Talem nempè" (inquit) "vult animi statum, qualem describit apud Plut. de virt. moral. nescio quis verbis hisce —:

" ————— ἤντι

"Ναῦς, ἥτις ἐκ μὲν γῆς ἀνέστηται [Al. ἀνή-

"ρηται.] βρέχῃς,

"Πνὺ δ' ὄρεος, ἥμιν δ' ἐγκρατεῖ τὰ πείσματα."

Annotat. in Antoninum, lib. III. § 6. Vide suprà ad ver. 17. et 23. Apud Homerum vox alibi non occurrit.

Ibid. — τετληυῖα.] Al. τετληνυῖα.

Ver. 25. "Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνῆρ, &c.] Spondanus hanc comparatione cogitationum in Ulysses volubilitatem exprimi arbitratur. Dna. Dacier aliam accipiendi rationem affert: "Ce Poete (inquit) compare Ulysse, qui se tourne çà et là dans son lit, brûlant d'impatience de se saouler du sang des Amants de Penelope, à un homme affa- mé qui se tourmente et qui s'agit pour faire cuire sur un grand feu le ventre d'un animal, dont il brûle de se rassasier."

Poeta autem, ut opinor, hanc similitudinem nihil aliud quàm crebras corporis volutationes depingere voluit. Porro fuerunt qui hanc similitudinem vilem Poëtaeque omnino indignam arguerint: Eustathius autem in commentario ad Iliad. x', 5. "Ἐ, δ' Ὀδυσσεῖα (inquit) θαυμάζεται ἄλλος [δ Ποιητῆς], ὅτι τὸν πτωχικὸν Ὀδυσσεῖα κατασμιρνεῖν τῇ εἰκόνι, ἀνδρὶ ἀπεικασας ἐπ' αὐτῇ γαστρίᾳ νήσσης γέμουσαν· ὅπως γὰρ ὁ Ποιητὴς ἄριστος εἰκονίζειν, καὶ προσφυνῶς τοῖς καιροῖς τὰ τι μεγαλῶτα ἐκτιθέναι, τὰς τι συμπερόντας Vide suprà ad π', 1.

Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
Αἰόλλει, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι·

Ὡς ἄρ' ὅγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσεται, μερμηρίζων,

Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,

Μοῦνος ἐὼν πολέσιν· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη, 30

Οὐρανόθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἥκτο γυναικί·

Στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Τίπτ' αὐτ' ἐγρήσσεις, πάντων πέρι κάμμορε φωτῶν;

Οἶκος μὲν τοι ὅδ' ἐστὶ, γυνή δέ τοι ἦδ' ἐνὶ οἴκῳ,

Καὶ παῖς, οἷόν πού τις ἐέλδεται ἔμμεναι υἷα. 35

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεὰ, κατὰ μοῖραν ἔειπες·

Ἀλλὰ τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,

Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω

Μοῦνος ἐὼν· οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔασι. 40

Πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω,

Εἶπερ γὰρ κτείναιμι, Διὸς τε σέθεν τε ἐκhti,

Plenum pinguedineque et sanguine, huc et illuc

Variè-versat : valdè verò citò cupit assatum esse :

Sic utique ille huc et illuc volvebatur, deliberans,

Quomodò demùm procis impudentibus manus inferret,

Solus cùm-esset, multis : prope verò ipsum venit Minerva, 30

Cœlitùs delapsa : corpore autem assimilata erat mulieri :

Stetit verò deindè super caput, et ipsum sermone allocuta est :

“ Cur demùm vigilas, omnes supra infelix viros ?

“ Domus quidem tibi haec est, uxor autem tibi haec in domo,

“ Et filius, qualem aliquis cuperet esse filium.” 35

Hanc autem respondens allocutus est, solers Ulysses :

“ Certè jam haec omnia, dea, compositè dixisti ;

“ Sed nonnihil mihi hoc animus in mente cogitat,

“ Quomodò demùm procis impudentibus manus inferam,

“ Solus cùm-sim ; hi autem semper frequentes intùs sunt. 40

“ Insuper autem et hoc majus in mente cogito ;

“ Siquidem enim interficerem, Jovisque tuique voluntate,

Ver. 26. Ἐμπλείην κνίσσης τε καὶ αἵματος.]
Apud Porphyrium, Quæst. Homeric. 3. le-
gitur Ἐμπλείων Ut suprâ 4, 45.

κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες.

Ver. 27. Αἰόλλει.] Διόλῳ — τὸ εἰλῶν, καὶ
συγχῶς σσερίφιν. Porphyr. Quæst. Homeric. 3.
Ubi pro Αἰόλλει legitur Αἰόλλῳ ut et in MS.
à Tho. Bentleio collato.

Ver. 28. — ἄρ'.] Ut dictum est — :
suprà ver. 24.

Ibid. — μερμηρίζων.] Vide suprâ ad
ver. 10.

Ver. 29. — ἐφήσει.] Al. ἐφήση.

Ver. 30. — σχεδόθεν δὲ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη.]
Vide suprâ ad 4, 166, et ad Il. 4, 194.

Ver. 31, 32. Οὐρανόθεν καταβᾶσα — Στῇ
δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς.]

Devolat, et supra caput astitit —.

Æn. IV, 702.

Ver. 34. — μὲν τοι.] Al. μὲν σός.

Ver. 37. — ἱστῆς.] Al. ἱστῆς. Ut alibi
sæpè.

Ver. 41. Πρὸς δ' ἔτι.] Al. Πρὸς δὲ σι.

Ver. 42. — Διὸς τι σίδιν τι ἐκhti.] Sponda-
nus apud Didymum legi annotat, Διὸς τι σί-
διν τ' ἐκhti quam et potiorém lectionem
existimat vir eruditus : “ Hoc enim,” inquit,
“ verebatur Ulysses, nè hoc negotium Ju-
“ piter et Minerva [non] probarent, quod
“ fortassè eos cæde Hominum minimè de-

Πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τὸ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Σχέτλιε, καὶ μὲν τίς τε χερείονι πείθεθ' ἑταίρω, 45
 "Ὅσπερ Διητὸς τ' ἐστὶ, καὶ οὐ τόσα μῆδεα οἶδεν·
 Αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερές ἢ σε φυλάσσω
 Ἐν πάντεσσι πόνοις· ἐρέω δέ τοι ἐξαναφανδόν·
 Εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
 Νῶϊ περισταῖεν, κτεῖναι μεμαῶτες ἄρηι, 50
 Καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
 Ἄλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος· ἀνὴρ καὶ τὸ φυλάσσειν
 Πάννυχον ἐγρήσσοντα· κακῶν δ' ὕπο δύσειαι ἤδη.
 "Ὡς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχρυνεν·

"Quod subterfugerem? hoc te considerare jubeo."

Hunc autem rursus allocuta est dea caesia-oculis Minerva;

"Miser, et quidem aliquis etiam peiori credit socio,

45

"Qui scilicet mortalisque est, et non tot consilia novit:

"At ego dea sum, perpetuò quae te custodio

"In omnibus laboribus; dicam autem tibi apertè:

"Siquidem quinquaginta agmina articulatè-loquentium hominum

50

"Nos circumstarent, interficere cupientia ferro,

"Etiam horum abigeres boves et pingues oves.

"Sed capiat te et somnus; molestum est etiam excubare

"Totà-nocte vigilantem; è malis verò emerges jam nunc."

Sic dixit; et ei somnum palpebris infudit:

"lectari intelligeret." Et paulò superius;
 "Incipit eà de re cogitare, ne quid incon-
 sultis et invitis Diis facere videatur."
 Sed hoc cum reliquâ sententiâ minùs con-
 gruit. Vide et infra ψ', 117. 122. ubi de
 eadem re deliberandum monet Ulysses.

Ver. 43. — τὸ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα.]
 Vulgati habent τὸ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα. Bar-
 nesius autem edidit τὸ σὲ quæ et potior vi-
 detur lectio. Non quòd "τὸ ἄνωγα" (uti
 hic commentus est vir eruditus) "non so-
 lum κελύω, verùm et ἱκετεύω significet;"
 id quod apud Poetam, ut opinor, nusquam
 fit: sed quòd alibi apud Poetam occurrit
 phrasis similis:

— σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.

Odys. α', 269. π', 312.

— τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα. ε', 279.

— τῷ σε φράζεσθαι ἄνωγα. ψ'. 122.

MS. autem à Tho. Bentleio collatus, et Eu-
 stathii editio Basileensis τὰ σὲ φράζεσθαι ἄνω-
 γα legunt.

Ver. 46. — Διητὸς τ' ἐστὶ.] Apud Eu-
 stathium in commentario, itemque in MS.
 à Tho. Bentleio collato legitur Διητὸς ἐστὶ,
 omissâ voculâ αι. Quod et ferri potest.
 Vide ad Il. α. 51.

Ver. 47. — διαμπερές ἢ σε φυλάσσω Ἐν
 ἡμετέροις πόνοις.] Ita suprâ γ', 300.

Παλλὰδ' Ἀθηναίην κόρην Διὸς, ἥτι τοι αἰὶ
 Ἐν πάντεσσι πόνοις παρίσταμαι ἥδε φυλάσ-
 σω.

Et Iliad. κ', 218.

— αἰγίόχοιο Διὸς τίςος, ἥτι μοι αἰὶ
 Ἐν πάντεσσι πόνοις παρίστασαι —.

Ver. 48. — πόνοις ἐρέω.] Al. πόνοισιν
 ἐρέω. Ut pronuntietur videlicet ἐρέω.

Ver. 49. — λόχοι.] Τῶν πολέμων συστά-
 ματα. Schol.

Ver. 50. — ἄρηι.] Ἄρης νῦν ὁ σίδηρος.
 Schol.

Ver. 52. — ἀνὴρ.] Vide ad Il. ε, 24.

Ver. 53. — κακῶν δ' ὕπο δύσειαι ἤδη.]
 Κάκωσιν ὑποσίλῃς. Schol. Ubi Barnesius
 Sensum omninò postulare existimat, ut le-
 gatur Κακώσεως ὑπεσίλῃς. "Jam nunc e-
 nim," inquit, "finem malorum illi adesse
 "spondet Minerva." Eandem interpreta-
 tionem in versione sequuntur Editiones
 plurimæ. Atque hoc sensu occurrit vox
 ὑπεδύστετο suprâ ζ', 127.

"Ὡς εἰπὼν, Δάμνων ὑπεδύστετο —.

Eustathius autem alteram interpretationem
 secutus videtur.

Ibid. — ὕπο δύσειαι.] Al. ὑπεδύσαι et
 ἀποδύσαι. Vide ad Il. ι, 109.

- Αὐτὴ δ' ἄψ' ἐς Ὀλυμπον ἀφίκετο διὰ Δεάων, 55
 Εὔτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
 Λυσιμελές· ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα·
 Κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὃν κατὰ θυμόν,
 Ἀρτέμιδι πρῶτιστον ἐπέυξατο διὰ γυναικῶν 60
 Ἄρτεμι, πότνια Δεᾶ, θύγατερ Διός, αἶθε μοι ἦδη
 Ἴον ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμόν' ἔλοιο
 Αὐτίκα νῦν ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
 Οἴχοιτο προφύρουσα κατ' ἡρώεντα κέλευθα,
 Ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου Ὀκεανοῖο. 65
 Ὡς δ' ὅτε Πανδάρειο κούρας ἀνέλοντο θύελλαι·
 Τῇσι τοκῆας μὲν φθίσαν θεοί· αἱ δὲ λίποντο
 Ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δῖ' Ἀφροδίτη

Ipsa autem retrò in Olympum abiit nobilissima dearum, 55
 Quandò hunc somnus capiebat solvens curas animi,
 Membrorum-relaxator : uxor verò expectata est honesta sciens ;
 Flebatque proinde in lectis sedens mollibus.
 At postquam flens satiasset-se suo in animo,
 Dianae primùm supplicavit praestantissima mulierum : 60
 “ Diana, veneranda dea, filia Jovis, utinam mihi jam
 “ Sagittâ pectoribus immissâ animum eximeres
 “ Statim nunc ; vel postea me raptam procella
 “ Iverit portans per aëreas vias,
 “ Fluentisque injiciat refluî Oceani. 65
 “ Sicut autem quandò Pandari filias sustulerunt procellae ;
 “ Quibus parentes quidem perdiderunt dii ; ipsae autem relictæ sunt
 “ Orbae in aedibus ; curavit verò diva Venus

Ver. 55. Αὐτὴ δ' ἄψ'. *Al.* Αὐτὴ δ' αὐτ'.

Ver. 61. — αἶθε μοι ἦδη Ἴον ἐνὶ στήθεσσι.] Vide suprâ ad ε', 409.

Ver. 63. — ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα Οἴχοιτο προφύρουσα, &c.] Similiter Helena, *Iliad.* ζ', 345, 346.

“Ὡς μ' ὄφελ' ————.

Οἴχισθαι προφύρουσα κακὴ ἀνέμοιο θύελλα
 Εἰς ἄρας, ἢ εἰς κύμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 “Ἐθα με κύμ' ἀπώρουσι ————.

Ver. 64. — ἡρώεντα κέλευθα.] Τὸν αἶσα, ἢ τὸν ἄδην. *Schol.*

Ver. 65. Ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀψορρόου Ὀκεανοῖο.] Quoniam *Ulysses* inferos visurus extremum Oceani adisse dicitur suprâ λ', 13. ideo hic per προχοῇς Ὀκεανοῖο, “locum “ubi antiquitas inferos collocavit” intelligit *Spondanus*. Rationibus, ut opinor, haud satis idoneis. *Scholias*tes exponit simpliciter, Τοῖς μύμασι.

Ibid. — ἀψορρόου Ὀκεανοῖο.] Τοῦ κύματος περιεστούτου τὴν γῆν, καὶ ἄψ πάλιν ἐπὶ τὰ αὐτὰ ἀφικνουμένου. *Schol.* Τινὲς δὲ ἀψορρόον φασὶ τὸν ταχὺν ῥέοντα, ὡς εἶναι ἀψορρόον. *Eustath.*

Ver. 66. Ὡς δ' ὅτε Πανδάρειο κούρας.] Πανδάρειος ὁ Μίρπος καὶ νύμφης Ὀρείας παῖς, Μιλήσιος τὸ γένος, γήμας Ἀρμαθῆν τὴν Ἀμφιδάμαντος, Ἰσχυὶ παῖδας τρεῖς, Ἀθόνα, καὶ Κλειθήραν, καὶ Μιρότην· ἃς τρέφουσιν Ἀφροδίτη καὶ Ἀθηνᾶ καὶ Ἥρα. Πανδάρειος δὲ παραγινόμενος εἰς Κρήτην, κλίσσεται τὸν τοῦ Διὸς κύων· ὃ δὲ Ζεὺς αὐτόν — πτίνει σὺν τῇ γυναικὶ ταῖς δὲ θυγατρῶσιν αὐτοῦ τὰς Ἀρπυίας ἵφομας· αἱ δὲ ἀνελόμεναι Ἑρινύσιν αὐτὰς δίδουσι δουλείαν· οὐ μὴν ἄλλὰ καὶ νόον αὐταῖς ἱερᾶν Ζεὺς παλῖται· διὰ αὐτῆς κύων. *Schol.* Vide et *Pausaniam*, lib. X. cap. 30. ubi hanc historiam ex *Homero* refert : item suprâ ad ε', 518.

Ibid. — Πανδάρειο.] *Barnesius* edidit Πανδάρειο.

Τυρῶ, καὶ μέλιτι γλυκερῶ, καὶ ἠδέϊ οἶνω·
 "Ἢρῃ δ' αὐτῇσιν περὶ πασίων δῶκε γυναικῶν 70
 Εἶδος καὶ πινυτὴν, μῆκος δ' ἔπορ' "Αρτεμις ἀγνῇ,
 "Εργα δ' Ἀθηναίῃ δέδαιε κλυτὰ ἐργάζεσθαι.
 Εὖτ' Ἀφροδίτῃ διὰ προσέστιχε μακρὸν Ὀλυμπον,
 Κούρῃσ' αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,
 Ἐς Δία τερπικέραυνον· (ὃ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα, 75
 Μοῖρᾶν τ' ἁμμορίην τε καταβητῶν ἀνθρώπων)
 Τόφρᾳ δὲ τὰς κούρας "Αρπυιαὶ ἀνηρείψαντο,
 Καὶ ῥ' ἔδοσαν στρυγερῇσιν Ἐρινύσιν ἁμφιπολεύειν·
 "Ὡς ἔμ' αἰστώσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
 Ἥε μ' εὐπλόκαμος βάλοι "Αρτεμις, ὅφρ' Ὀδυσῆα 80
 Οσσομένη, καὶ γαῖαν ὑπὸ στρυγερὴν ἀφικοίμην,

"Caseo, et melle dulci, et suavi vino :

"Juno autem ipsis prae omnibus dedit mulieribus

70

"Speciem et prudentiam ; proceritatem verò praebuilt Diana casta,

"Opera autem Minerva docuit inclyta operari.

"Quandò Venus diva adiit magnum Olympon,

"Puellis petitura perfectionem florum nuptiarum,

"Ad Jovem gaudentem-fulmine ; (ille etenim benè novit omnia,

75

"Fortunamque infortuniumque mortalium hominum :)

"Interea utique puellas Harpyae abripuerunt,

"Et dederunt odiosis Erinibus ut-servirent :

"Sic me delectant Olympias domos habentes,

"Vel me comas-pulchra percutiat Diana ; ut Ulyssem

80

"Ob-oculos-habens, etiam terram odiosam subeam,

Ver. 69. Τυρῶ, καὶ μέλιτι γλυκερῶ, καὶ ἠδέϊ οἶνω.] Τρυφῆς ἵσταιν — ἠδύς. Eustath.

Οὐδὲ τυρὸς νόσηκτος ἀπὸ γλυκεροῦ γάλακτος, Οὐ χρηστὸν μιλίτωμα, τὸ καὶ μάκαρις ποθίουσιν.

Batrachomyomach. ver. 38.

Ῥί δὲ γάλακτι πῖδον,

Ῥί δ' οἶνω, Ῥί δὲ μιλισσῶν

Νίπτει.— Euripid. Bacch. ver. 142.

— τυρόντα μίγαν λευκοῖο γάλακτος.

Theocrit. Idyll. I, 58.

Ubi Casaubonus (notante Barnesio) vocem τυρόντα non "Cnseum," sed "Placentam," vertendam contendit.

Ver. 71. — μῆκος δ' ἔπορ' "Αρτεμις ἀγνῇ.] Κουροτρόφος γὰρ ἡ Ζεὺς, ὁμοίως τῇ ἀδελφῇ Ἀπόλλωνι. Schol. à Barnesio ex MS. emendata. Καὶ γὰρ τὸ δλον, τὴν τε σωτηρίαν καὶ τὸν θάνατον τῶν μὲν ἀνδρῶν τῇ Ἀπόλλωνι, τῶν δὲ γυναικῶν τῇ Ἀρτεμίδι, τούτῳσι τῇ ἡλίῳ καὶ τῇ σελήνῃ, ἀνατίθησι, τοῖσιν μὲν αὐτοὺς ποιεῖν διὰ τὴν τῶν ἀκτινῶν βολήν—Διὰ ταῦτα γούν φησὶ τὸν μὲν Πηλέαχον τηλικούτων ἵνα "Ἀπόλλωνός γε ἵκηται" τὰς δὲ Πανδάρειο κούρας ὑπὸ Ἀρτεμίδος νύξασθαι. Dionys. Halicarn.

περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 23. Vide suprā ad τ', 86.

Ver. 72. — διδάσ.] Postulat Temporum ratio ut hæc vox sit, non ex Præterito διδάσ, sed ex Aoristo διδᾶν. Conjunctionum enim est cum præcedentibus, κέμισσι, δῶκε, ἵστασι. Rectèque proinde exponit Eustathius διδάσξαι, non διδάσχει. Vide suprā ad Σ', 448. et ad Π. α', 37.

Ver. 74. — θαλεροῖο.] Ἀλ. γλυκεροῖο.

Ver. 75. — ὃ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα, μοῖρᾶν τ' ἁμμορίην τι.] Ἀλ. Μοῖραν καμμορίην τι.

Οὐ τινά φημι δῖων ἀτέρ ἔλκιν,

Οὐ βαρύπτομον ἄνδρα γνίσσασαι.

Euripid. Heraclid. ver. 608.

Ver. 80. Ἥε μ' εὐπλόκαμος.] Ἀλ. Ἥ ἔμ' εὐπλόκαμος.

Ibid. — ὅφρ' Ὀδυσῆα Ὀσσομένη, καὶ γαῖαν ὑπὸ.] Τούτῳστιν ἵνα θάνομι ἔχουσα μνήμη τοῦ ἀρίστου ἀνδρὸς ἰγγιγγραμμένη μοι ἀνιέξεισται σὺ ψυχῇ. Eustath. Ita suprā Odys. α', 115.

Ὀσσομένης πατιζέ ἰσθλὸν ἐν θρῆσιν—.

Vide Porphy. Quest. Homeric. 16. Barnesius, versiones vulgatas secutus, vocem Ὀσσομένη minùs rectè reddit, "Visura."

Μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς εὐφραίνοιμι νόημα.
 Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακὸν, ὅπποτε κέν τις
 Ἥματα μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,
 Νύκτας δ' ὕπνος ἔχῃσιν· (ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων 85
 Ἑσθλῶν ἡδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἄρ' βλίφαρ ἀμφικαλύψῃ)
 Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνειράτ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
 Τῇδ' ἄρ' αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἴκελος αὐτῷ,
 Τοῖος ἐὼν, οἷος ἦεν ἄμα στρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 Χαῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἐμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδη. 90
 Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλθεν Ἡώς.

“ Neque omnino pejoris viri laetificem mentem.

“ Sed hoc quidem et tolerabile habet malum, quando aliquis

“ Dies quidem flet, frequenter dolens corde ;

“ Noctes vero somnus eum habet : (hic etenim oblivisci-facit omnium 85

“ Bonorum et malorum, postquam palpebras obtexerit :)

“ At mihi et insomnia immittere-solet mala deus.

“ Hæc enim rursus mihi nocte accubuit similis ipsi,

“ Talis existens, qualis ivit cum exercitu ; at meum cor

“ Gaudebat, quoniam non putabam somnium esse, sed visionem-veram jam.” 90

Sic dixit : statim vero aureo-solio venit Aurora.

Ver. 82. Μηδὲ τι.] *Al.* Μηδ' ἴτι.

Ver. 85. — ἔχει.] *Al.* ἔχεν.

Ver. 85. — ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων
 Ἑσθλῶν ἡδὲ κακῶν.] Vide infra ad ψ', 342.

— tuque, ὁ domitor

Somne laborum, [*Al.* malorum], requies
 animi. *Seneca, Herc. Furens*, v. 1065.

— requies, medicinaque publica curæ,
 Somnus

Ovid. ex Pont. lib. I. Epist. ii. 45.

Hinc et apud *Virgilium* :

— Lethæo — somno. *Georg. I. 78.*

Porro *Barnesius* hic ex Editionum veterum nonnullis pro ἀπάντων edidit ἀπαντας. Quam lectionem sensum postulare existimat : “ *Sensus*,” inquit, “ Somnus omnes
 “ alios oblivisci facit bonorum atque malorum ; me non item.” Sed constructionem minus rectè cepisse videtur vir eruditus. Sententiæ enim membra opposita non sunt hoc “ ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν, &c.” et sequens “ Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνειράτ', &c.” ver. 87. sed præcedens, “ Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν, &c.” ver. 83. et illud “ Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνειράτ', &c.” hoc autem “ ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἀπάντων Ἑσθλῶν
 “ ἡδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἄρ' βλίφαρ ἀμφικαλύψῃ,” parenthesi includendum est. Atque ad hanc sententiæ rectius et venustius dicitur ἀπάντων quàm ἀπαντας.

Ver. 86. — ἀμφικαλύψῃ.] Apud *Eustathium* et in contextu et in commentario, ἀμφικαλύψει.

Ver. 87. Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνειράτ' ἐπίσσειεν
 κακὰ δαίμων.] Similiter *Ovidius* ;

Somnia me terrent veros imitantia casus ;
 Et vigilant sensus in mea damna mei.

Ex Pont. lib. I. Epist. ii. 45.

Et *Seneca, de Hercule* :

En, fusus humi sæva feroci

Corde volutat somnia, &c.

Herc. Furens, 1082.

Ita et *Plautus in Rudente* ;

Miris modis Dii ludos faciunt hominibus,

Mirisque exemplis somnia in somnis da-
 nunt.

Nè dormientes quidem sinunt quiescere.

Rud. ver. 584.

Quorum versuum priores duo repetuntur
 in ejusdem *Mercatore*, ver. 221. 222.

Ver. 88. — εἴκελος.] Apud *Eustathium*,
 ἴκελος. Malè: Nam ἴκελος primam corripit.

Ver. 89. Τοῖος ἐὼν, οἷος ἦεν.] Vox οἷος priorem corripere videtur propter sequentem vocalem. Ita *Iliad. ι', 275.*

Οἷδ' ἀρετὴν οἷος ἔσσι —.

Et *Odyss. ε', 312.*

Τοῖος ἐὼν οἷος ἔσσι —.

Et infra ver. 379. *hujus libri*, in voce ἑμ-
 σαιον

“ Ἐμσαιον, οὐδὲ βίος —.

Vide ad *Il. ι', 103.* et *ι', 24.*

Ibid. — ἦεν.] *Τοιῖσι ἦεν. ἦτοι ἀσῆει.*
Eustath.

Ibid. — αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ.] *Al.* ἀλλ' ἐμὸν
 ἦτορ.

Ver. 90. — ὕπαρ.] Vide suprâ ad τ', 547.

Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὅπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Μερμήριζε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν
 Ἦδη γινώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλῇφι.
 Χλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κώεα, τοῖσιν ἔνευδεν, 95
 Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου· ἐκ δὲ βοεῖην
 Θῆκε δύραζε φέρον· Διὶ δ' εὐχέτο, χεῖρας ἀνασχών·
 Ζεῦ πάτερ, εἰ μὴ ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερῇν τε καὶ ὕγρην
 Ἦγετ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεὶ μὴ ἐπακώσατε λήν,
 Φῆμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων 100
 Ἐνδοθεν· ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς·
 Αὐτίκα δ' ἐξρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου
 Ὑψόθεν ἐκ νεφέων· γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς·
 Φῆμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρίς 105
 Πλησίον, ἐνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἶατο ποιμένι λαῶν.
 Τῇσι δὲ δῶδεκα πᾶσαι ἐπερρώοντο γυναῖκες,

Ilius autem flentis vocem audiebat nobilis Ulysses ;

Cogitabatque deinde ; visa autem est ei in animo

Jam ipsum cognoscens astare capiti.

Vestem quidem ubi-collegerat et pelles, in quibus cubabat, 95

In domum deposuit in sellâ : extrâ verò bubulam-pellem

Posuit foras ferens : Jovi autem supplicabat, manibus sublatis :

" Jupiter pater, si me volentes super siccumque et humidum

" Duxistis meam in terram, postquam me malis-affecistis valdè, 100

" Omen aliquis mihi dicat vigilantium hominum

" Intûs ; extrâ autem Jovis portentum aliud ostendatur."

Sic dixit precans : eum verò audivit providus Jupiter ;

Statimque tonuit à splendido Olympo

Ab-alto è nubibus : gavisus est autem nobilis Ulysses :

Omen verò è domo mulier prae-misit molitrix 105

Propè, ubi utique ei molae erant pastori populorum.

His autem duodecim omnes sedulò-incumbebant mulieres,

Ver. 97. — Διὶ δ' εὐχέτο, χεῖρας ἀνασχών
 Ζεῦ πάτερ, &c.]

At pater Anchises oculos ad sidera lætus
 Extulit, et cælo palmas cum voce teten-
 dit :—

Da deinde auxilium, pater, atque hæc
 omina firma. Æn. II. 687. 691.

Vide et suprâ ad ε', 239.

Ver. 100 et 105. Φῆμην.] Κληδὼνα, οἰωνόν.
 Schol. Vide Porphy. Quæst. Homeric. 16.
 Cæterum Eustathius in pluribus Exemplaribus
 Φῆμιν legi testatur ; atque ita in Editionibus
 nonnullis scriptum reperit Barnesius. Ita habet etiam MS. à Tho. Bentleio
 collatus, ver. 105.

Ver. 102. Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε
 μητίετα Ζεύς. Αὐτίκα δ' ἐξρόντησεν.]

Vix ea fatus erat senior, subitoque fragore

Intonuit lævum ———. Æn. II, 692.

Audiit ; et coeli genitor de parte serenâ

Intonuit lævum ———. Æn. IX, 630.

Vide infrâ ad ver. 113.

Ver. 104. Ὑψόθεν ἐκ νεφέων.] Πῶς οὖν φη-
 σιν ἡ ἀλετρίς [infrâ. ver. 114]. " Οὐδέ ποθὶ
 " νίφος ἐστὶ ;" Νῦν τὸν τόπον ἔφη, Ἀστυκῶς, ἐν
 ᾧ εἰσθε συνίστασθαι τὰ νίφιν. Schol.

Ver. 106. — ἐνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἶατο.] Αἱ
 εἶατο. Τὸ δὲ " μύλαι εἶατο," ἀντὶ τοῦ ἐκάθην-
 το, ἔκειντο —. Οἱ δὲ Παλαῖοι γράφουσι καὶ ὅτι
 φίλως τὸ εἶατο ἵνα ᾗ, ἀντὶ τοῦ ἦσαν, ὡς ἀπὸ
 τοῦ εἰμί· καὶ ἐστὶ κριτήριον τούτου. Eustath.

Ver. 107. Τῇσι δὲ δῶδεκα.] Αἱ. Τῇσιν δῶδε-
 κα.

Ibid. — δῶδεκα πᾶσαι.] Vide suprâ ad
 ε', 244. et ad II. ε', 373. 470.

- "Αλφίτα τεύχουσai καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὖδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν·
'Η δὲ μί' οὐπ' αὖετ', ἀφαιροτάτη δ' ἐτέτυκτο· 110
'Η ῥα μύλην στήσασα, ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι·
Ζεῦ πάτερ, ὅσπερ θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,
'Η μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
Οὐδέ ποθι νέφος ἐστί· τέρας νύ τε καὶ τόδε φαίνει·
Κρηῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλὴ ἔπος, ὅττι κεν εἴπω· 115
Μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἤματι τῷδε
'Εν μεγάροισι Ὀδυσῆος ἐλοίατο δαῖτ' ἐρατεινὴν·
Οἱ δὲ μοι καμάτῳ θυμαλγείῃ γούνατ' ἔλυσαν,
'Αλφίτα τευχούσῃ· νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.
'Ως ἄρ' ἔφη· χαῖρεν δὲ κληιδόνη διός Ὀδυσσεύς, 120
Ζηνός τε βροντῇ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.
Αἱ δ' ἄλλαι δμῳαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
'Αγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάτῃ ἀπάματον πῦρ.

Farinas hordeaceas conficientes et triticeas, medullam virorum.

Caeterae quidem dormiebant, postquam triticum moluerant;

Una verò nondum cessabat; debilissima autem erat:

Quae sanè molam ubi-stitisset, verbum dixit, signum regi:

"Jupiter pater, qui utique diis et hominibus imperas,

"Certè valdè tonuisti à coelo stellato,

"Neque usquam nubes est; portentum utique alicui hoc ostendia:

"Perfice nunc et mihi miserae verbum, quod dicam;

"Proci postremumque et ultimum die hoc

"In aedibus Ulyssis capiant convivium desiderabile;

"Qui jam mihi labore tristi genua solverunt,

"Farinas conficienti; nunc ultimò coenent."

Sic utique dixit: gaudebat autem omine nobilis Ulysses,

Jovisque tonitru: putabat enim se ulturum sones.

Caeterae verò famulae in aedibus pulchris Ulyssis

Congregatae accendebant in foco indefessum ignem.

Ver. 108. — ἀλείατα.] "Αλεια, τὸ ἀπὸ πυρὸς ἄλειον· καθάπερ ἄλφισον, τὸ ἀπὸ κριθῆς. Eustath. Al. ἀλείφατα.

Ver. 112. Ζεῦ πάτερ, ὅσπερ θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις.]

O pater, ô hominum Divûmque aeterna potestas. Æn. X, 18.

Ver. 113. — ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος, Οὐδὲ ποθὶ νέφος ἐστί.]

— coelo ceciderunt plura sereno

Fulgura —. Virg. Georg. I, 487.

— namque Diespiter

Igni corusco nubila dividens,

Plerumque per purum tonantes

Egit equos, volucremque currum.

Horat. Carm. lib. I. Od. xxxiv. 5.

Tom. II.

Fulgura fallaci micuerunt crebra sereno.

Lucan. Pharsal. I, 530.

Vide suprâ ad ver. 102.

Ibid. — οὐρανοῦ ἀστερόεντος.]

— stellantis regia cœli. Æn. VII, 218.

— cœlum stellis fulgentibus aptum.

Æn. XI, 202.

Ver. 119. — δειπνήσειαν.] Vide suprâ ad γ', 535.

Ver. 121. — τίσασθαι.] Similiter infrâ ver. 169. τισαίαντο· Vide ad Il. γ', 257. i, 508. Item ad γ', 28.

Ver. 123. — ἀπάματον πῦρ.]

— flammæ atque incendia vires

Indomitas —. Æn. V, 680.

Τηλέμαχος δ' εὐνῆθεν ἀνίστατο ἰσόθεος φῶς,
Εἴματα ἱσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὄξυ θ' ἐτ' ὤμῳ· 125

Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξεῖ χαλκῷ.
Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν·

Μαῖα φίλῃ, πῶς ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ
Εὐνῇ καὶ σίτῳ; ἥ αὖτως κείται ἀκηδῆς; 130

Τοιαύτῃ γὰρ ἐμοὶ μήτηρ, πινυτὴ περ ἑοῦσα,
Ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
Χεῖρονα, τὸν δὲ τ' ἀρεῖον ἀτιμήσας ἀποπέμπει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
Οὐκ ἄν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτίωρο. 135

Οἶνον μὲν γὰρ πῖνε καθήμενος, ὄφρ' ἐθέλ' αὐτός·
Σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι· εἴρετο γὰρ μιν.

Ἄλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκαιο,
Ἡ μὲν δέμνι ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμῶσιν·

Αὐτὰρ ὄγ', ὥς τις πάμπαν οἴζυρος καὶ ἄποτμος, 140
Οὐκ ἐθέλ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
Ἄλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἴῳ

Telemachus autem à lecto surrexit deo-par vir,
Vestes indutus: circumque ensem autem posuit humero; 125

Pedibusque sub nitidis ligavit pulchros calceos:
Sumpsitque validam hastam, praefixam acuto aere.
Stetit autem super limen profectus, et Eurycleam allocutus est:

“Nutrix dilecta, quomodo hospitem honorastis in domo

“Lecto et cibo; an temerè jacet neglectus?

“Talis enim mihi mater, prudens licet sit, 130

“Temerè alterum honorat articulatè-loquentium hominum

“Deteriorem; meliorem verò inhonoratum dimittit.”

Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea:

“Nè illam nunc, fili, insontem accuses. 135

“Nam vinum quidem bibebat is sedens, quamdiù volebat ipse:

“Cibum autem non ampliùs dixit se appetere; interrogabat enim ipsum.

“Sed quando demùm cubitùs et somni meminit,

“Illa quidem cubilia jussit subternere ancillas:

“At is tanquam aliquis omninò aerumnosus et infortunatus, 140

“Noluit in lectis et in stragulis dormire,

“Sed in crudà bubulà-pelle, et pellibus ovium

Ver. 124. — ὑπὸν ἀνίστατο, &c.]

Consurgit senior, tunicâque inducit
artus: [plantis:

Et Tyrrhena pedum circumdat vincula

Tum lateri atque humeris Tegeæum sub-
ligat ensem. Æn. VIII, 457.

Ibid. — ἰσόθεος φῶς.] Sic apud Ovidium:

Æquandi superis — viri.

Ex Pont. lib. I. Epist. ii. ver. 120.

Ver. 125. — ὤμῳ] Al. ὤμῳ, et ὤμους.

Ver. 129. — πῶς ξεῖνον.] Al. τὸν ξεῖνον.

Ver. 131. — ἰμοῖ.] Al. ἰμῶ.

Ver. 132. Ἐμπλήγδην.] Ἐκπλακτικῶς ἢ ἀκρίτως, καὶ ὡς ἂν τύχη, ἐμπιλάζουσα τοῖς πράγμασι. Schol. Καὶ ἄλλως δὲ, ἐμπλήγδην, τὸ δίκην ἐμπλήκτου τινός· ἐμπληκτος δὲ, ὁ ἀστατος, καὶ οἷον ἔσω πισπληγμένος, καὶ οὐ κατὰ φύσιν φρονῶν. Eustath.

Τοιοῦθι μῖντο φῶτις ἐμπληκτοὶ βροτῶν.
Sophocl. Ajax, ver. 1.

"Εδραθεν ἐν προδόμῳ· χλαῖναν δ' ἐπίσσαμεν ἡμεῖς.

"Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,

"Εγχεος ἔχων· ἄμα τῷ γε κύνας πόδας ἀργοὶ ἔποντο.

145

Βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς·

Ἢ δ' αὖτε δμῶσιν ἐκέκλετο διὰ γυναικῶν

Εὐρύκλει, ὧπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·

Ἀγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,

Ῥάσσατέ τ'· ἐν δὲ θρόνοισ' εὐποιήτοισι τάπητας

150

Βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας

Πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,

Καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταῖ δὲ μεθ' ὕδαρ

"Ερχεσθε κρήνηνδε, καὶ οἶστέε θεᾶσσαν ἰοῦσαι·

"Dormivit in vestibulo; laenam verò injecimus nos."

Sic dixit: Telemachus autem ex domo egressus est,

Hastam habens: unaque eum canes pedibus veloces sequebantur.

145

Perrexit verò ire in concionem ad benè-ocreatos Achivos:

Ancillas autem demùm hortabatur nobilissima mulierum

Euryclea, Opis filia Pisenoridæ:

"Agite, aliae quidem domum verrite festinantes,

"Aspergiteque; et in sedilibus fabrefactis tapetes

150

"Injicite purpureos: aliae verò spongiis mensas

"Omnes abstergite: purgate autem crateras,

"Et pocula rotunda fabrefacta: aliae verò petituræ aquam

"Ite ad-fontem, et afferte citò euntes:

Ver. 143. "Εδραθεν ἔν.] *Al.* "Εδραθ' ἰν].

Ver. 149. "Αγρεῖθ'.] *Scholiastes* interpretatur Συναθροίζεσθαι. *Eustathius* aliter, Τὸ δὲ "Αγρεῖται (inquit) — ταυτὸν τῷ, σπουδαίως ἄγεται· καὶ ὡς ἰσχυρῶς, ἄγεται ῥᾶν. Διὸ παλάσιον "Αγι, καὶ "Αγιστά, παρακλινομαστικῶς, οὕτω νῦν μὲν "Αγρεῖται· ἐν δὲ Ἰλιάδι ἰνικῶς [*Iliad.* ἰ, 765.] "Αγρει μὲν οἱ ἴσχεσον Ἀθηναῖον.

Atque hoc quidem in sensu sæpè apud Poetam usurpatur "Αγρει numero singulari: vide *Iliad.* ἡ, 459. λ', 512. ξ, 271. *Odys.* φ', 176. In plurali autem hoc tantùm in loco occurrit.

Ibid. — δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι, Ῥάσσατέ τ'· &c.] Similiter *Anaxandrides* Poeta, apud *Athenæum*:

Ἄλλὰ ξενῶνας ὄγει, καὶ ῥᾶνον δόμους,
Σπέρνουν τε κοίτας, καὶ πυρὸς φλᾶξον μῆνεις,
Κρητῆρᾶ τ' αἶφου, καὶ τὸν ἥϊστον κίρα.

Athen. lib. II. cap. 9. ipso initio.

Ver. 150. Ῥάσσατέ.] Ῥάσαται. *Schol.* Θίμα δι τοῦ Ῥάσαται, Ῥάζω· ἔξ οὗ ἐν τοῖς ἔξῃς, [ver. 354. *hujus libri*,] "ταῖχοι ἱρράδαται" ὁμοίως τῷ, ἀνομάδονται, καὶ τοῖς τοιούτοις. *Eustath.* Quod reprehendens *Barnesius*, ex Ῥαῖνω, Ῥάσσαται omnino deductum contendit. "Α Ῥαῖ-
"ω" inquit, "Fut. Ῥαῖνῶ, *Eolicè* Ῥάσω, duplicatione *Ionica* Ῥάσσα." Atqui observa-

vit *Heracides* apud *Eustathium*, in commentario ad ver. 354. *hujus libri*, ἱρράδαται ἀ ῤαῖνω deduci non posse. Αἶγυ δ' ἰκνῖος (inquit *Eustathius*) καὶ ὡς οὐκ ἴσται ἀπὸ τοῦ Ῥαῖνω γινίσθαι τὸ ἱρράδαται· ἦν γὰρ ἂν, φησι, ἱρράδαται τοῖχου. Vide ad *II. β*, 514.

Ver. 152. — ἀμφιμάσασθαι.] Vide ad *II. ε'*, 564.

Ver. 153. — δέπα ἀμφικύπελλα.] Vide ad *II. α*, 584. *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus, δέπα.

Ibid. — τετυγμένα.] Vide ad *II. ζ*, 488.

Ver. 154. — οἶσιν.] Τὸ δὲ "οἶσιν," ποιητικῶς κανονίζεται, ὡς παρατακτικὸς ἀπὸ μίλλοντος ἀναδαμνίντος εἰς ἰνατώσα. Οἶσω γὰρ. οὐ παρατακτικὸς, οἶσω, τὸ πρῶτον, οἶσ' τὸ προστακτικὸν ὁμοφώνως, οἶσ' οὐ πληθυντικὸν τῷ, οἶσιν. *Eustath.* Atque analogiā quidem haud dissimili sæpè usurpare videtur Poeta, verba δόσσαι, βῆσαι, βῆσιν, &c. Vide autem ad *II. ἰ*, 109. Occurrit eadem vox *Iliad.* γ', 103. ἰ, 718. et apud *Theocritum*, *Idyll.* XXIV. 48. Porro fuerunt, teste *Barnesio*, qui οἶσιν ubique legendum statuerint. Sed nullo profectu. Nam, uti ipse annotat, occurrit apud *Homerum* οἶσι in Imperativo, numero singulari; ubi isti emendationi locus nullus est:

Οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπίσσονται μεγάροιο, 155
 Ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.
 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἡδ' ἐπίθοντο.
 Αἱ μὲν εἴκοσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον
 Αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπισταμένως πονέοντο.
 Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγῆνορες· οἱ μὲν ἔπειτα 160
 Εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν ξύλα· αἱ δὲ γυναῖκες
 Ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δὲ σφισιν ἦλθε συζῶτης,
 Τρεῖς σιάλους κατάγων, οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι·
 Καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἶασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι,
 Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μελιχίοισι· 165
 Ξεῖν', ἦ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,

“ Non enim diū proci aberunt à domo ;

155

“ Sed valdè manè venient ; quoniam et omnibus festus-dies.”

Sic dixit : illae autem ei omninò quidem auscultarunt et paruerunt.

Viginti quidem iverunt ad fontem nigrum-aquis ;

Aliae verò illic in aedibus scitè operabantur.

Ingressi autem sunt proci eximii : hi quidem deinde 160

Benè et scitè findebant ligna : mulieres verò

Venerunt à fonte : illis verò supervenit subulcus,

Tres porcos adducens, qui erant inter omnes optimi :

Et hos quidem sivit per septa pulchra pasci ;

Ipse verò demùm Ulysssem allocutus est blandis verbis : 165

“ Hospes, an jam te magis Achivi respiciunt,

Οἷος Διῶν, &c. ——— Odyss. χ', 106.

Οἷος Δέμιον, γρηῦ, κακῶν ἄκος· οἷος δὲ μοι
πῦρ. Ibid. 481.

Et apud Callimachum :

——— φέρε στάχυν· οἷος Διερσύν.

Hymn. in Cererem, ver. 137.

Ver. 155. Οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπίσσονται.] Ita edidit Barnesius ex Eustathio, qui et in contextu et in commentario hoc modo legit. Ita porrò habet MS. à Tho. Bentleio collatus. Et simili ferè loquendi ratione utitur Poeta suprâ ε', 301. 302.

——— οὐδ' ἐστὶ τῆλε φίλων καὶ πατρῶος αἵης
Δηρὸν ἀπιστεύεται.

Vulgati hîc legunt, Οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπίσσονται. Ad sententiam minùs rectè.

Ver. 156. ——— ἰσθὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.] Ταύτην τὴν ἡμέραν ἑορτὴν καὶ νομηνίαν παρατίθεται Ἀπόλλωνος ἱερὰν ἵνα τῶν ἀνδρῶν τιρὶ τὴν ἑορτὴν καταγινόμεναν, εὐκαιρον ἔχη τὸ ἐπιτίθεσθαι μνηστῆρας. Schol. Ita infrâ φ, 258.

Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῦ Διῶς
Ἀγνῆ·

Et ver. 276. hujus librî :

Κέρυνες δ' ἀνὰ ἄστου Διῶν ἱερὴν ἱκατόμην

Ἦγον· τοὶ δ' ἀγόμενοι καρνηκόμεναις Ἀχαιοὶ
Ἄλσος ὑπὸ σκιερῇ ἱκατομόλου Ἀπόλλωνος

Ver. 159. ——— κατὰ δώματ'.] Ita edidit Barnesius ex Eustathii commentario. Quæ et probabilior videtur lectio. Vide Odyss. ε', 402. 531. ε', 416. ε', 298. 331. Vulgg. κατὰ δῶμα.

Ver. 160. Ἐς δ' ἦλθον.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Ἐκ δ' ἦλθον.

Ibid. ——— μνηστῆρες ἀγῆνορες.] Vir eruditus Tho. Bentleius in uno MS. reperit δρηστῆρες ἀγῆνορες, in altero, δρηστῆρες Ἀχαιῶν· quæ et potior videtur lectio ; tum quia sequens, κέασαν ξύλα, Servorum quàm Procorum magis proprium videtur opus ; tum quia Procorum ingressus meminit Poeta infrâ ver. 248.

Ver. 161. ——— αἱ.] Al. ταί.

Ver. 163. ——— ὅ ἴσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι.] Ita edidit Barnesius ex ver. 174. infrâ ; atque ita legitur in MS. à Tho. Bentleio collato. Firmatur porrò hæc lectio ex Iliad. ι, 2. ε', 409· ubi similis phrasis occurrit. Vulgati hîc habent, ὅ ἴσαν ἐν πᾶσιν ἄριστοι.

Ver. 166. ——— ἦ ἄρτι.] Al. ἦ ἄρ τι.

Ibid. ——— μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν.] Προσπῶς ὁρώσιν Schol.

Ibid. ——— Ἀχαιοί.] Vide suprâ ad ε', 513.

Ἡέ σ' ἀτιμάζουσι κατὰ μέγαρ', ὡς τοπάρος περ;

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Αἱ γὰρ δὴ, Εὐμαίε, θεοὶ τισαίαιτο λώβην,

Ἦν οἷδ' ὑβρίζοντες, ἀεικέα μηχανώνται

170

Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,

Αἴγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,

Δεῖπνον μνηστήρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες·

175

Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ·

Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισι·

Ἔειν, ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις κατὰ δῶμα,

Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξεισθα δύραζε;

Πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέσθαι οἶώ,

180

Πρὶν χειρῶν γεύσασθαι· ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον

“An te ignominia-afficiunt in aedibus, sicut antea scilicet?”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:

“Utinam enim jam, Eumaeae, dii ulciscerentur contumeliam,

“Qua isti insultantes, indigna machinantur

170

“Domo in aliena, neque pudoris portionem habent.”

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Prope autem ipsos venit Melanthius, custos caprarum,

Capras agens, quae inter omnes excellebant greges,

Coenam procis; duo autem una comitabantur pastores;

175

Et has quidem religavit sub porticu sonora;

Ipse vero demum Ulyssem allocutus est convitiis:

“Hospes, adhuc et nunc hic molestus-eris in domo

“A-viris petens? at non exibis foras?

“Omnino non amplius nos diremptum-iri puto,

180

“Priusquam manus invicem gustaverimus; quia tu scilicet non decenter

Ver. 170. — ἀεικέα.] *Al.* ἀτάσθαλα·
ut infra ver. 370.

Ver. 171. — οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.]
Scholiastes exponit, Οὐδ' ἐλίγον αἰδοῦνται. Si-
militerque reddit Versio Wetsteniana; “Ne-
que pudoris vel particulam habent.” Et
Barnesius; “Neque pudoris partem, i. e. tan-
“tillum habent.” Attamen vox μοῖρα isto
in sensu vix usquam reperitur. Sensus,
ut opinor, est simpliciter; “Neque pudoris
“portionem (qualis nimirum ceteris homi-
“nibus inesse solet) habent.”

Ver. 176. Καὶ τὰς μὲν κατέδησεν.] *Eusta-
thius* et *Henricus Stephanus* in exemplaribus
nonnullis τὰς μὲν legi testantur. Malè, ut
notat *Barnesius*, propter illud quod legitur
suprà ver. 174. Αἴγας ἄγων, Αἱ πᾶσι μετέ-
πρεπον. — Nisi et ibi legas, Οἱ πᾶσι με-
τέπρεπον. —

Ibid. — κατέδησεν.] *Barnesius* ex *Eus-
tathio* edidit κατέδησεν· et in annotationibus,
“Referendum (inquit) ad δῶμα νομῆες· οὗτοι
“γὰρ ἅμ' ἔποντο αὐτὸς δὲ Μελάνθιος αὖτ'
“Ὀδυσῆα, &c.” Sed praestat vulgata lectio.
Ita enim aptè inter se ex adverso respon-
dēt ista “τὰς μὲν,” et “Αὐτὸς δ'·” quo
modo et suprà ver. 164. et 165.

Καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἔλασι.
Αὐτὸς δ'.

Firmaturque porro hæc lectio ex ver. 189.
190. infra, ubi eadem sententia occurrit.

Ver. 178. — ἀνιήσεις.] Vide ad *Il.* 6,
24. Cæterum deducta (ut opinor) hæc vox
non ex ἀνιήζω, (indè enim fieret ἀνιήσεις
penultimā correctā; sed ex ἀνιάω· undè
ἀνιάται *Odys.* 6, 334. et ἀνιήεις, *ib.* 133. γ',
117. et *Il.* β', 291. Vide ad *Il.* 4, 67. et 140,
P 3

Αἰτίξεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.

“Ὡς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
'Αλλ' ἀκέων κίνησέ κάρη, κακὰ βυσσοδομύων.

Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν, 185

Βοῦν στεῖραν μνηστῆρσιν ἄγων καὶ πίνοντας αἶγας·

(Πορθμῆες δ' ἄρα τούς γε διήγαγον, οἷτε καὶ ἄλλους

'Ανθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκεται.)

Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῃ·

Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην, ἄγχι παραστάς· 190

Τίς δὴ ὅδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε, συβῶτα,

'Ημέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὐχεται εἶναι

'Ανδρῶν; πῶ δέ νυ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;

Δύσμορος· ἦτε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι.

'Αλλὰ θεοὶ δυνάσσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους, 195

'Οππότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπικλώσσονται οἷζύν.

“Ἢ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς·

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε, πάτερ, ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔσπερ ὀπίσσω

“ Petis: sunt autem et alia convivia Achivorum.”

Sic dixit: hunc autem nihil allocutus est solers Ulysses,
Sed tacite movit caput, mala profundè-cogitans.

Hic autem tertius supervenit Philoetius, princeps virorum, 185

Bovem sterilem procis agens, et pingues capras:

(Portitores verò hos trajecerunt, qui utique et alios

Homines deducunt, quicunque ipsis advenierit:)

Et haec quidem bene religavit sub porticu sonora:

Ipsè autem demùm interrogabat subuleum, propè astans: 190

“ Quis jam hic hospes nuper venit, subulce,

“ Nostram ad domum? ex quibus verò se profitetur esse

“ Viris? ubinam autem ei genus et patria terra?

“ Infelix; certè similis-est corpore regi imperatori.

“ Sed dii malis-mergent multivagos homines, 195

“ Quandò etiam regibus destinabunt aerumnam.”

Dixit; et dextrâ complectebatur manu astans;

Et ipsum affatus verba alata dixit:

“ Salve, pater, ò hospes, adsit tibi in posterum saltem

Ver. 182. Αἰτίξεις.] *Al.* Αἰτίχοις.

Ibid. — καὶ ἄλλαι.] *Al.* καὶ ἄλλοι. Atque ita in commentario citat *Eustathius*.

Ver. 185. — ὄρχαμος ἀνδρῶν.] Vide suprâ ad ξ, 3. 22.

Ver. 187. Πορθμῆες.] Πορθμῆες πάντως λεγόμενοι, ὡς διὰ πορθμοῦ, ὃ ἐστὶ στενὸν πόρου θαλάσσης, τοὺς περιουμίνους ἄγοντες. *Eustath.*

Ibid. — ἄρα.] *Uti soliti sunt.* —

Ver. 188. — εἰσαφίκεται.] *Al.* εἰσαφίκοιτο.

Ver. 192. — τίων δ' ἐξ εὐχεται εἶναι.] Ita edidit *Barnesius*. *Vulg.* ἐξύχεται.

Ver. 195. — θεοὶ δυνάσσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους.]

“Ὡς γὰρ ἐπικλώσαντο θεοὶ διλοῖσι βροτοῖσι
Ζεῦν ἄρχυμίνους. — *Iliad.* α, 525.

Ibid. — δυνάσσι.] *Eis kákwon metabál-lousin. Schol.*

Ver. 196. “Ὅσπότε καί.] *Al.* “Ὅσπότε κιν.

Ibid. — ἐπικλώσσονται.] *Al.* ἐπικλώσονται.

Ver. 199. — πάστε.] *Barnesius* edidit *πατῆρ*. Sed nihil opus. Vide ad *Il.* α, 51,

— *Ibid.* — ἔσπερ ὀπίσσω.] *Al.* ὥσπερ ὀπίσσω. Vide suprâ ad α', 121.

- "Ολκος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσιν. 200
 Ζεῦ πάτερ, οὗτις σέϊο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
 Οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεται αὐτός,
 Μισγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγαςι λευγαλείοισιν.
 "Ιδιον, ὡς ἐνόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὄσσε
 Μνησαμένῳ Ὀδυσῆος· ἐπεὶ κακείνον οἶω 205
 Τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
 Εἴπου ἔτι ζῶει, καὶ ὄρεα φάος ἡελίοιο.
 Εἰ δ' ἤδη τέθηκε, καὶ εἰν αἶδαο δόμοισιν,
 "Ω μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν
 Εἶσ' ἔτι τυτθὸν ἰόντα, Κεφαλλήνων ἐνὶ δήμῳ· 210
 Νῦν δ' αἰ μὲν γίνονται ἀβέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως

- " Felicitas ; at nunc quidem malis teneris multis. 200
 " Jupiter pater, nullus te deorum perniciosior alius :
 " Non parcis viros, postquam jam generasti ipse,
 " Miscere malo et doloribus tristibus.
 " Sudavi, ut animadverti ; lachrymisque oppleti sunt mihi oculi
 " Recordanti Ulyssis ; quoniam et illum puto 205
 " Tales pannos habentem inter homines vagari ;
 " Sicubi adhuc vivit, et videt lumen solis.
 " Sin jam mortuus est, et in orci aedibus,
 " Hei mihi deinde ob Ulyssem eximium ; qui me bobus
 " Praefecit, adhuc parvulus cūm-essem, Cephalenorū in populo ! 210
 " Nunc autem hae quidem fiunt innumerae, neque aliter

Ibid. — Ἰσπερ ὁπίσω "Ολκος· ἀτὰρ μὲν
 νῦν γε κακοῖς.]

FleBILE principium melior fortuna sequetur. *Ovid. Metam. lib. VII. v. 518.*

— Non, si malè nunc, et olim

Sic erit.—*Horat. Carm. lib. II. Od. x. 17.*

Ver. 200. — ἔχεται πολέεσσιν.] Ita edit *Barnesius* ex σ', 122. suprā, ubi idem versus occurrit, et in vulgatis scriptum est πολέεσσιν. Atque ita hic legit MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulg.* hoc in loco, πολ-
 λαίσι.

Ver. 202. 203. Οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας —
 Μισγίμναι κακότητι.] *Barnesius* et *Versiones*
 vulgatæ reddunt, "Non misereris viros —
 "Misceri malo." Sed potius vertendum cen-
 sui, "Non parcis viros — miscere malo."
 Nam vox *μισγίμναι* (ut opinor) activa est,
 sicut ἀρχίμναι, ἐλείμναι, ἐρείμναι, περιπίμ-
 ναι, &c.

Ver. 202. — ἐπὴν δὴ γίνοιται αὐτός.]
 Καθ' ὃ, Πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε. *Schol.*

Ver. 204. "Ιδιον, ὡς ἐνόησα.] *Scholias* et
Eustathius vocem "Ιδιον, quæ apud *Homerum*
 hoc tantum in loco occurrit, exponunt,

"Ἰδεωσα, ἡγωνίασα, ut sic videlicet *Imperfectum*
 ex "Ιδιον. Quæ expositio firmatur ex *Aristo-
 tele*: "Ὡς ἦδη τις ἴδισαν αἰματώδη ἰδεῶσα.
De historiâ Animalium, lib. III. cap. 19.
 Et ex *Aristophane* :

Οὐκ ἂν ἔξιδισεν ἱ; δοιμάτιον —.

Aves, ver. 793.

Dna. Dacier verò "Ιδιον hoc in loco ex Ad-
 jectivo "Ιδιος esse existimat ; sententiamque
 ita mirè admodum exponit : "Philetius, en
 "voyant cet étranger si malheureux, se
 "plaint de la cruauté de Jupiter qui plonge
 "les hommes dans des malheurs éprouvan-
 "tables ; et il se confirme dans ce senti-
 "ment, en faisant reflexion à ce qui est arrivé
 "à Ulysse. "Ιδιον ὡς ἐνόησα depend de ce qui
 "précède, Et l'exemple domestique que nous
 "en avons, me revient dans l'esprit."

Ver. 207. καὶ ὄρεα φάος ἡελίοιο.] Mirè hic
Eustathius : Τὸ δὲ, "ζῶει, καὶ ὄρεα φῶς," πρὸς
 ἀκρίβειαν καὶ νῦν κίτται, ὡς πολλῶν ζώντων μὲν,
 μὴ βλεπόντων δὲ. Ac si locum hic habere
 posset istiusmodi distinctio.

Ver. 209. — ἐπὶ βουσὶν.] *Al.* ἐν βουσὶν.

Ver. 211. — ἄλλως.] *Al.* ἄλλω.

Ἄνδρ' ἄ γ' ὑποσταχύατο βοῶν γένος εὐρυμετάπων·
 Τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναι σφίσιν αὐτοῖς
 "Εδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
 Οὐδ' ὅπιδα τρομέουσι θεῶν· μεμάασι γὰρ ἦδη 215
 Κτήματα δάσσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
 Πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακὸν, υἱὸς ἐόντος,
 "Αλλων δῆμον ἰκέσθαι, ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν,
 "Ανδρας ἐς ἀλλοδαπούς· τὸ δὲ ρίγιον, αὖθι μένοντα 220
 Βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
 Καὶ κεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
 Ἐξικόμην φεύγων· (ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται)
 Ἄλλ' ἔτι τὸν δύστηνον οἴομαι, εἴποθεν ἐλθὼν
 Ἄνδρῶν μνηστήρων σκέδασι κατὰ δώματα θείη. 225
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῶ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
 Γινώσκω δὲ καὶ αὐτὸς, ὅ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει,
 Τοῦνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὁμοῦμαι·

" Viro utique succresceret boiū genus latis-frontibus :

" Has autem alii me jubent ducere sibi ipsis

" Ad-edendum : neque omnino filium in aedibus curant,

" Neque vindictam timent deorum ; cupiunt enim jamdudum 215

" Possessiones dividere diū absentis regis.

" At mihi hoc animus in pectoribus charis

" Plerumque voluit : valde quidem malum, filio existente,

" Aliorum populum adire, euntem cum ipsis bobus,

" Viros ad alienos ; hoc verò durius, hic manentem 220

" Bobus alienis assidentem dolores pati.

" Et jam olim ad alium magnanimatorum regum

" Exiissem fugiens, (quoniam non ampliùs tolerabilia sunt) ;

" Sed adhuc illum infelicem exspecto ; sicundè reversus

" Virorum procorum dispersionem per aedes faciat." 225

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

" Bubulce, quandoquidem neque malo neque insipienti viro similis-es,

" Cognosco autem et ipse, quòd tibi prudentia mentem occupat,

" Ideò tibi dicam, et insuper magnum jusjurandum iurabo :

Ver. 212. — ὑποσταχύατο.] *Al.* ὑποσταχύουσα, et ὑποσταχύουσα.

Ver. 213. — ἀγινέμεναι.] Vide suprā ad ver. 202.

Ver. 215. Οὐδ' ὅπιδα τρομέουσι θεῶν.] Vide suprā ad ξ', 82. et ad *Il.* π', 388.

Ver. 218. Πόλλ' ἐπιδινεῖται.] "Εν τοῖς στήθεσιν ἀνακυκλεῖ ὁ λογισμὸς, πολλὰς στροφὰς λαμβάνει. *Schol.*

Ver. 219. "Αλλων.] *Al.* "Αλλον· notante *Eustathio.*

Ibid. — αὐτῇσι.] *Al.* αὐτοῖς.

Ver. 222. Καὶ κεν δὴ.] Vide ad *Il.* ξ', 435. et 504.

Ver. 227. Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῶ] Pronuntiabatur ἰα' οὔτε, vel ἰαῖούτε tribus syllabis : Uti et notavit *Barnesius.* Ita *Iliad.* v', 777.

Μίλλω, ἐπεὶ οὐδ' ἐμὶ πάμπαν, &c.

Vide et ad *Il.* ι', 533.

Ver. 228. — ἔ τοι.] *Al.* ἔτι.

Ibid. — πινυτὴ.] *Al.* πινυτή.

Ἰστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα, 230

Ἰστὶν τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνω,

Ἥ σέθεν ἐνθάδ' ἰόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·

Σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψαι, αἱ κ' ἐβέλησθα,

Κτεινομένους μνηστῆρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ· 235

Αἱ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίαν·

Γνοίης, οἷη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.

Ὡς δ' αὖτως Εὐμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσι,

Νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.

Ὡς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 240

Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε

ἤρτυον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἦλυθεν ὄρνις,

“ Sciat nunc Jupiter primū deorum, hospitalisque mensa,

230

“ Larque Ulyssis eximii, quem adveni,

“ Certē, te hic praesente, veniet domum Ulysses ;

“ Tuisque oculis videbis, si volueris,

“ Interfici procos, qui hic dominantur.”

Hunc autem rursus allocutus est boiū bubulcus vir :

235

“ Utinam enim hoc, hospes, verbum perficeret Saturnius !

“ Cognosceres, qualis mea potentia et manus sequerentur.”

Sic autem pariter Eumaeus supplicavit omnibus diis,

Ut rediret Ulysses prudens suam ad domum.

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

240

Proci autem Telemacho mortemque fatumque

Struebant : at iis sinistra venit avis,

Ver. 231. Ἰστὶν τ' Ὀδυσῆος.] Ita edidit Barnesius ex Eustathio, ex Etymolog. Magn. et ex Odys. γ', 304. ubi idem versus occurrit. Cum Barnesio porro hic facit MS. à Tho. Bentleio collatus. Al. Ἐστὶν τ' Ὀδυσῆος.

Ver. 235. — αἱ κ' ἐβέλησθα.] Ἰστίον δὲ καὶ ὅτι τὸ, ἵππερ ἵβλησι, ἀπόπειρά ἐστιν Ὀδυσῆος εἰς Φιλοίτιον, ὁποῖαν φθάσας προιδούμασιν [suprà γ', 305.] ἐν ἱσχυρῷ τοῦ νιού. Eustath. Sed hoc nimis longè videtur petiitum.

Ver. 235. — ἐπιβουκόλος.] Ἐπιβουκόλος, inquit Eustathius, φησὶ, κατὰ πλεονασμὸν προθέσεις. Barnesius voculam ἐπ' “ Superio-” rem in illo Officio,” denotare existimat. “ Ita,” inquit, “ μ', ver. 131. ἱσισομίνας, “ Pastores praecipui ; et ἱσίουρες.” At rectius videtur quod addit Eustathius ; Δουῖ — ἱσίουκόλος εἶναι ὁ ἐπὶ βουῇ τεταγμένος· ἥγουν, ὁ ἐπὶ τῶν βιῶν, ὡς ἱσισσατῶν αὐταῖς. Οὕτω δὲ καὶ ἱσίουρες, ὁ ἐπὶ φυλακῇ τεταγμένος.

— Ὀδυσῆος ἀμύμονος, δὲ μ' ἐπὶ βουῶν Εἴτ' ἐπὶ τυτθὸν ἰόντα — Suprà ver. 209.

Ver. 237. Γνοίης, εἰμ.] MS. à Tho. Bentleio

collatus, Γνοίης γ', εἰμ. Quae fortè et verior lectio. Ita enim in omnibus legitur infrà γ', 202. ubi repetitur hic versus ; atque ita hic legisse videtur Eustathius ; quippè in commentario citat, Γνοίης ἀν' εἰμ, &c.

Ibid. — οἷη ἐμὴ δύναμις.] “ Pro ἱμῇ,” inquit Henricus Stephanus, “ fortassè rectius “ legeretur ἱμοί.” Firmatur autem vulgata lectio ex γ', 202. infrà, ubi idem versus occurrit.

Ibid. — χεῖρες ἔπονται.] Al. χεῖρες ἔπαυται· et χεῖρες ἀσπται.

Ver. 241. — θάνατόν τε μόρον τε.] “ Nec “ illa quidem ejusdem significationis repetitio ignava et frigida videri debet ;

“ Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε “ μόρον τε

“ ἤρτυον —

“ Quòd bis idem θάνατον καὶ μόρον dixerit. “ Indignitas enim molliendæ tam acerbæ “ tamque injustæ necis, mirandâ mortis “ iteratione defleta est.” Gellius, lib. XIII. cap. 25. Vide suprà ad λ', 611.

Ver. 242. — ἦλυθεν ὄρνις.] Vide suprà ad δ', 160

Αἶετος ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.

Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο, καὶ μετέειπεν·

“ὦ φίλοι, οὐχ' ἡμῖν συνθεύσεται ἥδε γε βουλὴ, 245

Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησάμεθα δαιτός.

“Ὡς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπὶ ἡνδανε μῦθος.

Ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο,

Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·

Οἱ δ' ἔρευνον ὅϊς μεγάλους καὶ πίνοντας αἶγας, 250

Ἰέρευνον δὲ σῶας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην·

Σπλάγχχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνάμων· ἐν δ' ἄρα οἶνον

Κρητῆρσιν κερώνοντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.

Σίτον δὲ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,

Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἐνοχόει δὲ Μελανθεύς. 255

Οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.

Τηλεμάχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κερδεα νωμῶν,

Ἐντὸς εὐσταθέος μεγάρου, παρὰ λάϊνον αὐδὸν,

Aquila altivolans; tenebat verò timidam columbam.

Illis autem Amphinomus concionatus est, et dixit:

“O amici, haud nobis perficietur hoc sanè consilium, 245

“Telemachi caedes: sed recordemur convivii.”

Sic dixit Amphinomus: illis verò placebat sermo.

Ubi autem venissent in aedes Ulyssis divini,

Laenas quidem deposuerunt in sedilibusque solisque;

Ipsi autem mactabant oves magnas, et pingues capras; 250

Mactabant etiam porcos, et bovem armentalem:

Viscera verò assata distribuebant; vinumque deinde

In crateribus miscebant: pocula autem distribuit subulcus.

Panem verò ipsi distribuit Philoetius, princeps virorum,

Pulchris in canistris: vinum autem fundebat Melanthius. 255

Illi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

Telemachus autem Ulyssem sedere fecit, astutias versans,

Intra benè-fundatam domum, apud lapideum limen,

Ver. 250. Οἱ δ' ἔρευνον ὅϊς.] Παρατηρητέον, inquit Scholiastes, ὅτι μόνους τοὺς μνηστῆρας θεοῖς θύοντας οὐκ οἶδιν. Eustathius autem hunc unicum locum à Veteribus exceptum testatur: Σημειοῦνται δ' (inquit) ἐν τοῖς ἡνδῶν οἱ Παλαῖοι, ὡς ἐνθάδε καὶ μόνον οἱ μνηστῆρες ἐρεῖνουσιν θεῖς, καὶ τὰ ἐξῆς, ὡς ἡρβήθη· ἀλλὰ χεῖρ δὲ τῆς Ὀμηρικῆς ταύτης ποιήσεως οὐκ ἐμνησται οὐτὼ ποιοῦντες. Attamen de Prociis hunc ipsum versum sequentemque usurpat Poeta supra g', 180. 181. de iisdemque dicitur ζ', 95. 94.

“Ὅσας γὰρ νύκτας τε καὶ ἡμέρας ἐν Διὶς εἶσιν, Οὐπὸς ἐν ἱερύου” ἱερήιον, αὐτὸ δὲ οἶον.

Ibid. — μεγάλους.] *Al.* μεγάλας.

Ver. 251. Ἰέρευνον δὲ σῶας.] Pronuntiaba-

tur, ut videtur, “Ἰέρευν” quo modo sæpè et scripta occurrunt “Ἰεῖς, ἱεῖα” et ἱεῖςσκον ver. 3. *hujus libri*: Uti et notavit Barnesius.

Ver. 252. — ὀπτήσαντες.] Vide supra ad g', 300. et ad *Il.* 4, 466.

Ibid. — ἐν δ' ἄρα.] *Al.* ἐν δὲ τε.

Ver. 253. Κρητῆρσιν κερώνοντο.] Ita Barnesius ex veteribus exemplaribus. *Al.* Κρητῆρσι. Quod et ferri posset. Vide ad *Il.* 4. 51.

Ibid. — κερώνοντο.] *Al.* κερῶσαντο.

Ver. 254. 255. Σίτον δὲ σφ' ἐπένειμε — Καλοῖς ἐν κανέοισιν.]

———— Cereremque canistris

Expediunt —————. *Æn.* I, 701.

Ver. 255. — ἐνοχόει.] *Al.* ἐνοχέοι.

Δίφρον αἰκέλιον παραθεῖς, ὀλίγην τε τράπεζαν
 Πὰρ δ' ἐτίθει σπλάγχχνων μοίρας, ἐν δ' αἶνον ἔχευεν 260
 Ἐν δέπαι χρυσέῳ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν
 Ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο μετ' ἀνδράσιν οἶνοποτάζων
 Κερτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
 Πάντων μνηστῆρων· ἐπεὶ οὔτοι δῆμιός ἐστιν
 Οἶκος ὃδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος· ἐμοὶ δ' ἐπτήσατο κεῖνος. 265
 Ὑμῖς δὲ, μνηστῆρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
 Καὶ χεῖρας· ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρεται.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδὰξ ἐν χεῖλεσι φύντες
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός· 270
 Καὶ χαλεπὸν περ ἑόντα δεχώμεθα μῦθον, Ἀχαιοὶ,
 Τηλεμάχου· μάλα δ' ἦμιν ἀπειλήσας ἀγορεύει.

Sellâ turpi appositâ, parvâque mensâ :

Apposuit verò ei viscerum partes, infuditque vinum

260

In poculo aureo, et ipsum sermone allocutus est :

“ Illic nunc sede inter viros vinum-bibens :

“ Convitia verò tibi ipse ego et manus abarcebo

“ Omnium procorum ; quoniam nequaquam publica est

“ Domus haec, sed Ulyssis ; mihi autem acquisivit ille.

265

“ Vos verò, proci, continete animum à-convitiis,

“ Et manus ; ut nè aliqua lis et contentio oriatur.”

Sic dixit : illi autem omnes mordicè labris compressis

Telemachum admirabantur, quòd audactèr loquebatur.

Inter hos autem Antinous locutus est, Eupitheî filius :

270

“ Et molestus quantumvis sit, accipiamus sermonem, Achivi,

“ Telemachi ; valdè autem nobis minatus loquitur.

Ver. 259. Δίφρον αἰκέλιον παραθεῖς, ὀλίγην τε τράπεζαν.] Observârunt hic Veteres, res tenuissimas atque etiam humillimas aptissimè et pulcherrimè depingere Poetam. Φαίρον μὲν καὶ τὰ χαμαιζήλα τῶν ὀνομάτων ἰσχυρότητα ἱκανοῦν τῷ λόγῳ· ὡς ἔχει τὸ, “ Δίφρον αἰκέλιον,” &c. Aristid. Quintil. de Musicâ, lib. II. pag. 84. Ἰσχυρὸν δὲ [πλάσμα ἰστέ] τὸ καὶ τῇ ὕλῃ τῶν πραγμάτων μικρὸν, καὶ τῇ λέξει κατασκευασμένον. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς ὀμορφῆς καὶ τῆς ὁμοειδίας, § 9. Ceterum de voce ὀλίγην, hoc in loco, ita Eustathius in commentario ad I, 515. Τὸ ὀλίγος, — τὸν μικρὸν ἰσχυρὸν ὃ φαίνεται — καὶ ἐν τῷ “ ὀλίγην τε τράπεζαν.” — Πάντως δὲ ταυτὸν, ὀλίγον εἰπὼν, καὶ ταυτὸν, καὶ μικρόν. Aristoteles autem et vocem ὀλίγην, et vocem αἰκέλιον, vim hanc singularem habere contendit. Siquis nimirum hoc in loco substitueret, “ Δίφρον μοχλοῦ ἢ ῥηδὸν καταθεῖς, μικρὸν τε τράπεζαν” τὸ ἀρμόττειν ἔσον διαφέρει ἐπὶ τῶν ἰσχυρῶν, θεωρεῖσθαι

— τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δ' εὐτελες. Poetic. cap. 22. Vide suprâ ad I, 515. et ad π', 1.

Ibid. — παραθεῖς.] Apud Eustathium in commentario, καταθεῖς· atque ita legit Aristoteles loco jam suprâ citato.

Ver. 260. — μοίρας.] Apud Eustathium, μοῖραν.

Ver. 261. Ἐν δέπαι χρυσέῳ.] Pronuntiabatur χρυσῷ. Vide ad II. v', 523.

Ver. 267. Καὶ χεῖρας.] Eustathius in commentario citat, χειρῶν. Quo modo et in pluribus Codicibus scriptum reperit Vir eruditus Tho. Bentleius.

Ver. 271. — Ἀχαιοί.] Vide suprâ ad ε', 513.

Ver. 272. — ἦμιν ἀπειλήσας.] Ἐν δὲ τῷ, “ μάλα δ' ἦμιν ἀπειλήσας,” προσερισσᾶται τὸ ἦμιν, ὡς καὶ ἀλλοχοῦ, κατὰ συσταλὸν τῆς ληγουμένης, ἀναπεμφθέντος τοῦ τόνου λόγῳ ἰγκλίσιως. Eustath. Vide suprâ ad ε', 569. et σ', 372.

Οὐ γὰρ Ζεὺς εἶασε Κρονίων· τῷ κέ μιν ἦδη
 Παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἰόντ' ἀγορῆτῃν.
 "Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων. 275
 Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστῳ θεῶν ἱερὴν ἐκατόμβην
 ἤγον· τοὶ δ' ἀγέροντο παρηκομῶντες Ἀχαιοὶ
 Ἄλσος ὑπὸ σκιερὸν ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος·
 Οἱ δ' ἐπεὶ ὥπτησαν κρεῖ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
 Μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα. 280
 Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοῖζαν θέσαν, οἳ πονέοντο,
 Ἴσῃν, ὥς αὐτοὶ περ ἐλάγχχανον· ὥς γὰρ ἀνάγει
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θεοίοιο.
 Μῆυστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγένορας εἶα Ἀθήνη
 Δώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος· ὅφρ' ἔτι μᾶλλον 285
 Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
 Ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ, ἀθεμίστια εἰδὼς,
 (Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐν οἰκίᾳ ναῖεν·)

" Non enim Jupiter sivit Saturnius : alioquin ipsum jam
 " Compescuissemus in aedibus, canorus licet sit concionator."

Sic dixit Antinous : ille verò non curabat verba. 275

Praecones autem per urbem deorum sacram hecatomben

Ducebant : congregabantur autem comantes Achivi

Luco sub umbroso longè-jaculantis Apollinis :

Hi autem postquam assaverant carnes superiores, et detraxerant,

Partibus divisis, convivabantur celebri convivio. 280

Ulyssi verò partem apposuerunt, qui ministrabant,

Aequalem, sicut ipsi scilicet sortiebantur : sic enim jussit

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini.

Procos autem non omninò eximios sinebat Minerva

Contumelià abstinere acerbà ; ut adhuc magis 285

Subiret dolor cor Laertiadae Ulyssis.

Erat verò quidam inter procos vir, nefaria doctus,

(Ctesippus autem nomen erat ; in Same verò domum habitabat ;)

Ver. 275. — εἶασε.] Barnesius edidit, scribendumque contendit, εἰασσε. Sed vide ad Il. γ', 42.

Ver. 276, 277. Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστῳ — τοὶ δ' ἀγέροντο παρηκομῶντες Ἀχαιοί.] Poeta hic, observante Eustathio, de universo populo Ithacensi loquitur ; ad Procos redit ver. 279. Ἀχαιοὶ δὲ νῦν, οἱ κατὰ τὴν Ἰθάκην — καὶ κήρυκες δὲ, οἱ κατὰ τὴν Ἰθάκην δημοσίοις ἐγκαυθῆαι νοοῦνται, οἱ καὶ ταῖς θυγατρὶς ὑποούργουν. Οὕτω μὲν οἱ τοῦ δήμου ἐτέλουν τὴν ἐκατόμβην· οἱ δὲ μνηστῆρες ἐν τοῖς τοῦ Ὀδυσσεύος " δαίνυντο ἐρικυδέα δαῖτα." (ver. 280.)

Ver. 277. — παρηκομῶντες.] Sic apud Virgilium :

———— crinitus Iopas.

Æn. I, 740.

Ver. 278. — ἐκατηβόλου Ἀπόλλωνος.] Vide suprā ad Il. α', 75.

Ver. 279. — καὶ ἐρύσαντο.] Al. καὶδ' ἐρύσαντο.

Ver. 281. — οἳ ποίοντο.] Al. οἳ β' ἐποίησαντο.

Ver. 284. — ἀγένορας.] Vide suprā ad α', 106.

Ver. 286. Δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.] Rectè Eustathius : " Ἦγον ἵνα ὁμοῦ ἐλθῇ λύσῃ τὸν Ὀδυσσεύα κατὰ καρδίαν. Malè autem deinceps adjicit ; " Ἦ ἀντιστατικῶς τὴν καρδίαν τοῦ Ὀδυσσεύος. Ac si non æquè facile et scribere potuisset Homerus, si id rectius fuisset, καρδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆος.

Ver. 288. — Σάμῃ δ' ἐν οἰκίᾳ ναῖεν.] Vide suprā ad ε', 29.

Ibid. — ναῖεν.] Henricus Stephanus inter varias lectiones retulit ναῖον.

"Ὅς δὴ τοι πτεάτεσσι πεποιθὼς πατρὸς ἰοῖο,
Μνάσκειτ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα· 290

"Ὅς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα·

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήνορες, ὅφρα τι εἴπω·

Μοῖραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν,

"Ἴσῃ· οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμειν, οὐδὲ δίκαιον,
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τὰδε δάμαβ' ἵκηται. 295

'Αλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὅφρα καὶ αὐτὸς

'Ἢε λοετροχόφῳ δῶν γέρας, ἥε τῷ ἄλλῳ

Δμῶν, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος Δείοιο.

"Ὡς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον, ἐκ κανέοιο λαβὼν· ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς, 300

"Ἦκα παρακλίνας κεφαλὴν· μείδησε δὲ θυμῷ

Qui jam possessionibus fretus patris sui,

Ambiebat Ulyssis diū absentis uxorem :

Qui scilicet tunc inter procos superbos dixit :

" Audite me, proci eximii ; ut aliquid dicam ;

" Partem quidem jam hospes habet dudum, sicut decet,

" Aequalem ; non enim honestum est privare, neque justum,

" Hospites Telemachi, quicunque has aedes advenierit.

" Sed age, ei et ego dem hospitale-donum ; ut et ipse

" Vel balneatori det inunus, vel alicui alii

" Famulorum, qui sunt in aedibus Ulyssis divini."

Sic locutus, projectis bovis pedem manu robustâ,

Jacentem, ex canistro sumptum : evitavit verò Ulysses,

Levitèr declinato capite ; subrisit autem animo

290

295

300

Ver. 289. — πατρὸς ἰοῖο.] *Al.* Διαπιστοῖσιν. Atque ita in commentario citat Eustathius.

Ver. 294. — οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμειν, οὐδὲ δίκαιον, Ξείνους.]

Καὶ πῶς δίκαιον τὴν ἰσίστην ἄγειν βίαν :

Euripid. Heraclid. ver. 255.

Ibid. — ἀτέμειν.] " Ἀτέμειν," inquit Duportus, *Gnomolog. Homeric.* ad hunc locum, " hic est βλάπτειν, ἀδικεῖν, ὑβρίζειν " alibi ἀμείδειν, στερεῖσθαι, ἀποστερεῖσθαι cum " genit. Μὴ τις οἱ ἀτιμώμενος κίσι ἴσῃ. " (*Il.* λ', 704.) " Immo verò hoc in loco, posteriori isto in sensu planè usurpatur hæc vox : ut liquet tum ex præcedente, " Μοῖ· " ραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν, " ἴσῃ." tum ex sequenti, " Ἀλλ' ἄγε οἱ " καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον." Priori sensu, ut opinor, nusquam apud Poetam occurrit. Porro in *Etymologico Magno* ἀτέμειν scribi notat Barnesius.

Ver. 297. — λοετροχόφῳ.] Νῦν, τῇ τὰ λουτρὰ περιέχοντι, ἢ παρασκευάζοντι. *Schol.*

Ver. 298. Δμῶν, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσῆος Δείοιο.] Apud Eustathium in commentario omittitur hic versus. Ac potest quidem sine sententiæ dispendio abesse.

Ver. 299. " Ὡς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα." 'Αλλ' οὐδ' ὅτι μνηστῆρας εἰσάγει μισθόντας, οὐδὲ τότε τοιαύτην ἀποσπασίαν εἰσάγειν, ὡς Σοφοκλῆς καὶ Αἰσχυλὸς πεποιθήκασιν· ἀλλὰ πόδα βέβαιον ἐπὶ τὸν Ὀδυσσεῖα ῥιπτόμενον. *Athenaeus, lib. I. cap. 14.*

Ver. 300. — ὁ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς, " Ἦκα παρακλίνας.]

— ille ictum venientem à vertice velox

Prævidit, celerique elapsus corpore cessit.

Æn. V, 444.

Ver. 301. — παρακλίνας.] Vide ad *Il.* α', 309. 338.

Ibid. — μείδησε δὲ θυμῷ Σαρδάνιον μάλα τοῖον.] Οἱ τὴν Σαρδῶνα κατοικοῦντες, ἀπὸ Καρχηδονίαν ὄντες, χρεώνται νόμῳ τῇ βαρβαρικῇ, καὶ πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων διπλογαμίαν· τῷ γὰρ Κρόνῳ θύουσιν, ἡμίρταις τριῶν τιταγαμίαις, οὐ μόνον τῶν αἰχμαλώτων τοὺς καλλίστους, ἀλλὰ καὶ τῶν περιούτιων τοὺς ὑπὲρ ἰσοδμήκοντα ἴτη γεννημένους. Τοῦτοι δὲ θυμῶνται, τὸ μὲν θαυρῶν αἰσχροὶν ἵνασι δοκίμῃ καὶ δούλον, τὸ δὲ ἀσπαζέσθαι καὶ γιγῆν ἱσχυάτον, καὶ προΐνταν ἀνδρωδῆς τε καὶ καλόν. "Ὅθεν φασὶ καὶ τὸν ἐπὶ κακῷ προσποιητὸν γίλωττα κληθῆναι Σαρδόνιον. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Διήμῳ. *Schol.* Aliter Pausanias :

Σαρδάνιον μάλα τοῖον· ὁ δ' εὐδμητον βάλε τοῖχον.

Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίκαπε μύθῳ·

Κτήσιππ', ἧ μάλα σοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·

Οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός· 305

Ἦ γάρ κέν σε μέσον βάλλον ἔγχρ' ὀξύνεντι,

Καί κε τοι ἀντὶ γάμοιο πατρὸς τάφον ἀμφεπονεῖτο

Ἐνθάδε· τῷ μὴ τίς μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ

Φαινέτω· ἥδη γὰρ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,

Ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεϊα· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα. 310

Ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τετλάμεν εἰσορόοντες,

Μήλων σφαζομένων, οἶνοί τε πινομένοιοι,

Καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς.

Ἀλλ' ἄγε, μηκέτι μοι κακὰ ρέζετε δυσμενέοντες·

Sardanium omnino tale : ille autem bene-aedificatum percussit murum.

Ctesippum verò Telemachus increpuit sermone :

" Ctesippe, certè omnino tibi hoc satius fuit animo ;

" Non percussisti hospitem ; evitavit enim telum ipse ; 305

" Certè enim te medium percussissem hastà acutà,

" Et tibi pro nuptiis pater exequias celebrasset

" Hic : idèò nè quis mihi insolentias in domo

" Prodat ; jam enim intelligo et novi singula,

" Bonaque et pejora : antea autem adhuc infans eram. 310

" Sed continuo haec quidem et toleramus insipientes,

" Ovibus mactatis, vinoque potato,

" Et pane consumpto : difficile enim cohibere unum multos.

" Sed agite, nè amplius mihi mala facite infensi :

Πλὴν δὲ βοτάνης μῶς καθαρῆς καὶ ἀπὸ φαρμάκων ἡ νῆσος [Σαρδῶν], ἡ ἐργάζεται θάνατον. Ἡ πῶς δὲ ἡ δλίφρις σίλῳ μὲν ἴσθι ἱμφιρέης· τοῖς φαγοῦσι δὲ γίλῳσι ἱσθιγίνεσθαι τὴν τέλυσσιν λίγουσιν. Ἐπὶ τούτῳ δὲ "Ομηρὸς τε καὶ οἱ ἱσθιτα ἄνθρωποι τὸν ἱπὶ οὐδὲν ὕγιῃ Σαρδάνιον γίλῳτα ὀνομάζουσι. Phocica, lib. X. cap. 17. sub fine. Ejusdemque explicationis meminerunt Eustathius, et Scholiastes ad ver. 302. ubi de hac re plura. Cæterum hinc apud Ciceronem ; " Nè — rideamus γίλῳτα Σαρδόνιον." Epist. ad Familiares, lib. VII, 25. Porro Scholiastes ad Iliad. 6, 101. Junonis risum, quem ibi depingit Poëta, hujusmodi fuisse notat :

ἡ δ' ἱγίλασσι
Χαίλῳσιν, οὐδὲ μίτῳσιν ἰσ' ὀφρύσι κυνέησιν
Ἰάνῃ 11, 6, 101.

Οὗτος ὁ γίλῳς, (inquit ibi Scholiastes,) Σαρδόνιος καλεῖται, ὅτ' ἂν τις ρῆ ἔκ διαβρώσεως γίλῳ. Vide et infra ad ver. 347.

Ver. 302. Σαρδάνιον.] Apud Plutarchum, notante Barnesto, scribitur Σαρδανίον. Alii, teste Eustathio, scribunt Σαρδόνιον· Uti legitur et apud Ciceronem, loco jam supra citato.

Ibid. — μάλα.] Al. μέγα.

Ver. 304. — ἧ μάλα σοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ.] Τὸ μὴ βαλεῖν, ἰσθὶ αὐτὸς ἀνέφησεν, [forte ἂν ἀνέφησεν] ἡ τὸ βαλεῖν τὸν ξεῖνον αἰρεῖται τὸ κέρδιον. Scholion (in Vulgatis versui 331. infra importunè annexum.) Priorè interpretationem sequitur Eustathius : Τὸ δὲ, " Οὐκ ἔβαλες," [ver. 305.] ἰλλῶσιν (inquit) ἰσθιταὶ διὰ θυμὸν· ἂν δὲ τὸ ἰσθιταί, οὕτως· ἡ μάλα σοι κέρδιον ἔστι οὐκ ἔβαλες τὸν ξεῖνον.

Ver. 306. — ὀξύνεντι.] Vide ad Il. 1, 50.

Ver. 310. — πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα.] Ita edidit Barnesius ex emendatione Isaaci Casauboni, et ex σ', 228. ubi occurrit hic versus, et in Vulgatis scriptum est ἔτι. Atque ita hic legit MS. à Tho. Bentleio collatus. Vutgg. πάρος δὲ τι νήπιος ἦα.

Ver. 313. — χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς.]

Οὐ γὰρ γίνοντ' ἂν εἰς γὰρ τοῖς πολλοῖς ἴσος. Sophocl. Oedip. Tyrann. ver. 855.

Vide supra ad π', 88.

- Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ, 315
 Καί κε τὸ βουλοίμην, καί κεν πολὺ κέρδιον εἴη
 Τεθνάμεν, ἢ τάδε αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὀράσθαι,
 Ξείνους τε στυφελίζομένους, δμῳάς τε γυναῖκας
 ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δάματα καλά.
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ. 320
 "Ὅψ' ἐ δὲ δὴ μετέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
 "ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαῖνοι·
 Μῆτ' ἔτι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τίν' ἄλλον 325
 Δμῶν, οἳ κατὰ δάματ' Ὀδυσσῆος θείοιο.
 Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φάιν
 "Ἠπιοῖν, εἰ σφῶϊν κραιδίη ἄδῳ ἀμφοτέρωϊν·
 "Ὅφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι νῶλε
 Νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε,

- " Sin jam me ipsum interficere cupitis aere, 315
 " Etiam hoc vellem, et multò satius esset
 " Mori, quàm haec semper indigna opera videre,
 " Hospites pulsatos, famulasque mulieres
 " Vos violantes indignè in aedibus pulchris."
 Sic dixit: illi verò omnes muti facti sunt silentio. 320
 Serò autem tandem inter eos locutus est Damastorides Agelaüs:
 " O amici, haud jam quisquam super dicto aequo
 " Contrariis verbis carpens saeviat:
 " Neque amplius hospitem pulsate, neque quenquam alium
 " Famulorum, qui in aedibus sunt Ulyssis divini. 325
 " Telemacho autem verbum ego et matri dicam
 " Mite, si ipsis corde placeat ambobus:
 " Quamdiù quidem vobis animus in pectoribus sperabat
 " Rediturum Ulyssem prudentem suam ad domum,

Ver. 315. Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν.] Vir eruditus Tho. Bentleius in duobus MSS. scriptum reperit Εἰ δὴ μὴ αὐτόν.

Ver. 317. — ἢ τὰδε αἰὲν.] Al. ἢ τὰδε τ' αἰὲν. Al. ἢ τὰδε γ' αἰὲν.

Ver. 319. ῥυστάζοντας.] Ἐσσι δὲ, τὸ μετὰ βίας καὶ ἀνάγκης ἵλκυν καὶ μίγνυσθαι γυναῖκας. Etymolog. Magn. ad vocem ῥυστάζων.

Ver. 320. "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἱγίσοντα.

Dixerat Aeneas: olli obstupescere silentes, Conversisque oculos inter se atque ora tenebant. Aen. XI, 120.

Ver. 324. Μῆτ' ἔτι.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Μῆτε τ'· Ut supra ε', 415.

Ver. 327. — ἀμφοτέρωϊν.] Al. ἀμφοτέρωϊν.

Ver. 328. "Ὅφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι

σιν ἰώλεσι Νοστήσαι Ὀδυσῆα.] Ita MS. à Tho. Bentleio collatus, et Eustathius in commentario. Quibuscum facit, teste Barnesio, Editio Florentina. Alii hic legunt "Ὅφρα μὲν ὑμῖν, &c. Quo modo edidit Barnesius; et in annotationibus: "Ita," inquit, "omninò legendum; nam ut Eustath. fol. 736. lin. "38. Ἀγέλαος δὲ, εἰς τὸν μνηστήραν, τοῦτο φησὶν quare seipsum includens, ἡμῖν ait." Sed errat (ut opinor) Vir eruditus. Non enim Procos, sed Telemachum et Penelopem hic alloqui videtur Agelaüs; atque ita aptius congruent sequentia, Τόφρ' οὕτως νύμους μανίμην τ' ἦν, ἰσχύμαιαι τε Μηνοστήρας κατὰ δάμασ' — ver. 330. et, Ἄλλ' ἄγρ, σὴ τὰδε μητρὶ, &c. ver. 334.
 Ver. 329. Νοστήσαι.] Eustathius videtur legisse Νοστήσειν.

Τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέρεν τ' ἦν, ἰσχύμεναί τε 330
 Μνηστῆρας κατὰ δῶματ'· (ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
 Εἰ νόστιγ' Ὀδυσσεύς, καὶ ὑπότροπος ἵκετο δῶμα.)
 Νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
 Ἀλλ' ἄγε, σὴ τὰδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον,
 Γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν· 335
 Ὅφρα σὺ μὲν χαίρων πατρῷα πάντα νέμῃαι,
 Ἔσθων καὶ πίνων· ἡ δ' ἄλλου δῶμα ἵκηται.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ
 Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο,
 Ὅς που τῇλ' Ἰθάκης ἡ ἔφθιται, ἡ ἀλάληται, 340
 Οὔτι διατρέϊω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ κελεύω
 Γήμασθ', ὃ κ' ἐβέλη, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωσι.
 Αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δῖεσθαι

"Tamdiū minimè aegrè-ferendum manereque erat, et detinere 330
 "Procos in aedibus; (quoniam hoc satius erat,
 "Si rediisset Ulysses, et redux venisset domum :)
 "Nunc verò jam hoc manifestum, quòd non ampliùs reditùs capax est.
 "Sed age, tuae haec matri assidens nuntia,
 "Nubat ei, quicunque optimus vir, et plurima praeberit; 335
 "Ut tu quidem gaudens paterna omnia possideas,
 "Comedens et bibens : illa verò alius domum adeat."
 "Illum autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est :
 "Non per Jovem, Agelaë, et dolores patris mei,
 "Qui alicubi longè ab Ithacà, vel periit, vel vagatur, 340
 "Nequaquam rememor matris nuptias; sed jubeo
 "Nubere, cuicunque velit, quique insuper multa dona det.
 "Vereor autem invitam à domo pellere

Ver. 330. — ἰσχύμεναί.] Versiones nonnullae reddunt, "teneri;" ac si ἰσχύμε-
 ναι Vocis esset Passivæ: Sed (ut opinor)
 minùs rectè. Vide suprà ad ver. 202. et
 ad Il. ε', 501.

Ver. 335. et 342. Γήμασθ'.] Vide suprà
 ad λ', 272.

Ver. 337. — δῶμα ἵκηται.] Eustathius
 in commentario citat, δῶματ' ἵκηται. Al. δῶ-
 μα κομίζη.

Ver. 339. Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα
 πατρὸς ἐμοῖο.] Haud dissimilitè Apollonius :

"Ἰστω Λητοῦς νῆος, ὃ μὲν πρόφρων ἰδιδάξῃ
 Μαντισόνας· ἴστω δὲ δυσώμενος ἡ μὲν Ἰλαχεν
 κῆρ. Argonaut. lib. II. ver. 257.

Ubi Scholiastes: "Ῥητίον δὲ, ὅτι ἱμαθιστοὶς
 γίνεσθαι ὁ ἄρκος, ὅταν τις κατὰ τῆς ἰδίας ἀμύνης
 συμφορᾶς." "Οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, &c." —
 "Ἔθος οὖν ἀρχαίων, πρῶτον Διὸς ἀμύνεσθαι, ἔπειτα
 ἰσάγειν καὶ τὰς ἰδίας συμφορὰς. Vide Lang-
 bœtii annotationes in Longinum, § 16. ad
 ista verba, Μὰ τοῦς ἐν Μαρεσσίνι προκινδυνύ-
 σαιτας

Ver. 340. — ἡ ἔφθιται, ἡ ἀλάληται.]
 Vide ad Il. α, 37.

Ver. 342. — ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι.]
 Ita Vulgati; et ita legit Eustathius, expo-
 nitque, καὶ ὅς αὐτῇ πολλὰ δίδωμι. Ἀπὸ κοινοῦ
 γὰρ, inquit, ληπτέον τὸ "ἔς." Atque eadem
 constructio occurrit suprà β', 113. 114.

Μητέρα σὴν ἀπόσπῃψον, ἄνωχ' εἰ δὲ μιν γα-
 μίσσῃαι

Τῇ, ὅτι σὺ τε πατὴρ κίλῃται, καὶ ἀνδάνει αὐτῇ.

Barneſius autem ex veterum Editionum
 nonnullis edidit ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι
 " quoniam τὸ δίδωμι (ut ait) majorem Te-
 "lemachi alacritatem ostendit." Sed, ut
 opinor, minùs rectè. Dona enim apud Poe-
 tam ab eo, qui mulierem ambit, semper
 præberi dicuntur. Vide suprà ad λ', 281.
 σ', 77. 392. et infrà ad φ', 161. 162. Atque
 ita suprà ver. 335. hujus libri :

Γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ, καὶ σπλιττα σίρησθον.

Attamen MS. à Tho. Bentleio collatus ἂν δῶ-
 μι hīc legit.

Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.

“Ὡς φάτο Τηλέμαχος· μνηστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη 345

“Ἀσβεστον γέλον ὥρσει, παρέπλαγγεν δὲ νόημα.

Οἱ δ' ἦδη γναθμοῖσι γελῶν ἀλλοτρίοισιν·

Αἰμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἥσθιον· ὅσσε δ' ἄρα σφίων

Δακρυόφιν πίμπλαντο· γόον δ' ὤτετο θυμός.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής· 350

“Ἄ δειλοὶ, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὕμῶν

Εἰλύεται κεφαλαί τε, πρόσωπά τε, νέρθε τε γούνα.

“ Verbo violento; nè istud deus perfecerit.”

Sic dixit Telemachus: prociis verò Pallas Minerva

345

Inextinctum risum movit, errareque fecit intellectum.

Hi autem jam maxillis ridebant alienis;

Cruentatasque jam carnes comedebant; oculi verò ipsorum

Lachrymis implebantur; luctumque praesagiebat animus.

Inter hos autem et locutus est Theoclymenus deo-par :

350

“ Ah miseri, quid malum hoc patimini? nocte quidem vestra

“ Obvoluta sunt capitaque, faciesque, subtusque genua.

Ver. 346. — γίλων.] MS. à Tho. Bent-
leio collatus, γίλω.

Ver. 347. Οἱ δ' ἦδη γναθμοῖσι γελῶν ἀλ-
λοτρίοισιν. Hinc Horatius :

malis ridentem alienis.

Serm. lib. II. Sat. iii. 72.

Et Valerius Flaccus :

Errantesque genæ, atque alieno gaudia
vultu.

Argonaut. lib. VIII. ver. 164.

Porro de hac phrasi ita Eustathius : Ἰστίον δὲ
ὅσι τοι, γναθμοῖσι γελῶν ἀλλοτρίοις, καὶ νῦν ἐπι-
σολάζεις λίγισθαί παροικιακῶν. Τοὺς γὰρ τοι
ἰφ' οἷς μὴ ἔξιν γελῶντας, ἐκ θυμοῦ ἢ ἀμνησ-
τίας τινός, ξίναςθαί φασιν γελῶν παρειαῖς· ὥσπερ
καὶ τοὺς πρὸς Βίαν ἰσθίοντας, ἀλλοτρίοις ἰσθίον
γναθμοῖς.

“Ἰσως δὲ τὸ, γναθμοῖσι γελῶν
ἀλλοτρίοις, καὶ ὁμοίον ἔστι τῷ, “ Ἀχρεῖον ἰγίλα-
“ σεν,” (suprà σ', 162.) ὃ ἰσθί τῆς Πηνελόπης
ἰσθίται. Quam explicationem reprehendens

Dna. Dacier, ipsa per hanc phrasin ri-
sum immodicum denotari arbitrat : “ Ho-
“ mère,” inquit, “ dit clairement qu'ils
“ rioient de tout leur cœur, et, comme
“ nous disons, à gorge déployée; comme des
“ gens qui rioient avec une bouche d'em-
“ prunt, qu'ils n'apprehenderoient pas de
“ fendre jusqu'aux oreilles.” Atque hanc

interpretationem confirmari existimat tum
ex præcedenti Ἀσβεστον γέλον ὥρσει, tum ex
sequenti ἦδη γέλασαν, infra ver. 358. At

melius congruit Eustathii explicatio cum se-
quenti, — ὅσσε δ' ἄρα σφίων Δακρυόφιν
πίμπλαντο· γόον δ' ὤτετο θυμός. Cæterum
· Του. II.

Euripides, notante Barnesio, hujusmodi ri-
sum γίλωτα παραπληρημένον vocat :

“Ἐλίζε δ' ἄμα γίλωτα παραπληρημένον.

Hercules Furens, ver. 935.

Vide et Gatakeri Annotationes in Antoni-
num, lib. I. § 15.

Ibid. — γελῶν.] Al. γελίοιν.

Ver. 348. — ὅσσε δ' ἄρα σφίων.] Pronuntia-
batur σφῶν. Similitèrque ὕμῶν ver. 351.
pronuntiabatur ὕμῶν. Vide ad II. β', 811.

Ver. 351. “Ἄ δειλοὶ, τί κακὸν τόδε πάσχετε;
“ ἔσθ' ἔσθ' τοὺς μνηστῆρας νεικυαῖς ἡδοναῖς
“ συγκυνομένοις· πλοῦτος αἶγας κατιδόντας, καὶ ἀπα-
“ λῶν ἐρίφων ἐμπισπασμένους, καὶ αὐτῶν ἀκούοντας,
“ καὶ οἷον ἀπομισγομένους, καὶ δίσκοις περισκομένους,
“ καὶ αἰγανίας ἔντας; Τίς οὐκ ἂν αὐτοὺς τῆς ἡδονῆς
“ ταύτης ἱμακάρειν; Ἄλλα δ' μαντικὸς καὶ γνω-
“ ριστικὸς τοῦ μάλ्लοντος λίγιν.” “ Ἄ δειλοὶ, τί
“ κακὸν τόδε, ἔσθ'” παρὰ πῶδα τὸ κακόν, καὶ
“ ἰγγύς Maximus Tyr. Dissertat. XXXI.
“ haud longè à fine. Vide et Platonem in Ione;
“ ubi hunc locum adducit, et pro “ Ἄ δειλοὶ,”
“ citat, Δαιμόνιοι.

Ibid. — νυκτὶ μὲν ὕμῶν Εἰλύεται κε-
“ φαλαί.] Similitèr Virgilius de Marcello bre-
“ vi morituro :

Sed nox atra caput nigrâ circumvolat
umbrâ. Æn. VI, 866.

Ver. 352. Εἰλύεται.] Similitèr διδῆναι et δι-
δάκνυσθαι. ver. 353. ἱπράδανται, ver. 354. ἔξα-
“ πλώως et ἐπιπρόρμεν, ver. 357. Vide ad II.
“ α', 37, et β', 736.

Ibid. — νέρθε τε γούνα.] Apud Platonem,
loco suprà citato, νέρθε τε γούνα. Quam lec-
tionem et præfert Barnesius.

Οἰμωγὴ δὲ δέδηκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί·
 Αἶματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσοῦμαι·
 Εἰδάλων δὲ πλεόν πρόθυρον, πλείη δὲ καὶ αὐλή, 355
 Ἰεμένων Ἐρεβόσδε ὑπὸ ζόφον· ἥελιος δὲ
 Οὐρανοῦ ἐξάπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἤδυν γέλασσαν.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν
 Ἀφραίνει ξείνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθώς. 360
 Ἀλλὰ μιν αἶψα, νέοι, δόμου ἐκπέμψασθε θύραζε
 Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τάδε νυκτὶ ἔϊσκε.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος Διοειδῆς·
 Εὐρύμαχ', οὔτι σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν·
 Εἰσὶ μοι ὀφθαλμοί τε καὶ οὐάτα καὶ πόδες ἄμφω, 365
 Καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής·

“ Ululatus autem exarsit, lachrymisque oppletae sunt genae ;
 “ Sanguine verò conspersi sunt parietes pulchraque intercolumnia ;
 “ Simulacbris autem plenum est vestibulum, pleneque et aula, 355
 “ Properantibus in Erebum sub tenebras ; Sol verò
 “ Ex coelo periit ; malaque incessit caligo.”
 Sic dixit : illi autem omnes super ipso suaviter riserunt.
 His autem Eurymachus, Polybi filius, incipiebat loqui :
 “ Desipit hospes nuper aliundè huc profectus, 360
 “ Sed ipsum statim, juvenes, domo emittite foràs
 “ In forum ut eat ; quoniam haec nocti assimilat.”
 Hunc autem rursus allocutus est Theoclymenus deo-par ;
 “ Eurymache, nequaquam te jubeo mihi comites praebere :
 “ Sunt mihi oculique et aures et pedes ambo, 365
 “ Et mens in pectoribus facta nequaquam incongrua :

Ver. 353. 354. Οἰμωγὴ δὲ — Αἶματι δ'·] Apud Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 15. citatur hæc Theoclymeni oratio, omissis hisce duobus versibus. Omittiturque eorundem posterior apud Platonem, in Ione.

Ver. 354. — ἐρράδαται·] Vide suprâ ad ver. 150. et ad Il. β', 314.

Ver. 356. — ἥελιος δὲ Οὐρανοῦ ἐξάπόλωλε·] Al. ἥλιός τε. Cæterum Eustathius hoc de verâ Solis Eclipsi accipi posse arbitratur. Ταῦτα δὲ, inquit, ὡς ἀπὸ ἡλίου ἐκλείψους ὁ σοφὸς μάντις παροῦσθ'. Et paulò inferius : Ἡ δὲ τοῦ ἡλίου ἐκλείψις, ὡς καὶ προδιδήλωται, οὐκ ἀπίθανος· οἷα γινώσκοντες μὲν ἐν νομῇ. Sed, ut opinor, minùs rectè. Prodigia enim hæc omnia Theoclymeno soli visa sunt ; ut liquet ex sequenti Eurymachi oratione. Id quod et ipsum Eustathium non fugit. Porro prodigiū similis meminit Lucanus :

Ipse caput medio Titan cùm ferret Olympo,
 Condidit ardentes atrâ caligine currus ;

Involvitque orbem tenebris. —

Pharsal. lib. I. ver. 540.

Similiter et Virgilius de Sole, post Cæsaris mortem :

Ille etiam extincto miseratus Cæsare Romam,

Cum caput obscurâ nitidum ferrugine texit. Georg. I, 466.

Ubi et plura hujusmodi prodigia memorantur.

Ver. 362. — ἱστί τὰδε νυκτὶ ἔϊσκε·] Ἰστίον δὲ, inquit Eustathius, ὅτι ἐν τῷ “ ἱστί “ τὰδε νυκτὶ ἔϊσκε,” ἰσίκαι νομίζονται μνηστῆρες εἶναι σφάλλεσθαι τὰς ὄψεις τῷ Θεοκλύμηνῳ ἱστί καὶ ἀληθῶς πλανῶν ὁ πολὺς οἶνος τὰς τῶν μεθύοντων ὄψεις. Atqui non ebrius, sed mentis non compos arguitur Theoclymenus, suprâ ver. 360.

Ibid. — ἱστί·] Al. ἱστίον, et ἱστίον.

Ver. 366. — τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής·] Vide ad Il. ζ', 488. Το δὲ “ οὐδὲν ἀεικής” πρὸς τὸ “ τετυγμένος,” κολλᾶται, ἵνα εἴη νοῦς οὐ τετυγμένος ἀεικής. Eustath.

Τοῖς ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοῖα κακὸν ὕμιν
 Ἐρχόμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκφύγοι, οὐδ' ἀλέαιτο
 Μνηστήραν, οἳ δῶμα κατ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
 Ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάσθε.

370

“Ὡς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων εὖ ναιεταόντων·
 Ἦκετο δ' ἐς Πείραιον, ὃ μιν πρόφρων ὑπὶδεκτο.
 Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὀρώωντες,
 Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοις γελώντες·

“Ὡδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορόντων·

375

Τηλέμαχ', οὔτις σεῖο κακοξινώτερος ἄλλος·
 Οἷον μὲν τινα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
 Σίτου καὶ οἴνου κεχρημένον, οὐδέ τι ἔργων
 Ἕμψαιον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὖτως ἄχθος ἀρούρης.

“ Horum-ope exibo foras, quoniam sentio malum vobis

“ Ingruens, quod nemo subterfugere-possit, neque evitare

“ Procorum, qui in domo deo-paris Ulyssis

“ Viros contumeliâ-afficientes injusta machinamini.”

370

Sic locutus, exivit aedibus ad-habitandum commodis :

Ivit autem ad Piræum, qui ipsum lubens suscepit.

Proci verò omnes se invicem intuentes,

Telemachum irritabant, de hospitibus ridentes :

Sic autem aliquis dicebat juvenum superbiorum :

375

“ Telemache, nemo te peiorum-hospitum-exceptor alius ;

“ Qualem quidem quendam hunc habes mendicum erroneum,

“ Panis et vini indigentem ; neque omnino operum

“ Scientem, neque fortitudinis ; sed incassum pondus terrae.

Ver. 368. — ὑπεκφύγοι.] Apud Eustathium in commentario, ὑπεκφύγη.

Ibid. — ἀλέαιτο.] *Al. ἀλείτο.*

Ver. 371. “Ὡς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων.” Ἐξέρχεται οὗτος ἐκ τῆς οἰκίας οἰκονομικῶς. Schol. ad ver. 357. suprâ. Nè Procorum videlicet cædi intersit.

Ver. 372. “Ἦκετο δ' ἐς Πείραιον.” Cui nimirum Telemachus eum excipiendum manderat, suprâ ὁ 539. Uti et notavit Barnesius.

Ver. 374. Τηλέμαχον ἐρέθιζον.] *Al. Τηλέμαχον θαύμαζον.* Atque ita in commentario legisse videtur Eustathius.

Ver. 376. — κακοξινώτερος.] Κακὸν ξίνος ὑπερβολῶς. Schol. Occurrit autem hæc vox apud Dionysium, Περιήγησ. ver. 742. sensu diverso :

— μάλα γὰρ τι κακοξινώτερος ἄλλων.

Porro observavit Eustathius in comment. ad *Iliad.* ῥ. 446. *Odys.* β. 350. repugnare hanc vocem analogiæ Grammaticæ, quæ, ut scribatur κακοξινώτερος antepenultimâ brevi, propter præcedentem syllabam ξυ producendam, postulet. At rectè hic notat Barnesius, ex κακοξίνος rectè et secundum analogiam

deduci κακοξινώτερος indèque, more Ionico, κακοξινώτερος ut τινώτερος, ex τινώτερος χαλκίη, ex χαλκίη et similia. Vide ad *Il.* ζ', 464.

Ver. 377. — ἔχεις.] *Al. ἔχεις.*

Ibid. — ἐπίμαστον ἀλήτην.] Vocem ἐπίμαστον, quæ apud Homerum hoc tantum in loco reperitur, Scholiastes interpretatur ἐπιμαστινόντα καὶ ἐπιζητούντα. Similitèrque Eustathius : Ἐπίμαστος δὲ, inquit, ἐπαύσης, ὡς τροφὴν μαστινόν, ὃ ἴστιν ἐπιζητῶν. Etymologicon autem Magnum, à Barnesio citatum, aliam interpretationem affert ; nempe, τὸν ἐκ παιδὸς, οἷον τὸν ἀπὸ μαστοῦ, ἰσχυρὸν.

Ver. 378. Σίτου καὶ οἴνου.] Ita Vulgati. Barnesius autem, nullis allatis Codicibus, de suo edidit, Οἴνου καὶ σίτου itaque potius legendum contendit, “ ob *Hiatum* importunum.” Ratione, ut videtur, haud satis idonea : præsertim si Οἶνος olim pronuntiabatur *Winos* ; uti ad *Iliad.* α. 51. notatum est.

Ver. 379. “Ἕμψαιον, οὐδὲ βίης.” Videtur vox Ἕμψαιον penultimam hinc corrumpere eadem ratione ac σίω, ῥως, ἰσχυρὸς, &c. Vide suprâ ad ver. 89. et ad *Il.* ι'. 103. et ὁ 24. Eustathius autem ἱσχυρῶν pro Spondeo hinc habendum arbitrat. Ἐνταῦθα (inquit) —

" Ἄλλος δ' αὐτὲ τις οὗτος ἀνέστη μαντεύεσθαι. 380
 ' Ἀλλ' εἴ μοι πείθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
 Τοὺς ξείνους ἐν νηὶ πολυκλήϊδι βαλόντες
 ' Ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι.
 " Ὡς ἔφασαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων·
 ' Ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρεκετο, δέγμενος αἰεὶ, 385
 ' Ὅπποτε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
 ' Ἡ δὲ κατάντησιν θεμένη περικαλλία δίφρον
 Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
 ' Ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἐκάστου μῦθον ἄκουεν.
 Δεῖπνον μὲν γάρ τοί γε γελοίωντες τετύκοντο, 390
 ' Ἡδύ τε καὶ μενοειπές, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔερευσαν·
 Δόρπου δ' οὐκ ἂν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
 Οἶον δὴ τάχ' ἐμελλε θεὰ καὶ καρτερός ἀνὴρ
 Θησέμεναι· πρότεροι γὰρ αἰεκέα μηχανόωντο.

" Alius autem demum quidam hic surrexit ad-vaticinandum. 380

" Sed si mihi parueris, quod multo satius fuerit :

" Hospites in navim multis-transtis-instructam coniectos

" Ad Siculos mittamus, unde quis dignum-pretium referat."

Sic dixerunt proci : ille vero non curabat verba ;

Sed tacite patrem intuebatur, expectans semper, 385

Quandò demum procis impudentibus manus inferret.

E-regione autem ubi-posuerat perpulchram sellam

Filia Icarii prudens Penelope,

Virorum in aedibus uniuscujusque sermonem audiebat.

Prandium etenim illi ridentes fecerunt, 390

Suavéque et gratum, quippè valdè multa mactàrant :

Coenà verò nequaquam injucundior alia fieri posset,

Qualem sanè mox erant dea et fortis vir

Facturi : priores enim proci indigna machinabantur.

μνηστῆσιν τὴν λῆξιν κατὰ πᾶσα Σπονδίον ἐκ συν-
 ζήσεως. Sed hoc quā ratione fieri possit, e-
 quidem non video. Porro vocem hanc in-
 terpretantur Scholiastes et Eustathius ἑμισ-
 ρον. Atque ita infrā φ', 400.

— κακῶν ἱμῶσις ἀλήτης.

Ibid. — ἀλλ' αὐτὸς ἄχθος ἀρούρης.] Πα-
 ρειμῶδες μὲν ἴσθιν, ὑποδηλοῖ δὲ τὸν βουγάζιον.
 Eustath. Ita de seipso Achilles, *Iliad.* ε', 104.

' Ἀλλ' ἡμῖς παρὰ νηυσὶν ἰσώσιον ἄχθος ἀρούρης.

Similiter apud Nicandrum, *Θηριακῶν*, ver. 9.

' Ἐρπυστάς τ', ἔχθρας τε, καὶ ἄχθια μυρία γαῖνης.

Et apud Platonem in *Theæteto* : "Ὅτι οὐ λῆροι
 εἰσὶ, γῆν ἄλλος ἄχθη, ἀλλ' ἀνδρες, &c.

Ver. 380. — μαντεύεσθαι.] *Al.* μαντεύσασθαι.

Ver. 381. — εἰ μοι πείθοιο.] *Al.* εἰ μοι τι
 πείθοιο, et εἰ δὴ τι πείθοιο.

Ver. 383. ' Ἐς Σικελοὺς πέμψωμεν.] Ἐγινώ-
 σκετο ἕκαστὸς τὰ κατὰ τοὺς Σικελούς· οὐκ εἰκόσ' οὖν

ἐκείνῃ τὴν πλάνην γιγνόναι. Διαφίρεται δὲ Σικε-
 λιῶται Σικελῶν· οἱ μὲν γὰρ Ἕλληες, οἱ δὲ βάρε-
 λαοί. Schol.

Ibid. — ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι.] Vir eru-
 ditus *Tho. Bentleius* in uno MS. reperit,
 ὅθεν κέ τις ἄξιον ἄλφοι. Quæ fortè et verior
 lectio. Nam alioqui videtur istud ἄλφοι non
 habere quòd referatur. De duobus enim hos-
 pitibus hic loquitur Poeta, uti annotavit
Barnesius. Quod indè inferit ille, nempe ne-
 cesse esse, " ut τὸ ἄξιον sit *Casus Rectus*,
 " et ἄλφοι *Passivè* capiatur;" id verò, apud
Homerum, exemplo caret. Ubi enim occur-
 rit vox ἄλφοι, suprā ὁ, 452. ε', 250. (quibus
 solis in locis apud Poetam, hoc excepto, re-
 peritur,) sensu activo planè usurpatur.

Ver. 387. — κατάντησιν.] Ἀντικρὺς τοῦ
 ἀνδρῶνος, ἐν τῇ γυναικωνίτιδι. Schol. *Al.* κατ'
 ἀνηστὶν et καταντικρῶ.

Ver. 390. — γελοίωντες.] *Al.* γιγλῶντες
 et γιγλῶντες. Vide suprā ad ver. 347.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Φ'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Φ'.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ τῷ τείνοντι τὸ τόξον ὁμολογεῖ τὸν αὐτῆς γάμον. Ὀδυσσεὺς δὲ Εὐμαίῳ καὶ Φιλοτίμῳ ἐντεταλμένοις περὶ τῆς τῶν θυρῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀφίησι τὸ βίλος διὰ τῶν πελίκων, ἄλλου τείναι τὸ τόξον μὴ δυνηθέντος.

Ἐπιγραφαί.

Τόξου θίσις.

Ἄλλως.

Φί δὲ βιδὸν προτίθησιν ἄεθλον Πηνελοπείᾳ.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ
Τόξον μνηστήρεσσι δέμεν, πολίον τε σίδηρον,
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος, αἰέθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.

CAETERUM in mentem posuit dea caesia-oculis Minerva
Filiae Icarii prudenti Penelopae,
Arcum procis ponere, canumque ferrum,
In aedibus Ulyssis, certamina, et caedis principium.

Ver. 1. Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε.] Τὸ "δὲ," inquit Scholiastes, ἀντὶ τοῦ "γάρ." Malè admodum. Quidni enim et scribere potuisset Homerus (si id rectius fuisset), Τῇ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε. Caeterum vocula ἄρ' vim habet in sententiâ connectendâ cum eo quod praecessit suprâ ε', 572. §c. ubi consilium certaminis hujus Procis proponendi enarrabat Hospiti Penelope. Ad quod quidem consilium exequendum, tempus jam idoneum ei visum est. Τίθησι δὲ τὸ τόξον, ἵνα ἰδὼν μὲν πλείους ἐνπίνοι, σκασιάζουσιν· ἰδὼν δὲ μηδὲς, ἀνάξει τῆς μνηστρίας φανῶσι. Schol.

Ibid. — ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θιά.] Ita ex E-

ditionibus compluribus rectè edidit Barne-sius. Ita enim in omnibus legitur suprâ ε', 427. σ', 157. ubi idem ferè versus occurrit. Henricus Stephanus aliique ediderunt ἐπὶ φρεσὶ θιά θῆκε. Quod etsi ferri posset, (pronuntiando videlicet θῆ) multò tamen minùs est numerosum.

Ver. 3. Τόξον μνηστήρεσσι δέμεν.] Hinc inscriptus hic liber, Τόξου θίσις notante Eustathio.

Ibid. — πολίον τε σίδηρον.] Αἰγυὶ δὲ νῦν σίδηρον τοὺς προῆρθέντας πελίκους. Eustath. Vide suprâ ε', 573.

Κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οἷο δόμοιο· 5
 Εἶλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπία χειρὶ παχείῃ
 Καλὴν, χαλκείην· κώπῃ δ' ἐλέφαντος ἔπῃεν.
 Βῆ δ' ἵμεναι δάλαμόνδε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 "Εσχατον· ἔνθα δὲ οἱ κειμήλια κείμενα ἄνακτος,
 Χαλκός τε, χρυσός τε, πολυκμητός τε σίδηρος. 10
 "Ενθα δὲ τόξον ἔκειτο παλίντονον, ἥδ' ἐφαρέτρῃ
 Ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες οἷστοί·
 Δῶρα, τὰ οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας,
 "Ἴφιτος Εὐρυτίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισι.
 Τὰ δ' ἐν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν, 15

Scalam autem altam ascendit suae domûs ;
 Sumpsitque clavem benè-flexam manu crassâ
 Pulchram, aeream ; manubrium autem eboris inerat.
 Perrexit verò ire in-thalamum, cum famulis mulieribus,
 Intimûs ; illic nempe ei thesauri jacebant regis,
 Aesque, aurumque, valdeque elaboratum ferrum.
 Ibi autem arcus jacebat reflexus, et pharetra
 Sagittifera ; multaeque inerat luctuosae sagittae :
 Dona, quae ei hospes Lacedaemone dedit obviu-factus,
 Iphitus Eurytides, similis immortalibus.
 Hi nempe in Messenâ occurrerunt sibi-invicem,

5

10

15

Ver. 5. Κλίμακα δ' ὑψηλὴν.] Τὴν ἐκ τῆς
 [Ita Barnesius ex MSS. pro τὴν αὐτῆς] γυναι-
 καντίδος εἰς τὴν ἀποθήκην ἵνα τὴν κλεινὴν λάβῃ.
 Schol.

Ibid. — προσεβήσατο.] *Al.* προσεβήσατο.
 Ver. 6. — εὐκαμπία.] Vide ad *Il.* 6, 463.
 et π', 85.

Ver. 7. Καλὴν, χαλκείην.] Χαλκείην δὲ, αὐ-
 τὴν ἐν σίδηρῳ, κατὰ τὸ χαλκία ὅπλα, ἀλλὰ
 τὴν αὐτόχρημα χαλκίην διὸ καὶ καλὴν αὐτὴν ἔφη·
 ὃ καὶ μᾶλλον προκαλεῖται γραφὴν ἰτίραν τὴν ἐν
 τισιν Ἀντιγράφοις, ἡγοῦν τὸ, "Καλὴν, χρυσείην."
 χρυσὴ γὰρ μάλιστα οἰκίον τὸ Καλόν. *Eustath.*
 "Et Aurum (inquit Barnesius) aptius Ebori
 "jungitur; quare χρυσείην omnino legen-
 "dum." Atque ita quidem ipse edidit.
 Sed Textui mutando haud satis idoneæ vi-
 dentur hae rationes. Vide et ad *Il.* γ', 380.

Ibid. — κώπῃ δ' ἐλέφαντος ἔπῃεν.]

— atque ensem collo suspendit ebur-
 num. *Æn.* XI, 11.

Ver. 9. — ἔνθα δὲ οἱ κειμήλια κείμενα—,
 Χαλκός τε, χρυσός τε.]

Est domus alta; jacent penitus defossa
 talenta

Caelati ægenti; sunt auri pondera facti,
 Infectique mihi —. *Æn.* X, 526.

Ver. 10. — πολυκμητός τε σίδηρος.] "Τὸ
 ὃ πολλὰ κάμπτουσι. *Schol.* Πολυκμητός δὲ σί-
 δηρος, ὅσας μὲν ὁ ἀκατίεργαστος, πλεὶς δὲ παλλὰς
 ἵσσι καμῖν. Μάλιστα δὲ, ὃ εἰς ἔργα χαλκί-
 νου

θεῖς πολλὰ κάμπτω. Εἰ δὲ καὶ στονέιντα ξίφη
 εἰσὶ τὰ τοιαῦτα ἔργα, λίγιστα τὰ τοιαῦτα πο-
 λυκμητός σίδηρος, δι' οὐ πολλοὶ ἂν κάμιν, ὅς ἐσ-
 τι Σάοιν. *Eustath.* Potissima videtur se-
 cunda *Eustathii* explicatio; nempe, ὃ εἰς ἔρ-
 γα χαλκίνοις πολλὰ κάμπτω. Occurrit e-
 nim vox πολυκμητός, *Odys.* δ', 718. ubi se-
 cundum reliquas interpretationes accipi nul-
 lo modo potest:

— ἢ οὐδὲν ἔξιν πολυκμητού Σαλάμοιο.

Ver. 11. "Ενθα δὲ τόξον ἔκειτο.] Προνοη-
 κῶς, οὐκ ἐν τῇ ἀνδρῶν ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ καπνοῦ ἢ
 νεύρα ῥαγῇ. *Schol.* *Al.* τόξον κείμεν.

Ver. 13. — Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας.]
 Νῦν ἐν τῇ χώρᾳ, *Schol.* "Οτι δὲ Λακεδαίμονι
 ὁμωνύμως λήγεται, καὶ ἡ χώρα καὶ ἡ πόλις, δη-
 λοὶ καὶ "Ὀμηρος" λίγω [*Al.* λίγαν] δὲ χώραν σὺν
 τῇ Μεσσηνίᾳ· σπερὶ μὲν δὴ τῶν τόξων ὅταν λίγῃ·
 "Δῶρα, τὰ οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυ-
 "χήσας, "Ἴφιτος Εὐρυτίδης." Εἴτ' ἰσθιήκει,
 "Τὰ δ' ἐν Μεσσηνίᾳ ξυμβλήτην ἀλλήλοισιν, Οἴ-
 "κῃ ἐν Ὀρεσιόχῳ." [ver. 15.] *Strabo*, Geo-
 graph. lib. VIII. pag. 565. al. 567. Vide
 supra ad δ', 1. et infra ad ver. 15. *hujus* li-
 bri.

Ver. 14. 22. 37. "Ἴφιτος — "ἵφιστον.] Vide
 ad *Il.* β', 518.

Ver. 15. — Τὰ δ' ἐν Μεσσηνίᾳ ξυμβλήτην.]
 Τῇ Μεσσηνιαίᾳ χώρᾳ, ἥτις ἦν μέρος τῆς Λακε-
 δαιμόνος, σπερὶ τῆς τῶν Ἑκακλειδῶν καθεδού.
Schol. Τῆς Φωγῆς τὴν χώραν λίγω, ἥτις μέρος

Οἶκον ἐν Ὀρσιλόχοιο δαΐφρονος· ἦται Ὀδυσσεύς
 ἥλθε μετὰ χρεῖος, τό ρά οἱ πᾶς δῆμος ὄφειλλε·
 Μῆλα γὰρ ἐξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες αἶεραν
 Νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηκόσι, ἥδ' ἐ νομῆας.
 Τῶν ἕνεκ' ἐξέσιγν πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεύς, 20
 Παιδὸς ἐὼν· πρὸ γὰρ ἦκε πατὴρ, ἄλλοι τε γέροντες.
 Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἰ οἱ ὄλοντο,
 Δάδεκα δῆλεια, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
 Αἰ δὴ οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γέροντο·
 Ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον 25
 Φῶθ' Ἡρακλῆα, μεγάλων ἐπιϊστορα ἔργων,

Domo in Orsilochi prudentis : sanè Ulysses

Ivit propter debitum, quod ei totus populus debebat :

Oves enim ex Ithacâ Messenii viri sustulerant

Navibus multa-transtra-habentibus trecentas, et pastores.

Horum gratiâ in-legationem multam viam venit Ulysses, 20

Adolescens cùm-esset ; emisit enim pater, aliiq̃ue senes.

Iphitus ex-alterâ-parte equas quaerens, quae ei perditae erant,

Duodecim foeminae, sub iisque mulae patientes-operum :

Quae sanè ei et postea caedes et fatum factae sunt :

Postquam ad Jovis filium pervenit magnanimum 25

Virum Herculem, magnorum scientem operum ;

ἦν καὶ ἡ Μισσηνία· [Αἰ. ἡ μίρος ἦν τῆς Μισσηνίας.] Οὐ δὴνεγεν οὐδ' αὐτῷ καὶ οὕτως εἰπὺν
 “——— ξῖνος Λακιδάμωνι δῶκε τυχεύσας” καὶ,
 “Τὸ δ' ἐν Μισσηνίᾳ ζευγέληται.” “Ὅτι γὰρ
 αἱ Φηγαὶ εἰσὶν τοῦ Ὀρσιλόχου δ' οἶκος, ὅλυν
 “Ἐς Φηγὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποσὶ δῶμα,
 “Τίσις Ὀρσιλόχου.” [suprà γ', 488. ὁ, 186.] ὅτι Τηλέμαχος καὶ ὁ Πεισίστρατος. Αἰ
 δὲ Φηγαὶ τῆς Μισσηνίας εἰσὶν. Strabo, loco
 suprà citato. Vide et Pausaniam, Messeni-
 ca, lib. IV. cap. 1.

Ibid. ——— ἀλλήλοισιν.] Apud Strabonem,
 loco suprà citato, ἀλλήλοισιν. Quod perin-
 dè est.

Ver. 16. Οἶκον ἐν Ὀρσιλόχοιο.] Ἐν Φηγαῖς.
 Schol. Vide ad ver. 15. Porro Vulgati hic
 legunt Ὀρσιλόχοιο. Barnesius autem edidit
 Ὀρσιλόχοιο quo modo in vulgatis scribitur
 Iliad. i. 542. 546. 547. 549. Odys. i. 187.
 Atque ita legitur apud Strabonem, loco su-
 prà citato. Quamquam Strabonis MS. no-
 tate Casaubono, alteram scribendi rationem
 semper sequitur. Quod et facit Pausanias,
 loco suprà adducto. Vide suprà ad γ', 489.

Ver. 17. ——— τό ρά.] Quod scilicet. ———
 Ibid. ——— φηλλα.] Apud Eustathium, φ-
 φαλλοι.

Ver. 20. ——— ἔξιπιν.] Δημοσίαν ἑκαπυφιν.
 Schol. Ita Iliad. ὁ, 254.

——— ὅ οἱ Θρηῆς πόρον ἄνδρες
 ἔξιπιν ἰλιδόντι.

Ver. 21. ——— πρὸ γὰρ ἦκε πατὴρ.] Vide
 ad Il. α, 442.

Ver. 22. 24. “Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζέμι-
 νος. ——— Αἰ δὴ οἱ καὶ ἔπειτα φόνος.” Ἴφιτος,
 Εὐρύτου μὲν παῖς, Οἰκαλίδος δὲ τὸ γένος, ἀπο-
 λομένων αὐτῷ τὰν ἵππων, περιῆμι [Ita Bar-
 nesius ex MS. pro περιῆ] τὰς σίγῃς ἱερῶν
 πόλεις, ἵππου θανόντι. Πολυίδου δὲ τοῦ μάντιος
 εἰπόντος αὐτῷ μὴ παραγίνεσθαι εἰς Τίρυνθα
 χάριν ζητήσιος, οὐ γὰρ εἶναι συμφέρον· λίγισται
 παρακούσαντα παραγίνεσθαι. Τὸν δὲ Ἡρακλῆα
 μηχανῇ τινι καὶ στρατηγίᾳ συνεφιλοκυσάμενον
 αὐτὸν ἄγειν εἰς Ἰτακην μὲν ταῖχος, καὶ καταστρέ-
 ψαι, διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ἔχειν ἰγκλημα, καὶ τὸν
 σαστῆρα, ὅτι τελευτήσαντι αὐτῷ τὸν δῶλον, τὴν
 ἰόλην γαρμῶν οὐκ ἴδωκαν, ἀλλ' ἀτιμάσαντες
 ἀπέκτεμψαν. ——— Ἡ ἱστορία. παρὰ Φερικίδην.
 Schol. Aptius tamen cum Poetæ narratio-
 ne convenire videtur quod conjicit Sponda-
 nus ; nempe Iphitum idèd ab Hercule in-
 terfectum, “nè rescisceret eas equas penes
 “eum esse.”

——— ἵππειτα δὲ σίφιν καὶ αὐτὸν
 “ἵππους δ' αὐτὸς ἔχει κρατερώνυχας ἐν μεγά-
 ροισιν. Infra ver. 29.

Ver. 25. Ἐπειδὴ Διὸς υἱόν.] Vide suprà ad
 μ', 423. et ad Il. ψ', 2.

Ver. 26. Φῶθ' Ἡρακλῆα.] Vide ad Il. δ',
 194.

Ibid. ——— μεγάλων ἐπιϊστορα ἔργων.] Μεγα-
 λουργόν, ἐπὶ μεγάλαις ἔργοις ἱστορούμενον, ἡσιστή-
 Q 4

"Ὅς μιν ξεῖνον ἰόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ·
 Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἠδέσαστ', οὐδὲ τράπεζαν,
 Τὴν δὴ οἱ παρέβηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν·
 "Ἴππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ἐν μεγάροισι. 30
 Τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο· δῶκε δὲ τόξον,
 Τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδί
 Κάλλιπ' ἀποθήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
 Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὄξυ, καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
 Ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδῆος· οὐδὲ τραπέζην 35
 Γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφνε
 Ἴφιτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν·

Qui ipsum, hospes cum-esset, interfecit suā in domo:
 Iniquus, neque deorum vindictam reveritus est, neque mensam,
 Quam jam ei apposuerat; postea autem occidit et ipsum:
 Equas verò ipse habuit solidas-ungulis in aedibus. 30
 Has quaerens Ulyssi obvius-factus est; dedit autem arcum,
 Quem antea quidem gestabat magnus Eurytus; at is filio
 Reliquit moriens in aedibus excelsis.
 Illi verò Ulysses ensem acutum, et validam hastam dedit,
 Principium hospitii necessari; neque mensā 35
 Cogniti sunt inter se: prius enim Jovis filius interfecit
 Iphitum Eurytidem, similem immortalibus;

μνα. Schol. Καὶ τὸν Ἡρακλῆα εἰκὸς ἀπὸ τῆς πολλῆς ἰμπερίας τε καὶ ἱστορίας λειχθῆναι "Μι-
 γάλων ἰππίστορα ἔργων." Strabo, Geograph. lib. I. pag. 17. al. 9.

Ver. 27. "Ὅς μιν ξεῖνον ἰόντα κατέκτανεν ᾧ ἐνὶ οἴκῳ· Σχέτλιος, &c.] Ἡ συνήθεια τοῖς ἀνθρώποις μίγα δίκαιον, τοῦ μνηστὴ ἀδικεῖν, καὶ σκοπεῖν καὶ τράπεζαν. Τὸν Εὐρυτον ἀπέκτείνει ὁ παῖς αὐτοῦ ξεινοσύνης.

"Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἠδέσαστ', οὐδὲ τράπεζαν.

"Τὴν δὴ οἱ παρέβηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν." Dio, Orat. 74.

"Cujus tanti sceleris fuerit, in conspectu
 "Deorum penatium necare hospitem?"

Cicero, Orat. pro Deiotaro.

— et penetralia

Sparsisse nocturno cruore

Hospitii.

Horat. Carm. lib. II. Od. xiii. ver. 6.

Ver. 28. Σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἠδέσαστ'.] Hinc Hesiodus:

Σχέτλιοι, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἰδούσι. —

"Εργ. καὶ Ἡμερ. I. 185.

Ubi recte observat Barnesius, istud ἰδούσι vim Homericā ἠδέσαστ' minimè attigisse. Vide supra ad τ', 360. item ad ξ', 82. et ad II. π', 388.

Ver. 29. Τὴν δὴ οἱ παρέβηκεν.] Al. Τὴν, ἢν οἱ παρέβηκεν. Atque ita legit MS. à Tho.

Bentleio collatus; item Dio, loco supra citato.

Ver. 30. "Ἴππους δ' αὐτὸς ἔχε.] Τὰς δὲ ῥηθεί-
 σας ἵππους ἔχεν Ἡρακλῆς, οὐκ αὐτὸς ἡ ληϊσά-
 μινος ἢ ὀφειλόμενος, ἀλλ' ἐτίμασεν κλίμα-
 λαβάν. Αὐτίλυκος γὰρ, φασιν, ὁ Ἑρμοῦ, κλί-
 ψας τὰς Εὐρύτου ἵππους, πείραται τῷ Ἡρακλεῖ.
 Eustath.

Ibid. — κρατερώνυχας.]

— solido — ungula cornu.

Virgil. Georg. III. 88.

Ver. 32. — μὲν ῥ' ἐφόρει.] Al. μὲν ἰφόρει.
 Vide ad II. α', 51.

Ibid. — μέγας Εὐρυτος.] Ἐπὶ τοῦ μὲν.
 Schol. Vide supra ad 9', 224. 226.

Ibid. — παιδί.] Al. παιδὶς. Minus rectè.

Ver. 35. — προσκηδῆος.] Τῆς ποιούσης
 κηδομινικῶς ἔχειν πρὸς ἀλλήλους. Schol. Bar-
 nesius aliique minus rectè vertunt, "Dolo-
 — rosæ."

Ver. 36. Γνώτην ἀλλήλων.] Ita Henricus
 Stephanus, Barnesius, et Editiones plurimæ.
 Atque ita in Exemplarium accuratioribus
 legi testatur Eustathius; ἵνα λίγη ὅτι γνώσιν
 ἔσχατον ὁ υἱὸς τοῦ ἰστέου. Firmatur porro hæc
 lectio ex ψ', 108. 109. infra, ubi eadem
 phrasis occurrit:

— ἢ μάλα νῶϊ

Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λῶϊον. —

Al. Γνώτην ἀλλήλων.

"Ὅς οἱ τόξον ἔδωκε· τὸ δ' οὔποτε δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαινάων ἐπὶ νῆων,
 Ἡρεῖτ'· ἀλλ' αὐτοῦ μῆνιμα ξείνοιο φίλοιο 40
 Κέσκειτ' ἐνὶ μεγάροισι· φόρει δέ μιν ἥς ἐπὶ γαίης.
 Ἥ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Οὐδὸν τε δρυῖνον προσεβήσατο, τόν ποτε τέκτων
 Εἴσσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν,
 Ἐν δὲ σταθμούς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαιινάς· 45
 Αὐτίκ' ἄρ' ἥγ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
 Ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, θυρίων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας,
 "Ἄντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν, ἥτε ταῦρος
 Βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα
 Πληγύντα κληῖδι, πετάσθησαν δέ οἱ ὅκα. 50
 Ἥ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ, ἔνθα δὲ χηλοὶ
 Ἔστασαν· ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἶματα κεῖτο.

Qui ei arcum dedit: hunc autem nunquam nobilis Ulysses,

Proficiscens ad bellum nigris in navibus,

Capiebat; sed ibi monumentum hospitis dilecti

40

Jacebat in aedibus: gestabat verò is ipsum suā in terrā.

Quandò autem demum ad thalamum hunc pervenit nobilissima mulierum,

Limēque quernum ascendit, quod quondam faber

Polivit scitè, et ad perpendiculum exegit:

In eo verò postes aptavit, foresque apposuit splendidas:

45

Statim deinde illa lorum citò resolvit annuli,

Clavemque immisit, foriumque repulit pessulos,

Ex-adverso collimans: hae autem resonuerunt, velut taurus

Pascens prato; tantum sonuerunt pulchrae fores

Pulsae clavi, apertaeque sunt ei citò.

50

Ipsa verò altum tabulatum ascendit, ubi scilicet arcae

Stabant; in iis verò odoriferae vestes jacebant.

Ver. 38. "Ὅς οἱ τόξον ἔδωκε.] Τρίτον ἱερῆκε τὴν δόσιν, ἡγεῖα διὰ μίσεω τινὰ παραδειγματίζεται. Schol. Cæterum Barnesius et hic et infra ver. 54. legendum conjicit, "Ὅς ῥ' οἱ. Sed nihil opus. Vide ad II. α. 51.

Ver. 41. Κέσκειτ' ἐνὶ μεγάροισι.] Ἀλ. Κέσκειτο ἐν μεγάροις.

Ver. 43. — προσεβήσατο] Ἀλ. προσεβήσισα.

Ver. 46. — ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης.] Τὸ κλειῖδον ἱκατέρωθεν ἐξήρτητο πρὸς κρίκον, ὥστε δι' αὐτὸ διελκόμενον εἰς τούταντίον ἀνοίγισθαι. Schol. Porro in Vulgatis hic legitur κορώνη: Barnesius autem ex Editionum vetustiorum nonnullis, et ex Scholiorum MSto quodam, edidit κορώνης. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ibid. — κορώνης.] Κρίκον, κρίκαρος. Schol.

Ver. 47. Ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, θυρίων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας, Ἄντα τιτυσκομένη.] Ὀχῆας δὲ,

φασίν, αὐτοὺς ἔνδον μοχλοὺς, — ἀλλὰ τὰς λειτουργίνας βαλάνους τὰς ἐν τῇ χιλιωνίᾳ καταντικερῇ τῆς κλειδὸς· αἱ περιάγονται, φασί, καὶ ἀνοίγονται. Δοκίμῃ δὲ εἶναι αὐτάς, ὥς νῦν διαδρόμους φασίν· διὰ καὶ ἄντα τισύσονται, δηλαδὴ καταστοχάζονται τῶν βαλάνων ἐν τῇ ἀνοίγειν, ὥς ἀν αἱ βάλλανοι (φασίν) ἀντίαι γίνονται τοῖς γόμοις τῆς κλειδὸς· ἵνα λήγῃ ὅτι ἱππὴν ἢ Πηνελόπην, τὴν κλειδα, καὶ ἀνέκοπτεν ἦγον ἀνέκρουεν, ἀνώθει, τὰς βαλάνους, τιτυσκομένη, ὥς εἴρηται. Eustath. Ubi de hac re plura.

Ver. 48. 49. — τὰ δ' ἀνέβραχεν, — τόσ' ἔβραχε.] Ὅμηρος δὲ σιμνῶς ἄμα καὶ προσφυνῶς μυγᾶλης θύρας εἰ ἀρευνῆας τρισμὶν τραχὺν τῇ φράσει μιμουμένους, οὕτε ἀφωτόν τι παρὲλθῃ κατὰ τὰ φύλα, οὕδ' ἀμετάβολον ἰσχυρόφρονον, ἀλλ' ἐνὶ νῶς ἐπελίζατο το "ἀνέβραχε." Eustath. Vide ad II. δ', 455.

Ver. 50. Πληγύντα.] Vide ad II. β', 314. et γ', 31.

"Ενθεν ὀρεξαμένη, ἀπὸ πασσάλου αἶνυτο τόξον
 Αὐτῇ γαρυτῶ, ὅς οἱ περικείμετο Φαεινός.
 Ἐξομένη δὲ κατ' αὐθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θείσα, 55
 Κλαίει μάλα λιγέως· ἐκ δ' ἤρρε τόξον ἄνακτος.
 Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοια γόοιο,
 Βῆ ῥ' ἵμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 Τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον, ἥδ' ἐφαρέτρην
 Ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόνετες οἷστοί. 60
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον· ἐνθα σίδηρος
 Κεῖτο πολὺς, καὶ χαλκός, ἀέθλια τοῖο ἄνακτος.
 Ἡ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 Στῇ ῥα παρὰ σταθμῶν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 "Αντα παρειῶν σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα. 65
 Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κενὴ ἐκάτερθε παρέστη·
 Αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα, καὶ φάτο μῦθον·
 Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγένορες, αἱ τὰδε δᾶμα
 Ἐχράετ' ἐσθίμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ,

Illinc manu-correctâ, à clavo cepit arcum
 Cum ipsâ thecâ, quae ei circumdata-erat splendida.
 Sedensque ibidem, charis genibus ubi-imposuerat,
 Flebat admodum stridulè; eduxitque arcum regis.
 Haec autem postquam satiata est lachrymoso luctu,
 Perrexit utique ire in-domum ad procos eximios,
 Arcum tenens in manu reflexum, et pharetram
 Sagittiferam; multae verò inerant luctuosae sagittae.
 Simul autem cum eâ ancillae portabant cistam; ubi ferrum
 Jacebat multum et aes, certamina regis.
 Quando autem demùm ad procos pervenit nobilissima mulierum,
 Stetit utique ad postes domûs affabrè structae,
 Genis obtendens nitida redimicula.
 Ancilla verò ei honesta utrinque astitit;
 Statim autem ea inter procos locuta est, et dixit sermonem:
 " Audite me, proci eximii, qui in hanc domum
 " Ingruistis ad comedendum et bibendum assidue semper,

Ver. 54. Αὐτῇ γαρυτῶ. Τῇ Θήκῃ τοῦ τόξου.
 Schol.

Ver. 55. Ἐξομένη δὲ κατ' αὐθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θείσα.] *Al.* καταυθι. Quam lectionem rejiciendam prorsus existimans *Henricus Stephanus*, ipse praepositionem κατὰ ad sequens θείσα referri vult, ut sit " κατ' αὐθι " θείσα pro καταθείσα αὐθι, ut (infra ver. " 90.) κατ' αὐτόθι τόξα λίσσονται pro καταλί- " σονται αὐτόθι." Ac illo quidem in loco κατ' αὐθιὸν λιπόντι omnino est καταλιπόντι αὐτόθι, at hic praepositio κατὰ cum Ἐξομένη potius conjungenda est, ut sit Κατεξομένη αὐθι, sequens enim θείσα ad ἐπὶ referendum est, pro γούνασι ἐπιτίθεισα.
 Ibid. — φίλοις ἐπὶ γούνασι θείσα, Κλαίει.] Similiter *Apollonius de Medea*:

"Ἡ, καὶ Φαεινὸν μαστιγᾶν, ᾧ ἐνὶ πολλῷ
 Φάρμακ' αἱ, τὰ μὲν ἰσθλά, τὰ δὲ ῥαιστήρι
 ἔκειτο·
 Ἐνθ' ἐμῇ δ' ἐπὶ γούνατ' ἰδύριτο ———
Argonaut. lib. III, 891.

Ver. 58. Βῆ ῥ' ἵμεναι.] *Al.* Βῆ ῥ' ἵμεν' ἐν.

Ver. 61. — ὄγκιον.] "Ἐστὶ μὲν τῶν ἄσπε-
 ρημένων ἡ λίσσις, σημαίνει δὲ ὄγκιον κισσοειδές,
 [Ita *Barnesius* pro vulgato σχισσοειδές,] ἐν ᾧ
 ἔγκειντο οἱ ὄγκοι ὄγκου δι' εἰσὶν οἱ πάγωνες τῶν
 ἀκίδων. Schol. *Al.* ὄγκιον.

Ibid. — ἐνθα σίδηρος Κεῖτο πολὺς, καὶ
 χαλκός.] "Ὡς ἐν τῇ τοιοῦτῃ κειῖσθαι παρὰ πρὸς
 εἰσὶν καὶ τοὺς ἀπλωθέντας πτελίνας." *Eustath.*

Ver. 66. Ἀμφίπολος δ' ἄρα αἱ, θείσα.] Deest
 hic versus in MS. à *Theo. Benétio* collato.

Ἄνδρὸς ἀποικομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδὲ τιν' ἄλλη 70
 Μύθου ποιήσασθαι ἐπισχεσίνην ἐδύνασθε,
 Ἄλλ' ἐμὲ ἰέμενοι γῆμαι, Δέσθαι τε γυναῖκα.
 Ἄλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον·
 Θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος Δείοιο·
 "Ὅς δέ κε ρηῖται" ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι, 75
 Καὶ διοϊστεύσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
 Τῷ κεν αἶψ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
 Κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
 Τοῦ ποτε μεμνήσεσθαι οἶόμαι, ἔνπερ' οὐείξω.
 "Ὡς φάτο· καὶ ῥ' Εὐμαιον ἀνώγει, δῖον ἔφορξον, 80
 Τόξον μνηστῆρесси Δέμεν, πολίον τε σίδηρον.
 Δακρύσας δ' Εὐμαιὸς ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν·
 Κλαῖε δὲ βουκόλος ἄλλοι', ἐπεὶ ἴδε τόξον ἀναιδέος.

" Viro absente multo tempore; neque ullum alium

70

" Tumultus facere praetextum potuistis;

" Nisi me cupientes ducere, facereque uxorem.

" Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen;

" Deponam enim magnum arcum Ulyssis divini:

" Qui autem facillime intenderit arcum in manibus,

75

" Et sagittam-miserit per secures duodecim omnes,

" Hunc unā secuta fuero, relicta hāc domo

" Juventutis-meae, perpulchrā, plenā victu;

" Cujus aliquandō recordaturam me puto, vel in somnio."

Sic dixit; et Eumaeum jussit nobilem subulcum

80

Arcum prociis deponere, canumque ferrum.

Lachrymans verō Eumaeus accepit, et deposuit:

Flebat autem bubulcus ex-alterā-parte, postquam vidit arcum regis.

Ver. 71. Μύθος ποιήσασθαι ἐπισχεσίνην. } Ἐν
 δὲ τῷ, "Μύθος ἐπισχεσίνην," αἱ Παλαιαὶ μῦθοι
 μὴ ἐπαυθῆσαι ὅτις ἐπὶ στασίσι λέγονται ἐπὶ καὶ
 Ἀνακράσας τοὺς ἐν Σάμῳ Δέλοις ποιεῖν συνηθισμένους.
 "Μνηστῆρ' ἔμ' ἰέμενοι (φρονί,) δέσθουσιν ἱερὸν
 "δῶμα" (ver. 123 l.) ἀντὶ τοῦ στασεσθαι
 ἐπὶ τῷ. — Ἐπισχεσίνην δὲ, τῇ ἀποφασίᾳ ἐπι-
 στρεοῦ ἐπ' ἀφασίᾳ μνηστῆρων, ἃ ἵσθαι μένουσιν,
 ἰννοῦμενοι τί ἐν ἵσθουσιν. Eustath. Eodem modo
 exponit Scholiastes. Barnesius autem μύ-
 θος hoc in loco per ἀναιδέος exponendum
 censet.

Ver. 72. — ἰμὲ ἰέμενοι. } Αἱ ἰμὲ δ' ἰέμενοι.

Ἐπὶ. — γῆμαι. } Vide supra ad x', 272.

Ver. 73. — ἐπὶ τοῦ φαίνεται δίδου. } Τὸ
 ἐπὶ γῆμαι. Schol. Eodem modo explicat et
 Eustathius. At fortasse per δίδου hic intel-
 ligetur Arcus certamen, Prociis à Penelope
 jam proponendum. Vide infra ad ver. 91.
 123. et 180. item supra ad c', 572. Vide
 autem et infra ad ver. 106.

Ver. 76. — διοϊστεύσῃ πελέκειων δυοκαίδεκα
 πάντων. } Εἰ γὰρ ἐν μίσις ἵσθι τοὶ βίλοι, ἔξω-
 λος ἦν, ὡς ἱλλίστων τῇ δυνάμει. Schol. Pro-
 nuntiabatur autem πελέκειων uti et πελέκειας
 infra ver. 120. 260. pronuntiabatur πελέκειας.
 Vide ad Il. β, 811.

Ver. 77. — νοσφισσαμένη. } Ita recte edi-
 dit Barnesius et hic et infra ver. 104. Fulg.
 νοσφισσαμένη. Quod secundam corripit. Vide
 supra ad c', 579. et ad Il. α, 140.

Ver. 80. — ῥ' } Proinde

Ver. 82. 83. Δακρύσας δ' Εὐμαιὸς ἐδέξατο,
 — Κλαῖε δὲ βουκόλος. } Εὐμαιὸς καὶ Φιλοκτήτης
 οἱ δύο, τὸ δευτερευόντος τόξον ἰδόντες τιθέμενοι ὅς
 ἐπὶ ἀγῶνι, κλαίουσιν, ὡς δίδόντες μὴ σὺς καὶ
 τῶν μνηστῆρων ἀπίστανται τῇ Πηνελόπεια. Καὶ
 ἄλλως δὲ κλαίοντες ἀνακηρυξάντες τοῦ δακρύου
 διὰ μέσου τοῦ τόξου, καθὰ καλ. σφρ. αὐτῶν ἡ ἔκ-
 πνοια. [supra ver. 56.] Eustath. Quae poste-
 rior omnino verior accipiendi ratio.

Ver. 83. — ἄλλοι'. } Αἱ ἄλλοι.

Ἀντίνοος δ' ἐνένηπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Νήπιοι ἀγροῖῳται, ἰφημέρια φρονέοντες, 85

Ἄ δειλοὶ, τί νυ δάκρυ κατεΐβετεον, ἡδὲ γυναικὶ
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὀρίνετον; ἥ τε καὶ ἄλλως
Κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμὸς, ἐπεὶ φίλον ἄλεσ' ἀκοίτην.

Ἄλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἥε θύραζε
Κλαίετεν ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε, 90

Μνηστήρεσσιν αἶθλον ἄαατον· οὐ γὰρ οἶῶ

Ῥηϊδίας τόδε τόξον εὐξοον ἐντανύεσθαι.

Οὐ γάρ τις μέτα τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν,
Οἶος Ὀδυσσεύς ἔσκεν· ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὅπαπα,
(Καὶ γὰρ μνήμων εἰμὶ,) παῖς δ' ἔτι νήπιος ἦα. 95

Antinous verò increpabat, verbumque dixit, compellabatque :

"Stulti rustici, quae-in-diem-sunt cogitantes; 85

"Ah miseri, cur lachrymas funditis? et mulieri

"Animam in pectoribus commovetis? cui utique et aliàs

"Jacet in doloribus animus, postquam charum perdidit maritum.

"Sed tacite epulamini sedentes, vel foràs

"Flete egressi, arcu hìc relicto, 90

"Procis certamine diffìcili; non enim puto

"Facile hunc arcum benè-politum tensum-iri.

"Non enim quisquam adest talis vir inter hos omnes,

"Qualis Ulysses erat; ego verò eum ipse vidi,

"(Etenim memor sum;) puer autem adhuc infans eram." 95

Ver. 85. — ἰφημέρια φρονέοντες.] Τὸ παρ-
αυτίκα μόνον φρονέοντες, οὐ φρονέοντες τοῦ μίλ-
λοντες. Schol. Ita Aeschylus in Fragmentis :

Τὸ γὰρ βρόστιον σπέρμ' ἰφημέρια φρονῶ,
Apud Stobaeum, Ethic. Serm. 98.

Et Theocritus :

Οἱ θνατοὶ πιλόμισθα, τὸ δ' αἰεὶ οὐκ ἰσορῶ-
μις.
Idyll. XIII, 4.

Istuc est sapere, non quod ante pedes mo-
dò est

Videre, sed etiam illa quae futura sunt

Prospicere

Terent. Adelph. Act. III. Scen. iii. 32.

Ver. 86. Ἄ δειλοὶ.] MS. à Tho. Gentleio
collatus, Ἄ δειλά. Quod hoc quidem in
loco perinde est. Vide ad II. α. 566.

Ver. 89. — ἀκέων δαίνυσθε.] Ἀκέων, ἡνυ-
χάζων. Παρ' Ὀμήρῳ παρὰ μισοσύνην ἐξήγη-
ται, ἀντὶ τοῦ ἰφ' ἡνυχίας. Καὶ ἐν ἄλλοις,
"Ἄλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι." Suidas,
ad vocem Ἀκέων.

Ver. 90. — κατ' αὐτόθι.] Ἀλ. καταυθότι.

Ibid. — τόξα.] Νῦν, τὴν σύμπασαν σκυῖν.
Schol.

Ver. 91. — αἶθλον ἄαατον.] Ἀάατος δὲ
καὶ νῦν ἰ ἀτρεῖς, παρὰ τὴν ἀτρη, ἔξ ἧς κατὰ

στήθεσιν, ἄατος ὁ ἀελαθεῖς, καὶ κατὰ διεντρίαν
στήθεσιν, ἄατος ὁ μὴ ἀελαθεῖς, ἀλλὰ δηλαδὲ βλα-
βερός, ἥτοι ἀτρεῖς. — Δύναται δὲ ἄλλως ἄατος
εἶναι καὶ ὁ πολυελαθεῖς, ὡς ἀπὸ τοῦ ἄαται, τὸ
βλάσσαι· ἔξ οὗ ἄατος ἀπλῶς ὁ βλαβερός, καὶ κατ'
ἐπίστασιν ἄατος ὁ πᾶν τοιούτος. Eustath. E-
jusdem interpretationis meminit et Scholi-
astes; aliam autem deinde adjicit huic om-
ninò contrariam : Ἀάατον (inquit) ἐπελαθεῖ,
ἢ ἀνὺ βλάθης. Quam posteriorem expositi-
onem sequuntur versiones pleraeque infra χ',
5. ubi hoc idem certamen ἄαατον iterum
appellat Poeta. Verior tamen (ut opinor)
prior interpretatio : malam enim in partem
usurpata videtur hæc vox Iliad. ε', 271.

* Ἀγχι νῦν μοι ἡμοσσαν ἄαατον Στυγὸς ὕδαρ.

Atque ut et hìc in malam partem accipia-
tur, postulare videntur sequentia, "οὐ γὰρ
οἶῶ Ῥηϊδίας τόδε τόξον εὐξοον ἐντανύεσθαι."
Unde versiones plurimæ (quas et secutus
sum,) hoc in loco "certamen diffìcile" red-
dunt. Vide infra ad χ', 5.

Ver. 93. μέγα.] Ita Barnesius : Ut pro
μέγιστοι scilicet positum intelligatur. Quo
modo exponit Scholiastes. Ἀλ. μετὰ.

Ver. 94. — ὅπαπα.] Vide ad II. α. 37.
et ζ', 124.

“Ὡς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι νῶλπει
 Νευρὴν ἐντανύσειν, διοίστευσεν τε σιδήρου.
 ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
 Ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν ποτ' ἀτίμα
 Ἥμενος ἐν μεγάρῳ, ἐπὶ δ' ἄρνευε πάντας ἐταίρους. 100
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἱς Τηλεμάχοιο·
 “ὦ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα δῆκε Κρονίων·
 Μήτηρ μὲν τοι φησὶ φίλη, πινυτὴ περ εἴουσα,
 “Ἄλλα ἄμ' ἔψεσθαι, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα· 105
 Αὐτὰρ ἐγὼ γελῶω, καὶ τέρπομαι ἄφροσι θυμῷ.
 Ἄλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον,
 Οἷη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιῖδα γαῖαν,
 Οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἀργεος, οὔτε Μυκῆνης,
 Οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' Ἠπείροιο μελαιίνης·
 Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε· τί με χρεὶ μῆτερος αἴνου; 110
 Ἄλλ' ἄγε μὴ μύνησι παρέλκετε, μῆδ' ἔτι τόξου

Sic dixit: ipsi verò animus in pectoribus sperabat
 Nervum se tensurum, sagittamque missurum per ferrum.
 Sanè sagittam quidem primus gustaturus erat
 Ex manibus Ulyssis eximii; quem olim contumeliâ-afficiebat
 Sedens in domo, incitabatque omnes socios. 100
 Inter hos verò et locuta est sacra vis Telemachi:
 “Papae! certè valdè me Jupiter dementem reddidit Saturnius:
 “Mater quidem dicit dilecta, prudens quantumvis sit,
 “Alium unà secururam se, relicta hâc domo;
 “At ego rideo, et delector vecordi animo. 105
 “Sed agite, proci, quoniam hoc apparet certamen,
 “Qualis nunc non est mulier in Achaïcâ terrâ,
 “Neque Pyli sacrae, neque Argi, neque Mycenae,
 “Neque ipsius Ithacae, neque Epiri nigrae:
 “Et sanè ipsi hoc scitis; quid me oportet matrem laudare?
 “Sed agite; nè praetextibus rem-protrahite, neque ampliùs arcûs 110

Ver. 97 et 127. Νευρὴν ἐντανύσειν.] *Al.* Νευρὴν ἐντανύσειν et Νευρὴν τ' ἐντανύσειν.

Ver. 98. ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι.] “Ἐστὶ δὲ καὶ ἡ διάνοια περὶ αὐτῶν [Ὀμήρου] πολλοῖς ἰδίῳ ἐσχηματισμένη. Ὡς ἴσθι καὶ ἡ Πρωτοκλήνησις, ἥτις γίνεσθαι, ὅταν τις διηγουμένη μεταξὺ, τὸ ἐν ἱστοῖς τάξῃ ἔχον τοῦ ῥηθῆναι προλήγη ὡς ἐν ταύτῃ, “ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι “ἔμελλεν.” *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 8. Vide infra ad χ', 15.

Ver. 99. — ὃν ποτ' ἀτίμα.] Scribitur, notante *Eustathio*, et ὃν ποτ' ἀτίμα. Atque ita habet *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus.

Ibid. — ἀτίμα.] Vide ad *Il.* α. 37. β', 221. et γ', 84.

Ver. 100. — ἐν μεγάρῳ.] *Al.* ἐν μεγάροισι.

Ver. 104. — ἀμ' ἔψεσθαι.] *Al.* ἀμ' ἔσπισθαι.

Ibid. — νοσφισσαμένη.] Vide supra ad ver. 77.

Ver. 109. Οὐτ' αὐτῆς Ἰθάκης.] Deest hic versus in *MS.* à *Tho. Bentleio* collato.

Ver. 111. — μὴ μύνησι παρέλκετε.] “Ἐργον προφάσεις. — Δίγυ δέ, φασί, καὶ Ἄλκαϊος τὸ προφασίζεσθαι, μόνισθαι αἶον, “Οὐδ' ἂν τι μνῆμενος ἄλλο νόημα.” *Eustath.* in comment. ad ver. 71. supra. Conjicit porro *Eustathius* vocem μύνη ex μονῇ deductam; Μονῆς γὰρ τινος (inquit) χρεῖα τοῖς προφασίζομένοις, καὶ ἐπίσχουσιν ἦτοι ἐπὶ χροῖον. — Ἐκ δὲ γὰρ τοῦ μονῇ γίνεσθαι Αἰολικῶς μύνη, κατὰ τὴ συνήθη βαρὺν νόμον, καὶ τρέπον τοῦ ο, ἰμοίως τῷ, ὄνομα, ὄνομα ἀσσύνητοι, ἀσσύνητοι καὶ τῶς ὁμοίους. Conjecturâ, ut videtur, haud satis probabili.

Ibid. — μῆδ' ἔτι.] *Al.* μῆδ' ἔτι.

Διὸν ἀποτραπᾶσθε τανυστύος, ὄφρα ἴδωμεν.
 Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην.
 Εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοϊστεύσω τε σιδήρου,
 Οὐ κέ μοι ἀχθυμένῃ τὰδε δάματα πότνα μήτηρ 115
 Λεῖποι αἶμ' ἄλλῃ ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λισσαίμην,
 Οἷός τ' ἤδη πατρὸς αἰθλία κάλ' ἀνελίσθαι.
 Ἦ, καὶ ἀπ' ὤμοιιν χλαῖναν δέτο φοικιόεσσαν,
 Ὅρθος ἀναΐξας· ἀπὸ δὲ ξίφος ὅζυ δέτ' ὤμων.
 Πρῶτον μὲν πελέκειας στήσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας 120
 Πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἵθυνεν·
 Ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε· τάφος δ' ἔλε πάντας, ἰδόντας,
 Ὡς εὐκόσμως στήσε· πάρος δ' οὐ πάποτ' ὀρώπει.
 Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν·
 Τρεῖς μὲν μιν πελέμιζεν, ἐρύσσεσθαι μενεαίων, 125
 Τρεῖς δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελπόμενος τόγε θυμῷ,
 Νευρὴν ἐντανύσειν, διοϊστεύσειν τε σιδήρου.
 Καὶ νύ κε δὴ ῥ' ἐτάνυσσε βίη τὸ τέταρτον ἀνέλκων,

“ Diù aversamini tensionem, ut videamus.

“ Quin et ipse ego arcum experiar :

“ Quòd si tetendero, sagittamque misero per ferrum,

“ Non mihi dolenti has aedes veneranda mater 115

“ Liquerit, unà-cum alio profectus; cùm ego ponè relinquar,

“ Valens jam patris certamina pulchra reportare.”

Dixit, et ab humeris laenam deposuit purpuream,

In-pedes erectus, enseque acutum deposuit ab humeris.

Primum quidem secures statuit, vallo perfosso 120

Omnibus uno longo, et ad amussim direxit;

Circumque terram ingressit : stupor verò cepit omnes, videntes,

Quàm accuratè statuit; antea autem nunquam viderat.

Stetit verò deinde ad limen profectus, et arcum tentabat :

Ter quidem ipsum pepulit, trahere cupiens, 125

Ter autem destitit ab-impetu, sperans hoc animo,

Nervum se tensurum, sagittamque missurum per ferrum.

Et jam demùm tetendisset vi quartùm attrahens,

Ver. 113. — [πειρησαίμην.] *Al.* πειρή-
σωμαι.

Ver. 114. — [σιδήρου.] *Τῶν πελέκειων.*

Schol.

Ver. 115. — [ἀχθυμένη.] *Al.* ἀχθυμένη
notante *Eustathio*.

Ver. 117. *Οἶδ' ἤδη πατρὸς.* Vide suprā
ad τ', 160.

Ver. 118. — [φοικιόεσσαν.] Pronuntia-
batur *φοικιόεσσαν*. Secundam enim produ-
cit.

Ver. 119. Ὅρθος ἀναΐξας. “Ὅρα δὲ, inquit
Eustathius, ὡς ἐν τῷ “Ὅρθος ἀναΐξας” ἢ
“ἀνὰ” πρὸς τοῖς ἱπταίνουσιν τὴν λήγουσαν διὰ τὴν
ἱσιφορομένην ἔξιναν. Mirè admodum; ac si

ἀναΐξας compositum esset ex ἀνὰ et ἔξας;
non ex ἀνὰ et ἀΐξας, quæ vox apud *Home-*
rum primam ubique producit.

Ver. 125. — [εὐκόσμως.] *Al.* εὐκόσ-
μος.

Ibid. — πάρος δ' οὐ πάποτ' ὀρώπει.]
Quippè quo tempore ludo hoc sese exer-
citabat *Ulysses* (suprā τ', 573.) *Telemachus*
nondum natus, aut omnino infans erat.
Infantem enim adhuc reliquerat *Ulysses* ad
bellum Trojanum proficiscens. Vide suprā
ad λ', 447. et τ', 19.

Ver. 126. — [ἐπιελπόμενος.] *Al.* ἐπι-
λόμης.

Ibid. — τόγι.] *Al.* τὸδι.

- Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε, καὶ ἔσχεθεν ἱεμένον περ.
 Τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο 130
 "ὦ πόποι, ἣ καὶ ἔπειτα κακός τ' ἔσομαι καὶ ἄκιμος,
 Ἡὲ νεώτερός εἰμι, καὶ οὐπὼ χερσὶ πέποιθα
 "Ἀνδρ' ἀπαμύνεσθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
 Ἄλλ' ἄγεθ', οἵπερ ἐμείο βίῃ προφερέστεροί ἐστε,
 Τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἀέθλον. 135
 "Ὡς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ ἑο θῆκε χαμαῖζε,
 Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν·
 Αὐτοῦ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορῶνῃ.
 * Ἀψ' δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός· 140
 "Ὀρυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια πάντες ἑταῖροι,
 Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἶνοχοεῖαι.
 "Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 Λεϊώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Οἶνοπος υἱός,

Sed Ulysses nutu-prohibebat, et coërcuit cupientem licet.

Inter hos autem rursus locuta est sacra vis Telemachi :

130

" Papae ! vel et postea malusque ero et impotens,

" Vel junior sum, et nondum manibus confusus sum

" Virum propulsare ; quandò aliquis prior lacesiverit.

" Sed agite, qui scilicet me viribus praestantiores estis,

" Arcum tentate, et perficiamus certamen."

135

Sic locutus, arcum quidem à se deposuit humi,

Acclinatum conglutinatis bene-politis tabulis ;

Ibidemque velox telum pulchro acclinavit annulo.

Iterum verò deinde resedit in sede, undè surrexerat.

Inter hos autem Antinous locutus est, Eupitheï filius :

140

" Surgite ordine à-dextris omnes socii,

" Exorsi à loco, undè scilicet vinum fundit aliquis."

Sic dixit Antinous : illis verò placebat sermo.

Leiodes autem primus surrexit, Oenopis filius,

Ver. 129. — ἀνένει.] Vide suprà ad l, 468.

Ver. 131. — ἣ καὶ ἔπειτα.] *Al.* ἣ καὶ ἔπειτα.

Ibid. — κακός τ' ἔσομαι καὶ ἄκιμος.]

" Cautè et modestè imbecillitatem suam

" prætexit Telemachus, eam tamen alia ei

" causa desistendi fuerit, ut antea vidimus."

Spondan.

Ibid. — ἄκιμος.] Vide suprà ad l, 515.

Ver. 132. — καὶ οὐπὼ χερσὶ πέποιθα

" Ἀνδρ' ἀπαμύνεσθαι.] Vide ad *Il.* γ', 96. et *ω*,

369.

Ver. 133. — ἀπαμύνεσθαι.] *Al.* ἀπαμύνεσθαι.

Ver. 134. — προφερέστεροί.] *Al.* παλὸ

φίεργοι.

Ver. 135. — πειρήσασθαι.] *Al.* πειρήσασθαι.

Ver. 136 et 163. — ἀπὸ ἑο.] Vide ad *Il.* α', 51.

Ver. 137 et 164. — ἐϋξέστης.] *Al.* ἐϋξέσσοις, et ἰϋξέστης.

Ver. 138. — προσέκλινε.] *Al.* προσέκλινε.

Ibid. — κορῶνῃ.] Τῇ ἄκρῃ τοῦ τόξου.

Schol. Eandem interpretationem affert *Eus-*

stathius : deinde autem addit : Τῇ δὲ κορῶ-

νῃ καὶ νῦν ἰνόησαν τὸ τῆς δόρας ἐπισπασσασθαι.

Κεῖντων δὲ ὅμως τὸ πρῶτον.

Ver. 141. — ἐπιδήξια.] Ἐκ τοῦ διχέου μί-

ρους. *Schol.*

Ver. 142. — ἔν τε περ οἶνοχοεῖαι.] Ἐπ-

λογόν ἵσταν ἐσιόντων [*Al.* ἐσιόντων] εἰς τὸν ἀν-

δρῶνα ἢ διέξῃ κίεσθαι τὸν κρατῆρα. *Schol.* *Al.*

ἔθεν τ' ἐπὶ οἶνοχοεῖαι.

"Ὅς σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν 145
 ἵξε μυχοίτατος αἰεῖ· ἀτασθαλῖαι δὲ οἱ οἶω
 Ἐχθραὶ ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηστήρεσσιν·
 "Ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ἀνύ·
 Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρητίζεν·
 Οὐδέ μιν ἐντάνυσσε· πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων, 150
 Ἀτρίπτους, ἀπαλάς· μετὰ δὲ μνηστήρεσσιν ἔειπεν·
 "ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος·
 Πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
 Θυμῷ καὶ ψυχῇ· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστι 155
 Τεθνάμεν, ἢ ζῶντας ἀμαρτεῖν, οὐθ' ἔνεκ' αἰεῖ
 Ἐυθάδ' ὀμιλέομεν, ποτιδέγμενοι ἥματα πάντα.
 Νῦν μὲν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσὶν, ἡδὲ μενοιᾷ
 Γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσῆος παράκοιτιν·
 Αὐτὰρ ἐπὴν τόξου πειρήσεται, ἡδὲ ἴδεται,
 "Ἀλλην δὴ τιν' ἔπειτα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων 160
 Μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἢ δὲ κ' ἔπειτα
 Γῆμαιθ', ὅς κεν πλεῖστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.

Qui ipsis vates erat; juxta craterem verò pulchrum 145
 Sedebat intimus semper; improbitates autem ei soli
 Invisae erant; omnibus autem succensebat procis:
 Qui tunc primus arcum cepit et telum velox:
 Stetit autem deinde ad limen profectus, et arcum tentabat;
 Neque ipsum tetendit: prius enim fatigatus est manibus attrahens, 150
 Haud-tritis, mollibus: inter procos verò dixit:
 "O amici, non quidem ego tendo; capiat verò et alius:
 "Multos enim hic arcus optimates privabit
 "Mente et animâ; quoniam multò melius est
 "Mori, quàm vivos excidere eâ re, cujus gratiâ semper 155
 "Hic versamur, expectantes dies omnes.
 "Nunc quidem aliquis et sperat in mente, et cupit
 "Ducere Penelopen, Ulyssis uxorem:
 "At postquam arcum tentaverit, et viderit,
 "Aliam demùm aliquam postea Achivarum pulchris-peplis-indutarum 160
 "Ambiat sponsaliis petens: haec autem deinde
 "Nubat ei, qui plurima dederit, et fatalis venerit."

Ver. 145. "Ὅς σφι.] Ita Barnesius. Vulgg. "Ὁ σφι.

Ibid. — θυοσκόος.] Ὁ διὰ θυῶν κοῦν, ἥτοι νοῶν, τὰ μέλλοντα. Eustath. Θυοσκόος εἰσὶν οἱ ἀπὸ τῶν θυομένων διὰ πυρὸς μαντιόμενοι· ἱερεῖς δὲ, οἱ ἀπὸ τῶν ἱερῶν σφαλάγγων μαντιόμενοι. Etymolog. Magn. ad vocem Θυοσκόος.

Ibid. — παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν ἵξε μυχοίτατος αἰεῖ.] Sedebat nimirum intima conelavis parte, craterique, undè vinum fundebatur, proximus; ideoque omnium primus

arcum tentaturus surrexit, secundùm Antinoi præceptum, suprâ ver. 142.

Ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τί τις οἰνοχοεύει.

Ver. 149. — πειρητίζω.] Vide ad Il. 9, 87, et v', 84.

Ver. 156. — ποτιδέγμενοι.] Al. προτιδέγμενοι.

Ver. 157. — ἔλπετ'.] Al. ἔλπει.

Ver. 158. 162. Γῆμαι — Γῆμαιθ'.] Vide suprâ ad λ', 272.

Ver. 162. Γῆμαιθ'.] Al. Γῆμασθ'.

"Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἑο τόξον ἔθηκε,
 Κλίνας κολλητῆσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν,
 Αὐτοῦ δ' ὦπ' βέλος καλῇ προσέκλινε κορῶνῃ. 165
 "Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Δειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
 Δεινόν τ' ἀργαλέον τε; νεμεσσωμαι δέ τ' ἀκούων,
 Εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει 170
 Θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι·
 Οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,
 Οἷόν τε ρυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι, καὶ οἷστῶν·
 Ἄλλ' ἄλλοι τανύσουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.
 "Ὡς φάτο· καί ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰτόλον αἰγῶν 175
 Ἄγρει δὴ πῦρ κεῖον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῖ,
 Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 Ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχόν, ἔνδον ἑόντος,
 Ὅφρα νέοι θάλλοντες, ἐπιχρῆοντες ἀλοιφῇ,

Sic utique dixit; et à se arcum deposuit,
 Acclinatum conglutinatis benè-politis tabulis;
 Ibidemque velox telum pulchro acclinavit annulo:
 Iterum verò deinde resedit in sede, undè surrexerat.
 Antinous autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque:
 "Leiodes, quale tibi verbum fugit ex septo dentium,
 "Graveque molestumque? indignor etenim audiens,
 "Si demùm hic arcus optimates privabit 170
 "Mente et animâ; quoniam non potes tu tendere:
 "Nequaquam enim te talem genuit alma mater,
 "Qui tractator arcûsque esses, et sagittarum:
 "Sed alii tendent citò proci inclyti."
 Sic dixit; et jussit Melanthium, custodem caprarum:
 "Age jam ignem accende in aedibus, Melanthi,
 "Juxta autem pone sellamque magnam, et pellem super ipsam;
 "Effere autem sevi magnum orbem, de eo quod intus est,
 "Ut juvenes calefacientes, inungentes unguine, 175

Ver. 165. — κορῶν.] Vide suprâ ad ver. 158.

Ver. 173. Οἷόν τε ρυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι.] Vide suprâ ad ε', 160.

Ibid. — οἷστῶν.] *Al.* οἷστου.

Ver. 174. — τανύσουσι.] *Al.* τανύσουσι.

Ver. 176. "Ἀγρει δὴ πῦρ.] Vide suprâ ad ε', 149. *Al.* "Ἀγρει, πῦρ δὴ.

Ver. 177. Πὰρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν.] "Ὡς ἐν οἷς νῦν αὐτῇ καθήμενοι, διὰ τὸ χαμαὶ πιπῆσθαι τοὺς πύλκους, βάλλουσιν κατὰ σκοποῦ. *Eustath.* Malè. In hac sede enim, (uti rectè annotavit *Dna. Dacier.*) dum arcum fricabant et calefaciebant, tantummodò considebant: Jaculaturi autem, ad limen atrii stabant. Vide suprâ ad ver. 124. 149.

Tom. II

Ver. 178 et 183. — στέατος.] Pronuntiabatur (ut opinor) *στᾶτος* vel *στῆτος*.

Ver. 179. Ὅφρα νέοι θάλλοντες, ἐπιχρῆοντες ἀλοιφῇ, Τέξον σιγῆμισθα.] Fuerunt, (notante *Dna. Dacier.*) qui Procos hoc adipe, ad seipsos ungendos, usos existimârint. Quam interpretationem secutæ versiones nonnullæ, voces θάλλοντες, ἐπιχρῆοντες, reddunt, "calefacti, inuncti." Atque ita accipitur apud *Spondanum*: "Nervosum — genus omne, humore pingui et lento confricatis artibus, ad motum expeditius, et ad laborem perferendum absque noxâ robustius unguentis hisce præstare conabantur (Ath. "letæ;) quæ, frictione prius apertis poris, et per consequens excalefactis membris,

R

- Τόξου πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέσωμεν αἶθλον. 180
 "Ὡς φάθ'· ὁ δ' αἰψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀπάματον πῦρ·
 Παρ δὲ φέρων δίφρον δῆκεν, καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 Ἐκ δὲ στέατος ἐνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἑόντος·
 Τῷ ρά νέοι θάλλοντες ἐπειρῶντ' οὐδ' ἐδύναντο
 Ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν. 185
 Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπέιχε, καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
 Ἀρχοὶ μνηστήρων ἀρετῇ· δ' ἔσαν ἔξοχ' ἀριστοί.
 Τὰ δ' ἐξ οἴκου ἔβησαν ἑμαρτήσαντες αἶμ' ἀμφω
 Βουκόλος ἠδὲ συφορεὺς Ὀδυσσεύς θεοίοιο·
 Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς. 190

"Arcum tentemus, et perficiamus certamen."

180

Sic dixit: statim autem accendit Melanthius indefessum ignem;

Juxtaque ferens sellam posuit, et pellem super ipsam,

Extulique sevi magnam orbem, de eo quod intus erat;

Quo sanè juvenes calefacientes tentabant; neque poterant

Tendere; multum autem robore deficientes erant.

185

Antinous verò adhuc abstinebat, et Eurymachus deo-par,

Principes procorum; virtute autem erant longè optimi.

Caeterum ex domo exiverunt eodem-tempore-profecti simul ambo

Bubulcus et subulcus Ulyssis divini:

Exivit autem ipse post illos domo nobilis Ulysses.

190

"(quod sibi illud θάλλοντες velle videtur),

ceromate praesertim prius eliquato, (τρέ-

χον στέατος appellat.) in altum corporis

penetrabant. Undè sequitur, se-

rum, id est τὸ στέα, illis fuisse, quod pos-

tea Romanis Athletis oleum aut cero-

ma; quam etiam ceraturam appellat Co-

lumella." Spondan. Vidit tamen ipse pos-

tea vir eruditus ex ver. 246. infra, "Pro-

cos Arcum ad ignem calefacere, ad eum

"emolliendum;" rectèque observat in Com-

ment. ad versum istum (246.) Poetam

"ubique Activo θάλλω uti, ut cum eo

"subauditus accusativus casus, τέξον, con-

struat." Vide supra ad i, 491. Rectè

itaque hunc locum exponit Eustathius:

"Ἐκφύονται δὲ καὶ στέα, ἵνα χερίμινον τὸ τό-

ξον καὶ θαλάσμιον, ἐν χειρὶ στήθει· πάντως γὰρ

τὸ κραῖνον τοῦ τέξου, ὅπερ τῷ μακρῷ τοῦ

χερίου ἐπιγυγνύται, ἡ ταυμάση ἀν' ἀλοιφῇ ἱστί-

λε, διωσδύσα τὰν κερμάτων ἐν τῷ διεμαίνεσθαι

πορῇ.

Ver. 180. Τόξου πειρώμεσθα.] Spondanus

in commentario ad ver. 246. infra, legen-

dum hoc in loco censet Τόξον, ut ad præce-

dens θάλλοντες referatur. Sed minùs rectè.

Sæpius enim hanc phrasin usurpat Poe-

ta. Vide supra ad ver. 113. 124. 135. 149.

159. et infra ad ver. 268.

Ibid. — ἐκτελέσωμεν.] Eustathius in com-

mentario citat ἐκτελέσωμεν. Quo modo legit

et MS. à Tho. Bentleio collatus. Atque ita

habent Vulgati suprâ ver. 135. et infrâ ver.

268. ubi repetitur hic versus.

Ver. 184. — ρα.] Uti ipsius propositum

erat. — ver. 179.

Ver. 186. Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπέιχε, καὶ Εὐρύ-

μαχος.] Ὁ Ἀντίνοος ἐπέιχε καὶ ἐκάλυπεν αὐτοὺς

πρὸς τὸ παρὸν χερίσασθαι τῷ τόξῳ φαίνεται

γὰρ ὁ Ἀντίνοος ἐξῆς λίγων, μὴ δεῖν τείναι τὸ

τόξον, ἰορτῆς οὖσης τοῦ τοξικοῦ θείου καὶ Εὐρύμα-

χος πειδίσται. Schol. Minùs rectè. Neque

enim cum hâc sententiâ aptè convenit vo-

cula ἔτι· neque hîc id facit Antinous, sed

tum demùm cum arcum frustrâ tentaverit

Eurymachus. Dna. Dacier adhuc pejus ver-

tit, "Antinous et Eurymaque, qui étoient

"à la tête des Poursuivants, et les plus ro-

"bustes, sont obligez eux-mêmes d'y re-

"noncer." Id quod neque cum vocula ἔτι

ullo modo congruit; et ex sequentibus

ver. 245. &c. planè refutatur. Potissima

videtur Eustathii expositio: "Ἔστι δὲ νῦν ἐπί-

χειν, τὸ ἐν τῷ τόξῳ ἀργεῖν καὶ μὴ ἐν χειρὶ ἐργῶν.

Hoc nimirum et cum vocula ἔτι sensu, et

cum sequentibus aptissimè convenit. No-

tandum tamen MS. à Tho. Bentleio colla-

tum hîc legere, Ἀντίνοος δὲ τ' ἐπέιχε.

Ver. 188. Τὰ δ' ἐξ οἴκου ἔβησαν.] Barnesius

edidit, ἐξ οἴκου ἔβησαν.

Ver. 190. Ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυ-

θε.] Ἀρχολομύειον τὸν μνηστήρων εἰς σὴν τοῦ

τόξου πείραν, καίον ἐσθλὴν Ὀδυσσεὺς ἀναγναι-

δῆναι τοῖς δούλοις. Eustath.

Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ θυρῶν ἔσαν, ἥδ' αὐτὴς αὐλῆς,
Φθεγγάμενός σφ' ἐπέεσσι προσήυδα μελιχίοισι·

Βουκόλε, καὶ σὺ, συφορβέ, ἔπος τί κε μυθησαίμην,

Ἦ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνάγει·

Ποῖός κ' εἴτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι 195

Ἦδε μάλ' ἐξαπίνης, καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκη;

Ἦ κεν μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ', ἢ Ὀδυσῆϊ;

Εἶπαθ', ὅπως υἱέας κραδίη θυμός τε κελεύει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·

Ζεῦ πάτερ, αἶ γὰρ τοῦτο τελευτήσεαις ἐέλδωρ, 200

Ὡς ἔλθοι μὲν κείνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ εἰ δαίμων·

Γνοίης χ', οἷή ἐμὴ δύναμις, καὶ χεῖρες ἔπονται.

Ὡς δ' αὐτῶς Εὐμαιὸς ἐπέυχετο πᾶσι θεοῖσι,

Νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμονδε.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω, 205

Ἐξ αὐτῆς σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ἔνδον μὲν δὴ ὄδ' αὐτὸς ἐγὼ, κακὰ πολλὰ μογήσας,

Sed quando jam extra fores erant et aulam,

Locutus ipsos verbis affabatur blandis :

"Bubulce, et tu, subulce, verbumne aliquod dicam ?

"An ipse celem ? dicere autem me animus jubet :

"Quales essetis in Ulyssi auxiliando, sicunde veniret 195

"Huc valde dereptem, et aliquis deus ipsum afferret :

"Num procia auxiliaremini, an Ulyssi ?

"Dicite, quomodo vos cor animusque jubet."

Hunc autem rursus allocutus est boum bubuleus vir :

"Jupiter pater, utinam enim hoc perficeres votum ; 200

"Ut veniret quidem ille vir, adduceretque ipsum deus :

"Cognosceres, qualis mea potentia, et manus sequerentur."

Sic autem pariter Eumaeus supplicabat omnibus diis,

Ut-rediret Ulysses prudens suam ad domum.

At postquam horum ingenium verum cognovit, 205

Iterum ipsos verbis respondens allocutus est :

"Intus quidem demum hic ipse ego, mala multa perpessus,

Ver. 195. Ποῖός κ' εἴτ'.] Ποῖος ἂν εἴητε κατὰ τὴν γνάμην; Schol. Vide infra ad χ', 61. 62.

Ibid. — εἴ ποθεν ἔλθοι. Ὡς.] Vide supra ad ἄ, 182.

Ver. 196. — ἐνείκη.] Al. ἐνέκη, et ἐνέκη.

Ver. 197. Ἦ κεν μνηστήρεσσιν.] Al. Ἦ καὶ μνηστήρεσσιν. Minus rectè.

Ibid. — ἀμύνοιτ'.] Apud Eustathium in commentario, ἀμύνει.

Ver. 200. — αἶ γὰρ.] Vide ad Iliad. ἡ, 132.

Ver. 202. — χεῖρες ἔπονται.] Al. χεῖρες ἄπαντοι.

Ver. 203. Ὡς δ' αὐτῶς Εὐμαιὸς.] Similiter infra ver. 225. Ὡς δ' αὐτῶς Ὀδυσσεύς. Et apud Virgilium :

Nec minus Æneas ———
Æn. VI, 475. VIII, 465. XII, 746.

Ver. 205. — ἐπειδὴ.] Barnesius edidit, ἐπειδὴ δὴ.

Ver. 207. Ἔνδον μὲν δὴ ὄδ' αὐτὸς ἐγὼ.]

—— coram, quem quaeritis, adsum
Troius Æneas, Libycis ereptus ab undis.

Æn. I, 594.

"Ηλυθον εἰκοστῇ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Γινώσκω δ', ὡς σφῶϊν ἐλδομένοισιν ἰκάνω
 Οἷοισι δμῶων τῶν δ' ἄλλων οὐ τευ ἄκουσα 210
 Εὐξαμένου ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἴκαδ' ἰκῆσθαι.
 Σφῶϊν δ', ὡς ἔσεται πέρ, ἀληθείην καταλέξω.
 Αἶ χ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγανούς,
 "Αἷομαι ἀμφοτέροισι ἀλόχους, καὶ κτήματ' ὅπασσω,
 Οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμῷ τετυγμένα· καὶ μοι ἔπειτα 215
 Τηλεμάχου ἱτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσσεθον.
 Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δεῖξω,
 ("Ὀφρα με εὖ γνῶτον, πισταθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ,)
 Οὐλὴν, τὴν ποτὲ με σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
 Παρησόνδ' ἐλθόντα, σὺν υἷασιν Αὐτολύκοιο. 220
 "Ὡς εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
 Τῷ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην, εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,
 Κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε,
 Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους.

" Veni vigesimo anno in patriam terram.

" Cognosco autem, quodd vobis cupientibus venio

" Solis servorum : caeterorum verò haud quenquam audivi 210

" Optantem me iterum reducem domum venire.

" Vobis autem, sicut erit scilicet, veritatem dicam ;

" Si mihi deus domuerit procos eximios,

" Deducam ambo uxores, et possessiones praebebo,

" Domosque prope me aedificatas ; et mihi postea 215

" Telemachi sociique fratresque eritis.

" Quin age, jam et signum manifestum aliud quoddam ostendam,

" (Ut me benè cognoscatis, fidatisque in animo,)

" Cicatricem, quam quondam mihi sus infixit albo dente,

" Ad-Parnassum profecto, cum filius Autolyçi."

Sic locutus, pannos magnâ diduxit à cicatrice.

Illi autem postquam inspexerant, benèque cognoverant singula,

Flebant deinde, circa Ulysssem prudentem manibus conjectis,

Et osculabantur amplectentes caputque et humeros. 220

Ver. 208. — [ἔτι ἐς.] Vide suprâ ad π', 206.

Ver. 211. — [ἐμὲ αὖτις.] *Al.* ἐμὲ γ' αὖτις.

Ver. 212. — [ἀληθείην.] *Barnesius* edit, legendumque contendit, ἀλήθειαν. Vide autem suprâ ad ἡ, 297.

Ver. 213. — [δαμάσῃ.] *Al.* δαμάσει.

Ver. 216. [Τηλεμάχου ἱτάρω.] Exemplaria nonnulla (notante *Barnesio*) hic legunt Τηλεμάχου ἱτάρω.

Ibid. — [ἴσασθαι.] *Eustathius* in commentario citat *ἴσασθαι*. Quod et ferri potest. Vide ad *Il.* 4, 566.

Ver. 217. Εἰ δ' ἄγε.] Particulæ Εἰ, hoc in loco, vis hujusmodi est ; " *Sin adhuc dubitatis ; Age,*" &c. Vide et ad *Il.* ζ', 376.

Ver. 218. "Ὀφρα με εὖ γνῶτον."] *Al.* "Ὀφρα μ' εὖ γνῶτον.

Ver. 219. Οὐλὴν, τὴν ποτὲ με σὺς.] Vide suprâ ad τ', 391. 393.

Ver. 221. "Ὡς εἰπὼν, ῥάκεα, &c.] Vide *Aristot.* de *Poetic.* cap. 16. et suprâ ad τ', 467.

Ver. 223. — ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε.] *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus, Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι. Ut vox ἀμφὶ ad sequentem βαλόντι referatur.

Ὡς δ' αὐτως Ὀδυσσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσσε. 225

Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδω φάος ἡελίοιο,

Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκαπε, φώνησέν τε·

Παύεσθον κλαυθμοῖο, γόοιό τε· μὴ τις ἴδῃται

Ἐξελθὼν μεγάροιο· ἀτὰρ εἴπησι καὶ εἶσω.

Ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μὴδ' ἄμα πάντες· 230

Πρῶτος ἐγὼ, μετὰ δ' ὕμμες· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·

Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοὶ,

Οὐκ ἴασουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἢδὲ φαρέτην·

Ἀλλὰ σὺ, δι' Εὐμαιε, φέρων ἀνὰ δάματα τόξον,

Ἐν χεῖρεσσιν ἐμοὶ δόμεναι· εἰπεῖν τε γυναιξὶ 235

Κληῖσαι μεγάροιο δύρας πυκινῶς ἀραρυίας.

Ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ

Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μὴ τι δύραζε

Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.

Sic autem pariter Ulysses capita et manus osculatus est. 225

Et jam lugentibus occidisset lumen Solis,
Nisi Ulysses ipse cohibuisset, locutusque fuisset :

“ Cessate à fletu luctuque ; nè quis videat

“ Egressus domo ; at dicat et intùs.

“ Sed alius-post-alium intrate, neque simul omnes :

“ Primus ego, post autem vos ; at hoc signum fiat :

“ Alii etenim omnes, quotquot proci eximii,

“ Non sinent mihi dare arcum et pharetram ;

“ Sed tu, nobilis Eumaeè, ferens per aedes arcum,

“ Manibus mihi impone, dictoque mulieribus, 235

“ Ut-claudant domus fores firmitèr aptatas.

“ Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intùs audiat

“ Virorum nostris in septis, nequaquam foràs

“ Prodeat, sed ibidem quietè sit apud opus.

Ver. 225. — ἔκυσσε.] Vide suprà ad ε', 59.

Ver. 226. Καί νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδω φάος.]

Et fors omne datum traheret per talia
tempus. Æn. VI, 537.

— neque avelli possunt, nox humida
donec

Invertit cælum —. Æn. XI, 201.

Ver. 232. — μνηστῆρες ἀγαυοὶ, οὐκ ἴασου-
σιν.] “ Il en donne (inquit Dna. Dacier) la
“ raison dans cette seule épithète, les fiers
“ Pursuivants ; il veut faire entendre qu'ils
“ étoient trop orgueilleux pour permettre
“ qu'un homme, qu'ils regardoient comme
“ un gueux, entrât avec eux en lice.” At-
tamen nihil opus ut vox ἀγαυοὶ híc in ma-
lam partem accipiatur. Vide suprà ad ε,
106.

Ver. 233. Οὐκ ἴασουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν.]
Pronuntiabitur Οὐκ ἄσουσιν ἐμοὶ, ἔ. c. Eâ-
dem scilicet ratione ac *Iliad.* ε, 256.

— τρεῖς μ' οὐκ ἴψ Παλλὰς Ἀθήνη.

Et ε', 544.

Ἄλλ' ἰωμὴν μιν σφῶτα —.

Multum autem errat *Barnesius*, qui (in an-
notationibus ad *Iliad.* γ, 42. *Odys.* α', 147.)
ex hoc loco colligit vocem ἰάσω secundam
corripere. Nam vox ἰάω, uti et aliae om-
nes in ἰω purum desinentes, secundam et
in Futuro et in Aoristo Primo semper pro-
ducit. Vide ad *Il.* ε, 67. et γ', 42.

Ver. 234. — δι' Εὐμαιε.] *Al.* δι' Εὐμαιε.

Ver. 235. — Σίμιναι.] *Al.* δόμεναι. Ut
suprà ver. 233.

Ver. 236 et 241. Κληῖσαι.] Ita rectè edi-
dit *Barnesius*. Quocum facit et MS. à *Tho.*
Bentleio collatus. Alii male κληῖσαι sive
κληῖσαι. Vide suprà ad ε', 50. et ad *Il.* ε,
140.

Ver. 239. Προβλώσκειν.] Προΐναι ἴξω. *Schol.*

- Σοὶ δὲ, Φιλοίτιε δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς 240
 Κληῖσσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλαι.
 "Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὔ ναιετάοντας·
 "Ἐξέτ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἐνθεν περ ἀνέστη·
 "Ἐς δ' ἄρα καὶ τῷ δμῶε ἴτην θείου Ὀδυσῆος.
 Εὐρύμαχος δ' ἦδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα, 245
 Θάλπων ἐνθα καὶ ἐνθα σέλα πυρός· ἀλλὰ μιν οὐδ' ὥς
 ἔντανύσαι δύνατο· μέγα δ' ἔστενε κυθάλιμον κῆρ·
 "Οὐχθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 "Ὡ πόποι, ἦ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων·
 Οὔτι γάμου τοσσοῦτον οὔδρομαι, ἀχνύμενός περ· 250
 (Εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιῖδες, ἡμῖν ἐν αὐτῇ
 Ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἣδ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν·)
 Ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
 Ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι

- " Tibi verò, Philoetie nobilis, fores mando aulae 240
 " Ut-claudas clavi, citòque vinculum indas."
 Sic locutus, intravit domos habitantibus commodas;
 Sedit deindè in sellâ profectus, undè scilicèt surrexerat:
 Ingressi sunt autem deindè famuli divini Ulyssis.
 Eurymachus verò jam arcum in manibus versabat, 245
 Calefaciens huc et illuc splendore ignis: sed ipsum neque sic
 Tenèdere potuit; valdè autem gemebat glorioso corde:
 Ingemiscens verò fatus est, verbumque dixit, et prolocutus est:
 " Pæpae, certè mihi dolor deque me ipso et de omnibus:
 " Nequaquam nuptias tantum lugeo, dolens licèt: 250
 " (Sunt et aliae multae Achivæ, tum in ipsâ
 " Circumflua Ithacâ, tum in aliis urbibus:)
 " Sed si demùm tantoperè viribus deficientes sumus
 " Præ deo-pari Ulysse, ut non possimus tendere

Ver. 241. — θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἵηλαι.]
 "Ὁποιόν τι καὶ πρὸ ἐλίου [suprà ver. 46.] εἶχον
 αἱ τοῦ βασιλικοῦ θαλάμου θύραι, ἐν αἷς ἡ δίσ-
 ποινα ἱμάντα θοῶς ἀπολύσαντο κληῖδα ἐνῆκιν,
 ὥστε ἀνοίξει. Eustath.

Ver. 242. — δόμους εὔ ναιετάοντας.] Vide
 ad II. β', 648.

Ver. 244. — ἄρα.] — Ut jusserrat Ulys-
 ses —. Suprà ver. 230.

Ver. 246. — Θάλπων ἐνθα καὶ ἐνθα σέλα πυ-
 ρός.] Vide suprà ad ver. 179.

Ibid. — σέλα πυρός.] Videtur σέλα hoc
 in loco (uti notat Barnesius) contractum ex
 σίλαι, (vide II. ε', 739.) eodem ferè modo ac
 δίπα ex δίπαα, Odys. ε', 62. ὅ, 153. Ita
 Hesiodus:

"Ὡς ἄρα τήκετο γαῖα σέλα πυρός αἰδομένοιο.
 Theogon. ver. 867.

Ἰστίον δὲ (inquit Eustathius) ὅτι σέλας, οὐ
 μόνον πυρός, ἀλλὰ καὶ ἡλίου. Apud Home-
 rum tamen nusquam ita usurpatur.

Ver. 248. — εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀ-
 νόμαζε.] MS. à Tho. Bentleio collatus, εἶπε
 πρὸς δὲ μεγαλήτορα θυμὸν.

Ver. 251. — ἡμῖν ἐν αὐτῇ Ἀμφιάλῳ Ἰθά-
 κῃ, ἣδ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν.] Ita ex utrâque Eu-
 stathii editione, ex Codice Aldino, et ex Con-
 rado Ritterhusio, de interpretatione quorun-
 dam locorum Oppiani, ad Cynege. I. ver. 36.
 edidit Barnesius. Al. αἱ μὲν ἐν αὐτῇ, &c. Quod
 (uti ipse annotat Barnesius) cum sequenti
 ἣδ' minùs aptè congruit. Cæterùm MS. à
 Tho. Bentleio collatus, habet αἱ δ' ἄλλῃσιν
 πολίεσσιν.

Ver. 254. Ἀντιθέου Ὀδυσῆος.] Ὅρα δὲ (in-
 quit Eustathius) τὸ "Ἀντιθέου Ὀδυσῆος" πα-
 ράρρησιν ἐπὶ διαπρασίᾳ τῆς λύπης, ὥς μὴ κακὸν
 εἶναι, εἰ ταῖς αὐτοῦ ἀνδρὲς λίσπονται. Eodem modo
 accipit et Dna. Dacier. Verùm neque ut
 Epitheton hoc, Ulyssii toties apud Poetam
 tributum, vim hoc in loco singularem ha-
 bere intelligatur, ulla idonea videtur ratio;
 neque profectò lenimen dolori hic quaerit

- Τόξον· ἐλεγχείῃ δὲ καὶ ἰσσομένοισι πυθίσθαι. 255
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπίθεος υἱός·
 Εὐρύμαχ', οὐχ' οὕτως ἔσται· νόεεις δὲ καὶ αὐτός.
 Νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο Διοῖο
 Ἀγνὴ· τίς δέ κε τόξα τιταίνουσιν; ἀλλὰ ἔκηλοι
 Κάτθεται· ἀτὰρ πελέκεάς γε καὶ εἴκ' εἰώμεν ἅπαντας 260
 ἔστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι οἶα,
 Ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδῃα Ὀδυσῆος.
 Ἀλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάσσειν,
 Ὅφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα.
 Ἡῶθεν δὲ κέλεσθε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν, 265
 Αἴγας ἄγειν, αἱ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν,
 Ὅφρ' ἐπὶ μηρία δέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,
 Τόξου περῶμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.

"Arcum; probrosum sanè et posteris auditu."

255

Hunc autem rursus Antinous allocutus est, Eupitheii filius:

"Eurymache, non ita erit; intelligis verò et ipse.

"Nunc etenim in populo festum dei

"Sanctum; quis autem arcus tenderet? Sed quieti

"Deponite: at secures etiamsi sinamus omnes

260

"Stare, *deus-erit*; haud etenim quenquam sublatum puto,

"Ingressum domum Laertiadae Ulyssis.

"Sed agite, pocillator quidem incipiat poculis,

"Ut libatione factà deponamus curvos arcus.

"Manè verò jubete Melanthium, custodem caprarum,

265

"Capras adducere, quae in omnibus longè praestantissimae gregibus;

"Ut femoribus impositis in honorem Apollinis inclyti-arcu,

"Arcum tentemus, et perficiamus certamen."

Eurymachus, sed causam doloris simpliciter exponit.

Ver. 258. — κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο Διοῖο Ἀγνὴ.] Ἑορτὴ δὲ ἦν ἄρτι, ὡς προείρηται, Ἀπόλλωνος ἡλίου, διὰ τὴν ἐν τριακάδῃ ὡς διηγήσεται σύνδορ Ἀπόλλωνος γὰρ ἱερὰ πᾶσα νομηνία, καθὰ καὶ ἡ τοῦ σιληνιακοῦ μνησὶς ἰσθόμην, ὡς γινώσκουσιν Ἀπόλλωνος. Eustath. Ἡμεῖς αὖτις ἰσομεῖζοντο Ἀθήνησι Διοῖς τινὲν εἶναι νομηνία καὶ ἰσθόμην, Ἀπόλλωνος. Suidas à Barnesium citatus.

Πρώτον ἦν, σιπέρας τε, καὶ ἰσθόμην, ἱερὸν ἡμῶν· Τῇ γὰρ Ἀπόλλωνα χρυσόσκιον γινώσκοντο Διῶν. Hesiod. Ἡμεῖς αὖ, ver. 6.

Vide suprâ ad 4, 156.

Ibid. — τοῖο Διοῖο.] Θεοῦ ἱστοτατουύτος τῷ τόξῳ. Eustath.

— Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ. Infrâ ver. 267.

Ver. 259. Ἀγνὴ] Καίριον δὲ ἐπιδίδοντο ἱερῶν, τὸ ἀγνὴ, διὰ τοὺς τιμητικὰ ἀγνισμούς. Eustath.

Καθὼ δύναμις δ' ἔρδιν ἴε' ἀθανάτοισι Διοῖσιν Ἀγνώς καὶ καθαρῶς.

Hesiod. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. I, 333.

Ibid. — τίς δέ κε τόξα τιταίνουσιν; ἀλλὰ ἔκηλοι Κάτθεται.] Ἀνέβητο τὰ τοῦ τόξου Ἀντίνοος ἐς τὴν αὐρίαν, ὡς μὲν αὐτὸς ἀν' ἐρεῖ, ἀνατίθει ἀκλῶς Διῶν τὰ τοῦ ἔργου ἄληθῶς δὲ, οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἀμνημονούντες παρακαλοῦνται τὸ Διῶν εἰς σύνταρσιν. Eustath. ad ver. 279. infrâ. Immo videtur Antinous praetextum hunc certaminis differendi excogitasse, ne arcum scilicet suâ vice tendere aggressus, et ipse viribus deficeret.

Ver. 260. — εἴκ' εἰώμεν ἅπαντας ἔστάμεν] Vide ad II. 4, 135.

Ver. 263. — ἐπαρξάσθω δεπάσσειν.] Similitérque infrâ ver. 272. ἐπαρξάμενοι δεπάσσειν. Vide suprâ ad 4, 183. et ad II. 4, 471.

Ver. 268. Τόξου περῶμεσθα, καὶ ἐκτελέωμεν μὲν.] Vide suprâ ad ver. 180.

Χειρῶν καὶ σθέneos πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστὶν

*Ἴς, οἷη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,

*Ἡ ἥδη μοι ὄλεσεν ἄλλη τ', ἀκομιστὴν τε.

*Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσῃσαν, 285

Δείσαντες, μὴ τόξον εὖξοον ἐντανύσειεν.

*Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

*Ἀ δειλὴ ξείνων, ἐνὶ τοι φρένες οὐδ' ἤβαιαί·

Οὐκ ἀγαπᾷς, ὅθ' ἐκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν

Δαίνυσαι; οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεις 290

Μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος

*Ἡμετέρων μύθων ξείνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.

Οἶνός σε τρώει μελιηδῆς, ὅστε καὶ ἄλλους

Βλάπτει, ὅς ἂν μιν χανδὸν ἔλη, μηδ' αἴσιμα πίνη.

"Manus et robur experiar; an mihi adhuc sit

"Vis, qualis antea erat in flexilibus membris;

"An jam mihi perdidit vagatioque, et curationis-inopia."

Sic dixit: illi verò omnes supra-modum indignati sunt, 285

Veriti, nè arcum bene-politum tenderet.

Antinous autem increpabat, verbumque dixit, compellabatque:

"Ah miser hospitum, inest tibi mens nè exigua quidem:

"Nonne contentus es, quòd quietus unà cum superbis nobis

"Epularis? neque omnino convivio privaris, at audis 290

"Sermones nostros et colloquium? neque quisquam alius

"Nostros sermones hospes et pauper audit.

"Vinum te labefacit dulce, quod utique et alios

"Laedit, quicunque ipsum avidè ceperit, neque modicè biberit.

Ver. 282. — σθέneos πειρήσομαι.] Vide ad II. 6, 359.

Ver. 284. — ἄλλη τ', ἀκομιστὴν τε.]

"Ἡγεύη ἡ πλάνη, καὶ τὸ μὴ ἔχιν κομιδῇ, δι' ἧς τημιλύται τὸ σῶμα. Eustath.

Ibid. — ἀκομιστὴν.] Vide ad II. 6, 24.

Ver. 289. Οὐκ ἀγαπᾷς, ὅθ' ἐκηλος.] Τὸ δι' ῥηθὶν "οὐκ ἀγαπᾷς" ἵστασι τοὺς ὕστερον ἐπὶ τοῦ ἀρκυῖσθαι τίθειν τὸ ἀγαπᾶν ὃ καὶ μετὰ δοτικῆς ἐκείνοι συντάσσουσιν. Eustath.

Ibid. — ὅθ' ἐκηλος.] Αἱ. ὁ ἐκηλος.

Ibid. — ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν.] Σημειοῦνται δὲ οἱ Παλαῖοι καὶ ὡς ὑπερφιάλως τοὺς μνηστήρας ἐπὶ Ἀντίνοος ἐπὶ ἱπαινῶν φησὶν· οὐ γὰρ δὴ σου ψίγνι τοὺς κατ' αὐτῶν· εἰ μὴ ἔρα βαρυκόμματος λήγνι, ὡς ἄξιον κοινῇ συννωχισθῆαι ἡμῖν τοῖς, ὡς οἱ πολλοὶ φασιν, ὑπερφιάλοισι· ὃ δὴ ἁμιόον τι ἱστῶν ἐφίξῃς καὶ σὺ, [infra ver. 309. 310.] "ἐκηλος πῖνι μετ' ἀνδράσι κουροτέρους·" ὡς ταυτὴν ὅν, ὑπερφιάλους, καὶ κουροτέρους, ἐπὶ πῖνι. Eustath. Cæterum vox Poetam, deteriorem in partem usurpata videtur.

Ver. 293. Οἶνός σε τρώει μελιηδῆς.] Καὶ Ἀντίνοος δι' λίγαν πρὸς Ὀδυσσεῖα, "Οἶνός σε τρώει μελιηδῆς," αὐτὸς οὐκ ἀπέχοντο τοῦ σῶματος· διὸ καὶ τρωθῆς ἀπόλοιτο [infra χ', 9.

17.] ἔτι κρατῶν τὸ ποτήριον. Athenæus, lib. I. cap. 8. sub fine.

Ver. 294. Βλάπτει, ὅς ἂν μιν χανδὸν ἔλη, μηδ' αἴσιμα πίνη.] Οἷδε δι' ὁ Ὀμηρος καὶ τὸ ἀφίλμην καὶ τὸ σύμμιτρον τοῦ οἴνου, οἷς τὸν χανδὸν ἔλκοντα [forte ἰλόντα] αὐτὸν βλάπτεισθαι φησὶ. — Τῆς μίθης δι' κατατρέχων ὁ Πιοιότης, — διὰ ταύτην ἀπολλύμενος παρίστησιν καὶ Εὐρυπύωνα τὸν Κίνταυρον. Athenæus, lib. I. cap. 8.

Πολὺς γὰρ οἶνος πόλλ' ἀμαρτάνει ποτὶ.

Alexis apud Grotium in Excerptis.

Οἶνόν τοι πίνεις σουλὴν, κακὸν ἢ δι' τις αὐτὸν Πῖνι ἱπσταμένους, οὐ κακός, ἀλλ' ἀγαθός.

Theogn. Gnom. ver. 21.

Οἶνος μὲν θνητοῖσι Σιών πάρα δῶρον ἔριστην, Πινόμενος κατὰ μέτρον ὑπὲρ μέτρον δι' χερίων.

Panyasis, Eis ἀκρασίαν, Fragm. II.

Ibid. — χανδὸν.] Ἀθρόως καὶ λιχνήτως.

Schol. Sic apud Nicandrum;

Χανδὸν ἀμύτητον δίδχεται στότον —.

Theriac. ver. 341.

ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit.

Ibid. — ἔλη, — πῖνι.] Apud Galenum

citatur ἔλα, — πῖνι. Lib. inscript. "Quòd

Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα 295
 Ἄασεν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόιοι,
 Ἐς Λαπίθας ἐλθόνθ'· ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἶνω,
 Μαινόμενος κὰκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόιοι·
 Ἦρώας δ' ἄχος εἶλε, δι' ἐκ προθύρου δὲ θύραζε
 Ἐλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὐατα νηλεῖ χαλκῷ, 300
 Ρῖνὰς τ' ἀμήσαντες· ὁ δὲ, φρεσὶν ἦσιν ἀασθεῖς,
 Ἦϊεν ἦν ἄτην ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ.

" Vinum etiam Centaurum inclytum Eurytiona

295

" Labefecit in domo magnanimi Pirithoi,

" Ad Lapithas profectum : is nempe postquam mentem labefecerat vino,

" Insaniens mala patravit in domo Pirithoi ;

" Heroas verò dolor cepit ; ex vestibulo autem foràs

" Pertraxerunt impetu-facto ; aures saevo aere,

300

" Naresque ubi-amputàrant : ille autem mente suâ labefactus,

" Ibat suum damnum portans dementi animo ;

" Anim. Mor. Corp. Temperam. sequantur."

Et MS. à Tho. *Bentleio* collatus habet σίνιοι.

Ver. 295. Οἶνος καὶ Κένταυρον ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα Ἄασεν, ἔξ. ["Ἐνα τῶν ἐν τῇ Πειριθίου γάμῳ Κινταύρων ἀπολαμίνων τὸν Εὐρυτίωνα λίγυι, δέει τὴν Ἀδράστου [Barnesius edidit τὴν Ἀτραπος] θυγατέρα, λίγυι δὲ Ἰσπαδάμειαν, Πειρίθου πρὸς γάμον ἀγόμενος ἐκάλισι κατὰ συγγένειαν Λαπίθας καὶ Κινταύρους· ὑπὸ μίθης δὲ οἱ Κένταυροι προαχθίντες τῶν Λαπιθῶν ἀρπάσαι τὰς γυναῖκας ἱσχυρίζωνται· οἱ δὲ ὀργισθίντες ἀντίλον τοὺς Κινταύρους. Schol.

Bacchus et ad culpam causas dedit : ille furens

Centaurus leto domuit, Rhætumque Pholumque,

Et magno Hylæum Lapithis cratere minantem. Virgil. Georg. II, 455.

Nam tibi, sævorum sævissime Centaurorum

Euryte, quàm vino pectus, tàm virgine visâ

Ardet ; et ebrietas geminata libidine regnat. Ovid. Metam. lib. XII. v. 219.

At, nè quis modici transiliat munera Liberi,

Centauræa monet cum Lapithis rixa super mero

Debellata

Horat. Carm. lib. I. Od. xviii. 7.

Ver. 296 et 297. Ἄασιν.] Vide ad II. i. 116.

Ibid. Ἄασιν ἐν μεγάρῳ.] Apud Galenum, loco suprâ citato, itemque in MS. à Tho. *Bentleio* collato legitur Ἄασ' ἐν μεγάρῳ. Athenæus autem, lib. XIV. cap. I. sub initio, citat, "Ὀλίω ἐν μεγάρῳ.

Ver. 298. Μαινόμενος κὰκ' ἔρεξε δόμον κάτα.] Τὸν Διώνυσον — μαινόμενον οἱ πολλοὶ λίγυσιν,

ἀπὸ τοῦ τοὺς πλείους ἀκρότου σπῶντας Θουρωδῶδες γίνεσθαι — "ἰ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἶνω, Μαινόμενος κὰκ' ἔρεξε," ἔξ. Κατ' ἄλλους γούν τοῦ οἶνου εἰς τὸ σῶμα, ὡς φησιν Ἡρόδοτος, ἰσπαναπλῆι κατὰ ἴσταν καὶ μαινόμενα. Athenæus, lib. XIV. cap. I. ipso initio.

Κακὸν τὸ πίνειν, ἀπὸ γὰρ οἶνου γίνεσθαι

Καὶ θυροκοπήσθαι καὶ πατάξαι καὶ βαλεῖν.

Aristoph. Vesp. ver. 1243.

Protritus eversæ turbant convivia mensæ, Raptaturque comis per vim nova nupta prehensis.

Ovid Metam. lib. XII, 222.

Ibid. — δόμον κάτα Πειριθόιοι.] Apud Eustathium in commentario legitur et γάμον κάτα Πειριθόιοι. Quam lectionem sequitur Dna. Dacier. Sed, ut opinor, minùs rectè. Cæterùm apud Athenæum, loco suprâ citato, legitur δόμοις ἐν Πειριθόιοι.

Ver. 300. Ἐλκον.] Barnesius hic legendum vult Εἰλκον· nè scilicet "non satis distingatur à Participio Neutro." Quod sanè nihil opus.

Ibid. — ἀπ' οὐατα νηλεῖ χαλκῷ, Ρῖνὰς τ' ἀμήσαντες.]

— lacerum crudeliter ora ;

Ora manusque ambas, populataque tempora raptis

Auribus, et truncas inhonesto vulnere nares. Æn. VI, 495.

Ver. 302. — ἦν ἄτην ὀχέων.] MS. à Tho. *Bentleio* collatus, ἀχίων. Malè : Nam vox ἀχίων cum istiusmodi Accusativo conjuncta nusquam apud Poetam occurrit. At ὀχέων eodem sensu alibi usurpatur :

Οὓς τινες ἡμῖς ἴσσι μάλιστ' ὀχέοντας ἐῖζεν Ἀνθρώπων. Odys. ε, 211.

— ἦ τινες καὶ σὺ κακὸν μῦρον ἠγνάζεις, Ὅτι πτε ἰγὼν ὀχέισκον —. λ, 617.

- Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νείκος ἐτύχθη,
 Οἳ τ' αὐτῶ πρώτῳ κακὸν εὗρετο οἶνοβαρεῖαν.
 Ὡς καὶ σοι μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἶψε τὸ τόξον 305
 Ἐντανύσης· οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις
 Ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νηὶ μελαίνῃ
 Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 Πέμψομεν· ἔνθεν δ' οὔτι σαώσεται· ἀλλὰ ἔκηλος
 Πινέ τε, μῆδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι. 310
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμνειν, οὐδὲ δίκαιοι,
 Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δάμαθ' ἴκηται.
 Ἐλπεαι, αἶψ' ὁ ξεῖνος Ὀδυσσεύς μέγα τόξον
 Ἐντανύση, χερσὶν τε βίβηφι τε ἦφι πιθήσας, 315
 Οἴκαδ' ἐμ' ἄξεσθαι, καὶ ἐν Δήσεσθαι ἀποιτν;

"Ex quo Centauris et viris contentio facta est;

"Sibique ipsi primo malum invenit is, vino gravatus.

"Sic et tibi magnum damnum denuntio, si arcum 305

"Tetenderis: non enim cujusquam favorem invenies

"Nostro in populo; statim autem te navi nigrā

"Ad Echetur regem, hominum multatorem omnium,

"Mitteremus; inde autem nequaquam salvus-evades: sed quietus

"Bibeque, neque contende cum viris junioribus." 310

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:

"Antinoe, non quidem honestum multare, neque justum

"Hospites Telemachi, quicunque has aedes advenerit.

"Putasne, si hospes Ulyssis magnum arcum

"Tetenderit, manibusque viribusque suis fretus,

"Domum eum me ducturum, et suam facturum uxorem?" 315

Ver. 303. Ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νείκος ἐτύχθη.]

Fœmina silvestres Lapithas populumque bimbrem

Turpiter appositio vertit in arma mero.

Ovid. Am. lib. II. Eleg. xii. v. 19.

An fera Centauris indicere bella coegit Atracis Hæmonios Hippodamia viros?

Id. Heroid. Epist. XVII. ver. 247.

Vide suprâ ad ver. 295.

Ibid. Ἐξ οὗ.] Vide ad Π. α. 6.

Ver. 306. 315. Ἐντανύσης — Ἐντανύση.]

Apud Eustathium in commentario, Ἐντανύσης — Ἐντανύση.

Ibid. — οὐ γάρ τευ ἐπητύος ἀντιβολήσεις.] De voce ἐπητύος, quæ apud Homerum hoc tantum in loco occurrit, ita Eustathius: Ἐπητύος δὲ, κατὰ μὲν τινες, ἡ μεταίτησις, ὡς ἀπὸ τοῦ ἰσταντιν. Ἐπειροὶ δὲ ἰσταντὸν τὸν ἐν λόγῳ φασὶν ἰστανον, ὡς ἀπὸ τοῦ ἰσάντης, ἢ ἰσάντης ἔκτασις, ὃ δηλαδὲ τὸν φέρουσι καὶ λόγιον. Vide suprâ ad γ', 332. et δ', 127. Cæterum

in nonnullis editionibus, notante Barnesio, scriptum est ἰδητύος.

Ibid. — ἀντιβολήσεις.] Ἀντιβολῆσαι δὲ νῦν τὸ ἰσταντινὸν ἐν ἄλλοις δὲ, τὸ συναντῆσαι· παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον, καὶ τὸ ἰσταντῆσαι. Eustath.

Ver. 308. Εἰς Ἐχέτον βασιλῆα.] Vide suprâ ad δ', 84.

Ver. 315. — βίβηφι τε ἦφι πιθήσας.] Vulgati hic legunt βίβηφι τε ἦφι πιθήσας. Barnesius autem ex Editionum veterum nonnullis restituit βίβηφι τε ἦφι. Quo modo habet et MS. à Tho. Benileio collatus. Recitâ, ut opinor. Atque ita hic legisse liquet et Scholiasten, qui interpretatur, Τῇ ἰαντινῷ. Eandem porro phrasin (notante Barnesio) usurpat Poeta Iliad. χ', 107.

Ἐκταρ ἦφι βίβηφι πιθήσας ὤλισε λαόν.

At phrasis, ἦφι πιθήσας, nusquam alibi occurrit.

Ibid. — πιθήσας.] Eustathius in commentario citat πιτανύσας.

Οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπεν·
Μηδὲ τις ὑμείων τοῦ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
Ἐνθάδε δαινύσθω· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.

Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἦδα· 320

Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
Οὔτι σε τόνδ' ἄξεσθαι οἴομεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·

Ἄλλ' αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν, ἥδ' ἐ γυναικῶν,

Μή ποτέ τις εἴπησι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,

Ἦ πολὺ χεῖρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄποιιν 325

Μνῶνται· ὅτ' οὐδέ τι τόξον εὖξοον ἐντανύουσιν·

Ἄλλ' ἄλλος τις, πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,

Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βιδόν, διὰ δ' ἤκε σιδήρου.

Ὡς ἐρέουσ'· ἡμῖν δὲ ἐλέγχεται ταῦτα γένοιτο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 330

Εὐρύμαχ', οὕτως ἐστὶν εὐκλείας κατὰ δῆμον

Ἑμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν

Ἀνδρὸς ἀριστῆος· τί δ' ἐλέγχεται ταῦτα τίθεσθε;

“ Neque ipse omnino hoc in pectoribus sperat :

“ Neque quisquam vestrum hujus gratia animo dolens

“ Hic convivetur ; quoniam nequaquam quidem decet.”

Hanc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus est : 320

“ Filia Icarii, prudens Penelope,

“ Neutiquam te hunc ducturum putamus ; neque decet ;

“ Sed verentes rumorem virorum, et mulierum,

“ Ne quando aliquis dicat deterior alius Achivorum ;

“ Certè multò peiores viri, eximii viri uxorem

“ Ambiunt ; quippè neque omnino arcum bene-politum tendunt ;

“ Sed alius quidam pauper vir errans ubi-advenit,

“ Facile tendit arcum, misitque per ferrum.

“ Sic dicent : nobis verò probra haec fierent.”

Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

“ Eurymache, nullo-modo licet bonae-famae-compotes in populo

“ Esse ; qui scilicet domum dedecorantes edunt

“ Viri optimi : cur verò probra haec facitis ?

Ver. 317. 319 et 322. — ἔολπε — ἔοικεν.] Vide ad II. α', 37.

Ver. 318. — τοῦ γ' εἵνεκα.] Τούτου χάριν, ὅτι οὕτως ἰμὶ ἄξιται. Schol.

Ver. 319. — οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.] Vide ad II. κ', 299.

Ver. 323. Ἄλλ' αἰσχυρόμενοι, &c.] Αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἢδ' ἐ γυναικῶν, ἀτιμάζοντες δηλαδὴ τὸν τοῦ Τηλεμάχου ξῖνον. Τούτου γὰρ ἀναγκαῖος ἐκ μακροῦ ἀπὸ κοινοῦ νοίεται, πρὸ δίκαια στήχων κείμενοι. Eustath. Vide supra ad ver. 312. Cæterum Barnesius et αἰσχυρόμεθα hic legi annotat.

Ibid. — αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν.]

— διὴν δὲ βροτῶν ὑπεκλίετο φήμην·

Φήμην γὰρ τι κακὸν πίνεσθαι.

Hesiod. “ Εργ. καὶ ἤμμε. II, 378.

Ver. 324. Μὴ ποτὶ τις εἴπησι.] Barnesius inter varias lectiones retulit Μὴ ποτὶ τίς κ' εἴπησι. Sed nihil opus. Vide ad II. α', 51.

Ver. 326. Μνῶνται· ὅτ' οὐδὲ τι.] Al. Μνῶνται· οὐδὲ τι, et οὐδ' ἔτι.

Ver. 329. — ἡμῖν δὲ ἐλέγχεται.] Al. ἡμῖν δ' ἀν' ἐλέγχεται· et ἡμῖν δι' α' ἐλέγχεται.

Ver. 333. — τί δ' ἐλέγχεται ταῦτα τίθεσθε.] Τούτῳσι τὰ μεγάλα παροῶντες ἐλέγχεται, τί δὴ ποτὶ τὰ μικρὰ ὑποβάσθαι. Eustath. Barnesius autem versionesque pleræque reddunt, “ Cur igitur opprobria hæc facitis ;” ut scilicet per ἐλέγχεται intelligantur superba et iniqua Procorum facinora. Quod et simplicius videtur.

Ibid. — ταῦτα.] Al. πάντα.

- Οὗτος δὲ ξείνος, μάλα μὲν μέγας, ἢδ' εὐπηγής,
 Ἀνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος εὔχεται ἔμμεναι υἱός. 335
 Ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον εὖξοον, ὄφρα ἴδωμεν
 Ὡδὲ γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται.
 Εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δῶν δὲ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,
 Ἔσσω μιν χλαῖναν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλά.
 Δάσω δ' ὄξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν, 340
 Καὶ ξίφος ἄμφηκες· δάσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πῆδιλα.
 Πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αἶ
 Μῆτερ ἐμὴ, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο
 Κρείσσων, ᾧ κ' ἐθέλω δόμεναί τε, καὶ ἀρνήσασθαι. 345
 Οὐδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
 Οὐδ' ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἥλιδος ἵπποβοτόιο.
 Τῶν οὔτις μ' ἀέκοντα βίησεται, αἶ κ' ἐθέλομι
 Καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τὰδε τόξα φέρεσθαι.
 Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰούσα, τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, 350

"Hic autem hospes, valdè quidem magnus et benè-compactus,

"Viroque ex eximio genere gloriatur esse filius.

335

"Sed age, ei date arcum benè-politum, ut videamus :

"Sic enim edico, hoc verò et perfectum erit ;

"Si ipsum tetenderit, dederitque ei gloriam Apollo ;

"Induam ipsum laenâque tunicâque, vestimentis pulchris ;

"Daboque acutum jaculum, canum propulsatorem et virorum,

340

"Et ensein accipitem ; dabo portò sub pedibus calceamenta :

"Mittam verò, quò ipsum cor animusque jubet."

Hanc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est :

"Mater mea, arcum quidem, Achivorum nullus me

"Potentior, cui velim dareque, et negare ;

345

"Neque quotquot in asperâ Ithacâ dominantur,

"Neque quotquot in insulis prope Elidem equis-pascendis-aptam.

"Horum nullus mihi invito vim-afferet, si velim

"Et omninò hospiti dare hunc arcum auferendum.

"Sed in domum profecta, tua ipsius opera cura,

350

Ver. 335. Ἀνδρὸς.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Πατέρως.

Ver. 337. — τὸ δὲ καὶ.] Barnesius edidit τὸδε καί. Vide ad Il. β', 257.

Ver. 339. — εἴματα καλά.] Al. εἴματα πάντα.

Ver. 342. — κραδίη θυμός τε κελεύει. Al. κραδίη καὶ θυμός ἀνώγει.

Ibid. — κελεύει.] Al. κελεύει, et κελύει.

Ver. 346. Οὐδ' ὅσσοι.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Οὐδ' ὅσσοι.

Ibid. — κραναὴν Ἰθάκην.] Vide suprâ ad i, 25. 27.

Ibid. — κατακοιρανέουσιν.] Al. κάτω κοιρανέουσιν.

Ver. 347. — νήσοισι πρὸς Ἥλιδος.] Ταῖς περὶ τὸ Δουλίχιον. Schol. Νῆσοι δὲ ἱγγὺς Ἥλιδος, Δουλίχιον, Ζάκυνθος, Σάμη, καὶ λοιπαί. Eustathius. Vide suprâ ad π', 247. &c. Cæterùm alii hic legunt ναῖοισι πρὸς Ἥλιδος.

Ver. 348. — αἶ κ' ἐθέλομι.] Al. αἶ κ' θίλομαι. Vide suprâ ad i, 316.

Ver. 349. — καθάπαξ.] Τὸ δὲ, καθάπαξ, ἀντὶ τοῦ εἰς τὸ παντελὲς, ἅπαξ ἑκαὶ πάντα εἰρηθεῖν σημαίνονται οἱ Παλαιοί. Eustath.

Ver. 350. 352. — τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε, — τόξον δ' ἀνδρῶνσι μιλῆσι.] Vide ad Il. ζ', 490.

Ἴστον τ' ἡλακάτην τε, καὶ ἀμφικόλοισι κέλευε
Ἔργον ἰποίχεσθαι· τόξον δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.

Ἡ μὲν θαμβήσασα, πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·

Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ. 355

Ἐξ δ' ὑπερῷ ἀναβῆσα σὺν ἀμφικόλοισι γυναιξίν,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὅφρα οἱ ὕπνον
Ἦδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα διὸς ὕφορβός·
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν· 360

ᾧ δέ τις εἶπενκε νέων ὑπερηνορέοντων·

Πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται
Οἷον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες· εἴ κεν Ἀπόλλων

Ἡμῖν ἰλήκησι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι. 365

Ὡς φάσαν· αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ χῶρῳ,
Δείσας, οὐνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.

Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγγεγώνει·

“ Telamque columque ; et ancillas jube

“ Opus obire : arcus autem viris curae erit

“ Omnibus, maxime verò mihi ; hujus enim imperium est in domo.”

Illa quidem attonita, retrò in domum ivit ;

Filii enim sermonem prudentem posuit in animo. 355

In coenaculum autem quum-ascenderat cum famulis mulieribus,

Flebat deinde Ulyssem, dilectum maritum, donec ipsi somnum

Dulcem palpebris immisit caesia-oculis Minerva.

Caeterum arcum sumpsum ferebat curvum nobilis subulcus :

Proci autem proinde omnes increpabant in aedibus :

Sic verò aliquis dicebat juvenum superborum :

“ Quónam demùm curvum arcum fers, immanis subulce,

“ Amens ? citò tandem te apud sues canes veloces comedent

“ Seorsum ab hominibus, quos [canes] nutrivisti ; si Apollo

“ Nobis propitius-sit, et immortales dii alii.” 365

Sic dixerunt : at ille posuit ferens ipso in loco,

Veritus, quoniam multi increpabant in aedibus.

Telemachus autem ex-alterâ-parte minatus clamabat :

Ver. 354. Ἡ μὲν θαμβήσασα, πάλιν οἰκόνδε βεβήκει.] Optimè Poeta, Procorum cædem jamjam memoraturus, Penelopen, quam cædi isti interesse minimè conveniret, prius amovet. Ὅτι παραγωγὴν σάν ἀναγκαιὴς ὁ Ποιητής τὴν Πηνελόπην τῆς γυναικωνίτιδος ἐφ' ὅσον ἔχρησεν, καὶ ἀνίστας δὲ αὐτῆς τὴν τοῦ τόξου κατὰ-θεσιν ὑμνήδωκε, ὅσα διαγνοῖτε, ὡς οὐκ ἐστὶν χρεῖα ἄλλως αὐτῆς ἐπὶ τοῖς ἔξῃ, συστήλλει αὐτὴν τοῦ λοιποῦ διξιώτατα. Οὐ μὲν δὲ ἀλλὰ καὶ κοιμίζει βαθύ, ὡς ἂν μηδὲν τῶν γινεσσομένων αἰσθημένη ὅτι γίνονται, παραδόξως ὕστερον καὶ μετ' ἐκπλή-

ξιος ἀναγνωρίσει τι ἅμα τὸν ἄνδρα, καὶ μάθοι ἐξολωλότηας τοῦ κακού. Eustath.

Ver. 360. ——— ἄρα.] Ut expectandum erat ———

Ver. 363. Πλαγκτέ.] Παραπλήξ τὴν διάνοιαν πιστλανημένη. Schol. Παράφρων καὶ πιστληγ-μὴν τὴν διάνοιαν. Hesych. ad vocem Πλαγκτέ.

Ibid. ——— τάχ' αὖ σ'·] Al. τάχ' ἂν σ'.

Ibid. ——— κατίδονται.] Al. κατίδονται.

Ver. 365. ——— ἰλήκησι.] Ἰλινε γίνονται.

Schol.

Ver. 366. ——— αὐτῷ.] Al. αὐτῷ.

"Αττά, πρόσω φέρε τόξα· (τάχ' οὐκ εὔ πασι πιθήσεις·)
 Μή σε, καὶ ὀπλότερός περ ἱὼν, ἀγρόνδε δίωμαι 370
 Βάλλων χερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
 Αἱ γὰρ πάντων τόσσοι, ὅσοι κατὰ δῶματ' ἔασι,
 Μνηστῆρων χερσίν τε βίηφι τε φέρτερος εἶην·
 Τῷ κε τάχα στυγεῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
 Ἥμετέρου ἐξ οἴκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανώνονται. 375
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν
 Μνηστῆρες· καὶ δὴ μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο
 Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συδῶτης
 Ἐν χεῖρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαίφρονι θῆκε παραστάς.
 Ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν 380
 Τηλέμαχος κέλεταί σε, περίφρων Εὐρύκλειαν,
 Κληῖσσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
 Ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ ἐκτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
 Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μὴ τι θύραζε
 Προβλάσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμειναι παρὰ ἔργῳ. 385
 "Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
 Κληῖσσεν δὲ θύρας μεγάρων εὔ ναιεταόντων.

"Heus, ulterius fer arcum; (citò non bene omnibus obediēs:)

"Nè te, et junior licet sim, in agrum pellam

"Percuties saxis; viribus autem praestantior sum,

"Utinam enim omnibus tantum, quotquot in aedibus sunt,

"Prociis manibus viribusque praestantior essem:

"Tunc statim graviter aliquem ego mitterem ire

"Nostrà ex domo; quoniam mala machinantur."

Sic dixit: omnes autem super ipso suaviter riserunt

Proci; et jam remiserunt à gravi irà

Erga Telemachum: arcum verò ferens per domum subulcus

Manibus Ulyssi prudenti imposuit adstans.

Evocatam autem allocutus est nutricem Eurycleam:

"Telemachus jubet te, prudens Euryclea,

"Claudere domûs fores firmiter aptatas.

"Si autem aliqua vel gemitum vel strepitum intûs audiat

"Virorum nostris in septis, nequaquam foràs

"Prodeat, sed ibidem quietè sit apud opus."

Sic utique dixit: illi autem pennarum-expers fuit verbum.

Clausit verò fores aedium habitantibus commodarum.

Ver. 369. — "Αττά.] Vide suprâ ad π', 31.

Ibid. — οὐκ εὔ πασι πιθήσεις·] Παραμυῶδες καὶ ἐπὶ ἄριστον, καὶ πᾶσιν ἱέλωντος πάντα πιθήσκει. Eustath.

Ver. 374. — ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι.] Apud Eustathium, et in contextu et in commentario, ἱγὼν ἀπόσπεμψαι.

Ver. 381. Τηλέμαχος κίλισαί σε, &c.] Καὶ οὐκ ἀλλοτρίῳ μὲν ὁ Εὐμαιος, εἰπὼν ὡς ὁ Τηλέμα-

χος οὕτω κίλισται, [vide suprâ ad ver. 235. &c.] πλὴν ὡς πιστευόμενος ψεύδεται καὶ αὐτός. οὐ γὰρ εἶναι πάντως εἰπὼν ὅτι Ὀδυσσεὺς κίλισται οἱ τῶδε ποιεῖσαι, οὐ γὰρ οἶδε τὸν αὐτῆς ἱκτεῖν ἀναγνωρισμόν. Eustath.

Ver. 382. 387. et 389. Κληῖσσαι — Κληῖσσεν.] Vide suprâ ad ver. 236. et ad τ', 30.

Ver. 386. — τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.] Vide suprâ ad ε', 57.

Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἄλτο δῦραζε,
 Κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα δῦρας εὐερέος αὐλῆς.
 Κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὄπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
 Βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδῃσε δῦρας, ἐς δ' ἦεν αὐτός.
 Ἐζέτ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰὼν, ἔνθεν περ ἀνέστη,
 Εἰσορόων Ὀδυσῆα· ὃ δ' ἦδη τόξον ἐνώμα,
 Πάντη ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Μὴ κέρα ἴπες ἔδοιεν, ἀποίχομένοιο ἀνακτος.
 Ὡδὲ δέ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 Ἦ τις Δημητῆρ καὶ ἐπὶ κλοπὸς ἔπλετο τόξων,

390

395

Tacitè porro ex domo Philoetius prosiliit foràs,
 Clausitque deindè fores benè-munitae aulae.
 Jacebat autem sub porticu funis navis remis-utrinque-agitatae
 Byblinus, quo scilicèt illigavit januas : ingressus est verò ipse.
 Sedebat deindè in sellâ profectus, undè scilicèt surrexerat,
 Inspiciens Ulyssem : ille autem jam arcum tractabat,
 Omni-ex-parte versans, tentans huc et illuc ;
 Nè cornua vermes edissent, absente domino.
 Sic verò aliquis dicebat, intuitus in propinquum alium :
 " Sane hic aliquis peritus et sagax est arcuum ;

390

395

Ver. 389. — ἀρ.] *Uti ei praeceperat Ulysses* — suprà ver. 240.

Ver. 390. — ὄπλον νεός.] *Σχοινόν. Schol.* Ita suprà ζ', 345. 346.

"Εἴθ' ἢ μὴ μὴν κατῴσθαι ὑποσίλμῳ ἐν νηί,
 "Ὅπλ' ὑποστρεφῆν σιγῇς"

Ver. 391. Βύβλινον.] *Κανάεινον* οἱ δὲ τὸ ἐκ παπύρου *Schol.* Dna. *Dacier* veritè, un cable d' *Egypte*; et in annotationibus exponit; "Un cable fait de la plante appellée *biblus*, "qui croissoit dans les marais d' *Egypte*." Atque hujus plantæ meminit *Strabo*; φύονται δ' ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς ἔλαισι καὶ ταῖς λίμναις ἥτις βίβλος —. Ἡ μὲν βίβλος φιλήράδης ἐστίν, ἢ ἄκρου ἔχουσα χαίτην. *Geograph. lib. XVII. pag. 1151. al. 799.* Hinc scribitur et Βύβλινον. Atque ita in commentario *Eustathius*: Βύβλινον δὲ (inquit) οὐ τὸ ἐκ βίβλου, ὅ ἐστι παπύρου Αἰγυπτίας, ἀλλὰ βοτάνης τινὸς ὑμφορέως παπύρου. Οἱ δὲ κανάεινόν φασιν ἵσμεν δὲ, τὸ ἐκ φιλόνης. Cæterum *Masson, Hist. Critique de la Republ. des Lettres, Tom. XV. pag. 306. 307.* Poetam funem hunc Byblinum à Byblos, oppido quodam ubi navium rudentes fiebant, appellasse contendit. Quin et oppidi maritimi ita nominati meminit *Dionysius* in *Periegesi*:

Βύβλον τ' ἀρχαῖον —. ver. 912.

Ibid. — ᾧ ῥ'.] *Quo scilicèt* —.

Ver. 394. — ἀναστρωφῶν.] *Al. ἀναστρεφῶν.*

Ibid. — πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα, Μὴ κέρα

ἴπες ἔδοιεν.] Ὀδυσσεὺς μὲν τὸ τόξον πάντῃ ἀναστρωφῶν, ὅπερ οὐδεὶς τῶν πρὸ αὐτοῦ ἵσχοισιν, ἱπυράτω ἔνθα καὶ ἔνθα, μὴ κέρα ἴπες ἔδοιεν ὡς ἂν, ὑγιούς μὲν ἔπος τοῦ τόξου, ἐγκυρήσῃ τῇ ἔργῳ ἀχρεϊσθέντος δὲ, μηχανήσῃται τι ἔργον.

Ἰστίον δὲ ὅτι *Θηριδία* οἱ ἴπες κέρασιν ἱμνοῦμινα καὶ κατισθίνοντα, παραπλήσια, φασί, κώνωψι γίνεσθαι δὲ παρὰ τὸ ἴπτεον, ὅ ἐστι φθίρειν. Τινὲς δὲ ὅθ' ἐν, κεραῖσι, γραφουσιν, ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς κέρασιν ἴπες, πρὸς διαστολὴν τῶν ἐν φουτοῖς. Ἄλλοι δὲ, κεραῖδες, ὡς ἀπὸ τοῦ κεραιζέειν ἵνα δηλοῖ τὰς τῶν τόξων φαρμακίας. *Eustath.*

Ver. 395. — κέρα.] *Κεράτινον* δὲ ἦν, φασίν, ὡς φαίνεται, τὸ τόξον οὐ μὴν, κατὰ τὰ πάλαι Σκυθικὰ, ξύλινον. *Eustath.* *Barnesius* autem *Veteres* hâc in re non rectè judicâsse contendit: "Τὰ κέρα enim," inquit, "hoc in loco, *Duas* potius *Arctus extremitates* no-tant, quæ ex *Cornu* ferè esse solent: quæ-que si *exesa* fuerint, nullatenus tali *Ar-*cui fidendum." Attamen *Pandari Arcum* totum ex *Capri cornubus* factum narrat ipse *Poeta, Iliad. δ', 105. 109. &c.*

Ver. 397. Ἦ τις Δημητῆρ.] *Θαυμαστικὸς, ἡμπετος. Schol.* Cæterum apud *Plutarchum, de Oraculorum Defectu*, citatur, *Εἴ τις Δημητῆρ.*

Ibid. — ἱστίκλος.] Ἐπιθυμητὴς, δεκτικὸς, κλίστης· κλίστην γὰρ τὸ ἐπιθυμῆναι, καὶ κλίστης ὁ ἐπιθυμητὴς τῶν ἀλλοτρῶν. *Schol.* *Θαυμαστικὸς* τῶν τόξων ὁ ἔξινος, καὶ κλίστην εἰς νοῦν τὴν αὐτῶν ὑμφορίαν. *Eustath.* Porro *MS. à Tho. Bentleio* collatus hic habet ἱστίκλος.

- "Ἡ ῥά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοι κείται,
 "Ἡ ὃγ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν· ὥς ἐνὶ χερσὶ
 Νωμᾶ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης. 400
 "Ἄλλος δ' αὖτ' εἶπεσκε νέων ὑπερνηροεόντων·
 Αἱ γὰρ δὴ τοσούτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,
 "Ὡς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι.
 "Ὡς ἄρ' ἔφην μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε, καὶ ἴδε πάντη, 405
 "Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ αἰοιδῆς
 Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέφ' ἐπὶ κόλλοπι χορδῇ,
 "Ἀψας ἀμφοτέρωθεν εὔστρεφές ἐντερον οἶος,
 "Ὡς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσσε μέγα τόξον Ὀδυσσεύς·
 Δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο γευρῆς· 410
 Ἢ δ' ὑπὸ καλὸν αἶεσε, χελιδόνι εἰκέλη αὐδῇ.

" Aut sanè alicubi tales et ipsi domi jacent,

" Aut ille molitur facere ; ita in manibus

" Versat huc et illuc malorum expertus erro."

400

Alius autem rursus dicebat juvenum superborum :

" Utinam enim jam tantoperè utilitatis particeps-fiat,

" Ut iste unquam hunc poterit tendere."

Sic utique dixerunt proci : at solers Ulysses,

Statim postquàm magnum arcum ponderavit, et vidit undique,

405

Sicut quando vir citharae peritus et cantus

Facile extendit novo in clavo chordam,

Ubi nexerit utrinque benè-tortum intestinum ovīs ;

Sic utique sine nisu tetendit magnum arcum Ulysses :

Dexterà autem deindè manu prehensum tentavit nervum ;

410

Hic verò subitò clarè sonuit, hirundini similis voce.

Ver. 399. "Ἡ ὃγ' ἐφορμᾶται ποιησέμεν] "Ἰνα ἢ ἐκμάσῃ αὐτὰ [τόξα] ὥς ἔχει, (ver. 398.) ἢ ἵνα ποιήσῃ ἑμοῖα. Eustath. Barnesius alii-que vertunt, " Vel certè hic parat aliquid " facere." Sed potior videtur Eustathii interpretatio : Facilius enim vocem ποιησέ-μεν de arcubus, (de quibus loquitur Poeta ver. 397. 398.) accipere ; quàm voculam τε, quæ sensum tam diversum inducat, sub-intelligere.

Ver. 400. — ἔμπαιος.] Vide suprâ ad ὁ, 379.

Ver. 402. — τοσούτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν, Ὡς οὗτός ποτε τοῦτο] Barnesius vertit, " Tan-
 " tum utilitatis obviaret mihi, Quantum, &c." Cui interpretationi favere quidem videtur sequens vox οὗτος. Rectius autem, ut opi-nor, Scholiastes : Ὁ νῦν, εἴθι καὶ ἐπὶ τοσούτον ὀνησιν, ὧν βούλεται, λάβοι.

Ver. 406. "Ὡς ὅτ' ἀνὴρ.] Apud Eustathi-um, Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ.

Tom. II.

Ver. 407. — ἐπὶ κόλλοπι.] Apud Eustathium, περὶ κόλλοπι.

Ibid. — κόλλοπι.] Κολλάβω' ἰσηται διὰ παρὰ τὴν κόλλαν. Schol. Κόλλοψ δὲ, ὁ παρὰ τοῖς ὕστερον κόλλακος, δι' οὗ τείνονται αἱ τοιαῦται χορδαί. Eustath.

Ver. 408. — εὔστρεφές ἐντερον οἶος.] Τὴν χορδὴν. Schol.

Ver. 409. — τάνυσσε μέγα.] Barnesius edidit τάνυσσε. Sed nihil opus. Vide ad Il. ε, 51.

Ver. 410. — πειρήσατο.] Al. πειρήσατο.

Ver. 411. Ἢ δ' ὑπὸ καλὸν αἶεσι.]

— sonat unâ lethifer arcus.

Æn. IX, 631.

Ibid. — χελιδόνι εἰκέλη αὐδῇ.] Ἰστίον δὲ καὶ ὅτι χελιδόνι, οὐ μὴν ἀπὸν, πετυήσασαν ἐ-κασε τὴν νευρὰν, ἐκεί μὴ πρὸς ἡδύτητα ἢ ὁμοί-ωσις, ἀλλὰ μόνον πρὸς σπότητα φωνῆς ἡχοῦσης ὑπὸ τραχυ. Eustath.

Μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρῶς
 Ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἐκτυπε, σήματα φαίνων·
 Εἴθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 "Ὅτι ρά οἱ τέρας ἦκε Κρόνου παῖς ἀγκυλαμήτω. 415
 Εἴλετο δ' ὠκὺν οἰστὸν, ὃς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
 Γυμνός· τοῖ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἔντοσθε φαρέτρης
 Κεῖατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρῆσεσθαι·
 Τὸν ῥ' ἐπὶ πῆχעי ἑλὼν, εἵλεκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
 Αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος, ἦκε δ' οἰστὸν 420
 "Ἄντα τιτυσκόμενος· πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων·
 Πρώτης στείλειῃς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θυράζε
 Ἴος χαλκοβαρὴς· ὁ δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν·
 Τηλέμαχ', οὐ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
 "Ἥμενος· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον 425
 Δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν·

Prociis autem inde dolor factus est magnus; omnibusque color

Mutatus est: Jupiter verò valdè innotuit, signa ostendens:

Gavisus autem est deinde multa-passus nobilis Ulysses,

Quòd scilicèt sibi ostentum misisset Saturni filius versuti. 415

Sumpsit verò velocem sagittam, quae ei adiacebat mensae

Nuda; caeterae autem cavam intra pharetram

Jaebant, quas citò erant Achivi experturi:

Hanc utique ad arcùs-medium ubi-applicuerat, trahebat nervum crenasque, 420

Indidem ex sellà sedens; misit autem sagittam

Ex-adverso collmans: securium verò non aberravit omnium

A primo foramine; transivit autem penitus foras

Sagitta aere-gravis: ipse verò Telemachum allocutus est:

"Telemache, non te hospes in aedibus dedecorat

"Sedens; neque omninò à scopo aberravi, neque arcum 425

"Diù laboravi tendens: adhuc mihi robur integrum est:

Ver. 412. — πᾶσι δ' ἄρα χρῶς Ἐτράπετο.] Εἰς ἀρχαίαν δηλαδὴ. Eustath.

Ver. 413. Ἐτράπετο.] Vide suprà ad 4, 491. et ad II. α. 199.

Ver. 415. — τέρας ἦκε.] Τέρας δὲ, ἡ διὰ τὸ ὡς εἰκὸς καὶ νῦν ἀνίφιλον τοῦ αἵρεος· ἡ καὶ ὡς ἐκ τῶν ἀνωτάτων τόπων, ἴδω καὶ τὰ τέρεα, οἷς τὸ τέρας παραινυμῆται. Eustath. Atqui videtur tonitru hoc ideò potiùs portentum dictum, quòd isto præcipuè tempore, simul atque Ulysses arcum tetendisset, acciderit.

Ibid. — παῖς.] Αἰ. παῖς.

Ver. 416. Εἴλετο δ' ὠκὺν οἰστὸν.]

— auratà volucrem Threïssa sagittam

Depromsit pharetrà. — Αἰ. XI, 858.

Ver. 418. — Ἀχαιοί.] Vide suprà ad 2, 513.

Ver. 419. — ἐπὶ πῆχעי ἑλὼν.] Πῆχעי, σφ' τοῦ τόξου κίρασι. Schol. Ἐστὶ δὲ τὸ μῖν,

"ἐπὶ πῆχעי ἑλὼν," ἀντὶ τοῦ, κρατήσας καὶ διὺς τὸν οἰστὸν ἐπὶ τῷ πῆχעי τοῦ τόξου, ἤγονε τῷ κίρασι, ἴδω ἡ τοῦ τόξου λαβή. Eustath.

Ibid. — εἵλεκεν νευρὴν γλυφίδας τε.]

— nerveoque obversus equino
 Contendit telum; diversaue brachia du-
 cens,

Constitit. — Αἰ. IX, 622.

— cornuque infensa tetendit;

Et duxit longè, donec curvata coirent

Inter se capita. — Αἰ. XI, 859.

Ver. 422. Πρώτης στείλειῃς.] Διὰ πρώτης γὰρ ὁπῆς [Ita ex MS. edidit Barnesius, pro vulgato ὁ τῆς] τῶν πικίλων διηλεκῶς ἦλθεν. Schol.

Ver. 424. — ἐλέγχει.] Αἰ. ἀπ' ἑ.

Ver. 425. — οὐδέ τι τοῦ.] Αἰ. οὐδ' ἑ σου.

Ibid. — ἤμβροτον.] Αἰ. ἤμβροτον.

Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
 Νῦν δ' ἄρ' ἔρη καὶ δόρυ πον' Ἀχαιοῖσιν τετυπέσθαι
 Ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐψιάσθαι
 Μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός. 430
 Ἦ, καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν· ὁ δ' ἀμφέβητο ξίφος ὀξὺ
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος Δείδιο·
 Ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλην βάλεν ἔγχεϊ· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
 Πᾶρ θρόνον εἰστήκει, κεκορυβμένος αἶθοπι χαλκῶ.

“ Non uti me proci ignominia-afficientes vituperant.

“ Nunc autem hora et coenam Achivis parandi

“ In luce ; at postea et aliter delectandi-se

“ Cantu et cithara ; haec etenim sunt ornamenta convivii.”

430

Dixit, et supercillis innuit : circumposuit autem sibi ensem acutum

Telemachus, dilectus filius Ulyssis divini ;

Circumque manum charam jecit hastae : propè verò ipsum

Juxta sellam stetit, armatus splendido aere.

Ver. 427. Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζον-
 τες ὄνονται.] Vide suprā ad ε', 361.

Ver. 428. Νῦν δ' ἄρ' ἔρη καὶ δόρυ πον'.] Παρίκλυ-
 σην διάκειναι αὐτῶν· τὸ μὲν οὖν διακύνει, ἀντὶ τοῦ
 θανάτου, τὸ δὲ ἐψιάσθαι, (ver. 429.) ἀντὶ τοῦ
 οἰμώζειν. Schol.

Ver. 430. — τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαι-
 τός.] Vide suprā ad ε', 271.

Ver. 434. Πᾶρ θρόνον εἰστήκει.] Al. Πᾶρ
 θρόνον ἐστήκει.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Χ'

'Υπόθεσις τῆς ραψωδίας Χ'

ΤΑ περὶ τὴν μνηστροφονίαν ἐργασάμενος Ὀδυσσεὺς παρούσης Ἀθηνᾶς, ἐν τοῖς ἐξῆς τὰς διακαταίνας διὰ Τηλεμάχου καὶ τῶν οἰκείων κολάζει, ἀμὰ Μελαντίην.

Ἐπιγραφαί.

Μνηστροφονία.

"Αλλως.

Χι, Ὀδυσσεὺς μνηστῆρας ἐκαίνυτο νηλεῖ χαλκῷ.

ΑἴΤΑΡ ὁ γυμνώθη ρακίαν πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν, ἔχων βίον, ἥδ' ἐφαρέτρην
Ἴων ἐμπλείην· ταχέας δ' ἐκχεύατ' οἴστους
Αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν· μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
Οὗτος μὲν δὴ ἄεθλος ἁάατος ἐκτετέλεσται·

5

C AETERUM nudatus est pannis solers Ulysses ;
Insiliitque in magnum limen, habens arcum, et pharetram
Sagittis plenam ; celeres autem effudit sagittas
Ibidem ante pedes : inter procos verò dixit :
" Hoc quidem demum certamen difficile perfectum est ;

5

Ver. 1. Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ρακίαν.] Νοητίον δ' ἐνταῦθα ἔτι ζωσάμενος Ὀδυσσεὺς ἐγυμνώθη τὰ σελὴ μίνα· — αὐ γὰρ δὴ πού τὸ ὄλον ἐγύμνου σῶμα, εἰς πόλεμον παρακαταττόμενος. Eustath.

Ver. 2. Ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδόν.] Τὸν Ὀδυσσία ἔταν ἐπὶ τὸν οὐδὸν ἐφαλλόμενος ἄδης, ἐκφανῆ γιγνώμενος τοῖς μνηστῆρσι, καὶ ἐκχέοντα τοὺς οἴστους πρὸ τῶν ποδῶν· — τότε πότερον ἔμφραν εἴ, ἢ ἔξω αὐτοῦ γίγνη; καὶ παρὰ τοῖς πρῶτοις εἰσὶν αὐτοῦ εἶναι ἡ ψυχὴ οἷς λίγαις ἐνδουσιάζουσα, ἢ ἐν ἰθάκῃ εἶναι, ἢ ἐν Τροίᾳ, ἢ ὅπως ἂν καὶ τὰ ἑτέρα ἔχῃ. Plato in Ione.

Ibid. Ἄλτο.] Ita apud Homerum semper scribitur hæc vox, notante Barnesio. Al. Ἄλτο. Vide ad Il. 9', 85.

Ver. 3. — ἐμπλείην.] Al. ἐμπλήν. Ver. 5. — ἄεθλος ἁάατος.] Ἀάατος δὲ δύναται ἡ δίχα βλάβης ἐνταῦθα εἶναι ἵνα λίγη Ὀδυσσεὺς, ὡς οὐ πολυβλαβὴς, ὃ μνηστῆρες, ἱκοὶ ὁ παρὼν ἄεθλος, ὡς ὅμις λίγιστοι, ἀλλὰ ἱστικυμίνος ἄτης, καὶ ὡς ἐπὶ αὐτῇ, ἀβλαβὴς. Αἴγαι δ' ἂν αὐτὸν καὶ ἄλλος ἐρωτικῶς ἁάατος, ἥγουσ πολυβλαβὴ, κατὰ τὸ δοκοῦν τοῖς μνηστῆρσι. Eustath. Priorem interpretationem hic secuti sunt plerique. Vide autem suprâ ad φ', 91.

Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὐπω τις βάλεν ἀνὴρ,
Εἴσομαι, αἶ' κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.

Ἦ, καὶ ἐπ' Ἀντινόῳ ἰθύνετο πικρὸν οἶστόν.

Ἦτοι ὁ καλὸν ἄλειςον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε
Χρῦσεον, ἄμφωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνάμα, 10
Ὅφρα πίοιο οἶνοιο· φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
Μέμβλετο· τίς κ' οἶοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,
Μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἴη,
Οἱ τεύξειν θάνατόν τε κακόν, καὶ κῆρα μέλαιναν;
Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰῶ· 15
Ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' αὐχένος ἦλυθ' ἀκῶῃ.
Ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεςε χεῖρὸς
Βλημένου· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥίνας παχὺς ἦλθεν
Αἷματος ἀνδρομέοιο· θοῶς δ' ἀπὸ οἴο τράπεζαν

“ Nunc denuo scopum alium, quem nondum quisquam percussit vir,
“ Videbo, an consequar; praebeatque mihi gloriam Apollo.”
Dixit; et in Antinuum dirigebat amaram sagittam.

Sanè ille pulchrum poculum sublatum-ibat
Aureum, utrinque-ansatum; et jam manibus tractabat, 10
Ut biberet de-vino; caedes verò ei non in animo

Curae-erat: quis putaret inter viros convivas,
Solum inter plures, etiamsi valde fortis esset,
Ei structurum mortem malam, et fatum nigrum?
Hunc utique Ulysses ad guttur nactus percussit sagittà; 15
E-regione verò teneram per cervicem ivit cuspis.

Declinatus est autem is aliorum, poculumque ei excidit manu
Percusso: statim verò fistula per nares crassa venit
Sanguinis humani; citò autem à se mensam

Ibid. — ἐκτετίλισται.] Vide ad II. α, 37.

Ver. 7. — πόρῃ.] *Al.* πόροι.

Ver. 9. Ἦτοι ὁ καλὸν ἄλειςον, &c.] Διονύσιος ὁ Θερὰς ἐν ταῖς Μιλήσιαι φησὶ, τὴν παραμύριαν, “ Πολλὰ μετὰ πύλιν [Al. et fortas-
“ sè rectius, τίσι] κύλικος καὶ χυλίας ἄκρου,”
ἀπὸ τούτου διαδιδέσθαι προστιθέμενος γὰρ Ἀντίνοος τὸ πόμα, βάλλεται. *Schol.*

Ver. 12. — τίς κ' οἶοιτο.] *Al.* τίς κ' οἶοιτο.

Ver. 13. — εἴη.] *Al.* ἴλθοι.

Ver. 14. — θάνατόν τε κακόν, καὶ κῆρα μέλαιναν.] Vide suprà ad ὅ, 241.

Ver. 15. Τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμὸν.] Vide *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 10.

Ibid. — ἐπισχόμενος.] *Schol.* *istae* exponit, ἰσχυρόμενος. *Eustathius* autem, τὸ δι' ἐπισχόμενος, (inquit), ἀντὶ τοῦ καταστοχασάμενος· τοῦτο δὲ διὰ τὸ ἐπὶ χεῖρὴν τὴν χεῖρα καὶ ἰσχυρὸν τὸν κατὰ σκεπὸν βάλλοντα. *Eustath.* *Al.* ἰσχυόμενος.

Ibid. — βάλεν ἰῶ.] Μῖφ δὲ καὶ ἰναυθα

βολῇ θανάτου ὁ Παιστής τοὺς βαλλομένους, διὰ τὸ ἀνδροφόνου φαρμάκῃ τοὺς οἰστοὺς βεβῆσθαι, κατὰ καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ βαφιδίᾳ (*ver.* 261.) ποιεῖται. *Eustath.* Sed et locis maxime lethalibus tela infixā memorat Poeta. Vide infrà *ver.* 82.

Ver. 16. Ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο] *Apud Dionysium Halicarnassensem*, περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 10. omittitur hic versus.

Ver. 17. — δέπας δὲ οἱ ἔκπεςε χεῖρὸς Βλημένου.] Ita vulgati; itaque in Exemplaribus accuratioribus legi testatur *Eustathius*. Ac hujusmodi quidem constructio Poetae non inusitata: Vide suprà ad ζ, 155. et *ι*, 256. In nonnullis autem Exemplaribus legitur, notante ibidem *Eustathio*, Βλημένης.

Ver. 18. — αὐτίκα δ' αὐλὸς.] Αὐλὸς μὲν, τὸ ὄργανον ᾧ διέχεται τὸ πνῆμα· καὶ πᾶν τὸ διατεταμένον εἰς εὐθύτητα σχῆμα, αὐλὸν καλούμεν ὅταν τὸ σταδίον καὶ τὸν κρουὸν τοῦ αἵματος· “ Αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥίνας παχὺς ἦλθε.” *Athenaeus*, lib. V. cap. 3.

Ver. 19. — οἶο.] *Al.* οἶο.

ὦσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦν ἔραζε. 20
 Σιτός τε, κρέα τ' ὅπτα, φορύνετο· τοὶ δ' ὀμάρησαν
 Μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα πρᾶντα.
 Ἐκ δὲ θρόνον ἀνόρουσαν, ἐριγθέτες κατὰ δῶμα,
 Πάντοσε παπταίνοντες εὐδήμτους ποτὶ τοίχους·
 Οὐδέ πη ἄσπις ἦν, οὐδ' ἄλκιμον ἄγχος, ἐλέσθαι. 25
 Νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωποῖσιν ἐπέσσειν·
 Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκ ἔτ' ἀέθλων
 Ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
 Καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες, ὅς μιν ἄριστο·
 Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται. 30
 Ἴσκειν ἕκαστος ἀνὴρ, ἐπειὴ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
 Ἄνδρα κατακτείνειν· τὸ δὲ νηπιοὶ οὐκ ἐνόησαν,

Populit pede percussam; effudit verò cibos humi. 20
 Panisque, carnesque assatae foedabantur: ipsi autem tumultuati sunt
 Proci in domo, ut viderunt virum lapsum.
 Ex sedibus verò surrexerunt, turbati per domum,
 Undique circumspectantes benè-structos ad parietes:
 Nullibi verò scutum erat, neque valida hasta, ad-capiendum. 25
 Objurgabant autem Ulyssem iratis verbis:
 "Hospes, malè in viros sagittas-mittis: non amplius certaminibus
 "Aliis intereris: nunc tibi certum adest grave exitium.
 "Etenim jam nunc virum interfecisti, qui longè optimus
 "Juvenum in Ithacà: ideò te hìc vultures edent." 30
 Dicebat unusquisque vir, quia putabant non volentem
 Virum interfecisse: hoc autem stulti non adverterunt,

Ibid. 20. — ποδὶ.] *Al.* ποσί.
 Ver. 21. — φορύνετο.] Τουτίσιν ἱερολύνε-
 το ἢ αἵματι, ἢ καὶ ἄλλως, κυλιόμενα εἰς γῆν.
 Eustath.
 Ver. 22. — κατὰ δῶμα.] *Al.* κατὰ δώ-
 μαθ.
 Ver. 24. — εὐδήμτους ποτὶ τοίχους.] Ita
 pro vulgato ἰυδήμτους restituit Barnesius:
 Quorum facit et MS. à Tho. Benflejo colla-
 tus. Rectè, ut opinor. Occurrit epim, uti
 et ipse annotat Barnesius, phrasis τῆχος ἰυδ-
 ασης suprâ ὁ, 302. et infra per. 126. huius
 libri; item τῆχος ἰυδήμτης, *Iliad.* μ', 137.
 at τοίχος ἰυδήμτος nusquam alibi apud Ho-
 merum reperitur.

Ibid. — ποσί.] *Al.* ποσί.
 Ver. 25. Οὐδὲ πη ἄσπις ἦν.] Arma scilicet
 omnia amoverant Ulysses et Telemachus;
 ut suprâ τ', 31. memoratum est.
 Ibid. Οὐδὲ πη.] *Al.* Οὐδὲ πη.
 Ibid. — ἄλκιμον ἄγχος.] Sic apud
 Virgilium:

— validam — hastam. *Æn.* X, 401.

Ver. 27. Ξεῖνε, κακῶς — οὐκ ἔτ' ἀέθλων —
 νῦν τοι. Ὅρα δ' ἐν τῷ "Ξεῖνε κακῶς ἀνδρῶν
 "τοξάζεαι," καὶ ἔξω, τὸ τῶν ἰνῶνιν κομματι-

κὸν διὰ θυμὸν· τρεῖς γὰρ ἐν δυοὶ στίχοις ἵναισι
 κίνται αὐτοστιλίς. Eustath.

Ibid. — οὐκ ἔτ' ἀέθλων Ἄλλων ἀντιάσεις.]
 Eustathius hoc ita videtur accepisse, ut ver-
 tendum sit, "Nulla amplius præmia conse-
 "queris." Ὡς οἱ ἀγούσαν τῶν μνηστῶρων,
 ὅσι ἀγιστεύουσιν μὴν στήθευ, εἴχες ἄλλα τὰ ὑπὸ
 τῆς Πηνελόπης τιθέντα· ἐπὶ δὲ τῇ βολῇ ταύτῃ
 αὐτὸν ἀγούσαν, οὐκ ἴσται οὐκ ἄλλων τυχεῖν. Sed
 verior vulgata interpretatio; "Nullis am-
 "plius certaminibus intereris."

Ver. 28. — ἀντιάσεις.] Vide ad II. 4, 67.

Ver. 30. — σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.]

Alitibus linquere feris. — *Æn.* X, 599.

Ver. 31. Ἴσκειν ἕκαστος ἀνὴρ.] Ἰστίον δὲ ὅτι
 νοεῖται ὑπὸ τῶν Παλαίων τὸ χωρίον τοῦτο
 ἄκαιρον γὰρ, φασί, καὶ γιλοῖον πάντας ἱμαὶ ταῦ-
 τα λέγειν, ὡς ἐν συνήματι, διὰ τὴν Τρωγι-
 κὸν χερόν. Ἔθος γὰρ φασὶν Ὀμήρῳ ἐν ταῖς
 τελευταῖς οὐχ οὕτω ποιεῖν, ἀλλὰ λέγειν, "Ὡς
 "δὲ τις εἴποιτο." Ἐστὶ δ' εἰπεῖν, ὡς ἐκχημά-
 τισιν Ὀμηρος νῦν ἄλλως τὸ τοιαῦτον νήμα, ὡς
 οἱ αὐτοχρημαῖς ἐφ' ἑκάστου τῶν μνηστῶρων λε-
 γόμενοι· οὐ γὰρ εἴχιν ἐν τοσούτῳ παραχρὶς καὶ
 ἰδίᾳ ἰδοῦσιν. Eustath. Cæterum de voce
 ἴσκειν, vide suprâ ad τ', 303.

Ὦς δὴ σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο.
 Τούς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ κύνες, οὐ μὲν ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἶκαδ' ἰκίσθαι 35
 Δήμου ἀπὸ Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
 Δμωῆσιν δὲ γυναιξὶ παρενάζεσθε βιαιῶς,
 Αὐτοῦ τε ζώντος ὑπεμνάσθε γυναῖκα,
 Οὔτε θεοὺς δέισαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔθεσθε. 40
 Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.
 ὦς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἶλεν·
 Πάπηνην δὲ ἕκαστος, ὅπη φύγοι αἰπὺν ὀλεθρον.
 Εὐρύμαχος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεὺς Ἰθακήσιος εἰλήλουθας, 45
 Ταῦτα μὲν αἵσιμα εἶπες, ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοί,
 Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κεῖται, ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,
 Ἀντίνοος· οὗτος γὰρ ἐπῆλεν τάδε ἔργα,

Quòd jam ipsis etiam omnibus mortis fines impenderent.

Eos autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses :

“ O canes, non me amplius existimabatis reducem domum venturum, 35

“ Populo à Trojanorum ; quòd mihi consumebatis domum,

“ Cum famulis verò mulieribus concumbebatis violentèr,

“ Ipsiusque mei viventis ambiebatis uxorem,

“ Neque deos veriti, qui coelum latum habitant,

“ Neque ullam hominum indignationem in-posterum supposuistis. 40

“ Nunc vobis etiam omnibus mortis fines impendent.”

Sic dixit : illos verò omnes pallidus timor cepit :

Circumspectavit autem unusquisque, quà effugeret grave exitium.

Eurymachus verò ipsum solus respondens allocutus est :

“ Si quidem jam Ulysses Ithacensis venisti, 45

“ Haec quidem justè dixisti, quot faciebant Achivi,

“ Multa quidem in aedibus injusta, multa autem in agro.

“ Sed hic quidem jamjam jacet, qui causa erat omnium,

“ Antinous : hic enim instituit haec opera,

Ver. 36. Δήμου ἀπὸ Τρώων.] Ἰστίον δὲ ὅτι τὸ
 “ Δήμου ἀπὸ Τρώων” δι' ἐκφύσεως τῶν μνηστή-
 ρων παρήρξασται, ἐπὶ ἀναμνήσει τῆς αὐτοῦ ἀνδρείας.
 Eustath. Eodem modo accipit et Dna. Da-
 cter. Quod tamen longius videtur peti-
 tum.

Ver. 37. — παρενάζεσθε.] Vide ad Il.
 1, 336. Porro in nonnullis Codicibus ver-
 sus hic et sequens transponuntur.

Ver. 38. — ὑπεμνάσθε.] Ὑπεμνήσκειν,
 ἀληθέως μνηστικόν. Schol.

Ver. 40. — ἔθεσθε.] Scholiastes legit ἔ-
 σθε· ἢ ῥ, “ δέισαντες ἔσθε.” Atque ita
 habet MS. à Tho. Bentleio collatus. At veri-
 simillior vulgata lectio, quòd eandem fere
 phrasin usurpat Poeta, *Iliad.* v, 121.

——— ἀλλ' ἐν φρεσὶ θεοῖς ἕκαστος
 Αἰδῶ καὶ νέμεσιν. ———

Ver. 43. Πάπηνην δὲ.] Deest hic versus
 in MS. à Tho. Bentleio collato.

Ver. 47. Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτά-
 σθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.] Haud dissimi-
 lèr Horatius :

Iliacos intra muros peccatur, et extra.

Epist. lib. I. li. 16.

Ver. 49. — ἐπῆλεν.] Συνίστηεν. Schol.
 Cæterum de autepenultimâ hujus vocis pro-
 ductâ, vide ad Il. i, 24. et v, 762.

Οὔτι γάμου τόσσον πεχρημένος, οὔτε χατίζων, 50
 Ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τὰ οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων·
 "Οφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον εὐκτιμένης βασιλεύῃ
 Αὐτός, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχῆσας.
 Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφатаι· σὺ δὲ Φεῖδεο λαῶν 55
 Σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὅπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον,
 "Οσσα τοι ἐκπέποται καὶ ἐδῆδοται ἐν μεγάροισιν,
 Τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες εἰκοσάβοιον ἕκαστος,
 Χαλκὸν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἰσόκε σὸν κῆρ
 Ἰανθῇ· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
 Τὸν δ' αἶρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 60
 Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
 "Οσσα τε νῦν ὕμμ' ἐστὶ, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
 Οὐδέ κεν ὥς ἐτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
 Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.

- " Nequaquam nuptiarum tantoperè indigens, neque cupiens, 50
 " Sed alia cogitans, quae ei non perfecit Saturnius;
 " Ut Ithacae in populo benè-cultae regnaret
 " Ipse, at tuum filium interficeret insidiatus.
 " Nunc autem ille quidem fato suo interfectus est: tu verò parce populis
 " Tuis: at nos postea, ubi-placaverimus te per populum, 55
 " Quaecunque tibi epota et comesta sunt in aedibus,
 " Pretium separatim ducentes viginti-boum unusquisque,
 " Aesque aurumque pendemus; donec tuum cor
 " Exhilaratum-sit: priùs autem nequaquam indignum te irasci."
 Hunc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses: 60
 " Eurymache, neque si mihi paterna omnia penderetis,
 " Quaecunque scilicèt nunc vobis sunt, et sicundè alia adderetis,
 " Neque sic adhuc manus meas abstinerem à caedè,
 " Antequam omnem proci injuriam luissent.

Ver. 50. Οὔτι γάμου.] *Al.* Οὔτι γάμων.

Ver. 52. — βασιλεύῃ.] *Al.* βασιλεῖοι.

Ver. 54. — ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφатаι.] *Schol.* istud ἐν μοίρῃ exponit, Δικαίως, διόντως· eodemque modo interpretatur *Eustathius*. Quam expositionem secuti *Henricus Stephanus* et *Barnesius*, in versione reddunt, " Meritò interfectus est." Nescio tamen an non phrasin "ἐν μοίρῃ πέφатаι" idem potius sonet quod, " Δίκαιος καὶ μοῖρα νικάνει," *Iliad.* ε', 478. 672. χ', 436. et similia.

Ver. 55. Σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὅπισθεν ἔπισθεν.] *Al.* Τῶν σῶν ἄμμες δ' ὅπισθεν.

Ver. 56. — ἰδῆδοται.] *Al.* ἰδῆδαται, et ἰδῆνται.

Ver. 57. — ἀμφὶς ἄγοντες.] *Χωρὶς ἵκανοι δίδοντες.* *Schol.*

Ver. 58. Χαλκὸν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν,

εἰσόκε σὸν κῆρ Ἰανθῇ.] "Ἐχμὶ τὸ χωρεῖν ἀμφιβολίαν ἐπισημειωτήν." Ἀδελφὸν γὰρ καὶ ἱναυθῆναι εἶπε ἰδίᾳ ἵκανος ἀνὰ εἰκοσάβοιον χαλκοῦ ἀποδοῖσι, καὶ αὐτὸς ἀνὰ εἰκοσάβοιον χρυσοῦ· εἶπε καὶ ἄλλως, ἰδίᾳ μὲν ἵκανος ὡρισμένον τὸ εἰκοσάβοιον, δι' οὗ ἦν βόας εἵκοσι κατήσασθαι, ἰδίᾳ δὲ χαλκὸν καὶ χρυσὸν ὁρίσας. *Eustath.*

Ver. 61. 62. — ἀποδοῖτε, — ἐπιθεῖτε.] Τὸ δὲ ἀποδοῖτε, καὶ τὸ ἐπιθεῖτε, συγκυρήσονται τοῦ δόσιν, καὶ δίνειν· ὡς τρίτα, τὸ ἀποδοῖν καὶ ἐπιθεῖν. *Eustath.* Vide suprā ad φ', 195.

Ver. 63. — χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι.] Vide ad II. ι', 424.

Ver. 64. — ἀποτίσαι.] Similitérque infra ver. 218. τίσις. Vide ad II. ι', 508. et χ', 19. 20. In nonnullis, notante *Barnesio*, malè hic scriptum est ἀποτίσαι.

Νῦν ὑμῖν παράκειται, ἐναντίον ἢ μάχεσθαι, 65
 ἢ Φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ.
 Ἀλλὰ τιν' οὐ φεύξεσθαι οἶομαι αἰπὺν ὄλεθρον.
 Ὡς φάτο· τῶν δ' αὐτοῦ λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
 Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὐτίς·
 ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους· 70
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον εὖζοον, ἥδ' ἐφάρετρήν,
 Οὐδοῦ ἀπὸ ξιστοῦ τοξάσσεται, εἰσόκε πάντας
 Ἀμμε κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησάμεθα χάερης·
 Φάσγανά τε σπάσσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπίζας 75
 Ἰῶν ἀκυμόρων· ἐπὶ δ' αὐτῶ πάντες ἔχωμεν
 Ἀθρόοι· εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπάσομεν, ἥδ' ἐδυράων,
 Ἐλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστρῳ, βοῇ δ' ὥκιστα γένοιτο·
 Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιοιτο.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξύ,

"Nunc vobis optio-adeat, contrā vel pugnare, 65
 "Vel fugere, qui mortem et fatum evitaverit :
 "Sed haud ullum effugitutum puto grave exitium."
 Sic dixit : eorum verò ibidem soluta sunt genua et charum cor
 Ipsos autem Eurymachus alloquebatur secundò rursus :
 "O amici, non enim abstinebit vir hic manus indomitas ; 70
 "Sed postquam cepit arcum benè-politum, et pharetram,
 "Limine à polito sagittabit, donec omnes
 "Nos interfecerit : quin recordemur pugnae ;
 "Ensesque stringite, et obtendite mensas
 "Sagittis letiferis : in ipsum verò omnes ingruamus 75
 "Confert ; si eum à limine depellamus, et foribus,
 "Eamusque per urbem, clamorque citissimè fiat ;
 "Eò citò hic vir nunc ultimò sagittaverit."
 Sic utique locutus, strinxit ensem acutum,

Ver. 65. — παράκειται.] Πρόκειται εἰς αἰρίαν. Schol. ΑΙ. πέρα κίεται.

Ver. 70. ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε.] Ὅπως δὲ ὅτι καὶ ἵστασθαι ὁ Ποιητὴς ἐκ τοῦ "γὰρ" συνόριστον ἀρξάμενος, ἐν τῇ, "οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χεῖρας," ἀποδίδωσι τὴν ἰνυίαν μιστὰ πρὸς στίχους, ἵππων συνήεις, [ver. 73.] "ἀλλὰ μνησάμεθα χάερης." Πολλὰ γὰρ ὁ Ἀλλὰ συνήεις ἀποδοτικὸς κίεται· ὅτι καὶ ἀντὶ τοῦ Δὴ λαμβάνεται. Eustath. Rectius autem fortassè hic referetur vocula γὰρ ad id quod reticetur : "Consilium aliquod nostrum" ipsorum defendendorum nobis excogitandum est ; non ENIM, &c." Vide ad II. i. 22.
 Ver. 72. Οὐδοῦ ἀπὸ ξιστοῦ.] ΑΙ. Οὐδοῦ ἰαί ξιστοῦ.

Ibid. et ver. 78. — τοξάσσεται, — τοξάσσαιοι.] Ita rectè edidit Barnesius ; atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulgg. malè, τοξάσσεται — τοξάσσαιοι, Fi-

unt enim (uti notavit Barnesius) ex τοξάζω, cujusmodi verba istud è in Futuris et Aoristis Primis semper corripiunt. Item infrà ver. 79. ubi in Vulgatis scriptum erat εἰρύσσατο φάσγανον ἔξω, rectè restituit Barnesius (quocum et ibi facit MS. à Tho. Bentleio collatus), εἰρύσσατο· atque ita in Vulgatis scribitur Iliad. χ', 306. ubi occurrit idem versus. Vide ad II. 4, 140. et 4, 781.

Ver. 75. Ἀμμε κατακτείνῃ.] Vide ad II. 4, 59. Quod autem hic ait Barnesius ; "Ἀμμε, ἡμᾶς· Δυῖνός, ἀντὶ Πληθυντικοῦ id (ut opinor) non rectè se habet. Vide ad II. 4, 566.

Ver. 74. Φάσγανά τε σπάσσασθε.] Ἐξοφύρου γὰρ οἱ Παλαιοί. Schol.

Ibid. — καὶ ἀντίσχεσθε τραπίζας.] Τὸ δὲ "ἀντίσχεσθε τραπίζας ἰῶν," ἀντὶ τοῦ προεβλήσθαι ἅντα ἢ ἅπτην καὶ ἱξαναγίας τῶν βελῶν ἵχτι, δίκην ἁσπίδων. Eustath.

Χάλκειον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· ἄλτο δ' ἐπ' αὐτῷ	80
Σμερδαλία ἰάχων· ὁ δ' ὁμαρτῇ δῖος Ὀδυσσεύς	
Ἴον ἀποπροΐεις βάλλε στήθος παρὰ μαζόν,	
Ἐν δέ οἱ ἥπατι πῆξε δοὺν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς	
Φάσγανον ἦκε χαμᾶζε, περιρρήδης δὲ τραπίζῃ	
Κάππεσε δινηθείς· ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦν ἔραζε,	85
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ,	
Θυμῷ ἀνιάζων· ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι	
Λακτίζων ἐτίναξε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυντ' ἀχλὺς.	
Ἀμφινόμος δ' Ὀδυσῆος εἰσάτο κυδαλίμοιο	
Ἀντίος αἰΐξας· εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ,	90
Εἵπας οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῇ	
Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκῆρεϊ δοῦρι,	
Ὡμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσε·	
Δούπησεν δὲ πεσὼν, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.	
Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος	95

Aereum, ancipitem : insiliitque in ipsum 80

Terribilitèr vociferans ; eodem-tempore autem nobilis Ulysseas

Sagittâ emissâ percussit pectus ad mammam,

Infixitque ei hepatis velox telum : ex manu verò

Ensem demisit is humi ; vertiginosus autem circa mensam

Dedit contortus ; effudit verò cibos humi,

Et poculum rotundum : ipse autem terram verberabat fronte,

Animo dolens ; pedibusque throrum ambobus

Calcitrans concussit : ob oculos verò fusa est caligo.

Amphinomus autem in Ulyssem irruit gloriosum

Ex-adverso impetu-facto ; strinxitque ensem acutum,

Siquo-modo is sibi cederet foribus : sed sanè ipsum praevertit

Telemachus à tergo percutiens aeratâ hastâ,

Humeros inter ; perque pectora adegit :

Fragorem verò edidit is lapsus, terramque feriit totâ fronte.

Telemachus autem abripuit-se, relictâ longâ hastâ

95

Ver. 81. Σμερδαλία ἰάχων.] Vide ad Il. v, 456.

Ibid. — ὁμαρτῇ.] Al. ὁμαρτῇ et ὁμαρτυ.

Ver. 82. — βάλλε στήθος.] Al. βάλε δι στήθος.

Ver. 85. Κάππεισι δινηθείς.] Al. Κάππεισιν ἰδιωθείς.

Ver. 86. — ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ.] Similiter infra ver. 94. χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.

at ille

Fronte ferit terram

Æn. X, 348.

Ver. 87. — ἀνιάζων.] Vide ad Il. v, 103. et 6, 24.

Ver. 88. — κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυντ' ἀχλὺς.]

— in æternam clauduntur lumina noctem. Æn. XII, 510.

Ver. 89. — Ὀδυσῆος εἰσάτο.] Ὡς ἐπ' Ὀδυσῆα ὤρμησιν. Schol.

Ver. 90. — εἴρυτο.] Nonnulli, notante Barnesio, scribendum volunt εἴρυτο ut sit contractum ex εἰρύνο· eadem ratione ac λῦτο ex λύτο. Vide ad Il. v, 555. et 6, 1.

Ver. 91. — ἀλλ' ἄρα μιν φθῇ Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν.] Ἐνθα καὶ ὅρα τὴν Ὀρμηκὴν διζόστητα. Πρωτόπαιρος γὰρ ὦν πολέμου ὁ παῖς, οὗτις θαρρὺ μάχην ἀντιμίστασται, ἀλλ' ἐνδρωτικῶς βάλλει κατόπισθε· καὶ βαλὼν δὲ, ὡς ἀπορουσι λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος Ἀντοῦ ἐν Ἄμφινόμῳ. [infra ver. 95.] Eustath.

Ver. 94. Δούπησεν δι.] Vide ad Il. v, 456. et 504.

Αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ δῖε, μή τις Ἀχαιῶν
 Ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον, ἢ ἐλάσειε,
 Φασγάνῳ αἰΐξας, ἢ ἐπροσπρηνεῖ τύψας.
 Βῆ δὲ Δῖαν· μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν·
 Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 100
 ὦ πάτερ, ἦδη τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δοῦρε,
 Καὶ κυνέην εὐχαλκον, ἐπὶ προτάφοις ἀραρυῖαν,
 Αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών· δώσω δὲ συβώτῃ
 Καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 105
 Οἶσε Δῖαν, εἴως μοι ἀμύνεσθαι πάρ' οἴστοι,
 Μῆ μ' ἀποκινήσωσι θυράων μῶνον ἑόντα.
 ὣς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεκείβετο πατρί.
 Βῆ δ' ἵμεναι Δάλαμόνδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κείτο·
 Ἐνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτώ, 110
 Καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
 Βῆ δὲ φέραν, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν.

Illic in Amphinomo, pertimescebat enim, nè quis Achivorum
 Hastam retrahentem longam, vel feriret,
 Ense insurgens, vel prono percutiens.

Ivit autem currens, valdeque citò dilectum ad patrem pervenit :
 Propè verò stans verbis alatis allocutus est :

100

“ O pater, jam tibi scutum afferam et duas hastas,

“ Et galeam benè-aeratam, temporibus aptam,

“ Ipseque me-induam profectus : dabo porrò subulco

“ Et bubulco alia : armari enim melius.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

105

“ Affer currens, dum mihi ad-propugnandum adsunt sagittae,

“ Nè me amoveant foribus, solus cùm-sim.”

Sic dixit : Telemachus autem dilecto obedivit patri.

Perrexit verò ire ad-thalamum, ubi ei inclyta arma jacebant :

Indè quatuor quidem scuta desumpsit, hastasque octo,

110

Et quatuor galeas aeratas setis-equinis-densas :

Ivitque ferens ; valde autem citò charum ad patrem pervenit.

Ver. 97. — ἐλάσειε.] Πλασι τῷ ξίφει
πλήθει. Schol. Vide ad ver. 98.

Ver. 98. — ἢ ἐπροσπρηνεῖ τύψας.] Κατὰ
στάμα τῷ ξίφει ὁρῶς εἰς ταύμαστρον μὴ ἀνατί-
νας, ἀλλὰ νύξας ὑπτιῶς· οἱ μὲν γὰρ ὑπτιῶντες,
πλάσι ἵχουσι τὸ ξίφος· οἱ δὲ κληπτιῶντες, κλέ-
ριον. Schol. Aliqui hoc, ut opinor, potius
dicere vult Poeta ; nempè metuisse Telema-
chum, nequis ipsum, (dum se ad hastam evel-
lendam inclinaret,) aut ense elevato palam
feriret, aut prono clam configeret.

Ibid. — προσπρηνεῖ.] Al. προσπρηνία.

Ibid. — τύψας.] MS. à Tho Bentleio
collatus σύνψη.

Ver. 99. — Βῆ δὲ Δῖαν.] Al. Βῆ δὲ
φῖαν.

Ver. 102. — εὐχαλκον.] Al. εὐχαλκον.
Al. σάγγκαλκον.

Ver. 103. Αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι.] “ Ipse-
“ que me armis induam.” Propria nimirum
haec Vocis Mediae significatio. Vide supra
ad ἰ, 296. et ad Π. γ', 141.

Ver. 106. Οἶσε.] Vide supra ad ἰ, 154.

Ibid. — ἀμύνεσθαι.] Al. ἀμύνεσθαι ut
infra ver. 116. notante Barnesio.

Ver. 109. Βῆ δ' ἵμεναι Δάλαμόνδ', ὅθι.] Ita
ex utrâque Eustathii editione restituit Bar-
nesius ; cumque eo facit et MS. à Tho. Bent-
leio collatus. Ita infra ver. 161. Βῆ δ' ἵ-
μεναι Δάλαμόνδ' Μελάντιος. Vulgati hic habent
Δάλαμον, ἴδι.

Ver. 110. — σάκε' ἔξελε.] Al. σάκε' ἔλεγε.

Αὐτὸς δὲ πρῶτιστα περὶ χροὶ δύσατο χαλκόν·
 "Ὡς δ' αὐτῶς τῷ δμῶε δνείσθην τεύχεα καλὰ,
 "Ἔσταν δ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην. 115
 Αὐτὰρ ὄγ', ὅφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνασθαι ἔσαν ἰοί,
 Τόφρα μνηστήρων ἓνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 Βάλλε τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ δίστευοντα ἄνακτα,
 Τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν εὔσταθέος μεγάρου 120
 "Ἐκλιν' ἐστάμηναι, πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
 Αὐτὸς δ' ἄμφ' ἁμοῖσι σάκος δέτο τετραθέλυμιον·
 Κρατὶ δ' ἐκ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυχτον ἔθηκεν
 "Ἴππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
 Εἶλετο δ' ἄλκιμα δούρε' δύο κεκορυβμένα χαλκῷ. 125
 'Ορσοβύρη δὲ τις ἔσκεν εὐδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ·

Ipse verò primùm circum corpus sibi-induit aes:
 Sic autem pariter famuli sibi-induerunt arma pulchra;
 Steteruntque circum Ulysses prudentem, versutum.
 At ille, quamdiù quidem ipsi ad-propugnandum aderant sagittae,
 Tamdiù procorum unum utique semper suâ in domo
 Percutiebat collimans: illi verò conferti cadebant.
 At postquam defecerunt sagittae jaculantem regem,
 Arcum quidem ad postem benè-fundatae domûs 120
 Inclinauit ut-staret, ad parietes collucentes:
 Ipse verò circum humeros scutum posuit quadruplex;
 Capitique forti galeam fabrefactam imposuit
 Setis-equinis-comantem; terribiliter autem crista desuper nutabat:
 Sumpsit porrò validas hastas duas munitas aere. 125
 Posticum verò quoddam erat benè-structo in pariete;

Ver. 113. — δύσατο.] *Al.* δνείσθην. Vide ad II. β', 35, et I, 109.

Ver. 116. — ἀμύνασθαι.] Apud Eustathium in commentario, ἀμύνεσθαι. Ut supra ver. 106.

Ver. 118. — ἀγχιστῖνοι.] *Al.* ἀγχιστῖνοι, et ἀγχιστῖνοι.

Ver. 121. "Ἐκλιν' ἐστάμηναι.] Ita edidit Barnesius; atque ita legit MS. à Tho. Bentleio collat. Rectè. Quod enim hoc in loco habent Vulgati, "Ἐκλιν' ἐστάμηναι, ferri non potest. Quippe κλινῶ (uti et annotavit Barnesius,) in Præsenti, Imperfecto, et Aoristo Primo, ἵ semper producit. Vide ad II. α', 309. 314. et 338. item ad ζ', 510. *Al.* "Ἐκλιν' ἐστάμηναι.

Ibid. — πρὸς ἐνώπια.] 'Ενώπια λέγει τοὺς ἐκαστῶν τῆς ἐξόδου τοίχους. Eustath.

Ver. 124. "Ἴππουριν, δεινὸν δὲ λόφος.]

Ære caput fulgens, cristâque hirsutus equinâ. *Æn.* X, 869.

Ver. 125. Εἶλετο δ' ἄλκιμα δούρε' δύο κεκορυβμένα χαλκῷ.] Similiter apud Virgilium:

Bina manu lato crispans hastilia ferro. *Æn.* I, 313. XII, 165.

— manusque ambas jaculis oneravit acutis. X, 868.

Ver. 126. 'Ορσοβύρη δὲ τις ἔσκεν.] *Al.* 'Ορσοβύρη, et 'Ορσοβύρη. Cæterum hinc Scholiastes ad Euripidis Medeam, ver. 134. vocem ἀμφίπυλον ita exponit; τὸ ἔχειν δύο πύλας καὶ ἰσόδους, μίαν μὲν τὴν αὐθεντικὴν, ἰτίαν δὲ, ἣν Ὀμηρος λέγει 'Ορσοβύρη. Porro de hoc loco ita Eustathius: 'Ορσοβύρη ἑνταῦθα παρὰ τῷ Παιτητῇ, θύρα τις ἐπιστομος, ὑψηλοτέρην πρόσθεν ἔχουσα, εἰς ἣν οὐχ οἷόν τε ἦν ἀνελθεῖν τινα μὴ διὰ κλίμακα ἴσως ἢ ἄλλως πως ἀνορεύσαντα καὶ ἀναβοήοντα εἰς αὐτήν ὄντι καὶ 'Ορσοβύρη ἰκαλεῖτο, ἥτοι θύρα εἰς ἣν θενταί τις, ἵλασι ἰδίῳ ἐκίειν. — Τίς δὲ τὴν 'Ορσοβύρη ἐκτομάδα θύραν ἡρμήνευσαν, δι' ἧς εἰς ὑπερῶν ἀναβαίνουσι, ῥεόντες ἢ αὐτῆς. Εἴη δὲ ἂν αὐτὴ θύρα ἡ καταρράσσουσα κλίμακων ἄνω, καὶ δι' αὐτὴν λιγομένη κοινῶς καταρράκτης. Τίως μάλιστα τὴν Ὀμηρικὴν ταύτην στοχάζονται τινεὶ ἐν γυνίῳ ἢ δι' ἐξῶν ἵσται τῷ Ὀδυσσεὶ ἰσταμῖνῳ ἐπὶ τῇ

Ἀπρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἑσταθῆος μεγάροιο
 Ἦν ὁδὸς εἰς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει διὸν ὑφορβῶν
 Ἑστάοτ' ἄγχ' αὐτῆς· μία δ' οἷη γίνετ' ἐφορμή. 130
 Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων
 ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἂν ὀρσοβύρην ἀναβαίη,
 Καὶ εἴποι λαοῖσι· βοή δ' ὥκιστα γένοιτο·
 Τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν 135
 Οὕτως ἐστ', Ἀγέλαε διοτρεφέες· ἄγχι γὰρ αἰνῶς
 Αὐλῆς καλὰ θύρετρα, καὶ ἀργαλίον στόμα λαύρης·
 Καί χ' εἰς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ, ὅστ' ἄλκιμος εἴη.
 Ἀλλ' ἄγεθ', ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι

Extremum autem ad limen benè-fundatae domûs
 Erat via in angiportum, tabulae verò illam continebant benè-aptatae:

Hanc autem Ulysses custodire jussit nobilem subulcum,

Stantem prope ipsam: unus verò solus erat aditus.

130

Illis autem Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans:

"O amici, nonne jam aliquis ad posticum ascendat,

"Et dicat populis? clamorque citissimè fiat?

"Eò citò hic vir nunc ultimò sagittaverit."

Hunc autem rursus allocutus est Melanthius, custos caprarum:

135

"Nullo modo licet, Agelæ Jovis-alumne: propè enim valde

"Aulae pulchrae fores, et angustum os angiporti;

"Et unus omnes arceret vir, qui scilicèt strenuus esset.

"Sed agite, vobis arma afferam, ad-armandum,

φλῆς καὶ τοξόοντι, οὖσαν ἔν τινι διαχώρῳ τοῦ
 τοίχου στενωπῶν. Ἐφίρει δὲ ἡ κοινὴ τῶν Ὀρσο-
 βύρη τὸν ἀνελθόντα εἰς αὐτὴν ἐπὶ τὰς μιστὰ τὸν
 πρὸδομον θύρας τῆς αὐλῆς, ἥς τὰς πύλας δισημῶ
 βυβλίῳ Φιλοτίοις ἐπέθηκε, [suprà φ', 391.] καὶ
 ἐπὶ λαύρην, τοῦτ' ἐστὶ δημοσίαν στενωπὴν. Ubi
 et de hac re plura. Scholiastes portam hanc
 in thalamum, ubi arma reposita erant, du-
 cere existimat. Ἐν τῷ τοῦ οἴκου ἐναντίῳ τοίχῳ
 (inquit) θύρα ἦν, δι' ἥς εἰς τὸν θάλαμον ἀνα-
 ῥῆται, ἵδου τὰ ὅπλα ἔκειτο· ἵππεν δὲ οὕτως, ἐπὶ
 ἐνθροῖσιν ἦν, ἐφ' ἣν ἦν ὀρεῖσθαι καὶ ἀναβαλεῖν.
 Verùm si in thalamum duxisset porta hæc,
 quam Ulysses jussu custodiebat Subulcus,
 (ver. 129.) adeo ut eâ viâ nullo modo egre-
 diendum esse fateretur Melanthius, (ver.
 136.) non statim deinceps subjecisset ille
 consilium armorum ἐκ θαλάμου αἰτῶν, (ver.
 139.) sed potiùs thalamum αἰτῶν quâdam
 viâ adeundum monuisset. Vide et infrâ ad
 ver. 142.

Ibid. — ἰδμήτην ἐν τοίχῳ. In nonnul-
 lis legitur, notante Barnesio, ἰδμήτην. Mi-
 nus rectè. Vide suprâ ad ver. 24.

Ver. 128. — λαύρην. Στίχῳ ὁδὸν, δι' ἥς

οἱ λαοὶ μένουσι καὶ φέρονται, οἰονεῖ ἀμφόδον. Schol.
 et Eustath.

Ibid. — εὖ ἀραρυῖαι. Al. ἴστος ἵππας et
 ἴδον ἵππας, notante Eustathio.

Ver. 130. — μία δ' οἷη γίνετ' ἐφορμή.]
 Ἐξῆδος· ἦν δὲ ἐνὸς μόνου ἔξῆδος ἐν τῷ ἀντικρὺς
 τῆς εἰσόδου τοίχῳ τοῦ ἀνδράντος· ἐν τῇ δεξιᾷ γο-
 νίᾳ ἦν ὀρσοβύρα, ἥτις εἰς τὴν λαύρην ἔφειρεν· ἡ δὲ
 λαύρα στενωπὸς ἐστὶ παρακείμενος ἔξωθεν τοῦ
 ἐν δεξιᾷ τοίχου, ἐν ᾧ καὶ ὁ θάλαμος, οὗχ ὁ
 Πηνελόπης, ἀλλ' ἐν ᾧ τὰ ὅπλα ἔκειτο· αὐτὴ δὲ
 ἡ λαύρα ἔξωθεν ὥς εἰς τὸν πρὸδομον εἶχεν· ἐνὸς δὲ
 ἦν ἔξῆδος Ὀρσοβύρα. Schol. Vide autem su-
 præ ad ver. 126.

Ver. 131. Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν.] In vete-
 rum Exemplarium nonnullis legitur hic
 (notante Barnesio) Τοῖς δ' Ἀγέλαος μετίψαν·
 ut pronuntietur scilicèt Ἀγέλαος. Cumque
 his facit et MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 133. Καὶ εἴποι. Al. Καθ' ὃ εἴποι.

Ver. 134. — τοξάσσαιτο. Vide suprâ
 ad ver. 72.

Ver. 137. — ἀργαλίον στόμα λαύρης.]
 Ἦσαν ὁ πρὸς τὴν ὀρσοβύρην ἄγων στενωπός. Eu-
 stath.

Ἐκ θαλάμου· ἔidon γάρ, (ἴδομαι,) οὐδέ πη ἄλλη 140
Τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσσεὺς καὶ Φαίδριμος υἱός.

Ὡς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
Ἐς θαλάμους Ὀδυσῆος, ἀνὰ ῥῶγας μεγάραιο·
Ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα,
Καὶ τόσσας κυνίας χαλκήρεας ἵπποδασείας· 145

Βῆ δ' ἴμεναι, μάλα δ' ὅκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκε.
Καὶ τότε Ὀδυσῆος λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὡς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα, χερσὶ δὲ δοῦρα
Μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῶ φαίνεται ἔργον.
Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 150

Τηλέμαχ', ἧ μάλα δὴ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν, ἢ Μελανθεύς.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τότε γ' ἡμῆροτον, (οὐδέ τις ἄλλος
Αἶτιος,) ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν 155

" Ex thalamo : intus enim, (puto,) neque usquam alibi 140

" Arma deposuerunt Ulysses et illustris filius."

Sic locutus, ascendebat Melanthius, custos caprarum,

In thalamum Ulyssis, super scalas domus :

Indè duodecim quidem scuta desumpsit, totidemque hastas,

Et tot galeas aeratas setis-equinis-densas :

Perrexit verò ire, valdeque citò ferens procis dedit. 145

Et tunc Ulyssis soluta sunt genua et charum cor,

Ut circumponentes-sibi vidit arma, manibusque hastas

Longas vibrantes ; magnum autem ipsi apparebat opus.

Statim verò Telemachum verbis alatis allocutus est :

" Melanthe, certè omnino jam aliqua in aedibus mulierum. 150

" In nos concitat bellum malum, vel Melanthius."

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est :

" O pater, ipse ego hoc peccavi, (neque quisquam alius

" Reus ;) qui thalami januam arcè compactam 155

Ver. 142. Ὡς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος.] Ἐν τοῖσιν δὲ φασὶν οἱ Παλαιὸι καὶ ἱτέραν ἱστορίαν εἶναι, δι' ἣς ἀνελθὼν εἰς τὸ ὑπερῶον Μελάνθιος, ἀνέλιτο τὰ ὄπλα. Eustath.

Ver. 143. — ἀνὰ ῥῶγας.] Ῥήματα, [Ita Barnesius ex MS. pro vulgato Ῥήματα], θυρίδας ἢ τὰς σῆς αἰκίας ὑπερῶας διόδους. Schol. Οἱ δὲ, τὰς ἀναβάντας, ἀπὸ τοῦ διπλάναι. Etymolog. Magn. ad voces, Ἀνὰ ῥῶγας μεγάραιο. Al. ἀναῤῥῶγας.

Ver. 144. Ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε', &c.] Fuerunt qui Homerum hic reprehenderint, tot arma ab uno homine ferri non posse contentendos. Eandemque ob causam locum hunc ab Aristarcho repudiatum testatur Eustathius. Σμρῖσαι δὲ καὶ ἐστὶ τὸ πτεῖ

τῶν δώδεκα σακίων καὶ τὸ ἱφίξῃς, Ἀρίσταρχος ἀνιόντας κηχίαν, ἀδύνατον εἶναι εἰπὼν τοσαῦτα βαστάσαι ἄνθρωπον. Dna. Dacier autem et Barnesius Melanthium arma hæc non omnia simul, sed pluribus subinde vicibus, thalamo extulisse intelligunt ; idque confirmari existimant ex ver. 161. 183. 184. infra, ubi idem Melanthius thalamum iterum adiisse, unamque tantum galeam et unum scutum exportare dicitur.

Ver. 148. — χερσὶ δι.] Al. χερσὶ τι.

Ver. 152. Νῶϊν.] Apud Eustathium, Ἡμῖν.

Ver. 154. — αὐτὸς ἰγὼ τότε γ' ἡμῆροτον.] Ἐμμελῆς δὲ καὶ χερσὶς ὁ λήθη σινὰ καθ' αὐτοῦ

λέγων, ἢ ἄγνοιαν, ἢ φιλονεικίαν. Plutarch. de Sui Laude.

Κάλλιπον ἀγκλίνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείναν.
 Ἄλλ' ἴθι, δι' Εὐμαίε, δύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
 Καὶ φράσαι, εἴτις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν, ἣ τάδε ῥέζει,
 Ἦ υἱὸς Δολίοιο, Μελανθεύς, τὸν περ οἶα.

“Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 160

Βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 Οἷσαν τεύχεα καλὰ· νόησε δὲ δῖος ὕφρατος,
 Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν, ἐγγυὲς ἑόντα·

Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Κεῖνος δ' αὖτ' αἰδήλος ἀνὴρ, ὃν οἴομεθ' αὐτοῖς, 165

Ἔρχεται εἰς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἔνισπε,

Ἦ μιν ἀποκτείνω, αἶ' κεν κρείσσων γέ γένωμαι·

Ἦέ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ

Πολλὰς, ὅσας οὗτος ἐμήσατο σῶ' ἐνὶ οἴκῳ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 170

Ἦτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγανοῦς

Σχῆσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας·

Σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν,

Ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὅπισθε·

“ Reliqui reclinatam : horum verò speculator erat melior.

“ Sed ito, nobilis Eumaeë, januam claude thalami,

“ Et observa, siqua sit mulierum, quae haec faciat ;

“ An filius Dolii, Melanthius ; quem quidem puto.”

Sic hi quidem talia inter se loquebantur. 160

Ivit autem iterum ad-thalamum Melanthius, custos caprarum,

Allaturus arma pulchra : animadvertit verò nobilis subules ;

Statimque Ulyssem alloquebatur propè existentem :

“ Generose Laërtiade, solers Ulysses,

“ Ille utique rursus perniciosus vir, quem putamus ipsi,

“ Proficiscitur in thalamum ; tu verò mihi explicitum dic,

“ An ipsum interficiam, si quidem superior fiero ;

“ An tibi huc ducam ; ut injurias luat

“ Multas, quotquot hic molitus est tuâ in domo.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses : 170

“ Sanè ego et Telemachus procos eximios

“ Continebimus intra aedes, quantumvis incitatos :

“ Vos verò retortis pedibus et manibus desuper,

“ In thalamum conjicite ; fores autem astringite ponè ;

Ver. 156. — ἀγκλίνας.] Vide suprâ ad
 ver. 121. item ad II. ε. 309. 538.

Ver. 157. — δι'.] *Al.* δά.

Ver. 165. — αἰδήλος ἀνὴρ.] Vide su-
 præ ad π', 29.

Ver. 167. — κρείσσων γε.] *Al.* κρεί-
 σσων γε.

Ver. 168. — ἀποτίσῃ.] Vide suprâ ad
 ver. 64. et ad II. χ'. 19. 90.

Ver. 174. — σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὅπισθε.]

Τὸ ἐξῆς, σφῶϊν ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας
 εἰς θάλαμον ἐμβάλλεσθαι· οὐκ ἐν τῇ πλεκτῇ ἐπ'
 αὐτοῦ περιγράφει, ἀλλὰ πῶς ἐψηλὴν ἐρύσσει,
 σανίδας δ' ἐκδῆσαι, ἢ ὀπισθεν κλείσσει τὰς
 θύρας μετὰ ταῦτα. Schol. Similitèr Eusta-
 thius ; Ἰστίον δὲ καὶ ὅτι τὸ “ σανίδας ἐκδῆσαι
 “ ὀπισθεν,” ὑστερολογικῶς κίεται, ἔργον κατὰ
 πρότερον περιγράφει· οὐ γὰρ μετὰ τὸ σανίδας
 ἐκδῆσαι, ταυτίσει θύρας, κλειόμενους ὁ Μελαν-
 θεύς, ἀλλὰ στρεφθεὶς χεῖρας καὶ πόδας, καὶ σιγῇ

Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες, 175
 Κίον' ἂν ὑψηλὴν ἐρύσαι, πελάσαι τε δοκοῖσιν,
 "Ὡς κεν δηθὰ ζωὸς ἑὸν, χαλέπ' ἄλγεα πάσχη.
 "Ὡς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἦδ' ἐπίβοντο.
 Βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον· λαβέτην δὲ μιν ἔνδον ἰόντα.
 Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κατὰ τεύχε' ἐρεύνα· 180
 Τῷ δ' ἔσταν ἐκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
 Εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
 Τῇ ἐτέρῃ μὲν χεὶρὶ φέρον καλὴν τρυφάλειαν,
 Τῇ δ' ἐτέρῃ σάκος εὐρύ, γέρον, πεπαλαγμένον ἄζην,

Catenam verò plexam ex ipso ubi-nexueritis, 175
 "Columnam in altam trahite, et admovete trabibus ;
 " Ut diù vivus manens, graves dolores patiarur."
 Sic dixit : illi verò ei omninò quidem auscultârunt, et paruerunt :
 Perrexerunt autem ire in thalamum ; latuerunt verò ipsum intùs existentem.
 Sanè ille quidem in thalami recessu arma quaerebat : 180
 Hi verò steterunt utrinque ad postes manentes.
 Quandò super limen ibat Melanthius custos caprarum,
 Alterà quidem manu ferens pulchram galeam,
 Alterà verò scutum latum, antiquum, foedatum situ,

ἰκιδίαις, ἀπαιρωρεῖται καὶ οὕτως αἱ σανίδες ἰκιδί-
 ονται. — Διὸ καὶ πάντα ποιήσαντες οἱ δούλοι,
 θύρην ἐπίθοντο φαινήν ὥς ἐν τῇ συμπληρώσει
 τοῦ διηγήματος (ver. 201.) ὁ Πιοστής φησὶν.
 Aliam autem postea explicationem affert :
 "ιστίον δὲ ὅτι εὐρόντες τὸν ἐκ παρὰ Ἡροδότου κί-
 μιον τὸ ζῶντα τὸν δῖον πρὸς σανίδα διαπα-
 σάμευσαν, ἐκίσσαντο κρηταῦθα ὁμοίον τι νοῆσαι
 καὶ ἐπὶ τοῦ, "σανίδας δ' ἐκδοῦσαι ἐπισθῆναι" οὐκ
 εὐδοῦνται διὰ τοῖς οὕτως νοοῦσιν ὁ λόγος, ἀλλὰ κρείτ-
 τόν ἐστι νοῖν ἀπλοῦστερον αὐτὸ ἀντὶ τοῦ, τὰς θύρας
 κλείσαντες, ἐκδοῦσαι αὐτὰς μετὰ ταῦτα. Cæte-
 rum quidni, servato proprio et simplici ver-
 borum ordine, jubere intelligatur *Ulysses* ;
Melanthio in thalamum tracto, fores pri-
 mum occludi, nequis ipsos ingressus impedi-
 ret : ipsumque deinceps ex trabe suspendi ?
 Ver. 175. — πειρήναντες.] *Al.* πειρή-
 ναντες. Ut ἀποστρέψαντες, ver. 173. 190. et
 μίνοντες, ver. 181. Sed et πειρήναντες rectè
 dicitur. Vide ad Π. α, 566.

Ver. 176. Κίον' ἂν ὑψηλὴν ἐρύσαι.]

Et nodum informis lethi trabe necit ab
 altâ. *Æn.* XII, 603.

Ver. 177. "Ὡς κεν δηθὰ ζωὸς ἑὸν, χαλέπ'
 ἄλγεα πάσχη.] Τὸ δὲ, "ὥς κεν δηθὰ ζωὸς ἑὸν,
 " ἄλγεα πάσχη," δηλοῖ, τοῖς κακοπραγεῦσιν
 ἀγῶν ὅς ἐν κακοῖς εἶναι τὸ ἀπαλλάττεσθαι τοῦ
 βίου τάχιστα ὥς τὸ γι χαλεπὰ ἐπὶ πολὺ πά-
 χειν ζῶντα, οὐκ ἐν τῷ ἰσθί. *Eustath.* Haud
 dissimiliter *Suetonius* de *Tiberio*, notante
Barnesio : "Mori volentibus, vis adhibita

"vivendi. Nam mortem ad.ò leve suppli-
 "cium putabat, [*Tiberius* ;] ut cùm audis-
 "set unum ex reis, *Carnulium* nomine, an-
 "tipipasse eam, exclamaverit ; *Carnulius*
 "me evasit. Et in recognoscendis custo-
 "diis, precanti cuidam pœnæ maturitatem
 "respondit : Nondum tecum in gratiam re-
 "diit." *Sueton.* *Tiber.* cap. 61.

Ver. 179. Βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον.] Ita ex
 Exemplaribus nonnullis restituit *Barnesius*.
 Rectè, ut videtur. Alii hîc habent, βῆ δ'
 ἴμεν ἐς θάλαμον. Quod de *Melanthio* acci-
 piendum est. Verùm ut de *Servis Eumæo*
 et *Philatio* intelligatur hoc, postulant se-
 quentia λαβέτην δὲ μιν ἔνδον ἰόντα, &c. et
Melanthius thalamum jamjam (uti notavit
Barnesius) conscendisse dicitur, suprâ ver.
 161. 166. Porro etsi in utrâque *Eustathii*
 Editione malè editum sit, ut in *Vulgatis*,
 βῆ δ' ἴμεν ipse tamen cum *Barnesio* legisse
 videtur Βὰν δ' ἴμεν. Ita enim in commen-
 tario exponit : Καὶ αὐτοὶ εὐθὺς ἐλθόντες εἰς θά-
 λαμον, ἔλαβον τὸν Μελάνθιον.

Ibid. — λαβέτην δὲ μιν.] In nonnullis
 scribitur, teste *Barnesio*, λαβέτην δὲ μιν. Sed,
 uti et ipse notat, minùs rectè. Nondum
 enim prehensum *Melanthium* liquet ex se-
 quentibus, Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο — Τῷ δ'
 ἔσταν ἐκάτερθε, &c.

Ibid. et ver. 198. — λαβέτην — Ἀθήσαι.]
 Vide suprâ ad λ', 101.

Ver. 184. — ἄζην.] Εὐρώτι, ἢ Ξηρασί.
Schol.

- Λαέρτεια ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκεν 185
 Δὴ τότε γ' ἤδη κείτο, ῥαφαὶ δ' ἐλέλυτο ἱμάντων·
 Τῷ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ' ἐλέτην, ἔρυσάν τε μιν εἶσω
 Κουρίζ· ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλλον ἀχρύμενον κῆρ.
 Σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγείῳ δεσμῷ,
 Εὖ μάλ' ἀποστρέφοντε διαμπερές, ὥς ἐκέλευσεν 190
 Υἱὸς Λαέρταο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 Σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντες,
 Κίον' ἂν ὑψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσι.
 Τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφησ, Εὐμαίε συζῶτα·
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις, 195
 Εὐνῇ ἐν μαλακῇ καταλέγμενος, ὥς σε ἔοικεν·
 Οὐδέ σέ γ' ἡριγένεια παρ' Ὀκείανόιο ῥοῶν
 Λήσει ἐπερχομένη χρυσόθρονος, ἥνικ' ἀγινεῖς
 Αἶγας μνηστήρεσσι δόμον κάτα, δαῖτα πένεσθαι.
 Ὡς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο, ταθεῖς ὀλοῷ ἐν δεσμῷ. 200

Laërtis herois, quod juvenis is gestabat; 185

Tunc sanè jamdudum jacuerat; suturae autem dissolutae erant lororum:

Illi utique deindè adorti prehenderunt, traxeruntque ipsum intrò

Per-capillos; in pavimento verò humi dejecerunt dolentem corde.

Pedes autem manusque colligaverunt acerbo vinculo,

Benè admodum retortos penitùs; sicut jussit 190

Filius Laërtis multa-passus nobilis Ulysses.

Catenam verò plexam ex ipso ubi-nexuerunt,

Columnnam in altam traxerunt, admoveruntque trabibus.

Eum autem asperè-deridens allocutus es, Eumaeae subulce:

"Nunc quidem demùm prorsùs omninò, Melanthi, noctè vigilabis, 195

"Lecto in molli decumbens, uti te decet;

"Neque te sanè aurora ab Oceani fluentis

"Latebit adveniens aureo-solio, quandò adduces

"Capras procis in domo, ad convivium apparandum."

Sic is quidem illic relictus est, extensus pernicioso in vinculo. 200

Ver. 187. Τῷ δ' ἄρ' ἐπαΐξανθ'.] Barnesius edidit, legendumque contendit, Τῷ δ' ἄρ' quod "nondum Sensus sit completus."

Sed vide ad II. 4, 57.

Ibid. — ἔρυσάν τε μιν εἶσω Κουρίζ.] Τὸ δὲ "κουρίζ," τὸν ἄσπετον μιν παρ' Ὀμήρῳ βῆντων ἴσσι καὶ αὐτῷ δηλοῖ δὲ, κατὰ τοὺς Παλαιούς, τὸ ναυνικῶς καὶ γίνεσθαι ἐκ τοῦ ὡς ἱρρίθη (ver. 185.) κουρίζειν, οὐ μάλλιν Δωρικῶς, κουρίζω, καὶ ἐξ αὐτοῦ κουρίζ, τὸ ἀνδρείως, καὶ ὡς στείπει κούροις. Καὶ οὕτω μιν φησὶ ὁ Κράτης Ἀρίσταρχος δι' ἀντι τοῦ ἱππιδωρμίνους τῆς κόμης ἵνα ἡ κατ' αὐτὸν, τὸ Κουρίζ ἀντὶ τοῦ τῆς κισφαλῆς. Eustath. Quae posterior videtur potior interpretatio.

Ver. 188. — ἀχρύμενον κῆρ.] Editiones nonnullae, notante Barnesio, hic legunt ἀχρύμειον κῆρ. Sed minùs rectè.

Tom. II.

Ver. 190. — ἱκίλυσιν.] Al. ἱκίλυν.

Ver. 192. — πειρήναντες,] Vide suprà ad ver. 175.

Ver. 195. Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, &c.]

"Ἔστι δὲ τι ἰδὸς Εἰρωνείας καὶ ὁ Σαρκαρμός, ἵπαι δὲν τις διὰ τῶν ἱαντῶν ἀνιδίξων τῆς, μεταποιῆται μυιδάματος —. Τούτοις παρασπλησίως ἔχει καὶ ἡ Ἀλληγορία, ἥπερ ἱεροὶ δι' ἱερὸν παρίστησιν" οἷον ἴσσι τούτῳ, "Νῦν μὲν δὴ μάλα "πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις, Εὐνῇ ἐν μαλακῇ καταλέγμενος, ὡς ἱπτοίαι" τὸν γὰρ ἐν διμοῖς ὄντα καὶ ἀνηρημένον, ἐν κοίτῃ ἀπαλῇ ὑπνώσκειν λίγαι. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 8. sub fine.

Ver. 196. — ὡς σε ἔοικεν.] Apud Dionysium, loco jam citato, ὡς ἱπτοίαι.

Ver. 200 — ἐν δεσμῷ.] Al. ἐπὶ δεσμῷ.

Τὰ δ' ἐς τεύχεα δύντε, Δύρην τ' ἐπιβέντε φαινήν,
 Βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποιικιλομήτην·
 "Ενθα μένος πνείνοντες ἐφίστασαν· οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ,
 Τέσσαρες, οἱ δ' ἐντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἑσθλοί.
 Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγγίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη, 205
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἥδ' αὖ καὶ αὐδὴν.
 Τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε·
 Μέντορ, ἄμυνον ἄρην, μνῆσαι δ' ἐτάριοι φίλοιοι,
 "Ὅς σ' ἀγαθὰ ρέζεσκον· ὁμηλικὴ δέ μοι ἐσσί.
 "Ὡς ἔφατ', οἴομενος λαοσσόον ἔμμεν' Ἀθήνην. 210
 Μνηστῆρες δ' ἐτέρωθεν ὁμόκλειον ἐν μεγάροισι·
 Πρῶτος τὴν γ' ἐνέειπτε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·

Illi autem arma induti, januâque occlusâ splendidâ,

Iverunt ad Ulyssem prudentem, versutum :

Ibi robur spirantes astiterunt : hi quidem super limen,

Quatuor ; illi autem intra aedes multique et eximii.

His autem propè filia Jovis advenit Minerva,

Mentori assimilata tum corpore, tum etiam voce.

Hanc verò Ulysses gaudebat conspicatus, et verbum dixit :

" Mentor, propulsa malum, memorque esto socii dilecti,

" Qui te benè saepe-faciebam ; eâdem-aetate autem mecum es."

Sic dixit, suspicans populorum-concitatricem esse Minervam.

Proci verò ex-alterâ-parte increpabant in aedibus :

Primus hanc utique objurgabat Damastorides Agelaus :

Ver. 201. — Δύρην τ' ἐπιβέντε.] *Al.* Δύρην ἰσιβέντε.

Ver. 205. — ἐφίστασαν.] *Eustathius* vocem hanc ex ἐφίστασθαι contractam vult. Καὶ ὅρα (inquit) τὸ "ἐφίστασαν" οὐκ ἀπὸ τοῦ ἴσταν, ἴστησαν, (οὐ γὰρ ἂν ἰδασύνετο) ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ ἐφίστασθαι, κατὰ συγκοσὴν, καὶ τροφὴν τοῦ η εἰς α. Sed vide ad *Il.* μ', 55.

Ver. 205. — ἦλθεν Ἀθήνη.] Ἀθηνᾶ, — πλαττομένη μὲν μυθικῶς, νοούμενη δὲ καὶ νῦν ἀλληγορικῶς παρίναί τῃ Ὀδυσσεύϊ, ἡμερόνως πάντα ποιοῦντι. *Eustath.* Vide ad *Il.* α', 194. et ἡ, 29. 34.

Ver. 208. — ἄμυνον ἄρην.] *Observat Eustathius* voces ἄρην, ἀρόμαι, eorumque derivata, primam apud *Homerum* producere. Nempe in commentario ad *Iliad.* i, 31. Τὸ "ἄρην" (inquit) καὶ ἡ "ἀρά" — φύσει ἐκτείνουσι τὸ ἐν αὐτοῖς ἀρκτηκὸν α' ὡς ὄφλον καὶ ἐκ τοῦ (*Iliad.* α', 94.) "Ἄλλ' ἔνι μ' ἀρητῆρος" καὶ ἐκ τοῦ (*i.* 456.) "Θεοὶ δ' ἰστίλιον ἱππάρας." Et alibi, citante *Barnesio* : Τὴν ἄρην ἐπὶ ἐκτείνας καὶ βλάβης λήγουσαι, καὶ ὅτι φύσει μακρὰν ἔχει τὴν ἀρχουσαν ὡς, [*Il.* δ, 598.] "Θεοὶ δὲ ἱππάρας ἄρην." Atque hinc dubitat *Barnesius* annon hoc loco scribendum sit ἄρην pro ἔρα. Cui quidem lectioni nonnihil favet, quod occurrit, *Il.* ξ', 485. — ἄραις

ἀλκτῆρα λισίθαι. *Observat autem* deinde *Barnesius*, voces ἄρην, ἀρῆς, alibi apud *Homerum* occurrere priore correctâ : *Iliad.* σ', 100. *Odys.* ε', 538. Immo, (id quod neque ab *Eustathio* neque à *Barnesio* notatum est,) quoties βλάβην, damnum, ut hoc in loco, significant hæ voces ; priorem semper corripiunt. Unde verisimile videtur, aliâ eas esse ab origine ac vox ἀρά, supplicatio, quæ primam semper producit. Vide *Iliad.* μ', 334. σ', 512. α', 489. ὁ, 378. ψ', 199. *Odys.* δ', 767. Vide etiam *Porphyrium*, *Quæst. Homeric.* 18. Cæterum quod in versione hic habet *Barnesius*, "Assiste nobis in bello," ferri, ut opinor, omnino nequit.

Ver. 209. "Ὅς σ' ἀγαθὰ ρέζεσκον." Ita *Henricus Stephanus*, umque secutus *Barnesius*. Atque hanc potior lectionem contendit *Ritterhusius*, de interpretatione quorundam locorum *Oppiani*, ad *Cyneg.* I. 36. *Al.* "Ὅς σ' ἀγαθὰ ρέζεσκον. Quæ nec mala Lectio. Cæterum versiones *Didymi* et *Stephani* vocem ρέζεσκον hoc in loco reddunt "Sacrificavi." Sed, uti notavit *Barnesius*, minus rectè.

Ibid. — ὁμηλικίῃ.] Ita *Barnesius*. *Vulg.* ὁμηλικίην.

Ver. 210. "Ὡς ἔφατ', οἴομενος." *Al.* "Ὡς φάσ', οἴομενος.

- Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθῃσιν Ὀδυσσεύς,
 Μνηστῆρεςσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῷ.
 Ὡδὲ γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι οἶα· 215
 Ὀππότ' κεν τούτους κτέομεν, πατέρ' ἤδ' καὶ υἱόν,
 Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφῆσαι, οἷα μνησινῶς
 Ἔρδειν ἐν μεγάροις· σῶ δ' αὐτοῦ κρᾶατι τίσεις.
 Αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ,
 Κτήμαθ', ὅποσσα τοι ἐστὶ, τά τ' ἐνδοθι, καὶ τὰ θυρήφθι, 220
 Τοῖσιν Ὀδυσσῆος μεταμίζομεν· οὐδὲ τοι υἱας
 Ζῶειν ἐν μεγάροισιν ἔασομεν, οὐδὲ θυγάτρας,
 Οὐδ' ἄλλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστ' πολεύειν.
 Ὡς φάθ'· Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόβι μᾶλλον·
 Νείκεσσαν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν· 225
 Οὐκέτι σοί γ', Ὀδυσεῦ, μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκή,
 Οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένη λευκωλένῳ, εὐπατερεῖη,
 Εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμὲς αἰεὶ·
 Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι·
 Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρύαγυια. 230

- "Mentor, nè tibi verbis persuadeat Ulysses,
 "Procos ut-oppugnes, auxilièrisque sibi ipsi :
 "Sic enim nostrum consilium perfectum-iri puto : 215
 "Quandò hos interfecerimus, patrem atque etiam filium,
 "Cum iis et tu postea interficièris ; qualia cogitas
 "Facere in aedibus : tuo verò ipsius capite lues.
 "At postquam vestras vires abstulerimus aere ;
 "Possessiones, quotquot tibi sunt, quaeque intus, et quae foris, 220
 "Cum ipsis Ulyssis commiscebimus ; neque tibi filios
 "Vivere in aedibus sinemus, neque filias,
 "Neque uxorem honestam Ithacae in urbe versari."
 Sic dixit : Minerva verò irata est ex-corde magis ;
 Objurgavitque Ulyssem iratis verbis : 225
 "Non amplius tibi utique, Ulysses, robur integrum, neque ulla fortitudo,
 "Qualis, quandò pro Helenâ candidâ-ulnis, nobili-patre-natâ,
 "Novem-annis cum Trojanis pugnabas assidue semper :
 "Multos autem viros interfecisti in gravi pugnâ ;
 "Tuoque capta est consilio Priami urbs viis-spatiosa. 230

Ver. 216. — κτέομεν.] *Al.* κτίωμεν.
 Quod pronuntiandum κτρίωμεν.

Ver. 221. Τοῖσιν.] *Al.* τοῖσι δ'.

Ver. 222. — ἔασομεν.] Vide ad *Il.*
 8, 42.

Ver. 225. 226. 227. Νείκεσσαν δ'· —
 Οὐκέτι σοί γ', — Οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένῃ.]

Hic gravis Entellum dictis castigat A-
 cestes, — [strâ,

Entelle, heroum quondam fortissime fru-
 — ubi fama per omnem

Trinacriam, et spolia illa tuis pendentia
 tectis? *Æn.* V, 387. 389. 392.

Ver. 227. Οἷη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένῃ.] Ἐν δὲ τῷ
 κτηρ' Ἑλένης καὶ Τρώων καὶ ἀλώσεως Ἰλίου, ὅρα ὅτι
 τε πάλιν ἐπιτηδείως ὁ Πρωτῆς Τρωϊκῆς ἱστορίας
 παραρτῶσι τὴν τῆς Ὀδυσσεύς ἀφίλκην. *Eustath.*

Ibid. — λευκωλένῳ.] Sic apud *Vir-*
gilium :

— niveis — Diva lacertis.

Æn. VIII, 387.

Ver. 230. Σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐ-
 ρυάγυια.] Πρωκαστακλάσει δὲ αὐτῇ [Ὀδυσσεῖ]
 ὁ Πρωτῆς τὴν τῆς Ἰλίου πόλιν, ὅρα ὅτι
 τῷ Ὀδυσσεῖ ἐπισημαίνεται τὴν τοῦ δουλείου ἔργου
 κωτακλήν, οὗ ἐπαχλύτης ἐπαχλύτης ὁ Ἰλίου.
 T 2

Πῶς δὴ νῦν, ὅτε σὸν γε δόμον καὶ κτήμαθ' ἰκάνεις,
 Ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
 Ἀλλ' ἄγε δέυρο, πέπόν, παρ' ἐμ' ἴστασο, καὶ ἴδε ἔργον,
 Ὅφρ' εἰδῆς, οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσι
 Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν. 235
 Ἡ ῥα· καὶ οὐπω πάγχυ δίδου ἑτεραλκεία νίκην,
 Ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθέनेός τε καὶ ἀλκῆς πειεργήτιζεν,
 Ἡμὲν Ὀδυσσεύς, ἡδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.
 Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μέγαροιο μέλαθρον
 Ἐξεῖτ' ἀναΐξασα, χελιδόνη εἰκέλη ἄντην. 240
 Μνηστῆρας δ' ὥτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,
 Εὐρύνομός τε, καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,
 Πεισανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυξός τε θαΐφρων·
 Οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι,
 Ὅσσοι ἔτ' ἔζων, περὶ τε ψυχῆαν ἐμάχοντο· 245
 Τοὺς δ' ἤδη ἐδάμασσε βίος καὶ ταρφεὺς ἰοί.
 Τοῖς δ' Ἀγέλαος εἶπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·

“ Quomodo demum nunc, quum tuas aedes et possessiones advenisti,

“ Contrà procos mollitèr-cessas fortis esse ?

“ Sed age huc, amice, juxta me sta, et vide opus,

“ Ut videas, qualis tibi inter viros inimicos

“ Mentor Alcimides ad beneficia rependenda.” 235

Dixit utique; et nondum prorsus dabat variabilem victoriam;

Sed adhuc sanè roburque et fortitudinem experiebatur,

Et Ulysses, et filii gloriosi.

Ipsa verò splendidae super domûs tectum

Sedit impetu-sursum-facto, hirundini similis aspectu. 240

Procos autem concitabat Damastorides Agelaus,

Eurynomusque, et Amphimedon, Demoptolemusque,

Pisanderque Polycitorides, Polybusque prudens:

Hi enim procorum virtute erant longè optimi,

Quotquot adhuc vivebant, et de animabus pugnabant: 245

Caeteros autem jam domuerat arcus, et crebrae sagittae.

Illis verò Agelaus dixit, verbum omnibus promulgans:

Schol. ad Iliad. β', 278. Ubi hunc versum citat isto modo:

Σῆ δ' ἦλω βουλῇ ἄστν Περιάμοιο ἀνακτος.

Porro hinc Ulyssi præcipuè tribuitur Epitheton *πρωτοβουλος*. Ut Eustathius; Φαίνεται δὲ νῦν καὶ πρωτοβουλος ὁ Ὀδυσσεύς, οὐπὲρ βουλῇ, τῇ κατὰ τὸν δούριον ἴσταν, ἢ Τροία ἦλω. Vide ad II. β', 278. Caeterum Porphyrius, *Quaest. Homeric.* I. vocem βουλῇ hoc in loco aliter interpretatur: Καὶ ἡ βουλῇ δὲ, (inquit,) εἶναι βολή σις ἔστιν ἴφν, “ Σῆ δ' ἦλω “ βουλῇ,” &c. ὡς εἰ ἴφν, τοῖς τοῖς ἄλλοις, ἢ βίλοις. Eademque ferè verba affert Scholiastes ad β', 319. suprâ. Verum neque vox βουλῇ ullibi (ut opinor) isto sensu usurpatur; neque profectò ob vires *delictas*, sed

ob *consilia* et *solertiam* præcipuè celebratur Ulysses.

Ver. 231. ——— σὸν γε δόμον.] *Al.* σὸν δῆμον.

Ver. 232. ——— ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι:] *Nün, ἀποδεικνῆς. Schol.*

Ver. 239. ——— ἀνὰ μέγαροιο.] *Al.* ἐπὶ μέγαροιο.

Ver. 240. ——— εἰκέλη.] Ita rectè edidit *Barnesius*; atque ita in *Vulgatis* scriptum occurrit suprâ φ', 411. Alii hic *ἰκέλη* Quod *primam* corripit.

Ver. 245. ——— περὶ τε ψυχῆαν.] Enuntiabatur *ψυχῶν*. Nam *ψυχῇ* priorem producit.

Ver. 247. Τοῖς δ' Ἀγέλαος εἶπεν.] *Al.* Τοῖς δ' Ἀγέλαος μινύεισιν notante *Barnesio*. Vide suprâ ad ver. 151.

ὦ φίλοι, ἤδη σχήσει ἀνὴρ ὃδε χεῖρας ἀάπτους·
 Καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὐγμματα εἰπών·
 Οἱ δ' οἷοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσι. 250
 Τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀφίετε δούρατα μακρά·
 Ἄλλ' ἄγεθ', οἱ ἔξ πρῶτον ἀκοντίσαστ', αἷ' κέ ποθι Ζεὺς
 Δῶν' Ὀδυσσῆα βλῆσθαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
 Τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσῃσιν.
 ὦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν, ὥς ἐκέλευσεν, 255
 Ἰέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτάσια δῆκεν Ἀθήνη.
 Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος μεγάροιο
 Βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν
 Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων, 260
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλοι, ἤδη μὲν κεν ἐγὼν εἵπομαι καὶ ἄμμι,
 Μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκοντίσαι, οἳ μεμάρσιν
 Ἡμίας ἐξαναρίζαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.
 ὦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὅξεια δοῦρα, 265

“ O amici, jam cohibebit vir hic manus indomitas :

“ Atque jam ei Mentor quidem abiit inanes jactationes locutus ;

“ Hi autem soli relictī sunt in primis foribus. 250

“ Ideo nunc nē simul omnes emittite hastas longas :

“ Sed agite, sex primūm jaculamini, sicubi Jupiter

“ Dederit Ulyssēm percūtī, et gloriām nos reportare.

“ Caeterorum autem non sollicitudo, postquā hic utique ceciderit.”

Sic dixit : illi verō proinde omnes jaculati sunt, sicut jussi, 255

Connixi ; illa autem omnia irrita reddidit Minerva.

Eorum alius quidem postem benē-fundatae domūs

Percussit, alius autem januam firmiter aptatam ;

Alius verō parieti fraxinea-hasta incidit aere-gravis.

At postquā hastas evitaverunt procorum, 260

Hic utique sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Ulysses :

“ O amici, jam quidem ego dicerem et vobis,

“ Procorum in turbam ut-jaculemur, qui cupiunt

“ Nos interficere, praeter priora mala.”

Sic dixit : hi autem omnes jaculati sunt acutas hastas, 265

Ver. 251. — ἀφίετε.] *Al.* ἰφίετε. Vide et ad *Il.* α', 762.

Ver. 252. — οἱ ἔξ πρῶτον ἀκοντίσαστ'.] *Barnesius*, Versiones *Didymi* et *Stephani* secutus, reddit, “ *In eum sex primūm jaculamini.*” Sed min⁹ rectē. Ad istum enim sensum, non *Dativo* Casui, sed *Genitivo* semper apud Poetam jungitur vox ἀκοντίσασθαι. Vide *Iliad.* v', 516. ζ', 402. ε', 608.

Ver. 256. 258. — ἐτάσια δῆκεν Ἀθήνη. — Βεβλήκει, — θύρην.]

Excepere aurae vulnus : Saturnia Juno
Detorsit veniens ; portaeque infigitur ha-
sta.

Æn. IX, 745.

Ver. 261. Τοῖς ἄρα.] *Al.* Τῷ δ' ἄρα.

Ver. 264. — ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.] “ *Ἦγουν, καὶ τοῖς αὐτοῖς προκαταλέξαντις τοῦ κακοῦ, Eustath.* Rectius autem et simplicius inter-
preteris cum *Barnesio* aliisque, “ *praeter*
“ *priora mala.*”

Ἄντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
 Εὐρύαδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἐλατον δὲ συβώτης,
 Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεινε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ.
 Οἱ μὲν ἔπειθ' ἄμα πάντες ὁδᾶξ ἔλον ἄσπετον οὐδας.
 Μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μοχλόνδε· 270
 Τοῖς δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχρ' ἔλοντο.
 Αὐτίς δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξεία δοῦρα,
 Ἰέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτάσσια θῆκεν Ἀθήνη.
 Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος μεγάροιο
 Βεβλήκει, ἄλλος δὲ δῦρην πυκινῶς ἀραρυῖαν· 275
 Ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πίσε χαλκοῦσάρεα.
 Ἀμφιμέδαν δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
 Λίγδην, ἄκρην δὲ ρινὸν δηλήσατο χαλκός.
 Κτήσιππος δ' Εὐμαιον ὑπὲρ σάκος ἔγχρ' μακρῷ
 ὦμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πίπτει δ' ἔραζε. 280
 Τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποιικιλομήτην,

Ex-adverso collimantes : Demoptoleum quidem Ulysses,
 Euryadem autem Telemachus, Elaton verò subulcus,
 Pisandrum autem interfecit boum bubulcus vir :
 Hi quidem deinde simul omnes mordicis prehenderunt immensum solum.
 Proci verò recesserunt domūs in penetrale : 270
 In eos autem illi irruerunt, et è cadaveribus hastas extraxerunt.
 Rursus porro proci jaculati sunt acutas hastas,
 Connixi : illa verò pleraque irrita reddidit Minerva.
 Eorum alius quidem postem benè-fundatae domūs
 Percussit, alius autem januam firmitèr apertam ; 275
 Alius verò parieti fraxinea-hasta incidit aere-gravis.
 Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum
 Strictim ; extremam verò pellem laesit aēs.
 Ctesippus porro Eumaeum super scutum hastâ longâ
 Humerum perstrinxit ; ea autem supervolavit, ceciditque humi.
 Illi verò ex-alterâ-parte circum Ulyssem prudentem, versutum, 280

Ver. 266. — Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς, Εὐρύαδην δ, &c.] Ὅτι τίτταρον ἐνταῦθα οἱ ἐκτὸς ὀνόμασιν ἐν ῥήματι ἀνέγαγον, εἰκὼν πᾶν συντόμως, οὕτως· Ὀδυσσεύς μὲν τὸν δῖον· Τηλέμαχος δὲ τὸν συβώτην δι' αὐτοῦ Φιλκίτιος· δι' ἄλλων ἐκτὸς συντομῇ ἀνέγραψε καὶ τὴν φράσιν συνειλεγμένων. Eustath.

Ver. 269. — ἄσπετον οὐδας.] Vide supra ad γ, 395.

Ver. 270. — ἀνεχώρησαν.] Al. ἄρ' ἐχώρησαν.

Ver. 271. Τοῖς δ' ἄρ' ἐπήϊξαν.] MS. à Tho. Benileto collatus, Τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊξαν. Quæ et potior videtur lectio.

Ver. 274. 275. 276. Τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν, &c.] Occurrunt hi tres versus supra ver. 257. 258. 259. iisdem verbis. Διὸ (inquit Eustathius in commentario ad istum locum) τῶν τριῶν ἐκτὸς αὐτῶν (hosce tres) ὡς ταυτολογούντας.

Ver. 275. et 286. Βεβλήκει,] Vide ad II. α, 37. et δ, 492.

Ver. 277. — βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ Λίγδην.] Ὅστις ἐπιβλήκει, ὅστις ἐπιβάντας ἐπιστολαίως μόνον τὴν ἔξωθεν ἐκφάνειαν τοῦ σώματος. Schol. Similiter ver. 279. 280. — ἔγχρ' μακρῷ ὦμον ἐπέγραψεν

— deflexit partim stringentia corpus. Æn. X, 331.

Tandem etiam magno strinxit de corpore Turni. Ibid. ver. 478.

Ver. 278. — ἄκρην δὲ ρινὸν.] Ita Barnesius et Henricus Stephanus. Al. ἄκρην δὲ ρινόν. Ver. 280. — τὸ δ' ὑπέρπτατο.]

— ac tremebunda supervolat hasta. Æn. X, 522.

Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα·
 "Εὐθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πολίπορθος Ὀδυσσεύς,
 Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
 Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ 285
 Βεβλήκει πρὸς στήθος· ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα·
 "ὦ Πολυθερσίδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
 Εἶπων ἀφραδῆς μέγα εἶπειν, ἀλλὰ θεοῖσι
 Μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
 Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον, ὃν ποτ' ἔδωκας 290
 Ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ, δόμον κάτ' ἀλγτεύοντι.
 Ἡ ῥα βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Οὔτα Δαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ·
 Τηλέμαχος δ' Εὐνορίδην Λειώκριτον οὔτα
 Δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασεν· 295
 "Ἦριπε δὲ περηνῆς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
 Δὴ τότε Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχευ
 Ὑψόθεν ἐξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.

Procorum in turbam jaculati sunt acutas hastas :

Tunc denuo Eurydamanta percussit urbium vastator Ulysses,

Amphimedonta autem Telemachus, Polybum verò subulcus,

Ctesippum autem deinde boum bubulcus vir

285

Percussit ad pectus ; et super eum glorians allocutus est :

" O Polytherside convitiourum-amans, nunquam omninò

" Obsequens stultitiae magnificè loquere, sed diis

" Sermonem committe ; quoniam multò potentiores sunt.

" Hoc tibi pro pede hospitale-munus, quem quondam dedisti

290

" Deo-pari Ulyssi, per domum vaganti."

Dixit utique boum cornibus-camurorum bubulcus : at Ulysses

Vulneravit Damastoridem cominùs hastà longà :

Telemachus autem Euenoridem Leiocritum vulneravit

295

Hastà medio ventre, penitusque aes transegit :

Cecidit verò is pronus, terramque feriit totà fronte.

Tunc demùm Minerva mortalibus-exitiosam Aegida sustulit

Altè ex fastigio ; eorum autem mentes perterritae sunt.

Ver. 283. — Εὐρυδάμαντα.] MS. à Tho. Benileio collatus, Εὐρυμίδοντα.

Ver. 287. — Πολυθερσίδη.] Δ. Πολυθερσίδη.

Ver. 288. Εἶκων ἀφραδῆς.] Vide ad Il. i, 594.

Ibid. — εἶπιν.] Δ. εἰσίμιν.

Ibid. — ἀλλὰ θεοῖσι Μῦθον ἐπιτρέψαι.]

Ἄλλ' εἰς θεῶν χερὶ τῶν ἀναγέρσαντ' ἔχουσιν.

Euripid. Phoeniss. ver. 712.

Ver. 290. Τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον.] Ἰστίον δὲ ἐστὶ τὸ " τοῦτό σοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήιον " εἰς παραμείαν ὑστίον ἵκνουν, ἐπὶ τῶν ἀντὶ πακοῦ ἀπολαβόντων πακίον. Eustath.

Ibid. — ὃν ποτ' ἔδωκας Ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ· Suprà ὁ, 299.

Ver. 293. Οὔτα Δαμαστορίδην.] "Οτι καὶ ἐν ταῦθα τὸ " οὔτα " κίτται στρατειασπόμενον διὰ ἀπακοσὴν τὴν ἐκ τοῦ οὔτασιν, ὃ σημαίνει τὴν ἰγγύθιν πλνγῆν. Eustath. Vide ad Il. δ', 525.

Ibid. — Δαμαστορίδην.] Agelaum : Vide ver. 241.

Ver. 297. — φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχευ.] Nonnulli, notante Barnesio, hic legerunt φθισίμβροτος scilicet ut ad præcedentem Ἀθηναίην referatur. Sed, uti videtur, minus rectè. Cæterùm de prosodiâ vocis, φθισίμβροτος, vide ad Il. γ', 339.

Ver. 298. — ἐξ ὀροφῆς.] Apud Eustathium in commentario, ἐκ κορυφῆς.

Ibid. — τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθιν.] Δ. τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθιν.

Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὧς ἀγελαῖαι,
 Τὰς μὲν τ' αἰόλους οἴστρος ἐφορμηθεῖς ἐδόνησεν, 300
 "Ωρη ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
 Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοὶ γαμφάνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
 Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θορῶσι,
 Ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,
 Οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδὲ τις ἀλκῇ 305
 Γίγνεται, οὐδὲ φυγῇ· χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρη·

Ipsi verò trepidabant per domum, boves tanquam armentales,
 Quas quidem pernix asilus adortus agitavit,
 Tempore in verno, quandò dies longi sunt.
 Hi autem sicut vultures curvis-unguibus, aduncis-rostris,
 Ex montibus profecti avibus insiliunt;
 Hae quidem in campo nubes timentes volitant;
 Illi autem eas perdunt insilientes; neque ulla resistendi-facultas
 Fit, neque effugium; gaudent autem et viri capturâ:

300

305

Ver. 299. 302. Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὧς.— Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοί.] Ἰστίον δι' τῶν ῥημάτων παραβαλὼν ἡ πρώτη μὲν συμνοήσεως ἔχει τοὺς μνηστῆρας, εἰς βόας αὐτοὺς παραβάλλουσα, διὰ τὸ ἀγίλαιον τοῦ πλήθους· τοὺς μῖνοι σπουδύτας μικροφύλῳ ζουφίῳ τῶ οἴστρῳ ἑκάστῳ, διὰ τὴν κατὰ πλήθος τὴν ἐλιγνότητα, καὶ τὸν ἐν τοῦ βάλλειν κινήσειον. Ἡ μῖνοι διωτῆρας ἀπειναντίας ἦλκε τῇ πρώτῃ, πάνυ μὲν σιμνύουσα τοὺς διωκόμενους, τῇ πρὸς αἰγυπιοὺς παραβολῇ ἀκριβοῦσα δὲ τοὺς διωκόμενους μνηστῆρας, διὰ τοῦ μηδὲ πρὸς ὄνομα μνησθῆναι, οἷς ἐοικέναι ἐν τῇ φύσει τοῖς κασι. Eustath. Importunè admodum. Non enim Ulysses Sociosque Asilo hîc comparat Poeta; sed priori hâc similitudine, Procorum solummodò dissipationem trepidationemque confusam; posteriori, Ulyssis Sociorumque vires superiores victoriamque facilem depingit.

Ver. 300. Τὰς μὲν τ' αἰόλους οἴστρος ἐφορμηθεῖς ἰδόντων.] Οἱ οἴστρος ἀπογοιναῖται ἐν τῶν ἐν τοῖς ποταμοῖς πλαγίῳ ζωαρίῳ τῶν ἐκτοπλύντων τὰ ὕδατα, διὰ καὶ πλεῖστα περὶ αὐτὰ γίνονται. Οἱ δὲ μύμφι ἐκ τῶν ἐξέλων ἀπογοιναῖται καὶ Καλλιμαχοῦς περὶ τοῦ μύμπος, "Βούσσοι, ὅν τι μύμπος βῶν καλῶσιν ἀμορβοί." Εἰσὶ δὲ οὗτοι πολέμιοι τοῖς βουσίῳ ὅταν γὰρ κατὰ τὴν λαοφάν αὐτοὺς δρόμωσιν, εὐθὺς ἀπολιμπάνουσι τὸν νομὸν οὐδὲν ὄντες. Ἔστι δὲ ὁ μὲν οἴστρος μύψι παραπλήσιος, κίντρον ἔχων εὐμνήθης ἐκ τοῦ στόματος, καὶ φωνὴν μεγάλην βομβῶν· ὁ δὲ μύμφι παρόμοιος τῇ κυνομύψι, τὸ τι κίντρον ἔλαττον ἔχει τοῦ οἴστρου. Schol. ad ver. 299. "Aliter autem Scholia ad hunc versum: Οἴστρος, ὁ λιγνύμενος μύμφι· ὅστις δὲ ζῶν ὑπὸ χαλκῶν τὴν μορφήν, ὅστις ἂν εἰσέλθῃ εἰς τὰ ὕδατα τῶν βῶν, ἱκιστῆρ ἐναγκάζει τοὺς βόας.

Est lucos Silari circa, ilicibusque virentem Plurimus Alburnum volitans, cui nomen asilo

Romanum est, œstron Graii vertère vocantes, [sylv] Asper, acerba sonans; quo tota exterrita Diffugiunt armenta—

Virg. Georg. III, 146.

Ibid. — αἰόλος.] Vide ad Il. β', 816. et μ', 167.

Ver. 301. — εἰαρινῇ.] Vide ad Il. ι, 5.

Ver. 302. Οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοί.] Quoniam Poeta dicit infra ver. 306. χαίρουσι δὲ τ' ἀνέρες ἄγρη, ideò Dna. Dacier vultures hosce sive accipitres ab ipsis hominibus ad aves minores captandas consultò emissos intelligit; Poetamque hîc aucupium istius temporis depingere existimat. Rationibus tamen, ut opinor, haud satis idoneis. Neque isti interpretationi satis aptè congruit istud Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες, ver. 303.

Ver. 303. — ἰσ' ὀρνίθεσσι θορῶσι.] Τὸ δὲ "ἰσ' ὀρνίθεσσι" (inquit Eustathius) ἀντὶ τοῦ, κατὰ ὀρνίθων. Malè. Videtur enim non adverteisse vir eruditus, ἰσ' ὀρνίθεσσι θορῶσι, esse ὀρνίθεσσι ἰπιθροῦσι.

Ver. 304. — νίφια πτώσσουσai.] Νίφια δὲ, ἢ τὸν τῶν νεφῶν τόπον καὶ νῦν λίγιν — ἢ μάλιστα, κατὰ τοὺς Παλαιούς, δικτύων εἶδος, ἃ καὶ ὁ Κωμικός νεφίλας φησὶν ἐν τῷ, "μὰ νεφίλας, μὰ δικτύας"· ἵνα ἐκάζει τοὺς μνηστῆρας ἄρσιον ἢ παραβολῇ, αἱ, λίνων αὐτὰς ἱσταμίνων, ὁ ἴσφι δικτύων, εἴτα αἰγυπίων ἱκιστῆρας, πτάξασαι ἰσ' νίφια ἵενται, ὅ ἴσφι δικτύους ἐκπιλάουσι. Eustath. Posteriorum vocis hujus interpretationem veriorum contendit Dna. Dacier Vide autem ad ver. 302

Ὡς ἄρα τοι μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
 Τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ἄρυντ' αἰεκής,
 Κράτων τυπτομένων· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θύνει.
 Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων, 310
 Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Γουνοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδσο, καί μ' ἐλέησον·
 Οὐ γάρ πω τινὰ φημι γυναικῶν ἐν μεγάρῳσιν
 Εἶπεῖν, οὐδέ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
 Παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι. 315
 Ἀλλὰ μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἀπὸ χεῖρας ἔχασθαι·
 Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν αἰεκέα πότμον ἐπέσπον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος, οὐδὲν ἐοργᾶς,
 Κείσομαι· ὥς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργίων.
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 320
 Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὐχεται εἶναι,

Sic utique hi procos irruentes per domum

Feriebant quaquaversum; illorum autem gemitus oriebatur foedus,

Capitibus percussis: pavimentum verò totum sanguine undabat.

Leiodes autem Ulyssis advolansprehendit genua,

310

Et ipsum precans verbis alatis allocutus est:

"Supplex-oro te, Ulysses; tu verò me respice, et mei miserere:

"Nunquam enim cuiquam dico me mulierum in aedibus

"Dixisse, neque aliquid fecisse, iniquum; sed et alios

"Compescebam procos, quicumque talia scilicet faceret.

315

"Sed mihi non paruerunt, ut à malo manus abstinere:

"Quare et ob iniquitates saevum fatum consecuti sunt.

"At ego inter hos vates, nihil qui-patravi,

"Jacebo: ita non est gratia in-posterum benefactorum."

Hunc autem torvè intuitus allocutus est solers Ulysses:

320

"Siquidem jam inter hos vates profiteris te esse,

Ver. 307.—τοι.] *Al.* τοὺς. Minus rectè.

Ver. 308.—τῶν δὲ στόνος ἄρυντ'.]

Tum verò et gemitus morientum, et sanguine in alto

Armaque corporaque.—*Æn.* XII, 633.

Ver. 309.—δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θύνει.]

atro tepefacta cruore

Terra torique madent.—*Æn.* IX, 333.

Ver. 313. 314. Οὐ γάρ πω τινὰ φημι γυναικῶν ἐν μεγάρῳσιν Εἶπεῖν, οὐδέ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον.] *Barnesius* inter varias lectiones retulit, Εἰ-πῶν, μὲ οὐδέ τι ῥέξαι "τὸ μὲ enim," inquit, "omnià necessarium, videtur excidisse." Porro totam sententiam ita reddit *Vir e-*ruditus, Versionem Editionis *Diàymī* ferè secutus; "Non dūm enim aliquam dico mulie-
rum in domibus Dicturam, me neque aliquid

"fecisse injustum." Malè. Nam istà ratione vox οὐδὲ "neque" planè esset importuna. Sententiam rectè (ut opinor) exhibet *Ver-*sio *Wetsteniana*, quam ferè secutus sum; "Nunquam enim cuiquam dico me mulie-
rum in aedibus Dixisse neque aliquid fecisse
"mali." Neque dissimilem phrasin usur-
pavit Poeta suprà δ', 693.

Κῆνος δ' ἔσποντο πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἰώργιν.

Ver. 315. Παύεσκον.] Vide ad *Il.* β', 221.

Ver. 317. et 416.—ἀτασθαλίῃσιν αἰεκέα πότμον ἐπέσπον.] Ita suprà ad α', 7.

Αὐτῶν γὰρ σφειτέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ἔλοισα.

Ver. 318. et 321.—θυοσκόος.] Vide suprà ad φ', 145.

Ver. 319.—εὐεργίων.] Pronuntiabatur ἰώργων. Vide ad *Il.* β', 811.

Πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι,
 Τηλοῦ ἔμοι νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
 Σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπένθαι, καὶ τέκνα τεκέσθαι
 Τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοισθα.

325

“Ὡς ἄρα φωνήσας, ξίφος εἴλετο χεὶρὶ παχείῃ
 Κείμενον, ὃ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπρόεηκε χαμαῖζε
 Κτεινόμενος· τῷ τόνγε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσει·
 Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.
 Τερπιάδης δέ τ' αἰοιδὸς ἀλύσκασε κῆρα μέλαιναν
 Φημιος, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη·
 “Ἔστη δ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
 “Αγχι παρ' ὀρσοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
 “Ἢ ἐκδὺς μεγάροιο, Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν

330

“ Saepè utique necessariò-soles optare in aedibus,

“ Longè mihi reditùs finem dulcis fieri;

“ Tibi autem uxoremque charam accedere, et filios parere:

“ Quare non mortem sanè gravem effugies.”

325

Sic utique locutus, ensem cepit manu robustâ

Jacentem, quem scilicèt Agelaus abjecerat humi

Quum-interficiebatur; quo hunc ad cervicem mediam feriit:

Loquentis verò ejus caput pulveribus mixtum est.

Terpiades porro cantor declinavit fatum atrum

330

Phemius; qui utique canebat inter procos ex-necessitate:

Stetit autem in manibus tenens citharam argutam

Propè ad posticum: bifariam verò mente deliberabat;

Utrum egressus domo, Jovis magni ad aram

Ver. 322. — μίλλεις ἀρήμεναι.] Vide
 suprâ ad ver. 208.

Ver. 325. — προφύγοισθα.] *Al.* προφύ-
 γησθα.

Ver. 327. — ἰ ῥ'.] Quem scilicèt. —
 Nonnulli, notante *Barnesio*, scribunt ὃ ῥ',
 quo modo et ἰ ῥ' pronuntiabatur. Vide ad
Il. α, 51. et α, 228.

Ver. 329. Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη
 κονίησιν ἐμίχθη.]

Tum caput orantis nequicquam, et mul-
 ta parantis

Dicere, deturbat terræ. — *Æn.* X, 554.

Vide ad *Il.* α, 47.

Ver. 330. — ἀλύσκασε.] Ita ex Codice
Oxonienſi restituit *Barnesius*. In *Vulgatis*
 scriptum est ἀλύσκαζι. Quod ferri non
 potest.

Ver. 331. — μετὰ μνηστῆρσιν.] Suprà
Odys. α, 154. ubi idem versus occurrit, le-
 gitur παρὰ μνηστῆρσιν.

Ver. 333. — ὀρσοθύρην.] Vide suprâ ad
 ver. 126.

Ibid. — μερμήριζεν.] *Al.* μερμήριζεν.

Ver. 334. — Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν
 Ἑρκίου.] Βωμὸς δὲ Ἑρκίου Διὸς, ἔξω που πρὸς
 τῇ αὐλῇ αἱθρίας εἶναι δοκίμ., ὅποιοι πολλοὶ φαί-
 νονται, ἐν ᾧ ἔθυσεν Διὶ ἱφάρῳ τοῦ ἱεροῦ, ὃ ἱστοί
 τοῦ πρὸς αὐτὴν τοῦχοῦ ἀντιπρὸς αὐτὴν ἵσταντο ἐν τῇ
 κατ' οἶκον ἱστοίᾳ Διὶ ἐγίνοντο θυσίαι, ἐν αἷσι μὲν
 ἄλλαι ἱφίσταντο, Ἡρόδοτος δὲ ἰωνικῶς λέγει ἱπρί-
 σταν. *Eustath.* — Jupiter inter alia multa
 “ Epitheta — etiam Ἑρκίος appellatus
 “ est, quòd intrâ septum domûs cujusque
 “ coleretur, qui et Penetralis.” *Ritterhus. de*
interpretatione quorundam locorum Oppiani,
ad Cyneg. I, 36. Hinc apud *Euripidem*:

Καὶ τὸν Φυτοεργὰν Περλάμον

——— τοῖσδε δ' εἶδον ὁμμασιν

Αὐτὴ κατασφαγίνε' ἰφ' Ἑρκίῳ περῆ.

Tröad. ver. 481.

Et apud *Senecam*:

Sparsum cruore regis *Hercæum Jovem.*

Agamemn. ver. 443.

Vide et infrâ ad ver. 376.

Ibid. — ποτὶ βωμόν.] *Al.* ποτὶ βωμόν,
 et παρὰ βωμόν.

Ἐρκεῖοι ἴζοιτο τετυγμένον, ἐνθ' ἄρα πολλὰ 335

Δαέρτης Ὀδυσσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκαιον·

Ἡ γούνων λίσσοιτο προσαΐζας Ὀδυσῆα.

ᾧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,

Γούνων ἄψασθαι Δαερτιάδῃ Ὀδυσῆος.

Ἦτοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμαῖζε 340

Μεσσηγυῖς κρητῆρος ἰδὲ θρόνου ἀργυροῦλου·

Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαΐζας λάβε γούνων,

Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Γουνούμαι σ', Ὀδυσσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο, καί μ' ἐλέησον·

Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν 345

Πέφνης, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν αἰίδω.

Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας

Παντοίας ἐνέφυσεν· εἰκα δέ τοι παραείδειν,

Hercaei sederet fabrefactam, ubi utique multa

335

Laertes Ulyssesque boum femora comburebant;

An ad-genua precaretur aggressus Ulyssem.

Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,

Genua prehendere Laertiadae Ulyssis.

Sanè ille citharam cavam deposuit humi

340

Medio inter craterem et solium argenteis-clavis-distinctum:

Ipse autem demùm Ulyssem aggressus prehendit genua,

Et ipsum precans verbis alatis allocutus est:

"Supplex-oro te, Ulysses; tu verò me respice, et me miserere:

"Ipsi tibi in-posterum dolor erit, si cantorem

345

"Interfeceris, qui diis et hominibus cano.

"Ex-me-ipso doctus sum; deus verò mihi in mente cantus

"Omnigenos insevit; aptus autem sum ad tibi accinendum,

Ver. 335. — ἴζοιτο.] *Al.* ἴζοιτο.

Ibid. — τετυγμένον.] Vide ad *Il.* ζ', 488.

Ver. 336. — ἔκαιον.] *Al.* ἔκταν, et ἔκταν.

Ver. 338. ᾧδε δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.

Æn. IV, 287.

Ver. 342. 343. — λάβε γούνων, Καί μιν λισσόμενος.]

Et genua amplectens, effatur talia supplex. *Æn.* X, 523.

Ver. 344. Γουνούμαι σ', Ὀδυσσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο, καί μ' ἐλέησον.]

Te precor, hanc animam serves —.

Æn. X, 525.

—sine hanc animam, et miserere precantis.

Ibid. 598.

Ver. 347. Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί.] *Τουτίστιν αὐτομάθης τάγῃ πρὸς θνητοῦ διδασκάλου. Eustath.* Ἐκ φύσεως διδασκαλίας. *Schol.* Πάντες οἱ τῶν ἱσθῶν Ποιηταὶ οἱ ἀγαθοὶ, οὐκ ἐκ φύσεως, ἀλλ' ἰσθῶν ὄντες καὶ κατεχόμενοι, πάντα ταῦτα

τὰ καλὰ λέγουσι ποιήματα. *Plato in Iōne*, citante *Barnesio*.

Ibid. — Θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας.] *Apud Justin. Martyr. de Monarchiâ Dei*, notante *Barnesio*, legitur *Θεὸς δέ μοι ἑμβαλιν οἶμας*. *Apud Maxim. Tyrium*, § 22. *Θεοὶ δέ μοι ὅσας ὁμῶν. Videntur nimirum illi memoria citasse.*

Ver. 348. — εἰκα δέ τοι παραείδειν, "Ὅστι θεῶν"] *Δείγμα δὲ τῆς τοῦ ἀοιδοῦ Φημίονος διόθην διδασκῆς, καὶ οἱ οὖν λόγον οὐ γὰρ ἂν εἴπω βραδύς ἵνασις σημαντικῆς τῶν ἱσταῦθα εὐρεθίων ἀκουσθῆσαι τῷ Ὀδυσσεὶ μετὰ τὴν εἰς Ἰθάκην ἔλυσιν ἐν αἷς προλάμπαι γοργῶς τὰ, "εἰκα δέ τοι παραείδειν, "Ὅστι θεῶν" πᾶν γὰρ καλεστικῶς εἴρηται καὶ χαίρει ἂν Ὀδυσσεὺς τῇ τοιαύτῃ ἐννοίᾳ. Eustath.* "Phemius vates, — cùm jam procorum stragem terribilem videret, et suam vitam ἐπὶ θυροῦ ἀμῆνις versari intelligeret; Ulyssi supplex ad genua provolutus, verbis eum placare pro suâ virili aggreditur. Inter alia autem quæ sanè sunt egregia, et personæ convenientia, hoc delinimento utitur; εἰκα δέ τοι,

- "Ωστε θεῶν τῷ μὴ με λιλαιέο δειροτομήσαι.
 Καί πεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἶποι, σὸς φίλος υἱός, 350
 'Ὡς ἐγὼ οὔτι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων,
 Πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαΐτας·
 'Αλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη.
 "Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἦκουσ' ἱερῇ ἰς Τηλεμάχοιο,
 Αἶψα δ' ἐὼν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγυὺς ἑόντα· 355
 "Ἴσχεο, μηδὲ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῷ·
 Καὶ κήρυκα Μέδοντα σάώσομεν, ὅστε μευ αἰεὶ
 Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκειτο παιδὸς ἑόντος·
 Εἰ δὴ μὴ μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος, ἥε συζῶτης,
 'Ἡέ σοι ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα. 360
 "Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἦκουσε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
 Πεπτηῶς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 "Ἔστο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 Αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ᾤρτο, βοῶς δ' ἀπέδυνε βοείην.

- " Tanquam deo : quare nē me cupias obtruncare.
 " Et Telemachus haec utique diceret, tuus dilectus filius, 350
 " Quod ego neutiquam lubens in tuam domum, neque indigens,
 " Veniebam procis cantaturus inter convivia ;
 " Sed multo plures et potentiores ducebant me vi."
 Sic dixit : eum autem audivit sacra vis Telemachi ;
 Statimque suum patrem alloquebatur propē existentem : 355
 " Contine-te, neque omninō hunc insontem vulnera aere :
 " Et praecōnem Medonta servabimus, qui scilicet me semper
 " Domo in nostrā curabat, puer cūm-eram :
 " Si jam non ipsum interfecerit Philoetius, vel subulcus,
 " Vel tibi is occurrerit ruenti per domum." 360
 Sic dixit : eum verō audivit Medon, prudentia doctus :
 Stratus enim jacebat sub solio ; circum autem pellem
 Indutus erat bovis recens-excoriatam, vitans fatum atrum.
 Statim verō à solio surrexit, citōque exiit bubulam-pellem :

" παραιδιν, "Ωστε θεῶν.] — Hoc autem
 " voluit Phemius dicere, (ut Eustathius ex-
 " ponit, et verba ipsa fidem faciunt,) se in
 " hoc suo discrimine Ulyssem spectare tan-
 " quam praesentem Deum." Meric. Casau-
 bon. de nuperā Homeri Editione Dissertat. I.
 Neuter videtur sensum loci attigisse. Vitam
 enim sibi ideō (ut opinor) conservandam
 monet hic Phemius, quod idoneus sit qui
 Ulyssi, tanquam deo, accinat.

Ver. 349. — δειροτομήσαι.] Apud Eu-
 stathium in commentario, δειροτομήσιν

Ver. 350. — εἶποι.] Apud Eustathium,
 εἶση.

Ver. 351. 'Ὡς ἐγὼ οὔτι ἐκὼν.] Εἰκάζειν δὲ
 παρὰ πάντι νῆμισται, τὸ κολάζεσθαι, τὰ ἐκὼν-

σια ἀμαρτήματα, τὰ δὲ ἀκούσια συγγνώμης τυγ-
 χάνειν· τοῦτο πάλιν δείκνυσιν ὁ Παιστής, ἐν οἷς
 φησὶν ὁ ἀνδρὺς παρ' αὐτῶν, "Καὶ πεν Τηλέμα-
 "χος τάδε γ' εἶποι, σὸς φίλος υἱός, 'Ὡς ἐγὼ
 "οὔτι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων, Πωλεύ-
 "μην." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, § 21.

Ibid. — ἐς σὸν δόμον.] Al. ἐς ἰὸν δόμον.

Ver. 352. — μετὰ δαΐτας.] Apud Eu-
 stathium in commentario, μετὰ δαΐτα.

Ver. 362. Πιστηῶς.] Barnesius alique
 vertunt, "Extravectus." Sed min⁹ rec-
 te : ut liquet ex aliis locis ubi eadem vox
 occurrit. Vide suprā ξ, 354. 474. et infrā
 ver. 384. hujus libri.

Ver. 364. — ἀπὸ θρόνου.] Al. ἐπὶ θρόνου.

- Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων, 365
 Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὄδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσχεο· εἰπὲ δὲ πατρί,
 Μή με περισθενέων δηλήσεται ὅξεϊ χαλκῶ,
 Ἄνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένους· οἳ οἳ ἔκειρον
 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον. 370
 Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Θάρσει, ἐπειδὴ σ' οὔτος ἐρύσσατο καὶ ἐσάωσεν,
 Ὅφρα γυνῶς κατὰ θυμὸν, ἀτὰρ εἴπῃσθα καὶ ἄλλῃ,
 Ὡς κακοεργίης εὐεργεσίῃ μέγ' ἀμείναι.
 Ἄλλ' ἐξελθόντες μεγάρων, ἔζεσθε θύραζε 375
 Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν, σὺ τε καὶ πολύφημος αἰοῖδος,
 Ὅφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι, ὅττεός με χρεή.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κίοντες.
 Ἐξέσθην δ' ἄρα τάγχε Διὸς μεγάλου ποτὶ βαμνόν,
 Πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένῳ αἰεῖ. 380
 Πάπτηνεν δ' Ὀδυσσεύς καθ' ἐὼν δόμον, εἵτις ἔτ' ἀνδρῶν

Telemachum autem deinde aggressus prehendit genua, 365
 Et ipsum precans verbis alatis allocutus est :
 " O chare, ego quidem hic sum : tu verò contine-te, et dic patri ;
 " Nè me ferociens laedat acuto aere,
 " Virorum procorum causâ iratus ; qui ei attondebant
 " Possessiones in aedibus ; te autem stulti nihil honorabant." 370
 Hunc verò subridens allocutus est solers Ulysses :
 " Bono-esto-animo, quandoquidem te hic liberavit et servavit ;
 " Ut noscas in animo, quin dicas etiam aliî,
 " Quòd maleficio beneficium est longè melius,
 " Sed egressi ex aedibus, sedete foris 375
 " Ex caede in aulam, tuque et valdè-celebris cantor,
 " Dum ego per domum operatus fuero, quodcunque me oportet."
 Sic dixit : hi autem exiverunt domo profecti.
 Sedebantque proinde ipsi Jovis magni ad aram,
 Undique circumspicientes, caedem expectantes semper. 380
 Circumspectavit verò Ulysses per suam domum, si quis adhuc virorum

Ver. 370. — ἐνὶ μεγάροις.] *Al.* ἐν με-
 γάρῳ.

Ibid. — οὐδὲν ἔτιον.] *Al.* οὐδὲν ἔτισαν.

Ver. 374. Ὡς κακοεργίης εὐεργεσίῃ μέγ'
 ἀμείναι.]

Τῆς εὐεργεσίας οὐδὲν ἀριώτερον.

Theogn. Gnom. Eleg. ver. 548.

Εἰ μὴν γὰρ εἰρηται καὶ τοῦτο, τοὺς ἀνθρώπους σέ-
 τε μάλιστα μισοῖσι τοὺς Διὸς, ὅταν εὐεργετώ-
 σιν. *Strabo, Geograph. lib. X. pag. 717. al.*
 467.

Ver. 375. — μεγάρων, ἔζεσθε θύραζε.]
Athenæus, lib. V. cap. 3. citat, μεγάρων ἐν
ναυστάειαν.

Ver. 376. Ἐκ φόνου εἰς αὐλήν.] "Ὁμηρος δὲ
 τὴν αὐλήν αἰὶ τάττει ἐπὶ τῶν ὑπαίθερον τόπων,
 ἵθα ἦν ὁ τοῦ Ἑρκείου ζηνὸς βωμός." Ὁ μὲν τοί
 γε Πηλεὺς καταλαμβάνεται, *Ilíad. λ', 773.*
 "Αὐλῆς ἐν χρέτῳ." — Καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς προσ-
 τάττει τοῖς περὶ τὸν Φῆμιον, "Ἄλλ' ἐξελθόν-
 " τες μεγάρων ἐν ναυστάειαν, Ἐκ φόνου εἰς αὐ-
 " λήν." *Athenæus, lib. V, cap. 3.*

Ibid. — πολύφημος αἰοῖδος.] Πολύφημος δὲ
 αἰοῖδος ὁ Φῆμιος, ἧ ὡς σαφὲς καὶ πελοῦστον, καὶ
 οὕτω πολλὰς φήμας εἰδώς· ἧ ὡς πολλοὺς φημί-
 ζων· ἧ ὡς ὑπὸ πολλῶν ταῦτο πάσχων. *Eustath.*
 Vide supra β', 150. ubi eadem vox occurrit.

Ver. 379. — ποτὶ.] *Al.* πρὸς, et πα-
 ρά.

Ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 Τοὺς δὲ ἶδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι
 Πεπτεῶτας πολλούς· ὥστ' ἰχθύας, οὐσθ' ἀλῆες
 Κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολίης ἔκτοσθε θαλάσσης 385
 Δικτὺν ἐξέρυσαν πολυπαῶν· οἱ δέ τε πάντες
 Κύμαθ' ἁλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
 Τῶν μὲν τ' ἥλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν·
 Ὡς τότ' ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
 Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 390
 Τηλέμαχ', εἰδ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,

Vivus surriperet-se, vitans fatum atrum.
 Illos autem vidit prorsus omnes in sanguine et pulveribus
 Collapsos multos; sicut pisces, quos scilicet piscatores
 Cavum in littus, canum extra mare,
 Reti extraxerunt multiformi: hi etenim omnes
 Undas maris desiderantes in arenis fusi sunt;
 Et horum quidem sol lucens abstulit animam:
 Sic tunc utique proci alii super alios fusi erant.
 Tum demum Telemachum allocutus est solers Ulysses:
 "Telemache, eia age, mihi advoca nutricem Eurycleam;

Ver. 385. — ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι Πισ-
 τῶτας.] Vide ad II. α', 593. et ὃ, 508. Ἐκ
 δὲ τοῦ "ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι" σημειοῦνται οἱ
 Παλαῖοι, ὡς οὐ κατέτρωτο λίθοις τὸ τοῦ ἀνδρῶ-
 νος ἶθαφος, ἵγνι κοῖαν ἔχει Eustath.

Ver. 384. Πιστῶτας πολλούς.] In Vulga-
 tis scriptum est Πιστῶτας. Quod vix ullā
 licentiā excusari potest. Barnesius edidit
 Πιστῶτας, atque ita quidem in Vulgatis le-
 gitur Iliad. φ', 503. Πιστόντ' ἄλλουδ' ἄλλα
 —. Ex analogiā tamen verisimilior vide-
 tur altera viri eruditi conjectura: nempe le-
 gendum Πιστῶτας, ut pronuntietur videli-
 cet Πιστῶτας. Quā enim analogiā ex τει-
 νόσις fit τεινώτες, ex μιμῶδες, μιμῶντες, &c.
 eādem planē ex Πιστῆστας fit Πιστῶτας.
 At τεινώτες, μιμῶδες, et similia, nusquam
 apud Homerum reperiuntur. Vide ad II. α',
 265. et ὃ, 46. Porro cūm et MS. unus à
 Tho Benlito collatus Πιστῶτας hīc legit,
 Textui hanc lectionem inserui.

Ibid. — πολλούς· ὥστ' ἰχθύας.] "For-
 tasse," inquit Henricus Stephanus, "meli-
 "us legeretur Πιστῶτας, πολλούς ὥστ' ἰχθύ-
 "ας, &c." Ut vox nimirum, πολλούς, ad
 ἰχθύας, non ad Πιστῶτας, referatur. Sed
 praestat, ut opinor, vulgata Lectio.

Ibid. — ὥστ' ἰχθύας, &c.] "Ὅρα δὲ ὅτι
 μεγαλὸν σπράγματός ἐστι καὶ μὴ πολὺ ἔργον ὁ
 Ποιητὴς, ἐπληρώσας παραβολαῖς· περὶ ὀλίγων
 μὲν χηρησάμενος τῇ ἀπὸ βῶν, (ver. 299.) ἵτι
 δὲ καὶ αἰγυπῶν, (ver. 302.) ἵναυθῆκα δὲ τῇ ἀπὸ
 ἰχθύων σπρωτῶν δὲ, λέντες τὸν Ὀδυσσεῖα παραβα-
 λῆι, (infra ver. 402.) ἵτι δὲ ἰφίξῃ καὶ ἀπὸ

κηχλῶν καὶ πτελιῶν παραβολῇ ἐν τῇ τῶν ἀμφι-
 πόλων θανάτῳ, (ver. 468.) Καὶ νῦν μὲν οὕτως·
 ἄλλως μὲντοι τὸ τῆς Ὀδυσσεύς βιβλίον σπανίζει
 παραβολῶν, ὧν ἡ Ἰλιάς εἰς πλῆθος μισθῶται,
 διὰ τὸ τῶν ἐκεί· σπράξων πολυμήγερος, ἱναργίας
 δορυμὲν ἀλλῆς τε καὶ τῆς ἐκ παραβολῶν. Eu-
 stath. Vide supra ad α', 1.

Ver. 386. Δικτὺν ἐξέρυσαν.] Σημειοῦνται
 δὲ οἱ Παλαῖοι ἀπαξ ἵναυθῆκα μνησθῆναι τὸν Ποιη-
 τὴν ἰχθύων θήρας τῆς διὰ δικτῶν· τὸ γὰρ ἐν
 Ἰλιάδι [ὃ, 487.] "Μήπως ὡς ἀψίτι λίου ἀ-
 "λόντες πανάγρου," ἀθλον φασίν, εἴτε ἰχθύων,
 εἴτε σπείων ζῶων, εἴτε καὶ πτηνῶν ἄγρην δηλοῖ·
 τὴν δὲ γὰρ δὲ ὁρμῆς καὶ ἀγκίστρου θήραν πολλὰ-
 κες εἴπειν. Eustath.

Ibid. — πολυπαῶν.] Πολλὰς τρύπας ἔ-
 χοντι. Schol.

Ver. 387. 389. — κέχυνται, — κέχυν-
 το.] De Tempore Praesentis alterum, alterum
 de Praeterito. Quorum utrumque quidem à
 Latino "fusi sunt" recte exprimi potest;
 at Græcè, si voces hinc illinc transponas, ne-
 quaquam constabit Temporum ratio. Vide
 ad II. α', 37.

Ver. 388. Τῶν μὲν τ' ἥλιος φαέθων ἐξείλετο
 θυμόν.] "Ulysses verò," inquit Spondanus,
 "Soli [comparat;] qui illos Procos intere-
 "mit, ut Sol illos pisces." Minus rectè.
 Farum enim apta ista comparatio. Poëta
 autem hāc similitudine Procos interfectos,
 aliosque super alios humi fuso, solummo-
 dō describit; Ulysses, infra ver. 402. Leo-
 nis similitudine depingit.

"Οφρα ἔπος εἴποιμι, τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.

"Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·

Κινήσας δὲ Δύρην, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·

Δεῦρο δὴ ὄρσο, γρηῦν παλαιγενές, ἥ τε γυναικῶν 395

Δμωῶαν σκοπὸς ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·

"Ερχεο· κικλήσκει σε πατήρ ἐμός, ὅφρα τι εἴπῃ.

"Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.

"Ὡϊζεν δὲ Δύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων·

Βῆ δ' ἴμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν. 400

Εὐρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένιοις νεκύεσσιν,

Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον· ὥστε λέοντα,

"Ὅς ῥά τε βεβρωκὸς βοὸς ἔρχεται ἀγρυῶλοιο·

Πᾶν δ' ἄρα οἱ στήθος τε, παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν

Αἵματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὧπα ἰδέσθαι. 405

"Ὡς Ὀδυσσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὑπερβεν.

Ἢ δ' ὥς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἴσιδεν αἷμα,

"Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον·

" Ut verbum dicam, quod mihi in-animo est."

Sic dixit : Telemachus verò dilecto obedivit patri ;

Motâque januâ allocutus est nutricem Eurycleam :

" Huc jam move-te, anus antiqua, quae utique mulierum 395

" Famularum inspectrix es in aedibus nostris :

" Veni ; vocat te pater meus ; ut aliquid dicat."

Sic utique locutus est : ei autem pennarum-expers fuit verbum.

Aperuit verò fores aedium habitantibus-commodarum :

Perrexitque ire : at Telemachus antè praebat. 400

Invenit deindè Ulyssem inter caesa cadavera,

Sanguine et pulvere inquinatum ; tanquam leonem,

Qui scilicèt pastus de-bove venit agresti ;

Totum autem ei pectusque, genaeque utrinque

Cruentae sunt ; terribilis verò in vultum aspectu : 405

Sic Ulysses inquinatus erat pedes et manus supernè.

Illa autem ubi cadaveraque et immensum inspexit sanguinem,

Impetum cepit jubilandi, quoniam magnum vidit opus :

Ver. 394. Κινήσας δὲ Δύρην.] Κίνῃσας, κρού-
σας. Schol. "Ὅτι κινήσας Δύραν φησὶ τὸ δι-
σαλῶσαι, ἐπὶ κλήσει τοῖς τῶν ἱνδόν. Eu-
stath.

Ver. 398. — σὴ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.]
Vide suprâ ad ε', 57.

Ver. 401. — μιστὰ κταμένιοις νεκύεσσιν.]
Occurrit idem versus infrâ ψ', 45, et utro-
bique in Vulgatis scriptum est μιστὰ κταμί-
νιοι νέκυσιν quod, ut rectè observat Barne-
sius, ferri non potest, nisi duplici o scribas
νέκυσιν. Cum verò vox νέκυσι, aut νέκυσσι,
nusquam apud Homerum nisi hisce duobus
in locis, reperitur ; νέκυσσι autem sæpius
occurrat ; edidit Vir ipse eruditus ex con-
jecturâ, μιστὰ κταμένιοις νεκύεσσι.

Ver. 404. — παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν
Αἵματόεντα πέλει.]

— lavit improba teter
Ora cruor —. Æn. X, 727.

Ver. 408. 411. "Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, — μὴδ'
ὀλολύξει.] De vocis, ὀλολύξαι, significatione,
ita Eustathius : Νοητίον οὖν, ὅτι τῆς γρᾶς ἐν
τῷ χαίρειν ὀλολύξαι προσημνίης, ἦγον ἡραν-
στίερα φωνὴν εἶζεσθαι, καὶ τοιοῦς ἐπιβοήσεις διὰ
τὴν χαρὰν, κωλύει Ὀδυσσεύς, παραμύνας ἐν
δυμῷ χαίρειν αὐτῇν, σιωπᾶσαν δηλαδὴ τὸ μὲν-
τοι ἐπὶ θεῶν τάσσειν τὸ ὀλολύξιν νεωτέρων
ἐστὶ. Et Hesychius ad vocem Ὀλολυγὴ φωνή
(inquit) γυναικῶν, ἣν ποιοῦνται ἐν τοῖς ἱεροῖς
εὐχόμεναι. Ita suprâ δ', 767.

Ἄλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν, ἱεμένην περ.
 Καί μιν φωνήσας ἔπειτα πτερόεντα προσήυδα· 410
 Ἐν θυμῷ, γρηῷ, χαῖρε, καὶ ἴσχεο, μῆδ' ὀλόλυσζε·
 Οὐχ ὀσίη, καταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.
 Τούσδε δὲ μοῖρ' ἰδάμασσε Διῶν, καὶ σχέτλια ἔργα·
 Οὐτίνα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίαν ἀνθρώπων,
 Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ὅτις σφείας εἰσαφίκοιτο· 415
 Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
 Ἄλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροισι καταλέξον,
 Αἱ τέ μ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλητῆες εἰσι.

Sed Ulysses cohibuit et retinuit, cupientem licet;

Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est:

410

"In animo, anus, gaude, et te-continue, neque júbila:

"Non est fas, interfectos super viros gloriari.

"Hosce verò fatum domuit deorum, et iniqua opera:

"Neminem enim honorabant terrestrium hominum,

"Non malum, neque quidem bonum, quicumque ad ipsos perveniret; 415

"Quare et ob iniquitates saevum fatum consecuti sunt.

"Sed age, mihi tu mulieres in aedibus recense,

"Et quae me parum-honorent, et quae culpae-expertes sint."

"Ὡς εἰπὼν ὀλόλυξε· Σιά δὲ οἱ ἔκλυον ἀρεῆς.

Et *Iliad.* ζ, 301.

Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνη χεῖρας ἀνίσχον.

Et apud *Aeschylum*:

Ἀναλόμενα μὲν πάλας χαρεῖς ὕπο.

Agamemnon. ver. 596.

Et *ibid.* ver. 603.

καὶ γυναικείῳ νόμῳ

Ὀλολυγμὸν ἄλλος ἄλλοθεν πατὰ πτόλιν

Ἐλασκον, εὐφημοῦντες ἐν Διῶν ἔδραις.

Vide et *Theocrit.* *Idyll.* XVII, 64. item *Meric.* Casaub. de nuperá *Homeri* Edit. *Disser.* I. et *Duportum*, *Gnomolog.* *Homeric.* ad hunc locum; ubi de hâc voce plura.

Ver. 411. Ἐν θυμῷ, γρηῷ, χαῖρε, καὶ ἴσχεο.]

Sic apud *Propertium*:

In tacito cohibe gaudia clausa sinu.

Lib. II. Eleg. xxv. 30.

Ver. 412. Οὐχ ὀσίη, καταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.]

Κακὸν κέρκεται, μὴ φουερίζεσθαι νεκροῖς.

Euripid. *Phœniss.* ver. 1657.

Οὐ γὰρ ἐσθλὰ κατανοῦσι κερταμῖν ἐπ' ἀνδράσιν.

Archil. ap. *Clem. Alexand.* *Strom.* VI.

ubi et hic *Homeri* locus adducitur.

Θνητὸς πιφωκὸς μὴ γίλα τιθνηκότα.

Grotius, in *Excerpt.* ex incertis *Auctoribus*.

Ibid. Οὐχ ὀσίη, καταμένοισιν.] Ita in *Hymno* in *Apollinem*, *Homero* vulgò ascript. ver. 237.

Ὡς γὰρ τὰ πρῶτιστ' ὀσίη γίνετ' —.

Ἐν δὲ τῷ, "Οὐχ' ὀσίη," λέπει τὸ δικὸν, ἢ τὸ εὐχὴν, λαφῶν ἀπὸ καινοῦ ἵνα λίγη, ὅτι εὐχὴ ὀσίη

εὐχὴ, τὸ οὕτως εὐχίσθαι. *Eustath.* "Ὀσίη" dicitur *Poetæ*, prout et aliis nonnullis, "quod ὅσιον *Sophocli* in illis; Ὁ ὅσιος, οὐδ' ὅσιον" et *Phocylidæ*, (*Ποίημα νοστινικόν*, ver. 125.)

"Οὐχ' ὅσιον κρύπτειν τὸν ἀτάσθαλον ἄνδρα
 "ἄτιτον."

Gataker. de *Novi Instrumenti Stylo*, cap. 33.

Ipsæ autem deinde eorum sententiam præfert, qui ὀσίη hic *Substantivum* potius esse censeant. *Cæterum* *Plinius*, *Epist. lib. IX*, 1. citat, Οὐχ ὅσιον φθιμένοισιν. *Hesychius* autem, notante *Barnesio*, legit, Οὐχ ὀσίη φθιμένοισιν. Vide et supra ad π', 423.

Ver. 413. Τούσδε δὲ μοῖρ' ἰδάμασσε Διῶν.] Τούσδε δὲ ἀναγκασθέντας ἵστανται αὐτοῖς, ἰλαφροτέρους παρίχμι καὶ τὸ μὴ πάντα προσποιεῖν ἑαυτοῖς, ἀλλ' ὥσπερ φορτικῶς τῆς δόξης, τὸ μὲν εἰς τύχην, τὸ δὲ εἰς τὸν Διὸς ἀποτίθεσθαι. *Plutarch.* de *Sui Laude*. *Cæterum* *Eustathius* in commentario citat, Τούσδε δὲ δίκην ἰδάμασσε.

Ver. 417. Ἄλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας.] Ὅτι εἰ καὶ ἐν ταῖς πρὸ τούτων (supra π', 500.) Ὀδυσσεὺς μὴ ἰβίλειν εἴκειν ἐκ τῆς τροφῆς μαθὼν τίνες τῶν γυναικῶν παύλαι, καὶ τίνες οὐ τοιαύται, αὐτὸς εἰπὼν φράσσασθαι· ἀλλ' ἐκείνο μὲν ἴφην, ὡς μὴ πολλὰς ἰβίλων ἰβίδαι χάριτας ἀκαίρως τῇ μαίῃ· νῦν μάλιστα ἰρωτᾷ χάριν ἰστορίας ἀναγκαίας, καὶ προκαλίτται αὐτὴν καταλέγει γυναῖκας τὰς ἐν μεγάροισι. *Eustath.*

Ver. 418. — νηλητῆες.] Ita *Barnesius*: Quocum facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus. *Vulgg.* νηλητῆς. *Al.* νηλητῆδες. Vide supra ad π', 317.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω· 420
 Πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
 Δμῶαί, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
 Εἶριά τε ξαίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
 Τᾶων δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
 Οὗτ' ἐμὲ τίουσαι, οὗτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν. 425
 Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ἐ μήτηρ
 Σημαίνειν εἶασκεν ἐπὶ δμῶῃσι γυναῖξιν.
 Ἄλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόοντα,
 Εἶπα σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 430
 Μήπω τήνδ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναῖξιν,
 Ἐλθέμεν, αἶπερ πρόσθεν αἰεκέα μηχανώοντο.
 "Ὡς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 Ἀγγελέουσα γυναῖξιν, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.

Illum autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea :

"Enimverò ego tibi, fili, veritatem declarabo ;

430

"Quinquaginta tibi sunt in aedibus mulieres

"Famulae ; quas quidem opera docuimus operari,

"Lanasque carpere, et servitutum sustinere :

"Harum duodecim omnes ad impudentiam processerunt,

"Neque me honorantes, neque ipsam Penelopen.

425

"Telemachus verò recens quidem adolescebat, neque ipsum mater

"Imperare sinebat famulis mulieribus.

"Sed age, ego, consensu coenaculo splendido,

"Dicam tuæ uxori ; cui aliquis deus somnum immisit."

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

430

"Nondum eam excita ; tu verò huc dic mulieribus,

"Ut veniant ; quæ scilicet antea indigna machinabantur."

Sic utique dixit : anus autem per domum exivit

Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-veniendum.

Ver. 420. — ἀληθείην.] Vide supra ad 6, 297.

Ver. 423. — δουλοσύνης ἀνέχεσθαι.] In exemplaribus nonnullis legitur, notante Eustathio, δουλοσύνην ἀνέχεσθαι.

Ver. 424. — δώδεκα πᾶσαι.] Vide supra ad 6, 244. item ad II. ε', 373. 470.

Ibid. — ἀναιδείης ἐπέβησαν.] Ἐπὶ πολλὴ τῆς ἀναιδείας ἐπέβησαν. Schol. Ita infra ψ, 13.

Καὶ σὶ χαλιφροσίοντα σαφροσύνης ἐπέβησαν.

Et ver. 52.

— ὄφρα σφῶν ἰυφροσύνης ἐπιβῇτον

Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ.

Et Iliad. β', 234.

— κακῶν ἐπιβασκίμειν υἷας Ἀχαιῶν.

Tom. II.

Ver. 426. Τηλέμαχος δὲ νῖον μὲν ἀέξετο.] Ἀπολογία δὲ τοῦτο ὑπὲρ τοῦ παιδὸς, ἵνα μὴ μίμῃται αὐτὸν ὁ πατήρ, ὡς μὴ κωλύοντα τὰς δμῶας τοιαῦτα ποιεῖν. Eustath. Verum, ut opinor, non hoc voluit Euryclea ; (neque enim quicquam opus :) sed servarum nequitiam simpliciter huic causæ tribuit, quod scilicet domino caruerint.

Ver. 427. Σημαίνειν.] Al. Σημαίνειν.

Ver. 429. — ὕπνον ἐπῶρσε.] Al. ὕπνον ἔχινε.

Ver. 431. Μήπω τήνδ' ἐπέγειρε.] Ἐκάλουν γὰρ ἂν κολασθῆναι τὰς δούλῃς. Schol. Οὐπω γὰρ ἰδίῃ τὴν Πηνελόπην ἐξημερώθη, πρὶν καὶ τὸ δῶμα τίλειν διακοσμηθῆναι, καὶ τὰς κακὰς δι' γυναῖκας ἐπιβασκίμειν. Eustath.

Ver. 434. et 496. — ὀτρυνέουσα.] Vide ad II. κ', 55.

Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἥδ' ἐ συβώτην 435
 Εἰς ἑ καλεσσάμενος, ἔπεια πτερόεντα προσήυδα·
 "Ἀρχετὲ νῦν νέκυας φορέειν, καὶ ἄνωχθε γυναῖκας·
 Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας, ἥδ' ἐ τραπέζας,
 Ὑδατὶ καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
 Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσῃσθε, 440
 Δμῶας ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
 Μεσσηγύς τε Δόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς
 Θεινέμεναι ξίφεσιν ταυνῆκεσιν, εἰσόκε πασίων
 Ψυχὰς ἐξαφέλοισθε, καὶ ἐκλεάθωιτ' Ἀφροδίτης,
 Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσγοντό τε λάβη. 445
 "Ὡς ἔφαθ'· αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
 Αἰν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.

At ille Telemachum et bubulcum et subulcum 435
 Ad se vocatos, verbis alatis allocutus est :
 " Incipite nunc cadavera portare, et jubete mulieres ;
 " At postea solia perpulchra, et mensas,
 " Aquâ et spongiis multiforis purgate.
 " At postquam jam totam domum ordinaveritis, 440
 " Famulas eductas ē benē-fundatā domo,
 " Medio inter tholumque et egregium septum aulae,
 " Ferite ensibus longis, donec omnium
 " Animas abstuleritis, et oblitae fuerint Veneris,
 " Quam scilicet cum procis habebant, miscebanturque clām." 445
 Sic dixit : mulieres autem confertae venerunt omnes,
 Graviter lamentantes, uberes lachrymas defundentes.

Ver. 440. — πάντα δόμον κατακοσμήσῃσθε. *δι.*] Dubitat Barnesius annon potius scribendum, " πάντα, δόμον κατὰ, κοσμήσῃσθε." " Ut sit ; non, omnem domum ; sed, omnia " per domum." Sed præstat, ut opinor, vulgata lectio. Quin et (uti fatetur vir ipse eruditus) occurrit similis phrasidis infra ver. 457. ubi nullus istiusmodi conjecturæ locus :

— πᾶν μίγνον δικοσμήσαντο.

Ver. 442. — Δόλου.] Κυκλοτεροῦς οἰκῆματος, ἀπὸ τοῦ περιεῖν εἰς ὃ τὰ καθ' ἑκάστην ἡμέραν εἰς χερσὶν σίπτοντα ἀπετίθοντο, οἷον κρατῆρας καὶ ἐκπύματα καὶ τὰ ὅμοια. Schol.

Ver. 443. — πασίων.] Ita edidit Barnesius ; quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Atque ita semper alibi apud Homerum scribitur hæc vox. Vulgati hoc in loco habent πασών. Quo modo scilicet et πασίων pronuntiandum.

Ver. 444. — ἐξαφέλοισθε.] *Al.* ἐξαφίλησθε.

Ver. 445. — μίσγοντό τε λάβη.] " Homerus," inquit *Henricus Stephanus*, " hic scripsisse μίσγοντό τε λάβη, in animum

" inducere nequeo, ut videlicet dixerit μίσ-
 " γασθαι Ἀφροδίτην, aut ἀνακολούθῃ planè
 " oratione usus sit ; sed potius μίσγονθ' ὅτι
 " λάβη scriptum reliquisse ; quæ lectio il-
 " lorum incommodorum est experts." Quem
 reprehendens *Berglerus*, " Non animadver-
 " tit," inquit, " subaudiendum esse ibi αὐταῖς,
 " aut αὐτοῖς, aut ἀλλήλοις. — Elliptica
 " similis illi, quam *Stephanus* in dubium vo-
 " cat, in hoc :

" Τὴν δ' αὐτὴ προσέειπεν ἀνῆρ, ὃς ἐμίσγετο
 " λάβη. *Odys.* β', 429."

Præfat. ad Iliados Editionem Wetstenianam,
pag. 8. Nempè *Stephanum* non rectè intel-
 lexit vir eruditus. Orationem enim ἀνακό-
 λουθον appellat is, non quia vox αὐταῖς, sive
 ἀλλήλοις, subintelligenda sit, (id quod æ-
 què necessarium est, si cum ipso legas μί-
 γονθ' ὅτι) sed quia particula τε vocem μί-
 γοντο cum præcedente εἶχον non ita copu-
 let, ut utraque ad eandem voculam ἦ re-
 feratur. Cujusmodi tamen constructio (ut
 opinor) alibi non inusitata. Vide *Iliad.* γ',
 235. β', 33. *Odys.* β', 202. δ', 524.

Πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνεῖσσι,
 Κὰδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερπέος αὐλῆς,
 Ἀλλήλησιν ἐρείδουσαι· σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς 450
 Αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκη.
 Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας, ἥδ' ἐτραπέζας,
 Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάβαιρον.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἥδ' ἐσθλῶτης
 Δίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο 455
 Ξῦον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμῳαί, τίθεσαν δὲ θυράζε.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
 Δμῳὰς ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
 Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
 Εἴλεον ἐν στείνει, ὅθεν οὐπὼς ἦεν ἀλύξαι. 460
 Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύει·
 Μὴ μὲν δὴ καθαρεῶν θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην
 Τάων, αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χεῦαν,
 Μητέρι θ' ἡμετέρῃ, παρὰ τε μνηστῆρσιν ἴαυον.

Primum quidem cadavera portabant mortua ;
 Sub porticu verò deposuerunt benè-septae aulae,
 Sibi-invicem innitentes : imperabat autem Ulysses
 Ipse adurgens : illae verò exportabant etiam ex-necessitate.
 Caeterum deinde solia perpulchra, et mensas,
 Aquà et spongiis multiformis purgabant.
 At Telemachus et bubulcus et subulcus
 Scopis pavementum affabrè structae domûs
 Verreabant ; exportabant verò famulae, posueruntque foris.
 At postquam totam domum ordinârant,
 Famulae eductas è benè-fundatâ domo,
 Medio inter tholumque et egregium septum aulae,
 Cogebant in angusto, undè nullo-modo erat effugere.
 Ad hos autem Telemachus prudens incipiebat loqui :
 " Non quidem jam purâ morte animum auferrem
 " Harum, quae dudum meo capiti opprobria offuderunt,
 " Matrique meae ; cumque procis concumbebant."

Ver. 448. — νέκυας — κατατεθνεῖσσι.] Vide ad II. 4, 409. et v, 46.

Ver. 450. Ἀλλήλησιν ἐρείδουσαι.] Τὸ δὲ ἐρεῖδεν, ἐν τῇ " Ἀλλήλησιν ἐρείδουσαι," ἀντίσταν ἡ ἀντίσταν —. Ἰστοῖεν δὲ ὅτι δύναται εἶναι καὶ, ἐπ' ἀλλήλοισιν ἐρείδουσαι ἵνα δηλοῖ σπουδὴν τῶν νεκρῶν ἢ λείψ. Eustath. Verior, ut opinor, prior accipiendi ratio ; meliusque cum vocis ἐρεῖδω significatione congruit.

Ver. 451. — ἐπισπέρχων.] Eustathius in commentario citat, ἐπισπέρχων.

Ver. 455. Δίστροισιν.] Τοῖς ξυστήρσιν, ἀπὸ τοῦ λακύνιν. Schol.

Ver. 456. — ταὶ δ' ἐφόρειον δμῳαί.] Τὰ

ζυύμνα δηλαδὴ. Eustath. Caeterum pronuntiabatur ἐφόρειον, vel ἐφόρειον uti et notavit Barnesius. Eustathius autem in commentario citat, ταὶ δ' ἔφερον δμῳαί.

Ver. 458. Δμῳὰς ἐξαγαγόντες.] Al. Δμῳὰς δ' ἐξαγαγόντες.

Ver. 462. Μὴ μὲν δὴ καθαρεῶν θανάτῳ.] Al. Μὴ μὲν ἐν καθαρεῶν θανάτῳ. Καθαρεὶς μὲν ὁ διὰ ξίφους ἰδοῖεν θάνατος, μακρὸς δὲ ὁ ἀγχονιμαῖος. Eustath. Ita Euripides :

Ἀσχήμονες μὲν ἀγχόνας μιστάροισι,
 Κἀν τοῖσι δούλοις δυσπεριεστὲ νομίζονται·
 Σφαγαὶ δ' ἔχουσιν εὐγενεῖς τι, καὶ καλόν.

Helena, ver. 306

"Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ πείσμα νεὼς κυανοπρώροιο 465
 Κίονος ἐξάψας μεγάλης, περιβαλλε δόλοιο,
 Ὑψός· ἔπεντανύσας, μήτις ποσὶν οὐδας ἵκηται.
 Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἡ κίχλαι ταυρυσίπτεροι, ἥε πέλειαι,
 Ἔρκει ἐνιπλήξωσι, τό θ' ἑστήκει ἐνὶ δάμνῳ,
 Αὔλιν ἐσιέμεναι, στυγερός δ' ὑπεδέξατο κοῖτος· 470
 Ὡς αἶγ' ἐξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
 Δειρῆσιν βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἰκτιστά θάνοιεν.
 Ἦσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, οὔτι μάλα δὴν.
 Ἐπ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
 Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥινάς τε καὶ οὐατα νηλεῖ χαλκῷ 475
 Τάμνον· μῆδεά τ' ἐξέρυσαν, κυσὶν ὦμὰ δάσσασθαι·
 Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον, κεκοτηότι θυμῷ.
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,

Sic utique dixit; et funem navis prorâ-coeruleae 465
 Ex-columnâ nexum magnâ, circumjecit tholo,
 Altè extensum, nequa pedibus solum attingeret.
 Sicut autem quandò vel turdae patulae-alis, vel columbae,
 Reti se-impingunt, quod scilicet stabat in fruticeto,
 Septum intrantes; triste autem eas suscepit cubile; 470
 Sic hae ordine capita habebant, circum autem omnibus
 Colla laquei erant, ut miserrimè morerentur.
 Palpitabant verò pedibus paululùm, nequaquam valdè diu.
 Educabant porrò Melanthium per vestibulumque et aulam:
 Ejus autem naresque et aures saevo aere 475
 Abscindebant; genitaliaque evulserunt, canibus cruda distribuenda;
 Manusque et pedes amputabant, irato animo.
 Hi quidem deindè ubi-se-abluerant manusque pedesque,

Ver. 465. — πείσμα νεὼς κυανοπρώροιο
 Κίονος ἐξάψας.]

Et nodum informis lethi trabe nectit ab
 altâ. Æn. XII, 603.

Ibid. — νεὼς.] *Al.* νεός.

Ver. 466. Κίονος ἐξάψας.] *Al.* Κίονος ἐξ
 ἄψας.

Ver. 467. — ἵκηται.] *Apud Eustathium*
in commentario, ἵκνται.

Ver. 469. Ἐρκει ἐνιπλήξωσι.] *Nûn τῷ δι-
 κτύῳ. Schol. Μηχανήματι ἀγρευτικῷ ἱγνρού-
 σωσι. Eustath.*

Ibid. — ἐνιπλήξωσι.] *Barnesius, versio-
 nem Editionis Didymi secutus, reddit, "se-
 "se conquassant."* Minus rectè. Vide *Iliad.*
μ', 72, ὁ. 344.

Ibid. — τό θ' ἑστήκει.] *Al.* τό θ' εἰστήκει
 et τὸ δ' ἐστήκει.

Ver. 470. Αὔλιν ἐσιέμεναι.] *Κοῖτην. Schol.*
Al. Αὔλιν ἐσιέμεναι.

Ver. 473. Ἦσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ,

οὔτι μάλα δὴν.] *Palpitantes et convulsas op-
 timè depingit et quasi ob oculos ponit hic
 versus. Vide ad Il. γ', 363.*

Ver. 474. ἔ.c. Ἐπ δὲ Μελάνθιον ἦγον, ἔ.c.]
Hinc Comatas apud Theocritum, Idyll. V.
ver. 149.

ἀλλὰ γινόμεναι,
 Αἱ μὴ τὸ φλάσαιμι, Μελάνθιος ἀντὶ Κομάτας.

Quem ad locum Scholiastes, citante Bar-
 nesio, Ἄλλ' ἵαν μὴ σε θλάσω, γινόμεναι, ἀντὶ
 Κομάτας, Μελάνθιος· καὶ κολασθῆναι, ὥσπερ ἐκεί-
 νος ὑπὸ Εὐμαίου καὶ Φιλοτίου, ἰγὰρ, ἐν τοῖς Ὀδυσ-
 σείας οἰκίαις.

Ver. 475. 477. — ἀπὸ μὲν ῥινάς τε καὶ
 οὐατα —· Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον.]

— laniatum corpore toto
 Deiphobum vidit, lacerum crudeliter ora;
 Ora, manusque ambas, populataque tem-
 pora raptis

Auribus, et truncas inhonesto vulnere
 nares. Æn. VI, 494.

- Εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.
 Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν· 480
 Οἷσε Δείιον, γρη῏, κακῶν ἄκος, οἷσε δέ μοι πῦρ,
 Ὅφρα Δειιώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
 Ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωγθι, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
 Πάσας δ' ὄτρυνον δμῳὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλην τροφὸς Εὐρύκλειαν· 485
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμὸν, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 Ἄλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἐνείκω·
 Μῆδ' οὕτω ῥά κεςιν πεπυκασμένος εὐρέας ἄμους
 Ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 490
 Πῦρ νῦν μοι πρῶτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.
 Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθῃσε φίλην τροφὸς Εὐρύκλειαν,
 Ἦνεγκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ Δῆϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλὴν.
 Γρη῏ς δ' αὖτ' ἀνέβη διὰ δῶματα κάλ' Ὀδυσῆος, 495
 Ἀγγελέουσα γυναιξί, καὶ ὄτρυνέουσα νέεσθαι·

Ad Ulysses in-domum iverunt ; perfectum autem erat opus.

Caeterum ille alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam :

480

" Affer thus, anus, malorum medelam, afferque mihi ignem,

" Ut sufflam domum ; tu autem Penelopen

" Venire huc jube, cum famulis mulieribus :

" Omnes verò hortare ancillas per domum, ut-veniant."

Eum verò rursus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea :

485

" Certè jam hæc sanè, fili mi, appositè dixisti :

" Sed age, tibi lænamque tunicamque, vestimenta afferam :

" Neve hoc-modo pannis tectus latos humeros

" Sta in aedibus ; indignum nempè foret."

Eam autem respondens allocutus est solers Ulysses :

490

" Ignis nunc mihi primùm in aedibus fiat."

Sic dixit : neque inobsequens-fuit chara nutrix Euryclea ;

Attulit verò ignem et thus : at Ulysses

Benè suffivit aedes et domum et aulam.

Anus autem demùm ascendit per aedes pulchras Ulyssis,

495

Nunciatura mulieribus, et hortatura ad-veniendum :

Ver. 481. 482. Οἷσε Δείιον, γρη῏, — Ὅφρα Δειιώσω μέγαρον.] Similiter apud Theocritum :

— καθαῖζ' διὰ πυρὸς αἶμα Δειίου.

Idyll. XXIV. ver. 94.

Ἐδόκουν γὰρ οἱ Ἕλληνες οὕτω τὰ τοιαῦτα μύθη καθαίρεισθαι διορακούμενα· — Θείιον δὲ θυμιάματος ἔδος καθαίρειν δοκούντος τοῦς μισμοῦς. Eustath. " Sulphur habet et in Religioni- bus locum, ad expiandas suffitu domos." Plinius à Barnesio citatus.

Ibid. Οἷσι.] Ἀπὸ ἱερατώτος τοῦ Οἷου. Eustath. Vide suprâ ad ὅ, 154.

Ver. 486. — ἱσιπας.] Ἀλ. ἱσιπας. Uti alibi sæpè.

Ver. 488. — ῥά κεςιν πεπυκασμένος.]

— ῥά κεςιν κρυφθῆς, ὥσπερ πολύμητις Ὀδυσσεύς.

Aristoph. Vespa, ver. 349.

Ver. 489. Ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι.] Ἀλ. Ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι et Ἔσταθι ἐν μεγάροισι.

Ver. 495. — ἀνέβη.] Ἀλ. ἀπείβη.

Αἶ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 Αἶ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο, καὶ ἡσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
 Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὤμους,
 Χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἴμερος ἦρει 500
 Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς· γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

Illae verò iēverunt ex domo, facem in manibus habentes.

Illae quidem deinde circumfundebantur, et salutabant Ulyssem,

Et osculabantur amplectentes caputque et humeros,

Manusque prensantes; illum autem dulce desiderium cepit

500

Fletus et suspirii: cognoscebat verò animo cunctas.

Ver. 497. — δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.] νέον ῥ' ἀγαπαζόμεναι. *Vide autem ad Il. α,*
Μαρμαίρειν δὲ δηλοῖ τὸ φῶς, δάος καλίσας. 51.

“Δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι” ἀφ' οὗ, αἱ δικτυαὶ τοῦ φωτός, δῶδε, καὶ δαΐδες. *Porphyr.*
Quaest. Homeric. 9. ipso fine.

Ver. 499. Καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι.] In
 nonnullis legitur, uofante *Barnesio*, καὶ κύ-

Ver. 500. — τὸν δὲ γλυκὺς ἴμερος ἦρει
Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς.] *Vide ad Il. ψ, 108.*

Ver. 501. — γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.]
Μ. γίνωσκεν δὲ φρεσὶ πάσας.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ψ'.

'Υπόθεσις τῆς ραψωδίας Ψ'.

'ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΟΣ Ὀδυσσείας πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῶν τῆς πλάνης διηγημάτων ἀνακιφαλαίωσις, καὶ Ὀδυσσείας καὶ Τηλεμάχου μετὰ τῶν οἰκίαν ἔξοδος.

'Επιγραφαί.

Ὀδυσσείας ὑπὸ Πηνελόπης ἀναγγνωρισμός.

'Αλλως.

Ψ', δ' ἀναγινώζει πόσιν ἂν ποτε Πηνελόπεια.

ΓΡΗΪΣ δ' εἰς ὑπερῶν ἀνεβήσατο καγχαλώωσα,
Δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἰόντα·
Γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο·
Στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

"Εγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὅφρα ἴδῃαι
'Οφθαλμοῖσι τεοῖσι, τὰ τ' ἔλδῃαι ἥματα πάντα·
Ἥλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὁψέ περ ἐλθών·

5

ANUS verò in coenaculum ascendit exultans,

Herae dictura dilectum maritum intus esse :

Genua autem firmitèr-se-movebant, pedesque subsultabant :

Stetit verò deindè super caput, et ipsam sermone allocuta est :

" Surge, Penelope, chara filia ; ut videas

5

" Oculis tuis, quae utique desideras dies omnes :

" Venit Ulysses, et domum advenit, serò licèt reversus :

Ver. 1. ——— ἀνεβήσατο.] *Al.* ἀνεβήσαιο.
Vide ad *Il.* β', 35. et *ι*, 109.

Ver. 3. ——— ἐρρώσαντο.] Ἐρρώμινως ἐπα-
ρίοντο. *Schol.* à *Barnesio* ex *MS. Aloysii* ex-
cerpt.

Ibid. ——— πόδες δ' ὑπερικταίνοντο.] Ἀερίσταρ-
χοι, ἀνιπάλλονται καὶ ἱκνούνται, προθυμουμένης
αὐτῆς βαδίζειν ταχίως, μὴ δυναμένης δὲ, ἀλλὰ

κατὰ βραχὺν, διὰ τὸ γῆρας· οἱ δὲ, ὑπερεξτείν-
ονται, ἄμεινον δῆθεν ἱκνούνται, παρὰ τὸ ἴταρ,
ὅ ἐστιν, ἔγγυς· καὶ γὰρ προείρηκε, " Γούνατα δ'
" ἐρρώσαντο" ταχίως οὖν ὑπερικνούνται, ὅ ἐστι
παριγίνονται. *Schol.* *ibid.*

Ver. 7. Ἥλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται.]
Τὸ δὲ " καὶ οἶκον ἰκάνεται" πρὸς σαφήνειαν
ἐπὶ ἡκται· οὐ γὰρ πᾶς ὁ ἰλθὼν ἐξ ἀλλοδαπῆς εἰς

Μηστήρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας, οἷθ' ἐὼν οἶκον
Κήδεσπον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιόωντό τε παῖδα.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

10

Μαῖα φίλη, μάρτυρην σε θεοὶ θέσαν· οἷτε δύνανται

"Αφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἔοντα,

Καί τε χαλιφρονέοντα σοοφροσύνης ἐπέευσαν·

Οἳ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμῃ ἦσθα.

Τίπτε με λωθεύεις, πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,

15

Ταῦτα παρὲξ ἔρεουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις

Ἥδεός, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας;

Οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραβον, ἐξ οὗ Ὀδυσσεύς

"Ῥαχετ' ἐποφύμενος κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.

Ἄλλ' ἄγε νῦν κατὰβηθι, καὶ ἄψ' ἔρχευ μίγαρόνδε·

20

Εἰ γάρ τις μ' ἄλλη γε γυναικῶν, αἷ μοι ἔασι,

"Procos autem interfecit eximios, qui utique suam domum
"Contristabant, et possessiones comedebant, violabantque filium."

Illam verò rursus allocuta est prudens Penelope:

10

"Nyxrix chara, insanam te dii reddiderunt, qui scilicet possunt

"Insipientem facere eum, qui vel prudentissimus sit,

"Atque etiam mentis-impotentem sapientiae admoverunt:

"Qui te sanè laeserunt; antea autem mente integra eras.

"Cur me ludibrio habes, per-tristem animum habentem,

15

"Haec praeter-verum dicens? et ex somno me suscitās

"Dulci; qui mihi vinxit charas palpebras complexus?

"Nondum enim talitèr dormivi, ex quo Ulysses

"Ivit visurus malum-Ilium non nominandum.

"Sed age nunc descende, et retrò vade in-domum:

20

"Siquis enim mihi alia mulierum, quae mihi sunt,

παρεῖδα, ἥδη καὶ οἰκαδὶ αὐτίκα ἵσσι· καὶ ἡλοὶ
τοῦτο Ἀγαμέμνων, ἰσθὺς μὲν τῆς πατρίδος γῆς,
τὸν οἶκον δὲ οὐκ ἰδών· ἱππὶ καὶ ταυτολογία εἶναι
δοκίμ· τὸ, "Ἥλδην Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνειται."

Eustath. Vide infra ad ver. 55.

Ver. 8. Μηστήρας δ' ἔκτεινεν ἀγήνορας.] Τὸ
δὲ "ἀγήνορας" φανερῶς ἐπὶ φόβου κίτται, ὡς
ἡλοὶ τὸ, "οἷστε οἶκον κήδεσπον," καὶ τὰ ἔξης.
Eustath. Minus rectè. Vide supra ad v. 106.

Ibid. — οἷθ' ἐὼν οἶκον.] Apud Eustathium
in commentario, οἷ τὶ οἱ οἶκον.

Ver. 11. — οἷτε δύνανται Ἀφρονα ποιῆ-
σαι, &c.]

Ἡ Ζεῦ, σὶ δὲ τῆτα τοὺς ταλαιπώρους βροτοὺς
Φροσὺν λίγνουν· σοὶ γὰρ ἐξηρημάτω.
Δρῶμιν τι τοιαῦθ', ἃ νῦν τυγχάνεις θίλων.

Euripid. Supplices, ver. 734.

Ver. 13. Καί τε χαλιφρονέοντα σοοφροσύνης
ἐπέευσαν.]

— τὸ μὴ κακῶς φροσύν,
Θεοῦ μίγιστον δῶρον.

Aeschylus, Agamemn. ver. 936.

Ibid. — χαλιφρονέοντα.] Κεχαλασμέ-
νας ἔχοντα τὰς φρένας· ἡλίθιον, ματαιόφρονα.
Schol.

Ibid. — σοοφροσύνης ἐπέευσαν.] Vide su-
pra ad v. 424.

Ver. 14. — περ ἔβλαψαν.] Ἀλ. παρὲ-
βλαψαν.

Ver. 15. — λωθεύεις.] Κλιναῖζεις, εἰς λώ-
θην καὶ ἔξω ἀγνισ. Schol.

Ver. 16. — παρὲξ ἔρεουσα.] Παρὰ τὸ δύν
λίγνουν. Schol. Vide autem supra ad v.
348. Ἀλ. παρὲξ ἔρεουσα.

Ver. 19. — κακοῖλιον.] Vide supra ad
v. 72. et v. 260.

Ver. 20. — ἔρχου.] Ita edidit Barnesius,
quocum facit et MS. à Tho. Bentleio col-
latus; atque ita in omnibus Exemplaribus
scripta occurrit hæc vox infra ver. 254.
hujus libri, et sæpè alibi apud Poetam. Vul-
gati hîc habent ἔρχου. In nonnullis autem
scribitur, notante Barnesio, ἔρχο. Quod et
ipsum pronuntiandum ἔρχου, vel ἔρχου Vide
infra ver. 52. et 78.

Ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἤγγειλε, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε,
 Τῷ κε τάχα στυγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
 Αὐτὶς ἔσω μεγάρων· σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀήσει.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια· 25

Οὔτι σε λωβεύω, τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι
 Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύω,
 Ὅ ξείνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι·

Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ἤδεν ἐνδον ἐόντα,
 Ἀλλὰ σαοφροσύνησι νοήματα πατρὸς ἔκευθεν, 30

Ὅφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερνηροέοντων.

Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' ἐχάρη, καὶ ἀπὸ λέκτροιο δοροῦσα

Γρητὶ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἄπο δάκρυον ἤκε·

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Εἰ δ' ἄγε δὴ μοι, μαῖα φίλη, νημερτὲς ἔνισπε, 35

Εἰ ἔτεόν δὴ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύεις,

Ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε,

Μοῦνος ἐὼν, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἐνδον ἔμιμνον.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·

Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουον 40

"Haec veniens nunciasset, et ex somno me suscitasset,

"Eo-casu citò gravitèr ipsam ego dimissem ut-iret

"Rursus intra aedes : te verò hâc quidem in re senectus tua juvabit."

Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea : 25

"Nequaquam te ludibrio-habeb, filia chara : sed verè tibi

"Venit Ulysses, et domum advenit, sicut dico ;

"Ille hospes, quem omnes ignominia-afficiebant in aedibus :

"Telemachus verò illum dudum noverat intus esse,

"Sed prudentia consilia patris occultabat ; 30

"Ut virorum ulcisceretur violentiam superhorum."

Sic dixit : illa autem gavisæ est, et à lecto ubi-prosiluerat

Anum complexa est ; à palpebris verò lachrymam misit ;

Et ipsam compellans verbis alatis allocuta est :

"Eia age jam mihi, nutrix dilecta, verum dic,

"Si verè jam domum venit, ut dicis, 35

"Quomodo demùm procis impudentibus manus intulerit,

"Solut cum-esset ; hi verò semper frequentes intus manebant."

Illam autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea :

"Non vidi, non edocta sum ; sed gemitum solum audiebam 40

Ver. 22. — ἰξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε.] *Al.* ἰξ ὕπνου ἀνέγειρε.

Ver. 24. — ἔσω μεγάρων.] *Al.* ἔσω μέγα-ρον.

Ibid. — σὲ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀήσει.] Τὸ μὴ μισθῶσαι ἀποσιμῶσθαι· ἡ οἶον, ἵ καὶ σὲ ἄλλα σοὶ βαρὺ ἴσσι, τοῦτό γε ὀήσει. *Schol.*

Ver. 25. Τῷ δ'.] Ita rectè *Barnesius*. *Henricus Stephanus* alique malè, Τὸν δ'.

Ver. 27. Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται.] Vide suprâ ad ver. 7.

Ver. 31. — τίσαιτο.] Similitérque infrâ ver. 57. ἰτίσαιτο· Vide ad *Il.* 4, 508. et *χ'*, 19. 20.

Ibid. — βίην ὑπερνηροέοντων.] *Eustathius* in commentario citat, βίας ὑπερνηροέοντων.

Ver. 35. — ἔνισπε.] *MS.* nonnulli à *Tho.* *Bentleio* collati, ἔνισπες.

Ver. 40. — ἄκουον.] *Al.* ἄκουσα.

Κτεινομένων· ἡμεῖς δὲ μυχῶ θαλάμων εὐπήκτων
 "Ἡμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
 Πρίν γ' ὅτε δὴ με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάροιο κάλεσσε
 Τηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατὴρ πρόεηκε καλέσσαι.
 Εὖρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοις νεκυεσσιν 45
 Ἑσταόθ'· οἱ δὲ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον οὔδας ἔχοντες,
 Κεῖατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης,
 Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα.
 Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείησι θύρῃσιν
 Ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ δῶμα θειοῦται περικαλλές, 50
 Πῦρ μέγα κειάμενος· σὲ δέ με πρόεηκε καλέσσαι.
 Ἀλλ' ἔπευ, ὄφρα σφῶϊν εὐφροσύνης ἐπιεῖητον
 Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ· ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
 Νῦν δ' ἤδη τὶδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται·
 Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος, εὖρε δὲ καὶ σε, 55

"Eorum-qui-interficiiebantur: nos verò in recessu thalamorum benè-constructorum

"Sedebamus turbatae; fores verò nos continebant benè-aptatae:

"Priùs scilicèt quàm demùm me tuus filius à domo vocaret

"Telemachus: hunc enim pater emisit ad-vocandum.

"Inveni deinde Ulyssem inter caesa cadavera 45

"Stantem; illi verò circum ipsum, solidum pavementum tenentes,

"Jacebant alii super alios: videns tu animo exhilarata fuisses,

"Sanguine et cruore foedatum, tanquam leonem.

"Nunc hi quidem demùm omnes ad atrienses fores

"Conferti: at ille domum suffit perpulchram, 50

"Igne magno accenso: te verò me emisit ut-vocarem.

"Sed sequere, ut vobismet laetitiae applicetis

"Ambo charum cor; quoniam mala multa passi estis.

"Nunc verò jam hoc longum desiderium perfectum est:

"Venit quidem ipse vivus in-domum-redux; invenit autem et te, 55

Ver. 42. — ἀτυζόμεναι.] Ἐκπληττόμεναι, παρασσίμεναι. Ἀτύω, ὃ μίλλον ἀτύω, καὶ κατὰ παραγωγὴν, ἀτύζω, Αἰολικόν. Schol.

Ibid. — σανίδες δ' ἔχον.] Scholiastes interpretatur, ἡσφαλισμέναι ἦσαν. Quam explicationem secutus Barnesius, vertit, "For-
 "res verò claudébantur." Minùs rectè. Vide Iliad. κ', 264. μ', 8. Odys. δ', 360. item χ', 128. ubi eadem ipsa phrasis occurrit.

Ver. 45. — μετὰ κταμένοις νεκυέσσιν.] Ita hic edidit Barnesius; ut et suprà χ', 401. Vulgg. μετὰ κταμένοις ἵκυσιν. Sive, uti legit MS. à Tho. Benileio collatus, itemque Eustathius in commentario, μετὰ κταμένοις ἵκυσσιν. Vide suprà ad χ', 401.

Ver. 46. Ἑσταόθ'.] MS. à Tho. Benileio collatus, Ἑστειώθ'.

Ibid. — κραταίπεδον οὔδας.] Τὸ στείρον ἡνδόν, ὡς λιθόστρωτον, ἢ μᾶλλον ὡς πικτιλημένον καὶ νεαγρίνον. Eustath.

Ver. 47. — ἰάνθης.] Barnesius edidit, legendumque pronuntiat, ἰανῆς. Sed nihil opus.

Ver. 48. Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα.] Vide suprà χ', 402. 403.

Ver. 49. Νῦν οἱ.] Al. Νῦν δ' οἱ.

Ver. 51. — κειάμενος.] Al. κηάμενος.

Ver. 52. 78. — ἔπειτ'.] Barnesius inter varias lectiones, ἔπειτ'. Vide suprà ad ver. 20.

Ibid. — εὐφροσύνης ἐπιεῖητον.] Vide suprà ad χ', 424.

Ver. 53. — πέποσθε.] Eustathius exponit, σπινθήσθε. Scholiastes autem, σπινθήσθε: quod et rectius.

Ver. 55. — ἰφίστιος.] Ἦτοι εἰς τὴν ἰστίαν ἰστία δὲ ὁ οἶκος· ὃ γὰρ εἶπεν, "Ἦλθε μὲν αὐτὸς ὡς ἰφίστιος," μεταλαβὼν ἔφην. (suprà ver. 7 et 27.) "Ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνυσται." Porphy. Quæst. Homeric. 2

Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἵπερ μιν ἔρεζον
Μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
Μαῖα φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχεο καγχαλόνωσα·
Οἶσθα γάρ, ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη 60

Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί τε, καὶ υἱεῖ, τὸν τεκόμεσθα·
' Ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὥς ἀγορεύεις.

' Ἀλλὰ τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγανούς,
" Ὑβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα·
Οὔτινα γὰρ τίσκον ἐπιχθονίαν ἀνθρώπων, 65

Οὐ κακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅστις σφείας εἰσαφίκοιτο·
Τῷ δὲ ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
" Ὀλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιῖδος, ὤλετο δ' αὐτός.

Τὴν δ' ἡμέτετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; 70

" Ἡ πόσιν ἔνδον ἰόντα παρ' ἐσχάρῃ, οὔποτ' ἔφησθα
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι; θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος.

' Ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἶπω,
Οὐλήν· τὴν ποτέ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι·
Τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην· ἔβελον δέ σοι αὐτὴ 75

" Et filium in aedibus; malè verò qui ei faciebant

" Proci, hos omnes ultus est suà in domo."

Hanc autem rursus allocuta est prudens Penelope :

" Nutrix dilecta, nondum magnoperè gloriare exultans ;

" Nôsti enim, quòd gratus in domo appareret 60

" Omnibus, maximè verò mihique, et filio, quem genuimus :

" Sed non est hic sermo verus, sicut dicis :

" Sed aliquis immortalium interfecit procos eximios,

" Injuriam indignatus acerbam, et mala opera :

" Neminem enim honorabant terrestrium hominum, 65

" Non malum, neque quidem bonum, quicumque ad ipsos pervenisset :

" Ideò ob iniquitates passi sunt malum ; at Ulysses

" Perdidit longè reditum ab-Achaiâ, periitque ipse."

Ei autem respondit deindè dilecta nutrix Euryclea :

" Filia mea, quale tibi verbum fugit ex-septo dentium ? 70

" Quae maritum, intùs cum-est apud focum, nunquam dicis

" Domum esse venturum ? animus nempè tibi semper incredulus.

" Sed age tibi et signum manifestum aliud quoddam dicam,

" Cicatricem ; quam quondam ei aper infixit albè dente :

" Hanc ablucens agnovi ; volebam autem tibi ipsa 75

Ver. 56. — ἔρεζον.] *Al.* ἔρεζαν.

Ver. 63. — κτεῖνε.] *MSS.* nonnulli à
Tho. Benileio collati, κτείναι.

Ver. 66. — εἰσαφίκοιτο. *Al.* εἰσαφίκοιται.

Ver. 67. Τῷ δὲ ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν.]
Ita suprâ χ', 317. 416.

Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν αἰτία νόστον ἐπίσπον

Item α', 7.

Αὐτῶν γὰρ σφιστεῖσιν ἀτασθαλίῃσιν ὤλοντο.

Ver. 71. — παρ' ἐσχάρῃ.] "Ενθα τὸ πῦρ
καίεται, τόπος· ἴσθι δι βομῆος ἱσπίδος, οὐκ ἐκ
λίθων ὑψούμενος. *Schol.*

Ver. 75. — σοι αὐτὴ.] *Al.* σοι αὐτῇ.

Εἰπέμεν· ἀλλὰ με κείνος ἔλάν ἐπὶ μάστακα χερσίν,
Οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυῖδρείησι νόοιο.

Ἄλλ' ἔπευ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
Αἶ' κέν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναι μ' οἰκτίστω ὀλέθρῳ.

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·

80

Μαῖα φίλη, χαλεπὸν σε θεῶν αἰείγενετῶν

Δήνεα εἶρυσθαι, μάλα περ πολυῖδριν ἐοῦσαν·

Ἄλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμόν, ὄφρα ἴδωμαι

Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἦδ' ὅς ἐπεφνεν.

Ὡς φασμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ

85

Ὀρμαιν', ἥ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεῖνοι,

Ἥ παρστώσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.

Ἥ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν, καὶ ὑπέρβη λαῖνον οὐδὸν,

Ἐξέτ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον, ἐν πυρὸς αὐγῇ,

“ Dicere ; sed me ille prehensam ad os manibus,

“ Non sinebat dicere, solertiâ mentis.

“ Sed sequere ; at ego me oppignerabo ipsam,

“ Si te decipiam ; ut-interficias me miserrimâ morte.”

Huic autem respondit deinde prudens Penelope :

80

“ Nutrix chara, difficile te deorum sempiternorum

“ Consilia scrutari, valdè licet multarum-rerum scientem :

“ Sed omninò eamus ad filium meum ; ut videam

“ Viros procos mortuos, et eum, qui interfecit.”

Sic locuta, descendebat è coenaculo : multa verò ei cor

85

Agitabat, an seorsum dilectum maritum interrogaret,

An astans oscularetur caput et manus prehensas.

Illa verò postquam ingressa est, et transivit lapideum limen,

Sedebat deinde Ulyssi ex-adverso, in ignis splendore,

Ver. 76. — ἀλλὰ με κείνος.] *Al.* ἀλλ' ἔμ' ἐκείνος.

Ver. 77. — πολυῖδρείησι.] *Al.* πολυ-
κερδῆσι· Ut infra ὧ, 166.

Ver. 78. — ἰμῖθιν περιδώσομαι αὐτῆς.]
Ita *Iliad.* ψ', 485.

Διῦρ' οὐν ἡ τρέιπδος περιδώματα, ἥ λῆζης.

Et apud *Aristophanem* :

— ἰδίῳ περὶ τῆς κεφαλῆς περιδώσαι.
Equites, ver. 788.

Ibid. — περιδώσομαι.] *Al.* περὶ δώσομαι.

Ver. 81. — χαλεπὸν σε θεῶν αἰείγενε-
τῶν Δήνια εἶρυσθαι.]

Οὐ γὰρ ἐστ' ὅπως τὰ θεῶν βουλεύματα ἐρι-
νῆσαι βροτῶι φεῖν.

Pindar. citatus à *Duporio*, *Gnomo-*
log. *Homeric.* ad hunc locum.

Μέντις δ' οὐδὲς ἴσθιν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,

Ὅστις ἂν ἰδίῳι Ζηνὸς νόον αἰγιόχοιο.

Hesiod. apud *Clem. Alexand.* *Strom.* V.

Πάντη δ' ἀθανάτων ἀφανὲς νόος ἀνθρώποις.

Solon Atheniensis, apud eundem *ibid.*

Ver. 82. — εἶρυσθαι.] *Hesychius* legit
εἰρύσθαι, exponitque ἰδίῳι nempè ad vocem
εἰρύσθαι, ubi hunc *Homeri* locum adducit :
Uti et notârunt *Barnesius*, et *Duportus*
in *Gnomologîâ* ad hunc locum. *Al.* εἰρῶ-
σαι.

Ver. 84. — τῆς θήσας.] Vide ad *Il.* β',
818.

Ver. 85. “Ὡς φασμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα.”
Ὅκνησαν δι' τινὰ δηλοῖ τὸ “κατέβαιν'” παρ-
τακτικῶς φρασθῆν. Εὐρύκλεια μὲν γὰρ, πιστεύ-
σασα ἴδον ἵνα τὸ φίλον αὐτῇ τίκας, ἱβραμῖνος
ἀνίσταιν' ἡ δὲ γυνὴ ἰνδοιάζουσα, σχολαίως κά-
τεισιν. *Eustath.* Vide ad *Il.* δ', 87. et ν',
84.

Ver. 89. — ἐναντίον.] *Al.* ἐναντίον.

Ibid. — ἐν πυρὸς αὐγῇ.] Ἐν τῷ φωτισ-
μῷ τῶν καὶ πυρολογισμῶν ἀπὸ τοῦ πυρὸς.
Schol.

Τοίχου τοῦ ἑτέρου· ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν 90
 ἦστο κάτω ὀρώων, ποτιδῆγμενος, εἴ τί μιν εἴποι
 ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
 Ἡ δ' ἄνεω δὴν ἦστο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἴκανεν·
 "Οψεὶ δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπιδίῳς ἐσίδεσκειν,
 "Ἀλλοτε δ' ἀγνώσασκε, κακὰ χροὶ εἴματα ἔχοντα. 95
 Τηλέμαχος δ' ἐνέειπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Μῆτερ ἐμὴ, δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
 Τίφθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
 Ἐξομένη μύθοισιν ἀνείρεαι, οὐδὲ μεταλλάς;
 Οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὥδε γυνὴ τετληότι θυμῷ 100

Ad-parietem alterum : ille autem ad columnam longam
 Sedebat deorsum tuens, expectans, si quid sibi diceret
 Eximia uxor, postquam vidit oculis.
 Haec verò tacita diù sedit ; stupor verò ei cor invasit :
 Obtutu autem aliquandò quidem eum in-oculos aspectabat,
 Aliquandò verò non-agnoscebat, mala corpori vestimenta habentem. 95
 Telemachus autem increpabat, verbumque dixit, et compellabat :
 " Mater mea, infelix-mater, immitem animum habens,
 " Cur sic à-patre separaris ? neque apud ipsum
 " Sedens, verbis percontaris, neque interrogas ?
 " Haud quidem alia utique sic mulier obfirmato animo 100

Ver. 90. Τοίχου τοῦ ἑτέρου.] Ita Iliad. 4, 218.

Αὐτὸς δ' ἀντίον ἦεν Ὀδυσσεὺς Δαίμοιο,
 Τοίχου τοῦ ἑτέρου.

Ver. 93. — ἄνεω δὴν ἦστο, τάφος δέ οἱ.]
 Similiter apud Virgilium :

At verò Æneas aspectu obmutuit amens.
 Æn. IV, 279.

Ibid. — τάφος δέ οἱ ἦτορ ἴκανεν.] "Ἔστι γὰρ αὐτῇ (inquit Eustathius) τὸ ἄπορον ἀληθὺς ἄλυσον. Ὡς γὰρ οὐδὲν καινόν, εἰ καὶ οὐλὴν διέξῃ ὁ τῷ Ὀδυσσεὶ ἱκασιθεὶς δαίμων, οὕτως οὐδ' εἴπωρ τὸ τῆς κλίνης (ver. 225, 226.) ἐξίστη μυστήριον· οὐ γὰρ ἀδυνάτον τὸν τ' ἄλλα εἰδότες θῶν εἰδέναι καὶ αὐτὸ. Καὶ τοίνυν εἰ καὶ ὕστερον ὀψὶ ποτε συμπίσθη, καὶ ἀναγνῶσα τὰ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς σήματα, (ver. 206, 207.) ἀπεκρύβασα ἀμφὶ χεῖρας διερεῖ βάλῃ τῷ Ὀδυσσεὶ οὐδ' οὕτως εὐ συνπίσθη· καὶ γὰρ ὁ δαίμων, δι' ὑπόπτευσιν, καὶ τὰ σήματα πάντως εἰδὼς. Nimis subtiliter et minutè. Cùm enim dicat Penelope supra ver. 63. " Ἀλλὰ τις ἀθανάτων κτῆνι " μυστήρας ἀγανεύς· cùmque Euryclæa respondeat, ver. 81. " — χαλεπὸν σι θῶν " αἰνιγματώσαν Δῖνα εἰρῆσαι· id solummodo (ut opinor) exprimere vult, nempe prorsus incredibile esse, Ulyssem reverà rediisse, procosque interfecisse.

Ver. 94. — ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπιδίῳς ἐσίδεσκειν.] Τὸ δὲ " ἐνωπιδίῳς," ἀπὸ τοῦ, κατ' ἔψιν· ἵνα λίγη ὅτι ἄλλοτε μὲν περιεργάζετον ἐντρανίζουσα καὶ κατασκοπεύουσα ἐπιγινώσκον, ἄλλοτε δὲ ἡγνέει. Τὸ δὲ, ἐνωπιδίῳς, γράφεται μάλιστα ἐνωπαδῖος. Eustath. Et MS. à Tho. Bentleio collatus ἐνωπαδῖος legit.

Ver. 95. — ἀγνώσασκε.] Al. ἀγνώσισσις.

Ver. 96. Τηλέμαχος δ' ἐνέειπτεν.] "Ὅτι μεθοδύσας ὁ Ποιητὴς τὴν κατ' ἔψιν ἐνυχίαν τοῦ Ὀδυσσεὺς καὶ τῆς γυναικὸς καινότερον, φολάττει πρὸς αὐτὰ τὸν Ὀδυσσεὺς τλήμονα καὶ λαλοῦντα μηδὲν καὶ θίλει μὲν ἡ γυνὴ φανῆναι τοιαύτη. Ἐπὶ δὲ οὐκ ἦν, οὕτω πιστολογίης ἀμφοῖν τῆς ἐνστάσεως, ἐμιλῆσαι αὐτοὺς ἀλλήλοις, πλάττει μιστινέοντα τῇ ἐμιλίᾳ τὸν παῖδα, καὶ λαλοῦντα τῇ μητρὶ καὶ αἰσθὲν αὐτῆς τῷ παιδί· καὶ τρεῖς ἐσ' αὐτοῖς ἀναγκαίως τὸν Ὀδυσσεὺς. Καὶ οὕτω προβαίνει τιτανὸς καὶ εὐ μεθῶς τὰ ἐφίξις· οὐκ ἄλλως μίντοι προσφθίγγεται τὸν ἄνδρα, εἰ μὴ προσλογίσις ἐκείνης πρὸς αὐτὴν, εὐλαβουμένη μὴ καὶ ἀλφ' ἀρσένητος. Eustath.

Ver. 97. Μῆτερ ἐμὴ, δύσμητερ.] "Ἀλλὰ δι' εὐθε συντίθεναι εἰς διαβολὴν ἵππων, ὥς δυσανόμων· ὥς τὸ " Δύσσαρ· καὶ τὸ, " Μῆτερ, δύσμητερ." Porphyry. Quæst. Homeric. 16. sub fine. Vide Conrad. Ritterhus. annotat. ad Opirian. Cyneg. lib. I. ver. 260.

Ἄνδρὸς ἀφισταίῃ, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας

Ἔλθοι ἐικοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν·

Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

Τέκνον ἐμὸν, θυμὸς μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθιπεν· 105

Οὐδὲ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος, οὐδ' ἐρέεσθαι,

Οὐδ' εἰς ὅπα ἰδέσθαι ἐναντίον· εἰ δ' ἔτεόν δῃ

Ἔστ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἰκάνεται, ἧ μάλα νῶϊ

Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λῶϊον· ἐστὶ γὰρ ἡμῖν

Σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων. 110

Ὡς φάτο· μείδισεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

Αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τηλέμαχ', ἦτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον

Πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δὲ φράσσεται καὶ ἄρειον.

Νῦν δ' ὅττι ρυπτόω, κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἶμαι, 115

Τοῦνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὐπω φησὶ τὸν εἶναι.

Ἥμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται·

"Viro absteret, qui ei mala multa perpessus

"Venisset vigesimo anno in patriam terram :

"Tibi verò semper cor durius est lapide."

Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope :

"Fili mi, animus mihi in pectoribus stupet ; 105

"Neque aliquid proloqui possum verbum ad eum, neque interrogare,

"Neque in vultum intueri ex-adverso : si autem reverà demùm

"Est Ulysses, et domum venit ; certè omninò nos

"Cognoscemus alter-alterum et melius ; sunt enim nobis

"Signa, quae scilicèt et nos abscondita scimus ab aliis." 110

Sic dixit : risit verò multa-passus nobilis Ulysses ;

Statimque Telemachum verbis alatis allocutus est :

"Telemache, sanè matrem in aedibus sine

"Tentare me ; citò autem cognoscet etiam melius.

"Nunc verò, quia sordeo, malaque corpori vestimenta indutus sum, 115

"Ideò despiciatui-habet me, et nondum putat ipsum esse.

"Nos verò consultemus, quo-pacto quàm optimè fiat :

Ver. 101. — ἀφισταίῃ.] *Al.* ἀποσταίῃ.

Ibid. — ὅς οἱ.] *Barnesius* inter varias lectiones retulit ὅς ῥ' οἱ. Sed nihil opus. Quà enim ratione vocula ὅς etiam extra caesuram produci possit, vide ad *Il.* 4, 51.

Ver. 102. — ἦτοι ἱς.] Vide suprà ad π', 206.

Ver. 103. Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.] Ita apud *Hesiodum* :

— ἀδάμαντος ἔχον κρατιόφρονα θυμόν.
"Εγὼ. καὶ Ἥμιρ. I, 146.

Et apud *Moschum* :

— πέντης ἔγ' ἔχων ἰόν ἢ σιδήρου
Καρτερίν ἐν στήθεσσι — *Idyll.* IV, 44.

Et apud *Aeschylum* :

Σιδηρόφρον τι καὶ πέντης ἐργασμένος.
Prometh. *Vinct.* ver. 242.

Et apud *Plutarchum*, de capiend. ex *Inimic.* *Utilitat.* "Κίνος ἔξ ἀδάμαντος ἢ σιδήρου καὶ χαλκέντας μίλαινας καρδίαν." Vide et infrà ad ver. 172.

Ver. 106. Οὐδὲ τι.] *Al.* Οὐδ' ἔτι.

Ver. 109. Γνωσόμεθ' ἀλλήλων.] Vide suprà ad φ', 36. *Al.* Γινώσκμεθ' ἀλλήλων.

Ver. 113. — ἔασον.] *Barnesius* edidit ἔασσον· et ita semper scribendum statuit. Sed vide ad *Il.* 8, 42.

Ver. 115. Νῦν δ' ὅττι ρυπτόω.] *Al.* Νῦν δ' ὅττι οὐ λυπτόω. Ex τ', 72. suprà.

- Καὶ γάρ τίς δ' ἓνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δῆμῳ,
 "Ὡ μὴ πολλοὶ ἔωσιν Ἀοσσητῆρες ὀπίσσω,
 Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν· 120
 Ἡμεῖς δ' ἔρμα πόλῃος ἀπέκταμεν, οἳ μὲν ἄριστοι
 Κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδ'·
 Αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσσε, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίστην
 Μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κε τίς τοι 125
 Ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταβητῶν ἀνθρώπων.
 Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἄμ' ἐψόμεθ', οὐδέ τι Φημί
 Ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμὶς γε πάρεστι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα· 130

- "Etenim aliquis, etiam unum virum ubi-interfecerit in populo,
 "Cui non multi sint adjutores ponē,
 "Fugit, cognatisque relictis et patriā terrā:
 "Nos autem columnen urbis interfecimus, qui longē optimi erant 120
 "Juvenum in Ithacā; idēd te consultare jubeo."
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est:
 "Ipse haec sanē videas, pater dilecte; tuum enim optimum
 "Consilium in hominibus dicunt esse, neque quisquam tecum 125
 "Alius vir contenderet mortalium hominum.
 "Nos verō alacres unā sequemur; neque omnino puto me
 "Fortitudine defecturum, quanta vis quidem adsit."
 Illum autem respondens allocutus est solers Ulysses:
 "Etenim ego dicam, ut mihi videtur esse optimum: 130

Ver. 119. — Ἀοσσητῆρες.] Ἀοσσητῆρ δὲ καὶ ἐν τοῖς ῥηθῆσι, καθά καὶ ἐν ἄλλοις, ὁ δῖχος δόσης βοηθῶν, τουτίστιν ὁ ἵκοιμας καὶ ἀπροφάσις-τος ἐπίκουρος. Eustath.

Ver. 120. Φεύγει, πηούς τε προλιπὼν.] Ἔθος ἦν παρὰ τοῖς Παλαίοις, τὸν ἀκούσιον φόνον ἐργά-σάμενον φεύγειν ἐκ τῆς πατρίδος, καὶ παραγίγ-νησθαι εἰς τινος οἰκίαν ἀνδρὸς πλουσίου, καὶ κα-θίζην ἐπὶ τῆς οἰκίας συγκαταλυμένον, καθαρ-σίαν διόρκειν. Schol. ad Iliad. ὡ, 480. Τὸ δὲ φεύγειν καὶ τὰς πατρίδας ὑπὸ τῶν φονισάντων, καθομιλῆται· εἰ μὴτι ἄρα ποιῇν τίσις ὁ φονεὺς τῇ συνδύξασαν· τότε γὰρ ἔσται μέναι ἐν δῆμῳ. Eustath. Vide ad Il. σ', 497.

Ibid. — πηούς.] Τοὺς πόρρωθεν συγγενεῖς. Schol. Vide suprā ad σ', 581.

Ver. 122. — τῷ σε φράζεσθαι ἄνω-γα.] Apud Eustathium in commentario τὰ-δὲ σε φράζεσθαι ἄνωγα. Atque ita in omni-bus exemplaribus legitur suprā ε', 279. Vide et ad ὁ, 43.

Ver. 123. — ἀντίον ἦνδ'·] Sic apud Virgilium:

Æolus hæc contrā —. Æn. I, 76.

——— Æneas contrā cui talia reddit.
 Æn. X, 530.

Ver. 125. — ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμε-ναι.] In nonnullis legitur, notante Barnesio, ἐπ' ἀνθρώποις φάσ' ἔμμεναι. Sed malē. Nam vox φασί, quām sæpē in Iliade et Odysseā occurrit, priorem semper producit. Cæte-rum MS. à Tho. Bentleio collatus habet, ἐπ' ἀνθρώπους φάσδ' ἔμμεναι.

Ver. 126. — ἰρίσιν.] Vide ad Il. α, 140.
 Ver. 127. 128.] Ἡμεῖς δὲ μεμαῶτες ἄμ' ἐψόμεθ', &c.] Occurrit idem Distichon Iliad. γ', 785, 786. nisi quod ibi legatur, Ἡμεῖς δ' ἰμμεμαῶτες. Atque indē et hic edidit Barnesius ἰμμεμαῶτες. Sed et vulgata lectio satis rectē se habet. Vide ad Il. α, 51. Porro totum Distichon hoc in loco omit-tunt Codices nonnulli.

Ver. 128. — ὅση δύναμὶς γε πάρεστι.] Post hunc versum subnectunt nonnulli, no-tante Barnesio, ex Iliad. γ', 787.

Πὰρ δύναμιν δ' οὐκ ἔστι καὶ ἰσχύμενον πολίμη-ζιν.

Ver. 130. — ἄριστα.] Al. ἄριστον.

Πρῶτα μὲν ἄρ' λούσασθε, καὶ ἀμφίεσασθε χιτῶνας,
 Δμωάς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνάγετε εἴμαθ' ἐλέσθαι·
 Αὐτὰρ Δεῖος αἰοῖδος, ἔχων Φόρμιγγα λιγυῖαν,
 Ἥμῃν ἡγεῖσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο,
 "Ὡς κέν τις φαίην γάμον ἔμμεναι, ἐκτὸς ἀκούων, 135
 "Ἢ ἂν ὁδὸν στείχων, ἢ οἱ περιναϊετάουσιν·
 Μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστν γένηται
 Ἀνδρῶν μνηστήρων, πρὶν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
 Ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἐνθα δ' ἔπειτα
 Φρασσόμεθ', ὅττι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ. 140
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἧδ' ἐπίθοντο.
 Πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο, καὶ ἀμφίεσαντο χιτῶνας·
 "Ὀπλισθεν δὲ γυναῖκες· ὁ δ' εἴλετο Δεῖος αἰοῖδος
 Φόρμιγγα γλαφυρὴν, ἐν δὲ σφισιν ἵμερον ᾤρσεν
 Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο. 145
 Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστοναχίζετο ποσσὶν
 Ἀνδρῶν παιζόντων, καλλιζώνων τε γυναικῶν.
 "Ὡδὲ δὲ τις εἶπεσκε, δόμων ἔκτοσθεν ἀκούων·
 "Ἢ μάλα δὴ τις ἔγχε πολυμνήστην βασιλείαν·

" Primum quidem lavamini, et induimini tunicas,
 " Famulasque in aedibus jubete vestimenta sibi-sumere :
 " Caeterum divinus cantor, habens citharam argutam,
 " Nobis praeceat ad lusoriam saltationem,
 " Ut aliquis putet nuptias esse, extra audiens,
 " Vel per viam vadens ; vel ex iis qui circum-habitant : 135
 " Nè prius fama lata caedis per urbem fiat
 " Virorum procorum, quam scilicet nos iverimus extra
 " Agrum in nostrum arboribus-abundantem : illic verò postea
 " Consultabimus, quicquid utile Olympius praeberit." 140
 Sic dixit : illi autem ei omnino quidem auscultarunt, et paruerunt.
 Itaque primum quidem lavârunt-se, et induerunt-sibi tunicas :
 Ornatae autem sunt mulieres ; sumpsit verò divinus cantor
 Citharam cavam ; ipsisque desiderium concitavit
 Cantusque dulcis, et egregiae saltationis. 145
 His verò magna domus personabat pedibus
 Virorum ludentium, pulchrèque cinctarum mulierum.
 Sic autem aliquis dicebat aedes extra audiens :
 " Certè omnino jam aliquis duxit-uxorem multum-ambitam reginam :

Ver. 131. — λούσασθε, καὶ ἀμφίεσασθε.]
 Similitérque infra ver. 142. λούσαντο, καὶ ἀμ-
 φίεσαντο. Vide supra ad i, 491. et i, 296.

Ver. 132. Δμωάς τ'.] *Al.* Δμωάς δ'.

Ver. 134. — φιλοπαίγμονος.] *Al.* πολυ-
 παίγμονος.

Ver. 145. Μολπῆς τε γλυκερῆς, καὶ ἀμύμονος
 ὀρχηθμοῖο.] "Ὁρα δὲ ὅτι τι κἀνταῦθα, ὡς καὶ ἐν
 τοῖς κατὰ τὸν Δημόδοκον, πρὸς Φόρμιγγα ἢ

μολπῇ καὶ ἡ ὀρχηστis· ὡς καὶ ἐν τῷ (*Odys.* α,
 421. σ', 303.) "οἱ δ' εἰς ὀρχηστὴν τρέψαντο,
 " καὶ μισρούσαν αἰοῖδον." *Eustath.* Vide su-
 pra ad θ', 262.

Ver. 146. Τοῖσιν δὲ.] *Barnesius* edidit Τοῖ-
 σιν δὲ. Sed, ut opinor, minus rectè.

Ibid. — περιστοναχίζετο.] *Al.* περιστίνῃ
 χίζετο.

Σχετλίη, οὐδ' ἔτλη πόσιος οὗ κουριδίοιο 150
 Εἰρῆσθαι μέγα δῶμα διαμπερές, ὅφρ' ἂν ἴκοιτο.
 Ὡς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὥς ἐτέτυκτο.
 Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγάλητορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 Εὐρυνόμη ταμίη λοῦσεν, καὶ χρεῖσεν ἐλαίῳ·
 Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν, ἥδ' ἐ χιτῶνα· 153
 Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῦν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
 Μείζονά τ' εἰσιδῆειν καὶ πάσσονα· καὶ δὲ κάρητος
 Οὐλάς ῥ' ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
 Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνῆρ
 Ἰδρῖς, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη 160
 Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει,
 Ὡς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ἄμοις.
 Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.

Improba, nèque sustinuit mariti sui cui-virgo-nupsit, 150
 'Servare magnam domum perpetuò, donec venisset.'
 Sic utique aliquis dicebat; haec autem non noverunt, quomodo facta erant.
 At Ulyssem magnanimum suà in domo
 Eurynome oeconoma lavit et unxit oleo;
 Circumque ipsum pallium jecit et tunicam; 155
 Caeterum capiti affudit multam pulchritudinem Minerva,
 Majoremque aspectu fecit et crassiorem; à capite autem
 Crispas demisit comas, hyacinthino flori similes.
 Sicut autem quandò aliquis aurum circumfundat argento vir
 Peritus, quem Vulcanus docuerit et Pallas Minerva 160
 Artem omnigenam; pulchra verò opera is perficit;
 Sic quidem huic circumfudit gratiam capitique et humeris:
 E balneo verò is egressus est, corpore immortalibus similis;

Ver. 151. Εἰρῆσθαι.] *Al.* Εἰρῆσθαι et Εἰρῆσαι.

Ibid. — ὅφρ' ἂν ἴκοιτο.] *Eustathius* in commentario citat, ἴως ἴκοιτο. Ut suprā ὁ, 109. et τ', 367.

Ver. 156. 157. Αὐτὰρ κακκεφαλῆς χεῦν —, Μείζονα τ' εἰσιδῆειν, &c.] Ita Editi omnes. Attamen parùm aptè cum præcedentibus connectitur istud "Μείζονά τ' εἰσιδῆειν," &c. Uti observat *Eustathius*: 'Ἐνταῦθα δὲ οὐ κείνται ὅλως ῥῆμα προκλητικὸν τοῦ "Μείζονα καὶ πάσσονα." Quod autem deinceps addit ille: Καὶ ἴσταιν ἡ σύνταξις κατ' ἑλλειψιν, ἵνα νοῆται οὕτω αὖς: "ὥστε εἶναι τὸν Ὀδυσσεῖα μείζονα καὶ πάσσονα" id verò paulò videtur durius. Caeterùm occurrunt iidem septem versus suprā ζ', 229. 235. nisi quòd in primo legatur, "Τὸν μὲν Ἀθηναίῳ θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα Μείζονά τ' εἰσιδῆειν," &c. ubi istud "Μείζονά τ' εἰσιδῆειν," &c. (uti et notat *Eustathius*) rectè ad præcedentem vocem θῆκεν refertur. Undè verisimile videtur versum hunc, "Αὐτὰρ κακκεφαλῆς," &c. hujus loci

Tom. II.

proprium non esse; sed pro isto, "Τὸν μὲν Ἀθηναίῳ θῆκεν," &c. ζ', 229. aut alio quodam simili, per errorem huc irrepsisse. Vide et infrā ὦ, 368.

Ibid. — κακκεφαλῆς χεῦν πολὺ κάλλος Ἀθήνη.]

namque ipsa decoram
 Cæsariem nato genitrix, lumenque juven-
 tae
 Purpureum, et laetos oculis afflārāt ho-
 mores. *Æn.* I, 589.

Ver. 158. Οὐλάς ῥ' ἦκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.] Vide suprā ad ζ', 231.

Ver. 159. Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ.]

Quale manus addunt ebori decus; aut ubi flavo
 Argentum, Pariusve lapis, circumdatur auro. *Æn.* I, 592.

Ibid. — περιχεύεται.] *Al.* περιχύνεται.

Ver. 160. — δίδαιν.] Vide suprā ad δ', 448. et ὁ, 72.

- Ἀψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζ' ἐπὶ θρόνου, ἐνθεν ἀνέστη,
 Ἀντίον ἧς ἀλόχου· καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπε· 165
- Δαιμονίη, περὶ σοὶ γε γυναικῶν θηλυτεράων
 Κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες·
 Οὐ μὲν κ' ἄλλη ᾧδε γυνή τετλήοτι θυμῷ
 Ἄνδρὸς ἀφεσταίῃ, ὅς οἱ πᾶσι πολλὰ μολύσας
 Ἔλθοι εἰκοστῇ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν. 170
- Ἀλλ' ἄγε μοι, μαῖα, στῆρεσόν λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
 Λέξομαι· ἦ γὰρ τῇγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Δαιμόνι, οὐτ' ἄρ' τι μεγαλίζομαι, οὐδ' ἀθερίζω,
 Οὐδὲ λήν ἄγαμαι· μάλα δ' εὖ οἶδ', οἷος ἔσθθα, 175
- Ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχῆρέτμδιο.
 Ἀλλ' ἄγε οἱ στῆρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
 Ἐκτὸς εὖσταθεὸς θαλάμου, τὸν ῥ' αὐτὸς ἐποίει·
 Ἔσθθα οἱ, ἐκβῆσαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ' εὐνὴν,

Iterum autem deinde resedit in solio, undè surrexerat,
 Ex-adverso suae uxori; et ipsam sermone allocutus est:

“Infaustra, tibi quidem prae mulieribus foemineis

“Cor impenetrabile fecerunt Olympias domos habentes:

“Haud quidem alia sic mulier obfirmato animo

“Viro absisteret, qui ei mala multa perpessus

“Venisset vigesimo anno in patriam terram.

“Sed age mihi, nutrix, sterne lectum; ut et ipse

“Decumbam; profecto enim huic ferreus in praecordiis animus.”

Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope:

“Generose, neque sane quid magnifacio, neque nihili-habeo,

“Neque admodum admiror; perquam autem benè novi, qualis eras,

“Ex-Ithacæ in navi proficiscens longis-remis-instructa.

“Sed age ej sterne deorsum lectum, Euryclea,

“Extra bene-fundatum thalamum, quem scilicet ipse fecit:

“Illic ei, exposito denso lecto, injicite, ad-cubandum,

Ver. 166 et 264. Δαιμονίη.] Similitérque
 ver. 174. Δαιμόνι. Vide ad II. ó, 194.

Ibid. — περί σοὶ γι γυναικῶν θηλυτεράων
 Κῆρ ἀτέραμνον.] Ἔστιν οὖν ἀστυον εἶπέν, ὡς μι-
 κροῦ διὸν συνταμώτιον ἔσχε την μηχανηροκτονίαν
 κατεργάσασθαι Ὀδυσσεύς, ἡ τὸν ἀναγνωρισμὸν
 τῆς γυναικὸς· οὕτω περιφρὼν ἡ γυνή καὶ στερῖα
 καὶ εἰσπὶν καὶ πρᾶξι. Eustath.

Ver. 168. Οὐ μὲν κ' ἄλλη ᾧδε.] Al. Οὐ μὲν
 κ' ἄλλη γ' ᾧδε: ut suprā ver. 100. Al. οὐ μὲν
 ἄλλη γ' ᾧδε.

Ver. 169. — ἀφισταίν.] Al. ἀποσταίν
 Ut suprā ver. 101.

Ver. 172. — ἡ γὰρ τῇγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ
 θυμός.] Al. σιδήρεον ἐν φρεσὶν ἤτορ. Al. σιδή-
 ρος ἔνδοθι θυμός.] Similitér Iliad. χ', 357.

— ἡ γὰρ σοὶ γι σιδήρεος ἔνδοθι θυμός.

Et ó, 205. 521.

σιδήρεον νύ τοι ἤτορ.

Similitér et T'bullus:

Quam ferus et verè ferreus ille fuit.

Lib. I. Eleg. xi. ver. 2.

Et Cícero: “O te ferreum, qui illius peri-
 culis non movèris!” Ad Attic. lib. XIII.
 Epist. 30. sub initio. Vide et suprā ad i,
 190. et ad ver. 103. hujus libri.

Ver. 174. — ἀθερίζω.] Τὸ ἐκρίπτω καὶ
 ἀποβάλλω, ἀπὸ μεταφρᾶς τῶν ἀθίρων τῶν μὴ
 δυναμένων ἔχυσθαι διὰ σμικρότητα· οἱ γὰρ λι-
 μῶντες ἐκρίπτουσιν αὐτοὺς. Schol. ex MS. Aloy-
 sian. à Barnèsio excerpto.

Ver. 177 et 179. — πυκινὸν λέχος.]
 Διὰ τὸ ἐκ πολλῶν ἱματίων τὰ στρώματα συντι-
 θεσθαι. Hesychius, ad vocem Πυκινὸν Eusta-
 thius autem; Πυκινὴ —, ἵνα φέριεν ἔχει
 [ἔχγ] στήρῳς τὰ ἐστικέμματα.

Ver. 178. Ἐκτός.] Al. Ἐντός.

Ver. 179. — ἐκβῆσαι πυκινὸν λέχος, ἐμ-

Κώεα, καὶ χλαίνας, καὶ ῥήγεα σιγαλέοντα. 189

“Ὡς ἄρ’ ἔφη, πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὀχθήσας ἄλοχον προσεφώνεε, κέδν’ εἰδυῖαν·

“ὦ γύναι, ἣ μάλα τοῦτο ἔπος θυμολυγὲς ἔειπες.

Τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λῆχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Καὶ μάλ’ ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθῶν 185

Ῥηϊδίως ἐθέλων θείῃ ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ·

Ἀνδρῶν δ’ οὐκ ἂν τις ζῶος βροτὸς, οὐδὲ μάλ’ ἡβῶν,

Ῥεῖα μετοχλίσσειεν· ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται·

Ἐν λέχει ἀσκητῶ· τὸ δ’ ἐγὼ κάμω, οὐδέ τις ἄλλος.

Θάμνος ἔφυ τανυφύλλος ἐλαίης ἔρκεος ἐντὸς, 190

Ἀκμηνὸς θαλίθων· πάχκετος δ’ ἦν, ἥντε κίων·

Τῷ δ’ ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θαλάμῳ δέμον, ὅφρ’ ἐτέλεσσα

Πυκνήσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα·

“Pelles, et laenas, et integumenta splendida.” 180

Sic utique dixit, maritum tentans; at Ulysses

Indignatus uxorem alloquebatur, honesta scientem:

“O mulier, profecto valde hoc verbum acerbum dixisti.

“Quis verò mihi alibi posuit lectum? difficile nempè esset

“Etiam valde scienti; nisi quando deus ipse aggressus 185

“Facile volens poneret alio in loco:

“Vidorum autem haud quisquam vivus mortalis, neque valde pubescens,

“Facile amoliretur, quoniam magnum signum factum est

“In lecto-elaborato; cum autem ego feci, neque quisquam alius.

“Arbor erat patula-foliis olivae septum intra, 190

“Vigens, florens; crassa verò erat, tanquam columna:

“Ei autem ego circumdatum thalamum struxi, donec perfecti

“Densis lapidibus, et benè desuper texi;

ἐλάτ· εὐνήν.] Vulgati habent ἱμβραλί τ' εὐνήν· Barnesius autem ex Editionibus nonnullis edidit, ἱμβράτ·. Quod, uti et ipse annotat, cum præcedente ἐκδύσαι aptius congruit. Atqui MS. à Tho. Bentleio collatus hic legit ἱμβράσαι. Quæ si vera lectio, omnino scribendum cum vulgatis ἱμβραλί τ'.

Ver. 184. — ἄλλοσε θῆκε λῆχος.] Eustathius infra ver. 204. in commentario citat, ἄλλοσ' ἔθηκε. Atque ita et hic et infra ver. 204. edidit Barnesius; lectionemque longè potiore, pronuntiat. At quamobrem longè potiore, existimet vir eruditus, equidem non video. Quin et hoc in loco, cum vulgatis ἄλλοσε θῆκε, legit ipse Eustathius.

Ver. 185. — ἦτε μὴ θιὸς αὐτὸς ἐπελθῶν, &c.] Rectè observat Sponianus, “Difficultatem cujusvis rei ita solere à Poetâ ex-“primi.” Vide et supra ad ver. 93.

Ver. 187. — οὐκ ἂν τις.] Al. οὐκ ἂν τις. Ibid. — οὐδὲ μάλ' ἡβῶν.] Legitur et οὐδὲ γυναικῶν notante Eustathio.

Ver. 190. — τανυφύλλος.] Al. τανυφύλλου· ut infra ver. 195.

Ver. 191. Ἀκμηνὸς θαλίθων.] Ἀκμηνὸς δὲ αὖν ὀφείσκει φασὶ γὰρ ὅτι ἀριστὰρχος ἐν ταῦθα μὲν ἐπὶ τοῦ, Θάμνος ἀκμηνὸς, ὃ ἔστιν, ἀκμὴν ἔχων τοῦ καίειν, ὀφείσκειν· ἐν δὲ Ἰλιάδι. (τ', 163, 346.) ἐπὶ τοῦ δηλοῦντος τὸν ἥσαν, ἱερατόνησαν. Ἐστὶν δὲ, φασὶ, καὶ τὰ δύο προπαρ-οφείσκειν. Eustath.

Ver. 193. Πυκνήσιν λιθάδεσσι.] Ita restituit Barnesius ex Odys. ἔ, 36. ubi, ut ipse annotat, idem Hemistichium occurrit, et in omnibus Exemplaribus hoc modo legitur. Cumque Barnesio facit Phil. Labbe, Thesaur. Prosof. pag. 152. “Legendum,” inquit, “quævis pactione contendo, Πυκνή-“σιν λιθάδεσσι, ut scriptum extat, Odys. ἔ, “ver. 36.” Firmatur porro hæc lectio et ex MS. à Tho. Bentleio collato, ubi scribitur Πυκνήσιν λιθάδεσσι. Vulgati hinc habent Πυκνῆς λιθάδεσσι. Quod vix ullâ potest licentiâ excusari: Nam vox Πυκνῆς duas priores syllabas corripit; ut liquet tum ex aliis permultis Poetæ locis, tum ex versu hunc proximè sequenti:

Σύρας πυκνῆς ἀραρυίας

Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας, πυκινῶς ἀραρυίας.
 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην ταυφυλλοῦ ἐλαίης 195
 Κορμὸν δ' ἐκ ρίζης προταμῶν, ἀμφέξεσα χαλκῷ
 Εὖ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνα,
 Ἐρμῖν' ἀσκήσας· τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρη.
 Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
 Δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἦδ' ἐλέφαντι 200
 Ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοῶς, φοίνικι φαεινόν.
 Οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδὲ τι οἶδα,
 Εἴ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι, γύναι, λέχος, ἥε τις ἦδη
 Ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε, ταμῶν ὑπὸ πυθμίν' ἐλαίης.
 Ὡς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, 205

“ Conglutinatasque imposui fores, firmiter aptatas.

“ Et tum deinde abscidi comam patulae-foliis olivae ;

195

“ Truncum verò à radice usque proscissum circumdolari aere

“ Benè et scitè, et ad perpendicularum exegi,

“ Fulcro elaborato ; terebravique omnia terebrà.

“ Ab hoc autem incipiens lectum poliebam, donec perfeci,

“ Variè-ornans auroque et argento et ebore ;

200

“ Indè verò extendi pellem bovis, purpurâ splendidam.

“ Sic tibi hoc signum dico ; neque omninò scio,

“ An mihi adhuc incolumis sit, mulier, lectus, an aliquis jamjam

“ Virorum alibi posuerit, succiso fundo olivae.”

Sic dixit : ejus verò ibidem soluta sunt genua et charum cor,

205

Ver. 196. Κορμὸν δ' ἐκ ρίζης προταμῶν.]

Ἀπὸ τῆς ρίζης κορμὸν ποιήσας. Schol. Τὸ δὲ, “ κορμὸν ἐκ ρίζης προταμῶν,” οὐ δηλοῖ κἀπαθεῖν τὸν κορμὸν ἐκταμῆναι τοῦτο γὰρ, ἀπὸ πυθμίνος ἐστὶ ταμῆναι, οὐ μὴν κορμὸν προταμῖν διὸ καὶ ἰρρίθη κατωτέρω [ver. 204.] τὸ, “ ταμῶν ὑπὸ πυθμίν' ἐλαίης,” ἵνα ὑποταμῖν μὲν νοῖτο τὸ κἀπαθεῖν ἐκκοψαὶ τὸ παχὺ τοῦ πυθμίνος προταμῖν δὲ τὸ ἀνωθὲν ποθεῖν ἐκ κορμοῦ.

Ὡς τε οὐχ ὑπέτιμα μὲν Ὀδυσσεὺς κορμὸν ἀπὸ ρίζης, ἥτοι πυθμίνος· ἀλλὰ προτίειν κορμὸν, ἦγον ἀπὸ τῆς ρίζης ἐκοψεν, ὥς τὸ μὲν αὐτοῦ ταμῆναι, τὸ δὲ λυσιόσαι. Eustath.

Ibid. — ἀμφέξεσα.] Ἀλ. ἀμφ' ἔξεσα.

Ver. 197. — στάθμην.] Τὴν τιεκτονικὴν στάθμον. Schol.

Ver. 198. Ἐρμῖν' ἀσκήσας.] Κλινόποδα ἔρμα γὰρ τῆς κλίνης. Schol. Ἐρμῆς, ὁ Διὸς καὶ Μαίης τῆς Ἀφροδίτης, παῖς ἔτι ὢν, ἐν ἀνθρώποις τίεσσαρτα μέγιστα εὖρετο, Γράμματα, καὶ Μουσικὴν, καὶ Πάλαιστραν, καὶ Γεωμετρίαν· ὅθεν καὶ τοὺς Ἑλληνας τετράγωνον αὐτὸν ἀσκήσαι, καὶ οὕτως ἐν τοῖς γυμνασίοις ἀναθῆναι. Τῷ δὲ Ὀνειροπασπὸν εἶναι, καὶ τοὺς κοιμωμένους αὐτῷ εὐχισθῆναι, καὶ αὐτὸν ἀναμῖναι, εἴλοντο ἐν τοῖς θαλάμοις ἔχειν αὐτὸν φύλακα τοῦ ὕπνου, ἐπινοῆσαι τε καὶ ἀσκήσαι τοὺς τῶν κλινῶν πάδας εἰς τὴν τοῦ Διὸς πρόσοτον, ὅπως ἀλιεῖσθαις ἔχοντες θῖαις, [Barnesius edidit θῖαις,] τὰ μὲν δειμάτα

μὴ φοβοῖντο, προσδοκῶν δὲ πλείστην ἐπαφροδίαν διὰ τῶν ὀνειράτων. Ἡ δὲ ἱστορία παρὰ Ἀπολλοδώρῳ τῷ Ἀθηναίῳ. Schol. à Barnesio ex MS. emendata.

Ver. 199. Ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος.] τοῦ ποδός. Schol.

Ver. 200. — ἦδ' ἐλέφαντι.] Vide suprâ ad δ', 75.

Ver. 201. Ἐκ δ' ἐτάνυσσα.] Apud Eustathium commentario, Ἐν δ' ἐτάνυσσα. Omninò autem scribendum cum duplici s, ἐτάνυσσα· penultima enim corripitur. Vide ad II. ε', 58.

Ibid. — φοίνικι φαεινόν.] Ἀλ. ἴφι καμίνισο.

Ver. 203. Εἴ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι, γύναι, λέχος.] Vocem, γύναι, quæ in Henrici Stephani aliisque editionibus exciderat, rectè hic ex Eustathio Exemplaribusque nonnullis restituit Barnesius.

Ver. 204. — ἄλλοσε θῆκε.] Vide suprâ ad ver. 184.

Ibid. — ὑπὸ.] MS. à Tho. Bentleio collatus, ἀπὸ.

Ver. 205. — τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, Σήματ' ἀναγούση] Ita Vulgati ; atque ita Eustathius ; Σημῖονσαι δὲ (inquit) καὶ τὸ, “ τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα, σήματ' ἀναγούση,” καίνωτερον φερασθῆναι τὸ γὰρ καίνω, ἢ, “ τῆς δὲ ἀναγούσης,” ἢ, “ τῇ δ' ἀναγούσῃ.”

Σήματ' ἀναγνώσῃ, τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
 Δακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
 Δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῇ, κάρη δ' ἔκυσ', ἥδ' ἐπροσηύδα·

Μῆ μοι, Ὀδυσσεῦ, σκυῖζευ, ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιστα
 Ἀνθρώπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὤπαζον οἷζυν, 210

Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
 Ἦες ταρπῆναι, καὶ γήραος οὐδὸν ἰκέσθαι.
 Αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χῶεο, μῆδ' ἐνεμέσσα,
 Οὔνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἴδον, ὧδ' ἀγάπησα·

Αἰεὶ γάρ μοι θυμός ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν 215
 Ἐρρίγῃ, μὴ τίς με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν

Signa agnoscentis, quae ei accurata dixit Ulysses.

Lachrymis-fusis autem deinde recta cucurrit, circumque manus

Collum jaciebat Ulyssi; caput verò osculata est, et affabatur:

"Nè mihi, Ulysses, irascere; quoniam in aliis quidem rebus maximè

"Hominum prudens-eras; dii autem dabant aerumnam, 210

"Qui nobis inviderunt nos unà invicem manentes

"Pubertate fruitos esse, et senectutis limen attigisse.

"At nè nunc mihi ob-hoc irascere, neque indignare,

"Quòd te non primum, postquam vidi, sic amplexa sum;

"Semper enim mihi animus in pectoribus charis 215

"Horruit, nequis me hominum deciperet verbis

Ὁ δὲ γενικὴν δοτικὴν παρέθηκεν διὰ τὸ με-
 ραχοῦ φανὶν φύσει ἀσολοίκεστον τοῦ πλαγιασμοῦ,
 καὶ τὴν συγκρίσειαν τῶν δύο τούτων πτώσεων.
 Neque dissimilem syntaxin alibi usurpat
 Poeta: Vide suprā ad ζ', 155. 157. ad ι',
 256. 257. et ad Ιλ. κ', 187. 188. item infrā
 ad ver. 211. hujus libri. Barnesius porro, et-
 si in annotationibus ad ι', 256. citato hoc
 loco, vulgatam praefert lectionem, elegan-
 tiaque imperitos arguit, qui scribunt ἀνα-
 γνώσῃς· ipse tamen hic, Editionum veterum
 nonnullos secutus, Σήματ' ἀναγνώσῃς edidit;
 alteramque lectionem ex *Odys.* σ', 249. huc
 irrepssisse suspicatur.

Ver. 207. — ἴπειτ' ἰθὺς.] Ita rectè ex
 Editione Florentinā restituit Barnesius. Cum-
 que eo facit et MS. à Tho. Benileio collatus.
 Vide suprā ad ε', 33. Vulgæ. ἴπειτα ἰθὺς.

Ibid. — ἰθὺς δράμεν.] *Al.* ἰθὺς κίεν.
 Ver. 208. — κάρη δ' ἔκυσ'.] Vide su-
 prā ad σ', 15. et ε', 39.

Ver. 209. Μῆ μοι, Ὀδυσσεῦ, σκυῖζευ, &c.]
 "Ὅτι ἐλόγησ' καθὰ καὶ προεβήθη, λογισμῷ ἢ
 Πινυλῶπι συμπίσασα ἑαυτὴν ἰφ' οἷς ὁ Ὀδυσ-
 σεύς σπερ τοῦ κατὰ τὴν κλίνην σώματος ἴπει,
 παντοία γίνονται τὰ εἰς τὸν ἄνδρα, χαρεῖσα, πι-
 ρεπλάκισσα, αἰτῆσαιμὴν συγγνώμην ἡγκατα-
 σκυῖν ἰφ' οἷς οὐκ ἐπίσθη βραδύς· ἴπει δὲ τού-
 τος καὶ πικρύνεισιν εἰς βραχὺ, καθάπερ ἰδίδου ἢ
 ἔρα· ἴπει δὲ οἰκτισμὴν τῆς ἐν τῇ κλίνῃ οἷζυος.
Eustath.

Ver. 210. — θεοὶ δ' ὤπαζον οἷζυν.] *Al.*

θεοὶ δ' ἐπόπαζον οἷζυν. Porro Dna. Dacier
 hoc ita accipit, ut per οἷζυν id hic infortu-
 nium dicere intelligatur Penelope, quòd sci-
 licèt *Ulysses* non citius agnovisset. "Les
 "Dieux ont voulu ajouter encore cela à
 "tous les maux que nous avons soufferts."
 Ita illa: Sed multò rectius de prioribus
Ulyssis et *Penelopes* infortuniis dictum hoc
 intelligitur; atque ita aptius congruent
 sequentia: Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο, &c.

Ver. 211. Οἳ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλο-
 ισι μένοντι Ἦες ταρπῆναι.] De hujusmodi
 Syntaxi, vide suprā ad ver. 205. Porro fie-
 ri non potuit quin consultò hic ita scripse-
 rit Poeta, quum in promptu erat dicere,
 "παρ' ἀλλήλοισι μένουσι." Uti et observat
Eustathius: Καινὸν δ' ἐνταῦθα (inquit) σχῆ-
 μα ἢ ἀπὸ δοτικῆς εἰς αἰτιατικὴν ἀναπόλο-
 υτος μεταβάσει, ἐν τῇ, "ὅς νῶϊν ἀγάσαντο," καὶ
 ἔξῃ· ἦν μὲν γὰρ ἀπόλουντο εἰπὺν, "ὅς ἡμῶν ἰφ-
 "θόντες παρ' ἀλλήλοισι μένουσι τέρεσθαι."
 ἦα ἦν ὁμαίεσσαντο τὸ, ἡμῶν, καὶ τὸ, μένουσιν. Ἡ
 δὲ Ὀμηρικὴ γωνὴ τὸ σχῆμα ἥλλαξί, καινότη-
 ρον μὲν, ἀσολοίκως δὲ. *Eustath.*

Ver. 215. — χῶεο, μῆδ' ἐνεμέσσα.] Δῆ-
 λον δὲ ὅτι πολλὰ διαφορά τοῦ, χῶεσθαι, καὶ τοῦ,
 νεμεσῆν. Ἐκείνο μὲν γὰρ εἰκόσ καὶ μὴ δικαίως
 γίνεσθαι· ἢ δὲ ἡμῶν αἰεὶ ἐν τῇ δικαίῃ ἴσθι.
Eustath. Atqui non videtur Poeta hic isti-
 usmodi distinctionem in animo habuisse.

Ver. 216. Ἐρρίγῃ.] Vide suprā ad ζ', 467.
 et ad Ιλ. β', 314.

Ἐλθάν· πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλευούουσιν.
 Οὐδέ κεν Ἀργεῖη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 Ἄνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
 Εἰ ἤδη, ὃ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἴες Ἀχαιῶν 220
 Ἀξέμεναι οἰκόνδε φίλῃν ἐς πατρίδ' ἐμελλον.
 Τὴν δ' ἦτοι ρέξαι Δεὸς ὤρορεν ἔργον αἰεκές·
 Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἔω ἐγκάτθετο θυμῷ
 Λυγρῇ, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἴκετο πένθος.
 Νῦν δ', ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέως κατέλεξας 225
 Εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπάπει,
 Ἀλλ' οἷοι σὺ τ' ἐγώ τε, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη
 Ἀκτορίς, ἣν μοι δῶκε πατὴρ ἐτι δεῦρο κιοῦσῃ,
 Ἥ νῶϊν εἴρυτο Δύρας πυκινοῦ θαλάμοιο,
 Πείθεις δὴ μευ θυμὸν, ἀπηνέα περ μάλ' ἔοντα. 230
 "Ὡς φάτο· τῷ δ' ἐτι μᾶλλον ὕφ' ἵμερον ὤρσε γόοιο.
 Κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κέδν' εἰδυῖαν.

"Huc-profectus; multi enim malas astutias cogitant.

"Neque Argiva Helena, è-Jove nata,

"Viro cum alieno mixta fuisset amore et cubili,

"Si in-animo-habuisse, quod ipsam iterum bellicosi filii Achivorum 220

"Reducturi domum dilectam in patriam erant.

"Eam autem profectò ad-patrandum deus instigavit opus indignum:

"Noxam verò non antè in suo deposuit animo

"Gravem; ex quâ primum et ad nos venit dolor.

"Nunc verò, quandoquidem jam signa manifestè dixisti 225

"Lecti nostri, quem non mortalis alius viderat,

"Sed soli tuque egoque, et ancilla una sola

"Actoris, quam mihi dedit pater jam huc proficiscenti,

"Quae nobis custodiebat, fores compacti thalami;

"Flectis tandem meum animum, durus licet valde sit." 230

Sic dixit: ei autem adhuc magis desiderium excitavit luctus.

Flebat verò tenens uxorem animo-gratam, honesta scientem

Ver. 217. — πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλευούουσιν.] Haud dissimiliter apud Theog-nidem:

Πολλοὶ τοι κίεθλον πίπλοσον ἄθος ἔχοντες.

Gnom. ver. 959.

Ver. 219. — ἀλλοδαπῷ.] Al. ἀλλοδαπῶν.

Ver. 220. Εἰ ἤδη, ὃ μιν αὖτις, &c.] "Εἰ
 "ἤδη" ἰσαύθα σκεπτόν' ἔπειτα ἔφ' ἰτίρας
 ἀρχῆς προσενέκτον, "ὃ μιν αὖτις ἀρήϊοι υἴες
 "Ἀχαιῶν." Ὁ γὰρ λόγος, Οὐκ ἂν ἡ Ἑλένη
 παρ' ἀλλοφύλῳ ἄνδρὶ ἐμίγη, εἰ προῦρα τὸ
 μῖλλον διὸ καὶ ἰσαύθην ἐμελλον αὐτὴν οἱ Ἑλ-
 λησις, ὡς μὴδὲν ἡμαρτηκυῖαν. Ita Schol. At-
 que ita Veteres acceperunt testatur Eustathius.
 Verum neque vocula "ἤ" (ut opinor) pro
 utō satis rectè dici pōtest; et sententiam,
 uti observant Barnesius et Dna. Dacier,
 multò rectiùs et faciliùs secundum vulga-

tam interpunctionem interpretèris: ut di-
 cat nimirum Penelope, "Nequaquam Hele-
 "nam viro se dedit alieno, si praevidisset tot
 "ac tanta mala inde esse oritura."

Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἔω ἐγκάτθετο θυμῷ

Λυγρῇ, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἴκετο πένθος.

Infra ver. 225.

Ver. 222. Τὴν δ' ἦτοι.] Al. Τὴν δὴ τοι.

Ver. 223. Τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν.] Οὐ πρὸ
 τοῦ παθῆναι, ἵνα τὴν φρενοβλάσειαν. Schol.

Ver. 225. — ἰπυὶ ἤδη.] Al. ἰπυὶ δὴ.

Ibid. — σήματ' ἀριφραδέως.] Al. σήματ'
 ἀριφραδέα. Atque ita in commentario citat
 Eustathius.

Ver. 226. — τῇ.] Al. ἣν.

Ver. 228. — μοι δῶκε.] Al. μοι ἴδωκε.

Ver. 231. — τῷ δ' ἐτι μᾶλλον.] Al. τῷ
 δ' ἄρα μᾶλλον.

- 'Ως δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῇ νηχομένοισι φανείη,
 ὦντε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
 'Ραίση ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῶ· 235
 Παῦροι δ' ἐξέφυγον πολίης ἀλὸς ἡπειρόνδε
 Νηχόμενοι, πολλὰ δὲ περὶ χροῖ τέτροφεν ἄλλη·
 'Ασπασίοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
 "Ὡς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἔην πόσις εἰσορώσῃ·
 Δειρῆς δ' οὐπὼ πάμπαν ἀφίετο πῆχες λευκῶ. 240
 Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
 Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθηνη·
 Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχίβειν, Ἥω δ' αὖτε
 'Ρύσας ἐπ' Ὀκείανῳ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
 Ζεύγνυσθ' ὠκύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας, 245
 Λάμπον καὶ Φαίβονθ', οἷτ' Ἥω πῶλοι ἄγουσι.

Sicut autem quandò gratè terra natantibus apparet,
 Quorum scilicèt Neptunus benè-fabricatam navem in ponto
 Perdidit, agitatam vento et fluctu vasto ; 235
 Pauci verò effugerunt è cano mari in terram
 Natantes, multa autem circa corpus accrescit salsugo ;
 Laeti verò conscenderunt terram, malo evitato :
 Sic utique illi gratus erat maritus intuenti ;
 A-collo autem nondum omninò removebat brachia candida. 240
 Et sanè lugentibus apparuisset rosea-digitis Aurora,
 Nisi utique aliud cogitasset dea caesia-oculis Minerva :
 Noctem quidem in termino longam tenuit, Auroram verò contrà
 Detinuit in Oceano aureum-solium-habentem, neque sinebat equos
 Jungere veloces, lumen hominibus ferentes, 245
 Lampumet Phaëthonta, qui scilicèt Auroram equuli vehunt.

Ver. 233. 'Ως δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῇ.] Similiter Statius :

Nec minùs hæc læti trahimus solatia,
 quàm si
 Præcipiti convulsa Noto prospectet ami-
 cam
 Puppis humum.

Thebaid, lib. II. ver. 193.

Et lib. VII. ver. 143.

——— dulcis mediæ de gurgite ponti
 Respicitur tellus.

Ibid. — ἀσπασίως.] *Al.* ἀσπασίως.

Ver. 235. 'Ραίση.] *Apud Eustathium,* 'Ραίση.

Ver. 236. 237. Παῦροι δ' ἐξέφυγον ——— Νηχομένοι.]

Apparent rari nantes in gurgite vasto.

Æn. I, 118.

Ver. 237. ——— πολλὰ δὲ περὶ χροῖ τέτροφεν ἄλλη.] Ita suprâ ζ', 137.

Σμερδαλίοι δ' αὐτῆσι φάνη, κικακωμένους ἄλλη.

Et sale tabentes artus in littore ponunt.

Æn. I, 173.

Ver. 240. — ἀφίετο.] *Al.* ἀφίετο.

Ver. 241. Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισι.]

Et fors omne datum traherent per talia tempus. *Æn.* VI, 537.

Ver. 243. Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχίβειν.] Ἦδη πρὸς τῇ στίχῳ καὶ τῇ στίχῳ οὖσαν.
Schol. Eustathius aliter: Πιράτῃν δὲ (inquit) ἀσπᾶς ἐνταῦθα φησὶν ὁ Πιοτῆς κατὰ γίνους Θε-
 λυκόν. Καὶ δηλοῖ ἡ λέξις τὸ πῆρας τοῦ Ὀκείαν
 νῦν, οὐ τὸ ἀνατολικόν, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ δυτικόν·
 δι' οὗ ἱμελλει ἡ Νύξ δὴν σωματικῶς κατελθεῖν,
 ὡς ἂν ἐνταῦθα ἐνέλθῃ ἡ Ἥως. Διὸ καὶ ὁ Πιοτῆς
 εἶσι, "Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ σχίβειν," τῇ κατὰ
 δύσιν δηλαδὴ. "Ἥω δ' αὖτε ἐπ' Ὀκείαν," τῇ
 κατὰ ἀνατολὴν· ὅστις μῆτις ταύτην ἀναδύει,
 μῆτις καὶ ἐνταῦθα καταδύει.

Ibid. — ἐν περάτῃ.] *Al.* ἐμπιράτῃ.

Ibid. — δολιχὴν.] *Al.* δολιχῇ.

Ibid. et ver. 246. — Ἥω.] *Al.* Ἥα.

Ver. 246. Λάμπον καὶ Φαίβονθ'.] Ὀμηρος μὲν οὕτω ξυνωρεῖται ὑποζύγνυσσι τῇ Ἥῳ. Λυκά-

Καὶ τότε ἄρ' ἦν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατ' αἰέθλων
 "Ηλθομεν, ἀλλ' ἐτ' ὀπισθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται
 Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸν ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι. 250
 "Ὡς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τειρεσίαιο,
 "Ηματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἀϊδος εἴσω,
 Νόστον ἐταίροισιν διζήμενος, ἦδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
 Ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἴομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἦδη
 Ὑπνῷ ὑπὸ γλυκερῷ ταρπόμεθα κοιμηθέντες: 255
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Εὐνὴ μὲν δὴ σοί γε τότε ἔσσεται, ὅππότε θυμῷ
 Σῶ ἐθέλῃς· ἐπεὶ ἄρ' σε θεοὶ ποίησαν ἰκίσθαι
 Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ, 260
 Εἴτ' ἄγε μοι τὸν αἰέθλον· ἐπεὶ καὶ ὀπισθεν, (οἶῶ),
 Πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔτι χέρειον.

Et tunc utique suam uxorem allocutus est solers Ulysses :

" O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum

" Venimus, sed adhuc in posterum immensus labor erit,

" Multus et difficilis, quem me oportet omnem perficere.

" Sic enim mihi anima dixit Tiresiae,

" Die illo, quando scilicet descendi domum Orci intra,

" Reditum sociis quaerens, et mihi ipsi.

" Quin veni, ad-lectum eamus, uxor, ut et jam

" Somno à dulci delectemur ubi-decubuerimus."

Eum autem rursus allocuta est prudens Penelope :

" Cubile quidem demum tibi sanè tunc erit, quando animo

" Tuo volueris ; quia scilicet et dii fecerunt venire

" Ad domum benè-aedificatam, et tuam in patriam terram.

" Sed quoniam cogitasti, et tibi deus injectit animo,

" Dic age mihi hoc certamen ; quoniam et postea, (puto),

" Audiam ; statim autem est scire nequaquam pejus.

φρον δὲ καὶ ἔτεροι μόνωπων τὴν ἠὲ πλάττον-
 τες, Πηνελόπεια αὐτὴν ἱεροῦσι στενωπῷ ἴσπῳ.
Eustath. Soli autem (uti notat Barnesius)
 quatuor apud *Ovidium* tribuuntur equi :
Metamorph. lib. II. ver. 153. 154.

Ver. 248. — οὐ γάρ πω πάντων, &c.]
 Ἰστίον δὲ ὡς καὶ ἰσταῖα ἡ Ποιητὴς ἀρχὴν λόγου
 Σίμωνα τὸν " γὰρ " σύνδεσμον, ἀποδιδῶσιν αὐτὸν
 συνήκως διὰ τοῦ " ἀλλὰ " εἰσῶν. " ὦ γύναι, οὐ
 " γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρατα " καὶ ἔξῃς· εἴτα
 μὲν τῆς τοῦ ἔξῃς παραγωγῆς, (ver. 254.) " Ἀλλ'
 " ἔρχου, λέκτρονδ' ἴομεν " καὶ ἔξῃς. *Eustath.* Vide
 supra ad ε', 174. 190.

Ver. 249. — ὅπισθεν ἀμέτρητος πόνος
 ἔσται.] Ὀδυσσεὺς δὲ τοῦτο λέγει διὰ τὸν ἐφ' ἔξῃς
 πόνον, ὃν αἰεθλοῦσι κατὰ τὴν ἐν φῶδι μαντιάν
 τοῦ Τειρεσίου, χάριν τῆς τοῦ Ποσειδῶνος ὥς καὶ

τῇ γυναικὶ ἀφηγήσεται. *Eustath.* Vide infra
 ad ver. 267. &c.

Ibid. — ἔσται.] *Eustathius* in commen-
 tario citat, ἰστί.

Ver. 251. — μυθήσατο.] *Al.* μαντιόσατο.

Ver. 254. — ὄφρα καὶ.] *Al.* ὄφρα κιν.

Ver. 255. — ταρπόμεθα.] Vide supra
 ad ε', 491.

Ver. 258. — ἐθέλῃς.] Apud *Eustathium*
 in commentario, ἐθέλεις.

Ver. 260. — καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυ-
 μῷ.] Τὸ εἰπὴν, ὅτι ποιεῖται σέ τι καὶ ἔτιον [*Al.*
 ὅστιον] δι'. *Schol.*

Ver. 262. — δαήμεναι οὔτι χέρειον.] Ita
 supra ε', 176.

Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ἐν ἀρχῇ δι' ἄνθρωπον ἐλίσ-
 ται.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Δαίμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρύνουσα κελεύεις
 Εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω. 265
 Οὐ μέντοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς
 Χαίρω· ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄσπε' ἄνωγεν
 Ἑλθεῖν, ἐν χεῖρεσσιν ἔχοντ' εὐῆρες ἔρετμόν·
 Εἰσόκε τοὺς ἀφίκαμαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν,
 Ἀνέρας, οὐδὲ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ' ἔδουσιν· 270
 Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρέχους,
 Οὐδ' εὐῆρ' ἔρετμά, τὰ τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
 Σῆμα δέ μοι τόδ' εἶπεν ἀριφραδὲς, (οὐδὲ σε κεύσω)
 Ὅπποτε κεν δῆ μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
 Φῆη ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ἄμω, 275

Hanc verò respondens allocutus est solers Ulysses :

" Infausta, cur igitur demùm me valdè hortans jubes
 " Dicere ? at ego dicam, neque celabo. 265
 " Haud quidem tibi animus gaudebit ; neque enim ipse
 " Gaudeo : quoniam admodùm multas hominum ad urbes jussit
 " Proficisci, in manibus habentem fabrefactum remum ;
 " Donec ad illos pervenero, qui haud nòrunt mare,
 " Viros, neque salibus mixtum cibum comedunt ; 270
 " Neque sanè hi nòrunt naves rubras-proris,
 " Neque fabrefactos remos, qui utique alae navibus sunt.
 " Signum verò mihì hoc dixit manifestum, (neque te celabo ;)
 " Quandò demùm mihì obviàm-factus alius viator
 " Dixerit me ventilabrum habere super splendido humero ; 275

Ver. 264. ——— τί τ' ἄρ' αὖ.] *Al.* τί τ' ἄρ' οὖν.

Ibid. ——— ὀτρύνουσα.] *Apud Eustathium* in commentario, ὀτρύνουσα. Utrumque salvâ prosodiâ. Quâ enim ratione ex μαρτύρομαι, μαρτύρομαι, fit μαρτύρομαι ex φίλωμαι, φιλούμαι, φίλιω eadè ex ὀτρύνω, ὀτρύνω, fit ὀτρύνω. Vide ad *Il.* α', 338. κ', 55. et *ύ*, 304.

Ver. 266. Οὐ μέντοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς Χαίρω.] Ἡ ἀπόφασις τῇ κατὰ φάσει ποτὶ μὲν τὸ ἴσον δύναται, ποτὶ δὲ τὸ πλείον. ——— Τὸ γὰρ λίαν λυπεῖσθαι, τῇ ἀποφάσει δεδήλωκεν. *Hermogenes*, περὶ μεθόδου δεινότητος, cap. 37. Eadè loquendi ratione usus est *Virgilius* :

Nec verò Alciden me sum lætatus euntem

Accepisse ———. *Æn.* VI, 392.

Et *Sophocles* :

Ἄλλ' οὐτι χαίρων, ἢν τὸδ' ὀρθωθῇ βίλος.

Philoctet. ver. 1292.

Vide ad *Il.* υ', 344.

Ibid. ——— θυμὸς κεχαρήσεται.] *Al.* θυμὸς κεχαρήσεται.

Ver. 267. ——— πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄσπε' ἄνωγεν Ἑλθεῖν.] *Suprà* λ', 120. &c. ubi totus hic locus occurrit.

Ver. 269. 270. ——— οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν, ——— οὐδὲ θ' ἄλεσσι.] Vide *suprà* ad λ', 121.

Ibid. et ver. 271. ——— ἴσασι.] Ita *Barnesius* : atque ita *Eustathius* in commentario, Rectè. Ita enim, uti ipse notat *Barnesius*, semper alibi *apud Homerum* scribitur hæc vox. Alii hic minùs rectè scribunt ἴσασι, et ἴσασι.

Ver. 270. Ἀνέρας.] *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus habet Ἀνέρας. Atque ita in *Vulgaris* legitur *suprà* λ', 122.

Ver. 271. ——— νέας φοινικοπαρέχους.]

———— pictasque innare carinas.

Æn. VIII, 93.

Ver. 274. Ὅπποτε κεν δῆ.] Vide ad *Il.* ζ', 433 et 504.

Ver. 275. ——— ἀθηρηλοιγὸν] Vide *suprà* ad λ', 127.

Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ τήξαντ' ἐκέλευεν ἱρετμόν,
 "Ερξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτι,
 Ἀρνεῖον, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον,
 Οἶκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν δ' ἱεράς ἐκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοῖ οὐρανὸν εὖρυν ἔχουσι, 280
 Πᾶσι μάλ' ἐξείης· θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῶ
 Ἀεληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνη
 Γῆρα ὑπαὶ λιπαρῶ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
 "Ολβιοὶ ἔσσονται· τάδε μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 285
 Εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
 Ἐλπωρῇ τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι.
 "Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνὴν
 Ἑσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὑπολαμπομενάων. 290
 Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
 Γρηῦς μὲν κείουσα, πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
 Τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν

" Utique tunc me terrae infixo jussit remo,

" Factisque sacris eximiis Neptuno regi,

" Ariete, tauroque, suūmque initore verre,

" Domum abire, facereque sacras hecatombas

" Immortalibus diis, qui coelum latum habitant,

" Omnibus prorsus ordine : mors autem mihi ex mari ipsi

" Lenis admodum talis adveniet, quae me occidat

" Senectute à molli confectum ; circum autem populi

" Felices erunt : haec mihi dixit omnia perfectum-iri."

Illum autem rursus allocuta est prudens Penelope :

" Si quidem demum senectutem dii perficient meliorem,

" Spes tibi deinde malorum effugium fore."

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Interea verò Eurynomeque et nutrix instruebant lectum

Vestitu molli, facibus subluentibus.

At postquam straverant densum lectum properantes,

Anus quidem decubitura retrò in-domum ivit ;

Illis verò Eurynome cubicularia praeibat

Ver. 276. Καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ.] MS. à Tho. Bentleio collatus, Καὶ τότε δὴ γαίῃ]

Ut suprâ λ', 128.

Ibid. — ἐκίλινον.] *Al.* ἐκίλινον.

Ver. 277. — Ποσειδάωνι ἀνακτι, Ἀρνεῖον, ταῦρόν τι.]

Laocöon, ductus Neptuno sorte sacerdos,

Solennes taurum ingentem mactabat ad aras.

Æn. II, 201.

— meritis aris mactavit honores :

Taurum Neptuno —. *Æn.* III, 118.

Ver. 281. — θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῶ Ἀεληχρὸς.] Vide suprâ ad λ', 133. 134.

Ver. 282. — ὅς κέ με.] *Al.* ὅς κ' ἐμέ.

Ver. 283. Γῆρα ὑπαί.] *Al.* Γῆρα ὑπαί.

Ver. 289. — ἔντυον εὐνῇ.] Vide ad II, 720.

Ver. 290. — ὑπολαμπομενάων.] *Al.* ὑπολαμπομενάων.

- Ἐρχομένοιισι λήχουσθε δάος μετὰ χερσὶν ἔχρουσθε
 Ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα, πάλιν κίεν' αἱ μὲν ἔπειτα 295
 Ἀσπασίοι λίκτροιο παλαιοῦ δεσμὸν ἴκοντο.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἡδὲ συβώτης
 Παῦσαν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας
 Αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρον σμιόεντα.
 Τὼ δ' ἐπεὶ οὖν φιλόπλητος ἔταρπ' ἤτην ἐρατεινῆς, 300
 Τερπείσθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες·
 Ἡ μὲν, ὅς' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο διὰ γυναικῶν,
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων ἐσθρῶς ἀΐδ' ἄλλον ὄμιλον·
 Οἱ ἔθεν εἵνεκα πολλὰ, βόας, καὶ ἴφια μῆλα, 305
 Ἑσφαζον· πολλὸς δὲ πίθων ἡφύσσετο οἶνος.
 Αὐτὰρ ὁ διογενὴς Ὀδυσσεύς, ὅσα κῆδ' ἔθηκε
 Ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς οἰζύσας ἐμόγησεν,

Euntibus ad-lectum, facem in manibus tenens :

In thalamum autem ubi-duxerat, retrò ivit : illi quidem deinde
 Lubentes lecti antiqui rēbus accesserunt.

295

At Telemachus et bubulcus et subulcus

Cessare-fecerunt a saltatione pedes, cessareque fecerunt mulieres ;

Ipsi verò cubabant per aedes obscuras.

Illi autem postquam amore delectati sunt desiderabili,

300

Delectabantur sermonibus, secum invicem confabulantes :

Illa quidem, quot in aedibus sustinuerat nobilissima mulierum,

Virorum procorum inspicies perniciosum coetum ;

Qui sui gratiā multa, boves, et pingua pecora,

Mactabant ; multum autem ex-doliis hauriebatur vinum.

305

At generosus Ulysses, quot dolores intulerat

Hominibus, et quaecunque ipse aerumnis-conflictatus exantlaverat,

Ver. 294. — δάος.] *Al. φάος.*

Ver. 296. Ἀσπασίῳ λίκτροιο παλαιῷ Διο-
 μὸν ἴκοντο.] Σιμῶνι ῥήμασι κοσμί τὸν λόγον·
 τὴν γὰρ ἐν δίκῃ καὶ νόμιμον περὶ ἐνὶ φην, εἰ-
 πὼν, “ Ἀσπασίῳ λίκτροιο,” &c. *Aristid.*
Quintil. de Musici, lib. II, pag. 82. Hinc
Aulus Sabinus, in Epistola Penelope Ulyssi :

Heu, precor ut properet ille venire dies,
 Antiqui renovet qui laetus foedera lecti.

ver. 130.

Porro Aristophanes *Grammaticus* et *Aristar-
 chus*, notante *Scholiasie*, versum hunc finem
 faciunt totius *Odysseae* : Cumque iis facit et
 Codex unus à *Tho. Bentleio* collatus. Quā
 de re *Eustathius* : Ἰστέον δὲ, inquit, ὅτι κατὰ
 τὴν τῶν Παλαιῶν ἱστορίαν, Ἀρίστας καὶ Ἀ-
 ριστοφάνης, οἱ κορυφαῖοι τῶν τότε γραμματικῶν,
 εἰς τὸ, ὡς ἔρρηθ, “ Ἀσπασίῳ λίκτροιο παλαιῷ
 “ Διομὸν ἴκοντο,” περὶ αὐτοῦ τὴν Ὀδυσσεῖαν
 τὰ ἐφ' ἧς, ἵνα στίχοι τοῦ βιβλίου, νοθίσαντες. Οἱ
 δὲ τοιοῦτοι πολλὰ τῶν καιριωτάτων περιόπτου-
 σιν, αἱ φασιν οἱ αὐτοὶ ἀντιστάσαντες· οἷον τὴν

εὐθὺς ἐφ' ἧς τῶν φασάντων ἡρωικὴν ἀνακ-
 φαλαίαν, καὶ τὴν τῆς ἑλῆς, ὡς εἰπεῖν, Ὀδυσσεῖ-
 ας ἐπιτομὴν ἵστα καὶ τὸν ὑστερον ἀρκαδιωτικὸν
 Ὀδυσσεῖα τὸν πρὸς τὸν Λαίρτην, καὶ τὰ ἐκεί
 Δαυ-
 μασίως πλαττόμενα· καὶ ἄλλα μὴ ἀλίγα. Sed
 et connecti videntur sequantia cum eo
 quod praecessit ver. 137. *hujus libri* : ubi
 declaravit ipse *Ulysses*, se in agrum suum
 profecturum, ad evitandam *Ithacensium* i-
 ram, quos *Procorum* mortem ulciscendam
 aggressuros suspicabatur :

Μὴ σφίσθε κλῖος ἐνδὲ φάνη κατὰ ἄστρην γήνηται
 Ἀνδρῶν μνηστῆρων, πρὶν γ' ἡμῖς ἐλθέμεν ἔξω
 Ἀγρόν ἐς ἡμέτερον πολυδιδόριον ἔδω δ' ἴ-
 κωσα
 Φρασσίμωδ', ἔστι κε κίρδης Ὀλῆμπος ἐγ-
 γαλῆξ.

Ver. 298. — παῦσαν δὲ γυναῖκας.] *Al.*
 γυναῖκας.

Ver. 303. — ἀΐδ' ἄλλον ὄμιλον.] Vide su-
 pra ad σ', 29.

Πάντ' ἔλεγ' ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ', οὐδέ οἱ ὕπνος
 Πίπτειν ἐπὶ βλεφάροισι, πάρος καταλέξαι ἅπαντα.
 "Ἦρξατο δ', ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ'· αὐτὰρ ἔπειτα 310
 "Ἦλθ' ὡς Λατοφάγων ἀνδρῶν πείραν ἄρουραν·
 'Ἦδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποιήν
 'Ιφθίμων ἑτάρων, οὓς ἥσθιεν, οὐδ' ἐλείπειν·
 'Ἦδ' ὡς Αἴολον ἴκεθ', ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο,
 Καὶ πέμπ' οὐδέ πω αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἐκίσθαι 315
 "Ἦν, ἀλλὰ μιν αὖτις ἀναρπάξασα Δύελλα
 Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα·
 'Ἦδ' ὡς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,
 Οἳ νῆας τ' ὄλεσαν καὶ εὐκνήμιδας ἑταίρους
 Πάντας· 'Οδυσσεὺς δ' οἷος ὑπέκφυγε νηὶ μελαίνῃ· 320
 Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε·

Omnia dicebat; illa verò delectabatur audiens; neque ei somnus
 Incidebat palpebris, antequam is enarrasset omnia.

Incepit autem, quomodo primùm Ciconas domuit; at postea 310

Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:

Et quot Cyclops fecit, et quomodo exegit poenam

Ob fortes socios, quos comedebat is neque miserabatur:

Utque ad Aeolum venisset, qui ipsum libens suscepit,

Et dimittebat; nondum verò fatale dilectam in patriam pervenire 315

Erat; sed ipsum rursus abreptum procella

Pontum in piscosum tulit valde gementem:

Et quomodo Telepylum Laestrygoniam advenit,

Qui navesque perdidērunt et benè-ocreatos socios

Omnes: Ulysses autem solus effugit nave nigrâ: 320

Et Circes enarravit dolum et varium-artificium:

Ver. 308. Πάντ' ἔλεγ' ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ'.] Vide suprâ ad λ', 223.

Ver. 310. "Ἦρξατο δ', ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ'· &c.] "Ἠτορικὴν — σιστοῖσιν ἀνακισφαλαῖουσιν καὶ ἐκτομῇ τῆς 'Οδυσεύας. Schol. 'Ανακισφαλαῖοι τὴν ὅλην πλάην ἐν ἡσθίᾳ ἐνὶ πρὸς τοῖς τριάκοντα, κατὰ φύσιν διηγησάμενοι; καὶ ἐκ τῶν πρῶτον ἐντάκτως ἐλθὼν πρὸς τὰ ἑσχατά. Eustath. Vide et Dionys. Halicarn. περὶ τῆς 'Ομήρου ποιήσεως, § 20. in fine; item suprâ ad ι', 39. 84. 104. &c.

Ver. 312. — καὶ ὡς ἀπετίσατο ποιήν 'Ιφθίμων ἑτάρων.] Τὸ δὲ "ἀπετίσατο ποιήν" ἑτάρων, ἢ ἀντὶ τοῦ, ἀπετίσει ποιήν ἑτάρων ἢ ἀντὶ τοῦ, ἀπέτισας ποιήν ὁ φραγὼν αὐτοὺς Κύκλωψ, τοῦτοστιν ἀπίδωκεν ἢ, 'Οδυσσεὺς ἐτίσατο ἑταίρων, ἤγονι ἐτιμώρην, εἰς ποιήν τὴν ὑπὲρ τῶν φίλων. Eustath. Verior, ut opinor, postrema interpretandi ratio; quia isto sensu semper apud Poetam usurpatur verbum ἀ-

ποτίσμαι Mediâ Voce. 'Vide suprâ ad ι', 24. ι', 386. et ε', 540. item ad Iliad. ι', 116.

Ver. 314. 'Ἦδ' ὡς Αἴολον ἴκεθ'.] Ita legitur apud Eustathium, et in contextu et in commentario. Atque ita infrâ ver. 318. 322. 329. 330. &c. Al. εἰς Αἴολον et εἰς Αἴολον. Vide et suprâ κ', 1. &c.

Ver. 318. — Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην.] Vide suprâ ad κ', 82.

Ibid. — ἀφίκανεν.] Eustathius in commentario videtur legisse ἀφίκοντα.

Ver. 319. Οἳ νῆας τ' ὄλεσαν.] "Εὖτα ὅρα τὸ, "οἳ νῆας ὄλεσαν," τοῦτοστιν οἱ Λαιστρυγόνες ὡς ταυτὸν ἐν, Λαιστρυγονίην, καὶ Λαιστρυγόνας, ἰπτιῖν. Eustath. "Aliàs," inquit Barnesius, "facile "legerim οἳ, pro ἑβί, quod ferri potest, ut "Λαιστρυγόνες tamen subaudiatur, vel ναῖ- "σαι." Atqui vocula ὅ isto sensu nusquam apud Homerum (ut opinor) reperitur.

- 'Ηδ' ὡς 'Αἰδω δόμον ἤλυθεν εὐρώεντα,
 Ψυχῇ χρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίαο,
 Νηϊ πολυκλῆϊδι, καὶ εἶσιδε πάντας ἑταίρους,
 Μητέρα δ', ἥ μιν ἔτικτε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἰόντα· 325
 'Ηδ' ὡς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἄκουσεν·
 "Ὡς δ' ἴκετο πλαγκτὰς πέτρας, δεινὴν τε Χάρυβδι,
 Σκύλλην δ', ἣν οὐ πάποτ' ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν·
 'Ηδ' ὡς 'Ηελίοιο βόας κατέπεφνον ἑταῖροι·
 'Ηδ' ὡς νῆα Δοῆν ἔβαλε ψολόεντι περαυνῷ 330
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· ἀπὸ δ' ἔφθιβεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι
 Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν·
 "Ὡς δ' ἴκετ' Ὠγυγίην νῆσον, Νύμφην τε Καλυψῶ,
 "Ἡ δὲ μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
 'Εν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἥδ' ἔφασκεν. 335
 Θῆσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα·
 'Αλλὰ τῷ οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν·

Et quomodo Orci domum adiit squalidam,
 Animam consulturus Thebani Tiresiae,
 Navi multis-transtis-instructâ; et aspexit omnes socios,
 Matremque, quae ipsum peperit, et nutritiv parvulus cum-esset : 325
 Et quomodo Sirenum frequentium vocem audit :
 Quomodoque venit ad erraticas petras, horrendamque Charybdin,
 Scyllamque, quam nondum unquam illaesi viri effugerunt :
 Utque Solis boves interfecerunt socii :
 Utque navem velocem percussit ardenti fulmine 330
 Jupiter altitonans ; perieruntque eximii socii
 Omnes paritèr ; ipse verò mala fata effugit :
 Quomodoque advenit Ogygiam insulam, Nymphamque Calypso,
 Quae demùm ipsum detinebat, cupiens sibi maritum esse,
 In specubus cavis, et alebat, atque dicebat 335
 Reddituram se eum immortalem et senectutis-expertem dies omnes ;
 Sed ei nunquam animum in pectoribus flectebat :

Ver. 322. — εὐρώεντα.] "Ἦτοι πλατύν, παρὰ τὸ εὐρεῖν· ἢ σκοτεινόν. Schol. Vir autem eruditus Gatakerus, in annotationibus ad An-toninum, lib. IV, § 6. citato versu isto He-siodi, "Εργ. καὶ 'Ημερ. 152.

ἤσαν ἰς εὐρώεντα δόμον κρυπτῷ αἰδῶσ·
 "Εβρώεντα," inquit, "malim vertere, situ
 "obsitum : quàm, cum interpretibus, la-
 "tum."

Ver. 326. — Σειρήνων ἀδινάων.] "Ενθα, φασιν οἱ Παλαιοί, τὸ ἀδινάων, ἀντὶ τοῦ ἡδυφώ-
 των, ἡδιστῶν, παρὰ τὸ εἶναι, ἢ μᾶλλον παρὰ τὸ
 ἡδύ. Eustath. Atqui eo sensu nusquam (ut
 opinor) apud Poetam reperietur hæc vox.
 Vide Iliad. β', 87. 469. π', 481.

Ver. 327. — πλαγκτὰς πέτρας.] Vide
 suprâ ad μ', 61.

Ver. 328. — οὐ πάποτ'.] Vide ad II. ε'.
 504.

Ver. 330. — ψολόεντι περαυνῷ.] Καυ-
 στική· ψόλον γὰρ, τὸ ἀσβόλον [Ita ex MS.
 Barnesius, pro vulgato ἀσβόλον] ποιοῦν. Schol.
 Vide infrâ ad ω', 538.

Ver. 334. "Ἡ δὲ μιν κατέρυκε.] Hinc Ου-
 dius :

Creditur et Nympe mortalis amore Ca-
 lypso
 Capta, reluctantem detinuisse virum.
 Amor. lib. II. Eleg. xvii, 13,

- 'Hδ' ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,
 Οἳ δὴ μιν περὶ κῆρι, θεὸν ὥς, τιμήσαντο,
 Καὶ πέμψαν σὺν νηὶ φίλῃν ἐς πατρίδα γαῖαν, 340
 Χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλλας, ἐσθῆτά τε δόντες.
 Τοῦτ' ἄρα δευτάτον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
 Λυσιμελὴς ἐπόρουσέ, λύων μελεδήρματα θυμοῦ.
 'H δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 'Οπότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπετο, ὃν κατὰ θυμόν, 345
 Εὐνὴς ἥς ἀλόχου ταρπήμεναι, ἥδ' καὶ ὕπνου,
 Αὐτίκ' ἀπ' Ὠκεανοῦ χρυσόθρονον Ἥριγένειαν
 ὦρσεν, ἣν ἀνθρώποισι φῶς φέρη. ὥρτο δ' Ὀδυσσεύς
 Εὐνὴς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ βῆθον ἔτελλεν.
 ὦ γύναι, ἥδη μὲν πολέων πεκορήμεθ' αἰέθλων 350
 Ἀμφοτέρω· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
 Κλαίουσ'· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
 Ἴμενον πεδάσσκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἵης·

Et quomodo ad Phaeacas pervenit, multa perpressus,
 Qui sanè ipsum ex corde, deum veluti, honoraverunt,
 Et dimiserunt cum navi dilectam in patriam terram, 340
 Aereque, auroque affatim, vestituque datis :
 Hoc sanè ultimum dixit verbum, quandò eum dulcis somnus
 Membrorum-relaxator invasit, solvens curas animi.
 Diversà autem ex parte aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva :
 Quandò demùm scilicèt Ulyssem putabat, suo in animo, 345
 Concubitu suae uxoris oblectatum esse, atque etiam somno ;
 Statim ab Oceano aureo-solio Auroram
 Excitavit, ut hominibus lucem ferret : surrexit verò Ulysses
 Cubili ex molli ; uxori autem verbum mandabat :
 " O uxor, jam quidem multis satiati sumus certaminibus 350
 " Ambo : tu quidem hìc meum aerumnosum reditum
 " Deflens ; at me Jupiter doloribus, et dii alii,
 " Properantem detinebant meà à patrià terrà :

Ver. 338. — Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας.]

Finis et erroris miseri Phaeacia tellus.
Tibull. lib. IV. Eleg. I. ver. 78.

Ver. 342. — ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος Λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μελεδήρματα θυμοῦ.] Ita apud Mœschum :

"Τῆνος ὅτε γλυκίον·μίλιτος·βλεφάροιςιν ἐφί-
ζων
Λυσιμελὴς πιδάα μαλακῇ·κατὰ φάεια δισ-
μῇ. Idyll. II. ver. 3.

Et apud Orpheum, in Hymno eis "Τῆνον"
Λυσιμελῆμι, κόπων ἠδύων ἔχων ἀνάπαυσιν.
ver. 5.

Et apud Virgiliū :
— placidā laxarant membra quiete.
Æn. V. 836.

Apud Ovidium denique :

Somme quies rerum, placidissime Somne
deorum,
Pax animi, quem cura fugit ———.
Metamorph. lib. XI. ver. 623.

Vide et suprā ad 6, 85.

Ver. 347. — Ἥριγένειαν ὦρσεν, ἣν ἀνθρώποισι φῶς φέρη.]

Aurora interea miseris mortalibus al-
mam

Extulerat lucem ———. Æn. XI, 182.

Vide suprā ad β', 1. et ad Π. 4, 477.

Ver. 348. — ὥρτο δ' Ὀδυσσεύς Εὐνὴς ἐκ μαλακῆς.]

Tum verò Æneas ———

Corripit è somno corpus ———.
Æn. IV, 571.

Νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἰκόμεθ' εὐνὴν,
 Κτήματα μὲν, τὰ μοι ἐστὶ κομιζέμεν ἐν μεγάροισι· 355
 Μῆλα δ', ἃ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέπειραν,
 Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
 Δάσουσ', εἰσάκε πάντας ἐνιπλήσασιν ἐπαύλους.
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἄγρὸν ἔπειμι,
 Ὀφόμενος πατέρ' ἐσθλὸν, ὃ μοι πυκινῶς ἀπάχχεται· 360
 Σοὶ δὲ, γύναι, τὰδ' ἐπιτέλλω, πινυτῇ περ εἰούσῃ·
 Αὐτίκα γὰρ φάτις εἰσιν ἅμ' ἡελίῳ ἀνιόντι
 Ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
 Εἰς ὑπερῶ ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Ἦσθαι, μηδὲ τινα προτίσσεο, μηδ' ἑρέεινε. 365
 Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὅμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ·
 ὦρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
 Πάντας δ' ἐντὶ ἀνωγεν ἀρήϊα χερσὶν ἐλίσθαι.

"Nunc verò postquam ambo ad desiderabile venimus cubile,
 Possessiones quidem, quae mihi sunt, curato in aedibus ; 355
 Pecora autem, quae mihi proci superbi consumpserunt,
 Multa quidem ipse ego praedabor, alia autem Achivi
 Dabunt, donec omnia impleverint stabula.
 Sed sanè ego quidem ad arboribus-abundantem agrum proficiscor,
 Visurus patrem eximium, qui mihi multum dolet : 360
 Tibi autem, uxor, haec mando, prudens licet sis ;
 Statim enim fama ibit simul cum sole orto
 Virorum procorum, quos interfeci in aedibus ;
 In coenaculum ubi-ascenderis, cum famulis mulieribus,
 Sede, neque quenquam respice, neque interroga." 365
 Dixit utique, et circum humeros induit-sibi arma pulchra :
 Incitavit autem Telemachum et bubulcum et subulcum,
 Omnesque arma jussit martia manibus sibi-sumere.

Ver. 354. — ἀμφοτέρω.] Apud Eustathium in commentario, ἀμφοτέρω.

Ibid. — πολυήρατον.] Vide suprā ad λ', 274. et ad II. ε', 512.

Ver. 355. Κτήματα μὲν, τὰ μοι ἐστὶ κομιζέμεν ἐν μεγάροισι.] "Vel," inquit Henricus Stephanus, "κομιζέμεν ἐν μεγάροισι" vel, τὰ μοι ἐστὶν ἐν μεγάροισι" quod malo." Multo tamen simplicior videtur et facilius prior constructio.

Ver. 357. Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι.] Vide suprā ad γ', 73.

Ibid. — ληΐσσομαι.] Ita rectè Barnesius, pro vulgato ληίσσομαι. Vide suprā ad α', 398.

Ver. 358. — ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους.] Ἦτοι σταθμούς αὐλάς, ἐπαύλους. Γράφεται δὲ, φασί, καὶ μεταύλους. Eustath.

Ver. 361. Σοὶ δὲ, γύναι, τὰδ' ἐπιτέλλω.] Ita Vulgati. Quae si vera sit lectio, vox

ἱππιδίλλω (utpote ex duabus composita), secundam producet eadem ratione ac παριπών, διπιδίος. ἱπιδίλῳ et similia. Vide ad II. ζ', 62. ε', 121. α', 174. et ε', 599. Barnesius autem ex duabus Editionibus edidit, legendumque omnino contendit, ἱπιδίλλω quam quidem vocem pro ἱπιδίλλω usurpata reperiri notat Eustathius ad Iliad. λ', 47. Ipse autem hoc in loco citat, τὸδ' ἱπιδίλλω.

Ver. 362. Αὐτίκα γὰρ φάτις εἰσιν.] "Ἐθα δ' ὅ γὰρ" σύνδισμος κίτται συνήθως ἐν ἀρχῇ, ἀντὶ τοῦ ἐπειδή, ἢ διό' ἀποδοδύμενος εἰς τὸ [ver. 364.] "Εἰς ὑπερῶ ἀναβᾶσα." Eustath.

Ver. 365. Ἦσθαι, μηδὲ τινα προτίσσεο, μηδ' ἑρέεινε.] "Ἦνα μηδὲ τῶν περιπραγμένων εἰδέναι δοκούσα, μὴ δ' ἀδικηθῇ ὑπὸ τινος. Καὶ τοῦτο μὲν οὕτως υποκειμένης ἀναπιφάνηται. Eustath.

Ver. 366. — καλὰ.] Vide ad II. β', 43.

Οἱ δὲ οἱ οὐκ ἀπίθησαν· ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ·
 "Ωἷξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἦιον· ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 "Ἢδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα· τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Νυκτὶ κατακρύψασα Δοῶς ἐξῆγε πόλῃος.

370

Hi verò ei non inobsequentes fuerunt : armabant autem se aere :
 Aperuerunt verò fores, exhibantque ; praeibat autem Ulysses.
 Jamjam quidem lux erat super terram : illos autem Minerva
 Caligine coöpertos citò eduxit ex urbe.

370

Ver. 370. — ἐκ δ' ἦιον ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς.]
 Al. ἐξῆρχε διὲ διος Ὀδυσσεύς.
 Ver. 371. — τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη Νυκτὶ κα-
 τακρύψασα.]

Et multo nebulæ circum Dea fudit a-
 mictu ;
 Cernere nè quis eos, neu quis contingere
 posset. Æn. I, 411.

At Venus obscuro gradientes aëre sep-
 sit,

Ver. 372. — ἐξῆγε πόλῃος.] Al. ἐξ ἤγε
 πόλῃος

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ
ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ Ω'.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Ω'.

ΤΑΣ τῶν μνηστῆρων ψυχὰς Ἑρμῆς εἰς ἄδου κατάγει· καὶ ἀταγνηρισμὸς Ὀδυσσεύς γίνεται πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Λαέρτην· καὶ ταραχὴν τοῖς Ἰθακησίοις γεγενημένην ἐπὶ τῇ τῶν μνηστῆρων ἀταιρίᾳ· Ἀθηναῖα διακαλύει.

Ἐπιγραφαί.

Σποδαί· ἦ, Νεκυία.

Ἄλλως.

Ω, δ' Ὀδυσσεὺς σὺν πατρὶ καὶ νύϊ μάρνατ' Ἀχαιοὺς *.

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
Ἀιδρᾶν μνηστῆρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσὶν

MERCURIUS autem animas Cyllenius evocabat
Vīrorum procorum; habebat verò vīrgam in manibus

Ver. 1. Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς.] Fuerunt, qui totum sequentem locum, ubi Poeta Procorum Animas ad inferos deductas narrat, defunctorumque ibidem colloquia refert, suppositum suspicati sint. Ac videntur quidem nonnulla hīc *Homerum* min⁹ sapere. *Scholiastes* et *Eustathius* multas Veterum contra hunc locum objectiones afferunt; quarum hæ sunt præcipuæ: Primò, quòd nusquam alibi apud Poetam Animarum defunctorum deductor dicatur *Mercurius*, neque *Cyllenius* appelletur; deindè, quòd non sponte hīc et sine deductore, (ut in *Iliade*), ad inferos descendant Animæ; dein quòd inseputi Orcum intrent; dein quòd Musarum numeri alibi non meminerit *Homerus*; cum pluribus aliis objectionibus minoris momenti. Iidem tamen Veteres, notante *Eustathio*, Προσίενται καὶ τὴν νεκυίαν ταύτην, ἀποδεχόμενοι αὐτῆς, καὶ ὅτι τὰ κατὰ τὸν θάνατον τοῦ

Ἀχιλλεύς διέβησι, τὸν ἐν Ἰλιάδι σισιγνημένον· καὶ ὅτι ἱκαναλαμβάνει ὅποσα τῆς ποιήσεως ταύτης αὐκ ἐφθῇ ὁ Ποιητὴς ἀνακαφαλαιώσασθαι, τὰ κατὰ τὴν Πηνελόπην δηλαδὴ, ὡς ἱβρίθη, καὶ τὴν τοῦ Ὀδυσσεύς λαβραλίαν ἐπ' αὐτὸν. Et *Scholiastes*: Καὶ ἄλλως δὲ, (inquit,) ἐκ τῆς κατὰ τὴν σισιγνησίαν δυνάμεως, τὸ Ποίημα τὸν Ὅμηρον ἱμολογεῖ. Cæterum totum hunc librum, cum præcedentis parte aliquâ, ab *Aristarcho* et *Aristophane Grammatico* repudiatum testatur *Scholiastes* ad ψ', 296. suprâ: uti ibi notatum est.

Ibid. — ψυχὰς — ἐξεκαλεῖτο.] Τὸν μὲν γὰρ ψυχοπομπὸν Ἑρμῆν, κατὰ τὸ παλαιὸν νόμιμον παρ' Αἰγυπτίοις ἀναγαγόντα τοῦ Ἅπιδος τὸ σῶμα μέχρις τινὸς, παραδίδοναι τῇ περιεμμένῃ τὴν τοῦ Κιεβέρου προτομήν. Τοῦ δ' Ὀρφέως τοῦτο καταδείξαντος παρὰ τοῖς Ἑλλησιν, τὸν Ὅμηρον ἀκολουθεῖν τούτῳ· θάψαι κατὰ τὴν ποίησιν,

* [Ita ex Edit. *Oxon. Barnesius*, pro vulgato μάχεται Ἀχαιοῖς.]

Καλὴν, χρυσεῖην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
 ὦν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
 Τῇ ῥ' ἄγε κινήσας· ταὶ δὲ τρίζουσαι ἔποντο.
 Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῶ ἄντρου θροεπέοιο
 Τρίζουσαι ποτίονται, ἔπει κέ τις ἀποπέσῃσιν

5

Pulchram, auream; quâ scilicet hominum oculos mulcet,
 Quorum vult; contrâ verò et dormientes suscitât:
 Hâc utique ducebat commotas; illae verò stridentes sequebantur.
 Sicut autem quandò vesperiliones in secessu antri divini
 Stridentes volant, postquam aliquis exciderit

5

"Ερμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνης ἐξικαλεῖτο
 "Ἀνδρῶν ἡρώων" ἔχει δὲ ῥάβδον μετὰ χερσίν."
Diodorus Siculus, Bibliothec. Hist. lib. 1.
 haud longè à fine. Vide et Phurnu-
 tum, de naturâ Deorum, cap. 16.

Tu piâs lætis animas reponis
 Sedibus, virgâque levem coerces
 Aurèâ turbam

Horat. Carm. lib. I. Od. x. 17.

Ibid. — Κυλλήνης.] Ὁ ἐν Κυλλήνῳ ὄρει
 τῆς Ἀρκαδίας ἀναστραφεῖς. *Schol.* Κυλλήνης
 δὲ Ἑρμῆς μυθικῶς μὲν ἀπὸ Κυλλήνης, ἥτις ὄρος
 ἐστὶν Ἀρκαδίας: — περιέρχεται δὲ, διαφερόντως
 ἐν τοῖς περὶ τὸ τοιαῦτον ὄρος τιμᾶσθαι τὸν Ἑρ-
 μῆν, κἀκεῖθεν σχεῖν τὸ λεχθέν ἐπίθετον. *Eustath.*
 Ita in Hymno isto Mercurii, qui Homero
 vulgò ascribitur, ver. 1. 2.

Ἑρμῆν ὕμνῳ, Μούσας, —
 Κυλλήνης μεδίδοντα καὶ Ἀρκαδίας πολυμήλου.

Et apud Callimachum:

Οὐ πάγος Ἑρμείῳ Κυλλήνης, —
Hymn. in Delum, ver. 272.

Ibid. — ἐξικαλεῖτο.] *Al.* ἐξάλλασεν.
 Ver. 2. Ἀνδρῶν μνηστήρων.] *Diodorus Sicu-*
lus, loco suprà citato, legît, Ἀνδρῶν ἡρώων.
Ibid. — ἔχει δὲ ῥάβδον, &c.]

Tum virgam capit: hâc animas ille evo-
 cat Orco

Pallentes, alias sub tristia Tartara mittit:
 Dat somnos adimittique, et lumina morte
 resignat. *Æn. IV, 242.*

Vide et suprà ad ver. 1.

Ver. 4. — ἰδίῳ.] *MS.* à *Tho. Bentleio*
 collatus, ἰδίῳ. Ceterum post hunc ver-
 sum in eodem *MS.* sequitur:

Τὴν μετὰ χερσίν ἔχων, πίνετο κρατὺς Ἀρ-
 γυμβόης.

Ex 1, 49. suprà.

Ver. 5. — ταὶ δὲ τρίζουσαι ἔποντο. Ὡς
 δ' ὅτε νυκτερίδες.] Similiter ver. 7. "Τρίζου-
 σαι ποτίονται," et ver. 9. "Ὡς αἱ τυττε-
 ραί." Ἰστίον δὲ, ὅτι τε μυθικῶς ταῖς ψυ-
 χαῖς ἐπιλέχθη τριμός, οἷα λόγον μὲν ἰνὰ ῥέον
 ἰσσημῖναι, ἄλλως δὲ θροεπέοιο. *Eustath.*
Isa Ovidius, de *Vesperilionibus*:

Conataque loqui, minimam pro corpore
 vocem
 Emittunt; peraguntque leves stridore que-
 relas. *Metam. lib. IV. ver. 412.*

Porrò ex hoc Homeri loco, et ex λ', 43. su-
 prâ, *Virgilium*, Umbras infernas "Turbam
 sonantem" [*Æn. VI, 753.*] appellâsse ex-
 istimat *Turnebus*, *Adversar. lib. XXVIII.*
cap. 46. sub fine. Uti et notavit *Barnesius*.

Ver. 6. Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες.] "Rectè,"
 inquit *Barnesius*, "Manium umbras *Vesper-*
tilionibus confert; quòd non nisi Noctò
 appareant, quòd minimè dormiant, quòd
 "Stridorem edant, quòd nec *Animalia* nec
 "Inanimata sint." Earundemque explica-
 tionum meminit et *Eustathius*. Atqui vide-
 tur Poeta Animarum Stridorem solummodò
 depingere voluisse.

Ibid. — ἄντρου θροεπέοιο.] Θροεπέοιο δ'
 ἄντρου, οὐχ ἁπλῶς αὐτὸ περιέριπται, ἀλλ' ὅτι
 θρία τὰ ἄντρα ἐνομιζοντο, οἷα σύμβολα κόσμου,
 κατὰ Πορφύριον, ὡς καὶ ἐν τοῖς περὶ τοῦ Ἰθακη-
 σίου ἄντρου εἰρηται, δ καὶ ἰσῆρατον ἐρρίθη ἐκεῖ.
 [suprà 1, 103.] *Eustath.* Vide *Porphyrium*,
 περὶ Νυμφῶν ἄντρου. Poetam tamen quicquam
 hujusmodi in animo habuisse vix crediderim.

Ver. 7. et suprà ver. 5. Τρίζουσαι.] Vide
 suprà ad 1, 394. et ad 5, 455.

Ibid. — ἰστί κί τις ἀποπέσῃσιν.] *Barnes-*
sus vocem ἀποπέσῃσιν hoc in loco vertit,
 "decusserit;" et in annotationibus, "Ἀντί,"
 inquit, "τοῦ ἀποπέσῃσιν ποιῆ" et decusserit ver-
 to: Non enim de unâ *Vesperitione* deci-
 dente res est, sed de Viatore, qui simul
 hærentes plurimas videns decusserit, ut
 "simul plures decidentes strideant." Et
Stephanus aliique vocem ἀποπέσῃσιν hoc in
 loco vertunt, "cadere fecit." Sed errant Viri
 eruditi. Neque enim unquam (uti observat
Duportus, in *Prælect. ad Theophrasti Char-*
act. cap. 6.) hanc significationem fert vox
 πίπτω, aut ἵκισον neque quicquam obstat,
 quominus hoc de uno *Vesperitione* dictum
 intelligatur, quem fortè delapsum reliqui
 omnes stridentes sequantur. Ceterum vox
 ἀποπέσῃσιν primam producit eâdem ratione
 ac ἀπονέοντα, ἀδανάτοις, et similia. Vide ad
 II. ε, 398.

Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται·

Ὡς αἱ τετριγυῖαι ἄμ' ἦσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν

Ἑρμείας ἀκάκητα κατ' εὐρώεντα κέλευθα.

10

Πὰρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῦ τε ῥοὰς καὶ λευκάδα πέτρην,

Ἥδ' ἐπαρ' Ἑλίοιο πύλας, καὶ δῆμον Ὀνείρων,

Ἦσαν· αἵψα δ' ἵκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,

Serie ex petrâ; sibi autem invicem adhaerescunt:

Sic illae stridentes unâ ibant: praebat verò ipsis

Mercurius alienus-à-malo, per squalidas vias.

10

Fraeteribant autem Oceanique fluctus et Leucada petram;

Et Solis portas, et populum Somniorum,

Fraeteribant: statimque pervenerunt in herbosum pratium,

Ver. 8. Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης.] Τόσου ἰσχυροῦ πετρώδους συντίσας. — ἢ τοῦ τῶν νυκτερίδων ἀβροισματος. Hesych. ad voces Ὁρμαθοῦ ἐκ πέτρης. Ὁρμαθός, σύνδισμος, στίχος. Suidas, à Barnesio citatus. Porro Vespertilionum hoc modo serie catenatâ pendendum, itemque stridorem maximum edentium, meminit (notante Barnesio) Gemell. Careri, in Descriptione Insularum Philippi-carum, lib. I, cap. 4.

Ver. 9. Ὡς αἱ τετριγυῖαι ἄμ' ἦσαν.] Vituperat hunc locum Plato: Διὶ δὴ (ὡς ἔοικεν) ἡμᾶς πισισταῖν καὶ περὶ τούτων μύθων τοῖς ἰσχυροῦσι λίγειν καὶ δεῖσθαι μὴ λοιδορεῖν ἀπλῶς αὐτὰ ἐν ἔδῳ, ἀλλὰ μάλλον ἰσταινῖν ὡς οὐτ' ἀληθῆ λέγοντας, οὐτ' ὠφέλιμα τοῖς μέλλουσι μαχημένοι ἴσασθαι. — Ἐξαλείφωμεν ἄρα — πάντα τὰ τοιαῦτα. — “Ὡς δ' ὅτι — νυκτερίδες — “Ὡς αἱ τετριγυῖαι ἄμ' ἦσαν.” De Republ. lib. III.

Ibid. — τετριγυῖαι.] Vide ad II, β', 314.

Ver. 10. Ἑρμείας ἀκάκητα.] Κοινῇ μὲν γὰρ ἅπαντας [τοὺς] Δωσῆρας ἰσὼν ἐνομαζέουσιν [οἱ Ποιηταί] ἰδίᾳ δὲ οὕτως μόνον τοῦτον, καὶ Ἀκάκητά γε, καὶ Ἐριούνιον ὅτι κακὸν μὲν οὐδὲν ἢ παρ' αὐτοῦ δωριὰ· ἀγαθὰ δ' ἐξῆς ἅπαντα πορίζει τοῖς ἀνθρώποις, ἐν πολέμοις, ἐν εἰρήνῃ, ἐν γῇ, ἐν θαλάσσῃ, ἐν δυσκολίαις, ἐν εὐφροσύναις, πανταχοῦ. Aristid. Orat. 3. à Barnesio citatus. Ἐπει, ἀπὸ Ἀκακισίου ὄρους ἐν Ἀρκαδίᾳ δοκεῖ γὰρ ὁ Σῖος Ἀρκὰς εἶναι. Schol. Vide Pausan. Arcadia. lib. VIII, cap. 3. 36. item suprâ ad 9, 322.

Ibid. — κατ' εὐρώεντα κέλευθα.] Vide suprâ ad ψ', 322.

Ver. 11. Πὰρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῦ τε ῥοὰς, &c.] Diodorus Siculus hunc locum ita exponit: Ὠκεανὸν μὲν οὖν καλεῖν [Ὁρμαθῶν] τὸν ποταμὸν, διὰ τὸ τοῖς Αἰγυπτίοις κατὰ τὴν ἰδίαν διάλεκτον, Ὠκεανὸν λέγειν τὸν Νεῖλον. Ἥλιον δὲ πύλας, τὴν πόλιν τῶν Ἡλιοπολιτῶν. Λειμῶνα δὲ νομίζουσιν καὶ τὴν μυθολογούμενην οἰκησιν τῶν μετηλμαζέστων, τὸν παρὰ τὴν λίμνην τόπον τὴν καλουμένην μὲν Ἀχιρευσίαν, πλησίον δὲ εἶναι τῆς Μίμωβος ὄρεος περὶ αὐτὴν λειμῶνα καλλίστου,

ἰλῶν καὶ λατοῦ καὶ καλὰμου. Ἀκολούθως δ' εἰρησθαι καὶ τὸ κατοικεῖν τοὺς τιλιυτήσαντας ἐν τούτοις τοῖς τόποις, διὰ τὸ τὰς τῶν Αἰγυπτίων ταφῆς τῆς πλείστης καὶ μεγίστης ἐνταῦθα γίνεσθαι, διασπορευομένων μὲν τῶν νεκρῶν διὰ τὸ τοῦ ποταμοῦ καὶ τῆς Ἀχιρευσίας λίμνης, σιθιμῶν δὲ τῶν σωμάτων εἰς τὰς ἐνταῦθα κειμένας θήκας, Συμφωνοῦ δὲ καὶ τ' ἄλλα τὰ παρὰ τοῖς Ἑλλήσι κατ' ἔδῳ μυθολογούμενα τοῖς ἱσχυρῶν γινόμενοις κατ' Αἰγυπτίους. Bibliothec. Hist. lib. I, haud longo à fine.

Ibid. — Ὠκεανοῦ τε ῥοὰς.] Al. Ὠκεανοῖο ῥοὰς.

Ibid. — καὶ λευκάδα πέτρην.] Πρὸς τοῖς καταχθονίοις μέρεσι. Schol. Eustathius duas affert accipiendi rationes: Ἰστίος δὲ, inquit, ὅτι λευκάδα μὲν πέτραν ὁ μῦθος πρὸς τῇ ἔδῳ πλάττει, ἢ κατὰ ἀντίφρασιν, μίλλας γὰρ ἐκείναι σκότος· ἢ καὶ διὰ τοὺς ἐσχάτους τῆς ἐκείνῃ γῆς τόπους, οὗς ἐκδὸς τὸν ἥλιον ἐπὶ διαλευκαίνειν δυνάμειν. Quarum explicationum prior planè inepta.

Ver. 12. Ἥδ' ἐπαρ' Ἑλίοιο πύλας.] Τοὺς κύκλους, δι' ὧν τὰς πορείας ποιεῖ ὁ ἥλιος· οἱ δὲ, ἀλληγορικῶς τοὺς ὀφθαλμούς. Hesychius, à Barnesio citatus. Ita Diogenes Laertius, lib. VIII, in Pythagorâ: “Ἔστιν (inquit) ἐν οἷς ἥλιος πύλας καλεῖ τοὺς ὀφθαλμούς. Eustathius aliter: Πύλας δὲ ἥλιον λίγει τὰς οἰον συγκλιούσας ἐκείνῳ κρῶφει, γινόμενον πρὸς δυσμαίς· ἐπεὶ δὲ πύλας εἰσδύμειναι, οὗ ὅπερ κινεμῶνάς τινες, γίνεσθαι ἀφάνης. Quod et verisimilius videtur. Vide autem et suprâ ad ver. 11.

Ibid. — καὶ δῆμον Ὀνείρων.] Ita Orpheus in Argonauticis:

“Ἀρήρητοι τ' Αἶδας πύλαι, καὶ δῆμος Ὀνείρων·
ver. 1140.

Porro Scholiastes δῆμον Ὀνείρων exponit: τὴν νύκτα, ἐν ᾗ φαίνονται οἱ ὄνειροι. Vide et Lucianum, Ver. Histor. lib. II.

Ver. 13. — κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα.] Ἀκαρεσιν φυτὸν, ὁ ἀσφοδῖλος. Νῦν τὸν τόπον λίγει τὸν ἀσφοδιλῶδη. Schol. Πρωταρχοῦτόνους δὲ ἀναγινώσκουσιν. “Οὐδ' ὅσον ἐν ὕλᾳ χηρεὶ καὶ

"Ενθα τε ναίουσι ψυχαί, εἴδωλα καμόντων.
 Εὖρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος, 15
 Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Αἴαντός δ', ὃς ἄριστος ἦν εἰδός τε δέμας τε
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
 "Ὡς οἱ μὲν περὶ κείνον ὀμίλειον· ἀγχίμολον δὲ
 "Ηλυθ' ἐπὶ ψυχὴν Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο 20
 Ἀχρυμένην· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἄμ' αὐτῷ
 Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
 Τὸν προτέρη ψυχὴν προσεφώνεε Πηλείωνος·
 Ἀτρεΐδη, πέρι μὲν σε φάμεν Διὶ τερπικεραύνῳ
 Ἄνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἥματα πάντα· 25
 Οὐνεκα πολλοῖσιν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσεσς,
 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.

Ubi scilicet habitant animae, simulachra defunctorum.
 Invenerunt autem animam Pelidae Achillis, 15
 Et Patrocli, et eximii Antilochi,
 Ajacisque, qui praestantissimus erat specieque corporeque
 Caeterorum Danaorum, post eximium Peliden.
 Sic hi quidem circa illum versabantur: propè verò
 Advenit anima Agamemnonis Atridae
 Dolens; circum autem aliae congregatae erant, quotquot unà-cum ipso
 Domo in Aegisthi mortui sunt, et fatum oppetierunt.
 Hunc prior anima alloquebatur Pelidae:
 "Atride, supra quidem te putabamus Jovi gaudenti-fulmine
 "Viros heroes charum esse diebus omnibus; 20
 "Quoniam multisque et fortibus imperabas,
 "Populo in Trojanorum, ubi patiebamur dolores Achivi.

"ἀσφοδίῳ μὲν ὄνισα" τὸν δὲ πόπον, ἐν ᾧ
 φύεται, Ὀξύοντιον ὡς καὶ παρ' Ὀμήρῳ "κατ'
 "ἀσφοδίῳ λυμᾶνα." Suidas, à Barnesio ci-
 tatus. Vide et suprâ ad λ', 538.

Ver. 14. "Ενθα τε ναίουσι ψυχαί.] Barnesius
 edidit, legendumque contendit, Ἐνθάδε ναίουσι
 ψυχαί. Sed mutato nihil opus. Præsertim
 cum occurrat similis phrasis suprâ λ', 474. ubi
 et ipse Barnesius cum vulgatis edidit ἔνθα τε·

Ἐνθα τε νεκροὶ
 Ἀφραδίῃ: ναίουσι, βροτῶν εἴδωλα καμόντων.

Ibid. — εἴδωλα καμόντων.]

— simulachraque luce carentum.
 Virg. Georg. IV, 472. Lucret. lib. II, 39.

Ibid. — καμόντων.] Vide ad II. γ', 278.

Ver. 15. 18. Εὖρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω,
 §c.] Ὅτι πρὸς τι πλατυμενόν, πρὸς τι παραδόξο-
 σσιν, πρὸς τι ποικίλιαν σοφίαις, τεχνάται
 τι κῆρυαῖα Ὀμήρου ὃν καὶ ἐν τῇ πρώτῃ Νεκυΐᾳ
 πειρίσκει. Καὶ πλάττει, ὡς ἐν ἡθοιοῖσι εἰδωλο-
 ποιητικῇ, Ἀχιλλεῖα τε τὸν αὐτῷ φίλον, ἵτι δὲ
 καὶ τὸν εὐκλειότατον Ἀγαμέμνονα, διμυλόμενους

ἀλλήλοις τὰ εἰκότα βιωτικώτερον. Ἐν οἷς ἄλλα
 τε κατορθοὶ ὁ Ποιητῆς, καὶ Τρωϊκαῖς ἱστορίαις
 ἀετύνει συνήθως τὴν ποίησιν, καὶ μύθοις χρᾶται,
 ὃν στεραιμύνει ποιήσεις οὐκ ἐν εἰῇ ἱστορίαις. Eu-
 stath. Vide et suprâ ad λ', 466. 469. ubi ii-
 dem quatuor versus occurrunt.

Ver. 18. Τὸν ἄλλον Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα
 Πηλείωνα.] Vide ad II. β', 673. et 768.

Ver. 20. "Ηλυθ' ἐπὶ ψυχῇ.] Vide suprâ
 ad β', 262. Al. Ἠλθιν ἐπὶ ψυχῇ.

Ver. 21. Ἀχρυμένην.] Fuerunt, notante
 Eustathio, qui hunc locum vituperarint: Γε-
 λῶν φασὶ μὴ οὕτω πολλὸν χρόνον ἔχρυσθαι
 τὴν Ἀγαμέμνονος ψυχὴν, ὡς προσφάτως θανού-
 σαι, καὶ τοῖς ἑταίροις συνολοφύρεσθαι. Ἡ λύσις,
 ὅτι πρὸς αὐτῷ σῶ θανάτῳ τοιούτος ὢν ὁ Ἀγα-
 μέμνων, φυλάσσει διὰ τίλους τὸ οὕτω φαίνεσθαι
 ταῖς γὰρ ψυχαῖς κατὰ τὸν Ποιητὴν, τὰ τῶν
 ἄνω παθημάτων εἴδωλα, καὶ κατὰ διηγητικῶς ἐμ-
 φαντάζονται· καθὰ καὶ ἡ πρώτη Νεκυΐα ἰδὲ λω-
 σιν. Caeterum de prosodiâ vocis Ἀχρυμένην,
 vide ad II. γ', 260.

Ver. 27. et 31 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων.] Vide
 suprâ ad α', 203.

Ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε
 Μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὐτις ἀλεύεται, ὅς κε γένηται.
 Ὡς ὄφελος τιμῆς ἀπονήμενος, ἥσπερ ἀνασσει, 30
 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπείν·
 Τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοί,
 Ἦδ' ἐκ καὶ σῶ παιδί μέγα κλέος ἦρα ὀπίσσω·
 Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστω θανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι.
 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο· 35
 Ὀλβιε Πηλέος υἱέ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 Ὃς θάνες ἐν Τροίῃ, ἐκὰς Ἀργεος· ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
 Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἱῆς ἄριστοι,
 Μαργάμενοι περὶ σείῳ· σὺ δὲ στροφάλιγγι κονίης
 Κεῖσο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἵπποσυνάνων. 40

“Protectō utique et tibi primū affore decernebatur
 “Parca pernicioſa, quam nemo evitat, quī natus sit.
 “Ut debuisti honore fruiſus, quo ſcilicet imperabas,
 “Populo in Trojanorum mortem et fatum obiiſſe:
 “Ita tibi ſepulchrum quidem feciſſent omnes Achivi,
 “Atque etiam tuo filio magnam gloriam comparāſſes in poſterum
 “Nunc autem ſanè te miſerrimā morte fatale erat corripi.”
 Illū autem rursū anima alloquebatur Atreidae:
 “Felix Pelei fili, diis ſimilis Achilles,
 “Qui mortuus es in Trojā, longè-ab Argo: circum verò te alii
 “Interficiēbantur Trojanorum et Achivorum filii optimi,
 “Pugnantes de te; tu autem in vortice pulveris
 “Jacebas ingens ingentiſpatio, oblitus equitationis. 40

Ver. 28. — σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλε Μοῖρ' ὀλοή.] Scholiastes vocem πρῶτα hoc in loco exponit, πρὸ τοῦ δόντος καιροῦ· eodemque modo interpretatur et Eustathius. Rectius autem fortassè vocem hanc intelliges eandem ferè hīc vim habere ac vox ταπρῶτα, *Iliad.* ζ', 489. ubi similis sententia occurrit:

Μοῖραν δ' οὐτινὰ φημι πεφυγμένοι ἔμμεναι
 ἀνδρῶν, [γένηται.]
 Οὐ παπὸν, οὐδὲ μιν ἰσθλὸν, ἰπὴν ταπρῶτα

Ver. 29. Μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὐτις ἀλεύεται.] Τὴν πεφυγμένην μοῖραν ἀδυνάτῃ ἵσθι ἀποφυγῆναι καὶ θιῆ. Herodot. lib. I. § 91. Πᾶσι μὲν γὰρ ἀνθρώποις τέλος τοῦ βίου θάνατος, καὶ ἐν οἰκίᾳ καὶ τις αὐτὸν καθιέξας τηρεῖ. Demosthenes, apud Clement. Alexandrin. Strom. VI.

Οὐδ' ἴσθι μοῖρας τοῦ χριών τ' ἀπαλλαγῇ.
 Euripid. Hippolyt. Coron. ver. 1256.

— inexorable fatum.
 Virgil. Georg. II, 491.

— ineluctabile fatum. *Æn.* VIII, 334.

— neque ulla est
 Aut magno aut parvo lethi fuga —

Horat. Sermon. lib. II. Sat. vi, 94.

Ibid. — ἀλεύεται.] Ita ex Eustathio edidit Burnesius. Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Ita porro scriptum occurrit hæc vox in vulgatis suprā ζ', 400. similiterque legitur ἀλευόμενος, *Iliad.* σ', 711. Alii hoc in loco habent ἀλεύεται.

Ver. 30. — ἀπονήμενος.] Ὀνησιὲ καὶ ὠφέλιαν λαβών. Schol.

Ver. 33. — ἦρα.] Barnesius legendum conjicit ἦρω, ut infrā ver. 192. ἐκνήσω.

Ver. 34. Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστω θανάτῳ.] Similis versus suprā ε', 312.

Ver. 36. 37. Ὀλβιε Πηλέος υἱέ, — Ὃς θάνες ἐν Τροίῃ.]

— O terque quaterque beati,
 Queis ante ora patrum, Trojæ sub moenibus altis
 Contigit oppetere —

Æn. I, 94.

Ver. 37. — ἐκὰς Ἀργεος.] Τοῦ Θιτταλικοῦ δηλαδὲ. Eustath.

Ver. 39. — σοῖα.] *Al.* σοῖα.

Ver. 40. Κεῖσο μέγας μεγαλωστί.]

— ingentem, atque ingenti vulnere victum.
Æn. X, 842,

Vide ad *Il.* σ', 776.

Ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἡμᾶρ ἐμαρνάμεθ'· οὐδέ κε πάμπαν
 Πανσάρμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παύσεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
 Κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήσαντες χροῶ καλόν,
 Ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δὲ σ' ἀμφὶς 45
 Δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ, κείροντό τε χαίτας.
 Μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃσ' ἀλήσιιν,
 Ἀγγελίης αἴτουσα· βοῇ δ' ἐπὶ πόντον ὁρᾷρει
 Θεσπεσίῃ· ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιοῦς·
 Καὶ νύ κ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας, 50
 Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε, παλαιὰ τε, πολλὰ τε εἰδὰς,
 Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 Ὅς σφιν εὐφρονίῳ ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε, κοῦροι Ἀχαιῶν.
 Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἦδε σὺν ἀθανάτῃσ' ἀλήσιιν, 55
 Ἐρχεται, οὗ παιδὸς τεθνεϊότος ἀντιώσα.
 Ὅς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάλθυμοι Ἀχαιοί.
 Ἀμφὶ δὲ σ' ἔστησαν κοῦραι ἀλίοιο γέροντος,
 Οἷκτ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἴματα ἔσαν.

" Nos verò toto die pugnabamus, neque omnino

" Cessavissems à-bello, nisi Jupiter turbine cessare-fecisset.

" At postquam te ad naves portaveramus ex bello,

" Deposuimus in lectis, purgato corpore pulchro,

" Aquâque calidâ et unguento; multas verò te circum 45

" Lachrymas calidas fundebant Danaï, tondebantque sibi crines.

" Mater autem ex mari venit cum immortalibus deabus marinis

" Nuntium audiens; clamor verò super mare excitatus est

" Immensus; subitò autem tremor cepit omnes Achivos:

" Et jam impetu-facto conscendissent cavae naves, 50

" Nisi vir detinuisse, antiquaque, multaque doctus,

" Nestor, cujus et antea optimum ostendebatur consilium:

" Qui ipsis rectè-sentiens concionatus est, et dixit:

" Continete-vos, Argivi, nè fugite, filii Achivorum:

" Mater ex mari haec cum immortalibus deabus marinis, 55

" Ventura est, suo filio mortuo occurrente.

" Sic dixit: continebant autem se à fugâ magnanimi Achivi.

" Circum verò te steterunt filiae marini senis,

" Miserabiliter lamentantes: circum autem immortales vestes tibi induerunt.

Ver. 41. ——— οὐδέ κε πάμπαν.] *Al.* οὐκ
ἐνι πάμπαν.

Ver. 44. Κάτθεμιν ἐν λεχέεσσι, καθήσαντες,
ἔκ.]

— corpusque lavant frigentis et ungunt.

— tum membra toro defleta reponunt.

Æn. VI, 219. 220.

Ver. 45. ——— ἀμφί.] *Al.* ἀμφί.

Ver. 46. ——— κείροντό.] *Al.* κείραντο.

Ver. 48. ——— αἴτουσα.] Vide ad *Il.* i, 252.

Ver. 49. ——— ὑπὸ δὲ.] *Al.* ἐπὶ δὲ.

Ver. 54. Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, ἔκ.] Ita *Iliad.*
γ', 82.

Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ βάλλετε, κοῦροι Ἀχαιῶν.

Ver. 56. ——— τεθνεϊότος.] *Al.* τεθνητός.

Ver. 57. ——— Ἴσχοντα.] *Al.* Ἴσχοντα.

Ver. 59. ——— περὶ δ' ἄμβροτα εἴματα ἔσαν.]

Purpleasque super vestes, velamina nota,
Conjiciunt ——— *Æn.* VI, 221

Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβοόμεναι ὀπὶ καλῇ, 60
 Θρήνηον· ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
 Ἀργείων· τοῖον γὰρ ὑπάρχοι Μοῦσα λίγεια.
 Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμαρ,
 Κλαίμεν, ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοὶ τ' ἀνθρώποι·
 Ὀκτωκαίδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δὲ σ' ἀμφὶ 65
 Μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πύονα, καὶ ἔλικας βούς.
 Καίειο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῶ,
 Καὶ μέλιτι γλυκερῶ· πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
 Τεύχεσιν ἐρρώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
 Πεζοὶ δ' ἰππῆές τε· πολὺς δ' ὄρυμαγδὸς ὀρώρει. 70
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σε φλόξ ἤνυσεν Ἡφαιστόιο,

“ Musae verò novem omnes, alternantes voce pulchrâ, 60
 “ Lugebant : tunc neminem absque-lachrymis utique vidisses
 “ Argivorum : usque-adeò enim increbuit Musa canora.
 “ Septem autem et decem quidem te paritèr noctesque et dies,
 “ Flebamus immortalesque dii, mortalesque homines ;
 “ Octavâ-et-decimâ autem dedimus igni ; multas verò circa te 65
 “ Oves jugulavimus valdè pingues, et camuras-cornibus boves.
 “ Cremabaris autem in vestitu deorum, et unguento multo,
 “ Et melle dulci : multi verò heroës Achivi
 “ Cum-armis agitârunt-se circa pyram ardentis,
 “ Peditesque equitesque ; ingens autem strepitus ortus est. 70
 “ Sed postquam demùm te flamma confecerat Vulcani,

Ver. 60. Μοῦσαι δ' ἐννέα.] Hinc Achillis Epitaphium in Πίπλῳ, citante Barnesio :

Θισσαλὸς οὗτος ἀνὴρ Ἀχιλλεύς ἐν τῷδε τί-
 θασται

Τύμβῳ ἰδρήνησαν δ' ἐννέα Πιερίδεις.

Ibid. — ἐννέα πᾶσαι.] Vide suprâ ad í, 244. et ad Il. σ', 373. 470.

Ver. 61. — ἐνόησας.] MS. à Tho. Bentleio collatus, ἐνόησα. Quod cum præcedenti, ἔνθα κεν, minùs convenit.

Ver. 62. — τοῖον γὰρ ὑπάρχοι Μοῦσα λίγεια.] Ita suprâ 9', 539.

Ἐξ οὗ διαπίπτειν τι, καὶ ὅσοι διὸς ἀοιδὸς,
 Ἐκ τοῦδ' οὐσῶ παύσας· διζυροῖο γόοιο.

Undè vocem ὑπάρχοι hoc in loco, non, (ut Barnesius aliiq.) “ Animos permoverat ;” sed, “ Increbuit,” verto.

Ibid. — ὑπάρχοι.] Postulat Temporum ratio ut vox ὑπάρχοι sit non à Perfecto ὑπάρχοι, sed ab Aoristo ὑπάρχορον. Vide ad Il. á, 37. Cæterùm apud Eustathium in commentario, itemque in MS. à Tho. Bentleio collato legitur ὑπάρχοι. Ad ἰσάρον, et ἰσάρον.

Ver. 63. Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν σε.] Ita edidit Barnesius : Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulg. Ἑπτακαίδεκα μὲν σε.

Ver. 65. — πολλὰ δὲ σ' ἀμφὶ Μῆλα κατεκτάνομεν.]

—— cædit quinas de more bidentes,

Totque sues, totidem nigrantes terga juvenencos. Æn. V, 96.

Multa boum circa mactantur corpora morti ;

Setigerosque sues, raptasque ex omnibus agris

In flammam jugulant pecudes ———. Æn. XI, 197.

Ibid. — πολλὰ δὲ σ' ἀμφὶ.] Al. πολλὰ δ' ἰσ' αὐτῶ. Ut referatur scilicet ad præcedentem πυρὶ. Uti notavit Barnesius.

Ver. 67. Καίειο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν.] Ἐσθῆτα δι θεῶν λίγυι τὰ μυθικῶς ἀμύροτα ἵμα-
 τα τὰ ἀνωτέρω ῥηθέντα. Eustath. Vide suprâ ad ver. 59.

Ver. 68. — πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ Τεύχεσιν ἱρρώσαντο πυρὴν πέρι.]

Ter circum accensos, cincti fulgentibus armis,

Decurrere rogos : ter mæstum funeris ignem

Lustrare in equis : ululatusque ore dedere. Æn. XI, 188.

Ver. 69. — ἱρρώσαντο.] Τεύχεσιν ῥώ-
 σασθαι, ἥτοι ἱρρωμένως κινήσθαι. Eustath. Iti Iliad. á, 616.

Νυμφῶν, αἳ τ' ἀμφ' Ἀχιλλεῖον ἱρρώσαντο.

Vide et Iliad. á, 529. Odys. ψ', 3.

Ver. 71. Αὐτὰρ ἔπει δὴ σε φλόξ ἤνυσεν.]

Ἡῶθεν δὴ τοι λέγομεν λεύκ' ὅστέ', Ἀχιλλεῦ,
 Οἶνω ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι· δῶκε δὲ μήτηρ
 Χρῦσειον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
 Φάσκ' ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαιστοῖο· 75
 Ἐν τῷ τοι κῆται λεύκ' ὅστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
 Μίγδα δὲ, Πατρόκλοιο Μεινοιτιάδαο θανόντος·
 Χωρὶς δ', Ἀντιλόχοιο· τὸν ἔξοχα τίες ἀπάντων
 Τῶν ἄλλων ἐτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
 Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον 80
 Χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητῶν,
 Ἀκτῇ ἐπὶ προύχουσῃ, ἐπὶ πλατεί· Ἑλλησπόντῳ·

"Manè utique tibi colligebamus alba ossa, Achilles,

"Vino in puro et unguento: dedit autem mater

"Auream amphoram, Bacchi verò donum

"Dicebat esse; opus autem inclyti Vulcani:

75

"In hac tibi jacent alba ossa, illustris Achilles;

"Promiscuèque, Patrocli Menoetiadae mortui:

"Separatim verò, Antilochi, quem maximè honorabas omnium

"Aliorum sociorum, post Patroclum utique mortuum.

"Circum haec autem postea magnum et insignem tumulum

80

"Congressimus Argivorum sacer exercitus bellicosorum,

"Littore in prominenti, ad latum Hellespontum;

Postquam collapsi cineres, et flamma
 quievit, [lam;

Reliquias vino et bibulam lavere favil-
 ossaque lecta cado texit Chorineus ahe-
 no. *Æn.* VI, 226.

Ver. 72. Ἡῶθεν δὴ τοι λέγομεν λεύκ' ὅστέ'.]

Tertia lux gelidam cœlo dimoverat um-
 bram: [bant

Mœrentes altum cinerem et confusa rue-
 ossa focis ———. *Æn.* XI, 210.

Ibid. ——— τοι. *Al.* σοι.

Ver. 73. ——— δῶκε δὲ μήτηρ Χρῦσειον ἀμφι-
 φορῆα.] Ita *Iliad.* ψ', 91.

*Ὡς δὲ καὶ ὅστια νῶϊν δμῇ σορὸς ἀμφικαλύπτει,
 Χρῦσιος ἀμφιφορῆν, τὸν τοι πρὸς πότνια μή-
 τηρ.

Ver. 76, 77. Ἐν τῷ τοι κῆται λεύκ' ὅστια,
 ——— Μίγδα δὲ, Πατρόκλοιο.] Ita nimirum
 præceperat ipse *Achilles*:

——— αὐτὰρ ἔπειτα
 Ὅστια Πατρόκλοιο Μεινοιτιάδαο λίγωμιν, —
 Καὶ τὰ μὲν ἐν χρυσῇ φιάλῃ καὶ δίπλακι θεμῶ
 φείρωμιν, εἰσέκιν αὐτὸς ἱγὼν ἄϊδι κεύθεσσι.
Iliad. ψ', 238, 243.

Ver. 78. ——— τίς.] Vide ad *Il.* δ, 257.
 et ψ', 103.

Ver. 79. ——— μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα,]
Al. μετ' ἀμύμονα Πατρόκλῃα.

Ver. 80. ——— ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα
 τύμβον χεύαμεν.] Ita videlicet (uti notavit
Dna. Dacier) Græcia mandaverat *Achilles*,

quum *Patrocli* exequias celebrabat, *Iliad.* ψ',
 245.

Τύμβον δ' οὐ μάλα πολλὸν ἱγὼ ποίνεσθαι
 ἄνωγα,
 Ἀλλ' ἐπισκία τοῖον ἔπειτα δὲ καὶ τὸν Ἀχαιοὶ
 Εὐρύν δ' ὀψληλὸν τε τίθημεναι, ὃ καὶ ἐμὸς
 Διότεροι ἐν νήεσσι πολυκλήϊσι λίπασθε.

Porro *Achillis* tumulum ad *Sigæum* Pro-
 montorium extitisse refert *Strabo*: Τοῦ μὲν
 οὖν Ἀχιλλεῖος (inquit) καὶ ἱερὸν ἐστὶ καὶ μνήμα
 πρὸς τῷ Σιγείῳ· Πατρόκλου δὲ καὶ Ἀντιλόχου
 μνήματα καὶ ἐναγίζουσι οἱ Ἰλλεῖς πᾶσι καὶ
 τοῖσιν, καὶ τῷ Ἀίαντι. *Geograph. lib.* XIII.
pag. 891. *al.* 596.

Ver. 81. ——— Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς.] Ἱερὸν
 δὲ στρατὸν λίγαι τὸν Ἑλληνικόν, ὡς ὕστερ ἀριτῆς
 πολυπύσαντα τὸν δικαστῇ ἐκείνῳ πόλεμον.
Eustath. Videtur autem Epitheton hoc,
 sicut *dios*, et similia, rem quavisunque de
 causâ insignem denotare.

Ver. 82. Ἀκτῇ ἐπὶ προύχουσῃ.]

——— projectaque saxa *Pachyni*.
Æn. III, 699.

Ibid. ——— ἐπὶ πλατεί Ἑλλησπόντῳ.] De
 hac phrasi, vide ad *Il.* 4, 86. ubi plures vo-
 cis πλατεί accipiendæ rationes afferuntur.
 Optima autem omnium videtur quæ simpli-
 cissima; nempe ut *Hellespontus* idēd πλατὺς
 dictus intelligatur, quod indē Tumuli longē
 se aperiret prospectus. Quæ explicatio om-
 ninō firmatur ex hoc loco, ubi addit *Poëta*.

*Ὡς μιν τηλιφανῆς ἐκ ποντίφιν ἀνδράσιν ἱγῇ.

"Ως κεν τηλεφανής ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἶη
 Τοῖς, οἳ νῦν γεγάασι, καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.
 Μήτηρ δ' αἰτήσασα θεοὺς, περικαλλέ' ἄεθλα 85
 Θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
 "Ἦδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησα
 Ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
 Ζώννυνταί τε νέοι, καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα·
 Ἀλλὰ κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ἔτεθήπεα θυμῷ, 90
 Οἳ ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα,
 Ἀργυρόπεζα Θέτις· μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
 "Ως σὺ μὲν οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλὰ τοι αἰεὶ
 Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλὸν, Ἀχιλλεῦ.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον πολύπευσα; 95
 Ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μῆσατο λυγρὸν ὄλεθρον,

" Ut longè-conspicius ex ponto viris esset

" Iis, qui nunc nati sunt, et qui in-futurum erunt.

" Mater autem, diis rogatis, perpulchra certamina 85

" Posuit medio in circo optimatibus Achivorum.

" Jamjam quidem multorum funeri virorum interfui

" Heroïum, quandocunque fit ut mortuo rege

" Cinganturque juvenes, et parent certamina;

" Sed illa maximè conspicatus mirabar animo, 90

" Qualia super te deposuit dea perpulchra certamina,

" Argentea-pedibus Thetis: valdè enim charus eras diis.

" Sic tu quidem neque mortuus nomen perdidisti, sed tibi semper

" Omnes apud homines gloria erit eximia, Achilles:

" At mihi quae ea voluptas, postquam bellum confeceram? 95

" In reditu enim mihi Jupiter molitus est grave exitum,

Ver. 85. — ποντόφιν.] Vide ad II. 4, 588.

Ibid. — εἶη.] Eustathius in commentario legit εἶη.

Ver. 87. — ἀντεβόλησα.] Eustathius in commentario citat, ἀντεβόλησας. Quae lectio (uti notat Barnesius) refutatur ex ver. 90. infrà; " Ἀλλὰ κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ἔτεθήπεα " θυμῷ." nisi ibi pro ἔτεθήπεα legas vel θνήσας, uti habet MS. à Tho. Bentleio collatus, Editionesque nonnullae; vel ἔτεθήπεα, aut ἔτεθήσας, (pronuntiando scilicet ἔτεθήσας) quarum lectionum hic meminit Eustathius. Ac similis quidem loquendi ratio occurrit suprà λ', 417.

Ἀλλὰ κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ἐλοφύρατο θυμῷ.

Ver. 88. — ἀποφθιμένου.] Vide ad II. β', 43.

Ver. 89. Ζώννυνταί τε νέοι.] Ἐν περιζώμασιν ἀγωνίζονται. Schol. Vide ad II. ψ', 710.

Ver. 90. Ἀλλὰ κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ἐτε-

θήπεα θυμῷ.] Apud Eustathium in commentario legitur Ἀλλὰ γε κεῖνα, &c. " Quae " particula γε," ut rectè hic annotat Henricus Stephanus, " cum ἔτεθήπεα videri etiam " aptior posset quàm κε. Hanc enim cum " ἔτεθήπεα retinentes, otiosam esse sive πα- " ραπληρωματικὴν dicemus. At si ἔτεθήσας " legamus, aut θνήσας, (ut habet Flor. Edi- " tio;) erit necessaria κε, pro &c." Vide suprà ad ver. 87.

Ver. 93. — οὐδὲ θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, &c.] Vide ad II. ι', 415. item infrà ad ver. 195. hujus libri.

Ἀρετὴ δὲ, καὶ θάνατον οὐκ ἀπώλλυται.

Ζῆ δ', οὐκ ἔσ' ὄντος σώματος.

Euripid. Fragmentum, quod inscribitur Τῆμιος, ἢ Τημενίδαι, ver. 1.

— nomenque erit indelebile nostrum.

Ovid. Metam. lib. XV, ver. 876

— famam extendere factis,

Hoc virtutis opus

Æn. X, 468.

Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ, καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος Ἀργεϊφόντης,

Ψυχὰς μνηστήρων κατὰ γαν, Ὀδυσῆϊ δαμέντων

100

Τὼ δ' ἄρα θάμβησαντ' ἰθὺς κίον, ὥς ἐσιδέσθην·

Ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο

Παῖδα Μελανθῆος, τὸν ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·

Ξείνος γάρ οἱ ἦν, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίαν.

Τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·

105

Ἀμφίμεδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε,

Πάντες κεκριμένοι καὶ ὀμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλος

Κριναίμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους·

Ἡ ὑμῖν ἐν νηεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,

Ὅρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρά;

110

Ἡ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδήλησαντ' ἐπὶ χέρσου,

Βοῦς περιταμνομένους ἢδ' οἰῶν πάρα καλὰ;

“ Aegisthi sub manibus, et perditae uxoris.”

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Prope autem ipsos venit internuncius Argicida,

Animas procorum deducens, ab Ulysse domitorum :

100

Illic verò proinde attoniti rectà iverunt, ut intuiti sunt :

Cognovit autem anima Agamemnonis Atidae

Filium Melanthii, inclytum Amphimedontem;

Hospes enim ei erat, in Ithacà aedes habitans.

Hunc prior anima alloquebatur Atidae :

105

“ Amphimedon, quid passi obscuram terram subiistis,

“ Omnes selecti et coactanei? neque alius sic

“ Habito-delectu elegisset per urbem viros optimos.

“ Num vos in navibus Neptunus domuit,

“ Excitatis saevius ventis et fluctibus ingentibus?

110

“ An alicubi hostiles viri multârunt in terrâ,

“ Boves praedantes et ovium greges pulchros?

Ver. 97. Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ.] Vide suprâ ad λ', 408. &c. ubi historiam hanc fusiùs Ulyssi narrat Agamemnon.

Ver. 99. — διάκτορος Ἀργεϊφόντης.] Vide suprâ ad θ', 338. item Phurnutum, de Naturâ Deorum, cap. 16.

Ver. 101. Τὼ δ' ἄρα θάμβησαντ'.] Achilles et Agamemnon. Vide ad II. α', 566.

Ver. 103. Παῖδα Μελανθῆος, τὸν ἀγακλυτὸν.] Ita Barnesius, pro vulgato Παῖδα Μελανθῆος ἀγάκλυτον. Cæterum MS. à Tho. Bentleio collatus hic legit Παῖδα φίλον Μελανθῆος, ἀγάκλυτον.

Ver. 104. — γάρ οἱ.] Αἰ. γάρ τοι.

Ver. 106. — τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε.]

Quinam te, qui casus, ait, dux maxime, fessae

Eripuit patriae —

Silius Ital. lib. XIII, 450.

Ver. 107. — οὐδέ κεν ἄλλος.] MS. à Tho. Bentleio collatus, οὐδὲ κεν ἄλλως. Cujus lectionis meminit Eustathius.

Ver. 112. Βοῦς περιταμνομένους.] Ita Vulgati; atque ita MS. à Tho. Bentleio collatus. Barnesius autem ex conjecturâ edidit Βοῦς περιμαρνομένους. Sed rationibus, ut opinor, haud satis idoneis. Vide suprâ ad λ', 401. ubi idem locus occurrit. Nec dissimilitèr usurpatur vox ἀπειτάμειτο in Hymno ad Mercurium, Homero vulgò ascripto, ver. 74.

Πειστήκοντ' ἀγίλως ἀπειτάμειτο βοῦς ἱριμύκους. Porro Scholiastes vocem περιταμνομένους hoc in loco exponit, περιτλάδοντας.

Ibid. — καλὰ.] Similitèrque infrâ ver. 205. καλόν. Vide ad II. β', 43.

Ἦε περὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἡδὲ γυναικῶν ;
 Εἰπέ μοι εἰρομένῳ ξείνος δέ τοι εὖχομαι εἶναι.
 Ἦ οὐ μέμνη, ὅτε κείσε κατήλυτον ὑμέτερον δῶ,
 Ὀτρυνέων Ὀδυσῆα, σὺν ἀντίβῳ Μενελάῳ,
 Ἴλιον εἰς ἅμ' ἐπεσθαι, εὐστέλμων ἐπὶ νηῶν ;
 Μηνὶ δ' ἄρ' οὖλα πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον,
 Σπουδῇ παρπεπιθόντες Ὀδυσῆα πτολίπορθον.
 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος·
 Ἀτρεΐδη κύδιστε, ἀναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
 Μέμνημαι τάδε πάντα, καὶ ἀτρεκέως καταλέξω
 Ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
 Μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα·
 Ἦ δ' οὐδ' ἤρνεϊτο στυγερὸν γάμον, οὗτ' ἔτελευτα,
 Ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν·

"An de urbe pugnantes occubuisse, et mulieribus ?

"Dic mihi interroganti ; hospitem autem tibi profiteor me esse.

"An non meministi, quando illuc veni ad vestram domum,

"Hortatus Ulysses, cum deo-pari Menelao,

"Ad Ilium unā ut-comitaretur, benè-transstris-instructis in navibus ?

"Mense autem deindè toto omnem transivimus latum pontum,

"Ubi vix tandem persuasissemus Ulyssi urbium-vastatori."

Eum autem rursus anima alloquebatur Amphimedontis :

"Atride, gloriosissime, rex virorum Agamemnon,

"Memini haec omnia, et accuratè enarrabo

"Nostrae mortis malum finem, qualis contigerit.

"Ambiebamus Ulyssis diù absentis uxorem ;

"Haec autem neque negabat odiosas nuptias, neque perficiebat,

"Nobis meditans mortem et fatum atrum :

Ver. 113. Ἦε περὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἡδὲ γυναικῶν ;] Versum hunc ita interpretatur Spondanus : "Aut in bello, tutanda civitatis "et mulierum causā, occubuerint." Rectius autem (ut opinor) reddit Dna. Dacier : "Ou "devant quelque ville que vous ayez atta- "quée pour la piller, et pour emmener les "femmes captives ?" Quo modo accepisse videtur et Eustathius in commentario ad λ', 402. suprā, ubi idem locus occurrit. Hoc nimirum sensu eandem phrasin alibi usurpat Poeta, ubi nec ullus intellectui ambiguo locus :

οὐκ ἐβλήσθη
 Μίννιος ἐν πτόλιν, ὅθι περ Τρώες καὶ Ἀχαιοὶ
 Ἐν μίσῳ ἀμφοτέρω μίνος Ἀχαιῶν παύοντα
 Ἀλλὰ περὶ πτόλιος τι μαχέσονται ἡδὲ γυναι-
 κῶν.
 Iliad. σ', 262.

Ver. 115. Ἦ οὐ μέμνη.] Vide ad Il. ε', 18. Ita apud Euripidem :

Ἦ οὐκ ἀξέχομαι ἡ Σιδῶς, &c. Orest. ver. 596.

Ver. 118. Μηνὶ δ' ἄρ' οὖλα πάντα περήσα-
 μιν εὐρέα πόντον, Σπουδῇ παρπεπιθόντες.] Eu-
 stathius istud "Μηνὶ δ' ἄρ' οὖλα," non ad πι-

ρήσαμεν, sed ad sequentem παρπεπιθόντες, refert. Τόινυν (inquit) μηνὶ οὖλα τὸν Ὀδυσ-
 σέα πείσαντες, φασὶν, ἱπέρησαμεν πόντον. Et paulò inferiùs : Μηνὶ γὰρ οὖλα κατιργάσαν-
 το διὰ πειθούς ἱκέϊον. Quod tamen durius videtur.

Ibid. ————— περήσαμεν.] Vide ad Il. ε', 67.

Ver. 119. Σπουδῇ παρπεπιθόντες.] Οἷα κα-
 τὰ σύνειπον, ἥ καὶ ἐκ μαντίας, εἰδότες τὸ τῆς
 Τρωϊκῆς μάχης δυσασποτίλιστον. Eustath. Si-
 militèr Scholiastes : "Ἦελοι δὲ πρῶτοντα ἑαυτὸν
 ὁ Ὀδυσσεύς, μὴ βουλόμηνος στρατεύεσθαι, οὐ διὰ
 δειλίαν, ἀλλ' ὥς συνιστῇ ἀντὶ ἡρώων τὸ μέγεθος
 τοῦ πολέμου. Ὅθεν ἰκέει τὸν Ἀγαμέμνονα παρὰ
 τῷ Ἀμφιμέδοντι [Barnesius ex Eustathio le-
 gendum vult παρὰ τοῖς τοῦ Ἀμφιμέδοντος]
 μένειν, καὶ οὐ παρὰ τῷ Ὀδυσσεύϊ. Scholion, ex
 MS. à Barnesio suppletum.

Ver. 121. 122. Ἀτρεΐδη κύδιστε, &c.] Fue-
 runt, notante Barnesio, qui versus hosce
 duos hoc modo legerint :

Μέμνημαι τάδε πάντα, θυσσεΐδης, ὡς ἀγορεύεις·
 Σοὶ δ' ἴδω εὖ μαλὰ πάντα καὶ ἀτρεκέως κα-
 ταλέξω.

- Ἄλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριζεν·
 Στῆσαιμένη μέγαν ἰστόν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινεν,
 Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·
 Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἔπειθ' ἴδμεν Δίος Ὀδυσσεύς, 130
 Μῖμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε Φᾶρος
 Ἐκτελέσω, (μὴ μοι μεταμῶλια νήματ' ὀληται,)
 Δαέρτη ἦραι ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
 Μοῖρ' ὀλοὴ κατέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
 Μὴ τίς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῖάδων νεμεσῇσῃ, 135
 Αἶκεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεατίσσας.
 Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπετίθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 Ἐνθα κεν ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἰστόν,
 Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραίετο.
 Ὡς τρεῖτες μὲν ἔλθε δόλω, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιοὺς· 140
 Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὄραι,
 Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέσθη·
 Καὶ τότε δὴ τις εἶπε γυναικῶν, ἥ σάφα ᾔδη,
 Καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφύρομεν ἀγλαὸν ἰστόν.
 Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐβέλους', ὑπ' ἀνάγκης. 145

- "Sed dolum hunc alium in mente excogitavit;
 "Exorsa magnam telam in aedibus texebat,
 "Subtilem et immensam: statim autem inter nos dixit:
 "Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses, 130
 "Manete urgentes licet meas nuptias, donec vestimentum
 "Perfecero, (nè mihi vana fila pereant,)
 "Laërte heroi sepulchrale; in-tempus quo ipsum
 "Fatum perniciosum corripuerit perennis mortis:
 "Nequa mihi in populo Achivarum succenseat, 135
 "Si sine vestimento jaceat, multa qui possedit."
 "Sic dixit: nobis verò persuasus est animus generosus.
 "Tunc interdum quidem texebat magnam telam,
 "Noctu autem dissolvebat, postquam faces adhibuerat.
 "Sic triennium quidem latebat dolo, et persuadebat Achivis: 140
 "Sed quando quartus venit annus, et advenerunt horae,
 "Mensibus exeuntibus, diesque multi circumacti sunt;
 "Utique tunc demum aliqua dixit mulierum, quae certè nôrat;
 "Et ipsam dissolventem invenimus egregiam telam.
 "Sic id quidem perfecit, etiam nolens, ex necessitate. 145

Ver. 128. ἔ. Στῆσαιμένη, ἔ. Occurrit
 idem hic locus suprâ β', 94. ἔ. item α',
 139. ἔ.

Ver. 132. — μεταμῶλια. Al. μεταμῶνια.

Ver. 133. — εἰσόκε. Al. εἰσόκε.

Ver. 138. "Ἐνθα κεν ἡματίη." Vide suprâ
 ad α', 149.

Ver. 139. Νύκτας δ' ἀλλύουσιν. Vide su-
 prâ ad α', 150.

Ibid. et ver. 144. — ἀλλύουσιν, —
 ἀλλύουσιν. Al. ἀναλύουσιν, — ἀναλύουσιν.

Ibid. — παραίετο. Al. παραίην, et
 παραβῆται.

Ver. 140. — ἔλθε. Vide suprâ ad λ', 101.

Ibid. — ἔπειθεν. Al. ἐτίλγιν.

Ver. 142. Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματα
 πόλλ' ἐτελέσθη. Hic versus (inquit Hen-
 ricus Stephanus) in vulg. Edit. non habe-
 tur, et ex aliis locis hic irrepsisse videri
 "potest." Ac in omnibus quidem, suprâ
 libro β', post ver. 107. omittitur hic versus.
 Occurrit autem, α', 153.

Εἴθ' ἡ Φᾶρος ἔδειξεν, ὑφῆνασα μέγαν ἰστόν,
 Πλύνασ', ἡλίῳ ἐναλίγκιον, ἥε σελήνῃ·
 Καὶ τότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα κακός ποθεν ἤγαγε δαίμων
 Ἀγροῦ ἐπ' ἔσχατῇν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης·
 "Εὐθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος Δείοιο, 150
 Ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος ἰὼν σὺν νηϊ μελαίνῃ·
 Τῷ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
 "Ἰκοντο προτὶ ἄστυ περιπλυτόν· ἦτοι Ὀδυσσεὺς
 "Υστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν·
 * Τὸν δὲ συβώτης ἤγε, κακὰ χροῖ εἵματ' ἔχοντα, 155
 Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον, ἥδ' ἐγέροντι,
 Σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἵματα ἔστο.
 Οὐδὲ τις ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἔοντα,
 Ἐξακίνης προφανέντ', οὐδ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν·
 Ἀλλ' ἔπесιν τε κακοῖσιν ἐνίπτομεν, ἥδ' ἐβολῆσιν. 160
 Αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἐοῖσι
 Βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος, τετληότι θυμῷ·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγειρε Διὸς νόος Αἰγιοχόιο,

" Quando illa vestimentum ostendit, ubi-texuerat magnam telam,

" Et laverat, Soli similem, vel Lunae;

" Tunc demum Ulyssem malus alicundè duxit deus

" Agri in extremitatem, ubi aedes habitabat subulcus :

" Illuc venit charus filius Ulyssis divini,

150

" Ex Pylò arenosà reversus cum navi nigrà :

" Hi verò procis mortem malam moliti,

" Venerunt ad urbem inclytam; sanè Ulysses

" Posterior, at Telemachus antè praeibat :

" Illum verò subulcus duxit, mala corpore vestimenta habentem,

155

" Mendico misero similem, et seni,

" Baculo innitentem; turpia autem circum corpus vestimenta indutus erat.

" Neque quisquam nostrum potuit cognoscere ipsum esse,

" Ubi derepentè se-ostendit, neque qui majores-natu erant :

" Sed verbisque malis incessimus et ictibus.

160

" At ille ad-tempus quidem tolerabat in aedibus suis

" Percussus et objurgatus, patienti animo :

" Sed quando demum ipsum suscitavit Jovis mens Aegiochi ;

Ver. 146. — ὑφῆνασα.] Barnesius inter varias lectiones retulit ὑφηνάμην· quod et ipse praefert. Sed, ut videtur, minùs rectè. Nusquam enim apud Homerum occurrit verbum hoc Voce Medià. Vide et suprà ad i, 491.

Ver. 147. Πλύνασ'.] Similiterque infrà ver. 152. ἀρτύναντι. Vide ad II. ε', 309. 338. et x', 153. 155.

Ver. 149. — ἰσ' ἔσχατῇν.] Al. ἰσ' ἔσχατῆς.

Ver. 160. — ἐνίπτομεν.] Al. ἐνισσομεν.

Quo modo et in commentario citat Eusta-

thius. Ita infrà ver. 162. Βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος.

Ver. 163. — μιν ἔγειρε Διὸς νόος.] Similiter apud Virgilium :

— hominum sator atque Deorum —

— Tarchontem in praelia saeva
Suscitat, et stimulis haud mollibus inci-
tat iras. Æn. XI, 725. 727.

— animum viresque Latinis

Addidit, et stimulos acres sub pectore
vertit. Æn. IX, 717.

Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' αἶψας,
 Ἐς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆας· 165
 Αὐτὰρ ὃ ἦν ἄλοχον πολυκερδείησιν ἄνωγε
 Τόξον μνηστήρεσσι θέμεν πολίον τε σίδηρον,
 Ἥμιν αἰνομόροισιν αἰέθλια, καὶ φόνου ἀρχήν.
 Οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
 Νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδεύεες ἦμεν· 170
 Ἄλλ' ὅτε χεῖρας ἴκανεν Ὀδυσσῆος μέγα τόξον,
 Ἐνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἐπέεσσι,
 Τόξον μὴ δόμεναι, μῆδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι·
 Τηλέμαχος δέ μιν οἷος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν·
 Αὐτὰρ ὃ δέξατο χεὶρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, 175
 Ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἤκε σιδήρου.
 Στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, ταχέας δ' ἐκχευατ' οἴστοις,
 Δεινὸν παπταίνων βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα,
 Ἄντα τιτυσκόμενος τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον. 180

" Cum quidem Telemacho perpulchra arma sublata,
 " In thalamum deposuit, et obdidit pessulos : 165
 " At ipse suam uxorem multo-astu jussit
 " Arcum procis ponere, canumque ferrum,
 " Nobis infortunatis certamina, et caedis principium.
 " Neque quisquam nostrum poterat validi arcus
 " Nervum intendere ; valde autem impares eramus ; 170
 " Sed quando in manus pervenit Ulyssis magnus arcus ;
 " Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis *subulcum*,
 " Arcum nē daret, neque si valde multa is diceret ;
 " Telemachus verò eum solus hortans jussit :
 " At ipse accepit manu multa-passus nobilis Ulysses ; 175
 " Facileque tetendit arcum, misitque *sagittam* per ferrum.
 " Stetit autem deindè super limen profectus, velocesque effudit sagittas
 " Horrendum circumspectans ; percussit verò Antinoum regem.
 " At postea aliis immittebat tela luctuosa,
 " Ex-adverso collimans ; illi verò conferti cadebant. 180

Ver. 165. — καὶ ἐκλήϊσεν ὀχῆας.] Τουτ-
 ῆσι μοχλοῦς τοῦς τι τῆς γυναικωνίτιδος, καὶ τοῦς
 περὶ τὴν αἰλήν. Eustath. Vide suprā ad φ',
 236. 389.

Ibid. — ἐκλήϊσεν.] Ita rectè hic Vul-
 gati. Vide suprā ad τ', 30.

Ver. 166 Αὐτὰρ ὃ ἦν ἄλοχον πολυκερδεί-
 ησιν ἄνωγε τόξον μνηστήρεσσι θέμεν.] Eustathius
 dictum hoc *Amphimedontis* falsum arguit.
 Ἐνθα (inquit) ὃ τ' ἄλλα πρὸς ἀλήθειαν εἰπὼν
 Ἀμφιμίδαν, ὑποσφινδεται. Οὐ γὰρ καθὰ τὸ εἰ-
 δωλὸν τὴν τοῦ τόξου θίσιν οἶσται πολυκερδείαις
 Ὀδυσσεὺς γινώσκει, οὕτω καὶ τ' ἀληθὲς εἰς τὸ πᾶν
 ἔχει· ἀλλ' ἰδουλεύσατο μὲν αὐτὸ ἡ Πηνελόπη
 πρώτη, ἑπὶ κρημὶ δὲ Ὀδυσσεύς. Vide suprā ad

φ', 572. 584. Attamen, ut rectè respon-
 det Barnesius, " licèt hoc non esset verum,
 " verisimile tamen visum est, ita *Proos*
 " existimare, quando audirent *Ulysses* se
 " palàm agnoscentem."

Ver. 167. — πολίον τε σίδηρον.] Vide
 suprā ad φ', 3.

Ver. 172. Ἐνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέ-
 ομεν.] Vide suprā φ', 360.

Ver. 178. Δεινὸν παπταίνων.] Barnesius
 vertit, " *Acriùs collimans*." Alii, " *Rectè*
 " *collimans*." Sed minùs rectè. Vide ad
Iliad. 8, 497. λ', 545. ι', 551. 649.

Ver. 179. — ἐφίει.] Vide ad II. π',
 762.

Γνωτὸν δ' ἦν, ὃ ρά τίς σφι θεῶν ἐπιτάρροβος ἦεν.

Αὐτίκα γὰρ κατὰ δάματ' ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῶ,

Κτεῖνον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ἄρυντ' αἰετῆς,

Κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι δῦεν.

“Ὡς ἡμεῖς, Ἀγάμεμνον, ἀπαλώμεθ', ὣν ἔτι καὶ νῦν 185

Σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος·

Οὐ γὰρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δάμαθ' ἐκάστου,

Οἳ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,

Καθθέμενοι γοοοῖεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.

Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαι· 190

“Ὀλβιε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Ἥ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσω ἄκοιτιν.

“Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,

Κούρῃ Ἰκαρίου, ὡς εὔ μέμνητ' Ὀδυσῆος,

“ Manifestum autem erat, quòd aliquis ipsis deorum adjutor esset :

“ Statim enim per aedes sequentes impetum suum,

“ Interficiebant quaquaversum : illorum verò gemitus oriebatur foedus,

“ Caputibus percussis ; pavementum autem totum sanguine undabat.

“ Sic nos, Agamemnon, perimus ; quorum adhuc etiam nunc 185

“ Corpora neglecta jacent in aedibus Ulyssis ;

“ Nondum enim sciunt amici in aedibus cujusque,

“ Qui abluto atro tabo ex vulneribus,

“ Depositos lugerent ; hic enim honor est mortuorum.”

Illum autem rursus anima alloquebatur Atridae : 190

“ Felix Laërtae filii, solers Ulysses :

“ Profectò utique cum magnà virtute potitus es uxore.

“ Adèd bona mens erat eximiae Penelopae,

“ Filiae Icarii ; adèd benè meminerat Ulyssis,

Ver. 182. — ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῶ.] Vide ad Il. i, 594.

Ver. 184. — δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι δῦεν.]

atro tepefacta cruore,
Terra torique madent —. *Æn.* IX, 333.

Ver. 186. Σώματ' ἀκηδέα κεῖται.] Τὸ μὲν γὰρ τῶν ζώντων αἰὲ “ δέμας” προσαναγορεύει [Ὀμήρου] ὡς ἐν τούτοις, (*Il.* α, 115.) “Ὁὐ “ δέμας οὐδὲ φρενὴν,” &c. — τὸ δὲ ἀποδιδέχεται τὴν ψυχὴν, οὐδὲν ἄλλο ἢ “ σῶμα” καλεῖ· ὡς ἐν τούτοις, — “ Σώματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ “ μεγάροις Ὀδυσῆος.” *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 15.

Ver. 188. — μέλανα βρότον.] Τὸ μυστὸν κίνεως καὶ ἰδρώτους αἵμα. *Schol.*

Ver. 189. — γοοοῖεν.] *Al.* γοοῦσιν.

Ibid. et ver. 295. — ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.]

— qui solus honos Acheronte sub
imo est. *Æn.* XI, 23.

Ver. 190. Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνειν Ἀτρεΐδαι.] Quoniam in sequenti oratione nihil *Amphimedonti* respondet *Agamemnon*, sed de *Ulyssis* felicitate *Penelopesque* fidelitate exclamationem solummodò facit ; ideò *Barnesius* hic legendum potius conjicit, Τῷ δ' αὖτε ψυχὴ ἐπιφώνειν. Mutato tamen, ut opinor, nihil opus.

Ver. 191. “Ὀλβιε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.] Ἀπρίπτε φασί, παρὶντα τὸ συμπάβειν περὶ τῆς οἰκίας τῷ Ἀμφιμέδοντι τύχῃ, ἰσταινὶν τὸν Ὀδυσσεῖα οὐκ ἀπεικός δι, διὰ τὸ καὶ τὸν αὐτὸν ὑπὸ τῆς συναικούσης [Ita ex MS. restituit *Barnesius* pro corrupto νικούσης] τὰ κάκιστα πισπιδίναι, *Schol.* Porro *Barnesius* hic pro καὶ edidit καί, quòd alioqui “im-
“portunus sit hiatus.” Sed vide ad *Il.* ε, 51.

Ver. 192. Ἥ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτίσω ἄκοιτιν.] Σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ, τοῦτ' ἐστὶν ἐντυχίῃ, εὐδαιμονίῃ. *Eustath.*

Ibid. — ἐκτίσω.] *Al.* ἐκτίσω. Vide supra ad ver. 33.

- Ἄνδρὸς κουριδίου· τῷ οἱ κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται 195
 ἥς ἀρετῆς· τεύξουσιν δ' ἐπιχθονίοισιν αἰοιδῆν
 Ἀθάνατοι χάριεσσιν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ.
 Οὐχ ὥς Τυνδαρίου κόρυη κακὰ μῆσατο ἔργα,
 Κουριδίων κτείνασα πόσιν· στυγερὴ δὲ αἰοιδῆ
 Ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους· χαλεπὴν δὲ τε φῆμιν ὅπασσε 200
 Θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔησιν.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 Ἔσταότ' εἰν αἶδ' αὖ δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο
 Καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς 205
 Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν

- “ Viri cui-virgo-nupserat : ideo ei gloria nunquam peribit 195
 “ Suae virtutis : facient autem terrestribus cantilenam
 “ Immortales amabilem prudenti Penelopae.
 “ Non sicut Tyndari filia mala molita est opera,
 “ Cui-virgo-nupserat interfecto marito : odiosa verò cantilena
 “ Erit inter homines ; gravemque famam intulit 200
 “ Foemineis mulieribus ; etiam ei, quae benè-morata fuerit.”
 Sic hi quidem talia inter se loquebantur,
 Stantes in Orci aedibus, sub cavernis terrae.
 Illi autem postquam ex urbe descenderunt, citò utique in praedium pervenerunt
 Pulchrum Laërtæ, cultum, quod scilicet quondam ipse 205
 Laërtes acquisiverat, postquam valdè multum laboraverat :

Ver. 195. — κουριδίου.] *Al.* κουριδίοιο.
Ibid. — τῷ οἱ κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται ἥς
 ἀρετῆς.] *Ita Theophrastus :*
 — ἀρετῆς δι' ἡμῶν κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται.
Gnom. Eleg. ver. 865.

Et Euripides :

Ὁδ' τοι λείψαν' αὖν ἀγαθῶν
 Ἀνδρῶν ἀφαιρείται
 Χρόνος· ἔδ' ἀρετῶν
 Καὶ θανούσι λάμπει. *Andromach. ver. 774.*

Et Seneca :

Nunquam Stygiæ fertur ad umbras
 Inclyta virtus — *Hercul. Æteus, 1982.*

Vide et suprâ ad ver. 94.

Ver. 196. — τεύξουσιν δ' ἐπιχθονίοισιν
 αἰοιδῆν.]

Ῥίξαντες καλὰ ἔργα, σοφῶν ἰκέρησαν αἰοιδῶν.
Theocrit. Idyll. XVII, ver. 6.

Carminē fit vivax virtus, expersque sepulchri.
Ovid. ex Pont. lib. IV. Epist. viii. v. 47.

Ver. 197. 370. Ἀθάνατοι — ἀθανάτοισιν.]
 Vide ad *Il.* 4, 398.

Ver. 198. — Τυνδαρίου.] *Barnesius* edit
 dit Τυνδαρίου. Vide autem suprâ ad λ',
 297.

Ver. 199. Κουριδίων κτείνασα πόσιν.] Vide
 suprâ ad λ', 429.

Ibid. — στυγερὴ δὲ αἰοιδῆ.] *Barnesius* edi-
 dit στυγερὴ δὲ τ' αἰοιδῆ. Sed nihil opus.

Ver. 200. — χαλεπὴν δὲ τε φῆμιν ὅπασσε
 Θηλυτέρῃσι γυναιξί.] Vide suprâ ad λ', 452.

Ver. 204. Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν.]
Ulysses videlicet et *Telemachus* cum duobus
Servis. Redit enim jam Poeta, ut rectè
 notat *Spondanus*, “ ad institutum narratio-
 “ nem de *Ulysse*, ” (undè digressus est su-
 prâ libri superioris fine;) “ cujus adventum
 “ in agrum *Laertis* exponit.”

Ibid. — τάχα δ.] Versio *Wetsteniana*
 reddit, “ citòque.” Sed rectius, ut opinor,
 sententiæ *Apodosin* hic ad voces τάχα δ'
 incipere intelliges: Ac proinde vertendum,
 “ citò utique ; ” vel “ citò dein.” Similis enim
 videtur hic constructio, Οἱ δ' ἐπεὶ —, τάχα
 δ' ac suprâ *Il.* 4, 57. Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν —, ταῖσι
 δ' quem locum vide.

Ver. 205. — στυγερῇ.] Vide ad *Il.*
 ζ', 488.

Ibid. — ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς Λαέρτης κτεά-
 τισσεν, ἰσὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν.] *Dna. Da-*
cier sententiam hanc ita vertit : “ *Qu'il avoit*
 “ *augmentés par ses soins, et par son travail.*”
 Sed potior, ut opinor, altera ejusdem inter-
 pretatio : “ *Qu'il avoit acquise par ses tra-*

Ἔνθα οἱ οἴκος ἦν, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντη,

Ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἠδὲ ἱαυόν

Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοί οἱ φίλα ἐργάζοντο.

Ἐν δὲ γυνὴ Σικελὴ γρη῏ς πέλεν, ἥ ῥα γέροντα

210

Ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόλῃος.

Ἔνθ' Ὀδυσσεὺς δμῶεσσι καὶ υἱεῖ μῦθον ἔειπεν·

Ἵμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' εὐκτίμενον δόμον εἶσω·

Δεῖπνον δ' αἰψα συῶν ἱερεύσατε, ὅστις ἄριστος·

Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἡμετέροιο,

215

Αἴκ' ἐμ' ἐπιγνοίῃ καὶ φράσσεται ὀφθαλμοῖσιν,

Ἡέ κεν ἀγνοίῃσι, πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔοντα.

Ὡς εἰπὼν, δμῶεσσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.

Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Illic ei domus erat; circumque exedra currebat circumquaque,

In quâ comedebant et sedebant et dormiebant

Famuli necessarii, qui ei amica laborabant.

Inerat verò mulier Sicula anus, quae utique senem

210

Diligenter curabat in agro, procul ab urbe.

Ibi Ulysses famulis et filio sermonem dixit:

“Vos quidem nunc ite in benè-aedificatam domum intrò;

“In coenam autem statim porcorum mactate, quicumque optimus.

215

“At ego patrem tentabo nostrum,

“An me agnoscat et discernat oculis,

“An ignoret, multo tempore seorsum cùm-abfuerim.”

Sic locutus, famulis martia arma dedit.

Illi quidem deinde ad domum celeritèr ieverunt: at Ulysses

“ναυς.” Hoc nimirum et cum voce κτιά-
τισσι, et cum voculâ παθ' aptius videtur con-
gruere. Cæterum Scholiastes vocem κτιά-
τισσιν exponit ἱκτισιν quod, ut opinor, ferri
nullo modo potest.

Ver. 207. — κλίσιον.] Ἀπαξ ἰσηται
σημαίνει δι' ἐξιδραν τινὰ σιγκατοιιδῆ, ἐν ᾗ ἱκτι-
στο οἱ κλισμοί· ἢ κρηπίδωμα, ἐφ' οὗ ἱκαθίζοντο,
ἢ κοιμῶντο. Schol. Κλίσιον σημαίνει τὸν τό-
πον ἐνθα ἴσταται τὰ ζεύγη — Τούτο παρὰ
μὲν Ὀμήρῳ συστάλλει τὸ ι, καὶ προπαροξύνηται
οἶον, “— σιγὴ δι' κλίσιον θίς πάντη.” παρὰ
δὲ τοῖς Ἀστικοῖς ἐκτείνεται τὸ ι, καὶ παροξύνηται,
ὥς τὸ θηρίον. Etymolog. Magn. ad vocem.
Κλίσιον δὲ, οἰκιστικὸς οἶκος ἐστὶν ὑπὸ τῆς, καὶ οἷον
εἰς κλισία, περὶ ἣν δμῶες ἴαυον. Παρὰ μὲντοι
Ἀστικοῖς τὸ κλίσιον ἀμαζῶν καὶ ζευγῶν ἐστὶ δι-
κπῶν. Eustath. Ubi et plures hujus vocis
explicationes affert.

Ver. 213. Ἵμεῖς μὲν νῦν ἔλθετ' εὐκτίμενον
δόμον εἶσω.] In Vulgatis editum est εὐκτίμα-
νον ποτολίβητον Barnesius autem ex utraque
Eustathii editione restituit εὐκτίμενον δόμον
εἶσω. Atque ita habet Editio Wetsteniana.
Rectè: Etenim (ut ipse annotat Barnesius-
us) non ad urbem, sed ad Laertis domum
missos liquet ex ver. 219. infrâ:

Tom. II.

Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον ———.

Et ex ver. 357.

Ἄλλ' ἴσμεν περὶ οἶκον, ἔς ὁρχάτου ἐγγυθί
κίεται·

Ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἦδὲ συνώτην
Προὔπτεμψ', ὡς ἂν διῖπτον ἱφιστρίσσωσι τὰ
χίστα.

Porro artificiosè hîc Telemachum et Servos
dimissos memorat Poeta, ut locum habeat
Ulysses patris sui tentandi, (infrâ ver. 239.)
sequentisque narrationis inducendæ, ver. 303.

ἔς. Ὁ Ὀδυσσεὺς — οὐδὲ τῷ πατρὶ αὐτόθεν
ἰδίῳ ἀπεριέργως γνωρισθῆναι· μὴ διύσας δὲ διά-
πειραν σχίει καὶ αὐτοῦ, τοὺς μὲν ἀμφ' αὐτὸν
στέλλει, διῖπτον· παχὺ σὺν ἰερούσαι. Eu-
stath.

Ver. 216. Αἴκ' ἐμ' ἐπιγνοίῃ.] Eustathius in
commentario citat, Εἴ με ἔτι γνοίῃ. Malè
autem deinceps addit: Ἐν δὲ τῷ, “Εἴ με ἔτι
“γνοίῃ,” ἀργὸν ἐκ περισσοῦ καίεται τὸ ἔτι ἐπι-
ρήμα. Etenim si vera sit ista lectio, nequa-
quam supervacanea erit vocula ἔτι, sed eam
habebit vim, ut exploraturus dicatur Ulysses,
“an à patre jam, post tam diutinam absen-
“tiam, agnoscatur.”

Z

Ἄσσον ἔην πολυκάρπου ἀλῶνς, πειρητίζων 220
 Οὐδ' εὔρεν Δολίον, μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
 Οὐδέ τινα δμῶων, οὐδ' υἱῶν· ἀλλ' ἄρα τοίγε
 Αἵμασιὰς λέζοντες, ἀλῶνς ἔμμεναι ἔρκος,
 Ὄρχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρον ὁδὸν ἠγεμόνευεν.
 Τὸν δ' οἷον πατέρ' εὔρεν εὐκτιμένην ἐν ἀλῶνι, 225
 Λιστρεύοντα φυτὸν· ρυπόωντα δὲ ἔστο χιτῶνα,
 Ῥαπτὸν, αἰκίλιον· περὶ δὲ κνήμησι βοείας
 Κνημῖδας ῥαπτὰς δέδετο, γραπτὺς ἀλεείνων·
 Χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ, βάτων ἑνεκ'· αὐτὰρ ὑπερθεῖν
 Αἰγείην κυνέην κεφαλαῇ ἔχε, πένθος ἀέζων. 230

Propius ivit ad abundans-fructibus arboretum, tentare-cogitans; 220
 Neque invenit Dolium, in magnum hortum descendens,
 Neque quendam servorum, neque filiorum; sed sanè illi
 Sepes collecturi, arboreti ut-essent septum,
 Abiverant; at iis senex viam praeibat.
 Solum autem patrem invenit benè-culto in arboreto, 225
 Circumfodientem plantam: squalentem autem indutus erat tunicam,
 Sutilem, turpem; circum verò crura bubulas
 Ocreas sutiles ligaverat-sibi, sentium-stricturas vitans;
 Chirothecasque super manus, ruborum causà: at supernè
 Caprinam galeam capite habebat, dolorem auctans. 230

Ver. 222. — οὐδ' υἱῶν.] Dolii nempè filiorum, ut rectè Spondanus. Cæterùm Barnesius hîc inter varias lectiones retulit υἱῶν· Quod pronuntiatu idem.

Ver. 223. Αἵμασιὰς λέζοντες.] Τὰ ἐκ τῶν κιστῶν λείων τυχία οἰκοδεμῆοντες. Schol. Αἵμασιὰ δὲ, κατὰ τὴν τοῦ Ποιητοῦ ἑλληνίαν, ἀλῶνς ἔρκος· ἴσως μὲν, ὡς προειρηλώθη, ἐξ ἀκανθῶν ὄντα. Eustath.

Ver. 226. Λιστρεύοντα φυτὸν ρυπόωντα δι ἔστο χιτῶνα.] Observat Cicero, Hesiodum, cùm de culturâ agri scriberet, de Stercoratione nè verbum quidem fecisse. “At Homerus,” (addit,) “qui multis, ut mihi videtur, antè “sæculis fuit, Laertem lenientem desiderari, quod capiebat è filio, colentem agrum, “et eum stercoreantem facit.” Lib. de Senectute. Ubi cùm hunc Homeri locum respicere videatur, nihil autem hîc de Stercoratione memorat Poeta; conjicit Petrus Victorius, Var. Lect. lib. XXVIII. cap. 4. Cicero nem versum hunc ita legisse: “Λιστρεύοντα φυτὸν ρυπόωντά τε ἔστο χιτῶνα” vocemque ρυπόωντα Stercorantem reddidisse. Quod tamen (ut observat Victorius) cum vocis ρυπόωντα sensu minimè congruit; (vide suprâ ζ', 87. ν', 435. ε', 72. ψ', 115.) Præterquam quòd et Asyndeton istud, “ἔστο χιτῶνα,” admodum sit inusitatum. Cæterùm rectè deinde notat Victorius, Stercorationem Homero cognitam patere ex ε', 297. &c. suprâ:

Ἐν πολλῇ κόπῳ, ἣ οἱ προσάροισι θυράων ἤμειοναν τε βῶν τε ἄλλας κίχυντ' ἔφρ' ἀν ἄγοιεν Δμῶϊς Ὀδυσσεὺς, τίμινος μέγα κοπερήσοντας.

Porro vorem Λιστρεύοντα exponit Scholiastes. Πιτρεύοντα καὶ περισκάπτοντα. Et Eustathius; Λιστρεύειν δὲ, (inquit,) τὸ πιτρεύειν, παρὰ τὸ Λίστρον, ὃ ἴσθι ζύστρον —. Αὐτὸ δὲ τὸ, Λιστρεύειν φυτὸν, ὁμοίον ἴσθι τῷ, φυτὸν ἀμφιλαχεῖναι” [infra ver. 241.] Vide suprâ ad χ', 445.

Ver. 227. Ῥαπτὸν, αἰκίλιον.] Τὸ δὲ, “ῥαπ-“ τὸν αἰκίλιον,” inquit Eustathius, ὅφ' ἐν ἀναγνώσειον ἵνα δηλοῖ τὸν αἰκίλιως ῥαπτὸν. Sed, ut opinor, minùs rectè.

Ver. 228. — γραπτὺς.] Τὰς τῶν ἀκανθῶν δὲν φυτῶν καταστροφεύσεις καὶ ἀμυχάς. Schol.

Ver. 229. Χειρίδας τ' ἐπὶ χερσὶ.] Ἦγουν τὰ τῶν χειρῶν καλύμματα, ἐκ δερμάτων δηλαδὴ καὶ αὐτὰ ὄντα. Eustath. Casaubonus quidem hujusmodi chirothecarum usum veteribus Græcis et Romanis incognitum fuisse contendit, “Neque Græci,” inquit, “neque “Romani habuere in usu manuum tegumenta, quibus etiam rustici hodiè utuntur.” Annotat. in Athenæum, lib. XII. cap. 3. Et paulò inferiùs; “Græci veteres, ut diximus, et horum, et tibialium usum “ignorarunt.” Ita vir eruditus: Atqui utrisque Laertem usum hîc memorat Poeta.

- Τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
 Γῆραι' τεϊρόμενον, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἔχοντα,
 Στὰς ἄρ' ὑπὸ βλαβρὴν ὄγχην κατὰ δάκρυον εἴξε.
 Μερμήριζε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Κύσσαι καὶ περιφῦναι ἐὼν πατέρ', ἥδ' ἕκαστα 235
 Εἰπεῖν, ὥς ἔλθοι καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
 Ἡ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε πειρήσαιτο.
 ὦ Ωδὲ δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 Πρῶτον κερτομίσις ἐπέσσειν πειρηθῆναι.
 Τὰ φρονέων ἰθύς κίεν αὐτοῦ δῖος Ὀδυσσεύς· 240
 Ἦτοι ὁ μὲν κὰτ' ἔχων κεφαλὴν, φυτὸν ἀμφελάχαινε·
 Τὸν δὲ παριστάμενος προσεφώνεε φαιδιδίμος υἱός·
 ὦ Ω γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιπολεύειν
 Ὅρχατον, ἀλλ' εὖ τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν,
 Οὐ φυτὸν, οὐ συκῇ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη, 245
 Οὐκ ὄγχην, οὐ πρασίη τοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον.

Hunc autem ut animadvertit multa-passus nobilis Ulysses
 Senectute afflictum, magnumque mente dolorem habentem,
 Stans utique sub excelsâ pyro lachrymam effundebat.

Cogitavit verò deinde in mente et in animo,
 Osculari et amplecti suum patrem, et singula 235

Dicere, quomodo venisset et accessisset ad patriam terram;
 An prius interrogaret, singulaque tentaret.

Sic autem ei cogitanti visum est satius esse,
 Primum mordacibus verbis tentare.

Haec cogitans rectâ ivit ad eum nobilis Ulysses:

Sanè ille quidem deorsum tenens caput, plantam circumfodiebat;

Eum autem astans alloquebatur illustris filius:

“O senex, non imperitia te tenet curandi

“Hortum, sed benè tibi cultura habet, neque omnino,

“Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva, 245

“Non pyrus, non area tibi sine culturâ in horto.

Ver. 235. — ὄγχην.] Barnesius edidit
 ὄχνη. Vide infra ad ver. 246.

Ver. 234. — κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.]
 Ita apud Virgilium:

— mentem animumque. Æn. VI, 11.

Ver. 235. Κύσσαι καὶ περιφῦναι.] In Vulga-
 tis editum est Κύσαι' ut et infra ver. 319.
 Κύσας δὲ μιν περιφύς — Sed scribendum
 videtur eum duplici σ, Κύσσαι — Κύσσαι
 uti et in nonnullis locis apud Poetam edidit
 Barnesius: nam vox κύσι alibi priorem cor-
 rigit. Vide supra ad α', 15 et ε', 39.

Ver. 236 et 261. Εἰπεῖν.] Al. Εἰσπεῖν.

Ver. 238. — δοάσσατο κέρδιον εἶναι, Πρῶ-
 τον κερτομίσις.] Περιηθίσσασα γὰρ (inquit Eu-
 stathius) Ὀδυσσεὺς οὐκ ἐλθὼς ἑαυτὸν ἀναγνωρίζει
 τῷ πατρὶ, μὴ ᾗσσι τῷ αἰφνιδίῳ τῆς χαρᾶς ἀ-
 πορωθῇ ὁ γέρον. Verum hoc in animo ha-

buisse Ulysseni, minimè ex ipso Poetâ con-
 stat. Vide et supra ad ver. 213.

Ver. 239. — κερτομίσις ἐπίσσειν.] Vide
 ad Il. ω, 649.

Ver. 241. Ἦτοι ὁ μὲν κὰτ' ἔχων κεφαλὴν.]
 Κάτω ἔχων, νινευκάς· δύναται δὲ καὶ ὑφ' ἱ, τὸ
 κατέχων. Schol. Et Henricus Stephanus in-
 ter varias lectiones retulit κατέχων. In
 annotationibus autem planè mendosam esse
 lectionem contendit; voculamque κὰτ', non
 pro κατὰ, sed pro κάτω positam intelligit.
 Quod tamen durius videtur, et sententiae
 nihil addit.

Ibid. — φυτὸν ἀμφελάχαινε.] Vide supra
 ad ver. 226.

Ver. 243. — οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει.] Vide
 supra ad ψ, 266.

Ver. 245. — οὐ συκῇ.] Edidit Barnesius
 συκίν. Quod eodem modo pronuntiandum

" Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δὲ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ.
 Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
 Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμῆς τε κακῶς, καὶ ἀεικέα ἔσσαι.
 Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἀναξ' ἐνεκ' οὐ σε κομίζει, 250
 Οὐδέ τί τοι δούλειον ἐπιπρέπει εἰσοράσθαι
 Εἶδος καὶ μέγεθος· βασιλῇ γὰρ ἀνδρὶ ἔοικας.
 Τοιοῦτῳ δὲ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,
 Εὐδέμεναι μαλακῶς· ἣ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον, 255
 Τεῦ δμῶς εἰς ἀνδρῶν; τοῦ δ' ὄρχατον ἀμφιπολεύεις;
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὔ εἰδῶ,
 Εἰ ἐτεόν γ' Ἰθάκην τήνδ' ἰκόμεθ', ὥς μοι εἴπειν
 Οὗτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
 Οὔτι μάλ' ἀρτίφρων· ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἕκαστα 260
 Εἰπεῖν, ἢ δ' ἐπακουῖσαι ἐμὸν ἔπος, ὥς ἐρέεινον

" Aliud autem tibi dicam; tu verò nē iram induc animo;

" Ipsum te non bona cura habet, sed simul senectutem

" Gravem habes, squalisque malè, et turpitèr indutus es.

" Non quidem inertiae sanè dominus causà non te curat, 250

" Neque quid tibi servile conspicuum-est intuentibus

" In formà et staturà: regi enim viro similis es.

" Tali autem similis es, qui postquam laverit comederitque,

" Debeat dormire mollitèr; hic enim mos est senum.

" Sed age mihi hoc dic, et accuratè narra, 255

" Cujusnam servus es virorum? cujusnam verò hortum curas?

" Et mihi hoc dic verè, ut benè sciam,

" Si reverà utique Ithacam hanc advenimus, sicut mihi dixit

" Ille vir, jam nunc obviàm-factus huc venienti,

" Nequaquam valdè sapiens; quoniam non sustinuit singula 260

" Dicere, et audire meum verbum, ut interrogabam

Ver. 246. Οὐκ ὄρχνη, οὐ πρασίη] Ita Vulgati. Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit Οὐκ ὄρχν', πὺ πρασίη ut *Iliad.* i, 535.

* Ἡ λάε'ετ', ἣ οὐκ ἰνοῖσιν ———.

Et α', 31.

Διναρέτη· τίς σιυ ἄλλος ———.

Vide et ad ver. 115. *hujus libri.* Barnesius autem ex *Etymolog.* Magn. et Editionibus nonnullis edidit, Οὐκ ὄρχνη, οὐ πρασίη —; ut adeo Οὐκ ὄρχνη pes sit *dactylus*.

Ver. 250. Οὐ μὲν ἀεργίης γε ἀναξ' ἐνεκ' οὐ σε κομίζει.] *Diopertus* in *Gnomologiâ Homericâ* legit Ἰνέκιν σε κομίζει. Ad sententiam multo minus rectè.

Ver. 253. Τοιοῦτῳ δὲ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε, Εὐδέμεναι μαλακῶς.] Τὰ δὲ, " Τοιοῦτῳ δὲ ἔοικας," ἔσ. διττὴν ἔχει ἰννοίαν. " Ἡ γὰρ, ὅτι τοιοῦτος ἐὶ οἷος λούσθαι, καὶ μετὰ τὸ ἰμφοργεῖν κοιμᾶσθαι, οὐ μὴν καὶ ἔργου ἱσπερσεῖς ἀνδρικοῖς" ἢ ὅτι τοιοῦτω, ἥγουν βασιλεῖ, ἔοικας, οὐ νῦν οὕτως ὡς ἔχει, ἀλλ' ὅτι ὁ τοιοῦτος λούσαιτο

καὶ φάγοι, ὥστε καὶ ἀναπαιεῖν εἰς ὕπνον, *Eustath.* Verior, ut opinor, prior explicatio; quam et amplectitur *Dna. Dacier.* Constructio tamen hic subdificilis videtur, *Homericamque* perspicuitatem minùs sapere: Nisi fortè legendum sit, " Τοιοῦτῳ δὲ ἔοικας, ἐπεὶ λού-
 " σαιτο," ἔσ. Quà ratione perspicua admodum et luculenta erit sententia.

Ibid. — ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε.] Apud *Julianum, Orat.* II. (notante *Barnesio*), λού-
 " σῃ τε φάγῃ τε.

Ver. 254. — ἣ γὰρ δίκη ἐστὶ γερόντων.] Τὸ δὲ διότιρον [αἰὼς τοῦ γῆρας;] ἐφ' οὗ τὸ σύμφορον ὄνομα φέρουσιν, αὐτὸ τοῦτο εἶναι, καθ' οὗ λήγουσιν, " — ἐπὶ λούσαιτο φάγοι τε, Εὐδέμεναι μαλακῶς —." *Galen. de Sanitate tuend. lib. V. cap. 12. sub fine.*

Ver. 257 et 296. Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον.

— mihi quæ hæc edisserere vera roganti.

Æt. II, 149.

Ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, εἴπου ζῷε τε καὶ ἔστι,
 ἥ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν αἶδαι δόμοισιν.
 Ἐκ γάρ τοι ἱέρω, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μευ ἄκουσον,
 Ἄνδρα πότ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ, 265
 Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα· καὶ οὐπὼ τις βροτὸς ἄλλος
 Ξείνων τηλεδαπῶν Φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
 Εὐχέτο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
 Λαέρτην Ἀρκεισιάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτοῦ.
 Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα, 270
 Ἐνδυκίως Φιλίων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων·
 Καὶ οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἑάκει·
 Χρυσοῦ μὲν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
 Δῶκα δὲ οἱ κρητῆρα πανάργυρον ἀνθεμόεντα,
 Δώδεκα δ' ἀπλοῖδας χλαίνας, τόσσους δὲ τάπητας, 275
 Τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·
 Χωρὶς δ' αὐτὲ γυναικας ἀμύμονας, ἔργ' εἰδυίας,
 Τέσσαρας εἰδαλίμας, αἷς ἤβλεν αὐτὸς ἐλέσθαι.

“De hospite meo, an alicubi vivatque et existat,

“An jam mortuus sit, et in orci aedibus.

“Edicam enim tibi, tu verò attende, et me audi;

“Virum quondam hospitio-excepi charā in patriā terrā, 265

“Ad nostram domum ubi venerat; et nondum quisquam mortalis alius

“Hospitem longinquorum charior meam advenit domum.

“Profitetur autem se ex Ithacā genere esse; at dicebat

“Laërtem Arceesiadē patrem esse ipsius.

“Hunc quidem ego ad domum ducens benē hospitio-excepi, 270

“Peramantē tractans, multa in domo mihi cūm-essent;

“Et ei dona prae bui hospitalia, qualia decebat:

“Auri quidem ei dedi benē-elaborati septem talenta,

“Dedi verò ei craterem totum-argenteum floribus-caelatum,

“Duodecimque simplices laenas, totque tapetes, 275

“Totidemque pallia pulchra, totidemque ad haec tunicas:

“Separatim verò insuper mulieres eximias, operum scientes,

“Quatuor speciosas, quas voluit ipse eligere.”

Ver. 266. — εὐπὼ τις βροτὸς.] *Al.* οὐ τοῖος βροτὸς.

Ver. 267. Ξείνων τηλεδαπῶν Φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα.] Φιλίων, συντίσσι φίλους, ἐμὸν ἵκετο δῶμα. Ἐκ τοῦ “φίλος” δὲ, ὁ Φιλίων γίνεσθαι ἀπ’ αὐτοῦ δὲ, ὡς καὶ προειρηλώθη, ὁ φίλος, ὁ χρήσιμος καὶ παρὰ σοφολογίᾳ. *Eustath.* Vide suprā ad γ', 351. Quod cūm non intellexerit *Spondanus*, sententiam hoc in loco planē pessundat, istud Φιλίων vertendo “amicorum:” ac si esset videlicet ex φίλος. Et in annotationibus; “Docet,” inquit, “his” verbis, se remotam quandam regionem incoluisse, utpote ad quam peregrini homines minime accederent.” Eandemque

interpretationem sequuntur Versiones pleræque. Sed et *Barnesius*, qui ad *Odys.* γ', 351. ubi idem versus occurrit, sententiam et in Versione et in Annotationibus rectē exposuit; ipse tamen hoc in loco vocem Φιλίων “amicorum” mirē vertit.

Ver. 269. — αὐτοῦ.] *Al.* αὐτῶ.

Ver. 271. — Φιλίων.] Vide ad *Iliad.* υ', 304.

Ver. 273. Χρυσοῦ μὲν οἱ.] *Barnesius* inter varias lectiones, Χρυσοῦ μὲν οἱ.

Ver. 278. — εἰδαλίμας.] *Εὐνιδίης*, *εὐμόρφους*, *Etymolog. Magn.* ad vocem *Εἰδαλίμας*. Ubi et hic *Homeri* locus adducitur.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἴβων·
 Εἷν', ἦτοι μὲν γαῖαν ἰκάνεις, ἣν ἐρεΐνεις· 280
 Ὑβρισταὶ δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσι·
 Δῶρα δ' ἐτάσια ταῦτα χαρίζεο, μυρὶ ὀπάζων·
 Εἰ γάρ μιν ζῶν γ' ἐκίχεις Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
 Τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε,
 Καὶ ξενίῃ ἀγαθῇ· ἥ γὰρ δέμις, ὅστις ὑπάρξει. 285
 Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Πόστον δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε ξείνισσας ἐκείνων,
 Σὸν ξείνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἔην γε,
 Δύσμορον; ὃν που, τῇλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
 Ἡέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου 290
 Θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἔλωρ γένετ'· οὐδέ ἐ μῆτηρ
 Κλαῦσε περιστείλασα, πατὴρ δ', οἳ μιν τεκόμεσθαι·
 Οὐδ' ἄλλοχος πολύδωρος ἐχέφρων Πηνελόπεια

Illi autem respondit deinde pater lachrymas stillans :

" Hospes, profecto quidem ad terram pervenisti, de-quâ interrogas : 280

" Injuriæ autem ipsam et improbi viri habent.

" Dona verò irrita hæc largiebaris, multa præbens :

" Si enim ipsum vivum utique invenisses Ithacæ in populo,

" Eò te benè donis remuneratus dimisisset,

" Et hospitio bono ; hoc enim jus est, quicumque coeperit. 285

" Sed age mihi hoc dic, et accuratè narra,

" Quotus jam annus est, quandò hospitio-excepisti illum,

" Tuum hospitem infelicem, meum filium, (si quidem unquam fuit,)

" Infortunatum ? quem alicubi, procul ab amicis et patriâ terrâ,

" Vel in ponto comederunt pisces, vel in terrâ 290

" Feris et avibus captura factus est ; neque ipsum mater

" Flevit coòpertum, paterque, qui ipsum genuimus ;

" Neque uxor multùm-dotata prudens Penelope

Ver. 283. Εἰ γὰρ μιν.] Refertur istud γὰρ non ad aliquid jam antè dictum, sed ad id quod de egregiâ Ulyssis benevolentia et hospitalitate elegantius reticetur. Vide ad Il. i, 22.

Ver. 285. — ἥ γὰρ δέμις, ὅστις ὑπάρξει.] Vocem ὑπάρξει (quæ apud Homerum hoc tantùm in loco occurrit) Scholiastes exponit, προκαταρξήσεται. Similitérque Eustathius ; Δίκαιον, inquit, ἀντιξινίζειν τὸν ὑπάρξαντα.

Ἐκόντι τῶνιν πρίντι

Νῶν τὸν εὐεργίταν

Ἐπαντιάζει. — Pindar. Pyth. Od. V. 57.

Χάρις χάριν γὰρ ἴσθιν ἡ τίσιππος αἰ.

Sophocl. Ajax, ver. 522.

Cæterùm Eustathius legit ὑπάρξει.

Ver. 288. — εἴ ποτ' ἔην γι.] Vide ad Il. γ', 180.

Ver. 289. Δύσμορον ; ὃν που, τῇλε φίλων, &c.]

Heu. terrâ ignotâ, canibus data præda Latinis,

Alitibusque jaces : nec te tua funera mater

Produxit, pressive oculos, — — — — — Æn. IX, 485.

Ver. 290. Ἡέ που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες.]

— — — — — aut gurgite mersum

Unda feret ; piscesque impasti vulnera lambent. Æn. X, 559.

Ibid. — ἐπὶ χέρσου.] Al. ἐπὶ χέρσῳ.

Ver. 292. — περιστείλασα.] Πιερεκα-λύψασα. Schol.

Ver. 293. — ἄλλοχος πολύδωρος.] Ἡ

Κάκυσ' ἐν λεχέεσσι φίλον πόσιν, ὡς ἐπίοικεν,
 'Οφθαλμούς καθελούσας· τὸ γὰρ, γέρας ἐστὶ θανόντων. 295
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἥδ' ἐ τοκῆς;
 Πού δ' ἐ νῆς ἔστηκε δοῇ, ἥ σ' ἤγαγε δεῦρο,
 'Αντιθέους θ' ἐτάρους; ἥ ἔμπορος εἰλήλουθας
 Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν; 300
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις 'Οδυσσεύς·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 Εἰμὶ γὰρ ἐξ 'Αλυβαντος, ὅθι κλυτὰ δώματα ναίω,
 Υἱὸς 'Αφείδαντος, Πολυπημονίδαο ἀνάκτος·
 Αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ἐστὶν 'Επήριτος· ἀλλὰ με δαίμων 305
 Πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐβέλοντα·
 Νηὺς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ, νόσφι πόλλης.
 Αὐτὰρ 'Οδυσσῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν,

" Ploravit in lectis charum maritum, sicut decet,
 " Oculos illius ubi-presserat : hic enim honos est mortuorum. 295
 " Et mihi hoc dic verè, ut benè sciam,
 " Quis ? unde es hominum ? ubinam tibi urbs et parentes ?
 " Ubinam autem navis stat velox, quae te vexit huc,
 " Deo-paresque socios ? an vector venisti
 " Navi in alienà ; illi autem te-exposito discesserunt ?"
 Illum autem respondens allocutus est solers Ulysses :
 " Enimverò ego tibi haec valdè accuratè narrabo :
 " Sum enim ex Alybante, ubi inclytas aedes habito,
 " Filius Aphidantis, Polypemonidae regis :
 " At mihi sanè nomen est Eperitus ; sed me deus 305
 " Errare-fecit à Sicanià, huc ut-venirem nolens :
 " Navis verò mihi haec stat ad agrum, seorsum ab urbe.
 " At Ulyssi hic jam quintus annus est,

πολλοῖς δώροις γαμψήϊσα. Schol. Vide suprâ ad γ', 378.

Ver. 294. — ἐπίοικει.] Eustathius in commentario citat ἱσιώκει. Quæ fortè posterior lectio. Vide ad II. α', 37.

Ver. 298. Πού δ' ἐ νῆς ἔστηκε. Ita Vulgati. In utraque autem Eustathii editione scriptum est, Πού δ' ἐ νῆς ἔστηκε· quam lectionem et præfater Stephanus Berglerus, in Præfatione ad Iliados Editionem Wetsteinianam, pag. 8, pluraque ex Aristophane loca adducit, ubi vocula δ' occurrit. Apud Homerum tamen, (uti fatetur vir ipse eruditus), in vulgatis exemplaribus, nusquam reperitur hæc vocula. Barnesius ex conjecturâ edidit, Πού δ' ἐ νῆς ἔστηκε. At verisimilior altera ejusdem conjectura ; Πού δ' ἡ νῆς ἔστηκε. Quæ lectio firmari videtur ver. 307. infrâ ; ubi ex α', 185. restituit ipse Barnesius, Νηὺς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ. Sed et vulgata lectio hoc in loco quâ ratione ferri possit, vide ad II. α', 51.

Ver. 299. — ἥ ἔμπορος εἰλήλουθας.] 'Εν ταῦθα "Εμπορος κίται ὁ ἀλλοτρίας νηὸς ἐπιβάτης. Eustath. Vide suprâ ad β', 319.

Ver. 303. Εἰμὶ γὰρ ἐξ 'Αλυβαντος.] 'Αλυβας, πόλις Ἰταλίας τὸ Μεταπόντιον, ἡ μᾶλλον Μετὰποντον ἦντινα ἐν τῇ καταλόγῳ [Iliad. β', 857.] 'Αλῶν ἔφη. Schol. "Ετεροι δὲ, πόλιν Θερρῶν ταύτην ἔσθον. Eustath. Quæ autem hic affert Barnesius ; "Αλῶν ab ἄλλῃ, Pergrinationem ; 'Αφίδας, Munificentiam La-
 " ertæ notare ; Πολυπημονίδης, ejusdem Affictiones ;" hæc verò meræ sunt ineptiæ. Quanquam eadem ferè annotat et Eustathius.

Ver. 306. — Σικανίης.] Σικελίας ὀκνησαν γὰρ αὐτὴν "Ἰενης, ἐλθόντες ἀπὸ Σικανῶν ποταμοῦ. Schol.

Ver. 307. Νηὺς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν.] Ita ex Editionibus nonnullis restituit Barnesius. Rectè, ut videtur. Ita enim (ut ipse annotat) in omnibus legitur suprâ α', 185. ubi idem versus occurrit. Alii hic, ommissâ voculâ ἦδ', legunt " Νηὺς δέ μοι ἔστηκεν," &c.

Ἐξ οὗ κείθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,
 Δύσμορος· ἥ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι 310
 Δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκείνων,
 Χαῖρε δὲ κείνος ἰών· θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει
 Μίξεσθαι ξενίῃ, ἢ δ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.
 "Ὡς φάτο· τὸν δ' ἄρ' ἔχεος νεφέλῃ ἐκάλυψε μέλαινα·
 Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν 315
 Χεύατο κακκίφαλῆς πολιῆς, ἀδινὸν στεναχίζων.
 Τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς, ἀνὰ ῥίνας δέ οἱ ἦδη
 Δριμὺ μένος προὔτυψε, φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
 Κύσσε δέ μιν περιφύς, ἐπιάλμενος, ἦ δὲ προσηύδα·
 Κεῖνος μέντοι ὃδ' αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλάξας, 320
 "Ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν.
 Ἄλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.

" Ex quo illinc ivit, et à meâ discessit patriâ,
 " Infelix : profectò utique ei bonae erant aves eunti, 310
 " Dextrae ; quibus gaudens quidem egò dimittebam illum ;
 " Gaudebat autem ille abiens : animusque adhuc nobis sperabat,
 " Mixtum-iri nos hospitio, et splendida dona daturus."
 Sic dixit : illum autem doloris nebula coöperuit atra :
 Ambabus verò manibus sumptum pulverem fulvum 315
 Fudit-sibi in caput canum, crebrò gemens.
 Hujus autem commovebatur animus ; ad nares verò ei jam
 Acer spiritus pulsavit, charum patrem intuenti.
 Osculatus verò est ipsum amplectens, insiliens, et alloquebatur :
 " Ille quidem hic ipse ego, pater, quem tu inquiris, 320
 " Veni vigesimo anno in patriam terram.
 " Sed contine-te à fletu, luctuque lachrymoso.

Ver. 311. Δεξιοί.] Αἰῶσι· ἥ ἐκ τῶν δεξιῶν
 μισθῶν. Schol.

Ver. 312. — θυμὸς δ' ἔτι.] Αἰ. θυμὸς
 δὲ τι.

Ibid. — νῶϊν.] Eustathius in com-
 mentario citat ἡμιν.

Ver. 314. — τὸν δ' ἄρ' ἔχεος νεφέλῃ ἐκά-
 λυψε μέλαινα.] Vide ad II. σ', 22.

Ver. 315. — χερσὶν ἐλὼν κόνιν αἰθαλόε-
 σαν χεύατο κακκίφαλῆς πολιῆς.]

Canitiem immundo deformat pulvere, et

ambas

Ad coelum tendit palmas —

Æn. X, 844.

Canitiem terrâ atque infuso pulvere fœ-
 dans.

Catull. de Nuptiis Pelei et Thetidos,
 Carm. LXIV. ver. 224.

Ver. 317. — ἀνὰ ῥίνας δέ οἱ ἦδη Δριμὺ
 μένος προὔτυψεν.] Δριμὺ μένος προὔτυψεν, ἤτοι
 προεβύβηται ταῖς ρίναις· ὃ δὲ πρὸς τὸν ἄσπετον, ὡς τὰ
 πολλὰ, ἐκίλλων δακρυῖν. Eustath. Aristot-
 eles autem hujusmodi narium affectionem

ab irâ proficisci putat : Οἱ ἄνδρες, inquit,
 θυμοειδῆς ἰσθητικώτατος γὰρ ὁ θυμὸς πρὸς τοὺς
 κινδύνους ἔστιν καὶ Ὀμηρος, " — Δριμὺ δ' ἀνὰ
 " ῥίνας μένος —." Πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα
 τοῖσι σημαίνειν τὴν τοῦ θυμοῦ ἰσχυρίαν καὶ ὀρμήν.
 Ethic. Nicomach. lib. III. cap. 11. Simili-
 tērque Theocritus, Idyll. I. ver. 18.

Καὶ οἱ αἰὶ δριμύτα χολὰ ποτὶ βίῃ κάθηται.

Ver. 319. Κύσσει.] Vide suprâ ad ver. 235.
 et ad ε', 39.

Ver. 320. Κεῖνος μέντοι ὃδ' αὐτὸς ἐγὼ, πά-
 τερ, ὃν σὺ μεταλλάξας.] Similiter apud Virgi-
 lium :

— coram, quem quæritis, adsum

Troïus Æneas, Libycis ereptus ab undis,
 Æn. I. 595.

Et apud Martialem :

Hic est, quem legis, ille, quem requiris

Lib. I. Epigram. I. ver. 1.

Ver. 321. — εἰκοστῷ ἔτει ἐς.] Vide su-
 præ ad σ', 206.

Ver. 322. Ἄλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖο.] Pronun-
 tiabatur ἴσχεον, vel ἴσχεον· ut rectè notavim

- Ἐκ γάρ τοι ἐρέω· (μάλα δὲ χρὴ σπευδόμεν ἔμπης·)
 Μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
 Δάσῃν τινύμενος θυμαλγέα, καὶ κακὰ ἔργα. 325
- Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε, ἐμὸς παῖς, ἐνθάδ' ἰκάνεις,
 Σῆμά τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδὲς, ὅφρα πεποίθω.
- Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι, 330
 Τὴν ἐν Παρνησῶ μ' ἔλασεν σῦς λευκῶ ὀδόντι
 Οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ
 Ἔς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὅφρ' ἂν ἐλοίμην
 Δῶρα, τὰ δεῦρο μολῶν μοι ὑπέσχετο, καὶ κατένευσεν.
 Εἰ δ' ἄγε, τοι καὶ δένδρε', εὐκτιμένην κατ' ἀλῶν, 335
 Εἵπω, ἃ μοι πότ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἥτεόν σε ἔκαστα,
 Παιδὸς ἑὸν, κατὰ κῆπον ἐπιστόμενος· διὰ δ' αὐτῶν
 Ἰκνεύμεσθα, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ ἔειπες ἔκαστα.
 Ὅγχνας μοι δῶκας τρεῖσκαῖδεκα, καὶ δέκα μηλέας,
 Συκέας τεσσαράκοντ'· ὄρχους δέ μοι ᾧδ' ὀνόμηνας 340

“ Edicam enim tibi ; (valde autem oportet festinare omnino :)

“ Procos interfeci in nostris aedibus,

“ Contumeliam ulciscens animo-gravem, et mala opera.” 325

Ei autem rursus Laërtes respondebat, dixitque :

“ Siquidem reverà Ulysses utique, meus filius, huc venisti,

“ Signum aliquod mihi nunc dic manifestum, ut persuadear.”

Illum verò respondens allocutus est solers Ulysses :

“ Cicatricem quidem primum hanc animadvertite oculis, 330

“ Quam in Parnasso mihi inflixit sus albo dente

“ Peregrè-profecto : tu verò me emiseras et veneranda mater

“ Ad patrem Autolycum matris charum, ut acciperem

“ Dona, quae huc profectus mihi promiserat, et annuerat.

“ Quin age, tibi et arbores, benè-culto in arboreto, 335

“ Dicam, quas mihi olim dedisti ; ego autem poscebam à te singulas,

“ Puer cùm-essem, per hortum comitans ; per ipsas verò

“ Ibamus, tu autem nominasti et dixisti singulas.

“ Pyros mihi dedisti tredecim, et decem malos,

“ Ficos quadraginta, vitium-ordines verò mihi hîc disertè-dixisti 340

Barnesius. Similiter ἦτιον, infra ver. 336. pronuntiabatur ἦτιον, vel ἦτιον. Vide ad Il. 4, 116.

Ver. 323. ——— μάλα δὲ χρὴ σπευδόμεν.] Διὰ τὸ παραδοκίμως πόλεμον ἐκ τῶν Ἰθακησίων αὐτίκα νῦν. Eustath.

Ver. 325. ——— τινύμενος.] Vide ad Il. β', 43. γ', 260 et 279.

Ver. 331. Τὴν ἐν Παρνησῶ.] Vide suprâ ad ε', 393. &c.

Ver. 335. Εἰ δ' ἄγε.] Particulæ Εἰ, hoc in loco, vis hujusmodi est : “ Sin hoc tibi non

“ satis visum fuerit ; ” Vel, “ Sin alia ad- huc indicia postules ; Age, ” &c.

Ibid. ——— καὶ διδρε' ——— Εἵπω, ἃ μοι πάσ' ἔδωκας.]

Καὶ τῶν πατρὸς ἰδιαιτατόν τι γινώρισμα παραδεικνύς οἰκίον τῶ τόσῳ πλεον ἐν ἀρετῇ εὐρη- ται, ἀπαριθμεῖται καὶ διδρεα τῶ Λαίρτη, “ ἃ μοι ποτὶ ” φησιν “ ἔδωκας, ” &c. Eustath.

Ver. 339. Ὅγχνας.] Ἀλ. Ὅχνας. Vide suprâ ad ver. 246. et 4, 115.

Ver. 340. ——— ὄρχους δέ.] Ὁρχὸς γάρ ἐστιν ὁ βότρυς, εἰς ᾧ ἐντίθεται τὰ φυτὰ πρὸς μόσ- χουαν ——— Ὁ δὲ Ἡσίοδος ὄρχον λίγει τὴν ἰ-

Δάσειν πεντήκοντα, διατρύγιος δὲ ἕκαστος
 "Ἦν· ἔνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν,
 'Οππότε δὴ Διὸς ἄραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν.
 "Ὡς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 Σήματ' ἀναγνόντος, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς. 345
 'Αμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πῆχες· τὸν δὲ προτὶ οἱ
 Εἶλεν ἀποφύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 'Εξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε·
 Ζεῦ πάτερ, ἧ ῥα ἔτ' ἐστὶ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὀλυμπον,
 Εἴ ἔτεόν μνηστῆρες ἀτάσθαλοι ὕβριν ἔτισαν. 350
 Νῦν δ' αἰνῶς δειδοικα κατὰ φρένα, μὴ τάχα πάντες
 'Ενθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ

" Daturum te quinquaginta; penitus-vindemialis autem unusquisque

" Erat; illic nempé uvae omnigenae insunt,

" Quandò demùm Jovis tempestates incubuerint desuper."

Sic dixit: ejus autem ibidem soluta sunt genua et charum cor,

Signa agnoscentis, quae ei accurata dixerat Ulysses.

345

Circum verò filium charum jecit brachia; eum autem ad se

Cepit animâ-deficientem multa-passus nobilis Ulysses.

At postquam is spiritum-recepit, et in mentem animus collectus est,

Iterùm verbis respondens allocutus est:

" Jupiter pater, profectò utique adhuc estis dii in magno Olympo,

350

" Si reverà proci improbi injuriam luerunt.

" Nunc autem gravitèr timeo in mente, ne citò omnes

" Huc adveniant Ithacenses, nuncios verò

πίστιχον φυτόν τῶν ἀμπέλων· [Ἀσπίς Ἡρακλ.
 ver. 293. 294.] "οἱ δ' αὖτ' ἐς θαλάρους
 "Ἰφίρον — βότρυας μεγάλων ἀπὸ ὀρχῶν"
 — καὶ πάλιν, [ver. 296. 297.] "παρὰ
 "δὲ σφισιν ὀρχος Χερσιδὲς ἦν." Ἐστὶ δὲ ὅτι δη-
 λοὶ καὶ κῆπον. Etymolog. Magn. ad vocem
 "Ορχατοῖς.

Ver. 341. — διατρύγιος δὲ ἕκαστος Ἦν.]
 Τὸ δὲ "διατρύγιος" ἄπαξ μὲν καὶ αὐτὸ ἐρηται
 τῷ Ποιητῇ, σημαίνει δὲ ἀμπελον, ἧς οἱ καρποὶ ἐν
 διαφόροις καιροῖς ἀπαινοῦνται διδ καὶ ἴφρ, "ἔνθα
 "σταφυλαὶ παντοῖαι." Ἐτεροι δὲ διατρυγίους
 φασὶν ὀρχους, οὐ μόνον εἰνικους, ἀλλὰ καὶ δειδρι-
 κους, τοὺς μὴ πάντῃ σπικνοῦς, ἀλλὰ τοιοῦτους ὡς
 μεταξὺ τῶν κατὰ τὰ φύτῃ στοιχόν περιεσπάρ-
 βαι τὶ τῶν σπορίμων καὶ οἷον τρυγᾶσθαι. Eu-
 statii. Rectius autem, ut opinor, vocem δια-
 τρύγιος interpretèris "Penitus-vindemialis."

— ὅτι τρυγόμενος ἀλάνη. Iliad. δ', 566.

— ἱέρας δ' ἄρα τι τρυγώσιν. Odys. ε', 124.

Οἱ δ' ἐτρυγῶν οἶνος — Hesiod. Ἄσπ. Ἡρακλ. 292.

Ver. 343.—ἐπιβρίσειαν.] Vide ad II. ε', 343.

Ver. 345. — πέφραδ'.] Vide ad II. β', 314. et ζ', 500.

Ver. 347. Εἶλεν.] AL. Εἶλκεν.

Ver. 350. — ἧ ῥα ἔτ' ἐστὶ θεοὶ.] Ita apud Euripidem:

Νῦν τήνδ' αἰεπτον ἡμέραν ἰδοῦς ἐγὼ,
 Θιούς νομίζω, καὶ δοκῶ τὰς συμφορὰς
 "Ἐχειν ἔλασσαν, τῶνδε τισάντων δίκην.

Supplices, ver. 731.

Et apud Livium: "Pro se quisque, Deos
 " tandem esse, et non negligere humana, fre-
 " munt." Lib. III. § 56. Et Torquatus,
 apud eundem: "Est caeleste numen! Es,
 " magne Jupiter!" Lib. VIII. § 6. Nec
 dissimiliter apud Lucanum:

— sicut nobis nulla profectò
 Numina; cùm cæco rapiantur secula casu;
 Mentimur regnare Jovem —

Pharsal. lib. VII, 445.

Ver. 351. — ἀτάσθαλοι.] AL. ἀτάσθαλοι.
 Ibid. — ἔτισαν.] Vide ad II. ε', 508. et

χ', 19. 20.

Ver. 352. — δειδοικα.] Vide ad II. ε', 736.

Ver. 353. — ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι.] Bap

Πάντη ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 355

Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·

Ἄλλ' ἵομεν πρὸς οἶκον, ὃς ὀρχάτου ἐγγύθι κείται·

Ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συῶτῃν

Προὔπεμψ', ὥς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα.

Ὡς ἄρα φωνήσαντε, βάτην πρὸς δάματα καλὰ. 360

Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἴκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,

Εὖρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συῶτῃν,

Ταμνομένους κρέα πολλὰ, περῶντάς τ' αἶθοπα οἶνον.

Τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ

Ἀμφίπολος Σικελῇ λούσεν, καὶ χρίσεν ἐλαίῳ· 365

Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη

Ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,

Μεῖζονα δ', ἥ ἐ πάρος, καὶ πάσσονα δῆκεν ἰδέσθαι.

Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ· θαύμαζε δὲ μιν φίλος υἱός,

Ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην· 370

Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

"Circumquaque expediant Cephallenorum ad urbes."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses : 355

"Confide, ne tibi haec in mente tuā curae-sint ;

"Sed eamus ad domum, quae hortum prope jacet :

"Illuc verò Telemachum et bubulcum et subulcum

"Praemisi ; ut coenam apparerent citissimè."

Sic utique locuti, iverunt ad aedes pulchras. 360

Hi autem quandò jam pervenerunt ad aedes habitantibus-commodas,

Invenerunt Telemachum et bubulcum et subulcum,

Incidentes carnes multas, miscentesque generosum vinum.

Interim verò Laërtem magnanimum suâ in domo

Famula Sicula lavit, et unxit oleo ; 365

Circumque deindè laenam pulchram jecit : at Minerva

Propè astans membra auctavit pastori populorum,

Majoremque, quàm antea, et crassiorem fecit ad-intuendum.

E balneo verò is egressus est ; admirabatur autem ipsum charus filius,

Ut vidit immortalibus diis similem coràm ; 370

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est :

nesius ex conjecturâ edidit ἐνὶ λουτρῷ ῥ' ἴδα-
κήσιοι. Sed nihil opus. Vide ad Il. α. 51.

Ver. 354. — Κεφαλλήνων πολίεσσι.] Ita
rectè ex Eustathii commentario, et ex Odys.
φ', 252. restituit Barnesius. In vulgatis hic
corruptè editum est πολίεσσι· ac si esset vi-
delicèt ex πολύς.

Ver. 363. Ταμνομένους.] Vide ad Il. γ'. 180.

Ibid. — περῶντάς τ' αἶθοπα οἶνον.] Του-
σίοντα, ἡμετέλλοντας ἰς κρατῆρας. Eustath.
"Τὸ περῶν, sive περάσαι, licèt miscere pro-
"priè significet, usurpatur tamen simpliciter

"τὲρ ἀντὶ τοῦ ἐγγύθιν, καὶ δίδουσι πίνειν pro
"infundere in calicem scil. sive cyathum,
"et bibendum porrigere." Gataker. Adver-
sar. Miscellan. Posthum. cap. 5. ubi hunc
Homeric locum adducit.

Ver. 366. — αὐτὰρ Ἀθήνη — μίλε
ἤλδανε ποιμένι λαῶν.] "Ἦτοι ὑπεραφῇ καὶ λιπαρὰ
ἵστοις, ἐυρύσομα τὰ μίλη. Porphyry. Quaest.
Homeric. 10. Vide et suprâ ad π', 175. et
ψ', 156.

Ver. 368. Μεῖζονα δ'.] Apud Eustathium
in commentario, Μεῖζονά τ'.

ὦ πάτερ, ἥ μάλα τίς σε θεῶν αἰγιγενετάων
εἶδος τε μέγεθός τε, ἀμύμονα θῆκεν ἰδέσθαι.

Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·
Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἀπολλων, 375
Οἷος Νήρικον εἶλον, ἔκπτιμενον πολιάεθρον,
Ἀκτὴν Ἡπείροιο, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων,
Τοῖος ἐών τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Τεύχε' ἔχων ἁμοισιν, ἐφεστάμεναι, καὶ ἀμύνειν
Ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα 380
Πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Ἔνθ οἱ μὲν δαίπνῳ ἐπεχείρεον· ἀγχιμόλον δὲ 385
Ἦλθ' ὁ γέρον Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος·
Ἐξ ἔργων μογέοντες· ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσαν
Μήτηρ, γρηῃς Σικελή, ἥ σφείας τρέφε· καὶ ῥα γέροντα
Ἐνδυκίῳ κομίεςκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρπτεν.
Οἱ δ' ὥς οὖν Ὀδυσῆα ἶδον, φράσσαντό τε θυμῷ, 390
Ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

“ O pater, certè omnino aliquis te deorum sempiternorum

“ Formæque staturæque, egregium fecit ad-intuendum.”

Eum autem rursus Laërtes prudens contrà allocutus est:

“ Utinam, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo, 375

“ Qualis Nericum cepi, benè-aedificatam urbem,

“ Littus Continentis, Cephallenibus imperans,

“ Talis existens tibi hesternus in nostris aedibus,

“ Arma habens humeris, astitisses, et propulsasses

“ Viros procos; eò ipsorum genua solvissem 380

“ Multorum in aedibus; tu verò mente intus laetatus fuisses.”

Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

Illi autem postquam cessârunt à labore, apparaverantque convivium,

Ordine sedebant in sedilibusque soliisque:

Ibi illi quidem prandio manus-admovebant; propè autem 385

Venit senex Dolius, unâque filii hujus senis

Ex operibus fatigati; quippè egressa vocaverat

Mater, anus Sicula, quae ipsos nutriebat; et sanè senem

Studiosè curabat, postquam senectus corripuerat.

Illi verò ut Ulyssem viderunt, agnoveruntque animo, 390

Steterunt in aedibus attoniti; at Ulysses

Ver. 375. 376. Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, —
Οἷος Νήρικον εἶλον.]

Ō mihi præteritos referat si Jupiter annos!
Qualis eram, cùm primam aciem Præ-
neste sub ipsâ

Stravi ———. Æn. VIII, 560.

Ver. 376. Οἷος Νήρικον εἶλον, — Ἀκτὴν Ἡ-

πείροιο.] Ἡ Αἰυκάς, Κορινθίαν τὸν ἰσθμὸν δια-
κοιμάντων, ἡσὸς γίγνεται, ἀκτὴ πρῶτον οὖσα·
περὶ ταύτης γὰρ φησι λέγειν τὸν Λαίρτην·
“ Οἷος Νήρικον εἶλον, ἔκπτιμενον πολιάεθρον,
“ Ἀκτὴν Ἡπείροιο.” Strabo, Geograph. lib. I,
pag. 102, al. 59. Vide et eundem, lib. X,
pag. 693, al. 451. 452.

Ver. 388. — γέροντα Ἐνδυκίῳ κομίεςκεν.]

Μειλιχίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν·

ᾧ γέρον, ἴζ' ἐπὶ δειπνον· ἀπεκλελεύθεσθε δὲ θάμβευς·

Δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες

Μίμνομεν ἐν μεγάροις, ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ.

395

Ὡς ἄρ' ἔφη· Δολίος δ' ἰθύς κίε, χεῖρε πετάσσας

Ἀμφοτέρας· Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ᾧ φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐλδομένοισι μάλ' ἡμῖν,

οὐδὲ τ' ὁομένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοί,

400

οὐδέ τε, καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·

Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,

ἥ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια

Νοστήσαντά σε δεῦρ', ἥ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

405

ᾧ γέρον, ἥδη οἶδε· τί σε χρεὶ ταῦτα πένεσθαι;

Blandis verbis compellans allocutus est :

" O senex, sede ad prandium ; obliviscimini verò stuporis ;

" Dudum enim cibo manus-admovere cupientes

" Manebamus in aedibus, vos expectantes semper."

395

Sic utique dixit : Dolius autem rectà ivit, manibus passis

Ambabus ; Ulyssisque prehensam osculatus est manum ad carpum ;

Et ipsum compellans verbis alatis allocutus est :

" O chare, quandoquidem rediisti cupientibus valdè nobis,

" Non verò et expectantibus, dii autem te duxerunt ipsi ;

400

" Salveque, et magnoperè gaude ; dii verò tibi prospera dent :

" Et mihi hoc dic verum, ut benè sciam,

" An jam certò nòrit prudens Penelope

" Reversum te huc, an nuncium expediamus."

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

405

" O senex, jamjam novit ; quid te oportet hæc curare ?"

Τὸν Δολίον, ἢ τὸν Λαίρτην. Eustath. Sed de Dolio omnino intelligendum hoc, liquet ex præcedenti ver. 386.

Ἥλθ' ὁ γέρον Δολίος, σὺν δ' υἱὺς τοῖς γέροντος.

Ver. 394. — μεμαῶτες.] Vide ad Il. ι', 46.

Ver. 397. — Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ'.] In vulgatis scriptum est Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν, &c. Eustathius autem ; Ἐν γυνικῇ Αἰολικῇ, (inquit,) ἢ Δωρικῇ, εἰρηται κατὰ κράσιν μιστὰ περιστρωμένοι τόνου τὸ Ὀδυσσεὺς καὶ δηλοῦντι ὁ Δολίος τὴν τοῦ Ὀδυσσεὺς λαβὼν ἐπὶ καρπῷ ὡς γὰρ ἀπὸ ὀλίγων, [suprà ver. 395.] τὸ " ἐκλελεύθεσθε θάμβευς" θάμβευς εἶπεν, οὕτω καὶ ἰσταῖσα τὸ Ὀδυσσεὺς ἰωνικὴν συνάλιν εἰς τὸ Ὀδυσσεὺς. Rectè omnino. Alioqui enim sequens oratio, quæ manifestè Dolii est, Ulyssi tribuatur. Et Barnesius ex Etymologico Magnæ Editionibusque nonnullis, Ὀδυσσεὺς edidit. Porro Editio Wetsleniana habet Ὀδυσσεὺς.

Ibid. — κύσει.] Vide suprà ad ε', 39.

Ver. 400. — θεοὶ δὲ σε ἤγαγον.] Al. θεοὶ δὲ σ' ἀνήγαγον.

Ver. 401. οὐδέ τι, καὶ μέγα χαῖρε.] Τὸ δὲ " οὐδέ τι," καὶ νῦν ἀντὶ τοῦ ὑγίανει ταντίστηται, ὅλος καὶ ὑγίης ἴσα. Eustath. οὐδὲν δ' ἀπὸ πάντων καλοῦσι τινὰ καὶ Μιλήσιοι, καὶ Δῆλιοι, [Al. Δυδίοι,] οἷον ὑγιαστικὸν καὶ παιονικόν· τὸ γὰρ οὐλεῖν, ὑγιαίνειν· ἀπ' οὗ καὶ τὸ οὐλεῖν, καὶ " οὐδέ τι, καὶ μέγα χαῖρε." Strabo, Geograph. lib. XIV. pag. 942. al. 635. Similiter et Macrobius : Eundem Deum [Apollinem] præstantem " salubribus causis, οὐλίον appellant ; id est, " sanitatis auctorem ;" ut ait Homerus : " οὐλί τι, καὶ μάλα χαῖρε." Saturnal. lib. I. cap. 17. Apud Homerum in Iliade et Odysseæ non alibi occurrit hæc vox.

Ibid. — μέγα χαῖρε.] Al. μάλα χαῖρε. Atque ita citat Macrobius loco jam suprà adducto.

- "Ως-φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζει' ἐϋξέστου ἐπὶ δίφρου.
 "Ως δ' αὖτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἄμφ' Ὀδυσῆα
 Δεικανόωντ' ἐπέεσσι, καὶ ἐν χεῖρεσσι φύοντο·
 Ἐξεῖς δ' ἔζοντο παρὰ Δολίον πατέρα σφῶν. 410
 "Ως οἱ μὲν περὶ δαῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
 "Οσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ἄκα κατὰ πτόλιν ᾗχετο πάντη,
 Μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐνέπουσα·
 Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἰὼντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
 Μυχμῶ τε στοναχῇ τε, δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος· 415
 Ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστοι·
 Τοὺς δ' ἔξ ἀλλάων πολίων οἰκόνδε ἕκαστον
 Πέμπον ἄγειν ἀλειῦσι, δοῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες·
 Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἄθροοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο, 420
 Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνὰ δ' ἴστατο, καὶ μετέειπεν·
 Παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,
 Ἀντιόου, τὸν πρῶτον ἐνῆρατο δῖος Ὀδυσσεύς·

Sic dixit : ille verò rursùs deindè sedit benè-politâ in sede.

Sic autem paritèr filii Dolii inclytum circa Ulyssem,

Blandè-compellabant verbis, et manibus inhaerebant :

Ordine verò sedebant juxta Dolum patrem ipsorum.

Sic illi quidem circa prandium in aedibus se-occupabant.

Fama verò nuncia citò per urbem ibat undique,

Procorum gravem mortem et fatum indicans :

Illi autem simul audientes ibant aliundè alius,

Cum strepituque gemituque, aedes ante Ulyssis :

Exportabant verò cadavera aedibus, et sepeliebant singuli .

Eos autem qui erant ex aliis urbibus, domum unumquemque

Mittentes vehendos piscatoribus, velocibus navibus imponentes :

Ipsi verò in concionem iverunt conferti, dolentes corde.

At postquam congregati erant, et frequentes convenèrant,

Inter eos utique Eupithes surrexitque, et locutus est ;

Ob-filium enim ei indelebilis in mente dolor manebat,

Antinoum, quem primum interfecerat nobilis Ulysses :

Ver. 410. — σφῶν] *Al.* σφίων et σφίν.

Ver. 412. "Οσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ἄκα κατὰ πτόλιν ᾗχετο.] *Apud Eustathium* in commentario, "Οσσα δὲ ἄγγελος.

Exemplò Libyæ magnas it fama per urbes ;

Fama, malum quo non aliud velocius ululm. *Æn.* IV, 173.

Fama

Spargitur in turmas, solito perniciores index,

Cum lugenda refert ————
Statius, Thebaid. lib. IX. 33. 34.

Ver. 415. — προπάροιθ' Ὀδυσῆος.] *Bartholomæus* inter varias lectiones, προπάροισιν Ὀδυσσεύς. Vide suprâ ad ver. 397.

Ver. 416. Ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστοι.]

Constituere pyras, huc corpora quisque suorum

More tulère patrum ———. *Æn.* XI, 185.

Ibid. — ἕκαστοι.] *Apud Eustathium* in commentario, ἕκαστον.

Ver. 417. — οἰκόνδε ἕκαστον.] *Al.* οἰκόνδε ἕκαστος.

Ver. 418. Πέμπον ἄγειν ἀλειῦσι.] Ἀλειῦσι δὲ τοὺς πορθέμεναι δοκεῖ λίγιν, ὡν μάλα τα χρεῖα. ἔν τις τὸ νεκρωγυνῖν, ὥστε ἐστὶ νεκρὸς ἄγειν ἐκπορηνέμεναι δηλαδὴ. *Eustath.*

Ver. 419. Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἄθροοι.] Olli convenère, fluuntque ad regis plenis Tecta viis ———. *Æn.* XI, 236.

- Τοῦ ὄγε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 ὦ φίλοι, ἥ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μήσατ' Ἀχαιοῖς· 425
 τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
 ὦλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ὤλεσε λαοὺς·
 τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὅχ' ἀρίστους.
 Ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ εἰς Πύλον ὤκα ἰκίσθαι,
 ἢ καὶ εἰς Ἥλιδα διὰν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί, 430
 ἴομεν ἢ καὶ ἔπειτα κατηφές ἐσσόμεθ' αἰεὶ·
 Δῶκε γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
 εἰ δὲ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας
 τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
 ζῶμεν· ἀλλὰ τάχιστα θανὼν φθιμένοισι μετείην. 435
 Ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθέντες ἐκείνοι.
 Ὡς φάτο δακρυχέων· οἶκτος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοὺς.
 Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μέδων καὶ Δεῖος ἀοιδός,
 Ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεὶ σφέας ὕπνος ἀνῆκεν·
 Ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἔλεν ἄνδρα ἕκαστον. 440
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακῆσιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς

Ob hunc ille lachrymas-fundens concionatus est, et inter-eos-dixit:

“O amici, certè magnum opus vir hic molitus est Achivis: 425

“Alios quidem cum navibus ducens multosque et eximios,

“Perdidit quidem naves cavas, perdidit autem populos:

“Alios autem reversus interfecit Cephallenorum longè optimos.

“Sed agite, antequam hic vel in Pylum citò iverit,

“Vel et in Elidem divinam, ubi dominantur Epei, 430

“Eamus; aut et postea ignominiosi erimus semper:

“Contumelia enim haec sunt et futuris auditu,

“Si jam non filiorumque fratrumque interfectores

“Ulciscamur; non mihi quidem in mente dulce fuerit

“Vivere, sed citissimè mortuus defunctus interfuerò. 435

“Sed eamus, nè praeveniant transgressi illi.”

Sic dixit, lachrymas-fundens: commiseratio autem cepit omnes Achivos.

Propè verò ad ipsos venit Medon et divinus cantor,

Ex aedibus Ulyssis; postquam ipsos somnus reliquerat;

Steteruntque in mediis: stupor autem cepit virum unumquemque. 440

Inter eos verò locutus est Medon, prudentia doctus:

“Audite jam nunc me, Ithacenses; non enim Ulysses

Ver. 425. — Ἀχαιοῖς.] *Al.* Ἀχαιοί.

Ver. 426. — σὺν νήεσσιν ἄγων.] *Eustathius* in commentario legit, ἰν νήεσσιν ἄγων.

Ver. 430. — εἰς Ἥλιδα διὰν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.] Vide suprâ ad γ', 275.

Ver. 431. ἴομεν ἢ καὶ ἔπειτα.] Ἐν δὲ τῷ, “ἴομεν,” καὶ, “Ἀλλ' ἴομεν,” [infra ver. 436.] καὶ, “Μὴ ἴομεν,” [ver. 461.] ἀδιαφορία διχρόνων συνήθης φαίνεται. τὸ μὲν γὰρ “ἴομεν” ἰκτείνει τὴν ἀρχοῦσαν, τὰ δὲ λοιπὰ συστήλλει

αὐτὴν. *Eustath.* Vide autem ad *Il.* ν', 103. et *Id.* 24.

Ver. 432. — τάδε.] *Al.* τὰδε.

Ver. 436. — φθίωσι.] *Al.* φθῶσι. Quò modo scilicet et φθίωσι pronuntiabatur. Similiter σφίως infra ver. 439. pronuntiabatur σφῶς nam ultimam producit.

Ibid. — περαιωθέντες ἐκείνοι.] Εἰς Πύλον δηλαδὴ, ἢ καὶ εἰς Ἥλιδα. *Eustath.*

Ver. 442. — οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς Ἀθανασῶν ἀίκετι Διὶν τὰδε μήσατο.] Ita *Iliad.* *Id.* 185

Ἀθανάτων αἰήκῃτι θεῶν τάδε μήσατο ἔργα·
 Αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὃς ῥ' Ὀδυσῆϊ
 Ἐγγύθεν εἰστήκει, καὶ Μέντορι πάντα ἐώκει. 445
 Ἀθάνατος δὲ θεὸς τότε μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος
 Φαίνεται θαρσύνων, τότε δὲ μνηστῆρας ὀρίων
 Θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.
 "Ὡς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαρὸν δέος ἤρει.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἀλιθέρης 450
 Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἷος ὄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
 "Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω·
 Ὑμετέρῃ κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γέγοντο·
 Οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν, 455
 Ὑμετέρους παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυάων·
 Οἱ μέγα ἔργον ἔρεζον ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
 Κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἀκοῖτιν

"Immortalibus invitis diis haec molitus est opera :

"Ipse ego vidi deum immortalem, qui scilicet Ulyssem

Propè stetit, et Mentori omnia similis erat.

445

"Immortalis verò deus aliquandò quidem ante Ulyssem

Apparebat animans, aliquandò autem procos turbans

Ruebat per domum ; illi verò conferti cadebant."

Sic dixit : eos verò omnes pallidus timor subiit.

Inter eos autem et locutus est senex heros Halitherses

450

Mastorides : is enim solus videbat antè et ponè :

Qui inter ipsos rectè-sentiens concionatus est et dixit :

"Audite jam nunc me, Ithacenses, quodcunque dicam ;

"Vestro vitio, ò amici, haec opera facta sunt :

"Non enim mihi parebatis, non Mentori pastori populorum,

455

"Ut vestros filios desinere-faceretis à stultitiis ;

"Qui magnum opus faciebant improbitate malà,

"Possessiones attinentes, et dedecorantes uxorem

Οὐχ ὅγ' ἀνυθε θεῶν τάδε μάλιστα, ἀλλὰ τις
ἄγχι·

"Ἐστῆν' ἀθανάτων·

— non hæc sine numine Divum

Eveniunt —. Æn. II, 777.

Cæterum refertur hic vocula γὰρ, non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantius reticetur ; "Cavete quid faciatis, non "ENIM," &c. Vide ad II. 4, 22.

Ver. 444. — ὃς ῥ' Ὀδυσῆϊ.] Eustathius in commentario citat, ὃς Ὀδυσῆϊ. Quod et ferri posset. Vide ad II. 4 51.

Ver. 446. 447. — τότε μὲν — τότε δὲ.] Al. ποτὶ μὲν — ποτὶ δὲ. Atque ita edidit Barnesius.

Ibid. — προπάροιθ' Ὀδυσῆος.] Al. προπαροῖθι Ὀδυσσεύς. Ut suprâ ver. 415.

Ver. 448. — ἀγχιστῖνοι.] Al. ἀγχιστῖνοι, et ἀγχιστῆνοι.

Ver. 449. — τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλαρὸν δέος ἤρει.]

Tum verò tremefacta novus per pectora

cunctis
Insinuat pavor —.

Æn. II, 228.

Ver. 451. — ὄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω.]

— novit namque omnia vates,
Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox ventura
trahantur.

Virg. Georg. IV, 392.

Ver. 454. 456. Ὑμετέρῃ — Ὑμετέρους.] Henricus Stephanus inter varias lectiones, Ὑμετέρῃ — Ὑμετέρους. Sed minùs rectè utrobique. Ut observavit Barnesius.

Ver. 456. — καταπαυέμεν.] Vide suprâ ad β', 168, et 244.

Ver. 457. — ἔρεζον.] Al. ἔρεζαν.

- Ἄνδρὸς ἀριστῆος· τὸν δ' οὐκ ἔτι φάντο νέεσθαι·
 Καὶ νῦν ὧδε γένοιτο· πίθεσθέ μοι, ὡς ἀγορεύω· 460
 Μὴ ἴομεν, μὴ πού τις ἐπίσπαστον κακὸν εὔρη.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλα ἀλαλητᾶ
 Ἑμίσεων πλείους· τοὶ δ' ἀβρόοι αὐτόθι μεῖναν.
 Οὐ γάρ σφιν ἄδε μῦθος ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλ' Εὐπείθει
 Πείθοντ'· αἶψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἔσσεύοντο. 465
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροῖ νάρσπα χαλκόν,
 Ἀβρόοι ἠγερέθοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχόροιο.
 Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἠγήσατο νηπιέησιν·
 Φῆ δ' ὅγε τίσεσθαι παιδὸς φόνον· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
 Ἀψ ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφέψειν. 470
 Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα·
 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρείόντων,
 Εἰπέ μοι εἰρομένη, τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεῖθι;
 Ἡ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνῆν
 Τεύξεις; ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθησθα; 475
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Τέκνον ἐμόν, τί με ταῦτα διείρεαι, ἧδ' μεταλλᾶς;

“ Viri optimi; ipsum verò non amplius putabant reditum: ”

“ Et nunc sic fiat; parete mihi, sicut dico: ”

460

“ Nè eamus, nequà aliquis accersitum malum inveniat. ”

Sic dixit: hi autem deinde surrexerunt magno cum clamore

Dimidiis plures; illi verò conferti illic manserunt.

Non enim ipsis placuit sermo in mente; sed Eupitheo

Parebant: statim autem postea ad arma ruebant.

465

At postquam induerant se circum corpus splendido aere,

Conferti congregabantur ante urbem spatiosam.

Ipsis autem Eupithes praefuit stultitiis:

Putabat verò ille ultimum se filii caedem; neque sanè erat

Retrò reversurus, sed illic fatum obiturus.

470

At Minerva Jovem Saturnium allocuta est:

“ O pater noster, Saturnie, summe regum,

“ Dic mihi interroganti, quid jam tibi mens intùs occultat?

“ Nunquid ulterius bellumque malum et pugnam gravem

“ Facies? an amicitiam inter utrosque statuis?”

475

Illam autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter:

“ Filia mea, cur me haec percontaris, et interrogas?”

Ver. 461. — ἐπίσπαστον.] Καταχρηστικῶς σημαίνει τὸ ἰσοῦσθαι, ὃ ἴσθιν, ὃ ἑαυτῶν τις ἐπισπᾶται. Schol. à Barnésio ex MS. Aloysii Alemanni excerpt.

Ver. 465. — αὐτόθι μεῖναν.] Eustathius in commentario citat, αὐτόθι μένον.

Ver. 466. — νάρσπα χαλκόν.] Ἐπαφρόδιστος ἐν τοῖς Ὀμηρικοῖς ψηφί, ὅτι γίνεσθαι ἐν Παιονίᾳ σίδηρος, δι' ἀκονθίους λαμπρότατος ἴσθιν ἄφ' οὗ καὶ τὸ, “ νάρσπα χαλκόν.” Barnésius ex Stephano περὶ πόλεων. Vide suprâ ad γ', 19.

Ver. 469. — τίσεσθαι] Al. τίσασθαι. Vide ad II. γ', 28.

Ver. 470. — αὐτοῦ.] Al. αὐτοῦ.

Ibid. — ἐφέψειν.] Al. ἐπισπᾶν.

Ver. 472. ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρείόντων]

O pater, ô hominum Divûmque æterna potestas. Æn. X, 18.

Ver. 475. — τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεῖθι;]

Nate Deâ, quæ nunc animo sententia surgit? Æn. I, 582.

- Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῇ;
 'Ὡς ἦτοι κείνους 'Οδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών.
 *Ερξον, ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω δέ τοι, ὡς ἐπέοικεν. 480
 *Ἐπειδὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος 'Οδυσσεύς,
 "Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλεύετω αἰεὶ·
 Ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο
 *Ἐκλῆσιν θάωμεν· τοὶ δ' ἀλλήλους φιλέοντων
 'Ὡς τοπάρους· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἄλις ἔστω. 485
 "Ὡς εἰπὼν, ὥτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·
 Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων αἵξασα.
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖος 'Οδυσσεύς·
 *Ἐξελθὼν τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὤσι κίοντες. 490

" Nonne enim dudum hoc quidem excogitasti consilium ipsa ?

" Ut sanè illos Ulysses ulcisceretur reversus.

" Fac, quomodo vis ? dicam verò tibi, sicut decet. 480

" Postquam jam procos ultus est nobilis Ulysses ;

" Foederibus fidei ictis, hic quidem regnet semper ;

" Nos autem ex-alterâ-parte filiorumque fratrumque caedis

" Oblivionem faciamus ; illi verò se-invicem diligant

" Sicut antea : divitiæ autem et pax abundè sit." 485

Sic fatus, incitavit antea promptam Minervam :

Descendit verò ea ab Olympi verticibus impetu-facto.

Illi autem postquam cibi dulcis desiderium exemerant,

Ipsis deinde sermonem exordiebatur multa-passus nobilis Ulysses :

" Egressus aliquis videat, nè jam propè sint venientes." 490

Ver. 478. 479. Οὐ γὰρ δὴ, &c.] Occur-
 runt iidem duo versus suprâ i, 23. 24.

Ver. 481. *Ἐπειδὴ μνηστῆρας.] Vide suprâ
 ad μ', 423. et ad II. ψ', 2. Al. *Ἐπὶ δὴ
 μνηστῆρας.

Ver. 482. "Ὅρκια πιστὰ ταμόντες.] Τουτίστσι,
 διὰ θυσιῶν ποιήσαντες, ὡς πολλαχοῦ καὶ τῆς
 *Ιλιάδος φράζεται. Eustath.

— fœdusque ferit —

Æn. X, 154.

Ibid. — ταμόντες, ὁ μὲν βασιλεύων.]
 De hujusmodi Syntaxi ἀνακολούθῳ, vide su-
 præ ad μ', 73. et ad II. γ', 211. Καὶ οὖν δέ
 τι σχῆμα τὸ, "Ὅρκια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν
 " βασιλεύων αἰ, "Ἡμεῖς δὲ ποιήσομεν τότε," καὶ
 ἔξῃς. Καὶ ἰστί πως ἤμοι καὶ αὐτὸ, τῷ, "Οἱ
 " δὲ δύο σκόπιλοι, ὁ μὲν," &c. Eustath.

Ver. 483. — φόνοιο "Ἐκλῆσιν θάωμεν.]
 Similiter Cicero, apud Dion. Cass. lib. 44.
 Τὰ μὲν γινεσθῆναι ταῦτα, χαλᾶς τις τινὸς καὶ
 κατακλυσμοῦ τρόπον συνέδεσθαι νομίσαντες,
 λάθῃ παράδοσι. Et Valerius Maximus, de
 Thrasylulo : " Plebis enim scitum interpo-
 suit, nequa præteritarum rerum mentio
 " fieret. Hæc oblivio, quam Athenienses

" ἀμνηστῖαν vocant, concussum et labentem
 " civitatis statum, in pristinum habitum
 " revocavit." Lib. IV. cap. 580. " Omnem
 " memoriam discordiarum oblivione sem-
 " pternâ delendam censi." Cic. Orat.
 Philippic. I. sub initio.

Ver. 484. — θάωμεν.] Al. θάωμεν.

Ver. 485. — πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἄλις
 ἔστω.] Ita apud Theognidem :

Εἰρήνη καὶ πλοῦτος ἔχου πόλιν —

Gnom. ver. 881.

Ver. 487. Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων
 αἵξασα.]

Illa viam celerans —

— citò decurrit tramite virgo.

Æn. V, 609.

— at illa leves cœli demissa per auras.

Æn. XI, 595.

Ver. 488. Οἱ δ' ἰστί οὖν σίτοιο, &c.] Ne-
 quaquam hic supervacanea est vocula ista
 οὖν. Sententiam enim connectit cum eo
 quod præcessit ver. 361 — 411. ubi Poeta
 Ulysses, Laertem, cæterosque cœnantes de-
 pingebat : ad quos jam redit.

"Ὡς ἔφατ'· ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ὥς ἐκέλευεν·
 Στη δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἶσιδε πάντας·
 Αἶψα δ' Ὀδυσσῆα ἔπια πτερύοντα προσηύδα·

Οἷδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'· ἀλλ' ὀπλιζώμεθα θᾶσσον.

"Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ὤρουντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύνοντο, 495

Τέσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῆ', ἕξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο·

Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον,

Καὶ πολλοὶ περ ἑόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ χροῖ νώροπα χαλκόν,

"Ὡῖξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἦιον, ἤρχε δ' Ὀδυσσεύς. 500

Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,

Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἡδὲ καὶ αὐδὴν.

Sic dixit: egressus est autem filius Dolii, sicut jubebat:

Stetitque proinde ad limen profectus; illos verò propè vidit omnes;

Statimque Ulyssem verbis alatis allocutus est:

"Hi jam propè sunt: sed armemur ocyùs."

Sic dixit; illi verò exurgebant, et arma sibi induebant, 495

Quatuor circum Ulyssem; sex autem filii Dolii:

Inter eos verò deinde Laërtes Doliusque arma induebant,

Etiam cani licèt essent, necessarii bellatores.

At postquam induerant-se circum corpus splendido aere,

Aperuerunt utique fores, exieruntque; praeibat autem Ulysses. 500

Ad eos verò propè filia Jovis accessit Minerva,

Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.

Ver. 493. — [Ὀδυσῆα ἔπια.] Nullâ analogiâ produci hic potest ultima vocis Ὀδυσῆα. Sequi enim debet *Accusativus* iste *Genitivi* Ὀδυσσῆος analogiam, ac proinde ultimam corripere. Vide ad Il. α. 265. Undè haud absimile videtur, mendosi hic aliquid latere. Occurrunt quidem nonnunquam apud Poetam Vocales breves hoc modo, extra omnem analogiam, productæ; (vide suprâ ad κ', 246. 520. π', 206. et ε', 37.) Verùm istiusmodi exempla admodum sunt rara.

Ver. 496. Τέσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῆ', ἕξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο.] Henricus Stephanus aliiq̃ue hic legunt, Τέσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῆ', ἕξ δ' υἱεῖς Δολίοιο ubi liquet syllabam aliquam intercidisse. Ad quam quidem supplendam plures ab aliis conjecturæ afferuntur, uti videre est apud Barnesium. Verùm cum hæ omnes nullâ auctoritate firmantur, voculam οἱ ex MS. Collegii Corporis Christi Cantabr. hic inserui.

Ibid. — υἱεῖς.] Apud Eustathium in commentario, υἱεῖς.

Ver. 497. — Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυνον, Καὶ πολλοὶ περ ἑόντες.]

Nec tarda senectus
 Debilitat vires animi, mutatque vigorem:

Canitiem galeâ premimus —

Æn. IX, 610.

Nunc senior gladioque latus scutoque sinistram

Canitiem galeæ subijcioque meam.

Ovid. Trist. lib. IV. Eleg. i. 73.

Ver. 498. — ἀναγκαῖοι πολεμισταί.]

— fortis virtute coacta.

Lucan. Pharsal. lib. IV. ver. 798.

Ver. 499. — ῥ'.] Ut jam dictum est —

Ibid. — νώροπα χαλκόν.] Vide suprâ ad ver. 466. et γ', 19.

Ver. 500. "Ὡῖξαν δὲ θύρας.] In utrâque Eustathii Editione legitur, notante Barnesio, "Ὡῖξαν ἢ θύρας. Quod perinde est. Nèque, si vulgatam lectionem retineas, "τὸ δὲ (uti hic commentus est Barnesius,) est loco " τοῦ, καὶ et Comma ponendum ad Ὀδυσσέως, " ut adeò scilicet sequens Τοῖσι δὲ, &c. sententiæ intelligatur ἀπόδοσις, nam et " "Ὡῖξαν δὲ" sententiæ intelligi potest Αποδοσις, ac proinde reddi, " Aperuerunt utique," vel, " Aperuerunt deinde." Vide ad Il. α. 57. et η', 148. 149.

Ver. 502. et 547. Μέντορι εἰδομένη, ἡμὲν δέμας, ἡδὲ καὶ αὐδὴν.] Similiter apud Virgilium:

- Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφάνεεν ὃν φίλον υἱόν·
 Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τόδε γ' εἶσαι αὐτὸς ἐπελθὼν 505
 Ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,
 Μῆτι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἳ τοπάρους περ
 Ἀλκῇ τ' ἠγορέῃ τε κεκάσμεθα πᾶσιν ἐπ' αἶαν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦ᾽δα·
 "Οὔσσαι, αἶκ' ἐβέλγηθα, πάτερ φίλε, τῶδ' ἐνὶ θυμῷ, 510
 Οὔτι καταισχύνοντα τέον γένος, ὥς ἀγορεύεις.
 "Ὡς φάτο· Λαέρτης δ' ἐχάρη, καὶ μῦθον ἔειπε·
 Τίς νύ μοι ἡμέρη ἦδε, θεοὶ φίλοι; ἥ μάλα χαίρω·
 Υἱός δ' υἱανός τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσι.
 Τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη· 515
 "ὦ Ἀρκείσιādη, πάντων πολὺ φίλταθ' ἐταίρων,

Hanc quidem conspicatus gaudebat multa-passus nobilis Ulysses;
 Statimque Telemachum alloquebatur suum charum filium:

"Telemache, jam quidem hoc sanè in-animo-habebis ipse praesens-factus, 505

"Viris pugnantibus, ubi discernuntur optimi,

"Nè quid dedecores majorum genus, qui antea scilicet

"Roboreque et fortitudine excelluimus totam super terram."

Illum autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est:

"Videbis, si volueris, pater chare, hoc in animo, 510

"Nequaquam dedecorantem me tuum genus, sicut dicis."

Sic dixit: Laërtes verò gavisus est, et sermonem dixit:

"Quaenam mihi dies haec, dii chari? profectò valdè gaudeo:

"Filiusque neposque de virtute litem habent."

Eum autem astans allocuta est caesia-oculis Minerva:

"O Arcesiadè, omnium multò charissime sociorum,

515

Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque. *Æn.* IV, 558.

Omnia longævo similis, vocemque coloremque. *Æn.* IX, 650.

Ver. 503. — πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς

———— patientis Ulyssæi.

Horat. Epist. lib. I. vii. 40.

Ver. 507. Μῆτι καταισχύνειν πατέρων γένος.]

Ita Iliad. ζ', 209.

Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν ———

Et apud Virgiliū:

———— in antiquam virtutem animosque viriles

Et pater Æneas, et avunculus excitat Hector. Æn. III, 342.

Et iterum, Æn. XII, 439.

Sis memor; et te animo repetentem exempla tuorum

Et pater Æneas, et avunculus excitat Hector.

Τοὺς τε νῆαυρους, πατέρων τῶν τότε ἀγαθῶν
 γινούμενον παιδᾶς, πιεῖσθαι [χεῖρ] μὴ αἰσχύν-

ναι τὰς προσηκούσας ἀρετάς. *Thucydides, lib. IV. pag. 314. al. 151.* Ubi Scholiastes locum istum *Homericum, Il. ζ', 209.* adducit.

Ver. 511. ——— ὥς ἀγορεύεις.] *Eustathius* in commentario citat, οἳ ἀγορεύεις.

Ver. 513. Τίς νύ μοι ἡμέρη ἦδε, θεοὶ φίλοι;] Similiter *Cicero, Orat. in Pisonem*, citatus à *Quintiliano, lib. IX. cap. 4.* "Proh "Dii immortales, quis hic illuxit dies!" Porro gaudium et admirationem *Laertis*, *Asyndetis* istis, Τίς νύ μοι ———; ἥ μάλα ——— Τίος δ' υἱανός τ' ——— optime depingi notat *Eustathius*.

Ibid. ——— ἥ μάλα χαίρω.] *Al.* ἥ μέγα χαίρω ut supra *ver.* 401.

Ver. 514. Τίος δ' υἱανός τ' ———]

Οὐκ ἔστι μίξων ἡδονὴ ταύτης πατρὸς,
 "Ἡ σωφρονούντα καὶ φρονούντ' ἰδίῳ σίνα
 Τῶν ἐξ ἑαυτοῦ ———.

Menander, apud Stobæum, Serm. 73.

Ibid. — ἀρετῆς περὶ δῆριν ἔχουσι.] "Et "certamen honestum, et disputatio splendida; omnis est enim de virtutis dignitate "contentio." *Cicero, de Finibus, lib. II* § 21.

Εὐξάμενος κούρη γλαυκώπιδι, καὶ Διὶ πατρὶ,
 Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.
 Ὡς φάτο, καὶ ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.
 Εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρη μέγαλοιο, 520
 Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
 Καὶ βάλεν Εὐπείθεα, κόρυθος διὰ χαλκοπαρήου·
 Ἡ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δὲ εἶσατο χαλκός·
 Δούπησεν δὲ πεσὼν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 Ἐν δ' ἔπεισον προμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ Φαίδριμος υἱός· 525
 Τύπτον δὲ ξίφεσιν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
 Καί νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,
 Εἰ μὴ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς Αἰγιοόχοιο,
 Ἦυσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα·
 Ἴσχεσθε πτολέμου, Ἰθακήσιοι, ἀργαλέοιο, 530
 Ὡς κεν ἀναιμωτεί γε διακρινθεῖτε τάχιστα.

"Precatus filiam caesiam-oculis, et Jovem patrem,
 "Statim valdè vibratam emitte longam hastam."
 Sic dixit; et inspiravit robur magnum Pallas Minerva.
 Precatus autem is deinde Jovis filiam magni, 520
 Statim valdè vibratam emisit longam hastam.
 Et percussit Eupithem, galeam per aereis-munitam-malis;
 Ea verò non hastam inhibuit; penitus autem transit aes:
 Fragorem verò edidit is lapsus, resonueruntque arma super ipso.
 Irruerunt autem primis-pugnantibus Ulysses et illustris filius; 525
 Feriebantque ensibusque et hastis ancipitiibus.
 Et sanè jam omnes perdidissent et fecissent reditus-expertes,
 Nisi Minerva, filia Jovis Aegiochi,
 Clamasset voce, cohibuissetque populum omnem:
 "Abstinete à bello, Ithacenses, gravi;
 530
 "Ut sine-cruore utique dirimamini citissimè."

Ver. 519. — ἔμπνευσε μένος μέγα.] Vide ad II. β, 110. et β, 185.

Ibid. — Παλλὰς Ἀθήνη.] *Al.* ποιμῆνι λαῶν.
 Ver. 520. — μέγαλοιο.] *Al.* Διὶ τ' αὐτῷ
 ut suprā ver. 517. καὶ Διὶ πατρὶ.

Ver. 521. — ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχό-
 σκιον ἔγχος.]

— ferro præfixum robur acuto —
 — diu librans jacit —.

Æn. X, 479.

Ver. 522. — Εὐπείθεια.] *Al.* Εὐπίθη
 Quo modo et Εὐπίθεια pronuntiabatur. *Al.*
 Εὐπίθη.

Ver. 523. — ἔρυτο.] *Barnesius* inter
 varias lectiones, ἔρυτο. Vide ad II. γ', 555.
 et β, 1.

Ver. 528. — Ἀθηναίη.] Ἡ ἡρωϊκὴ
 δηλαδὴ φρονήσις. *Eustath.* Et in commen-
 tario ad ver. 544. infrā; ἰσιέεται Ἀθηναίη,

τῇ παρ' αὐτῷ φρονήσι. Vide ad II. α, 194.
 et β, 167.

Ver. 529. 530. Ἦυσεν φωνῇ, — Ἴσχεσθε
 πτολέμου, Ἰθακήσιοι.]

Significatque manu, et magno simul in-
 cipit ore;
 Parcite jam Rutuli, et vos tela inhibete,
 Latini.

Æn. XII, 692.

Ver. 531. — ἀναιμωτεί γε.] Apud *Eu-*
stathium in commentario, ἀναιμωτί γε.

Ibid. — διακρινθεῖτε.] Τὸ δὲ "διακριν-
 "θεῖτε" συγκρίσκειται ἀπὸ τοῦ διακρινθεῖσθαι
 αὐτὸν, διακρινθεῖσαι τὸ τρίτον πρόσωπον. *Eustath.*
 Vide suprā ad φ, 195. *Al.* διακρινθῆναι.
 Quod autem inter varias lectiones habet
Henricus Stephanus διακρινθῆναι, id verò ferri
 non potest. Vide ad II. β, 141.

- "Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος εἶλε·
 Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπατο τεύχεα·
 Πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτει, θεῶς ὅπα φωνησάσης·
 Πρὸς δὲ πόλιν τραπῶντο λιλαιόμενοι βιάτοιο. 535
 Σμερδαλέον θ' ἐβόησε πολύτλας ὄϊος Ὀδυσσεύς,
 Οἷμῃσεν δὲ αἰεὶς, ὥστ' αἰετὸς ὑψιπετής.
 Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνὸν,
 Κάδδ' ἔπεσεν πρόσθεν Γλαυκῶπιδος ὀβριμοπάτρης.
 Καὶ τότε Ὀδυσσῆα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη· 540
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 "Ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοίου πολέμοιο,
 Μῆπως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεὺς.
 "Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· ὁ δ' ἐπέθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
 "Ὀρκία δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν 545
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κόυρη Διὸς Αἰγιόχοιο,
 Μέντορι εἰδομένη, ἥμιν δέμας, ἥδ' αὖ καὶ αὐδὴν.

Sic dixit Minerva : illos autem pallidus timor cepit :

Eorumque proinde territorum ex manibus volabant arma ;

Omniaque in terram cadebant, deā vociferatā :

Ad urbem verò convertébant-se cupidi vitae-conservandae.

535

Terribiliter autem clamavit multa-passus nobilis Ulysses ;

Impetumque dedit concitus, sicut aquila altivolans.

Tum verò demum Saturnius misit ardens fulmen ;

Decidit autem il ante Caesiam-oculis forti-patre-natam.

Et tunc Ulyssem allocuta est caesia-oculis Minerva :

540

" Generose Laërtiade, solers Ulysses,

" Contine-te, compesceque contentionem aequè-gravis belli ;

" Nequā tibi Saturnius irascatur latè-sonans Jupiter."

Sic dixit Minerva : ille verò parebat, gaudebatque animo.

Foedera autem demum in-futurum inter utrosque fecit

545

Pallas Minerva, filia Jovis Aegiochi,

Mentori assimilata, tum corpore, tum etiam voce.

Ver. 533. — [ἔπατο.] *Al.* πίπτειτο.

Ibid. — [τεύχεα.] Pronuntiabat τεύ-
 χη' uti et scribi postea coeptum est.

Ver. 537. Οἷμῃσεν δὲ αἰεὶς, ὥστ' αἰετὸς.]

Vide ad *Il.* χ'. 308. *Al.* Οἷμῃσεν δὲ.

Ver. 538. Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει.] *Al.*

Αὐτίκα δὲ Κρονίδης ἦκε. Vide suprā ad ὅ,

113.

Ibid. — [ψολόεντα κεραυνόν.] Κασσιόπην,
 ἀσβόλην ποιοῦντα· ψόλον γὰρ τὴν ἀσβόλην λέ-
 γου· τοιοῦτον δὲ ἀφίησιν οἱ Ζεὺς πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ.

Schol. Τῶν δὲ κεραυνῶν, οἱ μὲν, καταβάνται·

οἱ δὲ, ψολόεντες, οἱ δὲ, ἀργῆτες καλοῦνται· ὡς
 "Ὀμηροῦ ἀνόμενοι. Scholiastes ad Aristopha-
 nis Equites, à Barnesio citatus.

Ver. 540. Καὶ τότε.] *Al.* Δὴ τότε.

Ver. 542. — [ὁμοίου πολέμοιο.] Vide su-

prā ad γ', 236.

Ver. 544. — [ὁ δ' ἐπέθετο.] Vide suprā

ad ver. 528.

Ver. 546. 547. Παλλὰς Ἀθηναίη, —

Μέντορι εἰδομένη.] "Εοικε γὰρ ὁ Ἰθακῆσιος Μίν-

τωρ παρὼν μεσολαβῆσαι τοῖς ἄλλοις, καὶ σπινδοῦναι

τὰ εἰρηνικά. Eustath.

INDEX VERBORUM,

DE QUIBUS PRAECIPUE

IN ANNOTATIONIBUS AGITUR.

A.

Ἀάτον, φ, 91. χ', 5.
 Ἀασαν, κ', 68. φ', 296, 297.
 Ἀάσθη, δ, 503, 509.
 Ἀάκησαν, δ, 249.
 Ἀβληχρὸς, λ', 134. ψ', 281.
 Ἀβαιομὲν, υ', 16.
 Ἀγαλλόμεναι, ι, 176.
 Ἀγάλματ', γ', 274. δ, 602.
 μ', 347.
 Ἀγανοφροσύνη, λ', 202.
 Ἀγαπᾶς, φ', 289.
 Ἀγαπήνορα, ή, 170.
 Ἀγάσασθαι, ν', 173. ψ', 211.
 Ἀγασθε, ι, 129.
 Ἀγασσάμενοι, β', 67. κ', 249.
 Ἀγάσσεισθαι, δ, 181.
 Ἀγάστωνος, μ', 97.
 Ἀγαυοί, β', 209. φ', 232.
 Ἀγιορόμενοι, ν', 14.
 Ἀγίλαι, ζ', 100.
 Ἀγιορίσθαι, β', 385.
 Ἀγίροντο, λ', 36. υ', 277.
 Ἀγίρωχον, λ', 285.
 Ἀγήνορας, ω, 106, 144. β', 235,
 299. υ', 160, 284. ψ', 8.
 Ἀγκᾶς, ή, 252.
 Ἀγκια, δ, 337.
 Ἀγκλίνας, χ', 156.
 Ἀγλαΐη, ή, 78. σ', 82.
 Ἀγνή, φ', 259.
 Ἀγνάσασκε, ψ', 95.
 Ἀγνυσσον, ν', 191, 395.
 Ἀγνώτες, ι, 79.
 Ἀγον, ζ', 264.
 Ἀχρε, φ', 178.

Ἀγρεΐθ', υ', 149.
 Ἀγρεη, χ', 306.
 Ἀγρευστιν, ζ', 90.
 Ἀγυιαί, β', 388. ή, 185.
 Ἀγχιθίτοι, ι, 35.
 Ἀγχινοος, ν', 232.
 Ἀγχιτίνοι, χ', 118. ω, 448.
 Ἀγῶνα, σ', 260.
 Ἀδαήμονες, μ', 208. ς', 283.
 Ἀδαημονίη, ω, 243.
 Ἀδακρύτω, δ, 186.
 Ἀδδηκότας, μ', 281.
 Ἀδευκί, δ, 489. ζ', 273.
 Ἀδίψητον, υ', 2.
 Ἀδην ἐλάαν κακότητος, ι, 290.
 Ἀδήσειν, ή, 134.
 Ἀδινά, ω, 92. δ, 320.
 Ἀδινάων, ψ', 326.
 Ἀδινώτερον, σ', 216.
 Ἀδμήτες, δ, 637.
 Ἀίθλας, σ', 22. λ', 622. σ',
 576, 584. χ', 27.
 Ἀεικίλιον, υ', 259. ω, 227.
 Ἀεικῆς, υ', 366.
 Ἀεικοσθήμεναι, σ', 221.
 Ἀεικαζόμενος, σ', 134.
 Ἀίκετι, Σιών, γ', 28. δ, 504.
 ζ', 240. ω, 442.
 Ἀετιάστα, ν', 109.
 Ἀίντων, ι, 478.
 Ἀίξεσαι, β', 315.
 Ἀεργίης, ω, 250.
 Ἀισαν, ή, 188.
 Ἀζρ, χ', 184.
 Ἀη, μ', 325.
 Ἀηδων, σ', 518.
 Ἀηδ, ι, 144.

Ἀθμισσαν, ι, 106.
 Ἀθερίζω, ψ', 174.
 Ἀθίσφατος, λ', 372. ή, 391.
 Ἀθηρηλαιγόν, λ', 127. ψ', 275.
 Αἱαίη, ι, 32. κ', 135. μ', 3.
 Αἱγανήσιν, δ, 626.
 Αἱγᾶς, ι, 381.
 Ἀγίειρος, ι, 239. ή, 106. κ',
 510. ς', 208.
 Αἱγίεστος, δ, 606.
 Αἱγυπιοί, χ', 302.
 Αἱγυπτίης, δ, 127, 229. ζ', 263.
 Αἱγύπτω, γ', 300. δ, 351, 477,
 581. ζ', 246, 257, 258. ς',
 426, 427.
 Ἀιδίσσομαι, ζ', 388.
 Ἀἶδη, λ', 47.
 Ἀἶδηλον, σ', 29. χ', 165. ψ', 303.
 Ἀιδῶ μελιχίη, σ', 172.
 Αἰδουσίαν, ι, 372.
 Αἰδοῖτερος, λ', 359.
 Αἰδρεΐη, μ', 41.
 Ἀἷς, ή, 298.
 Αἰήταο, κ', 137. μ', 70.
 Αἰδωλόισσαν, ω, 315.
 Αἰδίστας, ω, 23. δ, 84.
 Αἶθρη, ζ', 44. μ', 75.
 Αἰδρηγενήτης, ι, 296.
 Αἰδούρη, γ', 399. ή, 336. δ, 57.
 ή, 146.
 Αἰδούη, ι, 337, 353.
 Αἰθανα σίδηρον, ω, 184.
 Αἰμασίας, σ', 358. ω, 223.
 Αἰήσωσι, σ', 403.
 Αἰνίζομ', σ', 487.
 Αἶνος, ζ', 508.
 Αἰολίην, κ', 1.

- Ἀόλλαι, ὁ, 27.
 Ἀόλος. Ἰασποτάνης, κ', 2.
 Ἀόλου, κ', 36, 60.
 Ἀόντες, ἰ, 401. ζ', 266. ὦ, 48.
 Ἀόνυν, ἰ, 11. ἰ, 305.
 Ἀίρος, σ', 72.
 Ἀίσα, ἡ, 19. λ', 61.
 Ἀῖσμα πάντα ἑρμῶν, ἡ, 310.
 ὅ, 71.
 Ἀίστος, ἄ, 235, 242.
 Αἰσυμνήται, ς', 258.
 Αἰψήρην, β', 257.
 Αἰψήρως, δ', 103.
 Αἶν, ἰ, 152. σ', 203.
 Ἀπακῆτα, ὦ, 10.
 Ἀκάματον σῦρ, ὅ, 123.
 Ἀκάστω, ζ', 336.
 Ἀκαρχόμενοι, κ', 133.
 Ἀκειμεν, ζ', 383.
 Ἀκίοντ', ζ', 195.
 Ἀχίαν, φ', 89.
 Ἀκηδία, ὦ, 186.
 Ἀκην, λ', 332. ὅ, 320.
 Ἀκησάσιον, ἰ, 205.
 Ἀκήριοι, μ', 98.
 Ἀκιδνοτήρη, ἰ, 217. ς', 169.
 σ', 129.
 Ἀκικος, ἰ, 515. φ', 131.
 Ἀκλία, γ', 728.
 Ἀκμηνός, ψ', 191.
 Ἀκόλος, ε', 222.
 Ἀκομιστή, φ', 384.
 Ἀκοντίσας, χ', 252.
 Ἀκουάζονται, ἰ, 7.
 Ἀκουρον, ἡ, 64.
 Ἀκραῖα, β', 421.
 Ἀκριας, σ', 365.
 Ἀκριτα, ς', 505.
 Ἀκτὴν Ἰπταίριοι, ὦ, 377.
 Ἀκτῆς, ἀλφίτου, β', 355.
 Ἀκυλον, κ', 242.
 Ἀλα, ε', 455.
 Ἀλαλκήσι, κ', 288.
 Ἀλασκοπίν, ς', 285.
 Ἀλαοῦ, κ', 493. μ', 267.
 Ἀλγα πολλὰ μογήση, π', 19.
 Ἀλῆσθαι, ἰ, 411.
 Ἀλίη, ε', 23.
 Ἀλείατα, ὅ, 108.
 Ἀλεῖς, ὦ, 537.
 Ἀλείτορος, δ', 10.
 Ἀλεσι, λ', 122. ψ', 270.
 Ἀλετριούσι, ἡ, 104.
 Ἀλείνται, ὦ, 29.
 Ἀλη, ὁ, 344. φ', 284.
 Ἀληδίν, ἡ, 297. λ', 506. π', 226. ε', 108, 122. φ', 212. χ', 420.
 Ἀλήτης, αἰδοῖς, ε', 578.
 Ἀλίσσις, δ', 361.
 Ἀλῖνοι, ὦ, 418.
 Ἀλίη, β', 273.
 Ἀλίστοφος, ζ', 53, 306.
 Ἀλίτοτο, ἰ, 108.
 Ἀλίστρος, ἰ, 182.
 Ἀλκή, μ', 120.
 Ἀλληκτος, μ', 325.
 Ἀλλοιδία, ν', 194.
 Ἀλλοφρονίον, κ', 374.
 Ἀλοσύνης, δ', 404.
 Ἀλτο, χ', 2.
 Ἀλδαντος, ὦ, 303.
 Ἀλύσπασι, χ', 330.
 Ἀλύων, ἰ, 398. σ', 332, 392.
 Ἀλφειός, γ', 489.
 Ἀλφιστήσιν, ἄ, 394. ζ', 8. ἰ, 261.
 Ἀλφοι, ε', 250. ὅ, 383.
 Ἀλωῆς, ἄ, 193.
 Ἀμαξεν, ἰ, 273.
 Ἀματροχόντα, ὁ, 450.
 Ἀμαυρόν, δ', 824, 835.
 Ἀμπατός, λ', 315.
 Ἀμβροσίν, δ', 445.
 Ἀμύγαρσι, ε', 219.
 Ἀμιδομένοι, ἄ, 375. β', 140. ς', 379.
 Ἀμηνῶν, σ', 562.
 Ἀμηνῶν, ἰ, 295.
 Ἀμήχανος, σ', 363, 560.
 Ἀμμι, ἰ, 404. κ', 209. χ', 73.
 Ἀμμορίν, ὁ, 76.
 Ἀμμορος, ἰ, 275.
 Ἀμνίον, γ', 444.
 Ἀμνίνα, σ', 188.
 Ἀμοιβὰς, ζ', 521.
 Ἀμύθεν, ὦ, 10.
 Ἀμολγῶ, δ', 841.
 Ἀμοτον, ε', 520.
 Ἀμύμονος, ἄ, 29, 232. ἡ, 303. λ', 235.
 Ἀμφασίν, δ', 704.
 Ἀμφαφόντο, ὁ, 461. σ', 475.
 Ἀμφελάχαινε, ὦ, 241.
 Ἀμφεπίνοντο, σ', 455.
 Ἀμφήλυς, ζ', 122.
 Ἀμφικαλύμαι, χ', 103.
 Ἀμφίδυμοι, δ', 847.
 Ἀμφίβη, σ', 416.
 Ἀμφικύπελλον, γ', 63. ἰ, 57. ἰ, 102, 120. ὅ, 153.
 Ἀμφιμάσασθε, ὁ, 152.
 Ἀμφιπεριστρίφεται, ς', 175.
 Ἀμφιπολεῖν, σ', 127.
 Ἀμφιστήρ, λ', 324.
 Ἀμφίς ἄγοντες, χ', 57.
 Ἀμφιστήρ, γ', 91. μ', 97.
 Ἀμφιφρεῦσι, β', 290. ἰ, 204. ὦ, 74.
 Ἀνὰ νεῦον, ἰ, 468. φ', 129.
 Ἀναεσάμενοι, ὁ, 474.
 Ἀναερόμεν, μ', 240.
 Ἀναερόχην, λ', 585.
 Ἀναγον, σ', 88.
 Ἀναθήματα δαιμόν, φ', 430.
 Ἀναδὴς λάας, λ', 597.
 Ἀναμωτέι, σ', 148. ὦ, 531.
 Ἀναΐξας, φ', 119.
 Ἀνακλίνα, λ', 524.
 Ἀνακτορίσιν, ὁ, 396.
 Ἀναλτον, ε', 228.
 Ἀναμάξις, σ', 92.
 Ἀναμορμόρυσσι, μ', 238.
 Ἀναπρήσας, β', 81.
 Ἀναπύστα, λ', 273.
 Ἀναροιδήι, μ', 105.
 Ἀνάρσει, λ', 407.
 Ἀναστήσας, ζ', 7. ἡ, 170.
 Ἀνασχομένω, σ', 94.
 Ἀνάψαι, β', 86.
 Ἀνδρακάς, ν', 14.
 Ἀνδραχόβσι, κ', 121.
 Ἀνεβάλλτο, ἄ, 155. ς', 266. ε', 262.
 Ἀνέβραχιν, φ', 48.
 Ἀνίμενος, γ', 348.
 Ἀνικωσπιν, φ', 47.
 Ἀνίκραον, ζ', 467.
 Ἀνιρρόειδης, μ', 236, 431.
 Ἄνω, ψ', 93.
 Ἀνγνασθαι, δ', 651. σ', 286.
 Ἀνήνοβιν, ε', 270.
 Ἀνήνορα, κ', 301, 341.
 Ἀνθεμόνιν, γ', 440.
 Ἀνθός ἀφίπται, ἡ, 126.
 Ἀνίης, β', 185.
 Ἀνιερμένους, β', 300.
 Ἀνίη, ὁ, 393. ὅ, 52.
 Ἀνίησι, β', 115. σ', 66. ὅ, 178.
 Ἀνίται, κ', 192.
 Ἀνόπται, ἄ, 320.
 Ἀντισάνατα, ζ', 193. ζ', 511.
 Ἀντισαῖν, φ', 402. χ', 28.
 Ἀντισολήσις, φ', 307. ὦ, 87.
 Ἀντίβιν, ἄ, 70. ζ', 18. φ', 254.
 Ἀντίβριν, π', 159.
 Ἀντίσχισθαι, χ', 74.
 Ἀντίτα, ε', 51, 60.
 Ἀντιπατή, κ', 114.
 Ἄντολ, μ', 411.
 Ἀντολαὶ ἡελίου, μ', 4.
 Ἀνωγα, ἄ, 269. ε', 398. ὅ, 43. ψ', 122.
 Ἄνωγιν, δ', 482. ἰ, 276. λ', 205. π', 466. σ', 408. ὦ, 166.
 Ἀνώνυμος, ς', 552.
 Ἀορας, ε', 222.
 Ἀορτή, λ', 608. ἰ, 438.
 Ἀοσητήρες, δ', 165. ψ', 119.
 Ἀπάγουσι, σ', 277.
 Ἀπαμύνατα, λ', 578.
 Ἀπαξ Δηήκουσ' ἄνθρωποι, μὲν 22.
 Ἀπαρχόμενος, ζ', 422.

Ἀπίλῃσας, Σ', 383.
 Ἀπικαίη, ἡ, 8.
 Ἀπικίσι, τ', 174.
 Ἀπικίρην, ἡ, 9.
 Ἀπικίρως, γ', 449.
 Ἀπικίρως, ἡ, 538.
 Ἀπικίρως, ἡ, 573.
 Ἀπικίρως, ψ', 312.
 Ἀπικίρως, γ', 184.
 Ἀπικίρως, ἡ, 110.
 Ἀπικίρως, δ', 105.
 Ἀπικίρως, σ', 114.
 Ἀπικίρως, ἡ, 25. σ', 18.
 Ἀπικίρως, ἡ, 342. ζ', 258.
 Ἀπικίρως, ἡ, 151.
 Ἀπικίρως, χ', 161.
 Ἀπικίρως, ἡ, 372.
 Ἀπικίρως, σ', 556.
 Ἀπικίρως, ἡ, 107.
 Ἀπικίρως, ἡ, 220.
 Ἀπικίρως, δ', 62, 511.
 Ἀπικίρως, σ', 378.
 Ἀπικίρως, σ', 120. ε', 293. ὦ, 30.
 Ἀπικίρως, ὦ, 7.
 Ἀπικίρως, ζ', 95.
 Ἀπικίρως, ζ', 26.
 Ἀπικίρως, κ', 514.
 Ἀπικίρως, β', 115. γ', 103. ὦ, 204.
 Ἀπικίρως, ἀλκίφωτος, γ', 408.
 Ἀπικίρως, γ', 320.
 Ἀπικίρως, β', 132.
 Ἀπικίρως, β', 73.
 Ἀπικίρως, β', 193. χ', 64, 168.
 Ἀπικίρως, ἡ, 24.
 Ἀπικίρως, β', 249. δ', 93, 186, 199. Σ', 214. ἡ, 131. μ', 87. ζ', 190. σ', 59, 224. ε', 283, 415. ψ', 266.
 Ἀπικίρως, ἡ, 182.
 Ἀπικίρως, β', 79. μ', 223.
 Ἀπικίρως, ζ', 317.
 Ἀπικίρως, ε', 57. σ', 29. φ', 386. χ', 398.
 Ἀπικίρως, ὦ, 142.
 Ἀπικίρως, β', 377. κ', 345. ὦ, 436. ε', 58.
 Ἀπικίρως, β', 299. γ', 155, 297. δ', 743. ἡ, 151. Σ', 291. ἡ, 64, 92. γ', 417. ἡ, 380, 457. σ', 13, 46. ε', 61, 199, 490. δ', 117. φ', 1, 244, 360, 386.
 Ἀπικίρως, β', 199. λ', 290.
 Ἀπικίρως, δ', 174, 816. ὦ, 80. σ', 245. ὦ, 37.
 Ἀπικίρως, διάκτορος, ἡ, 94. ὦ, 99.
 Ἀπικίρως, ζ', 446.
 Ἀπικίρως, ε', 326.

Ἀργῶν, μ', 70.
 Ἀργῶν, Σ', 267.
 Ἀργῶν, Σ', 329.
 Ἀργῶν, ἡ, 45. ε', 323. σ', 132. ὦ, 192, 196.
 Ἀργῶν, τ', 114.
 Ἀργῶν, ὦ, 50.
 Ἀργῶν, χ', 322.
 Ἀργῶν, ζ', 2.
 Ἀργῶν, β', 59. ε', 538. χ', 208.
 Ἀργῶν, ἡ, 248.
 Ἀργῶν, β', 135.
 Ἀργῶν, ε', 496.
 Ἀργῶν, ἡ, 54.
 Ἀργῶν, σ', 427.
 Ἀργῶν, ὦ, 320.
 Ἀργῶν, σ', 2.
 Ἀργῶν, ε', 196.
 Ἀργῶν, ἡ, 273.
 Ἀργῶν, ἡ, 248, 361.
 Ἀργῶν, μ', 413.
 Ἀργῶν, ὦ, 5.
 Ἀργῶν, ὦ, 241.
 Ἀργῶν, κ', 108.
 Ἀργῶν, τ', 248.
 Ἀργῶν, ε', 343.
 Ἀργῶν, δ', 771.
 Ἀργῶν, ὦ, 277. β', 196.
 Ἀργῶν, λ', 365.
 Ἀργῶν, ὦ, 61.
 Ἀργῶν, κ', 109. μ', 137.
 Ἀργῶν, ὦ, 68.
 Ἀργῶν, κ', 19.
 Ἀργῶν, ὦ, 424.
 Ἀργῶν, δ', 846.
 Ἀργῶν, Σ', 171.
 Ἀργῶν, λ', 538, 572. ὦ, 13.
 Ἀργῶν, λ', 259.
 Ἀργῶν, ζ', 1.
 Ἀργῶν, β', 243.
 Ἀργῶν, β', 90. ὦ, 294.
 Ἀργῶν, ἡ, 195.
 Ἀργῶν, ὦ, 179.
 Ἀργῶν, β', 370.
 Ἀργῶν, δ', 762. ζ', 324.
 Ἀργῶν, σ', 31, 57, 130. ε', 6, 599. φ', 369.
 Ἀργῶν, ψ', 42.
 Ἀργῶν, ζ', 305.
 Ἀργῶν, ἡ, 89.
 Ἀργῶν, ζ', 125.
 Ἀργῶν, κ', 136. λ', 8.
 Ἀργῶν, δ', 74. χ', 376.
 Ἀργῶν, χ', 470.
 Ἀργῶν, σ', 227.
 Ἀργῶν, χ', 18.
 Ἀργῶν, σ', 327.
 Ἀργῶν, ἡ, 369.
 Ἀργῶν, χ', 347.
 Ἀργῶν, Σ', 449.
 Ἀργῶν, λ', 85.

Ἀῤῥως, ζ', 143. σ', 313. ὦ, 379. φ', 203, 225.
 Ἀῤῥῶν, σ', 387.
 Ἀῤῥῶν, δ', 359. ἡ, 85. κ', 56. σ', 110.
 Ἀῤῥῶν, β', 349.
 Ἀῤῥῶν, γ', 251.
 Ἀῤῥῶν, ζ', 10.
 Ἀῤῥῶν, κ', 513.
 Ἀῤῥῶν, ὦ, 379.
 Ἀῤῥῶν, ἡ, 403.
 Ἀῤῥῶν, σ', 162.
 Ἀῤῥῶν, δ', 794. σ', 188.
 Ἀῤῥῶν, ἡ, 282.
 Ἀῤῥῶν, ὦ, 65.
 Ἀῤῥῶν, μ', 89.
 Ἀῤῥῶν, κ', 548.
 Ἀῤῥῶν, ὦ, 443. ἡ, 434.

B.

ΒΑΛΛ'ΝΟΝ, κ', 242. ἡ, 409.
 Βέλακται, Σ', 408.
 Βέλακται, γ', 410.
 Βέλακται, λ', 193.
 Βέλακται, λ', 534.
 Βέλακται, λ', 41.
 Βέλακται, ὦ, 14.
 Βέλακται, ε', 18.
 Βέλακται, κ', 275. τ', 435.
 Βέλακται, Σ', 250, 388.
 Βέλακται, β', 426.
 Βέλακται, Σ', 190. μ', 204. σ', 396.
 Βέλακται, σ', 78.
 Βέλακται, σ', 387.
 Βέλακται, χ', 230.
 Βέλακται, ἡ, 58.
 Βέλακται, ὦ, 272.
 Βέλακται, ζ', 159.
 Βέλακται, ὦ, 188.
 Βέλακται, φ', 391.
 Βέλακται, κ', 20.
 Βέλακται, δ', 676. Σ', 273. ε', 66.
 Βέλακται, ἡ, 100.
 Βέλακται, ζ', 86.

Γ.

ΓΑΙ'Η'ΙΟΝ, ἡ, 324.
 Γαί'Η'ΙΟΝ, Σ', 322.
 Γαί'Η'ΙΟΝ, δ', 336. ε', 127.
 Γαί'Η'ΙΟΝ, ἡ, 246.
 Γαί'Η'ΙΟΝ, ὦ, 208.
 Γαί'Η'ΙΟΝ, β', 132, 276. γ', 262. δ', 81, 199, 206, 341, 595, 697. Σ', 159, 339, 355. ἡ, 523. κ', 174, 190, 226, 337, 383, 501. λ', 196. μ',

154, 208, 320. ζ, 115, 355, 402, 508, 544. ς, 78. ς', 258, 361. ς', 591. ϕ, 200. χ', 70. ψ, 248. ω, 283, 442.

Γαυλοί, ι, 123.

Γίγαντες, ι, 400. ς'. 305.

Γεινομένοι, δ, 208

Γίλον, υ, 346.

Γίλων, ς, 99.

Γιλόων, υ, 347.

Γινεήσασα, ς, 268.

Γίρα, δ, 66.

Γερμιστόν, γ, 177.

Γιρήνιος, γ, 68, 102.

Γιρύσιον, γ, 8.

Γήμασθαι, β, 128. λ', 272. ε, 17.

ς', 392. ς', 269. ς', 159, 531. υ, 335, 342. ϕ, 162.

Γῆμεν, λ', 272. ε, 241. ς', 34. ϕ, 72, 158.

Γιγάντων, ἄγρια φύλα, η, 206.

Γίνομαι, β, 320. δ, 634. υ, 245.

Γλώσσας, τάρνναι, γ, 332.

Γναβροίμιν, ἄλλοτριώσιν, υ, 347.

Γόμφισιν, ε, 248.

Γοργήνην κεφαλάν, λ', 633.

Γόρτυνος, γ, 294.

Γούνησι κείται, π, 129.

Γουδή, α, 193.

Γραπτῦς, α, 228.

Γυναικῶν δώρων, λ', 520. ε, 247.

Γυρῆσιν, δ, 500.

Γωρεῶν, ϕ, 54.

Δ.

ΔΑΙ' ΔΑΞ, η, 101.

Δαίεσαι, ζ, 132.

Δαίνω, γ, 309.

Δαινύατ, ς, 247.

Δαινῦν, ς, 243.

Δαιτρεῖς, α, 141. δ, 57.

Δαιτροσυνάων, π, 253.

Δαιτυμόνεις, δ, 621.

Δακρυοπλώϊν, ς, 122.

Δαμῆναι, γ, 269.

Δανά, δ, 321.

Δαδς, χ, 497. ψ, 294.

Δαπιδῶν τυκτῶ, δ, 627.

Δασπληῆτις, ε, 234.

Δι, μ, 356. α, 500.

Διδῶαι, ς, 448. υ, 72. ψ, 160.

Διδασκότες, β, 61. ς, 134.

Διδωάται, α, 23.

Διελήσας, ε, 599.

Δείλων, ε, 606.

Δικνύμενοι, δ, 59.

Διηπῆσαι, δ, 686. ι, 312. ε, 79, 396. υ, 119.

Διηπῆσας, ε, 170.

Διηπῆσας, δ, 535. λ', 410.

Δίκη, δ, 248.

Δίεμι, η, 336. ς, 599.

Διέξω, υ, 311.

Δίεπα, κ, 316. ς, 62. υ, 153.

Δίεργον, λ', 578.

Διύτατος, α, 286.

Διψήσας, μ, 48.

Δη, α, 207. ι, 204. ς, 510.

ι, 238.

Δηϊφροδς, δ, 276. ς, 517.

Δήμιον, δ, 314.

Δῆμον Ὀνείρων, α, 12.

Δήμοι, α, 103. β, 317. δ, 243.

ζ, 329. ι, 533. α, 27, 31.

Δήναι, ψ, 81.

Δηρίσαντο, ς, 76.

Διακρινθεῖτε, α, 531.

Διάκτορον, α, 84. ς, 338. ε, 318. α, 99.

Διαμειλίσσι, ι, 291. ς, 338.

Δίαν, ἄλα, γ, 153.

Διατρῦναι, α, 341.

Διαφροσύμενοι, π, 110.

Διμοιράται, ζ, 434.

Διπρόσθε, ζ, 47. ε, 590.

Διπρὸς, ζ, 201.

Διπρὸς σπιδι, ι, 43.

Διπρὸς, ε, 398.

Διπρὸς, α, 456.

Διπρὸς, λ', 324.

Διπρὸς, ε, 437.

Διπρὸς, α, 444.

Διπρὸς, δ, 477, 581. η, 284.

Διπρὸς, ς, 274. ς, 43. α, 254.

Δικλίδες, β, 345.

Δικτύω, χ, 386.

Διοίστασθαι, ϕ, 71.

Δίος, α, 196. ζ, 3.

Διπλῆν, π, 226.

Δισθάνεις, μ, 22.

Δισκοισιν, δ, 626.

Δισπαλίδεις, ζ, 512.

Δισπρὸς, ι, 269. ε, 50.

Δόατ, ζ, 242.

Δόξης, λ, 343.

Δορεῖσιν, β, 354, 380.

Δόρπον, β, 20. δ, 429, 574.

Δόρπον, ς, 507.

Δόρπον, ς, 76.

Δουλιχίᾳ, ς, 126.

Δουλιχίᾳ, α, 246. ζ, 335.

Δουρατίου ἵππου, ς, 492, 512.

Δουρικλειτόν, ε, 116, 147.

Δουροδόκῳ, α, 128.

Δουροδοκῶν, α, 320.

Δουροδοκῶν, α, 318.

Δουροδοκῶν, ζ, 353.

Δουροδοκῶν, α, 163.

Δουροδοκῶν, ς, 574.

Δουροδοκῶν, β, 153.

Δύη, ζ, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

Δύη, ι, 215.

E.

ΕΑ, ζ, 222.

Εάσαι, δ, 118. κ', 291.

Εάσουσιν, ϕ, 233.

Εβελούχαι, μ, 242.

Εβελούχαι, ϕ, 49.

Εγγυάι, εγγυάσθαι, ς, 351.

Εγγυάι, ε, 8. α, 163.

Εγκάσθαι, λ', 613. ψ, 223.

Εγκάσθαι, γ, 188.

Εδαφος νηός, ι, 249.

Εδῶν, λ', 281. ι, 378.

Εδῶν, γ, 7.

Εδῶν, α, 277. β, 196. ς, 318. ε, 18. ς, 391.

Εδῶν, β, 53.

Είστατο, χ, 89.

Είρεση, ὁπλῆς, ι, 467.

Είρεση, ε, 459.

Εβῶσαι, ι, 327.

Εβρίγμωσιν, ζ, 10.

Εβῶσαι, ι, 231.

Εἰ δ' ἄγε, α, 271. β, 178. δ, 832. ι, 37. ϕ, 217. α, 335.

Εἶατ, κ, 166.

Εἶατ, β, 398, 403. ζ, 307.

Εἶδαλμας, α, 278.

Εἶδῶν, δ, 366.

Εἶν, ς, 571.

Εἶκον, ς, 143. ζ, 262. χ, 288.

Εἰλαπνάζουσι, β, 57.

Εἰλαπνῶν, α, 226.

Εἴλω, ς, 200.

Εἰλυθῆναι, σπῆς, ς, 188.

Εἰλήλῳθαι, ι, 257. ς, 337.

Εἴλυτο, ι, 403.

Εἴλερον, ς, 529.

Εἴρεα, ς, 315. χ, 423.

Εἴρυσσας, ς, 459.

Εἴρυσσας, ς, 459.

Εἴρυσσας, ς, 459.

Εἴρυσσας, ς, 459.

Εἴρυσσας, ς, 459.

Εἴρυσσας, ς, 459.

Εἴρυσσας, ς, 459.

Εἴρυσσας, ς, 459.

Εἴρυσσας, ς, 459.

Εἴρυσσας, ς, 459.

Εἴρυσσας, ς, 459.

Εἴρυσσας, ς, 459.

Εἴρυσσας, ς, 459.

- Ἐξουτο, χ', 90.
 Εἶσαν, ζ', 212. κ', 233.
 Εἶσατ', ς', 283.
 Εἶσαντο, ι', 281.
 Εἶσις, γ', 10.
 Εἰσὶν, ζ', 264.
 Εἰσυχνύσαν, ζ', 157.
 Εἶτ', φ', 195.
 Εἶται, λ', 190.
 Ἐκαμψι, ι', 453.
 Ἐκαστέρω, η', 321.
 Ἐκγονος, γ', 123.
 Ἐκδήσαν, χ', 174.
 Ἐκλῆσιν, ω', 484.
 Ἐκλιν, χ', 121.
 Ἐκλυον, ζ', 185.
 Ἐκλύομαι, κ', 284.
 Ἐκφάσθαι, ν', 308.
 Ἐκχύμενος, ς', 515.
 Ἐλαΐαι τηλεθῶσαι, η', 116. λ', 589.
 Ἐλάσαι, χ', 97.
 Ἐλαΐρις, υ', 202.
 Ἐλίγχει, φ', 329, 333.
 Ἐλεινόν, π', 219.
 Ἐλεισίν, ζ', 432.
 Ἐλεφαίρονται, σ', 565.
 Ἐλέφαντος, δ', 73. σ', 195. τ', 563. φ', 7. ψ', 200.
 Ἐληλάδατ', η', 86.
 Ἐλικας, α', 92. μ', 136.
 Ἐλλάδα, α', 344. δ', 726, 816. λ', 495. ο', 80.
 Ἐλλειψις, π', 255, 381. ς', 484. σ', 333. τ', 81. φ', 260.
 Ἐλλησπόντη, πλατυί, ω', 82.
 Ἐλλισάμην, λ', 35. ν', 273.
 Ἐλλίσσεται, κ', 264.
 Ἐλλιστάνει, η', 145. κ', 481.
 Ἐλλον, τ', 228.
 Ἐλοιτο, ζ', 297.
 Ἐλσας, ι', 132. η', 250.
 Ἐμδρουν, ι', 245.
 Ἐμειν, ν', 161.
 Ἐμψίσσαντο, μ', 373.
 Ἐμμυθι, ς', 226. υ', 361.
 Ἐμμοροι, ς', 479.
 Ἐμπαύξαι, π', 422. ς', 488.
 Ἐμπαυος, φ', 400.
 Ἐμπης, ι', 205. σ', 353.
 Ἐμπλήγη, β', 132.
 Ἐμπλήσται, ι', 296.
 Ἐμπαρτος, β', 319. ω', 299.
 Ἐναΐσμοι, β', 182.
 Ἐνδίζω, ς', 365.
 Ἐνδιος, δ', 450.
 Ἐνδούπησα, μ', 443. ο', 478.
 Ἐννευαίον, π', 35.
 Ἐνήμθα, δ', 272.
 Ἐνηψος, λ', 237.
 Ἐνσάλλωται, χ', 469.
 Ἐνέψω, β', 137.
 Ἐννασπήχεις, λ', 310.
 Ἐννέοργουσι, λ', 311.
 Ἐννέοροι, κ', 19, 390.
 Ἐννέωρος, τ', 179.
 Ἐννοσίγαιος, ζ', 326.
 Ἐννύχαι, γ', 177.
 Ἐνοσίγῃων, ι', 282, 339, 366, 375. η', 35.
 Ἐντα δαιμόν, η', 232.
 Ἐντερον, φ', 408.
 Ἐντυαμένη, μ', 18.
 Ἐντύνται, ζ', 33. ο', 499. π', 2.
 Ἐνώπια, χ', 121.
 Ἐνωπιδίω, ψ', 94.
 Ἐξάσιον, δ', 690. ς', 577.
 Ἐξαλαπάξας, δ', 176.
 Ἐξαπόλαλι, υ', 357.
 Ἐξάρχοντες, δ', 19.
 Ἐξισίν, φ', 20.
 Ἐξίσυτο, ι', 438.
 Ἐξίστι, ς', 245.
 Ἐξέμβον, ι', 477.
 Ἐοικώς, λ', 607.
 Ἐολπα, β', 275. ε', 379. ς', 315. φ', 317.
 Ἐορτή, υ', 156. φ', 258.
 Ἐπάγοντες, τ', 445.
 Ἐπαλαστήσασα, α', 252.
 Ἐπαοιδῇ, σ', 457.
 Ἐπαρξάσθαι, σ', 417. φ', 263.
 Ἐπαρσους, λ', 488.
 Ἐπάσαντο, γ', 9, 461.
 Ἐπαύλους, γ', 358.
 Ἐπίβαλλειν, ι', 296.
 Ἐπίβησαν, χ', 424. ψ', 13.
 Ἐπειοί, ν', 275. ω', 430.
 Ἐπειός, ς', 493.
 Ἐπειχί, φ', 186.
 Ἐπειλήκουν, ς', 379.
 Ἐπίλῃσιν, υ', 85.
 Ἐπειμάσσαι, ν', 429. π', 172.
 Ἐπεινήκουν, ς', 365.
 Ἐπεπίεθται, β', 103. κ', 466.
 Ἐπίπταται, ς', 545.
 Ἐπίρρασαν, ο', 386.
 Ἐπίρρις, ι', 538.
 Ἐπίρρις, α', 441.
 Ἐπιδόλαιος, δ', 159.
 Ἐπετήσιος, η', 118.
 Ἐπετρέσται, ι', 12.
 Ἐπεύχετο, ζ', 323.
 Ἐπίφραδι, ς', 68. κ', 111, 549.
 Ἐπίχραον, β', 50.
 Ἐπὶθαλας, β', 319.
 Ἐπηγευδισσι, ι', 253.
 Ἐπηστανοί, ζ', 36. ς', 233.
 Ἐπήρετροι, β', 403. δ', 559.
 Ἐπηρηφίας, κ', 131. μ', 59.
 Ἐπήτης, ν', 332.
 Ἐσηνός, φ', 306.
 Ἐπι, μ', 209.
 Ἐπιβαθρον, ο', 458.
 Ἐπιβήτων, ψ', 52.
 Ἐπιβουκόλος, ο', 235.
 Ἐπιβούραρι μῆλων, ν', 222.
 Ἐπιγονίδα, ς', 225. σ', 73.
 Ἐπιδίξα, φ', 141.
 Ἐπιδιόμαι, ο', 370.
 Ἐπιδημίους, π', 28.
 Ἐπιδιναίται, ο', 218.
 Ἐπιδιφρία, ο', 51.
 Ἐπίηλιν, χ', 49.
 Ἐπήρανα, σ', 343.
 Ἐπιθίβει, χ', 62.
 Ἐπιθύσαντες, σ', 297.
 Ἐπίπταται, φ', 26.
 Ἐπικάσσαι, ι', 70.
 Ἐπικάστην, λ', 270.
 Ἐπικίλσας, φ', 297.
 Ἐπικρῆσαι, η', 164.
 Ἐπίκριον, ι', 254, 318.
 Ἐπιλλίλῃσιν, σ', 11.
 Ἐπιμασσάμενος, ι', 446. σ', 468.
 Ἐπισμαστον, ο', 377.
 Ἐπιμέμφεται, π', 97, 115.
 Ἐπιπλόμενος, η', 261.
 Ἐπικρίσκειν, ς', 211.
 Ἐπισμυνηρῶς, δ', 672.
 Ἐπίσπαστον, ω', 461.
 Ἐπισταδῶν, ν', 54. π', 453.
 Ἐπιστάτης, ς', 455.
 Ἐπιστεφίας, β', 431.
 Ἐπίστον, ζ', 265.
 Ἐπίστροφος, α', 177.
 Ἐπισχυρίσιν, φ', 71.
 Ἐπισχυόμενος, χ', 15.
 Ἐπιτίλλω, ψ', 361.
 Ἐπίτονος, μ', 423.
 Ἐπιτρέψαι, φ', 279. χ', 289.
 Ἐπιφροσύνας ἀνίλοιο, σ', 22.
 Ἐπιχρίοντες, φ', 179.
 Ἐπινύαυι, ς', 547.
 Ἐπιωγαί, ι', 404.
 Ἐποπίξω, ι', 146.
 Ἐπρησιν, β', 427.
 Ἐπταρεν, ς', 541.
 Ἐπτήξαν, ς', 190.
 Ἐπώνυμον, σ', 409.
 Ἐρανός, α', 226. λ', 414.
 Ἐργον, ζ', 222. σ', 365.
 Ἐρδισκεις, ν', 350.
 Ἐρίβεις, λ', 37.
 Ἐρίδουσαι, χ', 450.
 Ἐριμῶδες, δ', 84.
 Ἐρχήθης, η', 81.
 Ἐρίδουσαι, γ', 399. ο', 146, 191.
 Ἐρινός, μ', 103.
 Ἐρινύς, β', 135. ς', 475.
 Ἐριότης, ς', 322.
 Ἐρίσσειν, ο', 320. τ', 286

Ἐριστάφυλον, ἰ, 111.
 Ἐριφύλην, λ', 325.
 Ἐρικι, χ', 469.
 Ἐρκίου, Διός, χ', 334, 335.
 Ἐρμῆος λόφος, π', 471.
 Ἐρμῆα, σ', 296.
 Ἐρμῆν, ψ', 198.
 Ἐρμῆντι, γ', 14.
 Ἐρμῆσιν, ς', 278.
 Ἐρως, ζ', 163.
 Ἐρως, δ', 418.
 Ἐρπύλλον, α', 193.
 Ἐρρ', κ', 72, 75.
 Ἐρράδαται, υ', 354.
 Ἐρρόντι, δ', 367.
 Ἐρράσαντο, ψ', 3, α', 69.
 Ἐρσαι, ἰ, 222.
 Ἐρύκατε, κ', 429.
 Ἐρυναι, ζ', 283.
 Ἐρύμανθον, ς', 103.
 Ἐρυτο, α', 523.
 Ἐρω, σ', 211.
 Ἐσθήτι Διόν, α', 67.
 Ἐσκι, δ', 270, ἰ, 508.
 Ἐσμηχεν, ζ', 226.
 Ἐστιφάνωτο, κ', 195.
 Ἐστέρειν, γ', 158.
 Ἐσχάρη, ψ', 71.
 Ἐσχι, λ', 323.
 Ἐτιθήσεται, α', 90.
 Ἐντάκρητες, σ', 176.
 Ἐτερέμειροι, λ', 302.
 Ἐτίμα, γ', 379.
 Ἐτίαστο, ὁ, 236.
 Ἐτοίμα, ς', 384.
 Ἐτοιμάσαντο, ς', 184.
 Ἐυαγγέλιον, ζ', 152, 166.
 Ἐύβοιαν, γ', 174.
 Ἐυδαίλον, β', 167, ἰ, 21, ς', 212.
 Ἐυδικίας ἀνίχρησι, τ', 111.
 Ἐυδήμτους, χ', 24, 126.
 Ἐυπεργαίην, χ', 374.
 Ἐυηγεσίης, σ', 114.
 Ἐυήνορα δῖον, δ', 622.
 Ἐυήνορα χαλκόν, ς', 19.
 Ἐυθέροτος, ζ', 48.
 Ἐυκκλος, γ', 263.
 Ἐυκκλον, ζ', 58, 70.
 Ἐυνάζετο, υ', 1.
 Ἐυνομήν, ς', 487.
 Ἐύοντας, β', 300.
 Ἐυπατέρειαν, λ', 234.
 Ἐυπρήστασκον, ς', 259.
 Ἐυρίαν, ἰ, 163, 251.
 Ἐυρρίετην, ζ', 257.
 Ἐυρωτίαν, ς', 295.
 Ἐυρώτη Οἰχαλῆν, ς', 224, φ', 32.
 Ἐυρωχέην, λ', 255, ὁ, 1.
 Ἐυρώοντα, κ', 512, ψ', 322, α', 10.
 Ἐυσσελμα, β', 390.

Ἐφίλκεται, π', 294, τ', 13.
 Ἐφίσσαι, τ', 274.
 Ἐφίστασιν, χ', 203.
 Ἐφίστιον, ἰ, 248, φ', 55.
 Ἐφινύονταται, τ', 331, 370.
 Ἐφρημία φρονιόντες, φ', 85.
 Ἐφρημῆος, δ', 223.
 Ἐφωλλήν, λ', 307.
 Ἐφρίμνος, ς', 7.
 Ἐφύλκαιον, ζ', 350.
 Ἐφορμάται, φ', 399.
 Ἐφορμή, χ', 130.
 Ἐφωρῆς, α', 259, β', 328.
 Ἐφυσσε, κ', 393.
 Ἐχεται ἔργον τι ἔπος τε, λ', 345.
 Ἐχλιντον βασιλῆα, σ', 84, 115, φ', 308.
 Ἐχον, ψ', 42.
 Ἐχρας, ἰ, 396, ἰ, 64.
 Ἐψιασάντων, ς', 530.
 Ἐως, β', 148, δ', 90.

Z.

ZAHN, ς', 313.
 Ζακύνθον, α', 246, ἰ, 24.
 Ζαῖας, δ', 41, 604.
 Ζεῖδαρον, γ', 3, ἰ, 463, τ', 593.
 Ζεφυρίη, ἡ, 119.
 Ζηλήμονες, ἰ, 118.
 Ζήφος, κ', 190.
 Ζυγά, ς', 21.
 Ζωάγρι, ς', 462.
 Ζωήν, ζ', 208.
 Ζώνην παρθένην λῦσε, λ', 244.
 Ζώνυνται, α', 89.
 Ζώσατο, σ', 66.
 Ζώστρα, ζ', 38.

H.

ἩΒΗΝ καλλίσφυρον, λ', 602.
 Ἡγαγόμην, δ', 82.
 Ἡδίστατ', φ', 28.
 Ἡδυστόιστο, β', 340.
 Ἡίρειο, ἰ, 52.
 Ἡεροιδίη, ς', 366.
 Ἡερίοντα κίλυθα, υ', 64.
 Ἡέμα, ζ', 411.
 Ἡία, β', 289, 410, ἰ, 212, ς', 329.
 Ἡίδιος, γ', 410, ζ', 63, λ', 38.
 Ἡίον, λ', 368.
 Ἡλδανι, σ', 69, α', 367.
 Ἡλῖ, β', 243.
 Ἡλῆς, ζ', 464.

Ἡλῖδα διαν, ς', 275, ὁ, 297, α', 430.
 Ἡλῖδος, φ', 347.
 Ἡλιος, vox Homero inusitata, ς', 271.
 Ἡλκισσι, λ', 579.
 Ἡλῶα, ς', 230.
 Ἡραβόοντος, β', 326.
 Ἡμαρ, σ', 136.
 Ἡμῶς, π', 372.
 Ἡματα μακρὰ, κ', 470.
 Ἡμερῆς ἡδωσσε, ἰ, 69.
 Ἡμῆτερον, ἰ, 301.
 Ἡμν, ς', 569, ς', 177, ς', 376, υ', 272.
 Ἡνασσι, γ', 305, λ', 275.
 Ἡνον, γ', 496.
 Ἡνασι χαλκῶ, κ', 360.
 Ἡνητῆας ὁσωντῆς, ς', 44.
 Ἡοῖν, δ', 447.
 Ἡοιον, δ', 656.
 Ἡομεν, κ', 251.
 Ἡπείροιο μελαίνης, ζ', 97.
 Ἡπείρον, σ', 83.
 Ἡπια οἶδεν, ς', 405, ὁ, 39, 556.
 Ἡρα φέροντες, γ', 164, π', 365, σ', 56.
 Ἡρατος, δ', 107, ζ', 370, α', 33.
 Ἡριγύναι, β', 1, μ', 3, ψ', 347.
 Ἡρως, σ', 422.
 Ἡσιν, ς', 320.
 Ἡφαιστος ἔργον, ὁ, 117.
 Ἡχθετο, ζ', 366.
 Ἡῶ, ἡ, 228, τ', 571.

Θ.

ΘΑΪΔΕΙΑΝ, γ', 420, ς', 99.
 Θαλῆς, λ', 602.
 Θαλλόν, ς', 224.
 Θάλλουτες, φ', 179, 246.
 Θαλπαρῆ, α', 166.
 Θαυμανιόντες, ς', 108.
 Θαυμάσσωσιν, ς', 157.
 Θέμιον, χ', 481.
 Θεμισώ, χ', 482.
 Θελοπιδον, ἡ, 123.
 Θελοπῆρα, α', 337, ς', 509.
 Θέλω, Verbum Homero inusitatus, γ', 92, ς', 336, ὁ, 316, ς', 19.
 Θέμιστος, π', 403.
 Θεμιστεύει, ἰ, 114.
 Θέμιστος, β', 68.
 Θέμιστος, ἰ, 486, 542.
 Θέισαν, τ', 599.
 Θεοιδία, φ', 277.
 Θεοιδῆς, τ', 109.

Θεράποντες Διός, λ', 254.
 Θεσμων, ψ', 296.
 Θεσπι-ίοιοι, ω, 6.
 Θεσπρωτών, ζ, 315, 316.
 Θήρης, δ, 126. λ', 262, 274.
 Θηητήρ, φ, 397.
 Θησία, λ, 630.
 Θῆσθαι, δ, 89.
 Θῆτες, δ, 644.
 Θητευόμεν, λ, 488.
 Θὴν νύκτα, μ, 284.
 Θῆσιν, νήσοισιν, δ, 298.
 Θόλου, χ, 442.
 Θρασύν, δ, 146.
 Θρίψας, ι, 246.
 Θρηκνίδι, ζ, 361.
 Θριγκύς, η, 87.
 Θρινική, λ', 106. ρ', 127. σ', 275.
 Θρόνος, α, 145.
 Θυμηνγέων, η, 282.
 Θυμοσάκης, ζ, 185.
 Θυμὸν ἔδωκε, κ', 379.
 Θυσοκότος, φ, 145. χ', 318, 321.
 Θύου, ι, 60.
 Θῦσι, ζ, 446.
 Θυώδεια, ι, 264.
 Θωήν, β', 192.

I.

ΙΑΙ'ΝΕΤΑΙ, ζ, 156.
 Ιαολκῶ, λ', 255.
 Ιασίωσι, ι, 125.
 Ιασον, Ἀργος, σ', 245.
 Ἰδιον, δ, 314. υ, 204.
 Ἰέρευν, ε', 181. υ, 250, 251.
 Ἰερίῳν, ζ, 94, 250. ε', 600.
 Ἰερὸς στρατὸς Ἀργείων, ω, 81.
 Ἰξίσκην, ρ', 409.
 Ἰήσιται, ι, 520.
 Ἰθαγενέισιν, ζ, 203.
 Ἰθακος, ε', 207.
 Ἰθύν, δ, 434.
 Ἰθύς, ε, 33. ψ', 207.
 Ἰκανον, ι, 101.
 Ἰκέτας, π', 422.
 Ἰκετῆσις, υ, 213.
 Ἰκμενον οὖρον, β', 420.
 Ἰκρια, ι, 163, 252. μ, 229.
 Ἰκρίδην, ρ', 353. υ, 74.
 Ἰλήκησι, φ, 365.
 Ἰμάντα, δ, 802. φ, 46.
 Ἰμμερον γόοιο, δ, 113, 183. π', 215. σ', 249.
 Ἰνδάλλειται, σ', 224.
 Ἰνὼ, ι, 333.
 Ἰομεν, ω, 431, 461.
 Ἰονθάδος, ζ, 50.

Ἰου, ι, 72.
 Ἰούλου, λ, 318.
 Ἰπτες, φ, 395.
 Ἰριεύς, ι, 198.
 Ἰρηκας, ι, 66. υ, 86.
 Ἰρως, σ', 72.
 Ἰσα, β', 203.
 Ἰσασιν, ζ, 84. ψ', 269, 271.
 Ἰσης, ι, 42.
 Ἰσθμιον, σ, 299.
 Ἰσκην, σ', 203. χ', 31.
 Ἰσμάργη, ι, 40.
 Ἰσθμῖος, υ, 124.
 Ἰσταμένιος, ζ, 162. σ', 307, 519.
 Ἰστίη, ζ, 159. ε', 156. σ', 304. υ, 231.
 Ἰστοὶ λίθιοι, υ, 107.
 Ἰσχίμιναι, υ, 330.
 Ἰταί, κ', 510.
 Ἰτυλον, σ', 522.
 Ἰζόντες, δ, 162.
 Ἰφθίμη, δ, 797.
 Ἰφιμέδιαν, λ', 304.
 Ἰφίτος, φ, 14, 22.
 Ἰωγῆ, ζ, 533.

K.

ΚΑΔΔΡΑΘΕ'ΤΗΝ, δ, 493.
 Καθάπαξ, φ, 349.
 Καθαπτόμενος, β, 39. γ', 345. υ, 22.
 Καπαρῶ Ἐνάπαρ, χ', 462.
 Καβίμεν, ι, 72.
 Καβίσασα, ε', 572.
 Καίροσιν, η, 107.
 Κακοίμονας, σ', 41.
 Κακοεργίης, χ', 374.
 Κακοεργὸς, σ, 54.
 Κακοῖλιον, σ', 26, 597. ψ', 90.
 Κακοξινώτορος, υ, 376.
 Κακόστητι, σ', 360.
 Καλάμην, ζ, 214.
 Κάλλαι, σ, 191.
 Κάλους, ι, 260.
 Καλύφατο, ι, 491.
 Καμνοί, γρηί, σ, 27.
 Καρμίν, υ, 2.
 Καμνόντων, εἰδωλα, λ', 475. ω, 14.
 Καναχῆ, ζ, 82.
 Καρηκομῶντες, υ, 277.
 Κατ' ἄκρης, ι, 313.
 Καταβλώσκοντα, σ', 466.
 Καταζήνασκε, λ', 586.
 Καταβαταί, υ, 110.
 Κατακλῶθες βαρεῖται, η, 197.
 Κατακλοφάδια, κ', 169.
 Κατάνται, β, 58. ε', 537.

Κατανύων, ι, 490.
 Κατάντησιν, υ, 387.
 Καταπαυόμεν, β', 244. ω, 456.
 Καταπαύομεν, β, 168.
 Κατασθένιατων νυκτων, κ', 530. λ', 37. χ', 448.
 Κωταφίσθαι, β, 183.
 Καπιδαίνωμεν, λ, 522.
 Κατίβιτο, ι, 152.
 Κατηρεφίς, ι, 367.
 Κατωρυχίσι, ζ, 267. ι, 185.
 Καύκωνας, γ', 366.
 Κε, σ, 262.
 Κεμήλια, β, 75. δ', 600.
 Κείρασθαι κῶμην, δ, 198.
 Κείρετ, α, 378.
 Κεκλίσται, δ, 608.
 Κεκράντο, δ, 132, 616.
 Κελάδοντ, β, 421.
 Κελάρυζεν, ι, 323.
 Κίλιυθοι, νυκτός τε καὶ ἡματος, κ, 86.
 Κίληθ', ι, 371.
 Κελεσάσσει, ι, 149.
 Κένταυρον, φ, 295.
 Κίρα, σ', 211. φ, 395.
 Κίρας βοός, μ, 253.
 Κίρασσιν, γ, 390. ι, 93.
 Κερώντας, ω, 363.
 Κίσκετ, φ, 41.
 Κεφαλλήνων, ω, 354, 377.
 Κηλημφῶ, λ', 333. υ, 2.
 Κῆρ, εἰναλίη, δ, 478.
 Κήτσιοι, λ', 519.
 Κητώεσαν, δ, 1.
 Κικόνισσι, ι, 39.
 Κιμμερίων, λ, 14.
 Κινήσας, χ', 394.
 Κίρκης, δ, 525.
 Κίρρη, ζ, 78.
 Κισσούειν, ι, 346. ζ, 78.
 Κιχῆσται, η, 53.
 Κλῆος, α, 95. γ', 78. υ, 415, 422. ψ', 137.
 Κλεποτοσύνη, σ', 396.
 Κληηδόνα, δ, 317.
 Κληῖδ', α, 442. δ, 802. φ, 47.
 Κληῖτιν, σ, 293.
 Κληῖσιν, σ', 30. φ, 236, 241, 382, 387, 389. ω, 165.
 Κλίμακα, φ, 5.
 Κλισίην, δ, 123.
 Κλισιον, ω, 207.
 Κλισιόν, α, 132, 145.
 Κλιτον, ι, 470.
 Κλυμίνην, λ', 325.
 Κλυτόστοχος, ε', 494.
 Κνέφας, σ, 369. σ', 426.
 Κνήμους, δ, 337.
 Κνυθήρῶ, σ', 163.
 Κνυζώω, υ, 401, 433.

Κινάδαλον, ς', 317.
 Κοιμήσαστε, μ', 372.
 Κόλλωσι, φ', 407.
 Κομιδή, ς', 232. ω', 246.
 Κομίσση, κ', 238. π', 82.
 Κονίη, λ', 599.
 Κοντόν, ί, 487.
 Κοπήσαντες, ς', 299.
 Κόρακος, ν', 408.
 Κορσαίατο, ξ', 28.
 Κορήσασι, ύ, 149.
 Κορμάν, ψ', 196.
 Κορώναι εινάλλαι, ί, 66.
 Κορώνη, κ', 441. ή, 90. φ', 46.
 138.
 Κόσμον, δ', 498. ξ', 363.
 Κοτύλην, ό, 311.
 Κοτυληδονόφι, ί, 433.
 Κουβιάς, ν', 45.
 Κουζή, χ', 188.
 Κουροτρόφος, ί, 27.
 Κραεινός, κ', 242.
 Κραταίν, μ', 124.
 Κραταίτις, λ', 596.
 Κραταίτιδον ούδας, ψ', 46.
 Κρατειράνυχας, φ', 30.
 Κρέα, ό, 140.
 Κρήδεμον, ά, 334. γ', 392. ν',
 388.
 Κρητάων, ευρείων, ξ', 199. π',
 62.
 Κρήτη, τ', 172.
 Κριή, ί, 447.
 Κρομόνιο, τ', 233.
 Κρύσταλλος, ξ', 479.
 Κτεάσιουσιν, ω', 206.
 Κτιμίνη, ό, 362.
 Κυδάνες, γ', 292. τ', 176.
 Κυθερίης, ς', 288.
 Κυθήραν, ί, 81.
 Κυκεία, κ', 290, 316.
 Κύκλον, δόλιον, δ', 792.
 Κυκλώπων, ί, 106.
 Κυλλήνης, ω', 1.
 Κυνοραϊστών, ς', 300.
 Κυνώπιδος, δ', 145.
 Κύπραν, δ', 83.
 Κύσσι, π', 15. ς', 39. τ', 417.
 ω', 235.
 Κώας, τ', 58.
 Κώκυτος, κ', 514.

Λ.

ΛΑΓΓΑΧΑΝΟΝ, ί, 160.
 Λαιστρυγονίην, κ', 82.
 Λακιδάιμανα, γ', 326. δ', 1. ί,
 20. φ', 13.
 Λαμπιστή, μ', 132.
 Λάμπιον, ψ', 246.

Λαμπιστήρας, σ', 306.
 Λάμου, κ', 81.
 Λάρα, ί, 51.
 Λαρώτες, β', 350.
 Λαύρην, χ', 128, 137.
 Λάχμα, ί, 116. κ', 509.
 Λάων, τ', 229, 230.
 Λίγων, σ', 358.
 Λίλιππο, κ', 447.
 Λελόγχασι, λ', 303.
 Λελύτο, σ', 237.
 Λέξο, τ', 598.
 Λέξο, κ', 320. τ', 598.
 Λέκας, γ', 169.
 Λέσχην, σ', 328. -
 Λευγαλίοι, β', 61.
 Λευκάδα πίτην, ω', 11.
 Ληϊστοίης, σούς, σ', 29.
 Ληίσαστο, ά, 398. ψ', 357.
 Ληίστης, γ', 73.
 Ληκίδω, ζ', 79, 215.
 Λήμων, ς', 283.
 Λήσιν, λ', 101.
 Λιθύνη, δ', 85.
 Λίγδην, χ', 278.
 Λικριφίς, τ', 451.
 Λιλαϊόμινι βιότοιο, μ', 328.
 Λιμψό οικιστον Θανίην, μ', 342.
 Λίσι' Ιλαίφ, γ', 466. κ', 450.
 τ', 505.
 Λισαρά κρηδεμνα, ν', 388.
 Λισαράς, δ', 210.
 Λίς πίτην, μ', 64.
 Λισση, γ', 293. κ', 4.
 Λιστριούντα, ω', 226.
 Λιστροίσιν, χ', 455.
 Λίτα, ά, 130.
 Λοετροχόφ, ύ, 297.
 Λοπόν, τ', 233.
 Λόχμη, τ', 439.
 Λόχων, δ', 531. ς', 515. λ',
 524. ξ', 217. ύ, 49.
 Λύγοισι, ί, 427.
 Λυκαβάντος, ξ', 161. τ', 306.
 Λυσιμελής, ψ', 343.
 Λύσιν, ί, 421.
 Λυσόμενος, κ', 284, 385, 387.
 Λύτο, δ', 703. σ', 211.
 Λύκνον, τ', 34.
 Λωδύεις, ψ', 15.
 Λώπην, ν', 224.
 Λωτός, δ', 603. ί, 94.
 Λωτοφάγων, ί, 84.

Μ.

ΜΑΙΝΟΜΕΝΟΣ, φ', 298.
 Μαίραν, λ', 325.
 Μακάρτατος, λ', 481.
 Μακρά δύνδρια, ί, 238. ή, 114.

Μαλιάνων, γ', 287. δ', 514. ί,
 80.
 Μάντιον, ό, 242, 249.
 Μαράδωνα, ή, 80.
 Μάρρη, σ', 2.
 Μαρκασυνάς, ς', 265.
 Μαρτυρίσι, λ', 324.
 Μάρων, ί, 197.
 Μάστοκα, δ', 287.
 Μάστιν, ό, 182.
 Μαχτούμινι, ω', 113.
 Μάχητας, π', 175.
 Μαιψιδίος, ψευδένθαι, ξ', 364.
 Μεγακήτια, γ', 158.
 Μεγαλοστί, ω', 40.
 Μεγαπίνθης, δ', 11.
 Μελ, δ', 632.
 Μείλιχον, ό, 373.
 Μελαθρόφι, ς', 279.
 Μίλαν όρους, ξ', 12.
 Μελιδήματα, δ', 650. ί, 8. ψ',
 343.
 Μελέμιν, σ', 420.
 Μελικρήται, κ', 519.
 Μελίνου, ούδω, ς', 339.
 Μίλλαν, ά, 232. ψ', 181, 377.
 σ', 137. ω', 28.
 Μίμελακε, ς', 190.
 Μερμήριζεν, ύ, 10.
 Μίρμιθι, κ', 23.
 Μισόδμης, β', 424. τ', 37.
 Μισσίνη, φ', 15.
 Μίτα, φ', 93.
 Μισαδήμιον, ν', 46.
 Μισαδόσπιος, δ', 194.
 Μισαστήσω, δ', 612.
 Μίστα, β', 355.
 Μίστρον, ής, σ', 216.
 Μήσιστα, ί, 299, 465.
 Μηλίας άγλαδοκρεται, ή, 115.
 λ', 588.
 Μήλοπα καρπόν, ή, 104.
 Μηνίσι, ς', 14.
 Μήρ, γ', 179.
 Μηρύσαντο, μ', 170.
 Μητιάσθαι, ί, 262.
 Μητισαίμην, σ', 27.
 Μήχος, μ', 392.
 Μιλτοσάσθαι, ί, 125.
 Μίμαντα, γ', 172.
 Μινυήφ, λ', 283.
 Μινυνθάδι, σ', 328.
 Μίνας, λ', 567. τ', 178.
 Μισγέμεναι, ύ, 203.
 Μίρα, γ', 269. τ', 592. ό, 73,
 171. χ', 54.
 Μοίραν, παρὰ, ξ', 509.
 Μοιχαγγί, ς', 332.
 Μορέντα, ά, 34, 35. ί, 436. ύ,
 241.
 Μορφή πίων, λ', 366.

Μάουσι, ρ', 117.
 Μύθου, ϕ', 71.
 Μύλης, ή, 104. ύ, 106.
 Μύνης, ϕ', 111.
 Μυχιότατος, ϕ', 146.
 Μυχῶ, γ', 263. ὕ, 304. ὕ, 363.
 Μῶλυ, κ', 305.

N.

ΝΑΪΚΗΝ, ζ', 530.
 Νάσσα, δ', 174.
 Ναύλαχοι, ὕ, 846.
 Νεικίσκομεν, λ', 511.
 Νειῶ, ϑ', 124.
 Νεμέσσα, ψ', 213.
 Νεογιλῆς, μ', 86.
 Νεοπρίστου, ϑ', 404.
 Νέσδες, δ', 404.
 Νήφαι, χ', 304.
 Νήγειτος, ὕ, 80.
 Νήησαι, ό, 321.
 Νηϊάδες, ὕ, 104.
 Νῆις, ϑ', 179.
 Νῆψ, ά, 186.
 Νημερδής, ζ', 509.
 Νηλητιεύς, ϑ', 317. ϑ', 498. χ', 418.
 Νημερτέως ἐνισπήσω, ή, 98.
 Νηνεμία, ή, 391.
 Νηπεινός, δ', 221.
 Νηπιώας ὀχέειν, ά, 297.
 Νήριον, ά, 376.
 Νήριον, ή, 22. ὕ, 351.
 Νήριος, ϑ', 207.
 Νοστήσαντα, δ', 619. ό, 119.
 Νοσφισσαμένη, ὕ, 263. λ', 424. ϑ', 579. ϕ', 77, 104.
 Νυκτερίε, μ', 433. ά, 6.
 Νυμφίον, ή, 65.
 Νύξ ἑλοῦ, λ', 19.
 Νώνυμον, ά, 222. ὕ, 239. ζ', 182.
 Νώροπα χαλκόν, ά, 466, 499.

Ξ.

ΞΕΙΝΗΪΟΝ, ή, 370. χ', 290.
 Ξενή πρῶπειτα, ζ', 158.
 Ξενίον, ό, 513, 545.
 Ξεστῶ, ἴππῳ, δ', 272.
 Ξυλόχῳ, δ', 335.

O.

ο, λ', 101. ψ', 220.
 Όαριστής, ϑ', 179.
 Όγι, β', 327. γ', 217.

Όγκιον, ϕ', 61.
 Όγκυαι, ή, 115, 120. λ', 588. ά, 233, 246, 339.
 Όδαίων, ϑ', 163. ό, 444.
 Όδαζ ἐν χείλεσι φύντες, ά, 381. ϑ', 409.
 Όδειπόμεν, ό, 505.
 Όδυτεύς, ϑ', 409.
 Όδυσάμενος, ϑ', 407.
 Όθονίον, ή, 107.
 Όϊες, ή, 425.
 Όϊεται, ϑ', 586.
 Όϊζύν, ψ', 210.
 Όϊζυροίσι, δ', 197.
 Οἰήιον, ή, 483, 540.
 Οἰκαφελίη, ζ', 223.
 Οἰμησιν, ά, 537.
 Οἰμήνη, β', 351. ύ, 21.
 Οἶας, ύ, 89.
 Οἶας τε, ϑ', 160. ϕ', 117, 173.
 Οἶσε, χ', 106, 481.
 Οἰσίσω, ϑ', 255. ύ, 154.
 Οἶσιν, de *Secundā Personā* usurpatum, ά, 402.
 Όίσσατο, ά, 323. ή, 213. ϑ', 390.
 Οἶστρες αἰόλος, χ', 300.
 Οἰσύνισι, ά, 256.
 Οἰωνόν, ή, 531.
 Όλίγη τε φίλη τε, ζ', 208. ζ', 58.
 Όλιγηπελίουσα, ϑ', 356.
 Όλιγος, ή, 515. ύ, 259.
 Όλόλυξαν, γ', 450. δ', 767. χ', 408, 411.
 Όλοόφρονος, ά, 52. κ', 137. λ', 321.
 Όλοφύρεαι ἔλκμος ἔναι, χ', 232.
 Όλοφώϊα, δ', 410. ϑ', 248.
 Όμαρτῆ, χ', 81.
 Όμβρος Διός, ή, 111, 358.
 Όμολήσειεν, ά, 265. δ', 345.
 Όμοίον, γ', 236. ά, 542.
 Όμοιον ἄγει θεὸς ὡς τὸν ὁμοίον, ϑ', 218.
 Όμοκλήσαντ', ϑ', 155.
 Όμφῆ, ϑ', 96.
 Όμῶς, ὕ, 405.
 Όνείαδ', ά, 148.
 Όνήμενος, β', 33.
 Όνήσι, ψ', 24.
 Όνήσιος, ϕ', 402.
 Όνησόμεθ', ζ', 415.
 Όνοσαι, ϑ', 378.
 Όνόσσεισθαι κακόδητος, ή, 379.
 Όου, ά, 70.
 Όπιδα, ζ', 82. ύ, 215.
 Όπιειν, λ', 66.
 Όπιν, ϕ', 28.
 Όπλα, ζ', 268.
 Όπλισσον, β', 289.

Όπλον, ϕ', 390.
 Όπυόντες, ζ', 63.
 Όπαπής, γ', 97. ὕ, 327. ϑ', 44.
 Όργυιαν, ή, 325. κ', 167.
 Όρθοκραϊράων, μ', 348.
 Όρμαθῶ, ά, 8.
 Όρμον, ό, 459. ϑ', 294.
 Όρμου μέτρον, ὕ, 101.
 Όρσιλόχισ, γ', 489. ό, 186. ϕ', 16.
 Όρσοθύρη, χ', 126, 333.
 Όρτυγίη, ή, 123. ό, 403.
 Όρχαμος, ζ', 22. ό, 185, 350.
 Όρχατος, ή, 112.
 Όρχομενῶ, λ', 283.
 Όρχον, ή, 127. ά, 340.
 Όρῶ, ή, 222. ϑ', 225.
 Όσιη, ϑ', 423. χ', 412.
 Όσσαν, ά, 282. β', 216. ά, 412.
 Όσσε, ζ', 131.
 Όσση, λ', 314.
 Όσσίμενος, ά, 115. ό, 81.
 Όσσοντα, β', 152.
 Ότινα, ϑ', 204.
 Ότυνέι, β', 253. ή, 3. χ', 434, 496. ψ', 264.
 Οὔδας ἄσπετον, ὕ, 395. χ', 269.
 Οὔδον, ϑ', 196.
 Οὔδον, γῆρας, ό, 246.
 Οὔλας, γ', 441.
 Οὔλας κόμας, ζ', 231. ψ', 158.
 Οὔλας χαλκίνας, ϑ', 89.
 Οὔλας, ά, 401.
 Οὔλοκάρηνος, ϑ', 246.
 Οὔλομίνης, ϑ', 272.
 Οὔλυμπον, ζ', 42.
 Οὔλυμπον, λ', 314.
 Οὔν, ά, 414. γ', 34. ϑ', 272. ζ', 254. ά, 488.
 Οὔρανόν ἄσπερόντα, ή, 527. ύ, 113.
 Οὔρον, ϑ', 124.
 Οὔτα, χ', 293.
 Οὔτασμέιμος, λ', 535.
 Οὔτιανός, ή, 515.
 Οὔτις, ή, 366, 408.
 Όχέισκον, λ', 618.
 Όχίαν, ϕ', 302.
 Όχῆας, ϕ', 47. ά, 165.
 Όχαι, ή, 404.

Π.

ΠΑΪΟΙ, ή, 405.
 Παίηνος, δ', 232.
 Παλαιφάτου, ϑ', 163.
 Πάλιον, ὕ, 254.
 Παλίντα, ά, 379. β', 144.

Παναγάριον, ν', 223.
 Πανδαρίου, σ', 518. υ', 66.
 Πανοπήτος, λ', 580.
 Πάνορμος, ν', 195.
 Πάντα, ι', 244. ς', 258. ι', 204. σ', 292.
 Παπταίνων, ω', 178.
 Παραιίδειν, χ', 348.
 Παράκειται, χ', 65.
 Παρακλιδόν, δ', 348. ς', 139.
 Παρακοίτι, γ', 381.
 Παραπλήγας, ι', 418, 440.
 Παραστήσασθαι, ω', 28.
 Παρίλυτο, σ', 281. φ', 111.
 Παρενίνον, α', 147. σ', 51.
 Παριξ, δ', 348. ς', 139. ψ', 16.
 Παριξελθοῦσα, κ', 573.
 Παριόντων, α', 140. δ', 56. λ', 66.
 Παρεχόμενος, ζ', 521.
 Παρθέμενοι, β', 237. γ', 74.
 Παρηγοσόν, σ', 394. ω', 331.
 Πασιμελοῦσα, μ', 70.
 Πάσασθαι, κ', 384.
 Πάσσανα, ς', 20. ψ', 157. ω', 368.
 Πατήρ ἀνδρῶν τε θιῶν τε, μ', 445.
 Πάτος, ι', 119.
 Πατριδὸς οὐδὲν γλῆκινον, ι', 34.
 Πατριώτη, ν', 188.
 Πάφον, ς', 363.
 Πάχυντον, ς', 187.
 Πεδόβην, ν', 295.
 Πείθομαι, α', 414.
 Πειρίδον, λ', 630.
 Πείρινθα, δ', 131.
 Πείρων, ν', 91.
 Πίσια, ζ', 124.
 Πίσση, υ', 23.
 Πείσματα, ζ', 269. ι', 136. ν', 77.
 Πελασγοί, σ', 177.
 Πελέκειας, σ', 579. φ', 71.
 Πελέερα, λ', 576.
 Πεμπάσσονται, δ', 412.
 Πενταίτηρον, τ', 420.
 Πιπίρημαι, γ', 23.
 Πίποσθι, κ', 465. ψ', 53.
 Πιπταίωτας, χ', 384.
 Πιπταίωτες, ζ', 474. χ', 362.
 Πιράσσει, ζ', 297. ι', 427, 452.
 Πιράση, ψ', 243.
 Πιρί, β', 245. γ', 112. δ', 201. ζ', 146. σ', 285.
 Πιριδρῶμος, ζ', 7.
 Πιριδωσμαι, ψ', 78.
 Πιρικλύμενον, λ', 285.
 Πιριμετρον, β', 95. α', 129.
 Πιριπλόμενον, λ', 247.
 Πιρισιπτα, κ', 211, 253. ζ', 6.

Περίσσαινον, σ', 4, 10.
 Περιστήλασα, ω', 292.
 Περισταναχίζεται, κ', 10. ψ', 146.
 Περιστήσαντο, μ', 356.
 Περισχόμεθ', ι', 199.
 Περισταμόμενον, λ', 401. α', 112.
 Περιστελλόμενον, ζ', 294.
 Περιστρέφεται, ζ', 477.
 Περισφαιόμενος, ι', 476.
 Περίωσιον, σ', 203.
 Πίρσης, κ', 139.
 Πισσοίσι, α', 107.
 Πιτάσεις, σ', 159.
 Πίτσης, ἀπό, σ', 163.
 Πιφυγμίνος, α', 18. ι', 455.
 Πηγυλῆς, ζ', 476.
 Πιγῶ, ι', 388.
 Πιῶν, ἡ, 328.
 Πήλιον, λ', 315.
 Πηδῆς, ς', 581. ψ', 120.
 Πήχει, φ', 419.
 Πίειν, λ', 231.
 Πίεζι, δ', 287. μ', 174, 196.
 Πίμεν, σ', 143. σ', 3.
 Πιερῆν, ι', 50.
 Πιπρόγαμοι, α', 266.
 Πίονι δημό, ς', 241.
 Πιλαγκυτῆς, μ', 61.
 Πιλαγκυτῆ, φ', 363.
 Πιλησίτιον, λ', 7.
 Πίλισσεντο, ζ', 318.
 Πλυνέουσαι, ζ', 31, 59.
 Πλυοί, ζ', 40, 86.
 Πλωτῆ, κ', 3.
 Πωδάμπιστρα, σ', 343.
 Πώδας, ι', 260. κ', 32.
 Πωδῶν ἔλκωσι, σ', 276. σ', 10.
 Πώη, σ', 363.
 Πολυάρετος, σ', 404.
 Πολύβουλος, π', 282.
 Πολυδαίδαλος, ν', 11.
 Πολύδαμνα, δ', 228.
 Πολύδαμος, α', 293.
 Πολυνεάτης, λ', 274. δ', 126.
 Πολυνηχία φωνήν, σ', 521.
 Πολυκμήτου, δ', 718. ζ', 324. φ', 10.
 Πολύκτωρ, ς', 207.
 Πολύλλιστρον, ι', 445.
 Πολύπικρα, σ', 255.
 Πολύπυρον, ζ', 335.
 Πολύτλας, α', 503.
 Πολύτροπον, α', 1.
 Πολύφθμον, β', 150. χ', 376.
 Πολύχαλκον, γ', 2. δ', 424.
 Πολυωπῶ, χ', 386.
 Πορβῆτες, υ', 187.
 Πορβῆς, δ', 671. δ', 29.
 Πορως ἀλδῆς, μ', 259.
 Πορφυρε, δ', 427, 572. κ', 309.

Πορφύρεον, β', 428.
 Ποσιδῆιον, ζ', 266.
 Ποσῆ, ι', 337.
 Ποσικέλιται, ζ', 308.
 Ποσιτεστηῖαι, ν', 98.
 Πόνμος ἐπισπῆν, μ', 342.
 Πουλόπτος, ι', 432.
 Πραμενίῳ ὄνῳ, κ', 235.
 Πρασιαὶ κοσμηταί, ἡ, 127.
 Πρεσύντατον, ν', 142.
 Πρηκτῆρες, ς', 162.
 Πρηξῆν, γ', 72, 82.
 Πρήσσωμεν ὁδοῖς, δ', 47.
 Πριν εἰδότες, ν', 113.
 Πριστοῦ, σ', 195. σ', 564.
 Πρόβασιν, β', 75.
 Προβλήτες, κ', 89. ν', 97.
 Προβλασκόμενος, σ', 25. φ', 239.
 Προδῶμα, δ', 302.
 Προέρυσσαν, δ', 496.
 Προῖος, ν', 15. ς', 413.
 Προῖτης, ς', 347, 352.
 Πρόκιν, λ', 320.
 Προσηνῆ, χ', 98.
 Προσποκυνδόμενος, ς', 525.
 Προσηνῆς, φ', 35.
 Προσφυεῖ, σ', 58.
 Προταμῖον, σ', 374.
 Προταμῶν, ψ', 196.
 Προτίσσει, ι', 389. ζ', 219.
 Προτόνισιν, β', 425. μ', 409.
 Προτύνη, α', 318.
 Προχούσας, ζ', 138. α', 82.
 Πρόφρασσ', ν', 391.
 Πρόχον, ζ', 69.
 Προχόας, ι', 453. υ', 65.
 Προχῶς, α', 136.
 Πρύμνη, μ', 411. ν', 84.
 Πρωτόπλοον, ς', 35.
 Πτάρθον, ζ', 128.
 Πυγαῖον, κ', 517. λ', 25.
 Πυθὸς ἡγαθήν, ς', 80.
 Πυθῶ, λ', 580.
 Πυκνόν, ψ', 177, 179.
 Πύλαι, ἡ, 12.
 Πύλον, γ', 4.
 Πυριφλεγίδων, κ', 513.
 Πύρον, δ', 311. ς', 362.
 Πυρπολόντας, κ', 30.
 Πωλίσκετο, λ', 239.

P.

*ΡΑΔΑ'MANΘΤΝ ξανθὸν, ἡ, 323.
 *Ράσσατε, υ', 150.
 *Ρίξισκον, χ', 209.
 *Ρίθρη, α', 186.
 *Ρήγαι, γ', 349. κ', 352.
 *Ρηξήνορος, δ', 5.

ῥήτην, ζ', 393.
ῥῖον, ι', 281.
ῥίπισσι, ι', 256.
ῥοδάκτυλοι, β', 1.
ῥόδιον, ι', 412.
ῥοχθί, ι', 402. μ', 60.
ῥοπάνωτα, ω', 226.
ῥοστάζοντας, α', 109. υ', 309.
ῥυτσίσι, ζ', 267. ξ', 10.
ῥώγας, χ', 143.

Σ.

ΣΑΑΜΩΝΗΟΣ, λ', 235.
Σάμη, α', 246.
Σάμιοι, δ', 671. ι', 29.
Σαρδάνιον, υ', 302.
Σειρήνας, μ', 31, 52, 198.
Σίλας, φ', 246.
Σηκοί, ι', 219.
Σιάλους, ξ', 81.
Σιγαλόιντι, ι', 86. ζ', 81.
Σιδήρεος Συμῆς, ι', 190. ψ', 172.
Σιδανίην, ι', 285.
Σιδανίου, δ', 84.
Σιδανος, δ', 424.
Σιζ', ι', 394.
Σικανίης, α', 306.
Σικίλους, υ', 383.
Σίντιας, σ', 294.
Σισυφον, λ', 592.
Σίτον, α', 83.
Σίτον ἴδοντες, σ', 222.
Σκαφίδες, ι', 223.
Σκιάωντο, β', 388.
Σκοτομήνης, ξ', 457.
Σκύλλη, μ', 85, 235, 285.
Σκύρου, λ', 508.
Σκύφος, ξ', 112.
Σκῶπτες, ι', 66.
Σολύμων ὀρίων, ι', 283.
Σούνιοι, γ', 278.
Σπασσάμενος, κ', 439.
Σπῆρα, δ', 245. ζ', 269.
Σπέρμα πυρός, ι', 490.
Σπιλάδισσι, γ', 298. ι', 405.
Στάδμην, ι', 245. ψ', 197.
Σταβμοῖν, ζ', 19. ή, 89.
Σταβμῶ, ξ', 358.
Σταμίνεσι, ι', 252.
Σταυροῦς, ξ', 11.
Στέατος, φ', 178, 183.
Στειλίης, φ', 422.
Στίερ, β', 428.
Στελία, β', 287.
Στεῦτα, λ', 583.
Στῆσιν, ή, 4.
Στίκη, ι', 467. ρ', 25.
Στριγύσσαι, μ', 351.
Tom. II.

Στυγὸς ὕδαρ, ι', 185. κ', 514.
Στύξαιμι, λ', 501.
Συδοσια, ξ', 101.
Συκαὶ γλυκεραί, ή, 116.
Συμφράσσας, δ', 462.
Συνήθεος, ζ', 32.
Συνήχες, ι', 74.
Συνήγορος, σ', 99.
Συρία, ο', 402.
Σφίας, π', 228.
Σφίλας, ρ', 231.
Σφῶν, δ', 62.
Σχιδίης πολυδίσμου, ι', 33, 163. 338.
Σχιδίς, νόον, ξ', 490.
Σχρίνην, ι', 34. ζ', 8. ή, 79.
Σχρίψι, ι', 463.
Σῶμα, λ', 53. ω', 186.

T.

ΤΑΑΑΠΕΪΡΙΟΝ, ζ', 193. ή, 24.
Ταλαπενθία, ι', 222.
Ταμόντες, ὅρκια πιστὰ, α', 482.
Τανούποδα, ι', 464.
Τανταλον, λ', 581.
Τανυσσάμενος, ι', 298.
Τανύσυνι, σ', 91.
Ταρσοί, ι', 219.
Ταφίαν, α', 105.
Τάχα, α', 251.
Τιερσίαο Θηβαίου, κ', 492.
Τελίσθαι, π', 347. τ', 557.
Τελίται, β', 176.
Τίλος, ι', 5.
Τίμνος, ζ', 293. σ', 363.
Τιμίσην, α', 184.
Τίοντας, γ', 449.
Τιρμίδετα, τ', 242.
Τετιλισμένον, ι', 90.
Τετληότι, π', 37. σ', 134.
Τισράγνος, ή, 113. σ', 373.
Τισράκνυλοι, ι', 242.
Τισράροιοι, ι', 81.
Τιύχι, ο', 218.
Τίως, ο', 231. π', 370.
Τήκετο, σ', 204, 208.
Τηλίπυλον, κ', 82.
Τηλίκος, ρ', 20. σ', 174.
Τηλύγιστος, δ', 11. π', 19.
Τηῦγιστον, ζ', 103.
Τηῦσιν, γ', 316. ο', 13.
Τιθαῖώσσοισι, ι', 106.
Τιθασίο, ι', 1.
Τίννται, ι', 214.
Τίπτε, δ', 312.
Τις, γ', 224.
Τισόμω, ι', 15.
Τιπνὸν, ή, 324. λ', 575.

Τιτυσκαμίνη, φ', 48. χ', 118.
Τοκάδης, ξ', 16.
Τολύπυται, α', 238.
Τόξα, φ', 90.
Τοξάσσονται, χ', 72, 78, 134.
Τραπίεσι, ή, 125.
Τρηπῖο λίθοι, ι', 77.
Τρίγληνα, σ', 297.
Τρίζουσαι, α', 5, 7.
Τριπόλῃ, ι', 127.
Τρίς, ι', 306. ζ', 154.
Τριχᾶνυκτὸς, μ', 312.
Τριχάικες, π', 177.
Τροπαὶ ἡλίσι, ι', 403.
Τρόπιν, ή, 252. μ', 421.
Τροπίς διεμασίνισι, δ', 782.
Τρώηνι, ζ', 90.
Τρώκτης, ξ', 289.
Τυνδαρίου, λ', 297. ω', 198.
Τύραννος, vox Homero inusitata, σ', 84.

Υ.

ΥΑΚΙΝΘΙῆΝΩ ἄνθι, ζ', 231.
Υγρόν, ἀντων, ι', 478.
Υδωρ, μέλαν, ι', 409.
Υλακόμενοι, ξ', 29. π', 4.
Υλας, π', 4, 9.
Υπαρ, τ', 547. υ', 90.
Υπάρξῃ, α', 285.
Υπικπροίλυσαν, ζ', 88.
Υπικπροίλυσθαι, χ', 37.
Υπῆρας, ι', 260.
Υπερηρερόνταν, ζ', 5.
Υπερηρερήνδ', ο', 254.
Υπερβύριον, ή, 90.
Υπερικταίνοντο, ψ', 3.
Υπερίονος, α', 8. μ', 133.
Υπεροπλίσσας, ρ', 268.
Υπέρτετα, πρία, γ', 65.
Υπερτερίη, ζ', 70.
Υπερφιάλοισι, φ', 289.
Υπέρω, α', 362.
Υπνητή, κ', 279.
Υπνησι, ρ', 25.
Υπου δαρον ἔλυντο, π', 481. σ', 427.
Υπονησι, γ', 81.
Υποπτεράζουσιν, ή, 126.
Υπορορι, α', 62.

Φ.

ΦΑΕΘΩΝ, χ', 388. ψ', 246.
Φαίδιμος, δ', 617. ο', 117.
Φαίδρην, λ', 320.
Φαιστόν, γ', 295.
B b

Φάρι, γ', 186.
 Φάρον, δ', 355.
 Φάσ', ψ', 125.
 Φάσθαι, ι', 504. δ', 376.
 Φαίδων, Θεισφρωτῶν βασιλεὺς, ζ', 316.
 Φιερᾶς, ε', 296.
 Φήμην, δ', 100, 105.
 Φήμιν, ζ', 273. δ', 467.
 Φήρη, γ', 372.
 Φηρᾶς, γ', 488. δ', 186.
 Φθιῖτ', λ', 329.
 Φθίν', λ', 495.
 Φθίνοντος μηνός, ζ', 162. τ', 307.
 Φθινόβοις, σ', 530.
 Φθίσαι, δ', 741. σ', 428.
 Φθογγή, μ', 198.
 Φθονίαιμι, σ', 348.
 Φιλ', ε', 15.
 Φιλίαν, σ', 351. ω', 267.
 Φιλομηλίδη, δ', 343. ε', 134.
 Φιλομμελίδης, σ', 362.
 Φιλιῖσι, ε', 221.
 Φλιψιται, ε', 221.
 Φοινκίωσαν, ζ', 500. φ', 518.
 Φοινικοπαρέους, λ', 123. ψ', 271.
 Φοίνικας, ζ', 163.
 Φοινίξ, ζ', 288.
 Φορίων, δ', 127.
 Φόρκυκος, λιμὴν, ι', 96, 345.
 Φορτίδος, ε', 250.
 Φόρτσον, μνήμων, σ', 163.
 Φορύνισα, χ', 21.
 Φράσσονται, β', 367.
 Φρικί, δ', 402.

Φρόνιν, γ', 244. δ', 258.
 Φυκτά, σ', 299. ζ', 489.
 Φυλάκης, λ', 289.
 Φυλίνος, ι', 477.
 Φάβ' Ἡρακλῆα, φ', 26.
 Φῶκαι, δ', 404, 448.
 Φωριμῶσιν, ε', 104.

X.

ΧΑΛΙΦΟΝΕ'ΟΝΤΑ, ψ', 13.
 Χαλκηῖον, δόμον, σ', 327.
 Χαλκιδάταις, ι', 4.
 Χαμαιναδίδης, ζ', 15.
 Χανδὴν, φ', 294.
 Χαρσοί, λ', 610.
 Χάρυβδις, μ', 104, 235, 430.
 Χαιρίδας, ω', 229.
 Χείσεται, σ', 17.
 Χέριον, ε', 176. ψ', 262.
 Χίρνεα, α', 136. δ', 52.
 Χήτσι, σ', 35.
 Χθαμαλή, ι', 25.
 Χίσιον, γ', 170.
 Χλαῖναι, ζ', 513.
 Χλωρηίς, σ', 518.
 Χνάον, ζ', 226.
 Χόην, κ', 518. λ', 26.
 Χοίνικας, σ', 27.
 Χοίρι', ζ', 81.
 Χριῶν, β', 28. δ', 312.
 Χριῶν, σ', 79.
 Χρίος, σ', 353. λ', 478.
 Χριῶν, ε', 201.

Χρη', γ', 14. δ', 463.
 Χρησόμενος, σ', 81.
 Κυτλάσσαις, ζ', 80.
 Χάσιον, ι', 215. ψ', 213.

Ψ.

ΨΗΛΑΦΟ'ΟΝ, ι', 416.
 Ψολύντι, ψ', 330. ω', 538.
 Ψυρίης, γ', 171.
 Ψύχιος ἱμῶων, κ', 555.

Ω.

'ΩΓΤΤΓ'Η, α', 244.
 'Ωδι, α', 182. φ', 196.
 'Ωδις, ι', 455.
 'Ωδίων, ε', 415.
 'Ωκτανὸν ποταμὸν, λ', 638. ω', 11.
 'Ωλεσίκαρποι, κ', 510.
 'Ωλκα διηνικία, σ', 374.
 'Ωμήρησι, σ', 468.
 'Ωμοθέτησαν, γ', 458. ζ', 427.
 'Ωμῶ γῆραι, ε', 356.
 'Ωνητή, ζ', 202.
 'Ωνον, ζ', 297. ε', 444.
 'Ωτλίσσαις, β', 20.
 'Ωρίωνα, λ', 309, 571.
 'Ωρμισαν, δ', 785.
 'Ωρεον, σ', 539. σ', 201.
 'Ως ὅτ', ε', 358.

INDEX AUCTORUM, &c.

IN ANNOTATIONIBUS

CITATORUM.

A.

ÆLIANUS citatus, α', 261. γ', 1, 448. ι', 66. ζ', 104. λ', 134. γ', 409. ζ', 15, 161. δ', 74, 525. ε', 327. σ', 29. σ', 521.
Aelius Spartianus, citatus, β', 276.
Athenæus citatus, α', 130, 141, 145, 226, 338. β', 315. γ', 9, 267, 332, 435, 464. δ', 15, 43, 48, 60, 65, 74, 78, 97, 178, 294. ι', 66.

238. α', 114, 120, 127, 138, 174, 183, 215, 336. σ', 69, 75, 170, 248, 263, 379, 449, 480. ι', 5, 212, 231, 298. κ', 36. μ', 62, 191, 331, 423. ν', 57. ζ', 81, 112, 199, 464, 465. ε', 141. σ', 2, 143. ε', 271, 322, 599. σ', 330. σ', 113. α', 149, 299. φ', 293, 294, 298. χ', 18, 376.
Aeschines citatus, ε', 393.
Aeschylus citatus, α', 32, 53, 356. γ', 96,

147, 231. *í*, 104. *í*, 224. *Ÿ*, 546. *µ*', 350.
 327, 387. *σ*', 19, 131. *τ*', 73. *φ*', 85. *χ*',
 408. *ψ*', 13, 103.
 Alexis citatus, *α*, 160. *φ*', 294.
 Ammianus Marcellinus citatus, *µ*', 342, 452.
 Amphip apud Stobaeum citatus, *ξ*', 392.
 Anacreon citatus, *ζ*', 265, 318. *Ÿ*', 185. *π*',
 292. *φ*', 71.
 Anthologia citata, *ζ*', 154. *Ÿ*', 70. *κ*', 302.
λ', 455. *ξ*', 199. *ó*, 402. *ε*', 541.
 Apollodorus citatus, *µ*', 61.
 Apollonius Rhodius citatus, *α*, 356. *Ÿ*', 230.
 704. *ζ*', 207. *í*, 169. *κ*', 3, 246. *λ*', 221. *µ*',
 61. *ú*, 339. *φ*', 55.
 Apuleius citatus, *α*, 3, 58.
 Aratus citatus, *β*', 276. *κ*', 86.
 Aristides citatus, *Ÿ*', 322. *ω*, 10.
 Aristides Quintilianus citatus, *κ*', 304. *ú*,
 259. *ψ*', 296.
 Aristophanes citatus, *α*, 155. *γ*', 332. *Ÿ*', 442.
κ', 72. *λ*', 90. *µ*', 383. *ε*', 218. *τ*', 227. *ú*,
 204. *φ*', 298. *χ*', 488. *ψ*', 78.
 Aristoteles citatus, *α*, 1, 397. *Ÿ*', 85, 183, 204,
 611. *í*, 176. *ζ*', 42, 182. *í*, 7, 112, 114,
 246, 504, 515. *κ*', 19. *λ*', 488, 595. *µ*', 67,
 219. *ν*', 119. *ξ*', 214. *ó*, 399. *ε*', 218, 284,
 327, 385. *σ*', 247. *τ*', 122, 203, 420. *ú*, 204,
 259. *ω*, 317.
 Asyndeton, *Ÿ*', 186. *ω*, 513.
 Aulus Sabinus citatus, *λ*', 84. *ψ*', 296.

B.

BARNESIUS reprehensus, *α*, 11. *β*', 41,
 168, 244, 289, 337, 346. *γ*', 230, 464. *Ÿ*,
 90, 118, 120. *ζ*', 8. *η*, 47, 126, 215, 293,
 297. *Ÿ* 25, 215, 488. *í*, 262, 283. *κ*', 291,
 525. *λ*', 186, 424, 549, 564, 606, 622. *µ*',
 281, 411, 427, 445. *ν*', 51, 204, 315, 355.
ξ', 62, 85, 171, 370. *ó*, 5, 97, 109, 127, 186.
ε', 100, 134, 540. *σ*', 145, 297. *τ*', 557. *ú*,
 80, 328. *φ*', 35, 232. *χ*', 73, 208, 313, 362.
ψ', 42. *ω*, 7, 267, 303, 500.
 Benedictus in Pindarus citatus, *α*, 155. *í*,
 283. *µ*', 59.
 Bio citatus, *σ*', 328.
 Budaeus citatus, *α*, 1, 5. *µ*', 306.

C.

CAESAR citatus, *γ*', 75.
 Callimachus citatus, *Ÿ*, 404, 495. *ε*', 222, 592.
τ', 111. *ú*, 154. *χ*', 300. *ω*, 1.
 Carcinus Tragicus apud Athenaeum, cita-
 tus, *λ*', 426.
 Casaubonus, Isaacus, citatus, *α*, 141. *γ*', 367,
 420. *Ÿ*, 15, 74. *í*, 66. *η*, 100. *Ÿ*', 379. *í*, 5,
 222. *λ*', 101. *ó*, 1. *σ*', 75. *τ*', 179. *ω*, 229.
 Casaubonus, Mericus, citatus, *γ*', 316. *Ÿ*, 404.
κ', 190. *λ*'. 583, 599. *ν*', 30. *ξ*', 85. *σ*', 72,
 134, 136. *χ*', 348.
 Catullus citatus, *Ÿ*, 695. *Ÿ*', 409. *λ*', 244. *ξ*,
 83. *π*', 15, 35. *ω*, 315.

Cicero citatus, *γ*', 22. *ζ*', 162, 273. *η*, 36. *Ÿ*,
 73, 171. *í*, 27, 34, 447. *κ*', 82, 86, 495. *λ*,
 333. *µ*', 184, 188, 236. *ν*', 80. *ξ*', 392. *ó*,
 399. *σ*', 276. *ε*', 451. *σ*', 135. *τ*', 163, 467.
ú, 301. *φ*', 27. *ψ*', 172. *ω*, 226, 483, 513,
 514.
 Claudianus citatus, *í*, 272. *η*, 36. *Ÿ*', 167. *κ*,
 246. *λ*', 13. *µ*', 39.
 Clemens Alexandrinus citatus, *α*, 170. *Ÿ*,
 617. *í*, 372. *λ*', 426. *ξ*', 228. *π*', 447. *ε*,
 286, 384. *σ*', 129. *τ*', 163. *χ*', 412. *ψ*', 81.
ω, 29.
 Constructiones inusitiores, *α*, 275. *β*', 29,
 375. *γ*'. 184. *Ÿ*, 11, 646, 685. *í*, 477. *ζ*,
 155. *Ÿ*, 361. *í*, 256, 462. *κ*, 484, 513. *λ*,
 76, 90, 157. *µ*, 73, 82. *ξ*, 85. *π*', 476. *ε*,
 15, 231, 554. *σ*', 94. *τ*', 230. *ú*, 21, 342.
χ', 17, 445. *ψ*', 205, 211, 319. *ω*, 253,
 482.

D.

DACIER Dna. reprehensa, *γ*', 132, 441.
Ÿ', 176. *ν*', 190, 395. *ξ*', 112. *ó*, 50, 115,
 328. *σ*', 297. *ε*', 248. *σ*', 174. *τ*', 161, 211.
ú, 204. *φ*', 186. *ψ*', 200.
 Demetrius Phalereus citatus, *í*, 204. *í*, 191,
 370. *λ*', 595. *µ*', 73. *σ*'. 294. *τ*', 518.
 Demosthenes citatus, *β*', 132. *Ÿ*, 554. *σ*', 166.
 Dio Chrysostomus citatus, *α*, 58. *Ÿ*, 45, 392.
λ', 440. *ε*', 266, 455, 475. *τ*', 79. *φ*', 27.
 Diodorus Siculus citatus, *β*', 68. *Ÿ*, 221. *η*,
 120. *κ*', 492. *λ*', 638. *ε*', 485. *ω*, 1, 11.
 Diogenes Laërtius citatus, *α*, 32. *Ÿ*, 231,
 611, 695. *í*, 361. *κ*', 383. *ξ*', 443. *ω*, 12.
 Dion Cassius citatus, *µ*', 236. *ω*, 483.
 Dionysius Halicarnassensis citatus, *β*', 47,
 325. *Ÿ*, 206, 208, 794. *í*, 272, 282, 291,
 296, 402, 478, 490. *ζ*', 86, 137, 162. *Ÿ*', 169,
 267. *í*, 289, 327, 415, 481. *κ*', 195, 251,
 362. *λ*', 53, 90, 109, 280, 488, 522, 595,
 597. *µ*', 73, 75, 383. *ξ*', 1, 86, 422. *ó*, 70.
σ', 1. *ε*', 397, 541. *σ*', 1, 65, 84, 99, 211. *τ*,
 53, 467. *ú*, 17, 71, 259. *φ*', 98. *χ*', 195,
 351. *ω*, 186.
 Dionysius Perieg. citatus, *γ*', 74. *κ*', 306. *λ*,
 14. *ú*, 376. *φ*', 391.
 Diphilus citatus, *ó*, 343.
 Dualis numerus, *Ÿ*, 33, 61, 282. *Ÿ*', 35, 292.
í, 404. *κ*', 209. *λ*', 210. *ν*', 296. *π*', 2. *φ*', 86,
 216. *χ*', 174. *ω*, 101.
 Duportus citatus, *α*, 1, 216. *β*', 319. *γ*', 72.
Ÿ', 162, 332. *λ*', 578. *ú*, 294.

E.

ENNIUS citatus, *σ*', 333.
 Erasmus citatus, *β*', 276. *í*, 370. *ξ*', 214. *π*',
 294. *ε*', 455.
 Etymologicon Magnum citatum, *α*, 11. *η*,
 25. *í*, 116. *λ*', 578. *ξ*', 446, 512, 533. *ó*,
 321. *π*', 18, 471. *τ*', 163, 177, 457, 574. *ú*,
 319, 377. *φ*', 145. *χ*', 143. *ω*, 207, 278, 340.

Euripides citatus, *4*, 32, 53, 170, 267. *β*, 276. *γ*, 132, 135, 258. *δ*, 211, 503, 535, 561. *ζ*, 163, 182, 274, 329. *θ*, 167, 208, 492. *ι*, 34, 115, 174, 197, 236, 251, 252, 259, 275, 285, 288, 319, 532, 345, 348, 355, 360, 369, 373, 375, 384, 453, 455, 507. *κ*, 306, 573. *λ*, 101, 277, 429, 432, 455, 481, 488. *μ*, 117, 395. *ν*, 172, 307, 390. *ξ*, 83, 228. *η*, 22, 70, 342. *σ*, 88, 129. *ϕ*, 189, 218, 286, 398. *ο*, 135, 137, 167, 211, 413. *τ*, 40, 73, 75, 178, 560. *υ*, 69, 76, 294, 347. *χ*, 288, 334, 412, 462. *ψ*, 11. *ω*, 29, 93, 115, 195, 350.

Eusebius citatus, *4*, 7. *η*, 197.

Eustathius citatus, *passim*.

Eustathius reprehensus, *4*, 105. *β*, 273, 305, 321, 325, 334. *γ*, 25, 78, 206. *δ*, 127, 159. *ι*, 187. *ι*, 177, 282, 283, 515, 530. *κ*, 284, 501. *λ*, 413. *μ*, 281, 328. *ν*, 192, 391, 395, 405. *ξ*, 28, 112, 564, 405, 416. *ο*, 53, 237, 268, 272, 526. *υ*, 207, 286. *φ*, 119, 117. *χ*, 299, 303. *ψ*, 93. *ω*, 216.

G.

GALENUS citatus, *ω*, 254.

Gatakerus citatus, *δ*, 145. *υ*, 23. *χ*, 412. *ψ*, 322, 362. *ω*, 363.

Gellius citatus, *4*, 32. *γ*, 295. *δ*, 392. *ζ*, 102. *η*, 247, 611. *ι*, 241.

Grotius citatus, *δ*, 503. *θ*, 210, 585. *χ*, 412.

H.

HERACLIDES Ponticus citatus, *4*, 8, 88. *δ*, 543, 455. *ι*, 87, 125, 296. *ι*, 94. *κ*, 5, 19, 291. *λ*, 578. *μ*, 133, 284. *ϕ*, 134.

Heraclitus citatus, *μ*, 45.

Hermogenes citatus, *δ*, 186. *ι*, 481. *κ*, 190. *σ*, 204. *ψ*, 266.

Herodianus citatus, *δ*, 695.

Herodotus citatus, *δ*, 85, 227, 603. *ι*, 84, 94. *λ*, 658. *μ*, 127. *ν*, 213. *ξ*, 327. *η*, 1. *σ*, 92. *ω*, 29.

Hesiodus citatus, *4*, 53, 160. *β*, 66, 319. *γ*, 333. *δ*, 12, 232, 237. *ι*, 104, 125, 146. *κ*, 113, 197, 307. *λ*, 171, 488. *ι*, 109. *κ*, 86, 136. *λ*, 359, 426, 611. *μ*, 192. *ξ*, 327. *η*, 406. *σ*, 35, 211. *ϕ*, 176, 547, 485. *ο*, 211, 324. *τ*, 109, 203, 242. *φ*, 28, 246, 258, 259, 323. *ψ*, 81, 103, 322, 541.

Hesiodus Homero videtur recentior, *β*, 319. *σ*, 360.

Hesychius citatus, *β*, 75. *γ*, 81. *ν*, 222. *ξ*, 15. *ι*, 396, 474. *σ*, 18. 31. *ϕ*, 487, 537. *ο*, 73, 191, 245. *φ*, 363. *χ*, 408. *ψ*, 177. *ω*, 8, 12.

Hierocles citatus, *4*, 33.

Hirtius citatus, *λ*, 312.

Homerus, Hesiodo videtur antiquior, *β*, 319.

Horatius citatus, *4*, 1. *β*, 276. *γ*, 236. *δ*, 395, 417, 601. *ι*, 47, 123, 222. *η*, 96. *θ*, 3.

248, 409, 503. *ι*, 27. *κ*, 301, 393. *λ*, 25, 72, 73, 113, 561. *μ*, 22, 39, 236, 271. *ν*, 307, 379. *ξ*, 91, 158, 228, 464. *σ*, 292. *τ*, 79, 451, 502, 564. *υ*, 18, 113, 199, 347. *φ*, 27, 295. *χ*, 47. *ω*, 1, 29, 503.

I.

IAMBLICHUS citatus, *ξ*, 145.

Julianus citatus, *δ*, 379. *ζ*, 162. *η*, 116. *θ*, 185. *ν*, 332. *τ*, 395.

Juvenalis citatus, *ι*, 272. *θ*, 185.

K.

KYRIAC. Stroza citatus, *4*, 5, 356. *β*, 234. *γ*, 26. *μ*, 116. *ξ*, 406.

L.

LABBE Phil. citatus, *ξ*, 467. *ψ*, 193.

Linus apud Stobaeum, citatus, *κ*, 306.

Livius citatus, *4*, 392. *θ*, 167. *κ*, 46. *σ*, 402. *ϕ*, 347. *τ*, 73. *ω*, 550.

Longinus citatus, *4*, 1. *γ*, 109. *δ*, 685. *η*, 253. *κ*, 19. *λ*, 316, 562. *μ*, 62.

Lucanus citatus, *β*, 47. *δ*, 356. *ζ*, 42. *υ*, 113. 356. *ω*, 350, 498.

Lucianus citatus, *η*, 197. *θ*, 169. *ι*, 5, 370. *λ*, 133, 601. *μ*, 129. *ξ*, 214. *ϕ*, 454.

Lycophron citatus, *δ*, 442. *κ*, 20, 305.

Lucretius citatus, *δ*, 805. *ζ*, 42. *η*, 100. *θ*, 492. *ι*, 43. *κ*, 573. *λ*, 475, 581, 597, 601. *ξ*, 267. *ω*, 14.

M.

MACROBIUS citatus, *γ*, 247, 437. *δ*, 221. *ι*, 57, 60, 270, 490. *ζ*, 107. *ι*, 288, 372, 532. *κ*, 270. *λ*, 6, 302, 307. *μ*, 208. *ν*, 19, 81. *ξ*, 161, 162. *η*, 399. *ω*, 401.

Maximus Tyrius citatus, *4*, 1, 3, 33, 193, 196. *γ*, 26. *ι*, 219. *θ*, 63, 487. *υ*, 351.

Martialis citatus, *μ*, 39. *ω*, 320.

Meibomius reprehensus, *ι*, 421.

Menagius in Laërtium, citatus, *4*, 155. *ι*, 403. *σ*, 135.

Menander citatus, *4*, 216. *γ*, 20. *δ*, 211. *η*, 51. *λ*, 426, 455. *ξ*, 171. *ω*, 514.

Michael. Apostol. citatus, *μ*, 47.

Morellus, Federicus, in Dionem, citatus, *ϕ*, 269.

Moschus citatus, *γ*, 237. *ϕ*, 66. *ψ*, 103, 342.

Muretus citatus, *λ*, 223.

Musaeus citatus, *ζ*, 154.

N.

NAZIANZEN citatus, *ι*, 222.

Naumachius citatus, *ξ*, 223.

Nicander citatus, λ', 133. υ', 379. φ', 294.
Nonnus Dionysius citatus, π', 35. σ', 564.

O.

ODYSSEA, Homerici ingenii defectum indicari arbitratur Longinus, α. 1. α. 253.
Oppianus citatus, α, 378. γ', 231. ι, 224. η, 216. λ', 133. π', 121.
Orpheus citatus, κ', 573. ψ', 342. ω, 12.
Ovidius citatus, α, 58, 155, 246, 351. γ', 130, 135, 263, 437. δ', 419, 455, 570, 685. ι, 272, 273, 275, 309, 336. λ, 197, 238, 259. S', 169, 270, 278, 283, 296, 299, 338, 339, 359, 361, 362. ι, 34, 94, 109, 275, 288, 373, 458, 481, 509, 537. κ', 19, 47, 81, 115, 116, 118, 133, 199, 212, 234, 237, 246, 291, 303, 306, 308, 318, 392, 393, 467, 563. λ', 15, 25, 29, 51, 72, 307, 512, 325, 359, 575. μ', 22, 39, 93, 105, 193, 235, 236, 308. ν', 80. ξ', 465. ο, 16, 74. π', 122, 129, 175, 481. ρ', 42, 109, 485. σ', 75, 150, 208, 260, 518, 591. υ, 18, 85, 87, 124, 199. φ', 295, 298, 303, 334, 342. ω, 5, 93, 196, 497.

P.

PALAEPHATUS citatus, μ', 95.
Panyasis citatus, ξ', 464. φ', 294.
Pausanias citatus, α, 52. β', 73, 581. ι, 185, 306. ζ', 78, 155. η, 59. S', 492. ι, 269. κ', 513. λ', 72, 121, 262, 273, 576. μ', 184. ξ', 258. υ, 301.
Perrault citatus, ι, 403.
Persius citatus, ι, 190.
Petronius citatus, ζ', 154. S', 320.
Phavorinus citatus, ι, 119.
Philemon citatus, ζ', 208. λ', 481.
Philo citatus, α, 32.
Philostratus citatus, α, 392.
Phocylides citatus, β, 86. ζ', 182, 288. ι, 42. λ', 561. χ', 412.
Pindarus citatus, α, 351. β', 340. δ', 237, 565. ζ', 42. S', 147, 329. ι, 488. κ', 136. μ', 59. ξ', 228, 444. σ', 457. ψ', 81. ω, 285.
Plato citatus, α, 33. S', 267, 526. ι, 5. κ', 279. λ, 246, 393. ρ', 347, 485. σ', 163, 179, 395, 563. υ, 17, 379. χ', 2, 347. ω, 9.
Plautus citatus, α, 32, 160. β', 695. ζ', 180. ρ', 66. σ', 37, 203. υ, 87.
Plinius citatus, β, 229. ζ', 162. ι, 208. κ', 82, 305. ξ', 30. σ', 457, 593. χ', 481.
Plutarchus citatus, α, 47, 152. γ', 52, 247, 266. δ', 74, 178, 197, 221, 250, 392. ι, 306, 427. ζ', 156, 182, 224, 244. η, 107, 115, 138, 170, 307. S', 206, 267, 322, 492. ι, 12, 144, 228, 299, 380, 494. κ', 495. λ', 7, 72, 221, 223, 333, 600, 630. μ', 192, 211, 452. ν', 19, 80, 119, 215, 332. ξ', 30, 162, 223, 466. ι, 246. π', 19, 117, 181, 187, 274. ρ', 222, 304, 416. σ', 129, 280,

286, 332. τ', 109, 163, 179, 203, 211, 360, 494, 592. υ, 14, 23. χ', 154, 413. ψ', 103.
Porphyrus citatus, α, 115, 282. β', 152, 319, 320. γ, 317, 402, 477, 824. ι, 98, 182. ζ', 265. η, 101, 288. S', 260, 265. κ', 363, 513. μ', 258. ξ', 509, 533. ο, 296, 450. π', 29. ρ', 2, 11, 69. σ', 177, 260, 571. υ, 27. χ', 230, 497. ψ', 55, 97. ω, 356.
Proclus in Platon. citatus, S', 325.
Propertius citatus, λ', 290. μ', 132, 395. π', 35. σ', 150. χ', 411.
Pythagoras, Aur. Carm. citatus, α, 33.

Q.

QUINTILIANUS citatus, α, 1. β', 272. S', 59, 73, 171. ι, 372, 394. λ', 309, 316, 595.
Quintus Calaber citatus, γ', 135. δ', 504, 505, 510. ι, 293. μ', 383.
Quintus Curtius citatus, ι, 422.

R.

RAPIN reprehensus, α, 88.
Ritterhusius ad Oppian. citatus, χ', 334.
Rhythmus Versuum nonnullorum, ξ', 199.

S.

SALLUSTIUS citatus, μ', 342. ρ', 416, 451.
Scaliger, Julius, citatus, δ', 149. κ', 212. λ', 307, 575. μ', 235.
Scaliger, Julius, reprehensus, β', 427.
Seneca citatus, β', 47. γ', 237. ζ', 42. λ', 488. ρ', 286. σ', 173.
Seneca Tragoed. citatus, δ', 504, 505. ι, 306, κ', 202, 246. λ', 432. λ, 399. ρ', 189. υ, 83, 87. χ', 334. ω, 195.
Sextus Empiricus citatus, α, 351. γ', 73. δ', 455. μ', 188.
Silius Italicus citatus, δ', 499. κ', 527, 535. λ', 25, 36, 80, 149, 170, 205, 631. ω, 106.
Simonides citatus, σ', 131.
Sophocles citatus, δ', 695, 754. ι, 59. ι, 12, 389, 411. λ', 277, 407, 543, 550, 562. μ', 21. ξ', 83. π', 88, 241. ρ', 548. σ', 403. σ', 92, 333, 409, 471, 562. υ, 132, 313. χ', 412. ψ, 266. ω, 285.
Spondanus reprehensus, γ, 263. ι, 318, 433. ν', 189, 383. ξ', 145, 257. π', 73, 396. ρ', 186, 223. σ', 43, 480. χ', 388. ω, 267.
Statius citatus, ι, 43, 47, 49. σ', 16. ψ', 233. ω, 412.
Stephanus, πρὸς πτόλεμον, citatus, α, 466.
Strabo citatus, α, 3, 23, 182. γ, 4, 81, 141, 172, 267, 271, 301, 366, 488. δ', 1, 83, 84, 563, 581, 671, 844. ι, 306, 393. ζ', 305. S', 80, 229, 250. ι, 3, 84. κ', 19, 21, 494, 509. λ', 13, 14, 25, 314, 495, 519. μ', 70, 71.

431, 439. *ν*, 103, 275. *ξ*, 1, 257, 527. *δ*
29, 80, 117, 298, 402. *α'*, 403. *σ*, 73, 245.
τ, 176, 188, 203. *φ*, 13, 15, 26, 391. *χ*,
374. *ω*, 80, 376, 401.
Suetonius citatus, *χ*, 177.
Suidas citatus, *ι*, 547. *σ*, 99, 162, 328. *φ*,
89, 258. *ω*, 8, 13.
Synesius citatus, *υ*, 23.
Syntaxis ἀνακόλουτος, *α*, 275. *β*, 29, 375. *μ*,
73. *ξ*, 85. *ψ*, 205, 211. *ω*, 482.
Scholiastes citatus, passim.
Scholiastes reprehensus, *β*, 154, 273, 325. *γ*,
158, 251. *δ*, 103. *ζ*, 2. *ι*, 311. *μ*, 236,
252. *ν*, 366. *ξ*, 18. *ι*, 29, 272, 416. *σ*, 268,
272. *τ*, 536, 563. *φ*, 1. *ψ*, 42. *ω*, 205.
Scholiastes in Apollonius Rhodius citatus,
κ, 3. *τ*, 203. *υ*, 339.
Scholiastes in Aristophanem citatus, *ω*, 538.
Scholiastes in Euripidem citatus, *δ*, 535. *σ*,
258. *λ*, 438. *χ*, 126.
Scholiastes in Lycophron. citatus, *κ*, 82.
Scholiastes in Sophoclem citatus, *σ*, 84.
Scholiastes in Theocritum citatus, *χ*, 474.
Scholiastes in Thucydidem citatus, *λ*, 283.
μ, 75

T.

TACITUS citatus, *σ*, 294.
Temporum Ratio, *α*, 151, 182, 264. *β*, 262,
398. *γ*, 410. *δ*, 139, 482, 634, 820. *ι*, 248,
276. *ζ*, 122, 307. *σ*, 299, 365, 448. *κ*,
447, 541. *λ*, 205. *ξ*, 26, 112. *π*, 11. *τ*,
201. *υ*, 72. *χ*, 387. *ω*, 62, 294.
Tempus Imperfectum, ejus vis, *α*, 264. *γ*,
379. *δ*, 15, 191, 760. *ι*, 84, 158. *λ*, 259,
510, 618. *μ*, 380. *ν*, 173, 350. *π*, 241. *τ*,
574, 575. *χ*, 315. *ψ*, 85.
Terentius citatus, *γ*, 209. *ν*, 46. *ε*, 320. *σ*,
135. *φ*, 85.
Tertullianus citatus, *δ*, 563.
Themistius citatus, *σ*, 114.
Theocritus citatus, *α*, 155. *β*, 178. *γ*, 316.
δ, 404. *ζ*, 208. *ι*, 197. *κ*, 279. *ξ*, 50, 35.
ι, 74. *π*, 35. *ε*, 455. *σ*, 132, 162. *τ*, 163,
333, 360, 520. *υ*, 69. *φ*, 85. *χ*, 474, 481.
ω, 196, 317.
Theognis citatus, *ζ*, 163. *σ*, 329, 571. *λ*, 359.
μ, 117. *ν*, 59. *ξ*, 466. *ε*, 322. *σ*, 167, 229,

τ, 80, 502. *φ*, 294. *χ*, 374. *ψ*, 217. *ω*,
195, 485.
Theophrastus citatus, *δ*, 229. *κ*, 510.
Thucydides citatus, *γ*, 73. *μ*, 75, 342. *ω*,
507.
Tibullus citatus, *κ*, 108, 291. *λ*, 15. *μ*, 197,
235. *ψ*, 172, 338.
Turnebus citatus, *ι*, 409. *ω*, 5.
Tzetzes in Hesiod. citatus, *δ*, 563.

V.

VALERIUS Flaccus citatus, *ι*, 409. *υ*,
247.
Valerius Maximus citatus, *σ*, 208. *ω*, 483.
Varro citatus, *ν*, 223.
Versus Numeri rem ipsam depingentes, *δ*,
114. *λ*, 585, 595, 597. *ε*, 27. *σ*, 95. *τ*,
251. *χ*, 473.
Victorius citatus, *ω*, 226.
Virgilius citatus, passim.
Vocalium brevium productio inusitatio, *δ*,
13. *κ*, 36, 60. *μ*, 423. *ι*, 149. *π*, 206. *ε*,
37. *τ*, 54, 484. *φ*, 25, 208. *ψ*, 102, 170.
ω, 321, 481, 493.
Vocales coalescentes, *δ*, 165, 352, 634, 682,
757. *ι*, 266. *υ*, 270. *σ*, 253, 483, 524, 550,
560. *ι*, 212, 240, 283, 347. *κ*, 204, 410,
544. *λ*, 91, 109, 248, 477. *ν*, 194, 391. *ξ*,
251, 287, 459. *π*, 105, 228, 256. *ε*, 376,
504, 526. *σ*, 246, 256. *τ*, 34, 573. *υ*, 227,
251, 261, 348, 351. *φ*, 76, 118, 233, 277.
χ, 245, 319, 384, 443, 456. *ω*, 115, 246,
436, 439, 484, 522, 533.
Vocis Mediae Praeteritorum Formandarum
Ratio, *ξ*, 467.
Vocis Mediae significatio primaria, *ι*, 491. *ι*,
296. *κ*, 284. *λ*, 272, 423. *μ*, 18. *ξ*, 28.
π, 25. *σ*, 107. *τ*, 389. *φ*, 282. *χ*, 103.
ψ, 131, 255.
Vossius citatus, *δ*, 392. *μ*, 105.

X.

XENOPHON citatus, *β*, 47. *γ*, 258. *μ*,
184. *ε*, 246.
Xylander in Strabon. citatus, *ι*, 21.

INDEX RERUM

IN ODYSSEA MAXIME MEMORABILIMUM.

A.

ACASTUS rex, ζ, 335.
Acheron, fluvius infernalis, κ', 513.
Achillis anima Ulysssem alloquitur, λ', 472. exequiae, ω, 57.
Achivi convocati à Telemacho, β', 7.
Achivorum dissidium, et infelix à Trojâ reditus, γ', 130.
Aeaea insula, κ', 135, μ', 3.
Aegis Minervae, χ', 297.
Aegisthus Agamemnonis uxorem ambit, γ', 263. Agamemnonem interficit, δ, 534.
Aegyptia terra, δ, 229.
Aegyptius heros, β', 15.
Aeolia insula, κ', 1.
Aeolus filias suas conjunxit filiis in uxores, κ', 5. Ulyssi dat utrem ventorum, 19. reversum Ulysssem indignabundus expellit, 72.
Agamemnon septennio imperavit Mycenis, γ', 305.
Agamemnonis exitum narrat Nestor, γ', 264. ejus interitus, γ', 303. δ, 533. ejus umbra suum exitium Ulyssi refert, λ', 403. ejus anima Amphimedonti loquitur, ω, 105.
Agelaus Telemacho matris nuptias maturandas monet, ω, 322. Procos hortatur, κ', 132. jubet nè Mentor Ulysssem juvet, 213. ab Ulysse interficitur, 293.
Ajaxis anima Ulyssi irata, λ', 542.
Ajaxis, Oilei exitus, δ, 509.
Alcinous, Phaeacum rex, ζ', 12. ejus domus describitur, η, 85. ejus hortus, 112. Ulysssem clementer excipit, 168. Phaeaces de hospite Ulysse alloquitur, 186. optat Ulysssem filiae maritum, 311. promittit Ulyssi auxilium, 317. Phaeaces hortatur ut Ulysssem juvent, σ', 25. parat convivium, 38. hortatur Phaeaces ad certamen, 97. ejus filii, 119. Ulysssem ab Euryalo lacessitum alloquitur, 235. Phaeaces monet ut Ulyssi dent xenia, 386. aciscitur omnes Ulyssis conditiones et

fortunas, 410. Ulysssem abiturum et Phaeaces alloquitur, ν', 4.
Alcmena, λ', 265.
Ambrosia, ι, 93.
Amnisus, τ', 188.
Amphiarus, ι, 244.
Amphimedontis anima Atridae interitum procorum narrat, ω, 120.
Amphinomus procos à Telemachi nece dehortatur, τ', 400. à Telemacho interficitur, χ', 92.
Amphion, λ', 261.
Amphitrite, μ', 97.
Anchialus, Taphiorum rex, ε, 105, 418.
Anopaea avis, ε, 320.
Anticleae, matris Ulyssis, umbra, λ', 84. eum alloquitur, 153, 215.
Antilochus à Memnone occisus, δ, 187.
Antinous Telemacho respondet, ε, 383. β', 84. Telemachum alloquitur, β', 303. procos alloquitur, δ, 773. τ', 364. Telemachum interficiendum monet, σ', 371. succenset Eumaeo propter mendicum Ulysssem, ε', 374. mendico respondet, 445. eumque scabello petit, 467. Ulysssem arcum experiri petentem increpat, φ', 287. ab Ulysse interficitur, κ', 15.
Antiope, λ', 259.
Antiphates, rex Laestrigonum, κ', 114. unum è sociis Ulyssis devorat, 116.
Antiphus, Ulyssis socius, à Cyclope occisus, β', 19.
Antrum Polyphemi, ι, 182.
Arcisius, Ulyssis avus, τ', 118.
Arcus Ulyssis, φ', 12, 90.
Arete, uxor Alcinoui, η, 54. Phaeaces alloquitur, λ', 335. Ulyssi abeunti dona praebet, ν', 66.
Arethusa, fons, ν', 408.
Argo, navis, μ', 70. per Symplegadas à Junone transmissa, 72.
Argus, canis, Ulysssem reversum agnoscit, ε', 301. moritur, 326.
Ariadne, λ', 320.
Arnaeus, σ', 5.

Artacia, fons, μ' , 107.
 Asteris, insula, δ , 846.
 Athenae, urbs, δ , 80. λ' , 322.
 Atlas, δ , 52.

Augurium aquilae, δ , 160, 524.
 Autolykus, Ulyssis avus, τ' , 394. Ulyssi infantis nomen imponit, 409. Ulysssem amicè excipit, 414. Ulysssem vulneratum sanat, 459.

B.

BoöTES, δ , 272.
 Boreas, ventus, δ , 296.
 Bovis mactatio, γ' , 439.
 Byblinus funis, ϕ' , 391.

C.

CALYPSO Ulysssem detinet, δ , 55. δ , 557. ejus specus, δ , 63. ea alloquitur Mercurium, 87. coenamque ei apponit, 92. indignatur in deos, 116. cum Ulyssse loquitur, 160. eique jurat nullum se illaturam damnum, 180. cibum ei apponit, 196. spondet ei immortalitatem, 208. eum dimittit, 263.

Canilenam recentissimam maximè celebrant homines, δ , 351.

Cantus, ornamentum convivii, δ , 152.

Cassandrae caedes, λ' , 420.

Castor, λ' , 299.

Castor Hylacides, ξ' , 204.

Caucones, Populi, γ' , 366.

Centauri, ϕ' , 303.

Cephalles, Populi, δ , 210. δ , 377.

Ceres Jasioni commixta, δ , 125.

Cetei, Populi, λ' , 520.

Charybdis, μ' , 101. 235. Ulyssis malum absorbet, 431. removit, 438.

Chius, insula, γ' , 172.

Chloris, uxor Nelei, λ' , 280.

Cicones, δ , 39. Achivos pugnâ superant, 59.

Cimmerii, Populi, λ' , 14.

Circe, κ' , 156. ejus aedes, 210. in porcos vertit Ulyssis socios, 235. Ulyssi potionem dat, 316. eum lavat, 361. cibum ei apponit, 373. eum alloquitur, 378. ejus socios restituit pristinae formae, 390. Ulysssem ad navem mittit, caeteros socios accersiturum, 402. amicè eos excipit, 453. praedicat Ulyssi iter ad inferos, 488. itineris rationem docet, 504. Ulyssi vestitum dat, 542. oves mactandas navi imponit, 571. Ulyssi et sociis cibum praebeat, μ' , 18. Ulyssi futura pericula praedicat, et monita dat, 37.

Circus, accipitris genus, ν' , 87.

Cithara, convivii socia, δ , 99. ξ' , 271.

Clitus ab Aurorâ raptus, δ , 250.

Clytemnestra Aegisthum sequitur, γ' , 272.

Cassandram interficit, λ' , 421. Agamemnoni necem molita est, 429. δ , 199.

Cnossus, urbs, τ' , 178.

Cocytus, fluvius, κ' , 514.

Columbae, Jovi ambrosiam ferentes, μ' , 63.

Crataeis, mater Scyllae, μ' , 124.

Creta, insula, τ' , 173.

Ctesippus procos alloquitur, δ , 292. bovis pedem in Ulysssem conjicit, 299. à Bulbulco interficitur, χ' , 285.

Ctesius Ormenides, δ , 413.

Cyanea saxa, μ' , 59.

Cyclopes absque lege vivunt, δ , 112. in speluncis habitant, 114. navigio carent, 125. deus non curant, 275.

Cyclops, Polyphemus, δ , 187. pecora mulget, 244, 308, 341. Ulysssem et socios in antro invenit, 251. socios devorat, 289, 311, 344. ejus donum, 370. vino obrutus, in antro recumbit, 372. ab Ulyssse excaecatur, 380. alios Cyclopes vocat, 399. Arietem alloquitur, 447. Ulyssis navem saxo petit, 481, 537. Neptuno supplicat, 528.

Cyclopus insula, sine culturâ fertilis, δ , 108.

Cydones, incolae Cretae, γ' , 292. τ' , 176.

Cyllenius, Mercurius, δ , 1.

Cyprus, insula, δ , 83. δ , 362.

D.

DANAORUM animae, δ , 16.

Delus, insula, ξ' , 162.

Demodocus, cantor caecus, δ , 62. ν' , 28.

Ulyssi fletum movet, δ , 86. canit fabulam de Veneris et Martis amplexu, 267. equum Trojanum cantat, 499.

Deucalion, τ' , 180. 181.

Diana, ζ' , 102. Orionem interfecit, δ , 123.

item mulierem Phoenissam, δ , 477.

Dii, malorum auctores falsè arguuntur, δ , 32 omnia sciunt, δ , 379. datores bonorum, δ , 325. omnia possunt, κ' , 306.

Diis indigent omnes, γ' , 48.

Diocles, γ' , 488. δ , 186.

Diomedes, γ' , 167.

Disci certamen, δ , 129, 186.

Dmetor Iasides, ξ' , 443.

Dodona, ξ' , 327. τ' , 296.

Dolius, Penelopes servus, δ , 736. δ , 386.

Ulysssem amplectitur, 396. arma induit, 497.

Dorienses, Cretae incolae, τ' , 177.

E.

ECHENEUS senex, δ , 155. λ' , 341.

Echetus, rex, τ' , 84.

Eidothea, Protei filia, Menelao erranti occurrit, δ , 367. consilium dat, 383. ejus dolus in Patrem, 435.

Elpenor, vino obrutus, tecto decedit, κ' , 559. ejus umbra Ulyssi apparet, λ' , 51. ejus corpus sepelitur, μ' , 12. tumulus ei erigitur, 14.

Elysus campus, δ , 563.

Enipeus fluvius, λ' , 237.

Epēi, *ι*, 275. *ι*, 297.
 Epeus, *ϑ*, 493. *λ*', 522.
 Ephialtes, *λ*', 307.
 Ephyre, urbs, *ι*, 259. *β*', 328.
 Epicaste, *λ*', 270.
 Equus Trojanus, *ϑ*, 272. *ϑ*, 493. *λ*', 522.
 Erebus, *λ*', 37, 563.
 Erebi, Populi, *ϑ*, 84.
 Erinys, *ι*, 234.
 Eriphyle, *λ*', 325.
 Erymanthus, mons, *ζ*', 103.
 Euboea insula, *γ*', 174.
 Eumaeus, nobilis subulcus, *ζ*', 3. ejus domus, 9. Ulysem hospitio excipit, 48. eum non agnoscit, 56. sues mactat, 74, 419. ejus cum Ulysse colloquia, 80, 115, 121. *ι*, 306, 324. parat stratum Ulyssi. *ζ*', 518. fatum suum narrat, 402. Telemachum reducem excipit, *π*', 15. à Telemacho in urbem mittitur, 130. Penelopi narrat Telemachi reditum, 338. in agrum revertitur, 452. Ulysem in urbem ducit, *ι*', 201. Melanthium increpat, 238. Ulyssis domum intrat, 324. in agrum revertitur, 603. Proci adducit porcos, *ι*, 162. Ulysem agnoscens amplectitur et osculatur, *φ*', 224. arcum ei tradit, 379. Melanthium vinculis constringit, *χ*', 190. eum deridet, 194. Arma induit, 201. Procorum nonnullos interficit, 267, 284. coenam in Laërtis domo parat, *ω*, 363.
 Eumelus, *ϑ*, 798.
 Eupithes cum Achivis conspirat in Ulyssis mortem, *ω*, 425. à Laërte occisus, 520.
 Euryalus Phaeax, luctā praestantissimus, *ϑ*, 127. Ulyssi indignatur, 158. illum ense donat, 403.
 Eurybates, praeco, *π*', 247.
 Euryclea, *ι*, 429. à Laërte empta, 430. Telemacho lucem fert, 434. vinum, &c. praebet, *β*', 379. Ulyssi pedes lavat, *π*', 387. ex cicatrice eum agnoscit, 392, 467. Ulyssis domum thure suffit, *χ*', 493. ejus reditum Penelopi nuntiat, *ψ*, 5.
 Eurydice, Nestoris uxor, *γ*', 452.
 Eurylochos, dux sociorum Ulyssis, ad aedes Circes properat, *κ*', 207. ad Ulysem revertitur, 244. Ulysem comitari recusat, 264. sociis suadet nē Circes domum adeant, 429. Ulyssi indignatur, *μ*', 278. consilium proponit boiū Solis mactandarum, 339.
 Eurymachus Telemachum de Hospite interrogat, *ι*, 400. Halithersem reprehendit, *β*', 177. Penelopen subdolē alloquitur, *π*', 435. eam laudat, *σ*', 243. Ulysem lacescit, 349. et scabello petit, 393. pocillatorem ferit, 395. arcui impar dolet, *φ*', 249. supplex Ulyssi, imputat Antinoo omnia, *χ*', 45. procos hortatur ad defensionem, 70. ab Ulysse occiditur, 82.
 Eurymedon, *κ*, 58.
 Eurymedusa, nutrix Nausicaae, *κ*, 8.
 Eurynome, Penelopae ministra, *σ*', 168. Ulyssi sedem fert, *π*'. 100. eum lavat, *ψ*', 154.

Eurytion, Centaurus, ebrius furit, *φ*', 298. punitur, 299.
 Eurytus, *ϑ*', 224, 226. *φ*', 32.

F.

FAME mori, miserrimum, *μ*', 342.
 Farina, medulla virorum, *β*', 290.
 Filii pauci Patribus similes; plerique peiores, *β*', 277.
 Fortis vir in omnibus potior rebus, *ι*, 51.

G.

GERAESTUS, *γ*', 177.
 Gerenius, Nestor, *γ*', 68.
 Gorgonium caput, *λ*', 633.
 Gortynis fines, *γ*', 294.
 Gratiae Venerem lavant, *ϑ*', 364.
 Graecorum infaustus à Trojā reditus, *γ*', 130.
 Gyrae, petrae, *ϑ*, 500.

H.

HALITHERSES, vates peritissimus, procis periculum imminere indicat, *β*', 157. dissuadet Ulyssis caedem, *ω*, 453.
 Halius, Phaeax, Alcinoi filius, cum Laodamante saltat, *ϑ*', 372.
 Hebe, *λ*', 602.
 Helena thalamo egreditur, *ϑ*, 121. Menelaum de Advenis interrogat, 138. Ulyssis infortunium luget, 185. medicamen vino immiscet, 221. de Ulysse, et Ilii excidio narrat, 240. equo Trojano inclusos nominatim vocat, 279. Hospitibus lectos parat, 296. Telemachum muneribus donat, *ι*, 125. Aquilae augurium interpretatur, 172.
 Hercules, arcu peritissimus, *ϑ*', 224. ejus Simulachrum Ulysem alloquitur, *λ*', 616.
 Iphitum hospitem interficit, *φ*', 27.
 Hermione, unica Helenae filia, *δ*', 14.
 Homine nihil imbecillius, *σ*', 129.
 Hospes, dum adest, amicē tractandus; cum velit, dimittendus, *ι*, 74.
 Hospites à Jove sunt, *ζ*', 207. *ζ*', 57.
 Hyperea, *ζ*, 4.

I.

IAOLCUS, insula, *λ*', 255.
 Jardanus, fluvius, *γ*', 292.
 Iasion à Cerere amatus, *ι*, 125. à Jove fulmine percussus, 128.
 Jason, *μ*', 72.
 Icmalius, faber, *σ*', 57.
 Idomeneus, *γ*', 191.
 Ilii excidium canit Demodocus, *ϑ*', 514.
 Incantatio vulneris, *σ*', 457.
 Inferorum locus, *λ*', 22.

Ino, Cadmi filia, Ulysses miseratur, *l*, 336. vittam ei dat, 351. vittam recipit, 461.
Iphiclus, *l*', 289, 295.
Iphimedeia, *l*', 304.
Iphitus Eurytides, Ulyssi dat arcum, *o*', 13, 31. equas amissas quaerit, 22. ab Hercule interficitur, 27, 34.
Iphthima, filia Icar, *l*', 797.
Irus mendicus, Ulysses domum advenit, *o*', 1. Ulyssesurgiis inaccessit, 10. et in certamen provocat, 25. à famulis accingitur, 75. certamen initurus tremit, 76. ab Antinoo objurgatur, 77. cum Ulysse congredditur, 88. cervice ictus, humi decedit, 97. ab Ulysse foras trahitur, 100.
Ismarus, urbs, ab Ulysse depopulata, *l*, 40.
Ithaca, insula, *l*', 81. capris pascendis apta, *l*', 606. aspera, *l*, 27. *v*', 242.
Ithacenses, post interfectos Procos in concionem congregantur, *o*', 419. armati urbe egrediuntur, 467. cum Ulysse, Telemacho, &c. configunt, 525. Minervae monitu desistunt, 535. et in urbem revertuntur, 535.
Itylus, *o*', 522. à matre interficitur, 523.
Juniores semper desipiunt, *l*, 294.
Jupiter, pater hominumque Deorumque, *o*', 28. *o*', 445. in deorum consilio verba facit, *o*', 32. Ulyssi reditum parat, 76. et boni et mali dator, *l*', 237. Mercurium ad Calypso mittit, *l*, 29. felicitatem hominibus distribuit, prout vult, *l*', 188. Ulyssis navem fulmine ferit, *l*, 250. *o*', 415. Supplicum et Hospitum vindex, *l*, 270. iniquos punit, *v*', 214. Deorum summus, *o*', 303. Ulyssi signum dat tonitru, *o*', 103. *o*', 413. *o*', 538. inter Ulysses et Ithacenses pacem et foedera statuenda Minervae mandat, *o*', 483.

L.

LACEDAEMON, *l*', 1. *l*, 20. *l*, 1.
Laërceus, aurarius faber, *l*', 425.
Laërtes in agro degit, *o*', 190. propter Ulysses absentem magnopere dolet, *l*, 354. Eumaeum emit à Phoenicibus, 482. Telemachi discessu maximè affligitur, *o*', 142. ejus domus, *o*', 307. ab Ulysse solus invenitur, 225. eum non agnoscit, 280. filium deflet, 315. Ulysses agnoscens, animo deficit, 344. armat se, 497. Eupithem interficit, 522.
Laestrygones Gigantibus similes, *l*, 120. Ulysses naves et socios perdunt, 122.
Laestrygonia urbs, *l*', 82. *l*', 318.
Lampetie, Solis boium custos, *o*', 132. boves occisas Soli nuntiat, 374.
Lampus, equus Aurorae, *l*', 245.
Lamus, *l*', 81.
Laodamas, Alcinoi filius, provocat Ulysses ad certamen, *l*', 145.
Larus, avis, *l*, 51.
Leda, *l*', 297.
Leiocritus Mentorem increpat, *l*', 242. Itha-

censium concilium solvit, 257. à Telemacho interficitur, *l*', 294.
Leiodes vates, *o*', 144. arcum tendere nequit, 149. Procis praedicit interitum ex arcu, 153. ab Antinoo objurgatur, 167. supplex orat Ulysses, *l*', 310. occiditur, 328.
Lemnus, insula, *l*', 283, 294.
Lesbus, insula, *l*', 169.
Leucothea Ulyssi opem fert, *l*, 333.
Libya, *l*', 85.
Linguarum sectio, *l*', 332.
Lotophagi, Populi, *l*, 84. Ulyssis sociis lotum dant, 93.
Lotus, herba, ejus vis, *l*, 94.
Lucinae specus, *o*', 188.
Luctae certamen, *l*', 126.
Luscinia, Pandari filia, *o*', 518. filium interficit, 522.

M.

MAERA, *l*', 325.
Mala opera non rectè succedunt, *l*', 329.
Malea, promontorium, *l*', 287. *l*', 514. *l*, 80.
Malis alienis ridere, *l*, 347.
Malo senescunt citò homines, *o*', 360.
Malorum sibi homo causa, *l*, 7.
Mantius, *l*, 249.
Marathon, *l*, 80.
Maron, Sacerdos Apollinis, *l*, 197.
Mars Vulcani lectum dedecorat, *l*', 269. Vulcani vinculis capitur, 269. à Vulcano deridetur, 306. dimittitur, 359. in Thraciam abit, 361. in bello promiscuè furit, *l*', 536.
Medon, praeco, Procorum consilium, de Telemacho interficiendo, audit, *l*', 677. Penelopi nuntiat, 698. *o*', 412. Procos hortatur ad coenam, *l*', 172. à Telemacho servatur, *l*', 357. in Ithacensium Concilio caedem Procorum describit, *o*', 442.
Megapenthes, Menelai filius, *l*', 11. Craterem Telemacho fert, *l*, 121.
Megara, *l*', 268.
Melampus, *l*, 225.
Melanthius, caprarius, Procis capras agens, Ulyssi occurrit, *l*', 212. eum increpat, 217. calce ferit, 233. à Subulco reprehenditur, 239. eum convitiis proscindit, 248. Procis capras adducit, *l*, 172. Ulysses probris inaccessit, 177. Procis ignem accendit, *o*', 181. eos armis instruit, *l*', 142. in vincula conjicitur, 189. è trabe suspenditur, 192. à Subulco deridetur, 194. occiditur, 474.
Melantho, Penelopes ancilla, Ulysses increpat, *o*', 325. *o*', 65. ab Ulysse reprehenditur, *o*', 336. *o*', 70. et à Penelope, *o*', 90.
Memnon, *l*', 521.
Mendico pudor inutilis, *l*', 352.
Menelaus Graecos ad redeundum hortatur, *l*', 141. Filii et filiae epulas nuptiales ce-

lebrat, δ , 3. Telemachum et Pisistratum hospitio excipit, 30. ejus domus splendidissima, 45, 72. labores suos narrat, 78. dolet de Ulysse, 104, 169. Coenam parat, 213. Graecos in equo Trojano describit, 270. quaerit ex Telemacho causam itineris, 311. suum aliorumque Graecorum à Trojâ reditum narrat, 347, 495. Proteïque fabulam refert, 364. Telemacho dona promittit, 614. muneribus donatum dimittit, ϵ , 120, 147.

Mentes, dux Taphiorum, ϵ , 105.

Mentor, Ulyssis socius, β , 225. ϵ , 68. Ithacenses ad Procos cohibendos hortatur, 229. à Leiocrito reprehenditur, 242.

Mercurius à Jove mittitur ad Calypso, ϵ , 29. ad iter se accingit, 44. Calypsus specus adit, 57, 77. Jovis mandatum nuntiat, 97. abit, 148. ei ultimo ante somnum libant Phaeaces, δ , 137. in Vulcani domo cum Apolline colloquitur, δ , 334, 338. Ulyssi ad Circen proficiscenti occurrat, κ , 277. et dat herbam Moly, 302. Procorum animas ad inferos deducit, ω , 1, 10, 99.

Mercurialis Collis, α , 471.

Mesaulius, servus Eumaei, ξ , 449, 455.

Messena, ϕ , 15.

Mimas, mons, γ , 172.

Minerva, pro Ulysse Jovem orat, ϵ , 45. ad iter se accingit, et in Ithacam defertur, 96, 102. Ulyssis domum adit, Mentae assimilata, 103. hospitio excipitur à Telemacho, 119. cum eo colloquitur, 158. eum Procos expellere, patremque investigare jubet, 271. avi similis avolat, 319. Mentori assimilata, Telemacho animos addit, β , 268. navem ei sociosque ex Ithacensis petit, 382. Procis somnum inducit, 395. Telemachum ad iter properandum hortatur, 399. cum eo navem conscendit, 416. Nestorem adeundum monet, γ , 14. apud Nestorem benignè excepta gaudet, 52. Graecis irata contentionem injicit, 135. Telemachum reprehendit, 230. Nestorem caeterosque monet, ut dormitum eant, 331. Aquilae similis disparet, 371. à Nestore agnoscitur, 377. Nestoris Sacris advenit, 435. Iphithimae assimilata, Penelopen solatur, δ , 795, 825. in Concilio Deorum pro Ulysse intercedit, ϵ , 5. Dymantis filiae assimilata, Nausicaam de vestibus lavandis monet, ζ , 21. Ulyssem caligine coöperit, δ , 14, 41. Virgini assimilata, Alcinoi aedes ei ostendit, 48. et Areten adeundam monet, 53. Praeconis assimilata, Phaeaces congregat, δ , 7. Ulyssem eis gratum reddit, 21. Juveni similis Ulyssi apparet, ν , 221. notam se facit, 298. Ithacam ei ostendit, 345. cumque eo, de Procis interficiendis, deliberat, 372. Ulyssem deturpat, ignotumque reddit, 429. Telemachum de reditu monet, ϵ , 10. Ulyssem filio se notum facere jubet, α , 167. corpusque ei pulchrum reddit, 174. Ulyssi et Telemacho cum lucernâ praeit, α , 34. Ulys-

sem solatur, ϵ , 33. et in Procos animat, 45. Procos dementat, 345. Mentori similis, Ulyssi astat, animumque addit, κ , 205, 224. Hirundini similis sedet in tecti trabe, 239. Procorum tela irrita facit, 256, 273. Ulyssi pulchritudinem affundit, ψ , 156. Noctis et Aurorae cursum detinet, 243. Ulyssem caligine tectum urbe educit, 371. à Jove eventum seditionis Ithacensium sciscitatur, ω , 472. Ulyssi astat, 501. Laerti animos inspirat, 519. bellum dirimit, pacemque et foedera inter utrosque statuit, 528, 545.

Minos, λ , 567. Jovis confabulator, α , 179.

Moly herba, κ , 302.

Mors omnibus communis, γ , 236.

Mulieribus non fidendum, λ , 455.

Mulius, α , 422.

Musae Achillem cantu deflent, ω , 60.

Mycenae, γ , 304.

Mycene, β , 120.

Myrmidones, γ , 188. δ , 9.

N.

NAÏADES, Nymphae, ν , 104.

Naubolides, praestantissimus Phaeacum, δ , 116.

Nausicaa, Alcinoi filia, à patre currum petit, ζ , 57. cum ancillis vestes ad fluvium lavat, 90. pilâ ludit, 100. Ulyssi cibum et vestimenta dat, 209, 214, 247. eum ad Alcinoi domum ire jubet, 255. ad urbem revertitur, δ , 2. Ulyssem miratur, δ , 459.

Nausithous, ζ , 7. δ , 62.

Neaera, Solis uxor, μ , 133.

Neleus, γ , 409. λ , 280.

Neoptolemus, λ , 505.

Neptunus, Ulyssi infensus, ϵ , 20, 68. ϵ , 284. procellam in eum concitat, ϵ , 291. in eum saevit, 376. Vulcano suadet, ut Martem à vinculis liberet, δ , 344. Peliam et Neleum gignit, λ , 253. Phaeacibus indignatur, ν , 129. eorum navem lapidem facit, 162.

Nericum, oppidum, ω , 376.

Neritum, mons, ϵ , 22. ν , 351.

Neritus, ϵ , 207.

Nestor cum filijs epulatur, γ , 32. cum Telemacho colloquitur, 68, 102. Graecorum à Trojâ reditum narrat, 130. Agamemnonis interitum refert, 253. Sacrificium Minervae parat, 417. currum Telemacho parari jubet, 474.

Nisus, α , 126.

Noëmon, β , 386. δ , 630.

Notus et Zephyrus, navibus maximè perniciosi, ω , 289.

O.

OCEANUS, λ , 638. ω , 11.

Oechalia, δ , 224.

Ogygia insula, δ , 244.

Olympus, mons, λ', 814.
 Orchomenus, urbs, λ', 283.
 Orestes patrem ulciscitur, α, 30, 298. γ', 306.
 Orion ab Aurorā amatus, ι, 121. à Dianā peremptus, 123. ab Ulysse conspicitur apud inferos, λ', 571.
 Orion, stella, ι, 274.
 Orsilochus, Alpheī filius, γ', 489. δ, 187.
 Orsilochus, Idomenē filius, ν', 260.
 Ortygia insula, ι, 123. δ, 403.
 Ortus, λ', 307.

P.

PANDARI filiae, δ, 66. à Venere enutritae, 68. ab Harpyis abreptae, 77.
 Paphos, insula, S', 363.
 Parcae, α, 197.
 Parcam nemo evitat, α, 29.
 Parnassus, mons, σ', 594.
 Patriā et parentibus nihil dulcius, ι, 34.
 Patrocli animam videt Ulysses, λ', 467.
 Pauperes à Jove sunt, ζ', 208. ξ, 58.
 Pelasgi, σ', 177.
 Pelias, Neptuni filius, λ', 253.
 Penelope, audito Phemii cantu, è thalamo descendit, α, 328. à Telemacho reprehensa, revertitur; et Ulyssem deflet, 360, 363. Procos dolo ludit, β', 95. propter Telemachi discessum, luget, δ, 703, 719. Minervae supplicat, 761. et ab eā solatio afficitur, 795, 840. Procis se ostendit, σ', 409. Antinoum increpat, 417. Telemachum reversum amplectitur, ε', 38. cum eo et Theoclymeno colloquitur, 100. mendicum Ulyssem accersi jubet, 508. è thalamo descendit ad Procos, σ', 205. Telemachum reprehendit, 214. ab Eurymacho laudatur, 244. à Procis dona accipit, 301. Melantho ancillam objurgat, σ', 90. cum Ulysse ignoto colloquitur, 103. Eurycleam eum lavare jubet, 357. Ulyssi somnium suum refert, 535. Dianae supplicatur, δ, 60. Arcūs certamen Procis proponit, φ', 1, 73. Antinoum reprehendit, 312. Eurycleae, reditum Ulyssis nuntianti, non credit, ψ', 11, 81. Ulyssem non agnoscens, à Telemacho reprehenditur, 96. Ulyssem tandem agnoscit, et amplectitur, 205. cumque eo colloquitur, 209, 256, 301.
 Periboea, δ, 57.
 Periclymenus, λ', 285.
 Phaeaces, populi, ζ', 4. navigatione peritisimi, α, 108. S', 247, 253. cursu, saltu, &c. praestant, S', 247, 253. eorum principes duodecim. 390. Ulyssi dona dant, 399. eorum naves praestantissime, 556. eorum navis in Saxum convertitur, ν', 163.
 Phaestus, promontorium, γ', 296.
 Phaëthon, equus Aurorae, ψ', 246.
 Phaëthus, Solis boum custos, μ', 132.
 Pharmacum Helenae, discutiens tristitiam, δ, 220.

Pharus, insula, δ, 355.
 Pheidon, Thesprotorum rex, ξ', 316. τ, 287.
 Phemius canit reditum Achivorum, α, 325. reprehensus à Penelope, 337. canit prociis, ε', 263. Ulyssi supplicat, λ', 343. ab Ulysse et Telemacho servatur, 355, 371.
 Pherae, γ', 488.
 Philoctetes, γ', 190. arcu peritus, S', 219.
 Philoetius, bubulcus, δ, 185. cum Ulysse ignoto colloquitur, 199. Ulyssem agnoscens amplectitur, 224. fores aulae claudit, 389. Procorum nonnullos interficit, λ', 268, 285.
 Philomelides, δ, 343. ε', 134.
 Phocae, δ, 404.
 Phoenixes, Populi, re nauticā celebres, δ, 414.
 Phorcynis portus, ν', 96.
 Phrontis naucleri obitus, γ', 278.
 I bthia, λ', 495.
 Pieria, mons, ι, 66.
 Pilae lusus, S', 372.
 Piraeus, Telemachi socius, δ, 539. Telemachi jussu Theoclymenum hospitio excipit, 545. δ, 372. Telemachum alloquitur, ε', 74.
 Pirithous, λ', 630. φ', 296.
 Pisenor, praeco, β', 58.
 Pisistratus, γ', 36, 400. Telemachum hospitio excipit, 57. cum eo ad Lacedaemonem curru vehitur, δ, 1. Menelaum alloquitur, 155, 190. Pylum revertitur, δ, 193, 216.
 Pleiades, ι, 272.
 Polites, Ulyssis socius, α, 2 4.
 Pollux, λ', 299.
 Polycasta, Nestoris filia, Telemachum lavat, γ', 464.
 Polyctor, ε', 207.
 Polydamna, δ, 228.
 Polyphemus, Cyclops, Neptuni filius, α, 70. ι, 187.
 Polyphides, vates, δ, 252.
 Pontonous, praeco, vinum distribuit, α, 182. ν', 53. Sedem ponit Cantori, S', 65.
 Pramnium vinum, α, 235.
 Priami urbs, consilio Ulyssis capta, λ', 230.
 Proci, domum Ulyssis ingressi, epulantur, α, 144. Phemii cantu delectantur, 151, 325. strepitum per domum faciunt, 365. δ, 768. ε', 360. σ', 398. Telemachum admirantur, α, 381. σ', 409. δ, 268. domum abeunt, α, 424. Telemachum derident, β', 324, 331. ante Ulyssis aedes ludunt, δ, 625. ε', 167. Telemacho caedem moliuntur, δ, 659, 669, 771, 842. parant navem ad insidias ei struendas, 778. in insidiis locant se, 847. re infectā redeunt, σ', 351. nova ineunt consilia, 361. Ulyssis et Iri certamine delectantur, σ', 40, 70, 99. mirantur Penelopae pulchritudinem, 211. ei dona afferunt, 290. Telemacho caedem struentēs, sinistro omine deterrentur, δ, 241. convivium parant, 250. malis rident alienis,

347. portentis diris circumdantur, 348. &c. Telemachum, ob hospites, derisui habent, 373. Ulyssis arcum frustrâ tentant, 144, 184, 245. eorum caedes incepta, 14, 8. armant se, 146. omnes interfecti, 383. eorum animae ad inferos deducuntur, 41. corpora sepeliuntur, 416.

Procorum numerus, 245.

Procris, 1, 320.

Proserpina, 1, 491, 494. ejus lucus, 509.

Proteus, 3, 385. è mari egreditur, 450.

Menelai insidiis captus, in varias species sese transformatur, 455. cum Menelao colloquitur, 461, &c. Mare subit, 570.

Psyria insula, 1, 171.

Pudor mendico non bonus, 1, 347

Pylus urbs, 1, 4, 485.

Pyrrhylegethon, fluvius infernalis, 1, 513.

R.

REGIS probi felicitas, 1, 109.

Rhadamanthus, 3, 564. 1, 324.

Rhethrum, portus, 1, 186.

Ridere malis alienis, 1, 347.

S.

SACRORUM faciendorum ritus, 1, 430.

1, 23. 1, 356. 3, 422.

Salmonaeus, 1, 235.

Same, insula, 1, 246.

Samus, 1, 29.

Scheria, insula, 1, 34. 3, 8.

Scylla, 1, 73. sex Ulyssis socios devorat, 245.

Scyrus, 1, 508.

Senum mos est mollitè dormire, 1, 254.

Siculi, Populi, 1, 383.

Sidonia, 1, 285.

Sidonii, 3, 84.

Similem ad similem ducit Deus, 1, 218.

Sintiae, Populi, 3, 294.

Sirenes, omnes homines mulcent, 1, 39.

Ulyssi canunt, 183.

Sisyphus, 1, 592.

Sol Diis hominibusque lucet, 1, 2. videt et audit omnia, 1, 108. 1, 323.

Sol Vulcano nuntium fert de Marte et Venere, 3, 269. apud Deos, de bobus occisis conqueritur, 1, 576.

Solis boves et oves, 1, 128, 262. ab Ulyssis sociis mactantur, 353.

Solis defectio, 1, 556.

Solis portae, 1, 12.

Somni portae, 1, 562.

Somnia, alia irrita, alia veri praesaga, 1, 564.

Somnus, laborum et sollicitudinum omnium requies, 1, 85. 1, 342.

Somnus nimius, molestus, 1, 393.

Sparta, 1, 459. 1, 412.

Stercorationem Homero notam observat Victorius, 1, 226.

Sternutatio, boni omnis, 1, 541.

Stygia aqua, 1, 514. jusjurandum gravissimum, 1, 185.

Sunium, promontorium, 1, 278.

Syria, insula, 1, 402.

T.

TALIS ludunt Proci, 1, 107.

Tantalus, 1, 581.

Taphii, Populi, 1, 181. 1, 426.

Taygetus, mons, 3, 103.

Telemachus Minervam Mentae assimilata

hospitio excipit, 1, 119. et cum eâ collo-

quitur, 156, &c. matrem reprehendit,

345. cum Prociis colloquitur, 367, &c.

cubitus it, 425. Achivos convocat, 3,

6. infortunia sua in concilio exponit, 40,

130. navem petit, 212. Minervam pre-

cat, 260. Prociis minatur, 515. ab Eu-

rycleâ viatica petit, 349. navem parat,

sociosque congregat, 389, 391. navem

conscendit, 416. Pylum advenit, 1, 4. à

Minervâ animatur, 13, 25. apud Nesto-

rem amicè excipitur, 1, 34. cum Nesto-

re colloquitur, 75, 247, &c. à Minervâ

reprehenditur, 229. cum Pisistrato cur-

rum conscendit, 481. Lacedaemonem ad-

venit, 3, 1. Menelai aedes admiratur, 44,

71. à Menelao benignè excipitur, 47.

ab Helenâ agnoscitur, 143. cum Menelao

colloquitur, 315, &c. Pisistratum de re-

ditu monet, 1, 46. à Menelao petit, ut

se dimittat, 65, 87. muneribus donatur,

113, 125. currum conscendit, 145. ac-

cepto Aquilae augurio, abit, 182. Pisistra-

trum alloquitur, 195. socios hortatur, Mi-

nervae sacra facit, 222, 258. cum Theo-

clymeno colloquitur, 265. eumque in na-

vem suscipit, 282. à Pylo solvit, 287.

Ithacam reddit, 494. Theoclymenum al-

locutus, Accipitris omen conspiciat, 524.

Theoclymenum Piraeo commendat, 538.

ad Eumaeum divertit, 554. cum eo et

Ulysse ignoto colloquitur, 1, 30, &c.

Eumaeum ad Penelopen mittit, 130.

Ulyssem agnoscens amplectitur, 213.

Procorum numerum recenset, 245. et de

eorum caede cum Ulysse deliberat, 256.

Eumaeum reversum interrogat, 460. ad

urbem proficiscitur, 1, 26. à Penelope de

itinere interrogatur, 41. Piraeum dona

Menelai servare jubet, 78. Penelopae ite-

neris successum refert, 107. Ulyssi men-

dico cibum dat, 342. Eumaeum repre-

hendit, 392. et Antinoum, 396. ad Pe-

nelopes sermonem sternuit, 541. Eu-

maeum dimittit, 599. Ulyssem cum Iro

certaturum animat, 1, 60. Penelopae de

hoc certamine respondet, 225. Procos

reprehendit, 404. cum Ulysse arma in

Thalamum deponit, 1, 31. Parietes do-

mus lucentes observat, 36. Eurycleam

de hospite interrogat, 1, 128. ad concio-

nem it, 146. Ulyssi dat cibum et potum,

257. Ctesippum increpat, 303. Agelao,

de matris nuptiis, respondet, 338. secures statuit, et Ulyssis arcum tentat, ϕ , 120, 124. arcum deponit, 136. matrem alloquitur, 344. arcum Ulyssi dari jubet, 369. Ulyssis nutu monitus, se accingit, 431. Amphinomom interficit, χ , 91. Patri arma affert, 112. thalami januam claudi jubet, 157. Procorum nonnullos interficit, 267, 284, 294. Phemium et Medonta servandos monet, 356. Eurycleam vocat, 395. cum famulis domum verrit, 454. ancillas impudicas suspendit, 465. matrem reprehendit, ψ , 96. cum Ulysse de Ithacensium irâ evitandâ consulit, 123. cum Ulysse et famulis urbe egreditur, 371. apud Laërtem convivium parat, ω , 362. fortem se praestiturum patri pollicetur, 509. cum Ulysse Ithacenses aggreditur, 525.

Telemus Cyclopus vates, ι , 508.

Temese, urbs, α , 184.

Tenedos, γ , 159.

Thebae conditae, λ , 262.

Theoclymenus, vates, ad Telemachi navem confugit, ι , 223, 256. ejus genus, 225. rogat, ut in navem suscipiatur, 277. augurium interpretatur, 531. hospitio excipitur, ad Piraeo, 545. ϵ , 84. ω , 372. Penelopae de Ulyssis reditu vaticinatur, ϵ , 151. Prociis malum imminens praedicit, ω , 350. exit aedibus Ulyssis, 371.

Theseus, λ , 321, 630.

Thesproti, Populi, ξ , 315, 316.

Thetis, auditâ Achillis morte, mari egreditur, ω , 47. certamina funebria ei instituit, 85.

Thoas, ζ , 499.

Thoösa, Polyphemi mater, α , 71.

Thracia, θ , 361.

Thrasymedes, Nestoris filius, bovem occidit, γ , 448.

Thyestes, θ , 517.

Tiresias, vates caecus, κ , 492. solus ex umbris sapiens, 494. Ulyssi apparet, λ , 90. de reditu ei monita dat, et futura praedicit, 99. docet eum quâ ratione ab umbris agnoscatur, 245. Orci domum subit, 249.

Tithonus, ι , 1.

Tityus, Terrae filius, η , 324. à Vulturibus laniatur, λ , 577.

Trinacria, Solis insula, λ , 106. μ , 127.

Trojae excidium à Demodoco cantatum, θ , 514.

Tyrides in equo Trojano, δ , 280.

Tyro, β , 120. λ , 234.

U. V.

VENTER multorum malorum causa, ϵ , 286, 474.

Ventos quatuor in Ulyssem excitat Neptunus, ι , 295, 296. ventos utre inclusos Ulyssi dat Aeolus, κ , 19.

Venus cum Marteprehenditur à Vulca-

no, θ , 296. à Vulcano liberata, Paphum abiit, 362. Pandari filias enutrit, ω , 68. nuptias iis petit à Jove, 73.

Vinum suavissimum et generosissimum, ι , 196. Vinum variè homines afficit, ξ , 464. ϵ , 122. Centaurum labefecit, ϕ , 295.

Ulysses, maximis erroribus jactatus, plurimos dolores passus, α , 1. sui sociorumque reditus cupidissimus, 5, 13. à Calypso detentus, 14, 55. δ , 558. summo patriae revisendae desiderio affectus, α , 57. ejus reditus à Neptuno impeditus, 74. ad Trojam consiliis praestantissimus, γ , 120. verberibus caesus, urbem Trojam dolose ingreditur, χ , 244. ubi ab Helenâ solâ agnoscitur, 250. in equo Trojano Anticium cohibet, nè Graecos prodat, 271, 287. in Lesbo, cum Philomelide certat, 342. ϵ , 133. invitus à Calypso detentus, in litore sedet perpetuò lugens, mareque intuens, ι , 82, 151. cum Calypso de reditu colloquitur, 172. et cibum sumit, 200. Calypsus monitu ratem sibi compingit, 243. ab eâ dimittitur, 263. navigat, sidera observans, 270. à Neptuno conspiciatur, 282. procellâ ingruente, sortem suam luget, 298. rate excussus, mari submergitur, 315, 319. ratem repetit, fluctibusque et ventis jactatur, 324. à Leucotheâ vittam accipit, 351. rate penitus confractâ, ligno uno insidens vehitur, 370. dies et noctes duo, fluctibus jactatur, 588. terram tandem vidit, 392. fluctuumque et scopulorum pericula difficillimè elapsus, litus attingit, 452. Leucotheae vittam in flumen remittit, 459. terram osculatur, 463. arbustum ingressus, foliis tegit se, 476 somno experfectus, arbusto egreditur, ζ , 127. Nausicaae et ancillis se ostendit, 157. Nausicaae supplicat, 148. ab eâ vestitu donatur, 214. flumine lotus vestibusque indutus, Nausicaae admirationem movet, 237. cibo reficitur, 248. Minervae supplicat, 323. nebulâ septus à Minervâ, ad Alcinoi aedes perducitur, η , 14, 37, 82. earum splendorem miratur, 83, 134. ingressus, Areten supplex orat, 142. ab Alcinoö benignè excipitur, 167. et ab ipso dimissionem petit, 222. interrogatus, Aretae suos labores narrat, 241. septennium in insulâ Ogygiâ detentus, 259. cum Alcinoö colloquitur, 302. dormitum it, 343. Phaeacibus admirationem movet, θ , 17. Demodoci cantu dolet, 83. ad certamen provocatus, Euryalum reprehendit, 165. disco omnes superat, 186. Phaeacibus vires suas ostentat, 202. Phaeacum tripudium miratur, 264, 383. Demodoci cantu delectatur, 368. ab Euryalö, ense donatur, 403. muneribus donatur et à Phaeacibus, 417. ν , 16. item ab Aretâ, θ , 441. Nausicaae gratias agit, 463. Cantori cibum mittit, 474. Demodoco Trojanum excidium canente, lachrymas fundit, 521. ab Alcinoö interroga-

tus, erroris sui historiam refert, 4, 1. Ithacam describit, 25. Ciconum urbem depopulatus, ab ipsis deinde praelio superatur, 40, 47. procellâ affligitur, 67. Terram Lotophagorum appellitur, 84. indêque ad Cyclopa, 106. cum sociis duodecim, Polyphemi antrum ingreditur, 195, 216. cum eo colloquitur, 258. vinum ei dat, 353, 360. nomen sibi fingit Outin, 366. Cyclopi oculum eruit, 380. seipsum et socios sub ovibus celat, 425. Cyclopi insultat, 475, 502. ad caeteros socios revertitur, 543. Aeoliam advenit, 5, 1. ab Aeolo amicè excipitur, 14. ventisque utre inclusis donatur, 19. ad eum iterum delatus, insulâ expellitur, 72, 76. Laestrygoniam advenit, 81. ubi naves sociosque plurimos amittit, 118, 132. ad Aëaeam, Circes insulam, venit, 155. cervum configit, 161. socios animat, 172. sociorum partem ad Circes aedes mittit, 208. Circei aditurus, à Mercurio accipit Moly, 302. Circes aedes ingressus, cum eâ colloquitur, 336, 383. lavatur, ciboque reficitur, 360, 371. ad navem redit, 407. reliquosque socios indè ad Circei ducit, 446. Circei de reditu consulit, 483, 501. socios ad iter instituendum hortatur, 547. ad Cimmerios appellitur, 2, 13. mortuis sacra facit, 24. Elpenoris umbram videt et alloquitur, 51, 56. matris animam videt, 84. Tiresiae umbram consulit, 90. matrem alloquitur, 162. et amplecti frustrâ conatur, 203. umbras alias complures videt, 234, &c. ab Alcino discendens copiam petit, 353. cum Agamemnonis animâ colloquitur, 395. cum Achillis, 476. Ajacem videt, 542. et alloquitur, 552. videt Minoem, 567. Orionem, 571. Tityum, 575. Tantalum, 581. Sisyphum, 592. cum Hercule colloquitur, 614. ad navem redit, 635. ad Circes insulam reversus, Elpenori exequias facit, 6, 8. cum Circe de futuro itinere colloquitur, 36. navem conscendit, 145. Sociis Circes et Tiresiae vaticinia exponit, 154, 271. ad Sirenium insulam appulsus, sociorum auribus ceram indit, 166, 173. Sirenium cantum audire cupit, 192. socios animat, 207. armat se, 226. Scyllam et Charybden effugit, 260. ad Solis insulam appulsus, Socios monet, nè Solis pecora violent, 271, 297, 320. Solis bobus occisis, luget, 370. nave contractâ, malo et carinae insidens vehitur, 425, 444. ad Charybden iterum defertur, 430. caprifico suspensus servat se, 432. ad Calypsûs insulam appellitur, 447. Ithacam redire vehementer cupit, 4, 30. abiturus, Alcinoi colloquitur, 57. et Aëtam, 58. Phaeacum nave dormiens Ithacam defertur, 79, 95. terrae exponitur, 119. patriam non agnoscens, luget, 199, 219. Phaeacum dona recenset, 217. cum Minervâ, Pastori assimilât, colloquitur, 227. eam agnoscens alloquitur, 311. pa-

triâ agnitâ, terram osculatur, 354. Nymphis supplicat, 555. cum Minervâ de procorum caede deliberat, 372. in senem mendicum ab eâ transformatur, 429. Eumaeum adit, 5, 1. canum ingruentum furorem evitans, humi sedet, 30. ab Eumaeo benignè exceptus, gaudet, 48, 51. cibo et potu donatur, 79, 109. cum Eumaeo colloquitur, 114, &c. ex Cretâ se ortum fingit, historiamque commentitiam refert, 199. laenam petit, 460. in pellibus decumbit, 520. cum Eumaeo coenat, 4, 300. eum alloquitur, 306. de patre et matre quaerit, 346. Eumaei genus et fortunas exquiri, 382. jentaculum parat, 4, 1. Telemachum advenientem audit, 5. ei assurgit, 42. de prociis eum interrogat, 90. à Minervâ monitus, Telemacho notum se facit, 186, 202. eum osculatur, 190. cumque eo de prociis interficiendis consultat, 235, &c. ad urbem ire cupit, 4, 17, 194. cum Eumaeo, baculo innitens, proficiscitur, 200. à Melantheo insultatur, 215. cum Eumaeo ad aedes suas pervenit, 260. ab Argo cane agnoscitur, 291. de eo Eumaeum interrogat, 305. domum ingreditur, 336. Telemacho gratias agit, 354. apud Procos mendicat, 365. ab Antinoo petit, 414. ab eo scabello feritur, 462. procos alloquitur, 467. ab Eumaeo ad Penelopen accersitur, 551. Penelopae responsum mittit, 560. ab Iro lacessitur, 4, 8, 25. procos alloquitur, 51. se accingit, 65. cum Iro certat, 88. eum humi sternit, 97. et per vestibulum pede extrahit, 99. cibo et vino donatus, Amphinomum alloquitur, 123. in Trojam abiens, uxori monita dat, 256. procos à Penelope delusus videns, gaudet, 280. ancillas alloquitur, 311. à Melantheo objurgatur, 325. eam increpat, 336. lampadibus lucem praebet, 342. ab Eurymacho lacessitur, 349. et scabello petitur, 393. cum Telemacho arma in thalamum deponit, 4, 31. à Melantheo iterum objurgatur, 65. eam reprehendit, 70. à Penelope interrogatus, fictam historiam refert, 172. eam miseratus, dolo lachrymas occultat, 210. Ulyssis ad Trojam euntis vestitum depingit, 225. ejusque praecorem, 244. Ulysses reversum esse asserit, 270, 300. ab Eurycleâ, eum lavante, ex cicatrice agnoscitur, 392. ab avo Autolyco nominatur, 409. ad Parnassum proficiscitur, 413. cum Autolyçi filiis ite venatum, 429. ab apro vulneratur, 449. eum occidit, 452. incantatione sanatur, 457. Eurycleam cohibet, nè se prodat, 479. lavatur, 505. Penelopes somnium interpretatur, 555. ad arcûs certamen prociis proponendum eam hortatur, 583. cubile sibi ipse sternit, 4, 1. cor suum alloquitur, 17. anxie secum de procorum caede deliberat, 24, 28. à Minervâ solatio afficitur, et in somnum vertitur, 30, 54. uxoris flentis vocem audit,

92. à Jove signa poscit, 97. de procorum insolentiâ conqueritur, 169. à Melanthio convitiis proscinditur, 177. Bulbucum alloquitur, 226. à Telemacho ad limen collocatur, 257. à Ctesippo, bovis pede, petitur, 299. Sardonium risum edit, 302. ab Euryto arcum accipit, ϕ, 30. ei dat ense, 34. Telemachum nutu prohibet, nè arcum tendat, 129. domo egressus, Eumaeo et Philoetio se notum facit, 190. à flendo eos cohibet, 227. iisque mandata dat, 230. à procis arcum poscit, 281. ab Antinoo reprehenditur, 287. arcum accipit, 379. eum omni ex parte explorat, 393. et faciliè tendit, 409. sagittam mittit per omnia foramina, 421. Telemacho innuit, 431. pannis nudatus alloquitur procos, χ, 4. Antinoum interficit, 15. procis se manifestat, 34. Eury-machum interficit, 81. procorumque alios, 114. armat se, 122. Eumaeum et Philoetium mittit Melanthium capturos, 171. opem à Mentore petit, 208. à Minervâ objurgatur, 225. procorum alios interimit, 266, 283, 292, 307. Leiodem alloquitur, 320. eum interficit, 328. Medonta animat, 372. procos omnes occisos videt, 383. Eurycleam ab exultando cohibet, 409. mortuos efferrî jubet, 437. ancillasque impudicas suspendi, 441. thure domum suffit, 493. à famulis amplexu et osculis fovetur, 498. Telemachum de Ithacensium irâ vitandâ consulit, ψ, 117. pulchritudine et gratiâ perfunditur à Minervâ, 156. uxorem reprehendit, quòd se non agnoscat, 166. lectum suum conjugalem describit, 184. à Penelope agnoscitur, 205. eam amplectens, lachrymas fundit, 233. ei futuros suos labores memorat, 248, 265. cubitum it, 296. historiam erroris sui uxori refert, 306. in agrum abiturus, mandata ei dat, 349. cum filio et servis urbe egreditur, 370. ad Laërtis domum eos mittit, ω, 212 ipse patrem solum invenit, 225. eum al-

loquitur, 243. fictam de se historiam narrat, 302. patrem osculatur, et ei notum se facit, 319. eum animat, 356. cum eo domum proficiscitur, 360. lotum eum et ornatum miratur, 369. à Dolio et filiis amicè excipitur, 396, 408. et cum iis prandet, 411. Ithacensibus adventibus, armat se, 495. Telemachum animat, 504. Ithacenses aggreditur, 525. cum ipsis foedus init, 545.

Ulyssis certamen cum Achille, à Demodoco cantatum, ϑ, 75.

Ulyssis divitiæ, ξ, 100.

Ulyssis mors à Tiresiâ praedicitur, λ, 153.

Ulyssis socii, suâ stultitiâ perierunt, α, 7. Ioto pasti, redire nolunt, ι, 94. à Cyclope devorantur, 286, 311, 344. Ulysses cohibent, nè Cycloper irritet, 493. utrem ventorum solvunt, κ, 47. à Laestrygonibus perduntur, 122. cervum ab Ulysse occisum mirantur, 179. à Circe in porcos vertuntur, 235. formae pristinae restituantur, 391. Ulysses ab Eurylocho interficiendo arcent, 441. eum de reditu monent, 471. Ulysses malo alligant, μ, 179. à Scyllâ devorantur, 245. fame vexantur, 332. Solis boves mactant, 352. mare merguntur, 417.

Umbrae mortuorum Ulyssi apparent, λ, 36. Ursa, stella, ι, 273.

Vulcanus Marti dolos struit, ϑ, 272. eum cum Venere deprehendit, 300. Deos convocat, 305. et de injuriâ conqueritur, 306. à Mercurio rogatus, Martem dimittit, 359.

Vulneris incantatio, ϑ, 457.

Z.

ZACYNTHUS, insula, ω, 246.

Zephyri aerae, homines refrigerant, δ, 567.

Zephyrus, ventus vehemens, ι, 295. aquosus, ξ, 458.

Zethus, λ, 261. ϑ, 525.